

طائفہ سائنس دانوں کی کتاب

دراطلاعاً تو اوکلتور وزارت

(۳۷) گنہ

حسبب الرحمن سنگ

اوپینگی راحلہ راسخ

پہ اہتمام

مسئول مدیر :

علی احمد طوانی

فهرست

شماره	مضمون	صفحه
	(مقدمه)	
۱	دافغانستان پا چا	
۲	ارشادات اعلیحضرت معظم همایونی	۱
۳	پیامهای علیاحضرت ملکه معظمه	۷
۴	بازدید اعلیحضرت معظم همایونی از	
۹	صفحات شمال کشور	
۱۷	مسافرت اعلیحضرت ملک فیصل به	
	افغانستان	
۳۱	مسافرت اعلیحضرت معظم همایونی به	
۴۹	چکوسلواکیا	
۶۳	د سلطنت د مقام مصور خبرونه	
۶۷	مسافرت والا حضرت شاهدخت بلقیس و	
۷۳	والاحضرت خاتول به جاپان	
۷۷	مسافرت والا حضرت جنرال عبدالولی به ایران	
۸۳	دگرانو والا حضرتانوشیزا دگانو او	
۱۰۱	شیزا دگیو پوری مر بوخبرونه	
۱۲	افغانستان	
۱۳	مرفر و لایات	
۱۴	پیامهای جلالتماب نوراحمد اعمادی	
۱۵	صدرا عظم	
۱۶	بازدید جلالتماب نور احمد اعمادی	
۱۷	صدراعظم از صفحات شمال و غرب	
۱۸	کشور	
۱۹	بازدید جلالتماب نوراحمد اعمادی	
۲۰	صدراعظم از صفحات مرکزی کشور	
۲۱	مسافرت بنا علی اعمادی	
۲۲	صدراعظم به یوگوسلاویا ، پولیند	
۲۳	و بلغاریا	
۲۴	(پولیند)	
۲۵	(بلغاریا)	
۲۶	قوه قضائیه	
۲۷	تقنینیه قوه	
۲۸	د شوری ددیار لسمی دوری دولومری	
۲۹	کال ددوهمی غونوی جریانات	
۳۰	(په اولسی جرگه کنبی)	
۳۱	(د مشرانو په جرگه کنبی)	
۳۲	دشوری ددیار لسمی دوری د دوهم	
۳۳	کال د لومریو غونوی جریانات	
۳۴	(په اولسی جرگه کنبی)	
۳۵	د دکور محمد لیب شقیر مسافرت	
۳۶	به افغانستان کنبی	

صفحه	مضمون	شماره
۳۱۹	مرکز تحقیقات اسلامی	۲۲
۳۱۹	انجمن تنظیم امور اماکن متبرکه	۲۳
۳۲۱	جمعیت عالی سره میاشت	۲۴
۳۲۵	دمیرمنو آو لنه	۲۵
۳۳۲	د گو شا نیا نو بین المللی سیمینار	۲۶
	د خوشحال خان خټک دوه سوه نوی	۲۷
	یمه کالیزه	
۳۴۴	د غنوه پنځم کالنی سیمینار	۲۸
۳۵۴	هشتمین سیمینار بین المللی آبیاری	۲۹
۳۶۱	اجتماع مهالك اسلامی در جده و	۳۰
	کراچی	
۳۶۳	کنفرانس عالی لوساکا	۳۱
۳۷۴	کنفرانس ایکافی	۳۲
۳۹۰	رویداد های مهم د اخلی	۳۳
۴۲۴	افغانستان و مسایل عمده جهان	۳۴
۴۳۰	د پښتو نستان د جریاناتو لنه یز	۳۵
۴۴۰	رویداد های مهم سیاسی جهان	۳۶
۴۴۳	اختراعات ، اکتشافات و	۳۷
	اخبار علمی	
۴۵۲	انستیتوت انکشاف تجارت	۳۸
	قره قل	
۴۶۲	نساچی بگرامی	۳۹
۴۶۸	پروگرام انکشافی ملل متحد د	۴۰
	افغانستان	
۴۷۵	ممالک جهان	۴۱
۴۸۹	اجراآت و زارتخانها در طول	۴۲
	سال ۱۳۴۹	
۶۰۷	مصور خپرونه	۴۳
۷۲۵	کرونو لوژی اخبار مهم جهان	۴۴
۷۴۶	دهیواد دمهمو خپرونو کرونو لوژی	۴۵

مقدمه

کارکنان اداره سالنامه افغانستان کمال افتخار دارند با حلول سال ۱۳۵۰ سی و هفتمین شماره دافغانستان کالنسی را تحت قیادت و رهنمائی های خرد منصفانه پادشاه ترقیخواه و دیموکرات افغانستان به خوانندگان گرامی تقدیم میدارد.

با گذشت یک سال کشور عزیز ما افغانستان زیر شعاع بزرگ (خدا و وطن - شاه) به پیشرفت های قابل ملاحظه در مساحت مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نایل گردیده که این تحولات و پیشرفت ها محصول زحمات شبانه روزی افراد این خاک میباشد.

آرزو مندیم هماکنون همو طنان عزیز ما سال ۱۳۴۹ را سال عمران و آبادی، سال تسانند و همکاری و سال جهاد علیه مفاسد و خرافات اعلام داشتند امسال نیز برای اعتلا و ترقی این کشور تحت سایه هما پائیه اعلی حضرت معظم همایونی به اقدامات سودمندی دست بزنند.

مسافرت زعمای افغانستان در سال ۱۳۴۹ به کشورهای دوست و همجوار و بالمقابل مسافرت زعمای ممالک متجا به به افغانستان که در تحکیم روابط سیاسی این کشور رول عمده دارد با تحولات و پیشرفت های که نصیب کشور ما گردیده از جمله موضوعاتیست که تا حد توان کارکنان این اداره کوشیده اند آنرا درج سائنامه افغانستان نمایند.

هكذا اشتراك جلا لتماما ب اعتمادي صد را عظم در
کنفرانس مما لك غير منسلک منعقدہ کو ساکا و سهم گیری
هئیت های افغانستانی در دو کنفرانس مما لك اسلامي
منعقدہ جلدہ و کراچی نقاط عمده دیگریست که با اجراء
قوه ثلاثہ دولت درج سی و هفتمین شماره سالنامه
افغانستان میباشد.

يك قسمت این شماره وقف گزارشات پښتونستان ،
سیمینارها و رویناد های مهم داخلی و خارجی گردیده
است. در اخیر را پورا اجراء وزارتخانها با کرو و نو لوزی
اخبار مهم داخلی و خارجی وده ها مطالب خواندنی دیگر
گنجانیده شده است.

امید است مطالب مند رج این شماره مورد پسند و علاقه
خوانندگان گرامی افغانستان کالنی قرار گیرد

(اداره)

معظم ٲولواك همايونى اعلىحضرت او علىا حضرته معظمه ملکه

د افغانستان معظم ټولو دک ۱۳۶۳ کال د تلې د میاشتې په دوه ویشتمه نیټه په کابل کبیری زېږیدلی دی. څنگه چه دده گران عمر د زده کړې او تعلیم د پاره وړ وگرځید نو په لومړنیو او منځنیو ښوونځیو کبیری د زده کړې لپاره شامل شو او په پای کبیری یې خپل عالی تعلیمات د حبیبی او استقلال په لیسو کبیری سرته ورسول. هر کله چه دده محترم پلار اعلی حضرت شهید سعید محمد نادر شاه غازي د افغانستان د سفیر په حیث پاریس ته لاړ، همایونی ذات هم له فقید شهريار سره د لوړو تحصیلاتو د زده کړې لپاره دده ملگری شو. نو فرانسوي ژبه او عالی علوم یې په مختلفو شقوقو کبیری په عالی ښوونځیو او پوهو کورنیو کبیری زده کړل او د وطن د داخلی مسائلو او ملی اخلاق په نسبت خصوصی تربیه او دهیواد په باره کبیری د لازمو مطابو ادراک او نور خصایص یې له خپل پلار څخه زده کړی دی .

د افغانستان له گویو اتمشاشاتونه وروسته (چه زجات یې د اعلی حضرت همایونی د محترم پلار په واسطه سره سرته ورسید) ممدوح ټولو دک چه خپل تعلیمات یې سرته رسولی وو او د وطن دخلمت لپاره چمتو شوي وو. د ۱۳۰۹ شمسی کال د تلې په ۲۰ نیټه کابل ته تشریف راوړله دی کبله چه ده له یوی خوا عسکری عالم سره مینه درلوده اوله بلې خوا یې وغوښتل چه د پلار د منډې پیروی وکړی په عسکری شعبه کبیری دکابل په عالی نظامی تعلیم گاه کبیری شامل شو او په لړه موده کبیری یې په دی شریف فن کبیری بری موند او په ۱۳۱۰ لمریز کال کبیری یې د مرحوم والا حضرت سردار احمد شاه د دربار د پخوانی وزیر چه د اعلی حضرت محمد نادر شاه شهید د تره زوی و محترمه مشرله لور حمیرایې په نکاح کړه .

او ددغه کال په آخر کښې څه موده د حربي دوزارت په وکالت اوڅه موده دمعارف دوزارت په وکالت موظف شوی وو. همایونی اعلی حضرت خپل ذاتی لیاقت او فطری استعداد په ښه اداره او دصیحو خدمتو په کولو په دی دوه وزارتو کښې په ښه توگه ښکاره کړل. په ۱۳۱۲ کال کښې یعنی هغه وخت چه اعلی حضرت محمدنادرشاه غازی شهید شو دملت دوکیانو مشرانو او ټولو عسکری او کشوری افرادو په غوښتنه او اتفاق دسلطنت په تخت کښیناست. سرکال دده دمبارک جلوس (۳۸) کال گڼل کیږی .

د معظم همایونی اعلی حضرت زامن اولونی :

- ۱- دوالاحضرتی شهزادگی بلقیس دزیریلو نیټه ۱۳۱۱ لمریز کال دوری ۲۸
- ۲- دوالاحضرت مرحوم شهزاده محمدناکبر دزیریلو نیټه د ۱۳۱۲ لمریز کال دزمري ۱۹
- ۳- دوالاحضرت شهزاده احمدشاه دزیریلو نیټه د ۱۳۱۳ لمریز کال دوری ۲۱
- ۴- دوالاحضرتی شهزادگی مریم دزیریلو نیټه د ۱۳۱۵ لمریز کال دلسم ۱۰
- ۵- دوالاحضرت شهزاده محمدنادر دزیریلو نیټه د ۱۳۲۰ لمریز کال دغبرگولي ۴
- ۶- دوالاحضرت شهزاده شاه محمود دزیریلو نیټه د ۱۳۲۵ لمریز کال دتلي ۱۰
- ۷- دوالاحضرت شهزاده محمد داؤد (پښتون یار) دزیریلو نیټه د ۱۳۲۸ لمریز کال دوری ۲۵
- ۸- دوالاحضرت شهزاده میرویس دزیریلو نیټه د ۱۳۳۵ لمریز کال دسلواغه ۵

ارشادات اعلیٰ حضرت معظّم بهایونی

به مناسبت حلول سال ۱۳۴۹

بسم الله الرحمن الرحيم

عزیزانم ملت افغانستان!

کار و با استفاده از ارزش وقت در غرس نهال و تکثیر اشجار همت گماشتند و از مساعد ساختن اراضی نا هموار ، برای کشت وکار واحداث باغهای مثمر عراق چین ریختند که اینک از سایه و ثمر آن شما پر خوردار میباشید . شما هم رفتار و کردار نیاکان را سر مشق قرار داده بقرض احداث باغ ها ، قوریه ها ، جنگلهای مثمر و غیر مثمر در هر وقت مساعد ، خاصه در موسم بهار تا حد توان حرکت کنید زیرا این حرکت که بدست یک ملت صورت میگیرد از یک طرف مملکت عزیز را سبز و خرم ، هوا را خوشگوار و صحت مردم را سالم میسازد و از طرف دیگر حاصلات و ثمر آن علاوه بر نامین احتیاجات حیاتی مردم بزرگترین قلم صادراتی وطن را تشکیل میدهد که این خود از خدمات مفید و قدمهای موثر در راه انگشاف اقتصادی و اجتماعی ماست .

هر قدر دشت و بیابان وطن سر سبز شود و هر قدر نهال های مثمر و غیر مثمر و همچنین بذر انواع حبوبات در گوشه و کنار کشور صورت پذیرد نتیجه همت شما و نماینده عشق و علاقه تان به آبادی وطن است .

فرارسیدن موسم بهار فصل جدیدی را در آستانه سال نو برای همگان بشارت میدهد .

تشریف طلیعه بهار که طبعاً با مساعدت نشوونمای زمین و نباتات توأم است انسانها را به تجدید نیرو و فعالیت بیشتر برای کار ، تشویق و تحریک می نماید و همین فصل است که با یست با استفاده از فرصت در غرس اشجار و تکثیر نهال که وسیله سرسبزی میهن عزیز است آغاز شود .

کشور ما دارای گوه های پر برف ، رودخانه ها و چشمه سار های فراوان زمین حاصل خیز و آفتاب درخشان است برماست که از این همه احسان طبیعت استفاده نموده تا آنجا که از توان بشری پوره باشد و نیروی جسمی ما مساعدت کند قیمت فرصت را بدانیم و وقت فعالیت و کار را از دست ندهیم .

پدران شما با همت عالی و نیروی پشت

د افغانستان کالونی

عزیزان من مامورین موظف و دواړو مسئول درین مرام و اقدام مقدس با شما همکار ی وگمک های فنی مینما یئد شما تا میتوانید در اراضی خود و زمین های لامالک و جائیکه از طرف بناروالی ها متروک شده باشد نهال ینشانیدوبه نگهداری و آبیاری و تربیت ان زحمت بکشید تا نهالها ی دست نشاندۀ شما به همت عالی تان به ثمر برسند

وبخواست خداوند کشور تان شاداب و خرم گردد .

در خاتمه امید واریم خداوند بزرگ برای همه مردم که طالب شادابی کشور خویش اند و مخصیصا برای قاطبۀ طبقه زارع که بمنظور اعتلا ، معوری و سرسبزی وطن عزیز هواره در تلاش و کوشش هستند ، توفیق کرامت فرما ید .

به مناسبت روز معلم

(۲۴ ثور ۱۳۴۹)

این روز فرخنده را که بمنظور تقدیر از مقام معنوی آموزگار و مربی بنام روز معلم تجلیل میشود بجهت شما تبریک میگوئیم و موفقیت شما را در راه انجام این وظیفه مقدس که ثمر آن تعلیم و تربیت سلیم اولاد کشور است از بارگاه الهی تمنا مینمائیم .

یقین داریم استادان با احساس کشور متوجه این تحول بزرگ جهانی در ساحت تعلیم و تربیت ملی باشند امید واریم مطابق به عنعنۀ با ارزش ثقافتی ما مربیان و معلمان وطن از طریق ایجاد هم آهنگی بین تعلیم و تربیت جوانان که بهترین سرمایه ملی ما میباشد موفق گردند در این تحول جهانی بصورت مؤثر سپیم شوند .

نوره و حاصل دانش و فضیلت یابند ی به وازین ارزنده آن است استادان و معلمان دانشمند چنانکه خود بهتر میدانند در پهلوی و معلم بیشتر از هر زمان حساستر پسر

پیام ها

معارف قدمهای مهمی بر داشته شده امروز باید بیشتر از هر وقت متوجه ایجاد یک

تناسب بین کمیت و کیفیت تعلیم و تربیه باشیم . ایجاد چنین یک توازن مستلزم آن است . که از یکطرف به اساس سنت دیرین مامریبان واقعی و موثر مورد تقدیر کافه مردم و مخصوصا شاگردان و محصلان قرار گرفته و از جانب دیگر جوانان با درد کشور بصورت روز افزون علاقه خود را با انتخاب وظیفه مقدس معلمی ابراز دارند .

توأم با این پیام مراتب خوشنودی خویش را به استادان ، معلمات ، معلمان و دیگر خدمتگاران دانش و فرهنگ کشور که وظایف شان را در راه تعلیم و تربیه اولاد وطن و در راه ترقی علمی افغانستان با صمیمیت و جدیت انجام داده اند ابراز میداریم .

در پایان بیکار دیگر این روز فرخنده را بشما تهنیت گفته و از خدای بزرگت موفقیت بیشتری را در راه انجام وظیفه مقدس تان تمنا میکنیم .

داشته و دوام حیات معنوی خویش را با نربیت عناصر مفید برای خدمت جامعه متقدم سازند .

باندوین و تطبیق قانون اساسی و سایر قوانین که خطوط اساسی تنظیم حیات ملی ما مطابق به مقتضیات عصر و بر اساس واقعیات تاریخ و فرهنگ ملی طرح گردید ارزش و حساسیت وظیفه مقدس معلم و مربی در کشور ما بیش از پیش تبارز میکنند . قانون اساسی در حالیکه الهام بخشی آزادی ها و حافظ کرامت انسانیت ، وجبیه احترام بحقوق دیگران و حفظ منافع عامه را نیز ایجاد کرده استفاده از آن حقوق با پابندی به این وجائب ضامن رفاه سلامت جامعه و نوید ترقی و سعادت کشور است .

تعلیم و تربیت زمینه تطبیق قوانین را برای رفاه جامعه و به منظور ارتقا و عمران تشویر مخصوصا از طریق پیروی داوطلبانه از قوانین و استفاده خردمندانه از حقوق تضمین شده مهیا میسازد .

جای مسرت است که در راه توسعه

به مناسبت آغاز پنجاه و دومین سال

استرداد استقلال کشور

تجلیل کارنامه های نیاکان ما و سپاس گذاری از خدای عزوجل که ما را از خدای بزرگت طرف دیگر و بخصوص نظر عمیق است در غایت نهایی بیکار ایشان و چگونگی وسایل این بیکار و سرپیروی ایشان در طریق دفاع از سلامت و تمامیت کشور . این طرز دید نسل امروز و جامعه فردا را به تامل در فلسفه نبرد های آزادی خواهی و در روح معرکه استقلال وطن وامی دارد .

بسم الله الرحمن الرحیم :

هموطنان عزیز !

هر سال با ورود این تقریب فرخنده صفحه ای جدید از تاریخ کشور خود را که راد مردان مادر متن زمان بخون خویشستن ثبت کرده اند باز میکنیم . مقصد ما از این تذکار اگر از یک طرف

د افغانستان کالونی

ایجاب میکند که انکشاف ملی بحیث یک کل مورد نظر باشد. خط مشی اقتصادی با ید

منابع را از طریق پلان گذاری و تشخیص حق اولیت بر اقداماتی متمرکز سازد که اقتصاد را ترویج کرده باشد.

در کمال حقیقت در توجه حکومت‌ها به افغانستان در سالهای اخیر به طرح و تطبیق پلان‌های پنج ساله اقتصادی تأثیر بارز داشت.

از طرف دیگر جریان رشد جوامع بوضاحت نشان میدهد که جنبش‌های اقتصادی آنگاه به نتیجه مطلوب میرسد که با تحولات

مساعده سیاسی و اجتماعی توأم باشد. سعادت مردمان در جهان امروز که وسایل

تماس حمل و نقل آنان را بهم بیش از هر عصر دیگر مربوط ساخته است تا حد زیاد

منابع مشترک دارند. افغانستان با سایر خط‌مشی‌های پایدار خویش و با توجه به لزوم

رشد اقتصادی، سیاسی و اجتماعی خود و هم‌برین‌ها را به آسایش مردم دنیا

دوست دیرین و با بر جای صلح جهان همکاری بین‌المللی داشته و می‌باشد.

افغانستان مرید هم‌زیستی مسالمت‌آمیز و دوستی بین مردمان گیتی و همکاری

اقتصادی بر اساس پرنسپ‌های مساوات و حقوق بین‌دولتی می‌باشد.

افغانستان از پیکار ملل و مردمان جهان در راه آزادی و تأمین حق تعیین سرنوشت

بشستگی‌ها می‌کند.

کشور ما طرفدار توسل به طرق مسالمت‌آمیز برای حل و فصل منازعات میباشد.

و از حق قضاوت آزاد دول در امور بین‌المللی حمایت می‌کند.

افغانستان با عزم راسخ راه بیطرفی و عدم الحاق را پیروی مینماید.

تبات مردم مادر طول بیش از یکصد سال و اصرارشان بر مقام و متخلل‌ناپذیری

در برابر حملات اجانب همه ما را به قوت‌های نهفته در ضمیر این ملت متوجه میسازد

نیروی تشخیص مامل و انجام دادن آنچه از لحاظ فکر و چه از لحاظ اراده در نهاد

مردمان ما که چندین مدت جهانی پرورده حوزه باستانی سکونت‌شان می‌باشد به

خوبی نشوونما یافته است. ولی مانند هر نیروی سرشار این قدرت ملی نیز هنگامی

با اثر خواهد بود که فعالیت آن تنظیم یابد و بر اهداف اساسی متمرکز گردد.

در زندگی افغانستان در روزگار معاصر جلوگیری از تجاوزات استعماری

پیروزی اردو و قوای ملی افغانستان در حرب استقلال بهم بستن دوباره شیرازه

حیات ملی بعد از جنگ خانمانسوز داخلی و همین چند سال پیش بی‌ریزی نظام جدید

دولت به توسط وضع قانون اساسی بر روی اصول دیموکراسی همه شاهدان است که

عمرگاه نیروی بانگ ملت با روشن بودن هدف و تنظیم و تهرکز مساعی دست‌ی

کرده است موفقیت‌های تاریخی نصیب مردم ما شده است.

در صورتیکه استعداد فکری و نیروی عمل مردم ما بسوی تأمین اهدافیکه در

قانون اساسی تخمین گردیده در داخل همین نظام بصورت سالم تهرکز بی‌بدیقینا

نتیجه‌نهایی مساعی مشترک مردم و قوای نلازه دولت تشکیل همان جامعه مرفه و مترقی

مبنی بر عدالت اجتماعی خواهد بود تجارب ما در خلال پیش از نسیم

قرن بعد از حصول استقلال و همچنین تجارب دیگر ملل در حال رشد حقایق را واضح

ساخته است. استفاده از منابع محدود در راه پیشرفت سریع اقتصادی و فرهنگی

پیام ها

ملی ما را از دستبرد بیگانهگان حفاظت نمود.

بنام کافه ملت افغانستان بروح انهمه شهدای راه آزادی و به روان پاک قائد معرکه استقلال اعلیحضرت محمد نادر شاه

شهدید اتعاف دعا کرده رحمت ایزدی را شامل حال شان میخواستیم .

از خداوند مسئلت میکنم به توفیق الهی خود تمام ان مساعی را که در راه ارتقای این خاک بدل میشود به سر منزل پیروزی برساند .

با نیاز با بن توفیق و بنام برگزیده پروردگار مستعان اینک مراسم جشن آغاز پنجاه و دومین سال استقلال وطن را افتتاح می نمایم .

تصمیم حکومت راجع به اشتراک در سومین کنفرانس سران دول و حکومت کشور های غیر منسلک متکی بر یمن خط مشی است .

ملت افغانستان با پایداری در پشتیبانی حق تعیین سرنوشت مردم پښتونستان جریان اوضاع را با علاقمندی در نظر داشته اظهار امید مینماید مساعی مردم پښتونستان در تامین این حق مطابق به تمنیات ایشان بهوفیت نایل آید .

در این روز بزرگ سیاسی گذاری همه ما بسوی ان راد مردان فداکار وطن اعم از اردو و قوای ملی متوجه است که ایشان بیکران شان موجودیت سیاسی و حیثیت

به مناسبت عید سعید فطر

۹ قوس ۱۳۴۹

به مناسبت عید سعید فطر صمیمی ترین تقصیرات عبادت بندگان را به لطف رحمت خویش بیامرزد .

ملت افغانستان مانند قاطبه امت سید المرسلین از درگاه ایزدی التماس میدارند تا عبادت رمضان المبارک در تحکیم صله های برادری بین همه خانواده ها اقوام و ملل مسلمان وزدودن کدورتها و رفع

اختلافات میان شان موثر باشد و از برکات آن همه در سبیل وحدت و در میدان مجاهدت بمنظور کسب سعادت هردو جهان کامگار و پیروز مند باشند .

تبریکات خویش را بر عایای عزیزم و کافه جهان اسلامی اظهار میدارم .

این ایام مبارک پاداش خجسته یک ماه طاعات و عبادت میباشد که در پایداری بندگان در راه فرمانبری یزدان و در رشد شخصیت و استواری عقیدت ایشان نقشی بسزا دارد .

در این روز های فرخنده مسلمانان از رب العزت التجاء میکنند که صیام و قیام ایشان را از لطف عمیم خویش مقبول بدارد و

دلوی اختر په مناسبت

خپل گران ملت او ټول اسلامي امت ته
دلوی اختر مبارکي. وایم .
دغه مبارکي ورځې دهغې سترې قربا نې.
دقدر دانی او ستایني له پاره وقف دی چه
لوی خدای (ج) ددوی دایمان ، صفا او
دایثار خلوص په پاک قران کښي ستایلي
دی له همدې کبله دی چه په زرگونو کسان
چه له موز سره داسلام په دین کښي شریکان
دی دسید المرسلین صلی الله علیه و آله و
اصحابه وسلم او نورو سترو کسانو په
پیروي. دحجاز په پاکه خاوره او د مکي
معظمې په حریم کښي د حج په مبارکومناسکو
مشرف گیری او د خپل خان او دنړۍ د
ټولو مسلمانانو درستگاری له پاره دلوی
خدای (ج) په دربار کښي دعا کوی .
دنړۍ ټول مسلمانان په دغه عبادت او
مناجات کښي خانونه له دوی سره روحا
شریک بولي او په دغې ټینګه عقیده دلوی
اختر مبارکي ورځي نما نځي .
دلوی خدای (ج) له دربار څخه هیله لرم
چه د افغانستان خدای پالونکی ملت ته توفیق
ورکړي چه په دغو مبارکو ورځو کښي د دغولوړو
حقایقو په پوهیدلو سره د ملی یو والی په
ټینګیدو د هیواد د ټولو خلکو تر منځ د
وړوړۍ او محبت په منځ ته راتګ اودگران
افغانستان دمدای او معنوی پرمختګ په لار
او کوبښښ کښي ثابت قدم وی او ټولنه
اسلامي ټولنه دترقی او عزت دنړۍ دسولې
او سلم او بین المللی همکاري په
کښښونو کښي پرمخوالی شي .

پیامهای علیا حضرت ملکه معظمه

به مناسبت چهارمین سال تجلیل روز مادر

(۲۴ جوزا)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ :

هموطنان عزیز !

از مقام مادر از طریق ایجاد زمینه مساعد برای (مادران) در راه انجام موفقانه و موثر وظیفه شان صورت گرفته میتواند .

مسرت دارم این روز فرخنده را به مادران و کافه هموطنان عزیز تمنیت می گویم .
برگزاری مراسم خاص بمنظور احترام به

رشد معنوی ، ذهنی و تعلیمی و ایجاد بهبود

مقام مادر که از ارکان مهم تعالیم مقدس اسلام و سنن خجسته ملی ما نشئت میکند در

در احوال مادران امروز و فردا بگو شیم .
زیرا مادرانیکه ازین مزایا مخصوصا از

حقیقت شکل یک پدیده ثقافت ملی را بخود گرفته است .

دانش و اصول آموزش و پرورش برخوردار باشند در آموزش و پرورش نسل آینده

ایفای نقش مثبت مادر ، در جامعه به حیث محور در کانون و بنیاد خانواده و به حیث نخستین و موثر ترین مربیان افراد بشر در

کشور و در ایجاد فضای مطلوب در کانون خانواده موفق تر خواهند بود .

ایجاد سعادت و رستگاری جوامع بشری و عالم بشریت خیلی با ارزش است ازین

باین وسیله مراتب خوشنودی خود را از نقش مثر مادران در تنظیم مثبت سرنوشت فردی و اجتماعی ابناى وطن و از اینار روز

جهت برگزاری این مراسم و جایبی راهم بار میاورد .

مره بی الایش شان ابراز نموده از خدا ی پاک ا لتجا دارم که همه مادران را درانجام

تجلیل از مقام مادر در عین حال مادران را به حساسیت و اهمیت وظیفه شان متوجه میسازد . از جانب دیگر تجلیل واقعی

وظیفه بزرگ ملی و بشری شان توفیق مزید اعطاء فرماید .

به مناسبت روز طفل

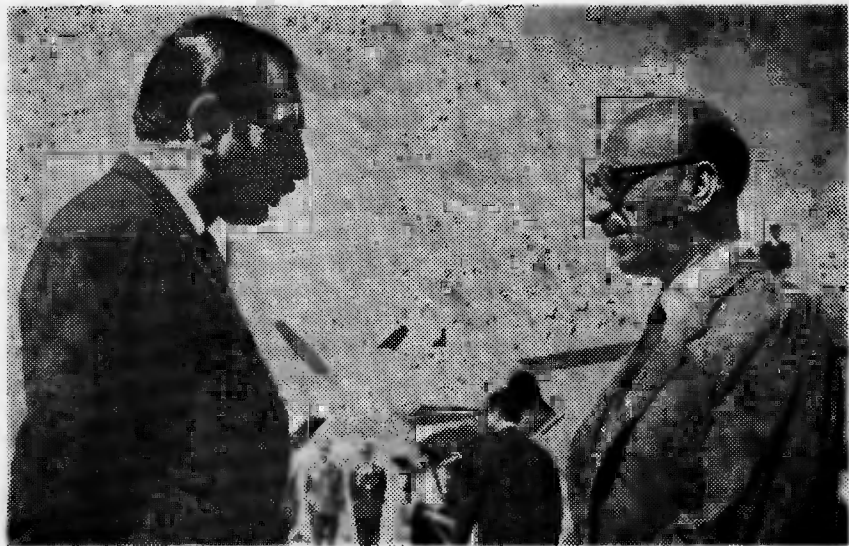
۸ سنبله ۱۳۴۹

به مناسبت روز طفل بهترين تمنيا ت خود آينده پر كودك امروز تكيه ميكنند بنا بر ين رايه كودكان ، پدران و مادران ، آموز گاران ، چه از روي ايجابات اجتماعي و چه بر اساس و مربيان اظهار مي دارم .
تعاليم مقدسه اسلامي مكلف ميباشيم تا در ملل جهان با تائيد اعلاميه حقوق طفل راه خوشبختي اطفال بدون هيچگو نه تفريق اعلان كرده اند . بشريت بهترين آنچه را واستشنا و در طريق تامين نموي ، جسمي ، كه دارد به كودك مديون است و بايد به كودك اخلاقي فكري و روحاني ايشان با كمال ارزاني دارد .
اخلاص صرف مساعي كنيم و ملتفت باشيم
ابن عقيله متكي بر مشاعر پاكيزه انسان است زيرا كودك مقام تمرکز دقيق ترين احساسات رافت ماست ، شفقت پدر و مادر
به كودك بنيان محبت انسان به خانواده ، به جامعه و به ملت ميباشد .
از خدای پاك تمنا ميكنم ما در ان ، پدران ، معلمان و همه انانيكه در اين راه مقدس يعني پرورش كودكان و رهبري ايشان بسوي سر منزل سعادت ما دي و معنوي ابراز مجاهدت ميكنند توفيق مستقبل و تامين بهبود زندگاني آدميان در ارزاني فرمايد .

بازدید اعلیحضرت معظم همایونی از صفحات شمال کشور

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت سه بعد از ظهر ۷ حمل ۱۳۴۹ برای بازدید از صفحات شمال کشور ذریعه طیاره بدانصوب عزیمت فرمودند. طیاره حامل ذات شہر یاری ساعت دو و پانزده دقیقه از کابل بصوب ولایت بلخ پرواز نموده و پس از چهل دقیقه بمیدان

هوایی مزار شریف مواصت کرد. در میدان هوایی از اعلیحضرت معظم همایونی و الیان ولایت بلخ، سمنگان، جوزجان، فاریاب و قوماندان عسکری ولایت بلخ مامورین عالیرتبه و کلائی منطقه، معاریف شہر، متعلمین و متعلمات با حسرات استقبال نمودند.

ذات شاهانه قبل از عزیمت جانب مزار شریف با بناغلی حیدراعظم در میدان هوایی کابل وداع میفرمایند

اعلیحضرت معظم همایوني موقیمکه بانثار گل از طرف شاگردان و شهریان مزار شریف استقبال گردیدند

رېښتیا دکټوران موسسات صحی علی آباد . همچنان از وزارت اطلاعات و کلتور ښاغلی سلطان حمید هاشم رئیس افغان فلم ښاغلی محمد کریم شیون معاون آژانس باختر، ښاغلی محمد عمر شاگرد مدیر راپورتاژهای رادیو افغانستان ، ښاغلی کیگتیف سفیر اتحاد شوروی نیز شامل میباشند .

اعلیحضرت معظم همایونی در میدان هوایی با مشایعین مصافحه فرموده و هر یک را مورد تفقد شاهانه قرار دادند .

هزاران نفر از مردم شاه دوست ولایت بلخ اعم از زن و مرد پیر و جوان به دوطرفه جاده از میدان هوایی داخل شهر صف بسته بانثار گل و صدا های زنده باد پادشاه بزرگ و دیانت شعار ما از ذات شاهانه استقبال نهایت گرم فرمودند .

متعلمین و متعلمات و منسو بین معارف با حرکت دادن بیر قهای شاهی و ملی و صدا های (هرکله راشه پلاره) از پدر معنوی شان با گرمی استقبال کردند .

ذات شهربیاری پس از ختم مراسم میدان هوایی

یکدسته از اطفال خورد سال به نمایندگی از شهریان مزار شریف بحضور اعلیحضرت معظم همایونی دسته های گل تقدیم نمودند و مورد تفقد شاهانه قرار گرفتند .

ذات شاهانه در میدان هوایی مزار شریف سلام گارد احترام را قبول و آنرا معاینه فرمودند درین موقع بیست و یک توپ برسم احترام شلیک گردید .

ذواتیکه با اعلیحضرت معظم همایونی درین باز دید شرف همراهی داشتند عبارت انداز: ښاغلی منصور ی وزیر معادن و صنایع ، ښاغلی محمد یونس مصاحب حضور شاهانه ، تورن جنرال مراد علی رئیس تعمیرات وزارت دفاع ملی ، تورن جنرال محمد عمر سر یاور حضور شاهانه ، برید جنرال گلپهار قوماندان هوایی ، انجنیر میرزاد رئیس معادن و جیالوجی وزارت معادن و صنایع ، ښاغلی غلام سرور ناشر رئیس سپین زر شرکت ، ښاغلی شیر علومی معاون تشریفات سلطنتی ، ښاغلی کشتیار رئیس جنگلات وزارت زراعت و آبیاری ، دکټور عیدالفتاح نجم و دکټور محمد احسان

بازدید ها

اعلیحضرت معظم هما یو نی ۸ حمل از فابریکات کودو برق که در هجده کیلومتری شهر مزار شریف واقع است دیدن فرمودند . موکب شاهانه که ساعت ده قبل از ظهر در ساحه کار مواصلت نمود از طرف انجنیران داخلی و خارجی و کارگران با حرارت استقبال گردید .

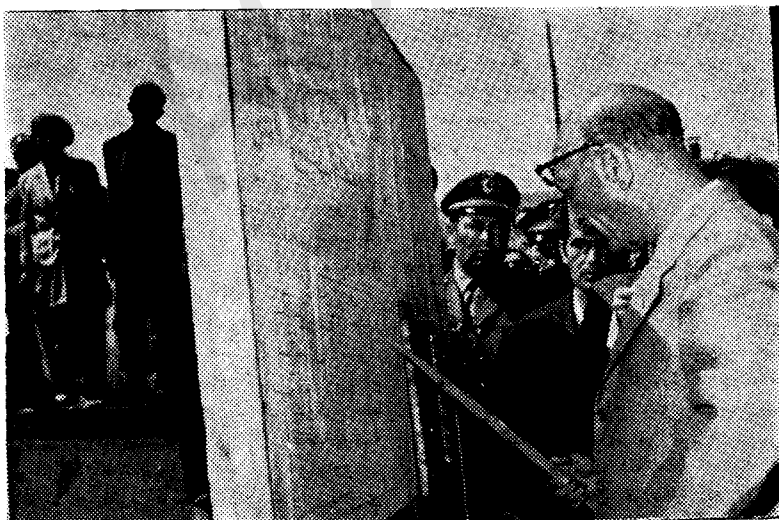
ذات شاهانه نخست راپور پیشرفت کار را که توسط انجنیر عبدالله مبین رئیس فابریکات کودو و برق و سر انجنیر فابریکات توضیحات بعرض میرسید استماع فرمودند . سپس اعلیحضرت معظم هما یو نی از تمام قسمت ساحه کار که پنجاه جریب زمین را احتوا نموده مفصلاً دیدن فرمودند که در هر قسمت از طرف موظفین مربوط توضیحات بعرض میرسید .

در ساحه کار فابریکه کودو و برق دوهزار و هفتصد نفر کارمند افغانی و یکصد بیست نفر متخصصین شوروی در حال فعالیت اند . موکب شاهانه را از مزار شریف تا ساحه فابریکات اهلای شهر ولسوالی نهرشاهی که در قسمت خط سیر شاهانه صف بسته بودند بانثار گل و کف زدند های ممتد از

مستقیماً به زیارت حضرت شاه ولایتآب حضرت علی کرم الله وجهه تشریف برده برای اعتلا و سر بلندی افغانستان ، سعادت ملت نجیب شان و آرامی عالم بشریت دعا فرمودند .

ذات شاهانه پس از اتحاف ادعیه از قسمت های مختلف عمارت مزار شاه ولایتآب دیدن فرموده برای ترمیم و اصلاحات بعضی قسمت های آن هدایات شاهانه را ارشاد فرمودند . اعلیحضرت معظم هما یو نی ساعت چهار و سی دقیقه بعد از ظهر به اقامتگاه شاهانه مواصلت فرمودند . اعلیحضرت معظم هما یو نی ساعت هفت و نیم شب ۷ حمل بزرگان و معارف مزار شریف و سایر ولسوالی های ولایت بلخ و ولایات سمنگان و جوزجان را در حالیکه والیان و وکلای ولایات مذکور نیز به معیت شان بودند جوته جوته بحضور شاهانه پذیرفتند .

اعلیحضرت معظم هما یو نی نان شب را در سلامخانه یا معارف مامورین و مشایخ ولایت بلخ ساعت ۹ شب صرف فرمودند . ذات شاهانه شب رادرشهر مزار شریف اقامت داشتند .

اعلیحضرت معظم هما یو نی حینیکه توضیحات یکی از متخصصین موظف را در باره یک قسمت فابریکه کودو و برق مزار شریف استماع می فرمایند

د افغانستان کالسی

شب ۸ حمل در دعوتی اشتراک فرمودند که در کلوب قوای عسگری ولایت بلخ در دهدادی ترتیب شده بود .

ذات شاهانه نان شب را با صاحبمنصبان اردوی شاهانه و روسای دواير ولايت بلخ صرف فرمودند .

هكذا اعليحضرت معظم همایونی عصر روز ۸ حمل يك مسابقه بزکشی را که بین تیم های دولت آباد ، شولگره و مزار شریف صورت گرفت تماشا فرمودند .

ذات شاهانه ساعت هشت و سی دقیقه قبل از ظهر ۹ حمل قبل از آنکه جانب ولایت سمنگان حرکت نمایند از فابریکه نساجی بلخ و باغ جدید الاحداث موسسه صناعتی باختر در مزار شریف دیدن نمودند .

ذات شهر یاری چنینکه از شهر مزار شریف به قصد ولایات سمنگان و بغلان حرکت کردند هزاران نفر اعم از زن و مرد بدو جناح جاده های شهر مزار شریف صف بسته موتر حامل ذات شاهانه را بانثار گل ، کف زدنهای ممتد و شعارهای (زنده باد شاه معظم ما) بدرقه میکردند .

اعليحضرت معظم همایونی در میان این جوش و خروش و شادمانی ساعت ده و پانزده دقیقه قبل از ظهر در ولسوالی خلم در بین احساسات گرم شاه دوستی مردم آنجا به باغ جهان نما مواصلت کردند .

اعليحضرت معظم همایونی در اجتماع وکلا و مردم آنجا ضمن ارشادات قیمت دار شاهانه فرمودند :

سرك پلخمری و مزار شریف توسط جوانان قوایکار به اكمال رسيد و اميد قوی داریم که این مساعی دسته جمعی و زحمت کشی شبها روزی ما را به سر منزل مقصود میرساند .

ذات شهر یاری دگروال عبدالوهاب قوماندان یونیت قوای کار را که در ساختمان شاهراه پلخمری و مزار شریف بذل مساعی نموده مخاطب قرار داده فرمودند تا مراتب خوشنودی و رضائیت شاهانه شانرا به تمام افراد و صاحب منصبان قوایکار که در اعمار این جاده سبزی گرفته اند برسانند .
ذات شاهانه فرمودند افغانستان در آستانه دیمو کراسی قدم گذاشته و آرزوی ما این است

می نمودند .
ذات شاهانه ساعت يك و نیم بعد از ظهر برای صرف نان چاشت در مرکز ریاست تفحصات بطرف تشریف فرما شده صدها نفر از کارگران ، اهالی و مامورین که از مدخل تا داخل عمارت تفحصات صف بسته بودند بانثار گل و کف زدنهای ممتد ذات شهر یاری را استقبال نمودند .

بعد از صرف نان در حالیکه پناغلی منصور وزیر معادن و صنایع ، انجنیر میرزاد رئیس معادن و جیالوجی و سفیر کبیر شوروی متعین کابل نیز شرف معیت حضور ملوکانه را داشتند متخصصین افغانی و شوروی از طرف رئیس فابریکه کود و برق بحضور ملوکانه معرفی و در حصه انکشاف تفحصات نفت و گاز عرایضی تقدیم داشتند .

ذات شهر یاری بعد از استماع عرایض متخصصین مراتب رضایت و خرسندی حضور شاهانه را در قسمت پیشرفت کار که جدیدانه صورت میگیرد ابراز و دوام مساعی جمیله همکاری بین افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی را درین رشته توقع فرمودند .

اعليحضرت معظم همایونی به اثر عرض یکدمه از اهالی امر فرمودند تا هیئتی بشمول سر یاور حضور شاهانه عرایض مذکور را مورد غور و مطالعه قرار دهد . همچنان موعده باقی مانده حبس بیست و هفت نفر از محبوسین و محبوبان مورد الطاف و عفو شاهانه قرار گرفت .

موقعیکه گروههای متعدد اهالی ولایت بلخ بحضور اعليحضرت معظم همایونی شرفیاب گردیدند ذلت ملوکانه ضمن ارشادات قیمتدار شاهانه شان فرمودند که شهر مزار شریف از آنجا که يك مرکز روحانی ، ثقافتی و کلتوری گرانمایه بوده و دیده میشود که بعد از تکمیل سرك های جدید روز بروز تعداد کثیری مردم را بخود جلب مینماید از طرف دیگر حفظ و مراقبت و انکشاف این مرکز خاصه روضه مبارکه شاه ولایتآب توجه مزید ادارات مربوطه را مستلزم بوده و ذات شهر یاری درین باره علاقمندی شخص شاهانه را ابراز فرمودند .

اعليحضرت معظم همایونی ساعت هشت

اعلیحضرت معظم همایونی موقعیکه در ولایت سمنگان با احساسات شاهدهوستی گرم استقبال گردیدند

صرف ناشتا در بین هلهله و شادمانی هزاران نفر از رعایای شاهانه که موکب ملوکانه بانثار گل و شعارهای (زنده باد شاه) بدرقه میشد بصوب ایبک مرکز ولایت سمنگان حرکت فرمودند.

موکب شاهانه در نایب آباد، ده نو و لجنو در ولسوالی خلم صیاد غزنیگ حضرت سلطان قوشی بره دلخکی ایبک با گرم جوشی و نثار گل از طرف پیرو جوانزن و مردم اطفال خردسال و شادگردان معارف استقبال گردیدند.

همچنان ذات شاهانه در ولسوالی بلخمری با استقبال کم نظیر مواجه شدند در مقابل آمریت پروژه سرک بلخمری و مزارشرف صاحب منصبان و افراد قوایکار از ذات شاهانه با گرمی استقبال نموده و بانثار گل مقدم شاهانه را خوش آمدید گفتند بعد از آن در طول این جاده طویل که در قسمت پندوم برق بلخمری منتهی میشد هزاران نفر صف بسته با دهل و سرنا اتنهای ملی و نثار گل از پادشاه بزرگشان استقبال کردند.

که این دیمو کراسی به صورت سالم به نفع مردم ما و کشور ما انکشاف کند.

اعلیحضرت معظم همایونی فرمودند که همه نیاز مندیها را بایست با عرق ریزی و مساعی دسته جمعی جبران نمائیم و در راه انکشاف سوبه ذهنی و ارتقای سطح زندگی مردم خود از هیچگونه فداکاری دریغ ننمائیم ذات شاهانه وکلای منطقه را مخاطب قرار داده فرمودند امیدوارم دوره سیزدهم شورا با مساعی حکومت و همکاری و حسن تفاهم شورا مصدر فعالیت های شود که برای آسایش مردم و آبادی کشور تاثیر بزرگ داشته باشد.

ذات شاهانه از استقبال گرم و احساسات شاه دوستی مردم اظهار خوشنودی فرموده علاوه کردند که همیشه شانه همسچنین صمیمت های مردم خود میباشیم. اعلیحضرت همایونی در پایان فرمایشات وارشادات قیمتدارشان با مأمورین، روسای محاکم ولایت شمال، معاریف و مشایخ در میزناشتا که در سالون باغ جهان نسا ترتیب شده بود اشتراک فرمودند بعد از

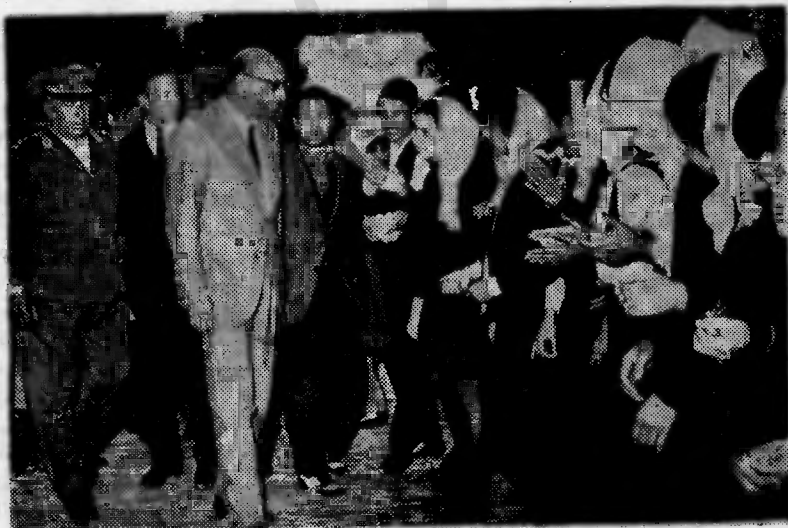
د افغانستان کالونی

آبیاری هدایا ت لازم اعطا فرمودند .
 ذات ملو کانه در قسمت خط فاصصل
 ولایات بلخ و سمنگان و بغلان از طرف
 البیان ولایات مذکور ، والی تخار روسای
 حاکم ، قضات و مامورین استقبال گردیدند .
 اعلیحضرت معظم همایونی نان چاشت
 را با والیان ، وکلای منطقه - قضات ، معاریف
 ولایات سمنگان ، بغلان و کندز و روسای
 موسسات صنعتی در کلوپ بند دو م برق
 پلخمري صرف نمودند .
 اعلیحضرت معظم همایونی ساعت پنج و
 پانزده دقیقه بعد از ظهر ۹ حمل مع الخیر
 ذریعہ موتر بمركز ولایت کندز مواصلت
 فرمودند . در عرض راه بغلان صناعتی ،
 بغلان مرکزی علاقه داری علی آباد کندز از
 طرف رعایای وفاشعار شاهانه با گرم
 جوشی صدا های (زنده بادشاه) و پیروز باد
 بهضت های نوین استقبال گردیدند . در خط
 مسیر موکب همایونی رواقهای پذیرایی
 بنیافته و تیمسهای چاپ اندازان ولایات
 سمنگان ، بغلان و کندز و سوارکاران در
 مراکز ولایات متذکره در دو جناح حاده

در موقعیکه سلام شاهی توسط موزیک
 نواخته میشد توپهای استقبال نیز شلیک
 گردید تورن جنرال شاه پور قوماندان
 قوای بیست نهرین حاضر بود طلبات و
 طلاب معارف بیرقهای شاهی و ملی به
 دست داشته و پادشاه بزرگ خویشرا خوش
 آمدید گفتند .

ذات شهر یاری در طول راه مزار و پلخمري
 تفقد شاهانه را به فرد فرد رعایای شاهانه
 شان اعم از متعلمین و متعلمات ، وسای پراهمالی
 ابراز میفرمودند و هر یک را با نوازش پدران
 بحضور شان می پذیرفتند .

در مدخل عمارت بند برق دوم ، دختران
 و پسران خاندانی و شاهگردان بنوونخی
 نسوان پلخمري با شمارهای (زنده باد پدر
 معنوی ملت) مقدم شاه را گرمی داشتند .
 اعلیحضرت معظم همایونی در عرض راه
 از سرک جدید معاینه فرموده و از صفیه
 زباطک که در آخرین ذروه کوتل زباطک
 احداث گردیده دیدن فرمودند و راجع به
 سرسبزی مزید اطراف آن به شاهی
 کشمیتار رئیس جنگلات وزارت زراعت و

صحنه ای از استقبال مردم و شاعران معارف از شهربار دانش پرور افغانستان در ولایت کندز

اعلیحضرت معظم همایونی در بین احساسات شاه دوستی و گرم مردم و طلاب معارف کاندز

ذات ملوکانه از ملاقات با ملت و فاشعار شاهانه در صفحات شمال کشور اظهار مسرت نموده ارشاد فرمودند که وضع اقتصاد کشور بسیار بزرگی است و بایست ملتفت باشیم که در این راه سهم گیری مردم اهمیت بسزایی دارد.

اعلیحضرت معظم همایونی علاوه فرمودند ما اکنون در یک دوره دیمو کراسی قرار داریم که سهم شما در آن فعال تر است ما یقین داریم که به همکاری ملت ازین از مون به خوبی بدر خواهیم شد.

نقشه و پلانهایی که از طرف حکومت برای اعتلا و سعادت افغانستان طرح میشود در آن به همکاری مردم ضرورت مبرم احساس میگردد.

ذات ملوکانه فرمودند مطالعا تیکه در کشف و بهره برداری از معادن افغانستان روی دست است یک آینده بهتر اقتصادی را بنا نوید میدهد. ذات شهر یاری نقش مساعی حکومت و همکاری و توافق نظر حکومت و شورا را در انکشاف وضع اقتصادی

ها صف بسته مو کب شهر یار بزرگ را بدرقه نمودند.

در شهر کاندز هزاران نفر از شهریان آنجا اعم از زن و مرد پیر و جوان متعلمین و متعلمات معارف با حرارت زاید الوصف از اعلیحضرت معظم همایونی استقبال کردند. جاده سپین زر در طول دو کیلو متر با بیرقهای شاهی و ملی تزیین گردیده و شعارهای بزبانهای پشتو و دری با خطوط جلی در هر چند قدم تعلیق گردیده بود.

ذات شاهانه در مدخل هو تل سپین زر از طرف یک دسته بزرگ متعلمات معارف اعم از خارتدوی و شاگردان لیسه بلقیس بار دیگر بانثار گل و کف زدنهای مستند استقبال شدند.

اعلیحضرت همایونی شب ۹ حمل در کاندز استراحت داشتند.

اعلیحضرت معظم همایونی قبل از ظهر روز ۱۰ حمل معارف و بزرگان ولایت کاندز را در سالون هو تل سپین زر به حضور شاهانه پذیرفتند.

د افغانستان کالسنی

مرکز کندز و بغلان اجرا گردید .
ذات شهر یاری در اخیر مسابقه بنا غلی حاجی گلستان و بناغلی محمدنادر روسای تیمهای بز کشی کندز و بغلان و بناغلی محمدعظیم کیتان تیم سپین زر و مسابقه کنندگان را مورد لطف شاهانه قرار دادند .

اعلیحضرت معظم همایونی نان چاشت را در سالون سندیوم کندز با مامورین و معاریف ولایت کندز صرف نمودند .

ذات شهر یاری که چهار روز قبل برای یک بازدید مختصر از صفحات شمال کشور به آن ولایات تشریف فرما گردیده بودند قبل از ظهر (۱۱) حمل ۱۳۴۹ مع الخیر به کابل مواصلت فرمودند .

در میدان هوایی کندز بناغلی سلطان عزیز والی بغلان و وکیل ولایت کندز تورنجنرال شاهپور قوماندان قوای نمبر بیست بناغلی فروتن والی تخار روسای محاکم مامورین و معاریف شهر کندز اعلیحضرت معظم همایونی را تا میدان هوایی مشایعت کردند .

طیاره حامل ذات شاهانه در بیندعاهای خیر مردم ساعت ده و هشت دقیقه صبح از میدان هوایی کندز اوج گرفته ساعت ده و پنجاه و پنج دقیقه قبل از ظهر ۱۱ حمل ۴۹ به میدان هوایی کابل مراجعت فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی را در میدان هوایی کابل والا حضرت سردار عبدالولی بنیغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، وزیرای یازده قبل از ظهر ۱۰ حمل از مسابقه بزکشی دفاع ملی ، داخله ، والی کابل ، و بنیازوال دیدن فرمودند که بین تیمهای سپین زرسرپرست استقبال نمودند .

کشور موثر خوانده فرمودند که باین همکاری امید داریم قوه های سه گانه دولت نقش ارزنده از خود بجا بگذارند و ملت ما باید خود را برای برداشتن قدمهای بزرگتر آماده سازند .

پس از ارشادات قیمتدار ذات ملوکانه بناغلی عبدالرحیم سپاهی ، بناغلی منورمهمند بناغلی محمد مهدی زاده ، بناغلی عبدالحی ایماق از معاریف و بزرگان ولایت کندز به وکالت اهالی ضمن معروضه های ذات شاهانه را خیر مقدم گفته انگشافت و نهضت اخیر کشور را مرفهون تدا بیر حکیمانۀ ذات شهر یاری خواندند .

بناغلی مهدی زاده طی معروضه خود گفت: افتخار داریم که با استغاده از الطاف ذات شهر یاری و در پر تو قانون اساسی به امر وارادۀ اعلیحضرت معظم همایونی دریک حیات دیمو کراسی قدم گذاشته ایم .

وی اظهار داشت که ملت و قاشمارشاهانه مراجلی را فراموش نمی نماید که چه در عصر اعلیحضرت شهیدسعیدرحمت الله اعلیه و چه در عصر فرخنده ذات همایونی در طریق یک زندگی آبرو مندانه طی مینماید و مایه حضور شاهانه اطمینان میدهم که در راه انگشافت و سر بلندی افغانستان عزیز در تحت رهبری حکیمانۀ اعلیحضرت همایونی از هیچ گونه ایشار و فداکاری دریغ نخواهیم کرد .

همچنان اعلیحضرت معظم همایونی ساعت یازده قبل از ظهر ۱۰ حمل از مسابقه بزکشی دفاع ملی ، داخله ، والی کابل ، و بنیازوال دیدن فرمودند که بین تیمهای سپین زرسرپرست استقبال نمودند .

مسافرت اعلیحضرت ملك فيصل به افغانستان

اعلیحضرت ملك فيصل پادشاه كشور دوست و برادر ما عربستان سعودی بنا بد عوت اعلیحضرت معظم همایونی ساعت چهار عصر ۲۲ جواز ۱۳۴۹ مطابق ۱۳ جون ۱۹۷۰ برای يك بازديد رسمی از افغانستان وارد كابل گردیدند .

اعلیحضرت معظم همایونی در میدان هوایی بین المللی كابل از مهمان گرامی و عالیقدر شاهانه استقبال فرمودند .

حینیکه اعلیحضرت ملك فيصل از طیاره فرود آمدند ذات شهنشاهی مهمان گرامی شاهانه را خیر مقدم گفته آرزو فرمودند تا توقف اعلیحضرت شان در افغانستان به خوشی سپری گردد .

والا حضرت مارشال شاه و لیخان غازی فاتح كابل ، بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، پوهاند دكتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضاة ، پوهنوال دكتور محمد عمر وردك رئیس ولسی جرگه ، سنا تورعبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه ، معاونین صدارت بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی ، انجنیر محمد بشیر لودین وزیر داخله ، پوهندوی عبدالستار سیرت وزیر عدلیه و رئیس هیئت مهمانداران ، بناغلی سید تاج الدین سفیر کبیر افغانی در عربستان سعودی ، پوهاند عبدالله واحدی والی كابل بناغلی محمد کبیر نورستانی بنساروال سرپرست ، و بناغلی محمود فهد الزید سفیر کبیر عربستان سعودی در كابل شرف معیت

اعلیحضرت معظم همایونی را در نزد يك طیاره داشتند .

پس از آنکه اعلیحضرت معظم همایونی ذوات معیتی شان را به مهمان گرامی شاهانه و اعلیحضرت فيصل همراهان خود را به ذات شهنشاهی معرفی فرمودند اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملك فيصل سلام گارد تشریفاتی را قبول و آنرا مایه کردند .

در این موقع موزیک سرود ملی هر دو کشور برادر را نواخت و بیست و يك توپ برسم احترام شلیک گردید بعدا ذات ملو گانه و مهمان محترم شان جانب صفوف مستقبلین که در مقابل عمارت میدان هوایی اخذ موقع نموده بودند تشریف فرما شدند در این وقت یکدسته از اطفال بنمایند گسی از شهربان پایتخت دسته های گل به اعلیحضرت فيصل و سایر مهمانان تقدیم کردند .

اعلیحضرت ملك فيصل با هیئت کابینه ، قضات ستره محکمه ، اعضای شورا ، جنرال های اردوی شاهانه ، مامورین عالیرتبه ، روسای کوردینیلو ماتیک بدر بار كابل و اعضای سفارت کبری عربستان سعودی مقیم كابل مصافحه کردند .

هنگامیکه اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت فيصل مهمان گرامی شان از مقابل صفوف مستقبلین عبور می فرمودند يك عده زیادی از شهربان كابل و طلاب معارف در حالیکه در طبقات مختلف ترمینل میدان هوایی ایستاده و بیرق های هر دو کشور را در دست داشتند با ابراز احساسات

اعليحضرت معظم همایوني چينکه بامهمان گرامی شان اعليحضرت ت ملك فيصل با
بغل کشي برادرانه خود خوش آمد يدمي گویند

مسأله فرتها

شعار های (خوش آمدید) ورود مهمان عالیقدر ذات ملوکانه را خیر مقدم گفتند .

وبرید جنرال عبدالله الراشد البصیلی قوماندان گارد سلطنتی .

اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملک فیصل پس از قبول احساسات گرم مستقبلین در میدان هوایی بسواری موثر سلطنتی در حالیکه یکدسته از موتر سایکل سواران گارد شنا هی آنرا بدرقه میکرد چنانچہ شہر تشریف فرما گردیدند .

موقعیکه موتر حامل اعلیحضرت معظم همایونی و مهمان عالیقدر شان از جاده های شہر کہ با بیرق های ملی هر دو کشور تزیین شدہ بود عبور میکرد هزاران نفر از شہریان کابل و اطراف آن متعلمان و محصلان معارف با ابراز احساسات زایدالوصف کف زدنہا شعار های دوستی افغانستان و عربستان سعودی و نثار گل پذیرایی نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی مهمان محترم شان را تا قصر چہلستون کہ برای اقامت مهمانان تخصیص یافته ہما را می کردند و در آنجا نشان لمر علی را برای اعلیحضرت ملک فیصل پادشاہ عربستان سعودی و نشان لمر عالی را بہ والا حضرت امیر نواف بن عبدالعزیز اہدا نمودند . در مدخل قصر بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی اعلیحضرت ملک فیصل را خیر مقدم گفت :

ذات ملوکانه پس از توقف مختصر و صرف قہوہ با مهمان محترم شان اعلیحضرت فیصل بہ ارگ شنا ہی باز گشتند .

درین مسافرت اعضای معیت اعلیحضرت ملک فیصل پادشاہ عربستان سعودی عبارت اند از : والا حضرت امیر نواف بن عبدالعزیز مشاور مخصوص اعلیحضرت ، جلالتماب کماتور رشاد فرعون مشاور مخصوص اعلیحضرت بناغلی شیخ محمد التویصر سر منشی حضور ، بناغلی سید احمد عبدالوہاب رئیس تشریفات سلطنتی ، بناغلی دکتور رفعت السید علی دکتور خصوصی اعلیحضرت ، بناغلی الاستاد کنعان الخطیب مشاور وزارت اطلاعات

و برید جنرال عبدالله الراشد البصیلی قوماندان گارد سلطنتی .

اعلیحضرت ملک فیصل پادشاہ عربستان سعودی ساعت ہفت و نیم شام ۲۳ جوزا ۱۳۴۹ با اعلیحضرت معظم همایونی در قصر گلخانہ ملاقات کردند .

در این هنگام والا حضرت شہزادہ احمد شاہ نیز حضور داشتند .

ہمچنان والا حضرت امیر نواف بن عبدالعزیز و جلالتماب دکتور رشاد فرعون مشاوریین مخصوص اعلیحضرت ملک فیصل و بعضی دیگر از ہمراہان اعلیحضرت ملک فیصل پو ہندوی عبدالستار سیرت وزیر عدلیہ و رئیس ہیئت مهمانداران و سفرا ی ہردو کشور حاضر بودند .

اعلیحضرت ملک فیصل ضمن این ملاقات یک شمشیر مرصع را کہ نشان دولتی عربستان سعودی میباشد بہ اعلیحضرت معظم همایونی اہداء نمودند .

ہمچنان اعلیحضرت معظم همایونی بہ افتخار اعلیحضرت امیر فیصل پادشاہ عربستان سعودی ضیافتی ساعت ہشت شام ۲۳ جوزا در قصر دلکش تریب دادہ بودند .

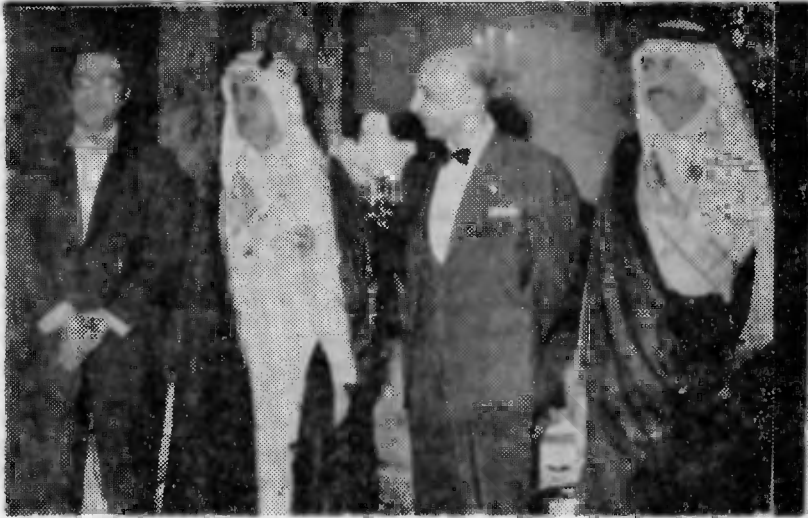
درین ضیافت والا حضرت شہزادہ احمد شاہ والا حضرت مارشال شاہ ولیخان غسانی فاتح کابل ، والا حضرت امیر نواف بن عبدالعزیز بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، پوہاند دکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضا ت ، پوہنوال دکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگہ ، سنا تور عبدالہادی داوی رئیس مشرانو جرگہ ، معاوین صدارت ، اعضای کابینہ ، والی کابل ، سفرا ی ہردو کشور و ہمراہان اعلیحضرت ملک فیصل اشتراک ورزیدہ بودند .

درین ضیافت بیانیہ های بین اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت امیر فیصل پادشاہ عربستان سعودی تعاطی گردید .

متن خطابه اعلیحضرت معظم همایونی

اعلیحضرت برادر گرامی !
کمال امتنان خود را از اینکه اعلیحضرت شما دعوت مرا برای مسافرت بہ کشور

ما پذیرفته اید ابراز میدارم و بنام ملت افغانستان از آن برادر عزیز کہ در کف شان زمام امور دولت عربستان سعودی مہم

اعلیحضرت معظم همایونی در دعوتیکه بافتخار اعلیحضرت ملک فیصل در قصر گلخانه ترتیب شده بود

واقعیت بر حیات خود مردم عربستان در همه مظاهر تحول و نهضت عمرا نی پدیدار گردیده است که شخص اعلیحضرت شما از آن بدقت و توجه تمام و با احساس ضرورت ها و ایجابات این عصر سر پرستی می نمایید .

ملاقات دو باره با آن برادر عزیز خاطره بسیار نیک مرا که از مسافرت خود به کشور اعلیحضرت تان دارم با مسرت تجدید میکند . در آن هنگام پدر مرحوم شما اعلیحضرت عبدالعزیز آل سعود با محبت خاص و با احساس یگانگی و نزدیکی معنوی از ما پذیرای فرمودند . آن مسافرت و شرفیابی بخانه خدای پاک (ج) و حرم سید المرسلین (ص) گرامیترین لحظات زندگانی من است .

ملاقات تاریخی با اعلیحضرت فقید در دل ماهواره به حیث یک رمز راستین از اخوت پایدار بین دو دولت مسلمان افغانستان و عربستان سعودی زنده خواهد ماند . رشته متین برادری که ما را با مسلمانان جهان بهم بسته ملت و حکومت افغانستان

بزرگترین مقدسات همه مسلمانان جهان گذاشته شده و از همراهان محترم ایشان در مملکت خود و در محفل امشب صمیمانه پذیرای میکنم .

دلهای مردم ما از آغاز گرایش به دینت برگزیده اسلام بصوب کشور اعلیحضرت شما متوجه بوده اند که در سینه آن خانه خداوند بی همتا (ج) و مزار پیغمبر مصطفی (ص) جا گرفته و از سر زمین تاریخی آن رسالت ایمان بخدای یگانه در پهنای گیتی گسترش یافته است .

پیوند های استوار اشتراک در عقیده که بین ملتین مادر امتداد قرون وجود داشته همه ساله با سفر هزاران نفر زائرین کعبه خدا (ج) از کشور ما پیهم تجدید و تقویت می یابد . روزگار معاصر در سر زمین شما شاهد بهره برداری از ثروت های طبیعی بوده و باین صورت نقش دو ملت عربستان سعودی طی چند دهه این قرن در اقتصادیات منطقه و از طریق تولید یک اندازه قابل ملاحظه مواد اولیه و مولد انرژی در اقتصاد جهان تبارز اساسی کرده است . تأثیر این

بازدید ها

را همواره شریک الام و شاد ما نی های برادران عرب شان گردانیده است .

اعلیحضرتا !

عصر یکه در آن زندگی میکنیم به علت پیشرفت بیسابقه علوم و انقلاب بیکیه در وسایل اطلاعات و مواصلات بوجود آمده و نظر به ایجاب اوضاع جهان نیاز مندی ما را به تماس های دایم و مستقیم و به تفاهم و تبادل نظر بیش از هر مرحله دیگر تاریخ تزیید بخشیده است .

هرگاه این تماس و تفاهم در بین کسانی صورت میگردد که حیات ملت های شان از سر چشمه پاک يك فرهنگ و دین مشترک الهام گرفته و جغرافیای طبیعی سر زمین های شانرا در يك قسمت دنیا بهم آورده یقینا ثمره آن بیشتر و نقش آن در روابط دو لیتین و در سیاست بین المللی مؤثر خواهد بود .

مسافرت شما را در افغانستان در روشنی این حقیقت و به ملاحظه روابط عمیق روحانی که ملت های ما با رشته نیرو مند آن پیهم بسته شده اند يك قدم خیلی مثبت وسودمند برای طرفین میدانیم و به اعلیحضرت شما اطمینان میدهم همه مردم این سر زمین بامن در ابراز بهترین احساسات دوستی و اخوت به شخص اعلیحضرت شما بحیثیت زمامدار با کفایت يك کشور برادر شریک میباشند .

یقین کامل دارم این مسافرت آن برادر عزیز به افغانستان و همچنان مذاکرات و تماس های که طی آن صورت می پذیرد در تقویة مزید روابط برادری بین ملت های ما و در ازدیاد تفاهم بین رجال مسئول مملکتین و توسعه علائق فرهنگی بین هر دو کشور نقش مؤثر خواهد داشت .

از تشریف آوری تان در این محفل گرمی صمیمانه تشکر میکنم و امیدوارم ایام اقامت کوتاه اعلیحضرت و همراهان محترم شان در افغانستان بخوشی سپری گردد .
تمنا میکنم بهترین آرزو های مرا برای صحت وسعادت شخص اعلیحضرت خود و برای ارتقاء ورفاه مزید ملت برادر ما مردم عربستان سعودی بپذیرید .

پشتیبانی همیشگی ما از حقوق مردم عرب فلسطین واستنکار ما از تجاوزات پیهم اسرائیل بر دول عربی از همین همدردی با آن ملت برادر و از ایمان مردم افغانستان به حق و عدالت جهانی سرچشمه میگردد .
عقیده راسخ داریم تازمانیکه قسوی اسرائیلی اراضی اشغال شده عربی را تخلیه ننماید و به مردم عرب فلسطین حقوق حقه آن اعاده نشود آرامش و امنیت در آن ناحیه شرق میانه پایدار نخواهد شد و خطر آن صلح جهان را پیهم تهدید خواهد کرد .
سلسله اقدامات اعلیحضرت شما در توحید مساعی و تعاون ملل اسلامی بمنظور آزاد ساختن شهر قدس و مسجد مبارک اقصی و بقیه اراضی عرب از اشغال غاصبانة اسرائیل قابل قدر دانی خاص میباشد .

امید داریم همه مللیکه در جهان باستحکام صلح علاقه دارند به مطالبات عدالت پسندانه ملل مسلمان گیتی در باره اوضاع شرق میانه چنانکه اخیرا در کنفرانس رباط و در اجتماع جده اعلان شد بطور جدی وقع بگذارند .

افغانستان با درك یکدمه حقایق مربوط به موقعیت خاص جغرافیایی خود و با توجه بیک سلسله جریانات متعلق به تاریخ معاصر خویش از مدت های دراز بایمن سو سیاست بیطرفی مثبت و عدم الحاق به پیمان های نظامی را توأم با قضاوت آزاد در مورد مسایل بین المللی اختیار نموده است . افغانستان این خط مشی خویش را برای تحکیم صلح این منطقه و صلح جهان سود مند تشخیص میدهد و با اتکاء بر این اساس علائق دوستی خود را با همه ملل جهان توسعه می بخشد .

ما از لزوم حل منازعات بین المللی به طریق مسالمت آمیز ، از تشدید دوستی بین دول جهان از الفای استعمار تحت همه اشکال ومظاهر آن ، از حق مردمان و ملل در تعیین سر نوشت شان ، از تطبیق اساسات منشور ملل متحد و همچنان از اصل جهانی بودن

متن بيانيه جوايه اعليحضرت ملك فيصل

اعليحضرتا !

ديگر دست همکاري دادند تا اينکه حق تعين سر نوشت شامل متن ميثاق حقوق بشر گردد و هر دو کشور در ين زمينه ساليان دراز مشترکا مجادله نمودند تا موفق گرديد آراء اکثريت را بدست آرند به موجب آن حق تعين سر نوشت شامل ميثاق حقوق بشر گرديد .

کمال مسرت دارم به اين مناسبت مسعود مراتب سپاسگذاري و امتنان خود را به اعليحضرت شما ابراز نمايم که با اين دعوت کریم ملو کانه به من نعمت ملاقات و صحبت خویش را ميسر فرموديد . و فرصت آنرا در يافتيم از کشور برادر خویش ديدن نماييم و با برادران خود درين کشور عزيز ملاقي شويم .

اعليحضرتا !

بايد گفت از جمله آنکشور هاييکه درباره اين حق اظهار موافقت کرده و آنرا امضاء نمودند عده عملا به آن مخالفت کردند . واقعا اکثر دشواري هاي امروزي جهان زاده آنست که يکده از کشور هاي عضو ملل متحد در امور کشور هاي ديگر مداخله مينمايند . برجسته ترين مثال اين دشوار يها اين است که موسسه ملل متحد به حيث وسيله تجاوز بر برادران عرب شما در کشور ايشان و اشغال سر زمينهاي ايشان و آواره ساختن فرزندان اين سر زمين ها از خانه هاي شان و جاني نشين کردن دولت بيگانه از راه اين خيانت استخدام گرديده است .

ايام مسافرت اعليحضرت شما را در زمان اعليحضرت مغفور عبدالعزيز آل سعود به نيکويي بخاطر داريم مسافرت اعليحضرت شما در دلهاي ما آثار خجسته محبت و تقدير را که زاده اخلاق نيك و سجاياي گرانبايه شما ميباشد بما گذاشته است . اميد واريم که آن مسافرت آخرين ديدار اعليحضرت شما از کشور برادر شماعربستان سعودی نباشد بلکه خدای بزرگ (ج) به شما توفيق ارزاني فرمايه تا از مملکت ما بار ديگر ديدن فرماييد .

اعليحضرتا !

همه آنچه را درين لحظه چه در زمينه پيوند هاي برادرانه که مردمان و کشور هاي مارا بهم مربوط مي سازد و چه در زمينه خطمشی سياست خارجي که کشور عزيز شما آنرا پيروي مينمايد ، فرموديد با اطمینان از مصميم قلب تاييد مينمايم . واقعا آن صله هاي برادري و ايمان و دوستي که مردمان و کشور هاي مارا بهم مي پيوند از همه پيمان ها و ماهداتي که بين ديگران موجود است بسي نيرو مند ميباشد . هيچکس نمیتواند از آن نقش فعال افغانستان انکار نمايد که کشور اعليحضرت شما در چاره جو يي رويداد هاي دشوار در جهان با خلوص نيت متکسي بر دوستي با همه ايفا مينمايد و منشاء آن همانا عقیده اسلامي و سجاياي خجسته مملت شما ميباشد .

اعليحضرتا !

برادران عرب شما بر کسی تجاوز نکرده اند بلکه ديگران بر ايشان در خاک ايشان تجاوز روا داشته و ايشان را از آن بيرون رانده اند و اکنون ميخواهند آنها را ناگزير سازند تا نتايج اين تجاوز را که پيوسته شدت مي يابد قبول نمايند .

از زمانیکه اسرائيل به اشغال اراضي عرب پرداخته است موجوديت خود را بر اساس تجاوز و زور آوري متکي نموده و کشور هاي عربي مارا با اضطراب و دشواري هاي بيشمار زويرو کرده است مساعي ما و مساعي برادران مصيبت زده ما متوجه اين بوده است که ملل متحد و وجدان بشريت به تجاوزي که بر ما روا داشته شده است التفات نمايند مگر متاسفانه در مقابل اين فرياد هاي پيهم گوش ها را بسته يافته ايم .

شايسته تذکر است اينکه افغانستان و عربستان سعودی هر دو در ملل متحد با يك

زمان هیچگونه تجاوز را بر خویش و هیچگونه تعرضی را در برابر آزادی استقلال و عقیده خویش تحمل نمی کنیم . اما در برابر برادران مسلمان خود در گیتی محبت و اخلاص کامل بدل می پرورایم . از خدای متعال نیاز مندیم تا همه جهان را براه راست هدایت فرموده اختلافات و آن عواملی را که مایه ایجاد دشواریها بین ملل عالم میشود رفع نماید .

جهان امروز بیش از همه نیازمند استقرار است تا آنکه هر کشور متوجه بهبود امور خویش بوده و با فرمانبری خداوند و در راه نیک با مساعی فرزندان وطن خویش در پی چاره جوئی مساوی خود باشند .

در پایان از خداوند پاک و بزرگ تمنا می کنم تا به اعلیحضرت شما تضرستی و گامگاری در راه خدمت دین ما و شما و خدمت در راه پیشرفت و ترقی ملت نجیب شما چنانکه آرزوی اعلیحضرت است عنایت فرماید .

مذاکرات رسمی بین اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی ساعت دوازده بیست و پنج دقیقه ظهر ۲۴ جوزا ۴۹ مطابق ۱۴ جون ۱۹۷۰ در قصر دلگشا صورت گرفت . درین مذاکرات از جانب افغانستان بنا علی نورا حمد اعتمادی صدراعظم ، بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، بناغلی عبدالله یفتلی معاون اول صدارت ، دوکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف ، پوهندوی عبدالستار سیرت وزیر عدلیه و بناغلی سید تاج الدین سفیر کبیر افغانی در جده و از طرف دولت عربستان سعودی والا حضرت امیر نواف بن عبدالعزیز ، بناغلی دوکتور رشاد فرعون مشاورین مخصوص اعلیحضرت فیصل بناغلی حمود الفهد الزید سفیر کبیر عربستان سعودی متعین کابل اشتراک داشتند .

این مذاکرات در موضوع علایق برادرانه هر دو کشور و توسعه روابط فرهنگی بین مملکتین در فضای دوستی مودت و تفاهم صورت گرفت .

اعلیحضرت تا ! محال است به هیچ وجه برادران عرب شما فراموش کنند که موقف افغانستان برادر پشتیبانی از عرب در مقابل تجاوز بوده و افغانستان در راه دفاع حقوق عرب و سرنوشت ایشان پیوسته در صف اول قرار داشته است و این موقف از جانب ملتی که به خدای پاک ایمان دارد و بر عقیده خود پابرجاست و تحت زمامداری خردمندانه شما به پیش می رود امر طبیعی بوده شگفت آور نیست . درین شکی نیست که به تایید و نیروی خداوندی رهبری گرانمایه که این مردم برادران از آن برخوردارند متوجه سر بلندی ، آسایش ، ترقی ، پیشرفت آزادی ، امن و استحکام استقلال و آزادیست .

به اعلیحضرت شما اطمینان میدهم که ما و همه برادران سعودی شما تمام مساعی شما و همه برادران افغانی خویش را در مساعی مختلف در طریق عدالت ، نگهبانی آزادی و پایداری بقیة اسلامی که از آن نمیتوان بی نیاز بود تایید میداریم .

یقین است این ملت سر بلند که سالیان دراز در برابر استعمار مبارزه نموده است به استعمار تحت هیچ یک از اشکال و مظاهر آن هرگز تن در نخواهد داد .

برادران سعودی شما این موقف افغانستان را به نیکویی درک نموده اند که هدف آن تایید حق و عدالت و آزادی و طرد هرگونه نظریات استعماری است از هر جایی و تحت هر شکلی که باشد .

من باکمال اخلاص از درگاه پروردگار نیاز میکنم تا همه ما را در راه خدمت به دین ما ، به پایداری در عقیده ما و در راه پیشرفت کشورها و مردم مابسوی سر بلندی ، افتخار ، ترقی ، آزادی در همه جوانب زندگی توفیق عنایت فرماید .

یکبار دیگر به اعلیحضرت شما اطمینان میدهم که در باره هر آنچه فرمودید و راجع به همه مساعی شما ابراز تایید کامل مینماییم تا آنکه به توفیق خداوند توانا در راه خیر باهم برادر ، مددگار و یاور باشیم .

درین مورد البته هیچ گونه تجاوزی را در نظر نداریم و در برابر هیچ کسی مقصد سویی در دل نمی پرورانیم و اما در عین

اعلیحضرت معظم همايوني با اعلیحضرت فيصل هنگام مذاکرات رسمي که در قصر دلکشا صورت گرفت

القضات ، پو هنوال دکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه ، سنا تور عبدالها دی داوی رئیس مشرانو جرگه ، ښاغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، معاو نین صدارت عظمی ، اعضای کابینه ، جنرالها ی اردوی شاهانه ، اعضای معیتي اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی ، مامورین عالیرتبه ملکی و روسای کوردیپلو ماتیک بدربار کابل اشتراک داشتند .

اعلیحضرت معظم همايوني و مهمان گرامی ایشان اعلیحضرت ملک فیصل ساعت یازده قبل از ظهر ۲۵ جوزا برای تهبدا ب گذاری مرکز تحقیقات اسلامی پوهنتون کابل در ساحه پوهنتون تشریف فرماشدند . سنگ تهبدا ب این مرکز اسلامی توسط اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی در حضور اعلیحضرت معظم همايوني گذاشته شد .

قبل از آنکه سنگ تهبدا ب این مرکز تحقیقاتی اسلامی گذاشته شود پوهنتون دوکتور سید عبدالقادر بها رئیس پوهنتون کابل ضمن معروضه اظهار داشت که اساس

اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی روز ۲۴ جوزا در دعوت نهاری اشتراک فرمودند که از طرف پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضات بافتخار شان در تهبدا ب معان ترتیب شده بود .

درین دعوت والا حضرت شهزاده احمدشاه والا حضرت امیر نواف بن عبدالعزیز ، ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، پوهنوال دکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه ، سنا تور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه معاو نین صدارت عظمی و دیگر اعضای کابینه قضات ستره محکمه ، مامورین عالیرتبه عسکری و ملکی ، بعضی از اعضای شسوری و ذوات معیتي اعلیحضرت پادشاه عربستان سعودی اشتراک داشتند .

همچنان بافتخار اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی ساعت هشت شام ۲۴ جوزا دعوتی از طرف ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در قصر وزارت امور خارجه ترتیب شده بود درین دعوت والا حضرت امیر نواف بن عبدالعزیز ، پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی

اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی در حالیکه ذات ملوکانه نیز تشریف دارند اسناد مربوط به تاسیس و بناء مرکز تحقیقات اسلامی را در بین کیسه فولادی می‌گذارند

تحقیقات مزید در دین مبین اسلام با کشور های اسلامی و مسلمانان جهان در تماس باشیم .

رئیس پوهنتون اظهار آرزو کرد تا این مرکز نتایج مثمر و حقیقی خود را نه تنها برای کشور ما بلکه برای جهان اسلام به ارمغان آورد .

اعلیحضرت ملک فیصل حین گذشتن سنگ تہداب مرکز تحقیقات اسلامی اظهار داشت که امید وارم این مرکز نه تنها برای افغانستان مفید باشد بلکه بحیث یک حلقه وصل در سلسله مطالعات اسلامی در سراسر جهان قرار گیرد .

در مراسمی که بدین منظور در ساحه پوهنتون کابل در محلی مرکز تحقیقات اسلامی دایر شده بود شاعرلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، پوهاند دوکتور عبدالحکیم

این مرکز تحقیقاتی در سال (۱۳۴۴) طرح گردیده و پوهنتون کابل کمال افتخار دارد که اعلیحضرت معظم همایونی و مهمان گرامی ایشان برای تہداب گذاری این مرکز تحقیقات اسلامی به پوهنتون کابل تشریف فرما شدند .

مسائل اسلامی از سال های زیاده مطمح نظر دانشمندان افغانی بوده و امید داریم که این مرکز تحقیقاتی در راه بسط و توسط شعایر اسلامی در کشور ما مثمر ثمری بیشتر گردیده و از طرف دیگر وسایل همکاری تساند و هماهنگی بیشتر را بین افغانستان و کشورهای اسلامی جهان فراهم خواهد کرد .

رئیس پوهنتون همچنان اظهار داشت برای اینجانب و منسوبین پوهنتون کمال مباحات است که بتوانیم به وسیله این مرکز از طریق

د افغانستان کالسی

هنگامیکه اعلیحضرت همایونی و اعلیحضرت فیصل پادشاه عربستان سعودی به میدان هوایی بگرام موصلت فرمودند ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی، دگر جنرال غلام فاروق لوی درستیز و دگر جنرال عبدالرزاق قوامندان عمومی قوای هوایی و مدافعه هوایی از ذات ملوکانه و مهمان گرامی شان استقبال نمودند.

پس از آنکه وزیر دفاع ملی مهمان گرامی ذات ملوکانه را خیر مقدم گفت اعلیحضرت همایونی و اعلیحضرت فیصل بسواری موتر قطعات قوای هوایی را معاینه فرموده و بعد تمرینات انداخت را که از طرف یکدسته از طیارات جت صورت گرفت مشاهد کردند. اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی پس از ختم مراسم میدان هوایی بگرام در حوالی ساعت یک ونیم بعد از ظهر در ضیافت نهاری اشتراک فرمودند که از طرف روسای هر دو جرگه شورا در استال فتر تیب شده بود.

درین دعوت الاحضرت امیر نواف بن عبدالعزیز، بناغلی نور احمد اعظمی صدر اعظم، بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی، معاونین صدارت، اعضای کابینه جنرال های اردوی شاهانه، وائیان کابل، کاپیسا پروان، بناروال سرپرست، مامورین عالیرتبه ملکی و ذوات معینتی اعلیحضرت ملک فیصل اشتراک داشتند. در طول راه بین کابل بگرام و بگرام استال فتر در هر قسمت اهالی، مامورین و طلاب معارف با ابراز احساسات و کف زدن و ساز زنده باد اعلیحضرت همایونی و اعلیحضرت فیصل از ذات شهر یاری و مهمان گرامی شان استقبال نمودند.

قلعه مراد بیگ، شهر میربچه کسوت و قره باغ با بیرق های هر دو کشور تزئین شده و شمارهای دوستی بین افغانستان و عربستان سعودی روی پارچه های ملون جلب نظر میکرد. به افتخار اعلیحضرت معظم همایونی دعوتی از طرف اعلیحضرت فیصل پادشاه

ضیایی قاضی القضاة، پوهنوال دکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه، سنا تور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه، بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی، بناغلی عبدالله یفتلی معاون اول صدارت، دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف، اعضای کابینه، برخی از قضات ستره محکمه و بعضی از اعضای شورا، استادان پوهنتون کابل و عده از علما و دانشمندان و سفرا ی دول اسلامی اشتراک کرده بودند.

در نقشه پروژه مرکز تحقیقات اسلامی یک مسجد جامع بکنجا بیش یک هزار نماز گزار یک کتابخانه و یک مرکز بسزرگ ثقافت اسلامی بسوی بین المللی در نظر گرفته شده است.

درین مرکز علاوه بر تحقیقات در امور اسلامی نشریه های نیز در اطراف فلسفه و حقانیت دین مبین اسلام پیوسته انتشار خواهد یافت و علمای اسلامی ازین مرکز استفاده و استفاضه خواهند برد. در تهاداب این مرکز تحقیقات اسلامی مسکوکات طلاونکلی مروجه افغانی با بانکوت های که فعلا در جریان است گذاشته شده است و ورقه ای که در آنجا جا داده شده این عبارت تحریر گردیده است.

بنام خداوند بخشنیده و مهربان!
در عهد فرخنده پادشاه دینت شعبار اعلیحضرت معظم همایونی محمد ظاهر شاه سنگ تهاداب مرکز تحقیقاتی اسلامی پوهنتون کابل بروز دو شنبه ۲۵ جوزا (۱۳۴۹) هجری شمسی بدست مهمان گرامی ذات ملوکانه اعلیحضرت معظم ملک فیصل بن عبدالعزیز پادشاه عربستان سعودی گذاشته شد.

اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملک فیصل مهمان عالیقدر شاهانه ساعت ۱۲ ونیم ظهر روز ۲۵ جوزا از تمرینات قوای هوایی اردوی شاهیه در بگرام دیدن فرمودند. و الاحضرت امیر نواف بن عبدالعزیز، بناغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم، معاونین صدارت عظمی، بعضی از اعضای کابینه و ذوات معینتی اعلیحضرت ملک فیصل نیز حضور داشتند.

اعلیحضرت معظم همایونی با مهمان گرامی شان اعلیحضرت ملک فیصل در دعوتیکه با افتخار شان در قصر چهل ستون ترتیب شده بود

ملوکانه را از قصر چهلستون تا میدان هولوی بین المللی کابل مشایعت فرمودند .

موکب ذات شهر یاری واعلیحضرت ملک فیصل در حالیکه از طرف یک دسته موتر سایکل سوران بدرقه میشد در حوالی ساعت ۸ و ۴۰ دقیقه به میدان هواپیسی مواصلت کرد . برای وداع با مهمان گرامی ذات شهر یاری والاحضرت مارشال شاه ولی خان غازی فاتح کابل ، بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، پوهاند دوکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضاة ، پوهنوال دوکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه ، سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه ، بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، معاونین صدارت وهیأت کابینه بعضی از جنرال های اردوی شاهانه سفرای کبیر هر دو کشور و ذوات معینتی اعلیحضرت ملک فیصل و بعضی از مامورین عالی رتبه وزارت امور خارجه اشتراک داشتند .

اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی که بنا به دعوت اعلیحضرت معظم همایونی برای یک بازدید رسمی از افغانستان بکابل تشریف آورده بودند ساعت ۹ صبح روز ۲۶ جوزا مطابق ۱۶ جون ۱۹۷۰ عازم جده گردیدند .

اعلیحضرت معظم همایونی مهمان گرامی

عربستان سعودی ساعت ۸ شام ۲۵ جوزا در قصر چهلستون ترتیب شده بود که در آن والاحضرت شهزاده احمد شاه والاحضرت مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل ، بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، پوهاند دوکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضاة پوهنوال دوکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه ، سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه ، بناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، معاونین صدارت وهیأت کابینه بعضی از جنرال های اردوی شاهانه سفرای کبیر هر دو کشور و ذوات معینتی اعلیحضرت ملک فیصل و بعضی از مامورین عالی رتبه وزارت امور خارجه اشتراک داشتند .

اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی که بنا به دعوت اعلیحضرت معظم همایونی برای یک بازدید رسمی از افغانستان بکابل تشریف آورده بودند ساعت ۹ صبح روز ۲۶ جوزا مطابق ۱۶ جون ۱۹۷۰ عازم جده گردیدند .

اعلیحضرت معظم همایونی مهمان گرامی

د افغانستان کالونی

معظم همایونی سلام گارد احترام را قبول و آنرا معاینه فرمودند - درین وقت موزیک سرود ملی هر دو کشور را نواخت .
والاحضرت مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل ، بناغلی صدراعظم ، قاضی القضاة ، روسای هر دو جرگه شورا ، وزیر دربار سلطنتی ، وزراء دفاع ملی وداخله بناغلی سیرت وزیر عدلیه و رئیس هیئت مهمان داران ، سفرای کبیر هر دو کشور در نزدیک طیاره با اعلیحضرت ملک فیصل وداع کردند . ذات ملوکانه مهمان عالیقدر شاهانه را تا نزدیک طیاره مشایعت فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی هنگام وداع با اعلیحضرت ملک فیصل یکبار دیگر تمیبات نیک و برادرانه ذات شاهانه را نسبت تشریف آوری اعلیحضرت پادشاه عربستان سعودی به افغانستان ابراز داشتند .
ذات ملوکانه از بارگاه خداوند بزرگ استدعا کردند که برای اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی در راه خدمت به کشور شان و جهان اسلام توفیق

مزیذ نصیب گرداند . اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی فرمودند که باکمال امتنان تشکرات قلبی خود را نسبت احساسات گرم شخص حضور اعلیحضرت ، حکومت و ملت افغانستان بحضور شاهانه تقدیم میکنم اعلیحضرت پادشاه عربستان سعودی فرمودند از فرصت نیکی که مساعد شد به کشور شما که از آغاز تاریخ تا امروز منبع مجاهدات فعالیت ها ، دانش علم و افکار مترقی بوده مسافرت کنیم قلبا مسرت داریم اعلیحضرت ملک فیصل دوام دوستی صادقانه هر دو کشور طول عمر ، صحت و سلامت ذات شاهانه را از بارگاه خداوند بزرگ آرزو فرمودند .
البوم های مسافرت اعلیحضرت ملک فیصل و همراهان شان در افغانستان که از طرف شعله عکاسی دباختر آژانس تهیه شده بود توسط دوکتور محمود حبیبی وزیر اطلاعات و کلتور به اعلیحضرت فیصل پادشاه عربستان سعودی تقدیم شد .

اعلامیه مشترک افغانستان و عربستان سعودی

اعلیحضرت پادشاه افغانستان از طرف ملت افغانستان برادر عزیز خود اعلیحضرت ملک فیصل را استقبال نموده و اظهار داشتند که دلپای مردم افغانستان از آغاز گرایش بدین مبین اسلام بیاد سرزمینی بوده است که مقدس ترین مقامات اسلامی یعنی خانه کعبه و حرم محمد مصطفی (ص) در آنجا واقع است و ملت افغانستان با استقبال از شخص اعلیحضرت ملک فیصل از پاسدار حرمین شریفین و تاجداری کشوری را که از آن روشناهی اسلام سرتاسر گیتی پرتوافکنده است پذیرائی میکند .
اعلیحضرت ملک فیصل قدردانی عمیق خود را از نقش تاریخی مردم افغانستان در طی قرون

نظر به دعوت اعلیحضرت معظم همایونی محمد ظاهر شاه و به مقصد تقویت پیوند های برادری و روحانی بین هر دو ملت و به منظور توسعه تساند اسلامی و همکاری بین هر دو کشور اعلیحضرت ملک فیصل بن عبدالعزیز آل سعود پادشاه عربستان سعودی از تاریخ ۱۳ تا ۱۶ جون ۱۹۷۰ مطابق ۲۳ تا ۲۶ جوزای ۱۳۴۹ هجری شمسی به افغانستان مسافرت رسمی نمودند .
اعلیحضرت ملک فیصل از کابل و قسمتی از نواحی آن دیدن نمودند در هر جا از طرف مردم و حکومت افغانستان از اعلیحضرت ایشان استقبال صمیمانه و با حرارت بعمل آمد .

مسافرتها

وعدم مداخله در امور داخلی دیگر کشورها ابراز داشتند .

هر دو پادشاه پشتیبانی خود را از همه ملل و مردمانیکه برضد استعمار تحسنت همه اشکال و مظاهر آن به منظور حصول حق تعیین سر نوشت خویش در پیکار اند ابراز نمودند .

هر دو پادشاه رضایت مندی حکومت های خود را از نتایج نخستین کنفرانس سران دول و حکومت کشور های اسلامی که در دسامبر ۱۹۶۹ در رباط منعقد گردید و کنفرانس اسلامی وزرای خارجه که در مارچ ۱۹۷۰ در جده انعقاد یافت و بهموجب آن در آن شهر دارالانشاء اسلامی برقرار شد اظهار داشته و پشتیبانی خود را از تصمیمات این دو اجتماع تاریخی ابراز داشتند .

هر دو جانب با تایید اعلامیه کنفرانس اسلامی سران در رباط ابراز عقیده نمودند که باید ملل مسلمان پیوندهای برادری و روحانی را بین مردمان خویش تقویت بخشند تا آزادی و میراث تمدن مشترک خود را که بطور خاص متکی بر اصول عدالت، تسامح و تحمل وعدم تبعیض و امتیازمیباشد پاسداری نمایند .

هر دو جانب با بندی کامل خود را به ارشادات اسلامی اظهار و ابراز عقیده نمودند که تعالیم اسلام در جهان امروز که در اثر مجادلات حاوی خطر متوجه صلح و امنیت آن و در اثر منازعات زاده مسایل نژادی و مقابله عقاید و افکار دچار سراسیمگی می باشد نقش عمده داشته میتواند و بنا برین باید ملل اسلامی برای تشکیل یک جامعه بین المللی متوجه همکاری با لمر بین همه ملل و به منظور تامین حیات بهتر برای مردمان جهان بذل مجاهدت نمایند .

جانب افغانی حمایت راسخ خود را از پیکار ملت عرب و مردم عرب فلسطین برای حصول مجدد حقوق غصب شده آنهاظهار داشت .

طولانی در نشر اسلام و همچنین از مساعی ارزنده اعلیحضرت همایونی ، حکومت و مردم افغانستان در اعمار بنای حیات ملی خویش مطابق مقتضیات عصر و در روشنائی ارشادات دین پاک اسلام اظهار نمودند .

اعلیحضرت ملک فیصل در هنگام اقامت خویش در افغانستان با اعلیحضرت محمد ظاهرشاه پادشاه افغانستان مذاکره نمودند .

در این مذاکرات از جانب افغانستان نبیغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم نبیغلی علی محمد وزیر دربار پادشاهی نبیغلی عبدالله یفتلی معاون اول صدارت عظمی ، دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت عظمی و وزیر معارف ، نبیغلی عبدالستار سیرت وزیر عدلیه و نبیغلی سید تاج الدین سفیر کبیر افغانستان در عربستان سعودی و دیگر مامورین عالیرتبه افغانی اشتراک داشتند .

از جانب عربستان سعودی درین مذاکرات والا حضرت امیر نواف بن عبدالعزیز مشاور خاص اعلیحضرت ملک فیصل ، دکتور رشاد فرعون مشاور اعلیحضرت ملک فیصل و نبیغلی حمود الفهد الزید سفیر کبیر عربستان سعودی در افغانستان و دیگر رجال عالیرتبه عربستان سعودی سهم گرفتند . این مذاکرات در فضای تفاهم متقابل و دوستی صمیمی که زاده صلح های استوار اخوت روحانی بین مردمان هر دو کشور می باشد صورت گرفت .

جانب افغانی خط مشی خویش را مبنی بر بیطرفی وعدم الحاق فعال و مثبت و دوستی با همه ملل شرح داد .

جانب سعودی خط مشی حکومت آنکشور را مبنی بر پشتیبانی از صلح متکی بر سر عدالت و همکاری بین المللی بیان داشت .

در باره اوضاع بین المللی هر دو رئیس دولت اعتقاد خود را بر اصول مندرجه منشور ملل متحد اظهار نموده و تصمیم راسخ خویش را برای دوام تقویت همکاری بین المللی بر اساس احترام متقابل ، مساوات حقوق

د افغانستان کالنی

حضور داشتند اعلیحضرت ملک فیصل بنیان مرکز تحقیقات اسلامی را در ساحه پوهنتون کابل صبح ۲۵ جوزای ۱۳۴۹ گذاشته و در این لمحہ تاریخی اظهار امید نمودند که این مرکز نه تنها برای افغانستان بلکه برای همه امت اسلامی بحیث یک حلقه در سلسله چنین مراکز که در نقاط مختلفه جهان وقف تحقیقات اسلامی میباشند خدمت خواهد نمود.

هر دو جانب اظهار یقین نمودند که مسافرت های متقابل بین هر دو کشور برادر همکاری موثر و با ثمر را در ساحه اقتصادی و فرهنگی بین ایشان توسعه خواهد بخشید.

اعلیحضرت ملک فیصل و همرا هان ایشان مراتب سپاسگذاری خود را از مهمان نوازی و استقبال با حرارتی که از طرف اعلیحضرت همایونی پادشاه افغانستان حکومت مردم نجیب افغانستان در زمان مسافرت ایشان درین کشور صورت گرفته است اظهار نمودند.

اعلیحضرت ملک فیصل و همرا هان ایشان از اعلیحضرت محمد ظاهر شاه دعوت نمود تا به وقت مساعد به عربستان سعودی مسافرت نمایند.

اعلیحضرت همایونی پادشاه افغانستان این دعوت را با اظهار تشکر پذیرفتند.

اعلیحضرت ملک فیصل عمیق تر یمن تشکرات خود را از پشتیبا نی مداوم افغانستان در قضا یا ی عرب بالعموم و مسئله فلسطین بالخصوص و از حمایت جدی افغانستان از پیکار مردم عرب فلسطین به مقصد حصول مجدد سر زمین و حقوق حقه غصب شده ایشان اظهار داشتند.

هر دو جانب اظهار نظر نمودند که اوضاع در هند چین بیشتر تیره شده است و نزاع در آن سر زمین محض از طریق احترام حق حاکمیت و تمامیت اراضی کشور های آن ناحیه و حق ایشان برای تعیین سرنوشت بدون هیچگونه دخالت خارجی تامین شده میتواند.

هر دو پادشاه لزوم تقویت علایق برادرانه کشور های خویش را از راه همکاری در زمینه های مختلف به شمول اقتصادی، فرهنگی و دینی اظهار نمودند.

جانب عربستان سعودی موافقت نمود افغانستان را در مساعی آن بمنظور تطبیق پروگرام های اسلامی مخصوصاً توسط اداره عالی اوقاف افغانستان که اخیراً جهت تنظیم امور شئون دینی و تنظیم سالانه امور حج تاسیس گردیده است مساعدت نماید.

در حالیکه اعلیحضرت همایونی محمد ظاهر شاه

مسافرت اعلیحضرت معظم ہمایونی بہ چکوسلوواکیا

اعلیحضرت معظم ہمایونی و علیاحضرت
ملکہ معظمہ بہ دعوت جنرال سوا بودارٹیس
جمہور چکوسلوواکیا قبل از ظہر روز ۲۹
سنبلہ ۱۳۴۹ مطابق ۲۰ ستمبر ۱۹۷۰ عازم
آن کشور شدند .
موکب حامل اعلیحضرتین ساعت ۳۰ و ۱۰
دقیقہ قبل از ظہر در حالیکہ توسط یک دستہ
موتز سائیکل سواران بدر قہ میشد بہ میدان

ہوایی بین المللی کابل مواصلت کرد .
در میدان ہوایی بین المللی کابل نزدیک
طیارہ والاحضرت شہزادہ احمد شاہ ،
والاحضرت شہزادہ محمد نادر ، والاحضرت
شاہدخت بلقیس ، والاحضرت شاعرذخت
مریم ، والاحضرت شہزادہ میرویس
والاحضرت خاتون ، والاحضرت مارشا
شاہ ولیخان غازی فاتح کابل ، والاحضرت

اعلیحضرت معظم ہمایونی قبل از عزیمت جانب اتحاد شوروی و چکوسلوواکیا با شاغلی
نور احمد اعتمادی صدراعظم صحبت می فرمایند .

د افغانستان کالني

دوکتور معالج ، ښاغلی شمس الدین یاور
علیاحضرت ملکه معظمه ، ښاغلی محمد انور
نوروز عضو ریاست تشریفات و ښاغلی
سیف الرحمن قتیل عضو مدیریت روا بط
سیاسی وزارت امور خارجه با علیحضرتین
همراه بودند .

همچنان یک هیئت مطبوعاتی که در آن
ښاغلی سلطان حمید هاشم رئیس افغان
فلم ، ښاغلی محمد آصف ایوبیار عضو
اطلاعات اخبار مرکزی آژانس باخت و ښاغلی
احمد ولي کهزاد فلم بردار افغان فلم شامل
اند شرف همراهی با علیحضرت تیسن را
داشتند .

علیاحضرت معظم همایونی و علیاحضرت
ملکه معظمه در راه مسافرت به چکوسلواکیا
بنا بدعوت نیکولای پود گورنی صدر هیئت
رئیس شورای عالی اتحاد شوروی
ساعت ۳ و ۴:۸۰ دقیقه ۲۹ سنبله ۴۹ بوقت
محلې به میدان هوایی و نوکوی مسکو
مواظت فرمودند .

در میدان هوایی مسکو از علیاحضرت معظم
همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه ښاغلی
پود گورنی صدر هیئت رئیس شورای عالی
اتحاد شوروی ، ښاغلی دیمتری پولیا نسکی
معاون و صدراعظم رئیس هیئت رئیس شورای
عالی جمهوریت روسیه ، یاستوف معاون
رئیس هیئت رئیس شورای عالی اتحاد شوروی ،
میرمن نصر الدین او و امنشی هیئت رئیس
اتحاد شوروی ، رئیس شورای مجلس ملیت
های شورای عالی اتحاد شوروی و سایر
شخصیت های برجسته اتحاد شوروی ،
جنرال محمد عازف سفیر کبیر افغانی متعین
مسکو ، ښاغلی کیکتیف سفیر کبیر اتحاد
شوروی مقیم کابل ، اعضای سفارت کبیرای
افغانی و محصلین افغانی استقبال کردند .
ښاغلی پود گورنی صدر هیئت رئیس
شورای عالی اتحاد شوروی و ښاغلی
پولیا نسکی نزدیک طیاره علیحضرتین را
خیر مقدم گفتند .

متعاقباً علیحضرتین به طرف صفوف
مستقبلین رفته با آنها مصافحه فرمودند .
بعد از ختم مراسم میدان هوایی علیحضرت
معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه
به سوی اقامتگاه علیحضرتین رهسپار

جنرال سردار عبدالولی و دیگر اعضای
فامیل جلیل سلطنتی ، ښاغلی نور احمد
اعتدای صدراعظم ، میرمن عالیہ اعتمادی
خانم ښاغلی صدراعظم ، پوهاند دوکتور
عبدالحمید ضیایی قاضی القضاة ، پوهنوال دوکتور
محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه ، ښاغلی
عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه ، ستر
جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی ، انجنیر
محمد بشیر لودین وزیر داخله ، پوهاند
دوکتور عبدالله و احدی والی کابل ، ښاغلی
محمد کبیر نورستانی ښاروال سرپرست
کابل ، شازردافیر سفارت کبیرای چکوسلواکیا
و شازردافیر سفارت کبیرای اتحاد شوروی
در کابل برای وداع با علیحضرتین حضور
داشتند .

علیحضرتین با مستقبلین که شامل
اعضای فامیل جلیل سلطنتی ، اعضای کابینه
قضاة ستره محکمه اعضای شورا ، جنرال
های اردوی شاهانه ، مامورین عالیرتبه ،
مزاریف کابل اعضای سفارت های کبیرای
اتحاد شوروی و چکوسلواکیا مقیم کابل
بودند وداع کردند .

ذات شهر یاری بعداً در حالیکه سترجنرال
خان محمد وزیر دفاع ملی شرف حضور
ذات ملوکانه را داشت سلام گارد احترام
را قبول و آنرا ممانعت فرمودند .

در این هنگام موزیک سلام پادشاهی
را نواخت . هنگام مواظت علیحضرتین به
میدان هوایی بین المللی کابل اطفال روزتون
دسته گل به حضور علیحضرتین تقدیم
کردند .

طیاره حامل علیحضرتین ساعت ۱۰:۵۵
دقیقه قبل از ظهر از میدان هوایی بین المللی
کابل اوج گرفت .

در این سفر ښاغلی علی محمد وزیر دربار
سلطنتی ، ښاغلی عبدالله یفتلی معاون اول
صدارت ، دوکتور روان فرهادی معین سیاسی
وزارت امور خارجه ، سردار محمد یونس
بحیث مصاحب حضور ملوکانه ، و میرمن
ماری نور به صفت ندیمه علیاحضرت ملکه
معظمه ، دوکتور سعیدالله غوثی رئیس
تشریفات وزارت امور خارجه ، پرید
جنرال میرزا وزیر به صفت یاور نظامی
و پوهاند دوکتور عبدالفتاح نجم به صفت

اغلیحضرت معظم همایونی از طرف ښاغلی پود گورنی در میدان هوایی مسکو پذیرایی گردیدند

در این مذاکرات از طرف افغانستان ښاغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، ښاغلی عبدالله یفتلی معاون اول صدارت جنرال محمد عارف سفیر کبیر افغانستان متعین مسکو ، و دکتر روان فرهادی معین وزارت امور خارجه و از جانب اتحاد شوروی علاوه بر ښاغلی پود گورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی ، ښاغلی پولیانسکی معاون اول صدراعظم اتحاد شوروی ، ښاغلی پاتولیف وزیر تجارت خارجه ، ښاغلی اسکا شکوف رئیس کمیته دولتی روابط اقتصادی خارجه ، ښاغلی وینو گرادوف معین وزارت خارجه و ښاغلی کیرکتیف سفیر کبیر اتحاد شوروی در کابل و بعضی از مامورین عالیرتبه اتحاد شوروی اشتراک داشتند .

همچنان اغلیحضرت معظم همایونی و اغلیحضرت ملکه معظمه ساعت یک و نیم بعد از ظهر ۳۰ سنبله بوقت مسکو در ضیافت چاشتی اشتراک فرمودند که به اعزاز اغلیحضرت تین از طرف صدر هیئت رئیسه دولت اتحاد شوروی در قصر کریملن ترتیب

شدند . به مناسبت مسافرت ذات ملوکانه و اغلیحضرت ملکه معظمه میدان هوایی ونوکوای مسکو با پرچم های هر دو کشور مزین گردیده بود .

ملاقات بین اغلیحضرت معظم همایونی و ښاغلی پود گورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی و ښاغلی پولیانسکی معاون اول صدراعظم شوروی ساعت ده صبح ۳۰ سنبله ۴۹ بوقت مسکو در قصر کریملن صورت گرفت . طی این مذاکرات که در محیط حسن تفاهم و صمیمیت صورت گرفت در موضوعات مربوط اتحاد شوروی و افغانستان و مسایل مربوط به اوضاع جهان بحث صورت گرفت .

طرفین رضایت کامل خود را از توسعه و تقویت موافقت آمیز علایق دوستی و همکاری ثمر بخش بین هر دو کشور و آرزو مندی جانین را به منظور تحکیم و استواری مزید آن در آینده مطابق منافع هر دو کشور و صلح بین المللی ابراز نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی با ښاغلی پود گورنی در قصر کورملن

یافته بود . عالی اتحاد شوروی ، ښاغلی پو لیا نسکی در این ضیافت که بین اعلیحضرت معظم معاون اول صدراعظم بعضی از وزراء و همایونی و هیئت رئیسه اتحاد شوروی بیاناتی مامورین عالیرتبه آنکشور و سفرا ی کبار تعاطی گردید علاوه بر همراهان اعلیحضرت تین افغانستان و اتحاد شوروی اشتراک نموده ښاغلی پود گورنی صدر هیئت رئیسه شورای بودند .

متن بیانیه اعلیحضرت معظم همایونی

یکدیگر شکل عنعنۀ ثابتی را گرفته نقش بارزی در تشدید علائق دوستانه مردم ماحیز بوده است . این تماسها زمینه مساعدی را برای همکاری مزید و حسن تفاهم بیشترین مردمان ما فراهم آورده است . مردم افغانستان مساعدت های بی شائبه اقتصادی و فنی مردم شوروی را در جهت پیشرفت انکشاف اقتصادی کشورشان به نظر قدر دانی دیده و آنرا مظهر همکاری بائمر و دوستی صمیمانه بین اتحاد شوروی و افغانستان میدانند که بیش از نیم قرن سابقه دارد .

جلالتآب عزیز !

از بیانات با حرارت شما و از دعوت دوستانه هیئت رئیسه اتحاد شوروی که بما فرصت داده طی این توقف مختصر خویش در پایتخت زیبای شما با دوستان شوروی خود تماس مجدد حاصل نماییم صمیمانه تشکر مینمایم . این باز دید خاطرات خوش و فراموش ناشدنی مسافرت های قبلی ما را در کشور بزرگ شما تجدید میدارد تسلسل تماس و مسافرت های متقابل زعمای افغانستان و اتحاد شوروی به کشور های

جلالتمابا !

به خطر انداخته است .
افغانستان متوقع ست به مردمان هسند
وچین موقع داده شود به اساس فیصله‌ها ی
ژنیو (۱۹۵۴) بدون هیچگونه دخالت خارجی
به صلح و حق تعیین سر نوشت نایل شوند .
عدم همکاری اسرائیل با مساعی ملل متحد
در راه حل و فصل نزاع شرق میانه موجب
نگرانی عمیق ماست حل و فصل نزاع شرق
میانه با تطبیق فیصله نامه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷
شورای امنیت که متضمن خروج قسوی
اسرائیل از اراضی اشغال شده عرب میباشد
ورعایت فیصله نامه های ملل متحد راجع به
حقوق مردم عرب فلسطین تا مین شده میتواند .

چنانکه میدانید افغانستان خط مشی عدم
الحاق را که متکی بر سیاست بیطرفی
عنعنوی آن میباشد پیروی کرده و همزیستی
مسالمت آمیز و همکاری بین ملتها ی جهان
را تایید میدارد . افغانستان مرید حسق
تعیین سر نوشت مردمان و ملل می باشد
واز اصل توسل به طرق مسالمت آمیز برای
حل و فصل منازعات بین المللی طرفدار ی
میکند . کشور ما با تعقیب این خط مشی
آرزو مند است در راه استحکام صلح جهان
سهم مفیدی گرفته باشد .

اشتراک رئیس حکومت افغانستان در
کنفرانس روسای دول و حکومت کشور
های غیر منسلک در لوساکا مظهر علاقمندی
کشور ما به اشتراک مساعی در راه صلح
وامنیت جهان و رفع کشیدگی ها میباشد .
آرزو مندیم اعلامیه ها و فیصله های ایمن
کنفرانس از طرف همه کشور های صلح
خواه باعلاقه مندی استقبال گردیده در راه
رفع کشیدگی ها و تا مین صلح و همکاری
بین المللی قدمهای سودمندی برداشته
شود .

جلالتمابا !

مسرت داریم باشما و دیگر زعمای اتحاد شوروی
روی موضوعات مورد علاقه هر دو کشور در باره
توسعه علایق جانیین و در باره اوضاع
بین المللی تبادل نظر مفید نمودیم .
در خاتمه از استقبال گرم وصمیمانه جلالتماب
ومردم شوروی همچنان کلمات پرحرارتیکه
نسبت بما ومردم افغانستان اظهار نمودید مراتب
امتنان خود وملکه را ابراز میدارم .

با استفاده از فرصت میخواهیم تمنیات صمیمانه
خود و مردم افغانستان را برای سعادت
و اعتلای مزید مردم اتحاد شوروی بسه
جلالتماب شما و توسط شما به مردم شوروی
ابراز داریم . از حاضرین محفل خواهش
میکنیم با بلند کردن جامهای خود به صحت
و سلامت جلالتماب و دیگر زعمای شوروی
واستحکام مزید دوستی هر دو کشور هابامن
همراهی نمایند .

جلالتمابا !

بارضائیت مندی مشاهده می کنیم اخیرا
با امضای موافقتنامه ای بین اتحاد شوروی
و جمهوری فدرالی آلمان قدم مثبتی
به منظور برقراری صلح و امنیت و رفع
تشنجات بین المللی در قاره اروپا برداشته
شد .

متأسفانه تصادمات و منازعات در قاره
آسیا ادامه داشته صلح گیتی را بیش از پیش

بیانیه جوابیه جلالتماب پود گورنی

جلالتماب پود گورنی صدر هیئت رئیسه
شورای عالی اتحاد شوروی طی بیانیه تایید
نمود که روابط بین اتحاد شوروی و افغانستان
همواره واقعا طور دوستانه و حسن همجواری
بوده است .
جلالتماب پود گورنی گفتند اتحاد شوروی
یک روش ثابت را بمنظور روابط قوی تر
دوستانه با افغانستان تعقیب نموده و تعقیب
خواهد کرد .
شباغلی پود گورنی گفتند هیئت بطور
قاطع نشان می دهد که انگشتر این روابط
نه تنها به نفع هر دو کشور است بلکه
بحیث یک عامل مهم در تحکیم صلح در شرق
نزدیک و میانه و بطور کلی در امنیت
بین المللی می باشد .
شباغلی پود گورنی علاوه نمودند تبادل

خواهد کرد .
شباغلی پود گورنی گفتند هیئت بطور
قاطع نشان می دهد که انگشتر این روابط
نه تنها به نفع هر دو کشور است بلکه
بحیث یک عامل مهم در تحکیم صلح در شرق
نزدیک و میانه و بطور کلی در امنیت
بین المللی می باشد .
شباغلی پود گورنی علاوه نمودند تبادل

د افغانستان کالسنی

نظر دوستانه و متمر در مورد موضوعات
 مورد علاقه طرفین یکبار دیگر هم آهنکی
 نقاط نظر و آرزوی انکشاف این نظریات
 را در آینده مجدداً تأیید کرد .

جانپ چکوسلواکیا تشریف فر ما گردیدند.
 در میدان هوایی و نوکوا ی مسکو که با
 بیرق های افغانستان و اتحاد شوروی مزین
 گردیده بود یناغلی نیکو لای پود گور نی
 صدر هیئت رئیسۀ شورا ی عالی اتحاد
 شوروی ، یناغلی دمیترو ی پولیانسکی معاون
 اول صدراعظم ، سایر شخصیت های برجستۀ
 اتحاد شوروی ، سفرا ی کبار هر دو کشور

اعلیحضرت معظم همایونی و علیحضرت
 ملکه معظمه قبل از ظهر ۳۱ سنبله بعد از یک
 بازدید دوستانه دو روزه از اتحاد شوروی

اعلیحضرت معظم همایونی در حالیکه جلاتماب سووودا رئیس جمهور چکوسلواکیا
 نیز تشریف دارند سلام گارد احترام راقبول می فر مایند

مسافرتها

اعضای سفارت کبرای افغانستان، محصلین افغانی و شارژدافیر سفارت چکوسلواکیا متعین مسکو بغرض تودیع اعلیحضرت تین حاضر بودند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه ساعت ده و نیم قبل از ظهر ۳۱ سنبله ۱۳۴۹ به وقت محلی به میدان هواپی روزینی پراگ مواصلت فرمودند .

در میدان هوایی پراگ از اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه بناغلی سوو بودا رئیس جمهور است چکوسلواکیا ، میرمن سوو بودا ، دوکتور لوبه میرشتر و گل صدراعظم ، بناغلی یان مارکو وزیر خارجه چکوسلواکیا و شخصیت های برجسته و مامورین عالیرتبه چکی ، بناغلی عبدالرزاق ضیاپی سفیر کبیر افغانی متعین پراگ ، بناغلی فرانیشیک

ذات ملوکانه و علیاحضرت ملکه معظمه اطفال را مورد نوازش قرار دادند .

بناروال پراگ ، جنرال مارتین دیژور وزیر دفاع وسایر شخصیت های چکوسلواکیا روسای کور دیپلوماتیک متعین پراگ که در میدان هوایی برای استقبال اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه حضور بهم رسانیده بودند توسط بناغلی یان مارکو وزیر امور خارجه چکوسلواکیا به حضور اعلیحضرت تین معرفی گردیدند .

بعداً اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه به همراهی رئیس جمهور چکوسلواکیا از مقابل صفتوف مستقیلین در میدان هوایی گذشته احساسات آنها را با اشاره دست و لطف خاص جواب گفتند .

ذات شاهانه و رئیس جمهور چکوسلواکیا در بین کف زدن های ممتد مستقیلین و ابراز احساسات آنان در محل مخصوص صیبه قبلا تعیین گردیده بود تشریف فرما گردیده بیانات ایشانرا ایراد نمودند .

کبیر افغانی متعین پراگ ، بناغلی فرانیشیک پطروزیلا سفیر کبیر چکوسلواکیا در کابل روسای کوردیپلوماتیک مقیم پراگ ، اعضای سفارت کبرای افغانی در پراگ با خانسم های شان ، محصلین افغانی مقیم پراگ و عدد کثیری از شهریان پراگ با حرارت استقبال نمودند .

اعلیحضرت تین حینیکه از طیاره فرود آمدند بناغلی سوو بودا رئیس جمهور و میرمن سوو بودا اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه را خیر مقدم گفتند .

ذات شاهانه و علیاحضرت ملکه معظمه بارئیس جمهور و میرمن سوو بودا و دیگر مستقیلین مصافحه فرمودند .

موزیک سرود شاهای افغانستان و سرود ملی چکوسلواکیا را نواخت و درین موقع

اعلیحضرت تین حینیکه از طیاره فرود آمدند بناغلی سوو بودا رئیس جمهور و میرمن سوو بودا اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه را خیر مقدم گفتند .

ذات شاهانه و علیاحضرت ملکه معظمه بارئیس جمهور و میرمن سوو بودا و دیگر مستقیلین مصافحه فرمودند .

موزیک سرود شاهای افغانستان و سرود ملی چکوسلواکیا را نواخت و درین موقع

اعلیحضرت تین حینیکه از طیاره فرود آمدند بناغلی سوو بودا رئیس جمهور و میرمن سوو بودا اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه را خیر مقدم گفتند .

متن بیانیه جنرال لودویک سوو بودا

در روابط بین المللی هر دو کشور ما از پرنسیپ های زیست با همی و همکاری بین ملل جانب داری کرده اند استوار بوده است .

انکشاف روابط بین چکوسلواکیا و افغانستان میتواند به حیث مثالی موید این امر باشد که کشور های دارای سیستم های اجتماعی متمایز میتوانند همکاری همه جانبه و مشر برای طرفین داشته و مشترکا

اعلیحضرتا !

برای ما نهایت مایه مسرت است که اعلیحضرت تین دعوت ما را برای این مسافرت رسمی از کشور ما قبول فرمودند .

روابط بین چکوسلواکیا و افغانستان یک عنعنه طولانی داشته و هم آهنگ با ما همه دوستی بین دو کشور بوده و روی پرنسیپ های مساوات و احترام متقابل استوار است . انکشاف پیهم علایق ما با این حقیقت که

د افغانستان کالسنی

در حفاظت صلح بین المللی سبب بگیرند . ملت چکوسلواکیا احترام بزرگی به مساعی اعلیحضرت شما ، حکومت و مردم افغانستان در پیشرفت های اقتصادی ، کسنتوری و اجتماعی کشور شما دارند . مردم ما با علاقمندی مساعی مردم زحمتکش افغانستان را در کوشش آنها برای حل پروبلمهای شان در همه ساحات و اعمار کشور شان تعقیب کرده و برای آنها با کمال صمیمیت خواهان موفقیت های بیشتر در راه نیل به اهداف عالی و پلان های شمر شان میباشد . جنرال سوو بودا رئیس جمهور چکوسلواکیا گفت که شک ندارم که اعلیحضرت شما از احساسات گرم و دوستانه مردم چکوسلواکیا نسبت به کشور صلح دوست شان اطمینان حاصل خواهند کرد . ما همچنان فرصت خواهیم یافت تا در

باره موضوعات مهم روابط بین المللی و موضوعات انکشاف روابط بین ملل ما تبادل نظر بعمل آوریم . کشور ما به حیث یک عنصر فعال در مساعی ملل اروپا برای تعیین صلح و امنیت درین قاره و در جهان صرف مساعی میکند ماطرفدار دوستی و ارتقاء همکاری بین ملل به سویه وسیع میباشیم . سفر اعلیحضرت شما اثر بزرگی در تاریخ روابط چکوسلواکیا و افغانستان بجا میگذارد من متیقن هستم که روابط موجوده بین کشور های ما راه را برای انکشاف مزید علایق و همکاری ما در همه ساحات هموار میسازد . یکبار دیگر از صمیم قلب به اعلیحضرتین خوش آمدید گفته و توقف اعلیحضرت شما و علیاحضرت ملکه معظمه و مهمانان افغانی را در کشور ما قرین مسرت میخوام .

متن بیانیة جوابیه اعلیحضرت معظم همایونی

افغانستان مظهر علاقمندی صمیمی مردم چکوسلواکیا به افغانستان بوده و از طرف مردم ما به نظر تقدیر زیده میشود .

جلالتابا !

افغانستان با پیروی از سیاست بیطرفی مثبت و عدم الحاق به دسته بندی های نظامی و تأیید از اصل هفزیستی مسالمت آمیز خواهان دوستی با تمام کشورهای صلح دوست میباشد .

به این عقیده ما طرفدار توسعه علایق دوستانه خویش با همه کشور ها بوده متیقن هستیم تقویه مزید روابط دوستانه و همکاری اقتصادی و فرهنگی بین افغانستان و چکوسلواکیا متضمن منافع مردمان هر دو کشور میباشد .

با مسرت شما هدمی نمائیم از بدو امضاء معاهده مودت (۱۹۲۷) بین افغانستان و چکوسلواکیا مناسبات نیک بین دو کشور سیر ارتقایی خود را پیموده با امضای موافقتنامه همکاری تخنیکی و فرهنگی ۱۹۶۱ این مناسبات مستحکم تر گردیده است . بار دیگر از استقبال گرم و پر حرارت

جلالتاب عزیز !

از همین لحظات اول مواصلت به کشور زیبای شما با استقبال و پذیرای گرم مردم چکوسلواکیا رو برو شده ایم که نشانه دوستی و علاقمندی مردم چکوسلواکیا به مردم افغانستان میباشد .

من و ملکه از این پذیرای گرم و کلمات صمیمانه ای که جلالتماب در مورد ما و کشور ما اظهار فرمودید کمال امتنان و مسرت داریم ازین که فرصت دست داد در اثر دعوت دوستانه جلالتماب از کشور زیبای شما دیدن نمایم .

این دعوت دوستانه بما موقع میدهد با جلالتماب شما و دیگر زعمای چکوسلواکیا از نزدیک معرفت حاصل نمائیم و با استفاده از این فرصت مساعی و تبادل نظر روی موضوعات مورد علاقه دو کشور زمینه تفاهم و همکاری مزید بین مردمان افغانستان و چکوسلواکیا فراهم گردد .

افغانستان به کشور چکوسلواکیا علاقه داشته پیشرفت های و ترقیات مردم شما را بنظر تقدیر می نگرد سببگیری مفید چکوسلواکیا در تکمیل پروژه های مختلف

مسئله ترتیب

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه ساعت هشت شب ۳۱ سنبله بوقت محلی چکوسلواکیا در ضیافتی اشتراک فرمودند که از طرف رئیس جمهور چکوسلواکیا با افتخار اعلیحضرت تین در سالون های قصر پراگ ترتیب یافته بود .

در این ضیافت باشکوه علاوه از همراهان سفر ذات شاهانه بناغلی شترو گال صدراعظم چکوسلواکیا ، دکتور هانس رئیس اسامبله ملی فیدرالی ، بناغلی اربان رئیس کمیته مرکزی جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا و رئیس شورای ملی چکوسلواکیا و سایر شخصیت های برجسته آنکشور ، روسای هیئتهای سیاسی مقیم پراگ باخانم های شان اشتراک کرده بودند .

هكذا اعلیحضرت معظم همایونی ساعت سه بعد از ظهر ۳۱ سنبله به محل سر باز گم نام در تبه وبت کوف تشریف فرما گردیده ودر آنجا اکلیل گل گذاشتند . در این مراسم علاوه از سفرای کبار دو

شما و مردم چکوسلواکیا اظهار تشکر نموده سلامت و موفقیت جلالتمآب را با اعتلای مزید کشور چکوسلواکیا آرزو می نماییم .

سیس اعلیحضرت معظم همایونی و جنرال سور بودا رئیس جمهور چکوسلواکیا در موتر مخصوص و علیاحضرت ملکه معظمه و میرمن سروبودا به موتر دیگر قرار گرفتند و به طرف اقامتگاه حرکت فرمودند .

میدان هوایی پراگ و جاده های خطالسیر اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه با بیرقهای انفسانستان و چکوسلواکیا تزیین یافته بود .

عده کثیری از شهر بان پراگ و کسبا اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه را از میدان هوایی پراگ تا اقامتگاه شاهانه با ابراز احساسات صمیمانه و کف زدن های ممتد استقبال کردند .

یکدسته از موتر سایکل سواران موتر حامل اعلیحضرت تین را تا اقامتگاه اعلیحضرت تین که قصر پراگ تعیین گردیده بدر قلمووند

گوشه از ضیافتیکه با افتخار اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه از طرف جلالتمآب سو بودا ترتیب داده شده بود

د افغانستان کالسنی

دوین دعوت ښاغلی کلود کاپی بیانیه خیر مقدم چنین گفتند :

نهایت سپاسگزارم از اینکه اعلیحضرت شما دعوت ما را به حیث او لین پادشاه و رئیس یک دولت بعد از تدوین قسانون اساسی جدید ما برای بازدید از پایتخت این جمهوریت قبول فرموده اید .

ما از مساعی اعلیحضرت شما در رهبری ملت افغان در راه ترقیات اقتصادی و سیاسی آگاهی داریم . اگر چه توقف اعلیحضرت شما در جمهوریت ما کو تاه است معذالك ما یقین داریم دوستی و احساسات مردم سلواك در برابر اعلیحضرت معظم همایونی و ملت افغان كاملا تبارز کرده خواهد بود .

ما احساس میکنیم که فاصله جغرافیایی در دوستی ما خللی نداشته است زیرا هر دو ملت به دوستی بین ملل ، زیست با همی و همکاری بین کشورها و دوستی بین ملتتهای ما که تازگی نداشته و قبل از جنگ دو م جهانی و بر اساس معاهده دوستی ۱۹۳۷ بین مملکتین وجود داشته اعتقاد راسخ دارند و اینها اساس عمده را برای روابط دوستانه موجوده مادر سحاهای اقتصادی و کلتوری بجا گذاشته است .

ما از روشهای سیاست خار جی شما که عدم انسلاک ، زیست با همی صلح آمیز و دوستی بین ملل است قدر دانی می کنیم . ما در اکثر پرابلمها و مسایل جهان نظریات مشابه داریم و این اشتراك عقیده نیز اساسی را برای تقویه روابط ما بجا میگذارد من جام خود را به سعادت و سلامت اعلیحضرت معظم همایونی ، علیاحضرت ملکه معظمه ، سعادت ملت افغان و دوستی بین افغانها و ملل چکوسلواکیا بلند میکنم .
بیانیه جوابیه اعلیحضرت معظم همایونی:

جلالتآب عزیز !

برای من و ملکه جای مسرت است که طی مسافرت مادر کشور زیبای شما فرصت دست داد از این شهر تاریخی و مرکز جمهوریت سوسیالیستی سلواك دیدن مینمائیم . میخواهم از استقبال گرم و صمیمانه جلالتمآب شما و مردم این شهر شگفت و همچنان از احساسات نیکی که جلالتمآب نسبت با مردم افغانستان ابراز نمودید از طرف خود و ملکه

کشور رئیس تشریفات وزارت امور خارجه چکوسلواکیا و برخی دیگر از شخصیتهای آنکشور شرف معیت ذات شاهانه را داشت . نمایندگان وزارت های دفاع ملی فیدرالی و داخله و برخی دیگر از شخصیتهای چکوسلواکیا در محل سر بازگم نام انتظار موکب ملوکانه را داشتند و از اعلیحضرت معظم همایونی در آنجا استقبال بعمل آوردند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه ساعت ده قبل از ظهر اول میزان به براتسلوا پایتخت جمهوریت سلواك ذریعه طیاره مخصوص رئیس جمهور چکوسلواکیا مواصلت فرمودند .

در میدان هوایی براتسلوا ښاغلی گلوکچ رئیس اسامبله جمهوریت سلواك ښاغلی کلو دکا صدراعظم برخی از شخصیتهای برجسته و عده زیادی از شهریان براتسلوا مورد استقبال قرار گرفتند .

حین مواصلت اعلیحضرت تین در میدان هوایی براتسلوا موزیک سرود ملی افغانستان و سلواك را نواخت .

بعده اعلیحضرت معظم همایونی در حالیکه ښاغلی گلوکچ رئیس اسامبله ملی جمهوریت سلواك در معیت ذات شهر یاری بود سلام گارد احترام را قبول و آنرا معاینه فرمودند . سپس یکدسته از اطفال خورد سال دسته گل را بحضور اعلیحضرت تین تقدیم نمودند و مورد الطاف ذات شاهانه قرار گرفتند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه ظهر اول میزان به قصر براتسلوا تشریف فرما شدند ، ښاغلی گلوکچ رئیس اسامبله ملی سلواك دکتور پیتر کلود کاپی صدراعظم ، اعضای اسامبله ملی و عده از شخصیتهای سلواك از اعلیحضرت تین در قصر استقبال بعمل آوردند . بعدا اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه و همراهان سفر ذات شاهانه در ضیافتی اشتراك فرمودند که به اعزاز اعلیحضرت تین از طرف ښاغلی گلوکچ رئیس اسامبله ملی و دکتور کلو دکا صدراعظم جمهوریت سلواك در هتل دیوین براتسلوا ترتیب یافته بود .

مسائل فدرتها

خوشمختانه با امضای موافقتنامه اخیر بین اتحاد شوروی و جمهوری فدرالی آلمان از تشنج و کشیدگی های سیاسی در قاره اروپا کاسته میشود.

اما متأسفانه توسعه تصادفات در هند و چین و دوام وضع ناآرام و غیرعادی در شرق میانه که از اثر تجاوز مسلحانه قوای اشغالگر اسرائیل بر خاک کشورهای عربی بوجود آمده مارا نگران میدارد به عقیده ما تطبیق فیصله های کنفرانس ۱۹۵۴ ژنیو در مورد هند و چین یگانه راه موثر بر قرار داشتن صلح و آرامش در این منطقه میباشد و بیرون شدن قوای اسرائیل از خاکهای کشورهای عربی با رعایت حقوق مردم فلسطین یگانه راه برقراری صلح در شرق میانه خواهد بود، ما اظهار امید میکنیم که مساعی مشترک تمام کشورهای صلح خواه و نقش مؤسسه ملل متحد در راه برقراری صلح در قاره آسیا مؤثر افتد.

جالاتمابا!

با استفاده از فرصت آرزومند تمینات نیک خود را برای اعتلای مزید مسردم چکوسلوواکیا، صلح و آرامش گیتی و دوستی بیشتر بین افغانستان و چکوسلوواکیا اظهار داشته از حاضرین خواهش میکنم جام شان را به سلامتی جالاتماب اندریک کلو کچ، خانم کلو کچ و دیگر اعضای حکومت سوسیالیستی سلواک و ترکیات مزید مردم چکوسلوواکیا بلند نمایند.

اعلیحضرت معظم همایونی صبح روز پنجشنبه ۲ میزان ۴۹ از فابریکه کو میرسور در قسمت صنعتی پراگ دیدن فرمودند. ذات شاهانه در مدخل فابریکه از طرف رئیس و کارکنان فابریکه با گرمی استقبال شدند.

موقع بازدید اعلیحضرت معظم همایونی از فابریکه کومیسر سور رئیس و کارمندان موظف در هر قسمت بحضور شاهانه توضیحات بعرض میرساندند.

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه بعد از ظهر همان روز توسط مومتر از شهر پراگ و قسمت های تاریخی آن دیدن فرمودند.

بدینوسیله ابراز امتنان نمایم. برای تمام دوستان شما موجب مسرت است که ملاحظه میشود مردم سلواک و مردم چک با موافقه به قانون اساسی جدید فدراسیون جمهوری مردم چک و سلواک راپی ریزی نموده و این دو قوم شجاع و زحمت کش با صلح و آرامش در راه ترقی و پیشرفت کشور چکوسلوواکیا قدمهای مشترک و موثری بر میدارند. ما طی توقف خود در پراگ با جالاتماب بودو یک سو و بسودا و دیگر زعمای چکوسلوواکیا روی موضوعات مورد علاقه دو کشور و همچنان روی مسایل بین المللی مذاکرات سودمندی انجام دادیم. مایقین داریم که این تماس با زعمای کشور چکوسلوواکی در تشدید روابط دوستانه دو کشور که از سالیان دراز با هم علائق صمیمی دارند مفید و موثر میباشد. و ما همکاری مردم هر دو کشور را در ساحه های مختلف تخنیک و اقتصادی مظهر دوستی مردم افغانستان و چکوسلوواکی دانسته و آنرا شائسته تقدیر میدانیم.

زمینه مساعدی که برای محصلان افغانی جهت استفاده از تجارب پیشرفته علمی و تخنیک کشور مترقی شما فراهم گردیده و همچنان تبادل معلومات علمی و تخنیک که بین پوهنتون های ما صورت میگردد شرایط مناسبی را برای آشنايي موقت بیشتر مردمان ما مساعد میگرداند ما عقیده داریم که معرفت و آشنايي بهتر و اعتماد متقابل بین ملل جهان توسعه و بسط علائق دوستی بین کشورها، انکشاف همکاری اقتصادی و تخنیک بین مردمان گیتی در راه تحکیم و برقراری صلح امسر مؤثری بوده میتواند.

جالاتمابا!

افغانستان با پیروی از سیاست بیطرفی عنعنوی خود از توسل به طرق مسالمت آمیز برای حل و فصل منازعات بین المللی طرفداری مینماید.

افغانستان خواهان صلح و آرامش در تمام مناطق جهان میباشد و از هر سعی مفید و موثری که در این راه بکار برده میشود تقدیر مینماید.

علیاحضرت ملکه معظمه یکی از موزیم‌های شهر براتسلاوا را دیدن میفرمایند

همچنان علیاحضرت ملکه معظمه درحالیکه استقبال کردند .
میرمن ایرینا سووودا خانم رئیس جمهور اعلیحضرت معظم همایونی و جنرال
چکوسلواکیا معیت شانرا داشت از یک پرور سوو بودا رئیس جمهور چکوسلواکیا
شکاه طفل در پراگ دیدن کردند در مدخل ۲ میزان در قصر پراگ محل اقامت ذات
پرورشگاه امران و متصدیان آن ازعلیاحضرت شهریاری مذاکره کردند .
ملکه معظمه با ابراز احساسات و کفزدنیا درین مذاکرات از جانب افغانستان شباغلی

گوشه از ملاقات اعلیحضرت معظم همایونی و جلالتمآب سووودا در قصر پراگ

شان اشتراك ورزیده بودند .
 سفر رسمی اعلیحضرت معظم همایونی
 و علیاحضرت ملکه معظمه بتاريخ ۳ میزان
 ۱۳۴۹ در چکوسلواکیا پایان یافت .
 اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت
 ملکه معظمه در حالیکه جنرال سووودا
 رئیس جمهور چکوسلواکیا و خانم سووودا
 در قصر پراگ بفرض مشاهیت اعلیحضرتین
 حاضر شده بود جانب میدان هوایی پراگ
 تشریف فرما شدند .
 در میدان هوایی پراگ که با بیرقهای
 افغانستان و چکوسلواکیا تزیین یافته بود
 شباغلی شترو گل صدراعظم ، دکتور هانس
 رئیس پارلمانفیدرالی ، یان مارکو وزیر
 امور خارجه ، سایر شخصیت های برجسته
 چکوسلواکیا سفرای هر دو کشور برای
 وداع با اعلیحضرتین حاضر بودند .
 حین ورود اعلیحضرتین در میدان هوایی پراگ
 سرود شاهی افغانستان و سرود ملی
 چکوسلواکیا نواخته شد . بعداً اعلیحضرت
 معظم همایونی و جنرال سووودا رئیس
 جمهور چکوسلواکیا سلام گارد احترام را
 قبول و آنرا معاینه فرمودند سپس اعلیحضرتین

علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، شباغلی
 عبدالله یفتلی معاون اول صدارت ، دکتور
 روان فرهادی معین سیاسی وزارت امور خارجه
 و شباغلی عبدالرزاق ضیایی سفیر کبیر
 افغانستان متعین پراگ و از جانب
 چکوسلواکیا شباغلی یان مارکو وزیر امور
 خارجه ، دکتور جان پودلاک رئیس دفتر
 ریاست جمهوری و شباغلی پترو ژیلانسفیر
 کبیر چکوسلواکیا متعین کابل حاضر بودند .
 همچنان شام دوم میزان بنا بر هدایت
 اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت
 ملکه معظمه دعوتی از طرف اعلیحضرتین
 توسط شباغلی عبدالرزاق ضیایی سفیر کبیر
 افغانستان و میرمن ضیایی به افتخار رئیس
 جمهور چکوسلواکیا و میرمن ایرینا سووودا
 در قصر پراگ ترتیب یافته بود .
 درین دعوت علاوه بر جنرال سووودا
 رئیس جمهور چکوسلواکیا و میرمن ایرینا
 سووودا خانم رئیس جمهور ، شباغلی هانس
 رئیس اسامبله فدرالی ، شباغلی یان مارکو
 وزیر امور خارجه عده زیادی از شخصیت
 های برجسته جمهوریت چکوسلواکیا روسای
 هیأت های کوردپیلو ماتیک با خانم های

د افغانستان کالنی

جانب صفوف مستقبلین که عبارت از اعضای کابینه چکوسلواکیا ، شخصیت های برجسته آن کشور ، اعضای سفارت افغانی ، افغانهای مقیم پراگ و روسای کوردیپلوماتیک بود تشریف فرما گردیده و با آنها و داغ آنکشور اظهار فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایو نی موقعیکه باجنرال سووبودا رئیس جمهور چکوسلواکیا وداع می فرمایند

مسافرتها

مقابله جنرال سوو بودا اظهار داشت که مسافرت اعلیحضرتین به چکوسلواکيا قدم بزرگ دیگری در تقوية روابط دوستانه موجوده دو کشور محسوب میشود .

اعلیحضرت معظم همایونی پس از ختم مسافرت رسمی ذات شاهانه برای چند روز مختصر جهت معاینات طبی به کار لووری تشریف فرما شدند و اعلیحضرت ملکه معظمه برای يك اقامت مختصر غیر رسمی عازم روم گردیدند .

ذات همایونی متعاقباً عازم اطریش گردیده با رئیس جمهور آنکشور ملاقات دوستانه بعمل آوردند .

اعلیحضرت معظم همایونی پس از اقامت غیر رسمی در اینتالیا به معیت اعلیحضرت ملکه معظمه روز شنبه ۱۱ عقرب از روم به بیروت مواصلت کرده بودند .

اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملکه معظمه ساعت چهار عصر ۱۳ عقرب ۱۳۴۹ توسط طیاره کندهار از بیروت معالخیر بوطن عودت فرمودند .

هنگامیکه اعلیحضرتین در میدان هوایی بینالمللی کابل از طیاره فرود آمدند نزدیک طیاره والا حضرت شهزاده احمد شاه ، والا حضرت خاتول ، والا حضرت شاهدخت بلقیس ، والا حضرت شاهدخت مریم ، والا حضرت شهزاده میرویس ، والا حضرت لیلا ، والا حضرت مارشال شاه ولیخانغازی فاتح کابل ، والا حضرت جنرال سردار عبدالولی

وبعضی دیگر از اعضای فامیل جلیل سلطنتی بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، میرمن عالیه اعتمادی خانم بناغلی صدراعظم ، دکور عمر وردک رئیس ولسی چسگره ، سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانوچرگه بناغلی عبدالله یفتلی معاون اول صدارت ، ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی ، پوهاند دکور عبدالله واحدی والی کابل ، بناغلی محمد کبیر نورستانی بناروال سرپرست کابل ، اعلیحضرتین را استقبال کردند . ذات شاهانه بعداً سلام گارد احترام

اعلیحضرتین در حالیکه از طرف يك دسته موتر سائیکل سواران بدرقه میشدند ساعت چهارو نیم عصر ۱۳ عقرب ۴۹ معالخیر از میدان هوایی بینالمللی کابل به ارگ شاهی مواصلت فرمودند .

متن اعلامیه مشترک افغانستان و چکوسلواکیا

وروحیه دوستی با تفاهم متقابل صورت گرفت طرفین نظریات خود را راجع به بعضی مسائل مهمه اوضاع سیاسی کنونی جهان ابراز نموده و مطابقت یا نزدیکی موقفهای جانبین را دریافتند.

هر دو رئیس دولت اظهار عقیده نمودند که علائق بین دولتها جهان باید متکی بر همزیستی مساومت آمیز و همکاری بدون در نظر گرفتن نظامهای اجتماعی شان و نیز مبنی بر اصلهای استقلال مساوات، احترام و رعایت متقابل باشد.

طرفین تصمیم راسخ خود را برای ادامه مساعی شان متوجه رفع تشنج بین المللی، تقویت صلح و امنیت جهان ابراز داشته خاطر نشان نمودند روابط دوستانه و همکاری عنعنوی میان هر دو کشور مویده صلح امنیت مییاشد.

هر دو جانب پشتیبانی خود را از پیکار ملتبا و مردمان برای کسب حاکمیت و استقلال و تأمین حقوق تعیین سرنوشته ابراز داشته تسلط خارجی و استعمار را تحت همه اشکال آن تقبیح نمودند.

جانبین ضمن تبادل نظر بر مسایلمهمه بین المللی بر این موافقت نمودند که اکنون همه ملل باید موجودیت حقایق واقعی را در اروپا که در آن دو جنگ جهانی برپا شده است درک کرده برای حفاظت امنیت اروپا ابراز مساعی نمایند.

جانبین موافقتنامه ای را که بین اتحاد شوروی و جمهوری فیدرال آلمان امضاء شده است برای رفع کشیدگی و تقویت امنیت در اروپا و عامل انکشاف مزید همکاری بین کشورهای اروپایی حسن استقبال نمودند.

طرفین اظهار نظر نمودند که همه ملتبا ی اروپا باید به منظور تأمین امنیت در اروپا حداکثر مساعی خویش را بر اساس حقوق متساوی بذل نمایند.

اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه افغانستان سیاست عدم الحاق افغانستان را که متکی بر بیطرفی عنعنوی است و نیز

اعلیحضرت معظم همایونی محمدظاهر شاه پادشاه افغانستان و علیاحضرت ملکه حمیرا نظر بدعوت جلالتماب لودویک سوو بو دارئیس جمهوریت سوسیالیست چکوسلواکیا از تاریخ ۲۱ سنبله تا ۳ میزان ۱۳۴۹ مطابق ۲۲ تا ۲۵ سپتامبر ۱۹۷۰ به آنکشور مسافرت رسمی نمودند.

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه و همراهان شان در هنگام اقامت در جمهوریت سوسیالیست چکوسلواکیا از شهر پراگ دیدن نموده و براتسلاوا مرکز جمهوریت سوسیالیست سلواکی نیز مسافرت کرده از طرف نمایندگان عالی رتبه آن جمهوریت نیز استقبال گردیدند.

اعلیحضرت معظم همایونی مرا تبتحسین ذات ملوکانه را از مساعی مردم چکوسلواکیا به مناسبت ترقی موفقانه کشور ایشان در

زمینههای مختلف حیاتی ابراز فرمودند. استقبال با حرارت و صمیمانه از مهمانان افغانی نمودار احساسات دوستی مردمان چکوسلواکیا در باره افغانستان بود. مذاکرات رسمی بین اعلیحضرت همایونی و جلالتماب رئیس جمهور چکوسلواکیا صورت گرفت.

در این مذاکرات از جانب افغانی ذواتی آتی اشتراک داشتند:

بناغلی علی محمد وزیر دربار پادشاهی بناغلی عبدالله یفتلی معاون اول صدارت عظمی دوکتور روان فرهادی معین وزارت امور خارجه، بناغلی عبدالرزاق ضیا یسی سفیر کبیر افغانستان در چکوسلواکیا. از جانب چکوسلواکیا شخصیتهای آتی در این مذاکرات سهم گرفتند:

بناغلی شتروگل صدراعظم، بناغلی هاموز معاون صدراعظم، بناغلی مار کوزویر امور خارجه، بناغلی برچک وزیر تجارت خارجی، بناغلی پودلاک رئیس دفتر رئیس جمهور بناغلی پترو جیلا سفیر کبیر چکوسلواکیا در افغانستان.

طی این مذاکرات که در فضای صمیمیت

اعلامیه مشترک

شده میتواند، چنانکه انعقاد موافقتنامه عدم انتشار ذروی و مذاکرات بین نمایندگان اتحاد شوروی و ایالات متحده آمریکا بر محدود ساختن سیستم های سلاح سترا تیزیک و تاسیس مناطق مبری از سلاح ذروی در قسمت های مختلف جهان و غیره بوده است.

هر دو جانب طرفدار منع کامل تولید توسعه و ذخیره کردن سلاح با کتر لوزی و کیمیاوی میباشد، طرفین اهمیت ملل متحد را برای پاسداری صلح و امنیت جهانی، رفع تشنج بین المللی و تقویت عملیات دوستانه و همکاری بین ملتها تأیید داشتند. هر دو جانب اظهار امید نمودند جلسه مجمع عمومی طی بیست و پنجمین سالگرد ملل متحد و بر تقویت مزید حیثیت مقام آن موسسه و رعایت دقیق اصل های مندرجه منشور مساعدت خواهد کرد.

طرفین موقف خود را راجع به طرفداری اصل جهانی بودن ملل متحد که تطبیق کامل آن باید به زودترین وقت ممکن صورت گیرد اظهار داشتند. طرفین انحلال کامل استعمار و بقایای آن را تحت همه اشکال و مظاهر آن طرفداری می نمایند.

در ضمن مذاکرات راجع به مستحبات افغانستان و چکوسلواکیا توجه زیاد بعمل آمد هر دو رئیس دولت از جریان مساعدت کنونی علایق دوستانه و همکاری اقتصادی و فرهنگی عنعنوی که مثال مشخص همزیستی مسالمت آمیز کشورها ی دارای نظام اجتماعی متفاوت میباشد اظهار رضایتمندی نمودند. ضمناً طرفین اظهار عقیده کردند که هنوز امکانات نوین برای توسعه مزید همکاری هر دو کشور موجود است که از آن توقع آینده نیک می رود، بنا برین جانبین تصمیم خود را اظهار نمودند که بانکشاف همجانبه علایق و همکاری هر دو طرف خاصه در زمینه های اقتصادی و تجاری پیر دازند و در مورد آن در آینده مساعی مزید مبذول دارند.

هر دو جانب اظهار داشتند که باید امکانات توسعه مزید همکاری اقتصادی، علمی و فنی

خط مشی دوستی با همه مردمان جهان و تأیید صلح همکاری بین المللی، همزیستی مسالمت آمیز و تقویت ملل متحد را شرح دادند.

رئیس جمهوریت سوسیالیست چکوسلواکیا مساعی چکوسلواکیا را متوجه رفع کشیدگی ها و عادی شدن علایق در اروپا براساس شناسایی ستانوکو حالت موجود بیان داشته تأکید نمودند که موافقتنامه میونخ ۱۹۳۸ از همان آغاز فاقد اعتبار بوده است.

هر دو رئیس دولت نگرانی عمیق خود را از توسعه مزید تصادم و جریان او ضاع هند چین اظهار نمودند.

طرفین در این موافقت نظر دارند که حل صلح جویانه مسئله مستلزم متوقف ساختن مداخله از خارج چه مسلح چه غیر آن و بیرون کشیدن سپاه خارجی از ویتنام لاوس و کمبودیا و نیز متکی بر احترام حق غیر قابل فسیخ مردمان کشورهای هندچین به تعیین سر نوشت بدون دخالت خارجی مطابق مندرجات موافقتنامه های ۱۹۵۴ و ۱۹۶۲ ژنیو میباشد.

هر دو رئیس دولت نگرانی خود را در باره اوضاع شرق میانه اظهار نمودند و به این اظهار موافقت کردند که سیاست تجاوز کارانه اسرائیل سبب تصادم در آن منطقه گردیده و چه اکنون و چه در آینده مانع آن حل و فصل سیاسی است که نخستین شرط آن خروج سپاه اسرائیل از سرزمین عربی تحت اشغال است.

هر دو کشور مساعی خود را متوجه حل و فصل صلح جویانه مصادمه عرب و اسرائیل رابه اساس فیصله نامه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت پشتیبانی میکنند.

جانبین اظهار نظر نمودند که تا مین خلق سلاح عام و تام تحت کنترل موثر بین المللی عامل عمده تا مین صلح پایدار و امنیت در جهان خواهد بود.

طرفین معتقد اند توصل با مین هدف از طریق وسایل موثر قسمی بخوبی عملی

د افغانستان کالني

بين المللي در زمان حاضر خاطر نشان نمودند.

بنا بر اين تصميم گرفتند ملاقاتي مفيد رهبران و رجال هر دو کشور در آينده ادامه يابد. رئيس جمهوريت سوسيا ليست چکوسلواکيا نتايج مسافرت رسمي اعليحضرت پادشاه افغانستان را که در توسعه علايق دوستانه هر دو کشور ارزش داشته و در توسعه همکاري جانبين مساعدت مينمايد بطور مثبت قدر داني نمودند.

اعليحضرت پادشاه افغانستان صميمي ترين تشکرات خود را از استقبال خالصانه که توسط رئيس جمهور حکومت و مردم چکوسلواکيا از ذات شاهانه شان بعمل آمد اظهار فرمودند.

اعليحضرت پادشاه افغانستان از رئيس جمهوريت سوسيا ليست چکوسلواکيا صميمانه دعوت نمودند تا با فغانستان مسافرت رسمي نمايند اين دعوت باکمال مسرت قبول گرديد.

ايشان مطالعه شود جانب افغاني اظهار آرزو مندي نمود که جمهوريت سوسيا ليست چکوسلواکيا امکانات اشتراک خود را در بعضي پروژه های پلان پنجساله جديد افغانستان در نظر بگيرد.

جانب چکوسلواکيا اظهار آمادگي نمود پيشنهاد های مربوطه را مورد نظر داشته باشد.

حيات های اقتصادي طرفين در آينده راجع به همه مسائيل مربوط به تبادل نظر بين هر دو رئيس دولت که متوجه انگشافت مزيد علايق اقتصادي و تجارتي بين هر دو کشور ميباشد ملاقات و مذاکره خواهند نمود هر دو طرف اهميت تما سهاي شخصي جانبين را بين رهبران و رجال دولت و حکومت هر دو کشور به مقصد توسعه مزيد مناسبات دوستي عنعنوي چکوسلواکيا و افغانستان ميني بر ماسه دوستي ۱۹۳۷ و به مقصد ايجاد فضاي مساعدت در مناسبات

مصور خبرونه

دجمل ۸ - معظم ټولواک همایونسی اعلیحضرت دمزار شریف دبنار په اتلس کیلو متری کښی دسری او برښنا فابریکه وکتله .

دجمل ۹ - معظم ټولواک همایونسی اعلیحضرت په هغی ټولنه کښی چه د خلم دولسوالی دباغ جهان نما په و دانۍ کښی جوړه شوی وه د هغی سیمی وکیلان او اوسیدو نکسی مخاطب کړل او ویی ویل دخوشالی او هیلی خای دی چه گورم کوم گامو نه چه اخلسو زمون دخلکو په کوبښنو نو او ډیر کارکولو سره کتوری او چه زړه پوری نتیجی ته رسیری .

دجمل لهری - همایو نی معظم اعلیحضرت دنوی کال په مناسبت شاهانه پیغام خپل گران رعیت ته ارشاد کړ .

دجمل ۷ - معظم ټولواک همایونسی اعلیحضرت له غرمی نه وروسته په دریوبجو دسری او برښنا دفابریکو دکتلو له پاره په الوتکه کښی دمزار شریف په لور روان شول . شهريازی ذات په مزار شریف کښی د هوا یی میدان له مراسمو نه وروسته مخامخ دشاه ولایتماب حضرت علی کرم الله وجهه زیارت ته لاړ او د افغانستان داعستلا او سرلوړی ، دخپل نجیب ملت دنیک مرغی او دبشریت دعالم د هوسانی له پاره ټی دوعا وکړه .

معظم ټولواک همایونسی اعلیحضرت هغه وخت چه په مزار شریف کښی د حضرت شاه ولایتماب په روضه کی د مزار شریف پر یو شمیر روحانیونو باندی مهربانی کوی

د افغانستان کالني

- دحمل ۱۰ -** معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دکنډز مخور او سپین زیسری شاهانه حضور ته و منل او وی فرمایل : په هغو نقشو او پلا نوکی چه د افغانستان دپرمختګ لپاره جوړېږي دخلکو همکارۍ ته ډیر ضرورت لیدل کیږي .
- دحمل ۱۱ -** معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت تر غرمی دمخه په لسو بجو او پنځو سو دقیقو د کنډز دولايت څخه په خیر سره کابل ته تشریف راوړ .
- دحمل ۱۶ -** معظم همایونی اعلیحضرت دسمتګانو بغلان او کنډز دبنديخانو د یو شمیر بندیانو دبنډ پاتی موده وېښله .
- دټور ۹ -** همایونی معظم اعلیحضرت مانیام په اوو بجو دگلخانی په ماڼۍ کېښی د شوروی اتحاد دوزیرانو دشورۍ غړی او د شوروی اتحاد او د افغانستان د دوستی د ټولنی رئیس ښاغلی انتونوف خپل حضورته
- ومانه
- د ټور ۱۹ -** معظم همایونی اعلیحضرت چه د شاهانه ذات دارادی په اساس دمتیرکو ځایونو د تنظیم دعالی ټولنی د افتخاری ریاست مقام لری دمتیرکو ځایونو دتنظیم دعالی ټولنی غړی وټاکل .
- دټور ۲۲ -** د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت په پیغام سره دکوشانی دوری یو بین المللی سیمینار د راډیو افغانستان په ستر تالار کېښی پرانیستل شو .
- * - علیا حضر ته معظمه ملکه او وایلا حضر ته شهزادګۍ مریم مازیګر په څلورو بجو او اته څلور یښتو دقیقو دامریکی له متحد وایلا ټو څخه له خیره سره وطن ته را ورسیده .
- معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت ، والا حضرتی شهزادګۍ بلقیس ، والا حضرت شهزاده محمد نادر ، وایلا حضرت شهزاده

علیاحضرت معظمه ملکه د امریکا دمتحوايالتو څخه دډبرته راستنیدو په وخت کېښی کله چه د کابل په هوایی ډګر کې دصدر اعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی لخوا استقبالیږي

مصورخبرونه

دمعارق وزیر داکتر عبدالقیوم لخواولوستل شو دمعلم ورځ په کابل ننداری کښی ونمانځل شوه .

۲۶ - د حضرت سرور کاینات د میلاد د مبارکي ورځي په مناسبت معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت د یو شمیر ښځو او نارینو و بندیانو د بند پاتی موده وښلله .

۲۷ - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت په اووېجو د پاکستان د مالی وزیر ښاغلی نواب مظفر علی قزلباشی د گلخانې په ماڼۍ کښی خپل حضور ته ومانه .

دجوړا ۱۹ - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دهغو خاصو مهر بانو په لحاظ چه د شاهانه رعیت سره یی لری د یوشمیر شیخ فانی او ناروغو بندیا نو د بند پاتی موده وښلله .

میرویس ، والا حضرتی لیلما ، د کابل فاتح والا حضرت مارشال شاه و لیخان غازی والا حضرت سردار عبدالولی د سلطنتی لویي کورنی یو شمیر نورو غړیو ، صدر اعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی ، میرمن عالیہ اعتمادی، دولسی جرگی او مشرانو جرگورنيسانو دکابینې ځینو غړو ، د کابل والی ، دکابل سرپرست ښاروال ، په کابل کښی د امریکی د متحده ایالتو لوی سفیر او دده میرمن اولو تکی ته نژدی د علیا حضرتی معظمی ملکی هر کلی وکړ .

علیا حضرتی معظمه ملکه د طبیبانو د تجویز له مخی د علاج لپاره د ۱۳۴۸ کال د میزان په ۹ د امریکی متحدو ایالتو ته تللی وه .

د ۲۵ - دهمایونی معظم اعلیحضرت په پیغام سره چه دصدارت د دوهم معاون

معارف پالونکی همایونی معظم ټولواک اعلیا حضرتی معظمه ملکه د ښوونکی دورځي په مناسبت د گلخانې په ماڼۍ کښی داستادانو په ډله کښی لیدل کښی .

د افغانستان کالشنی

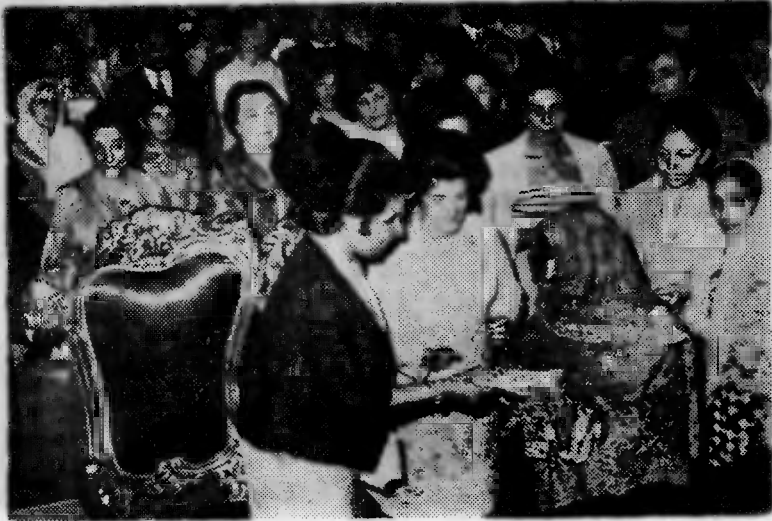
* - معظم ټولواک همایونی شو .
اعلیحضرت د ماښام په شپږ نیمو بجو د علامه استاد سلجوقی کور ته تشریف فرماشو او دهغه مرحوم پاتی کسانو ته یی تسلیت وفرمایه او په هغوی یی شاهانه مهربانی وکړه .

دجوزا ۲۳ - زمور د دوست اوورور هیواد سعودی عربستان پاچا اعلیحضرت ملک فیصل د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت په بلنه دمازیگر په څلورو بجو له افغانستان څخه د یوې رسمی کتنی له پاره کابل ته اورسید .

دجوزا ۲۴ - د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت او د سعودی عربستان د پاچا اعلیحضرت ملل فیصل تر منځ رسمی خبری له غږ می نه پخوا په دولسو بجو او پنځه ویشتو دقیقو د دلکشا په مانی کښی وشوی .

دجوزا ۲۵ - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت او د دوی گران میلمه اعلیحضرت ملک فیصل له غږ می نه په خوا په یولسو بجو د کابل پوهنتون داسلامی تحقیقاتو د مرکز د بنسټ ډبره کیښودله .

* - د افغان ملت د معنوی مور علیا حضرتی معظمی ملکي په پیغام سره په ټول هیواد کښی د مور ورځ ولمانځله

دافغان ملت معنوی مور علیا حضرتی معظمه ملکه په هغه وخت کښی چه په ډبره مهربانی سره په خپل مبارک لاس د کابل یوی ممتازی مورته جایزه ورکوی

مصور خبرونه

* - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت او شاهانه میلمه اعلیحضرت ملک فیصل دغرمی په دوولس نیمو بجو په بگرام کښی دشا هی اردو دهوایی قواوو تمرینات وکتل .

دجوزا ۲۶ - دسعودی عربستان پاچا اعلیحضرت ملک فیصل چه د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت په بلنه لهافغانستان څخه دیو ی رسمی کتنی له پاره کابل ته تشریف راوړی و سهار په نهو بجو دی ته روان شو .

داسد ۳۰ - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت مابنم په اووجو د ایران دنفتو دملی شرکت رئیس دکتور متو چهر اقبال د گلخانی په ماڼی کښی شاهانه حضورته ومانه .

داسد ۳۱ - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دهغو خاصو مهر بانو له مخی چه د شاهانه حضور په رعیت یی لری د گران وطن دخپلوا کی د بیلاسی ته راوستلو د دو پنځوسم کال په مناسبت د هیواد د یوشمیر نارینه وو او ښځو بند یانو دبنده پاتی موده وښله .

دسرطان ۱۸ - علیاحضرتی معظمیملکی په کابل کی د امریکی د متحدو ایالاتو د لوی سفیر ماندینه میرمن نیومن د د گلخانی په ماڼی کښی خپل حضور ته ومنله .

داسد ۲۷ - دنامتو شاعرخوشحالخانخټک

معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت کله چه دسعودی عربستان پاچا اعلیحضرت ملک فیصل د بیر ته تگ په وخت کښی مشایعت کو ی

د افغانستان کيالنسې

دسنبلي لمړۍ - همایوني معظم اعليحضرت سپار په اتو بجو په خپلو شاهانه ارشاداتو سره دخپلواکي دبیر ته لاس ته راوړلو د دوه پنځوسمې کاليزې جشن پرانيست .

ملوکانه ذات په داسې حال چه د شپاه دوستو خلکو له خوا يې تود هر کلي کيده دسپار په اووبجو او ٤٥ دقيقو حضور ي چمن ته تشریف يووړ . شا هانه ذات دوفاشعاره اردو رسم تعظيم او احترام مومانه او له هغه وروسته همایوني معظم اعليحضرت دوطن دخپلواکي دکټولو دلاری ستر قهرمان اعليحضرت شهيد سعيد محمد نادر شاه غازي دمزار په مقابل کې د احترام مراسم په شاخې کرل په دې وخت کې د احترام په دود دټوپو نو ٢١ ډزی وشوی .

همایوني معظم اعليحضرت دشاهانه کتور ارشاداتو له اورولو څخه وروسته د شاه دوستو خلکو دچکچکو کښې گوني اوخوښيو په ترڅ کښې سلطنتي لوژ ته تشریف يووړ . پداسې حال کښې چه عليا حضرتي معظمي ملکی او والا حضرتو گرانو شهزادگانو او شهزادگيو هم په سلطنتي لوژ کې تشریف در لود دسپار په اتو بجو او ٤٠ دقيقو عسکري رسم گذشت شروع او يو سيل هليکوپتر ي دسلطنتي لوژ په وړاندې تيري او دجشن د مبارکي پانې يې ټيټي کړې .

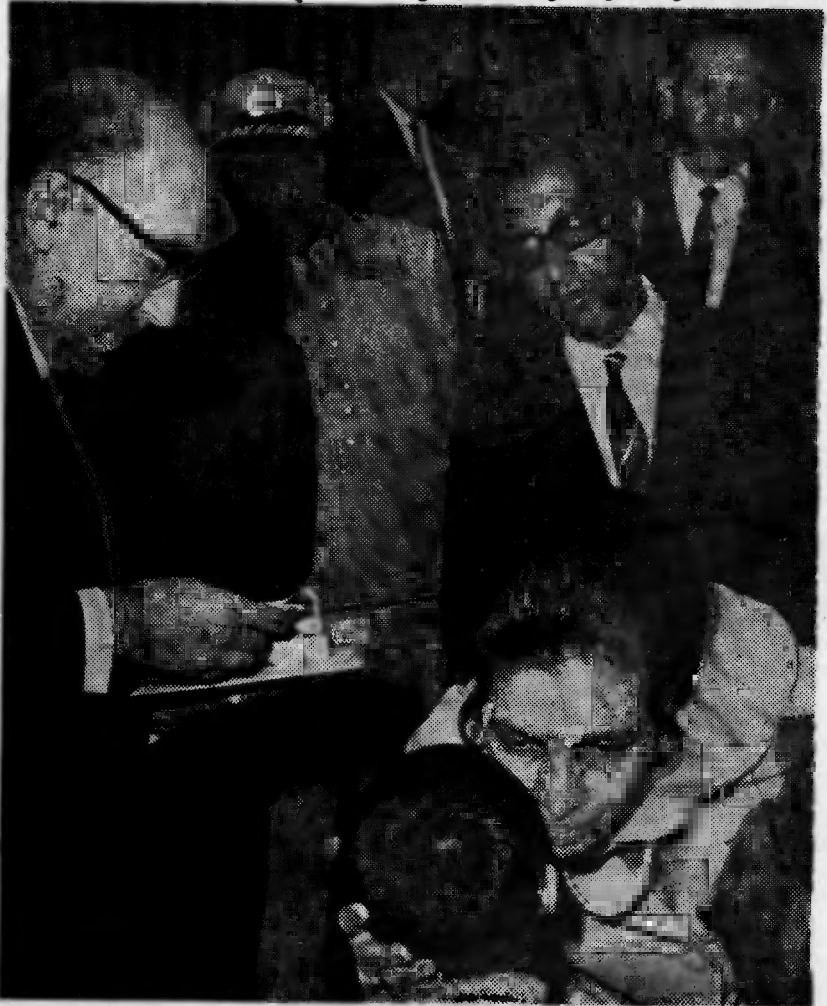
دسنبلي ٢ - همایوني اعليحضرت او عليا حضرتي معظمي ملکی په داسې حال کښې چه په سلطنتي لوژ کې تشریف درلود د پوهني دورزش کارانو سپور تي لو يې شروع شوی .

معظم ټولواک هما یوني اعليحضرت ١ وعلياحضرته معظمه ملکه کله چه دهيواد د خپلواکي د جشن ددو پنځو سمې کاليزې په مناسبت د عسکري رسم گذشت احترام ته خواب وايي

مصورخبرونه

دسنبلې ۸ : د کو چنيانو دبين المللي ورځي دوه و يشتمه کا ليزه په ټول هيواد کښي د عليا حضرتي معظمي ملکی په پيغام سره و نما نخل شوه .
عليا حضر تي معظمي ملکی له غر مي کتنه و کړه .
که وروسته په څلو رو بچو سلطنتي لوژ ته تشریف يوړ ، اودکو چنيانو د بين المللي ورځي دوه و يشتمی کالسيږ ي دمرا سمو څخه چه په غازي سترديوم کښي اجرا شول

دافغان ملت معنوی مور عليا حضرته معظمهملکه د هغو مهربانيو او نیکو هیلو له مخي چه دوطن به ماشو ما نو يي لري ، هغهکو چنيان چه چا نزي وږي دي په ډ یر شفقت سره د حقيقي مور په تو گه په خپله سپيڅلي غيږ کښي نيولسي او په ډیره مينه ئي ښکلوي

د افغانستان کالني

دسنبلې ۲۱ - معظم ټولواک همایونی
 اعلیحضرت دچاپان او افغانستان د دوستی
 دولتي رئیس ښاغلی ایشیداما ښام په ۷
 بجو او ۳۰ دقیقو د گلخانی په ماڼۍ کښی
 خپل حضور ته ومانه پدی وخت کی داکتر
 عبدالحکیم طیبی هم حاضر وو .
 دسنبلې ۲۹ - معظم همایونی اعلیحضرت
 او علیا حضر تی معظمی ملکی دچکوسلواکیی
 دجمهور رئیس جنرال سیو بو دا په بلنه د
 غرمی نه مخکښی د کابل نه هغه هیواد ته
 تشریف یوړ .
 اعلیحضرتین چکوسلوا کبی ته دتگ په
 لاره کښی د شوروی اتحاد د عالی شوری
 درئسه هیئت د صدر نیکو لای پودگور نی
 په بلنه دوه ورځی په هغه هیواد کښی هم
 تیروی .

شاهانه ذات هغه وخت چه ښاغلی ایشیداخل حضور ته منلی په عکس کښی دا کتر
 عبدالحکیم طیبی هم لیدل کیری

مصور خبرونه

څخه د هغه هیواد د اوسني جمهور رئیس ژورژ پومپید و په عنوان پاریس ته د خواشیني تیلگرام مخابره شوی دی .

د قوس ۷ - همایونی معظم ټولواک دهغو خاصو مهر بانیو له مخې چه په شاهانه رعیت نی لری د هیواد د مرکز او ولایتو د یوشمیر نازینه و او ښځو بند یانود بند پاتی موده د کوچنی اختر په مناسبت ښلی ده چه د شاهانه ذات له دغی ازادی څخه مربوطو خانگوته خبر ورکې شویدی .

د قوس ۹ - زمونږ دیندار پا چا معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت د کوچنی اختر لمونځ دختر په لومړی ورځ دسپاره په لسو بجو دشاهی ارگ په جومات کی ادا کړ او خپل نجیب او وفادار ملت د نیکمرغی او د اسلامی نړی او ټول بشریت د اتحاد له پاره یی دعا وکړه .

* - د معظم ټولواک هما یونی اعلیحضرت د فرمان په موجب د چکوسلواکیې دسوسیالیستی جمهوریت او شوروی اتحاد د هیواد ونو ته د شاهانه ذات د مسافر ت په دوره کی والا حضرت شهزاده احمد شاه د سلطنت دچا رو وکالت کوی .

د میزبان ۷ - د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له حضور څخه چه په چکوسلواکیه کښی استراحت لری د عربی متحد جمهوریت د ریاست د وکیل ښاغلی انور السادات په عنوان تیلگرام کښی د مرحوم جمال عبد الناصر د وفات په نسبت خپل اود افغانستان د ملت د پیری خواشیني او خواخوږی مراتب د عربی متحد جمهوریت دولت او خلکو ته څرگند کړل .
د عقرب ۱۹ - د فرانسی د پخوانی جمهور رئیس جنرال شارل دوگول د مړینی په مناسبت د همایونی اعلیحضرت له حضور

زموږ د دیندار او متدین پاچا همایونی معظم اعلیحضرت دختر د لمانځه د ادا کولوونه وروسته کله چه د شاهي ارگ له جومات څخه را وځي

د افغانستان کالونی

همایونی اعلیحضرت اودعلیاحضرتی معظمی
ملکی حضورته عرض کړه .دغه راز په
جلال آباد کی اوسیدونکی پښتونستانیانهم
دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت بهحضور
شرفیاب شول او دشاهاغه ذات اوعلیاحضرتی
معظمی ملکی حضور ته یو د کوچنی نیکمرغه
اختر مبارکی وویله او د شهریار ی ذات
د قیادت او حکیمانه لارښو دنولاندی یی د
افغانستان د زیات پرمختګ هیله و کړه.
د قوس ۱۷ - معظم ټولواک همایونی
اعلیحضرت له غرمی څخه وروسته دبگرامیو د
تساجی د فابریکی او دچرگانو دروزنی د
پروزی مختلف خانگی و کتلی .
دقوس ۲۴ : معظم ټولواک همایونی
اعلیحضرت د شبی په اووبجو د ایکافسی
اجرا نیوی رئیس ښاغلی او نیون او د
ملګرو ملتو د سرمنشی مرستیال ښاغلی

* - دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له
حضور څخه دکوچنی اختر په مناسبت داسلامی
هیوادو بادشاهانو اوجمهور رئیسانو په
عنوان دمبارکی تلگرامونه مخابره شول.

دقوس ۱۰ - معظم ټولواک همایونی
اعلیحضرت له غرمی څخه وروسته دجلال آباد
په شاه هی بن کی د ننگرهار دولايت مخور
شاهانه حضور ته و منل
په ولسی جرګه کښی دننگرهار دولايت وکیلان او
دننگرهار مخور اودهغه ولايت یوشمیر مربوطو
هنودو په یوه بجه په داسی حال کی چـ۴۰
دننگرهار دولايت والی ښاغلی سلطان عزیز
هم حاضر و د معظم ټولواک همایونی
اعلیحضرت په حضور شرفیاب شول او د
کوچنی اختر په مناسبت یی خپل اودهغه
ولايت د خلکو مبارکی یی د معظم ټولواک

شاهانه ذات دهغی خاصی علاقی له مخیچه دهیواد انکشافی پروژوته یی لری دچرگانو
د پروزی محصول چورگوپی په زیر سره گوری

مصورخبرونه

نارزا سیمان چه د ایکانی د وزیرانو په کنفرانس کی د گبون دپاره کابل ته راغلی وو د گلخانی په مانی کی شاهانه حضور ته ومنل .

د قوس ۲۸ : معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت ما بنام په او و بجو د گلخانی په مانی کیبی د تا یلند خارجه وزیر دکتورانات کو مان چه د ایکافی دوزیرانو په شورا کیبی د گبون دپاره کابل ته راغلی دی شاهانه حضور ته ومانه .

دجدی ۲ : معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت او علیا حضرتی معظمی ملکی دشپی په اتو بجو په کابل ننداری کی دخشو درام وکوت .

دقوس ۲۶ : معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له غرمی نه وروسته په خلورو بجو دایکانی د سیمی د هیواد و د هیئتو رئیسان چه د ایکافی د وزیرانو د شوری په جرگه کی د گبون له پاره کابل ته راغلی دی په داسی حال کیبی چه دایکانی سکرتر جنرال او د ایکافی د سیمی د هیواد ومقیم او غیر مقیم سفیران و رسره ملگری

همایونی معظم اعلیحضرت په داسی حال کی چه علیاحضرت معظمه ملکه هم تشریف لری دخشو درام په هنر مندانو بانندی شاهانه مهربانی کی

* : معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دانیام په شپږ و بجو د شوروی دجمهوریتو داتحاد دخمکو د بنه والی او او بولگولو وزیر یناغلی الکسیفسکی د ازبکستان د جمهوریت داو بولگولو وزیر یناغلی مازسول اوف او د شوروی دتاجکستان د اوبولگولو وزیر یناغلی محمد اوف د گلخانی په مانی کی شاهانه حضور ته ومنل .

دقوس ۱۱ - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له غرمی نه پخوا په یولسو بجو دشاهی اردو خلور سوه جستره ایس روغتون چه د جوړیدلو په حال کیبی دی

دجدی ۲۷ - معظم ټولواک همایونی

د افغانستان کالسی

ددلوی ۴۰ - د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له حضور څخه دلوی اختر په مناسبت د مبارکې تلگرافونه د اسلامی هیوادو د پاچا هانو او جمهورو رئیسانو په عنوان مخابره شوی دی.

دحوت ۶ - معظم همایونی اعلیحضرت دمولینا نجم الدین آخندزاده هدیری ته تشریف یوړی او د دغه مشهور عالم او مېړنی روح ته یې ددعا کولو څخه وروسته دنجم المدارس مدرسه وکتله.

وکوت او مربوطو انجیورانو او کارکوونکو ته یې لازم هدایتونه ورکړل.

ددلوی ۱۲ - دشا هانه ذات د هدایت په اساس د خرقی شریفی گنبد ه ورقشانی کپړی.

ددلوی ۱۷ - زموږ دیندار پاچا معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دلوی اختر لمونځ د اختر په لومړی ورځ له غرمی نه پخوا په لسو بجو دشا هی ارگ په جومات کښی ادا کړی.

معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت هغه وخت چه دلوی اختر د لمانځه له ادا کو لو نه وروسته دشا هی ارگ له جومات څخه راوځی

دحوت ۸ - دافغانستان او شوروی اتحاد دوستی د تړون د پنځوسمی کالیزی په مناسبت د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت او د شوروی اتحاد عالی شوروی درئیس هیئت د صدر ټیناغلی نیکولای پود گورنی تر منځ د مبارکې تلگرافونه مخابره شول.

دحوت ۲۰ - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت ددولت د ما مورینو نوی قانون ددولت داجیرانو قانون او دافغانستان د شاهی اردو د عسکری تقاعد او ترفیع د ځمکنیو او هوایی قواو د ښوونځیو دپرو ضابطانو قانون او د عسکری ترفیع او تقاعد د قانون د ځینو احکامو تعدیل د تقنینی فرمانونو په حیت توشیح کړل.

ددلوی ۱۹ - معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له غرمی څخه د مخه په لس نیمو بجو د ننگرهار د ولایت مخور دجلال آباد په شاهین بن کښی شاهانه حضور ته ومنل.

* - شاهانه ذات دلوی اختر په مناسبت دمرکز او ولایتو نو دیو شمیرو بندیانو دیند پاتې موده وښلله.

دجنتی ۲۷ - ددعربی متحد جمهوریت رئیس ټیناغلی انورالسادات هغه پیام چه دعربو دحقو څخه د افغانستان د خلکو د ملاتړ په نسبت د افغانستان څخه مننه په کښی څرگنده شوی ده دعربی متحد جمهوریت دملی شورا درئیس دکتور محمد لیب شقیر له خوا دهما یونی اعلیحضرت حضور ته وپاندی شو.

والاحضرت شمزهاده احمد شاه رئيس جمعيت عالي افغانى سرهمياشت

پیامهای والا حضرت شهزاده احمد شاه

ازین درد انسانی به سویه ملی و جهانی
قدمی برداشته ایم .

از گذشته باید اموخت که جمعیت ما و
مردم ما به بیمانه وسیعتر در رفع مشکلی
که فردا میتواند متوجه هر يك از ما باشد
اقدام نمایند .

موفقیت مادرین راه تاحد زیاد مربوط این
است که جمعیت ما تا کدام بیمانه مورد توجه
انسان های خیر اندیشی ما قرار گرفته واز
کمک معنوی و مادی شان مستفید شویم .

در اخیر از بارگاه خداوند متعال نیاز
مینمائیم تا مارا در راه انجام امور خیر و
سعادت مردم در پر تو رهنمایی های
حکیمانه اعلیحضرت معظم همایونی و در
محیط صلح و سلم گیتی توفیق مزید عنایت
فرماید .

بسم الله الرحمن الرحيم !
هموطنان عزیز !

حلول سال نو را به همه شما از صمیم
قلب تبریک میگویم . سعادت و سلامت
تان را در پرتو تعالی مملکت عزیز از بار
گاه خدای بزرگ نیاز میکنم .

سالیکه گذشت اساسا برای مردم ما نوا
برای جهانیان تاحدی قناعت بخش بود ولی
برای عده بی به سویه ملی و بین المللی
لحظات مشکل و پر از آلام نیز باخودداشت .

تعداد این مردم هر چند کم هم باشد
عالم انسانیت در برابر شان مسئولیت
های دارد . وظیفه جمعیت افغانی سرهمیاشت
در مقابل شان نیز به نوبه خود خیلی حساسی
است البته مدعی این نیستیم که از عهدۀ این
وظیفه طوری که آرزوی ما بوده کاملاً بدرشده
باشیم اما لااقل در رفع و یا تخفیف يك قسمت

به مناسبت آغاز هفته مخصوص سرهمیاشت

(۲۴ میزان ۱۳۴۹)

صورت يك رسم خجسته در زندگی ملی ما
جا گرفته آغاز نمائیم .

برگزاری این مراسم در حقیقت تجلیل
سرت دارم ازینکه فرصت می یابم یکبار
دیگر هفته مخصوص سرهمیاشت را که به
عواطف نیک بشری در برابر مشکلات ناشی

بسم الله الرحمن الرحيم :

هموطنان عزیز !

سرت دارم ازینکه فرصت می یابم یکبار
دیگر هفته مخصوص سرهمیاشت را که به
عواطف نیک بشری در برابر مشکلات ناشی

د افغانستان کالنی

مادر آینده میگردد .
یقین دارم افراد نجیب افغان در طول
این هفته وطنی سالیان متماثلی از طریق
سهم گیری فعال معنوی و مادی وظیفه
بزرگ انسانی شان را انجام خواهند داد .

همچنین امید وارم کارکنان جمعیت ما با
احساس اشتراک در چنین یک اقدام بزرگ
بموفقیت های مطلوب در آینده نایل گردیده
وظیفه شان را بحیث خدمتگاران جامعه و
اعضای عایله بزرگ جمعیت های سرمایه داشت
جهان اجرا خواهند کرد .

از بارگاه خداوند توانا و دادگر استعدا
میدارم که تحت قیادت حکیمانه اعلیحضرت
معظم همایونی به همه ما توفیق پیروی از
ارشاد خیر الناس من ینفع الناس را اعطاء
فرماید .

از آفات طبیعی و نارسایی های وضع اجتماعی
در عصر یکه زندگی میکنیم . با وجود موفقیت
های بزرگ بشر در علم و تخنیک بعضا
حس جدایی بر حس همبستگی غلبه نموده
تمدن مشترک را که میراث تمام افراد بشر
است با خط نیستی تهدید می کنند
خوشبختانه تا امروز در نهایت حس تسامد
و عواطف نیک انسانی موفق به جلوگیری
از بروز چنین خطرات و تخلف آلام انسان
های که به آن مواجه بودند شده .

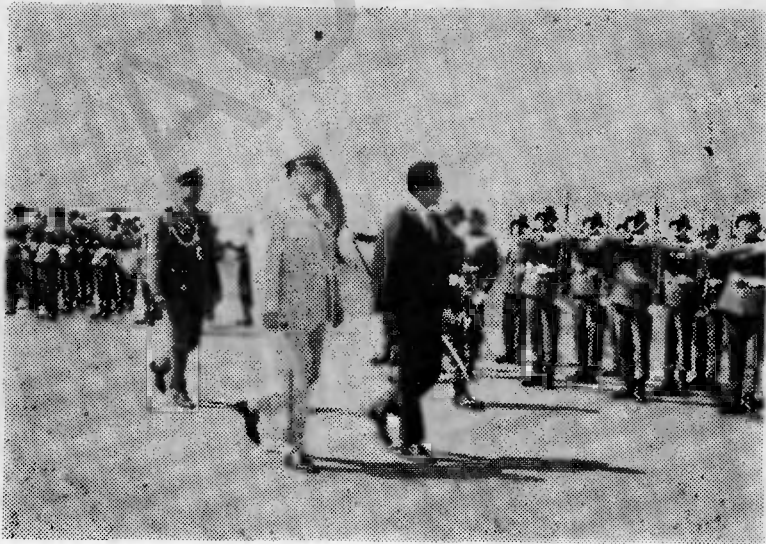
یکی از طرق مهم تبارز چنین عواطف
را ساحة فعالیت جمعیت های خیریه سره
میاشت تشکیل میدهند .

استقبال مثبت مردم خیر اندیش ما از
پروگرام و فعالیت جمعیت افغانی سرمایه داشت
در گذشته باعث امیدواری به موفقیت جمعیت

مسافرت والا حضرت شهزاده احمد شاه و والا حضرت فاطمه به جاپان

والا حضرت شهزاده احمد شاه و همسر محترمه شان والا حضرت فاطمه خانوادۀ امپراتوری و حکومت جاپان برای اشتراك در مراسم روز مخصوص افغانستان در نمایشگاه جهانی اكسپو (۷۰) او ساكاي جاپان بتاريخ ۱۶ ثور ۱۳۴۹ مطابق ۶ می ۱۹۷۰ عازم آنكشور شدند . والا حضرت مارشال شاه وليخان غا زى فاتح كابل ، والا حضرت سردار عبد الوالى ، عده از اعضای فامیل جلیل سلطنتی بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و میرمن عالیه اعتمادی خانم بناغلی صدراعظم ،

والا حضرت شهزاده احمد شاه موقعیکه سلام گارد احترام را قبول و آنرا معاينه میفرمایند

د افغانستان کالني

درين مسافرت دوكتور محمد اكبر عمر وزير تجارت ، شياغلي محمد امين اعتمادي رئيس تشریفات وزارت امور خارجه وپريد جنرال عبدالغني بصفت ياور نظامي والاحضرت شهزاده احمد شاه همراه بودند .

والاحضرت شهزاده احمد شاه ووالاحضرت خاتول همسر محترمه شان حين موا صلت در ميدان هوايي توکيو از طرف وزير دولت جاپان بنمايندگي از حکومت آنکشور ، مامورين عالي رتبه ، دوكتور طبيبي سفيرکبير افغانستان ، محصلين افغاني و يك عدروساي کورديپلو ماتيك استقبال گرديدند.

والاحضرت شهزاده احمد شاه و همسر محترمه شان والاحضرت خاتول همان روز در دعوتی اشتراک فرمودند که بافتخار والاحضرتين از طرف وزير امور خارجه

پوهنوال دوكتور محمد عمر وردک رئيس ولسي جرگه ، شياغلي عبدالله يفتلي معاون اول صدارت ، ستر جنرال خان محمد وزير دفاع ملي ، انجنير محمد بشير لودين وزير داخله پوهاند دوكتور عبدالله واحدی والي کابل شياغلي محمد کبير نورستاني بساروال سرپرست کابل در نزديک طياره بالاحضرت وواع کردند .

والاحضرت شهزاده احمد شاه قبل از عزيمت جانب جاپان گارد احترام را معاينه و سلام گارد را قبول نمودند . درين هنگام ستر جنرال خان محمد وزير دفاع ملي با والاحضرت شهزاده گرامي تانزدیک طياره همراه بودند . خانم شارژدافيرسفارت کيرای جاپان در کابل دسته گل رابه والاحضرت خاتول تقديم کرد .

والاحضرت شهزاده احمد شاه و همسر محترمه شان والاحضرت خاتول مو قعیکه از قصر سلطنتي توکيو دین می فرمايند

مسافرتها

جایان ترتیب داده شده بود. درین دعوت اعضای کابینه جایان، مامورین عالیرتبه وزارت امور خارجه اعضای انجمن دوستی جایان و افغانستان حضور داشتند. درین دعوت بین والا حضرت شهزاده احمد شاه و وزیر امور خارجه جایان بیانیه های در مورد مناسبات دوستانه و همکاری بین مملکتین تعالی گردید.

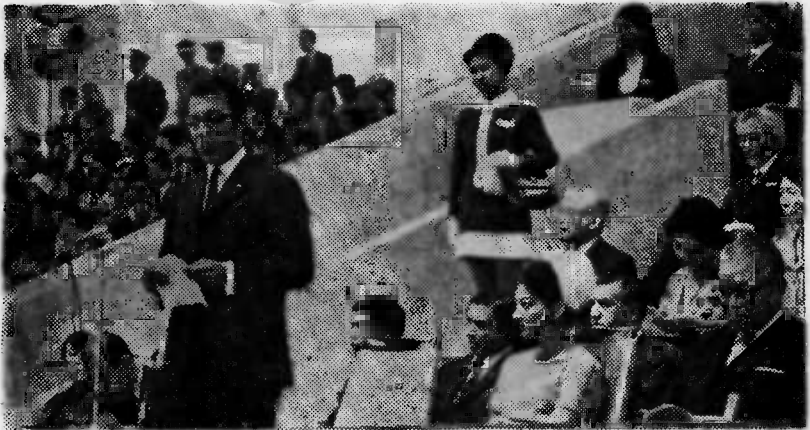
ظهر ۱۹ فور والا حضرت تین در دعوت اشتراک فرمودند که از طرف خاندان سلطنتی جایان اعلی حضرت امپراتور و ملکه و شهزادگان جایان بافتخار والا حضرتین ترتیب شده بود.

صدراعظم جایان آقای ساتو ساعت یازده قبل از ظهر روز ۱۹ فور برای ملاقات تعارفی به ایستگاه والا حضرتین آمده در مورد روابط دوستانه و توسعه روابط اقتصادی و کلتوری دو کشور تبادل افکار نموده و والا حضرت تقاضا کردند تا پیام صمیمانه و سلام های حکومت جایان را بحضور اعلی حضرت معظم همایونی و علیا حضرت ملکه معظمه تقدیم نمایند.

در ختم این دعوت والا حضرتین بصوب شهر توکیو تشریف فرما گردیدند. بتاريخ ۲۰ فور روز ملی افغانستان با حضور والا حضرت شهزاده احمد شاه و والا حضرت خاتون ملی مراسم مجللی در نندارتون بین المللی اکسپو (۷۰) اوساکا برگزار گردید.

در مدخل نندارتون افغانستان یک دسته از شاگردان معارف اوساکا با تقدیم دسته های گل از والا حضرتین استقبال بعمل آوردند. همچنان جمع غفیر از مردم برای استقبال والا حضرتین در مدخل و اطراف نندارتون افغانستان جمع شده بودند و با

الا حضرت شهزاده احمد شاه ملی بیانات شان که در جواب گفتار صدراعظم وزیر امور خارجه جایان اظهار فرمودند، از سیاست بیطرفی افغانستان از روی تحکیم روابط اقتصادی و فرهنگی با جایان و از مسافرت

والا حضرت شهزاده احمد شاه بتاريخ ۱۰ می ۱۹۷۰ روز ملی افغانستان را در محضر بیشتر از بیست و پنج هزار نفر در بلازای بزرگ اکسپو ۷۰ افتتاح فرمودند

د افغانستان کالني

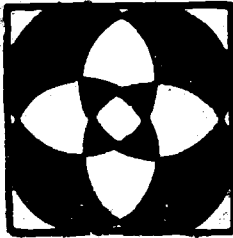
ابراز احساسات و کف زدنېا از و الاحضرت شهزاده احمد شاه و و الاحضرت خاتون ل استقبال بعمل آوردند .

و الاحضرت شهزاده احمد شاه و همسر محترمة شان و الاحضرت خاتون ل بعد از ۲۶ روز مسافرت به جاپان ساعت ۲ و ۲۵ دقیقه بعد از ظهر روز ۶ جوزا بوطن موصلت کردند .

در ميدان هوايي بين المللي کابل و الاحضرت شاهدخت بلقيس و الاحضرت شهزاده محمد نادر ، و الاحضرت شاهدخت مریم ، و الاحضرت ليلى ، و الاحضرت مارشال شاه وليخان غازي فاتح کابل ، و الاحضرت سردار عبدالولي و بعضی از اعضا ي فاميل جليل سلطنتي ، ښاغلي نور احمد اعتمادي صدراعظم ، پوهنوال دوكتور محمد عمر و ردك رئيس ولسي جرگه ، ښاغلي عبدالله يفتلي معاون اول صدارت ، ښاغلي علي محمد وزير دربار سلطنتي ، ستر جنرال خان محمد وزير دفاع ملي ، انجنير محمد بشير لودين وزير داخله ، پوهاند دوكتور عبدالله واحدی والي کابل ، ښاغلي محمد کبير نورستاني ښاروال سرپرست کابل ، شارژ دافيسر سفارت کبرای جاپان در نزديک طياره از و الاحضرت تين استقبال کردند .

و الاحضرت شهزاده احمد شاه بعدا در حالیکه ستر جنرال خان محمد وزير دفاع ملي با و الاحضرت همراه بود سلام گاردا احترام را قبول و آنرا معاينه نمودند .

و الاحضرت شهزاده احمد شاه و و الاحضرت خاتون سپس طرف صنفو ف مستقبلين رفته با هر يك احوال پرسى نمودند .

مسافرت والا حضرت شاهخت بلقیس و والا حضرت جنرال عبدالولی به ایران

والا حضرت شاهدخت بلقیس و والا حضرت
سر دار عبد الولی به دعوت
والا حضرت شاه هیور غلام رضایلو و همسر
شان والا حضرت منیژه ساعت ۱۰ و ۱۸ دقیقه
صبح ۹ سنبله ۴۹ مطابق ۳۱ اگست
۱۹۷۰ از کابل عازم ایران شدند .
والا حضرتین حین مواصت به میدان
هوایی بین المللی کابل با مشایمین وداع
کرده بعد اسلام گارد احترام را قبول و آن
را معاینه کردند .

والا حضرت شاهدخت بلقیس قبل از عزیمت با والا حضرت مارشال شاه ولیخان غازی
فاتح کابل وداع می فرمایند

د افغانستان کالنی

طیاره با والا حضرتین وداع کردند .
درین سفر والا حضرت حمیرا صبیبه
والا حضرت تین و یناغلی غلام عثمان علومی
کفیل ریاست تشریفات سلطنتی با والا حضرت
شاهدخت بلقیس و والا حضرت سردار عبدالولی
همراه میباشند .

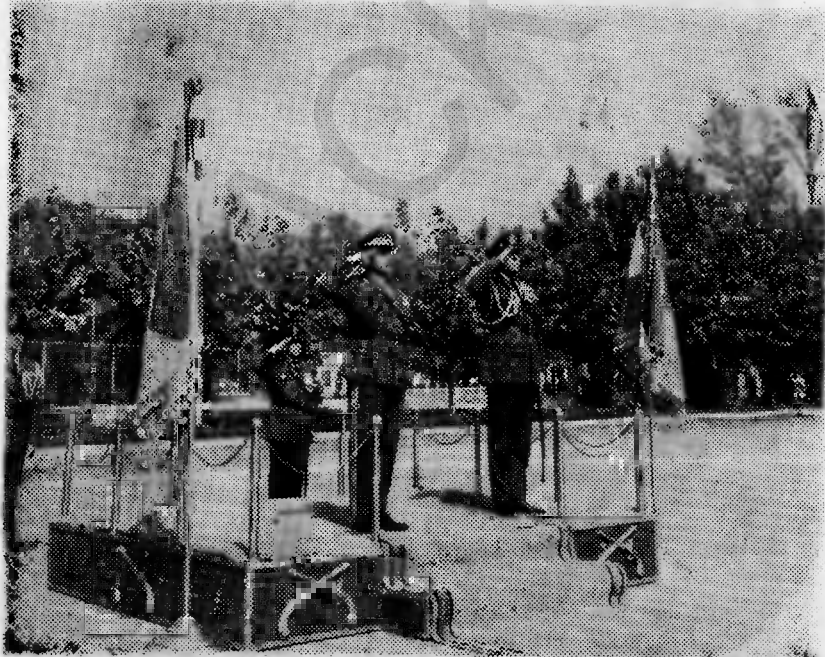
بعضی از اعضای شوری ، جنرال ها و
بعضی از صاحب منصبان ار دوی شاهانه
مامورین عالی رتبه و اعضای انجمن میرمن
های رضاکار نیز در میدان هوایی بین المللی
کابل غرض وداع با والا حضرتین حاضر
بودند .

والا حضرت شاهدخت بلقیس و والا حضرت
سر دار عبدالولی قبل از ظهر ۹ سنبله به
تهران وارد شدند .

در میدان هوایی بین المللی مهر آباد
تهران والا حضرت شاهپور غلام رضا پهلوی
و والا حضرت منیره پهلوی همسرشان ،
یناغلی اسد الله علم وزیر دربار سلطنتی ،

در میدان هوایی بین المللی کابل والا حضرت
شهبزاده احمد شاه ، والا حضرت شاهدخت
مریم ، والا حضرت لیلما ، والا حضرت
مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل و عده
دیگر از اعضای فامیل جلیل سلطنتی ، یناغلی
عبدالله یفتلی معاون اول و وکیل صدارت ،
(یناغلی اعتمادی صدراعظم برای انجام یک
سلسله مسافرت ها در اروپا ی شرفی
وسیم گیری در کنفرانس لوسا کا در کشور
تشریف نداشتند) .

پو هنوال دکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی
جرگه ، یناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی
ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی ،
انجنیر محمد بشیر لودین وزیر داخله ،
پوهاند دکتور عبدالله واحدی والی کابل ،
یناغلی محمد کبیر نورستانی نساوارل
سرپرست کابل یناغلی احمد سبحانسی
شارژدافیر و یناغلی فوزی اتاشه نظامی
سفارت کبرای ایران متعین کابل در نزدیک

والا حضرت جنرال عبدالولی و والا حضرت شاهپور غلام رضا پهلوی سلام گارد احترام
را قبول می فرمایند

مسافرتها

سردار اسد الله سراج سفیر کبیر و اعضای سفارت کبرای افغانی، رئیس تشریفات وزارت امور خارجه ایران از والا حضرتین پذیرایی کردند.

بعدا والا حضرتین تا قصر پذیرایی های دولتی سعد آباد که برای اقامت شان تعیین شده همراهی شدند.

والا حضرت شاهدخت بلقیس بتاریخ ۱۰ سنبله از نمایشگاه صنایع دستی و نمایشگاه فردوسی بازدید بعمل آوردند همچنان والا حضرت سردار عبدالولی همان روز از ریاست ارکان حربیه و اکادمی حربی دیدن کردند.

والا حضرتین بتاریخ ۱۰ سنبله در دعوت نهاری اشتراک فرمودند که از طرف یناغلی اسدالله علم وزیر دربار سلطنتی به افتخار شان ترتیب یافته بود.

درین دعوت علاوه از شخصیتهای ایرانی سردار اسدالله سراج سفیر کبیر افغانی متعین تهران نیز اشتراک داشتند.

والا حضرتین شب ۱۰ سنبله در دعوت شامی اشتراک کردند که از طرف والا حضرت شاهپور غلام رضا پهلوی و والا حضرت منیژه پهلوی به افتخار والا حضرتین در قصر سعد آباد ترتیب داده شده بود.

والا حضرت سردار عبدالولی بتاریخ ۱۰ سنبله به مقبره اعلیحضرت رضا شاه فقید رفته پس از اتحاف ادعیه اکلیل گل گذاشتند بعدا والا حضرت سردار عبدالولی از موزیم آرامگاه رضا شاه فقید دیدن نمودند. درین بازدید سردار اسد الله سراج سفیر کبیر افغانستان متعین تهران نیز حضور داشتند.

والا حضرت شاهدخت بلقیس و والا حضرت سردار عبدالولی از صفحات شمال ایران نیز باز دید بعمل آوردند.

والا حضرتین روز ۱۶ سنبله از مسابقه بین المللی تینس در تهران دیدن نمودند.

والا حضرت شاهدخت بلقیس و والا حضرت جنرال سردار عبدالولی که بدعوت والا حضرت شاهپور غلام رضا پهلوی و همسر شان والا حضرت منیژه به ایران رفته بودند ساعت ۶ و ۲۰ دقیقه شام پنجشنبه ۱۹ سنبله بکابل مراجعت فرمودند.

والا حضرت شهباز احمد شاه والا حضرت شهباز محمد نادر، والا حضرت شاهدخت مریم، والا حضرت خاتول، والا حضرت لیلیما، والا حضرت مارشال شاه ولی خان غازی فاتح کابل، بعضی دیگر از اعضای فامیل جلیل سلطنتی، یناغلی عبدالله یفتلی معاون اول و وکیل صدارت، دکتر عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف، یناغلی عبدالاحد کرزی نایب اول ولسی جرگه، یناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی، ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی، انجنیر محمد بشیر لودین وزیر داخله، پوهاند دکتر عبدالله واحدی والی کابل، یناغلی محمد کبیر نورستانی بناروال سرپرست کابل، یناغلی احمد سبحانی شازدانسیر سفارت کبرای ایران متعین کابل در میدان هوایی بین المللی کابل در نزدیک طیاره از والا حضرتین استقبال کردند.

والا حضرت شاهدخت بلقیس و والا حضرت جنرال سردار عبدالولی بعدا گارد احترام را معاینه و سلام گارد را قبول کردند.

والا حضرتین سپس لرف صوفو دیگر مستقبلین که شامل بعضی از اعضای کابینه دکتر ولید حقوقی قاضی ستره محکمه و آمر هوامی اداری قوه قضائیه، بعضی از اعضای اورا، جنرال هاو بعضی از صاحبمنصبان دولی شاهانه، مامورین عالی رتبه اعضای جمن میرمن های رضا کار و اعضای سفارت کبرای ایران در کابل با خانم های شان بود رفته با هر یک احوال پرسنی کردند.

در نزدیک طیاره یگتن از اعضای انجمن میرمن های رضا کار به وکالت دیگر اعضای انجمن دسته گل به والا حضرت شاهدخت بلقیس تقدیم کردند.

طیاره د آریانا افغان هوایی شرکت حامل والا حضرتین بعد از ظهر روز پنجشنبه ۱۹ سنبله ۴۹ از میدان هوایی تهران قاجا گرفته بود.

در میدان هوایی تهران والا حضرت شاهپور غلام رضا پهلوی و همسر شان والا حضرت منیژه، یناغلی اسدالله علم وزیر دربار شاهنشاهی ایران یناغلی اسدالله سراج سفیر کبیر افغانی در تهران، رئیس تشریفات سلطنتی و رئیس تشریفات وزارت دربار ایران، یناغلی محمود فروغی سفیر

سردار اسد الله سراج سفیر کبیر و اعضای سفارت کبرای افغانی، رئیس تشریفات وزارت امور خارجه ایران از والا حضرتین پذیرایی کردند.

بعدا والا حضرتین تا قصر پذیرایی های دولتی سعد آباد که برای اقامت شان تعیین شده همراهی شدند.

والا حضرت شاهدخت بلقیس بتاریخ ۱۰ سنبله از نمایشگاه صنایع دستی و نمایشگاه فردوسی بازدید بعمل آوردند همچنان والا حضرت سردار عبدالولی همان روز از ریاست ارکان حربیه و اکادمی حربی دیدن کردند.

والا حضرتین بتاریخ ۱۰ سنبله در دعوت نهاری اشتراک فرمودند که از طرف یناغلی اسدالله علم وزیر دربار سلطنتی به افتخار شان ترتیب یافته بود.

درین دعوت علاوه از شخصیتهای ایرانی سردار اسدالله سراج سفیر کبیر افغانی متعین تهران نیز اشتراک داشتند.

والا حضرتین شب ۱۰ سنبله در دعوت شامی اشتراک کردند که از طرف والا حضرت شاهپور غلام رضا پهلوی و والا حضرت منیژه پهلوی به افتخار والا حضرتین در قصر سعد آباد ترتیب داده شده بود.

والا حضرت سردار عبدالولی بتاریخ ۱۰ سنبله به مقبره اعلیحضرت رضا شاه فقید رفته پس از اتحاف ادعیه اکلیل گل گذاشتند بعدا والا حضرت سردار عبدالولی از موزیم آرامگاه رضا شاه فقید دیدن نمودند. درین بازدید سردار اسد الله سراج سفیر کبیر افغانستان متعین تهران نیز حضور داشتند.

والا حضرت شاهدخت بلقیس و والا حضرت سردار عبدالولی از صفحات شمال ایران نیز باز دید بعمل آوردند.

والا حضرتین روز ۱۶ سنبله از مسابقه بین المللی تینس در تهران دیدن نمودند.

والا حضرت شاهدخت بلقیس و والا حضرت جنرال سردار عبدالولی که بدعوت والا حضرت شاهپور غلام رضا پهلوی و همسر شان والا حضرت منیژه به ایران رفته بودند ساعت ۶ و ۲۰ دقیقه شام پنجشنبه ۱۹ سنبله بکابل مراجعت فرمودند.

والا حضرت شهباز احمد شاه والا حضرت شهباز محمد نادر، والا حضرت شاهدخت مریم، والا حضرت خاتول، والا حضرت لیلیما، والا حضرت مارشال شاه ولی خان غازی فاتح کابل، بعضی دیگر از اعضای فامیل جلیل سلطنتی، یناغلی عبدالله یفتلی معاون اول و وکیل صدارت، دکتر عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف، یناغلی عبدالاحد کرزی نایب اول ولسی جرگه، یناغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی، ستر جنرال خان محمد وزیر دفاع ملی، انجنیر محمد بشیر لودین وزیر داخله، پوهاند دکتر عبدالله واحدی والی کابل، یناغلی محمد کبیر نورستانی بناروال سرپرست کابل، یناغلی احمد سبحانی شازدانسیر سفارت کبرای ایران متعین کابل در میدان هوایی بین المللی کابل در نزدیک طیاره از والا حضرتین استقبال کردند.

والا حضرت شاهدخت بلقیس و والا حضرت جنرال سردار عبدالولی بعدا گارد احترام را معاینه و سلام گارد را قبول کردند.

والا حضرتین سپس لرف صوفو دیگر مستقبلین که شامل بعضی از اعضای کابینه دکتر ولید حقوقی قاضی ستره محکمه و آمر هوامی اداری قوه قضائیه، بعضی از اعضای اورا، جنرال هاو بعضی از صاحبمنصبان دولی شاهانه، مامورین عالی رتبه اعضای جمن میرمن های رضا کار و اعضای سفارت کبرای ایران در کابل با خانم های شان بود رفته با هر یک احوال پرسنی کردند.

در نزدیک طیاره یگتن از اعضای انجمن میرمن های رضا کار به وکالت دیگر اعضای انجمن دسته گل به والا حضرت شاهدخت بلقیس تقدیم کردند.

طیاره د آریانا افغان هوایی شرکت حامل والا حضرتین بعد از ظهر روز پنجشنبه ۱۹ سنبله ۴۹ از میدان هوایی تهران قاجا گرفته بود.

در میدان هوایی تهران والا حضرت شاهپور غلام رضا پهلوی و همسر شان والا حضرت منیژه، یناغلی اسدالله علم وزیر دربار شاهنشاهی ایران یناغلی اسدالله سراج سفیر کبیر افغانی در تهران، رئیس تشریفات سلطنتی و رئیس تشریفات وزارت دربار ایران، یناغلی محمود فروغی سفیر

والاحضرت شهزاده احمد شاه هنگام مصافحه با والاحضرت جنرال سردار عبدالولی
در میدان هوایی بین المللی کابل

کبير آن کشور در کابل و اعضای سفارت
کبرای افغانی متعین تهران با خانم های
شان برای وداع با والاحضرت شاهدخت
بلقیس و والاحضرت جنرال سردار عبدالولی
حضور داشتند .
والاحضرت شاهدخت بلقیس قبل از
عزیمت در میدان هوایی تهران در حالیکه
والاحضرت شاهپور غلام رضا پهلوی نیز
حضور داشتند گارد احترام را معاینه و سلام
گارد را قبول کردند . درین هنگام موزیک
سرود های ملی افغانستان و ایران رانواخت .

والاحضرت مارشال شاه وليخان غازي فاتح كابل

خبرونه

دحمل لهری - د سری میاشتی د ټولنی عالی رئیس والا حضرت شهزاده احمد شاه د نوری کال په مناسبت سره خپله بیانیه ایراد کړه.

دحمل ۲ - د افغانستان زولوژی کمیټی د افتخاری رئیس والا حضرت شهزاده محمد نادر په حضور د بریکوت په پارک کښی غونډه وکړه. په دی غونډه کی د هیواد د وحشی اوقیعت لرونکو حیواناتو د نسل د پریکیدو په باره کښی لازم تصمیمونه و نیول شوه.

د حمل ۱۱ - خوارلس دری عرا به ییز پایسکلو نه درضا کار و میر منو د ټولنی له خوا درضا کارو میر منو د ټولنی د عالی رئیس والا حضرت شهزاده کی بلقیس په حضور کښی د میر منو په ټولنه کښی مستحقو معیو بینو ته وویشل شوه.

دحمل ۲۶ - د رضا کار و میر منو د ټولنی د عالی رئیس والا حضرت شهزاده کی بلقیس د هدایت په اثر یوه اندازه دوکانی درضا کارو میر منو له خوا د جلال آباد د مجلس نارینه وو او ښځو نازو غو بندیانو ته وویشلی شوی.

د ټور ۶ - والا حضرت شهزاده احمد شاه او والا حضرت سزدار عبدالو لی دمر حوم عبیدالله مجددی دفاتحی په مجلس کښی چه دهغه دکورنی لخوا دشاه دو شمشیره (رح) په جامع جومات کښی جوړ شوی و گډون وکړ.

* - د کابل فاتح والا حضرت مارشال شاه ولیخان غازی دشوروی اتحاد دوزیرانود شورعی غړی او د شوروی اتحاد او افغانستان د دوستی د ټولنی رئیس ښاغلی انتونوف په داسی حال کښی چه په کابل کښی د هغه

هیواد لوی سفیر هم ورستزه ملگری و خپل حضور ته ومنل.

د ټور ۷ - والا حضرت شهزاده محمد نادر، ښاغلی صدراعظم او قاضی القضاة پو هاند ضیایی د راډیو افغانستان د هنر مندانو استاد شیدا، محمد غازی، او میا شیدایی چه په یوه ترا فیکي پښه کی مړه شوی وو د فاتحی داخستلو په مجلس کښی چه د پل خشتی په لوی جومات کښی جوړ شوی وو گډون وکړ.

د ټور ۹ - دکابل فاتح والا حضرت مارشال شاه ولیخان غازی دمشرانو جرگی رئیس سناتور عبدالهادی داوی دصدارت عظمی لومړی مرستیال ښاغلی عبدالله یفتلی په هغه میلمستیا کښی گډون وکړ چه د جاپان د امپراطور اعلی حضرت هیرو هیتو د زیریډ نی دکلیتری په مناسبت د جاپان د لوی سفارت لخوا په انتر کانتینتال هوتل کی جوړ شوی.

د ټور ۱۰ - والا حضرت شهزاده کی بلقیس په کابل کښی د پاکستان د لوی سفیر ماندینه میر من شیرین خان او په کابل کښی دالمان داتحادی جمهوریت د لوی سفیر ماندینه میر من ریشا بر ویر خپل حضور ته و منلی.

د ټور ۱۶ - والا حضرت شهزاده احمد شاه او محترمه میر من یی والا حضرت خاتول د جاپان د امپرا توری کورنی او حکومت په بلنه د جاپان د اوساکا داکسیو ۷۰ په بین المللی نندارتون کی د افغانستان د مخصوصی ورخی په مراسمو کښی د گډون له پاره هغه هیواد ته روان شول.

د ټور ۱۹ - دکابل فاتح والا حضرت مارشال شاه ولیخان غازی او والا حضرت سزدار

د افغانستان کالسنی

په هغه میلمستیا کښی گډون وکړ چه ټولواکمني علیاحضر تسی دو همسی الیزابتی دزیریدنی دکالیزی په مناسبت په کابل کښی دهغه هیوادد لوی سفیر لخوا د برتانیی په لوی سفارت کښی ترتیب شوی وه .

عبدالولی دصدارت عظمی دمشاوړ مرحوم دکتور محمد حیدر دفاتحی داخستلو په مجلس کښی چه دشیر پور پهجامع جومات کښی جوړ شوی و گډون وکړ .

دټور ۲۸ - دپاکستان دمالیی وزیر ښاغلی نواب مظفر علی قزلباش مازیگر په پنځو بجو دوااحضرت مارشال شاه ولیخان غازی د کابل فاتح سره د ده په کور کښی دپیژندگلوی کتنه وکړه .

په دغه وخت د پاکستان لوی سفیر جنرال شیرین خان هم حاضر وو .

دسرطان ۱ - والاحضرت مارشال شاه ولی خان غازی دجواهر لعل نهرو خور میر منلکشمی خپل حضور ته ومنله . په دغه کتنه کښی دهند لوی سفیر هم وو .

دجوړا ۶ - والاحضرت شهزاده احمدشاه او محترم میر من پی والاحضرت خاتون چه دجایان د امپراتوری کورنی او حکومت په بلنه دجایان داوساکا په بین المللی نندار تون کی د افغانستان دورخی پسه مراسمو کی د گډون لپاره هغه هیواد ته تللی وو بیرته وطن ته راورسیدل .

دسرطان ۲ - والاحضرتی شهزاده گی مریم دکابل دپو هنتون دطب دپو هنخی دنرسنگت دښوونځی د دریالسمی دوری د اووه لسو تنو فارغانو بری لیکونه په میر منو روغتون کښی مستحقینو ته وویشل .

دجوړا ۱۵ - والاحضرتی شهزادگی بلقیس او والاحضرتی شهزادگی مریم دماننیا م په اووبجو دترکی د میر منو ټولنی رئیسسه میرمن اوز کایا او د نوموړی ټولنی معاونه میرمن دیاکال میک خپل حضورته ومنلی، او همدا رنگه میر من مار گریټ ماکسی د انگلستان د پارلمان پخوانی غړی هم خپل حضور ته ومنله .

دسرطان ۳ - والاحضرت مارشال شاه ولی خان غازی دکابل فاتح او والاحضرت سردار عبدالولی دکندهار دقو ل اردو دزرهدارو قوماندان مرحوم برید جنرال محمد سرور دجنازی د خښولو په مراسمو کښی گډون وکړ .

دسرطان ۲۳ - والاحضرت مارشال شاه ولی خان غازی دکابل فاتح سره په کابل کښی دعراق لوی سفیر ښاغلی احمد الیا س دپیژندگلوی کتنه وکړه .

* - والاحضرت مارشال شاه ولی خان غازی دکابل فاتح او والاحضرت سردار عبدالولی په هغه میلمستیا کښی گډون وکړ چه دفرانسی د ملی ورخی په مناسبت په کابل کښی دفرانسی د لوی سفیر لخوا جوړه شوی وه .

دجوړا ۱۷ - والاحضرت مارشال شاه ولیخان غازی دکابل فاتح او والاحضرت سردار عبدالولی دمرحوم استاد سلجوقی د جنازی د خښولو په مراسمو کښی گډون وکړ .

دسرطان ۲۴ : والاحضرت مارشال شاه ولیخان غازی دکابل فاتح په پلچرخی کښی ددوا جوړ و لو دفابریکی د بنسټ پوره کښی دله .

دجوړا ۲۰ - والاحضرت شهزاده احمدشاه والاحضرت شهزاده مجید نادر، والاحضرت مارشال شاه ولیخان غازی دکابل فاتح او والاحضرت سردار عبدالولی دمرحوم استاد صلاح الدین سلجوقی د فاتحی د اخستلو په ټولنه کښی گډون وکړ .

داسد ۱۷ - درضا کارو د میر منو د ټولنی دعالی رئیس والاحضرتی شاهدخت بلقیس د هدایت په اثر د مطبوعاتی په کلوپ کی د هیواد د لاسی صنایعو د خړ خولو بازار پرانیستل شو .

دجوړا ۲۳ - والاحضرت مارشال شاه ولی خان دکابل فاتح او والاحضرت سردار عبدالولی

داسد ۱۸ - والا حضرتي شهزادگي - هر يې د مازديگر په پنځو بجو د مطبووعا تو پيچې كېلو يې كېښي درضا كا رو مير منو د هيواد د لاسي صنايعو بازاره وگوت .

د اسد ۲۶ - والا حضرتي شهزادگي - بلقيس او والا حضرتي شهزادگي هر يې په هغې ټولني كېښي گډون وكړي چه د كورنيو دلار ښوونې ډولوني د دوهمي كاليزي پښه مناسبت دعا مني روغتيا په موسسه كېښي جوړه شوي وه .

داسد ۱۴ - د كابل فاتح والا حضرت مارشال شاه وليخان غازي د اشراف المدارس دمدرسي د دولسو تنو فارغانو بري ليكونه په هغې مدرسه كېښي هغوي ته وويشل او د اسلام د سپيڅلي دين په شاوخوا كېښي وينا وكړه .

داسد ۱۹ - والا حضرتي شهزادگي - بلقيس او والا حضرت جنرال سردار عبدالولي چه د والا حضرت شاهپور غلام رضا پهلوي او د ده د مير مني والا حضرتي منيزه په بلنه لس ورځي پخوا ايران ته تللي و ما ښام په شپږو بجو او شلو دقيقو كابل ته را ورسيدل .

داسد ۵ - والا حضرتي شهزادگي - مريمي مازيگر په څلورو بجو د خاړندوي دهمكارانو ډولوني په څوارلسه غونډي كېښي چه د پوهني په كلوب كېښي جوړه شوي وه دافغانستان خاړندوي ټولني دجونو د خاړندوي افتخاري عالي رياست ومانه .

داسد ۲ - والا حضرت شهزاده احمد شاه سپهار په ټولو بجو هغه نندارون چه د هيواد د خپلواكي دبير ته اخستلو د دوه پنځوسمي كاليزي په هئاسبت تر تيب شوي او په هغو كېښي د پخوا او نويو موسسو ملي توليدات دندارې دپلره ايښودل شوي پرانيست .

داسد ۸ : د سلطنت د مقام و كابل والا حضرت شهزاده احمد شاه ، ښا غللي دوست محمد فضل ته هدايت وركړي چه دعامو خلكو د هوساي په غرض د غلي د نرخ د ټينگلو لو په مقصد په مرگزاوولياتو كېښي په مناسبه بيه كافي غله عرضه كړي .

* د كابل فاتح والا حضرت مارشاه وليخان غازي په هغه ميلسټيا كېښي گډون وكړي چه په كابل كېښي د لسو چين دجمهوريت د لوي سفيرانو هغه هيواد د جمهوريت د تا سيس د پويشتمې كاليزي په مناسبت د چين په لوي سفارت كېښي تر تيب شوي وو .

داسد ۴ - د والا حضرت شهزاده احمد شاه والا حضرت شهزاده محمد نادر ، والا حضرت خاتول ، والا حضرت ليلىا په حضور دافغان فلم د موسسي لمړني هنري محصول د روزگارانو فلم د شپي په اته ټيمو بجو په كابل نندارې وښودل شو .

داسد ۵ : والا حضرت مارشاه وليخان غازي د كابل فاتح او والا حضرت جنرال سردار عبدالولي په حضور چمن كېښي د نيزه بازي لو به وكتله .

داسد ۱۰ - والا حضرت شهزاده گي بلقيس او والا حضرت جنرال سردار عبدالولي د والا حضرت شاهپور غلام رضا پهلوي او د ده ماندي والا حضرتي منيزي په بلنه د كابل څخه ايران ته روان شول .

داسد ۹ : د سلطنت د مقام و كابل والا حضرت شهزاده احمد شاه تر غر هسي دمخه د جمهوريت ټيمن هر حوم جمال عبدالناصر د فاتحي د اخستلو مجلس چه د ديل خشي په جومات كې د افغانستان د متحد جمهوريت د لوي سفارت لخوا جوړ د ده ماندي والا حضرتي منيزي په بلنه هغه سفارت ته څر گنده كړه .

خبرونه

خیل حضور ته و منل .

* - د سلطنت د مقام و کیل
والاحضرت شهزاده احمد شاه والا حضرت
شاهد خت بلقیس والاحضرت شاهد خت
مریم، والاحضرت شهزاده میرویس ،
والاحضرت مارشال شاه ولیخان غازی د
کابل فاتح او والاحضرت جنرال سردار
عبدالولی په هغه میلستیا کښی گډون وکړ
چه دافغانی سری میاشتی د مخصوصی
هفتی په مناسبت د کابل په هو تل کسی
ترتیب شوی وو .

د میزبان ۲۵ - د سلطنت د مقام دو کیل
والاحضرت شهزاده احمد شاه او والاحضرتی
خاتولو په حضور په غازی ستنه یوم کښی دیز
کښی ډیری میبجی لوبی مازیگر د فار یا ب
تغار ، بدخشان او بلخ د تیمونو تر منځ
اجرا شولی .

* - د رضا کارو میرمنو د ټولنی
عالی رئیس والاحضرت شهزادگی بلقیس
د هدایت په اثر دوینو دبانک په گسته د
افغانستان د گانو نمایش دهغی ټولنی په
ترخ کښی وښودل شو چه ما نیام په شپږ
و بجو د کابل هوتل په تالار کښی جوړ
شوی و .

د میزبان ۲۸ - د سلطنت د مقام وکیل
والاحضرت شهزاده احمد شاه له غرمی نه
پخوا داتمی فرقی بیل بیل تاسیسات وکتل .

د میزبان ۲۹ - قاضی القضا ت پوهاند
دکتور عبدالحکیم ضیایی په دولسو بجو د
گل خانی په مانی کښی د سلطنت د مقام
دوکیل والاحضرت شهزاده احمد شاه په
حضور مشرف شو او دستری محکمی
قاضیان ښاغلی مولوی عبدالصیر ، دکتور
ولید حقو قی ، ښاغلی غلام علی کریمی ،
ښاغلی مولوی عبیدالله صافسی پسی
چه په دی وختو کښی په نویو وظیفو مقرر
شویدی د سلطنت د مقام دوکیل حضور ته
معرفی کړل .

* - د کابل فاتح مارشال شاه ولیخان
غازی او والا حضرت جنرال سردار عبدالولی
دفقید مرحوم جمال عبدالناصر د می ینی
دفاتحی په مجلس کښی گډون وکړ .

د میزبان ۱۱ - والاحضرتی شهزادگی
بلقیس والاحضرتی شهزادگی مریم والاحضرتی
خاتول او والا حضرتی لیلما د مرحوم
جمال عبدالناصر د فاتحی اخیستلو په
مجلس کښی چه د میرمنو ټولنی او په کابل
کښی د عربی متحد جمهوریت او سیدونکو
میرمنو له خوا د نوی ښار په ښاری سالون
کښی جوړ شوی وو گډون وکړ .

د میزبان ۲۰ : والا حضرت مارشال
شاه ولیخان غازی د کابل فاتح او والاحضرت
جنرال سردار عبدالولی د مرحوم سردار
احمد علی دجنارزی د خښو لو په مراسمو
کښی گډون وکړ .

د میزبان ۲۲ - دهمایونی معظم اعلیحضرت
دنیمرغه میلاد دکالیزی په مناسبت د
سلطنت د مقام دوکیل والاحضرت شهزاده
احمد شاه په حضور د هیواد د شما لسی
ولایا تو د چاپ اندازانو له خوا د بزکشی
ستری لوبی دورخی په دوو بجو د بگرامیو
دگلف په میدان کښی وشوی .

* - د سلطنت مقام وکیل والاحضرت
شهزاده احمد شاه له غرمی نه پخوا په لس
تیمو بجو د شوری د دیار لسمی دوری
د دوهم کال لومړنی غونډی په خپلوارشاداتو
سره پرانیستلی .

د میزبان ۲۳ - د سلطنت د مقام وکیل
والاحضرت شهزاده احمد شاه د هیواد د
شمالی ولایتو د بزکشی د تیمونو رئیسان
او غړی چه د معظم ټولواک همایونسی
اعلیحضرت دنیمرغی زین یدنی دکالیزی
دنمانخلو له کبله دیولی لوبوله پاره
کابل ته راغلی وددلکشا په مانی کښی

دعقرب ۴ - والا حضرت شاهد خت بلقيس والا حضرت مارشال شاه وليخان غازي د كابل فاتح والا حضرت جنرال مسر دار عبدالولي او بناغلي نور احمد اعتماسي صدر اعظم په هغه ميلمستيا كښي گډو نو كړه

دعقرب ۲۴ - د افغاني سره ميا شتي د ټولني د عالي رئيس والا حضرت شهزاده احمد شاه د هدايت په اثر د افغاني سري مياشتي د ختيځ پا كستان دو روستيو طوفانو د مصيبت خپلو سره (۵۰۰۰۰) پاكستان ي كلكداري مرسته وكړه .

چه د ايران د لوي سفير او د هغه مير مني لخوا د ايران د شاهنشاه اعليحضرت محمد رضا شاه پهلوي دزيږيدني په مناسبت دانتر كانټيننټال په هوتل كښي تر تيب شوي وه .

دعقرب ۲۸ - والا حضرت شهزاده احمد شاه د مرحوم ستاتور عبد الله طرزي په هغې فاتحه كښي گډون وكړ چه دشاه دوشمشيره (ع) په جامع جومات كښي اخيستل كيده .

دعقرب ۵ - د سلطنت د مقام و كيل والا حضرت شهزاده احمد شاه له غرمي نه پخوا په يو ولسو بچو او پنځلسو دقيقو د پوليسو د اكادمي بيلي بيلي څانگي وكتلي .

* - د افغاني سري ميا شتي د عالي رئيس والا حضرت شهزاده احمد شاه د هدايت په اساس د هغې ټولني له خوا د ختيځ پا كستان د مصيبت خپلو سره د خورا كي موادو او مالو نو مرستي وشوي . دغه مرستي دري زره تختي كميلې د ري سوه خيمي خلو يښت زره متره تو گران دري سوه تختي سطر نجې دوه زره او پنځه سوه ډبليه نيا تي غوړي دوه زره او شپاړس ډبليه دشيدو كريم او يوزرو دوه سوه كيلو گرامه مميز دي .

دعقرب ۶ - والا حضرت شهزاد گسي بلقيس والا حضرت شهزادگي مريمي او والا حضرت تي خاتول په كابل كښي داوسيدونكو ديپلوما تانو مير منو دټولني دخر خلاو مربوط خارجي محصولات وكتل .

* - د آريانس د تينس د كلب افتخاري رئيس والا حضرت شهزاده احمد شاه په داسي حال كښي چه والا حضرت خاتول هم وه په يوه محفل كښي چه دالمبيك د رياست لخوا جوړ شوي و . د مسابقي ورونكو ته دتينس كپونه وركړه .

دعقرب ۹ - د روزي د مبار كي ميا شتي په مناسبت د سلطنت د مقام و كيل والا حضرت شهزاده احمد شاه په گډون د تراويحو د لمانځه په ترڅ كي دشپي په اوو بجو د شاهي ارگ په جومات كي دقران عظيم الشان ختم شروع شو .

دقوس ۱۸ - والا حضرت شهزاده احمد شاه د قواي مركز د اومي فرقي مختلف تاسيسات وكتل او د فرقي د چارو بڼه انتظام په باب يي د ملي دفاع دوزيرا او مربوطو قوماندانو څخه خوښي وكړه .

دعقرب ۱۴ - دقران عظيم الشان ختم چه د روزي د مبار كي مياشتي په لومړي ماښام د والا حضرت شهزاده احمد شاه په گډون د تراويحو لمانځه په ترڅ كښي شروع شوي و دشپي په اتو بجو او دپرشو دقيقو پاي ته ورسيد .

دجدي ۶ : د كابل فاتح والا حضرت مارشال شاه و ليخان غازي د حربي پوهنتون د تخنيك د پوهنځي د حربي ښوونځي اود

دعقرب ۱۷ - د والا حضرت شهزاده احمد شاه د هدايت په اثر افغاني سري مياشتي پنځه زره ډالره د اردن د مصيبت خپلو له پاره هغه هيواد ته واستول .

دعقرب ۲۱ - والا حضرت شهزاده احمد شاه له غرمي نه پخوا د فرانسوي سفارت ته تشریف يووړ او خپل دخواستيني

د افغانستان کالی

وروسا بظانو دښوونځي د سړي کښل دفاړغ التحصيلانو مدا لو نه جـسـوايـن او بری ليکو نه دحربي پو هنتون په اديتوريم کې ور وويشل .

دجدي ۱۲ - والا حضرت شهبزاده ميرويس سهار دلورو تحصيلاتو له پاره انگلستان ته لاړ .

والا حضرت شهبزادګي بلقيس والا حضرت جنرال سردار عبدالولي دسلطنتي درني کوزني يوشمير غړي صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی په کابل کښي د انگلستان لوي سفير دوالا حضرت شهبزاده ميرويس د خدای پاماني له پاره دکابل په بين المللي هوايي ميدان کښي حاضر وو .

دجدي ۱۴ - درضا کارو ميرمنو د ټولني د افتخاري رئيسي والا حضرت شهبزادګي بلقيس دهدايت په اساس دهغي ټولني دمرستو د ويشلو کپله دهغي ټولني دغرو څخسه يو مرکب هيات دورځي په لسوا بجو د کندهار ولايت ته واستول شو .

د حوت ۱۶ - والا حضرت شهبزاده احمد شاه تر غرمي دمخه په يو ولسو بجو اوڅلووښتو د قيقو په عمومي تګيه غاڼه کې دکوربان دشميدانو د دعا کولو په مجلس کې گډون وکړ او د حضرت حسين (رض) پاک روح ته نې دعا او درود واستوو .

مصوٰر خبـر ونـہ

شعبہ نوری و کتابت، جامعہ اسلامیہ، لاہور۔ (۱) - نمبر ۱۰ - ۱۹۶۲ء

والاحضرتہ شہزادگی بلقیس بہ داسی حال کی چہ والا حضرتی شہزادگی مریم ہم تشریف
در لود میں من گن زبلی اوڑگایا، میر من دیاکال میک او میرمن مار گن یت مکی خپل
حضور تہ و منلی (د ۴۹ کال د جو زا۔ ۱۰)

والاحضر ته شاهدخت مريم هفه و ختچه دتر سنگ دښوونځي فارغانو پري ليكونه
دوي ته وړ گوي (د ٤٩د كال د سرطان - ٢)

د کابل فاتح والاحضرته مارشال شاه وليخان غازي مکه چه د دواجوپولو دفابريکي
د تيار او پوره بدی (د ٤٩د كال د سرطان - ٢٤)

والاحضرت شهزاده احمد شاه په داسی حال کی چه والاحضرته شهزادگی مسریم
هم تشریف لری دشووی اتحاد په یو تن هنرمند باندی مهربانی کوی
(د ۴۹ کاله د سنبلی لمړی)

والاحضرته شهزادگی مریم کوم و خت چه درضا کارو میر منو لاسی صنایعو بازار
کودی
(د ۴۹ کال د اسد ۱۸)

والاحضرت شهبزاده احمد شاه کله چنه دري رنگي پتي په پريکولو سره داستقلال د
دوینځوسم جشن نندارتون پرانیزي (۹۶ کال د سنبلې - ۲)

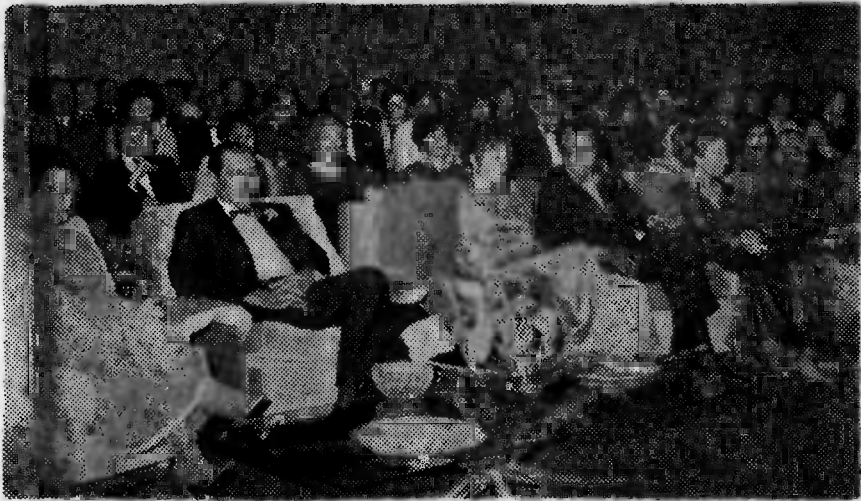
والاحضرت شهبزاده احمد شاه هغه وخت چه دا فغان فلم د موسسي رئيس اود روزگارانو
د فلم هنر مندانو باندې مهرباني کوي (۹۶ کال د سنبلې - ۵)

والاحضرتہ شہزادگی بلقیس او والاحضرت جنرال سر دار عبدالوکی د ایران د
اعلیحضرتینو شا ہنشاہ او ملکی سسرہد روغبہ پہ حال کی لیدل گیری

والاحضرتہ شہزادگی بلقیس کلہ چہ یوایرانی ورزشکار تہ د قہرمانی کپ ور کو ی

دمعظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت دزیریدنی د کالیزی د تجلیل دهغه محفل
 یوه ځنډه چه د خارجه چارو دوزارت په تالار کښی جوړ شوی و
 (د ۴۹ کال د میزان - ۲۲)

والاحضر ته شهزادګۍ مریم هغه وخت چه دخارندوی تصدیق لیک یوی معلمی ته
 ورکوی
 (د ۴۹ کال د میزان - ۵)

دهنه دعوت یوه ځنډه چه دسری میاشتی د مخصوصی هفتی په مناسبت د کابل په
هوتل کبسی جوړ شوی و (د ۴۹ کال د میزان - ۲۳)

والاحضرت شهزاده احمد شاه هغه وخت چه داتمی لمر قی د پیاده ټولگی تطبیقات
گوری (د ۴۹ کال د میزان - ۲۸)

والاحضرت شهبزاده احمد شاه هغه وخت چه دټينس کپ نيمغلي عمر فاروق سراج
 دټينس قهرمان ته ور کوي (د ٤٩ کال د عقرب - ٣)

دسلطنت دمقام وکيل والاحضرت شهبزاده احمد شاه کله چه د پوليسو د اکا د مه
 لاپراتوار کوي (د ٤٩ کال د عقرب - ٥)

والاحضرت شهنشاده احمد شاه كله چه خپل تاثرات د جنرال دو مول د مړینې لگبڼه
په مخصوص كتاب كښې لیکي (د ۴۹ كال د عقرب - ۲۲)

والاحضرت شاهدخت بلقيس هغه وخت چه د ديپلوماتو مير منو دخرخلاو دبازارخغه
دانونيزيا پيدا وار را نيسي (د ۴۹ كال د عقرب - ۶)

والاحضرت شهبزاده احمد شاه کله چه خپلی مگرانی خور والا حضرتی شهبزاده
بلقیس ته ، د ایران د مسافرت څخه د بیرته راستنیدو په وخت کې د کابل په
هوایی ډگر کې ورته هر کلی وایی

د کابل فاتح والا حضرت مارشال شاه ولی خان غازی کله چه دیوه صاحب منصب په
 بهر باندی مدال تومی (د ۴۹ کال د جدی - ۶)

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم هغه وخت چه والا حضرت شهزاده میرویس ته
 مخه ښی وایی (د ۴۹ کال د جدی - ۱۴)

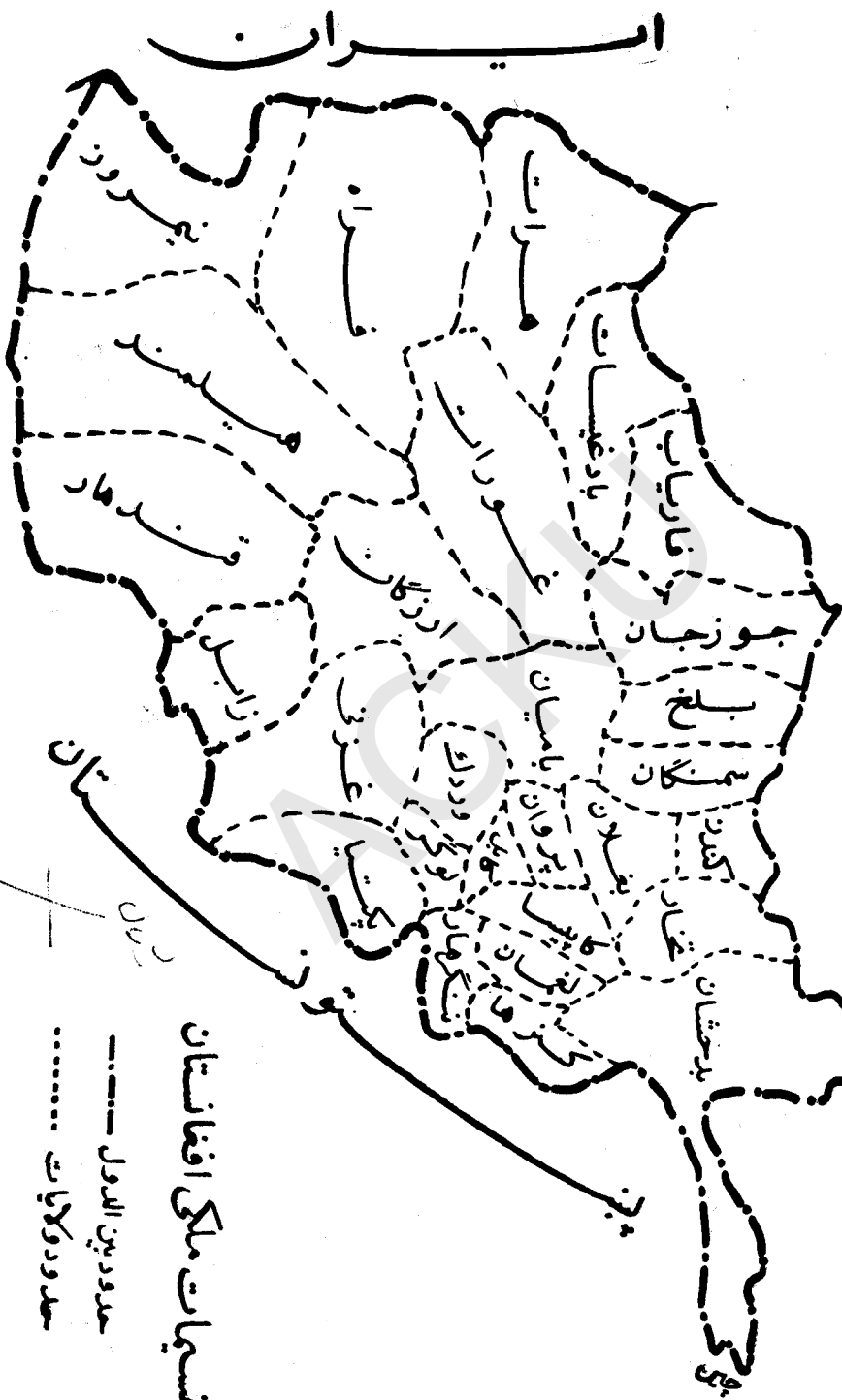

ولا حضرت شہزادہ احمد شاہ اور بزرگ شہر جلاک پہ لو بہ تکیہ خانہ کی خدمت امام حسین (رض) د شہادت
دیادو نی بہ مراسمو کی د گورن پھوخت کی.

افغانستان

ACKNOWLEDGEMENT

اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

تقسیمات ملکی افغانستان

حدود بین الدول

حدود ولایات

تا جنوب غرب ۱۳۵۰ کیلو متر و عرض آن از شمال تا جنوب نهمصد کیلو متر میباشد. سرحد بلوچستان افغانی تقریباً ۴۵۰ کیلو متر از بحر هند فاصله دارد.

موقعیت جغرافیائی :

اقلیم : گرچه اقلیم افغانستان را از نظر تقسیمات کره ارض بری میتوان نامید اما با آنهم نظر به موجودیت کوهستانات متعدد هر منطقه خصوصاً جداگانه دارد که این خصوصیات به عرض البلد کمتر مربوط بوده و بیشتر با ارتفاع از سطح بحر، ترتیب و تقسیم اراضی به سلسله جبال و وادیها و صورت افتاده سلسله جبال و غیره وابسته میباشد بدین ترتیب افغانستان را میتوان از نگاه ارتفاع اراضی به سه منطقه اقلیمی ذیل منقسم نمود :

۱ - مناطق مرتفع :

الف : سرزمینهای کوهستانی که از سطح بحر بیشتر از ۲۴۰۰ متر ارتفاع دارد.

زمستان آنها اکثر از شش الی هفت ماه دوام میکند. حوزه نورستان یک حصه بزرگ بدخشان و هزاره جات درین زمره داخل میباشد. البته بعضی زمینهای خیلی مرتفع نیز وجود دارد که (چهار هزار) متر و حتی بیشتر ازان ارتفاع داشته و غیره قابل سیکونت است که البته دارای اقلیم خیلی سرد بوده و اغلب توسط برفهای دائمی پوشیده شده است.

افغانستان یک کشور محاط به خشکساز بوده و در قلب آسیای مرکزی موقعیت دارد.

افغانستان که بین خطوط ۶۰ درجه ۲۱ دقیقه و ۷۵ درجه ۵۰ دقیقه طول البلد شرقی و ۲۹ درجه - ۲۱ دقیقه و ۳۸ درجه و ۳۰ دقیقه عرض البلد شمالی موقعیت دارد قسمت زیاد سرزمینهای آنرا کوهها و ارتفاعات تشکیل داده است سلسله ارتفاعات معروف هندوکش از سمت شمال شرقی بسمت جنوب غرب بطول تقریباً ششصد کیلو متر و عرض صد کیلو متر امتداد داشته و اکثر دریاها و افغانستان ازین سلسله ارتفاعات سرچشمه میگیرند.

سلسله جبال هندوکش در حصه وسطی افغانستان کشیده شده آنرا بدو حصه شمالی و جنوبی تقسیم مینماید. دره های مناطق شمال هندوکش هموار بوده برای زراعت خیلی مساعد است. حصص افتاده جنوب هندوکش غالباً کوهسار بوده بادرختان انبوه پوشیده شده است.

حدود اریه :

ب : حوزه هایکه بین ۱۳۰۰ و ۲۴۰۰ متر ارتفاع واقع شده است مانند :

کابل، غزنی، کنواز و قسمتی از بدخشان هزاره جات و دره علیای کنز و غیره که دارای آب و هوای نسبتاً معتدل بوده و چهار فصل سال آنها مشخص و از هم متمایز میباشد. این حوزهها تابستان نشدید ندارد. زمستان آنها بعضی اوقات از بیست درجه تحت الصفر هم پائینتر میرود.

افغانستان از طرف شمال متصل است با اتحاد جماهیر اشتراکی شوروی، از طرف غرب با دولت شاهنشاهی ایران و از طرف جنوب و شرق با پشتونستان.

همچنان افغانستان از طرف شمال شرقی در یک تنگه کوهستانی بطول صد کیلو متر با ایالت سینکیانگ جمهوری تبت مردم چین هم سرحد میباشد.

مقدار بارندگی برف یا باران که اغلباً

طول ساحه افغانستان از شمال شرقی

د افغانستان کالنی

در ماه های زمستان و اوایل بهار صورت و تبدلانی را در آب و هوای افغانستان میگیرد از سه صد تا چهار صد ملی متر و وارد میکند . بعضا بیشتر هم میباشد .

پیداوار :

افغانستان يك مملكت زراعتی بوده هشتاد فیصد مردم آن زود عتد بیشه میبا شنند حاصلات عمده آنرا گند م ، جو ، جوار ی ، برنج ، نیشکر ، پخته ، لبلبو ، انواع سبزیجات ، میوهجات تازه و خشک ، انواع اشجار مثمن و غیر مثمن تشکیل میدهند .

منابع و صنایع :

افغانستان از لحاظ معادن آهنی بوده ذخایر معادن طلا ، نقره ، لعل ، لاجورد ، مس ، سرب ، سلیکان ، منگیز ، ابرک ، زغال ، نمک ، آهن ، مرمر ، شیشه ، یاقوت ، گوگرد ، تباشیر ، سمینت دران وجود دارد که اکثن معادن مذکور از طرف وزارت معادن و صنایع سروی و تثبیت شده است .

صادرات :

گاز طبیعی از اقلام درشت صادرات افغانستان را تشکیل میدهد که سالانه یکصد پیمانیه زیاد تحت قرار داد های جداگانه به مملکت دوست و همجوار افغانستان اتحاد جماهیر شوروی صادر میگردد .

قالین ، قالینچه ، پوست ، پشم ، پوست قره قل ، انگور ، کشمش ، شکر پاره ، پسته ، بادام وغیره نیز از جمله صادرات محسوب میشود .

واردات :

واردات افغانستان را بیشتر ماشین آلات ، تکه باب ، آشیای لوکس ، بطرول دستگا های نساجی و بافتندگی تشکیل میدهد . ثروت عمده مالداران را گوسفند ، گاو ، بز و خاصتا اسب و گوسفند مخصوص صن

۲ - مناطق متوسط : مناطقیکه ارتفاع آن از سطح بحر متوسط بوده بین نهندالی یکمزار و سه صد متر ارتفاع دارد عبارت از دامنه های شمالی هندو کش ، دامنه سلسله جبال غورات ، دره وسطی و سفلی هریرود ازین گونه مناطق میباشد که تابستان نسبتا گرم داشته اما زمستان آن شدید نبوده و برودت آن به ده درجه تحت الصفر بندرت فرو میرود . بارندگی این ناحیه ها از دوسده میلی متر کمتر می باشد .

۳ - سر زمین های کم ارتفاع : مناطقیکه کمتر از نصد متر ارتفاع دارد از نقطه نظر جغرافیای فیزیکی میتوان کلمه دشت را به آنها اتلاق کرد . چه از یکطرف مقدار بارندگی این نوع اراضی خیلی کم بوده و از جانب دیگر بین حرارت و برودت شیاروزی آن فرق زیادی موجود است درجه حرارت تابستان این اراضی خیلی زیاد و شدید میباشد . بارندگی بصورت برف بسیار به ندرت و بصورت باران خیلی کم است . مناطقیکه درین گروه داخل است عبارت است از :

زمین های سمت شمال مملکت تمام مناطق وسیع جنوب غرب افغانستان و حوزه سفلی دریای کابل .

اوسط بارندگی این اراضی کمتر از ۱۵۰ میلی متر بوده و به استثنای حوزه سفلی کابل که بائووزش باد های مرطوب موسمی نسبتا شاداب تر است . اوسط بارندگی شهر

جلال آباد ۱۸۵ میلی متر . از مزار شریف یکصد و بیست و از نیروز تقریبا پنجاه و پنج میلی متر میباشد . پاینده متذکر شد که در زمره عوامل فوق جریانات جوی و باد ها نیز در اقلیم افغانستان زیدخل بوده تغییرات

قره قل تشکیل میدهد .

تاریخ :

اساس زندگان آنها بر شالوده‌خانواده و قبيله بنا شده بود بالاخره آریاییهای کهن پس از سیر يك سلسله تحولات اجتماعی به تاسیس شهرها و بلدیهها پرداختند . در نتیجه مدنیت (ویدی) آریانا بوجود آمد .

در دوره مدنیت ویدی آریانا دو نوع مجالس مشوره موجود بود که یکی آنرا بنام (سپها) و دومی را بنام (سیمتی) یاد میکردند در مجالس سیمتی صرف اشرف واعیان انزمان حق اشتراک داشتند .

آریاییهای قدیم مردمان دل آزاد و سرشار بودند ورزش و بازیهای آنها عبارت بود از پهلوانی ، اسب دوانی ، عراده سواری ، شعر سرایی ، رقص و آواز خوانی .

در دوره (ویدی) طوایف آریایی از بخدی بطرف جنوب هندو کش سرازیر شده و بالاخره در هند منتشر گردیدند .

دوره زردشت :

درین دوره زمینه های حیات فکری و مذهبی آریانا برای قبول يك ذهنیت جدید و تکاملی مسا عد بود یکی از پیشوایان این دوره (زر دشت) بود زردشت يك مرد دانا بوده در حوالی قرون پنجم الی دهم قبل از میلاد بداخل افغانستان امروزی میزسته است . وی کوشید تا خرافات اجتماعی آنروز را از اذهان مردم زدوده آنچه مفید و نیازمندی به آن احساس میکردید بمیان آورد .

آشوریها و هخامنشیها :

وقتیکه آریانا کانون مدنیت اقوام آریایی بود آشوریها و هخامنشیها نظر تسلط را بر این کشور داشتند باوجود مجادلات و زیاد سیروس کبیر (۵۴۹ - ۵۲۹ ق.م) و داریوش (۵۲۲ - ۴۸۵ ق.م) بالاخره سرزمین آریانا را بدو حصه تقسیم کردند که یکی ان موسوم به کند هارا و دیگری موسوم به باختر یا میبانشد .

افغانستان قبل از قرن نوزده در قاره آسیای مرکزی نفوذ بزرگی داشته و فعالیت های ان در بین رودخانه آمو و دریای سند و ماورای ان صفحه درخشان و برجسته این قسمت آسیا را تشکیل داده است نام قدیم افغانستان (آریانا) بود این نام در کتاب (اوستا) آست و به همین منطقه آسیای میانه اطلاق میگردد . در دوره اسلام اسم (خراسان) جای نام آریانای باستان را گرفت بالاخره نام (افغانستان) در قرن نوزدهم وسعت یافته و بعضی نام خراسان مستعمل و متداول گردید امروز نام ملی و رسمی باشندگان مردم این کشور باعظمت و تاریخی (افغانستان) میباشد .

آریاییها :

طوایف آریایی (بمعنی عام ان) بمردمان اصیل (هند - اروپایی) اطلاق میگردد . طوایف آریاییها از جمله نژاد سفید پوست بوده و قسمت بزرگ اقوام سفید پوست را تشکیل میدهد . اما آریاییها (به معنی خاص) یکعده مردمانی هستند که بین بحیره خزر دریاچه گنگا (هند) مسکن داشته اند کلمه آریانا که مشتق از (آریا) می باشد مفهوم رها یشگاه مردمان شجاع و نجیب را داشته است .

بلخ یکی از شهرهای بسیار مشهور آریایی های باستان بوده است نام قدیم ان بکتیریا (یا بخدی) میباشد . بخدی اولین شهر بزرگ و تاریخی افغانستان است که هزاران سال قبل مرکز پادشاهان آریایی بشمار رفته است .

در دوره نهضت اسلام بلخ (بخدی) ملقب به (ام البلاد) یعنی مادر شهرها گردید . آریاییهای افغانستان در ابتدای قرون متمادی یکنوع حیات بدوی را بسر می بردند مالداران و زراعت (گلگه داری و کشاورزی) پیشه عمده آنها را تشکیل میداد .

د افغانستان کالسنی

سکندر کبیر :

لشکر مجا هدين اسلام در مقابله با اردو های دو امپراطوری بزرگ جهان (روم و فارس) فاتح و مظفر گردیدند . اسلام در قرن نهم میلادی با پیروزی کامل بجنوب هندوکش راه پیدا نمود دین مبین اسلام از افغانستان بقاره هند منتقل و منتشر گردید. افسر مشهور افغانی (طاهر هراتی) و یعقوب لیث صفاری (زابلی) علیه خلیفه اسلامی قیام کردند و کابل در سال ۸۷۱ میلادی بتصرف سلطان ملی در آمد . طاهر هراتی بغداد و کشور های عربی را اشغال کرد و سپس خراسان مرکز امپراطوری اسلام گردید . طاهر در سال ۲۰۶ هجری استقلال افغانستان را اعلام و نام خلیفه عباسی را از خطبه بیفتند.

دوره سامانیان :

در اواسط قرن دهم میلادی البتگین شهر غزنی را تحت کنترل خود در آورد .

جانشینان او بالخاصه سلطان محمود غزنوی سراسر خراسان و سر زمین هند را تاجنجاپ ملتان و گنگا بیزیر تسلط خود در آورد .

دوره غوریان :

تمدن درخشان اسلامی نیم قاره هند در قرن ۱۲ و در نیمه قرن سیزدهم هجری مرهون مساعی شاهان سلسله غوری افغانستان میباشد .

در سال ۱۲۲۳ میلادی آخرین سلطان از سلسله غوریان که در افغانستان حکومت مینمود بدست سپاهیان مغل کشته شده و قسمت اعظم از منطقه افغانستان ضمیمه امپراطوری مغل گردید . اما دیری نگذشت که این منطقه مورد تاخت و تاز امیر تیمور لنگ واقع گردیده ویرانی های که در زمان چنگیز بمیان آمده بود به ابعاد مجسده ان پرداخته شد .

دوره تیموریها :

دولت تیموری افغانستان یگتر ن دوام

بعد از آنکه سکندر کبیر نفوذ خود را درین منطقه پهن کرد افغانستان باستان تحت نفوذ فرهنگ و زبان یونانی واقع شد بعد از رویکار آمدن سلسله موریان هند آشوکا پادشاه مقتدر موریان سلسله و نفوذ خویش را تا اراضی قریب جنوب سلسله کوه های هندوکش قایم کرد . بتوجه آشوکا مذهب بودایی درین کشور داخل و در ظرف پنجاه سال در اکثر مناطق شرقی افغانستان پهن و منتشر گردید .

دوره کوشانیان :

در دوره دوم امپراطوری کوشانیان کانیسکا (در حدود ۱۲۰ میلادی) به تخت سلطنت آریانا جلوس کرد .

یکی از پایتخت های ان کاپیسا یا بگرام امروزی بود .

افغانستان در این دوره مرکز تجارت و روابط اقتصادی بین ممالک چین ، هند و امپراطوری روم گردید افغانستان در بین قرون اول الی هفتم عیسوی یک مرکز فرهنگ و ترویج بودائی بوده است صدها مغازه های بود و باشی که در سنگلاخهای دره بامیان با اشکال منظم حفر و بانقشهای زیبا رنگ آمیزی شده است از عمر طلایی تمدن بودائی در این سرزمین بخوبی گواهی میدهد.

در مجسمه بودا یکی با ارتفاع ۱۷۵ فتن دیگری با ارتفاع ۱۱۵ فتن بعد از گذشتن زیاد از هزار سال با زخم برای سیاحین جالب و شگفت انگیز می باشد .

ظهور اسلام در افغانستان :

افغانستان از ۱۲ قرن با پیتر ف یک کشور اسلامی میباشد هیچ مذهب و دینت دیگری در عقول و فکور مردم افغانستان به ما نند اسلام تاثیر عمیق و ریشه دائمی نینداخته است .

افغانستان

بابا که در حدود یکصد سال درین کشور حکومت کردند امپراطوری افغان آهسته آهسته رو به تحلیل و تجزیه گذاشت .

دوره محمد زایی ها :

امیر دو ست محمد خان ، امیر شیر علی خان ، امیر عبدالرحمن خان ، امیر حبیب الله

خان ، امیر امان الله خان ، اعلیحضرت محمد نادر شاه شهید و المتوکل علی الله اعلیحضرت محمد ظاهر شاه در زمره پادشاهان معروف سلسله محمد زایی محسوب میگردند .

در هنگام سلطنت امیر دو ست محمد خان قوای انگلیس بشکست های فاحش مواجه گردید .

در عصر سلطنت امیر شیر علیخان دولت انگلیس از ارتباط سیاسی او با دولت روسیه بد برده جنگ دوم افغان و انگلیس را در سال ۱۲۹۶ هجری آغاز کرد . قشون انگلیس در کابل و میوند تلفات سنگینی دید در نتیجه انگلیسها مجبور به تخلیه افغانستان گردیدند .

در هنگام زمامداری امیر عبدالرحمن خان روابط خارجی افغانستان منحصر بانگلستان باقی ماند و حصص شرق سرحدات طبیعی افغانستان به دولت برطانوی واگذار گردید .

جانشین امیر عبدالرحمن خان امیر حبیب الله خان هجده سال سلطنت کرد و بعضی وسایل را در مملکت وارد ساخت امیر حبیب الله خان در جنگ بین المللی اول بیطرفی کشور را اعلان نمود در ختم جنگ جهانی اول امیر امان الله خان به تخت سلطنت نشست در سال ۱۳۳۷ ه ق (۱۹۱۹ع) اعلان جنگ سوم افغان و انگلیس شروع شد و در نتیجه فاتح این حرب سه سالار محمد نادر شاه غازی علامت فتح و پیروزی را بدست آورد بدین ترتیب در عصر سلطنت امیر امان الله خان استقلال

نموده بالاخره بواسطه ظهور دولتهای صفوی فارسی دایره سیاسی شان محدود گردیده جای خود را در افغانستان شمالی و غربی بحکومتها ی مذکور و در افغانستان شرقی بدولت نو احداث باریه هندگذاشتند .

دوره بابر :

در اوائل قرن دهم هجری با برمو فق به تشکیل یک حکومت در کابل گردید . بابر در سال ۹۲۲ هجری از افغانستان باستقامت هندوستان سو قیات کرده دولت لودی افغانرا در حوزه گنگا منقرضس و سلطنت خویش را اعلام نمود .

دوره سوری ها :

درین دوره شیر شاه سوری بعد از جنگ های سختی که با همایون نمود او را بکشور فارس فرار ساخته مجددا شهنشاهی افغان را در کشور هند اعلام نمود . اما نفوذ سلطه افغانها آهسته آهسته در هند چیده شد . از جانب دیگر صفویها بعضی از ولایات را تحت اشغال خویش قرار دادند .

دوره هوتکیا :

بابمیان آمدن دولت هوتکیان (میرویس نیکه) دست تسلط صفویها کوتاه گردید و هوتکیان توانستند فارس را اشغال کنند و

به سلسله فتوحات نادر افشار تا دهلی پیش رفت و در بار مغل هند را تابع خود ساخت .

دوره ابدالی :

بعد از مرگ نادر افشار احمد شاه بابا (ابدالی) در سنه ۱۱۶۰ (ه ق) پادشاه افغانستان شد و مدت بیست و پنج سال پادشاهی کرد . اما در زمان اولاده احمدشاه

د افغانستان کالسنی

افغانستان حاصل گردید . دولت پادشا هی افغانستان توانسته است درین عصر فرخنده اعلیحضرت معظم همایونی با پیروی از ارزش های قانون اساسی که یک وثیقه ملی ما بشمار میرود به پیشرفت و ترقیا تی نایل آید .

و خودش اعلان پادشاهی کرد . مگر بزودی سپه سالار محمد نادر شاه خان غازی یک قوای ملی را تشکیل نموده از طرف ملت بحیث پادشاه افغانستان قبول گردید .

پس از شهادت اعلیحضرت محمد نادر شاه غازی اعلیحضرت المتوکل علی الله محمد ظاهر شاه به تخت سلطنت جلوس کرد . (۱۳۱۰ هجری شمسی) .

افغانستان متشکل از بیست و هشت ولایت بوده نفوس ان نظر به احصائیه ۱۳۴۹ وزارت پلان به شمول کوچیها (۲۷۴۱۴۸۸) به ۱۷۱۲۴۵۸۳ نفر میرسد .

نود و نو فیصد مردم افغانستان مشرف بدین مبین اسلام میباشند متبقی آنرا اهل هندو و عیسوی میباشند کشور تشکیل میدهد .

معرفی ولایات کشور

ولایت ارزگان

ولایت مرکزی .	موقعیت :
۳۲۵۳۷ کیلو متر مربع .	مساحت :
۵۴۱۰۱۶	نفوس :
تیرین کوت .	مرکز :
	مربوطات :
۱ - ولسوالی دهرآود .	
۲ - ولسوالی دایکندی .	
۳ - ولسوالی تیرین کوت .	
۴ - ولسوالی شهرستان .	
۵ - ولسوالی کجران .	
۶ - ولسوالی گزاب .	
۷ - ولسوالی اجرستان .	
۸ - ولسوالی چوره .	
شهرستان ، رودهلمند ، رود تیرین .	دریاها :
نوشته .	کوه‌ها :
قناق و سنگک .	کوتل :
غله‌جات ، گلیم باب .	پیداوار :
مس ، آهن .	ذخایر معدنی :
	معارف :
تعداد مکاتب :	دهاتی :
۲۰	۶۷
ابتدائیه :	متوسطه :
۷۲۲۵	۶۴۶
۵۲۵۴	۷۰
تعداد دبستان :	تعداد دبستان :
۱	۳
تعداد مکاتب :	تعداد مکاتب :
۶۷	۲۰
تعداد دبستان :	تعداد دبستان :
۱	۳

ولایت بادغیسان

شمال غرب	موقعیت :
۲۵۴۹۷	مساحت :
۳۲۸۱۰۵	نفوس :
قلعه نو	مرکز :
	مربوطات :

د افغانستان کالني

۳ - ولسوالي قادس	۱ - ولسوالي مرغاب
۴ - ولسوالي جونډ	۲ - ولسوالي غورماچ
۵ - علاقه داري کشک کهنه	
مرغاب ، کولاري ، قيصار ، رود کشک	دريا ها :
تخت ميلک	کوه ها :
پسته ، غله جات ، پخته ، قره قل	پيداوار :
گوگرد ، سرب	ذخاير معدني :
	معارف :
تعداد مکاتب : دهاتي :	تعداد مکاتب : دهاتي :
ليسه : ۱	۲۸
متوسطه : ۴	۱۶
ابتدائيه : ۲۳۶	۴۲۵۵
شاگردان : ۱۱	۱۲۹۶
مراکز صحي : ۱۱	شفاخانه : تعداد بستر :
	۱۰

ولايت باميان

ولايت مرکزی .	موقعيت :
۲۰۲۴۲ كيلو متر مربع	مساحت :
۳۵۶۶۶۷	نفوس :
باميان	مرکز :
	مربوطات :
۴ - ولسوالي کهمرد	۱ - ولسوالي پنجاب
۵ - علاقه داري شبر	۲ - ولسوالي ورث
۶ - علاقه داري سيغان	۳ - ولسوالي يکاولنگ
رود بند امير	دريا ها :
هندوکش ، بابا ، فولادي ، خواجه غار	کوه ها :
سياه خارک ، ناور ، غوگردان ، شا تو ،	کوتلها :
قبرافغان ، دندان شکن ، آق رباط ، ملايعقوب	
کندم ، جو ، گلپم باب	پيداوار :
آهن ، مرمر ، سنگ آهک ، سيلیکا	ذخاير معدني :
	معارف :
تعداد مکاتب : دهاتي :	تعداد مکاتب : دهاتي :
ليسه : ۱	۶۳
متوسطه : ۲	۲۱
ابتدائيه : ۱۲۷	۵۹۴۳
شاگردان : ۱۲۸	۳۳۹۹
مراکز صحي : ۱۲۷	شفاخانه : تعداد بستر :
	۱۵

ولايت بدخشان

شمال شرق	موقعيت :
۴۴۹۹۸ كيلو متر مربع	مساحت :
۳۵۳۱۰۷	نفوس :
فيض آباد	مرکز :
	مربوطات :
۴ - ولسوالي کشم	۱ - ولسوالي جرم
۵ - ولسوالي واخان	۲ - ولسوالي درواز
۶ - علاقه داري راغ	۳ - ولسوالي اشکاشم

معرفی ولایات

۱۰ - علاقہ داری خواہان	۷ - علاقہ داری شہر بزرگ
۱۱ - علاقہ داری زیباک	۸ - علاقہ داری بہارک
۱۲ - علاقہ داری شغنان	۹ - علاقہ داری گران منحان
کوکچہ ، آب استادہ شیوہ ، واخان	دریا ہا :
سلسلہ کوه واخان ، ہندو کش ، کوه بوم گاہ ،	کوه ہا :
کجاو ، بلند ، سنندر ، سپین گاو ، سفید خرس	کوتلہا :
واخ جیر ، ورم ، گوت گر ، یاغر ، پوشال ،	
انجمن	
انواع غلہ جات	پیداوار :
لاجورد ، یاقوت ، سیلیکا ، طلا ، یاقوت	ذخایر معدنی :
کیود ، نمک	
روز نامہ بدخشان سال تاسیس ۱۳۲۵	مطبوعات :
	معارف :
تعداد مکاتب :	تعداد مکاتب :
ابتدائیہ :	دہاتی :
متوسطہ :	۱۵۱
لیسہ :	۲۹
۱	۱۱۵۵۲
۲	۹۷۶۵
۹	شاگردان :
۱۲۶۷	۱۹۷
۱۱۵۵۲	۴۶
تعداد بستر :	مراکز صحتی :
۲۵	۱

ولایت بغلان

شمال مملکت	موقعیت :
۱۳۴۹۳ کیلو متر مربع	مساحت :
۷۵۱۸۲۰	نفوس :
بغلان	مرکز :
	مربوطات :
۶ - علاقہ داری خنجان	۱ - ولسوالی پلخمیری
۷ - علاقہ داری دهنہ غوری	۲ - ولسوالی دوشی
۸ - علاقہ داری تالہ وبر فلک	۳ - ولسوالی نہرین
۹ - علاقہ داری برکہ	۴ - ولسوالی اندراب
	۵ - ولسوالی خوست وفرنک
اندراب ، پلخمیری	دریا ہا :
بغلان ، قرہ باتور ، چون غر ، مار خانہ	کوه ہا :
رباطک ، بارانی ، خاواک ، ہندو کش ، سالنگ	کوتلہا :
غلہ جات ، لیلیو ، پختہ ومیوہ جات	پیداوار :
گوگرد ، زغال	ذخایر معدنی :
فابریکہ سمٹ ، قند ونساجی	فابریکہ :
روز نامہ اتحاد سال تاسیس ۱۳۰۰	مطبوعات :
	معارف :
تعداد مکاتب :	تعداد مکاتب :
ابتدائیہ :	دہاتی :
متوسطہ :	۵۵
لیسہ :	۳۵
۱	۱۱
۵	۲۰۸۸
۱۱	۱۴۵۴۵
۲۲۱	۴۶۰۹۰
۲۹۷	شاگردان :
۲۰۸۸	۱۶۰
۱۴۵۴۵	۳
تعداد بستر :	مراکز صحتی :
۱۶۰	۴۶۰۹۰

د افغانستان کالني

ولایت بلخ

شمال مملکت	موقعیت :
۱۵۶۲۶ کیلو متر مربع	مساحت :
۳۶۲۵۶۵	نفوس :
مزار شریف	مرکز :
	مربوطات :
۱ - ولسوالی بلخ	۱ - ولسوالی بلخ
۲ - ولسوالی نهر شاهي	۲ - ولسوالی نهر شاهي
۳ - ولسوالی دولت آباد	۳ - ولسوالی دولت آباد
۴ - ولسوالی شو لگره	۴ - ولسوالی شو لگره
۵ - ولسوالی شور تپه	۵ - ولسوالی شور تپه
دریای بلخ	دریا ها :
المورتک، البرز	کوه ها :
پخته، قره قل، خربوزه، گندم	پیداوار :
گوگرد، نمک، زغال، سیلیکا	ذخایر معدنی :
فابریکه روغن نباتی، نسا جی، فابریکه	فابریکه :
کود کیمیا وی وبرق حرارتی، کشمش	
پاکی و ظروف سفالین	
روزنامه بیدار سال تاسیس ۱۳۰۰	مطبوعات :
	معارف :
تعداد کتابت	دهاتی :
۱۱۴	۳۱
شاعران :	ابتدائیه :
۵۹۰۶	۹
مراکز صحی :	متوسطه :
۲	۲۸۷۷
	لیسه :
	۵
	۳
	مسلمی :
	۵۲۰
	۱۳۶۹
	تعداد بستر :
	۷۵

ولایت پروان

ولایت مرکزی	موقعیت :
۸۹۵۱ کیلو متر مربع	مساحت :
۹۰۹۳۰۵	نفوس :
چاریکار	مرکز :
	مربوطات :
۱ - ولسوالی غوربند	۱ - ولسوالی غوربند
۲ - ولسوالی بگرام	۲ - ولسوالی بگرام
۳ - ولسوالی سرخ پارسا	۳ - ولسوالی سرخ پارسا
۴ - ولسوالی جبل السراج	۴ - ولسوالی جبل السراج
دریا ها :	
کوه :	
۵ - علاقه داری شنواری	
۶ - علاقه داری کوه صافی	
۷ - علاقه داری شیخ علی	
۸ - علاقه داری سالنگ	
غور بند، جبل السراج، سالنگ، شوتل	
پغمان	

معرفی ولایات

گوتل : شبر
 پیداوار : انواع حبوبات ، گندم ، انگور
 ذخایر معدنی : مس ، باریوم ، سلفایت ، سرب ، آهن
 فابریکه : نساجی گلپهار ، جبل السراج و فابریکه
 سمنت و فابریکه کشمش پاکی
 مطبوعات : روز نامه پروان سال تاسیس ۱۳۰۰

معارف :	تعداد مکاتب :	دهاتی :	ابتدائیه :	متوسطه :	لیسه :	مسلكی :
	۶۰	۳۰	۱۴	۷	۱	
شاگردان :	۳۹۷۲	۱۵۲۱۵	۳۶۷۷	۱۳۸۰	۳۲۷	
مراکز صحنی :	۲	تعداد بستر :	۶۰			

ولایت پکتیا

موقعیت : جنوب مملکت
 مساحت : ۱۵۷۶۲ کیلو متر مربع
 نفوس : ۷۵۱۰۹۸
 مرکز : گردیز
 مربوطات :

۱ - ولسوالی سید کرم	۱۸ - علاقه داری زیروک
۲ - ولسوالی جانی خیل	۱۹ - علاقه داری برمل
۳ - ولسوالی چمکنی	۲۰ - علاقه داری گیان
۴ - علاقه داری لیج منگل	۲۱ - علاقه داری سر روضه
۵ - علاقه داری دندو پتان	۲۲ - علاقه داری نیکه
۶ - ولسوالی جاجی	۲۳ - لوی ولسوالی لی خوست
۷ - علاقه داری حسن خیل	۲۴ - ولسوالی تنی
۸ - ولسوالی زرمت	۲۵ - علاقه داری گریز
۹ - علاقه داری اوامه	۲۶ - علاقه داری نادرشاه کوت
۱۰ - علاقه داری مته خان	۲۷ - ولسوالی جاجی میدان
۱۱ - ولسوالی جدران	۲۸ - علاقه داری ورننگ
۱۲ - علاقه داری شمل	۲۹ - علاقه داری باک
۱۳ - علاقه داری شوک	۳۰ - ولسوالی موسی خیل
۱۴ - لوی ولسوالی ارگون	۳۱ - علاقه داری قلندر خیل
۱۵ - ولسوالی گومل	۳۲ - علاقه داری صبری
۱۶ - علاقه داری سرو تی	۳۳ - علاقه داری ترازانی
۱۷ - ولسوالی سپیر	۳۴ - علاقه داری مندو ژانی

دویا ها : گومل رود، گردیز رود
 کوه ها : سروتی غر ، ختی غر ، مستربل غر ، سر حوضی غر
 ستنکندو ، لته کوری
 غله جات و چوب چار تراش
 روزنامه وپانگه سال تاسیس ۱۳۳۰

گوتلپا :
 پیداوار :
 مطبوعات :

د افغانستان کالني

معارف :	تعدادمکاتب :	دهاتي :	ابتدائيه :	متوسطه :	ليسه :	مسلكي :
	۶۹	۳۶۰۷	۴۳	۲۱	۸	۲
شاگردان :	شفاخانه :	تعدادبستر :				
۷۰	۰	۷۰	۲۶۴۲۸	۵۳۲۱	۱۴۹۴	۷۰۲

ولايت تخار

موقعيت :	شمال مملکت
مساحت :	۱۷۴۶۹ کيلو متر مربع
نفوس :	۵۰۶۶۳۶
مرکز :	تالقان
مربوطات :	
۱ - ولسوالي رستاق	۷ - علاقه داري ورسچ
۲ - ولسوالي خواجه غار	۸ - علاقه داري کفلکان
۳ - ولسوالي اشکمش	۹ - علاقه داري در قه
۴ - ولسوالي چاه آب	۱۰ - علاقه داري چال
۵ - ولسوالي ينگي قلعه	۱۱ - علاقه داري بنگي
۶ - ولسوالي فرخار	
دریا ها :	آمو ، کوکچه ، تالقان
کوئل :	دروازه ، ورسچ
پیداوار :	گندم ، جواړی ، پخته وقالين باب
ذخایر معدني :	طلا ، نمک ، زغال

معارف :	تعدادمکاتب :	دهاتي :	ابتدائيه :	متوسطه :	ليسه :	مسلكي :
	۶۵	۴۳۰۴	۲۵	۸	۳	۳
شاگردان :	شفاخانه :	تعدادبستر :				
۲۰	۲	۲۰	۸۱۸۵	۸۸۲	۲۵۵	۲۰

ولايت جوزجان

موقعيت :	شمال مملکت
مساحت :	۲۱۷۲۶ کيلو متر مربع
نفوس :	۴۴۱۲۳۵
مرکز :	شبرغان
مربوطات :	
۱ - ولسوالي سنگجارك	۷ - علاقه داري کوهستانات
۲ - ولسوالي سرپل	۸ - علاقه داري مردیان
۳ - ولسوالي آقچه	۹ - علاقه داري فيض آباد
۴ - ولسوالي قرقين	۱۰ - علاقه داري خانقاه
۵ - ولسوالي منگجک	۱۱ - علاقه داري خما ب
۶ - علاقه داري بلخاب	
دریا ها :	دریا ی سرپل

معرفی ولایات

سلسله کوه تیر بند تر کستانج	کسوه :
کوتل قم و سبزک	کوتلها :
قالین و گلیم باب ، گوسفند قره قل	پیداوار :
گاز طبیعی	ذخایر معدنی :
روزنامه جوزجان سال تاسیس ۱۳۴۰	مطبوعات :
	معارف :
تعداد مکاتب :	دهاتی :
۱۱۸	۲۰
شمارگردان :	ابتدائیه :
۵۵۵۶	۹
مراکز صحتی :	متوسطه :
شفاخانه :	۱۰۶۲
تعداد بستر :	۳
۱۵	۴۷
۱	۱۰

ولایت نیمروز

جنوب عرب	موقعیت :
۵۴۳۳۶	مساحت :
۱۲۴۹۲۴	نفوس :
زرنج	مرکز :
	مربوطات :
۴ - علاقه داری خاشرود	۱ - ولسوالی چخانسور
۵ - ولسوالی گنگ	۲ - ولسوالی چهار بر جک
	۳ - ولسوالی لاش جوین
	دویاها :
فرارود ، هر یرود ، هلمند ، خاشرود رود	
، شان رود ، خس پاش رود ، کافری رام رود ،	
سنارود ، رود کال ، رود گلگل هامون پوزک ،	
هامون صابری	
سیاه کوه	کسوه :
پخته ، گندم	پیداوار :
نمک	ذخایر معدنی :
	معارف :
تعداد مکاتب :	دهاتی :
۳	۶۵
شمارگردان :	ابتدائیه :
۱۴۴	۱۸
۵۳۷	۴۷۹۵
تعداد بستر :	شفاخانه :
۱۵	۳۷۴۳
	۱

ولایت زابل

جنوب مملکت	موقعیت :
۲۰۶۷۱ کیلو متر مربع	مساحت :
۳۶۷۰۲۶	نفوس :
قلات	مرکز :
	مربوطات :
۵ - ولسوالی ترنگ و جلدک	۱ - ولسوالی دایه چوبان
۶ - علاقه داری میزان	۲ - ولسوالی شنگی
۷ - علاقه داری اطغر	۳ - ولسوالی شاجوی
۸ - علاقه داری شملزای پی	۴ - ولسوالی ارغنداب
ارغنداب ، ترنگ ، لوره ، اطغر رود	دویاها :

د افغانستان کالني

سورغر ، کونکي غر ، بازي غر ، سروغر ، شينگي غر ، غلجات ، مسس	کوه ها :
	پيداوار :
	ذخاير معدني :
	معارف :
تعداد مکاتب : دهاتي : ابتدائيه : متوسطه : ليسانس : مسلکي :	
شاگردان : ۱۷۴۳	۳۴
مراکز صحي : شفاخانه : تعداد بستر :	۳۳۵۳
	۱۰
	۱

ولايت سمنگان

شمال مملکت	موقعيت :
۱۵۷۷۴ کيلو متر مربع	مساحت :
۲۱۲۴۹۳	نفوس :
اييک	مرکز :
	مربوطات :
۴ - علاقه داري گلدار	۱ - ولسوالي دره صوف
۵ - علاقه داري حضرت سلطان	۲ - ولسوالي خلم
	۳ - ولسوالي رويي دوآب
سمنگان	دريا ها :
کوه صياد	کوه :
کوتل سبزک ، بادشان ، شاه بغلي	کوتل :
ميوه چات تازه و خشک	پيداوار :
زغال و نمک	ذخاير معدني :
	معارف :
تعداد مکاتب : دهاتي : ابتدائيه : متوسطه : ليسانس : مسلکي :	
شاگردان : ۲۰۰۲	۳۸
مراکز صحي : شفاخانه : تعداد بستر :	۶۱۶۲
	۱۰
	۱

ولايت غزني

ولايت مرکزی	موقعيت :
۳۱۳۲۹ کيلو متر مربع	مساحت :
۱۲۳۵۶۲۹	نفوس :
غزني	مرکز :
	مربوطات :
۶ - ولسوالي چفتو	۱ - لوي ولسوالي کتواز
۷ - ولسوالي جا غوري	۲ - ولسوالي مقر
۸ - ولسوالي قره باغ	۳ - ولسوالي اندر
۹ - ولسوالي مالستان	۴ - ولسوالي ناهور
۱۰ - ولسوالي ناور	۵ - ولسوالي شر ن

معرفی ولایات

(۱۱۱)

- ۱۱ - علاقہ داری سلطان خیل
 ۱۲ - علاقہ داری جانی خیل
 ۱۳ - علاقہ داری دیلہ
 ۱۴ - علاقہ داری او منہ .
 ۱۵ - علاقہ داری یو سف خیل .
 ۱۶ - علاقہ داری آب بند .
 ۱۷ - علاقہ داری خواجہ عمری .
 ۱۸ - علاقہ داری ڈویک .
 ۱۹ - علاقہ داری زنہ خان .
 ۲۰ - علاقہ داری کیلان .
 ۲۱ - علاقہ داری گیرو .
 ۲۲ - و لسوالی وازہ خوا .
 ۲۳ - علاقہ داری وپمی .

ارغنداب ، غزنی ، آب استادہ ، تر نک ،
 نہا دہ .

شش گاو ، غو جورک ، مزار ، ووپ ، وازہ
 خواہ .

میوہ جات حبو بات انواع پوستین و پوستینچہ
 چوپ و دستک .

مس آہن طلا .

کوتلہا :

پیداوار :

ذخایر معدنی :

مطبوعات :

معارف :

تعداد مکاتب	دہاتی :	ابتدائیہ :	متوسطہ :	لیسہ :	مسکلی :
۹۹	۴۵	۱۳	۷		
شاگردان :	۸۲۲۳	۱۴۲۷۱	۲۵۱۹	۶۴۹	
مراکز صحتی :	شفاخانہ :	تعداد بستر :			
۲	۴۰				

روزنامہ سنائی سال تا سیس ۱۳۳۱

ولایت غوروات

موقعت :

مساحت :

نفوس :

سرگز :

مربوطات :

۱- و لسوالی شبرک

۲- و لسوالی تولک

۳- و لسوالی غور و تیورہ

دریاہا :

کوه ہا :

کوتلہا :

پیداوار :

ذخایر معدنی :

معارف :

تعداد مکاتب	دہاتی :	ابتدائیہ :	متوسطہ :	لیسہ :	مسکلی :
۸۲	۲۳	۵	۲		
شاگردان :	۵۳۱۷	۵۳۲۰	۵۴۳	۱۰۴	۳۶
مراکز صحتی :	شفاخانہ :	تعداد بستر :			
۱	۱۰				

غرب مملکت
 ۳۵۷۶۲ کیلو متر مربع
 ۳۳۱۵۰۱
 چنچران

۴- و لسوالی لعل و سر جنگل

۵- و لسوالی پسا بند

۶- علاقہ داری ساغر

فراہ رود ، ہریرود ، مرغاب ، رود ساغر ،

رود سر پنک ، رود خم شور .

سلسلہ کورہ سفید کورہ ، سیاہ کورہ .

کر تل تلخ آب .

گندم جسو .

سرپ .

د افغانستان کالني

ولایت فاریاب

مو قعیت :

شمال غرب

مسا حت :

۲۱۰۳۶ کیلو متر مربع

نفوس :

۴۴۵۵۷۸

مرکز :

میمنه

مربوطات :

۱ - و لسوالی اند خوی .

۷ - علاقه داری ا لمار .

۲ - و لسوالی پښتو نکوت .

۸ - و لسوالی درز آب .

۳ - و لسوالی بلچراغ .

۹ - علاقه داری کو هستانات .

۴ - و لسوالی شیرین تکاب .

۱۰ - علاقه داری قر مقول .

۵ - و لسوالی قیصار .

۱۱ - علاقه داری قرغان .

۶ - و لسوالی دولت آباد .

۱۲ - علاقه داری خان چار باغ .

دریا ها :

میمنه ، قیصار ، شیرین تکاب .

کوه ها :

سلسله کوه تیر بند تر کستان .

جنگلات :

پښتون کوت و کو هستان .

پیداوار :

قالین ، قالینچه ، پوست قره قیل ،

حبوبات و پشم .

ذخایر معدنی :

گوسفرد .

مطوبات :

رزنامه فاریاب سال تا سیس ۱۳۲۳

معارف :

تعداد مکاتب : دهاتی : ابتدائیه : متوسطه : لیسه : مسلکی :

۱۰۶ ۸۰ ۹ ۶ ۳

شاگردان : ۷۳۶۸ ۷۳۲۰۲ ۲۰۶۴ ۵۳۶ ۲۹۹

مراکز صحتی : شفاخانه : تعداد بستر : ۲۵

۱

ولایت فراه

مو قعیت :

ولایت غربی

مسا حت :

۵۹۵۹۰ کیلو متر مربع

نفوس :

۳۲۲۱۵۴

مرکز :

فراه

مربوطات :

۱ - و لسوالی شین دند .

۶ - و لسوالی پرچمن .

۲ - و لسوالی انار دوه .

۷ - و لسوالی گلستان .

۳ - و لسوالی بکوا .

۸ - علاقه داری فرسی .

۴ - و لسوالی بالا بلوک .

۹ - علاقه داری خاک سفید .

۵ - و لسوالی قلعه کاه .

دریا ها :

فراه رود ، خاشرود فرسی رود

شین دند ، هاروت رود ، مالند رود ،

رود یزدوان .

کوه ها :

سیاه کوه ، کوه مالمند ، سلسله کوه افغان ،

ریگ دوان غر .

کوتلها :

گردنه خوال ، گردنه خیر آباد .

معرفی ولایات

دشت بکو ا .	صحرا :
جو ، یخته ، گندم .	پیداوار :
مس .	ذخایر معدنی :
جریده سیستان سال تا سیس ۱۳۲۶	مطبوعات :
	معارف :
تعداد مکاتب :	دهاتی :
ابتدائیه :	۲۱
متوسطه :	۱۱
لیسه :	۲
مسلكی :	۱
۱۴۵	۳۱۷
۱۳۴۴	۳۴۹۴
۲۴۶۱	۲۴۶۱
شاگردان :	۲۴۶۱
مراکز صحنی :	شفاخانه :
تعداد بستر :	۱۵

ولایت کابل

ولایت مرکزی	مو قعیت :
۳۵۲۸۰ کیلو متر مربع	مساحت :
۱۳۳۸۶۳۲	نفوس :
کابل .	مرکز :
	مریوطات :
۷ - و لسوالی بگرامی .	۱ - و لسوالی کوهدامن .
۸ - و لسوالی سروبی .	۲ - و لسوالی چهاردهی .
۹ - علاقه داری خاک چپار .	۳ - و لسوالی پغمان .
۱۰ - علاقه داری کلکان .	۴ - و لسوالی شکر دره .
۱۱ - علاقه داری استالف .	۵ - و لسوالی قره باغ .
۱۲ - علاقه داری چهار آسیاب .	۶ - و لسوالی ده سبز .
کابل ، لوگر .	دریاها :
یک لنگه ، خیر خانه ، لته بند ، از غنده .	گوتلها :
غله جات ، میوه جات تازه و خشک ، ظروف	پیداوار :
سفالنی .	
مس .	ذخایر معدنی :
نساچی بگرامی و یکتعداد دستگاها	فابریکه :
غیر دولتی نساجی ، بافندگی و جراب فی .	
رادیو افغانستان	مطبوعات :
	روزنامهها :
بزبان دری سال تاسیس ۱۳۰۶	انیس :
بزبان پشتو و دری سال تاسیس ۱۳۰۸	اصلاح :
بزبان پشتو سال تاسیس ۱۳۲۸	هيواد :
بزبان انگلیسی سال تاسیس ۱۳۴۰	کابل تایمز :
	مجلات و جراید :

سال تاسیس	نوع انتشار	صاحب امتیاز	اسم مجله
۱۲۹۹	ماهانه	وزارت دفاع ملی	اردو
۱۳۱۰	ماهانه	پشتو توله	کابل
۱۳۱۰	هفته وار	اتاق تجارت	اقتصاد
۱۳۰۱	ماهانه	وزارت معارف	عرفان
۱۳۳۷	هفته وار	اطلاعات و کلتور	ژوندون
۱۳۱۹	پانزده روزه	رادیو افغانستان	پښتون پښ

د افغانستان کالينی

۱۳۳۱	ماهانه	وزارت اطلاعات و کلتور	پیام حق
۱۳۱۱	سالانه	وزارت اطلاعات و کلتور	سالنامه
۱۳۳۲	ماهانه	وزارت معارف	بخوان و بدان
۱۳۴۶	پانزده روزه	سره میاشت	عاطفه
۱۳۳۲	ماهانه	میرمنو ټولنه	میرمن
۱۳۳۶	سه ماهه	ریاست هوایی ملکی	هوا
۱۳۳۴	ماهانه	وزارت زراعت و آبیاری	گرهنه
۱۳۴۲	سه ماهه	پوهنځی علوم	سیانس
۱۳۳۷	ماهانه	ریاست پوهنتون کابل	د کابل پوهنتون
۱۳۲۱	ماهانه	ریاست انجمن تاریخ	آزینا
۱۳۴۰	شش ماهه	پوهنځی ادبیات	جغرافیا
۱۳۳۶	ماهانه	افغانستان بانک	د افغانستان بانک
۱۳۳۳	ماهانه	پښتنی تجارتي بانک	ویسا
۱۳۳۵	سه ماهه	پوهنځی طب	افغان طبی مجله
۱۳۳۴	ماهانه	پوهنځی حقوق	حقوق
۱۳۳۰	دوماهه	پوهنځی ادبیات	ادب
۱۳۴۳	سه ماهه	حربی پوهنتون	حربی پوهنتون
۱۳۳۶	سه ماهه	ریاست لوژستیک	زیومه
۱۳۳۶	دوماهه	پوهنځی ادبیات	وزمه
۱۳۰۹	پانزده روزه	شورای ملی	اولسی جرگه
۱۳۳۴	سه ماهه	ریاست انجمن تاریخ	افغانستان
۱۳۴۴	سالانه	پوهنتون کابل	د پوهنتون خاصه خپرونه
۱۳۴۵	سه ماهه	وزارت دفاع	تخنیک اردو
۱۳۴۳	پانزده روزه	وزارت عدلیه	جریده رسمی
۱۳۴۱	سه ماهه	پوهنځی زراعت	علم و فن
۱۳۴۸	سه ماهه	انجمن رهنمایی خانواده	انجمن رهنمایی خانواده
۱۳۴۶	دوماهه	موسسه صحت عامه	روغتیا
۱۳۴۹	ماهانه	وزارت داخله	پولیس
۱۳۴۹	چهار ماهه	وزارت داخله	دمحلاتو د پراختیا مجله
۱۳۴۸	ماهور	ستره محکمه	قضا
۱۳۳۰	هفته وار	کابل ښاروالی	جریده پامیر
۱۳۴۵	پانزده روزه	سپین زر شرکت	جریده سپین زر
۱۳۴۹	پانزده روزه	ریاست گرځندوی	جریده گرځندوی
۱۳۴۹	هفته وار	موسسه نشراتی انیس	د کوچنیانو انیس
۱۳۴۹	ماهور	وزارت اطلاعات و کلتور	لمر
۱۳۴۹	ماهور	پوهنځی شرعیات	شرعیات
			جرایده غیر دولتی :
۱۳۴۴	سال تاسیس		افغان ملت
۱۳۴۴	سال تاسیس		پیام وجدان
۱۳۴۶	سال تاسیس		پرچم
۱۳۴۷	سال تاسیس		روزنامه کاروان

معرفی ولایات

۱۳۴۷	سال تاسیس	ترجمان
۱۳۴۷	سال تاسیس	خیبر
۱۳۴۷	سال تاسیس	گیش
۱۳۴۷	سال تاسیس	روزنامه سبا
۱۳۴۹	سال تاسیس	روزگار

معارف :

تعداد مکاتب :	دهاتی :	ابتدائیه :	متوسطه :	لیسه :	مسلمی :
۳۴۳۷	۴۷	۹۴	۱۹	۲۰	۱۳
شاگردان :	۲۶۳۳۱	۸۶۲۸۵	۲۱۸۳۱	۷۷۶۷	۵۶۷۶

پوهنتون : ۲ تعداد د محصلین ۶۳۳۳ (بااستثنای محصلین حربی پوهنتون)
 دارالعلمین عالی کابل : ۱ تعداد محصلین ۵۵۰ (بشمول ۲۸۶ نفر مامورین دولت)
 پولی تخنیک : ۱ تعداد محصلین ۴۴۰
 انستیتوت اداره صنعت : ۱
 مراکز صحی : ۱۱ (بااستثنای شفا خانهای اردو) تعداد بستر ۱۳۶۷

ولایت کاپیسا

ولایت مرکزی	موقعیت :
۴۶۵۸ کیلو متر مربع	مساحت :
۳۵۳۳۴۴	نفوس :
محمود راقی	مرکز :
	مربوطات :
۱ - ولسوالی تگاب	۱ - ولسوالی تگاب
۲ - ولسوالی کوهستان	۲ - ولسوالی کوهستان
۳ - ولسوالی پنجشیر	۳ - ولسوالی پنجشیر
۴ - ولسوالی نجراب	۴ - ولسوالی نجراب
۵ - علاقه داری درنامه کوبند	۵ - علاقه داری درنامه کوبند
دریا ها :	
کوه ها :	
کو تله ها :	
پیداوار :	
۱ - علاقه داری چهار قریه یعنی -	
اول پنجشیر .	
۷ - علاقه داری دره هزاره یعنی حصه	
دوم پنجشیر .	
۸ - علاقه داری اله سای .	
نجراب ، پنجشیر ، تگاب .	
سسله کوه هندو کش ، کوه صافی .	
خاواک ، تل ، غرژغان .	
توت ، انگور ، انار ، لبنیات .	

معارف :

تعداد مکاتب :	دهاتی :	ابتدائیه :	متوسطه :	لیسه :	مسلمی :
۳۲۱۳	۵۹	۱۶	۸	۴	
شاگردان :	۱۱۲۴۷	۲۶۳۳	۵۲۲		
مراکز صحی :	شفاخانه :	تعداد بستر :			
۱	۱۰				

ولایت کندز

شمال مملکت .	موقعیت :
۸۰۸۵ کیلو متر مربع .	مساحت :
۴۱۵۵۸۲	نفوس :
کندز .	مرکز :

د افغانستان کالني

مربوطات :

- ۱ - ولسوالی حضرت امام صاحب . ۴ ولسوالی قلعه ذال .
 - ۲ - ولسوالی خان آباد . ۵ - ولسوالی چهار دره .
 - ۳ - ولسوالی دشت ارچی . ۶ - علاقه داری علی آباد .
- دریا ها :
 کوه ها :
 کوتل :
 پیداوار :
 قایلین باب ، پخته ، لبلبو ، نیشگر ، شالی
 و خر بوز .
 فابریکه سپین زر شرکت .

فابریکه :

معارف :

تعدادمکاتب :	دهاتی :	ابتدائیه :	متوسطه :	لیسه :	مسلكی :
۴۷	۱۹	۱۱	۵	۲	۵۸۰
شاگردان :	۴۴۵۵	۱۲۳۱۷	۱۹۸۹	۴۵۲	
مراکزصحی :	شفاخانه :	تعدادبستر :			
۹۰	۶	۴			

ولایت کند هار

موقعیت :

- جنوب غرب .
 ۴۵۸۳۳ کیلو متر مربع .
 ۷۶۰۸۱۳
 کند هار .

مساحت :

نفوس :

مرکز :

مربوطات :

- ۱ - ولسوال سپین بولدک .
 - ۲ - ولسوال دنگ .
 - ۳ - ولسوالی ارغستان .
 - ۴ - ولسوالی خاکریز .
 - ۵ - ولسوالی ارغنداب .
 - ۶ - ولسوال پنجواپی .
 - ۷ - ولسوالی معروف .
 - ۸ - ولسوالی شورابک .
- دریا ها :

کوه ها :

پیداوار :

ذخایر معدنی :

فابریکه :

مطبوعات :

- ارغستان ، ارغنداب ، ترنگ ، بند دله ،
 معروف ناوه ، سلسون ناوه ، دوری رود ،
 شین غر ، شاه مقصود غر ، کوپکی غر ،
 زیارت غر ، هدی غر ، لوپ غر .
 میوه جات تازه و خشک ، پشم .
 سنگ مرمر ، مس ، طلا ، سرب ، نمک .
 فابریکه کشمش پاکی و پشمینه بافی .
 روزنامه طلوع افغان سال تا سیمس ۱۳۰۰
 مجله ما هار نده کند هار سال تاسیس ۱۳۳۹

معارف :

تعدادمکاتب :	دهاتی :	ابتدائیه :	متوسطه :	لیسه :	مسلكی :
۸۲	۳۳	۱۲	۸	۳	۷۳۲
شاگردان :	۳۱۹۶	۱۶۲۸۶	۳۴۴۵	۱۳۴۷	
مراکزصحی :	شفاخانه :	تعدادبستر :			
۲	۱۲۰				

معرضی ولایات

ولایت کترها

ولایت شریقی .	موقعیت :
۹۶۹۳ کیلو متر مربع .	مساحت :
۳۳۷۹۵۳	نفوس :
چغه سرا ی .	مرکز :
	مربوطات :
۷ علاقہ داری ناپری .	۱ - ولسوالی خاص کتر .
۸ - علاقہ داری والگام .	۲ - ولسوالی برکتر .
۹ - علاقہ داری چپہ درہ .	۳ - ولسوالی سرکانی .
۱۰ - علاقہ داری برگ متال .	۴ - ولسوالی کامدیش .
۱۱ - علاقہ داری مزارو نورگل .	۵ - ولسوالی چوکی .
۱۲ - علاقہ داری فرنگ .	۶ - ولسوالی درہ پیچ .
لندی سین ، کتر سین .	دریہا :
پارون .	کوئٹہ :
معارف : دہاتی :	ابتدائیہ :
تعدادمکاتب : ۸۰	۲۴
شاگردان : ۵۷۵۴	۱۱۴۲۴
مراکزصحی : شفاخانہ :	تعدادبستر :
	۱۰

ولایت لغمان

ولایت شریقی .	موقعیت :
۸۳۳۴ کیلو متر مربع .	مساحت :
۲۲۸۰۹۴	نفوس :
میترا لام .	مرکز :
	مربوطات :
۴ - ولسوالی علینگار .	۱ - ولسوالی قرغہ ٹی .
۵ - علاقہ داری کج عزیزخان .	۲ - ولسوالی نورستان .
	۳ - ولسوالی علیشنگ .
علینگار ، علیشنگ ، یشال ، کابل	دریہا :
سین .	
کوه کوشٹ ، مرسمیر .	کوہا :
چار .	کوئٹہ :
برنج ، گندم نیشکر و سبز بیجات .	پیداوار :
معارف : دہاتی :	ابتدائیہ :
تعدادمکاتب : ۳۷	۲۲
شاگردان : ۲۸۰۷	۱۱۷۳۲
مراکزصحی : شفاخانہ :	تعدادبستر :
	۸

ولایت لوگر

ولایت مرکزی .	موقعیت :
۴۳۳۴ کیلو متر مربع .	مساحت :
۳۱۶۹۱۱	نفوس :

د افغانستان کالني

بر کي برک .

مرکز:

مرکزي ښار:

- ۱ - ولسوالي کلنگار .
 ۲ - ولسوالي محمد آغه .
 ۳ - ولسوالي ازرو .

دریا ها:

کوها:

کوټلېا:

پیداوار:

ذخایر معدني:

معارف:

تعدادمکاتب:	دهاتي:	ابتدائيه:	متوسطه:	لیسه:	مسلكي:
۳۵	۲۴	۸	۳	۰۰۲	
شاگردان:	۲۴۹۴	۱۰۷۵۶	۲۶۹۳		
مراکزصحي:	شفاخانه:	تعدادبستر:			
۱	۲۵				

ولایت ننگرهار

ولايت شرقي .

۷۱۷۶ کيلو متر مربع .

۸۳۷۳۵۳

جلال کوت (جلال آباد)

موقيعت:

مساحت:

نفوس:

مرکز:

مرکزي ښار:

- ۱ - حکومت کلان شینوار .
 ۲ - ولسوالي خوگياڼي .
 ۳ - ولسوالي کامه .
 ۴ - ولسوالي سرخورد .
 ۵ - ولسوالي رودات .
 ۶ - ولسوالي مهمند دره .
 ۷ - ولسوالي حصارک .
 ۸ - ولسوالي کوزکنر .
 ۹ - ولسوالي اچين .
 ۱۰ - ولسوالي ده بالا .

دریا ها:

کوها:

کوټل:

پیداوار:

ذخایر معدني:

فابريکه:

مطبوعات:

روزنامه ننگرهار سال تا سيس ۱۲۹۸
 مجله ماهوار ننگرهار سال تاسيس ۱۳۳۷

معارف:

تعدادمکاتب:	دهاتي:	ابتدائيه:	متوسطه:	لیسه:	مسلكي:
۷۲	۴۸	۱۴	۸	۲	
شاگردان:	۴۱۴۶	۷۴۶۹	۲۹۹۹۶	۲۵۲۰	۱۰۲۶
مراکزصحي:	شفاخانه:	تعدادبستر:	پوهنتون:		تعداد محصلين
۳	۱۲۴		۱		۳۱۶

معرضی ولایات

ولایت وردک

و لایت مرکزی .	موقعیت :
۱۰۶۷۵ کیلو متر مربع .	مساحت :
۴۲۶۰۲۱	نفوس :
میدان بنا ر .	مرکز :
	مریوطات :
۵ - علاقہ داری نرخ .	۱ - ولسوالی بہسو د .
۶ - علاقہ داری جلیز .	۲ - ولسوالی سید آباد .
۷ - علاقہ داری دایمیر داد .	۳ - ولسوالی چک .
۸ - علاقہ داری جغتو .	۴ - ولسوالی حصہ اول بہسو د .
ہلمند رود .	دو یا ہا :
کوه بابا ، کوه فولادی ، سلسلہ کوہ .	کوها :
پخیمان .	کو تلبا :
اونی ، شش گار ، ملا یعقوب .	پیداوار :
انواع غلہ جات .	ذخایر معدنی :
سرب ، ابرک .	معارف :
مسلسلی :	تعداد مکاتب : دہاتی :
لیسہ : ۳	۱۹
متوسطہ : ۱۱	۲۹
ابتدائیہ : ۳۱۴	۸۸۰۷
	۲۷۷۰ : شاگردان :

ولایت ہرات

غرب کشور .	موقعیت :
۴۱۷۱۸ کیلو متر مربع .	مساحت :
۷۰۲۹۹۲	نفوس :
ہرات .	مرکز :
	مریوطات :
۷ - ولسوالی گذرہ .	۱ - ولسوالی انجیل .
۸ - ولسوالی کرخ .	۲ - ولسوالی غوریان .
۹ - ولسوالی زندہ جان .	۳ - ولسوالی پنبتون زرغون .
۱۰ - ولسوالی کہسان .	۴ - ولسوالی گلران .
۱۱ - ولسوالی ادرسکن .	۵ - ولسوالی کشک .
۱۲ - علاقہ داری چشت شریف .	۶ - ولسوالی او بہ .
دریای ہریرود ، جوی درآب ، رود شورآب ،	دو یا ہا :
رود گلران ، رود کرخ ، دریای او لنگک	
رود گز .	

د افغانستان کالني

- سفيد کوه (فيروز کوه) .
 رباط ، سرخ ، تلخ آب ، خوش ر باط .
 پخته ، برنج ، گندم ، گلیم و قالين باب .
 آهن ، زغال ، نمک .
 سمند و نسا جي .
 روزنامه اتفاق اسلام سال تاسيس ۱۲۹۸ .
 مجله ما هوار هرات سال تا سيس ۱۳۲۶ .
 مجله ما هوار مهري سال تا سيس ۱۳۳۷ .

کوها :

کو تلپا :

پیداوار :

ذخاير معدني :

فابريکه :

مطبوعات :

معارف :

تعدادمکاتب :	دهاتي :	ابتدائيه :	متوسطه :	ليسه :	مسلکي :
	۷۲	۵۱	۱۳	۵	۴
شاگردان :	۳۸۴۷	۲۲۹۸۸	۳۲۳۵	۱۳۶۲	
مراکزصحي :	شفاخانه :	تعدادبستر :			
	۲	۶۰			

ولايت هيلمند

- جنوب غرب
 ۵۳۱۸۸ کيلو متر مربع .
 ۳۲۵۴۹۱
 بست .
- موقعيت :
 مساحت :
 نفوس :
 مرکز :
 مربوطات :
- ۱ - ولسوالي نهر سراج .
 ۲ - ولسوالي موسی قلعه .
 ۳ - ولسوالي نوزاد .
 ۴ - ولسوالي گرمسير .
 ۵ - ولسوالي نادعلي .
 ۶ - ولسوالي ناوه بارکزي .
- ۷ - ولسوالي باغران .
 ۸ - ولسوالي ديشو .
 ۹ - علاقه داري راشير .
 ۱۰ - علاقه داري کجکي .
 ۱۱ - علاقه داري ريگ .
 ۱۲ - علاقه داري ساربان قلعه .

درياها :

کوها :

کو تلپا :

پیداوار :

ذخاير معدني :

فابريکه :

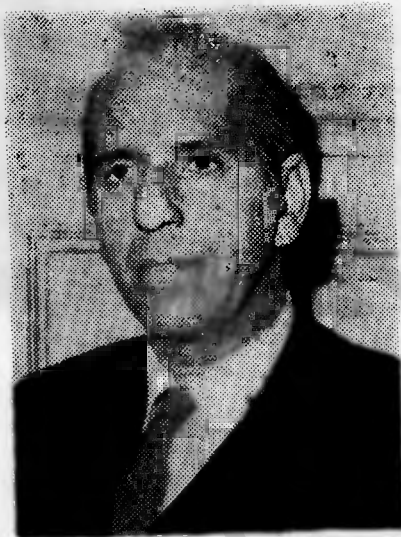
مطبوعات :

معارف :

تعدادمکاتب :	دهاتي :	ابتدائيه :	متوسطه :	ليسه :	مسلکي :
	۵۹	۳۵	۱۲	۶	۱
شاگردان :	۳۹۲۰	۱۳۴۸۱	۱۹۲۸	۳۴۳	۲۰۹
مراکزصحي :	شفاخانه :	تعدادبستر :			
	۲	۷۰			

جلا لثمآ ب نورأ حمدا اعنما دی صدر اعظم
و
وزیر امور خارجه

بنا غلي عبد الله يفتالي دكتور عبدالقيوم معاون دوم صدارت
معاون اول صدارت ووزير معارف

انجنيئر محمد بشير لودين
و زيردا خله

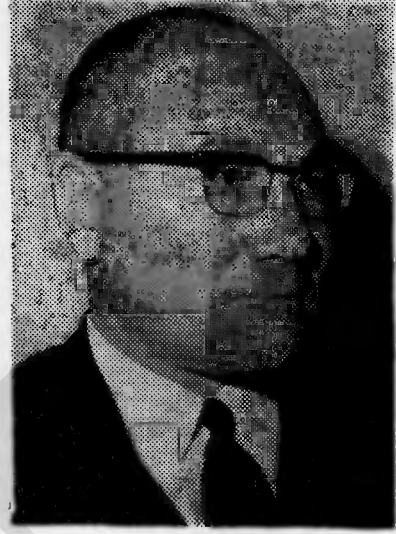
ستر جنرال خان محمد
وزير دفاع ملي

پو هندوی عبدالستار سیرت
و زير عدليه

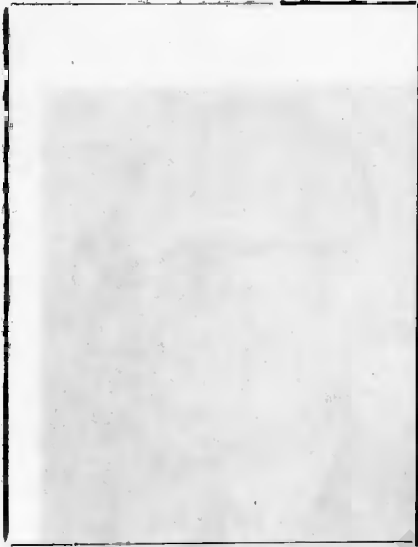
د کټور محمد امان
وٲیر مالیه

پو هنواله د کټور عبدالواحد سرا بی
وٲیر پلان

د کټور محمد اکبر عمر
وٲیر تجارت

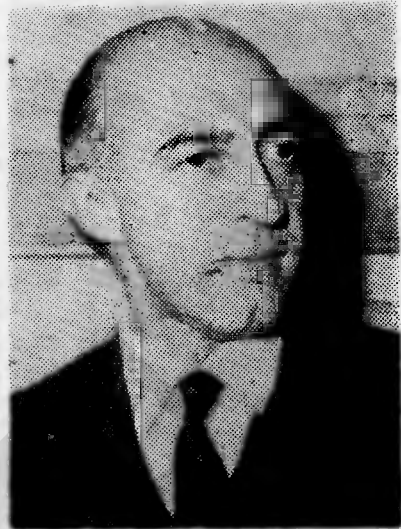
انجنیر محمد یعقوب لعلی
و زیر فوا ید عامه

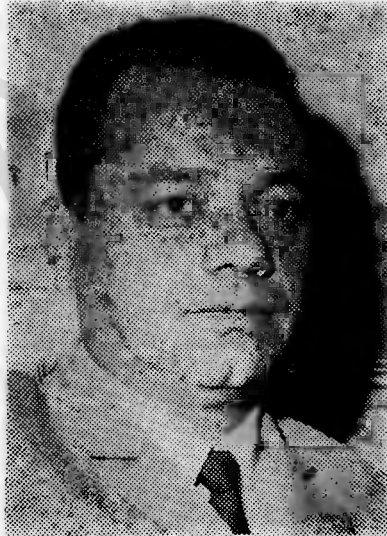
انجنیر محمد عظیم گران
و زیر مغایرات

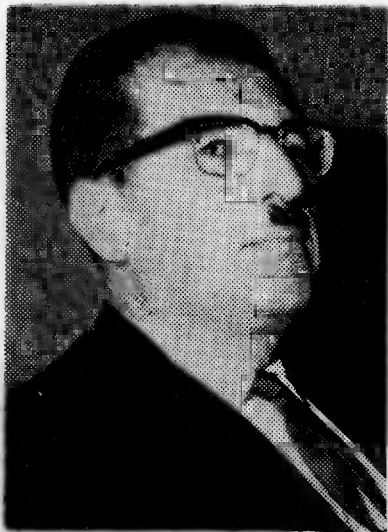
İsmail Haniyeh
وزیر معادن و صنایع

İsmail Haniyeh
وزیر صحت

İsmail Haniyeh
وزیر زراعت و آبیاری

پو هندوی غلام علی آئین
و زیر مشاور

میر من شلیقه ضیا ئی
وزیر مشاور

بناغلی سید مسعود پو هنیار
رئیس مستقل قبایل

قوه اجرائیه

بیانیه های بنیاد علی اعتمادی صدراعظم

به مناسبت حلول سال ۱۳۴۹

تحول اولتر از همه باید افکار مترقی و ارزنده را در جامعه خود تقویت و انکشاف دهیم و در پر تو این این افکار ارزنده و مترقی که سر آغاز هر تحول سلیم است با انطباق به فلسفه و روح این تحول درك عمیق ماهیت و اصلت آن فهمیده ازان استفاده نمائیم .

تاریخ نشان داده ملتی در زندگی موفق بوده است که تحول را خود شناخته و خود هوشیارانه از آن استقبال کرده است . تجارب شاهد است مللی که از امتیازات و حقوق خود در مسیر تحول هوشیارانه و مثبت استفاده نکرده اند چه گونه تحول را در مملکت خویش آلوده اغراض و بازیچه ناآگاهی ها گر دانیده اند .

اعلان جهاد ملی به مقابل فساد یکی از تدابیر یست برای موفقیت يك تحول سلیم و سلامت محیط که دیمو کراسی در آن نضح میگیرد و نمو می نماید .

جهادیکه به سویه ملی به مقابل فساد و عوامل فساد اعلان شده است درحقیقت جهاد به مقابل عواملیست که سلامت جامعه را تهدید میکند و تحول را متاثر میسازد .

ما این جهاد را جهاد مقدس مردم ، جهاد متفکرین ، جهاد روشنفکران ، جهاد استادان جهاد دانشمندان جهاد نو یستندگان و جهاد جوانان می خوانیم .

بنام خداوند بخشنده مهربان !

هموطنان عزیز ، خواهران و برادران ! دیروز سالی از زندگی کشور ما گذشت امروز در آستان یکسال دیگر قرار داریم سال نو نهار نو و روز نو .

بیایید این سال را با خوشبینی آغاز کنیم و این سال را سال پیشرفت سال عمران و آبادی ، سال هم آهنگی و تفاهم ، سال پیشبرد عدالت ، سال جهاد با فساد اخلاقی و اجتماعی ، جهاد با جهل و بیسوادی ، جهاد با فقر و گرسنگی و جهاد با مرض و ناتوانی بنامیم .

بیایید در این سال نو برای سر بلندی افغانستان بر شالوده متین خصوصیات اصیل ملی افغانی برای حیات نوین حیات فردا ، فردای مسعود و مرفه قدم های جدی تر برداریم . همین تصمیم و حرکت دسته جمعی و مجاهدات مانسانه تحول زندگی ملت ماست و این زندگی مایه امید واری و خوشبینی است .

خواهران و برادران عزیز !

ملتفت باشیم تحول مستلزم اعمال و شرایطی است که ما باید خود را آماده قبول آن کنیم محیط خود را با مقتضیات آن موافق سازیم تنها از يك تحول صرف بنام امید موفقیت نمیتوان داشت . برای پیشبرد

د افغانستان کالسی

حکومت وظیفه خود میداند آنچه را خلاف قانون است بدست قانون بسپارد تا از راه قانون حرمت قانون حفظ گردد .
بمیان آوردن توازن در قبایل افراط و تفریط و ایجاد تعادل در جامعه یکی از بزرگترین و مهمترین مسایل امروزی ماست .

به منظور تامین مصونیت ذهنی و رفاه مادی برای همه مردم کشور باید نیروهای مولد از زیر تاثیر اجراءات و استفاده های سوء کشیده شود و با حفظ منافع نسبی همه طبقات مملکت بصورت مساومت آمیز به اساس طرح وضع شده و مطابق قانون اساسی وسائر قوانین مملکت صورت بگیرد .
باید در نظر داشت حدودیکه حکومت در داخل آن به خدمت مردم تلاش دارد حدود قانون است تنها در چنین حدود حکومت میتواند سرعت و بهبود مطلوب را در ارتقاء و انکشاف ملی تامین نماید .

این مرام اولتر از همه نیازمند با کفایت ساختن اعظمی دستگاه اداری حکومت است که باید مجهز با مساعده ترین فلسفه اداری و مناسبترین قوانین و مقررات و مامورین دارای عالیترین حس خدمت گذاری باشد تا بتواند جوابده مقتضیات انکشاف سریع ملی گردد .

جوانان و شناخت مسایل و مشکلات آنها یکی دیگر از مسایل مهمی است که حکومت با آن منهدم است ما آرزو مندیم جوانان در نهضت افغانستان بار سنگینتر مسئولیت را بدوش بگیرند . ما علاقمند هستیم جوانان مادر طلیعه این نهضت و جنبش که اغازیک دوره جدید تعیین راه و هدف نیز میباشد مسایل را به صورت عمیق درک کنند و تشخیص نمایند .

با این آرزو مندی ها سال نو را با تمیلات صمیمی بحضور اعلیحضرت همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه به ملت نجیب افغان و برادران پښتونستان ما تبریک میگویم و از درگاه خداوند بزرگ در آستان این سال نو سعادت کشور ما ، تقویت صلح و سلام گیتی ، همکاری بین المللی و سعادت بشریت را نیاز میگویم .

امروز ما مجادله با فساد و عوامل آنرا شعار داده ایم و بنام جهاد ملی قیام علیه آنها را صلای عام زده ایم . حکومت با توجه به اصالت تحولیکه در افغانستان پدید آمده است اصالت از تفکر و اصالت عمل جوانان ، روشنفکران و مردم را برای پیشروی و موفقیت این جهاد و این تحول توقع دارد .

هر نیروی ملی و طرز تفکر یکه به سوی این مبارزه مشترک با ما هم گام میشود هم رزم ماست .

حکومت با واقعیتی به اختلاف سلیقه و طرز العمل سایر نیروها مستشعراست . افراد ، طبقات و نیروهای ملی یک مملکت میتوانند در حدود قانون زوش های مختلف داشته باشند . ملت ها علاوه از خواسته های انفرادی یک نصب العین مشترک و عمومی نیز دارند که ان عبارت از نصب العین ملی است و همین نصب العین است که بحیث یک هدف غائی و یک نقطه استناد سر نوشت مملکت و ملت را تعیین میکند .
شعار خدا ، وطن ، شاه حکومت را با سایر نیروهاییکه افغانستان را برای افغانستان خواسته و منافع مقدس ملی و سلامت یک افغانستان آزاد ، آباد و مرفه را در زیر این شعار میخواهد در یک جبهه قرار میدهد .
این شعار تمام افراد ملت را بدون تفریق مذهب ، زبان ، قوم و قبیله در زیر سایه خود پناه میدهد .

ما امروز کاملاً متیقن هستیم با ید برای مردم و مملکت کار مزیدی بشود سعی ما اینست حکومت ، حکومت عمل و منطق باشد و مردم با روشن بینی فرصت قضاوت واقعی داشته باشند .

ما مردم را عامل اصلی پیشرفت در مملکت میدانیم و عقیده داریم تا زمانیکه مردم سهم درست و صمیمی در اجرای امور نگیرند پیشرفت مطلوب میسر نخواهد بود .

توقع ما از مردم ما اینست تا در راه ایجاد یک آرا مش فکری همکاری نمایند و موقع ندهند بروز اشتعالات ، تشنج فکری و تشتت فرصت اصلاحات را محدود بسازد .

هموطنان عزیز ، خواهران و برادران من !
 بیائید تجدید سال را با تجدید تصمیم
 توأم سازیم و سال ۱۳۴۹ را سال تصمیم
 سال مبارزه با مفاسد ، سال کار و سادگی
 تولید برای پیشرفت و سر بلندی

به مناسبت پنجاه و دومین سالگرد

استر داد استقلال وطن

باین اهداف عالی را باید بیش از همه در
 استعداد خلافت مردم کشور و استفاده از
 ثروت های بشری و طبیعی در خود کشور
 جستجو کرد .

کشور از همه مردم وطن است در اهداف
 ملی همه افراد کشور مساویانه سهم دارند.
 نظام ملی و دیمو کراسی این فرصت را با
 صلاحی علم به همه افراد وطن عرضه کرده
 است .

در شرایط کنونی حیات مرفه مستلزم
 ریزی ریشیرود اهداف سلیم اقتصاد
 ملی است . ووظیفه جبران عقب ماندگی های
 اقتصادی و گذاشتن گامهای وسیع به طرف
 رفاه عمومی بادر نظر گرفتن امکانات موجود
 قابل توجه عمیق است . این وظیفه همه
 ماست تا همه دست بدمست هم به هم و این
 مشکلات را با مجاهدات همگانی حل نماییم .
 در پیشبرد این وجبه و رسیدن به هدف
 سرمایه نیروی عمل ، نیروی اراده و ابتکار
 خود را با سهمگیری مثبت در اقتصاد ملی
 چه در ساحه زراعت ، چه در ساحه صنعت
 و چه در ساحه خدمات اجتماعی طوری بکار
 اندازیم ، تا موفقیت های اقتصاد فردی به
 صورت مطلوب به اقتصاد عمومی مدگردهد ،
 در شرایط کنونی جهان ساحه امسداد
 وکمکهای مالی بر کشور های پروه انکشاف
 از جهات مختلف تنگتر شده است و ازجانبی
 هم ایجابات عصر و زمان و از وی
 پیشرفت و ترقی اجازه نمیدهد که سیر
 انکشاف و عمران بطی شود از اینجا است
 مصالح ملی مادر حالیکه به منظور انکشاف
 مملکت استفاده از کمکهای مالی خارجی
 را که تحت شرایط مساعد و مناسب بدست
 آید مطلوب میسازد به پهلوی آن ما راوادار

بنام خداوند بخشنیده مهربان !

هموطنان ، خواهران و برادران !

سالگرد استقلال کشور را بعضی

اعلیحضرت همایونی حاکمی استقلال و
 علیاحضرت ملکه معظمه و همه خواهران
 و برادران خود تبریک میگویم .
 پنجاه و دوسال قبل از این در پایانه
 مجاهدات طولانی پیروزی بزرگی نصیب ما
 گردید این پیروزی استر داداستقلالسیاسی
 کشور را با خود داشت وازان زمانافغانستان
 امروز پی ریزی شد .

دیروز برای استرداد استقلال مبارزه
 داشتیم و امروز برای حفظ استقلال و منافع
 ملی مجاهده داریم این مجاهدات پیگیری
 دو امدار است . گذشت زمان مسئولیت ما
 را در قبایل این وظیفه بزرگ ملی هر روز
 داشتیم و امروز برای حفظ استقلال و منافع
 ملی مجاهده داریم این مجاهدات پیگیری
 سنگینتر میسازد . ما باین احساس سالگرد
 استقلال وطن را هر سال تجلیل میکنیم و
 با این تجلیل به بزرگی و سنگینی وظایف
 ملی خود بیشتر ملتفت میشویم شناخت
 ارزش های اساسی استقلال سیاسی ،
 استقلال اقتصادی و ترقیات فرهنگی که پایه
 های حیات ملی را مستحکم میسازد دارد از
 وجانب مادر راه ارتقا و نهضت ملی مترقی
 ملی است برای ایفای این وجانب به ارزیابی
 سلیم واقعت ما در جهت تحکیم حیات ملی
 با اتحاد و همبستگی کامل به وحدت نظر
 و عمل نیاز مندیم موقف امروز و مسئولیت
 ما تقاضا دارد با حفظ معتقدات میزبان و
 سنن ملی و هم آهنگی با عصر و زمان مسیر
 حرکت خود را با موازین ملی خود تشخیص
 و تعیین نماییم . موفقیت در این راه و توصل

د افغانستان کالونی

عرضه داریم .
جوانان ما نیرو های خلاق ملی کشور
هستند . امروز فردای کشور بانها تعلق
دارد .

این نیرو ها این استعداد ها و ایسن
ارزشها براه سلامت اجتماع براه ترقی ملی
براهیکه جامعه ما میخواهد براهیکه حیات
فردای افغانستان پیشرفته و مرفه ایجا ب
میکند از لحاظ مادی و معنوی باید ارشاد و
رهنمایی کردند .

مطالعه و فهم مسایل اجتماعی در چوکات
پروگرام های تعلیمی و رشد ذهنی برای
جوانان از مطالب مورد توجه است تا جوانان
امروز و رهبران فردای کشور مجرب تر بار
ایند .

موفقیت نهضت ملی با تأمل و تفکرستنجش
و ارزیابی علمی مطابق به موازین ملی در
توسعه افق نگاه علمی ، سیاسی و اجتماعی
جوانان مایستگی دارد .

با این تذکار این جشن بزرگ ملی را
بجوانان کشور در مرکز ولایات صمیمانه
تبریک میگویم و متذکر میشوم که ایسن
نیروی ملی یکی از حافظان استقلال ملی
میباشد و ما این ودیعه و میراث گذشتگان
خود را بهمین نیروی خلاق ملی خود
میسپاریم .

هموطنان عزیز :

سیاست بین المللی افغانستان پیروی از
طریق عنعنوی بیطرفی مثبت و عدم الحاق
و قضاوت ازاد در مورد مسایل بین المللی
افغانستان با حفظ سیاست ازاد خویش
با مسرت ملاحظه مینماید خط مشی بیطرفی
و عدم الحاق که افغانستان به پیروی سیاست
عنعنوی خویش مبتکر و پشتیبان آن بوده
بیش از پیش حتی نزد کشور هاییکه منافع
مشخص و متباین دارند محل درک و تقاضا
واقع گردیده است و این روش در تقویت
صلح و دوستی و همکاری بین المللی سودمند
و موثر میباشد .

مساعی ما بمنظور توسعه علائق باکشور
های منطقه مساعی ما ، برای توسعه روابط
با دیگر کشور های جهان و
مساعی ، ما در اجتماعات بین المللی و
مرسسه ملل متحد ، مساعی مادر تماسها و

مینماید که با اصل اتکا بخود متوجه گردیم
و تأحد ممکن از منابع مالی از ثروت های
طبیعی از قوای بشری و از پیداوار وطن
استفاده نماییم .

ما برای بهبود حیات مردم خود بمنظور
تأمین احتیاجات مثبت ملی به تقویه بینه
ملی ضرورت داریم این تقویه از طریق
توسعه و تزئید در تولید بلند بردن عواید
فردی و ملی تجدید نظر معقول در ترتیب
و تنظیم مالیات بطور عادلانه و مترقی امکان
پذیر است .

برای رسیدن به اهداف اصلاحی و هم
اهداف ارتقایی اشتراک مساعی شوری و
حکومت اساس مهم است این مساعی
مشترک میتواند موید بر داشتن قدم های
بزرگ ارتقایی گردد .

خواهران و برادران !

در حیات اجتماعی اساس روش ما احترام
حقوق فرد و حقوق اجتماع بمنظور برپایی گذاری یک
جامعه متوازن سالم و مرفه با اساس عدالت
اجتماعی دور از هر نوع افراط و تفریط
میباشد مساعی ما را در انکشاف و رشد
اجتماعی و سیاسی در پیمودن ایسن راه
قانون اساسی مازهنمایی میکند .

توسعه فهم دیموگراتیک برای تطبیق
ارزشهای دیموگراسی برای استفاده از این
ارزشها ایجاب میکند که به وجایب قانونی
و ملی خود بهتر ملتفت شویم .

استفاده سلیم از آزادی های قانونی یکی
از پایه های دیموگراسی ماست و احترام
به این آزادی های قانونی را همگانی
میدانیم .

مادر راه نو سازی افغانستان بمنظور
سلامت جامعه باید راه ها و مسیرهای جدیدی
را طی کنیم بدون آنکه تفریری در ماهیت ملی
و سنن کشور خود داده باشیم .

امروز همه ما وظیفه داریم با استفاده و
اتکاء بر خواسته ها ، تمایلات واقعی با طرح
پروگرام های مترقی و ملی از راه تجویز
فکری جامعه ، عقاید افکار ابتکار و استعداد
خود را دور از همه تمایلات افراط و تفریط
که هر دو به مملکت ما یک پدیده مفید
تلقی نشده در چوکات قانون اساسی در
جهت مصلحت عمومی در راه خدمت بوطن

فصله اجرائیه

روابط دو جانبه همه معرف اراده ازاده ما و معرفت خدمت بی شائبه مادر راه تحکیم صلح دوستی و ازادی و ترقی در جهان نبی میباشند .

درین مرحله زندگی ما صر همکار یهای اقتصادی منظوقی در هر گوشه جهان ایجاد و تقویت می یابد . افغانستان از اصل همکاری اقتصادی منظوقی در صور تیکه از تبعیضات و شرایط سیاسی فارغ با شد حمایت میکند . همچنین در زمینه روابط دو جانبه افغانستان حاضر است با همه کشور ها و خاصه کشور های این منطقه جهان هر کدام علایق اقتصادی خود را متکی بر منافع متقابل و با ارزو مندی توسعه مزید آینده ان تقویت بخشد .

در خلال اوضاع کنونی گیتی کشورهای غیر منسلک جهان مساعی مشترک خویش را برای رفع کشیدگیها و تشدید صلح و سریع ساختن مراحل خلع سلاح عام و تام ، انحلال استعمار ، تقویت ملل متحد و اهداف ان پیشرفت اقتصادی کشور های در حال رشد و توسعه علایق بین المللی بر اساس مساوات حقوق بین ملت ها توسعه می بخشند . بعد از کنفرانس های سسران دول و حکومات کشور های غیر منسلک که اولی در ۱۹۶۱ در بلگراد و دو می در ۱۹۶۴ در قاهره منعقد گردید اکنون بار دیگر کشور های بیطرف و غیر منسلک برای تبادل افکار و غور مجدد بر طرق تشریک مساعی بمنظور تامین اهداف فوق برای مو مین مرتبه اجتماع میکنند و افغانستان در اجتماع لوساکا که بزودی انعقاد می یابد به سویره رئیس حکومت سهم خواهد گرفت و صمیمانه امید واره است این کنفرانس مهم در تشدید صلح جهان و همکاری و رفاه بشریت به موفقیت نایل آید .

امسال یک ربع قرن از تاسیس ملل متحد میگذرد . درین مدت این موسسه جهانی خدمات بزرگ انجام داد اما نزد همه محسوس است که این خدمات و وسیعتر ، موثر تر و قاطع تر بوده میتوانست . کشور های صلخواه جهان اظهار امید میکنند دوره آینده مجمع عمومی مجال تقویت ملل متحد را میسر نماید و در تامین ماهیت جهانشمول حل این منازعات مستلزم تصمیم راسخ کشور های ذیعلاقه در رعایت روح تفاهم واقع بینی و صلح خواهی میباشند .

سه سال پس از تجاوز اشغالگزارانه اسرائیل بر کشور های عربی مقدسات جستجوی طرق مسالمت آمیز بمنظور حل و فصل ان مسایل که زاده تجاوز اسرائیل میباشند تا حدی فراهم گردیده است . توقع ما انست اشغال نظامی اسرائیل بر همه اراضی ایکه در نتیجه جنگ سه سال قبل بران تسلط کرده است بشمول قدس شریف خاتمه یابد و نیز برای تامین حقوق غصب شده مردم عرب فلسطین تضمینات عادلانه فراهم گردد . توسعه تصادمات و دوام نزاع در هندو چین موجب تاسف است .

مسایل هندو چین وقتی حل و فصل شده میتواند که حق تعیین سرنوشته مردمان کشور های هندو چین بطور ازادانه بدو ن هیچگونه دخالت خارجی رعایت گردد . تحولات وانگشافتیکه درین اواخر باشکستن یک یونت در ساحه پشتونستان بوقوع پیوسته است شامل قدمی در جهت بهبود وضع میباشند .

حکومت و مردم افغانستان که پشتیبانی ایشان از حق تعیین سرنوشته مردم پشتونستان بر اساس علایق تاریخی ، نژادی و فرهنگی می باشد و در مراحل مختلف متکی بر همین اساس بوده است با علاقمندی عمیق مراقب جریان اوضاع انجا میباشند و امید وازند مراحل آینده این تحول متوجه

روابط دو جانبه همه معرف اراده ازاده ما و معرفت خدمت بی شائبه مادر راه تحکیم صلح دوستی و ازادی و ترقی در جهان نبی میباشند .

درین مرحله زندگی ما صر همکار یهای اقتصادی منظوقی در هر گوشه جهان ایجاد و تقویت می یابد . افغانستان از اصل همکاری اقتصادی منظوقی در صور تیکه از تبعیضات و شرایط سیاسی فارغ با شد حمایت میکند . همچنین در زمینه روابط دو جانبه افغانستان حاضر است با همه کشور ها و خاصه کشور های این منطقه جهان هر کدام علایق اقتصادی خود را متکی بر منافع متقابل و با ارزو مندی توسعه مزید آینده ان تقویت بخشد .

در خلال اوضاع کنونی گیتی کشورهای غیر منسلک جهان مساعی مشترک خویش را برای رفع کشیدگیها و تشدید صلح و سریع ساختن مراحل خلع سلاح عام و تام ، انحلال استعمار ، تقویت ملل متحد و اهداف ان پیشرفت اقتصادی کشور های در حال رشد و توسعه علایق بین المللی بر اساس مساوات حقوق بین ملت ها توسعه می بخشند . بعد از کنفرانس های سسران دول و حکومات کشور های غیر منسلک که اولی در ۱۹۶۱ در بلگراد و دو می در ۱۹۶۴ در قاهره منعقد گردید اکنون بار دیگر کشور های بیطرف و غیر منسلک برای تبادل افکار و غور مجدد بر طرق تشریک مساعی بمنظور تامین اهداف فوق برای مو مین مرتبه اجتماع میکنند و افغانستان در اجتماع لوساکا که بزودی انعقاد می یابد به سویره رئیس حکومت سهم خواهد گرفت و صمیمانه امید واره است این کنفرانس مهم در تشدید صلح جهان و همکاری و رفاه بشریت به موفقیت نایل آید .

امسال یک ربع قرن از تاسیس ملل متحد میگذرد . درین مدت این موسسه جهانی خدمات بزرگ انجام داد اما نزد همه محسوس است که این خدمات و وسیعتر ، موثر تر و قاطع تر بوده میتوانست . کشور های صلخواه جهان اظهار امید میکنند دوره آینده مجمع عمومی مجال تقویت ملل متحد را میسر نماید و در تامین ماهیت جهانشمول

د افغانستان کلتوري

بالا تر و بر تر از هر گونۀ تمايلات و منافح شخصي قرار و هميم .
درين فرصت که ما خطرۀ از خودگذري شهدای آزادی وطن را تجليل می کنيم به روح اعليحضرت شهيد سعيد محمدنادرشاه غازی محصل استقلال و به روان همهٔ اتانیکه با سربلزی از خود گذری و فداکاری این ودیعهٔ بزرگ را بما سپرده اند تحیت می فرستيم .

خواهران و برادران عزیز ۱

با امید واری بسوی اینته مرخه و مسعود پیش میرويم . در این مأمول انگاء ما به خطاوند یگانه و به نیروی ملی کشور هلاست همان نیروی که دیروز نجات بخشیا ی افغانستان بود همان نیرو امروز شما من سلامت و سعادت کشور میباشد و همان نیروی همهٔ افراد وطن را در راه سعادت و اعتلای افغانستان عزیز تحت لوای بزرگ خدا (ج)، وطن و شاه با ما میدهد .

ومتکی بر اصل تعیین سر نوشت باشد با تامین این حق و رفع این یگانه مسئله امکانات و سمیع برای توسعه کامل علائق اقتصادي و فرهنگي افغانستان و با کستان متکی بر بنیان صله های تاریخی و احساسات برادری میسر گردد .

خواهران و برادران !

در حیات امروزی تنها عنوان آزادی کافی نیست . استقلال و پیبه صیانت متافع ملی میجا مدت در تامین حیات بر ف و استفاده مسکن و نیایمی از مزایای این آزادی را متوجه فرد فرد ملت میسازد . خانه تنها مسئول حفظ و نگهداشت ، استقلال ، تمامیت خاک ، صیانت منافع امروزی و آینده افغانستان هستیم بلکه برای داشتن حیات مر ف و پیشرفت نیز و جایب سنگین بر دوش داریم .
منافع ملی بر ما حکم میکند برای اعتلای افغانستان ، برای سر بلندی افغانستان ، برای سعادت افغانستان ، مصالح ملی را با

به مناسبت بیست و پنجمین سالگرد

موسسه ملل متحد

(۲ عقرب ۱۳۴۹)

منشور ملل متحد شامل است کاملاً بر آورده نشده است چنانکه عدم رعایت این اساسات عالی و عدم رعایت فیصله های نو میبر ۱۹۶۷ شورای امنیت و سفارشهای مجمع عمومی موجبات دوام کشیدگی ها و ظهور اوضاع خطیر را در جهان بار آورده است .
با وجود آنکه ملل متحد در بارۀ تا مین حقوق مردم عرب فلسطین فیصله های متعدد در طول این سالیان تمادای صادر کرده است اسرائیل در راه تطبیق آنها قدمی نگذاشته و به سیاست تجاوز کارانه خود ادامه داده است .

حکومت افغانستان اظهار امید مینماید مساعی ملل متحد در مورد شرق میانه با اساسی فیصله نامهٔ نومبر ۱۹۶۷ شورای امنیت و از راه مساعی نمایندهٔ مخصوص آن به نتایج سریع واصل شود که تخلیهٔ اراضی اشغال شدهٔ عربی قدم اول و تامین حقوق غصب شدهٔ مردمان فلسطین جز مهم آن میباشد .
در مورد کشیدگی و وخامت اوضاع در

با مرور یک ربع قرن از تاسیس ملل متحد این سالگرد که با مراسم خاصی در سرتاسر جهان صورت میگردد نزد مردم و حکومت افغانستان قابل تذکار و تجلیل میباشد .
افغانستان از نخستین اعضای ملل متحد میباشد که از بیست و چهار سال با این سو با رزومندی تا مین صلح و سلام و مطابق سیاست عنعنوی دوستی با همهٔ ملل جهان و برای مساعی برای تحکیم صلح اصول عالیۀ منشور ملل متحد را پیوسته پشتیبانی نموده و مینماید .

خدمات ملل متحد طی یک ربع قرن گذشته بنات خود نمودار اهمیت نقش آن در زندگی کنونی جامعهٔ بشریت میباشد .
ملل متحد و موسسات اختصاصی آنچه در ساحة تحکیم صلح و چه در زمینهٔ حمایت از حقوق بشر و پیشرفت کشور های در حال رشد ابراز مساعی ارزنده مینماید گذشت یک ربع قرن از جانب دیگر ثابت کرد آن آرزو های مردمان و ملل که در

قوة اجرائیه

هند چین حکومت افغانستان یقین دادرعایت موافقتنامه ای ۱۹۵۴ ژنیو که متکی برمنشور ملل متحد میباشد و قطع هر گونه دخالت خارجی در کشور های هند چین است اساس پایه صلح دوامدار در آنجا شده میتواند .

در حالیکه دوسال قبل بیستیمین سالگرد صدور اعلامیه جهانی حقوق بشر را تجلیل نمودیم با کمال تأسف مشاهد میمانیم تبعیض نژادی هنوز سیاست رسمی یکمده کشور ها میباشد تأسف مزید در این است بعضی دول جهان هنوز در فروختن اسلحه به رژیم تبعیض پرست افریقای جنوبی مبادرت میورزند .

گرچه مدت دهسال از صدور اعلامیه آزادی کشور های محکوم که مواد آن متکی بر حق تعیین سرنوشته مردمان و ملل ، مندرجه منشور ملل می باشد سپری شده است با کمال نگرانی مشاهده میکنیم هنوز تسلط خارجی تحت همه اشکال و مظاهر آن از میان نرفته و بقایای استعمار در نواحی مختلف جهان بمشاهده میرسد .

حکومت افغانستان همچنانیکه در کنفرانس هلی پول و دوم کشور های غیر منسلک در بلگراد و قاهره لزوم تقویت ملل متحد را تاکید کرده بود اخیرا در سومین کنفرانس کشورهای غیر منسلک منعقد شده لوساکا بار دیگر این موقف خود را تاکید نمود تقویت سازمان جهانی قبل از همه زمانی تأمین شده میتواند که ملل متحد صفت واقعی جهانی بودن خود را حاصل کند .

افغانستان متوقعست که جمهوریت مردم چین بحیث یگانه نماینده قانونی آنکشور در ملل متحد هر چه زودتر شناخته شود .

به مناسبت عید سعید فطر

(۹ قوس ۱۳۴۹)

بنام خداوند بخشنیده مهربان !
هموطنان عزیز خواهان و برادران من :
خداوند بزرگ را سپاسگذارم که به تقرب عید سعید فطر و در پایان انجام یکی از فرایض دینی تبریکات صمیمانه خود را بحضور اعلیحضرت معظم همایونی ، علیاحضرت ملکه معظمه و فرد فرد هموطنان عزیز و برادران پینتوستانی و تمام ملل مسلمان جهان ابراز میدارم .

افغانستان همزمان با دیگر کشور های عضو کنفرانس لوساکا در باره تقویت ملل متحد و در زمینه تحکیم صلح جهانی و همکاری بین ملل ها که هدف منشور ملل متحد و ایجاد سازمان جهانی میباشد نظریات مشخصی اظهار داشته است که در اعلامیه لوساکا و فیصله نامه های مربوطه درج گردیده است و امسال بحیثیک سند مورد مطالعه مجمع عمومی به همه اعضای ملل متحد رسماً تسلیم داده شده است .
اکثریت تام اعضای ملل متحد کشور هایی میباشدند که در اثر عدم مساعدت روابط اقتصادی بین المللی و خاصه چگونگی روابط خارجی بین المللی فاصله بزرگی بین معیار تحول اقتصادی شان و پیشرفت سریع کشورهای ترقی یافته بطور روز افزون توسعه می یابد و حکومت افغانستان اظهار آرزو مند می کند برای چاره جوئی از این خطر بزرگ با مساعدت ملل متحد اقدامات جدی صورت گیرد .
حکومت افغانستان عزم راسخ دارد همچنانکه در بیست و چهار سال گذشته یعنی از آغاز عضویت خویش در موسسه ملل متحد تاکنون در راه تأمین اهداف آن ابراز مجاهدت کرده است در آینده نیز یکجا با دیگر کشورهای صلح خواه در راه تحکیم مبانی امنیت جهانی حق تعیین سرنوشته مردمان و ملل و همکاری بین المللی صرف مساعی نماید .
با این تأیید موقف پایدار افغانستان اظهار امید میکنیم تجلیل بیست و پنجمین سالگرد ملل متحد آغاز فصل توفیق در مساعی ملل گیتی برای موفقیت مزید این سازمان جهانی در نیل به مقاصد عالی آن باشد .

د افغانستان کالسی

با ایفای یکی از بزرگترین وظایف مذهبی خود و تجلیل عید به مفهوم واقعی و انسانی آن بخوشی و شادی خود شریک گردانند .
با استفاده از این فرصت نیک و مبارک بیایید همه از خداوند بزرگ مسئلت کنیم که در پایان این ماه شریف و حلول این ایام سعید به همه مادر راه انجام وظایف دینی و ملی ما با کمال خلوص و عساری از هر گونه اغراض توفیق عنایت فرماید و ما را در راه برآوردن تکلیفیت های ماباطل عظمت و بزرگی جامعه ما و سعادت مردم و مملکت ما در جهت خیر و صلاح رهبری فرماید .

دلوی اختر په مناسبت

چهدغه سترکار په یوه عمیقه اجتماعی مسئله کښی دیوولوی واقعیت لارښوونکی گرځیدلی دی ښه هر کی کوی او ددغو ورځو ښه نمانځنه دایثار له ځان څخه تیزید لوی والی وروزی او برابری روحیه له بی وزلو سره مرسته او له هغو کسانو سره شفقت اومهربانی یو لوی چه په نامسا عد محیط کښی له بی وزلی او معیشت له فشار سره مخامخ دی .

اختر نه دزړو نو دجلبو لوی له پاره مساعده ورځی دی زموږ دټولو وظیفه ده چه هر یو په خپل وار دو وروی او یو والی په ټینگیډو کښی زړونه خوشا له کړو او له بی وزلو سره مرسته وکړو او په خپلو مینځو کښی دښه نیت سولی اوصفا او محبت په پیدا کولو او پراختیا کښی یوله بل څخه ډیره برخه واخلو . رښتیا نی اختر دنورو له پاره داختر پیدا کول او دنورو په اختر کښی دخپل اختر لټول دی .

هیله لرم چه دلوی خدای (ج) موږ ټولو ته ددغو مبارکو ورځو د فیوضو ، حقایقو او معنوی ارزښتونو د پوهی توفیق راکړی اود سعادت او نیکمرغی په تحصیل کښی ټینګه عقیده او نیک عمل راپه برخه کړی .

هیله لرم چه دټولو حج طاعتو ته ، عبادتو ته قبول شی او آرزو لرم چه گران ووطنوالی داختر مبارکی ورځی په روغتیا او خوشالی سره تیری کړی او دوطن دڅټیاری او هوسایی په پناه کښی آرام ، هوسا او مسعود اوسی .

ما صفای قلب ، نوع خواهی ، محبت و همبستگی را توصیه نموده و تأثیر روحی انجام مراسم و تشریفات آن در توسعه صفات و احساسات عالیة انسانی خاصی دارد .

در حالیکه بکمال صمیمیت این عید را به همه تنهیت و تبریک میگویم برای همه هموطنان از خداوند بزرگ طلب سعادت و خوشبختی مینمایم و آرزو میکنم مردم ما ایام عید را به خوشی سپری نمایند و با ابراز عطفوت ، سخاوت ، مهر و محبت و احساسات نیک آنها بی را که به مناسبت علی از علل نتوانسته اند شادی عید را احساس نمایند

دمهربان او بښونکی خدای په نامه !
زماگرانو ووطنوالو خویندو او وروڼو !
په دغه وخت کښی چه دټری مسلمانان

داسلام یو مهم رکن خدای په کور (مکه معظمه) کښی ډیر په شانداره ډول سره سرتو رسوی له لوی خدای (ج) څخه دخپلو گرانو ووطنوالو او اسلامی امت له پاره خیر او نیکمرغی غواړم او د معظم ټولوک همایونی اعلیحضرت ، علیاحضرتی معظمی ملکی ، گرانو ووطنوالو ، پښتونستانی وروڼو او خویندو، دټری ټولو مسلمانانو ته دلوی اختر مبارکی وایم .

په دغو مبارکو ورځو کښی چه زموږ د ووطنوالو په گډون زیات شمیر خلک چه له موږ سره داسلام په دین کښی شریکان دی دیوه دینی فرض داداکولو او دنفس د پاک کولو په غرض په غونډو سره په یوه ځای کښی په یوه وخت کښی او په یو ډول جامو کی په هغه ځای کښی چه غنی اوفقیر ، آمر اوماور ، تور اوسپین توپیر سره نلری دحج مناسک سرتو رسوی .

خدای (ج) ددغه ژوره او ټینګه فلسفه موږ ته دووطنوالو مسلمانانو اوبه پای کښی دټولو انسانانو دخیر او نیکمرغی له پاره دقربانی، ایثار او فداکاری درس راکوی خوچه د اسلامی اوملی یووالی دټینگیډو اوبښوکارو نو په سرتو رسولو کښی تربخوالیاته برخه واخلو . موږ دلوی اختر اودهغه دجاودانی حماسی یعنی د حضرت ابراهیم (ع) د سترې قربانی

بازدید جلال‌التماب نور احمد اعتمادی صدراعظم از صفحات شمال و غرب کشور

ممان و صنایع ، پو هاندوکتور محمد ابراهیم مجید سراج وزیر صحت ، بنیاد علی عبدالحکیم وزیر زراعت و آبیاری ، بنیاد علی آئین وزیر مشاور ، و یکمده از ما مورین و متخصصین وزارتخانه ها همراه بودند .

بنیاد علی نور احمد اعتمادی صدراعظم پس از توقف در کلوب نسا جی پلخمری ساعت دهونیم قبل از ظهر ۱۵ حمل با اعضای ممیتی شان به مرکز ولایت سمنگان موا صلت نمودند .

بنیاد علی نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت دهونیم قبل از ظهر روز ۱۴ حمل ۱۳۴۹ برای باز دید امور انکشافی ، اداری عمرا نی و اجتماعی صفحات شمال و غرب کشور بصوب ولایات سمنگان و مزار شریف عزیمت کردند.

در این مسافرت با بنیاد علی صدراعظم دوکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف ، دوکتور عبدالواحد سرا بی وزیر پلان ، انجنیر محمد یعقوب لملی وزیر فواید عامه ، بنیاد علی امان الله منصور وزیر

بنیاد علی نور احمد اعتمادی صدراعظم موقعیکه از طرف معارف ولایت سمنگان استقبال میشوند

د افغانستان کالسی

فلا پانزده هزار نهال پسته درسی چریب زمین این قوریه در حال نشو و نماست . همچنان ښاغلی صدراعظم و وزیر معینی شان از صیفیه ربانک که در ذروه کو تل ربانک اعمار شده دیدن کردند .

ښاغلی صدراعظم پس از توقف مختصر در ایبک در لیسه اجانی ملکه رفته از جریان تدریس آن لیسه دیدن نموده واز بعضی شاگردان سوالاتی کردند .

همچنان ښاغلی صدراعظم از شعبه حرفوی قالدین بافی این لیسه دیدن نمودند .

ښاغلی صدراعظم به انجنیر عبدالله بریضا رئیس پلان ریاست شهر سازی و مدیر تحقیقات آبهای تحت الارضی در باره مطالعه آبهای تحت الارضی و حفر چاه های عمیق برای تهیه آب مشروب ایبک هدایات اکید صادر نمودند تا هر چه زود تر مطالعات آن آغاز گردد .

ښاغلی صدراعظم سپس از جریان تدریسی لیسه ایبک دیدن نموده و از بعضی شاگردان آن لیسه سوالاتی نمودند و شاگردان موفق لیسه های دختران و پسران آنجا را مورد مکافات قرار دادند .

در مرکز ولایت سمنگان ښاغلی فقیرنی الفی والی ، تورن جنرال عبدالکریم مستغنی قوماندان قوای نمبر ۱۸ ، ښاغلی عبدالوهاب ملکیار والی بلخ ، وکلا وسنا تور ولاست سمنگان ، مامورین ، معاریف ، شاگردان معارف اهالی باحرارت از ښاغلی صدراعظم استقبال کردند .

ښاغلی اعتمادی صدراعظم در مدخل عمارت ښاروالی از طرف متعلمین با تقدیم دسته های گل و کف زدنهای ممتد استقبال شدند .

ښاغلی اعتمادی پس از توقف مختصر در عمارت ښاروالی از جریان کار شفاخانه سی بستره ایبک که در حال ساختمان است دیدن نموده و درباره سرعت عمل و انجام کار آن به وزیر صحیه هدایات دادند .

ښاغلی صدراعظم در طول راه پلخمری وسمنگان از قوریه پسته که در قریه ربانک از طرف ریاست جنگلات وزارت زراعت و آبیاری دوسال قبل در ساحه دو صد جریب زمین احداث گردیده دیدن نمودند . نصف این ساحه را درختان پسته و نصف دیگر آنرا اشجار ارچه و دیگر جنگلات کوهی احتوا نموده است .

ښاغلی اعتمادی صدراعظم و ښاغلی دوکتور عبدالقیوم معاون صدارت موقعیکه از جریان درس لیسه ایبک دیدن مینماینده .

همچنان ښاغلی صدراعظم از کتابخانه لایسه ایبک و صنوف ابتدایی آن دیدن نمودند .

ښاغلی صدراعظم دربارهٔ تقویة کتابخانه و تهیه بیشتر کتب درسی به موظفین مربوط وزارت معارف هدایت دادند .

ښاغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم بعد از ظهر روز ۱۵ حمل با معاریف بزرگان قوم و مامورین ولایت سمنگان ملاقات نموده ضمن تذکر از جریانات فعلی مملکت اظهار داشتند که : من در این مسافرت خود وظیفه دار هستم تا تمنیات علیحضرت معظم همایونی پادشاه بزرگ خود را به ملت و فاشعارشان برسانم هدف ما ازین مسافرت اینست که از نزد یک مشاهده نماییم که مردم دور افتادهٔ وطن ما در چه وضع و شرایطی زندگی میکنند .

ښاغلی اعتمادی اظهار داشتند امروز مشکل بزرگ مملکت مشکلات پولی و تخنیکي است که باید همهٔ مامورین حکومت و چه مردم برای حل آن فکر و کار نماییم .

ښاغلی اعتمادی گفتند از آرزوهای حکومت است تا این مشکلات رفع گردد و یقین دارم که همکاری خود مردم بحیثیت یک عامل موثر در حل این مشکلات خیلی با ارزش است . ښاغلی صدراعظم خاطر نشان کردند که شرایط امروزی افغانستان امیدوار کننده می باشد اما باید باین شرایط روحیهٔ همراه باشد که آن روحیهٔ همکاری و تساند است .

ښاغلی صدراعظم موقف امروزی افغانستان را خیلی حساس خوانده گفتند امروز ما باید همهٔ مساعی و کوشش خود را صرف استحکام حیات اقتصادی و اجتماعی مملکت بکنیم ، ما مجبوریم امروز با تلاش هر چه وسیعتر نیرو های مادی و معنوی خود را تجهیز نماییم برای این مامول اگر قدرت بشری ، مالی و معنوی مردم با امکاناتیکه در دسترس حکومت است یکجا شود بسی مسایل و مشکلات ماحل میگردد .

ښاغلی اعتمادی متذکر گردیدند که امکانات مالی مملکت با مصارف رفیقه در راه خدمت به مردم بعمل می آید هیچ تناسب ندارد . حکومت یکمدهٔ زیاد این کارها را باقرضه ها و امدادها اجرا نموده که تادیبهٔ آن از یکطرف و انکشاف مملکت از طرف دیگر این امر را نهایت ضروری میسازد تا مردم نیز در اقتصاد ملی خود سهم بگیرند و کوشش نهایی شود تا تولید در مملکت زیاد گردد و به اثر آن بهبودی در وضع زندگی مردم بعمل آید .

ښاغلی اعتمادی اظهار داشتند حکومت و مامورین آن خدمتگزار مردم هستند و کمک مردم به حکومت در حقیقت کمک بخود مردم است .

ښاغلی صدراعظم اظهار داشتند مسافر خدمت شما به نزد خدای خود و به نزد پادشاه خود مسئولیت داریم ما این وظیفه را و تمام مسئولیت آن را تنها برای انجام خدمت مفید بوطن قبول کرده ایم . ښاغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم در موضوع مبارزه با فساد گفتند حکومت جهاد ملی را به مقابل فساد و عوامل آن اعلان کرده است موفقیت آن جهاد تنها به مساعی حکومت ناممکن بوده برخود مردم است تا در آن سهم بگیرند و هر یک بنوبهٔ خود و در حصهٔ خود با فساد و فاسد مبارزه نمایند .

ښاغلی صدراعظم اظهار داشتند که مبارزهٔ این مبارزه را به توکل خدای (ج) خود برهنمایید پادشاه خود و به پشتیبانی مردم خود آغاز کرده ایم و میخواهیم درین راه استوار پیش برویم و سهم خود را در انجام و جایب ملی ایفا نماییم در این مسالقات ښاغلی صدراعظم با مردم که هیچ یک از مامورین حکومتی موجود نبود از مردم خواهش کردند تا مشکلات و شکایات خود را از دستگاه اداری به ایشان بی پرده و بدون هر نوع اندیشهٔ اظهار نمایند . در ملاقات جداگانه با مامورین ولایت ښاغلی صدراعظم به آنها خاطر نشان کردند که مامورین باید حقیقتاً خدمتگزار حقیقی مردم باشند .

د افغانستان کالونی

اولاد یکه فردا مسئولیت کشور بدو شس آنها می افتد فر زندانی باشند که آنها تحت شعار خدا ، وطن و پادشاه نا موس مملکت ، اساسات مذهبی و منافع ملی افغانستان ن را حفظ نمایند .

بناغلی صدراعظم نقش معارف را در ارتقای کشور توضیح نموده اضافه کرده امروز مردم کشور ما نگران هستند و باید اطمینان داشته باشیم و قتیکه ما این امانت را به دو شس جوانان امروز که مسئولین فر دای کشور میباشد می سپاریم مطمئن باشیم که ایسن مسئولیت را به دسته های سالم و دستهای با کفیات سپرده ایم .

بناغلی اعتمادی گفتار خود را ادامه داده علاوه کردند که نسل امروز خاصتاً حکومت شما بحیث قوه اجرائیه مسئولیت بزرگی دارد و این مسئولیت را در قبول آینهده کشور انجام مید هد . بناغلی صدراعظم علاوه کردند که در حدود توان از هیچ گونه بذل مساعی برای بلند بردن سطح ذهنی و علمی متعلمین در کشور ، برای فراهم کردن شرایط بهتر تحصیل و رشد سویره علمی جوانان مملکت ، برای شناخت و تشخیص واقعیات و حل مسایل مضایقه نخوا همیم کرد .

بناغلی صدراعظم گفتند مردم افغانستان ن بطور عموم در طول زمان نشان داده اند که با علاقه مندی خاصی که بخاک خود و بوطن خود داشته اند در روزهای تاریک و روشن افغانستان ن در صصف اولی قمر گرفته و هیچ وقت از قبول مسئولیت قد می به عقب نکشیده اند .

بناغلی صدراعظم علاوه کردند که ما می بینیم که مردم ما اولاد همان مردان وطن پرستی هستند که از مسئولیت هراس نکرده و مسئولیتی را که از گذشته برای شان سپرده شده انجام داده اند و ما نیز امروز که متکفل حفظ ناموس مملکت ، منافع ملی و رسانیدن مملکت به یک سویره ایکه به مقتضیات عصر امروز و فردا جواب ده باشد صرف مساعی میکنیم .

بناغلی صدراعظم در ختم بیانیه شان گفتند

بناغلی اعتمادی گفتند که مامورین حکومت مثل نظام میباشد . هر حرکت شان تمینات نظامی را باید تمثیل کنند که افغانستان ن بروی آن نظام استوار است .

بناغلی اعتمادی متذکر شدند که همکاران و مامورین حکومت باید واقعا فکر تر قی خوا هی و ایمان به پیشرفت داشته باشند بناغلی اعتمادی افزودند که : ارزش ما وابسته به شایستگی ، صمیمیت ، فداکاری و خدمتگذاری به مردم است . و ما باید این شایستگی را به مردم خود از خود نشان داده بتوانیم .

مامورین حکومت باید با ابراز خدمت واقعی اعتماد مردم را جلب نمایند زیرا مامورین حکومت در ایجاد یک فضای صمیمی و هم آهنگی بین مردم و حکومت اثر خاصی دارند .

مامورین حکومت در مجادله با مفاصل بحیث مجاهدین جهاد ملی دوش بدوش مردم باید امتحان بدهند تا مردم ما قانع شده و بدانند که واقعا آرزو و امکانات اصلاحات وجود دارد .

بناغلی نور اعتمادی صدراعظم ساعت شش و نیم شام روز ۱۵ حمل یک اجتماع مبارک طلاب معارف اعم از متعلمین و متعلمیات در باغ جهان نما ی خلم ضمن بیانیه گفتند وظیفه دارم تمینات اعلیحضرت پادشاه محبوب خود را که چند روز قبل در شهر باستانی شما شاهد احساسات رعایای و فاشعارشان بودند به شما ابلاغ نمایم .

بناغلی اعتمادی گفتند ما بحیث اعضای حکومت وظیفه خود میدانیم که از نزدیک با مردم به تماس باشیم تا مشکلات مردم را بهتر درک کرده و در حدود امکاناتیکه به ما میسر است در راه خدمت به مردم و وضع بهتر زندگی مردم قدم برداریم .

بناغلی صدراعظم اهل معارف را مخاطب قرار داده گفتند نسل جوان امروز مملکت دختران و پسرانیکه مشغول تحصیل هستند امید آینهده مملکت میباشد .

بناغلی اعتمادی علاوه کردند ما آرزو داریم و ملت افغانستان آرزو دارد که جوانان مملکت

بازدیدها

روضه شاه ولایتامیه از موثر پیاده شده سلام
کاربرد احترام را قبول و آنرا معاینه نمودند .
سپس بنیاعلی اعتمادی و همراهان شان به
مزار مطهر خلیفه چهارم (رض) رفته به روح
پرفروش حضرت علی کرم الله وجهه دعا
نمودند .

بنیاعلی صدراعظم و همراهان شان ساعت ده قبل از
ظهر روز ۱۶ حمل در ساحه کار پروژه های
کود و برق موصلت نموده پس از استماع راپور
پیشرفت کار از قسمت های مختلف ساحه
پروژه های مذکور مفصلا دیدن نمودند .

بنیاعلی صدراعظم و همراهان شان از منازل
رهایش متخصصین که در ساحه سه صد
جریب زمین تحت اعمار پوره است یک تعداد
آن تکمیل و مورد استفاده قرار گرفته است نیز دیدن
نمودند .

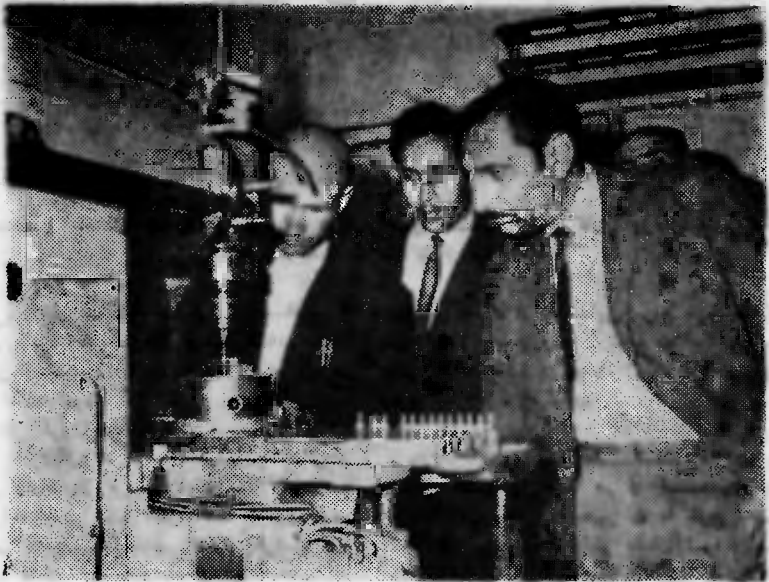
بنیاعلی صدراعظم و وزراء معیتی شان
قبل از ظهر همین روز به روضه مبارک رفته
و پس از اتحاف دعا از تمام قسمت های

دعای من اینست که خدیووند بزرگ مطابق
به تمنیات اعلیحضرت پادشاه محبوب ما به
همه ماوشما توفیق مزید خدمتگذاری عنایت
کند تا مسئولیت های خود را بهتر در لک
کرده و در این راهیکه همه ما بسوی هدف
مشترک و مجموعی برای خیر و سعادت کشور
حرکت میکنیم توفیق با ما همراه باشد .

بنیاعلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و
ذوات معیتی شان ساعت هشت و نیم شب ۱۵
حمل به مزار شریف موصلت نمودند .

در حد فاصل بین ولایات سمنگان و بلخ
بنیاعلی ملکیار والی بلخ ، تورن جنرال
مستغنی قوماندان قوای نمبر ۱۸ وکلای ولایت
بلخ در ولسی جرگه ، مامورین عالیرتبه ،
روسای موسسات صنعتی و تجاری و معاریف
ولایت بلخ از بنیاعلی صدراعظم استقبال
نمودند .

بنیاعلی صدراعظم و وزرای معیتی شان پس
از مصافحه واحوال پرسى مستقبلین در مقابل

بنیاعلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ضمن بازدید شان از فابریکه های کودو برقی
حرار تی مزار شریف از طرف لعلیت یکی از ماشین ها دیدن فرمودند

د افغانستان کالسی

تعمیر و اطراف آن مفصلاً دیدن نمودند .
ښاغلی صدراعظم همچنان صبح روز مذکور
از تعمیر نیم کاره مهمان خانه دولتی که در
پنج طبقه اعمار شده دیدن نمودند و در مورد
اصلاح بعضی از قسمت نقشه آن و اکمال
تعمیر به وزیر فواید عامه و رئیس پلان
ریاست شهرسازی هدایت دادند .
ښاغلی اعتمادی صدراعظم حین باز دید
از تعمیرات روضه شاه ولایت با احیای
صنعت کاشی کاری را ضروری خوانده و به
والی بلخ هدایت دادند که تاسیس فابریکه
کوچک کاشی سازی که در آن هنرمندان
ماهر این فن در احیای صنعت سهم بگیرند
مطالعه شود .

ښاغلی اعتمادی صدراعظم موقعیکه دوباره احیای صنعت کاشی کاری روضه شاه ولایت با
بوالی مزار شریف هدایت لازمه میدهند

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت ۴
بعد از ظهر ۱۶ حمل ۴۹ در سلام خانه در حالیکه
مامورین و منسوبین ولایت حاضر بودند با مردم
تبادل افکار نمودند .
تشنخیص مشکلات و مسایل مردم خوانده گفتند
حکومت در راه برآوردن تمنیات احتیاجات
و ضروریات آنها در حدود امکانات قدم های
سود مند و موثر میگذارد .

ښاغلی اعتمادی اظهار داشتند ما با دید
مسایل کشور را عمیقاً درک کنیم و در
تشخیص آن آگاهی و بصیرت به خرج دهیم.
ښاغلی صدراعظم خاطر نشان نمودند ما
امروز نظر به موقف مملکت خود برای
پیشرفت مملکت باید مساعی خود را در دو
جهت بکار ببریم یکی مبارزه با موانع پیشرفت
و دوم اهتمام در تهیه وسایل پیشرفت .

ښاغلی نور احمد اعتمادی بعد از استماع
بیانات استقبالیه مردم به آنها خاطر نشان کردند
که من و همکاران من در ولایت شما آمده ایم
تا به احتیاجات شما بهتر آشنا شویم و در
رفع آن تا آنجائیکه مقدور است بکوشیم و یا
به شما مشوره بدیم دیدار قیافه های باز
بشاش و امید وار شما به ما مسرت میدهد.
ښاغلی صدراعظم در محضر مردم وظایف
حکومت خود را خدمت به مردم و درک و

، والی بلخ ، قوماندان قوای نمبر ۱۸ اوکلای ولایت بلخ ، روسای دوایر دولتی و موسسات صنعتی ، انجیرانت و متخصصین تفصیلات بطرول و کود و برقی اشتراك نموده بودند .

بناغلی نور احمد اعتمادی - زراعظم ساعت ۹ صبح ۱۷ حمل با مامورین ، منسوبین اداری و لولسولان ولایت بلخ به صورت جداگانه تبادل افکار نموده راجع به مشکلات اداری شان هدایا تی دادند .

بناغلی اعتمادی مامورین و منسوبین اداری ولایت بلخ را مورد خطاب قرار داده گفتند : مامورین حکومت رابطه بین مردم و حکومت هستند که این رابطه باید رابطه سالم باشد ، و این رابطه سالمتر میشود اگر مامورین حکومت و مردم مکلفیت های خود را یکی به مقابل دیگر صمیمانه انجام دهند انجام همین اصل حقوقی رابطه مردم و حکومت را سالم و صمیمی نگاه داشته و همکاری مردم را بیشتر جلب مینمایند .

بناغلی اعتمادی بیان داشتند يك جا معه را وقتی ما سالم گفته میتوانیم که مردم در آن جامعه احساس مصئونیت بکنند . مصئونیت را قانون تامین مینماید اما تطبیق قانون بر عهده شما مامورین حکومت است . بناغلی صدراعظم بر خورد و پیشامد مامورین حکومت را بامردم قابل توجه خوانده و متذکر شدند که پیشامد مطلوب و یا نا مطلوب شما در قضاوت مردم تاثیر خاصی میگذارد و معیار قضاوت راجع به يك اداره سالم و ناسالم از همین جا شروع میگردد .

بناغلی صدراعظم خاطر نشان نمودند که در معامله با مردم مامورین حکومت طوری رفتار نمایند که مردم احساس کنند که حکومت حامی حقوق آنهاست .

بناغلی اعتمادی نقش مامورین حکومت را در نزدیک ساختن مردم با حکومت و همچنان ایجاد اعتماد به حکومت و یا برعکس ان را مؤثر خواندند و گفتند ماموریکه برین اصل التفات ندارد در حقیقت بر خلاف همه ارزش های که يك نظام بروی آن استوار است قدم گذاشته است .

بناغلی اعتمادی خاطر نشان کردند وقتی یکی از مامورین حکومت بدون در نظر گرفتن موقف وضع اقتصادی و شرایط روحی يك

بناغلی صدراعظم اظهار داشتند که برای پیشرفت و تنبیه زندگی مرفه ، ما محتاج به يك کوشش بزرگ برای بمیان آمدن وضع بهتر اقتصادی هستیم . يك اقتصاد قوی و سالم که بتواند مردم ما را به آینده امیدوار سازد و از يك آینده بهتر نوید بدهد .

بناغلی صدراعظم گفتند ما مجبور هستیم مملکت خود را بسوی هدف های اقتصادی سالم و مترقی سوق بدهیم و با استفاده از همه امکانات که میسر گردد سوبه زندگی مردم خود را بالا ببریم . و امید رفاهیت عمومی را فراهم کنیم . بناغلی اعتمادی بیان داشتند به صورت عموم یافتن راه حل مشکلات و ایجاد يك تحرک اقتصادی در ممالک سوبه ما منوط با ایجاد منابع مالی و تولیدی است که آنهم مستلزم همکاری و سهم گیری مردم میباشد .

بناغلی صدراعظم حکومت راجامی و پشتیبان قانون خوانده گفتند همانطوریکه حکومت به قانون و حقوق مردم احترام میگذارد با قدرت کامل در مقابل عدم مراعات قانون می ایستد . بناغلی اعتمادی حفظ حدود قانون را محترم خوانده گفتند ما عقیده داریم که در پناه انضباط اجتماعی و حفظ حدود قانون و عدم تجاوز است که يك جامعه میتواند تمام نیرو های خود را بکار اندازد و از آن برای رفاه اقتصادی و آسایش عمومی استفاده کند .

بناغلی صدراعظم از نهضت های اجتماعی که تحت قیادت اعلیحضرت معظم همایونی در مملکت پدید آمده است متذکر گردیده خاطر نشان کردند که نهضت ها نیاز مند اكمال عناصر معنوی و مادی است .

بناغلی اعتمادی گفتند : مسرت داریم که می بینم همکاری همه جانبه در راه پسر رسیدن این نهضت و آرزو های نیک پادشاه ما از مردم دیده شده که این امر اطمینان میدهد که استمهاد جلی مردم ما با اشتراك مساعی همگانی ، ما را از این مسیر سالمانه گذر میدهد . و رسالت تاریخی را که بعهده ما گذاشته است به انجام میرساند .

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و وزرای معینی شان ۱۶ حمل در دعوتی اشتراك نمودند که از طرف ریاست تفحصات بطرول در کلوب آنریاست ترتیب یافته بود ، درین دعوت علاوه از اعضای معینی بناغلی صدراعظم

د افغانستان کالسی

مأمورین و همکاران حکومت باید در دسترس حکومت واقعیت های لازمه را بگذارند . مأمورین حکومت در همه شناخت مسایل و مشکلات مردم با مردم تفاهم کند و از خود آنها مشوره بگیرد و به آنها نیکه حقایق را می پویشاند و ظاهر سازی مینمایند در تفسیر مشکلات نیا بد موقع بد هند .

بنیاغلی صدراعظم با ولسوالان هدایت دادند تا هر یک در منطقه خود امکانات ایجاد تشبثات تولیدی را با مشوره مردم مطالعه نموده و راپور کار خود را هر چه زود تر به مقام صدارت تقدیم نمایند .

هکذا بنیاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در حالیکه دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف و دیگر هیئت معیتی شان حاضر بودند ساعت پنج بعد از ظهر ۱۷ حمل با استادان معلمین و معلمات شهر مزار شریف در عمارت سلام خانه ملاقات نمودند .

استادان و شاگردان معارف مزار شریف ورود بنیاغلی صدراعظم و هیئت معیتی شانرا در تالار سلامخانه با کف زدنهای ممتد بدرقه کردند .

قبل از آنکه بنیاغلی اعتمادی بیانیه شاعر ایراد کنند چند تن از معلمین و معلمات معارف ضمن بیانیه های ورود بنیاغلی صدراعظم و هیئت معیتی شانرا خیر مقدم گفتند . آنها از انگشترهای اخیر کشور و پلان های نیکه رویدست حکومت است با قدر دانی یاد نمودند .

آنها به بنیاغلی صدراعظم اطمینان دادند که مردم شاه دوست ولایت بلخ همواره به ندهای نیک حکومت لبیک گفته و در راه عملی کردن پلان های عام المنفعه دو لتسم فعال داشته و جهاد ملی را علیه پسمانی و ارتجاع نسبت به همه چیز مقدم میدارند آنها شعار خدا ، وطن ، شاه را گرامی دانسته و ترقیات مزید کشور را تحت رهنمایی های پادشاه بزرگ آرزو نمودند .

بنیاغلی صدراعظم در بیانیه ای که در مقابل اهل معارف ایراد کردند گفتند در این لحظه که با شما مقابل هستم احساس غم ندارم من هر وقتیکه با جوانان کشور و اهل معارف مقابل میشوم احساس خاصی بمن دست میدهد .

فرد به او پیشنه نامطلوب مینماید آیا چگونه میتوان توقع داشت که آن فرد با این حرکت و طرز پیشامد این مأمور به ارزشی های ملی وفادار بماند و با یک علاقمندی خود را جز آن جامعه بخواند و در راه بهبود سمنی و مجاهدت بعمل آرد .

بنیاغلی اعتمادی بیان داشتند تا دستگاه هدایتی یک جامعه طایفه نباشد هیچگونه انگشتری صورت نفوس هد گرفت یک دستگاه اداری تا سالم نمیتواند جواب مشکلات مردم را بدهد .

بنیاغلی صدراعظم گفتند ما بعینت قوه اجراییه با حقایقی که توضیح کردیم در معرض یک امتحان و قضاوت بسیار مهمل قرار داریم و با فهم خطیر بودن این مسئولیت وظیفه نمود میدانیم برای سعادت مملکت ، برای حفظ منافع ملی ، برای حمایت اساسات و ارزش های اسیل ملی و اسلامی که بنیان جامعه ما بر وی آن استوار است روشن بسازیم که به مقابل هیچ نوع حرکت تا سالم و هر نوع انحراف از حدود وظیفه هیچکس بهر موقتی که باشد جزئی ترین توقع فرو گذاشته از ما نداشته باشند و همچنین هر مأموریکه در حدود وظیفه خود سالم پیش میرود با بد متوجه باشد که ما از هیچگونه تقدیر و حمایت در حق او دریغ نخواهیم کرد .

بنیاغلی اعتمادی در جمع حفظ حیثیت مراتب و مقام مأمورین حکومت خاطر نشان کردند که حکومت در اصلاحات اداری در نظر دارد در ادارات و موسسات حکومت یک سیاست ثابت و متین حکمفرما باشد .

بنیاغلی صدراعظم گفتند در لایحه استخدام مأمورین امتیازات و ملاحظات قابل توجهی در نظر گرفته شده است و حکومت سمنی کامل دارد که آسایش و اطمینانی را که پایه اصلی و امید و اوری مأمور است که در آن اصلاحات مدقشر داشته باشد تا سابقه و آینده مأمور دستخوش میل و اراده منطقی و غیر منطقی موسسات نشود .

در ملاقات با ولسوالان ولایت بلخ بنیاغلی صدراعظم از ایشان خواهش گروه تامل مشکلات واقعی مردم را صمیمانه درک کنند . و به دسترس حکومت بگذارند .

بنیاغلی صدراعظم به ولسوالان اظهار داشتند

بازدیدها

مردم و فعالیت های مثبت چریکان تماس نموده گفتند حکومت از عناصر آگاه و وطن پرست که از راه فعالیت های اجتماعی ، علمی ، فرهنگی ، اقتصادی و سیاسی جهت پیشرفت مملکت و ایجاد یک جامعه بهتر و سالمتر به فعالیت های مثبت میروانند ، پشتیبانی می کند اما اجازه نمیدهد هیچکس یا مقررات و سنت مملکت و جامعه خود قطع رابطه نماید و از راه منفی تشویقی را به مقابل پیشرفت و معیارهای قبول شده وطن براه اندازد .

شیاغلی اعتمادی آگاه جوانان را در تشخیص مسائل ملی به معیارهای خواننده متذکر شدند جوانان نباید در تشخیص مسائل ملی به معیارهای که برای مملکت ساخته نشده است اتکا نمایند چه این اتکانات گمراهانه ما را از سر منزل مقصود دور نگه میدارد .

شیاغلی صدراعظم به سهم جوانان در نهضت و تحول کشورشان تمسک کردند و گفتند ما با حفظ ارزش های دینی ، ملی و اصالت افغانی بدون آنکه تغییری در ماهیت شخصیت ملی و سنت وطن خود داده باشیم باید نهضت و تحول را برای خیر مملکت و مردم خود صمیمانه به پیش ببریم .

شیاغلی صدراعظم برای ایجاد یک آرامش فکری در مملکت ، تفاهم بین مسردم مخصوصاً نسل جوان و نسل کهن سال مملکت را مهم خوانده گفتند : این تفاهم باید بین پیرو جوان نسل امروز و کنگله دیروز حتماً ایجاد شود و اگر فاصله درین راه ایجاد شده است سعی شود تا فاصله ها پهن شود سعادت مملکت از بین پرورد والیته دزدان ساختن این فاصله ها نقش مملعتن استعدان و مریبون نهایت با ارزش میبایشد .

شیاغلی صدراعظم در استقبالی از تحول مملکت گفتند ما می بینیم قسماً مردم ما در دو جهت مخالف قرار دارند . عده هستند که آرزو دارند شرایط زندگی در مملکتشان بزودترین فرصت به شکل بهتر که مطلوب است تغییر شکل بدهد و هم عده دیگری هستند که اصلاً برای قبول تحول قهقش نشان میدهند باید به صورت بگویم آنها بیکه توقع دارند و آرزو مند هستند که افغانستان هر چه زودتر واجد شرایطی

این احساس از برای آنست که خود را در مقابل آینده کشور می بینم و در مقابل آینده کشور می بینم و در مقابل فردای مملکت می یابم در مقابل کسانی می بینم که آنها سازنده فردای کشور اند .

اندیشه های بیکه ما برای فردای کشور خود داریم مجاهدات و تلاش های بیکه ما برای فردای مطلوب فردا بیکه مطابق آرزو ها و آمال است این احساسات را تولید میکند .

شیاغلی صدراعظم علاوه کردند : من در قیافه هر جوان آینده کشور را سراغ میکنم و من فکر میکنم که باید هر فرد کشور درین احساس با من همراهی داشته باشد .

شیاغلی صدراعظم در خطاب به اهل معارف مسئله معارف را از مسایل حساس کشور خوانده گفتند در نظر حکومت مسئله معارف از مسایل مهم اجتماعی مملکت است حکومت مسئله انگشمار معارف را بر هر امر دیگر مقدم میشمارد و پیشرفت آنها از مسایل مهم افغانستان میداند .

شیاغلی اعتمادی خاطر نشان کردند امید همه بطرف معارف است معارف ما باید ضامن صیانت و موجودیت ملی ، هویت ملی و مزایای معنوی ما باشد معارف ما باید جوانان ما را خدا شناس ، شاه دوست ، وطن خواه مجاهد و معتمد به نفس تربیت کنند .

معارف باید به منظور سعادت افغانستان استعداد های خلاقه مملکت را کشف کند ، تربیت نماید و به خدمت مردم عرضه بدارد در جوانان ما قدرت های خلاقه زیاد وجود دارد باید آنها را شناخت و پرورش داد و از آنها برای تأمین یک زندگی سعادت مند استفاده نمود .

شیاغلی صدراعظم گفتند ما در راه انگشمار معارف راه دور و درازی را باید طی کنیم در امور معارف آنچه باید بشود خیلی زیاد است معارف ما اگر از یک طرف توسعه و انگشمار یافته هنوز هم به مشکلات زیاد روبرو است کمبود معلم ، کمبود عمارت ، کمبود وسایل تحصیل از مشکلات درجه اول معارف است حکومت با اساس پروگرام های مرتبه عمیقاً باین مشکلات مبارزه مینماید .

شیاغلی اعتمادی در موضوع همکاری

د افغانستان کالنی

شاگردان استادان و هیئت اداری در برابر نیازمندی‌ها و مسایل معارف در منطقه شان از یناغلی صدراعظم سولاتی کردند پیشنهادهای عرضه نمودند که از طرف یناغلی صدراعظم توضیحاتی در زمینه ارائه گردید .

یناغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم ووزرای معیتی شان ساعت ۹ شب ۱۷ حمل در دعوتیکه از طرف پروژه عمومی شبرغان در سلامخانه مزار شریف ترتیب شده بود اشتراک نمود . در این دعوت علاوه از اعضای معیتی یناغلی صدراعظم والی بلخ ، قوماندان قسوا ی نمبر ۱۸ وکلای ولایت بلخ ، روسای دوایر و متخصصین پروژه نیز شرکت کرده بودند . یناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ووزراء معیتی شان صبح ۱۸ حمل از فابریکه نساجی بلخ فابریکات صناعتی لیمتد و دستگاه های کشمش پاکی دیو والی و بلخ دیدن نمودند .

یناغلی صدراعظم حین باز دید شان از ین فابریکه بوزیر معادن و صنایع هدایت دادند تا یکمده کارگران فابریکه را به فابریکات دیگر نساجی به منظور تربیه بحیث پرسونل فنی شامل نمایند تا حین افتتاح فابریکه آنها بحیث پرسونل فنی وارد بکار به فعالیت آغاز نمایند .

فابریکه صناعتی باختر که بنا غلی صدراعظم از آن دیدن نمودند دو صد نفر را بخود جذب نموده واز پنجاه تن مواد خام در بیست و چهار ساعت هفت تن روغن مایع استحصال میکند .

دسخی صناعتی لیمتد موسسه که ظرفیت پاک کردن بیست هزار تن پخته را در سال دارد حاوی دستگاه های جن و پرس وورکشاپ ترمیم است .

فابریکه های کشمش پاکی یو والی و بلخ هر کدام در هر ساعت دونیم تن کشمش را پاک ، پیکنگ و آماده صدور بخار میسازد . یناغلی صدراعظم در ختم بازدید شان در کتاب خاطرات فابریکه صناعتی باختر اعضاء نموده موفقیت دستگاه های صنعتی را برای خدمت بیشتر به اقتصاد ملی تمنا نموده کامیابی متسوی بین و کارکنان فابریکات را آرزو نمودند .

هنگام بنا غلی صدراعظم در شهر بلخ

باشد که امروز در پیشرفته ترین ممالک دنیا موجود است اگر چه این مشروع میباید اما واقعیت نیست همچنین به آنها بیکه با چیزی که دارند قناعت مینمایند و آنرا کافی می شمارند واصلاً برای قبول هیچ نوع تحول آمادگی نشان نمیدهند با ید تقسیم کرد که شرایط دنیای امروز فرق کرده است و آنها نیز باید خود را برای قبول آن شرایط و تحول آماده سازند . در همین جا ست که باز وظیفه جوانان و مر بیون دوباره تبارز میکند . ما در موفقیت دیمو کراسی به شرایط نظام خود مسئولیت بزرگی داریم و قسمتی بزرگ این مسئولیت باز هم متوجه اهل خبره ، اهل معارف و جوانان کشور است .

جوانان باید مسئولیت خود را در مقابل نظام ، در مقابل قانون ، احترام به قانون و حفظ قانون در مقابل دیمو کراسی در مقابل تحول و در مقابل فردای کشور درک کنند و درین راه همکاری و تقاضای هم داشته باشند . در شناخت ارزش های قانون و احترام به اصول و قانون را اولتر از همه ما از طبقه متور اهل معارف و جوانان توقع داریم . ما آرزو مندیم جوانان ما برای اداره فردای مملکت از همین حالا آمادگی بگیرند ما با احترامیکه به استادان و مر بیون و امیدیکه به جوانان داریم امید داریم آنها نقش خود را در استحکام دیمو کراسی در یک فضای مأمون و مطمئن بصورت سالم ایفا نمایند . یناغلی صدراعظم ابراز داشتند قوه اجرائیه با تمام آرزو های صمیمی که برای خدمت مردم و خدمت مملکت دارد نمیتواند وظیفه خود را سطحی ببیند و از سنگینی مسئولیت آن نادیده بگذرد موفقیت ما در پیشبرد وظایف مان بدون همکاری و تقاضای شما به درستی ایفا نمیکردد تقاضای هم و تساند با علاقمندان مملکت را ما زیر بنای سعادت مملکت و بهترین عامل تشخیص مسایل ملی می دانیم و این تقاضای هم در قدم اول باید از ساحه معارف و از طرف شما استادان و شاگردان جوان بعمل بیاید .

یناغلی صدراعظم بعد از بیانات شان در موقع دادند و خواشش کردند اگر حضار سولاتی داشته باشند ارائه کنند تا به آن روشنی انداخته شود که بالران عمده از

بازدیدها

سرمایه داران ولسوالی آنچه آمادگی خود را برای انکشاف محل تحت رهنمائی های حکومت اظهار داشتند و همچنان متذکر شدند که آنچه برای تاسیس صنعتی، قالین بافی، دباغی، نساجی پلاستیک سازی، تیل کشی و صنایع کوچک پیلهوری مسا عد میباشد و برای تاسیس همچسو موسسات اظهار آمادگی کردند .

همچنان ښاغلی اعتمادی حین ملاقات با مردم بوزیر زراعت هدایت دادند تاچاره اساسی تزئید مقدار آب را برای زراعت و آب مشروب اهالی با مشوره مردم تحت مطالعه بگیرد . راجع به تکمیل شفاخانه و امکانات استفاده از آن ښاغلی صدراعظم به وزیر صحیه هدایت دادند . ښاغلی صدراعظم در باره حفظ مالچر ها کمک مردم را توصیه نمودند .

ښاغلی اعتمادی در عرض راه از جریان کار شاهراه مزار شریف شبرغان که امور ساختمانی قیر ریزی آن از طرف قویکار جریان دارد دیدن نمودند .

همچنان ښاغلی صدراعظم بوزیر فواید عامه هدایت دادند تا سه صد هفتاد تن قیر مورد ضرورت یک قسمت از جاده های شهر مزار شریف و سرک میدان هوایی آن تهیه و به دسترس پروژه شاهراه مزار شبرغان گذاشته شود تا جاده های داخل شهر و سرک میدان هوایی مزار شریف قیر ریزی شود . ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در حالیکه دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف و دیگر وزراء و همراهان شان به معیت ښاغلی صدراعظم بودند روز ۲۰ حمل از تاسیسات استخراج و انتقال گاز در خواجه گوگردک مفصلا دیدن نمودند که در هر قسمت از طرف انجنیران مربوطه توضیحات داده میشود .

ښاغلی صدراعظم از تاسیسات تصفیه خانه گاز نیز مفصلا دیدن نمودند .

همچنان ښاغلی صدراعظم از جریان برمه کاری چاه های طبقات گاز سلفر دار جوراسیک که به منظور تعیین و تخنیک ذخایر گاز در جریان میباشد نیز دیدن نمودند .

ښاغلی صدراعظم کارگران استخراج و انتقال گاز خواجه گوگردک را مخاطب قرار داده گفتند : زحمت شباروزی شما جوانان

از مسجد خواجه ابو نصر پارسا ، بسرج عیاران و اولین مسجد اسلامی بلخ بنام صبح دیدن نموده و در باره ترمیم مسجد خواجه پارسا هدایت دادند .

ښاغلی صدراعظم حین اقامت شان در ولایت بلخ اعمار یک هتل یک صد بستر عصری را در شهر مزار شریف تجویز نمودند و به وزیر فواید عامه هدایت دادند تا پس از تکمیل نقشه این عمارت توسط پروژه سرک سازی شاهراه پلخمری شبرغان اعمار گردد .

ښاغلی اعتمادی و همراهان شان ساعت نه و نیم صبح ۱۹ حمل به منظور بازدید امور اداری ، اجتماعی ، عمرانی و کلتوری جانب ولایت جوزجان عزیمت نمودند .

ښاغلی صدراعظم در حصه فاضل بین ولایت بلخ و ولایت جوزجان از طرف دکتور محمد صدیق والی رئیس محکمه ، وکلای ولسی جرگه ، سناتور جوزجان و عسده از موسفیدان آن ولایت استقبال شدند .

ښاغلی اعتمادی ساعت ۲ بعد از ظهر به ولسوالی آنچه مواصلت نموده و با استقبال نهایت گرم مردم آنجا مقابل گردیدند .

ښاغلی صدراعظم باشاگردان معارف و اهالی احوال پرسى نموده و نان چاشت را با ما مورین و اهالی آنچه صرف کردند . ښاغلی صدراعظم در ملاقاتیکه با مردم ولسوالی آنچه نمودند آنها را مخاطب قرار داده گفتند از حضور اعلیحضرت پادشاه بزرگ ما ماموریت دارم تا تمینات شانرا به ملت و فاشمارشان بوسانم و ضمنا مشکلات شما را درکنمایم و مشترکا راه حل آنرا جستجو نمایم .

ښاغلی صدراعظم گفتند حکومت برای خدمت مردم و بهبود سوبه زندگانی مردم مسئولیت دارد که برآوردن این آرزو و رفع مشکلات اشتراک مساعی مردم و حکومت را با ایجاد میناید . ما برای رفع مشکلات به همکاری بسیار صمیمی مردم نیاز داریم همکاری تنها به گفتار نمیشود باید عملا مردم و حکومت هر دو این همکاری را باهم تبارزیدهند .

ښاغلی صدراعظم در بهبود وضع محل مطالعه امکانات سرمایه گذاری را درساحه های تولیدی توصیه نمودند . دراین ملاقات

جامعه و همکارۍ مردم و حکومت مېبا شد اشاره نموده و این ارزش ها را تحت شعار خدا ، وطن ، شاه زیر بنای اعتلا و پیشرفت کشور خواندند و اضافه نمودند که تحت این شعار همه افراد کشور به هر گوشه که مېباشند و بهر قبیله ایکه منسوب باشند باوحدت بحيث يك كل جمع شده میتوانند .

درین اجتماع چند تن از اهالی به نمایندگی مردم خود ضمن بیانیه های خیر مقدم و رود ښاغلی صدراعظم و همراهان شانرا استقبال نموده و گفتند جای خوشی و سعادت است که با پیروی از نیات پادشاه بزرگ مارتیس حکومت ووزرای کابینه درین منطقه دور افتاده وارد گردیده و وضع زندگی رعایای و فاشعار شاهانه را مطالعه و برای بهبود آن راه های معقول تر را سراغ می نمایند . آنها گفتند که در پرتو دیمو کراسی امروز بوضاحت می بینیم که بین رئیس حکومت و مادری محفل فاصله وجود ندارد و ما آزادانه با آنها صحبت می کنیم و برای اعتلای کشور ، حکومت و مردم تبادل افکار می نمائیم .

ښاغلی صدراعظم در بین احساسات گرم اهالی جانب انکوت که تفحصات پترول در آنجا جریان دارد حرکت نموده و از جاهاییکه به اثر برمه کاری پترول بدست آمده و آماده استخراج مېباشند مفصلا دیدن نمودند . ښاغلی صدراعظم به ښاغلی منصور وزیر معادن و صنایع هدایت دادند که از امکانات نفت و گاز درین ساحه با یدحد اکثر استفاده صورت گیرد و لازمی است تامطالعه طبقات این ساحه و سایر ساختمان های مربوط به منابع گاز طبیعی توسعه یابد .

همچنان ښاغلی صدراعظم به وزیر معادن و صنایع هدایت دادند که گاز طبیعی مورد مطالعه قرار گرفته دیده شود که برای استحصال برق برای شهر آنچه و مردم شبرغان چه نوع کمک شده میتواند .

همچنان ښاغلی اعتمادی مطالعه جدی و فوری نفت انکوت را خواستار شدند که از آن چگونه باید بهره برداری شود و دستگاه تصفیه تا کدام پیمانه اقتصادی می باشد . ښاغلی صدراعظم و همراهان شان ساعت

مملکت ضامن سعادت آینده افغانستان است . ښاغلی صدراعظم از انجیران داخلی و شوروی و کار گرانیکه درین ساحه مصروف کار مېباشند اظهار خوشی نموده توفیق بیشتر جوانان افغان را برای خدمت در انکشاف اقتصاد ملی تحت قیادت اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه محبوب ما از خداوند خواستار شدند ښاغلی صدراعظم پس از باز دید مفصل از ساحه خواجه گوگردك جانب ولسوالی سرپل حرکت نموده ساعت دو نیم بعد از ظهر در آنجا مواصلت نموده و نان چاشت را با اهالی آنجا صرف نمودند .

ښاغلی صدراعظم در اجتماع بزرگ اهالی ولسوالی سرپل که در آن مامورین ، معلمین و شاگردان معارف و هزاران نفر از اهالی سرپل بدور ښاغلی صدراعظم حلقه بسته و با صدا های زنده باد اعلیحضرت پادشاه بزرگ ما احساسات شاه دوستی خود را ابراز می نمودند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم اظهار داشتند که معارف خواهی شما نمایندگی از رشد ذهنی و علاقمندی به پیشرفت و ارتقای کشور میکند . ښاغلی صدراعظم متذکر شدند که آرزوی حکومت است تاوسایل تحصیل و تنویر جوانان و مردم را تا آنجاییکه توان دارد فراهم آورد .

ښاغلی اعتمادی گفتند : آرزوی حکومت خدمت به شماست ما در راه خدمت شما به نزد خدای خود ، نزد پادشاه بزرگ خود و به نزد مردمان خود مسئولیت بزرگ داریم و یکی از غایب های سفر ما جستجوی امکانات شرایط بهتر زندگی در هر منطقه مطابق به شرایط محل مېباشد .

رسیدن باین آرزو به همکارۍ شما با حکومت نهایت موثر و با ارزش است .

ښاغلی صدراعظم اظهار داشتند حکومت ملتفت است که مشکلات شما چیست حکومت میدانند مردم از او چه میخواهند . مردم هم باید بدانند که مکلفیت های شان به مقابل مملکت و قانون چیست .

ښاغلی صدراعظم در محضر مردم در ضمن شرح و تفصیل راز های موفقیت ملی از چند اصل مهم که عبارت از روحیه و حدت ملی و برادری ، امنیت و آرامش اجتماعی و فکری

بناغلی نور احمد اعتما دی صدر اعظم موقعیکه از دستگاه استخراج مواد نفتی دیدن مینمایند

هشتونیم شام ۲۰ حمل بمرکز ولایت جوزجان
مواصلت نمودند .
بناغلی نور احمد اعتما دی صدراعظم
در محضر مردم شهر شبرغان و سنگ چارک
گفتند مشکل قوم در هر گوشه کشور که باشد
مشکل همه مردم مملکت است و همچنین
منافع یک منطقه کشور منافع همه مردمان
است .
بناغلی صدراعظم تذکر دادند آرزوی
پادشاه محبوب ما آرامی و رفاه رعیت شان
میباشد ما آرزو مندیم تا مردم ما مقام خود
را در حل و شناخت مسایل ملی و استحکام
اقتصاد ملی مملکت بصورت مثبت و شایسته
احراز نمایند و در تاریخ نهضت جا مه
خود نقش موثر خود را ایفاء کنند .
بناغلی صدراعظم علاوه کردند ما آرزو مندیم
زندگی مردم ما پر از فعالیت و دینا میزم
آمیخته یا تفکر و تعقل باشد و وظیفه حکومت
است تا خود را با مسایل و مشکلات مردم
آشنا سازد و در راه برآوردن تمنیات آنها
در حدود امکانات قدم های استوار و موثر
بر دارد .
بناغلی صدراعظم افزودند ما آرزو داریم
تا مملکت به پای خود بایستد و همه مردم
در پناه توانائی اقتصادی عمومی مملکت
در رفاهیت بسر ببرند و برای تامین
این مأمول بر حکومت است تا با مشوره و
همکاری شما مردم در امور اقتصادی مملکت
نقشه های صحیح و عملی طرح کند و در پناه
قانون و پشتیبانی مردم آن نقشه ها را
عملی سازد .
بناغلی اعتمادی گفتند استقرار حکومت
قانون و پشتیبانی مردم از قوانین شرط
اصلی رشد اقتصادی است تجربه نشان داده
است که رشد صنعت ، رشد تجارت و انکشاف
علم و فن بیشتر در آن جامعه سرعت می یابد
که در آن حمایت قانون گذاری ملی امنیت
و مصئونیت اقتصادی بیشتر تضمین شده
باشد .
بناغلی صدراعظم علاوه کردند در حصه

د افغانستان کالونی

ها هدایت دادند . همچنان ښاغلی صدراعظم په وزیر معادن و صنایع هدایت دادند تا امکانات فنی و پولی توپولیس شهر شبرغان را از مرکز تجمع گاز خواجه گوگردک مطالعه نماید و راپوری را در این قسمت بد سترس حکومت بگذارد .

ښاغلی صدراعظم بوزیر فواید عامه هدایت دادند تا جاده های داخل شهر شبرغان را قیر ریزی نماید و به وزیر صحیه توصیه گردید تا در تکمیل شفاخانه شبرغان توجه جدی بعمل آید .

درین محفل دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف گفت وزارت معارف ارتقا ښوونځی متوسطه شهر غانرا به لیسه تحت مطالعه قرار داده و امکانات آنسرا جستجو میکند .

در این محفل وکیل سنگ چارک درولسی جرگه ، همچنان سنا تور جوزجان با چندتن از اهالی همکاری های خود و مردم را به ښاغلی صدراعظم اظهار داشتند وعده دادند که تحت قیادت اعلیحضرت پادشاه بزرگ افغانستان و تحت شمار خدا (ج) وطن، شاه از هیچگونه همکاری با حکومت دریغ نه نمایند و به سهم خود تحت هدایات فنی حکومت به تشبثات اقتصادی که منتج به نفع خود و مملکت شان گردد حصه میگیرند . ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم روز ۲۱ حمل در حالیکه دکتور محمدصدیق والی جوزجان نیز معیت شان بود از پارک جدید الاحداث شبرغان دیدن نمودند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در حالیکه دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف و دیگر هیئت معیتی شان حاضر بودند با استادان ، هیئت اداری و شاگردان معارف شبرغان تبادل الفسکار نمودند .

ښاغلی اعتمادی صدراعظم در حالیکه از طرف شاگردان با کف زدن های ممتد بدرقه میشدند در اجتماع اهل معارف گفتند: مسرت دارم خود را در بین نسل جوان کشور میبینم مملکت بشما معلمین جوان و شاگردان حساس چشم امید دارد ، من بارها گفته ام که معلمین و جوانان پایه های مهم نهضت فکری و ترقی در مملکت میباشد

سهم گیری در انکشاف محل سهم خودمردم مخصوصا سرمایه داران محل نهایت مفید و باارزش است تشبثات خورد اقتصاد دی که امروز در صفحات شمال مملکت وجود دارد اگر بصورت درست تنظیم میشوند و به صورت سرمایه گذاری های عمده و تاسیسات مهم منفرد یا متحد عمل میکنند یک حصه بزرگ مشکلات اقتصادی مملکت را مرفوع میسازد .

حکومت در حصه خود تا آنجاییکه چیزی بدست آورده و به اختیار و توان داشته کاری را انجام داده و میدهد ، انکشاف بیشتر به مدارک بیشتر مالی نیازمند است که در اینجا مردم مکلفیت خود را در حصه تقویه بنیه مالی دولت احساس نمایند .

ښاغلی اعتمادی گفتند حکومت با در نظر داشتن این اصل جهت تقویه بنیه مالی و با توجه به اصل عدالت اجتماعی با حفظ منافع نسبی همه طبقات تداوم بپوشیدن که امید داریم شما با همین روحیه و تفاهم که امروز در حصه همکاری با حکومت ابراز داشته اید همکاری صمیمانه خویش را در آن موضوع نیز نشان بدهید .

خوشبختانه در ولایات شمال مملکت شرایط اقتصادی خوبی موجود است منتها رهنمایی بکار دارد تا مردم را بطریق استفاده بهتر از این شرایط ملتفت سازد و همین تشبثات کوچک اقتصادی بهتر تنظیم گردد و نفع خود محل بالوسیله به نفع تمام افغانستان بصورت کل مورد استفاده قرار بگیرد .

حکومت به سهم خود نظر مردم را احترام میکند چه حکومت معتقد است که با این عمل نه تنها حمایت و پشتیبانی مردم را در پروگرام های اصلاحی جلب بکند بلکه از نظریات مردم در سر نوشت مملکت استفاده بنماید .

ښاغلی صدراعظم بعد از استماع مشکلات مردم بوزیر زراعت و آبیاری هدایت دادند تا هرچه زودتر هیئتی را به ولایت جوزجان بفرستد تا در قسمت امراض تاک های این ولایت مطالعات کند و ادویه و رهنمایی های لازم را برای مردم فراهم نماید و همچنین برای پخته کاری دهته های نهرها و جویبار

بازدیدها

واز آرزوهای ما است که این پایه هامتین مستحکم واستوار باشد .

بناغلی صدراعظم در اجتماع معلمین و شاگردان گفتند معارف پایه و اساسی انکشاف مملکت است و نقش معلمین در این مامول مبین و مشخص است مساعی و مجاهدت حکومت ها وقتی به نتیجه مطلوب میرسد که سرلوحه کار حکومت ها تربیت سالم مردم باشد و این تربیت در قدم اول بدست معلمین دلسوز صمیمی و وطنخواه صورت میگیرد .

در حصة جوانان و نقش آنها در انکشاف مملکت بناغلی اعتمادی صدراعظم گفتند که جوانان ما بانیان فردای افغانستان اند ما توقع داریم جوانان ما حاکمیت بر خود و بر مقدرات خود داشته باشد ما میخواهیم جوانان ما مهذب با تربیت و دارای ابتکار و افکار خلاقه باشند ما همیشه کوشیده ایم فهم اجتماعی و قدرت درک امور به جوانان بیشتر میسر گردد ما عقیده داریم برای حفظ استحكام آزادی اگر از يك طرف وظیفه داریم آزادی و حقوق مردم را حمایت کنیم از جانب دیگر تجاوز به قانون را که وجود این آرزو ها را حفاظت میکند نیز نباید اجازه بدیم شرط اصلی استفاده از آزادی ها قبول مسئولیت است ، آزادی حسن مسئولیت ،

و حمایت حقوق دیگران را میخواهد . بناغلی صدراعظم علاوه کردند : ما نظر به مکلفیت و مسئولیتی که داریم باید برای همیشه يك سازمان محیط سالم ، آرام و مطمئن فراهم نمائیم .

بناغلی اعتمادی صدراعظم شاگردان معارف را مخاطب قرار داده گفتند شما در ضمن بیانیه های خود پشتیبانی خود را از جهاد ملی اظهار نمودید که ما آنرا به نظر قدرسی تکریم ما واقعا پشتیبان جهاد ملی مغز های متفکر پیران و افتخار مترقی جوانان را میدانیم که حقیقتا میخواهند منافع وطن شان در این جهاد ملی استحكام بیابند .

بناغلی صدراعظم به تعقیب ملاقات با اهل معارف با مامورین ، ولسوالان ولایت جوزجان نیز ملاقات نمودند و در ضمن استفسار از مشکلات اداری آنها گفتند همکاری صمیمانه بین حکومت و مردم اعمال متقابل میخواهد

بناغلی صدراعظم به تعقیب ملاقات با اهل معارف با مامورین ، ولسوالان ولایت جوزجان نیز ملاقات نمودند و در ضمن استفسار از مشکلات اداری آنها گفتند همکاری صمیمانه بین حکومت و مردم اعمال متقابل میخواهد

بناغلی صدراعظم در ختم مجلس را جمع به استفاده بهتر و بیشتر از آبهای تحت الارضی و روی زمین و مطالعه امکانات بیشتر استفاده از آب های تحت الارضی را در مناطقی که امکان پذیر باشد و هم راجع به انسجام و توحید طرق نقشه برداری هدایات لازم به بناغلی امان الله منصور وزیر معادن و صنایع و بناغلی عبدالحکیم وزیر زراعت و آبیاری دادند .

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و وزرای معینی شان به سلسله بازدید شان از صفحات شمال و غرب کشور روز ۲۲ حمل وارد ولایت فاریاب گردیدند . بناغلی صدراعظم در اجتماع مردم فاریاب اظهار داشتند :

برای پیشبرد پروژه ها و انکشاف مملکت سه چیز عامل اساسی بشمار می رود .
نهم - سرمایه و زمان .
هرگاه این سه عامل با علاقمندی ، صمیمیت و تقوا آموخته شد هر بنا که ریخته میشود بسر میرسد . ما باید برای رسیدن باین سه عامل صمیمانه جد و جهد نماییم .
هکذا بناغلی صدراعظم به معیت دکستور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف و دیگر وزرای معینی شان ساعت نهم قبل از ظهر در تالار دولسی کور مواصلت نموده و در آنجا از طرف مردم مرکز ولسوالی های فاریاب با گفت و شنود ها و احساسات گرم استقبال گردیدند .
ابتدا چند تن از معارف به نمایندگی مردم بیانیه های خیر مقدم ایراد و روی مشکلات محلی و خواسته های خود ،

د افغانستان کالسی

انکشاف خود بگذاریم .
ښاغلی صدراعظم گفتند گر چه درپیشروی خود ما راه دشوار و طولانی داریم اما عقیده داریم که به یاری خداوند (ج) و اتکاء به تمنیات پادشاه محبوب و پشتی بانی نیروی مردم خود مملکت ما پیش میرود حکومت هیچگاه فکر نمیکند که بگویند راه پیشرفت و اصلاحات مسدود است راه اصلاحات باز است و این راه منتظر عزم ، اراده و علاقمندی مردم وطن خواه ماست تا حکومت را در جهت کامیابی و مظفریت در رشته اصلاحات معاونت کنند .

ښاغلی اعتمادی گفتند : ما برای اصلاحات و مقابله با مفاسد جهاد ملی را اعلام کرده ایم که حفظ سلامت نظام و سلامت اجتماع بما امر میکند تا جامعه سالمی بوجود آور یسم و برای از بین بردن هر گونه مصائب و مفاسد اجتماعی قدم های عملی و صمیمانه بر داریم .

ښاغلی اعتمادی خاطر نشان کردند مادر راه جهاد ملی و در راه خدمت بوطن و مردم خود از خطر و مسئولیت نمی هراسیم ما عقیده داریم که انجام هر کاری با قبول مسئولیت صورت میگیرد .

سعی میکنیم در تحقیق بخشیدن جهاد ملی در آنچه تصمیم می گیریم پای ثبات ما مستحکم باشد و در راه موفقیت جهاد اندیشه تقاضای هم با همه داریم واز همه طلب همکاری مینمائیم .

ښاغلی اعتمادی پس از تماس به مسایل مهمه ملی یکی از اهداف مسافرت خود و همراهان خود را مطالعه امکانات ایجاد شرایط بهتر اقتصاد دی با جستجوی امکانات تشبثات اقتصاد دی به قسمی که شرایط امروز افغانستان مستلزم آن است وانمود کردند .

ښاغلی اعتمادی برای ایجاد شرایط بهتر اجتماعی گفتند حکومت میخواهد مساعی همگانی را بسوی یک پروگرام ملی در جهت تقویت اقتصاد ملی و رفاه مردم جلب کنند .

ښاغلی اعتمادی پس از ملاقات با اهالی ولایت فاریاب با اهل معارف نیز درولسی کور که یک مرکز کلتوری میمنه میباشد

توضیحات دادند . موضوعات مهمی که اهالی روی آن با ښاغلی صدراعظم ووزرای معینی شان تبادل افکار میکردند از دیاد آب زراعتی و آب مشروب ، انکشاف و تنظیم امور تجاری و مجهز ساختن شفاخانه ها بسود .

ښاغلی اعتمادی اجتماع مردم را مخاطب قرار داده گفتند جای مسرت است که به ولایت شما آمده ایم و با مردم شاه دوست ولایت فاریاب راجع به مسایل ملی از نزدیک صحبت می نماییم .

ښاغلی صدراعظم علاوه کردند ماخواستیم درین ملاقات بازدید ما شکل رسمی داشته باشد از همین سبب بود که ما به هرولایت که رفتیم خواستیم بدون حضور مامورین حکومت بامردم صحبت نمائیم که دریک فضای رسمی ممکن مطالبی باشد که شما آنرا اظهار نکنید و یا فرصت اظهار آن میسر نشود .

مانظر به عنعنات قوم این جا بصورت جرگه می نشینیم وچاره مشکلات خود را جستجو نموده و با هم مشوره می کنیم و تبادل نظر می نمائیم ما امروز در یک مرحله بسیار حساس زندگی تاریخی خود قرارداریم از یکطرف آرزوهای ما برای شرایط زندگی بهتر زیاد است و از جانب دیگر عدم امکانات مالی سد راه ما میشود . اما چیزیکه باوصف این دو مشکل مایه امیدواری است روحیه مردم ماست روحیه که بطرف ارتقاء متوجه است و پیشرفت میخواهد .

ښاغلی صدراعظم علاوه کردند ما خوب میدانیم که امروز در یک موقف حساس مملکت بار مسئولیت بزرگی را به اعتماد پادشاه خود و مردم خود بعهده گرفته ایم .

ما امروز بار توهمات پانزده ملیون نفوس مردم خود را بدوش داریم فهم و درک این مسئولیت وظیفه ما را خیلی سنگین نموده است سنگینی وظیفه و احساس این مسئولیت عظیم به ما امر میکند تا این اعتماد بزرگ شاه و مردم را به ایفای خدمات بی شائبه و با ایشار و فداکاری حفظ کنیم و در پرتو این اعتماد و با علاقمندی و محبت به وظیفه محبت بوطن و محبت به هموطنان و با احساس مسئولیت ملی همه توانایی و قدرت خود و حکومت خود را در راه خدمت جامعه زوبه

شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در اجتماع مردم ولایت فاریاب

ملاقات کردند .
 معلمین در حقیقت کو تا هي در انجام يك
 وظیفه و تعهد مقدس است .
 شباغلی صدراعظم گفتند هر مسلمتي با
 خصوصیات فرهنگی ، اخلاقی ، سنن . معیار
 ها و معتقدات ملی خود شناخته میشوند .
 ما باید در تمام شئون حیاتي خود رنگ ملي
 داشته باشیم و تامین این آرزو از همه اولتر
 متوجه اهل خبرت و اهل معارف کشور است .
 شباغلی اعتمادی بعد از بیان اینکه نهضت
 و تحول در کشور ما باید در خدمت سالم
 مردم باشد گفتند :
 استفاده از آزادی و دیمو کراسی اسباب
 و شرايطی دارد . یکی از این اسباب و شرايط انانتي
 فهم و تمیز است این سه اصل بدست آمده
 نمی تواند اگر وسایلی که این چیز ها را
 به ملت عرضه میکنند بدسترس ملت گذاشته
 نشود معارف ، قوانین مملکتی ، مطبوعات
 ، کتب ، کنفرانسها و وعظ و خطابه ها تبادل
 افکار و خلاصه هر چیز يکه يك فکر راتلقین
 نماید از جمله وسایلی است که زمینه تنویر
 و فهم يك ملت را تشکیل میدهد و هم وسایلی
 شباغلی صدراعظم استادان ، مدرسین
 متعلمین و متعلمات مرکز ولايات فاریاب
 را مخاطب قرار داده گفتند برای من مشکل
 است تنها با اظهار چند کلمه از احساسات
 شما تشکر کنم .
 شباغلی صدراعظم اظهار داشتند شما
 معلمین و شاگردان جوان حلقه اتصال بین
 امروز و فردا میباشید سهم شما در انکشاف
 افغانستان وطن عزیز ما پرازنده و با ارزش
 است . هر قف شما مکلفیت های رابه شما
 واجب میسازد . معلمین با حرکات و اعمال
 وانجام صمیمانه و طایف در جامعه ایکه زندگی
 میکنند شخصیت در خور احترام و شایسته
 توجه می باشد .
 معلمین باید دارای اخلاق و سنجایي
 نیک باشند تا تعلیم شان اثر داشته باشد .
 معلمین باید در پهلوی تعلیم به تربیت
 شاگرد نیز متوجه باشند و نسل جوان را از
 مخاطره ضعیف نفس و ضعف شخصیت محافظت
 کنند . کوتاهی در تنویر مثبت مردم از طرف

است که مردم ونسل جوان را با ادا به شعایر ملی، دین، معتقدات و ملیت پا بند میسازد. همین ها است که به ملت می آموزد برای حفظ شرافت ملی و وطن خود جانبازی کنند و با داشتن يك عزت نفس غرور و شہامت ملی با مفاسد و پسمانی ها مجادله نمایند.

مذاکره و مفاہمه نموده و برای تجهیز و انکشاف شفاخانه ها به موظفین آنجا هدایت دادند. شاعلی صدر اعظم در باره ترمیم مساجد جامع سنگ چارک و قزل ایاق و همچنان در باره ترمیم روضه امام یحیی سر پل به وزیر فواید عامه هدایت دادند و تاکید نمودند تا فواید عامه مواد مورد ضرورت ساختمانی مساجد و روضه را تهیه و بدسترس ولایت جوزجان بگذارند.

شاعلی صدر اعظم در ملاقات شان با مامورین ولسوالان ولایت فاریاب گفتند: مامورین هر کدام در جای خود منعکس کننده شرح اداری بصورت يك کل میباشد لهذا بر خورد مامورین حکومت با مردم مثل این باشد که آنها خدمتکار مردم هستند.

شاعلی صدر اعظم در ملاقات شان با مامورین ولسوالان ولایت فاریاب گفتند: مامورین هر کدام در جای خود منعکس کننده شرح اداری بصورت يك کل میباشد لهذا بر خورد مامورین حکومت با مردم مثل این باشد که آنها خدمتکار مردم هستند.

همچنین شاعلی صدر اعظم از آتش خانه پوست قره قل در اند خوی دیدن نمودند. شاعلی صدر اعظم در دولت آباد با قالین بافان ملاقات نموده و از خرگاه هه که باقالین های دولت آباد تزئین یافته بود دیدن کردند. شاعلی اعتمادی راجع به انکشاف و بهبود صنعت قالین، اصلاح، نقایص موجوده آن و بهره برداری بهتر قالین و مصنوعات آن با قالین بافان و مامورین مربوط صحبت کردند.

شاعلی اعتمادی به مامورین ولایت فاریاب توصیه کردند که نباید اعمال شما سبب شود که مردم از حکومت فاصله بگیرد و به دستگاه حکومت بی اعتماد گردند.

شاعلی نور احمد اعثمادی صدر اعظم بعد از ظهر ۲۲ حمل سنگ تهاداب موسسه نسوان ولایت فاریاب را گذاشتند.

شاعلی صدر اعظم متذکر شدند که بعد از انفاذ قانون اساسی و لایحه ملی ما در مکلفیت های مامورین حکومت تکلیف دیگری بعمل آمده که آن تکلیف تربیوی است یعنی بر مامورین حکومت است تا مردم را به استفاده سالم و جایز از حقوق شان آشنا سازند و از طرف دیگر حرکات خود را در چوکات قانون به قسمی در آورند که به حیث نمونه قابل امتثال و پیروی باشد.

شاعلی صدر اعظم در محفلیکه بدین مناسبت ترتیب یافته بود گفتند خیلی مسرورم که امروز تهاداب يك کانون معرفت را برای نسوان فاریاب میگذارم و امید وارم که این موسسه بتواند در راه تنویر طبقه نسوان و بهبود زندگی نسوان این ولایت خدمت شائسته را انجام بدهد.

شاعلی صدر اعظم گفتند: اگر مردم احساس میکنند که مامورین حاکمی حقوق و خدمت گزار آنها میباشد همین احساس و اعتماد کافیست که يك قسمت زیاد مشکل را رفع کند.

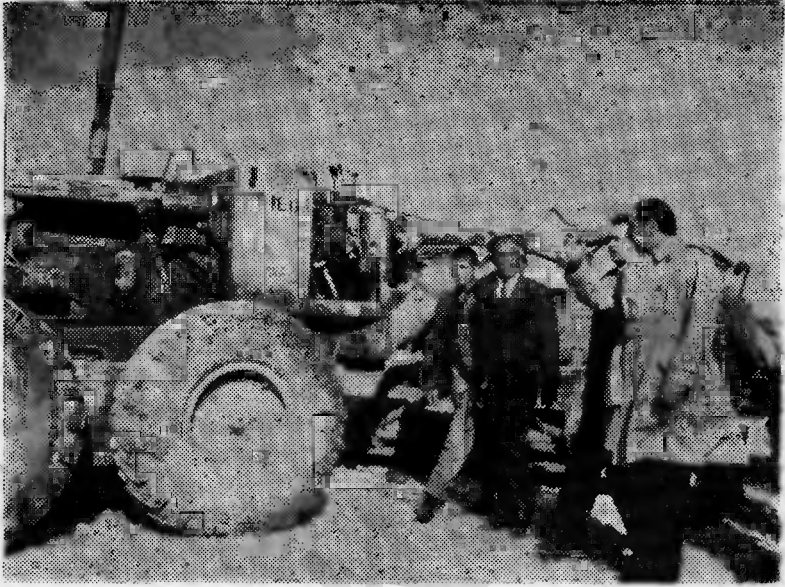
همچنان شاعلی اعتمادی صدر اعظم از جریان کار میدان هوایی مینه دیدن کرده و با مامورین موظف راجع به توسعه رنوی میدان مذاکره کردند.

شاعلی صدر اعظم و همراهان شان بعد از ظهر ۲۲ حمل از موسسه نسوان ولایت فاریاب دیدن نموده و در مدخل عمارت از طرف میزبان تقیسه عباسی امره و دیگر کارکنان و دختران شارندوی استقبال گردیدند.

شاعلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم و وزراء معینی شان ساعت دو بعد از ظهر روز ۲۳ حمل ۴۹ در بالا مرغاب یکی از ولسوالی های مربوط ولایت بادغیس مواصلت نمودند. در حد فاصل ولایت فاریاب و ولسوالی بالا مرغاب شاعلی صدر اعظم و همراهان شان از طرف والی و وکلای ولایت بادغیس در

شاعلی اعتمادی در ختم بازدید شان برای تقویه بنیه مالی آن موسسه يك مشت پول اعطاء کردند.

هنگا یو هاند دکتور محمد ابراهیم مجید سراج وزیر صحیه در همین روز از شفاخانه های مردانه و زنانه و مدیریت مجادله ملاریای مینه دیدن نموده و در قسمت اصلاحات شفاخانه ها با موظفین وزارت فواید عامه

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم موقیمکه از جریان کار میدان هوا بی‌لاریاب دیدن مینما یند

ولسی جرگه وسنا توران ولایت ، رئیس وده ها شعار دیگر در هر گوشه و کنار شهر محکمه وده از معاریف ولایت بادغیس جلب نظر می‌کرد .

استقبال گردیدند . بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم روز

۲۴ حمل با اهالی مرکز قلعه نو ، قادس ، چوند ، کشک کهنه و غور ماچ در حالیکه وکلای مناطق وسنا تور بادغیس حاضر بودند در باره حفاظت و بهره برداری فنی ، اصلاح و تکثیر جنگلات پسته صحبت کردند .

بناغلی صدراعظم در این مذاکرات که دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف ووزرای پلان ، فواید عامه ، صحیه ، زراعت و مشاور نیز حاضر بودند در باره تکثیر مالداري نگهداری مالچر ها ، تاسیس کوپراتیف و تهیه ماشین آلات برای ذخیره و تغذیه زمستان حیوانات ، تنظیم استفاده بهتر پشم ، مطالعه و جستجوی امکانات تاسیس شرکت صادراتی گوشت مازاد احتیاج داخل کشور و اعمار مسلخ در خود محل و جلوگیری از بردن حیوانات به صورت قاچاق با آنها مفصلاً مذاکره نمودند: بناغلی اعتمادی تاسیس حرفه های کوچک

بناغلی صدراعظم در ولسوالی بالامرغاب با اهالی آنجا ملاقات و روی مسایل اجتماعی ومشکلات شان صحبت نمودند . چند تن از اهالی بالا مرغاب به نمایندگی مردم آنجا ورود بناغلی صدراعظم را خیر مقدم گفته از نهضتها و انکشافات اخیر کشور در پر تو تدابیر پادشاه بزرگ ماستوده و برای انکشاف وارتقای مزید کشور آمادگی خود را اظهار داشتند .

بناغلی صدراعظم در بالا مرغاب از باغ ذخیره نیز دیدن نمودند .

بناغلی صدراعظم در حوالی ساعت هفت و نیم شب به قلعه نو مرکز ولایت بادغیس مواصلت ورزیده ودر آنجا از طرف جمعیت کثیر اهالی با حرارت استقبال گردیدند . در شهر قلعه نو شعار (پشتانه له خیل تولواک سره مینه خیل دینی فریضه او ملی وچیبه گنی) ، (موفق باد حکومت دیموکرات)

د افغانستان کالنی

ښاغلی صدراعظم درحصره رفع مشکلات مردم از نگاه اداری گفتند: مامورین حکومت خدمتگرا مردم هستند آنها باید با تمام معنی توجه داشته باشند که چگونگی مصدر خدمت مفید به مردم شده میتواند.

ښاغلی صدراعظم گفتند موفقت یك حكومت موفقت مردم است و مردم باید در تحقیق بخشیدن این موفقت سهم مثبت خود را ایفا نمایند.

ښاغلی صدراعظم در ملاقاتیکه با مامورین ولایت بادغیس نمودند آنها را به تقواء، امانت داری و خدمت سلیم به مردم توصیه نمودند. اهالی ولایت بادغیس از ښاغلی صدراعظم خواهش کردند تا سلامها و دعاها ی شانرا برای طول عمر صحت و سلامت اعلیحضرت معظم همایو نی بحضور شاهانه برسانند. ښاغلی صدراعظم در راه مواصلت به قلعه نو از يك ساحه جنگلات پسته در موضع کوتل خره که بین پل کهنه ولکه سرخ و دره بوم واقع است و تخمیناً شصت هزار جریب زمین را احتوا کرده است دیدن کردند.

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم، وزرا و دیگر هیئت معیته شان ساعت چهار بعد از ظهر روز ۲۵ حمل به شهر هرات مواصلت نمودند و با استقبال گرم شهریان هرات مواجه گردیدند.

ښاغلی نور احمد اعتمادی ساعت هشت و نیم صبح ۲۵ حمل از طریق کوتل سبزک از ولایت بادغیس بصوب ولایت هرات عزیمت نموده بعد از ظهر همان روز به شهر هرات مواصلت نمودند. و در حفاصل ولایات مذکور ښاغلی حمیدالله عنایت سراچوالی توری جنرال عبدالغفار قوماندان عسکری، رئیس محکمه ولایت، سناتور هرات در مشرانو جرگه، ښاروال سرپرست و بعضی از معاریف از ښاغلی صدراعظم و همراهان شان استقبال نمودند.

ښاغلی اعتمادی و هیئت معیته شان در دو کیلومتر خارج شهر هرات توسط موترهای تشریفات در حالیکه یکدسته موتر سایکل سواران ترافیک موتر حامل- ښاغلی صدراعظم را مشایعت میکرد داخل شهر شده و در جاده مقابل استند یوم پارک که شهریان هرات در دو جناح جاده ها

صناعتی و همکاری مردم را در انسداد اموال قاچاق و مواشی جلب نمودند. اهالی، وکلا و سناتور بادغیس به ښاغلی صدراعظم وعده همکاری جدی نمودند آنها آمادگی مردم بادغیس را در تقویه مالداري و حفاظت علفچر ها و جنگلات پسته نیز وعده دادند. ښاغلی صدراعظم در فراهم آوری تسهیلات بدین منظور از سهم گیری حکومت نیز متذکر گردیدند. ښاغلی اعتمادی به مردم ولایت بادغیس تمینات پادشاه بزرگ ما را که برای خیر و سعادت ملت و فاشعارشاهانه دارند رسانیدند و اظهار داشتند تنظیم وضع اقتصادی، انسجام امور مالی و مساعی در راه تقویه صنایع ملی از وظیفه حکومت است و حکومت در اجرای این وظایف خود موفق نخواهد بود تا تفاهم و همکاری مردم را با خود نداشته باشد.

ښاغلی اعتمادی حفاظت علفچرها را برای بقا و انکشاف مالداري از وظایف مردم خوانده گفتند طوری که می بینیم امروز علفچر ها در خطر است در حقیقت علفچر ها که ملکیت عامه است باید مورد استفاده چند فرد محدود قرار بگیرد. زیرا با استفاده سرد به قیمت منفعت جامعه و مصالح عمومی تمام میشود.

ښاغلی صدراعظم علاوه کردند برای استفاده صحیح از مالچرها برای تکثیر مواشی و حفظ مواشی از خطرات که هرات متصور است حکومت مردم هر دو باید تصمیمات، بگیرند برای بهره برداری فنی از این ثروتها باید تدابیر اخذ شود تا ما را مطمئن سازد که حد اکثر استفاده را از ثروت های دست داشته خود مینماییم. ښاغلی صدراعظم گفتند بهره برداری ایجاب تاسیس يك اندازه تاسیسات را مینماید که این کار خود مستلزم سرمایه گذاری است که حکومت و مردم هر دو باید درین موضوع فکر کنند.

ښاغلی اعتمادی در موضوع همکاری مردم با حکومت متذکر شدند يك سلسله کارهایی است که حکومت آنها انجام بدهد اما يك سلسله کارهای دیگر است که حکومت و مردم مشترکاً در اجرای آن سهم بگیرند و همچنان کارهای دیگر است که مردم خود باید آنها انجام دهند.

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم موقعیکه توضیحات متخصص مربوط را راجع به ساحه پسته لُق استماع میفرمایند

پرتو ارشادات حکیمانه ورهمنای های خردمندانۀ اعلیحضرت معظم همایونی شهریار محبوب و معظم ما به طرف حیات نوین نضج دیمو کراسی به منظور تأمین حیات مرفه مسعود هموطنان و اعتلای کشور در تحت شعار بزرگ خدا، وطن شاه پیش میرود.

بناغلی صدراعظم از احساسات و پذیرایی گرم شهریان هرات اظهار تشکر نموده گفتند: فرصت میسر شد تا به ولایات کشور مسافرت نموده و برادران خود را از نزدیک ملاقات نمایم.

بناغلی صدراعظم علاوه کردند که مسرورم امروز در شهر تاریخی هرات کشور یگمههد ثقافت فرهنگ و هنر بود دیدار شما میسر میگردد. وظیفه دارم تمنیات اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه بزرگ ما را به مردم شاه دوست و وطن پرست هرات میرسانم و مسرورم که این وظیفه بزرگ را با ابلاغ آن بشما انجام میدهم.

بناغلی صدراعظم گفتند امیدوارم در

صف بسته بودند از موتر پیاده شده سلام گارد احترام را قبول و آنرا معاینه نمودند. بعداً بطرف صفوف صاحبمنصبان اردوی شاهانه رفته با آنها احوال پرسید و مصافحه نمودند.

بناغلی صدراعظم از مقابل صفوف مامورین گذشته و احساسات و معلیمین و متعلمین شهر هرات را که باغثار گل بدرقه میشد جواب گفتند.

درین موقع یکدسته از اطفال خوردسال به نمایندگی شهریان هرات دسته های گل به بناغلی صدراعظم اهدا نمودند.

بناغلی عطا محمد نقشبندی بنسازوال سرپرست ضمن بیانیه خیر مقدم ورود رئیس حکومت و وزرای معینی شانرا در محیط هرات خوش آمدید گفته علاوه کرد مردم هرات باستان همانطوریکه در تاریخ پر افتخارکشور با جانبازی و فداکاری در حفظ نوامیس ملی و حیانت مفاخر وطن عزیز نقش ارزنده داشته درین فرصت فرخنده، کشور عزیز ما در

د افغانستان کالنی

استفاده دوستان علم و معرفت است رفته اتحاف دعا کردند .
ښاغلی صدراعظم متعاقبا به مزار علامه امام فخر الدین رازی معاصر ملک غیاث الدین غوری که ۷۸۴ سال قبل وفات نموده نیز رفته دعا کردند .

ښاغلی صدراعظم از پارک بهزاد ، مقبره گوهر شاد . وفرزندان آن ملکه معروف عصر شاه رخ مرزا و مزار امیر علی شیر نوائی نیز دیدن کردند وراجع به موزیمی که در آینده در محوطه این پارک اعمار میگردد تبادل نظر نمودند .

ښاغلی صدراعظم از مسجد جامع هرات که از شاهکار های عمرانی عصر ملک غیاث الدین غوری وسلطان حسین مرزا بوده و هشتصد سال قدمت تاریخی دارد دیدن نمودند .

این مسجد بزرگ در عصر سلطنت اعلیحضرت معظم همایونی با منتهای شکوه وعظمت و نفاست ترمیم شده و دارای چهار صدو شصت گنبد و هفت ایوان بزرگ است و گنجایش چهل هزار نماز گزار را دارد .
ښاغلی صدراعظم در مدخل مسجد جامع از طرف خطیب واعظ ونایب خطیب وسرمدرس و مدرس مسجد جامع استقبال شدند .

ښاغلی اعتمادی از دستگاه کاشی سازی که در جوار مسجد جامع مصروف فعالیت است نیز دیدن نموده و در مورد انگشاف این صنعت نفیس قدیم کشور هدایا تی دادند .
سپس ښاغلی صدراعظم از عمارت جدید خرقة حضرت سید کائنات محمد مصطفی (ص) که به امر و اراده اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه دیانت شعار ماجدیدا اعمار گردیده است دیدن نمودند .

در این موقع ښاغلی شیخ محمد ابراهیم متولی خرقة مبارکه که این عمارت به اهتمام وی تعمیر گردیده است بیانیة خیر مقدم ایراد کرد .

ښاغلی صدراعظم در ینوقت در حریم خرقة مبارکه رفته بر روحانیت بزرگ سید کائنات (ص) درود و دعا فرستادند .

ښاغلی اعتمادی با همراهان شان صبح ۲۶ حمل به موسسه مرستون رفته واز کارگاه های قالبین بافی آنجا دیدن نمودند .

مدت توقف مختصر خود در هرات با شما ومشکلات شما از نزدیک آشنا شویم من توقع دارم این مسافرت مثمر و نتایج آن مفید وسودمند باشد .

ښاغلی صدراعظم اظهار امید نمودند تا در تحت شعار خدا ، وطن ، وشاه حکومت مردم هر دو در راه سر بلندی وارتقای کشور قدم های مثبت بردارند .

ښاغلی صدراعظم در بین احساسات گرم مردم هرات بیباغ شاهی مواصلت نمود .
چای عصر را در باغ شاهی باروسای دوایر سنا تور و بعضی از وکلای هرات در ولسی جرگه و معاریف شهر در حالیکه وزرای معیتی شان نیز اشتراک داشتند صرف نمودند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم با همراهان شان در حالیکه والی هرات نیز حاضر بود روز ۲۶ حمل از آبادات تاریخی شهر هرات موسسه مرستون موسسه تخنیکی برادران دیدن نمودند .

ابتدا ښاغلی اعتمادی وزرای معیتی شان به گازرگاه شریف به مزار خواجه عبدالله انصاری رفته بروج آن عارف بزرگ قرن پنجم دعا نمودند .

ښاغلی اعتمادی از سنگ هفت قلم نقاشی ها و کاشی کاری های حصص مختلف بناهای گازرگاه که پنجمصد و شصت سال قدمت تاریخی داشته واز نفیستریس آبنیه دوره تیموریان بشمار میرود دیدن نمودند .

در این موقع ښاغلی میر محمد طساھر میرگازرگاه ضمن بیانیة خیر مقدم مقام عرفانی و علمی پیر هرات را شرح داده از توجهات اعلیحضرت معظم همایونی در حفظ آبنیه تاریخی گازرگاه اظهار سپاسگذاری نمود .
ښاغلی صدراعظم در ختم باز دیدشان به ښاغلی محمد خالد روئیان معین وزارت اطلاعات و کلتور و ښاغلی غواص امر اطلاعات و کلتور هرات هدایت دادند تا برای ترمیم و حفظ آثار و کنجینه های بزرگ تاریخی گازرگاه پروگرام وسیع و موثر از طرف وزارت اطلاعات و کلتور طرح و تطبیق شود .

همچنان ښاغلی اعتمادی در پروگرام قبل از ظهر ۲۶ حمل به مزار مولینا عبدالرحمن جامی که ۴۹۲ سال قبل وفات کرده و مولفات علمی و ادبی شان تا امروز مورد

بازدید ها

یناغلی صدراعظم دزین موقع گفتنداطفالیکه از نعمت پدر و مادر از طفولیت محروم مانده اند و به کمک اشخاص خیر دهنده در اینجا بسر می برند . باتسبیلا تیکه در این قبیل موسسات خیر یه فراهم میشود اساس محرو میت و تنها یی رفع میگردد واولادی

به جامعه سپرده میشود که به پای خود می ایستد و سهم خود را در جامعه میگیرند . در اخیر یناغلی صدراعظم يك مشیت پول را برای تقویة بنیة مالی موسسه مرستون اعطاء کردند .

یناغلی صدراعظم باهمراهان شان ظهر

جلالتمآب نور احمد اعتمادی صدراعظم موقعیکه با يك تن از علمای دینی در مسجد جامع هرات صحبت می نمایند

د افغانستان کالنی

ښاغلی صدراعظم گفتنداز محبت و صمیمیت شما و مردم این ولایت تشکر میکنیم . درین لحظه که با شما معلمین و شاگردان جوان مواجه هستیم احساس خاص دارم و آرزو ندارم خطابه ایراد کنم فقط میخواهم اندیشه های خود را در قبال پیشرفت و ترقی کشور که فکر میکنم اندیشه های هر فرد وطن باید باشد پاشما پی برده و صمیمانه در میان بگذارم .

ښاغلی صدراعظم معلمین و شاگردان را مخاطب قرار داده گفتند آرزوی ما سعادت شماست .

چه در سعادت شما سعادت کشور ماضی است ، ښاغلی صدراعظم متذکر شدند ما امروز در تلاش عظمت و بزرگی ملی و اقتصادی خود هستیم و فکر میکنیم همستگی ملی بسوی یک هدف مشترک تحقق این همه امیدها و آرزوهای ماست ، در بر آوردن این مامل اهل معارف ، معلمین و جوانان در صف اول سهم تاریخی و برآورنده دارند ، ښاغلی صدراعظم اظهار نمودند درین لحظه حساس که افغانستان در استانه یک تحول قرار دارد معلمین در تربیت و پرورش افکار جوانان باید سهم مثبت و قابل ملاحظه بگیرند و سهم گیری مثبت جز تعلیم حقایق و واقعیت ها چیز دیگری نیست . معارف و معلمین باید به جوانان تفهیم کنند که اول از همه چگونه بحيث یک افغان برای افغانستان شده باشند یک روحیه ملی و مثبت مفید ثابت شده میتوانند معلمین دلسوز و وطن خواه باید با هر چیزیکه سبب برهم زدن قضاوت صحیح عقیده و تشویش نسل جوان میگردد مبارزه کنند معارف و معلمین باید جوانان را معتقد به معانی دینی و اخلاقی دوستدار وطن و مردم و هم معتاد به همکاری و شرکت مفید در امور مملکت نمایند .

ښاغلی صدراعظم گفتند : تعلیم و تربیت باید مبین حسن انجام وظیفه وطن پرستی و حفظ و حراست حدود و ثغور فرهنگ و ثقافت مملکت باشد .

معارف باید جوانان را قادر به تمیز حق از باطل کند و در تشخیص راه روشن شان کمک نماید .

معارف باید در جوانان قوت تعقل ، تفکر

۲۶ حمل در دعوتی اشتراک نمودند که از طرف اورگان قضایی هرات در هو تل هرات ترتیب شده بود .

در این محفل مولوی عبدالعلی شاه توحی رئیس محاکم عدلی ولایت هرات ضمن بیانیه خیر مقدم خود گفت امروز به لطف ایزد دادگر قوه قضایی افغانستان به تاسی از نیات عدالت پروری شهر یار محبوب و دیانت شعار ما روی هدف عالی حفظ عدالت اجتماعی و تأمین آسایش جامعه سیر ارتقایی خود را می پیماید .

وی گفت خوشبختانه با رعایت ارزشهای قانون اساسی و مصالح علیای کشور روحیه هم آهنگی و همکاری شایسته بین متصدیان قوه اجرائیه و کارکنان دستگاه قضاء موجود است .

ښاغلی صدراعظم ضمن بیانیه مختصری در این موقع گفتند : حقیقتا برای تنظیم جامعه ما امروز بروحیه تفاهم بیشتر ضرورت داریم .

مقام قضاء دست عدالت است از حق حمایت و عدالت را تأمین میکند . با مسرت مشاهده میکنیم که دستگاه قضائیه ما روز بروز بیشتر اعتماد مردم را بخود جلب میکند .

ښاغلی صدراعظم از خدای بزرگ برای خود و همکاران خویش و به همه کسانی که در دستگاه اجرائیه کار میکنند و یا به دیگر اورگانها ارتباط دارند مطابق ارزشهای قانون اساسی و تمیبات نیک پادشاه بزرگ توفیق مزید خدمت گذاری را به جامعه آرزو کردند .

ښاغلی صدراعظم باوزرای معیشتی شان بعد از ظهر همان روز در حالیکه ښاغلی حمیدالله عنایت سراج والی هرات حاضر بود از تاسیسات شرکت پخته هرات در جنوب پشتون پل دیدن کردند .

همچنان ښاغلی صدراعظم از امور ممتاز فابریکه روغن نباتی ، دستگاه جن و پارس ، گدامهای ذخیره شرکت پخته مفضلا بازدید نمودند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم قبل از ظهر روز ۲۷ حمل با استادان ، معلمین ، معلمات لیسه ها ، وینوونخی های شهر هرات ملاقات و روی موضوعات مهم اجتماعی با آنها صحبت کردند .

بازدید ها

شك بوجود نخواهد آمد .
بناغلی اعتمادی متذکر شدند احساسات نباید بر افکار جوانان غلبه کند اعلام خواهشات و آرزو های دور از ذهن مردم و دور از تمنیات و آرزو های مردم در دمازا دوا نمیکند .
شعار جوانان خدا پرستی ، وطن خواهی و شاه دوستی است . شماریکه اتحاد و همبستگی همه مردم افغانستان را مستحکم تر میسازد و تحت پرچم سه رنگ افغانستان در پر تو تدابیر حکیمانه پادشاه معارف پرور ما مظفریت مردم ما را رهنمون می کند خصوصیات کشور ما و قلوب پر آرزوی مردم ما این شعار را میخواهد و تحت همین شعار راه سعادت و سر بلندی کشور خود را جستجو میکنند .

بناغلی صدراعظم گفتند جوانان در مملکت نیروی بزرگی هستند / ما تحرک معقول توانایی علمی و دنیا میزیم و با جوانان توأم میخواهیم چه تفکر و روش جوانان نباید در شرایط کنونی و چه در هدف غائی خلاف منافع مصلح و موازین ملی ثابت گردد .
بناغلی اعتمادی علاوه کردند ما امروز در راه دیمو کراسی و تحول پیش افتاده ایم ما خود همین راه قبول کرده ایم به تاسی آن مکلفیت داریم تا در راه خدمت به سلامت جامعه از آن بصورت سلیم استفاده نماییم .
بناغلی صدراعظم آنها را مخاطب قرار داده گفتند در نظام دیمو کراسی استفاده از آزادیهای قانونی باید در داخل قانون باشد و حدودی را که قانون برای این آزادیها تعیین نموده توأم با حدود مکلفیتها و جابجاییها و مسئولیتها در مقابل قانون یکجا شناخته و احترام شود باید ملتفت بود از این حقوق قانونی آگاهانه استفاده کرد و هم به مسئولیت خود نیز آگاهانه احترام نمود .

بناغلی صدراعظم گفتند: ما اولترازمه احترام به قانون و احترام به ارزشهای قانونی را از اهل خبره جوانان توقع داریم . ما این توقع را از علم و دانش میگیریم اهل معارف و جوانان پرچمداران علم و دانش هستند .
بناغلی اعتمادی از حساسیت موقسفات افغانستان متذکر شده گفتند نظر به وجایب ملی که داریم جوانان در تشخیص مسایلی باید بصیرت کامل از خود نشان بدهند .

تشخیص و تمیز را انکشاف بد هد معارف و تعلیم وتر بیت باید برای جوانان مامظهر واقعیت های تاریخی عصر ما و هم همین حقایق زندگی ما به شرایط خود ما باشد معارف و معلمین به جوانان بیاموزند که باید موانع و مشکلات را با نیروی تدبیر و تفاهم از بین ببرند نه اینکه جوانان به جای چاره جوئی تشویش و تشتت ایجاد کنند .

معلمین بجوانان یاد بدهند که اگر جوانان استعداد و ذکاوت خود را در یک مسیر مثبت بکار ببرند آنچه که امروز دشوار است فردا انجام خواهد یافت .
بناغلی صدر اعظم علاوه کردند معارف باید جوانان را با آینده خوشبین و امیدوار تربیت کند معارف به جوانان باید بیاموزد کار اجتماعی جز با فداکاری فردی و تعقل و تفکر مثبت پیشرفته نمیتواند ، معارف باید مردم را هر چه بیشتر باهم نزدیک تر سازد و روح وحدت ملی را به آنها تزریق نماید . بناغلی صدراعظم گفتند روزی تاریخ بر اعمال و کردار ما قضاوت میکند از وظایف معلمین است که با یک احساس ملی و وظایف خود را صمیمانه انجام بدهند در حصه جوانان و شاگردان بناغلی اعتمادی صدراعظم گفتند شما اولاد و پوزماندگان مردان بزرگ این مملکت هستید سرزمین شما مهد علم ادب و فرهنگ بوده و پدران شما مشعل داران این دانش و فرهنگ بودند شما حافظ میراث اصیل و بزرگ فرهنگ کشور خود هستید بر شما است تا مشعل را که پدران شما افروخته اند نگزارید حوادث خاموش کند .

بناغلی صدراعظم گفتند این اندیشه ایست که من امروز آنرا بمقابل جوانان مملکت و وظیفتم اظهار مینمایم بناغلی صدراعظم خاطر نشان کردند وظیفه حکومت است که فرصت های لازم را برای جوانان جهت پیشرفت شان تهیه کند و عوامل ضعف نفس و ناپایداری را از بین ببرد .
بناغلی صدراعظم در حالیکه حفظ آرا مش محیط را یکی از وظایف حساس جوانان خواندند گفتند با ایجاد تشویش واضطراب نمیتوان محیط مطمئن ، آرام و سالم ایجاد کرد با این طریق در هیچ نقطه جهان پیشرفت بوجود نیامده است و در افغانستان نیز بدون

د افغانستان کالنی

حکومت برای پیشرفت مملکت به سهم خود در استحکام نیروهای ملی و چیرگی بر حوادث و شناخت راههای اصیل سالم و مطمئن با مردم در پیروزیهای ملی هم صف و هم جبهه میباشند.

درین موقع دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف و زراعی معینی بنیاغلی صدراعظم نیز حضور داشتند.

بنیاغلی صدراعظم به اهالی هرات گفتند ما آمده ایم تا پس از ابلاغ آرزوهای نیک پادشاه محبوب ما نسبت به ملت شاهدوست شما مسائل شما را از نزدیک بهتر مطالعه کنیم که مشکلات مردم ما چیست مردم ما چه میخواهند و راجع به مسائل ملی چگونه قضاوت میکنند.

بنیاغلی اعتمادی با اظهار علاقمندی به فهم مشکلات مردم گفتند از آرزوهای ماست که با مردم و در میان مردم باشیم تا هر چه بیشتر به امور و مشکلات عمومی واقف شویم و در جستجوی چاره آن تاجاییکه مقدور است سعی و مجاهدت نماییم.

بنیاغلی اعتمادی متذکر شدند که ما روی همین اساس در اینجا همین حالا نشستهایم و بر روی اصل وحدت ملی، برادری و برابری راجع به حل مسایلی تبادل نظر مینمائیم رمز موفقیت مادر راه اعتدالی مملکت در همین اصل نهفته است.

بنیاغلی صدراعظم گفتند ما معتقد هستیم که موفقیت مملکت در احترام به نظام ملی و حفظ حقوق سیاسی و اجتماعی مردم است باید این حقوق را برای مردم تامین کرد و به آنها رهنمای نمود که چگونه از حقوقشان به صورت سالم استفاده کنند.

بنیاغلی صدراعظم گفتند طوریکه همیشه گفته ایم نخستین هدف ما به منظور تامین حقوق مردم و رفاه آنها فراهم آوری یک محیط سالم اجتماعی و سیاسی مطابق ارزشهای قانون اساسی میباشد و با تامین این محیط سالم وظایف ماست که برای همه شئون زندگی مردم خود فکر و کار کنیم و راههای حل مسایلی ملی را به کمک مردم خود جستجو نماییم.

بنیاغلی اعتمادی متذکر شدند که این امر خودش بجای خود یک رسالت است و این

مسایلی را بازجبهه احساسات و هیجانات قرار دادن محیط سالم را که از آن برای پیشرفت مملکت استفاده کنیم جریحه دار میسازد و فرصت اصلاحات را محدود میگرداند.

بنیاغلی صدراعظم افزودند: افغانستان بهای آزادی، امنیت و محیط سالم اجتماعی را گران پرداخته است پرسنل جوان و مردم ماست تا قهرمانان ازین ارزشهای خود دفاع و پاسداری کنند این دفاع مجادله با هرگونه عواملی است که جلو پیشرفت را بگیرد.

بنیاغلی اعتمادی در اخیر گفتند ما با نیروی ایمان و با اعتماد صمیمیت و علاقه خود با اعتماد به نیروی ملی مردم خود و با اعتماد به جوانانی که اعمارکننده فردای وطن هستند به مقابل فساد جهاد ملی را اعلان کرده ایم ما این جهاد را آغاز کرده ایم بر شما جوانان است که به منظور مصالح ملی این جهاد را تکمیل نمایید.

بنیاغلی صدراعظم ساعت ۱۲ ظهر با ولسوالان، مامورین مرکز و ولسوالیهای هرات ملاقات و ضمن توصیههای سودمند راجع به مشکلات اداری و وظایف مامورین و مسئولیتهای ایشان برای خدمت سالم با آنها صحبت کردند.

بنیاغلی عنایت سراج والی و چند تن از مامورین نیز ضمن بیانیههای ازور بنیاغلی صدراعظم استقبال کرده و دررابطه تطبیق خط مشی حکومت وعده هرگونه همکاری را دادند.

بنیاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم روزی معینی شان بعد از ظهر ۲۷ حمل ۱۳۰۰ تاسیسات تورغندی دیدن نمودند.

بنیاغلی اعتمادی پس ازیک توقف مختصر در عمارت کمیساری از تاسیسات بندر، اداره گمرک، ترانسپورت گدامها، تانک تیل و دستگاه برق دیزلی دیدن نمودند که در هر قسمت از طرف موظفین توضیحات داده میشد.

بنیاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در ملاقاتیکه با بعضی از وکلا، سنا تور معاریف مشایخ، علما و اهالی هرات نمودند اظهار داشتند.

ما آمده ایم تا مسایلی شمارا از نزدیک بهتر مطالعه کنیم.

رسالت را وقت و زمان امروز بما و شماسپرده ما مردم این مملکت است مشکل کمک به مردم ولایات دهات و قضا بات کشور است، مشکل

بکار انداختن پول های عاقل پول های مستنوق مردم بکار های مضر است ، مشکل علاقمند ساختن سرمایه داران به کار های تولیدی است ، مشکل مبارزه با مفاسد اخلاقی و فساد اجتماعی است ، مشکل مجادله با مرضی و فقر است ، مشکل مبارزه با افراط و تفریط است ، ما باید بین پیران و جوانان کشور نقاط اتصال و نزدیکی جستجو کنیم ما باید از تجارات ارزقظت پیران خسود و نیروی جوانان خود ، کشور خود را احصاء نماییم - یناغلی صدراعظم گفتند حکومت به تنهایی نمیتواند به مقابل این همه مشکلات راه حل جستجو نماید تا کمک نیرو های مردم یا حکومت هم آهنگ نکند .

یناغلی صدراعظم پس از شرح مفصل اوضاع اقتصاد دی کشور در طی دو پلان گذشته تا امروز گفتند برای رفع مشکلات خصوصاً مشکلات اقتصادی ، حکومت سعی میکند تا هم آهنکی و توازن کمال در حوسبات اقتصاد مملکت بر سیله اقدامات اساسی که موجب ثبات اقتصادی در مملکت گردد فراهم آید و افزوده شد برای پیشرفت اقتصادی مملکت باید تدابیری را مطابق به شرایط محیطی و معالمت اجتماعی ، سنت های ملی و اقتصادی عمومی مد نظر بگیریم تا خلاها و مشکلات اقتصادی ما را که مانع بزرگ باشند اقتصادی ما شده است از بین بردارد .

یناغلی صدراعظم گفتند مایه تدابیر بگردد اقتصاد ، اجتماعی و سیاسی را مطابق به شرایط وقت و زمان بصورت سلیم مطابق ارزش های قانون سرعت بخشید ضرورت داریم و امید داریم مردم ما به ارزش و مثر بودن تدابیر مذکور در حیات ملی شان مطقت داشته و با مراعات آنها از آنها پشتیبانی نمایند .

یناغلی صدراعظم به منظور ایجاد يك فضای مطمئن جهت اعمال این آرزو ها گفتند ما به يك مظلوم منطقی عاملان و قانونی به مقابل هر نوع تهاجمات وانه پشه هاییکه از خلا های فکری جامعه استفاده میکنند و مانع پیشرفت مملکت ما میشود نیاز داریم .

یناغلی صدراعظم گفتند ما ادما نداریم که همه مشکلات مملکت خود را در يك روز حل مینماییم اما با کمال سر بلندی ادعای این را نداریم تا جاییکه امکانات برای حامیسر است خدمت صمیمانه برای مردم و مملکت خود انجام بدیم و هنگلیکه وقت ما به سر میرسد و این وظیفه را بدیگری میسپاریم با عین روحیه همکاری نمائیم .

یناغلی صدراعظم افزودند ایجاد هم آهنکی و اتحاد نظر در بین همه طبقات ملت تامین و استقرار عدالت اجتماعی تهیه زمینه آسایش و رفاه عمومی ایجاد و تهیه زمینه های پیشرفت برای همه را حکومت مداریک حیات ملی و اساسی امنیت اجتماعی در مملکت میداند و معتقد است که در ایجاد و تامین این زمینه ها سهم مردم و حکومت مساوی و مشترک است .

تاریخ افغانستان نشان داده است که مردم افغانستان در حل مسایل ملی در جریان تاریخ همیشه بحیثیک کل سهم گرفته اند و ما باید در این لحظه حساس از تاریخ خود درس بگیریم .

یناغلی اعتمادی روی موضوعات اجتماعی و سهم مردم در تشخیص مسایل ملی گفتند مردم مادر تشخیص اهداف ملی باید این مطلب را از نظر دور نداشته باشند که شرایط فعلی زندگی ما چه می خواهد و عذگی که سد راه پیشرفت است چیست و عواملیکه پیشرفت را سریع بسازد کدام اند .

شناخت واقعی این عطل و عوامل مشیت ، متفی و معینی جامعه ما است که تا را بطرف هدف واقعی سوق دهد .

یناغلی اعتمادی جمعیت را خطاب نموده گفتند حکومت برای رفع پسمانی با فساد ، عوامل فساد و مشکلات مملکت مبارزه میکند و امیدوار است به یاری پرور دگار و توجه و نیات نیک اعلیحضرت پادشاه بزرگ و پشتیبانی مردم ما درین راه حکومت را بطوری کسند .

یناغلی صدراعظم متذکر شدند ساحاتیکه جهاد ملی بان مبارزه کند کم نیست ایمن ساحات حاوی مشکل با سواد گرد نملیون

د افغانستان کالنی

نود فاميله که به اراده اعلیحضرت معظم همایونی اعمار گردیده گفتند: مسرت دارم از اینکه امروز در محفل افتتاح خانه های رهایش صاحب منصبان قوای هوایی اردوی شاهانه اشتراک می نمایم.

ښاغلی صدراعظم صاحبمنصبان قوای هوایی شین دند را مخاطب قرار داده گفتند: منظور از اعمار این منازل ایجاد رفاهیت و فراهم آوری تسهیلات بیشتر برای آن صاحبمنصبان اردوی شاهانه است که شب و روز برای فداکاری و خدمت گذاری برای وطن آماده میباشند.

ښاغلی اعتمادی متذکر شدند تقویه ما دی ومعنوی حفظ حیثیت و عزت اردوی شاهانه محل توجه خاص حکومت است. ښاغلی صدراعظم گفتند با قناعت ملاحظه میکنیم که با مقتضیات عصر اردوی شاهانه هر روز بیشتر با تخنیک عصری مجهز میگردد و در راه خدمت گزاری وطن بیشتر و مجهز تر آماده میشوند. ښاغلی صدراعظم تاسیسات جدید را به صاحبمنصبان و آنانیکه در راه اكمال آن بذل مساعی نمودند تبریک گفته و از خداوند بزرگ استدعا نمودند که نام اردوی شاهانه تحت قیادت سر قوماندان اعلی اردو، اعلیحضرت پادشاه محبوب ما همیشه توأم با افتخار و سرفرازی باشد.

ښاغلی صدراعظم پس از استماع و شرفیفت کار قصبه نود فامیلی قوای هوایی شین دند و توضیحات که از طرف تورنجنرال مرادعلی رئیس تعمیرات وزارت دفاع ملی و آمر تعمیرات و سرنجنیر پروژه داده میشود نقشه های مربوط به پروژه را نیز ملاحظه کردند.

ښاغلی صدراعظم بعد از قطع نسوار از تعمیرات تکمیل شده نود فامیلی دین نمودند. ښاغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم و دوکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معیشتان در حالیکه والی های هرات، فراه و قوماندان های عسکری کندهار، هرات و قوماندان هوایی شین دند نیز حاضر بودند به تاورتر مینل میدان هوایی رفته و از آنجا تمرینات یکدسته از طیارات عسکری

در پایان ښاغلی اعتمادی از اینکه این ملاقات میسر گردیده اظهار خوشی نمودند و برای خود و همه کارکنان حکومت و مردم کشور از خداوند بزرگ تحت قیادت پادشاه محبوب ما توفیق خدمت گذاری مفید آرزو کردند.

ښاغلی صدراعظم و اعضای معیشتان شام ۲۸ حمل در دعوتی اشتراک نمودند که از طرف ښاروالی هرات در هتل پارک ترتیب یافته بود.

درین محفل ښاغلی عبدالصمد مجددی منشی انجنیر ښاروالی از طرف وکلای ښاروالی ورود ښاغلی صدراعظم و اعضای حکومت را به هرات خیر مقدم گفته و آرزوهای نیک مردم هرات را برای خدمت گذاری مطابق شعار (خدا - وطن و شاه) در راه اعتلای کشور مطابق خط مشی حکومت به ښاغلی صدراعظم اظهار داشت.

ښاغلی صدراعظم در بیانیته مختصر یکه ایراد کردند از احساسات اهالی شاه دوست هرات و روحیه همکاری ایشان اظهار خوشی نموده و درباره جنبه های مختلف جهاد ملی توضیحاتی داده سهم گیری مردم را برای تحقق این جهاد که هدف و مرام آن سربلندی و بختیاری افغانستان و ایجاد یک جامعه سالم میباشد مهم و موثر خواندند.

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم با وزیر معیشتان به سلسله بازدید شان از ولایات شمال و غرب کشور روز ۲۹ حمل به شین دند مواصلت نمودند.

ښاغلی صدر اعظم و وزیر معیشتان در حدفاصل هرات و فراه از طرف والی فراه و قوماندان اردوی کندهار، قوماندان قوای هوایی شین دند، وکلا، سنا تور، رئیس محاکم و معاریف ولایت فراه استقبال شدند.

ښاغلی صدر اعظم در میدان هوایی شین دند قطع تشریفات را قبول و گاردا احترام را ماینه کردند. سپس ښاغلی صدر اعظم در جوار میدان هوایی شین دند قصبه عصری و مدرن عمارت های رهایش را برای هواپازان کشور بنام نامی پادشاه بزرگ افتتاح نمودند. ښاغلی اعتمادی حین افتتاح این قصبه عصری

بازدید ها

درین موقع بناروال سر پرست شهرفراه ضمن بیانیہ خیر مقیم ورود بناغلی صدراعظم ووزرای معیتی شان را به ولایت فراه خوش آمدید گفت :

بناغلی صدراعظم تمنیات نیک اعلیحضرت معظم ہمایونی را به رعایای و فاشعار شاہانہ رسانیدہ گفتند مسرورم کہ امروز خود را در بین برادران خود در ولایت تاریخی فراه مشاہدہ میکنم .

بناغلی صدر اعظم علاوہ کردند گرچہ مدت توقف ما درین ولایت کوتاه میباشد امیدوارم ازین مدت حد اعظم استفادہ را نمودہ در جریان زندگی ومسایل شما بہتر وارد و با مشکلات شما از نزدیک آشنا یی پیدا نماییم وامکانات انکشاف این ولایت را در ساحات مختلف جستجو کنیم .

بناغلی صدراعظم اظهار امید کردند کہ ملاقات وتبادل نظر شان با مردم فراه متمر نتایج سود مند واقع شود .
بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و

را معاینہ نمودند .
بناغلی اعتمادی در ختم این باز دیدیکبار دیگر از برید جنرال خان محمد قو ماندان ہوایی و پیلوت های ہوایی شین دند اظهار تشکر نمودہ موفقیت مزید شان را در راہ خدمت بہ وطن از خداوند بزرگ استدعا نمودند .

بناغلی صدراعظم طعام چاشت را بامعاریف شین دند صرف نمودہ و ساعت دو نیم بعد از ظہر از شین دند جانب مرکز ولایت فراه حرکت نمودہ پس از توقف مختصر در ہوتل فرلہ رود جانب فراه حرکت نمودہ در حوالی ساعت ۶ ونیم عصر بہ مرکز ولایت فراه مواصلت کردند .

مردم شاہ دوست فراه وولسوالی های مربوط آن متعلمین و متعلمات بہ دو طرف جادہ های داخل شہر فراه صف بستہ ورود بناغلی صدراعظم را با کف زدنہا و صدای ہر کلمہ راشی باحواست و نثار گل استقبال کردند .

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم موفقیکہ از طرف یک دستہ اطفال ولایت فراه بانثار دستہ گل استقبال میشوند

د افغانستان کښلی

اوله هر سیستم دیو کراسی امت مرلعات
نمایند .

ښاغلی صدراعظم متذکر شده حکومت
با استفاده از امکانات سعی خواهد کرد
تا در تقابیر اقتصادی واجتماعی که به کمک
مردم به منظور منافع مردم روید سسه
میگیرد برای مردم افغانستان به صورت نسبی
محل مطبعتی را مشخص نماید .

ښاغلی احتما دی علاوه کرده با ید فاصله
ها را به منظور منافع مردم و مصالح مملکت
با هم نزدیکتر تماییم امروز حل مسایل مملکت
احتیاج به یک تقاضا هم همه جاچه و اصولی
دارد تقاضا مییکه باید 1 سلسل آن بر همکاری
و صمیمیت بنا شده باشد .

ښاغلی اعتمادی در ین ملاقاتها که جوچه
جوچه اهالی مرکز وولسوالی های ولایت
فراه در حالیکه دکتور عبدالقیوم معاون
دوم صدارت ووزیر معارف و دیگر وزرای
همسفر شان نیز حاضر بودند به اهالی موقع
دادند تا روی مسایل و مشکلاتشان باریکی
با اعضای حکومت با صراحت حرف بزنند
و تبادل نظر نمایند .

خواسته های مردم روی کمبود آبزرعتی
عدم برق کافی اعمار جاده ها و شفا خانه
های مجبوز بود که از طرف اعضای حکومت
یا داشت ها اخذ میشد .

ښاغلی اعتمادی حینیکه با استادان ،
معلمین و معلمات ، و معلمات ملاقات
کردند یک عمه از معلمین و معلمات و
شاگردان ضمن بیانیه ها ورود ښاغلی
صدراعظم وزرای معیتی شان را خیر مقدم
گفتند .

ښاغلی صدراعظم اهل معارف را مخاطب
قرار داده گفتند از صحبت و صمیمیت شما
تشکر میکنم و اظهار آرزو های شما برای
پیشرفت مملکت و ایجاد شرایط بهتر زندگی
آرزوی همه افراد وطن خواه کشور است .
ما بحیث حکومت آرزوی بی جز خد هست
گزارای برای سعادت و رفاهیت شما و
ایجاد شرایط بهتر برای زندگی مردم خود
نداریم . این آرزو ها وقتی تحقق می یابد
که ما مطمئن باشیم جواناتی داریم که باصلاح
علم مجبوز هستند و به نوا میس عنعنات

اعضای معیتی شان روز ۳۰ حمل از پروژه
آبیاری و زراعتی و تلمسیسات عمرانی و
ساختنانی و امریت ملاریا و میدان هوایی
ولایت فراه دیدن نمودند .

ښاغلی صدراعظم از تاسیسات عسگری
ولایت فراه در حالیکه از طرف پرید جنرال
گل مهد جنگل قوماندان قوای ۶۵ توضیحات
داده میشد نیز دیدن نمودند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم
ششیر ساعت با اهالی ولایت فراه ، اهل
معارف و بزرگان ولایت نیمروز روی مشکلات
و مسایل صحبت نمودند .

ښاغلی صدراعظم در اجتماع مردم مرکز
فراه ، ولسوالی های بالا بلوک ، قلعه کاه ،
گلستان ، انار دره ، پرچمن ، پکوا ، و
علاقه داری خاک سفید پس از رسانیدن
تمینات نیک اعلیحضرت معظم همایونی به
رعایای وفاشمار شاهانه گفتند : فراه هفتمین
ولایتی است که مادر آن سفر میکنیم در این
سفر های خود ما در پهلوی مطالب زیادی
مخصوصا دو چیز از نزدیک توجه ما را جلب
کرد یکی بستگی مردم به نوا عیسی ، سنن ،
شمار ، معتقدات و موازین ملی و دیگر اینکه
علاقمندی شدید مردم به ترقی و پیشرفت
مملکت .

ښاغلی اعتمادی بعد از شرح پلانیها و
آرزو های حکومت راجع به ایجاد شرایط
بهرتر زندگی گفتند ما باید بدانیم که در شرایط
امروز پیشرفت بدون داشتن قدرت حقیقی
اقتصادی ممکن نیست و پیشرفت های
اقتصادی در جوامع مربوط به استقرار همکاری
ثبات عقیده و علاقمندی مردم است تا هر یک
به سهم خود در امور مملکت موثر واقع
شوند .

ښاغلی صدراعظم پس از شرح مفصل
مشکلات مملکت و پلانیهای حکومت گفتند :
برای مبارزه با مشکلات اقتصادی واجتماعی
کشور تامین عدالت اجتماعی و منافع نسبی
و عادلانه همه مردم موثر می باشد . ښاغلی
صدراعظم اظهار داشتند تدابیر یکه با توجه
به حفظ منافع نسبی همه طبقات مملکت مدنظر
است و مایقین داریم که همین تدابیر میتوانند
حافظ حقوق و منافع طبقات مختلف جامعه
باشد واصل عدالت اجتماعی که از مظاهر

بازوید ها

نمی توانیم نقش مثبت خود را ایفا کنیم .
موقف گیری ما به مقابل مسایل باید از روی
تعقل و بصیرت باشد ، ما باید از حقوقیکه
در یک نظام دیموکراسی بما داده شده است
هوشیارانه و مقول استفاده نمائیم .
ما باید حدود و قانون و تجاوز به قانون
را تفکیک کنیم .

ما باید همانقسم که حدود امتیاز خود را
میشناسیم سرحد مکلفیت های خود را نیز
بشناسیم - ما نباید در پهلوی دیموکراسی
وقانون تمییرات نادرست وضع کنیم اینها
همه از مسئولیت هائست که در پهلوی
سایر مسئولیتها جامعه بما داده است .

بناغلی اعتمادی راجع به دور نمای فردای
مملکت و مسئولیت های جوانان نژاد کارداره
اظهار داشتند ما از روی آگاهی شمامی توانیم
راجع به آینده مملکت مطمئن باشیم و بر
شماست تا این آگاهی را از خود نشان
بد هید تا جامعه مطمئن شود که فردا بهستان
سالم با تدبیر و پاکفایت سر نوشت
مملکت را اداره خواهد کرد .

بناغلی صدراعظم به نقش ارزنده و
مقام ارز چنده استاد و معلم اشاره کرده
موفقیت شانرا در راه وظیفه مقدس شان
آرزو کردند .

در اخیر بناغلی صدراعظم اظهار امید
نمودند که اولاد معارف که مردان روزان
فردای کشور میباشند از عهده مسئولیت
بزرگی که مقابل دارند به شایستگی پدر
آیند واضافه نمودند که ما برای خودویرای
همه شما توفیق می خواهم تا تحت شعار
بزرگ ما که خدا پرستی ، وطن خواهی ،
و شاهدوستی است در راه تحقق بخشودن
آرزوها و آسایش و ترقی و ملی کام گار و
رستگار باشیم .

بناغلی صدراعظم با معارف ولایت نیروز
که برای ملاقات بناغلی اعتمادی به فراه
آمده بودند در حالیکه بناغلی انصاری والی
رئیس محاکم و بعضی دیگر از روسای دوازی
نیروز نیز حاضر بودند مسالقات و روی
مسایل مشکلات ولایت نیروز با آنها تبادل
افکار نمودند .

و شعایر دینی و ملی خود احترام و بستگی
دارند .

بناغلی اعتمادی گفتند ما امروز نیاز داریم
تا آینده کشور خود را به اساس واقعیت
های تاریخ و مقتضیات زمان ریژی کنیم
و شما جوانان که امروز فرصت تحصیل برای
تان میسر است در ایجاد این شرایط مسئولیت
بزرگی دارید برای اینکه این شرایط بدست سالم
صالح و با کفایت شما به صورت سالم
پیش برود بر شماست تا ازین فرصت ،
فرصتیکه برای شما بدست آمده برای مجهز
ساختن خود و برای فردای کشور حداعظم
استفاده را بنمائید . فرداییکه بدست شما
سپرده میشود مسئولیتها ی بزرگی را نیز
همراه دارد .

تلاش همه ما امروز اینست تا شرایط
بهتر برای شما میسر شود تا شما شرایط
بهتر برای فردای وطن خود ایجاد کرده
بتوانید .

بناغلی صدراعظم گفتند ما به مشکلات
محل شما کاملا مستشعر هستیم بر شما نیز
لازم است تا در شناخت مشکلات حکومت
نیز با ما سهیم باشید . شما باید حدود
توانایی امکانات و نارسایی های ما را
تشخیص کنید . برای تشخیص مشکلات یکدیگر
ما باید روحیه تفاهم و هماهنگی داشته باشیم .

بناغلی صدراعظم گفتند از وظایف اولیه
شما جوانان شناخت و تشخیص واقعیت ها
و هم پایندی به اصول معیارها و ارزش
و معتقداتی است که جامعه ما بروی
آن استوار است .

بناغلی صدراعظم جوانان را مخاطب نموده
گفتند فردای مملکت را شما میسازید و
بر شماست که با امید واری و خوشبینی به
طرف فردا پیش بروید .

بناغلی صدراعظم متذکر شدند برای ایجاد
یک خوشبینی و امید واری برای جوانان ما
آرزو داریم برای شما شرایط بهتر تحصیل
و زندگی میسر شود تا ما بتوانیم با آرامش
خاطر بظرف شما و شما با آرامش خاطر
به آینده خود متوجه باشید .

بناغلی صدراعظم به جوانان توصیه
نمودند که ما باید واقعینانه روی مسایل
کشور خود قضاوت کنیم تنها با نفی مسایل

د افغانستان کالني

مامورين نيز ضمن بيانيه هايي به ښاغلي صدر اعظم اطمينان داند که آنها از سنگيني و ظايف خود مستشعر بوده در راه تحقق يافتن مرام هاي حکومت که همه براي سعادت مردم کشور است از هيچ نوع همکاري و ايشار در راه خدمت به مردم دريغ نخواهند کرد .

ښاغلي صدر اعظم و همراهان شان از ولايت فراه که آخرين ولايت شامل پروگرام بازديد رسمي شان از ولايات شمال و غرب کشور بود بصوب کابل عزيمت کردند .

ښاغلي نور احمد اعتمادي صدر اعظم و وزيراي معيتي شان در دلارام توسط ښاغلي محمد صديق والي تورنچتران محمد سعيد قوماندان عسکري ، مولوي عبدالواسع رئيس محکمه ، ښاغلي محمد افضل شيردل ښاروال سرپرست و عده از معاريف کند هار استقبال شدند .

ښاغلي صدر اعظم و وزيراي معيتي شان ساعت ۲ بعد از ظهر به ولايت کند هار وارد و نان چاشت را با والي قوماندان عسکري و معاريف ولايت کند هار صرف نمودند .

ښاغلي صدر اعظم قبل از حرکت جا نيب کابل به خرقة حضرت محمد (ص) رفته بروح حضرت سرور کائنات درود و دعاء اتحاف نمودند .

ښاغلي صدر اعظم و همراهان شان پس از هجده روز بازديد رسمي از ولايات شمال و غرب کشور ساعت پنج عصر ۳۱ حمل از کند هار جانب کابل عزيمت نموده حوالی پانزده شب بکابل مواصلت نمودند .

ښاغلي صدر اعظم در ملاقات شان به اهالي ولايت فراه و معاريف نيمروز از موجوديت قاچاق درين ناحيه اظهار نگراني نموده از اهالي هر دو ولايت خواهش نمودند تا در راه انسداد قاچاق با حکومت همکاري صميمانه نمايند .

ښاغلي اعتمادي گفتند حکومت سمي دارد تا براي جلوگيري قاچاق گوسفند و ديگر مواد ارتزاقی تدابير موثر اتخاذ نمايند و براي اينکه مردم نيز در جهاد ملي سهيم فعال داشته باشند در جلوگيري از قاچاق با حکومت مساعدت و همکاري صادقانه نمايند .

اهالي فراه و معاريف نيمروز در راه جلوگيري قاچاق و سهيم گيري در جهاد ملي همکاري خود ها را با مامورين حکومت به صورت فعالانه وعده دادند .

ښاغلي اعتمادي در اين ملاقات مامورين و ولسوالان را به وظايف سنگين و خطير شان براي خدمت مردم بيش از پيش متوجه ساخته گفتند حکومت براي برقراريت عداالت اصل مجازات و مکافات را ميخواهد تا بصورت جدی تطبيق نمايد همچنانکه يک ما مور وظيفه شناس و صادق مورد توجه قرار ميگيرد در مقابل مامورين منحرف نپايد هيچ نوع دلسوزي و گذشترا توقع داشته باشند .

ښاغلي صدر اعظم بخود و همکاران خود و همه ماموريني که در ارگان قوه اجرائيه خدمت مي نمايند از خداوند بزرگ توفيق خواستند تا در تحت شعار خدا ، وطن و شاه مصدر خدمت براي مردم در راه ارتقاي کشور شوند .

ښاغلي سيد قاسم والي فراه و چند تن از

بازدید جلالتاب نورا حمد اعتمادی صدر اعظم از صفحات مرکزی کشور

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت ۸ و ۴۵ دقیقه قبل از ظهر روز ۹ - اسد ۱۳۴۹ بفرض باز دید از ولایات مرکزی کشور عازم آن صوب گردیدند . در این باز دید دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف ، دکتور عبدالواحد سربانی وزیر پلان ، پو هاند دکتور محمد ابراهیم مجید سراج وزیر صحیه ، بناغلی عبدالحکیم وزیر زراعت و آبیاری ، انجنیر محمد یعقوب لعلی وزیر فواید عامه ، بناغلی غلام علی آئین وزیر مشاور و عدّه ازمختصین معارف ، زراعت و آبیاری ، صحیه فواید عامه بناغلی صدراعظم همراه بودند .

بناغلی اعتمادی اضافه کرد هدف مشخص مسافرت ما مطالعه و رسیدگی نزدیک به امور و مسایل این مناطق و مطالعه امکانات و مساعی محل جهت تسریع انکشاف محل مطابق به احتیاجات و مقتضیات خود محل میباشد .

بناغلی صدراعظم گفتند ما عقیده داریم که مسافرت هیات حکومت به ولایات مسئولین قوه اجرائیه را با اصل مسایل جامعه آشنا میسازد و یقین داریم این سفر نیز مانند سفر حکومت در صفحات شمال و غرب مملکت بامشوره و تماس مستقیم با وطنداران به نتیجه مفید و ثمر واقع میشود .

بناغلی صدراعظم علاوه نمودند از سفر هیات حکومت به ولایات شمال و غرب مملکت تجارب و نتایج مفیدی بدست آمد برای حکومت ثابت گردید که این راه را باید ادامه بدهد و به ولایات کشور به منظور دیدار وطنداران عزیز و شناخت مشکلات آنها مسافرت نموده و با اشتراک مساعی خود شان در راه رفع مشکلات آنها صرف مساعی مزید نماید .

بناغلی صدراعظم گفتند استقبال گرم و پر شور شما نماینده احساسات پاک و

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت ۸ و ۴۵ دقیقه قبل از ظهر روز ۹ - اسد ۱۳۴۹ بفرض باز دید از ولایات مرکزی کشور عازم آن صوب گردیدند . در این باز دید دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف ، دکتور عبدالواحد سربانی وزیر پلان ، پو هاند دکتور محمد ابراهیم مجید سراج وزیر صحیه ، بناغلی عبدالحکیم وزیر زراعت و آبیاری ، انجنیر محمد یعقوب لعلی وزیر فواید عامه ، بناغلی غلام علی آئین وزیر مشاور و عدّه ازمختصین معارف ، زراعت و آبیاری ، صحیه فواید عامه بناغلی صدراعظم همراه بودند . بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت پنج و نیم عصر روز ۱۰ - اسد به لسوالی مرکز بهسود مواصلت کردند .

بناغلی صدراعظم در مرکز بهسود در حالیکه هزاران نفر از اهالی آنجا برای پذیرائی اجتماع نموده بودند ورود بناغلی صدراعظم و هیات ممیته شانرا با کفزدنیا و ابراز احساسات استقبال نمودند .

بناغلی صدراعظم درین اجتماع بزرگ گفتند : اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه بزرگ ما به من وظیفه سپرده اند درین سفر بحیث وظیفه اولی خود تمنیات ذات شاهانه را برای رعایای و فاشعار شاهانه برسانم و افتتاح دارم که این وظیفه پر مسرت را بسر میرسانم .

بناغلی صدراعظم در اجتماع مردم مرکز

صمیمانه شما ست از ینکه امروز من ورفقای همسفرم در بین احساسات گرم و صمیمانه شما استقبال می شویم حاکی از احساس مشترک حکومت و مردم و هم مطابقت احساسات هر دو راجع به پیشرفت و انکشاف مملکت است. نقش ارزنده و تاریخی مردم ولایات مرکزی مملکت در پیشرفت مملکت عزیز ما افغانستان در سویه ها و مشاغل مختلف نماینده کامل وطن دوستی، شاه دوستی و حسن خدمت گزاری مردم این مناطق برای مردم و وطن عزیز شان میباشد.

ښاغلی اعتمادی گفتند مجاهدات خلافت که مردم نجیب و زحمت کش این مناطق در راه بهبود وضع زندگی خویش و وطنداران خویش بعمل می آورند علاقه خاصی آنها به پیشرفت خودشان و پیشرفت وطن ما میباشد.

همچنان ښاغلی اعتمادی افزودند حکومت در راه ایجاد یک اقتصاد سالم ملی برای بهبود وضع زندگی مردم به اصلاحات لازم میلدارت خواهد کرد و متیقن است که در سوقیت این اصلاحات وقت، زمان

ښاغلی صدراعظم گفتند چرا خلاقه که مردم نجیب و زحمت کش این مناطق در راه بهبود وضع زندگی خویش و وطنداران خویش بعمل می آورند علاقه خاصی آنها به پیشرفت خودشان و پیشرفت وطن ما میباشد.

همچنان ښاغلی اعتمادی افزودند حکومت در راه ایجاد یک اقتصاد سالم ملی برای بهبود وضع زندگی مردم به اصلاحات لازم میلدارت خواهد کرد و متیقن است که در سوقیت این اصلاحات وقت، زمان و مصالح اکثریت مردم ما را پشتمانی یا نمی میکنند چه هر کوشش وسیعی اصلاحی که در مملکت بعمل می آید هدفش آسایش مردم است و بر اساس مصالح عمومی تنظیم میگردد.

ښاغلی صدراعظم گفتند چرا زمانه به عقب بر نمی گردد وقت وزمان همیشه پیش میرود و ما مسروریم که تحت هدایت پادشاه بزرگ خود و مطابق به تمیلات مردم خود بسوی تامین عالی ترین مصالح ملی پیش میروییم.

ښاغلی صدراعظم گفتند امید داریم مردم ما همه به صورت کلی یا داشتن حقوق و فرصت های مساوی که در عین حال با قبول تکلیف های مساویانه و تلاش های مستدام و بکلر انداختن اندیشه های خود بتوانند پیش از پیش درین پیش روی سهم موثر و مثبت بگیرند.

بادرك كسب معرفت موقیت در پرست و حفت ملی، یگانگی، برادری و برابری که یگانه راه موقیت ماست در آبادی و بختیاری

مملکت خود موثر ثابت کردند. ښاغلی صدراعظم و همراهان شان در مسیر سفر شان در ولایات مرکزی حین مواصلت به میدان شار مرکز ولایت وردک از طرف ښاغلی عبدالقادر قاضی، والی و مولوی محمد طالب رئیس محکمه و روسای دوایر، مامورین معاریف و اهل استقبال گردیدند.

ښاغلی صدراعظم حین ملاقات با اهل ملی مرکز ولایت وردک تمنیات نیک اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه محبوب ما را به آنها ابلاغ نمود و به ایشان وعده دادند که در آینده بانجا نیز مسافرت کنند.

ښاغلی صدراعظم در اثنا ی مواصلت در سیاه خاک از طرف هزاران نفر از اهالی با حرارت استقبال شدند.

در منطقه فراخلم مرکز حصه اول بهسود ښاغلی صدراعظم از طرف عده کثیری از اهالی با گرمی زاید الوصفی پذیرائی گردیدند ښاغلی صدراعظم درین موقع گفتند تلاش های همه ما برای این است تا پسمانی ها را در همه گوشه وطن خود جبران کنیم و برای جبران این پسمانی ها همکاری پشتیبانی و تقاضای مردم که با حکومت همراه میباشد حکومت را در تامین معمول بیشتر موفق میسازد.

همه مردمی که در این کشور زندگی میکنند برادر هم هستند حقوق مساوی دارند ما همه افغان و برادر هستیم و مسلطانه به باشیم، این روحیه ایست که باسرنوشت مملکت ما یستگی دارد و این روحیه برادری و برابری و مساوات است، این چیز است که وطن ما با آن افتخار دارد.

ښاغلی صدراعظم در عرض راه از جریان کله سرک کردن دیوار و پنجاب دیدن نمودند و به وزیر فواید عامه هدایت دادند تا قبول فرسار رسیدن موسم سرمای آن منطقه برای تسکین این سرک قوای بشری و وسایط تخنیکی موجوده را تقویه بیشتر نماید.

همچنان ښاغلی صدراعظم از معدن ابرک در تکانه نیز دیدن نمودند که از طرف آمر و انجنیران پروژه درمورد توضیحات داده میشد و ښاغلی صدراعظم دربار به برادری از این معدن هدایات لازم دادند.

ښاغلی صدراعظم و هیئت معیتی

بناغلی نوراحمد اعتمادی موقعیکه از طرف اهالی میدان بنار استقبال میشوند

شبانہ پیدلسلہ مسافرت شان بہ ولایت مرکزی مملکت روز ۱۱ اسدوارد ولسوالی پنجاب ولایت بامیان گردیدہ و از طرف ہزاران نفر از معارف اہالی و شاگردان معارف با حرارت استقبال گردیدند بناغلی صدراعظم و ہیت ہمراہان شان در نزدیکی ولسوالی پنجاب از طرف یکدستہ پنجدہ نفری سوارکاران استقبال شدہ و تا مرکز ولسوالی بدرقہ گردیدند بناغلی اعتمادی صدراعظم در اجتماع اہالی ولسوالی پنجاب اظہار داشتند مسرت داریم اولتر از ہمہ تمنیات و آرزو ہای نیک اعلیحضرت معظم ہمایونی پادشاہ ما را بہ شما رعایای وفا شعار شاہانہ ابلاغ نمایم اعلیحضرت معظم ہمایونی از مسافرت چند سبک قبل شان در این منطقہ این ولسوالی خاطرات نیک دارند من میخوام مراتب آنرا بہ شما اظہار نمایم نیت پادشاہ بزرگ ماجز سعادت رعایای شاہانہ چیز دیگری نیست و ما ہم کہ بحیث

حکومت اعتماد پادشاہ و مردم خود را داریم چہ خدمت گزار صادقانہ و مفید را بہ ہموطنان و وطن عزیز خود نداریم بناغلی صدر اعظم گفتند از محبت و اظہار احساسات شما و پذیرائی گرمیکہ از من و وزرای محترم و رفقای کہ در این سفر با من ہمرا ہستند بہ عمل آوردید صمیمانہ تشکر میکنم احساسات شما برای ما بحیث اعضای حکومت کہ مفہوم واقعی آن باید خدمت گزاری بہ ملت باشد تشویق کنندہ است و ما را در راہ طولانی و ناہمواریکہ برای انکشاف کشور در راہ بختیاری و سعادت شما و وطن ما روبرو داریم بیشتر کمک میکند ، ما از لحظہ کہ در مناطق مرکزی مملکت داخل شدیم دہر جا با احساسات گرم و پنداران خود مواجہ گردیدہ ایم ما این مسافرت را برای آن انجام میدہیم کہ بیشتر بہ مشکلات شما آشنا شویم از نزدیک با درک نیازمندی ہای شما بتوانیم مصدر خدمت برای شما و برای وطن عزیز خود شویم بناغلی صدر اعظم گفتند ما در نظام دیموکراسی

ښاغلی نوح احمد اعتمادی صدراعظم حسین صحبت با معاریف پنجاب

ښاغلی صدراعظم نسبت رفع مشکلات مردم گفتند ما همیشه به مردم واقع بینانه حدود و توان مالی حکومت را بیان داشته ایم ما همواره کاری را که توان مالی آن موجود بوده گفته ایم که انجام میدهم و کاری را که از حدود بودجه امکانات مالی حکومت بعید بوده اصلاً وعده نمی دهیم و بدین طریق نمی خواهیم مردم را در انتظار موهم و غیر عملی بگذاریم و آنچه در اختیار امکان شرایط مالی و تکنیکی کشور ما در دسترس باشد برای آسایش و رفاهیت مردم و برای ایجاد شرایط بهتر زندگی آنان صرف خواهد شد.

ښاغلی اعتمادی صدراعظم در باره سهم گیری مردم در اقدامات انکشافی حکومت گفتند :
مردم هم وظیفه دارند به سهم خود در طریق به ثمر رسانیدن این کوشش های حیاتی تلاش کنند و با اتفاق اتحاد و یگانگی

وظیفه داریم یک جامعه سالم را به اساس عدالت اجتماعی پی ریزی نمایم با مسرت می بینیم که جامعه ما به این هدف متوجه است و به اساس وحدت و یگانگی روز بروز این روحیه بیشتر تقویه میشود و مردم افغانستان به هر قبيله که منسوب میباشند مانند برادر در محیط برابری و مساوات در راه سعادت و سرفرازی افغانستان متفقاً خدمت میکنند.

ښاغلی اعتمادی گفتند واقعاً ما باید با افراط و تفریط به یک سویه مبارزه کنیم . جامعه ما تقاضا دارد تا تعادل و موازنه را در حیات اقتصادی و سیاسی خود حفظ نماییم چه عدم حفظ تعادل موجب فاصله میگردد .

ما باید فاصله ها را در مملکت خود به هم نزدیک کنیم چه فاصله ها با نقشیکه در ایجاد فاصله های معنوی و بشری در جوامع مسطح دارد موقع نمی دهد که عدالت اجتماعی به صورت واقعی برقرار گردد و تحقق پذیرد .

بازدید ها

نمودند که با عبور شاهراه آسیا یی از مناطق مرکزی کشور این مناطق اتصال نزدیک تر و بهتر و سریعتر با دیگر نقاط کشور پیدانماید تا یک قسمت مشکلات مردم این مناطق مرتفع شود و شرایط بهتر اقتصادی در این ساحه پدید آید .

همچنان ښاغلی صدراعظم در حالیکه معاون دوم صدارت و وزیر معارف و سایر وزراء و هیئت معیتی شان حضور داشتند از جریان امتحان سالانه شاگردان لیسه پنجاب و ولییه دارالمعلمین مستعجل دیدن کردند و از شاگردان سوالاتی بعمل آوردند .

ښاغلی صدراعظم در عرض راه پنجاب ورت و شهرستان از قطعات نمایشی گندم اصلاح شده نیز دیدن کردند و در زمینه به وزیر زراعت و آبیاری هدایت دادند . ښاغلی اعتمادی در منطقه قنوق ، کارهای گروه سروری ریاست سروری معدن را که مشغول سروری معدن میباشد بازدید کردند و جوانانی را که در هوائ گرم و شتراب سنگین مشغول اجرای وظیفه بودند مورد نوازش قرار دادند .

ښاغلی صدراعظم شام همان روز در حالیکه پوهاند دکتور مجید ابراهیم مجید سراج وزیر صحیه نیز حاضر بود با ښاغلی بلوم هیگن آمرگروپ امداد طبی راجع بترمیم و تکمیل شفاخانه و مرکز صحی در ولسوالی پنجاب مفا همه نموده در این مورد به وزیر صحیه هدایات لازم دادند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و هیئت معیتی شان بعد از ظهر ۱۲ اسد به ولسوالی شهرستان ولایت ارزگان مواسلت کردند . ښاغلی صدراعظم و همراهان شان از طرف ښاغلی عبدالملک لعل پور والی ، سنا تور ارزگان و معاریف شهرستان استقبال گردیدند .

همچنان ښاغلی صدراعظم و همراهان شان در راه عزیمت در شهرستان از ولسوالی ورت نیز بازدید نمودند هکذا ښاغلی صدراعظم ښای یک پل اساسی را که از طرف ریاست انکشاف محل اعمار میگردد در پنج کیلو متری پنجاب گذاشتند .

در بنیان گذاری افغانستانیکه مطلوب همه ماست سهم موثر ، شایسته و مثبت بگیرند و فرزندان افغان در هر موقعیت اجتماعی که قرار دارند باید این سهم را در برابر کشور خود ، برای پیشرفت مملکت خود بصورت صادقانه انجام بدهند .

ښاغلی صدراعظم هنگام صحبت را جمع به هدف مسافرت خویش به مناطق مرکزی افغانستان گفتند ما امید داریم که در مدت مسافرت مختصر خویش در ولسوالی شما و هم چنین مسافرتی که در دیگر مناطق مرکزی کشور انجام میدهم موقعی با بیمه شما بیشتر صحبت کنیم و از نظریات ، مشوره ها و معلومات شما استفاده نماییم و همچنان در عین فرصت شما نیز مشکلات حکومت خود بیشتر آشنا شوید و با واقع بینی در اطراف تجاویز قضایات نمایند ښاغلی اعتمادی علاوه کردند ما مسئولیت خود را بجهت حکومت در مقابل خدا و وطن پادشاه و مردم خود بخوبی درک میکنیم .

ښاغلی صدراعظم در قسمت مبارزه با مشکلات گفتند ما باید با امیدواری بظرف فردای کشور ، یک فردای بهتر از امروز متوجه باشیم . ما باید با اهداف بزرگ ملی خود با اهدافی که به اساس وحدت ملی و یگانگی استوار است دشواری ها را از سر راه خویش دور نماییم .

ښاغلی اعتمادی صدراعظم ضمن اشاره به پلان های انکشاف و ایجاد یک زندگی بهتر و مرفه برای مردم افغانستان در حدود امکانات اقتصادی کشور پلانهای طرح شده که شما یقینا اطلاع دارید اما در قسمت ولایتیکه شما به آن علاقه مندی خاص دارید یعنی ولایت خود شما اگر تا امروز در مقابل بعضی پروگرام های انکشافی منطقه عایقی بوده است یک قسمت آن معلول شرایط اقلیمی ، جغرافیایی و طبیعی خود این منطقه میباشد . اما امیدوار هستیم با ایجاد تاسیساتیکه با کمک حکومت و با همکاری مردم ایجاد میشود در اینجا شرایط بهتر بمیان آید . ښاغلی صدراعظم همچنان اظهار امیدواری

ښاغلی اعتمادی صدراعظم در اجتماع مردم ولسوالی ورث

جدي قرار بگيرد .
ښاغلی اعتمادی علاوه كړيد بزرگترين هدف حكومت در پروگرام انكشاف محل در ولايات ، دهات و قصبات اېنست تا مردم اين مناطق را به فعاليت های ارزنده تری برای زندگی بهتر تشويق نمايد .

ښاغلی صدراعظم گفتند مردم دهات و روستا های ولايات ما ناگزير اند با درك احتياجات واقعی خود در رفع مشكلات و دشواری های زندگی محلی خود بکوشند و به تجاویزیکه از طرف دواير مسئول در زمینه اتخاذ شده است و متکی بر فکر و ایجابات عصر است تفا هم و همکار ی عملی نشان بد هند انكشاف محل در پهلوی فعالیت ها و خدمات اجتماعی خویش باید مردم دهات و قصبات را با حقیقت و مفهوم واقعی و هدف تحول که در جامعه ما بوجود آمده آشنا سازد .
چینی که ښاغلی صدراعظم در پاره اهداف

ښاغلی صدر اعظم در ولسوالی ورث از نندار تون صنایع محلی آنجا نیز دیدن نمودند . ښاغلی صدراعظم در اجتماع اهالی ولسوالی ورث و تهادب گذاری پل پنجاب گفتند حكومت در موقف مالی امروزی برای بهبود وضع زندگی مردم در مرکز و ولايات مساعی محل را در انكشاف محل موثر میدانند و امید وار است با مطالعه زمینه های انكشاف محلی در همه ولايات کشور وسعت انكشاف پروگرام محلی و سهم گیری موثر خود مردم در این امر حكومت را موفق سازد و با این روحیه تشريك مساعی و تسانده با همی در محل و از این راه دهكده ها ، قریه ها و شهر های کشور آباد گردد .

ښاغلی صدراعظم متذکر گردیدند که حكومت معتقد است برای انكشاف محصل و بهبود وضع زندگی مردم در شهر ها و روستا ها ایجاد راه ها و شوارخ یکی از امور مهمی است که در مملکت ما باید مورد توجه

د افغانستان کالونی

بامردم منطقه که هدف سفر ما نیز همین است قدمهای مثبت دیگری در راه انکشاف محیط و محل شما برداشته شود.

ښاغلی صدر اعظم را جمع به نحو لایتنکه اخیراً در مملکت رو نما گردیده متذکر شده گفتند در افغانستان و طن عزیز ما تحولاتیکه بروی غایه های ملی پی ریزی شده باید در نوع فکر و عمل مردم تأثیر بزرگی وارد نماید تا به غایه هاوارزشبای دیموکراسی که قانون اساسی به مردم و عده داده است مطمئن تر و وصول دست بدست و مردم امیدوار م د ستگاه های حکومت و مردم هر دو در تقویت این فکر هم آهنگی و هم گامی نشان بدهند.

ښاغلی صدر اعظم متذکر شدند مملکت از همه مردم هست و همه مردم در راه بزرگی و سعادت کشور باید سهم موثر بگیرند مملکتیکه امروز بما رسیده است میراث پدران و نیاکان ما است و برای اینکه این میراث را بدست فرزندان خود سالم پسباییم باید همه در ترقی و تعالی آن سعی بلیغ نماییم و این کار جز به کمک یکدیگر به اتفاق و یگانگی امکان پذیر نیست.

ښاغلی صدر اعظم علاوه کردند بر ای استحكام و وحدت فکری مردم باید بدانند که بدون کار صمیمانه و دستجمعی هیچ موفقیتی نصیب شده نمی تواند ما امروز نسبت به هر روز دیگر به یک وحدت فکری و وحدت معنوی و یک وحدت اجتماعی ضرورت داریم ما امروز بیک پیوستگی فکری که افکار مردم را بطرف یز و گرام های مرفی جمع کند ضرورت حس می نمایم و این وظیفه واقعی همه ما است که با نشان دادن راه های که در راه مصلحت عمومی ملی میشود هم آهنگی همه مردم مملکت را ایجاد کنیم.

ښاغلی اعتمادی گفتند حکومت با تمام آرزو مند یها به خدمت گذاری صادقانه به مردم مملکت خود که به حکومت نشان

این وظیفه مسئولیت مشترک مردم و حکومت است مردم نیز باید با دولت حقوق خود بدوز و مسئولیت های خود را تشخیص بدهند و با تشخیص این حدود بخود اجازه دهند از حریم قانون تجاوز نما یند.

ښاغلی صدر اعظم گفتند دیموکراسی حکومت قانون است در دیموکراسی آزادی های فردی محترم است این آزادیها بحیثیت ارزشبای عالی در پر تو حقوق جا همه در دیموکراسی قبول شده است اما باید ملتفت باشیم که این آزادیها از خود حد و حدودی دارد و حدود این آزادیها در چوکات قانون تنظیم میشود و قانون اجازه نمی دهد که جا همه به ترتیبی استعمال شود که دران کلمات قوی، ضعیف، ظالم و مظلوم مصداق پیدا کند حکومت و مردم وظیفه داوندت ارزشبای عالی را حفظ واحترام کنند و برای حفظ این ارزشبای قانون بما قدرت وامکان بخشیده است تا در راه صیانت حقوق فردی و تأمین عدالت اجتماعی اقدامات موثری نمایم.

ښاغلی صدر اعظم اظهار داشتند که حکومت به نیازمندی های شما و همه مردم مملکت مستشعر و ملتفت است که مردم ما باید در همه شئون زندگی مطابق احتیاجات و تفکر عصر ما که جا همه ما نمیتوانند ازان بیگانه بمانند دسترسی داشته باشد اما باید متذکر شد که بر آورده شدن همه این احتیاجات در سراسر مملکت چه مشکلاتی را در بر دارد.

ښاغلی اعتمادی صدر اعظم در حصة مشکلات منطلق مرکز افغانستان بصورت خاص اشاره نموده گفتند منطلق مرکزی افغانستان از لحاظ ساختمان طبیعی و وضع کوهستانی و شرایط عمومی مخصوصاً سوز زمین شمه از نظر موقعیت طبیعی این ممالک ما را بیشتر مشکل ساخته

دو جا نیکه نسبتاً نفوس متمرکز بوده و وضع مساعد دیده شده طو ویکه خود ملتفت هستید اقداماتی صورت گرفته و بعد از اینهم به خواست خداوند (ج) و مشوره و تقاضای

همان روز به آن و لسوالی مواصلت کردند.

شباغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم در اجتماع مردم و لسوالی لعل و سر جنگل گفتند: در این مسافرت علاقه مردم به میراث ارزنده ملی و وطن خواهی و شاه دوستی در هر جا و هر لحظه با هر فردی که مواجه شدیم مشهود بوده و این اصل عالی را به صورت بسیار واضح مشاهده کردیم.

در مزرک و لسوالی لعل و سر جنگل شباغلی صدراعظم با پذیرائی با حرارتی از طرف هزاران نفر از اهالی شاهگردان معارف ما مورین محل مواجه گردیده و دسته های سوار کاران شباغلی صدر اعظم را تا مزرک و لسوالی استقبال و بدرقه نمودند.

شباغلی صدر اعظم در اظهارات شان در لعل و سر جنگل گفتند از محبت شما، صمیمیت شما و استقبال گرم شما قلبنا تشکر میکنم امروز در این گوشه وطن برای ما بحیث اعضای حکومت شما که خدمت گذاری مردم و طیفه اساسی است تشویق کننده است.

اعلیحضرت پادشاه بزرگ ما برای سر بلندی و سعادت ملت نجیب شاهانه و بهتر شدن زندگی فرد فرد این کشور آرزو های و سیمی دارند. حکومت به تأسی از نیات پادشاه خود و طیفه اولی خود میداند در راه آسایش شما تا آنجا بیکه قدرت دارد صرف مساعی نماید.

شباغلی اعتمادی علاوه کردند غایب مسافرت های ما جز آسایش و آرامی و جستجوی امکان شرایط بهتر زندگی برای همه هموطنان عزیز منظور دیگری ندارد.

مادر این چند روز در ضمن مسافرت خود در مناسبتن مزرک و لسوالی با وطنداران خود در این چند منطقه و چند محل از نزدیک دیدن کردیم و به شرایط زندگی آنها بهتر آشنا شدیم و مشکلات شانرا بهتر فهمیدیم.

اعتماد نمودند و بما برای دیان خود تکلیف پیشبرد امور را بحیث قوا اجرا نموده اند. از هیچ گونه مساعی دریغ نخواهد کرد برای خود و تمام همکاران خود از خداوند بزرگ توفیق خدمت گذاری صادقانه می خواهیم. خدمت گذاری که دردهای مردم ما را التیام بخشد و بتواند طورری برای ما آراهای مشخاطر فراهم نماید که متیقن گردیم که وظایف خود را به امانت داری انجام داده ایم و سبب سر بلندی وطن و وطنداران خود را تا مین نموده ایم. شباغلی صدر اعظم در اظهارات شان علاوه کردند که ما برای رفع مشکلات و نیاز مندیهای خود به مجادله بزرگ روبرو هستیم این مجادله یک مجادله عمومی است.

در این مجادله باید تمام افراد کشور با نیروی بازوی خود، قوت فکری خود و با راست کاری خود همکاری نماید تا شباغلی خود خداوند بزرگ تحت شعار بزرگ ملی خدا (ج) و طن و پادشاه بطرف سعادت و بختیاری پیش بریم و به اهدافی که آرزوی همه مردم افغانستان است توصل و رزیم.

شباغلی صدراعظم در حالیکه دوکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف و سایر و زراء با دیگر همراهان شان حاضر بودند صبح (۱۵) اسد از بیونگی اساسی تنگی نوح و همچنان بیونگی های دهاتی شش و کور که دیدن نمودند و شاهگردان این بیونگی ها را مورد توجش قرار دادند.

شباغلی صدراعظم در قریه کور که با اهالی آنجا صحبت نموده و ضمن پرسش از مشکلات آنها در راه رفع بعضی از نیاز مندیهای آنها مفاهمه نمودند.

شباغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم و ذوات معینی شان صبح روز (۱۶) اسد از لسوالی دا یکنندی ولایت ارزگان رهسپار لسوالی لعل و سر جنگل ولایت غور گردیده و در مسوالتی ساعت هفت شام

د افغانستان کالونی

کلزگران ما مسئولیت دارند تا برای این مملکت پمسنا نه بیشتر کار کنند تا تو لید بیشتر آنها کمکی در بنیه عمومی مالی کشور کرده باشند .

ښاغلی صدر اعظم علاوه کردند که زندگی هیچکسی سعادت مند نیست مگر آنکه در بهبود زندگی سبب شود و پیشرفت و انکشاف مملکت را در این انکشاف عمومی کشور جستجو نکنند .

ښاغلی صدر اعظم گفتند :

مسئولیت های تاریخی ، مسئولیت های ملی ، مسئولیت های عصر و مسئولیت فردای کشور عزیز ما را وادار به جهاد ملی بمقا بل مفا سد مینماید ما این نبرد را با تو بید و تثبیت میار های اساسی و ملی خود به نیروی ایمان و حسن مسئولیت ملی آغاز کرده ایم و در موقعیت این جهاد از خود مردم استمداد می جویم و امیدواریم به همکاری وهم فکری مردم در این مجادله توفیق حاصل کنیم و یکی از بهترین مسئولیت های ملی خود را انجام داده باشیم .

همچنان ښاغلی صدر اعظم در قریه سبز گلی از دستگاه صنایع گلیم با فسی دیدن کردند و کارکنان این صنایع را در پیشرفت این صنعت تشویق نمودند .

ښاغلی صدر اعظم و ذوات معینی شان ساعت ۶ و ۱۵ دقیقه عصر روز ۱۷- اسد از لسوالی لعل و سر جنگل وارد پنجبران مرکز ولایت غور گردیده و از طرف هزاران نفر از اهالی مرکز و مر بو طات آن ولایت با حرارت استقبال گردیدند .

زوسای هوایر ، ما مورین ، ماریف شهربان پنجبران و شان گردان ماریف در شهر پنجبران با ابراز احساسات و کف زدن با نعره های زنده باد شاه ، آباد باد وطن و موفقی باد حکومت دیمو کرات و ملی از ښاغلی صدر اعظم و همراهان شان پذیرائی بعمل آوردند .

ښاغلی صدر اعظم خطاب به مردم غور

انها نیز موفقی یا فتنه مشکلات حکومت خود و مشکلات مملکت خود را بهتر درک کنند . چنانچه صدر اعظم افزودند در جامعه که ما زندگی میکنیم هر یکی ما و هر فرد ما یک پایدان هستیم و مردم مملکت او زنده ترین نیروی ملی مملکت را تشکیل میدهند .

ښاغلی صدر اعظم اظهار داشتند طوری که همیشه گفته ام ثروت انسانی مملکت بزرگترین عامل مورد استفاده نیرو های اقتصادی مملکت می باشد ثروت مادی که پشتیبان آن ثروت انسانی با کفایت و علاقه نباشد سعادت را تا مینگردد نمیتواند . ثروت انسانی با حفظ نیروی و قهای دیگر است . ښاغلی صدر اعظم با شمار مسرت گفتند خوشوقت هستیم که می بینیم در جامعه ما تا آنجا بیکه امکانات دست داده است در راه استفاده از ثروت های انسانی مملکت عا یق و جود نداشته و برای سهولت آنها بیکه مقصور بوده است عا یق به استفاده و کفایت وسیله پیشرفت و زندگی نیز میباشد .

ښاغلی صدر اعظم را جع به تقش همکاری مردم در انکشاف مملکت ملاحظه چنانچه بیان داشته گفتند هدف حکومت رفاهیت و بهبود احوال عمومی است به تاسی از آن مردم هم مکلفیت دارند تا در این عقیده ملی سهیم شوند و احساس مسئولیت نمایند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی علاوه کردند مردم با ابراز انکشاف مملکت در هر ساله و هر موقعیتی که هستند مسئولیت های و مکلفیت های دارند .

ښاغلی صدر اعظم متذکر شدند مامورین حکومت را برای حفظ آرامش و خدمت مردم مسئولیت دارند . مسو مایه هاران ما ، ثروت مندان ما و ملاکین ما مسئولیت دارند تا منفعت خود را به قیمت منفعت جامعه جستجو نکنند ، در عا یق ما در انکشاف مملکت سهیم نیستند تا بیشتر از حمت بکشند و به سهم خود در عاید ملی مملکت بیفزایند .

د افغانستان کالسی

حکومت نشانه رشد سیاسی و نموی فکری شما میا شد .
حکومت از نیاز مندی های شما بخو بی آکا می دارد و عقیده دارد که رفع این نیاز مندی ها و انجام مسایل ملی امروز و فردای مملکت مستلزم وحدت کامل همه مردم مملکت است . چه انجام مسایل و مشکلات بسوی ملی در پرتو وحدتی که همه مردم را بحدیث یک نیروی ملی د و ر یک هدف متمرکز سازد و همه مشترک گسا برای رفع آن نیاز مندی ها مجارزه کنند بهتر میسر است .

حکومت نشانه رشد سیاسی و نموی فکری شما میا شد .
حکومت از نیاز مندی های شما بخو بی آکا می دارد و عقیده دارد که رفع این نیاز مندی ها و انجام مسایل ملی امروز و فردای مملکت مستلزم وحدت کامل همه مردم مملکت است . چه انجام مسایل و مشکلات بسوی ملی در پرتو وحدتی که همه مردم را بحدیث یک نیروی ملی د و ر یک هدف متمرکز سازد و همه مشترک گسا برای رفع آن نیاز مندی ها مجارزه کنند بهتر میسر است .

حکومت به این اصل معتقد است که پیشرفت و اعتلای مملکت جز در محیط آرام میسر نیست و قتی محیط آرام بوجود می آید که در مردم اتحاد فکر و عقیده بوجود آید و همه در هر موقفی که هستند احساس مسئولیت بکنند و به مسایل ملی علاقمندی نشان بدهند این وحدت معنوی فکری و اجتماعی مینا و اساس همه پیشرفتها بوده و هم آهنگی فکری حکومت و مردم در ایجاد این اتحاد اثر عمیق دارد .

حکومت به این اصل معتقد است که پیشرفت و اعتلای مملکت جز در محیط آرام میسر نیست و قتی محیط آرام بوجود می آید که در مردم اتحاد فکر و عقیده بوجود آید و همه در هر موقفی که هستند احساس مسئولیت بکنند و به مسایل ملی علاقمندی نشان بدهند این وحدت معنوی فکری و اجتماعی مینا و اساس همه پیشرفتها بوده و هم آهنگی فکری حکومت و مردم در ایجاد این اتحاد اثر عمیق دارد .

حکومت به این اصل معتقد است که پیشرفت و اعتلای مملکت جز در محیط آرام میسر نیست و قتی محیط آرام بوجود می آید که در مردم اتحاد فکر و عقیده بوجود آید و همه در هر موقفی که هستند احساس مسئولیت بکنند و به مسایل ملی علاقمندی نشان بدهند این وحدت معنوی فکری و اجتماعی مینا و اساس همه پیشرفتها بوده و هم آهنگی فکری حکومت و مردم در ایجاد این اتحاد اثر عمیق دارد .

حکومت به این اصل معتقد است که پیشرفت و اعتلای مملکت جز در محیط آرام میسر نیست و قتی محیط آرام بوجود می آید که در مردم اتحاد فکر و عقیده بوجود آید و همه در هر موقفی که هستند احساس مسئولیت بکنند و به مسایل ملی علاقمندی نشان بدهند این وحدت معنوی فکری و اجتماعی مینا و اساس همه پیشرفتها بوده و هم آهنگی فکری حکومت و مردم در ایجاد این اتحاد اثر عمیق دارد .

حکومت به این اصل معتقد است که پیشرفت و اعتلای مملکت جز در محیط آرام میسر نیست و قتی محیط آرام بوجود می آید که در مردم اتحاد فکر و عقیده بوجود آید و همه در هر موقفی که هستند احساس مسئولیت بکنند و به مسایل ملی علاقمندی نشان بدهند این وحدت معنوی فکری و اجتماعی مینا و اساس همه پیشرفتها بوده و هم آهنگی فکری حکومت و مردم در ایجاد این اتحاد اثر عمیق دارد .

حکومت به این اصل معتقد است که پیشرفت و اعتلای مملکت جز در محیط آرام میسر نیست و قتی محیط آرام بوجود می آید که در مردم اتحاد فکر و عقیده بوجود آید و همه در هر موقفی که هستند احساس مسئولیت بکنند و به مسایل ملی علاقمندی نشان بدهند این وحدت معنوی فکری و اجتماعی مینا و اساس همه پیشرفتها بوده و هم آهنگی فکری حکومت و مردم در ایجاد این اتحاد اثر عمیق دارد .

حکومت به این اصل معتقد است که پیشرفت و اعتلای مملکت جز در محیط آرام میسر نیست و قتی محیط آرام بوجود می آید که در مردم اتحاد فکر و عقیده بوجود آید و همه در هر موقفی که هستند احساس مسئولیت بکنند و به مسایل ملی علاقمندی نشان بدهند این وحدت معنوی فکری و اجتماعی مینا و اساس همه پیشرفتها بوده و هم آهنگی فکری حکومت و مردم در ایجاد این اتحاد اثر عمیق دارد .

بازدیدها

و سعت بد هیم واز این راه اگر تو فیقی نصیب شود بتوا نیم و سایل رفاه و آرامش مردم خودرا بهتر فرما هم سازیم .

و کیل شهرک و چند تن از اهالی و شاگردان معا رفه ضمن بیانات خیر مقدم شان گفتند ما مردم غمخور برای پیشبرد اهداف ملی حکومت شما بپهر نوع کمکهای مادی و معنوی آماده میباشیم و امید داریم حکومت شما تحت شمار بزرگ ملی ما خدا (چ) و طن و شاه در راه برآورده شدن آرزوهای نیک پادشاه محبوب ما و مردم مملکت موفق باشد .

بنا غلی صدر اعظم پس از استماع بیانیهای خیر مقدم و کیل و یک تن از معاریف و لسوالی شهرک خطاب به اهالی شهرک گفتند مسافرت ما در مناطق مرکزی کشور بسیار آمو زنده است ما در این مسافرت خود به گوشه های مختلف زندگی وطنداران خود در این مناطق بیشتر از پیش آشنا شدیم و از نزدیک بیشتر نیازمندی ها را درک نمودیم ما از نظریات هموطنان از نظریات و معلومات موی سفیدان و معاریف قوم و جوانان منطقه مستفید شدیم و امید داریم که نتیجه مسافرت ما در این مناطق در جریان کار بتواند ما را بهتر راهنمایی کند .

بنا غلی صدر اعظم صبح همان روز بامامورین دوایر مرکزی و لسوالی سپاهی مربوط و لایات ملاقات نموده اظهار داشتند . ما مورین حکومت با دید با روحیه زمان و مقتضیات عصر یک جا پیش بروند و در ایجاد فضای صمیمیت و هم آهنگی بین حکومت و مردم بگوشند ، ما مورین حکومت مخصوصاً ما مورین و لایات که کارروزمه شان تماس با مردم و حل مشکلات مردم است درین ما مول سهم ارزنده دارند .

بناغلی صدر اعظم علاوه کردند که مسافرت مادر منطقه شما هدفی جز جستجوی طرق بهبود زندگی شما ندارد ما تمام تلاشهای خود را با آنچه که حکومت خدمتگزار مردم است در راه ایجاد شرایط بهتر زندگی وطنداران خود معطوف نموده ایم ما در این راه اگر توفیق حاصل می نمائید در حقیقت یک وظیفه حساسی را که شما بجا اعتماد کرده اید به شایستگی انجام داده میباشیم .

بناغلی صدر اعظم نقش مهم و اساسی ما مورین حکومت را در آسایش و بهبود زندگی مردم ارزنده خواند .

بناغلی اعتمادی صدر اعظم اظهار داشتند ما و قتیکه به و لسوالی شما رسیدیم در بین وطنداران شما یک عهد جوانی را یافتیم که متعلق به وزارت معادن و صنایع هستند و جستجو دارند تا به دریا فت کوروت های طبیعی از این مناطق ببردند تا از یک طرف در اقتصاد عمومی مملکت و از جانب دیگر در اقتصاد محل شما کمک نمائیم و طوریکه مستشعر هستیم به همین ترتیب این جنبش و این جستجو ها درسراسر کشور جهت دریافت شرایط بهتر بهبود زندگی مردم ما مشا هده میشود .

بناغلی صدر اعظم جلب اعتماد مردم را و وظیفه اساسی ما مورین حکومت دانسته گفتند ما مورین با دید ملتفت باشند که مردم با آنچه آنها میکنند باید معتقد و مطمئن باشند هرگاه ما اطمینان مردم را از طریق خدمت و حل مشکلات آنها نتوانیم تأمین کنیم آنها هیچگاه بجا اعتماد اطمینان نخواهند داشت .

ما اعتماد مردم را تنها به عمل و آنهم عمل درست می توانیم جلب کنیم و پس من از شما تقاضا دارم این عمل درست را دور از تظاهر و ریا باکمال صمیمیت از خود نشان دهید .

بناغلی صدر اعظم گفتند امید داریم در دوره که ما متصدی خدمتگذاری به شما هستیم به کمک مردم خود ، پشتیبانی و تقاضای هم مردم خود ، بتوانیم تحت قیادت پادشاه محبوب ما نظیر این پروگرام ها را

د افغانستان کالسی

مورد تکمیل هر چه زود تر شفا خانه هدایت
دا دند .

ښاغلی صدر اعظم در شفا خانه چخچران
از مریضان دا خل بستر ، عیادت نمودند
و صحت مندی شفا نرا آرزو کردند .

ښاغلی صدر اعظم در حوالی ظهر بسا
معارف چخچران ملاقات نموده و در مورد
مسائل ذی علاقه با ایشان صحبت کردند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم با
ذوات معینی شان ساعت یازده و نیم قبل
از ظهر روز ۱۸ - اسد به دره جام مواصلت
نموده و از منار جام و دیگر آثار تاریخی
آنجا دیدن کرده و در باره تر میم و حفاظت
منار جام که ۷۱ متر بوده و شصت و سه
متر از سطح زمین ارتفاع دارد هدایت
دا دند .

دره جام که مسقط الرأس مولانا عبدالرحمن
جامی میباشد یکی از مراکز دوره سلاطین
غوری بوده و منار جام از شهرکارهای آرت
اسلامی بشمار میرود .

ښاغلی عبدالحکیم وزیر زراعت و آبیاری
باساس هدایت ښاغلی صدراعظم که احداث
یک فارم زراعتی را در چخچران تو صیه
فرموده اند روز ۱۹ - اسد موضوع احداث
این فارم را در شرق شهر چخچران در ساحه
دو صد جریب زمین تعیین نموده به مدیر
زراعت و آبیاری آن ولایت هدایت داد
تا کار فارم را هر چه زود تر آغاز نماید .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و ذوات
معینی شان صبح روز ۱۹ - اسد چخچران
مرکز ولایت غور را به عزم بازگشت به
کابل بصوب پنج آب ترک گفتند .

ښاغلی صدر اعظم و ذوات معینی شان
صبح روز ۲۰ - اسد از پنج آب بصوب
بامیان عزیمت و در یکا ولنگ از طرف عدّه
کثیری از مردم آنجا با گرمی استقبال
شدند . همچنان ښاغلی اعتمادی در طول
راه یکاو لنک و بامیان نیز از طرف

مسئولیت ملی و مسئولیت اجتماعی برای
سلامت جامعه به ما امر میکنند که بادرک
عمیق مسئولیتیکه در مقابل مردم داریم
این روحیه را انکشاف داده و در راه تطبیق
آن صمیمانه مساعی بخرج دهیم .
ښاغلی صدر اعظم صبح روز ۱۸ - اسد
از مسابقه بزکشی که بین چاپاندا زان
غور صورت گرفت دیدن کردند و در ختم
مسابقه چاپاندا را مورد نوازش
قرار دادند .

همچنان ښاغلی صدر اعظم در حالیکه
دو کتور عبدالقیوم معاون دوم صد ارت
و وزیر معارف و وزراء معینی و دیگر همراهان
هم سفر با ایشان بودند از مسجد جامع
جدید چخچران ، لیسه لیلیه علاو الدین
غور و شفا خانه ملکی چخچران و همچنان
تعمیر جدید شفا خانه دیدن کردند .
ښاغلی صدر اعظم در مدخل لیسه
علاو الدین غوری ابراز احساسات سرشار
شاگردان مواجه گردیدند .

ښاغلی صدر اعظم و وزراء معینی شان از
شاگردان صنوف هفت و ۱۱ لیسه سولاتی
نمودند که از طرف شاگردان پاسخ داده
میشد .

ښاغلی صدر اعظم شاگردان را پیش از
پیش با آموختن علم و معرفت تشویق
نموده و آرزو کردند تا آنها هم به مسئولیتها
ووظایفی که در مدت تحصیل و همچنان پس
از فراغ تحصیل در قبال دارند موافق و
کامیاب باشند .

ښاغلی صدر اعظم موقع بازدید از
مسجد جامع چخچران که با صرف پیش از
هفتصد هزار افغانی به کمک اهالی اعمار
گردیده و گنجایش پنجمند نماز گزار را
دارد در تکمیل بعضی از قسمت های باقیمانده
آن به رئیس پلان ریاست شهر سازی و
رئیس تعمیرات وزارت فواید عامه هدایت
لازم دادند .

همچنان ښاغلی صدر اعظم موقع مشاهده
عمارت شفا خانه جدید سی پستریه ای
چخچران به وزراء فواید عامه و صحیه در

بازدید ها

مناطق مر کزی کشور که ز یاده از هزارو پنجاه کیلو متر در طول ده روز در آن مسافرت نمودیم و با هزاران نفر از برادران خود ملاقات کردیم به پایان میرسد ملاقات و تماس با مردم ما نسبت مفید و مشاهدات و مطالعات ما در این مناطق خیلی سودمند و بارز بود با معلومات جا مع و تجارب بیشتر این مسافرت را خاسته می دهیم و امید داریم که در طول کار ما نتیجه این تجارب و معلومات موثر و مثمر باشد .

بناغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم اظهار کردند : درین بازدید ها مل پیغام پادشاه بزرگ خود اعلیحضرت معظم همایونی میباشم که میخواهم به شمارعایای وفا شعار شاهانه برسانم این پیام تمنیات نیک و خواستار سعادت و بختیاری شما رعایای و فاشعار اعلیحضرت میباشد .

بناغلی صدر اعظم گفتند : وظیفه اولی هر حکومت رسیدگی بحال و احوال قاطبه افراد مملکت میباشد ، این حکومت پیش از هر چیز باین امر متوجه بوده و همین است که به محل شما آمده ایم و از نزدیک با شما تماس گرفته از وضع زندگی و شرایط محلی تان خوبتر و بهتر مطلع و آگاه میشویم .

غایه باز دید هیئت حکومت از محل شما این است که ببیند تا چه حد نیاز مندی های مبرم محل شما رفع شده و برای زندگی بهتر به چیزها نیاز مندی بیشتر محسوس میگردد و حکومت تا چه حدود میتواند در ساحتها مکانات ، آنها را بر آورده سازد و هم وظیفه خود مردم در بر آوردن این نیاز مندی ها چیست آمده ایم تا با واقعیتها بهتر آشنا شویم و شمارا در معرض واقعیتها قرار بدهیم .

بناغلی صدر اعظم اظهار کردند : امروز بصورت عمومی در مملکت مشکلات زیادی پیش روی خود داریم در هر نقطه از نقاط مملکت نظر به مشخصات محل مشکلاتی

ا هالی قرا ئیکه در مسیر جاده قرار دارند با حرارت استقبال گردیدند . بناغلی اعتمادی و همراهان شان نان چاشت را در بند امیر صرف نمودند . ما مورین معاریف شان گردان معارف و تعداد کثیری از اهالی مرکز و لایت با میان از بناغلی صدر اعظم پذیرائی با حرارت کردند .

باساس هدایت بناغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم سرک بین و لسوالی یکاوانگ ولایت با میان و لسوالی لعل و سرچنگل ولایت غور که کوتاه ترین راه بین این دو و لسوالی میباشد و از پنج سال با یسن طرف متر وک بود مجددا مورد استقاده قرار گرفته و بروی ترفیک باز گردید .

سرک بین و لسوالی یکاوانگ و لسوالی لعل و سرچنگل که شصت و دو کیلو متر طول دارد علاوه از آنکه نسبت به راه سابق مسافت این دو و لسوالی شصت و دو کیلومتر کوتاه تر گردید پیش از بیست و نوبه را در سیاه دره با هم وصل مینمایند .

همچنان مشکلات چهار کوتل صعب العبوریکه در راه سابق موجود است و برای ترفیک مشکلات می آورد با احیای این سرک این مشکل نیز رفع گردید .

بناغلی صدر اعظم در راه مسراجعت بکابل از معدن آهن حاجیک دیدن نموده و توضیحات انجمنیان داخلی و خارجی پروژ را در زمینه استماع نموده و نقشه های جیالوژیکی معدن را مطالعه نمودند .

بناغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم عصر ۲۰ - اسد در اجتماع هزاران نفر از اهالی با میان ام از مرد و زن معاریف و شاگردان معارف گفتند : درین فرستیکه مسافرت ما در مناطق مرکز افغانستان خاسته می یابد از مخان و هدیه و طنخواهی ، شاه دوستی و برادری را از این مناطق و وطن خود با خود می بریم . در مرکز ولایت با میان مسافرت ما در

د افغانستان کالنی

وجود دارد ما و طیفه داریم تا مشکلات خود را درجه بندی کنیم و در راه رفع مشکلات و تا میزان آرزو ما در حدود امکانات مالی خود واقعیت بینیم و با تفاهم مشترک برای حل آنها راهی را جستجو نماییم.

شیانغلی صدر اعظم در اجتماع مردم با میان که عده آنرا شاگردان و اسهل معارف با میان تشکیل میدادند خطاب به آنها گفتند سلامت ملی، دیموکراسی و حفظ ارزشهای اساسی و ملی ما مستلزم فهم و دانش است و فهم و دانش جز در پرتو معارف صحیح مترقی و خلاق بوجود آمده نمی تواند از آرزوهای ما دست بردارند. یک معارف قوی و عصری افکار جوانان ما به حقایق سالم، صحیح، منطقی و بتوانند در سایه آن آراهای ما را منبسط و توسعه دهد، استعداد های خود را بهتر پر و زود بدهند و مصدر خدمت به مملکت خود گردند.

شیانغلی صدر اعظم استعدادهای نو دهنده را جوانان ما در سر تا سر مملکت در خدمت بوطن، پادشاه و مردم موافق باشند.

شیانغلی صدر اعظم در حوالی طهر ۲۱- اسد وارد و لسوالی یکا ولنگ گردیده و از طرف جمعیت کثیری از معارف و اهالی شاگردان معارف ما مورین محلی پذیرا گردیدند.

شیانغلی صدر اعظم در یکا ولنگ پس از استماع بیانیه های خیر مقدم اهالی آن و لسوالی گفتند اگر چه ما از لحاظ مادی یک مملکت رو به انکشاف هستیم اما باید ملتفت بود که ثروت واقعی مملکت ما معنویت ماست که بر روی پایه های تاریخ فرهنگ اراده ملی و مصالح عالی کشور ما استوار می باشد و مصالح عالی کشور ما جز وفاداری بوطن، نظام، مردم، دیموکراسی، اعتقاد به پیشروی توجیه دیگری ندارد.

شیانغلی اعتمادی در حالیکه بیانات شان با کف زدنهای ممتد و شعارهای زنده باد

شیانغلی صدر اعظم گفتند جامعه ما امروز بیش از هر وقت دیگر اقتضای حرکت سریع و سالم را می نماید و انکشاف و حرکت سریع در مساحتات مختلف حیاتی در هر یک از مناطق مملکت ما از تباطؤ با تفاهم و سهم گیری خود مردم دارد.

مردم در راه رفع مشکلات در همه نقاط جهان با حکومت ها همکاری مینمایند و حکومت ها همواره در حدود توان مالی در خصمه بهبود زندگی مردم آنها را در معرض واقعیت ها قرار میدهند و در وطن ما افغانستان نیز ما باید مردم خود را در معرض واقعیت ها قرار بدیم با آنها مشکلات و امکانات خود را صمیمانه و دور از تظاهر بیان نماییم با این عمل ما یقین داریم مردم به ما بیشتر اعتماد خواهد کرد و از همکاری دریغ نخواهند ورزید.

شیانغلی صدر اعظم افزودند آنچه برای بهبود وضع زندگی مردم ما طرف احتیاج ماست کار عملی و در حدود امکان است.

شیانغلی اعتمادی گفتند: درین هیچ شکی نیست که مملکت در راه انکشاف میباشد و ما باید متیقن باشیم جز خود ما و سهم گیری خود ما در راه پیشرفت مملکت دیگر هیچ عامل وجود ندارد که ما را خوشبخت و سعادت مند بسازد. عامل سعادت مندی و خوشبختی خود را نمی توانیم جز از راه اتکاء بخود از جای دیگر جستجو کنیم. طوریکه نمی توانیم علت عقب افتادگی خود را نیز در جای دیگری سراغ نماییم.

شیانغلی صدر اعظم گفتند امروز موقف مملکت ما تقاضا دارد که برای اصلاح زندگی و تنظیم امور خود با واقع بینی عوامل واقعی را در خود ما در محل ما و در

بازدید ها

شاه ، مترقی باد معارف ، و موفق بسا د حکومت ملی ما بدرقه میشند گفتند اولین و آخرین آرزوی حکومت ما این است که افغانستان عزیز و هموطنان عزیز در کمال رفاهیت و آسودگی امرار حیات بنمایند ، ما آرزوی نداریم جز اینکه مردم ما شاهد یک افغانستان مترقی ، مرفه و مسعود باشند و این امر برآورده میشود مشروط بر اینکه مردم مملکت دستجمعی به مقابله مشکلات بروند و مواضع را که در راه نیل باین مرام مقدس ملی عرض وجود کند با شهامت و احساسات وطن دوستی از بین ببرد .

په و زیر صحنه هدایت دادند . همچنان بند ذخیره آب در قریه کمرب واقع با نژده کیلو متری یکا و لنگ که از طرف اداره انکشاف محل به همکاری مردم تحت ساختمان میبا شد مورد بازدید بناغلی صدر اعظم قرار گرفت این بند در امتداد راه با میان واقع بوده و با تکمیل آن بیش از با نژده هزار جریب زمین آبیاری میگردد .

بناغلی صدر اعظم در عرض راه شاگردان بنیونخی های قراء ، انده ، زارین ، غرغری و شبیهان را که برای استقبال بناغلی صدر اعظم در نزدیکی قریه های شان صف بستند و وطنی مقالاتی بناغلی صدر اعظم و همراهان شان را خیر مقدم گفتند مورد نوازش قرار داده و هیئت معارف که در ممیت بناغلی صدر اعظم بودند در مورد رفع مشکلات آن بنیونخی ها

بناغلی صدر اعظم درو لسوالی یکا و لنگ از تمیزات شفاخانه بیست بستری که به پایه تکمیل رسیده و همچنان شفاخانه جذام که تحت کار است دیدن کرده و راجع به تکمیل و تجهیز شفاخانه های متذکره

بناغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم موقعیکه بیانیه خیر مقدم یکی از شاگردان معارف را در ولسوالی یکا و لنگ استماع می کنند

د افغانستان گالری

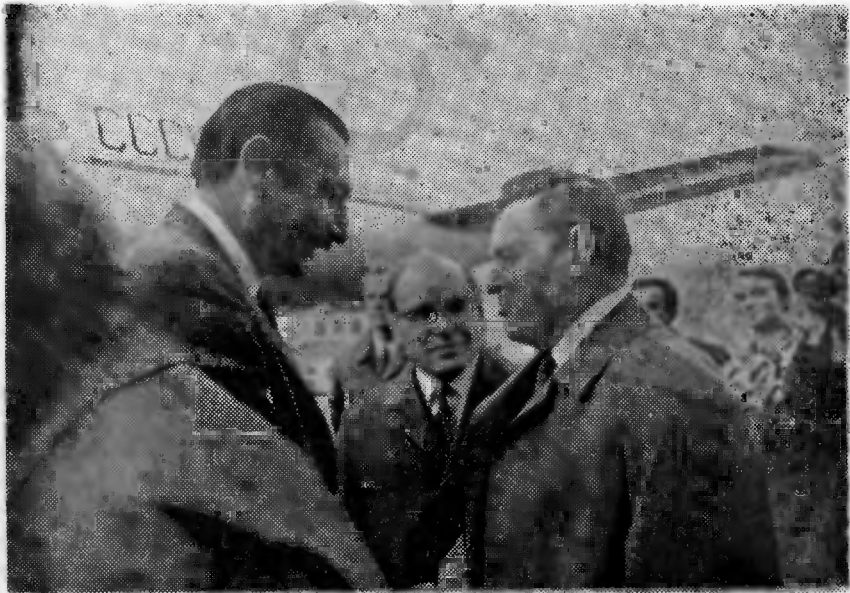
یا داشت های اخذ نمودند .
طلاب خاوندوی کنسر تی نیز ا جر انمود
هنگا میکه بنا غلی صدر اعظم از جر یان کار
تر میم مجسمه های بو دا دیدن میگردند
ما مورین افغانی و انجنیران هند ی
تو ضیحات لازم ارائه نمودند .
بنا غلی نور احمد اعظمی صدر اعظم
با تفاق د کتور عبد القیوم مامون دوم
صدارت و وزیر معارف قبل از ظهر روز
۲۱- اسد از لیسه جمعیت با میان و
بنیونخی ابتدائی نسوان آنجا دیدن کرد .
و ضمن باز دیداز لیسه جمعیت کتاخانه
جمعیت را افتتاح نمودند .
بناغلی اعتمادی به مزار میر سید علی
بینه سوز رفته به روح آن بزرگوارتحاف
ادعیه کردند .

همچنان بناغلی صدر اعظم از جر یان کار
تر میم مجسمه های بو دا که توسط
متخصصین و انجنیران هندی صورت میگیرد
دیدن کردند در لیسه جمعیت با میان
و همچنان بنیونخی نسوان هیئت های
تدریسی و اداری و شاگردان با کف زدن
و آبراز احساسات از بناغلی صدراعظم
استقبال نمودند .
بناغلی صدر اعظم در لیسه با میان
و بنیونخی ابتدائی نسوان از متعلمین و
متعلمات سوالاتی نمودند در لیسه با میان
درین باز دید وزراء زراعت و آبپاری
پلان ، صحنه و بعضی از روسا که درین
مساقت به مناطق مرکزی کشور با بناغلی
صدر اعظم همراه بودند صبح ۲۱- اسد
از فارم زراعتی ملا غلام دیدن کردند .
بناغلی صدر اعظم و هیئت معیتی شان
حوالی ساعت سه و سی دقیقه بعد از
ظهر ۲۱ اسد بامیان را بقصد کابل ترک گفتند .
وبساعت نه و نیم شب بکابل مواصلت
کردند .

مسافرت بناغلی اعتمادی صدر اعظم به یوگوسلاویا - پولیند و بلغاریا

بناغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم برای انجام یک سلسله مسافرتها در اروپای شرقی و سهم گیری در سرزمین کنفرانس سران دول و حکومتات کشور های بظرف منعقد لو سا کا در حوالی ساعت ده قبل از ظهر پنجشنبه (۵ سنبله ۱۳۴۹ ، مطابق ۲۷ - اگست ۱۹۷۰) عازم اروپا گردیدند . در میدان هوایی بین المللی کابل پو هنوال دکتور محمد عمر و ر دک رئیس و لسی جرگه ، معا و نین صد ارت عظمی ، وزیر دربار سلطنتی ، اعضای کابینه ،

بناغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم در میدان هوایی مسکو از طرف بناغلی مازوروف معاون اول صدر اعظم استقبال گردیدند

د افغانستان کالني

خا رجه افغانستان شرکت دا شتند .

بنا غلي نور احمد اعتمادي صدر اعظم و همراهان شان بدعوت حکومت فیدرالی سو سیالیستی یو گوسلاویا، بسعد از ظهروزی ۶ سنبله ۴۹ وارد میدان هوایی بلگراد گردیده و از طرف بنا غلی ری بی چیچ صدر اعظم یو گوسلاویا، و زیر امر خارجه، برخی از شخصیت های برجسته آنکشور، سفیر کبیر و اعضای سفارت کبرای افغانستانی در بلگراد و افغانهای مقیم آنجا پذیرائی گردیدند .

در نزدیک طیاره بنا غلی ری بی چیچ صدر اعظم یو گوسلاویا و خانم شان به بنا غلی صدر اعظم و میرمن اعتمادی خیر مقدم گفتند . سپس صدر اعظمان هر دو کشور سلام گارد احترام را در حالیکه سرود های ملی هر دو کشور نواخته میشد قبول کردند .

بنا غلی نور احمد اعتمادي صدر اعظم به معیت صدر اعظم یو گوسلاویا بطرف صفوف مستقبلین رفته و با ایشان مصافحه نمودند . میدان هوایی و خطالسیربناغلی صدر اعظم با پرچم های ملی هر دو کشور تزئین یافته بود و عده زیادی از مسردم بلگراد در دو جانب خط عبور با ابراز احساسات و کفزدنها و رود بنا غلی صدر اعظم را خیر مقدم میگفتند .

بنا غلی نور احمد اعتمادي صدراعظم و همراهان شان ۶ سنبله به مزار سیاهی گمنام در مونت او لارفته اکلیل گل گذاشته و ساعت هشت و سی شام همان روز در ضیافتی اشتراک نمودند که بافتخار شان از طرف ری بی چیچ صدر اعظم یو گوسلاویا ترتیب گردیده بود .

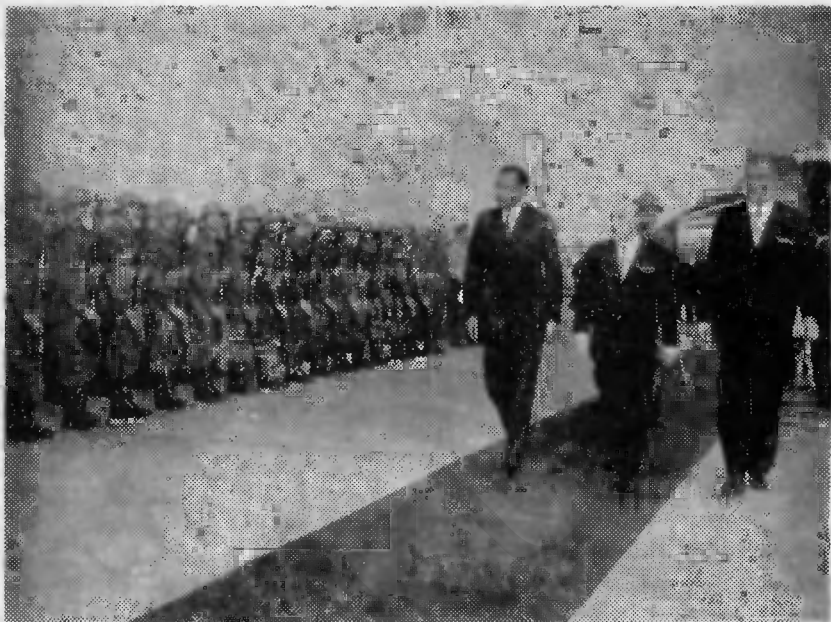
درین ضیافت خطابه های راجع به اوضاع بین المللی، کنفرانس کشور های غیر منسلک در لوساکا و علاقیت دو کشور بین صدر اعظمان یو گوسلاویا و افغانستان تعاطی گردید .

بعضی از اعضای شوری، جنرالهای اردوی شاهانه، بناروال سرپرست کابل و بعضی از روسای کوردیلوما تیک مقیم کابل با صدراعظم وداع کردند . درین مسافرت علاوه بر میرمن عالی به اعتمادی خانم بنا غلی صدر اعظم، دکتور عبدلولوحد سرا بی و زیر پلان، بناغلی غلام علی آئین و زیر مشاور، دو کستور روان فرهادی معین سیاهی و زارت امور خارجه، بناغلی عظیم الصابر کاظمی رئیس دفتر صدر اعظم و عضو شورای عالی اقتصادی، بنا غلی و حید عبد الله مدیر اطلاعات و بنا غلی شفیق شریف عضو مدیریت قلم مخصوص وزارت امور خارجه با ایشان همراه میباشند .

بنا غلی اعتمادي صدر اعظم در راه مسافرت به یو گوسلاویا برای یک بازدید مختصر وارد مسکو شدند .

بنا غلی صدر اعظم بتاریخ ۶ سنبله در قصر کریمین با کیریل مازوروف معاون اول صدر اعظم اتحاد شوروی راجع به روابط بین افغانستان و اتحاد شوروی و مسایل مهم جهانی مذاکره کردند که این مذاکرات در فضای دوستی و صمیمیت صورت گرفت . بنا غلی مازوروف ظهروزی روز ضیافتی به افتخار بنا غلی اعتمادي ترتیب دادند .

در مذاکرات بین بنا غلی اعتمادي صدر اعظم و مازوروف معاون اول صدر اعظم اتحاد شوروی، کوزمین معین اول وزارت تجارت، وینوگرادوف معین وزارت خارجه، کویف معاون رئیس کمیته دولتی شورای و زرای اتحاد شوروی برای روابط اقتصادی و خارجی و وائین رئیس شعبه کشورهای شرقی میانه وزارت خارجه اتحاد شوروی و از جانب افغانستان بناغلی عبدلولوحد سرا بی و زیر پلان، بناغلی غلام علی آئین وزیر مشاور، جنرال محمد عالی سفیر کبیر افغانستان در اتحاد شوروی، بنا غلی دو کستور روان فرهادی معین سیاهی و زارت امور

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در حالیکه بناغلی ری بی چیچ صدراعظم یوگوسلاویا معیت شانرا دارد سلام گاردا احترام را قبول و آنرا معاینه میفرمایند

متن بیانیه بناغلی ری بی چیچ

سو سیا لیستی فیدرال یوگو سلا و یارای که در سال ۱۹۶۸ با فغانستان مسافرت کرده بود و هم چنین مسافرت جناب ستامبو لیچ سابق رئیس شورای اجرائیه فیدرال و مسافرت اخیر سکرتر دولتی برای دفاع ملی جنرال نیکو لالیو بی چیچ قابل تذکر می باشد. روسای دولتهای ما اتحاد نظر خویش را در باره مسایل خاص بین المللی از طریق تبادل پیامها پیوسته اظهار داشته اند.

جناب صدراعظم!

درین باره هر دو هم عقیده خواهیم بود که همه امکانات و اشکالات توسعه علائق جا نبین چه در سطح دو جانبه و چه در زمینه چند جانبه از راه همکاری با نبر بین هر دو کشور تا کنون مورد استفاده نیامده

جلالتما با!

بسی مسرت دارم بنام حکومت جمہوریت سو سیا لیست فیدرال یوگو سلا و یسوا واز جناب همکاران خویش واز طرف خود جلالتما نور احمد اعتمادی صدراعظم مملکت افغانستان و هیئت معیتی شان را خیر مقدم گفته برای ایشان اقامت گوارا در یوگو سلا و یا تمنا می کنم.

باین مناسبت کمال امتنان دارم اظهار نمایم که علائق بین یوگو سلا و یسوا افغانستان از چهار چوب همکاری دوستانه عادی فراتر رفته نمودار درجه عالی اعتماد و تقابلهم متقابل می باشد تبادل مسافرت های زمام داران هر دو کشور با این مقصد نقش موثری داشته است. درین مورد ملاقاتهای اعلیحضرت معظم هما یونی پادشاه افغانستان و رئیس جمہوریت

این منطقه بلکه صلح جهان را بطور عموم دچار مخاطره می نماید. لازم است همه مردمان صلح خواه جهان برای خاتمه دادن به جنگ هند و چین آواز خود را برای تقاضای خروج همه قوت های عسکری خارجی ازان منطقه و موقع دادن پسر دمان ویتنام، کمبود یا و لاوس بااستفاده از حق آزادی، تعیین سر نوشت بد و ن هیچ گونه دخالت از خارج بلند کنند.

بعضی تما یلات مثبت به سمت خستیم تصادم شرق میسانه و کشف راه حل مناسب باین تا زگی ظهور کرده است. خروج کامل قوای اسرا ئیل ازنسرزمین های عرب که اسرا ئیل در جنگ چون ۱۹۶۷ - اشغال کرده است و تا همین حقوق مشروع مردم فلسطین شرط قاطع و قبلی تا مین صلح مستقر بین متحاربین می باشد.

در ارو پا فضای اعتماد و آما دگی به منظور حل و فصل تد ریجی مسایلیکه زاده تصادم بلا کها بیش از پیش ظهور میکند وانکشافات جدید ما را تشویق مینماید که جریان مثبت متوجه همکاری وسیعتر و متسام و یا نه بین همه کشورهای اروپایی و بسوی تقویت امنیت درین ناحیه جهان بکار افتاده است.

کنفرانس آینده کشورهای غیر منسلک که بزودی در لوساکا منعقد خواهد شد برای تقویت همکاری بین المللی که دران با هر کشور بدون در نظر گرفتن مساحت، قدرت و ثروت اقتصاد آن معامله خواهد شد اهمیت عمده خواهد داشت. چنان حس میکنم میافه نخواهد بود اگر بگویم کشورهای غیر منسلک حتی تا کنون نتایج قابل توجهی در پیکار خویش به منظور غلبه بر کشیدگی ها در بعضی قسمت های جهان و در سرریع ساختن رشد اقتصادی کشورهای درحال رشد موفقیتهای بدست آورده اند. پرستیژ خط مشی عدم الحاق پیوسته در جهان بلند رفته است. امروزه زیاد کشورهای بدور این خط مشی گرد آمده و آنرا برای تأمین منافع ملی و اظهار وجود در عرصه بین المللی بهترین طریقه می دانند البته

است. در صورتیکه مساعی مزید و اضافی صورت گیرد امکان آن موجود است موسسات مربوطه و اهل صنایع هردو کشور بیشتر بهم ارتباط قایم کنند. یوگوسلاویا استقامت بین المللی افغانستان و سهمگیری آنرا در تقویت خط مشی عدم الحاق، صلح و همکاری عادلانه بین المللی بطور خاص قدر دان می کند. مردم یوگوسلاویا با وجود مسافه جغرافیائی که بین هردو کشور موجود است با رهجات مردم دوست افغانستان با گذشته آن و با مشکلاتی که در راه غلبه بر حالت عدم رشد اقتصاد با آن مقابله است و در طول قرنهای بدون اینکه تصویری از جانب افغانستان باشد (زیرا تسلط خارجی برای هیچ یک از مردمان ترقی و رنانه نیاورده است) آشنایی دارند. احساس میکنم شباهت تاریخی پیکار بین هر دو کشور های ما به تقویت احساسات دوستی بین طرفین مساعدت نموده است. ما از گذشته دشوار خود این درس را آموخته ایم که مساعی هر یک از مردمان را در راه استواری استقلال قدر دانی می کنیم در عین زمان از تقدیم مساعدت صمیمانه خود با آن مردمان که هنوز آزادی و استقلال خود را حاصل نکرده اند نیز دریغ نمی کنیم.

جناب صدر اعظم!

میخواهم مختصراً با وضاحت کنونی بین المللی اشاره کنم. جناب شما با موفقت خواهید داشت که پشرویت امروز با مسایل دشوار را جمع به نگهبانی صلح مواجه است بدون هیچگونه شک خطرناکترین کانون جنگ اکنون هند و چین میباشد. در نتیجه یک تجاوز خیالی دوامدار، درد ها و رنجهای پیشماروتیاهی بیکران در ویتنام جنوبی وارد شده است. اکنون کانون جنگ بخاک کمبود یا منتقل گردیده است در حالیکه کمبود یا سالیان دراز در اثر خط مشی عدم الحاق، استقلال و همزیستی مسالمت آمیز خویش در مقابل هرگونه فشار مقام و مت کرده بود. همچنین در من جنگ به لاوس سرایت کرده است. چنین موقعیت نه تنها مردمان

مسافر قبا

کشور های غیر منسلک در تمیّات خویش هنوز با مقاومت آن کشور ها رو بسرو میشوند که در امر چل و فصل مذاکرات از مقام قدرت ابراز عمل میکنند. اوضاع چنان مقارن افتاده است که اکثر کشور های در حال رشد راه علم الحاق را گزیده اند و بنا برین طبعی است کشور های غیر منسلک مسأله سرعت تحول اقتصاد خویش را در اجتماعات خویش طرح می کنند و حق به جانب اند از کشورهای ثروتمند توقع آنرا داشته باشند تا در تحکیم مساعادت اقتصاد دی تفا هم آما دگی مزید نشان بدهند.

جناب صدر اعظم!

مردود کشور های ما در همه اقداماتیکه کشور های غیر منسلک رو بدست گرفته اند با هم از نزد یک همکاری نموده و در آینده با اشکال عملی درین مورد همکاری خود را دوام خواهند داد. یوگوسلاویا

متن بیانیه جوابیه جلا لتمام نور احمدی صدراعظم:

جلا لتمام با!

مردم افغانستان یوگوسلاویا و اطرافدار پایدار و فعال خط مشی عدم الحاق دریافت. افغانستان این خط مشی را بر اساس بیطرفی عنعنوی خویش که مظهر آرزو مندی یا س داری استقلال ملی و سهم گیری بهتر در تقویت میانجی صلح می باشد پیوسته پیروی کرده بود. چه در ملل متحد و چه در دیگر اجتماعات بین المللی افغانستان و یوگوسلاوی پیوسته در صف کشورهای واقع شده اند که عین عقاید را داشته از صلح جهان و همکاری بین المللی با جدیت پشتیبانی مینمایند. هموطنان من خاطرات مسافرت اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه افغانستان را به یوگوسلاویا در سال ۱۹۶۰ و همچنین مسافرت جلا لتمام رئیس جمهور یتو را در جنوری ۱۹۶۸ بافغانستان گرامی می دارند استقبال با حرارت که از روسای هر دو دولت در هر دو کشور به عمل آمده نما یا نگر احساسات صمیمی ملت های ما یکی در مقابل دیگری

د افغانستان کالنی

تا مین می شود که حق آزادی تعیین سرنوشت مردمان هندوچین بدون هیچ دخالت خارجی رعایت شود.

در شرق میان حبل و فصل سیاسی بشر طی ممکن خواهد بود که احترام اصل غیر مشروع بودن اشغال اراضی از راه قوه احترام شود. حبل و فصل شنا سایی قبلی لزوم تطبیق فیصله های ملل متحد راجع به حقوق غصب شده مردم عرب فلسطین می باشد.

جلالتها با!

امیدوارم تبادل افکار ما در بلگراد در تو سعه علائق صمیمانه و اعتماد متقابل و تو سعه علائق اقتصادی و فرهنگی بین کشورهای ما موثر باشد. یقین داریم دوستان یوگوسلاوی ما که در رشد اقتصادی کشور خود موفقیت درخشان حاصل کرده اند میتوانند در مساعی ما متکی بر عزم را سخ متوجه استفاده از منابع طبیعی و ترقی و اقتصاد ملی ما بطور با ثمر مساعدت نمایند.

جام خود را به صحت و موفقیت کامل رئیس جمهور جو زف برون تیتو، مین بان ما رئیس شو رای اجرا تیه فدرال یوگوسلاویا، میرمن ری بی چیچ و ترقی مزید ملت یوگوسلاویا و دوستی بین هر دو کشور بلند میکنم.

درین ضیافت بنا غلی عطاء الله ناصر ضیا سفیر کبیر افغانی مقیم بلگراد، همراهان بنا غلی صدر اعظم و برخی از شخصیت های یوگوسلاویا اشتراک کرده بودند.

مذاکرات رسمی بین بنا غلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم و بنا غلی ری بی چیچ صدر اعظم یوگوسلاویا در حالیکه اعضای هیئات های هر دو کشور حاضر بودند صبح ۷ سنبله در بلگراد صورت گرفت.

درین مذاکرات صدر اعظم افغانستان و یوگوسلاویا در مورد روابط ذات البینی و اوضاع بین المللی تبادل افکار نمودند.

میباشد. این مسافرت ها در تحکیم علائق دوستی صمیمانه متقابل و استواری میانی توسعه علائق اقتصادی و فرهنگی هر دو کشور نقش برجسته داشته اند.

همچنین مردم افغانستان خاطر باحرارت نخستین کنفرانس سران دول و حکومتات را که در این پایتخت تاریخی در سیتا مبر ۱۹۶۱ انعقاد یافته بود گرامی میدارند این کنفرانس در تاریخ معاصر در راه انسجام مساعی مردممان و ملل به منظور تقویت پایه های صلح یک شاخص تاریخی بوده است.

جلالتها با!

بنابراین یقین کامل حاصل می شود که دعوت شما که بمن موقع داد به منظور توسعه علائق جا نین و تبادل نظریات درین نزدیکی زمان انعقاد سومین اجتماع سران دول و حکومتات کشورهای بیطرف به کشور شما مسافرت نمایم خیلی باعث امتنان من گردیده است. کنفرانس لوساکا نما یا نگر آرومندهی کشور های بیطرف برای آوردن تا لیر مستقیم خویش به منظور پاسداری صلح جهان و پشتیبانی حقوق مردممان به تعیین سرنوشت، حق اشتراک در امور مورد علاقه بشریت بر اساس تساوی حقوق می باشد.

جناب صدر اعظم این نقش کشور های بیطرف از آنجلازمی میباشد که مساعی در صحنه بین المللی به مقصد رفع تشنجات و تقویت صلح مستلزم پشتیبانی مستین کشورهای صلح خواه و عدالت پسند است.

البته از اینکه اروپا در آستان رفعت تشنجات واقع شده است اظهار رضایت مندی میکنم، اما رفع کشیدگی هر چه مهم باشد یاز هم زمانی تا لیر جهانی داشته میتواند که همین مان با آن رفع کشیدگی در باقی مناطق جهان صورت پذیرد.

من سفارته ملاحظه مینمایم چندین منطقه بر اعظم آسیا صحنه پیکار های علفی یا پوشیده واقع گردیده است.

یقین داریم حبل و فصل میان یل هند و چین که جناب شما شرح دادید در آن صورت

هكذا ر هيران حكومتی افغانستان و یوگو سلا و یا اهمیت مذاکرات راتائید نموده و آما دگی شنا ترا برای ادا مسه همکاری در ساخه های روابط ذات الیبتنی و بین المللی مخصوصا در چوکات موسسه ملل متحد بر اساس عدم انسلاک ا برا ز داشتند .

کذا صدراعظم افغانستان و یوگو سلا و یا توجه خاصی بر پرا بلما ی اروپایی مېذول داشته و یاد آور شد ند که ایجاد بهبود در فضای سیاسی ارو پا یک انعکاس مطلوبی را در بهبود اوضاع سایر قسمتهای جهان در بر خواهد داشت .

مذاکرات صدر اعظم افغانستان و یوگو سلا و یا روی نک سلسله سوالات اقتصادی ، کلتوری و سیاسی متمرکز بود . بناغلی اعتمادی صدر اعظم با هیئت

بناغلی صدر اعظم حین توقف در دوبرونیک از مهمترین آثار کلتوری و تاریخی آنجا دیدن نمودند . بناغلی صدر اعظم پس از ختم مسافرت شان در یوگو سلا و یا عازم پولینند گردیدند حین وداع بناغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم در میدان هواپی بلگراد بناغلی ریسی چیچ صدر اعظم یوگو سلا و یا ، عنده از شخصیت های برجسته آنکشور ، بناغلی عطاء الله ناضر ضیا سفیر کبیر و اعضای سفارت افغانستانی حاضر بودند .

متن اعلامیه مشترک افغانستان و یوگو سلاویا

بناغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم افغانستان و همسر شان نظر بد عورت رئیس شورای اجراییه فیدرال یوگوسلاویا بناغلی ری بی چیچ از تاریخ ۶ سنبله ۱۳۴۹ مطابق ۲۸ - اگست الی ۱۰ سنبله ۴۹ مطابق اول سپتمبر ۱۹۷۰ در آنکشور مسافرت نمودند . ذوات آتی به معیت صدر اعظم افغانستان یو د فده :

دو کتور عبدالواحد سرایی وزیر پلان بناغلی غلام علی آئین و زیر مشاوری ، دکتور روان فرهادی معین سیاسی وزارت خارجه بناغلی عظیم الیسا بر کاسلی و رئیس دفتر صدر اعظم و دیگر ما مورین عالی رتبه صدر اعظم افغانستان با رئیس جمهور یوگو سلا مارشال جوزف پروژتیتو ملاقات نموده راجع به مسایل مورد علاقه طرفین تبادل نظر نمودند . صدر اعظم افغانستان پیام خاص

اعلیحضرت معظم هما یو تی پادشاه افغانستان را به رئیس جمهور تیتو ابلاغ نمودند . صدر اعظم افغانستان هنگام اقامت خویش در یوگو سلا و یا علاوه بر بلگراد شهرهای سرا جیو و دوبرونیک را مشاهده نموده از بعضی پروژه های صنعتی ، موسسات فرهنگی و آبنیه تاریخی دیدن نمودند .

صدر اعظم افغانستان مراتب تحسین خود را از مجاهدات ملت یوگو سلا و یا در راه پیشرفت کشور ایشان در زمینه های مختلف ابراز نمودند . صدر اعظم افغانستان و رئیس شورای اجراییه فدرال یوگو سلا و یا در باره روابط چا نپین و اوضاع جاریه بین المللی در یک فضای صمیمیت و دوستی و بارو حیه اعتماد و تفاهم متقابل تبادل نظر نمودند . شخصیت هایی که از جانب افغانستان

د افغانستان کالنی

را مورد مطالعه قرار داده خا طر نشان نمودند که تبادل اموال و دیگر اشکال همکاری اقتصادي ، فرهنگي ، علمي و فني بين ايشان نهايت محدود باقیمانده است .
طرفین بدین موافقه نمودند که به منظور پیشرفت این همکاری ها با ید ابراز مساعی نمایند .

جانب یو گو سلاوی اظهار آمادگی نمود که موسسات اقتصادی مربوط یو گو سلا و یا در عملی ساختن پلان های رشد اقتصادی افغانستان در حدود امکانات واقعی اشتراک نمایند .

هر دو صدراعظم برین موافقه نمودند که هر دو حکومت اقدامات لازم برای تطبیق سریع پروژه هر یو گو سلا طبق موافقت نامه سیزده جولائی ۱۹۶۸ افغانستان و یو گو سلا و یا رویدست گیرند .

همچنین هر دو صدراعظم موافقه نمودند امکانات تا سیس و توسعه علاقین دایمی تجارتی بین هر دو کشور مطابق موافقت نامه همکاری تجارتی و اقتصادی منعقدسی د سبتمبر ۱۹۵۹ مورد مطالعه آید .

در این مسافرت یک پروگرام تربیتی و فرهنگی برای سالهای ۱۹۷۱ و ۱۹۷۰ به اساس موافقت نامه همکاری تربیتی ، علمی و فرهنگی منعقد دوم نوامبر ۱۹۶۰ بین طرفین امضاء شد .

هر دو صدراعظم به اهمیت خط مشی عدم الحاق که در علاقین بین المللی کنونی نقش مثبت داشته و سیله اساسی رفعتشجات بین المللی ، تقویت صلح گیتی و حمایت از مردمان در زمینه نگهبانی استقلال و سرریع گردیدن ترقی اقتصادی ایشان میباشند با توجه خاصی میزد و ل نمودند .

با کمال رضایت منتهی خا طر نشان گردید که اعلان از طرف عده زیاد کشورها در مورد اشتراک به سویه عالی در کنفرانس آئینده کشورهای بیطرف دوشنبه لوساکا واقع ز میبایست و همچنین ترتیبات موافقانه سومین کنفرانس کشورهای بیطرف مشعر بر این است که میتوان

در مذاکرات سهم داشتند و زیر پلان ، وزیر مشاور ، معین خا رجه ، سفیر کبیر افغانستان در یو گو سلا و یا ، بناغلی عطاء الله ناصر ضیا و دیگر ماورین عالیرتبه . از جانب یو گو سلا و یاسا بناغلی میاک و زیر عضو شو رای اجرا ئیه فدرال ، دکتور ورا توشه معین خا رجه ، دکتور وی نوویچ رئیس کمیسیون فدرال روابط فرهنگی با خا رجه ، بناغلی شوبانیچ سفیر کبیر یو گو سلا و یا در افغانستان بناغلی کلیون رئیس شعبة آسیا دروزارت امور خا رجه ، بناغلی می کاشینویچ مستشار کابینه صدراعظم یو گو سلا و یا اشتراک داشتند .

مذاکرات بین دو صدراعظم مظهر موافقت یانزدیکی نظریات را جمع به جریان کنونی اوضاع بین المللی و مسایل کنونی علاقین بین المللی بود . هر دو صدراعظم پابندی حکومت های خود را در قضیه صلح جهانی و پیشبرد همکاری بین المللی متکی بر احترام ثابته از حصول به استقلال ، مساوات ، عدم مداخله در امور داخلی و حق تعیین سرنوشت و رشد مستقل داخلی اظهار نمودند .

صدراعظم افغانستان و صدراعظم یو گو سلا و یا از ینکه بین هر دو کشور اعتماد متقابل و همکاری نزدیک موجود است اظهار رضایت مندی نمودند ، چنانکه بطور خاص در طول ترتیبات سومین کنفرانس سران دول و حکومت کشورهای غیر منسلک این همکاری موجود بوده از راه مسافرت های متقابل شخصیت ها و همکاری در داخل ملل متحد تقویت یافته است .

هر دو جانب برین موافقه دارند که این همکاری نتایج مثبت بار آورده است . هر دو صدراعظم اهمیت توسعه مزید این علاقین را به مقصد سبگیری مشترک به جدا کثر به استحکام صلح مطابق روحیه منشور ملل متحد و پیشرفت همکاری بین المللی متکی بر مساوات بین ملتها تأیید نمودند .

هر دو صدراعظم نتایج همکاری دو جانبه و امکانات توسعه مزید عمومی این همکاری

مسئله فراتر

به اساس خوش بینی معقول مستوقوع نتیجه موافقانه این واقعه مهم بین المللی بود. فعالیت جدی کنونی بدون شك مظهر براین است که اساس لزوم پشتیبانی وسیعتر و لزوم همکاری مداوم و موثر بین کشورهای غیر منسلک عام تر میگردد. هردو جانب اظهار آمادگی نمودند مساعی خود را یکی با دیگر کشورهای بیطرف به مقصد اشتراک به درجه مزید در عملی شدن اهداف خط مشی عدم الحاق و ازین راه سهمگیری مزید در حل و فصل مسایلی که صلح و امنیت را در جهان مورد مخاطره قرار داده است مینول نمایند تا به این صورت ضمناً در تقویت ملل متحد درجهان کنونی سهم نویی بگیرند.

هر دو صدراعظم از تأمین قطع آتش در شرق میانه توسط ملل متحد بحیث شش طرف اساسی مساعی جدید به منظور حل و فصل سیاسی بحرانات شرق میانه، حسن استقبال و براین موافقت نمودند که اکنون پس از نخستین مرحله جستجوی راه حل مسالمت آمیز در بحران شرق میانه لابدی است تا از همه مساعی مثبت پشتیبانی شود که متوجه تأمین صلح پایدار در این منطقه مقصد خروج قوای اسرائیلی از همه سرزمینهای عرب که اسرائیل در جنگ چون ۱۹۶۷ اشغال نموده است و همچنین متوجه تأمین حقوق مردم عرب فلسطین و به مقصد تطبیق همه مراتب فیصله نامه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شوروی امنیت میباید شد.

هر دو صدراعظم انعقاد موافقتنامه بین اتحاد شوروی و جمهوری فدرالی آلمان را بحیث مظهر انگشاسات نوین در اروپا و سهمگیری در ایجاد محیط اعتماد و در آمادگی حل و فصل مسایل متعدد حسن استقبال نمودند.

طرفین این اقدام را جریان مثبت نوین تشخیص میدهند که متوجه همکاری وسیعتری بین کشورهای اروپایی بر اساس مساوات و بر اساس اصول حاکمیت و عدم مداخله در امور داخلی دیگر کشورهای میباشند باینصورت این اقدام سهم عمده در تقویت امنیت داشته به ثبوت میرساند

که اصول مذاکرات عادلانه یگانه طریق و اطمینان و موثر حل و فصل مسایلی عمده و پیچیده علائق بین المللی بود به نتایج مثبت نایل میشود.

هر دو صدراعظم در پهلوی این انکشافات مثبت در اوضاع بین المللی با تأسف این امر را خاطر نشان نمودند که جامعه بین المللی هنوز ثقلت محل مسایلی مهمه حل نشده را بر دوش دارند.

هر دو رئیس حکومت نگرانی عمیق خود را درباره جریانات کنونی هندوچین کهزاده مداخله خارجی در امور دول آن منطقه میباید اظهار نمودند چنانچه بر اساس اصول خط مشی صلح استقلال و احترام حق هر یک از مردمان به آزادی و رشد بلا مانع همبستگی خود را به پیکار عادلانه مردم ویتنام برضد تسلط خارجی تأکید نموده پشتیبانی خود را از مطالبات قانونی ایشان به منظور اتخاذ تصمیم راجع به سر نوشت خود ها بدون هیچ مداخله از خارج اظهار نمودند هر دو رئیس حکومت اظهار امید نمودند مذاکرات پاریس بدون تاخیر در عملی شدن این اهداف مساعدت نمایند.

هر دو صدراعظم از مساعی شان برای احیای مجدد کمبودهای مستقل، غیر منسلک و صلح خواه که طی سالیان دراز عاقل نیرومند سیاست صلحخواهی و غیر منسلک در منطقه هندوچین بود پشتیبانی میکنند.

طرفین آن مساعی را که در منطقه هندوچین به منظور اتخاذ خط مشی عدم الحاق صورت میگیرد حسن استقبال نموده آنرا مظهر تمنیات عام مردمان این منطقه متوجه صلح استقلال پیروی طرح رشد و ترقی مطابق آرزوی خود شان تشخیص میدهند طرفین حق حاکمیت و تمامیت ارضی همه ملت های آن منطقه را تأیید میکنند.

هر دو رئیس حکومت تأکید نمودند که استعمار و تقویت قوای نژاد پرستی منبع دائمی خطر متوجه صلح در افریقا میباشند و محیط غیر مأمون و فضای عدم یقین را بیان می آرند که امنیت و استقلال خاصه امنیت و استقلال کشورهای کوچک

د افغانستان کالنی

آمادگی نمودند از آن مساعی پشتیبانی کنند که متوجه بمیان آوردن امکانات به منظور احیای مجدد حقوق چین در ملل متحد و شناختن نمایندگان جمهویت مردم چین بحیث یگانهمثلان قانونی چین در ملل متحد و به مقصد اینکه چین در حل و فصل مسایل عمده جهان و در حفاظت صلح گیتی اشتراک مساعی نماید میباشد. هردو صدراعظم بر این موافقت نمودند که دوره آینده مجمع عمومی ملل متحد بیست و پنج سال پس از تأسیس آن باید برای تأیید مزید و تطبیق اصول مندرجه منشور ملل متحد که حاوی وجوب لازمه بین همه کشورهای مردمان ما میباشد بکار رود و همچنین طی این دوره وسایلی اتخاذ شود که همه کشورهای تصمیمات ملل متحد را رعایت نمایند. صدراعظم افغانستان تشکرات باحرارت خود را به مناسبت استقبال دوستانه و صمیمی که از وی و همراهانش به عمل آمده به صدراعظم یوگوسلاویا اظهار داشت.

طرفین اظهار امید نمودند که ایسـن مسافرت در تقویت مزید علاقیت مودت ایشان مساعی نمودند که تبادل مسافرتها بسویه های مختلف بین هردو کشور در تشدید همکاری دوستانه بین طرفین موثر خواهد بود. صدراعظم افغانستان از رئیس شورای اجرائیه فیدرال یوگوسلاویا بنام غلی ری بیچیچ دعوت نمود تا به افغانستان مسافرت نمایند.

این دعوت با مسرت قبول شد و تاریخ آن در آینده تعیین خواهد گردید.

در چهارمخاطره میکند. هردو صدراعظم با اشاره به اهمیت عمده مسئله کشورهای در حال رشد اظهار نگرانی شدید نمودند که مفاک و فاصله بین کشورهای پیشرفته و کشورهای در حال رشد پهناتر میگردد و این مشکلات بزرگ داخلی چه اقتصادی و چه غیر آن برای کشورهای در حال رشد بارمی آورد. بحدیکه در بعضی موارد ایشان را حتی مورد خطر استثمار فشار و تهدید به استقلال و دیگر مخاطر قرار میدهد.

طرفین به این موافقت دارند که مساعی کشورهای در حال رشد که حاضرند همه نیروهای بشری و مادی خود را بکارانند باید توسط کشورهای پیشرفته تماماً پشتیبانی شود، کشورهای غیر منسلک باید مساعی خاص خود را در ملل متحد و در موسسات اختصاصی بکار برد تا قبل از ختم سال جاری پروگرام دو مین ده سال انکشاف در ملل متحد تصویب شود.

هردو صدراعظم با تأیید اهمیت که افغانستان و یوگوسلاویا به نقش ملل متحد در نگهبانی صلح، تقویت امنیت بین المللی قائل اند لزوم ابراز مساعی را به منظور تقویت مزید نقش ملل متحد جهت سهمگیری فعالتر در حل و فصل مسایلی که جهان امروز با آن مقابله است خاطر نشان نمودند هر دو رئیس حکومت این یقین خود را تأیید نمودند که ملل متحد در صورتیکه اصل جهان بشمول بوند آن تماماً رعایت شود مانع آن تمایلات خواهد شد که متوجه حل و فصل مسایل عمده در خارج ملل متحد میباشد.

در این مورد هردو صدراعظم اظهار

مسافرت بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم به پولیند

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و همراهان شان ساعت سه و ده دقیقه بعد از ظهر ۱۰ سنبله ۱۳۴۹ وارد وارسا گردیده و در میدان هوایی از طرف بناغلی سرانکوویچ صدراعظم پولیند و بناغلی ییدی خوسفسکی وزیر امور خارجه و برخی از شخصیت های برجسته آنکشور، سفیر کبیر و اعضای سفارت کبرای افغانستان در وارسا و افغانهای آنجا پذیرایی گردیدند. در نزدیک طیاره بناغلی سرانکوویچ و میرمن سرانکوویچ به بناغلی صدراعظم و صدراعظمان هر دو کشور سلام گارد احترام را در حالیکه سرود های ملی هر دو کشور

نواخته میشد قبول نمودند. بناغلی نور احمد اعتمادی با معیت بناغلی صدراعظم پولیند بطرف صفوف مستقبلین رفته و با آنها مصافحه نمودند. میدان هوایی و خط سیر بناغلی صدراعظم با پرچم های ملی هر دو کشور تزئین یافته بود و عده زیاد مردم وارسا در دنباله خط عبور با ابراز احساسات و کف زدنها ورود صدراعظم را خیر مقدم گفتند. بعدا بناغلی نور احمد اعتمادی و همراهان شان در آبدار سر باز گمنام رفته ا کلیل گل گذاشتند متعاقبا شام را در اقامتگاه طور خصوصی با وزیر خارجه پولیند صرف کردند.

بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم طی اقامت مختصر شان در پولیند با رئیس جمهور آنکشور ملاقات کردند درین عکس رئیس جمهور پولیند از بناغلی صدراعظم در اقامتگاه شان استقبال می کنند

د افغانستان کالنی

همچنان ښا غلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم با ښا غلی سپرا نکو یچ صدراعظم وستیفان پدري خو فسکی و زیر خا رجه پو لیند بتا رینج ۱۲ سنبله ملاقات کردند . در این ملاقات از طرف افغانستان ښاغلی غلام علی آئین وزیر مشاور، دوکتور روان فرهادی معین سیاسی و وزارت امور خارجه، ښاغلی محمد امین اعتمادی سفیر کبیر افغانستان متعین وارسا واز جانب پولید ښاغلی زیگفرید د لنيك معین وزارت خارجه و ښاغلی یان پتروس سفیر پو لیند متعین کابل اشتراک داشتند . شام همان روز ښاغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم در ضیافتی اشتراک فرمودند که به افتخارشان از طرف ښا غلی سرانکو یچ صدراعظم پو لیند تر تیب داده شده بود . درین دعوت بین صدر اعظمان هر دو کشور بیانیه های تطامی گردید .

مذاکرات رسمی بین ښا غلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم و ښا غلی جو ز ف سپرا نکو یچ صدر اعظم پو لیند بتا رینج ۱۲ سنبله ۱۳۴۹ در وارسا شروع گردید . درین مذاکرات از طرف افغانستان ښاغلی سرابی و زیر پلان ، ښا غلی آئین و زیر مشاور ، دوکتور فرهادی معین سیاسی و وزارت امور خارجه ، ښاغلی امین اعتمادی سفیر کبیر افغانستان متعین وارسا واز جانب پو لیند و زیر خارجه ، معین وزارت خارجه سفیر کبیر آنکشور متعین کابل و دیگر با مورین عالیرتبه دوکشور اشتراک داشتند .

ښا غلی اعتمادی صدر اعظم بتا رینج ۱۱ سنبله باگو ملکا منشی اول کمیته مرکزی حزب کمونیست پو لیند ملاقات کردند که درین ملاقات صدر اعظم و وزیر خارجه پو لیند ووزراء افغانی اشتراک داشتند .

متن بیانیه ښاغلی جو ز ف سپرا نکو یچ

جناب صدر اعظم !

آمین میباشد . انکشاف و ترقیات اقتصادی افغانستان و دیگر پیشرفت های کشور شما مورد علاقمندی ما میباشد و موفقیت مزید مردم افغانستان را درین زمینه آرزو مندیم کمال رضایت مندی داریم جوا تا ان شما در مدارس و فابریکه های ما تحصیل میکنند . پیشرفت پایدار نقش سیاسی افغانستان را در آسیا و بین کشورهای بیطرف در ساحه بین المللی که متکی بر خط مشی ثبات همزیستی مسالمت آمیز و دوستی میباشد با قدر دانی می نگریم . کشور شما را بحیث یک حلقه عمده نیرو های صلح در آسیا و در جهان می شناسیم . کشور ما در باره خط مشی شما تفاهم و همنوایی دارد و آنرا پشتیبانی میکند .

سیاست خارجی پو لیند متکی بر مساعی پایدار و فعالیت در پیکار حفظ صلح در اروپا و جهان میباشد در مساعی خویش برای تامین تفاهم طرفدار رفع تشنجات میباشیم و خلاصه اینکه همزیستی مسالمت آمیز را خواهانیم . ازینجاست که پو لیند یکجا با اتحاد شوروی و دیگر کشورهای سوسیالیست در امر تحکیم امنیت بادوام

قبل از همه مراتب مسرت خویش را اظهار میدارم که افتخار میزبانی شما صدر اعظم افغانستان و شخصیت های همسفر شان در کشور ما میسر گردید . چند سال قبل از پذیرایی با حرارت که متکی بر احساسات دوستانه به ملت پو لیند میباشد در افغانستان مستفید گردیدیم و آنکشور زیبا و مردم شجاع آن که مانند مردم ما با کمال پایداری دلاورانه در راه استقلال خویش دست به پیکار زدند آشنا شدیم و با تمنیات کشور شما بمنظور انکشاف و ترقی معرفت حاصل نمودم . همکاری نمایندگان کشور های ما در مقامات

بین المللی و سهمگیری سود مند ایشان برای رفع کشیدگی ها و تقویت صلح جهان مظهر مشخص تقویت همکاری و تشفی آن دوستی میباشد که مردمان هر دوکشور را با هم مرتبط میدارد .

سفر شما به پو لیند دلیل ثابت دوام علائق حسنه بین هر دوکشور ، احترام و تفاهم متقابل اعتماد و همکاری مسالمت

مسافرتها

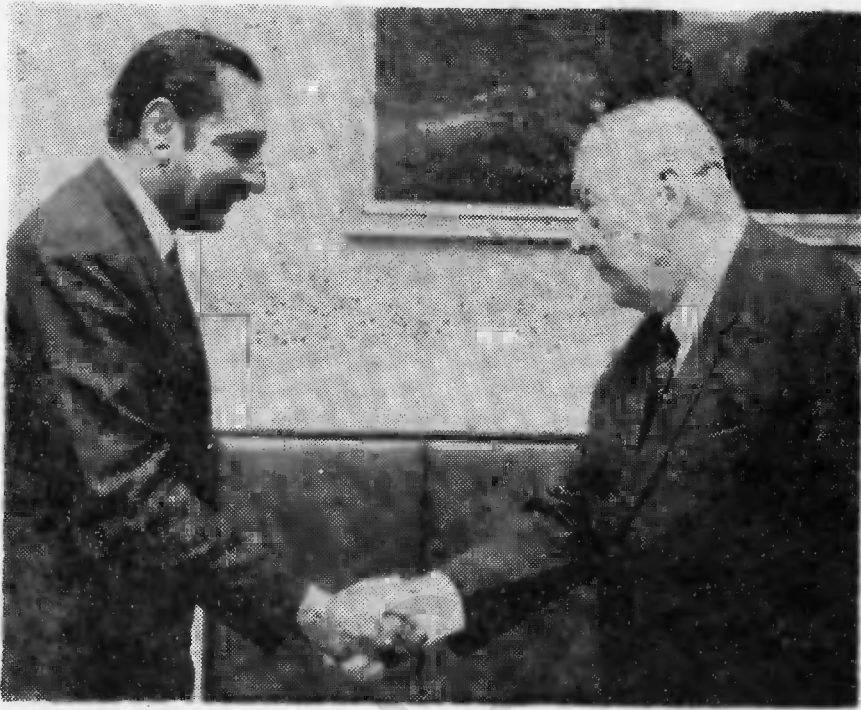
وصلح در اردو یا بدل مساعی میکنند .
متا سفانه مجاهدات ملل جهان در راه صلح و همزیستی و همکاری هنوز مورد مخابره قوای تسلط خواه و کانون های جنگ میباشد . در خالت نظا می و سیعتر تسلط خواهان در هند چین که ازان چندسال میگردد و تجاوزات اخیر اسرائیل متضمن مخاطرات میباشد که مردمان داری حسن نیت را دچار نگرانی نموده صلح و انکسافات علاق با لمر را در روابط بین ملت ها مانع میشود .
پولیند از مردمان هند چین و پیکار عادلانه ایشان ضد قوای تجاوز پشتمیانی میکند . همچنین از تمنیات حق کشور های عرب متوجه حل و فصل صلحجویانه نزاع شرق میانه حمایت می نماید . شادمانیم اظهار نماید که نظریات ما و شما درین مورد متوافق میباشد .

بناغلی صدراعظم !
مسافرت شما باین کشور فرصت تبادل نظر را نه تنها در مسایل بین المللی بلکه درباره علایق دو جانبه میسر نموده است . بارضا نیت مندی اظهار میداریم این علایق ما انکشاف می یابد و بسا ید بیشتر انکشاف بیابد .
یقین داریم این مسافرت شما علایق دوستی ما را تشدید نموده و همکاری مسالمت آمیز را بین کشور های ما توسعه میدهد .
و این کمال آرزو مندی ما است .
با اظهار تشکر ازین مسافرت شما جام خود را به صحت و سلامت شما و همسر شما و همراهان شما بلند می کنم .
به موافقت مردم افغانستان و رشد موافقت آمیز کشور شما .
به دوستی و همکاری بین پولیند و افغانستان .

متن بیانیه جوابیه جلالتماب نور احمد اعتمادی صدراعظم

جلالتماب !
ازین دعوت دوستانه شما که بمن موقع داد از کشور زیبای شما دیدن نماید و همچنین از کلمات با حرارت که در باره افغانستان اظهار داشتید متشکرم . از لحظه ای که در پولیند واصل شده ام با همراهان خود این احساس مشترک را داریم که در یک کشور دوست آمده ایم . افغانستان در قلب بر اعظم آسیا واقع شده و حلقه بین مناطق جغرافیائی و تمدن های بشری مختلف میباشد . همچنین پولیند در وسط اروپا واقع شده و بانوع ملی خویش در جریانات تمدن که به سمت های مختلفه درین قاره ظهور کرده است بطور با لمر اشتراک داشته است . پولیندیان مانند افغانیان در طول تاریخ و بارها برای پاسداری استقلال ملی خویش دست به پیکار زده است .
ملی این ایام گوارا که در کشور شما گذشتا ندیم آن مساعی را که مردم نجیب شما در راه اعمار مجدد کشور خویش بدل نموده اند . مشاهده نمودیم چه در شهر و از سایر چه در شهر لوبلین

و دیگر جاها مظاهر تر قسی اقتصادی و فرهنگی کشور دوست را مشاهده نمودیم که با آن علایق باستانی داریم . بعد از جنگ اول جهان افغانستان در پایان پیکار ملی خویش استقلال خود را مجددا بدست آورده و نمایندگان سیاسی در اروپا فرستاده بود ایشان نزد مردم پولیند علاقمندی صمیمانه دریافتند که بطور متقابل نزد افغانها نیز موجود بود و این احساسات تهادب مستحکم علایق دوستی ما در زمان کنونی گردید .
امروز پولیند به افغانستان مساعدت فرهنگی میدهد که از طرف مردم کشور ما قدر دانی میگردد .
با کمال مسرت محصلین افغانی را ملاقات نمودیم که در پولیند برای خدمت آینه در وطن خویش آماده میشوند و همچنین از خدمت اطمینان بخش متخصصان پولیندی در افغانستان قدر دانی میکنم .
افغانستان سیاست بیطرفی عدم الحاق به دسته بندی های سیاسی ، حفظ قضاوت آزاد در باره مسایل بین المللی و اشتراک مساعی در امر استحکام صلح و دموکراتیک

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم د ددعیتیکه بانتهار ښاغلی سیرانکوویچ در قصر کلتوری ترتیب داده بودند از ښاغلی صدراعظم پولیند استقبال می نماینده

شدن علاقې بین المللی را پیروی میکند . این منطقه به تا مین صلح تعیین سر نوشت با مسرت ملاحظه می کنیم رسیدن مابه پولیند مقارن بارفع کشیدگی در علاقې بین کشور های ارو با میباشد . امیدواریم که روحیه تفاهم جانشین فضای تصادم نه تنها در قاره ارو با بلکه در همه نواحی جهان گردد . زیرا که صلح واحد و غیر قابل انقسام است تامین صلح جز از راه احترام حقوق همه کشور ها چه بزرگ و چه کوچک و رعایت حق ایشان بر اینکه بر اساس مساوات در مساعی متوجهه تفاهم و همکاری بین المللی اشتراک نمایند صورت گرفته نمی تواند .

جناب صدر اعظم !

مسرووریم فرست تبادل نظر با جلا لتمام شما درباره مسایل مورد علاقه مشترک شده است و جز از راه احترام حق مردمان

مسا فرتها

مربوط با مور بين المللی و نیز تو سعة
علايق اقتصادی و فرهنگی بين هر دو
کشور میسر گر دید .
جام خود را به صحت و سلامت جلالتمآب
صدراعظم پولیند و میرمن سیرانکو ویسچ
وترقی و خوشبختی پولیند و استواری
دوستی افغانستان و پولیند بلند میکنم .
بناغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم پس
از ختم مسافرت شان در پولیند ، بعد از
ظهر ۱۴ سنبله ۱۳۴۹ مطابق ۲۰ سپتمبر
۱۹۷۰ برای اشتراك در کنفرانس سران
دول و حكومات کشور های بیطرف بحیث

برای وداع بناغلی صدر اعظم و هیئت
افغانی ، صدر اعظم پولیند و دیگر
شخصیت های آنکشور سفیر کبیر افغانستان
متعین وارسا و سفیر کبیر پولیند متعین
کابل در میدان بین المللی وارسا حضور بهم
رسانیده بودند .

متن اعلامیه مشترک افغانستان و پولیند

بناغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم وول نیان معین خارجه ، بناغلی شجلتسکی
نظر به دعوت جوزف سیرانکو ریچر رئیس
شورای وزیران جمهوریت مردم پولیند از
تاریخ ۱۰ سنبله ۱۳۴۹ مطابق اول سپتر
الی ۱۴ سنبله ۱۳۴۹ مطابق ۴ سپتمبر ۱۹۷۰
به پولیند سفر رسمی نمودند .

صدر اعظم افغانستان موافقت های
مردم پولیند را در مساعی ایشان به
منظور تعمیر مجدد و ترقی کشور ایشان
در همه ساعات زندگانی تحسین نمودند .
صدر اعظم افغانستان با بناغلی گومولکا
منشی اول حزب کمونیست آنکشور و بناغلی
سپیخا لسکی رئیس شورای دولت پولیند
ملاقات نمودند .

هر دو رئیس حكومت به مذاکرات
رسمی پر داختند که در طی آن را جمع
به علايق دو جانبه پولیند و افغانستان
و موضوعات مهمه تبادل نظر بعمل آمد .
درین مذاکرات از جانب افغانستان دکتور
عبدالواحد سرابی و زیر پلان ، بناغلی
غلام علی آتین وزیر مشاور ، دکتور روان
فرهادی معین وزارت خارجه ، بناغلی
محمد امین اعتمادی سفیر کبیر افغانستان
در پولیند ، بناغلی عظیم ا لصا بر کاظمی
رئیس دفتر صدر اعظم و دیگر ما مورین
عا لیرتبه افغانی اشتراك داشتند .

از جانب پولیند شخصیت های آتی
در مذاکرات اشتراك داشتند : بناغلی
بیدری خوفسکی و زیر امور خارجه ، بناغلی

طی مذاکراتیکه در فضای صمیمی و دوستانه
صورت گرفت با کمال رضایت متدی اظهار
گردید که علايق سیاسی ، اقتصادی و
فرهنگی که هر دو کشور را با هم مرتبط
میدارد به منفعت هر دو کشور توسعه می یابد
برین موافقه بعمل آمد که امکانات توسعه
مزید همکاری اقتصادی ، فنی و علمی بین
طرفین باید جستجو شود .

جانب افغانی اظهار امید نمود ، پولیند
اشترک در عملی شدن بعضی پروژه های
اقتصادی افغانستان را در نظر بگیرد . جانب
پولیند ی اظهار آمادگی نمود این پیشنهاد
را مطالعه نماید با این منظور هیئت های وزارت
های ذی علاقه هر دو کشور بزود تر یسن
فرصت برای مذاکرات ملاقات خواهند
نمود .

طرفین راجع به مسایل عمده بین المللی
تبادل نظر نموده مساعی حكومت های خود
را برای صلح ، رفع کشیدگی و تقویت
امنیت بین المللی مجددا تائید نمودند .
علايق دوستی و همکاری که خوشبختانه بین
افغانستان و پولیند موجود است عنصر

د افغانستان کالسی

احیاء رعایت حقوق مردم ویتنام جنوبی ، کمبود یاو لوس در اتخاذ تصمیم راجع به امور ایشان مطابق اراده و منافع ایشان میباشد .

هر دو صدراعظم معتقدند سیاست تجاوز کارانه اسرائیل منشاء تصادم و محاربه در شرق میانه بوده و اکنون نیز مانع حل و فصل سیاسی قضیه می باشد که شرط قبلی آن عقب کشیدن سپاه اسرائیلی از اراضی عربی تحت اشغال میباشد .

هر دو حکومت آن مساعی را که متوجه تامین حل و فصل مسالمت آمیز نزاع عرب و اسرائیل مطابق فیصله ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت باشد پشتیبانی میکنند .

هر دو صدر اعظم اظهار امید نمودند در اجلاس جمع عمومی مقارن با بیست و پنجمین سالگرد ملل متحد برای انسجام آن مساعی بکار رود که متوجه تقویت آن موافقتی پر نسبی های شامل منشور و رعایت فیصله های ملل متحد خاصه آنکه راجع به آزادی و امنیت ملتها میباشد . هر دو جانب متیقن اند مسافرت صدراعظم افغانستان به پولیند و مذاکرات بین هر دو کشور که طی این مسافرت صورت گرفت در توسعه تقویت علاقیت دوستانه و مفید بودن برای جابجایی و همکاری بین هر دو کشور موثر بوده باینگونه در تحکیم امنیت و صلح در جهان مساعیت خواهد نمود . صدراعظم افغانستان صمیمی ترین تشکرات خود را از پذیرایی با حاررتیکه از وی و همراهانش از طرف حکومت و مردم پولیند بعمل آمد اظهار نمود .

صدراعظم افغانستان از رئیس شورای وزیران پولیند بنا غلی سیرانکوویچ صمیمانه دعوت نمود که با افغانستان مسافرت نمایند این دعوت به مسرت قبول گردید .

مثبت درین زمینه میباشد .

صدراعظم افغانستان سیاست عدم الحاق افغانستان را که متکی بر بیطرفی و عنعنوی افغانستان بوده متوجه تحکیم استقلال ملی آن ، دوستی با همه مردمان ، تحکیم صلح ، همزیستی و همکاری بین ملتها ، پشتیبانی از تعیین حق سرنوشت مردمان می باشد شرح دادند .

جانب پولیندی خط مشی سیاست خارجی افغانستان را تحسین نمود رئیس شورای وزیران پولیند مساعی کشور خود را که با مجاهدات کشور های سوسیالیست مطابق و مقارن میباشد در راه رفع کشیدگیها و نورمال ساختن روابط در اروپا متکی بر رعایت حالت موجود و شناسایی سرحد های کنونی و همچنین در راه تحکیم صلح و مساعی تاسیس سیستم امنیت مجموعی و همکاری در اروپا و انعقاد کنفرانس امنیت اروپایی درین موضوعات بیان کردند .

صدراعظم افغانستان قدر دانی خود را از سهمگیری پولیند در تحکیم صلح و رفع کشیدگی در اروپا و جهان ابراز نمودند . هر دو جانب انعقاد موافقتنامه بین اتحاد شوروی و جمهوری فدرال آلمان را بحیثیک عامل رفع کشیدگیها امنیت و همکاری وسیعتر بین کشورهای اروپایی حسن استقبال نمودند .

هر دو صدراعظم در ضمن مطالعه اوضاع بین المللی وحدت نظر و پشتیبانی کامل خود را از پیکار مردمان و کشور هادر راه استقلال حاکمیت و برضد تسلط خارجی و استعمار تحت همه اشکال آن اظهار داشتند .

توسعه جنگ و مصادمه در هند چین که صلح جهانی را مورد مخاطره آورده موجب نگرانی جدی میباشد ، اعاده صلح در هند چین مستلزم قطع دخالت خارجی عسکری چه غیر آن عقب کشیدن قوای خارجی ،

مسافرت ښاغلي نور احمد اعتمادي صدر اعظم به بلغاريا

ښاغلي نور احمد اعتمادي صدر اعظم و همران شان که به غرض اشتراک در کنفرانس ممالک غیر منسلک به لوساکا رفته بودند بتاريخ ۲۲ سنبله ۱۳۴۹ ښاغلي بدعوت ښاغلي ژیکوف صدر اعظم بلغاريا به صوفیه موصلت کردند. در میدان هوایی صوفیه ښاغلي اعتمادي صدر اعظم وميرمن اعتمادي از طرف ښاغلي ژیکوف صدر اعظم و خانم وی و وزیر امور خارجه وبعضی دیگر از شخصیت های آن کشور، ښاروال صوفیه، ښاغلي عطاء الله ناصریاء سفیر کبیر افغانی متعین بلگراد که در عین حال سفیر کبیر افغانی در صوفیه نیز میباشد، محصلین افغانی در بلغاریا، ښاغلي ولکاگا چوف سفیر کبیر بلغاریا و متعین کابل و روسای کوردیلو ماتیک متعین صوفیه استقبال گردیدند. ښاغلي

ژیکوف صدر اعظم بلغاريا و ميرمن ژیکوف در نزديک طياره به ښاغلي صدر اعظم و ميرمن عالیه اعتمادي خير مقدم گفتند، صدر اعظمان هر دو کشور سلام گار د احترام را در حالیکه موزیک سرود های ملی افغانستان و بلغاريا را مینواخت قبول کردند بعد ښاغلي صدر اعظم در حالیکه صدر اعظم بلغاريا با ایشان همراه بود بطرف صفوف مستقيلین رفته با ایشان مصافحه کردند. میدان هوایی و خط السیر ښاغلي نور احمد اعتمادي صدر اعظم با پرچم های ملی افغانستان و بلغاریا تزئین یافته بود وعده زیادی از مردم صوفیه در دو جانب خط عبور با ابراز احساسات و کف زدنها و رود صدر اعظم افغانستان را استقبال میکردند. ښاغلي اعتمادي صدر اعظم با ښاغلي

ښاغلي نور احمد اعتمادي صدر اعظم مارشال جوزف بروز تیتو را در اقامتگاه تابستاني شان ملاقات فرمودند

د افغانستان کالونی

صدر اعظم از طرف تو دور ژیفکو فرئیس شورای و زیران بلغا ریا تر تیب دا د ه شده بود که درین دعوت بین یناغلی اعتمادی صدراعظم و یناغلی ژیفکوف بیانیه ها ی تعاطی گر دید .

ترایکو ف ر ئیس هیئت ر ئیسه بلغا ریا ملاقات کر دند . ینا غلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم روز ۲۳ سنبله به آرامگاه قهرمان ملی بلغاریا دیمیتروف رفته ا کلیل گل گذا شتند . شام ۲۳ سنبله دعوت به افتخار یناغلی نور احمد اعتمادی

متن بیانیه جلالتهاب تود ورژیفکوف

ما ست که بلغا ریا وافا نستان درین زمینه موفقانه همکاری نموده در مورد یکمده مسایل بین المللی نظریات شان با هم نزد یک است یکی از مثال های آن تقدیم مسوده یک فیصله نامه به کمیته ۲۴ کشور راجع به رفع استعمار میباشد که بلغاریا وافا نستان از جمله پیشنهاد کنندگان آن می باشند .

ریفورم های دیمو کراتیک که به منظور پیشرفت زراعت ، صنعت ، معارف و فرهنگ مطابقیان ها رویدست گرفته شده در بلغا ریا معلوم است و موافقت های شما موجب مسرت ما است .

جناب صدر اعظم !

سیاست پایدار صلح و همزیستی مسالمت آمیز بین کشورهای دارای نظام اجتماعی متفاوت که حکومت بلغا ریا پیروی میکند به همه معلوم است . درصحنه بین المللی موقف های ما روشن و مستقر میباشد . مردم بلغا ریا از مردم ما نیکه در راه استقلال اقتصادی و پیشرفت اجتماعی و فرهنگی برضد ستم گری ، استعماری به مقابل تجاوز مسلح درپیکار اند طرفداری نموده و دربارۀ ایشان احساسات نیک می پروراندند .

ما از پیکار در مقابل نژادپرستی و تبعیض نژادی در افریقای جنوبی و رود ینشیا ، پیکار استقلال انگولا ، موزمبیق ، کینی ، پرتگال پشتیبانی میکنیم . مسرت داریم از شما نیز بحیث یکی از اشتراک کنندگان کنفرانس لوساکا که در رین پیکار نقش یقینی دارد استقبال می کنیم . عملیات ایالات متحده آمریکا در هند چین از سالیان دراز به اینسو در همه جهات

جلالتهاب صدر اعظم !

اجازه میخواهم از طرف حکومت جمهوری مردم بلغا ریا واز جانب همسرم دکتورس مارا مالیئی و از طرف خود جلالتهاب شما و همراهان شمارا بحیث مهمانان عزیز کشور خود خوش آمدید بگویم .

این واقعت که جلالتهاب شما نخستین صدر اعظم افغانستان میباشد که به جمهوری مردم بلغا ریا سفر میکنید به این مسافرت اهمیت خاصی می بخشید .

به شما اطمینان میدهم در مدت کوتاهی که در اینجا اقامت دارید شمارا با کشور خویش و با هدف ها و مساعی مردم خویش و موافقت های ایشان آشنا سازیم که طی یک ربع قرن بلغاریا برطریق سوسیالیزم حاصل کرده است .

مردم بلغا ریا در مقابل مردم ساعی و آزادی دوست افغانستان (یکی از نخستین مردمان آسیا که با پیکار دیرینه استقلال ملی خود را بدست آورده است) احساسات دوستانه دارند . مردم بلغا ریا سیاست صلح خواهانه فعال را که مردم افغانستان تحت رهبری پادشاه خویش اعلیحضرت محمد ظاهر شاه پیروی میکنند بدیده احترام مینگرند بجا بودن این خط مشی را نیم قرن تاریخ کشور شما تأیید کرده است چنانکه افغانستان موفق گردیده است در مقابل فشار کشورهای امپریالیست مقاومت نموده استقلال و بیطرفی خود را پاس داری کند .

افغانستان با دیگر کشورهای صلحخواه فعالیت های موفقانه را به منظور نگهداری صلح در ملل متحد و دیگر اجتماعات بین المللی پیش می برند . موجب مسرت

مسافرتها

تا زگی بین اتحاد شوروی و جمهوریت اتحادی المان را جمع به خود داری از استعمال قوه امضاء شده است در بهبود او ضاع ارو پا و تشکیل کنفرانس ازو پا نقش مثبت خواهد داشت و این موافقت تا مه قدم عمده در تا یید او ضاع کنونی ارو پا میباشند.

جناب صدر اعظم!

در پیکار تامین صلح و تامین تفا هم بین دول و مردمان بلغاریا با بسا کشورهای جهان بطور با اُمر همکاری میکند. میخواهم با رضایت مندی خاطر نشان کنم که علائق بین افغانستان و بلغاریا نیز متکی بر اصول شناخته شده احترام متقابل و آرزو مندی مشترک در راه همکاری می باشد. ما برای انکشاف همکاری اقتصادی در هر زمینه بین هردو کشور ابراز مساعی میکنیم می خواهم بشما اطمینان دهم که برای توسعه علائق خویش در زمینه زراعت، مهندسی، تحقیقات طبقات الارضی فرهنگ، تربیت و علوم از هیچ گونه مساعی دریغ نخواهیم کرد.

جناب صدر اعظم!

حکومت بلغاریا معتقد است ملاقات و تماس های مستقیم بین سران و حکومت های کشورها در شناختن مساعی و مشترکات بین ایشان موثر است. مسافرت شما به بلغاریا بدون شك تأثیر مثبتی در همکاری مزید سیاسی، اقتصادی و فرهنگی جمهوریت مردم بلغاریا و مملکت افغانستان خواهد داشت.

یکبار دیگر اجازه میخواهم شما را خوش آمدید گفته و تمیبات خود را برای يك اقامت گوارا و مفید در کشور خود اظهار نمایم.

جام خود را با این تمیبات می بردارم، به صحت و سلامت شماغلی نور احمداعتمادی صدراعظم افغانستان، به صحت و سلامت اعضای هیئت افغانستانی، بدوستی مزید و همکاری بین مردمان بلغاریا و افغانستان

سبب پریشانی مزید شده است. تجا و ز امپریالیستان امریکایی تخطی صریح از موافقت های ژنیو منعقد ۱۹۵۴ و تهدید جدی در مقابل صلح میباشد. لازم است قوای امریکائی و متحدان آن بطور فوری و بلا شرط از هند چین خارج شوند تا آنکه این خطر در مقابل صلح بر طرف گردد. حق تعیین سرنوشت، حق ناقابل انکار مردمان هند چین است. جمهوریت مردم بلغاریا و یا پشتیبانی بدریغ به مردمان ویتنام لاوس و کمبود یا که در راه آزادی و استقلال خود مجادله می کنند تساهل کتون داده است و تا زمان قطع تجسارت و ز خواهد داد.

جمهوریت مردم بلغاریا از پیکار مردمان عرب فعالانه پشتیبانی کرده است و خواهد نمود. راه حل مسالمت آمیز نزاع شرق میانه تطبیق کامل فیصله ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت می باشد.

ازینجاست که موافقت مثبت حکومت جمهوریت عربیه متحده را مبنی بر قبول پیشنهاد قطع آتش بمنظور دریافتن حل سیاسی این بحران حسن استقبال و پشتیبانی میکنیم. متأسفانه اسرائیل سیاست غیر واقع بینانه و خطرناک خود را برای ایجاد مانع در ادای ما موریت گوناگون یا رنگ سفیر خاص سرمنشی عمومی ملل متحد پیروی میکند.

درباره ارو پا عقیده حکومت ما اینست که او ضاع قاره ما برای حفاظت صلح جهان اهمیت خاص دارد. بنا برین در سیاست خارجی خویش به اقدامات متوجه تقلیل رسیدگی و استقرار امنیت در ارو پا و متوجه تقویت علائق همسایگی نیک در بالکان که دران منطقه نیز بلغاریا واقع میباشد اهمیت خاص قابل میباشیم یقین داریم اجتماع کنفرانس امنیت و همکاری ارو پایی به این جهت نقش مهم داشته میتواند و برای اشتراک در این مساعی ابراز مجاهدت میکنیم. نا پذیر دیدن موافقت نامه که به این

متن بیانیه جوائیه جلالتما پ نور احمد اعتمادی صدر اعظم

میگیرند. متخصصان بلغاری در افغانستان خدمت کرده اهلیت فنی و نیز علاقمندی خویش را با افغانستان ثابت می کنند. رضایت مندی عمیق خود را از اینکه این سفر به من موقع داد با جلالتما پ شما و اعضای حکومت شما به منظور توسعه و ترقی اقتصاد و فرهنگی بین کشور ما و بلغاریه تبادل افکار نمایم اظهار میدارم. افغانستان سیاست عدم الحاق و کناره گیری از دسته بندی های نظامی راپشتی بانی میکند و متیقن است با یو سیله میتوانند استقلال خود را بهتر حمایت نمود. به مساعی ای که به منظور تحکیم صلح و همکاری بین المللی و همکاری بر اساس حقوق مساوی بین ملتها صورت می گیرد اشتراک نماید.

جناب صدر اعظم!

اوضاع جهانی دور از آنست که اطمینان بخش باشد اگر چه در اروپا در اثر انعقاد موافقت پیمان اتحاد شوروی و جمهوری فیدرال آلمان بهبود حاصل گردیده است اما در بعضی نواحی جهان تصادمات و کشیدگیها رو به شدت است چنانکه در هند چین که باید در آنجا حق مردم آن منطقه به صلح تعیین سرنوشت بدون هیچگونه دخالت خارجی باید مورد رعایت باشد در شرق میان خروج سپاه تجاوزکار اسرائیلی از خاکهای عربی که اشغال کرده است شرط قبلی و اساسی پیشرفت بسوی حل و فصل این نزاع میباشد.

افغانستان از ملل متحده جدا یا نه پشتی بانی نموده امیدوار است این مو سسه جهانی در آینده برای تحکیم صلح و همکاری بهتر ابراز فعالیت کند. اینچنانچه در بلغاریا بعد از مسافرت به لوساکا (مرکززمبیا) واصل میشود.

جلالتما پ!

از پذیرایی با حرارت و کلمات صمیمانه شما در باره کشور خود کمال امتنان دارم. به شما اطمینان می دهم از اینکه نخستین رئیس حکومت افغانستان می باشم به کشور زیبای شما مسافرت می کنم نهایت احساس افتخار دارم.

بلغاریا طی قرنهای گذشته شهرتیکه سزاوار آن میباشد نزد ما معروف بوده است. اگر چه کشور شما در اروپا واقع است اما ضمناً آنستان آسیا بوده از علایق تاریخی بین مردمان اروپا و شرق مستشعر است. مردم افغانستان که در پایان پیکار دامنه دار استقلال خود را مجدداً بدست آورده است مقاومت قهرمانانه مردم بلغاریه را برای حصول یا استرداد استقلال آن در لمحات مختلف تاریخ قدر دانی میکنند مردم افغانستان مانند دیگر مردم جهان از اینکه بلغاریه را در نتیجه مساعی و سیج مردم آن در زمینه های مختلف فرهنگی و اقتصادی بر شا هراه ترقی در می یابند کمال مسرت دارند.

شادمانیم طی این مسافرت مو قع آنرا بدست می آوریم، مظاهردلچسپ و وفایتها ی مردم شمارا در زمینه های مختلف زندگانی مشاهده نمائیم.

افغانستان سیاست دوستی با همه مردمان جهان و پشتی بانی از همزیستی فعال و بائمر بین کشورها را پیروی نموده آرزو مند است علا یق دوستی و همچنین روابط اقتصادی و فرهنگی را با کشور دوست بلغاریه توسعه بخشد.

با مسرت ملاحظه می نمائیم محصلین افغانی از مهمان نوازی سخاوتمندان مردم بلغاریا متمتع بوده بطور اطمینان بخش بمنظور خدمت به کشور خویش در مساعی آن در راه رشد اقتصادی آید.

مسافرتها

به صوفیه عودت نمودند .
شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم شنب
۲۵ سنبله ۴۹ دعوتی به افتخار شباغلی
ژیفکوف صدراعظم بلغاریا ترتیب داده بودند .
درین دعوت اعضای کابینه و مأمور بن
عالیرتبه و سران کوردیپلو ماتیک با خانم
های شان اشتراک ورزیده بودند .

شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم درین
دعوت ضمن بیانیه از علائق اقتصادی فرهنگ
هر دو کشور تذکار بعمل آورده گفتند که
دوستی موجوده ما اساسی برای توسعه مزید
علائق اقتصادی و کلتوری دو کشورشمرده
میشود .

مقا بلتا شباغلی ژیفکوف صدراعظم بلغاریا
گفت : که حکومت وی آرزو مند علائق
بیشتر اقتصادی بین مملکتین میباشد .

شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم بعد
از انجام یک سلسله مسافرت های رسمی
در کشورهای یوگوسلاویا ، پولسیند ،
بلغاریا و سبهم گیری در سو مین کنفرانس
سران دول و حکومت های بیطرف
منعقده لوساکا ساعت سه و سی و پنج دقیقه
وقت محلی صوفیه را به قصد تهران ترک
گفتند .

برای وداع شباغلی صدراعظم شباغلی
ژیفکوف صدراعظم بلغاریا و خانم وی ،
وزیر امور خارجه ، شباغلی عطاء الله ناصر
ضیاء سفیر کبیر افغانستان متعین بلگراد ،
محصلین افغانی ، روسای کوردیپلو ماتیک
مقیم صوفیه و سایر شخصیت های برجسته
آنکشور در میدان هوایی صوفیه حاضر
شده بودند .

شباغلی اعتمادی صدراعظم روز ۲۶ سنبله
به ساعت ۱۲ در قصر سعد آباد بحضور
اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران
شرفیاب شده و طعام چاشت را با اعلیحضرت
شاهنشاه ایران صرف نمودند .

در این ضیافت نهار ، از جانب افغانی
وزیریلان ، وزیر مشاور ، معین سیاسی وزارت
امور خارجه و همچنین سفیر کبیر افغانی
در تهران حاضر بودند .

از جانب ایران شباغلی امیر عباس هویدا
صدراعظم ، شباغلی اسد الله علم وزیر
در بار سلطنتی ایران ، شباغلی اردشیرزاهدی

دران شهر افتخار تمثیل کشور خود را در
سو مین کنفرانس کشورهای غیر منسلک
دا شتم .

چنانکه اعلامیه نهایی و فیصله های
این کنفرانس نشان میدهد کشورهای
غیر منسلک تصمیم دارند دران مساعی فعال
که توسط مردم صلح خواه وعدالت
پسند صورت میگردد به منظور استحکام
همزیستی فعالانه و با کمر بین ملت های
جهان متکی بر احترام جانین و آرزو مندی
تقویت صلح جهان و همکاری بین ملت ها
اشتراک جدی داشته باشند .

جلالتمه با !

یکبار دیگر از پذیرائی صمیمانه و باحرارت
شما تشکر نموده اظهار امید می کنم سفر
مندرین کشور دوست داشته و استحکام
علائق جانین اثر مثبت داشته و روابط
دوستانه بلغاریا و افغانستان به منفعت هر دو
ملت ما توسعه بیابد .

جام خود را به صحت و به موفقیته
جلالتمه بی ژیف کوف رئیس شورای
وزیران بلغاریا ، میرمن مارا ملی و ژیفکوف واه
و موفقیته مزید مردم دوست بلغاریا
و دوستی بین افغانستان و بلغاریه و به
صلح جهان بلند میکنم .

شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم
بانشباغلی تیودر ژیفکوف صدراعظم بلغاریا
مذاکرات رسمی انجام دادند در این
مذاکرات که هیئت های طرفین اشتراک
داشتند روی مسایل مورد علاقه دو کشور
مشمول بر اوضاع بین المللی و همکاری
های اقتصادی و کلتوری بین مملکتین تبادل
نظر صورت گرفت . این مذاکرات در یک
فضای دوستانه و تقاهم انجام یافت .

همچنان دو کشور عبدالواحد سرایی
وزیریلان بتاریخ ۲۴ سنبله با وزیریلان
بلغاریا راجع به همکاری آن
کشور در برخی از پروژه های انکشافی
افغانی مذاکراتی انجام داد .

شباغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم
۲۴ سنبله از ورنادیدن کرده و دوباره

د افغانستان کالنه

کشور یوگوسلاویا ، پولیند ، بلغاریا و سېم ګیری در سو مین کنفرانس سسران دول و حکومت کشورها بیطرف منعقدہ لوسا کا ساعت شش و نیم شام روز پنجشنبه ۲۶ سنبله ۱۳۴۹ بوطن مواصت کردند . در میدان هوایی بین المللی کابل پو هنوال دو کتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه ، ښاغلی علی محمد وزیردربار سلطنتی ، سنا تور شکور ولی نایب دوم مشرانو جرگه ، اعضای کابینه ، بعضی از اعضای شورا ، جنرال های اردو شاهانه ، والی کابل ، ښاروال سر پرست کابل و بعضی از روسای کور دیپلو ماتیکی متعین کابل ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم را استقبال کردند .

وزیر امور خارجه ، بعضی وزرای دیگر و ښاغلی محمود فروغی سفیر کبیر ایران در افغانستان حاضر بودند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم بعد از وداع با اعلیحضرت شاهنشاه ایران به معیت ښاغلی امیر عباس هویدا صدراعظم ایران به میدان هوایی مهر آباد آمدند بعد از آنکه سرود های ملی هر دو کشور نواخته شد صدراعظمان دو کشور گارد احترام را ممانینه نمودند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت سه و سی دقیقه همان روز توسط طیاره آریانا جانب افغانستان عزیمت فرمودند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم بعد از انجام یک سلسله مسا فرتهای رسمی در

اعلامیه مشترک افغانستان و بلغاریا

صدراعظم افغانستان با صدر هیئت رئیسه شوری ملی جمهوریت مردم بلغاریا ملاقات نمود و این ملاقات در فضای صمیمانه واقع گردید . هر دورئیس حکومت با یکدیگر به مذاکرات پرداختند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم افغانستان از تاریخ ۲۲ تا ۲۵ سنبله مطابق ۱۳ تا ۱۶ سپتامبر ۱۹۷۰ نظر به دعوت ښاغلی ژیفکوف رئیس شوری وزیران جمهوریت مردم بلغاریا به آنکشور مسافرت رسمی نمود .

از جانب افغانی ذوات آتی درین مذاکرات اشتراک داشتند .

ښاغلی نور احمد اعتمادی طی اقامت خویش در جمهوریت مردم بلغاریا از شهر های صوفیه و وارنا و بعضی شهرهای دیگر و قریه های بلغاریا و موسسات صنعتی و فارم های کوپرا ٹیف و مراکز سیاحت دیدن نمود و با موفقیت های مردم بلغاریا در ساحت اقتصادی و فرهنگی نیز آشنا یی حاصل کردند .

دوکتور عبدالواحد سرابی وزیر پلان ، ښاغلی غلام علی آئین وزیر مشاور ، دوکتور روان فرهادی معین وزارت خارجه ، ښاغلی عطاء الله ناصر ضیاء سفیر کبیر افغانستان در بلغاریا ، ښاغلی عظیم الصابر کاظمی رئیس دفتر صدراعظم .

مهمانان افغانی در هر جا با پذیرایی با حرارت و صمیمانه که نمودار علائق دوستانه موجود بین هر دوکشور میباشد مقابل شدند .

از جانب بلغاری ذوات آتی الذکر نیز در مذاکرات اشتراک داشتند .

مسائرها

بناغلی ایوان باشف وزیر امور خارجه ، بناغلی گريشه فليووف معاون رئيس كميته پلاننگ ، بناغلی هرا لامبی ترايگوف معين وزارت امور خارجه ، بناغلی تی هو می روف معين وزارت تجارت خارجه ، بناغلی تسانف رئيس شعبه در وزارت امور خارجه بناغلی گانچف سفیر كبير بلغاریا در افغانستان بناغلی کاموف مستشار در وزارت خارجه .

پروگرام مبادلات فرهنگی بین هر دو کشور برای سالهای ۱۹۷۰ و ۱۹۷۱ که علائق فرهنگی را بین افغانستان و بلغاریا توسعه خواهد بخشید نیز امضاء شد .

مذاکرات بین جانبین در فضای دوستی و تفاهم متقابل صورت گرفت موضوعات روابط جانبین با اوضاع بین المللی مورد مذاکره قرار گرفت .

افغانستان و جمهوریت مردم بلغاریا خط مشی صلح و همزیستی مسالمت آمیز را پیروی نموده معتقدند هر ملت حق غیر قابل انکار فیصله امور داخلی بطور مستقل و بدون دخالت خارجی دارد و همه مسائل بین المللی باید با طرق صلح آمیز حل و فصل شود . جانب بلغاری هیئت افغانی را با سیاست خارجی صلح و همزیستی مسالمت آمیزی و علائق همسایگی بین کشور های بالقان که جمهوریت مردم بلغاریا آنرا پیش میبرد ملومات داد صدراعظم افغانستان سیاست خارجی بلغاریا را قدر دانی نمود .

طرفین با کمال رضایت تحول مساعد روابط بین افغانستان و جمهوریت مردم بلغاریا را خاطر نشان نمودند طرفین معتقدند برای گسترش مزید همکاری اقتصادی علمی و تکنیکی بین هر دو کشور امکانا موجود میباشد در باره توسعه تجارت انعقاد موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی و موافقتنامه راجع به حمل و نقل توسط شاهراه ها تبادل نظر بعمل آمد .

صدراعظم افغانستان در باره خط مشی عدم الحاق متکی بر بیطرفی عنعنوی و دوستی با همه مردم جهان و همکاری بین المللی که افغانستان پیروی میکند شرح داد .

طرفین موافقت نمودند امکانا انعقاد موافقتنامه حمل و نقل هوایی را مطالعه نمایند .

جانب بلغاری این خط مشی را که احترام همه ملل صلح خواه جهان را حاصل کرده است بطور عالی تقدیر نمود .

همچنین موافقه بعمل آمد اشکال و اوصول توسعه علائق اقتصادی و تجارتی بین افغانستان و بلغاریا جستجو شود .

هر دو جانب مساعی خود را برای تحکیم صلح و امنیت بین المللی تأیید نمودند پشتیبانی کامل خود را از مردمانیکه برای آزادی به منظور کسب حق تعیین سرنوشت و استقلال خویش و برضد استعمار تحت همه اشکال و مظاهر آن در پیکارند اظهار نمودند .

جانب بلغاری بر این اصل موافقت نمود بر فرضه ای که برای افغانستان داده است بیفزاید فیصله بعمل آمد هیئت های اقتصادی افغانستان و بلغاری ملاقات نموده مساعی را که نتیجه مذاکرات بین صدراعظمان هر دو کشور میباشد و به توسعه مزید علائق اقتصادی و تجارتی بین هر دو کشور ارتباط دارد مطالعه نمایند .

جانبین نگرانی عمیق خود را درباره توسعه جنگ در هند و چین اظهار داشته خاطر نشان

خاطر نشان گردید تبادل فر هنگی بین

د افغانستان کالسی

های منشور خاطر نشان نمودند هر دو جانب نقش ملل متحد را در جریان رفع استعمار و مساعی کشور های آزاد شده از سلطه خارجی برای تخلیه سریع بر نتایج و بقایای استعمار بطور مثبت قدر دانی نمودند .

هر دو جانب عقیده دارند جلسه آینده مجمع عمومی مقارن تذکار بیست و پنجمین سال تاسیس سازمان جهانی فرصتی را برای تقویت نقش ملل متحد در جریان استحکام امنیت و علائق روز افزون بین ملت ها بر اساس خط مشی همزیستی مسالمت آمیز و تساوی حقوق بین ایشان میسر می نمایند .

طرفین تساند کامل خود را بامساعی و آرزو های مردم مانیکه در کنفرانس لوساکا اظهار داشته که بمنظور زوال کامل استعمار و استعمار جدید حفظ صلح و امنیت جهان و عملی شدن حقوق بنیادی همه مردمان به تعیین سر نوشت و مساعی در جهت به نمو ی سریع اقتصادی همه کشور های در حال رشد اجتماع کرده بودند .

در اخیر جانبین اهمیت عمده تماس های شخصی را بین شخصیت های رسمی در مورد توسعه علائق متقابل و نگهبانی صلح و امنیت جهانی و پیشرفت تفاهم بین المللی تأیید نمودند .

طرفین اظهار یقین نمودند مساعی در تساند کامل خود را بامساعی و آرزو های مردم مانیکه در کنفرانس لوساکا اظهار داشته که بمنظور زوال کامل استعمار و استعمار جدید حفظ صلح و امنیت جهان و عملی شدن حقوق بنیادی همه مردمان به تعیین سر نوشت و مساعی در جهت به نمو ی سریع اقتصادی همه کشور های در حال رشد اجتماع کرده بودند .

صدراعظم افغانستان از رئیس شورا وزیران جمهوریت مردم بلغاریا بنا غلی تو دور ژیکوف دعوت نمود تا به افغانستان مسافرت نماید این دعوت به شادمانی قید شد .

نمودند به مردمان ویتنام ، لاوس و کمبودیا حق آن داده شود امر داخلی خود را بطور مبری از هر گونه دخالت خارجی خود حل و فصل نمایند .

طرفین اظهار داشتند اعاده صلح در هند چین ایجاد موافقتی را بر اساس موافقتنامه های ۱۹۵۴ منعقد زنیو ایجاب می کند .

افغانستان و بلغاریا عقیده دارند بحسبان شرق میانه که صلح جهان را دچار مخاطره نموده باید از طرق مسالمت آمیز بر اساس فیصله نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت حل و فصل شود طرفین اظهار امید نمودند وساطت ملل متحد راه صلح جویانه را درین مورد تأمین نماید جانبین اظهار نگرانی نمودند از اینکه اسرائیل از مذاکره مزید با جمهوریت عربی متحد و بارون بمنظور دریافتن حل و فصل مسالمت آمیز بحران پهلوی تهی میکند .

جانبین عقیده دارند خروج قوای اسرائیلی از سر زمین های عرب که در سال ۱۹۶۷ اشغال نموده است شرط اساسی حل و فصل این بحران می باشد .

طرفین از انعقاد یک معاهده بین اتحاد شوروی و جمهوریت فدرالی المان که آغاز انکشافات جدید در علائق بین دولت های اروپایی شده میتواند حسن استقبال نمودند .

طرفین خاطر نشان کرده اند معاهده عدم انتشار سلاح ذروی قدمی بسوی عملی شدن خلع سلاح عام و تمام . و وضع کنترول دقیق و موثر بر خلع سلاح هسته وی میباشد و بنا برین برای صلح و امنیت سر تاسرجهان اهمیت اولی دارد .

هر دو جانب با توجه با همیت ملل متحد در حفظ صلح و امنیت جهان و به منظور توسعه علائق بین دولت ها لزوم استحکام آن موسسه را بر اساس رعایت دقیق اصل ها و هدف

پوهاند دكتور عبد الحكيم ضيا نسي
قاضي القضاة

د و کتو ر مير نجم الدين انصاري مـو لـو ی عبید ا لبصیر رئیس
رئیس دیوان حقوق عامه مقام عالی تدبیر دیران جز او معاملات مقام عالی تمیز

توقضايس

دستگاه‌های عدلی و قضا ئی مملکت است تا از طرق ا صلاحات لازمه متکی به علوم متداوله عصری در حدود ارزش های قانون اساسی و ایجابات جا مه امروزی در حسن جریان مراحل مختلف عدلی و قضا ئی موضوعات بمو فقیت های که شا یسته جا مه امروزی ما است نا یل آ یند .

ستره محکمه بحکم قانون اساسی مرجع نهائی قضائی مملکت دانسته شده است این نکته اهمیت و ظایف محوله شما را بخوبی واضح میسازد و بالا تر تو قعات مردم در دستگاه قضاء در اجرای عدالت بیشتر میا شد .

واضحست که اجرای عدالت سالم نیازمند وضع و تدوین قوانین و تحلیل دقیقانه احکام شرعی است اما باید متذکر شوم که تا مین عدالت تنها به تدوین قوانین تا مین شده نمی تواند درست است که قانون یک قسمت از درد ها را درمان میسازد اما در حقیقت قانون هنگامی که به دست مردم و بدولت مفید تر واقع شده میتواند که به تمامیت متن و روحیه خود به دست تطبیق کنندگان صالح و بصورت سالم در مرحله اجرای قرار داده شود و متصدیان اجرای قانون حین تطبیق آن هیچ وقت ارزشها و حدود قانون اساسی را از نظر دور نداشته باشند طوریکه در دوره وظیفه داری شما به وضوح شده باشد مردم افغانستان به عدالت اهمیت زیادی را قایل هستند و ازین لحاظ مقام قضات در عرف و تعاملات مملکت ما بحیث مقام بزرگ و عالی عرضی اندام نموده است. بزرگترین رنج برای مردم هنگامی دست خواهد داد که دریک دعواء ذیحق باشند و لی حقوق آنها

بیانیه والا حضرت شهزاده احمد شاه وکیل مقام سلطنت بتاريخ ۲۹ میزان ۱۳۴۹ هجری قمری فیاض پوهاند دوکتور عبدالحمید (ضیائی) قاضی القضاات و قضات ستیره محکمه :

سه سال قبل ستیره محکمه بحکم قانون اساسی بحیث یک رکن مهم و مستقل دولت با اراشادات اعلیحضرت معظم همایونی در ردیف سایر قواء دولت افتتاح و بکار آغاز کرد .

تا جائیکه معلوم گردیده است طی این مدت شما هیئت قضائی تحت رهنمایی قاضی القضاات در تا مین عدالت در راه انکشاف قوای قضائیه و تحول آن مطابق به ایجابات عصر و زمان بادر نظر داشت قوانین و احکام فقه حنفی شریعت اسلام بذل مساعی کرده اید که از کار و مساعی شما نتایج مثمر بدست آمده است .

قانون اساسی که از اراده نیک اعلیحضرت معظم همایونی بمنظور تاسیس یک نظام دیموکراتیک و بغرض تنظیم حیات ملی افغانستان مطابق به مقتضیات عصر و زمان بمنظور تا مین عدالت و مساوات بوجود آمد باید از طرف قوای دولت و مخصوصا قوه قضائیه تا جائیکه به این قوه مربوط است طور تطبیق شود که منافع عمومی مملکت همواره بمنافع شخص مقدم باشد تا به این وسیله یکی از اهداف قانون اساسی که تشکیل یک جامعه رفاه و پیشرفت بر اساس تعاون اجتماعی و حفظ کرامت انسانیست تا مین شده بتواند ، البته انکشاف و اعتلا مزید قضا در افغانستان بمنظور رسیدن به اهداف مندرج قانون اساسی مستلزم سعی بلیغ متصدیان

د افغانستان کالسی

ضیائی از تو جهات و رهنمائی های اعلیحضرت معظم همایونی ووالاحضرت افخم و کیل مقام سلطنت اظهار سپاسگذاری نموده آمادگی قوه قضائیه را در راه تا مین آمال ملی در چوکات قوانین مملکت و فقه حنفی شریعت اسلام اظهار نمود .

تبدلات مهم در ستره محکمه :

تبدلات بزرگی که در جریان سال ۱۳۴۹ بعد از سه سال دوره کار به اساس حکم ماده ۸۲ قانون صلاحیت و تشکیلات قضائی در ساحه ستره محکمه صورت گرفته قرار آتی است :

پوهندوی غلام علی کریمی رئیس دیوان تجارت مقام عالی تمیز بحیث آمر عمومی اداری قوه قضائیه .

دکتور میر نجم الدین انصاری رئیس دیوان تمیز حقوق عامه بحیث رئیس دیوان تمیز تجارتی .

مولوی عبیدالله صافی رئیس دیوان محاکم قضات بحیث رئیس دیوان تمیز حقوق عامه .

دکتور ولید حقوقی آمر عمومی اداری قوه قضائیه بحیث رئیس دیوان محاکم قضات و دیوان تنازع صلاحیت .

اجراءات ستره محکمه و دوایر مرکزی

آن در سال ۱۳۴۹

قوه قضائیه بحیث رکن مستقل دولت طبق مواد ۹۷ و ۹۸ قانون اساسی مرکب است از ستره محکمه و محاکم دیگری که تعداد آن تما ما بموجب قانون تعیین میگردد .

تشکیلات قوه قضائیه مرکب است از محاکم عمومی و محاکم اختصاصی .

محاکم عمومی آن شامل ستره محکمه ، محکمه عالی تمیز ، محکمه عالی استیناف مرکزی ، محاکم ولایات و محاکم ابتدائیه میباشد .

ارگان های عمده و اساسی ستره محکمه قرار آتی است :

- ۱- شورای عالی قوه قضائیه .
- ۲- آمزیت عمومی اداری قوه قضائیه .
- ۳- اداره تفتیش قضائی .

برای شان میسر شده نتواند و یا یک بیگانه در اثر اشتباهات و یا عدم دقت دستگاه های عدلی و قضائی محکوم علیه واقع شود .

رسیدن به این همه آمال و آرزوها نیازمند همکاری بیشائیه و نزدیک قوای ثلاثه دولت است ، قوه قضائیه باید در حصه خویش و در حدود احکام قانون اساسی با سایر قوای دولت همکاری نماید و همچنان سایر قوای دولت در راه بر آوردن این آمال ، برای استحکام دیموکراسی و در راه تا مین بهتر عدالت در حدود قوانین دولت ممد و همکار قوه قضائیه باشند .

البته شما و کافه متصدیان قضا در راه بر آوردن این همه اهداف عالی و اجرای این وظایف بزرگ از قانون اساسی و احکام فقه حنفی پیروی خواهید کرد و ارشادات اعلیحضرت معظم همایونی را که حین افتتاح ستره محکمه و معاقتا بمناسبت این سالگرد تاسیس این رکن مهم دولت ارشاد فرموده بودند سر مشق خویش قرار خواهید داد .

توفیق مزید قوه قضائیه را در تا مین بیشتر عدالت از بارگاه خداوند متعال تمنا مینمایم .

مقابلتا پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاات اظهار نمود که ارشادات قیمندار و الاحضرت و کیل مقام سلطنت طوری که در گذشته مطرح نظر بوده در آینده نیز مورد تطبیق قرار خواهد گرفت .

ستره محکمه در دوره اول سه ساله خود به طرح اساسات و قواعد عمده اقدام کرده و در این راه موفقیت های قابل ملاحظه بدست آورده است . البته فعالیت آینده در راه حسن جریان دعاوی و حل و فصل قضایای وارد شده متکی به اساسات مذکور خواهد بود .

ستره محکمه وظایف خود را در راه استحکام دیموکراسی و احکامیت قانون تا جائیکه به این قوه دولت ارتباط دارد درام خواهد داد . در این خیر پوهاند دکتور عبدالحکیم

قوه قضائیه

- ۴- اداره تدقیق و مطالعات .
- ۵- اداره مواخذه قضات .
- شورای عالی قوه قضائیه که مرکب از قضات ستره محکمه بوده بر حسب ماده ۱۰۵ قانون اساسی تحت ریاست قاضی القضاات تشکیل جلسه داده مطابق ماده ۹ و ماده ۱۳ قانون تشکیلات و صلاحیت قضائی روی موضوعات اداری و قضائی به نحوی که ایجاب مینماید قراروفیصله صادر مینماید .
- بصورت عموم اجراءات شورای عالی قوه قضائیه در جریان سال ۱۳۴۹ موضوعات آنی را احتوا مینماید :

 - ۱- قرار در موضوع تشکیل و تاسیس ادارات قضائی .
 - ۲- توجیه و تفسیر قوانین
 - ۳- تبدیل محکمه مطابق به ایجابات قانون .
 - ۴- تبدیل، ترفیع و تقاعد ماورین عالیرتبه .
 - ۵- تنظیم امور اداری محاکم .
 - ۶- تنظیم قواعد مربوط به صلاحیت و اجراءات محاکم .
 - ۷- تدقیق اطلاعات و شکایات وارده در مورد قضات .

طوریکه ملاحظه میشود شورای عالی در قسمت تشکیل و تاسیس ادارات قضائی در سال جاری تا سیس سه محکمه تجارتی را بصورت اختصاصی و مجزا از ریاست محکمه ولایت در شهرهای کابل، قندهار و هرات و هم تعدیل محاکم سه گانه ابتدائی مرکب از دیوانهای سه گانه موضوعی به سویه ابتدائی در چوکات ریاست محکمه ولایت کابل به منظور سرعت عمل و تخصص در عملیات قضائی تصویب کرده است .

در قسمت توجیه و تفسیر قوانین قرارهای که صادر گردیده و حایز جنبه عام بوده تنها یکی بعددیگر در مجله قضائیه عندالموقع به نشر رسیده است .

تبدیلی محکمه که مطابق به ایجابات قانون صورت گرفته به ۷۴ فقره بالغ میگردد و ۱۳۰ فقره آن رد شده است .

در ساحت تنظیم قواعد مربوط به

صلاحیت و اجراءات محاکم دیوانهای ریاست محکمه ولایت کابل را میتوان نام برد که مشتمل بر پنج دیوان بوده واز نگاه پرسوئل و صلاحیت تحویلی بخود گرفته است .

این دیوانها عبارتاند از :

دیوان معاملات ، دیوان جزا ، دیوان جزای ماورین و امنیت عامه ، دیوان حقوق عامه و دیوان ترفیک .

به این ترتیب روسای دیوانها به قرار لایحه و ظایفه جداگانه دارای صلاحیت و سمیت گردیده و سرعت عمل در حل و فصل قضائیه وارده بهتر شده است .

بر علاوه به منظور تربیه پرسوئل قضائی و مسلکی پرسوئل نیازمندیهای خاص قوه قضائیه افغانستانی از ایجابات محیط و اقتضات اجتماعی کشور مرکز ستاز و مطالعات قضائی که در سال ۱۳۴۷ طور تجر بوی در چوکات ریاست تدقیق و مطالعات ستره محکمه بفعالیته آغاز کرده بود . مقررات مربوط به آن متکی بماده ۱۰۷ قانون اساسی در جلسه مورخه ۲۴ حمل ۱۳۴۹ در قید ماده تصویب و بتاسی از هدایت مندرج فقره دوم جز (ب) ماده ۱۳ قانون تشکیلات و صلاحیت قضائی توشیح آن از حضور مبارک ملو کانه صورت گرفته و فرمان نمبر ۱۲۸-۳۲۰ مورخ ۲۹/۱۲/۴۹ ذات شهر یاری در مورد تطبیق مقررات مذکور صادر گردیده و ستره محکمه مقررات مذکور را به معرض تطبیق قرارداد . مطابق باین مقررات تعداد شاملین از ۲۵ نفر در هر سال متجاوز بوده نمی تواند حق شمول را بر مرکز ستاز و مطالعات قضائی کسانی می داشته باشند که فارغ التحصیل رشته قضائی پوهنخی حقوق و فارغان پوهنخی شرعیات بوده و به سویه عالی فارغ گردیده باشند . ضمناً اول نمره های مدارس رسمی ذینتی واستثناء کسانیکه امتحان شمول بکدر قضاء را در نزد ستره محکمه موفقانه گذشتانده بتوانند به مرکز ستاز و مطالعات قضائی پذیرفته شده میتوانند . بر علاوه داوطلبان باید قبل از شمول تصد

نا هه خدمت بقضا را امضاء بنما یند . دوره ستاژ یکسال بوده ودر طول این مدت شا ملین از جمیع امتیازات ماموریت مستفید می گردند . پرو گرام تعلیمی از طرف یک کمیته با صلاحیت تحت ریاست یکنفر از قضات ستره محکمه به تعیین قاضی القضاات تهیه شده و بعد از منظوری قاضی القضاات مورد تطبیق قرار میگیرد . پرو گرام یکساله مرکز ستاژ و مطالعات قضائی شامل قسمت های ذیل است :

- ۱ - تد ریس مضامین فقهی و حقوقی و تشریح قوانین و مقررات و متحدالمالها .
- ۲ - کسب معلومات عملی در محاکم .
- ۳ - مطالعه فیصله های قطعی محاکم .
- ۴ - مشق و تمرین جریان محاکمه تحت نظارت استادان .

همچنین قضات محاکم محل ستاژ در برابر ستاژ کنندگان مکلفیت های ذیل را دارند .

الف - راهنمایی عمومی در مورد اجراءات قضائی .

ب - راهنمایی کلی در مورد اجراءات اداری .

و در اخیر دوره ستاژ امتحان عملی و نظری از ستاژ کنندگان گرفته میشود و کامیابان حسب رشته های تخصصی شان بوظیف قضائی منصوب میشوند .

باید گفت که بتاريخ ۸ حمل ۱۳۴۹ دومیست دسته از فارغان کورس بعد از طی یکسال دوره ستاژ قضائی به حضور پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاات معرفی گردیدند . در محفلی که بمناسبت مراسم تقرر و تحلیف فارغان مذکور در مقر ستره محکمه ترتیب گردیده بود جلالتماب قاضی القضاات فارغان کورس را مخاطب قسرا داده باینه شانرا چنین ایراد فرمودند: مسرت دارم که امروز دو مین دستاژ فارغان کورس ستاژ قضائی را آماده خدمت به کشور عزیز می بینم ، خدایرا شکر گذارم که توفیق یافتیم تا مطابق پیش بینی های پلان انکشافی قوه قضائیه شما جوانان را بخدمت قضا میکماریم . متیقنم که با اثر مساعی استادان و زحمات یکساله تجارب سود مندی در

شقوق قضائی اندوخته و با طرز کار محاکم آشنائی حاصل کرده اید اینک وظایف مقدس و خطیر قضائی که بشما محول میگردد بایست آنرا باکمال امانت صداقت و تقوی انجام داده سعی ورزیده تا از راه تطبیق درست احکام قانون و شریعت و بالا تر تا مین عدالت مصدر خدمت شایسته به جا میاید افغانی گردیده اسباب رضایت خالق متعال و پادشاه عدالت گستر را فراهم آورید .

حسب مقتضیات عصر و زمان دستگاه قضا به قضات ورزیده و مجربی که از دانش فقهی و حقوقی امروزه بهره مند باشند ضرورت مبرم دارد . انکشافات در ساحه اقتصادی کشور و پیشرفت صنایع مشکلات جدیدی را از هر هکدر معاملات تجارتی و روابط بین کارگر و کارفرمایان آورده است .

از طرفی وضع قوانین جدید در ساحه تنظیم امور مربوط باحزاب سیاسی کار و کارگر و غیره نیاز مندی های ما را به قضات ورزیده و مسلکی و رسیده بیش از پیش شدت میبخشد .

البته در پهلوی طهارت و پاک نفسی باید قضات باصل ارزنده دیگری که عبارت از رعایت بیطرفی کامل است نیز جدا متوجه باشند .

ستره محکمه از بدو تاسیس ۲۲ میزان ۱۳۴۶ پلانهای انکشافی و اصلاحی جامع را بمنظور بهتر ساختن دستگاه قضائی کشور روی دست گرفته و در حصد و امکانات به تطبیق و اجرای آن پرداخته است چنانچه بر علاوه رویکار آوردن اصلاحات مطلوب در طرز العمل اداری و قضائی محاکم و اتخاذ تدابیر لازم در توحید مراجع قضائی واز همه اینها به تقویت مادی و معنوی قضات بذل توجه نموده است چه قضات عنصر اساسی و مهم را در حفظ سلامت اجراءات قضائی تشکیل میدهند .

ستره محکمه برای رفع ضرورت های مادی قضات باعمار ساختمانهای قابل استفاده برای محاکم و راهپوش قضات حسب توان مالی خود سعی ورزیده و برای

مسئله قضائیه

نفر لیسا نسه های شرعیات و (۷) نفر آن از فارغ التحصیلان مدرسه دینی است.

کورس ستاژ قضائیه که در چو کات ریاست تدقیق و مطالعات از عرصه دو سال باینطرف دایر گردیده پروگرام مرتبه آن شامل ستاژ عملی و ستاژ نظری است، در ستاژ نظری بیشتر آن نقاط و پہلوهای ضعیفی در نظر گرفته شده که تکمیل آن در دوره تحصیل برای مشمولین کورس قضا میسر نمی باشد مثلاً برای گروه فارغ التحصیلان علوم شرعی و لیسا نسه های پوهنخی شرعیات مضامینی از قبیل: حقوق مدنی مقایسه ای، حقوق اساسی شرح قوانین و قانون اساسی که توسط مدرسین آرموده و لایق تدريس میگردد تا با این وسیله آنچه که در دوره تحصیل کمتر فرا گرفته میشود در دوره یکسال ستاژ آنها ا کمال گردد.

همچنان برای گروه لیسا نسه های حقوق که معلومات فقهی و علوم شرعی شان در دوره تحصیل بحد کافی نمی باشد یکسلسله مضامین فقهی و شرعی توسط استادان مجربی که تجارب طولانی در مسلك قضا دارند تدريس میگرداند تا بر معلومات فقهی ستاژیران افزوده و ابهامی که در ساحه علوم شرعی نزد شان باشد مرفوع گردد.

بعضی از مضامین را هر دو گروه بطور مشترک فرا میگیرند از قبیل قانون اجراءات جزائی، قانون اصول محاکمات تجارتي، قانون تنظیم امور خارنوالی، رهنمائی و تأیید و سجدات طرح کود جزا، قانون صلاحیت و تشکیلات قضائی که روی هر یک از مواد متذکره این قوانین بالتفصیل مباحثه و مذاکره صورت میگیرد تا علاوه از آگاهی ستاژیران بمتون قانونی کشور ذهنیت قانون و حقوق نیز برای شان ایجاد گردد.

دروس و مضامین نظری که در طول دوره ستاژ برای ستاژیران کورس تدريس گردیده تماماً بصورت کتاب نوت و گسترش گردیده و برای هر یک از آنها توزیع شده است تا بحدیث ماخذ علمی و سودمندان

ارتقای سویه معنوی آنها از طریق تطبیق پروگرام یکساله تربیت قضائیه که محتوی معلومات عملی و نظری میباشد و کذا از راه دایر نمودن سیمینارهای لایتنی و مرکزی و تهیه کتب و نشرات مفیده در ساحه ا کمال معلومات فقهی و حقوقی اقدامات اساسی و مثمیری را بعمل آورده است. طوریکه قبلاً اشاره شد ستره محکمه متوجه آنست که برای محاکم اختصاصی و دیوانهای حقوق عامه و تجارت محاکم مربوط قضات مسلکی و ورزیده تربیت نماید تا اجراءات محاکم متذکره در ساحات خاصی که بیان گردید بنحو مطلوب میسر گردد و روی همین منظور تجویز بعمل آمد تا یکنمداً از فارغ التحصیلان رشته قضائی پوهنخی حقوق در ساحه حقوق تجارت کسب معلومات اختصاصی بیشتر نمایند.

چنانچه هشت نفر از فارغان این دوره به محاکم تجارتي مرکز بحیث قاضی ستاژیر موظف شدند چه در رین رشته قضات ورزیده ای که در سایر شقوق قضائی در مرکز و ولایات میسر است بدبختانه تا هنوز در ولایات وجود نداشته بقاء ستاژیران این رشته در محاکم مرکز موظف گردیدند.

آرزو مندیم با اثر مساعی و زحمات خستگی ناپذیر و ظایف محوله را به حسن صورت انجام داده و مسئولیت های سنگین و ظیفوی و وجدانی خود را عمیقانه احساس نمائید و در مسیر این اجراءات اصل همکاری بین قوای سه گانه دولت را در چو کات نصوص و ارزشهای قانون اساسی رعایت نمائید.

پس از ختم بیانیه پوهاند قاضی القضاات فرامین تعیین و انسلاک دسته فارغان کورس ستاژ که قبلاً با اثر پیشنهاد قاضی القضاات و منظوری حضور مبارک شاهانه شرف صدور یافته بود به ایشان تفویض و مراسم تحلیف حسب احکام قانون تشکیلات و صلاحیت قضائی بحضور قاضی القضاات و قضات ستره محکمه صورت گرفت. تعداد فارغان امسال بالغ بر (۵۱) نفر است که (۲۰) نفر آن از جمله لیسا نسه های رشته قضائی پوهنخی حقوق و (۲۴)

استفاده نمایند. همچنان بمنظور بهبود و تریه پرسونل مسلکی در شقوق مختلفه قضائی و بادر نظر داشتن خصوصیات و ایجابات خاص قوه قضائیه با طرح و تطبیق پلان های طولی مدت و قصیر امدت به غرض توزیع عادلانه بورسهای تحصیلی، مشاهدوی، تحقیقاتی و ستاز مطابق به ضرورت و احتیاج خاص دستگاه قضائی برای قضات و ماورین قوه قضائیه به اساس اهلیت استفاده کنندگان بورس، مقررات مربوط به تحصیلات و مشاهدات قضات و کارکنان قوه قضائیه بموجب فقره (۲) و (۳) ماده (۱۰۷) قانون اساسی و فقره (۹) جزء (ب) ماده (۱۳) قانون تشکیلات و صلاحیت قضائی در قید (۳۴) ماده تدوین و پس از تصویب تاریخی ۲۴ حمل ۱۳۴۹ شورا عالی قوه قضائیه قرار فرمان نمبر ۱۴۰ مورخ ۱۳۴۹/۲۹- از حضور مبارک ملو کانه توشیخ و به مرحله تطبیق گذاشته شده است.

مراودات و مسافرتها :

رتاریخ ۲۱ ثور ۱۳۴۹ پوهاند دوکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاات بنا بدعوت رسمی جمهوریت اتحادی آلمان بمنظور مطالعه و مشاهدات از سیستم های قضائی محاکم و موسسات علمی آن عازم آن کشور شدند.

جلالتیاب پوهاند ضیائی در مدت اقامت خود در آن کشور بر علاوه بازدید و مطالعه از سیستم قضائی معلومات مبسوطی در اطراف سیستم قضائی افغانستان به موسسات علمی آن کشور ارائه فرمودند.

(راپور مشاهدات پوهاند ضیائی قاضی القضاات بصورت یک رساله مستقل از طرف اداره نشریات ستره محکمه بطبع رسانیده شده تا آن نیکه می خواهد راجع بسیستم قضائی آلمان معلومات موثقی بیندو زنده ازان استفاده نمایند) .

همچنان رتاریخ اول عقرب سال ۴۹ پوهاند دوکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاات بنابعدعوت حکومت جاپان برای سه هفته از سیستم قضائی و محاکم آنکشور دیدن نمودند. پوهاند ضیائی حین اقامتشان طی کنفرانسهای متعددی در توکیو، اوساکا راجع به سیستم قضایی افغانستان از نگاه شریعت اسلامی و فقه حنفی و صلاحیت ستره محکمه در ردیف سایر قواعد از نگاه قانون اساسی تشکیلات ستره محکمه در مرکز و محاکم و لایات معلومات مفصل ارائه فرمودند.

هكذا پوهاند دوکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاات بنا بدعوت حکومت استرالیا غرض اشتراک در چهارمین کنفرانس قضایی آسیایی که به تعقیب کنفرانس های منعقد فلیپین، توکیو و بنکاک (سالهای ۱۹۶۱-۱۹۶۲-۱۹۶۷)

همچنان بمنظور بهبود و تریه پرسونل مسلکی در شقوق مختلفه قضائی و بادر نظر داشتن خصوصیات و ایجابات خاص قوه قضائیه با طرح و تطبیق پلان های طولی مدت و قصیر امدت به غرض توزیع عادلانه بورسهای تحصیلی، مشاهدوی، تحقیقاتی و ستاز مطابق به ضرورت و احتیاج خاص دستگاه قضائی برای قضات و ماورین قوه قضائیه به اساس اهلیت استفاده کنندگان بورس، مقررات مربوط به تحصیلات و مشاهدات قضات و کارکنان قوه قضائیه بموجب فقره (۲) و (۳) ماده (۱۰۷) قانون اساسی و فقره (۹) جزء (ب) ماده (۱۳) قانون تشکیلات و صلاحیت قضائی در قید (۳۴) ماده تدوین و پس از تصویب تاریخی ۲۴ حمل ۱۳۴۹ شورا عالی قوه قضائیه قرار فرمان نمبر ۱۴۰ مورخ ۱۳۴۹/۲۹- از حضور مبارک ملو کانه توشیخ و به مرحله تطبیق گذاشته شده است.

ستره محکمه از بدو تا سپس تا کنون با پیروی از ارشادات حکیمانانه پادشاه دادگستر ما همیشه سعی ورزیده است جهاز قضائی افغانستان را مطابق بروحیه عصر و ضرورت های متحول زمان توافقی دهد که این منظور از طریق دید و بازدیدها تا اندازه برآورده شده میتواند. چنانچه حقوق دانان ممالک دوست که به افغانستان مسافرت نموده اند بسا قاضی القضاات، قضات ستره محکمه و بعضی از روسای محاکم ملاقات نموده و هم از یکتعداد محاکم بازدید بعمل آوردند. از جانب دیگر مسافرت پوهاند دوکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاات به جمهوریت اتحادی آلمان، کشور جاپان انگلستان و مسافرت سایر قضات ستره محکمه به یکتعداد از کشورهای دوست و مراودات حقوق دانان و قضات افغانی را با کشورهای دوست بیش از پیش استوار تر گردانیده، این مراودات و دعوتها علاوه از آنکه سیستم قضائی حاضر افغانستان

قوه قضائیه

که در سال ۱۹۷۰ در کانپور انعقاد گردید به آنکشور مسافرت فرمودند. همچنین در سال ۱۳۴۹ بعضی از قضات ستره محکمه بنا بد عوت ممالک دست بخارج سفر نموده اند که اجمالاً جزریان مسافرت شان گزارش داده میشود. دکتور ولید حقوقی قاضی ستره محکمه

بنا بد عوت حکومت اتحادی آلمان غربی باز دید از موسسات قضایی و محاکم آلمان بتاريخ ۲۲ جوزا ۱۳۴۹ به آنکشور مسافرت نمودند. دکتور حقوقی طی این مسافرت

پانزده روزه شان با وزیر دولت اتحادی آلمان ملاقات نموده و از محاکم ایالات مختلف آنکشور بازدید بعمل آوردند و هم طی این مسافرت خویش عموماً سیستم قضایی افغانستان را به آنها توضیح نموده است. پوهندوی غلام علی کریمی آمر عمومی اداری قوه قضائیه بنا بد عوت قاضی القضاة دولت نازوی رئیس منتخب فعلی انجمن جهانی قضات بتاريخ ۱۵ عقرب سال ۴۹ بمنظور شرکت در دو مین کنفرانس اداره و تربیه قضائیه منعقد وینس عازم ایتالیا شدند درین کنفرانس قضات بیست و یک کشور جهان اشتراک ورزیده و روی مسایل مربوط بمحاکم بحث بعمل آوردند. یکی از موضوعات این کنفرانس را تراکم دعوی در محاکم و طرق چاره جوئی آن تشکیل میداد. در قسمت تربیه قضات راپو ریکه از طرف ستره محکمه افغانستان در مورد تجارب سه ساله تربیه پرسونل قضایی تهیه شده بود به شاملین کنفرانس ارائه گردید که مورد علاقه واقع شد.

همچنان پیشنهاد نمایندۀ افغانستان در کنفرانس مینی براینکه گروپهای قضات ممالک رو به انکشاف عرض مشاهدات و تتبع در امور قضایی در پوهنتون های ممالک پیشرفته تحت نظر پرو فیسران در رشته های اختصاصی قبول و تربیت شوند مورد تأیید قرار گرفت و چنین تجویز بعمل آمد که پلانی درین زمینه ترتیب گردد که قضات ممالک اشتراک کننده آماجی شان را درین موضوع ابراز نمودند. پوهندوی کریمی بعد از ختم این کنفرانس

به دعوت حکومت انگلستان عازم لندن گردیده و با قاضی القضاة آنکشور ملاقات نمود. ضمناً به اساس پروگرام برنش کنسل از پوهنتون های اکسفورد و برمنگهم دیدن نموده و ضمن این مشاهدات مقامات مربوطه آماجی شان را برای قبول قضات افغانی غرض تحصیل ابراز داشته اند.

پوهندوی کریمی در این سفر از امور محاکم انگلستان و محبس برمنگهم نیز دیدن نموده است.

همکذا دکتور ولید حقوقی قاضی ستره محکمه در اس یک هیئات افغانی در کنفرانس حقوقی ایشیا (لاوایشیا) در جمله نمایندگان ۲۱ مملکت آسیا و حوزۀ بحر اقلکا هل بتاريخ ۱۸ جنوری ۱۹۷۱ اشتراک ورزیدند. در این کنفرانس روی مسایل ذی علاقه حقوقی ممالک آسیا و حوزۀ بحر اقلکا هل میا حثه بعمل آمد و پیشنهاد ۶ فقره ئی از طرف دکتور ولید حقوقی ارائه گردید که متن آن در اخبار و جراید نشر گردیده است.

و نیز رسالۀ تحت عنوان تربیه قاضی نوئی که از طرف دکتور حقوقی نوشته شده بود به کنفرانس ارائه گردید.

در طول سال ۱۳۴۹ ضمن سایر فعالیت های متمرکزه بمنظور معرفی سیستم قضایی افغانستان از نگاه فقه حنفی و ارزش های قانون اساسی از یکطرف و از جانب دیگر آشنایی بیشتر قضات و سایر اراکین با سیستم های قضایی جهان به عمل آمده یکتعداد پرو فیسران عالی رتبه حقوق و قضاء ممالک مختلفه جهان با ساس پیشنهاد مرکز بین المللی قضایی امریکا و شورای فرهنگی انگلستان بنا بر موافقه ستره محکمه به افغانستان مسافرت نموده و در مدت توقف شان بعد از یک معرفت و آشنائی کامل در سیستم قضایی افغانستان از نگاه اسلام کنفرانس های نهایت جامع و مفید در اطراف سیستم های قضایی ممالک غربی قانون و ارتباط آن با ساحت های مختلف حیات اجتماعی برای قضات ستا زیر و محصلین کادر قضایی ایراد نمودند.

مقام عالی تمیز :

۲ - تنظیم د فاطر د یوان تمیز تجارتي .
۳ - صدور هدايات لازمه بمحاکم مر بوط
تو سطر متحد ا لمال های جدا گانه درقسمت
تر تیب کار واصدار فیصله ها که با ید
واجد چه شرایطی باشد .

۴ - ا تخاذ رویه های قضایی درمواردی
که قوانین مر بو طه صراحت نداشته .
۵ - ا تخاذ قرار های لازمه در بر خی
از قضایا .

۶ - فر ستادن يك يك کا پی ازیفصله
های صادره د یوان عالی تمیز تجارتي به
مشاوریت ا مور قوانین و ریاست تد قیقی
و مطالعات بمنظور مطالعه و ارسال آن به
محاکم تحثانی غرض ا استفاده ازان .

۷ - مطالبه ا حصا ئیه د عاوی تجارتي
از محاکم تحثانی مر کز وو لایات بمنظور
معلوم نمودن حجم کارولزوم تشکیل محاکم
ا اختصاصی تجارتي در بعضی از و لایات .
۸ - مطالبه لست د عاوی تجارتي سال
های گذشته از محاکم تحثانی و علل و
موجبات ممطلی آن .

۹ - جمع آوری کلکسیون قوانین ا ز
ولسی جرگه و منابع دیگر (بشمول
قوانین دوره ا مانیه) .

۱۰ - مطالبه ا سا سنا مه های کلیه
تصدی های دولتی ، موسسات وشرکتها .
۱۱ - مفا همه با ریاست ترا فیک در
قسمت مو تر های تو کیف شده و تهیه جای
محفوظ و منا سب برای آنها .

۱۲ - مفا همه مستقیم با رئیس عمو می
اتاق تجارت درزمینه ثبت ا سناد عرفی و
مقاولاتی که بین دو طرف در مو ضوع داد و
گرفت مما ملات تجارتي بعمل می آید .

۱۳ - مفا همه با وزارت مالیه در مورد
محصولاتیکه از متدا عین نظر به فیصله
های محاکم تحثانی ا خذ و محکمه نهایی
تمیز حکم به استرد داد آن صادر مینماید .
۱۴ - مطالبه و جمع آوری نمونه های
امضای روسا و قضا تیکه در فیصله های
محاکم تجارتي مر کز وو لایات ا مضا
مینمایند بمنظور تطبیق ا مضا آنها در
فیصله های وارده .

(بقیه دو ص ۶۰۱)

اجراآت دیوان تمیز معا ملات و جزا :
از اول حمل الی ا خیر برج میزان در
دیوان جزا و معاملات مقام عالی تمیز فقرات
ذیل واصل و چنین اجراآت بعمل آمده است:
الف - د یوان جزا :

۱ - فیصله تا ئیدی ۱۰۱۲ - فقره .
۲ - فیصله تخفیفی ۶۰۰ - فقره .
۳ - فیصله تز ئیدی ۴۴۰ - فقره .
۴ - بتعداد ۱۴۸ فقره نسبت دا شستن
نوا قص مسترد شده ا ست .

ب - د یوان معا ملات .
۱ - تا ئید محکمه ا بتدا ئیه ۸ فیصله .
۲ - تا ئید محکمه مرافعه ۵۸ فیصله .
۳ - تا ئید محاکم دو گانه ۶۲ فیصد
۴ - دوسیه ها ئیکه نسبت انقضا ی
میعاد مسترد شده ۳۲ فقره .

۵ - د و سیه هائیکه نقض و بحیث محکمه
مماثل ارجاع شده ۳۵ فقره .
۶ - د و سیه هائیکه نسبت نوا قص اداری
مسترد شده ۲۰ فقره .

اجراآت د یوان تمیز حقوق عامه :
مجموعه فیصله های صادره د یوان حقوق
عامه تمیز که از اول حمل الی ماه د لو
۱۳۴۹ فیصله شده حسب آتی ا ست :

الف - فیصله های تا ئیدیه ۲۶۴ - فقره .
ب - فیصله های نقضیه ۷ - فقره .
ج - فیصله های تخفیفیه ۲۹ - فقره .
د - فیصله های تعدیلیه یعنی جزا وحیس
به جریمه نقدی تبدیل و تعدیل گردیده ۲۸
فقره .

ه - فیصله های تز ئیدیه ۳۲ فقره .
و - مجموعه قرار های قضایی که بمحکمه
مماثل ا ستیناف رویت دا ده شده ۶۴
فقره .

بر علاوه عا یداتی که از درك صدور
فیصله های تمیز بد ست آمده با لغ بر
۰۰ - ۳۲۲۳۶۸۹ - افغانی میشود .

اجراآت د یوان تمیز تجارتي :

۱ - مطالعه قوانین تجارتي و پیشنهاد
درقسمت اصلاح و تعدیل بعضی از مواد آن
توسط مشاوریت ا مور قوانین بو زارت

داولسی جرگی د دیارلسمی دوری رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک

تقنينيه قوه

دشوری دديارلسمی دوری دلومړی کال

د دوهمی غونډی جریانات

په ولسی جرگه کښی

ته ورشو او ددغه مجلس دپخوانیو بحثو نو په رڼا کښی ددوی له واقعی نظریو او اړتیاو سره ځانو نه اشنا کړو ، دتیرو غونډو جریانات ایجابوی دا خاطر ته راولو چه هر یو مکلف یودوطن دټولو افرادو اړتیاوی په نظر کی ونیسو او له هغو سره سم تر بحث لاندی موضوع گانو ته اهمیت تشخیص کړواو دغه تشخیص په اساس دهیواد د اړتیا و له مخی د موضوعگانو فوریت او اولیت تمیز کړو او ددغه اساس له مخی دخپل کار پرو گرام جوړ کړو ، او په هیڅ صورت موقع ورتگړو، د هغو موضوعگانو بحث چه حیاتی اهمیت لری اوځنویولی هیواد ته زیان رسوی معطل پاتی شی .

دکتور وردک وویل په دی گړی کی لازم دی چه داساسی قانون او ټولو قوانینودمندرجاتو درعایت ، د هغو دلوړو ارزښتو نوداحترام او دگران هیواد لوړو مصالحو سره سمدهغو د روحی دپیروی له پاره خپل ټینگعزم بیا تاکید کړو .

ده وویل ولسی جرگه د تقنین مقام دی او د قانون درعایت او تطبیق وظیفه ترټولو لومړی دقانون جوړونکو په غاړه ده دغه ډیر مهم عامل دی چه ددریگرو نو قواوو دواقی همکاری امکان پیدا کوی او دغه ټول د افغانستان دچارو دپرمختگ اساسی لاری دی .

دشوری دغه دوره زمونږ دهیوادو نو ی اساسی قانون دنافذیدلو له وخت څخه دوهمه دوره ده مونږ هر یو چه دنوی اساسی قانون له نافذیدلو نه وروسته کلو جریانا تو

دشوری دتقنینی ديارلسمی دوری دلو مړی کال د دوهمی غونډی د ۱۳۴۸ کال دحوت په ۲۳ له غرمی نه مخکښی په لسو بجو د ولسی جرگی د رئیس له خوا پراختیای شوی .
دولسی جرگی رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک وروسته له هغه چه دلوگړدولا یت دبرکی برک وکیل مولوی محمد نبی د قرآن عظیم الشان څو آیتونه تلاوت کړل دولسی جرگی ددغی دوری غونډی په یوه وینا کښی شروع کړلی .

پوهنوال دکتور محمد عمر وردک وویل چه داساسی قانون له حکم سره سم دهما یو ئی ذات دعالی نیتونو او د افغانستان دنجیب ملت دارزوگانو په اتکا چه دهغو دوکالت ددرندی وظیفی افتخار په دی دوره کی زمونږ په غاړه ایښودل شویدی چه د گران وطن له پاره ټیټه خدمتو نه وکړو .

دکتور وردک داهم وویل چه دولسی جرگی دديارلسمی دوری د لمړی کال د دوهمو غونډو لمړی غونډه د حوت په دوویشتمه نیټه شروع نشوه ځکه چه دحوت ۲۲ نیټه دجمعی قانونی رخصتی وه .

دولسی جرگی رئیس وویل زمونږ ټولو په یادی چه دژمی له رخصتی نه یخوا زمونږ غونډی یوازی دانتخاباتو دولایقودتثبیت ، اداری هیئت جرگه کیودټاکلو ، دعتماد درایو دڅرنکوالی او د اعتماد درایو په باره کښی وی .

په حقیقت کښی زمونږ دکار مهمه برخه له نن څخه شروع کیږی دژمی د رخصتی ورځو مونږ ته موقع راکړه چه یوځل بیاخپلومو کلیتو

د افغانستان کالسي

دژمی د رخصتۍ په پای کېښی ددغی جرگی دکار په نوي مرحله باندی پیل کوووندی دوی پاچا تل دی وی افغانستان .

د حوت ۲۶ : ددو ملیو نو چا لرو ددوا او دوه ملیو نو پسا کستانی کسدار و دیور تی و نو نه چه پخوا د افغانستا ن او امریکا تر منځ لاسلیک شوی وودولسی جرگی د مالی او بودجی د چارو په جرگه کې کښی تر څپې نی لاندی و نیول شو. او د نو موږ و قرار دادو نو په هکله د جرگه کې د غړو یا داشتمو نه حکومت ته واستول شول .

د حمل ۵ : دولسی جرگی د کرهنی او مالدارۍ جرگه کې د سرپل د وکیل ښاغلی کمال الدین اسحق زی په مشری دکانو اوسنا یو جرگه کې دکابل دښار د څلورو می حوزی دوکیل انجنیر غلام محمد سر ها د په مشری ، د تقنین او عدلی چارو جرگه کې د هلمند د موسی کلا دوکیل ښاغلی عبدالروف بینوا په مشری ، د بودجی او مالی چارو جرگه کې داند خوی دوکیل ښاغلی محمد عمر اند خوی په مشری ، د بین المللی چارو جرگه کې د مزار شریف د ښار د وکیل ښاغلی محمد سرور اکبری په مشری ، د داخله چارو جرگه کې دزرمت د وکیل ښاغلی باز محمد په مشری ، د فواید عامی د چارو جرگه کې د سرخ پارسا د وکیل ښاغلی نادر علی الله داد په مشری ، دشکا یا تو داو رید لو جرگه کې دکندز د مرکز دوکیل ښاغلی سید امیر هاشمی په مشری غونډی و کړی .

د حمل ۷ : دولسی جرگی د تقنین او عدلی چارو جرگه کې د وکیل بینوا په مشری په افغانستان کې د خا ر جی وگړو د او سیدو د اصولنا می د نهی ، لسمی څوارلسمی ، پنځلسمی اوشپاړسمی مادی په باره کېښی د حکومت په پیشنهاد لسه بحث نه وروسته نو موږی مادی له څینو تعدیلا تو سره تصویب کړی . همدغه راز د نو موږی اصولنا می له اتمی مادی څخه تر دوه ویشتمی ما دی

شاهد یو ښه پو هیلی یو چه تاریخ اوافغانی ټولولنه به زموږ په باب قضاو توکړی او محاسبه به وگړی چه له هغو موضوعگانو څخه چه زموږ په صلاحیت کېښی دی او د گران افغانستان دژوند له پاره اساسی اهمیت لری کومه یوه تصویب کړیده .

له همدی کبله هیله لرم ټول دوطن دوستی او وروری د احساسی په فضا کې دخپلو جرگه گپو او عمو می مجلس د کار له اوسنیو ایجا باتو سره سم څرنگه چه پسر او سنی عصر کېښی د هیوا دلته پارلمان سره ښائی او غواږی ئی سوق کړو اودجرگه گپو او عمو می مجلس پر کسار کېښی دمدرانه انسجام له لاری له هغه گټور طرز العمل څخه په استفاده سره چه دنړۍ په پارلمانو کېښی تجربه شوی دی داغیزه نا کو فیصلو پر صادر و لو چه دافغانستان دژوند په بیلو بیلو با ښو کېښی واقعی اهمیت لری بر پالی شو . دکتور وردک زیاته کړه موږ یو هیږ و چه په اوسنی دورو کېښی دیوی خوا نوی فقری زموږ دمجلس په اجندا کې شاملیږی اودبلی خوا څخه د تیری دوری فقری پا ته دی چه ټول دهیواد دچارو په وړاندی تگت او د نیم گړی تیاوو په لیری کو لو کېښی قاطع اهمیت لری .

زموږ لومړنی وظیفه داده چه له دغسو موضوعگانو څخه اهمیت او فوریت معلوم کړو او هیڅ یوه مهمه اوحیاتی فقره بی فیصلی پری نږه خو ددوی د رخصتۍ ترارسیدلو پوری په هسکه غاږه او د وجدان په قناعت سره وویلا شو چه دولسی جرگی د ۱۳ دوری لومړی کال یو گټور کال وو په دی ډول به مو په دری نوزوراتلو نکو کلو کېښی او د ولسی جرگی وراتلو نکو دورو ته د خدمت کو لو ښه سر مشق پریښی وی .

دغنی دژنی وظیفی به سر ته رسو لو کېښی د ټولو محترمو وکیلا نو د مرستی هیله کېږی خو دلوی خدای په مرسته د قدر و ځه متونه وکړو .

په پلا کی دکتور وردک وویل دمهربان خدای په مرسته ، د گران وطن دافغانستان دنجیب ملت د نیک مرغی او ترقی په هیله

ولسي جرگه

تجویز و نه و نیول شول او مر بو طسو
مرا جمو ته واستول شول د ما لی اوبودجی
دچارو د جرگه گي له غر می نه وروسته
غونډه کښی د هغو مو تړونو د حق العبور
دلایحی په باره کښی چه په قیر شو یسو
سپ کونو باندی تیریزری د یو شمیر نورو
وکیلانو په پیشنهاد غور وشو .
د پاسپورت د اصولنا می د ۱۳ ما دی
د تعدیل په باره کښی د حکومت پیشنهاد
د تقنین د چارو د جرگه گي په غونډه
کښی تأیید شو او د تصویب له پاره دارالانشاء
ته و سپارل شو .

د حمل ۸ : د ولسی جرگه د فر هنگی
چارو په جرگه گي کښی په ټول هیوا دکښی
دپوهی پر عمومی مسایلو او د ۴۸ کال
د خو وروستیو میا شتو پرا جرا اتو باندي
خبری و کړی ددغی جرگه گي د غونډی
ریاست الحاج عبدالحسین مقصود ی
په غاږه در لود .

د داخلي او محلی اداری جرگه گي ترغرمی
دمخه غونډه کښی دولیانو و لسوالانو او
امنیه قوماندانو د طرز العمل په هکله
د جرگه گي د یو شمیر غړو پیشنهادو نه
د داخلي و ظایفو د لایحی سره سم طرح
شوه .

همدغه رنگه د نوموړی جرگه گي
ترغرمی وروسته غونډه کښی چه د وکیل
باز محمد زرمتی په مشری غونډه کړی و ه
دده مزنگ بندیانو پورا رسیدلو عرضو
باندي غور و کړ .

دملکی ما مورینو د استخدام ، تر فیح
تقاعد د اصولنا می پر ضمیمه باندی
تر بحث وروسته د تقنین اوعد لی چار و
جرگه گي چه د وکیل بینوا په مشری یی
غونډه کړی وه تر لایحه تعدیلا تو راوستلو
وروسته دراویو په اکثریت تصویب کړی له .
دنوموړی جرگه گي په غونډه کښی دملکی
ما مورینو د استخدام تر فیح ، تقاعد
شپا لسمه ماده دراویو په اکثریت تعدیل
شو له .

دکر هنی او مالداری جرگه گي چه د
وکیل کمال الدین اسحق زی په مشری
غونډه کړی وه د خپلایونو په هکله د

پوری او درویشتمه او شپږو و پشتمه ماده
له غورا و خینو تعدیلاتونه وروسته دعومی
مجلس د زیات غور له پاره دارالانشاء ته
وسپارلی شوی .

د مالی او بودجی د چارو په جرگه گي
کښی د خولی د نسوار و د تمباکو د بیی
په باره کښی دیو شمیر وکیلانو پیشنهاد
تربحث لاندی و نیو او تصویب شو چه اصل
عریضه او د جرگه گي د تصویب سواد دی
دقانونی اقداماتو له پاره حکومت ته
راجع کړی شی .

دغی جرگه گي دوکیل محمد عمران خوئی
په مشری غونډه کړی وه ، د
بنا رجسټرولو او کور جوړولو
دقانون په مسوده د فواید عامی اومواصلاتو
په جرگه گي کښی چه دوکیل نادر علی الله داد
په مشری ئی غونډه کړی وه غسور وشو .
دکانو اوصنا یو جرگه گي ددپیلوم
انجنیر غلام محمد فرهاد په مشری دکانو
اوصنا یو د میترو نو د نصبولو اودطبیعی
گاز د یوه مکعب متر د بیی په باره کښی
غور و کړ .

د شکایاتو داوردلو انکشافی پلان
او دتجارت د چارو جرگه گيو د شکایاتو
داوردلو د جرگه گي ریاست ښاغلی
سید امیرهاشمی، دانکشافی پلان دجرگه گي
ریاست ښاغلی عبدالرشید صافی ، او د
تجارت د چارو د جرگه گي ریاست
ښاغلی شهباز احمدزی په غاږه درلود .
همدغه راز د مالی او بودجی په جرگه گي
کښی د ۱۳۴۴ کال د مخکو د مالیو د
زیاتیدلو په باره کښی دغوریا نودولسوالی
دیوشمیر بزگرو په عریضو او دمیوی د
بارتو لو او صندقونو د پیگنگ دخرنگوالی
په باره کښی چه د اصل میوی معادل
گمرکی محصول با یید واخیستل شی د
کند هار د یو شمیر وکیلانو په پیشنهاد
بحث و شو .

همدغه راز په دغی جرگه گي کښی چه
دوکیل اندخویی په مشری ئی غونډه
کړی وه د نیمروز د ولایت د کرلو و
مخکو په باره کښی چه د اوبو تر تهید
لاندی دی د هغه ولایت د یو شمیر وکیلانو
په پیشنهاد بحث وشو او په دی باره کښی

د افغانستان کالسي

يو شمير خلکو د شکا پټو نو پر موضوع باندې څپي نه و کړي له .
د فوايد عامي او عواصلا تو جرگه گي .
د فوايد عامي دوزارت پر اجرا آ تو باندې خبري و کړي او لازم تصميمونه يي ونيول .
ددغي جرگه گي د غونډي رياست ا لحاج نادر علي الله داد په غاږه وو د شکا يتونو داو ريد لو جرگه گي چه د و کيل سيد امير ها شمي په مشري يي غونډه کړي وه او پرراسيد لو عريضو باندې غور و کړ او د جرگه گي فيصلې يي مربوطو مراجعو ته واستولي .

د حمل ۱۵ : داولسي جرگي د تقنين او عدلي چارو د جرگه گي په غونډه کيښي د و کيل عبدالروف بينوا په مشري د قاجاق د بندولو د قانون د تعريفاتو په لومړي فصل غور و شو او ددغه فصل مندرج احکام د اساسي قانون له روح سره مقايسه شو او په دې باره کيښي زيات بحث راتلو نكي غونډي ته و خنډول شو .
دمالي او بودجي د چارو په جرگه گي کيښي د دوولکو او شل زرو ستر لنگ پونه و د پور په موافقه ليک چه پخوا دافغانستان او انگلستان د حکومتونمنځ د بيلان د قنن د فابريکي د بخار د دستگا ه او لوازمو د ا خيستلو له پاره لاسليك شوي و بحث و شو په نتيجه کيښي له بحث او خبرونه وروسته جرگه گي خپله فيصله صادره کړه او د عمومي مجلس د غور له پاره دغي دارالانشاء ته و سپار له .
ددغي جرگه گي رياست و کيل محمد عمر اندخو يي په غاږه درلود . همدغه راز دمالي او بودجي د چارو په جرگه گي کيښي فيصله و شوه چه د ماليي وزير د کتور محمد امان دي د جرگه گي د چارو شنبي دورخي په جرگه گي کيښي گډون و کړي او دوکيلانو پوښتنو ته دي د هغو مربوطو موافقه ليکو نو په باره کيښي چه له دوستو هيواد سره لاسليك شو يدي اودجرگه گي ترغورلاندې دي خوا بونه ووايي .
دملي دفاع د چارو په جرگه گي کيښي دوکيل محمد جنيد په مشري د زرغونو قواو د افرادو په باره کيښي له بحث نه وروسته تصميمونه ونيول شول .

د حمل ۱۲ : د صدارت دوهم مرستيال او د پوهني وزير د کتور عبدالقيوم دولسي جرگي د فرهنگي چارو په جرگه گي کيښي چه د و کيل عبدالحسين مقصود يي په مشري ئي غونډه و کړي وه گډون وکړي او د پوهني وزارت د خوميا شتنيو اجراآتو په هکله يي د جرگه گي د غور پوښتنو ته خوا بونه وويل په دې غونډه کيښي د پوهني د وزير سره د پوهني وزارت د پلان او پلټني رئيسان اودپوهنتون اداري لوي مدير هم گډون کړي وو .

د حمل ۱۳ : دولسي جرگي د شکا يتو داو ريدلو جرگه گي چه د و کيل سيد امير هاشمي په مشري ئي غونډه کړي وه په رسيد لو عريضو غور و کړي او خپلي فيصلې ئي مربوطو مراجعو ته واستولي .
دکانو او صنايعو جرگه گي چه رياست ئي د پيلوم انجنير غلام محمد فرهاد په غاږه درلود دبريښنا د فابريکو د استهلاکي صنايعو د لزوم او هيواد کيښي دکار د زياتوالي له پاره د انرژي له دغو منابعو څخه د استفادې په باره کيښي غور او بحث و کړي .
د فرهنگي چارو په جرگه گي کيښي د يوشمير وارده موضوعو په باره کيښي غور او خبري شوي او فيصله و شوه هغه موضوع گاني چه د پوهني په وزارت پوري اړه لري جنسادي هغه وزارت ته واستولي شي ددغي جرگه گي غونډه دوکيل حاجي عبدالحسن مقصودي په مشري .

ولسی جرگه

دولسی جرگې د فر هنگسی چارو جرگه گي. په غونډه کښې چه دالحاج عبد الحسين مقصودی په مشرۍ شوی وه د اطلاعا تو او کلتور دوزارت دوظیفو او مشی په باره کښې بحث و کړ .

په د غې جرگه گي کښې فیصله و شوه چه داطلاعاتو او کلتور و زیر د کتور محمود حبیبی دی د جرگه گي دچارشنی دورخی په غونډه کښې په همدی بـا ر ه کښې د زیا تو معلوماتو دورکولو له پا ر ه گهون و کړی .

دشکا یتو داوریولو په جرگه گي کښې دوکیل سید امیر هاشمی په مشرۍ په یوشمیر را رسید لو عر یضو غورو شو او په دی باره کښې تصمیمو نه و نیول شول. دروغتیا د چارو جرگه گي د الحجاج غلام ربانی شملزانی په مشرۍ ددوا گا نو په نرخ بحث و کړ .

دداخله او د محلا تو دانکشاف دچارو په جرگه گي کښې د و کیل باز محمد زر متی په مشرۍ د بریکوت د محبس دبندیانو په یوشمیر عریضو غورو شو او په همدی باره کښې د جرگه گي تجویز و نه داولسی جرگې دارالانشاء ته وسپارل شول .

دفوائد عامی او مواصلا تو د چا ر و د جرگه گي په غونډه کښې چه د الحجاج نادر علی الله داد په مشرۍ جوړه شوی وه د مخابراتو و زیر ا نجیب محمد عظیم گران گهون کړی او د هغه وزارت د مربوطو اجرا آتو په باره کښې ئی د و کیلا نسو پوښتنو ته خوا بو نه وویل د مخا برا تو وزیر د جرگه گي د رئیس او غې و یوشمیر نوری پوښتنی د خوا بو نو دبرابر و لو له پاره د خان سره واخیستلی .

دحمل ۱۹ : دولسی جرگې د مالی او بودجی جرگه گي چه د و کیل محمد عمر اند خویی په مشرۍ غونډه کړی وه دپوهنی حمل نقل ، آر تزاقي موادو ، داو بورسولو دشبکی ، د کابل ښاروالی په سیمه پوری مربوط د بر بنسا د پراختیا او ویشلو دکیمیایو ا مبار درانیو لو په غرض ددوستو هیوادو نو څخه د پو را خیستلو اوهمدغه رنگه د گمرک په معافی باندی غورو و کړ .

ددغه جرگه گي په غونډه کي په دا سی حال کي چه داولسی جرگې رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردگ هم حاضر وو دمالی وزیر د کتور محمد ا مان گهون و کړی ا و دنو موپوموضو عاتو په باب یی دوکیلا نو پوښتنو ته خوا بونه و ر کړل دمالی دوزارت د خزاینو ر رئیس او د پورونو ر رئیس ا و دخوراکي شیانو او عامه اړتیا وودموسسی رئیس هم د مالی دوزیر سره ملگری وو . دمالی او بودجی د چارو د جرگه گي غړو د مالی دوزیر د کتور محمد ا مان

په شفا هی خواپونو باندی بحث و کړ او فیصله ئی وکړه څرنگه چه د کیمیا و ی کود د ویشلو موضوع د کرهنی او ا بو لگولو په وزارت پوری مربوط دی باید د کرهنی او ابو لگولو دوزارت معین د راتلونکی شنبی غونډی ته حاضر شی ا و دکیمیایو سړی د ویشلو په باب کي د جرگه گي غړو ته توضیحات و ر کړی . همدغه رنگه د مالی او بودجی جرگه گي دافغانستان او چکو سلوا کیا تر منځ دورکړی موافقتنا مه او تجارتي پرو تو کول تر بحث لاندی و نیوی او تر څیړنی او غور وروسته خیل قرار صادره کړی او د عمو می مجلس دغور د پاره یی دارالانشاء ته وسپارلی. دتجارت جرگه گي چه د و کیل مهنند په مشرۍ غونډه کړی وه د تیر کال پر پا تی موضوع گانو باندی ئی غورو و کړی او د پاتی کار و پر یوه برخه باندی خپل قرار صادر کړی او دارالانشاء ته یی واستول .

ددا خلی او محلا تو د چارو جرگه گي دبندیانو بر عریضو باندی غور و کړی او دا فیصله یی وکړه چه د ژاندارم ا و پولیسو عمو می قوما ندان او د کسا بل ا منیه قوماندان د شنبی دورخی غونډی ته حاضر شی او د بند یا نو د عریضو په باب د جرگه گي غې یو ته خواپوواپی. ددغی ټولنی مشرۍ د و کیل باز محمدزرمتی په غاړه وه .

دفرهنگی چارو د جرگه گي په هغی غونډه کي چه د الحاج عبدالحسین مقصودی په مشرۍ شوی وه د مربوطو موضوعگا نو په باب غورو شو .

ایالتو د حکومت سره او د پنځوس ملیونو مارکو د پور موافقه لیک د کانو دایستلو اقتصادي سروی صناعتی بانک او استهلاکی موادو له پاره د المان له اتحادی جمهوریت سره پخوا لا سلیک شوی و .
د عدلی او تقنین د چارو جرگه گي دوکيل عبدالروف بينوا په مشرۍ د قاجاق د بند و لو د قانون په اوومه ماده بحث وشو .

د حمله ۲۲ - دولسي جرگي د فرهنگي چارو د جرگه گي له غړي نه مخکښي غونډه کښي چه دا دولسي جرگي رئيس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک هم حاضر وو د اطلاعاتو او کلتور وزير دکتور محمود حبيبي گډون وکړ او د اطلاعاتو او کلتور د انکشافی پروگرامو په باره کښي يي توضيحات ورکړل .

په دې غونډه کښي دکتور حبيبي د افغانستان اکاډمي دکميټ او کيفيت په لحاظ د راپو د خپرونو د پراختيا د هيواد په مرکز او ولايتو کښي دورخپانو د خپريدلو او ويشلو د پراختيا د ثقافت او هنر درياست د همدونو او دکار ، پروگرام ، افغان فلم ، د کتاب چاپولو موسسي ، د تبليغاتو د لوي مديريت ، په ولايتو کښي دباختر آژانس د نمايندگيو د تاسيس دژوندون او پيام حق دمجلو د خپرونو د پراختيا د لمر د مجلې د خپريدلو همدغه راز د ملي فرهنگ دساتلو په لار کښي دهغه وزارت د کونښينو په باره کښي توضيحات ورکړل .

وروسته له هغه د اطلاعاتو او کلتور وزير دهغو اصلاحاتو په باره کښي چه د راپو يي خپرونو ، سينما گانو د فلمونو دخپرو لو او دخپرونو د پراختيا په باره کښي دهغه وزارت له خوا شويي دولسي جرگي د فرهنگي چارو د جرگه گي دغړيو پوښتنو ته خوا بونه وويل دولسي جرگي د فرهنگي چارو په جرگه گي کښي چه دوکيل عبدالحسين مقصودي په مشرۍ يي له غړي نه وروسته ديو ي بچي په شاوخوا پوري دوام درلود دباختر آژانس رئيس ښاغلي عبدالحميد مبارز او د اطلاعاتو او کلتور دوزارت اداری رئيس ښاغلي فضل احمد ظفر شهباز هم له دکتور حبيبي سره ملگري وو .

دمالي او بودجي دچارو په جرگه گي کښي

دشکاياتو داوړيدلو په جرگه گي کي وروسته له هغې چه پر يوشمير عريضو غور او خبري وشوي تصميمونه ونيول شول او مربوطو مراجمو ته واستول شول . دغه جرگه گي د وکيل سيد امين هاشمي په مشرۍ جوړه شوه وه .
ددپلوم انجنير غلام محمد فرهاد په مشرۍ دکانو او صنايعو په جرگه گي کي فيصله وشوه څنگه چه زمونږ هيواد د يوزراعتي هيواد دی مگر دهغه په خوا کي د کانو او صنايعو وزارت د فني خلکو په کونښي سره دکانو په رايستلو کي توجه وکړي .

دملي دفاع د چارو جرگه گي د وکيل محمد جنيد په مشرۍ خبري اتري وکړي . د فوايد عامي او موصلاتو د چارو د جرگه گي په غونډه کي د وکيل الحاج نادرعلي الله داد په مشرۍ د مرکز او ولايتونو د فرعي سپکونو د اصلاحاتو په شاوخوا خبري وشوي .
دوکيل عبدالرؤف بينوا په مشرۍ دتقنين او عدلي چارو په جرگه گي د قاجاقو د بندولو د لومړي مادي نه تر شپږمي مادي په باب يولي تصميمونه ونيول شول .

د حمله ۲۱ : دولسي جرگي دمالي او بودجي د چارو په جرگه گي کښي د وکيل محمد عمر اندخويي په مشرۍ ددوکانادايي الوتکو د پيرو د لو په موضوع له يولي بحث او غور نه وروسته فيصله وشوه چه دملکي هوايي رياست نماينده دی د جرگه گي په راتلونکي غونډه کښي گډون وکړي او د وکيلانو پوښتنو ته دی خوا بونه ووايي .

ددوکانادايي الوتکو د پيرو د لسو موافقه ليک پخوا دافغانستان او کانادا د حکومتو ترمنځ لا سلیک شوی و .
همدغه راز د غي جرگه گي دوری ملیونو پاکستانی کلدارو پور او د المان داتحادی جمهوریت د پنځوس ملیونو مارکو پور په باره کښي خپله فيصله صا دره اود ارايشاء ته ئي وسپارله . دوری ملیونو پاکستانی کلدارو موافقه ليک د خوراکي شيانو د حمل او نقل د لگښت له پاره دامريکي د متحدو

ولسی جرگه

د تجارت د چارو جرگه کې چه دوکيل عبدالقدوس مو مند په مشرۍ يې غونډه کړې وه په اجندا کېنې پر شا ملو موضوع گانو باندې بحث وکړ .
د تقنين او عدلي چارو په جرگه کې، کېنې د قاجاق د بند ولو د پروژې له اوو مې مادي څخه تر اتلسمې مادي پورې چه ددغې پروژې دمکافات او مجازات فصلو نه پکېنې شامل دی بحث وشو .

په دغې غونډه کېنې چه دوکيل عبدالروف بينوا په مشرۍ شوي وه فيصله وشوه چه عدليه وزير ښاغلي عبدالستار سیرت ۱ و داخله وزير انجنير محمد بشير لودين دی د قاجا قو د بند ولو د پروژې په باره کېنې د توضيحا تو دورکولو په غرض دجرگه کې د چار شنې دورځې په غونډه کېنې گډون وکړي .

دشکایتو داوردلو په جرگه کې دوکيل الحاج امان الله احمد زی په مشرۍ په رسيد ليو عريضو غور وشو او له يولې بحث او خبرو نه وروسته تجویز و نه ونيول شول او مر بوطو مراجعو ته واستول شول. دملي دفاع د چارو جرگه کې په خپله غونډه کېنې د مجلو بينوا فرادو دشا قسه خدمتو نو په باره کېنې بحث وکړ او په دې باره کېنې يې تصميمو نه ونيول .
ددغې جرگه کې ریا ست و کيل محمدجنيد په غاړه درلود .

دکرهني او مالدارۍ د چارو د جرگه کې دوکيل غلام دستگير وطنيار په مشرۍ غونډه کړې او به مریو طو موضوع گانو يې بحث وکړ .

دحمل ۲۳ - دولسی جرگې دکانو او صنايعو د جرگه کې ريس وکيل د پيلوم انجنير غلام محمد فرهاد او د هغې جرگه کې ځينو غړي يو د گلپهار د نسا جي فابر يکه په داسې حال کېنې چه په هره برخه کې د فابريکې د ريس له خوا معلومات ورکول کيدل وکتله .

دگلپهار د نسا جي دفابريکې ريس د فابر يکې دتوليدا تو د پلور لو او کسر په باره کې دجرگه کې دغې يو پوښتنو ته ځوابونه ورکول ، وکيلانو دفابر يکې له تنظيم او د

دوکيل محمد عمر اند خو يې په مشرۍ د دوولميونو ډالرو پور په موضوع چه د استېلاکي موادو له پاره پخوا د افغانستان او دامريکې د متحد وایا لتو دحکو متو ترمنځ يې تړون لاسليک شوي وو بحث وشو . همدغه راز په دغې جرگه کې کېنې د اووه زره تنه پاکستاني کيميا وي سرې د تړون په باره کېنې چه دهغې دپور تړون پخوا د افغانستان او دامريکې د متحدو وایا لتو د حکو متو تر منځ لاسليک شو يدي غسور وشو .

دمالي او بودجي دچا رو دجرگه کې له غړي نه وروسته غونډه کېنې په داسې حال کېنې چه د کيمياوي سرې د تړون موضوع بيا تر بحث لاندې ونيول شوه دکرهني او او بولگولو دوزارت معين دکتور محمد احسان رفيق گبون کړي وو او په هغې باره کېنې يې دوکيلانو پوښتنو ته ځوابونه وويل :

دولسی جرگې يوې منبع وويل هر کله چه د سرې داخيستلو موضوع روښانه نه وه نو جرگه کې فيصله وکړه چه دکرهني او اوبولگولو له وزارت څخه ليکل شوي پوښتنې وشي . او هم دی دهغه وزارت معين دموضوع سوابق له ليکل شو يو څوا بونو سره د جرگه کې را تلونکو غونډو ته وړاندې کاندې .

د داخله او محلي ادارې د چارو په جرگه کې کېنې چه دوکيل باز محمد زر متي په مشرۍ يې غونډه کړې وه د ژاندارم او پوليسو عمو مي قوماندان ډگروال ارکان حرب عبدالحکيم کنوازي او د کابل امنيه قوماندان ډگرمين ارکان حرب عبدالحنان گبون کړي وو او د کابل د عمو مي مجلس دبنديانو دعريضو په باره کېنې يې دوکيلانو پوښتنو ته ځوابونه وويل او يولې ليکل شوي پوښتنې يې دبنديانو له غرضو سره دخوا بونو دبرابرولو او اجراتو له پاره له ځانو سره واخيستلي .

د داخله او محلي ادارې د جرگه کې ريس او غړيو پخوا د کابل د عمو مسي محبس چاري کتلي وي او د بنديانو يوشمير عريضې يې دغور له پاره له ځانو سره وړي .

موضوع بیا غور وشو. دباخترا افغانانو ته د رئیس ښاغلی عزیز احمد اعتمادی او د هغې موسسې مرستیال ښاغلی احسان الحق کرمان دجرگه کې له غرمې نه وروسته غونډه کښې کېدونکې وکړې او په دې باره کښې یې دجرگه کې دغرمې پوښتنو ته ځوابونه وویل همدغه راز یو شمیر لیکل شوی پوښتنې یې دځوابونو دبرابرولو له پاره له ځانوسره واخیستلې.

دداخله چارو په جرگه کې کښې دشار والیو په موضوع بحث او خبرې وشوې او په نتیجه کې تصمیم ونیول شو چې دجرگه کې په راتلونکې غونډه کښې د کابل سرپرست ښاروال ښاغلی محمد کبیر نورستانی او دهغه ریاست دپلټنې او جوړونې رئیسانه جرگه کې ته حاضر شي او دښاروالیو دچارو په باره کښې دې دجرگه کې دغرمې پوښتنو ته ځوابونه ووايي.

د ملي دفاع دچارو جرگه کې دڅو تنو بقایا عارضا نو د شکايت په موضوع بحث وکړې. دغه غونډه دوکیل محمد جنید په مشرۍ شوی وه.

په ولايتو او مربوطو ولسواليو کې په روغتونو کښې دبستر دلب والی اودنوموړو روغتونو دامورينو دکار دڅرنګوالي موضوع دروغتیا دچارو په جرگه کې کښې چې د وکیل شاه پور علیزایی په مشرۍ یسې غونډه کړې وه تر بحث لاندې ونیول شوه او په دې باره کښې وروستی فیصله اوپور بحث راتلونکې غونډې ته وځنډول شو.

دتجارت دچارو جرگه کې په اجندا کښې دشماملو اووه لسو فقرو په موضوع گانو بحث او خبرې وشوې ددغې غونډې ریاست وکیل شهباز احمدزی په غاړه درلود.

دفرهنگي چارو جرگه کې دوکیل الحاج عبدالحسین مقصودی په مشرۍ داطلاعاتو اوکلتور دوزارت په ځوابونو او یوشمیر نو روموضوع گانو غور وکړې.

دڅنگلونودساتنې او څارنې موضوع د اشکمش دوکیل ښاغلی عبدالقیوم دپیشنهاد په اساس دکرهڼې او مالدارۍ د چارو په جرگه کې کښې بحث او خبرې وشوې او په دې باره کښې وروستی فیصله راتلونکې

ماشینرۍ له منظم جریان څخه خوښې وکړه.

دجول ۲۶ - د اولسي جرگې د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې کښې په داسې حال کښې چې دولسي جرگې رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک حاضر وو له غرمې نه مخکښې په لسو بجو داخله وزیرانجنیر محمد بشیر لودین او عدلیه وزیر ښاغلی عبدالستار سیرت دجرگه کې په غونډه کښې کېدونکې او دقاچاق د بندیدلو دپروژې په تیره بیا د کوچیانو د څارویو دموضوع گانو په باره کښې یې دجرگه کې د غرمې پوښتنو ته ځوابونه وویل.

ددغې غونډې ریاست دجرگه کې رئیس وکیل عبدالروف بڼوا په غاړه درلود.

د دوو تنو عارضا نو د عرض موضوع د شکايتو د اوریدلو په جرگه کې کښې تر بحث لاندې ونیول شوه او له یو لې بحث او غور نه وروسته تصمیم ونیول شو

چې دښتنې دورځې دحمل دنهه ویشتمې نیټې په غونډه کښې د کابل امنیه قوماندان د ډگرمن ارکان حرب عبدالحنان او دملکي هوايي ریاست ادارې لوی مدیر ښاغلی شاه محمد جرگه کې ته حاضر شي. او په دې باره کښې دې جرگه کې د غرمې پوښتنو ته ځوابونه ووايي.

ددغې غونډې ریاست وکیل سید امیر هاشمي په غاړه درلود.

دفواید عامې او مواصلاتو د چارو جرگه کې دوکیل حاجی نادر علی الله داد په مشرۍ دفواید عامې دوزارت په مربوطو موضوع گانو بحث او خبرې وکړې. دهغه وزارت نماينده له غرمې نه پخوا په لسو بجو جرگه کې ته حاضر شو او د مربوطو موضوع گانو په باره کښې یې دجرگه کې دغرمې پوښتنو ته ځوابونه وویل او دجرگه کې یو شمیر یادداشتونه یې د ځوابونو د برابرولو له پاره له ځانوسره واخیستل. په دې موضوع باندې زیات بحث دجرگه کې راتلونکې غونډې ته وځنډول شو.

دمالی او بودجې دچارو په جرگه کې کښې دوکیل محمد عمر اندخو یې په مشرۍ د دوو کاناډایي الوتکو د اخیستلو په

ولسمې جرگه

غونډې ته وځنډول شوه .

د انكشافى پلان د چارو په جرگه كې كښى دوكيل الحاج عبدالرشيد صا فې په مشرۍ د پكتيا د ولايت څخه د دريو ولايتو د جوړيدلو په باره كښى دهغه ولايت دوكيلانو په پيشنهاد بحث وشو. په نتيجه كښى له يو لې بحث او خبرو نه وروسته تصميم ونيول شو چه په راتلونكي غونډه كښى دى دا ځله وزير انجنير محمد بشير لودين گهون وكړى او په دى باره كښى دى توضيحات وركړى. د تقنين او عدلى چارو په جرگه كې كښى د مالك يادنقله وسيلې د لرونكي په باره كښى چه قاچا قى مالونه وږى د قاچاق د قانون د دو روستى مادى په موضوع بحث وشو . د جرگه كې دغه غونډه دوكيل عبدالرو ف بينوا په مشرۍ شوى وه .

د كرهني او مالدارۍ د چارو په جرگه كې كښى دوكيل غلام دستگير وطنيار په مشرۍ د كرهني د ماشين آلاتو او تراكتورونو د تبيه كيد لو او اخيستلو په موضوع بحث وشو په دى باره كښى د جرگه كې قطعى تصميمونه راتلو نكي غونډې ته وځنډول شو له ۴

د ملي دفاع د چارو جرگه كې دو كيل محمد جنيد په مشرۍ غونډه كړى وه او د بقايا مجلو بينو په موضوع يې چه په عسكرى خدمت كښى شامليرى بحث وشو . د شكاياتو او اوريدلو جرگه كې د دوو تنو عارضانو د عرض په موضوع بحث وكړ . د كابل د ولايت امنيه قوماندان ډگر من ارکان حرب عبدالحنان او د ملكي هوايي رياست ادارى رئيس دجرگه كې په غونډه كښى گهون وكړ او په دى باره كښى يې د جرگه كې دغې يو پوښتنو ته خوا بو نه وويل او يو شمير ليكل شوي پوښتنى يې د خوا بو دبرا برو لو له پاره له ځانو سره واخيستلى .

د فرهنگى او ثقافتى چارو جرگه كې دوكيل وزير محمد خدران په مشرۍ په مربوطو موضوع گانو غور وكړ . دروغتيا د چارو په جرگه كې كښى دوكيل الحاج شاپور عليزا يې په مشرۍ د قاچاقى دواگانو در اوږل كيدو په موضوع بحث وشو .

دحمل ۲۸ - د اولسي جرگې د مالى او بودجې د چارو د جرگه كې غړيو له يو لې بحث او غور نه وروسته د څارويو د مالى د پروژې دلو مړى مادى په باره كښى ځينى ياد داشتو نه واخيستل . ددغې غونډې رياست و كيل محمد عمر اند خويي په غاږه درلود .

دحمل ۲۹ - د اولسي جرگې د فواید عامې او مواصلا د چارو په جرگه كې كښى دښاري او د هيواد د ولايتو د پوستى ، مراسلا تو موضوع تربيحت لاندې ونيول شوه . دمخابرا تو وزير انجنير محمد عظيم گران له غرمې نه مخ كښى په لسو بجو د جرگه كې په غونډه كښى گهون وكړ او په دى باره كښى يې دجرگه كې دغې يو پوښتنو ته ځوابو نه وويل .

همدغه راز په دغې جرگه كې كښى چه دوكيل نادر على الله داد په مشرۍ يې غونډه كړى وه نو مړى طرحه شوى موضوع له غرمې نه وروسته غونډه كښى تربيحت او خبر ولاندې ونيول شوه . داځله او محلى ادارى د چارو په جرگه كې كښى دوكيل باز محمد زمر متى په مشرۍ د خورا كى شيانو د نرخ په موضوع بحث وشو .

د كابل ښاروالى د پلتنى رئيس اودجوړو نو مدير له غرمې نه پخوا په لس نيمو بجو جرگه كې ته حاضر شول او د خورا كى شيانو د نرخ او نورو مربوطو موضوع گانو په باره كښى يې دجرگه كې دغې يو پوښتنو ته ځوابو نه وويل او يوشمير ليكل شوي پوښتنى يې دخوا بونو دبرا برولو په غرض له ځانو سره واخيستلى .

د څارويو د مالى د قانون د پروژې لومړى ماده د مالى او بودجې د چارو په جرگه كې كښى تربيحت لاندې ونيول شوه . دجرگه كې غړيو د نو مړى قانون د لومړى مادى په باره كښى ځينى ياد داشتونه واخيستل خو چه دقانون دټولو مادودتيريدو په وخت كښى دعدلى او مالى دوزارتو له نمايندگانو څخه توضيحات و غواړي .

د افغانستان کالسی

د کابل ښاروالی په موضوع بحث وکړ .
د کابل سر پرست ښاروال ښاغلی محمد کبیر نورستانی له غرمي نه پخوا په لس نیمو بجو د جرگه کې په غونډه کېښی گډون وکړ او د کابل ښاروالی د فعالیتو او چارو په باره کېښی یی د وکیلانو یو شمیر پوښتنو ته ځوابونه وویل او یوشمیر لیکل شوی پوښتنی یی دخوا بونو د برابرولو له پاره له خان سره واخیستلی .

دکانو او صنایعو د چارو جرگه کې د وکیل دیپلوم انجنیر غلام محمد فرهاد په مشرۍ د هیواد دکانو دعمو می ظرفیت او ایستلو د احصائی په باره کېښی بحث وکړ .

په دغه جرگه کې له یو لې بحث او خبرو نه وروسته فیصله وشوه چه دهغو عمو می احصائی دی د زیات غور له پاره دکانو او صنایعو له وزارت څخه وغوښتله شی .

دخارویو د مالیی دقانون د مسودی دوهمه ماده دمالی او بودجی دچارو په جرگه کې کېښی ترغور او بحث لاندی و نیول شوه .
ددغی غونډی ریاست وکیل محمد عمر اند خو یی په غاړه در لوده .

دټور ۳ - دولسی جرگی دانکشا فی پلان د چارو جرگه کې په خپله غونډه کېښی د کرهڼی او او بولگو لویه وزارت پوری د ننگرهار دناوی په پراختیا دریاست د مربوط کیدو په باوره کېښی خپله فیصله صادره کړه او دعمو می مجلس دزیات غور له پاره دارالانشاء ته وسپار له .

ددغی غونډی ریاست وکیل الحاج عبدالرشید صافی په غاړه درلود د داخله او محلی اداری د چارو جرگه کې د وکیل عبدالوها ب نور زایی په مشرۍ د ښاروالی په پخوانیو ځوابو نو بحث وکړ .

او په دی باره کېښی د تصمیم نیول راتلونکی غونډی ته وځنډول شول .

دروغتیا د چارو په جرگه کې کېښی د ۴۵ او ۶۶ کلو له پاره دروغتیا د وزارت د دواگانو د اخیستلو په موضوع بحث وشو ددغی غونډی ریاست وکیل الحاج شاه پور غلزایی په غاړه درلود دکانو اوصنایعو د چارو جرگی د وکیل د پیلوم

دجمل ۲۱ - دولسی جرگی عمو می غونډه له غرمي نه مخکښی په لس نیمو بجو د هغی جرگی درئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ شوی وه او د غرمي تر دوولسو بجو پوری یی دوام وکړ .
همدغه راز نو موړی غونډه له غرمي نه وروسته په دوو نیمو بجو شروع اودمازیگر تر څلورنیمو بجو پوری د هغی جرگی درئیس په مشرۍ دوام در لود .

غونډی چه دکتواز د کوچیا نو دو کیل ښاغلی عبدالرزاق په موضوع یی بحث درلود دولسی جرگی په تصویب یی په پت ډول دوام در لود .

دټور ۲ - د ننگرهار دناوی له فارم څخه دباندی مخکو د یادولو له پاره تجویزا تو د تحویلی او متخصصانو داستو لو موافقه لیک چه پخوا د افغانستان او شوروی اتحاد ترمنځ لاسلیک شوی و د بین المللی روابطو په جرگه کې کېښی تر غور او بحث لاندی و نیول شو .

دغه موضوع پخوا د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې کېښی مطالعه شوی وه .
ددغی جرگه کې دغونډی ریاست وکیل محمد سرور اکبری په غاړه درلود .

دانکشا فی پلان جرگه کې د وکیل الحاج عبدالرشید صافی په مشرۍ دکرهڼی او اوبولگولو په وزارت پوری د ننگرهار دناوی دریاست د تړل کیدو په موضوع بحث وکړ .

په دی باره کېښی وروستی او اخرینسی فیصله دنن ورځی غونډی ته وځنډول شوه .
د فواید عامی او موصلاتو د چارو په جرگه کې کېښی له بحث او خبرو نه وروسته فیصله وشوه چه دټورد پنځمی نیټی دشنبی دورځی په غونډه کېښی دی د ښار جوړولو عمو می رئیس ښاغلی محمد سرور عمر گډون وکړی او د ښار جوړولو دقانون د مسودی په باره کېښی دی د جرگه کې دغی پو پوښتنو ته ځوابونه وواپی .

ددغی غونډی ریاست وکیل الحاج نادر علی الله داد په غاړه در لود .

د داخله او محلی اداری جرگه کې د وکیل باز محمد زرمی په مشرۍ

ولسی جرگه

او فیصله وشوه چه دجرگه گي. دثور دنهمي نيټي په غونډه کښي دي داملاک او اسکان رئيس گبون وکړي او دوکيلا نو پوښتنوته ته دي ځوابو نه ووايي .

همدغه راز ددغي جرگه گي. ديو شمير عريضو په باره کښي خپله فيصله صا دره کړه او مربوطو خانگو ته يي واستو له دملي دفاع دچارو په جرگه گي. کښي دوکيل محمد جنيد عليزوي په مشرۍ فيصله وشوه چه ذکر هني او ابو لگو لو وزير پښاغلي عبدالحکيم دي دزر غونو قوا و دانفرادو د بست په باب د معلو ماتو ورکو لوله باره دجرگه گي. دثور دنهمي ورځي په غونډه کښي گبون وکړي .

ذکر هني دچارو په جرگه گي. کښي تصميم ونيول شو چه دجرگه گي. دثور د نهمي ورځي په غونډه کښي دي دمالبي، داخله کر هني او او بولگو لو وزيران و بلل شي چه دهيواد دڅنگلو نو او ورشو گانو دساتلو په شاو خوا کښي وار په وار توضيحات ورکړي . وکيل کمال الدين اسحق زي ددغي غونډي ريا ست په غاږه درلود .

ديوه شاگرد عرض چه ديو هني په وزارت پوري مربوط و دفرهنگي چارو په جرگه گي. کښي تربحث لاندی ونيو او فيصله وشوه چه دغه موضوع دي د دارالانشاء له لاري حکومت ته راجع شي .

همدغه راز په دغي جرگه گي کښي چه وکيل الحاج عبدالحسين مقصود دي په مشرۍ يي غونډه کړي وه تصميم ونيول شو چه دجرگه گي. دثور دنهمي ورځي په غونډه کښي دي د پښتو ټولني رئيس گبون وکړي او د مربوطو موضوع گانو په باره کښي دي دوکيلا نو پوښتنوته ځوا بو نه ووايي . د ۱۳۴۵ او ۱۳۴۶ کلو دد واگانو د پيرو دلو موضوع درو غتيا د چارو په جرگه گي کښي چه د وکيل الحاج شاپور په مشرۍ يي غونډه کړي وه تربحث لاندی ونيول شوه .

په دغي غونډه کښي له بحث او خبرو نه وروسته تصميم و نيول شو چه دجرگه گي. دثور دنهمي ورځي په غونډه کښي دي دواگانو دغور مي دپيو رئيس د ۱۳۴۵ او ۱۳۴۶ کلو ددواگانو د پيرو د لو په باب

غلام محمد فرهاد په مشرۍ دخپل پخواني تصميم په تعقيب دهغو معلو ماتو په باره کښي چه دهيواد دهغو فابريکو په باره کښي چه دريد لي دي ياپه نيم ظرفيت کارکوي پخوا دکانو او صنايعو له وزارت څخه غوښتل شوي وو بحث وکړي . په دغي جرگه گي. کښي فيصله وشوه چه دکانو اوصنا يعسو وزير پښاغلي امان الله منصور ي دي دجرگه گي. دثور دنهمي نيټي د چار شنبی دور ځي په غونډه کښي گبون وکړي او په دي باره کښي دي د وکيلا نو پوښتنوته ځوابو نه ووايي .

دشکاياتو د اوريد لو جرگه گي. چه دوکيل الحاج امان الله احمد زي په مشرۍ يي غونډه کړي وه دمراجينو د څينو رارسيدلو عريضو په باره کښي خپلي فيصلي صادري کړي او مربوطو مراجعو ته يي واستو لي.

دثور ۵ - دولسي جرگي د فوايد عامي او مواصلاتو د چارو په جرگه گي. کښي چه وکيل الحاج نادر علي الله داد په مشرۍ يي غونډه کړي وه دښار جوړولو او کورجوړولو عمومي رئيس ښاغلي محمد سرور عمراو دهغه رياست د او بورسولو لوي مد ير انجنير نور محمد گسو ون کړي و او د ښار جوړولو د قانون دمودي دپروزي په باره کښي يي دوکيلا نو پوښتنوته ځوابونه وويل او يو شمير ليکل شوي پوښتنی يي د ځوابو نو دبرابرولو له پاره له څانوسره واخيستلي .

دبين المللي روابطو د چارو جرگه گي. له بحث او غور نه وروسته دننگرهار دناوي له فارم څخه دباندی مخکو د ابادو لو په غرض د تجهيزا تو د تحويل ورکولو او متخصصانو د استو لو په باب د افغانستان اوشوروي اتحاد د حکومتو ترمنځ لاسليک شوي موافقه ليک په باره کښي خپله فيصله صادره کړه او دولسي جرگي دارالانشاء ته يي وسپار له .

ددغي غونډي رياست وکيل محمد سرور اکبري په غاږه درلود . د شکاياتو دا ورید لو په جرگه گي. کښي دوکيل سيد امير هاشمي په مشرۍ دنفاقليانو دوکيلانو د عريضو په باره کښي بحث وشو

د افغانستان کالني

، سپين زر ، هټلونو او ، کابل هوټل کښي دهغي دتو پير په باب دي دجرگه گي دغږ يو پوښتنو ته ځوابونه ووايي .

دټور ٦ - دولسي جرگي لو په غونډه دهغي جرگي دپخواني فيصلې په اساس په پته اوسري ډول روانه وه . غونډه دولسي جرگي دريس پوهنوال محمد عمر وردک په مشري جوړه اودغږ مي تردولسو بجو پوري يې ادامه وکړه .

دټور ٩ - دولسي جرگي دکانواو صنايعو دجرگه گي په غونډه کي په داسي حال کي چه دولسي جرگي رئيس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک هم حاضر وودکانواو صنايعو وزير ښاغلي امان الله منصور ي گډون وکړ او د نسا جي د فعالو فابريکو او هغو فابريکو په باب چه په نيم ظرفيت باندې کار کوي دجرگه گي دغږ يو پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

همدغه رنگه دکانو او صنايعو وزير دسروبي او ماهي پرد برښنا د فابريکو داصلاح او فعالولو په برخه کي هم د وکيلا نوپوښتنو ته ځوابونه ورکړل . نو موږي جرگه گي د وکيل ديپلوم انجنير غلام محمد فرهاد په مشري غونډه کړي وه .

د داخله او محل د اداري د چارو دجرگه گي غونډه په داسي حال کي چه د ولسي جرگي رئيس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک هم حاضر وود تر غږ مي دمخه په لسو نيمو بجو د اطلاعاتو او کلتور وزير دکتور محمود حبيبي گډون وکړ او د ملي جامو اوسينما گانو د اداري په باب دجرگه گي د غږو پوښتنو ته توضيحات ورکړه دباختراژانس رئيس ښاغلي عبدالحميد مبارز او دسينما گانو لوي مدير د کتور محمد ظاهر صديقي هم د اطلاعاتو او کلتور وزير سره ملگري وه او ليکلي پوښتنې يې د ځواب د برابرولو دپاره واخيستلي .

همدغه رنگه دجرگه گي په دغه غونډه کي د ماليي دوزارت معين ښاغلي غلام احمد پوپل او د ماليي د وزارت د تصدي لسوي مدير ښاغلي عزت او د سپين زر شرکت نماينده هم گډون وکړ .

توضيحات ورکړي . دتجارت د چارو دجرگه گي د وکيل عبدالقدوس مو مند به مشري په اجندا کښي شاملو موضوع گانو باندې بحث وکړ او په دي باره کښي فيصله راتلونکي غونډي ته وځنډول شوه .

تروروستي مادي پوري دفا چاق د بندولو دقانون د پروژي مطالعه له ځينو تعديلاتو او زيا توالي سره د تقنين او د عدلي چارو په جرگه گي کښي چه د وکيل عبدالروف بينوا په مشري يې غونډه کړي وه پاي ته ورسیده .

د قاجاق د بندولو د قانون پروژه شين عملونه او شل مادي لري د داخله چارو دجرگه گي له غږ مي نه پخوا غونډي کښي د وکيل باز محمد زرمي په مشري ديو شمير خلکو عريضې چه د ولسي جرگي په دوولسمه دوره کښي دجرگه گي تر غور لاندې وه تر اوسه پوري دهغو په باره کښي فيصله نده شوي بيا تر غور لاندې ونيولي او جرگه گي فيصله وکړه چه دا عريضې دي د ارتباط په لحاظ داخله وزارت ته راجع شي په دي غونډه کښي دکتور دښرني د وکيل ښاغلي مجتبي پيشنهاد چه په ټوله هيواد کښي دغو ښي دنرخ د جگوالي د مخنيوي په باره کښي جرگه گي ته وړاندې شوي و تر بحث لاندې ونيول شو او جرگه گي په دي باره کښي خپله فيصله صادره کړه او دعو مي مجلس دزيات غور له باره يې دارالانشاء ته وسپارله .

همدا راز ددغي جرگه گي له غږ مي نه وروسته غونډه کښي په سينما گانو او هټلونو کښي د ملي جامو په موضوع غور وشو او فيصله وشوه چه دټور د نهم نيتي د چار شنبې دور ځي په غونډه کښي دي د اطلاعاتو او کلتور وزير دکتور محمود حبيبي او د ماليي د وزارت نمايندگان گډون وکړي .

همداغه راز په دغي غونډه کښي فيصله وشوه چه سر پرست ښاروال اود سپين زر شرکت رئيس دي هم دجرگه گي دنهمي ورځي په غونډه کښي گډون وکړي او ديوه خورا ک ډوډي دپي او په خيبر رستوران

ولسی جرگه

شمیر راغلو عریضو باندی غورو کپ او هغه یی مربوطو مراجعو ته واستو لی .
د بین المللی روابطو په هغی جرگه کی کنبی چه دوکیل محمد حکیم صدیقی پسه مشر ی. جوړه شوی وه د حکومت د تګ لاری او پالیسی په شاو خوا کنبی بحث او خبری وشوی .

په دی باب فیصله را تلونکی ټو لسی ته وځنډیده .

د پښتونستان د چارو جرگه کی د پښتونستان د دولسی دوری پر اجرا اتو غور او خبری وکړی او یادداشتو نه واخیستل شول خو وروسته تصمیم ونیول شی چه د خُواب ویلو له کیله د ضرورت په وخت کنبی د قبایلو مستقل رئیس په جرگه کی کنبی گهون وکړی او د جرگه کی غږ یو ته خُواب وواپی .

د تجارت د چارو په جرگه کی کنبی چه دوکیل عبدالقدوس مومند په مشر ی. جوړه شوی وه دهرات او کندهار دیوشمیر تاجر و پر عریضو باندی بحث او خبری وشوی .

دوکیل محمد جنید عزیز وی په مشر ی. دملی دفاع د چارو د جرگه کی. په ټولنه کنبی دزرغونی قوا د افراد و په باب خبری وشوی او په دی باره کنبی تصمیمونه ونیول شوله .

دوکیل الحاج غلام ربانی شمولزی په مشر ی. دصحی چارو په جرگه کی. کنبی ۱۳۴۵ او ۱۳۴۶ کلونو د دو او داخیستلو

د موضوع په باب بیبا خبری وشوی . دمالی او بودجی دجرگه کی. له غرمی نه پخوا او له غرمی نه وروسته پخپلو ټولنو کنبی د خارویو د محصول موضوع بیبا دبحث او خبرو لاندی ونیول شوه .

د ټور ۱۰ - دولسی جرگی د المالی او بودجی د چارو دجرگه کی. په غونډه کنبی دالمان داتحادی جمهوریت د شپین ملیونو او څلور لکو مار کود پور په باب چه پخوا دافغانستان او دالمان داتحادی جمهوریت دحکومتو ترمنځ یی تړون لاسلیک شوی دی یولر لیکل شوی پوښتنی د خُوابو دبرابرولو له پاره دمالی دوزارت نمایندنه ته وسپارلی شوی .

دهو ټولنو د تنظیم او د خوړ و د نرخ په باب دوکیانو سوالو نو ته خُوابونه وویل او لیکلی پوښتنی یی دجواب دبرابرولو په غرض دځان سره یوولی .
د فرهنگی او ثقافتی چارو د جرگه کی. په غونډه کنبی چه د الحاج وکیل عبدالحسین مقصودی په مشر ی. غونډه کړی وه دپخوانی

تصمیم له مخی تر غرمی دمخه په لس نیمو بجو دپښتو ټولنی رئیس پوهاند صدیق الله رښتین په هغه کنبی گهون وکړی او دملی ژبی پښتو دتعمیم ، اصلاح ، انکشاف و تقوی په باب دوکیانو سوالو ته خُوابونه وویل او لیکلی سوالو نه یی د خُواب دبرابرولو په غرض دځان سره یوولی همدغه رنگه د نوموړی جرگه کی تر غرمی وروسته غونډه کنبی ددرزآب د ولسوالی د ښوونځی دودا نی. د ترمیم او اصلاح د موضوع په باب د درزآب دوکیل ښاغلی عبدالله پیشنهاد تر بحث لاندی ونیوه او تریو لپ خبرو وروسته دارتباط له مخی موضوع دیو هغی وزارت ته راجع شوله .

د فواید عامی د چارو د جرگه کی. په هغی ټولنه کنبی چه دوکیل الحاج نادرعلی الله داد په مشر ی. جوړه شوی وه .

د ښار جوړولو او کور جوړولو ی رئیس ښاغلی محمد سرور عمر گهون کړی . د ښار جوړولو د قانون دمسودی د ځینو برخو په باب یی دجرگه کیو غږ یو پوښتنو ته خُوابونه ورکړل .

په دغی ټولنه کنبی چه له غرمی نه وروسته تر دوو بجو پوری یی دوام وکړی دنوموړی قانون مسوده دهغی تر وروستی مادی پوری دجرگه کی. د مطالعی څخه تیره شوه .

دشکا ټولنو داوردیدلو په جرگه کی. کنبی چه دوکیل سید امیر هاشمی په مشر ی. جوړه شوی وه دجرگه کی. دپخوانی تصمیم په اثر له غرمی څخه مخکینی په لسو بجو او دیرشو دقیقو داملاکو او اسکا نو رئیس ښاغلی عبدالروف ویسا پکنبی گهون وکړی او د ناقلیتو د وکیانو د یوشمیر خلکو د عرض په باب د جرگه کی. دغی پوښتنوته توضیحات ورکړل او دجرگه کی. لیکنی پوښتنی یی د خُواب د څرگندولو لپاره دځان سره یوولی . وروسته دغی جرگه کی پر یو

او خبری وشوی او تصمیمو نه و نیول شول او مربوطو مراجعو ته واستول شول .
دروغتیا دچا رود جرگه کې په غونډه کېښی دهغو ډاکتر انواو کمپوډرانو موضوع چه په خپل سر په ولایتو کېښی د ډاکتر په نامه کار کوی تربحث لاندی و نیول شوه .

د فواید عامی د چارو جرگه کې چه دوکیل الحاج نادر علی الله داد په مشرۍ یسی غونډه کړی وه دولایتو دفتر عیسی کونو په باره کېښی دیو شمیر وکیلا نو په پیشنهاد بحث وکړ په نتیجه کېښی فیصله وشوه چه دجرگه کې دثور د شپاړسمی نیټی د چار شنبی دور ختی په غونډه کېښی دی د فواید عامی وزیر انجنیر محمد یعقوب لعلی گبون وکړی او په دی باره کېښی دی د وکیلا نو پوښتنو ته خوا بونه وواپی .

دثو ۱۲ - دولسی جرگه کې دکر هنی او مالدارۍ د چارو په جرگه کې کېښی چه دوکیل کمال الدین اسحق زی په مشرۍ یسی غونډه کړی وه له غرمی نه پخوا په لسو بجو دکرهنی او اوبو لگولو وزیر ښاغلی عبدال حکیم گبون وکړی او دورشو گانو او خنکونو د ساتلو په باره کېښی یی دوکیلا نو پوښتنو ته خو بونه وویل .

په دغی جرگه کې کېښی دور شو گانو او خنکونو د ساتلو په باره کېښی بحث دوکیل غلام دستگیر وطنیار د پخوا نسی پیشنهاد په اثر شوی دی .

په دی باره کېښی دکر هنی اوما لدارۍ د چارو دجرگه کې فیصله را تلو نکسی غونډی ته وختیول شوه .

دملی دفاع د چارو د جرگه کې په غونډه کېښی له غرمی نه پخوا په یو ولسو بجو دکر هنی او اوبو لگولو وزیر ښاغلی عبدال حکیم په داسی حال کېښی چه د هغه وزارت د خنکونو او زرغونو قواو رئیس ښاغلی محمد حسن کشتیار هم حاضر وگبون وکړی او د زرغونو قواو دافرادو او د کرهنی دپرسونل په باره کېښی یی دوکیلا نو پوښتنو ته خوا بونه وویل او دجرگه کې یو لسی لیکل شوی پوښتنی یی د خوا بو نو د برابرولو له پاره له خانو سره واخیستلی د دغی غونډی ریاست وکیل محمد جنید علیز وی

وروسته دغی جرگه کې د مخابرا تو د وزارت دهوا یی پوستی موضوع تربحث لاندی و نیول او له یو لپ بحث او غورنه وروسته فیصله وشوه چه د شنبی پورخ د ثور په دوولسمه نیټه له غرمی نه مخکېښی په لسو بجو دی دمخابرا تو وزیر انجنیر محمد عظیم گران دجرگه کې په غونډه کېښی دجرگه کې دغی یو پوښتنو ته خوا بو نه وواپی .

همدغه راز په دغی غونډه کېښی فیصله وشوه چه د ثور د دوولسمی نیټی له غرمی نه وروسته غونډه کېښی دی دکانو او صنایعو وزیر ښاغلی امان الله منصور ی گبون وکړی او دالمان داتحادی جمهوریت د هغو خلور ملیو نو او پنځه لکه مار کو په باره کېښی دی معلومات ورکړی چه د کابل دښار د بریښنا دشبکی له پاره له هغه هیواد څخه اخیستل شویدی .

د داخلی او محلی اداری چارو جرگه کې چه دوکیل عبدالوهاب نورزا یی په مشرۍ غونډه کړی وه دترکاری چرگانو دچرگو دهگیو کبانو او نورو داپتیاو شیا نو د زیاتیدلو په باره کېښی د محمد اغی دوکیل ښاغلی عبدالله احمدزی په پیشنهاد بحث وکړ په نتیجه کېښی فیصله وشوه چه د کرهنی او اوبولگولو وزیر ښاغلی عبدال حکیم او دهغه وزارت دتحقیق او ترویج رئیس دجرگه کې دثور د دوولسمی ورختی له غرمی نه پخوا غونډه کېښی گبون وکړی او دجرگه کې دغی یو پوښتنو ته دی خوا بو نه وواپی .

همدغه راز په همدی غونډه کېښی فیصله وشوه چه د پکتیا دولايت د متاخان علاقہ داری دخنکو دعرض په اثر دی دکر هنی او اوبولگولو وزیر دغزنی د سردی د بند له رئیس سره دهماغی ورختی په غونډه کېښی گبون وکړی . او په دی باره کېښی دی معلومات ورکړی .

د تجارت د چارو جرگه کې دوکیل عبدالقدوس مو مند په مشرۍ په مربوطو موضوع گانو بحث وکړی .

دشکا یتو د اوریدلو په جرگه کې کېښی چه ریاست یی وکیل الحاج امان الله احمدزی په غاړه درلود په یو شمیر عریضو بحث

ولسی جرگہ

ہونہ کبھی دوکیل عبدالروف بینوا پہ مشری دقاچاق دیندولو د قانون پہ پروژہ دیوہ کل پہ صورت وروستی راہی واخستلی شوی او دغہ پروژہ چہ لہ خینو لازم تملیلاتو سرہ دجر گہ گہ دغریو درایو پہ اکثریت تصویب شوه دعو می مجلس دزیات غور لہ بارہ دارالانشاء تہ وسپار ل شوه .

ورپسی پہ دی غونہ کبھی در شوت د منع کیدلو د قانون پہ پروژہ بحث وشو او وروستہ لہ ہفہ چہ دغہ پروژہ لہ اول شخہ تریاہہ پوری ولوستل شوه او یوہ یونسخہ بی دجرگہ گہ غریو تہ ویشل شوه تصمصیم ونیول شو چہ دجر گہ گہ غری دی پہ راتلونکی غونہ کبھی دقانون دغی پروژی پہ بارہ کبھی خپلی نظر بی وپانندی کری .

دمالی او بودجی دچارو لہ غر می نہ منخ کبھی غونہ کبھی چہ دوکیل محمد عسبر اندخو بی پہ مشری چہ جوہ شسوی وہ د مخابرا تو وزیر انجنیر محمد عظیم گران گہون کری و او د هوا بی پوستی پہ بارہ کبھی بی دجر گہ گہ دغریو پوہنتنو تہ خوابو نہ وویل ہمدغہ راز دغی جرگہ گہ .

لہ غر می نہ وروستہ غونہ کبھی دمخابراتو دوزیر دمعلماتو پہ اساس د هوا یسی پوستی پہ موضوع بحث وشو او پہ نتیجہ کبھی پہ دی بارہ کبھی دحکومت پیشنہاد دجرگہ گہ دغریو لہ خوا تاید شو .

دثور ۱۶ - دولسی جرگی دقواید عامی دچارو جرگہ گہ پہ داسی حال کی چہ دولسی جرگی رئیس پو ہنوال دکتور محمد عمر وردک ہم حاضر و دقواید عامی وزیر انجنیر محمد یعقوب لملی او دکار دقواولوی قوماندانان دگروال خواز ک گہون وکری او دفرعی سہ کونو داصلاح کولو د سختولارو او پلو نو د جوړولو پہ باب بی دجرگہ گہ دیو شمیر غریو پوہنتنو تہ خواب وو ایہ او یو شمیر لیکلی پوہنتنی بی دخواب لپارہ دخان سرہ پورلی .

ددیلوم انجنیر غلام محمد فرہاد پہ مشری دکر فی او مالدار ی دچارو پہ جرگہ گہ کی فیصلہ وشوه چہ دجر گہ گہ خنی غری دی دبرہینا فابر یکی چہ د ملی دغتر او پورہ پانگو لہ جملی شخہ گنہلی

پہ غاپہ در لود .

د داخلہ او محلی اداری دچارو جرگہ گہ چہ دوکیل باز محمد زرمئی پہ مشری یسی غونہ کری وہ لہ غر می نہ مخکبھی یوولس نیمو بجو دکر ہنی او ابو لگو لو وزیر شباغلی عبدالحکیم دہفہ وزارت دوترنری رئیس شباغلی محمد اسلم خاموش او د تحقیق او ترویج لوی مدیر شباغلی غفران گہون وکری او د غوہنی دلیر والی اود ہنی دنرخ دجگوالی پہ بارہ کبھی بی دجر گہ گہ دغریو پوہنتنو تہ خوابو نہ وویل او دجرگہ گہ دغریو لیکل شوی پوہنتنی دخوابونو دبرابرولو لہ بارہ لہ خانو سرہ واخستلی .

ہمدغہ راز دغی جرگہ گہ لہ غر می نہ وروستہ غونہ کبھی دسریدی دیند دابولگولو دپروژی دریاست مرستیال شباغلی غلام محمد بابری دزرمئی دمتا خان د کلی دیو شمیر خلکو د عریضو پہ اثر گہون وکری او پہ دی بارہ کبھی بی دجر گہ گہ دغریو پوہنتنو تہ خوابو نہ وویل .

دشکایتو د اور یدلو د جرگہ گہ پہ غونہ کبھی پہ یو شمیر را رسید لو عریضو غور وشو او پہ دی بارہ کبھی دجرگہ گہ فیصلی مربوطو مرا جمع کری شوی .

ہمدغہ راز دغی جرگہ گہ د پاسیر دسینما دتیکہ دارسید جان دعر ض پہ بارہ کبھی تصمصیم ونیو چہ دجر گہ گہ دچارشنبی دورخی دگور دشیارسمی نتیجی پہ غونہ کبھی دی دمالی دوزارت دتقا عد رئیس گہون .

وکری او د ویلا نو یو پوہنتنو تہ دی خوابو نہ ووی .

دغہ غونہ دوکیل سید امیر ہاشمی پہ مشری شوی وہ .

د روغیا دچارو دجرگہ گہ پہ غونہ کبھی چہ دوکیل الحاج غلام ربانی شملزی پہ مشری شوی وہ دہغو داکتر انسو او کمپوڈرانو پہ موضوع چہ پہ ولایتو کبھی دداکترانو پہ نامہ کار کو ی بحث وشو .

دانکشا فی پلان دچارو دجرگہ گہ پہ غونہ کبھی دوکیل الحاج عبدالرشید صافی پہ دی بارہ کبھی چہ دیگتیا ولایت دی دری ولایتو نہ شنی د ہفہ ولایت دوکیلا نو پہ پیشنہاد بحث دوام وکری .

دقتین او عدلی چارو دجر گہ گہ پہ

د افغانستان کالسی

کیری اوله ډیری مودی څخه بیکاره او عاقل پاتی دی له نژدی څخه وگوری او خپلی نظر یی دی جرگه کی . ته . وسپاری .
دوکیل حاجی غلام ربانی شملزای یی په مشر یی . دروغتیا دچارو په جرگه کی د هیواد په دننه کی د دواوو اخیستلو پسر موضوع باندی چه د دواوو د پیو د لوی ریاست په واسطه اخیستلی کیری بحث او خبری وشوی او په نتیجه کی فیصله وشوه چه د دواوو د پیو لوی رئیس دی دثور دمیاشتی د نولسمی نیتی د شنبی دورخی د جرگه کی ته راشی او دجرگه کی دغړیو پوښتنو ته دی توضیحات ورکړی .

دوکیل سید امیر هاشمین په مشر یی د شکیاتو د اوریدلو په جرگه کی کی دپامیر دسینما دیوه تن ټیکه دارد عرض پرموضوع باندی بحث وشو .
دغړ می څخه پخوا د مالیی دوزارت د تقاضه رئیس بنا غلی عبدالصمد خا لقسی په هغی جرگه کی کی گډون وکړ او دجرگه کی د غړیو پوښتنو ته یی ځواب ووايه او یوشمیر لیکلی پوښتنی یی دځواب دبرابرولو دپاره د خان سره یو کړی .

د مالیی او یو دجی د چارو جرگه گسی دوکیل محمد عمر اند خو یی په مشر یی د کاناډایی ددووالو تکو داخیستلو پرموضوع باندی بحث وکړی .
ددغو الوتکو د اخیستلو موافقت لیک دملکی هوایی ریاست او کاناډایی مقاماتو ترمنځ پخوا لاسلیک شوی و . جرگه کی د یو لږ خبرو څخه وروسته خپل قرار صادر اولوی غوغی تیبی دزیات غورلیاره دارالانشاء ته وسپاره .

دغړی جرگه کی ریاست د رئیس نایب وکیل عبدالوهاب نور زایی په غاږه درلود . دتجارت دچارو په جرگه کی کبسی دوکیل عبدالقدوس مومند په ریاست په مربوطو موضوع گانو غور وشو او قطعی فیصلی راتلونکی غونډی ته وځنډول شوه .
دروغتیا دچارو دجرگه کی دوکیل الحاج غلام ربانی شملزی په مشر یی د ۱۴۵ او ۱۴۶ کلو د دواگانو داخیستلو په موضوع بحث وکړی .

دروغتیا دوزارت د دواگانو د پیو رئیس دکتور میر سلام الدین ویس له غړ می نه پخوا د جرگه کی په غونډه کبسی گډون وکړ او په دی باره کبسی یی دجرگه کی دغړیو پوښتنو ته ځوابونه وویل .
دملی دفاع دچارو دجرگه کی دوکیل عبدالصیر نور زایی په مشر یی په مربوطو موضوعگانو غور وکړی .
دکابل دبرشنا د شیکمی دپراختیا دتړون موضوع دمالی او بودجی دچارو په جرگه کی کبسی بحث وشو او له یولې خبرو نه وروسته فیصله وشوه چه دچار شنبی په ورځ دثور

دوکیو ۱۹ - دولسی جرگی در شوت د سزا دقانون پروژه دتقنین او عدلی چارو په جرگه کی کبسی تر بحث لاندی ونیول شوه .
ددغی جرگه کی ریاست الحاج وکیل غلام ربانی شملزای یی په غاږه در لود .
دثور ۱۹ - دولسی جرگی در شوت د سزا دقانون پروژه دتقنین او عدلی چارو په جرگه کی کبسی تر بحث لاندی ونیول شوه او دغړیو له خوا په دی باره کبسی یو لړ یادداشتونه واخیستل شول .
ددغی جرگه کی ریاست عبدالروف بیانو په غاږه در لود .
دشکایاتو داروید لو جرگه کی د وکیل سید امیر هاشمی په مشر یی په یو شمیر عریضو غور وکړی او خپلی نها یی فیصلی یی مربوطو مراجعو ته صادری کړی .
د داخله چارو په جرگه کی کبسی دیولې لیکل شو یو پوښتنو په ځواب چه پخوا د اطلاعاتو او کلتور له وزارت او کابل تملروالی څخه شوی وی بحث وشو او په دی باره کبسی تصمیمونه ونیول شول .
ددغی جرگه کی ریاست د رئیس نایب وکیل عبدالوهاب نور زایی په غاږه درلود .
دتجارت دچارو په جرگه کی کبسی دوکیل عبدالقدوس مومند په ریاست په مربوطو موضوع گانو غور وشو او قطعی فیصلی راتلونکی غونډی ته وځنډول شوه .
دروغتیا دچارو دجرگه کی دوکیل الحاج غلام ربانی شملزی په مشر یی د ۱۴۵ او ۱۴۶ کلو د دواگانو داخیستلو په موضوع بحث وکړی .

دغړ می څخه پخوا د مالیی دوزارت د تقاضه رئیس بنا غلی عبدالصمد خا لقسی په هغی جرگه کی کی گډون وکړ او دجرگه کی د غړیو پوښتنو ته یی ځواب ووايه او یوشمیر لیکلی پوښتنی یی دځواب دبرابرولو دپاره د خان سره یو کړی .
د مالیی او یو دجی د چارو جرگه گسی دوکیل محمد عمر اند خو یی په مشر یی د کاناډایی ددووالو تکو داخیستلو پرموضوع باندی بحث وکړی .
ددغو الوتکو د اخیستلو موافقت لیک دملکی هوایی ریاست او کاناډایی مقاماتو ترمنځ پخوا لاسلیک شوی و . جرگه کی د یو لږ خبرو څخه وروسته خپل قرار صادر اولوی غوغی تیبی دزیات غورلیاره دارالانشاء ته وسپاره .

دغړیو ۱۸ - دولسی جرگی د داخله چارو جرگه کی دجرگه کی درئیس دنا یب وکیل عبدالوهاب احمد زئی په مشر یی د هیواد په ولایتو کی د داخله وزارت د مربوطو علاقه درایو دچور بندو په موضوع بحث او خبری وکړی او په دی باره کبسی نهایی فیصلی راتلونکی غونډی ته وځنډول شوی .
دشکایاتو دارویدلو جرگه کی په یوشمیر را رسیدلو عریضو غور وشو او د جرگه کی فیصلی مربوطو څانگو ته صادری شولی دهغه جرگی ریاست الحاج

ولسلی جرگه

په درویشتمه نیته دی دکانو او صنایعو وزیر ښاغلی امان الله منصور ی گډون وکړی او دجرگه کې دغږیو پوښتنو ته دی ځوابونه ووايي .

همدغه راز ددغی جرگه کې له غړی نه وروسته غونډه کښی دکابل د اوبو رسولو دشبکې په موضوع بحث وشو او داسی فیصله وشوه چه دډور د درویشتمی ورځی له غړمی نه وروسته غونډه کښی دی سر پرست ښار وال محمد کبیری نو رستانی د جرگه کې په غونډه کې گډون وکړی او په دی باره کې دی توضیحات ورکړی .

دډور ۲۰ - دا ولسی جرگې د بودجی او مالی چارو جرگه کې فیصله وکړه چه د ښار جوړولو او کور جوړولو رئیس ښاغلی محمد سرور عمر دی دډور په ۲۲ نیټه دجرگه کې دچار شنبی په غونډه کښی گډون وکړی او دکابل ښار د چښنگد او بودشیکې په باب دی دجرگه کې دغږیو پوښتنو تجواب ووايي .

دغونډی ریاست دناټب رئیس وکیل محمد اسلم شریفی په غاږه وو .

دډور ۲۱ - ولسی جرگې عمومی غونډه دهغی جرگې رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ شوی وه په دی غونډه کښی هغه پیشنهاد چه د لومړی حق یسی در لسو د د ولسی جرگې د منشی وکیل سید مبین شاه امیر له خوا ولوستل شو او فیصله وشوه چه تر ټولو لومړی دی دغه پیشنهاد تر بحث او غور لاندی و نیول شی .

په دغه پیشنهاد کښی ویل شو یدی چه دکابل ، تورخم ، کندهار ، سپین بولدک دلوپولارو په گډون دختیځو ولايتو دفرعی سې کونو د ساتنی او څارنی له پاره دجهایې بانک دپنځو ملیو نو ډالره دپور دټرون په باره کښی دی ژرتر ژره وروستی فیصله وشی .

دغه ټرون پخوا دمالی او بودجی او بیڼ المللی روابطو په جرگه گډو کښی مطالعه شوی وو او دزیات غور له پاره مجلس ته سپارل شوی وو او وروسته له هغه چه یو شمیر وکیلانو په دی باره کښی نظریی څرگندی کړی په دی باب دیربحث اوفیصله راټولونکی

غونډی ته واځنډول شول .
دډور ۲۲ - ولسی جرگې عمومی غونډه چه تر غړمی دمخه دهغی جرگې د رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ جوړه شوی وه دنړی دبانک د پنځه ملیونو امریکا یی ډالرو دپور موضوع چه دهیواد دلو یو لارو دساتلو دپاره دپنځو سو کالو په موده غوښتل شوی وه سر دنوی څخه تر بحث لاندی و نیول شوه وروسته له هغه چه په دغه موضوع باندی نظر یی څرگندی شوی نو لومړی قرضه دوکیلاتو له خوا تایید او تصویب شوه .

دډور ۲۳ - ولسی جرگې د مالی او بودجی دچارو دجرگه کې د پخوا نی تصمیم سره سم دکانو او صنایعو وزیر ښاغلی امان الله منصور ی او د افغانستان دبرښنا اوسوسی رئیس ښاغلی حمیدالله حمید له غړمی نه مخکښی په لسو بجو د مالی او بودجی دجرگه کې په غونډه کښی گډون وکړی ، دمالی ددانشتال له کریدت څخه دخلور نیم ملیو نو مارکو دپور دټرون په باره کښی یی چه له هغو څخه دکابل دبرښنا دشبکې دپراختیا له پاره کار ووشخسه اخیستل کبیری دجرگه کې دغږیو پوښتنو ته ځوابونه وویل .

وروسته له هغه چه ښاغلی امان الله منصور ی دجرگه کې غونډی ته لای دجرگه کې دغږیو له خوا فیصله وشوه چه دکانو او صنایعو له وزارت څخه دی په دی باره کښی لیکل شوی پوښتنی وشی .
همدغه راز ددغی جرگه کې له غړمی نه وروسته غونډه کښی دښار جوړولو او کور جوړولو عمومی رئیس ښاغلی محمد سرور عمر په داسی حال کښی چه دهغه ریاست د اوبو رسولو لوی مدیر هم ورسره ملگری و دکابل له سر پرست ښاروال ښاغلی محمد کبیری نورستانی او دکابل ښاروالی دریاست د اوبو لگولو له مدیر سره گډون وکړی او دکابل دښار د اوبو رسولو دشبکې دپراختیا په باره کښی یی چه په هغی کښی دمالی ددانشتال دشبکې ملیو نو او خلور لگولو مارکو څخه کار اخیستل کبیری

د دی یو لږ لیکل شوی پوښتنی د دواگانو ددیو عمو می ریاست ته وسپارلی شی. دغه غونډه دالحاج وکیل غلام ربسانی شملزای په مشرۍ شوی وه. دفر هنگی چارو جرگه کې چه دالحاج وکیل عبدالحسین مقصودی په مشرۍ یی غونډه کړی وه دکمیخ دجریدید شکایت په باره کښی چه جرگه کې ته رسیدلی و بحث او خبری وشوی او ورپسیدو شمیرنورو موضوع گانو په باره کښی چه دجرگه کې په اجندا کښی شاملی وی بحث وشو.

دملی دفاع دچارو جرگه کې دتیرو کلو دمعتدراً تو دسندونو دتصفی دستندونو او بقیاو مجلوبینو په باره کښی خبری وکړی په نتیجه کښی تصمیم ونیول شو چه دجرگه کې دلوړ د۲۶ نیتی د شنبه دورخی په غونډه کښی دی دملی دفاع د وزارت دتشکیلا تو رئیس گبون وکړی او په دی باره کښی دی توضیحات ورکړی دغه غونډه د وکیل محمد جنید علیزی په مشرۍ شوی وه.

د فواید عامی او مواصلا تو دچارو جرگه کې کښی چه الحاج وکیل نادر علی الله داد په مشرۍ یی غونډه کړی وه دسلطان محمود ټیکه دار په عریضه چه دتمیراتی شرکت درئیس ښاغلی غلام محمد له لاسه پسی کړیده او جرگه کې ته رسیدلی ده فیصله وشوه چه راتلو نکي غونډی ته دی دتمیراتی شرکت رئیس حاضر شی او په دی موضوع کښی دی توضیحات ورکړی.

د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې کښی درشوت دقانون مسوده تریبخت لاندی ونیول شوه او ځینی یاد داشتو ته چه په دی باره کښی دجرگه کې دغږیو له خوا اخیستل شوی و غونډی ته ولوستل شول او له بحث نه وروسته دغه موضوع را تلو نکو غونډو ته وځنډول شوه ددغی غونډی ریاست وکیل عبدالروف بینوا په غاړه درلود.

دشکایتو داوری دلو دجرگه کې په غونډه کښی چه دوکیل سید امیر هاشمی په مشرۍ یی غونډه کړی وه دخلکو په یوشمیر عریضو غور وشو په نتیجه کښی مربوطو مرا جمعو ته لازم هدایتو نه صادر شول.

یو پر بل پسی د جرگه کې دغږیو پوښتنو ته خوا بونه وویل او دجرگه کې یو لږ لیکل شوی پوښتنی یی د خوابونو دبرابر ولو له پاره ځانو سره واخیستلی دتجارت دچارو جرگه کې چه دوکیل عبدالقدوس مو منند په مشرۍ یی غونډه کړی وه دحاجیانو دپولو راولو دچارو داصو لئا می دپنځه گونو موضوعگانو په باره کښی بحث وشوپه نتیجه کښی تصمیم ونیول شو چه دترانسپورت عمو می رئیس دی دجرگه کې دچار شنبی دورخی غونډی ته حاضر شی اودوکیلا نو پوښتنو ته دی خوابونه ووا یی. د داخله او محلی اداری دچارو دجرگه کې له غرمی نه پخوا غونډه کښی دارگون د لویی ولسوالی د بازار د دکاندارانو دعریضی په موضوع چه ددری عریضه دارگون د وکیل ښاغلی وزیر محمد خدران له خوا هم تایید شوی ده چه دشاهمی کرای یی له محصول او صفا یی او په دکانو باندی دپیسو له ایښود لو څخه یی شکایت کړیدی بحث وشو او په دی باره کښی د جرگه کې تصمیم داخله وزارت ته واستول شو.

ددغی جرگه کې له غرمی نه وروسته غونډه کښی سینما گانو او هوټلو نو ته دخلکو په محلی جا مو کښی ننو تلو دمنعه کیدو په باره کښی داطلاعاتو او کلتور او د مالیی دوزارتو په خوابونو بحث وشو او دجرگه کې فیصله چه درا یو په اتفاق شویده مربوطو مرا جمعو ته ابلاغ شوه ددغی غونډی ریاست وکیل با زمحمد زرمتی په غاړه درلود. دکر هنی او مالدار ی دچارو جرگه کې چه دوکیل کمال الدین اسحق زی په مشرۍ یی غونډه کړی وه دور شو گانو په موضوع چه دوکیل غلام دستگیر وطنیار په پیشنهاد جرگه کې ته وپاندی شوی وه بحث وکړ اوله یو لږ خبرو نه وروسته دمو ضوع سوابق له داخله، کر هنی او اوبولگو لو له وزارتو څخه دجرگه کې دغور او وروستی فیصلی له پاره رسماً وغوښتل شول.

دروغتیا دچارو دجرگه کې په غونډی کښی د۶۶ کالو ددواگانو د پیرو دلسو موضوعو تر بحث لاندی ونیول په نتیجه کې تصمیم ونیول شو چه په دی باره کښی

ولسی جرگه

دوست محمد فضل گهون وکړی او په دی باره کښی دی دجرگه گۍ دغې یو پوښتنو ته ځوابو نه وواپی ددغی غونډی ریا سست دجرگه گۍ د رئیس ناټب وکیل محمد اسلم شریفی په غاړه در لود .

دبڼ الملی روابطو په جرگه گۍ کښی دوکیل محمد اکبر سروری په مشرۍ د اټومی وسلو دنه خپرید و دموا فقه لیسک په باب چه د افغانستان په گهون زیات شمیر هیوادو لاسلیک کړید ی بحث وشو او جرگه گۍ له بحث او غور نه وروسته یو دی باره کښی خپله فیصله صادره کړه او دعو می مجلس دغور له باره یی دارالانشاء ته وسپار له د صنعتی انکشاف پانک د قانون پروژه دتقنین او عدلی چارو په جرگه گۍ کښی تر بحث لاندی و نیول شوه وروسته له هغه چه ددغه قانون مسوده په غونډه کښی ولوستل شوه دجرگه گۍ غړیو تصمیم ونیوچه د ډیرغوراوخیږنی له پاره دنوموړی قانون پروژه د تقنین او عدلی چارو په جرگه گۍ غړیو ته وویسی ددغی غونډی ریاست وکیل عبدالروف بینوا په غاړه درلود . د ملی دفاع دچارو په جرگه گۍ کښی دوکیل محمد جنید علیزوی په مشرۍ دپخوانیو کلو د مجلو بینو د سندو نو د تصفیې په باره کښی بحث وشو .

دملی دفاع دوزارت د تشکیلاتو رئیس تورن جنرال عبدالغنی له غرمی نه مخکښی په لسو بجو د هغه وزارت داکمالاتو دلوئی مدیر ښاغلی غلام عمر په ملگرتیا دجرگه گۍ په غونډه کښی گهون وکړی او په دی باره کښی یی دجرگه گۍ دغې یو پوښتنو ته ځوابو نه وویل او دجرگه گۍ دغې یو شمیر لیکل شو ی پوښتنی یی دځوابونو دبرابرو لو له پاره له ځانو سره واخیستلی . همدغه راز په دغی غونډه کښی فیصله وشوه چه د داخله وزارت د احصایې رئیس ښاغلی فقیر دیوه گلی دی دراتلو نویسی چار شنبی په ورځ جرگه گۍ ته حاضر شی او د مجلو بینو د سندونو په باره کښی دی دجرگه گۍ ته توضیحات ورکړی . دانکشافی پلان دچارو په جرگه گۍ کښی په دی بسار ه کښی چه د پکتیا ولایت دی په دریو ولایتو وویشل شی

دټور ٢٥ - دولسی جرگی د داخله چارو په جرگه گۍ کښی چه دجرگه گۍ د رئیس دنایب وکیل عبدالوهاب نور زایی په مشرۍ یی غونډه کړی وه په ولسی جرگه کښی دارگون دوکیل ښاغلی وزیر محمد د پښنهاد په اثر دارگون دښار دیو شمیر دکاندارانو دعرضو په موضوع غوروشو . علاوه پردی دیو عریضی په باره کښی چه داستالف دخواجه حسن دملکی په باره کښی جرگه گۍ ته رسید لی دنهنا یی بحث وشو او په نتیجه کښی فیصله وشوه چه دواپی موضوع عکائی دی دولسی جرگی ددارالانشاء له لاری داخله وزارت ته واستولی شی . دشکایتو اوریدلو جرگه گۍ چه دجرگه گۍ درئیس دنایب الحاج وکیل امان الله احمدزی په مشرۍ یی غونډه کړی وه دیو شمیر مراجعینو په عریضو یی بحث وکړی اومرابطو مراجعو ته یی لازم هدایتو نه صادر کړل . دفاوید عامی او مواملا تو دچارو په جرگه گۍ کښی دښاری سپرکونو په باب خبری وشوی او په نتیجه کی داسی فیصله وشوه چه دکابل سرپرست ښاروال ښاغلی محمد کبیر نورستانی دی دټور په ٢٦ ورځ جرگه گۍ ته حاضر شی او دجرگه گۍ دغړیو پوښتنو ته دی ځوابونه وواپی . ددغی جرگه گۍ ریاست الحاج وکیل نادر علی الله داد په غاړه در لود .

دتجارت دچارو جرگه چه د وکیل عبدالقدوس مومند په مشرۍ یی غونډه کړی وه دموا لونو دانهصار په باره کښی بحث وشو او په دی باره کښی نهایی فیصله راتلو نکي غونډی ته وځنډول شوه .

دټور ٢٦ - دولسی جرگی دما لسی او بودجی دچارو جرگه گۍ دخورا کی شیانو دحمل ونقل له پاره د دوه نیم ملیو نسو پاکستانی کلداریو دټورون دموافقه لیک په موضوع چه پخوا د افغانستان اودامریکی دمتحدو ایالتو دحکومتو ترمنځ لاسلیک شوی دی بیا بحث وشو . لهغوراو بحث نه وروسته دجرگه گۍ غړیو فیصله وکړه چه دجرگه گۍ دراتلو نکسی چارشنبی دورځی په غونډه کښی دافغانستان دخوراکی شیانو او عامه اړتیا و رئیس ښاغلی

د افغانستان کالسنی

دهغه ولایت دیو شمیر وکیلانو په پیشنهاد واخیستلی .
غور وشو .
په نتیجه کښی فیصله وشوه چه دچار شنډی
دورخی په غونډه کښی دی داخله وزیرانجنیر
محمد بشیر لودین گډون وکړی او په دی
باره کښی دی دوکیلا نو پوښتنو ته خوابونه
ووا یی .

ددا خلی او محلی اداری د چارو جرگه کی
دیو شمیر وکیلانو په پیشنهاد بحث وکړی او
په نتیجه کښی درایو په اتفاق فیصله
وشوه چه د ژاندارم او پو لیسو عمو می
قو ماندا ن دگروال عبدال حکیم کتوازی او
د داخله وزارت د پلټنی او احصایی رئیسان
دی دجرگه کی په راتلو نکی غونډه کښی
گډون وکړی او دوکیلا نو پوښتنو ته دی
خوابونه ووا یی .

دشکایتو د اورید لو جرگه کی د وکیل
سید امیر هاشمی په مشر کی په یو شمیر
رسید لو عریضو غور وکړی او لازم هدایتونه
یی مربوطو خانگو ته صادر کړل .
دثقافتی او فرهنگی چارو په جرگه کی
کښی دوکیل عبدال حسین مقصودی په مشر کی
فیصله وشوه له دی کیله چه دولسی جرگی
خبرونه په دی وختو کښی په مکمل ډول په
راډیو افغانستان کښی نه خپری یزی نو د
باختر آژانس رئیس ښا غلی عبدال حمید مبارز
او دراډیو افغانستان نشراتی آمر ښاغلی
غلام حضرت کوشان دی دجرگه کی دچار
شنډی دورخی په جرگه کی کښی گډون
وکړی او په دی باره کښی دی دوکیلانو
پوښتنو ته خوابونه ووا یی .

د تجارت دچارو په جرگه کی کښی دیو شمیر
غالی یلو رونکو په عریضو غور وشو او
تصمیمونه ونیول شول .
د فواید عامی دچارو جرگه کی دو کیل
الحاج نادر علی الله داد په مشر کی دکابل
د ښار دفترعی سې کونو په موضوع بحث
وکړی .

دکابل سر پرست ښاروال ښا غلی محمد
کبیر نورستانی دجرگه کی په غونډه کښی
گډون وکړی و او په دی باره کښی یی دجرگه کی
دیو شمیر غی یو پوښتنو ته خوابونه وویل
او یو شمیر لیکل شوی پوښتنی یی د
خوابونو د برابر و لو له پاره له خانو سره

د ټور ٢٧ - دولسی جرگی په غونډه کښی
چه دهغی دلو مری نائب وکیل عبدالاحد
کرزی په مشر کی شوی وه په اجندا کښی
په یو شمیر داخلو موضوع گانو بحث
او خبری وشوی .

وروسته له هغه چه د مجلس اجندا دولسی
جرگی دمنشی وکیل سید مبین شاه امیر له
خوا ولوستل شوه دکتواز دگو چیانو دوکیل
ښاغلی عبدالرزاق په مربوطه موضوع چه په
تیروغونو کښی هم بحث ورباندی شوی و
دولسی جرگی د پخوانی فیصلی او تصمیم
په اساس پټ بحث وشو په نتیجه کښی له
یولی بحث او خبرو نه وروسته په دی باره
کښی دوکیلا نو له خوا تصمیمونه ونیول
شول .

له غرمی نه پخوا غونډه کښی د دارالانشاء
دپیشنهاد او د داخلی وظایفو دلو می مادی
په اساس دولسی جرگی د دریارلسمی دوری
د انتخاباتی شکایتو د اورید لو دکمیسیون
دغی یو د ټا کلو په باره کښی خبری وشوی
وروسته له هغه چه یو شمیر وکیلا نو
په دی باره کښی خپلی نظر بی خبر گندی
کړی دی د نو مزی کمیسیون غی د رایو په
اکثریت په دی ډول وټاکل شول .

داخچی وکیل ښاغلی عبدالرشید صافی،
دجوز جان له ولایت څخه د حضرت امام
وکیل ښاغلی عبدالرحمن نیکزاد، د کندز له
ولایت څخه د لغمان د قرغه یی وکیل ښاغلی
شمس الحق، د لغمان له ولایت څخه د
لوگر داز رو وکیل ښاغلی لعل گل، دلوگر
له ولایت څخه د خاص کنی وکیل ښا غلی
عبدالجلیل ملنگ، دکنی ونو له ولایت
څخه د پروان د بگرام وکیل ښاغلی عنایت
الله ابلاغ د پروان ولایت څخه دارغنداب
وکیل ښاغلی غلام نقشیند، دزابل له
ولایت څخه داندرا ب وکیل ښا غلی عبدالقیوم
د بغلان له ولایت څخه دجرم وکیل ښا غلی

ولسی جرگه

د ټور ٣٠ - دولسی جرگې د فرهنگي چارو په جرگه کې کښې د وکیل الحاج عبدالحمید مقصودی په مشرۍ د ولسی جرگې د خبرونو د خپریدو په موضوع بحث وکړ او د باختر آژانس رئیس ښا غلسی عبدالحمید مبارز او د راډیو افغانستان نشراتی امر ښا غلی غلام حضرت کوشان له غر می نه پخوا په لسو بجو دجرگه کې په غونډه کښې گډون وکړ او دوولسی جرگې دځینو خبرو نو د نه خپریدلو په باره کښې یې دجرگه کې دغې یو پوښتنو ته خوا بو نه وویل او ددغې جرگه کې او ځینو نو رو جرگه گویو لیکل شوی پوښتنی یې چه د موضوع دارتباط په لحاظ دفرهنگي چارو جرگه کې ته رسیدلی وی د خواب د برابرولو له پاره له ځانو سره واخیستلی .

دبین المللی روابطو دچارو په جرگه کې کښې دحکومت په کړنلار او پالیسی بحث وشو وروسته له هغه جرگه کې خپله نهایي فیصله راتلنو کې غونډې ته وځنډوله . دبو دجې او مالی چارو په جرگه کې کښې دجرگه کې درئیس د نایب وکیل محمداسلم شریفی په مشرۍ د دوه نیم ملیو پاکستاني کلدارو د پور په موضوع بحث وشو ، د افغانستان د خوراکی موادو او عامه اړتیاو د موسسی رئیس ښا غلی دوست محمدفضل دورځی په لسو بجو جرگه کې ته حاضر شو او دنو موړی تړون په باره کښې یې چه دخوراکی شیا نو د حمل ونقل دلگښت له پاره اخیستل شوی او تړون یې پخوا دافغانستان او د امریکې د متحد وایا لټو دحکو متو تر منځ لیک شویدی دجرگه کې دغې و پوښتنو ته ځوابو نه وویل وروسته له هغه جرگه کې یولې پوښتنی تر تیب او هغې موسسی ته یې واستولی .

دشکایتو د اوریدلو جرگه کې دوکیل سید امیر هاشمی په مشرۍ په یو شمیر عریضو غور وکړ هر کله چه دغر یضو موضوع گانو ډیر بحث ته ضرورت درلود له همدې کبله دهغو په باره کښې بحث او قاطعه فیصله دجرگه کې راتلونکی غونډې ته وځنډول شوه .

دداخله چارو په جرگه کې کښې دپخوانی تصمیم په اساس د داخله چارو د وزارت

محمد ها شم واسوخت ، دبدخشان له ولایت څخه د کوهدا من وکیل ښا غلی سید علی احمد ، دکابل له ولایت څخه دغور ماچ وکیل ښاغلی محمد الدین ، د بادغیس له ولایت څخه د بامیانو له ولایت څخه دسید آباد وکیل ښاغلی سید عبدالله ، دوردگو له ولایت څخه دپښتون زرغون وکیل ښاغلی محمدنجان مسکین یار ، د فاریاب له ولایت څخه دگرمسیر وکیل ښاغلی حاجی محمد ، دهلمند له ولایت څخه دتگاب وکیل ښاغلی اسد الله ، دکاپیسا له ولایت څخه دخاڅی میدان وکیل ښا غلی میرزا جان ، دپکتیا له ولایت څخه دجوین وکیل ښاغلی محمد غوث اسحق زی ، دنیمروز له ولایت څخه دشورتپی وکیل ښاغلی قاری عبدالله ، دبلخ له ولایت څخه دتو لک وکیل ښاغلی سید محمد رفیق نادم ، د غور له ولایت څخه دشورا بک وکیل ښاغلی دوست محمد ، دکندهار له ولایت څخه د مومندری وکیل ښاغلی سعدالله کمالی ، دننگرهار له ولایت څخه دشین ډنډ وکیل ښاغلی امان الله شین ډنډی ، دفراه له ولایت څخه دمالستان وکیل ښاغلی سید شاه موسی رضوی ، د غزنی له ولایت څخه دگزاب وکیل ښا غلی محمد اکبر حنفی ، داروزگان له ولایت څخه دخلم وکیل ښا غلی شجاع الدین شریفی ، دسمنگانو له ولایت څخه دچاه آب وکیل ښاغلی محمد غلم فیض زاد دغې غونډې له غر می نه وروسته ترڅلور و بجو پوری دوام درلود .

دټور ٢٩ - دولسی جرگې په عمومی غونډه کې چه دنو موړی جرگې د لومړی نائب وکیل عبدالاحد کرزی په ریاست شوی وه دشکایا تو د اوریدلو دجرگه کې دوظایفو پرلایحه باندی تربحث او خبرونه وروسته ددغې لایحې لومړی ماده دولسی جرگې دمنشی وکیل سید مبین شاه امیر له خوا ولوستل شوه چه یو شمیر وکیلا نوبحت او خبری ورباندی وکړی .

همدغه رنگه تر غر می وروسته غونډه کې دهرات دکرڅ وکیل ښاغلی حاجی شاه عالم ظاهری دهرات دولايت له خوا دشکایا تو داو ریدلو د جرگه کې دغې په حیث و ټاکل شوو .

د پلټنې ر ئيس ښاغلی تاج محمد وردك د تدقيق او پلان رئيس ښاغلی امير محمد حسيب او ذاحصا ئي ر ئيس ښاغلی فقير محمد ديوه گلي په غونډه كښي گډون وكړ او په مربوطو موضوعو عكا نو كښي يې د جرگه كړي. دغې يو پوښتنو ته ځوابو نه وويل اوليكل شوي پوښتنې يې دځوابو د برابرولو له پاره ځانو سره واخستلي .

د تجارت د چارو په جرگه كړي كښي چه د وكيل الحاج عبدالقدس مومند په مشرۍ يې غونډه كړې وه دجرگه كړي د پخواني تصميم له مخي د عمو مي ترانسپورت رئيس ښاغلی شاجان غني احمد زي حاضر شوي و او د مكې مظلې ته افغاني حاجيا نو داستولو او د دوي دوپلو راولولو او د دلانو دلايحي په موضوع كښي يې دجرگه كړي دغې يو پوښتنو ته ځوابو نه وويل او دجرگه كړي يوشمير ليكل شوي پوښتنې يې دځوابو د برابرولو له پاره له خان سره واخيستلي. همدغه راز د جرگه كړي له غسر مي نه وروسته غونډه كښي دافغاني سو دا گر و دصادر اتې اووارداتي ما لو نوپه موضوع چه په داخلي او خارجي موټرو كښي حمل ونقل كيري بحث وشو .

د فوايد عامي او مواصلاتو د چارو په جرگه كړي كښي دمخبرانو تو د وزارت دپوستي پروگرام په موضوع بحث وشو او له يو لې بحث نه وروسته فيصله وشوه چه دجرگه كړي دنن ورځي په غونډه كښي دې دهغه وزارت دپوست رئيس ښاغلی غلام محمد سگندر دجرگه كړي په غونډه كښي گډون وكړي او په دې باره كښي دې دوكيلانو پوښتنو ته ځوابو نه ووايي .

ددغې جرگه كړي رياست وكيل حاجي نادر علي الله داد په غاړه درلود . دكړهڼي او مالدارۍ د چارو جرگه كړي دوكيل كمال الدين اسحق زي په مشرۍ ددهيواد دعو مي ورشو گانو په موضوع بحث وكړ او په نتيجه كښي فيصله وشوه چه د جواددوهمي نبيتي دشنبني دورځي په غونډه كښي دې د داخله وزير انجنير محمد بشير لودين او د كرهڼي او اوبولگولو وزير ښاغلی عبدالحكيم گډون وكړي او په دې باره كښي دې توضيحات وركړي .

دقنين اوعدلي چارو په جرگه كړي كښي دوكيل عبدالروف بېنوا په مشرۍ دصناعاتي بانك د انكشاف د پروژي په موضوع بحث وشو . دغه قانون له اولي ما دي څخه تر شپږ مي ما دي پوري مطا له كړي او د نو موږ و مادو په هره ماده بحث وشو همدغه راز دعو مي مجلس دوپمي ورځي په غونډه كښي وكيل حاجي شاه عالم طاهري د شكاياتو د اوريدلو دكميسيون دغې په حيث دوكيلانو د اكثريت له خوا تاييد او تصويب شو .

دجوزا ۲ - دولسي جرگي دشكايتو د اوريدلو په جرگه كړي كښي دجرگه كړي درئيس د نايب وكيل الحاج امان الله احمدزي په مشرۍ په يوشمير عريضو غور وشو او په نتيجه كښي دځينو عريضو په باره كښي دجرگه كړي دغې يو فيصلي مربوطو څانگو ته صادري شوي .

دكانو او صنايعو د چارو په جرگه كړي كښي دبر ښنا دځينو قابر يكو دڅنويدلو دښاري شبكي او دافسان وپيسو او بدلو موسسي دقابر يكي دببر ته پاتې كيدو په موضوع غور وشو .

دكانو او صنايعو دوزارت د صنايعو وزير ښاغلی محمد عارف مهر له غرمي نه مخ كښي په لسو بجو دجرگه كړي غونډي ته حاضر شو او د مربوطو موضوعانو په باره كړي يې دوكيلانو پوښتنو ته ځوابونه وويل او يوشمير ليكل شوي پوښتنې يې دځوابو د برابرولو له پاره له خان سره واخيستلي .

ددغې غونډي رياست وكيل ديپلومانجنير غلام محمد فرهاد په غاړه درلود . د داخله او محلي اداري د چارو په جرگه كړي كښي دجرگه كړي درئيس د نايب وكيل عبدالوهاب نور زايي په مشرۍ د خوشحال خان ميني دمخكو دويشلو په باره كښي چه دكابل په ښاري پلان كښي شامل دي ديو شمير وكيلاوو په پيشنهاد غور وشو په نتيجه كښي له يو لې بحث او خبرو نه وروسته فيصله وشوه چه دښار جوړولو كور جوړولو عمو مي رئيس ښاغلی محمد

ولسی جرگه

سرور عمر دی دجوڑا په نهمه ورځ دجرگه کې غونډې ته حاضر شوی او په دی باره کېنې دی دجرگه کې دغې یو پوښتنو ته ځوابونه ووايي .

دکرهنې او مالدارۍ دچارو جرگه کې چه دوکيل کمال الدین اسحق زی په مشرۍ یې غونډه کړې وه وروسته بیا د مختلط کمیسیون د غړو پر ټا کلو باندې بحث وکړی د گډه کمیسیون د غړو د ټا کلسو پیشنهاد د مشرانو جرگې له خوا دارالانشاء ته رسیدلی وو د هغو یوشمیر موضوعاتو په باب چه دولسی جرگې د ۱۲ دورې له خوا تصویب شوی وی او د مشرانو په جرگه کې دیولې تعدیلا توسره مخامخ شوی داساسی قانون مطابق ددواړو مجلسونو له خوا گډ کمیسیون ا یجاب کوی .

په دغه اساس سره موضوع تېر غوراو څېړنې لاندې ونیول شوه وروسته بیا زیاترو وکیلانو دخپل نظرونو وکیل باندې په سری ډول دگډه کمیسیون دغې و دټا کلو دپاره په هغه مخصوص صندوق کې خپل وانی واچولی چه دولسی جرگې په تالار کې ایښودل شوی و درایو اخستلو په نتیجه کې چه تر غړو می وروسته واخستل شوی په لاندې ډول دگډو جرگه کې غړی و ټاکل شوی دلبنکرگاه وکیل ښاغلی سید مبین شاه امیر ، دکندهار د ارغنداب وکیل ښاغلی واصفی ، دفره دبالا بلوک وکیل ښاغلی عبدالغفور فرا هسی د خوست وکیل ښاغلی شیر احمد خوستی ، د غزنی د انډرو وکیل ښاغلی یار محمد دلیلی ، دهرات دمرکز وکیل ښاغلی سید رسول فکور د لوگړد ازرو وکیل ښاغلی لعل گل فریاد ، دلغمان دمرکز وکیل ښاغلی عبدالکریم عمر خیل ، دکابل دښار دولومړی حوزی وکیل ښاغلی محمد اسحق عثمان ، دبدخشان دجرم وکیل ښاغلی محمد هاشم واسوخت دی .

دملی دفاع دچارو په جرگه کې کېنې په یو لړی موضوعاتو باندې خبری وشوی .

دکرني او مالدارۍ دچارو جرگه کې په غونډه کېنې دکندهار ددهوایي میدان دخمکو داو بو دکموالی په باب دارغستان دوکيل ښاغلی محمد اسحق د پیشنهاد په شاوخوا کې خبری وشوی .

دملی دفاع دچارو په جرگه کې کېنې په داخله وزارت د احصایي رئیس ښاغلی فقیر محمد دیوه گلی او دهغه وزارت دپلان رئیس ښاغلی امیر محمد حسینی گهون وگړو او دبنديا نو دتیرو وختو نود اسناد و دتصفی او او قانونی مراحلو په باب د تصفیې او قانونی مراحلو په باب یې دجرگه کې دغړو پوښتنو ته ځواب ووايه .

دشکایتو نو د اوریدلو دچارو په جرگه کې کېنې پریو شمیر عریضو باندې خبری او بحث وشو او په نتیجه کېنې مربوطو مراجعو ته لازم هدایتونه صادر شول .

دجوڑا ۱۰ - دولسی جرگې په عمومی غونډه کېنې چه دهغې جرگې دلو مړی نایب وکیل عبدالاحد کرزی په مشرۍ شوی وه درایو په اکثریت تایید او تصویب شوه چه د کرهنې په وزارت دی دکرهنې اواو بو لگولو دوزارت نوم کنښینودل شی .

دکرهنې په وزارت باندې دکرهنې او اوبو لگولو دوزارت دنوم ایښودل په ۱۳۴۴ کال کېنې دوزیرانو دعالی مجلس دتصویب او تقنینی فرمان په اساس منظور شوی وو .

او دقانونی مراحلو دتیرولو له پاره ولسی جرگې ته سپارل شوی وو .

دمجلس اجندا او د موضوعاتو سبق د هغې جرگې د منشی وکیل سید مبین شاه له خوا مجلس ته ولوستل شول غونډه دسپار په یوولسو بجو شروع او دغړو می تر دوو لس نیمو بجو پوری یې دوام وکړ .

د افغانستان کالنی

چه په دی باب ئی پوښتنی پخواچوری کړی وی بیابحث او خبری وکړی .

په نتیجه کښی فیصله وشوه چه د پلان وزیر دکتور سرابی دی دجرگه گمې دجوذا ۱۶ نېټی په غونډه کښی گډون وکړی او د دغی شمیکي د اوبو رسولو تړون په باره کښی دی دجرگه گمې غړو ته توضیحات ورکړی . دتقنین او عدلی چارو په جرگه گمې کښی دصنا عتی بانک د پراختیا دقانون په باب بحث او خبری وی وشوی د مالی وزیر دکتور محمد امان ددغی جرگه گمې په غونډه کښی گډون وکړی او دنو موړی قانون په باب یی دجرگه گمې دغې وپوښتنو ته توضیحات ورکړل .

دشکایا تو د اورید لو جرگه گمې په راغلو عریضو باندی غور وکړی او خپلی فیصلی یی دولسی جرگی دارالانشاء ته وسپار لی .

دجوذا ۱۶ دولسی جرگی د کر هنی او مالدارۍ په جرگه کښی د داخله وزارت د املاکو او اسکانو رئیس ښاغلی عبدالروف ویسا دپلان رئیس ښاغلی امیر محمد حسیب دکرهڼی او اوبو لگو لو وزارت د څنگلو نو رئیس ښاغلی کشتیار گډون وکړی دور شوگانو او شخایونو په باب یی د جرگه گمې د غړو سوا لونو ته ځوابونه وویل . همدغه رنگه په دغه غونډه کی فیصله وشوه چه د داخله مالی او د کرهڼی او اوبو لگو لو وزیران دی پسه راتلو نکي غونډه کښی گډون وکړی او د جرگه گمې غړو ته دی توضیحات ورکړی . جرگه گمې خپله فیصله را تلو نکي غونډی ته وځنډوله د ملی دفاع وزارت دتشکیلاتو دریاست جوابونه د ملی دفاع په جرگه گمې کی ترڅپنی لاندی ونیول نو موړی جرگه گمې پخوا یو شمیر سوالونه د ملی دفاع وزارت دتشکیلاتو ریاست ته ور لیسری وو د نو موړی جرگه گمې تصمیمونه راتلونکی غونډی ته و ځنډیدل دمالی او بودجی دچارو په جرگه گمې دکابل دښار دڅښنگ د اوبو درسو لو په پروژه باندی خبری وشوی دپلان وزیر دکتور عبدالواحد سرابی او د پلان وزارت مالی رئیس ښاغلی محمد خان دجرگه گمې په دغه غونډه کی گډون وکړی

همدغه راز په دغی غونډه کښی دغز نی دکوچیانو و کیل ښاغلی شهنواز دشکا یتود اوریدلو د انتخابا تی جرگه گمې دغړی په حیث او د چوری وکیل ښاغلی عبدالخالق دتجارت دچارو دجرگه گمې دغړی په حیث درایو په اکثریت وټاکل شول .

په دغه مجلس کښی د املاکواوسکان، ارزاقو او عامه اړتیاو د اداری واحدونو دتشکیل او د تجارت په وزارت پوری د بندروالی دارتباط او په املاکی او اسکان پوری دناقلینو د مدیریت دالحاق په باره کی بحث وشو .

دغه موضوعگانی په ۱۳۴۴ کال کښی د تقنینی فرمان په اساس منظوری شوی وی همدغه راز د مجلس منشی د ارزاقو او عامه اړتیاو د اداری واحد داجرا موضوع چه په ۴۶ کال کښی دتقنینی فرمان او دوزیرانو دعالی مجلس د تصویب په اساس مسنخ ته راغلی و په مجلس کښی غور ور باندی وشو .

دجوذا ۱۳ - په دولسی جرگه کښی دقاچاقو دبندولو قانون چه پخوا د عدلی او قوانینو دچارو په جرگه گمې کښی دبحث لاندی وه او د مطالعی لپاره د داخله چارو جرگه گمې ته واستول شو .

د داخله چارو په جرگه گمې کښی دلومړی مادی څخه تر لسمی مادی پوری ولوستل شو او په دغه باب یی خپل وروستی تصمیم او فیصله دجرگه گمې را تلو نکي غونډی ته وځنډوله .

دتجارت دچارو په جرگه گمې کښی د ممیزو دصادراتو او داسی نوروموضوعاتو په باب دهرات او کند هار دیو شمیر تجارانو په عرض باندی بحث او خبری وشوی او د پولی غور اوخبروڅخه وروسته فیصله وشوه چه دتجارت وزیر دکتور محمد اکبر عمر دی دجرگه گمې دنن ورځی په غونډه کښی گډون وکړی او دجرگه گمې غړو ته دی په دی باب توضیحات ورکړی . دمالی او بودجی دچارو جرگه گمې دکابل دښار داو بو رسولو دشمیکي په باب دښار چوپولو او کور جوړولو د لوی ریاست او کابل ښاروا لی پر موضوعگانو باندی

ولسی جرگه

همدغه راز په دغی غونډه کښی درایو په اتفاق تصویب وشو چه وروسته تر دی دی دولسی جرگی خبرو نه ددارالانشاء له لاری رسما دخپریدو لپاره باخترا ژانسی ته واستول شی .

دولسی جرگی په هغی غونډه کښی چه د جرگی دلو مې ی نایب وکیل عبدالاحد کرزی په مشر ی شوی وه د اسکا نو او املاکو د اداری واحد او د خوراکی شیانو او عامه اوتیاو اداری په موضوع بحث وشو او دخبرو اتر وڅخه وروسته دنو موړی موضوع په باب دیو شمیر وکیلانو پیشنهاد دولسی جرگی دزیاتوغیرو له خوا تایید شو .

همدغه راز په دغی غونډه کښی فیصله وشوه چه وروسته تر دی دی وکیلان دعومی غونډی دکار په ورځو کښی دسهار په نهو بجو دتالار ته حاضر شی او له غر می نه وروسته تر دوو بجو پوری دی خپل کار ته دوام ورکړی .

دجوزا ۱۹ - دولسی جرگی په عمو می

غونډه کښی چه د هغی جرگی د لو مې ی نایب وکیل عبدالاحد کرزی په مشر ی شوی وه د اطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمود حبیبی د ولسی جرگی د تصمیم په اساس له غر می نه وروسته په دوو بجو حاضرشو او دولسی جرگی دخبرونو د خبرو نو او نورو نشراتی موضوع گانو په باره کښی یی د یو شمیر وکیلانو پوښتنو ته ځوابو نه وویل .

له غر می نه پخوا غونډه کښی د هغو وکیلانو د نو مو نو دټاکلو په باره کښی چه دځواب اخیستلو په غونډه کښی یی داطلاعاتو او کلتور له وزیر څخه پوښتنی کولی پچی واچولی شوی چه په نتیجه کښی څلور دیرش تنو وکیلانو د اطلاعاتو او کلتور له وزیر څخه د پوښتنو کولو لپاره خپل نومونه ثبت کسرل .

همدغه راز په همدی غونډه کښی ذراعتی انکشاف دبانک څخه دتحقیق د هیئت دټاکلو په موضوع بحث وشو چه په نتیجه کښی یو شمیر وکیلانو دخپلی کانیدی ی پانی د ولسی جرگی دارالانشاء ته وسپار لی . په دی باره درایو اخیستل را تلو نکي غونډی

او دشمیر و ملیو نو او څلور سوه زرو مارکو دیور د تړون په باب چه دالمان د نشتا لت بانک څخه د نو موړی پرو زی د بشپړولو دپاره اخیست شوی دی دجرگه گي دغیو پوښتنو ته دی توضیحات ورکړی د شکا یتو نو داوړید لو جرگه گي په یو شمیر رارسیدلو عریضو باندی څیړنه وکړه او خپل فیصلی یی دولسی جرگی دارالانشاء ته واستول .

دجوزا ۱۸ - دولسی جرگی هغی غونډی

چه دهغو جرگی دلو مې ی نایب وکیل عبدالاحد کرزی په مشر ی جوړه شوی وه له غر می څخه وروسته تر دوو بجو پوری دوام در لود .

په دغی غونډه کښی د دولت د ۴۴ کال د مربوطی بودجی پیشنهاد درایو په اکثریت تایید شو .

په پیشنهاد کښی یاده شوی وه چه د بودجی موضوع باید د ارتباط له لحاظه د تقنین او عدلی چارو جرگه گي ته وسپارله شی .

دکرهنی دبانک دهغو پو رنو د حاصلولو موضوع چه پخوا د کرنی او مالدار یی د چارو په جرگه گي کښی مطالعه او د غورله کبله عمو می غونډی ته وړاندی شوی وه د بحث او خبرو لاندی ونیوله شوه .

وروسته له هغه چه یو شمیر وکیلانو په دی باره کښی نظریه څرگنده کړه فیصله وشوه چه دبانک د پور دشمیر ویشتو ملیونو افغانیو په باب دتحقیق لپاره چه تراوسه پوری پر یو شمیر خلکو باندی پاتی دی داسا سی قانون داته شپیتمی ما دی په اساس دی دولسی جرگی له خوادتحقیق هیئت وټاکل شی خو چه دغه موضوع دولسی جرگی لپاره روښانه شی .

همدغه راز په دغی غونډه کښی په یوه پیشنهاد چه دولسی جرگی دخبرو نو د خپرولو په باب یی د فوریت حق در لود بحث وشو او په نتیجه کښی فیصله وشو ، چه له غر می نه وروسته په دوو بجو دی د اطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمود حبیبی دځواب ور کولو لپاره عمو می غونډی ته حاضر شی او په دی باره کښی دی توضیحات ورکړی .

د افغانستان کالني

ته ټال شول . دمجلس اجنډاد ولسي جرگي
دمنشي وکيل سيد ميبين شاه امير له خوا
ولوستل شوه .

په موضوع باندې بيا خبري وکړي او په
نتيجه کې له غړي نه مخ کېږي
په لس نيمو بجو د اطلاعاتو او کلتور د
وزارت نماينده د جرگه کې په ټولنه کېږي
گډون وکړ او دجرگه کې دغې يو د پوښتنو
په باب يې خواب ووايه جرگه کې په دغه
باب خپلې زياتي خبري دجرگه کې راتلونکي
غونډي ته ټالي کړي .

د مالي او بودجي دچارو جرگه کې دمشرانو
دجرگي څخه ولسي جرگي ته د دولت د
٤٩ کال د بودجي د نه ر سيد لـو په
موضوع باندې غور وکړ او په نتيجه کېږي
يې خپله فيصله ديولي بحث او خبرو څخه
وروسته صادره او دارالانشاء ته يې وسپارله
خو چه سنو په بودجه دولسي جرگي دمالي
اوبودجي دچارو جرگه کې ته دمطالعي له کبله
ژر ترژره راستو له شي چه ولسي جرگه د
٤٩ کال پر بودجي باندې دغور او تدقيق
لپاره پوره وخت ولري .

د تقنين او عدلي چارو جرگه کې د مشر
دمخنيوي د قانون پروژه چه په ٤٥ کال
کېږي د حکومت له خوا پيشنهاده شوي وه
د دولسمي دورې د اجتماعي ښېگڼو د
جرگه کې د برابرې شوي مسودي سره
يو ځای يې د بحث او غور لاندې ونيوله .
دکانو او صنايعو جرگه کې دبرښنا د
ځينو فابريکو پرچاويدل او دښاري شبکي
وروسته پاتې کيدل يې بيا د غور لاندې
ونيول .

په نتيجه کېږي دوي خپله وروستې فيصله
دبرښنا دشرکت دخوابونو درارسيدلو
تروخته پورې ټال کړه .

جرگه کې پخوا دجوړا د مياشتي دښپار
سمي نيتي په ټولنه کېږي په داسي حال
کېږي چه دافغانستان برښنا د موسسې
رئيس هم حاضر و پردغې موضوع خبري
کړي وي .

دملي دفاع دچارو جرگه کې دپوشمير
وکيلانو پر هغه پيشنهاده باندې بحث او
خبري وکړي چه د مجلو بينو د تيرو کلونو
داسنادو دتصفيه کولو په باب جرگه کې
ته رسيدلي وو .

د داخله او محلي اداري دچارو جرگه کې
دقاچاقو د مخنيوي قانون تر غور لاندې

دجوړا ٢٠ - دولسي جرگي د فوايدعامي
دچارو جرگه کې په خپله غونډه کې د
خوشحال خان ميني دپروزي او دچمچه مست
اوکابل دسيند دجنوبي برخي د استنادي
ديوال دجوړولو په باب بحث وکړ . په دې
غونډه کېږي له غړي نه پخوا په يوولسو
بجو دښار جوړولو او کور جوړولو عمومي
رئيس ښاغلي محمد سرور عمر د کسا بل
سرپرست ښاروال ښاغلي محمد کبير
نورستاني په داسي حال کېږي چه دښاروالي
ساخته نې رئيس ښاغلي محمد بصير
سميع او د خوشحال خان ميني د پروزي
عمومي امر انجنير علي شاه ورسره ملگري
وگډون وکړ او دجرگه کې دغې پوښتنو ته يې
يوه پر بله پسي خوابونه وويل .

دمالي او بودجي دچارو جرگه کې په خپله
غونډه کېږي ددولت دباقياتو په باره کېږي
چه په موسسو او تصديويو پاتې دي غور
وکړي .

په نتيجه کېږي له يو لړ غور او خبرونه
وروسته فيصله وشوه چه جرگه کې دې له
هغو موسسو څخه چه دولت پورې دي
رسمي معلومات حاصل کړي او د هغو
وروستي نتيجه دي دجرگه کې له نظر
يو سره دولسي جرگي عمومي مجلس ته
واړاندې کړي .

همدغه راز دولسي جرگي د فرهنگي چارو
جرگه کې دغير دولتي ديوي جرگي په
شکايت غور وکړ او تصميم يې ونيو چه د
جرگه کې دجوړا د درويشمي ورځي په
غونډه کېږي دې د اطلاعاتو او کلتور دوزارت
نماينده گډون وکړي او په دې باره کېږي
دې توضيحات ورکړي همدا رنگه دولسي
جرگي دشکايتو د اوريدلو جرگه کې په
خپله غونډه کېږي ديو شمير رسيدليو
عريضو په باره کېږي دجرگه کې وروستي
فيصلي صادري او دارالانشاء ته وسپارلي .

دجوړا ٢٢ - دولسي جرگي د فرهنگي
چارو جرگه کې دگېڅ دجرگي د شکايت

ولسی جرگه

ونیوه او په نتیجه کښی فیصله وشوه چه د جرگه گۍ دجوړا د میاشتی د اووه ویشتمی نیتی د چارشنبی دورخی په غونډه کسۍ دی د عدلی وزیر ښاغلی عبدالستار سیرت او دهغه وزارت دتفتین رئیس دی گډون وکړی او دجرگه گۍ د غږ یو د یادداشتونو په خوا شا کښی دی خواب وویی .

ورکړل شول . هغه وکیلان چه په دغی غونډه کی یی د اطلاعاتو او کلتور دوزیر څخه پوښتنی کړیدی دادی :

دهرات دانجیل وکیل ښاغلی عبدالقدوس مومند ، دخوست وکیل ښاغلی شیر محمد خوستی ، دکوز کنړ وکیل ښاغلی محمدآصف پوپل ، دازرو وکیل ښاغلی لعل گل فریاد ، دقادس وکیل ښاغلی سید محمد غوث ، دتیوری وکیل ښاغلی فخر الدین اودکابل دمرکز وکیل ښاغلی محمد یوسف بینش .

دسپار په غونډی کی د زراعتی بانک د تحقیق د هیئت غږی چه پخوا دولسی جرگی له خوا ټاکل شوی و په لاندی ډول سره دعو می غونډی دتایید وړوگرځیدل .

دمزار شریف د مرکز وکیل ښاغلی محمد سرور اکبری ، دسمنگانو د مرکز د وکیل ښاغلی عبدالهاشم دولت زی ، د پکتیا د ولایت د ځمکنیو وکیل ښاغلی سراج الدین منگل ، دکابل چار د هی وکیل ښاغلی محمد آصف امانی ، دکنړ ونو د څوکی وکیل ښاغلی غلام محمد صافی ، دپل علم وکیل ښاغلی مولوی سید اکبر دفره دانار دری وکیل ښاغلی محمدجمععینک دجاغور یو وکیل ښاغلی محمد ایوبسلطانی ددهراود وکیل ښاغلی محمد کریم صحراپی او دشکر دری وکیل ښاغلی سید ظاهرشاه .

دغه راز د آداری هیئت له خوا د ولسی جرگی دغږیو دحاضر ی دکلکی څارنی او د هغو ناقلینو د مشکلاتو دمو ضوع په باب چه پخوا دهغوی عریضی د شکایتونو داوړیدلو په جرگه گۍ کی مطالعه شوی وی او د زیاتی مطالعی لپاره عمو می غونډی تسه وړاندی شوی وی هم بحث او خبری پری وشوی چه په نتیجه کی لومړی پیشنهاد د رایو په اکثریت تایید اوتصویب شو او په دوهم پیشنهاد باندی درایو په اکثریت فیصله وشوه چه دزیاد غور او بحث له کبله دی دغی موضوع ته لومړی حق ورکړی شسی .

په دغه غونډه کی چه له غږ می څخه وروسته تر څلورو بجو پوری یی دوام درلود د مجلس اجندا دولسی جرگی دلو می منشی وکیل سید مبین شاه له خوا لوستله شوه .

دجوړا ۲۵ - دولسی جرگی په دغی غونډه کښی دمجلس داجندا شاملی موضوعگانی لکه دزراعتی بانک دپورونو په باب دجرگه گۍ دغږیو ټاکل دولسی جرگی دنشرا تو دغږیو د زیاتیدلو په باب د دارالانشاء پیشنهاد او د ځمکو د مالیی دوه چنده کولو موضوع چه په ۱۳۴۴ کال کښی منځ ته راغلی وه اوو دولايتونو داداری غونډه و قانئون پکښی شامل و دولسی جرگی د منشی وکیل سید مبین شاه له خوا ولوستل شو . وروسته دولسی جرگی غونډی ټولو دمخه دتحقیق دجرگه گۍ د هیئت دټا کلو موضوع تر بحث لاندی و نیوله اودرایو یوشمیر پانید دارالانشاء له خوا دغونډی ټولو غږیو ته ویشلی شوی چه وکیلان په هغی پانه کښی دمخصوصی نښی په کولو سره د خپلی خوښی کاندید مشخص کاندی .

وروسته له هغی چه وکیلانو د رایو خپلی پانی په صندوق کښی واچولی په دی باب درایو شمیر ل دیوه هیئت له خوا وشو چه په نتیجه کښی دیو ویشتونو وکیلانو له جملی څنی چه خپل نومونه یی په همدی منظور ثبت کړی و دهغوی ۹ تنه وټاکل شول .

دجوړا ۲۶ - دولسی جرگی د لومړی نایب عبدالاحد کرزی په مشری عمو می غونډه وشوه او دهغی جرگی دیخوانی فیصلی په اساس ماسپښین په دوو بجو باندی د پوښتنی غونډه جوړه شوه او داطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمود حبیبی پکی برخه واخیستله .

په دغی غونډه کی دولسی جرگی دخپرونو دنشر ولو دچراپید و د څارنی او سانسور او د هیواد د داسی نورو نشراتی موضوع گانو په باب یو شمیر وکیلانو د اطلاعاتو او کلتور دوزیر څخه پوښتنی وکړی چه په مقابل کی دوکتور حبیبی له خوا ځوابونه

د افغانستان کالني

دپخواني تصميم په اثر له غرمي نه پخوا په لسو بجو دکابل والي پوهاند دکستور عبدالله واحدي ، امنيه قوماندان مگر من عبدالمنان او دکابل ولايت خارتوا ليناغلي سردار محمد گبون وکړ او دبر يکوت د عمومي مجلس د وروستي پيښي په باره کښي يي دجرگه گمي دغې يو پوښتنو ته ځوابونه وويل او دجرگه گمي يو شمير ليکل شوي پوښتني يي دځوابونودبرابرولو له پاره له ځانو سره واخيستلي .

همدغه راز دولسي جرگي د مالي او بودجي دچارو جرگه گمي غونډه وکړه او دڅارويو د مالي دقانون پروژه تر غور او بحث لاندې ونيوله چه د موادو په باره کښي دجرگه گمي دغې يو له ځوابونو لخوا خبري وشوي او په دې باره کښي يو شمير يادداشتونه واخيستل شول او فيصله وشوه چه دچار شنبې دورڅي دسرطان د دريمي نيتي په غونډه کښي دې دمالي وزير دکتور محمد امان گبون وکړي او په دې باره کښي دې دجرگه گمي دغې يو پوښتنو ته ځوابونه ووايي .

دفايد عامي او مواصلا تو جرگه گمي په خپله غونډه کښي لومړي د دروازو دلسوالي دوکيل بناغلي عبدالرحمن کوفي په پيشنهاد چه د بدخشان له ولايت څخه د دروازو ولسوالي پوري دتيلفون دليڼ دغز ولوپه باره کښي و بحث وشو کله چه په دې باره کښي يي له يولي بحث نه وروسته يي خپله فيصله صادره کړه ورپسې يي دسلطان محمود ټيکه دار دعرض موضوع بيا تر غور لاندې ونيوله په نتيجه کښي يي له وروستي غور نه وروسته په دې باره کښي خپله فيصله صادره کړه چه وروسته بيا دارالانشاء ته سپارل کيږي .

دغې جرگه گمي په خپله له غرمي نه وروسته غونډه کښي دپوستي د اپروگرام دمحصول موضوع چه د مالي او بودجي دچارو دجرگه گمي له غور نه وروسته دارالانشاء له لاري دغې جرگه گمي دغسي جرگه گمي ته رسيدلي وه تر بحث لاندې ونيوله په نتيجه کښي له شپږو و افغانويو څخه اتو افغانويو ته دپوستي دپروگرام دبيي دجگوالي په باره کښي د مالي او بودجي

دجوړا ۲۷ - دولسي جرگي دشکايا تو اوريدلو جرگه گمي پر يو شمير عريضو باندې د غور کولو څخه وروسته خپله فيصله صادره او دارالانشاء ته يي واستوله .

دقتنين او عدلي چارو جرگه گمي د رشوت مجازا تو دقانون پروژه تر بحث لاندې ونيوله د انكشافې پلان دجرگه گمي په غونډه کي تر غرمي دمخه په لس نيمو بجو د داخله وزير انجنير محمد بشيرلودين او دهغه وزارت دپلان رئيس بنا غلي امير محمد حسيب گبون وکړ او د هيواد د اساسي تشکيلا تو په اساس چه د پکتيا ولايت دپوه ولايت څخه ودر و ولايتو ته جگ کړا ي شي دجرگه گمي دغوشفاهي پوښتنو ته ځواب ورکړي دکانو او صنايعو دچارو په جرگه گمي دبرښنا دسرويسانو کلني لگښت او د بشاري شبکو دلاري دبرښنا تخميني لگښت باندې خبري شوي او وويل شوه کښي دې وشي چه د يوه ساعت کيلوات کلني لگښت دې لږ شي خو د برښنا د عايداتو څخه تکتانه او اصلي پانگه بيرته تاديه کړا ي شي د داخلي چارو په جرگه گمي که دقاچاق د بندولو قانون تر بحث لاندې ونيول شو عدليه وزير بنا غلي عبدالستار سیرت او دهغه وزارت دقوانينو رئيس تر غرمي دمخه په لس نيمو بجو د جرگه گمي په غونډه کي گبون وکړي او په مربوطو موضوع کي دجرگه گمي دغې و پوښتنو ته ځوابونه ورکړي همدغه رنگه دجرگه گمي تر غرمي وروسته غونډه کي دا فيصله وشوه چه دجوړا په ۳۰ نيټه دشنبې دورڅي په غونډه کي دې دکابل والي پوهاند دکتور عبدالله واحدي دکابل امنيه قوماندان او خارتوا ل گبون وکړي اودعمومي بنديخاني او نورو بنديخانو په باب دې دوکيلانو پوښتنو ته ځواب وواي .

د مالي او بودجي د چارو جرگه گمي د دوکانا دا يي الوتکو درانيو لو موافقت ليک سر دنوي څخه تر بحث لاندې ونيوي او تربحث او خبرني وروسته يي خپل قرار صادر کړي او دارالانشاء ته يي و سپارل .

دجوړا ۲۸ - د داخله او محلي اداري د چارو دجرگه گمي په غونډه کښي دجرگه گمي

ولسی جرگه

دچارو دجرگه گي. تصویب تایید شو اوخپله فیصله یی صادره کړه خو چه دارالانشاء ته وسپار له شسی .

ورپسی وټاکل شوه چه دچار شنبی د ورځی دسرطان دریمی نیتی په غونډه کبسی دی دپر چمن دوکیل ښا غلی حا چی عبدالو هاب د پیشنهاد له مخی دفوایدعامی دوزارت ښاغلی معین دسر کونو د ساتنی او څارنی رئیس او د پلان رئیس دجرگه گي. په غونډه کبسی گپون وکړی څو چه دولایتو دفرعی سې کونو په باره کبسی معلوما ت ور څخه واخیستل شی .

دتقنین او عدلی چارو دجرگه گي. په غونډه کبسی درشومت دسزا دقانون په مسوده بحث دوام درلود .

دکانو او صنایعو دچارو دجرگه گي. په خپله غونډه کبسی دصناعتی فابریکو او دبر ښناد دستگاه و د اقتصاد دی والی او تولیدا تو په باره کبسی چه ډیره استفاده نه ور څخه کیری غور وکړی او فیصله یی و کړه چه دچارشنبی دورځی د سرطان دریمی نیتی په غونډه کبسی دی دکانو او صنایعو دوزارت معین انجنیر عبدالقدوس معجد د معلوما تو له پاره جرگه گي. ته حاضر شی اودجرگه گي. پخوا نیو پو ښتنو ته چه په وخت او زمان کبسی یی ځواب نه دی ور کړی او دجرگه گي. یو شمیر اوسنی پوښتنو ته دی ځوابونه وواپی .

دملی دفاع دچارو دجرگه گي. په غونډه کبسی د تیروکلو دجلبیانو دسندونو دتصویب په باب د داخله وزارت د تشکیلا تو د ریاست او د احصایبی دریاست په ځوابونو خبری اتری وشوی په نتیجه کبسی تصمیم ونیول شو وروسته له هغه چه جرگه گي. خپله فیصله صادره کړه د دارالانشاء له لاری د تقنین اوعدلی چارو دجرگه گي. ته استوا له کسیری .

دکرهنی او مالدار یی د چارو دجرگه گي. په خپله غونډه کبسی دارغستان دو کلیل دپیشنهاد موضوع چه د کند هار دبین المللی هواپی میدان دجنو بی سیمی د مخکو داوبو دلر والی په باره کبسی و بیا تر غورلاندی ونیو .

دشکایتو د اوریدلو جرگه گي. په یو

دچوزا ۳۰ - دولسی جرگه په عمومی غونډه کبسی چه دولسی جرگی دلو مری نایب وکیل عبدالاحد کرزی په مشری جوړه شوی وه پر یوشمیر پیشنهاد ونوباندی چه دفوریت غوښتنه یی کوله بحث وکړی .

په دغه غونډه کبسی د ثبت او چا پولواو دخبرونو دخپرولو او مربوطو مرا جعو ته دهغه دلیر لو دمدریت په نامه دیوی خانگی دتاسیس په هکله پیشنهاد د دارالانشاء دخوا څخه ولوستل شو .

عمومی مجلس په تیرو غونډو کبسی فیصله کړی وه چه دکار د اسانتیا په غرض دی دمجلس په اجندا کبسی داخلی موضوعگانی دی تر مخه چاپ شی او وکیلا نو ته دی وسپارل شی څو وکیلا ن و کولای شی د هغو په کتلو سره هغه موضوعات چه طرح کیری د مخه لاینه تحلیل او تجزیه کړی .

وروسته له هغه چه نوموړی پیشنهاد د تایید وپوړکړید یو زیات شمیر وکیلا نو په دغه برخه کبسی خپل نظر خر گند کړی زیات بحث او وروستی فیصله وراتلونکی غونډی ته وځنډول شوه په دی غونډی کبسی دکابل ولایت دچار دهمی وکیل ښاغلی محمد آصف امانی او دکوز کتر وکیل ښاغلی محمد آصف پوپل دیو شمیر وکیلا نو د پیشنهاد په اساس په دی خاطر چه نوموړی وکیلا ن سابقه لرونکی او تجر به کاره دی د کابل او ننگرهار دولایتو دنما یند گا نوپه حیث دمجلس دغړو په اکثریت د مالی چارو دجرگه گي. په غږیتو ب باندی وټاکل شوه .

دسرطان ۱ - دولسی جرگی په عمومی غونډه کی چه دولسی جرگی دلو مری نایب وکیل عبدالاحد کرزی په مشری شوی وه داچتماعی چارو د ښیگنی دجرگه گي. دغړو په انتخاب باندی خبری وشوی او نهو تنو وکیلا نو په دغه جرگه گي. کی دگپون دپاره خپل نومونه ثبت کړل او د عمومی مجلس دتصویب دپاره دارالانشاء ته وسپارل

د افغانستان کالنی

حیث دخلم وکیل بنا غلی شجاع الدین شریفی دنو موړی جرگه کې درئیس دنا یب په حیث دشینوند وکیل بناغلی امان الله د منشی په حیث دهمزار شریف وکیل بنا غلی محمد سرور اکبری دکر هنی دبانک دچارو دتحقیق د هیئت درئیس په حیث دانار دری وکسیل بناغلی محمد جمعه عینک درئیس د مرستیال په حیث دجاغر یو وکیل بناغلی محمد ایوب سلطانې د منشی په حیث .

د کو هدامن دقره باغ وکسیل بنا غلی غلام سرور داجتماعی بنیگنو د جرگه کې درئیس په حیث دقر قین وکیل بنا غلی محمد احمد د رئیس دنایب په حیث دده سز وکیل بناغلی محمد احسان دنو موړی جرگه کې دمنشی په حیث همدغه رنگه د استجواب په غونډه کښی چه تر غر می وروسته په دوو بجو جوړه شوی وه د اطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمود حبیبی په هغه کښی گډون وکړی او د یو شمیر وکیلا نو پوښتنو ته چه پخوانی دوینا کولو د پاره نو مو نه ثبت کړی وه جوابو نه ورکړل .

په دی غونډه کښی داطلاعا تو او کلتور دوزیر څخه دور ځپانو او جراید و دخپرونو دقلمو نو د سانسور دانیس ، اصلاح ورځپانو او مذهبی خپرونو د خارجی کتابو نوسانسور دانیس اصلاح ورځپانو د پانو زیا تو لید افغانستان د ملی او تاریخی شتون اتوساتلو اونورو موضوعاتو په باب یو شمیر وکیلا نو پوښتنی وکړی چه داطلاعا تو او کلتور د وزیر دکتور محمود حبیبی له خوا جوا بونه ورکړه شوه .

دعمو می مجلس اجندا دولسی جرگسی دمنشی وکیل سید مبین شاه امیر له خوا ولوستل شوه هغه وکیلا نو چه په دی غونډه کښی داطلاعاتو او کلتور دوزیر څخه پوښتنه کړیده دادی : ددراوزکیسل بنا غلی عبدالرحمن ، دسید کرم وکیل بنا غلی شهباز احمد زی ، دپگرامیو وکیل بنا غلی عبدالرسول ، دلورگړ پل علم وکیل بناغلی مولوی سید اکبر ، دبگرام وکیل بنا غلی عنایت الله ابلخ ، دغزنی دنا ور وکیل بناغلی عبدالحسین مقصودی .

دسرطان ۳- دولسی جرگی دمالی اوبودجی د

شوه .

عمو می مجلس تر غور کولو وروسته د اجتماعی بنیگنی د جرگه دنه پو تنوغی یوتوب دراویو په اکثریت تصویب کړی . همدغه رنگه عمو می مجلس تر غر می وروسته غونډه کی دناقلینو د اسکانو موضوع طرح اوتر بحث لاندی و نیوله .

دغه موضوع پخوا د هیواد دبیلو بیلو ولایاتو د ناقلینو د ۱۲ تنو وکیلا نو دعرض په اثر دشکایا تو د اورید لو دجرگه کې له خوا تر کتنی لاندی نیول شوی ده او جرگه کې په اوو مادو کی خپل نظریات دوروستی غور او فیصلی دپاره عمو می مجلس ته وپاندي کړی وه .

همدغه رنگه دعمو می مجلس د ناقلینو د چارو په برخه کی د وزیرانو د عالی مجلس د ۱۳۴۸ کال دسنبلې د میاشتی دلسمی نیټی فیصله بانندی بحث وکړی . وروسته له هغه چه د ناقلینو د اسکان په هکله د شکایا تو د اورید لو دجرگه کی دفیصلی متن دولسی جرگی دعمو می منشی وکیل مبین شاه امیر له خوا و لوستل شوی یو زیات شمیر وکیلا نو په دغه برخه کی خپلی نظریی خرگندی کړی او نظریات او پیشنهاد ونه یی دارالانشاء ته وپاندي کړه په دی برخه کی وروستې فیصله وراتلو نکي غونډی ته ټال شوه غونډه دلسو بجو څخه شروع او دغرمی وروسته تر دوو بجو پوری دوام در لود .

دسرطان ۲- دولسی جرگی ترغرمی دمخه

عمو می غونډه کښی چه دولسی جرگی دلومړی نایب وکیل عبدالاحد کرزی په مشر ی جوړه شوی وه د ۱۳ دوری دانتخاباتو دشکایا تو اوریدلو او دکر هنی دبانک د چارو د تحقیق او داجتماعی چارو دبنیگنواداری هیئتونه د رایو په اکثریت تصویب شوه .

نوموړ وجرگه گپو پخوا خپسل اداری هیئتونه انتخاب کړی وه او د عمومی مجلس دتصویب دپاره یی دارالانشاء ته سپارلی وه ددغه جرگه گپو اداری هیئتونه داوول ټاکل شوی دی . دلغمان دقرغه یی وکیل بناغلی شمس الحق پیرزاده د ۱۳ انتخاباتی دوری دشکایاتو اورید لو دجرگه کې درئیس په

ولسی جرگه

و شو په نتیجه کښی فیصله وشوه چه دسرطان د شپږمی نیتی دشنبی دور خی په غونډه کښی دی دپو هنی او فواید عامی ښاغلی وزیران گډون وکړی او په دی باره کښی دی دجرگه گډی دغږ یو پوښتنو ته ځوابو نه وواپی .
د داخله چارو په جرگه گډی کښی فیصله وشوه چه د سرطان د لسمی نیتی دچارشنبی دورخی په غونډه کښی دی داخله ښاغلی وزیر په جرگه گډی کښی گډون وکړی او د ښدیانو دحالت په باره کښی دی د جرگه گډی دغږ یو پوښتنو ته ځوابو نه وواپی .
د تجارت دچارو په جرگه گډی کښی وروسته له هغه چه دایجنسیو په باره کښی یولې خبری وشوی فیصله وشوه چه دجرگی دسرطان دخلور می ورخی په غونډه کښی دی دسرو یسو نو دشرکت ښاغلی رئیس حاضر شی او په دی باره کښی دی دوکیلا نسو پوښتنو ته ځوابو نه وواپی .
دشکایتو د اورید لو په جرگه گډی کښی په یوشمیر عریضو غور وشو او جرگه گډی خپلی فیصلی دارالانشاء ته وسپار لی .
دتفتین او عدلی چارو جرگه گډی درشوت دسزا دقانون په پروژه بحث وکړی او په هغه باره کښی د نظر یو د یو والی په باب خبری وشوی .

دسرطان ۵ - دولسی جرگی دشکایتو د اورید لو په جرگه گډی کښی دپا میردسینما داجاره دارانو سید جان او عبدالحسن په موضوع او د لغمان دولايت د علینگار د خلکو په عریضو چه پخوا د مالیی دتکرار اخیستلو په باره کښی جرگه گډی ته پی عریضه رسید لی وه او یوشمیر نورو په باب بحث وشو او دجرگه گډی فیصلی دارالانشاء ته وسپار لی شوی . دتجارت دچارو په جرگه گډی کښی دپخوانی تصمیم له مخی په لس نسو بجو د سرو یسو نو دشرکت رئیس ښاغلی حفیظ الله رحیمی گډون وکړی او دایجنسیو په باره کښی پی دجرگه گډی دغږ یو پوښتنو ته پی ځوابو نه وویلل وروسته له هغه دجرگه گډی غږ یو تصمیم ونیو چه په نو موپی موضوع کښی یوشمیر لیکل شوی پوښتنی دسرو یسو نو شرکت ته واستوی .

چاروپه جرگه گډی کښی دخارویو د مالیی د به جرگه گډی کښی دخارویو دمالیی دقانون پروژو تر بحث لاندی ونیول شوه .
دمالیی وزیر دکتور محمد امان د هغه وزارت دعواید ودرتیس میر ضیاء الدین په ملگرتیا له غرمی نه پخوا په لس نیمو بجو دجرگه گډی په غونډه کښی گډون وکړی او په دی باره کښی پی دجرگه گډی دغږ یو پوښتنو ته ځوابو نه وویل .
دغی غونډی له غرمی نه وروسته تر دری نیمو بجو پوری دوام وکړی ددغی موضوع فیصله دجرگه گډی راتلو نکو غونډو ته وځنډول شوه .

دفواید عامی دوزارت معین انجنیر غوث الدین متین دسپ کونو دساتنی او څارنی رئیس انجنیر معراج الدین نوری اودهغه وزارت د پلان رئیس دفواید عامی دچارو دجرگه گډی په غونډه کښی گډون وکړی او د افغانستان دپولو ولایتو دفرعی سږکونو په باره کښی پی دجرگه گډی دغږ یو پوښتنو ته ځوابو نه وویل او دجرگه گډی یوشمیر لیکل شوی پوښتنی یی دخوابو نو دبرابرو لو په غرض له څانوسره واخیستلی .
دغی غونډی له غرمی نه وروسته در یو بجو پوری دوام در لود .

دکانو اوصنایعو دچارو په جرگه گډی کښی دجرگه گډی دپخوانی تصمیم په اثر دکانو او صنایعو دوزارت معین انجنیر عبده القدوس مجید او دصنایعو رئیس گډون وکړی او دبر ښنا دڅینو فابریکو دپراچاری او بند ښت په باب او هم دخوا چه گوگردک دگاز دتولید په موضوع کښی چه په کومه اندازه گاز ایستل کیږی او تولید یږی توضیحات ور څخه وغوښتل شول چه د جرگه گډی دغږ یو دخولی پوښتنو ته پی ځوابو نه وویل او دجرگه گډی څینی لیکل شوی پوښتنی پی دخوا بو نو دلیکلو له پاره له څان سره واخیستلی .
دفرهنگی چارو دجرگه گډی له غرمی نه مخکښی او له غرمی نه وروسته غونډه کښی دپو هنی دوزارت ۱۳۴۹ کسال دمركز او ولايتو دښوونځیو د ودانیو د احصایی او پروگرام په موضوع بحث

د افغانستان کالسنی

د تعمیرا تو رئیسانو د هغو ښوونځیو دودانیو په برخه کې چې ځینی دخلکو اود پوهنی دوزارت په همکارۍ جوړی شوید ی او ځینی یی له خو مودی راهیسی نیم کاره پاتی دی د جرگه کې دغې یو پوښتنو ته ځوابو نه وویل . وروسته له هغه یی یو شمیر لیکل شوی پوښتنی دځوابو نو د برابر و لو له پاره له ځانو سره واخیستلی .

د قانق بندولو قانون د داخله او محلی اداری د چارو په جرگه کې کښی تر بحث لاندی و نیول شو او له غور او بحث نه وروسته ددغه قانون لو مړی فصل له ځینو تعدیلا تو سره تصویب شو .

د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې کښی د حکومت د قضا یا وو داداری د قانون د لوی مړی ضمیمی پروژه له ځینی زیا توالی سره تایید شوه .

همدغه راز په دغی غونډه کې د خرافا تو دمنعه کولو دقانون پروژه چه دو لسی جرگی د دولسمی دوری د اجتماعی ښه والی د جرگه کې له خوا یی مسوده جوړه شوی وه له دی کبله چه نواقص یی در لودل او فوری نه وه رد شوه .

د مالی او بودجی د چارو په جرگه کې کښی د خاړویو د مالی د محصول او د مالی د وزیر په ځوابونو چه پخوا یی دغی جرگه کې ته وړاندی کړی و بیا بحث و شو وروسته له هغه جرگه کې دنوموړی قانون په باره کښی بحث وکړ او په دی باره کښی وروستی فیصله راتلونکی غونډی ته پال شوه .

د ملی دفاع د چارو جرگه کې د پخوانیو کلو له ۲۰ کال څخه او له هغه نه پخوا تر ۱۳۴۰ کاله پوری د عذر لرونکو مجلو بینو په باب د مکلفیت د اصولنا می د ۱۵ ما دی او د ۱۶ ما دی د دریم جز سره سم تصویب کړ او د اصولی مراتبو د تیرو لو له پاره یی دارالانشاء ته وسپاره .

د سرطان ۷ - دولسی جرگی په عمو می غونډه کې چه دهغی جرگی د لوی مړی نایب ښاغلی عبدالاحد کرزی په مشرۍ جوړه شوی وه د ناقلینو د اسکا نو پر موضوع باندی بحث و شو .

دغه موضوع پخوا د ناقلینو د وکیلانو

د سرطان ۶ - دولسی جرگی د بین المللی روابطو د چارو په جرگه کې کښی صدراعظم او د خارجه چارو وزیر ښاغلی نور احمد اعتمادی له غرمی نه پخوا په لسو بجو د جرگه کې د پخوا نی تصمیم له مخی په داسی حال کښی چه دولسی جرگی لو مړی نایب وکیل عبدالاحد کرزی هم حاضر و د جرگه کې په غونډه کې گډون وکړ .

ښاغلی صدراعظم د جرگه کې دغې یو یو شمیر پوښتنو ته چه په عمو می ډول د هیواد د خارجه سیاست او ځینو مشخصو موضوع گانو او افغانستان په داخلی حالاتو او خارجه روابطو پوری دهغه دراتبا ط په باره کښی وی ځوابو نه وویل .

د شکایتو د اورید لو د چارو جرگه کې د شهربستان دخلکو په عریضه چه د هغی ولسوالی دولسوال او نورو مامورینو لسه لاسه یی کړی وه له خو نو رو عریضو سره بحث وکړ جرگه کې له یو لې بحث نه وروسته خپلی فیصلی دارالانشاء ته صادری کړی .

همدغه راز په دغی غونډه کې تصمیم و نیول شو چه د دولتی انحصار تو رئیس دی د سرطان د لسمی نیټی د چارشنی دورخی په غونډه کې کښی گډون وکړی او د دولتی انحصار تو د یو شمیر پخوانیو مامورینو د عرض په باره کښی دی د جرگه کې دغې یو پوښتنو ته ځوابونه وواپی .

د فرهنگی چارو د جرگه کې په غونډه کې د صدات دو هم مرستیال د پوهنی وزیر دکتور عبدالقیوم د فواید عامی وزیرانجنیر محمد یعقوب لملی د جرگه کې د پخوا نی تصمیم له مخی گډون وکړ او د مرکز او د هیواد دولایتو د لوی مړی او ناوینیو ښوونځیو د ودانیو دکار د پیرو گرام په باره کښی یی توضیحات ورکړل .

همدغه راز په دغی غونډه کې د نو موړو وزارتو د تعمیرا تو رئیسانو د پوهنی دوزارت په چوکات کې د تعمیرا تو دریا ست د وظیفی او دهغو ودانیو پاڅه او خام جوړولو په برخه کې چه د فواید عامی اود پوهنی دوزارتو تر منځ دهغو په باب د نظر یو اختلاف موجود دی هم توضیحات ورکړل .

ولسی جرگه

دعریضی دیوی پانی سره دشکایا تو د اوریدلو په جرگه کې کښی مطالعه شوی او د زیاتی مطالعی په غرض په تیره هفته کښی ددار الانشاء له خوا عمو می غونډی ته ولاندی شوی وه .

په دغی غونډه کښی له هغه څخه وروسته چه یو شمیر زیا تو وکیلانو په دی ترڅ کښی عقیده څرگنده کړه نو یو لې هغه پیشنهاد ونه چه دوکیلانو له خوا لاسلیک شوی و د ولسی جرگی دمنشی وکیل سید مبین شاه امیر په واسطه غونډی ته ولوستل شو .

په نتیجه کښی هغه پیشنهاد چه په هغه کښی یوشمیر وکیلانو لاسلیک کړی د رایو په اکثریت تایید او تصویب شو . په دغه پیشنهاد کښی یاده شوی وه چه د ناقلینو داسکانو د موضوع د روښانه کولو لپاره دی داخله وزیر انجنیر محمد بشیر لودین د گرهنی او ابو لگو لو وزیر ښاغلی عبدالحکیم او د املاکو او اسکانو رئیس ښاغلی عبدالروف ویسا دی دعو می مجلس د پوښتنی په غونډه کښی گهون وکسری او توضیحات دی ورکړی .

دسرطان ۸ - دولسی جرگی په عمومی غونډه کی چه دهغی جرگی د لومړی نایب وکیل عبدالاحد کرزی په مشر ی شوی وه په اجندا کښی شاملو یو شمیر موضوعگانو باندی بحث او خبری وشوی .

همدغه راز په دغی غونډه کی د تجارت دچارو په جرگه کې کښی د اجرستان د وکیل ښاغلی عبدالستار او دخاص اروزگان دوکیل ښاغلی عبدالقیوم غپیتوب درایو په اکثریت تصویب شو .

دشورا گه هیئت : - دوکیل عبدالکریم عمر خیل په مشر ی دشورا گه هیئت د او و لسو غړوپه حضورکی دغرمی نه وروسته په دوه نیمو بجو خپله دریمه غونډه وکړه او دشورا دگه هیئت دهغه لومړی طرز العمل قرائت چه دوکیل محمد هاشم واسو خست او سناتور میرمحمد شاه صدیقیان په وسیله د دری می مادی څخه وروسته تر تیب شوی وو دسنا تور محمد هاشم مجددی منشی په واسطه تر سره او ماده په ماده دوهم قرائت چه دهغی په هر ی ماده رایو گیری کیدله

شروع شو . دشورا دگهی جرگه کې د جملی په تعدیل سره دریمه ماده دشورا په گه هیئت سره درایو په اتفاق او څلورمه ماده درا یو په اتفاق تایید او تصویب شوه . پنځمه او شپږمه ماده په تعدیل سره د رایو په اکثریت تایید او تصویب شوه .

دسرطان ۱۰ - دولسی جرگی د داخله او محلی اداری دچارو جرگه کې غونډه وکړه او دجرگه کې دپخوانی تصمیم له مخی له غرمی نه مخ کښی په لسو بجو دا خله وزیر انجنیر محمد بشیر لودین ، کابل والی دکتور عبدالله واحدی او دزاندرام او د پولیسو عمومی قوماندان ښاغلی عبدالحکیم کوتوا زی په داسی حال کښی چه د داخله وزارت د پلان رئیس ښاغلی امیر محمد حسیب او د کابل امنیه قوماندان ورسره ملگری وو دجرگه کې په غونډه کښی گهون وکړ او د داخله وزارت دما مورینو والیا نو او ولسوالانو د اداری د څرنگوالی او له خلکو سره د دی در و پی ، رشوت ، اختلاس قاچاق د مرکز او ولایتو د بندیخانو دعو می موضوعگانو او د داخله وزارت په مرکز او ولایتو کښی د سیمینار ونو د جوړولو او د داخله وزارت دنورو مربوطو چارو په باره کښی یی دوکیلانو پوښتنو ته خوا بو نه وویل .

همدغه راز دجرگه کې له غرمی وروسته غونډه کښی د ځینو وکیلانو د پیشنهاد د او دولسوالانو دناوړو اجراتو په باره کښی شکایتو نه چه د دارالانشاء له لاری دغی جرگه ته را رسیدلی وو تر بحث لاندی ونيول او په دی باره کښی له داخله وزیر څخه پوښتنی وشو یو غونډه له غرمی نه وروسته ددریو بجو پوری دوام در لو د دشکایتو د اورید لو جرگه کې په خپله له غرمی نه پخوا غونډه کښی د خلکو په یوشمیر عریضو غور وکړی او دهغو په باره کښی یی خپلی نهای فیصلی صا دری او د ارالانشاء ته وسپار لی .

همدغه راز دجرگه کې له غرمی نه وروسته غونډه کښی دهغی دپخوانی تصمیم له مخی د دولتی انحصارا تونښاغلی مرستیال

ولسی جرگه

پروژی تایید کره او خپله فیصله یی صادره کره .

جرگه گي په خپله له غرمي نه وروسته غونډه کښی د احتکار د منعه کیدو او د نرخونو دکنترول دقانون پروژه تریبٹالاندی ونیوله په نتیجه کښی یی تصمیم ونیول شو چه نو موړی پروژی دی گستتتر شی او دزیات غور له پاره دی دجرگه گي غږ یو ته ورکړی له شی .

له غرمي نه پخوا په لسو بجو د رهنی او تعمیراتی بانک رئیس ښاغلی عصمت الله عنایت سراج دفوایدعامی دچارو په جرگه گي کښی گډون وکړی او د هغه دچارو په باره کښی یی د جرگه گي دغږ یو د خولی پوښتنوته ځوابونه وویل او یو لړ لیکل شوی پوښتنی یی د ځوابونو د لیکلو له پاره له ځان سره واخیستلی .

د تجارت دچارو په جرگه گي کښی له غرمي نه پخوا په لسو نیمو بجو د بندروالی رئیس ښاغلی عبدالحقیظ کاکړی گډون وکړی او د بندروالی د تشکیل او بودجی په باره کښی یی دجرگه گي دغږ یو پوښتنو ته ځوابونه وویل .

همدغه راز جرگه گي له غرمي نه وروسته غونډه کښی فیصله صادره کره چه د ۱۹۹۶ کال دسرطان ددیار لسمی نیټی دشنی دور شی په غونډه کښی دی دتجارت وزیر دکتور محمد اکبر عمر گډون وکړی او دایجنسی او د انفرادی نسا جیو د فابریکو او دصادراتی مالو نو او دسودا گرو د عریضو په باب دی چه جرگه گي ته را رسیدلی دی اونورو تجارتی چارو په باره کښی د جرگه گي د غږ یو پوښتنو ته ځوابونه وواپی همدغه رنگه دفتر هنگی چارو جرگه گي په غونډه کی د درواز دو کیل ښا غلی عبدالرحمن کوفی پیشنهاد چه غوښتل یی د درواز د ولسوالی منځنی ښونځی دی لیسی اولومړنی ښونځی دی منځنی ښونځی ته لوړشی ترغور او څیړنی لاندی ونیول شو چه په نتیجه کی تریولې بحث او خبر و وروسته خپله فیصله صادره او دارالانشاء ته یی واستوی .

همدغه رنگه دیو شمیر نو رو وکیلانو په پیشنهاد ونو باندی بحث او څیړنه وشوه او وروسته فیصله وشوه چه د ۱۹۹۶ کال د

گډون وکړی او د انحصاراتو د څو تنو پخوانیو ما مورینو دعر ض په باره کښی یی دجرگه گي دغږ یو پوښتنو ته ځوابونه وویل او یو لړ لیکلی شوی پوښتنی یی د ځوابونو لیکلو له پاره ځان سره واخیستلی .

دبین المللی روابطو په جرگه گي کښی لومړی دعر بی متحد جمهوریت د ملی شوری په تلگرام چه دهغه هیواد په یوه غیرنظامی ښوونځی باندی داسرائیلو د حملی په باره کی ووجه چه دهغی په اثر شپږ څلوښت تنه ټپیان شوی دی بحث وشو په نتیجه کښی دجرگه گي حاضر و غږ یو داسرائیلو دظالم دولت دغه وحشیا نه او ناجوانمردانه کار او له هغه څخه د امیر یالستا نو طرفدار ی وغندله .

همدغه راز د جرگه گي غږ یو د عربو له مبارز و خلکو طرفدار ی او د اسرا ئیلو د دولت او دهغه دطرفدارانو د اعما لو په نسبت یی خپله کر که اعلام کره .

وروسته له هغه ددووسو او شل زرو سترلنگ پونډ و د پور موضوع چه دښلان دقند جوړولو د فابریکی له پاره پخو ا دبرتانیی له دولت څخه اخیستل شوی دی تر بحث لاندی ونیو په پای کښی فیصله وشوه چه نو موړی پور د اساسی قانون د ۱۶مادی په خلاف دشوری له تصویب څخه دمخه اخیستل شوی دی جرگه گي خپله نه موافقه څرگنده کره او دواپه موضوع گان یی دارالانشاء ته وسپار لی شو چه دو لسی جرگی عمو می غونډه ته وړاندی شی .

دولسی جرگی د تقنین او عدلی چارو جرگه گي محکو ، شرکتونو د اساسنا مو او موتوری عرادو دحق الثبت د فور مودبیی دقانون پروژه تر بحث لاندی ونیو له چه له یولې غور نه وروسته دجرگه گي له خوا تاییده شوه .

همدغه راز په دغی غونډه کښی په عدلیه وزارت کښی دتقنین دچارو د تنظیم او له عدلیه وزارت څخه دفتوی د اداری دلقوه کیدو دقانون پروژه چه نو موړی پروژه د مشرانو دجرگی دعو می مجلس له خوا له یولې تعدیلاتو سره تصویب شوی وه تر بحث لاندی ونیول شوه په نتیجه کښی دغی جرگه گي هم دمشرانو دجرگی تعدیل شوی

ولسي جرگه

سرطان په ۱۲ نيټه دى د مير منو ټو لنى رئيسه مير من صالحه فاروق اعتمادي د سوالونو دځواب دويلو دپاره را شى او توضيحات دى وركړي .

د مالي او بودجى جرگه گي په غونډه كې د مواشى پرقانون يې خپل بحث ته دوام وركړ خو وروستى فيصله يې راتلو نكو غونډه و ته پر ي نېموده .

دسرطان ۱۳ - دولسي جرگي د شكاياتو د اوريدلو دجرگه گي په غونډه كې يوشمير عريضو چه جرگه گي ته رسيدلي دى بحث وشو او په نتيجه كې يې خپله وروستى فيصله صادره كړه او دارالانشاء ته يې وسپارله .

همدغه راز دولسي جرگي د پوهنې دجرگه گي غونډه وركړه او دجرگه گي دپخواني تصميم له مخي دمير منو د ټولني رئيسي ميرمن صالحه فاروق اعتمادي په داسي حال كې چې د افكار و دتتو ير مديره هم ورسره لومړي وه له غرمي نه پخوا په لسو بجود جرگه گي په غونډه كې گپون وكړ او په اسلام كې دېنځو د حقو قو په باره كې يې دجرگه گي دغې يو پوښتنو ته ځوا بونه وويل او يوشمير ليكل شوي پوښتنې يې د ځوا بونو د برابرولو له پاره له ځان سره واخيستلي .

همدارنگه د ملي دفاع د چارو جرگه گي په خپله غونډه كې يې تصميم ونيو چه د سرطان د اووه لسې نيتي دچار شنبې د ورځي په غونډه كې دى دكار دقوا عمومي قوماندان دگروال خواشك او دفوا يد عامي دوزارت دسر كونو د ساتني او څارني رئيس گپون وكړي او دكار دقوا دپرسونل دشمير او د عسگر و اود تقسيما تو په باره كې يې دى معلومات وركړي .

دولسي جرگي د داخله او محلي اداري دچارو جرگه گي په خپله له غرمي نه مخكې غونډه كې يې د يوشمير وكيلا نو په پيشنهاد بحث وكړ او له خپل تصميم څخه يې د ارتباط په حيث داخله وزارت ته خبرور كړ .

همدارنگه دجرگه گي له غرمي نه وروسته غونډه كې دقاچاق بندولو دقانون دوهم

فصل ولوستل شو او وروسته له هغه دجرگه گي د يوشمير غي يو د پيشنهاد په اثر تصميم ونيول شو چه دجرگه گي دسرطان داوولسمي نيتي دچار شنبې دورځي په غونډه كې يې دى دماليي او تجار ت ښاغلي وزيران گپون وكړي او په دى باره كې يې دجرگه گي دغې يو پوښتنو ته ځوا بونه ووايي . دمالي او بودجى دچارو دجرگه گي په غونډه كې يې دڅارو يو د ماليي په قانون بيا بحث وشو چه لومړي دنو موړي قانون په هره ماده را يې واخيستلي شوي او په پاى كې يې ديوه كل په ډول په نو موړي قانون رايې واخيستلي شوي چه د څارو يودماليي قانون دجرگه گي دغې يو درا يو په اكثريت ردى كړي شو .

دسرطان ۱۴ دولسي جرگي په عمومي غونډه كې يې داسي حال كې چې وكيلان حاضر وو او دهغې جرگي د رئيس پوهنوال دكتور محمد عمر وردك په مشر ي شوي لومړي په اجندا كې يې شا ملي موضوعگانو دمنشي سيد ميين شاه امير له خوا ولوستلي شوي او په دغو موضوعگانو با ندي بحث وشو .

لومړي دهغه فرهنگي موافقه ليك موضوع چه پخوا د افغانستان دشا هي حكومت او جاپان تر منځ شوي و همدغه راز دافغانستان دشا هي حكومت او د چكو سلوا كېي د سوسيا ليستي جمهوريت تر منځ تجار تسي موافقه ليك موضوع چه د حكومت له خوا يې دفوريت حق غوښتل شوي و تر بحث لاندې ونيول شوي چه دلو مې يوالي حق يسي دعو مي مجلس له خوا درا يو په اكثريت تاييد او تصويب شو .

ورپسې دافغانستان او جاپان تر منځ فرهنگي موافقه ليك دمجلس له خوا تر بحث اوغور لاندې ونيول شو چه له يو لې بحث او خبر ونه وروسته درا يو په اكثريت فيصله وشوه چه نو موړي موافقه ليك دى لومړي دبين المللي روابطو جرگه گي ته واستو له شى خو چه له وروستې غور نه پس بيا عمومي مجلس ته وپاندي شى .

همدغه راز دپوشمير وكيلا نو دفور يت د پيشنهاد په اثر دنويو موړونو دپيرو دلو په

د افغانستان کالسی

دوه بجو او پنځه شلوېښت دقیقو غونډه له نصاب څخه ولويد له .

د سرطان ۱۷ - دولسي جرگي د داخله او محلي اداري د چارو جرگه گي غونډه وکړه او د قاجاق بندولو د قانون په پروژه يي بيا بحث وکړ په نتيجه کښي د جرگه گي د پخواني تصميم له مخي د ماليي وزير واکتر محمد امان او د

تجارت وزير داکتر محمد اکبر عمر له غرمي نه پخوا په لس نيمو بجو د جرگه گي په غونډه کښي گډون وکړ او د نو موړي قانون او د دولت د باقيا تو په باره کښي يي د جرگه گي د غړي يو پوښتنو ته په خوله خوا يو نه وويل او ليکل شوي پوښتني يي د خوابونو برابرولو په غرض له خانوسره واخيستلي دغې غونډي تر دوولسو بجو پوري دوام درلود. همدغه راز دولسي جرگي د شکايتو د اوريدلو جرگه گي په خپله غونډه کښي د يو شمير عريضو په باره کښي خپله فيصله صادره او دارالانشاء ته يي وسپاره له .

همدارنگه د تقنين او عدلي چارو د جرگه گي په غونډه کښي د شوري دگم هيئت د قانون په پروژه بحث وکړ په نتيجه کښي يي لس مادي د جرگه گي له خوا تصويب شوي او دولسي جرگي دانکشاف ي پلان په غونډه کښي د داخله وزارت په ۱۰۳ مکتوب چه پخوا ددغي جرگه گي د ۴۹ کال د ثور په ۲۷ نيټه له داخله وزارت څخه پوښتنې شوي وه بحث وشو او دغه پوښتنه د پکتيا ولايت دوکيلانو ددغه پيشنهاده په باره کښي وه چه د پکتيا له ولايت څخه دې دري ولايتونه جوړ شي او داخله وزير پخوا جرگه گي ته راغوښتل شوي و .

د سرطان ۱۸ - دولسي جرگي د تقنين او عدلي چارو جرگه گي غونډه وکړه او دگډو هيئت د قانون د پروژي دپا تي مادو د مسودي په باره کښي يي بحث وکړ .

ورپسي يي هغه عريضه چه د متقا عدينو د شکايت په باب د شکايتو د اوريدلو له جرگه گي څخه هغې جرگه گي ته رسيد لي ده تر غور لاندې ونيو له په نتيجه د دواړو موضوعگانو په باب وروستي تصميم راتلونکي

باره کښي چه دولسي جرگي دوکيلانو دوپلو راوپولو له پاره اخيستل کېږي عمو مي مجلس ته وړاندې شو چه له يولي بحث او خبرو نه وروسته ديوه وکيل دپيشنهاده په اساس تصويب شو چه دنويو موټرو دپيرو دلو تر وخته دې له پخوانيو موټرو څخه کسار واخيستل شي .

د سرطان ۱۵ - دشورا دگډي جرگه گي شپږمه غونډه تر غرمي وروسته په داسي حال کي چه ددغي جرگه گي ۱۹ تنه غړي حاضر وو دلغمان ولايت دمركز وکيل بناغلي عبدالکريم عمر خيل په مشر ي جوړه شوه لومړي دمشرانو جرگي د دارالانشاء لیسک چه دسنا تور حاجي محمد خمکني د نا روغي او دهغه په ځای سنا تور محمد کريم کوهي دمشرانو جرگي دعو مي غونډي له خوا درا يو په اتفاق ټاکل شوي وو ولوستل شو .

وروسته بيا د هيئت د طرز العمل اجندا چه ماده په ماده ولوستل شوه تر بحث لاندې ونيول شوه او ((۱۷)) ماده تعديل او ((۱۸)) ماده تر (۱۹) ماده تعديل (۲۰) ماده درا يوپه اکثريت او (۲۱) ماده د جرگه گي څو تنو غړو دپيشنهاده په اثر تعديل او په دوو ما دو باندې تصويب شوه .

د سرطان ۱۶ - دولسي جرگي عمو مي غونډه له غرمي څخه پخوا د هغې جرگي د رئيس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشر ي په داسي حال کي جوړه شوي وه چه نصاب پوره و .

لومړي د اجندا موضوعگانې دولسي جرگي دمنشي وکيل سيد ميبين شاه امير په واسطه ولوستلي شوي او د اجندا پر داخلې موضوعگانو باندې ديولي خبرو څخه وروسته غونډه دغرمي په دوولسو بجو پای ته ورسیده داستجاب دغه غونډي دلزوم په باب دوکيلانو د يوه تن ددستي پيشنهاده په اثر له غرمي څخه وروسته داستجاب دغونډي دجوړيدلو څخه په وروسته غونډه کي چه دهغې جرگي دمنشي په واسطه ولوستل شو په هغه باندې ديوه تن وکيل قانوني اعتراض وارد وگنل شو چه ورپسي له غرمي څخه وروسته په

ولسی جرگه

لومړی دغونډی اجندا دولسی جرگی دمنشی وکیل سید مبین شاه امیر له خوا ولوستل شوه تر هغه وروسته یو فوری پیشنهادچه غوښته یی بیله قوانینو څخه بله موضوع دی تر بحث لاندی نه نیول کیږی دمنشی له خوا ولوستل شو دنو موری پیشنهادطرح درایو په اکثریت تایید شوه خو وروسته بیا په دغه برخه کېښی دوکیانو څخه یوه تن په دی باره کېښی چه پخوا نی موضوع چه د خوورځو را هیسی بحث ور با ندی کیږی بیله فیصلی څخه بله مسئله طرح کیږی دقانون څخه مخالف دی یو قانونی اعتراض وړاندی کی پر نو موری اعتراض با ندی رای واخستلی شوی او په نتیجه کېښی اعتراض وارد وبلل شو وروسته بیا دمجلس رئیس لس دقیقی تنفس اعلان کړی خو تر هغه وروسته غونډی نصاب پوره نکړای شوای همدغه رنگه دولسی جرگی په عمومی غونډه کېښی د دواوو دنر خونو دلورولو په باب یو فوری پیشنهاد طرح شو او موضوع ترزیاتی څپړنی وروسته درو غنیا جرگه گۍ ته وسپارل شو ی .

دسرطان ۲۳ - دولسی جرگی عمومی غونډه چه تر غرمی دمخه په ۱۱ بجو او دپرشو دقیقو دهغی جرگی د رئیس پو هنسوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ جوړه شوی وه لومړی دغونډی اجندا ور پسې دجرگه گۍ یوشمیر پیشنهاد و نه او تر هغه وروسته دځینو وکیلانو غوښتن لیکو نه دو لسی جرگی دمنشی وکیل سید مبین شاه امیر له خوا ولوستل شوه او دغرمی تر ۱۲ بجو پوری بحث دوام وکړ .

دسرطان ۲۴ - دانتخاباتی معارضینو دشکایتو د اورید لو جرگه گۍ خپله لومړنی غونډه شروع کړه دغی جرگه گۍ چه له غرمی پخوا په لسو بجو یی غونډه وکړه دپکتیا دولايت دسپیری دولسوالی دکابل دولايت د ده سبز دولسوالی او د بدخشان دولايت د اشکاشم دولسوالی د انتخاباتی حوزو دو کالت په موضوع یولې بحث وکړ . همدغه راز د داخله چارو جرگه گۍ غونډه وکړه او دپا سپورت له بیی څخه اضافه

غونډی ته وځنډول شو . همدغه راز دشکایتو داوریډ لو جرگه گۍ په خپله غونډه کېښی د څلور و عریضو په باره کېښی خپلی فیصلی صادری کړی او دارالانشاء ته یی وسپار لی .

دسرطان ۲۰ - دشورا دکوی جرگه گۍ د هیئت اوومه غونډه په داسی حال کېښی چه دهغو اتلس تنه غړی حاضر و د لغمان دولايت د مرکز وکیل بناغلی عبدالکریم عمر خیل په مشرۍ له غرمی څخه وروسته جوړه شوه او په دغی غونډه کېښی چه د هیئت طرز العمل دسنا تور محمد هاشم مجد دی په وسیله مطرح شو ۲۳ ماده په اتفاق سره تعدیله ۲۴ - او ۲۵ ماده په اکثریت سره ، ۲۶ ماده په اکثریت سره تعدیله ۲۷ او ۲۸ ماده په اکثریت سره حذفه شوه .

دسرطان ۲۰ - دولسی جرگی دتجارت دچارو جرگه گۍ پخپله غونډه کېښی داچندا پرشاملو موضوعگانو باندي بحث و کړی او د هغه فیصله یی را تلو نکي غونډی ته پال کسړه .

دغه راز دشکایا تو د اورید لو دچارو جرگه گۍ پریو شمیر راغلیو عریضوباندي غور وکړ او په دی باب یی خپله فیصله صادره او دارالانشاء ته یی وسپارله . همدارنگه د داخله چارو په جرگه گۍ کېښی دقاچاقو د بندیدلود قانون د دوهم فصل پر موضوع باندي خبری وشوی .

دغه راز د بین المللی روابطو دچارو و جرگه گۍ له غرمی څخه وروسته په غونډه کېښی د افغانستان د شا هی حکومت او جاپان دحکومت تر منځ دفر هنگی موافقت لیک خپل قرار صادر او د عمومی غونډی د غور له کبله یی دارالانشاء وسپارله .

دغه موافقت لیک پخوا د افغانستان او جاپان د دواوو شا هی حکومتونو له خوا لاسلیک او د عمومی مجلس له لاری دغور لپاره دغی جرگه گۍ ته رسید لی وه .

دسرطان ۲۲ - دولسی جرگی په عمومی غونډه کېښی چه تر غرمی دمخه په (۱۱) بجو دولسی جرگی درئیس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ شروع شو له

د افغانستان کالنی

په باره کښی دی توضیحات وړکړی .

دسرطان ۲۴ - دشوری دگه هیئت نهمه غونډه دلغمان د مرکز دوکیل بنا غلی عبدالکریم عمر خیل په مشر ی له غرمی څخه وروسته په دوه نیمو بجو د نو نسوغړو په حضور جوړه شوی وه چه دهیئت منشی سنا تور محمد هاشم مجددی دیوی بلی مادی دزیا تیدلو په با ب دیو پیشنهاد طرز العمل په دی مضمون چه (ددغه طرز العمل په موادو کی هغه وخت تعدیل اوزیا توالی منځ ته راتلی شی چه دغی و خلورمه برخه یو تعدیل شوی او یازیا ت شوی پیشنهاد وړاندی کړی او زیات غړی دغه پیشنهاد تایید کړی). وړاندی کړ چه دخبرو څخه وروسته درایو په اکثریت تایید او تصویب شو .

دطرز العمل دلوستلو په وخت کی دیوه کل په حیث په ۲۱-او ۲۲ مادی کی سناتور حبیب الله هلمند ، سنا تور محمد کریم کوهی او سناتور بهرام مهرا بی یو پیشنهاد وړاندی کړ چه په ۲۱-او ۲۲ ماده کی دی نوی کتنه وشی چه په هغه با ب یو لږ خبری وشوی .

وروسته یو بل پیشنهاد غونډی ته وړاندی شو چه ۲۱-او ۲۲ مادی دی تعدیلی شی چه په لسو موافقو را یو شپږ و مخالفو رایو دریو مستکنکو رایو باندی په اکثر یت سره په نوموړی و مادو کی تعدیل وشوه .

وروسته دگلهی جرگه گڼی د هیئت دکار دورخو دټاکلو په با ب غونډی ته یو لږ پیشنهاد ونه وړاندی شول چه د خبرو اورایی اخیستلو په اثر دسنا تور محمد کریم کوهی هغه پیشنهاد چه دشنبی په ورځ یی دنه نیمو نه تر څلور نیمو بجو پوری او د دوشنبی او چار شنبی په ورځو یی د ۲ بجو څخه تر څلور نیمو بجو پوری د هیئت دکار وختونه ټاکلی و درایو په اکثریت تایید او تصویب شو .

له هغه وروسته چه د طرز العمل موادچه په دیر شو مادو کی تنظیم او منسجم شوی وو او ترپایه پوری ولوستل شو . په هغه باندی دیوه کل په ډول رای گیری وشوه چه په نتیجه کی په اولسو موافقو او دوو مخالفو رایو باندی په اکثریت سره تایید او

ټکس دپاسپور تو نو په ویشلو کښی د مامورینو د اجرااتو په څرنګوالی او د پاسپورت د اصولو لښمیریمی تعدیل په باب دیو شمیر وکیلانو په پیشنهاد بحث وکړی په نتیجه کښی درایو په اکثریت فیصله وشوه چه دغه موضوع د دارالانشاء له لاری عمو می مجلس ته وړاندی شی .

همدغه راز دجرگه گڼی له غرمی نه وروسته غونډه کښی د شاه جوی دوکیل ښاغلی غلام دستگیر شکایت چه دغور او مطالعی له پاره دغی جرگه گڼی ته په رسمی ډول رارسیدلی و تر غور لاندی ونیول شو چه په پای کښی درایو په اتفاق فیصله وشوه چه دجرگه گڼی دشنبی دورځی د سرطان ۲۷ ورځی په غونډه کښی دی د داخله وزارت معین ښاغلی الکوزی او اداری رئیس او دزایلی والی ښاغلی سخی احمد فرهاد گهون وکړی او دبخت وړ موضوعگانو په باره کښی دی د جرگه گڼی دغیو پوښتنو ته ځوابو نه ووایی .

همدارنگه دقتنین او عدلی چارو جرگه گڼی په خپله غونډه کښی د دواړو مجلسو د گه هیئت دقا نون دطر حی په باره کښی بحث او خبری وکړی .

پداسی حال کښی چه دنوموړی قانون له لسمی مادی نه وروسته په هره ماده باندی جلا جلا بحث او کلک غور وشو په پای کښی یی دنوموړی قانون په با ب خپله فیصله له یولې تعدیلا تو نه وروسته صادره کړه .

همدغه راز دشکایتو د اورید لوجرگه گڼی دیوشمیر عریضو په با ب خپلی فیصلی صادری کړی او دارالانشاء ته یی وسپارلی ددغی جرگه گڼی غونډه له غرمی نه پخوا په لس نیمو بجو شوی وه دولسی جرگسی دتجارت دچارو جرگه گڼی د دلالی داصلونامی دضمیمی په باره کښی له څو ورځی غور نه وروسته خپله فیصله صادره کړه او دارالانشاء ته یی وسپار له .

همدارنگه جرگه گڼی له غرمی نه وروسته غونډه کښی فیصله وکړه چه د جرگه گڼی د ۲۷ دنیټی د شنبی د ورځی په غونډه کښی دی د تجارت د اطاق ښاغلی رئیس گهون وکړی او د تجارت د اطاقو دفعا لیت او اساسنامی د څرگندولو

ولسی جرگه

تصویب شو .

میخندی په غرض باندی غور وکړی اودهغه
خه سره تصمیم و نیول شو چه د ملی دفاع
د وزارت د تشکیلا تو رئیس دی د ۴۹ کال
د سلطان د میاشتی د ۳۱ نیټی د چارشنی
په ورځ دجرگه کی غونډی ته ورشی او په
دی باب دی دجرگه کی دغې و پوښتنو ته
خواب ووی .

د مالی او بودجی د چارو جرگه کی غونډه
وکړه او د خپلی اجندا پر داخلی موضوعاتو
یی بحث او خبری وکړی .
دغه راز دولسی جرگی د داخله و محلی
اداری د چارو جرگه کی غونډه و کړه او دجرگه
کی دپخوانی تصمیم په اساس د داخله
وزارت معین ښاغلی الکو زی او د هغه
وزارت اداری رئیس په داسی حال کینی
چه د ده ورسره ملگری دزابل والی ښاغلی
غلام سخی احمد فرهاد هم حاضر و دجرگه
کی په غونډه کی برخه واخیسته او دمربوطو
مطرح شورو موضوعاتو په باره کینی یی
بحث وکړی او دجرگه کی دغې و پوښتنو ته
یی خواب ووی او دجرگه کی یو لپ لیکلی
پوښتنی یی دخواب ونو دلیکلو له کبله له
ځان سره یوړلی .

دغه راز دغرمی خخه وروسته دجرگه کی
په غونډه کینی دیوه وکیل په هغه پیشنهاد
باندی بحث او خبری وکړی چه د خلکو
سره دمامورینو دپیش آمد په برخه کینی
دبشری مطالعی د روابطو او نزاکت په نظر
کینی نیولو سره دولایتو نو ولسوا لپو او
د داخله دنورو اداری اجراتو د څرنګوالی
اولازمو اصلاحاتو په ځسوا وشا کینی د
داخلی وظایفو د اصول داستناد پر اساس
هغی جرگه کی ته وړاندی شوی وچه په
نتیجه کینی دجرگه کی دغې و درایو په اتفاق
دغسی فیصله وشوه چه دجرگه کیو دکار په
ورځو کینی دی د داخله چارو اودجرگه کی
غرمی ولایتو نه و گوری .

دسرطان ۲۷ - دشوری دکم هیئت لسمه
غونډه په داسی حال کینی چه نولس تنه
غرمی حاضر وو دلقمان دمركز وکیل ښاغلی
عبدالکریم عمر خیل په مشر ی وشوه . د
هیئت منشی سنا تور محمد هاشم مجددی
دکار اجندا چه د کم هیئت د اداری مدیریت

دسرطان ۲۵ - دولسی جرگی دشکایاتو
د اورید لو د چارو دجرگه کی په غونډه کی
دمراجینو پر یو شمیر عریضو باندی غور
وشو او په دی باب یی خپله فیصله
دارالانشاء ته وسپارله .

دسرطان ۲۷ - دولسی جرگی دتجارت
د چارو جرگه کی غونډه وکړه او دجرگه کی
دپخوانی تصمیم په اساس دتجارت داتاقو
نو رئیس له غرمی خخه مخکی په لسو بچو
دجرگه کی په غونډه کینی گهون وکړی اود
تجارت داتاقو نو د تشکیلا تو او اصولنامی
په باب یی دجرگه کی درئیس او غمرو
پوښتنو ته خواب ووی چه دغه سوا ل او
خواب پوره تر دوولسو بچو پوری دوام
وکړی او هم په دی ترڅ کینی یو لپ لیکلی
پوښتنی طرحه او د بیالپاره د خواب د
څرگندولو په غرض واستول شوی .
جرگه کی په دی باب زیاتی پوښتنی او
تفصیلات راتلونکی غونډی ته وخنه ولی او
تصمیم یی ونیو چه د تجارت وزیر دکتور
محمد اکبر عمر دی دجرگه کی په غونډه کینی
گهون وکړی او د تجارت داتاقونو دبو دجی
او عوایدو په باب دی دجرگه کی دغې و
پوښتنو ته خواب ووی .

له غرمی نه وروسته دجرگه کی په غونډه
کینی فیصله وشوه چه دملکی بانک او
پښتنی تجارتی بانک رئیسان دی ۴۹ کال
دسرطان د میاشتی د ۳۱ نیټی د چارشنی په
ورځ دجرگه کی په غونډه کینی برخه واخلی
او دخارجی اسعارو په باب دی دجرگه کی
دغرمی پوښتنو ته توضیحات ورکړی .
دشکایاتو داوری دلو جرگه کی د ۴۹ لمبر
لاری ددوریور گل محمد دیوه تن د عرض
دنوموړی لاری دچپه کیدلو په اثر دانهضاراتو
د دوه زره څلور سوه او اته اوپا کیلو د
شکری دضایع کولو او دغه راز دنورو مراجعینو
په څو عریضو باندی غور وکړی او خپله
فیصله یی صادر او دارالانشاء ته یسی
وسپارله .

دغه راز نو موړی جرگه کی د غرمی نه
وروسته پخپلی غونډی کی د یو تن سید حسن

د افغانستان کالنی

تربیحت لاندی و نیول شو چه درایو اخیستلو په نتیجه کینی دوکیل بایا نی اعتراض درایو په اکثریت تایید شو .

وروسته له هغه دغونډی منشی دانتخاباتو دقانون لومړی ماده چه دولسی جرگی له خوا ترتیب شوی ده ولوستل شوه چه درایو په اتفاق تایید وشو چه ددغی مادی او هغی مادی ترمنځ چه د مشرانو دجرگی له خوا ترتیب شوی وه کوم اختلاف نشته .

دولسی جرگی اومشرانو جرگی په ترتیب شوی دوهمه ماده باندی رایې واخیستلی شوی درایو په اکثریت داخبره و منل شوه چه ددغو دواړو مادو تر منځ اختلاف موجود دی چه په همدی اساس دغی یو له خوامصلی خبری وشوی او نظریی څرگندی شوی په دغه وخت کینی دوکیل لعل گل فریاد له خوا یو پیشنهاد وړاندی شو چه دغه مسئله دی دموضوع دسندونو د مطالعی تر وخته پوری چه د دواړو جرگو له خوا ترتیب اوتصویب شویدی وخنډوله شی . چه ایا ددغی ما دی په باب اختلاف شته کته .

دسناتور علی احمد بایا نی له خوا بل پیشنهاد وړاندی شو چه له پنځمی ما دی نه وروسته دی بحث شروع شی ځکه چه په دوهمه ماده کینی اختلاف نشته له یو لپه بحث نه وروسته په دی باره کینی زیات خبری راتلو نکي غونډی ته ټال شوی .

دسرطان ۲۸ - دولسی جرگی په عمومی غونډه کینی له غرمی نه پخوا په لسو بجو دهغی جرگی درئیس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشری وشوه او په پخوانیو دبحث وپ موضوعگانو په باره کینی یی خبری وکړی .

دسرطان ۲۹ - دولسی جرگی د ۴۹ کال دسرطان د میاشتی د ۲۹ نیټی د دوشنبی دورځی په عمومی غونډه کینی چه د هغی جرگی درئیس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشری جوړه شوی وه د اجندا په داخلو موضوعگانو بحث وشو غونډه دغرمی څخه وروسته تر یو یی نیمی بجی پوری روانه وه .

دسرطان ۳۰ - دولسی جرگی په غونډه

په نامه له دواړو مجلسو څخه په یوه کینی دیوی اداری دجوړیدلو په باره کینی د سناتور حبیب الله هیلمند د پیشنهاد وړاندی کول وو وړاندی کړه او تربیحت او خبرو لاندی و نیول شوه چه د بحث او رایو اخیستلو په نتیجه کینی لومړی پیشنهاد درایو په اکثریت رد شو او دوهم پیشنهاد چه دسناتور حبیب الرحمن ناصر له خوا وړاندی شوی وو دنوموړی سناتور له خوا بېرته واخیستل شو . ورپسې منشی دولسی جرگی په عنوان دستری محکمی مکتوب چه ځینی انتخاباتی مشکلات په کینی شامل وو او دولسی جرگی څخه د مشرانو جرگی ته رسیدلی و اومشرانو دجرگی له دارالانشاء څخه گپ هیئت ته سپارل شوی و غونډی ته یاد کړ چه له یو لپه بحث او رایو اخیستلو نه وروسته تجویز و نیول شو چه دمکتوب متن دی د هیئت د معلوماتو د پراختیا له باره ولوستل شی .

وروسته له هغه چه مکتوب ولوستل شو دموضوع په باره کینی بحث وشو او په نتیجه کینی دوکیل محمد اسحق عثمان له خوا پیشنهاد وشو چه دغه مکتوب دی له اجندا څخه خارج شی او د هغه یو یو نقل دی غړیو ته ورکړی شی چه په لازمو وختو کار ورڅخه واخیستل شی او یو بل پیشنهاد دوکیل عبدالغفار فراهی له خوا چه نوموړی مکتوب دی رد شی خو یو یو نقل یی دی په خصوصی ډول غړیو ته ورکړی وړاندی شو چه په دغو دواړو پیشنهاد ورا یسی واخیستلی شوی چه په نتیجه کینی یی د وکیل عبدالغفار فراهی پیشنهاد تاسیید شس .

دوکیل محمد اسحق عثمان دیوه بل پیشنهاد په مقابل کینی چه دانتخاباتو د قانون په باره کینی د دواړو جرگو اختلافی فقری دی دیوی کمیټی په واسطه چه دگپ هیئت له غړیو څخه جوړه شوی وی بیرون نویس او تنظیم شی او یو یو نقل دی غړیو ته ورکړی شی دسیناتور علی احمد بایا نی اعتراض وارد شو چه اختلافی مادی دی په خپله د هیئت د منشی له خوا بیرون نویس شی او یو یو نقل دی غړیو ته ویشل شی

ولسی جرگه

دولسو بجو پوری روانه وه .
دقتنین او عدلی چارو جرگه گمې غونډه
وکړه اودشورا د کب هیئت دقانون هغه مسوده
په دبحث د مطرح لاندی ونیو له چه دهغه
تسوید پخوا د ۷۷ کال د سرطان دمیاشتی
په ۲۰ نیټه دولسی جرگه ددو لسمی د ور
دعمو می مجلس له خوا دغور لپاره د تقنین
او عدلی چارو جرگه گمې ته وړاندی شو ی
وه او هغه مسوده چه دجرگه گمې له خوا برابره
شوی وه دیوه کل په ډول ولوستله شوه او
په دی باب پی خپله فیصله صادره او د
عمو می مجلس دغور له کبله پی دارالانشاء
ته وړاندی کړه .

دکانو اوصنایعو دچارو جرگه گمې دغرمی
څخه د مخه په لس نیمو بجو د کانسو او
صنایعو دوزارت مین ښاغلی عبدالقدوس
مجید او دهغه وزارت د صنایعو رئیس په
داسی حال کبسی چه د برینا د موسسی
رئیس هم ورسره ملگروی و دجرگه گمې
په غونډه کی گپون وکړ او دبرینا اوبغاز
دبسی دهغه توازن په باب چه د افغانستان
په ټولو سیمو کبسی په یور قم سره وی
جرگه گمې دغرمی پوښتنو ته توضیحات
ورکړل له هغه وروسته چه دغرمی موضوع
ته خاتمه ورکړی شوه دلاجوردو دقاچاق
بری په باب هم یولې بحث او پوښتنی
وشوی .

دجرگه گمې دغرمی څخه په وروسته
غونډه کبسی فیصله وشوه چه دجرگه گمې
دنن ورځی غونډی ته دی د جنگل کودفابریکی
رئیس ښاغلی چین زایی راشی اود جنگلکو
د فابریکی دچارو په باب دی توضیحات
ورکسپی .

د فواید عامی او مواصلاتو د چارو جرگه
گمې د مخابراتو دوزارت په ځوابو نو پی
بحث وکړ او په نتیجه کبسی دیولې بحث
اوخبر و څخه وروسته فیصله وشو چه د
جرگه گمې داسد د میاشتی د لومړی نیټی
پنجشنبی دور ځی په غونډه کبسی دی د
مخابراتو وزیر انجنیر محمد عظیم گران گپون
وکړی او دجرگه گمې دطررحه شوو پوښتنو
په باب دی ځواب وواپی .

دمخابراتو دوزارت د مختلفو مخابراتی
مسایلو په باب د جرگه گمې دغرمی له خوا

کی چه په یولسو بجو د پوهنوال دکتور
محمد عمر وردک په مشر ی جوړه شوی وه
لومړی دولسی جرگه دمنشی وکیل سیدمبین
شاه امیر له خوا داجندا موضوعگانی ولوستلی
شوی او پر له پسې له غرمی څخه وروسته
په دور بجو داستجاب هغه موضوع دبحث
لاندی ونیو له شوه چه د داخله اوکرنی د
ښاغلو وزیرانو څخه د ملت دنما پند گانو
له خوا تر سره کید له چه دچچی داچولوپه
اثر یوشمیر وکیلانو خپل تیاری ونیود .
غونډه له غرمی څخه وروسته دنصاب
دنه پوره کولو له کبله جوړه نشوه .

دسرطان ۳۱ - دولسی جرگه دتجارت
دچارو جرگه گمې غونډه وکړه او دجرگه گمې
دپخوانی تصمیم په اساس په لسو بجو
دملی بانک او دپښتنی تجار تی بانک د
ریاستو نو مرستیالانو دجرگه گمې په غونډو
کبسی گپون وکړ او په هیواد کبسی پی د
اسعارو دنرخونو د لوپ بدلو او دغه راز د
انفرادی تجار وسره دقالبینو دپور دموضوع
په باب پرله پسې دجرگه گمې درئیس اوغرو
پوښتنو ته ځواب وواپه او دجرگه گمې یولې
لیکلی پوښتنی پی دځواب دلیکلو له کبله د
ځانو سره یولې .

دغه راز دغرمی څخه په وروسته غونډه
کبسی جرگه گمې فیصله وکړه چه دافغانستان
بانک رئیس ښاغلی حبیب الله مالسی
اخگری دی د ۱۳۴۹ کال د اسد د میاشتی
د لومړی نیټی د پنجشنبی دور ځی په غونډه
کبسی گپون وکړی او د هغو پوښتنو په باب
دی توضیحات ورکړی چه په جرگه گمې دغرمی
په نزد شته دی .

دشکایا تو د اور بدلو دچارو دجرگه گمې
دپخوانی تصمیم په اساس له غرمی څخه
دمخه په لسو بجو د ملی دفاع دوزارت
دتشکیلا تو رئیس په داسی حال کبسی چه
دهغه وزارت د مکلفیت لوی مدیر ورسره
ملگری دهغی جرگه گمې په غونډه کبسی
گپون وکړ اودسید حسن میندی د عرض
په باب پی د جرگه گمې دغرمی پوښتنو ته
ځواب وواپه او هم پی دجرگه گمې دغرمی یولې
لیکلی پوښتنی د ځواب د لیکلو په غرض
له ځان سره یولې دجرگه گمې غونډه تر

د افغانستان کالني

درياست د ۱۳۴۹ کال د ۲۱مې نېټې ۴۵۲۴
لمبر مکتوب په مطالبو يې بحث وکړ او په
نتيجه کې يې تصميم ونيو چه د ژاندارم
او پوليسو لوی قوماندان ډگسروال
عبدالحميد دی دجرگه کې د ۴۹ کال داسد
دمياشتي ددریمی نېټې په غونډه کېسې گډون
وکړی او د محوله او داسی نورو چارو د
ضرورت ترتیب او تنظیم په درک کولوسره
دی دژاندارم پوليسو او امنیه د په کارراغلو
نفر و دشمیر په باب دی دجرگه گسې
غړو ته معلومات ورکړی .

دقتین او عدلی چارو جرگه کې غوډنه
وکړه او دقا نو نې استشاری په هغسی
موضوع یې بحث او غور وکړ چه دولسی
جرگی له خوا دیوه تن عارض عریضه د
قتین او عدلی چارودجرگه کې څخه راغوښتله
شوی وه او دغه راز نو موړی جرگه گسې
بېله کومې فاصلی څخه ددلالی داصولنامې
دضمیمې د دووما دوپړ اساس دحکومت
پر پیشنهاد بحث وکړ او په نتیجه کېسې
نوموړی دوه مادی ردی شوی او وروسته
له هغی یې دانتخابا تو د معارضیو په باب
دشکایا تو د اورید لو پر هغی استشاری
بحث وکړ چه دقتین او عدلی چارودجرگه کې
له خوا تر سره شوی وه .

دکانو او صنایعو دچارو دجرگه گسې
په غونډه کېسې چه درئیس د نایب بناغلی
غلام نقشبند په مشرۍ دغر می څخه
دمخه په لس نیمو بجو جوړه شوی وه دهغی
جرگه کې د پخوانی تصمیم په لحاظ دچنگلکو
دفابریکی رئیس بناغلی عبدالرحیم چینیازی
دنو موړی جرگه گسې په غونډه کېسې گډون
وکړ او دجرگه گسې دغر و پوښتنو ته یسی
توضیحات ورکړل .

دولسی جرگی دشکایا تو د اورید لو د
جرگه گسې په غونډه کېسې د مراجعینو دراغلو
عریضو په باب غور وشو او خپلی فیصله
یې دولسی جرگی دارالانشا ته وړاندی کړی .
د تجارت دچارو دجرگه گسې په
غوډنه کېسې د هغی جرگه گسې
دپخوانی تصمیم په اساس دافغانستان
بانک لومړی مرستیال بناغلی صلاح الدین
او د هغه بانک تجارتی لوی مدیر گډون

پخوا یولې پوښتنی شوی وی .
د داخله او محلی اداری دچارو جرگه گسې
غونډه وکړه او دجرگه گسې درا رسید لو
ځوابو نو په باب خبری وشوی .

دغه پوښتنه پخوا دجرگه گسې د مرېو لو
موضوعا نو په باب ددا خله وزارت څخه
شوی وی .

داسد لهری - د شوری دگډ هیئت په غونډه
کې چه له غرمی څخه وروسته په دوه نیمو بجو
دشلو تنو غړو په منځ کېسې د لغمان دولايت
دمرکز وکیل عبدالکریم عمر خیل په مشرۍ جوړه
شوی وه او لومړی سنا تور محمد هاشم
مجددی منشی دسنا تور قیام الدین خادم
داستغفی په باب دشمرانو دجرگې دعوومې
مجلس هغه تصویب چه دده په غرض کېسې
سناتور حاجی محمد څمکنی انتخاب شوی و
دهیئت په غونډه کېسې ولوست چه په دی
ترڅ کېسې دیو لې خبرو څخه وروسته دلومړی
نایب په حیث دسنا تور حاجی محمد څمکنی
دانتخاب په باب دسنا تور بهرام محرابی
پکتیا وال پیشنهاد طرحه شو او دحاضرینو
درايو په اتفاق سره دلومړی نایب په
حیث وټاکل شو . وروسته له هغی وکیل
محمد هاشم واسوخت د دوهم نایب ټاپاره
دخپلی کاندیدی غوښتن لیک او وکیل سید
رسول فکور د منشی دنیابت لپاره خپل
غوښتن لیک وړاندی کړ او رای گیر ی پری
وشوه چه په نتیجه کې د حاضرینو د رایو
په اتفاق سره وکیل محمد هاشم واسوخت
د دوهم نایب په حیث او وکیل سیدرسول
فکور د منشی دنایب په حیث وټاکل شول .
ددغه اداری هیئت انتخاب د سنا تور علی
احمد بایانی ، سنا تور حبیب الرحمن
ناصری ، سناتور بهرام محرابی پکتیاوال
سناتور شیر محمد نیمروز ، سناتور حبیب الله
هلمند دپیشنهاد په اساس چه د او لیت دحق
غوښتنه یې کړی وه دحاضر ی غونډی له
خوا درايو په اکثریت قبول شوی وو
صورت ومومی .

داسد ۲ - دولسی جرگی د ملی دفاع
دچارو جرگه گسې غونډه وکړه اودتشکیلا تو

ولسی جرگه

د فرهنگي چارو د جرگه گي په غونډه کېښي د حاجيو و لسوال دليسي دودانې په با ب د حاجيو دوکيل ښاغلي حاجي محمد اقبال پيشنهاد همدغه رنگه دجا ني خيلو دمخني ښوونځي دودانې او ليسي ته ددغي مخني ښوونځي دلورپو په هکله دجا ني خيلو د وکيل ښاغلي جنت خان منگل پيشنهاد چه جرگه گي ته رسيد لي وو بحث اوڅپ نه وشوه په نتيجه کېښي جرگه گي خپل وروستې فيصله د پوهني وزارت نه واستو له د بو د جي او مالسي چارو جرگه گي غونډه وکړه او په اجندا کېښي د شا ملسو موضوعا تو له جملې څخه د کابل د ښار د برښنا دښيکي دپاره د څلورنيم مليو نسو مار کو دپور تړون او همدغه رنگه د کابل د ښار د چښنگ د اوبو دښيکي دښپن مليو نو او څلور سوه زره مار کو تړون چه پخوا د افغانستان او دالما داتحادی جمهوريت موافقه ورباندی شوی وه .

همدغه رنگه په هغو شپږ مليو نپاکستاني کلدار و چه دکيمياوي سړي د اخیستلو په منظور د امریکي د متحد و ایا لتو نو څخه اخیستلی شوی وی دیوه کل په صورت په نو هورو قرار دادونو بحث وشو . په نتيجه کېښي جرگه گي دپور تنيو موضوعگانو په باب خپل قرار يو د بل پسي صادر کړ دغه دري موافقت ليکو نه پخوا دجرگه گي په څو غونډو کېښي طرحه شويدي . دغه راز دجرگه گي دغر مي څخه په وروسته غونډه کېښي د افغانستان دخورا کي او عامه اړتياو د موسسي دخورا کي موادو او د هغي موسسي دنورو مربوطو موضوع گانو په باب خبر ي وشوی چه دجرگه گي غړي داسد د مياشتي داوومي نيتي د چار شنبی په ورځ دهر کزي سيلو او دغلو د برابرولو درياست او دهغه مربوطي خانگي گوري او مامورينو ته د ويشلو په باب د خورا کي موادو دويشلو او داسي نوروچارو په برخه کېښي دژدې څخه خپلي ليد ني کتنې بشپړوي او دسيلو د څينو اجراآتو په باره کېښي دهغه درياست دمربوطو خانکو سره په تماس کېږي چه پخپله برخه کسي خپل اجراآتو تر سره کړي . د معارضينو د شکايا تو د اورید لوجرگه

وکړ او دنو موړي بانک نو ټو نو دچاپولو د لیتراف کريد تونو د پير ته کو لو اوداسي نورو مربوطو موضوعگانو په باب يی دجرگه گي دهر يوه غړي او رئيس پوښتنو ته ځواب ووايه چه په دی ترڅ کېښي يو لس ليکلي پوښتنی هم تر سره شوی اودجرگه گي فيصله بلي ورځي ته معطله شوه . دفايد عامي او مواصلا تو دچارو جرگه گي غونډه وکړه او دجرگه گي دپخواني تصميم پراساس دمخابرا تو وزير انجنير محمد عظيم گران دجرگه گي په غونډه کېښي گډون وکړ او دجرگه گي دغړو پوښتنو ته يی توضيحات ورکړل او يولې ليکلي پوښتنی يی دخواب دبرابرولو په غرض له ځان سره يوړلی .

د اسد ۳ - د ولسی جرگي دتجارت جرگه گي غونډه وکړه او د تجارت داتا قو د رياست په جوايونو چه پخوا دجرگه گي له خوا پوښتنی ځيني شوی وی تر غور اوڅپني لاندی ونيول خو څرنگه چه يوشمير نوری پوښتنی هم منځ ته راغلي دجواب اخیستلو په غرض دتجارت داتاقو رياست ته واستولی شوی . دشکا يا تو داوري دلو په جرگه گي کي په يوشمير را رسيد لو عريضو باندی غور او څپ نه وشو او دهغو په باره کېښي صادري شوی فيصلی دولسی جرگي دارالانشاء ته واستول شوی .

د داخلي او محلي د اداري جرگه گي د په خپلي غونډه کېښي دکابل په ښار کېښي دخورا کي شيانو د نرخ دنه کنترول موضوع تربحث او څپني لاندی ونيوی او دجرگه گي تصميم راتلونکی غونډی ته ټال شو .

دملي دفاع جرگه گي دپخواني تصميم له مخي تر غرمي دمخه غونډه کېښي دژاندارم او پوليسو عمومي قوماندان ښاغلي عبدالحکيم کتوازي گډون وکړ او د طرح شوی موضوع په باب يی دجرگه گي دغړو پوښتنو ته جواونه ورکړه او يولې ليکلي پوښتنی يی دخواب دبرابرولو دپاره دخان سسرره يوړلی . غونډی تر ۱۲ بجو پوری دوام وکړ .

د افغانستان کالني

دجرگه گي منشي سنا تور محمد ها شم مجددی غونډی ته يادو نه وکړه څرنگه چه په يوه پخوانی دمشرانو جرگي د تصويبونو ترمنځ اختلاف موجود دی او تر يوې اندازي پر هغه باندی بحث هم وشو . خو راتلونکي غونډی ته ځنډيده اوس په اجندا کي شامله ده پدغه ترڅ کي غونډی ته يو داسي پيشنهاد وړاندی شو چه د انتخابا تو د قانون دغتون څخه بيا تر دريمي مادی پوری دولسي جرگي تصويب دتاييد وږدی تريو لږ بحث خبر واورايو اخستلو وروسته دلسو رايو په اکثریت دپنځو مستنکو او يو ي مخالفی را ياندی تاييد او تصويب شو . څلور مه ماده تر بحث وروسته درايو په اکثریت تاييد شوه او د دغه قانون ضميمه جدول چه داخستلا فمواد و تر بحث لاندی ونيول شوه څرنگه چه دنوموړی قانون پنځمه ماده دجرگه گي دغږو لخوا داخستلا وړنده تاييد شوه او د دواړو جرگو داخستلا مواد شپږمه ماده تر بحث لاندی ونيول شوه او تر يولي خبرو وروسته فيصله بلی غونډی ته وځنډيدله .

داسد ۵ - دولسي جرگي په عمو مسی غونډه کښی چه د غرمی په ۱۲ بجو دولسي جرگي د رئيس پو هناول دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ جوړه شوی وه د مجلس اجندا دجرگي دمنشي وکيل سيد مبین شاه امير له خوا ولوستل شوه ورپسې د اجندا لومړی موضوع چه دعو می مجلس پسه وروستيو غونډو کښی تر بحث لاندی وه رای واخستل شوی او درايو په اکثریت رد شوله .

د شور ا د گډی جرگه گي ۱۳ غونډه په داسی حال کښی چه د هغی جرگي ۱۹ تنه غړی حاضر وو د لغمان ولايت دمرکز دوکيل ښاغلی عبدالکریم عمر خیل په مشرۍ تر غرمی وروسته په دوو بجو شروع شوه .

دجرگه گي منشي سنا تور محمد ها شم مجددی اعلان وکړ چه زموږ دنن ورځسی بحث دانتخا با تو پر قانون باندی دی چه په تیره غونډه کښی دغی جلسی ته ځنډول شوی وروسته له هغه چه منشي د انتخابا تو

گي په غونډه کي د معارضينو دشکایا توپر يوشمير دوسيو غور وکړ او په نتیجه کښی فيصله وشوه چه دشبرغان دنفو سو دهغی احصایي د دفتر په اساس دی د داخله وزارت د احصایي رئيس ښا غلی فقير محمد ديوه گلي دجرگه گي د ۴۹ کال داسد دمیاشتی داوومی نیتی دچار شنبی دور څی دغر می څخه دمخه دلسو بجو په غونډه کښی گډون وکړی او دجرگه گي دغږو پوښتنو ته دی ځواب وويي چه د جوز جان دو لايت دمرکز دوکيل ښاغلی عبدالکریم مخدوم په طرفداری دښاغلی مير محمد هاشم مشرف دشکایا تو او عرض په اثر منځ ته راغلی وو . دغه راز جرگه گي دغر می څخه وروسته پخپلی غونډه کښی دبد خسان دولايت دکشم او اشکا شم د ولسوا ليو دانتخابا تی جوزو د معارضينو د موضوعگانو په باب بحث وکړ او په نتیجه کښی داسی فيصله وشوه چه د دوی دمربوطی مرجع څخه دی ورځنی محضر و غوښتل شی .

داسد ۳ - دشورا دگلي جرگه گي ۱۲ غونډه په داسی حال کي چه دنو موړی جرگه گي ۱۷ تنه غړی حاضر وه دلغمان دولايت دمرکز دوکيل ښاغلی عبدالکریم عمر خیل په مشرۍ تر غرمی دمخه په لسو بجو شروع شوه او لومړی دجرگه گي دمنشي سنا تور محمد هاشم مجددی له خوايو پيشنهاد چه دجرگه گي د پنځو تنو غړی و له خوا تاييد شوی و او غوښتنه یی کوله هغه کسان چه غونډه کي دانتخابا تو دقانون غونډی ته پيشنهاد وړاندی کوی دوهمه ماده باندی دولسي جرگي اونومو نه دی نه خپریږی غونډی ته ولوستی څرنگه چه پيشنهاد دفوریت جنبه در لوده لومړی د هغه پر طرح کولو باندی را ی واخستل شوی او درايو په اکثریت تاييد شو وروسته بيا د هغه په شاو خوا کي بحث شروع شو درايو اخيستلو په نتیجه کي نوموړی پيشنهاد تاييد او تصويب شو ترهغه وروسته مجلس دنصاب څخه ولویدی او غونډه پای ته ورسید له دنو موړی جرگه گي ترغر می وروسته غونډه په داسی حال کي چه دجرگه گي ۱۷ تنه غړی حاضر وه دوکيل عبدالکریم عمر خیل په مشرۍ جوړه شوه .

ولسی جرگه

دقانون د اولی مادی په هکله د مشرانو جرگی او ولسی جرگی تصویب نه ولوستل او د دواړو جرگو مورد اختلاف موضوع باندی خبری وشوی وروسته دولسی جرگی مصوبه په یوه ترمیم سره چه دیوه پیشنهاد په اساس منځ ته راغلی او پر هسغه راوی واخستل شوی درایو په اکثریت تصویب شو .

دشپږمی مادی دب پر فقره چه دواړو جرگو اختلاف مورد ویولې بحث او خبری وشوی چه په نتیجه کبسی درایو په اکثریت دولسی جرگی مصوبه چه په هغه کبسی دانتخاب کونکو سنی ۱۸ کاله ټاکل شوی ووتاییداو تصویب شو .

داسد ۷ - دولسی جرگی د تجارت د چارو په جرگه گۍ کبسی د تجارت د اتا قو د عمومی ریاست په خواپو باندی چه پخوا پښتنی شو وی بحث وشو. له یولې بحث او خبرو څخه وروسته له دی کبله چه دنو موپی ریاست خواپو نه دجرگه گۍ دقناعت وپ ونه گرځید تصمیم ونیول شو چه په دغه باره کبسی له دغه ریاست څخه نور ی پوښتنی وکړی .

دشکایاتو د اورید لو جرگه گۍ پخپله غونډه کبسی له بحث او خبرو څخه وروسته په ځینو عریضو باندی خپله فیصله صادره کړه او دارالانشاء ته یی وسپارله .

دولسی جرگی دتقنین او عدلی چارو جرگه گۍ پخپله غونډه کبسی په هغـو عریضو باندی چه دشکایاتو د اوریدلو جرگه گۍ څخه دقانونی مسودی داحضار دپاره لیرل شوی دی . غور وکړ . په نتیجه کبسی جرگه گۍ په دغه باره کبسی خپله فیصله صادره کړه او د شکایاتو داوریدلو جرگه گۍ ته یی ولیرله .

دکانون او صنایعو په جرگه گۍ کبسی دپیرلی برښنا دبیی او داووبو دقوی دبرښنا دبیی په موضوع باندی خبری وشوی . په نتیجه کبسی فیصله وشوه چه دپیرلی برښنا په بیه کبسی دی نسبتا کموا لی راشی .

ددا څله او محلی اداری د چارو د جرگه گۍ په غونډه کبسی په اجندا پوری دمربوطو موضوعاتو په باره کبسی خبری اتری وکړی .

له غرمی نه پخوا په لسو بجو اودیرشو دقیقو داجتماعی ښیکڼو د چارو د جرگه گۍ رئیس او غړی و د خپل پخوانی تصمیم له مخی نادر شاه رو غتون ته لاپل د ناروغانو وضع او د هغه رو غتون تخنیکي او فنی خانگی یی وکتلی چه په هره بر خه کبسی د سر طیبی او موظفو ډاکترا نو له خوا د وکیلا نو پوښتنو ته توضیحات ورکول کیدل .

په پای کبسی د ځینو وکیلا نو له خوا یاد داشتو نه واخستل شول .

* دشوری دگډ هیئت څوار لسمه غونډه په در یو بجو د لغمان دولايت د مرکز وکیل ښاغلی عبدالکریم عمر خیل په مشرۍ داو ولسو غړو په حضور جوړه شوه او سنا تور محمد هاشم مجد دی منشی دولسی جرگی د (ج) فقره او د انتخا با تو د قانون (۶) مادی څخه یی د مشرانو د جرگی د (ب) فقره و لوستله او په دی باب بحث شروع او دهغه اعتراض په اثر د یولې بحث او خبرو څخه وروسته چه دولسی جرگی دتصویب څخه د (۶) مادی د (ج) فقره او د مشرانو د جرگی دتصویب څخه د (ب) فقره یوشان دی او د اختلاف وپ نه دی درای واخیستلو په اثر نوموړی اعتراض درایو په اکثریت تائید او تصویب شو .

وروسته د مشرانو د جرگی د (د) فقره او د اولسی جرگی د (۶) مادی د (ج) فقره د بحث لاندی ونیول شوه چه د یولې خبرو څخه وروسته دهغه فیصله را تلونکی غونډه یی ته وځنډول شو .

داسد ۹ - دولسی جرگی د شکایاتو داورید لو د چارو جرگه گۍ غونډه وکړه او پر یو شمیر را رسید لو عریضو یی غور وکړ او په نتیجه کبسی یی د یولې بحث او خبرو څخه وروسته خپله فیصله صادره او دارالانشاء ته و سپارله شوه .

دولسی جرگی دداخله او محلی اداری د چارو د جرگه گۍ په غونډه کبسی د تر نک او جلدک دوکیل ښاغلی الکو زانی دپیشنهاد په اساس د خوراکي موادو د نرخ په

د افغانستان کالني

پنځلسمه غونډه په داسې حال کې چه د نوموړې جرگه گي ۱۸ تنه غړي حاضر و دلغمان د مرکز و کيل ښاغلي عبدالکریم عمرخيل په مشرۍ جوړ شوی وه .

دجرگه گي منشي سنا تور نور محمد هاشم مجددي د مجلس ا جندا چه دانتخاباتو دقانون د شپږمې مادې مر بوط د مشرا نو جرگې تصويب د (ج) فقره او داو لسي جرگې تصويب د ن فقره يو ځل بسيا طرح کړه چه تر يو لې بحث او خبرو وروسته درا يو په ا تفاق داسې تصويب او تائيد شو .

که چيري دوامني محکمې له خوا مسجور او يا ليونی نه بي پيژندل شوی او ددی مادې يوه بله فقره چه ددوتنو غړو د پيشنهاده په اساس د لسو رايو په موافقت درو مخالفو رايو او څلورو مستنکفو را يو سره په لاندې ډول زياتوالي په کيښي راغي . هغه کسان چه د يوي وا کمنی محکمې له خوا د قانون سره سم د سيا سي حقو قو د محرمو لو ليو نتوب او يا مجر تسوب څخه معاف او بير ته اعاده شوی وي .

وروسته شپږمه ماده د ټولو ا جزا و سره د کل په ډول و لوستل شوه د (۱۱) موافقو څلورو مخالفو او درو مستنکفورا يو باندي تائيد او تصويب شوه د گډې جرگه گي تر غړمي وروسته غونډه چه د (۱۹) غړو په حضور د و کيل عمر خيل په مشرۍ جوړه شوه د انتخا باتو د قانون د مشرانو جرگې اتمه ماده او د و لسي جرگې (۷) ماده چه ددواړو جرگو د اختلاف مور د منشي له خوا و لوستل شوی ددواړو مادو په هکله بحث او خبري وشوی او پر هغه باندي زياتي خبري کول را تلو نکي غونډي ته و ځنډيد لي .

د اسد ۱۲ - د شورا د گډه هيئت شپاړسمه غونډه په داسې حال کيښي چه ۲۰ تنه غړي حاضر وو د لغمان د ولايت و کيل عبدالکریم عمر خيل په ريا ست له غړمي نه و روسته په دوه نيمو بجسو جوړه شوه .

د غونډې منشي سنا تور محمد هاشم د شورا د گډې جرگه گي مجددي د غونډې ا جندا چه د انتخا با تو

مو ضوع بحث او خبري و شوی او په نتيجه کي د يو لې بحث او خبرو څخه وروسته تصميم و نيول شو ددی لپاره چه په ټولو ولايتونو کي د نرخ تسوا زن وساتل شي نو درا يو په ذريعه دي پرو دکاست شي چه له دی څخه وروسته د يوه ولايت څخه بل ولايت ته د خورا کي موادو و پر ل منع نشي .

دغه راز د جرگه گي د غړمي څخه په وروسته غونډه کي فيصله وشوه چه د جرگه گي د ۴۹ کال د اسد د ۱۶ نيټي د چار شنبی د ورځي په غونډه کي دي د هو ټلونو د شرکت رئيس ښاغلي پر واني گډون و کړی او د مر بو طو مو ضوعکا نو په باب دي د جرگه گي د غړي و پو ښتنو ته خواب ووايي .

دشکا ياتو داوريدولو جرگه گي پر يو شمير را رسيد لو عريضو باندي غور و کړ او خپله فيصله يي دارالانشاء ته وسپارله . دشکا ياتو د اوريدلو د ۴۹ کال د اسد د ۷ نيټي د چار شنبی دورځي له غړمي څخه د مخه غونډه کي دانتخا باتو د معارضينو په باب فيصله شوی وه څرنگه چه دولسي جرگې درخصتي وخت نژدی دي نو د عمو مي غونډي د کار په ورځو کي دي جرگه گي له غړمي څخه وروسته د دوه نيمو بجو څخه د ما ز يگر تر پنځو بجو پوري او د جرگه گيو د کار په ورځو کيښي دي د ما سپښين له يوي بجي څخه د ما ز يگر تر څلورو بجو پوري هم کار و کړی .

دجرگه گي د هماغې ورځي د غړمي څخه په وروسته غونډه کي چه د جرگه گي ۱۹ تنه غړي حاضر و فيصله شوی وه چه له دی کبله چه دجرگه گي د چارو ټول اجراآت د محضرونو پوري اړه لري او محاضر د مر بو طو مرا جمو څخه نه دي رازسيدلي نو جرگه گي کومې نتيجه ته ونه رسيدې د مر بو طو مرا جمو څخه خوا هس کيږي چه ډير زردی محضرونه را واستوي چه د جرگه گي چاري له دی وروسته معطلې نشي .

داسد ۱۰ - د شورا د گډې جرگه گي

ولسی جرگه

ته یی و سپاره چه د زراعتی بانک دانکشاف لپاره د جهانی بانک څخه اخیستل کیری . د تقنین او عدلی چارو جرگه گۍ د عامه امنیت پر ضد د ما مورینو د جزا او جرمنو دقانون په پروژه بحث وکړ او په نتیجه کی نو موږی پروژه د هغو قانونی د لایلو په نسبت چه د جرگه په نزد مه چود و رده کړه او فیصله وشوه څرنگه چه حکومت د جزا په قانون کی ددغی موضوع ا ساسی تنظیم چه مسوده یی د ۱۳۴۷ کال څخه را هیسی دعد لیبی په وزارت کی د تدقیق لاندی ده په ښه ډول سره پیشبینی کړی ده توصیه وشی چه زر ترزره دی دقانون مسوده بشپړه او دقانونی مراحلو د تیرو لو له کبله دی ولسی جرگی ته واستوی .

* دشورا د گم هیئت اووه لسمه غونډه دنو لسو تنو غړیو په حضور د لغمان د ولایت د مرکز د وکیل ښاغلی عبدالکریم عمر خیل په ریاست له غرمی نه وروسته په دو نیمو بجو وشوه او منشی سنا تور محمد هاشم مجددی د غونډی اجندا چه د مشرانو د جرگی تصویب دانتخابا ستو قانون اوومه ماده وه یاده کړه او ویی ویل یو پیشنهاد چه د شوری د کار او تعطیل دقانون له پاره یی فوریت او لومړی حق غوښتی دی د پنځو تنو غړیو لاسلیک کړی د هیئت دار الانشاء ته رسیدلی دی . وروسته له هغه چه پیشنهاد و لوستل شو د پیشنهاد وړاندی کیدل او په هغه بحث کول درایو په اکثریت رد شول وروسته له هغه د مجلس منشی نو موږی اوومه ماده و لوستله او له یو لې بحث نه وروسته چه د پنځو بجو ترشاو خوا پوری یی د وام وکړی ځینی غړی له غونډی څخه وتل چه د نصاب دنه پوره کیدو په نسبت د مجلس پای ته رسیدل دغونډی درئیس له خوا اعلام شول .

داسه ۱۵ - دولسی جرگی دشکا یاتو داو رید لو جرگه گۍ په خپلی غونډه کی د خلم د ولسوالی د یو شمیر خلکو دعرض په باب چه د زراعتی ځمکو او څی ځایونو په موضوع کی وه غور وکړ او په نتیجه کی د یو لې بحث او خبرو څخه وروسته

دقانون د مشرانو د جرگی ۸ ماده او د ولسی جرگی ۷ ماده او ددواړو جرگو د اختلاف وپوه و لوستله او دتوبت په اساس بحث ورباندی شروع شو .

دیو لې بحث نه وروسته لسو مړی د مشرانو د جرگی داتمی مادی د تبصری په باره کښی رای واخیستله شوه او دارایو په اکثریت سره حذفه شوه . وروسته بیا د مشرانو د جرگی په ۸ ماده او د ولسی جرگی په ۷ مادو رای واخیستله شوه چه د ۱۵ موافقو رایو په اکثریت او په ۵ مستنکفو رایو سره د مشرانو د جرگی ۸ ماده د تبصری له حذفو لو څخه وروسته تائید او تصویبه شوه او همدارنگه فیصله وشوه چه په راتلونکی غونډه کښی دی د مشرانو د جرگی په ۷ ماده چه مطلقه شوی وه بحث وشی .

داسه ۱۴ - د ولسی جرگی د تجارت دچارو جرگه گۍ د ملی اجناسو اوخوابونو په موضوع کی د تجارت د وزارت په خوا بو نو باندی داسعار و د نرخ دلولیدلو د موضوع په باب چه پخوا په دی باره کسی پوښتنی شوی وی بحث وکړ . په نتیجه کی تصمیم نیول شو چه نور سوالونه او پوښتنی دی ددی له کبله چه د جرگه گۍ قناعت حاصل نشو په دی موضوع کی طرحه او خپله غوښه یی نسنی ورځی ته وځندوله .

دغه راز د جرگه گۍ د غرمی څخه په وروسته غونډه کی د مقصودی داو پدلسو په فابریکی باندی د نو موږی جرگه گۍ له خوا یو لې تحریری پوښتنی طرحه شوی چه د خوابونو د برابر و لولپاره د تجارت وزارت ته استول کیری . دشکا یاتو داو ریدلو جرگه گۍ پر یو شمیر عریضو باندی خبری کړی چه سوابق یی دانتحصاراتو د ریاست څخه را رسیدلی دی دبحث او خبرو په نتیجه کی یی په دی باب خپله فیصله صادر او دارالانشاء ته یی و سپارله .

دغه راز د جرگه گۍ د هغو پنځو ملیونو دالرو د پور په باب د یو لې غور کولو څخه وروسته خپل قرار صادر اودارالانشاء

د افغانستان گالنې

یې په دی باب خپل قرار صادر او دارالانشاء و ځنډیدل .
 ته یې و سپاره .
 دغه راز په د غې غونډه کې د فار یا ب
 دولايت د پښتون کورت دو لسوالې دیو
 شمیر هغو خلکو په عرض یا ندې بحث
 او خبرې و شوی چه دکو پراتیف د موضوع
 په باب وو او په نتیجه کې یې ددغې موضوع
 په باب هم خپل قرار صادر او دارالانشاء
 ته یې و سپاره .
 دتجارت د چارو په جرگه کې کی دتجارت
 داتاقو دریاست پر څوا بو نو بحث روان وو
 او فیصله یې د جرگه کې را تلو نکی غونډی
 ته و ځنډیدله .
 دتقین او عدلی چارو جرگه کې غونډه
 وکړه او د ۱۳ ۴۴ کال د مصارفو او عوایدو
 دتو حید په هغې موضوع یې بحث او خبرې
 وکړې چه د عمر می مجلس له خوا د غې
 جرگه کې ته د قانونی مرا حلو د تیرو لو
 له کبله رسید لی وه او په دغه باب
 د جرگه کې تصمیم را تلونکی غونډی ته
 و ځنډید .
داسد ۱۷ - دولسی جرگی د تجارت ،
 شکایاتو او رید لو ، دا خله او د محل
 دداری د تقین او عدلی چارو جرگه گپو
 غونډی و کړی او په اجندا کې په داخلو
 موضوعاتو باندي یې خبرې و کړې .
 د شکایاتو تو داو رید لو جرگه کې د یو
 شمیر مرا جمعیتو پر عرضو خبرې و کړې
 او خپلې فیصلې یې دو لسی جرگی
 دارالانشاء ته واستولې .
 ددا خله او محل دداری جرگه کې د
 محمد آغی دوکیل ښاغلی احمد زی
 پر پیشنهاد چه د پاسپورت د اصولنا مسی
 د (۱۱۰) مادی په هکله چه د پاسپورت
 موده دور کولو د نیتي څخه د یوه کال څخه
 تر پنځو کالو پوری اوږ ده شی او همدغه
 رنگه د پاسپورت د قانون د پنځمې مادی
 دحکم په استناد په هغو ولسوالیو کې چه
 روغتون او عکاسی موجود وی حکومت ته
 دی یاد داشت ورکړه شی چه د نوموړی
 مادی سره سم یا سپورت اجزا کړی .
 بحث وکړی او تر یو لړ خبرو وروسته د
 موضوع فیصله ورا تلو نکی غونډی ته

د نو موړی جرگه کې د ۴۹
 کال د اسد د ۱۴ نیتي د چار شمېنې دورخی
 د غو نډی د پخوانی تصمیم سره سم د
 هو ټلو نو د شرکت رئیس ښاغلی پروانی
 دجرگه کې په غونډه کې گپون و کړی او
 تربحث لاندې موضوع په هکله یې دجرگه
 کې د غړو پوښتنو ته ځوا بونه ور کړل
 او یو شمیر لیکلې پوښتنې یې د څوا ب
 د برابر و لو په غرض د ځان سره یو وړی .
 دعدلی او تقین د چارو د جرگه کې غونډه
 کی دجرا او دعا مه منفت پر ضد دقا نون
 دپروژي پر ضمیمه باندي چه پخوا دجرگه
 کې فیصله صادره شوی وه بحث او خبرې
 و کړی او په نتیجه کې موضوع دارالانشاء
 ته واستول شوه .
 د نو موړی جرگه کې تر غرمی وروسته
 غونډه کې د عدلی و زیر پو هند و ی
 عبدالستار سیرت گپون و کړی او د هغه
 نو و ضروری قوانینو په باب چه حکومت
 دهغو د برابرولو په هڅه کې دی دجرگه کې
 دغړو سره خبرې و کړې .
داسد ۱۸ - ولسی جرگی د مالی او
 بودجی د چارو جرگه کې له غرمی نه وروسته
 د جهانی بانک د پنځو ملیو نو ټالرو پور
 دتړون په باره کښی چه دزراعتی انکشاف
 دبانک په نامه د کر هڅې د پراختیا پښه
 غرض پخوا دافغانستان د حکومت او جهانی
 بانک تر منځ لاسلیک شوی و خپله فیصله
 صادره او دارالانشاء ته یې و سپاره له .
 دغه موافقه لیک پخوا د بین المللی
 روابطو له جرگه کې څخه تیر شوی او
 ددارالانشاء له لاری د مالی او بودجی
 د چارو جرگه کې ته و رسیدلی و .
 د ولسی جرگی د تجارت د
 جرگه کې رئیس او غړو تجارت د وزیر
 دکتور محمد اکبر عمر په بلنه تر غرمی
 وروسته په دوو بجو د پلچر څی په صنعتی
 سیمه کښی د قره قل د تجارت د پراختیا
 د موسسی د سورت د ستگاه د کتان او
 بدولو او د ممیز و پا کو لو د احمدکتنان
 او به لو او دافغان دوو یو او به لوفابریکی
 وگتلی د تجارت دوزارت یو منبع وو پل

ولسی جرگه

له خوا داجندا موضوعا نی ولوستلی شو ی او له هغی جملی څخه د پنځو ملیو نوډالرو دیور دهغه موافقت په باب دحکومت مکتوب ته په مطلق اکثریت سره د اولیت حق ورکړی شو او تر مطرح لاندی ونیو لشو چه پخوا د افغانستان دحکومت او د جهانې بانک ترمنځ دزراعتی انکشاف دپانک په نامه دکر نی دپراختیا لپاره منظور شوی و. وروسته له هغه دبین المللی روابطودمالی او بودجی اوزراعت او مالداری د چارو د جرگه کیو په تصویب نو سره دهغه موافقت لیک متن دولسی جرگی دمشی سید مجیب شاه امیر له خوا ولوستل شو او نو مو پی موافقت لیک درایو د اخیستلو په نتیجی کی درایو په اکثریت تصویب شو .

داسد ۲۱ - دشکا یتو د اوزید لوجرگه کی په یو شمیر رسید لو عریضو غور وکړ او په نتیجه کبسی یی خپله فیصله دارالانشاء ته وسپارله .

د فواید عامی او مواصلا تو جرگه کی په خپله غونډه کبسی تصمیم ونیو چه دشوری درخصتی په ورځو کبسی دجرگه گسی رئیس او غړی دی په مرکز او ولا یتو کبسی دفوا ید عامی او مخا براتو دوزارت تو پروژی وگوری .

د داخله چارو دجرگه کی په غونډه کبسی په مربوطه موضوع بحث وشو .

همدغه راز دجرگه کی له غړی نه وروسته غونډه کبسی د هغو مراجعینو د پاسپورت د اجرا په باره کبسی چه د پاسپورت داصولنامی دپنځمی مادی سره سم دی په هغو ولسوالیو کبسی چه روغتون او عکاس موجود وی اجراشی بحث وشو او په نتیجه کبسی جرگه گسی خپله فیصله صادره او دارالانشاء ته یی وسپار له خو چه مربوطو مراجعو ته یی ابلاغ کاندی .

د تقنین او عدلی چارو جرگه کی په خپله له غړی نه پخوا غونډه کبسی وروسته له هغه چه دهغی جرگه کی دمشی د بدخشانی دجرم وکیل ښاغلی واسوخت دولسی جرگی د دیارلسمی دوری له شروع څخه د دو بی د کارد دوری تر پایه پوری د اجرا اتو رپوت ولوست د تقنین او عدلی چارو د جرگه کی

چه د نو موړو د ستگا و څخه د تجارت دجرگه کی د رئیس او غړو د کتنی په وخت کبسی مربوطو انجنیرانو او کارکوونکو دفابریکو د فعالیت او چلو لو په برخه کبسی معلومات و پاندى کول .

چه ددغو دستگاؤ دولسی جرگی د تجارت دجرگه کی د رئیس او غړو کتنو څخه مقصد داوچه د تجارت دجرگه کی غړی د هغو صنعتی دستگاؤ وو دچلو لو او فعالیت سره چه د خصوصی پانگی د چولو دقانون په اساس جوړی شوی دی اشنا یی پیدا کړی .

د تجارت دجرگه کی رئیس وکیل عبدالقدوس مومند او دهغی جرگه کی غړو د خپلو کتنو په پای کبسی ددغو صناعتی دستگاؤو چه د تولید او کار د پیدا کولو په باره کبسی دهیواد د ملی اقتصاد په برخه کبسی د هغه اغیزی وستایلی او دهیواد په صنعتی کولو کبسی دپانگو اچوونکو دزیا ایستلو څخه خوینی وکړه .

د تجارت دجرگه کی غړو چه ددغو دستگاؤ و څخه کتنه وکړه د هرات د انجیل وکیل ښاغلی عبدالقدوس مومند د جرگه کی رئیس دفراه ولایت د اناز درى وکیل ښاغلی محمد جمعه عینک دجرگه کی دمشی دی .

داروزگان ولایت دچوری وکیل ښاغلی عبدالخالق برهانی ، دبادغیس ولایت دمرکز وکیل ښاغلی عبدالمجید مشوانی ، دغوردیسا بند

وکیل ښاغلی احمد جان ، دننگرهار د خوگیا نی وکیل ښاغلی خیرالله منور ، دننگرهار دنازیانو وکیل سیف الرحمن مصلح ، دمنگلو دموسی خیلو وکیل ښاغلی بختیار گل منگل ، دننگرهار د اچین وکیل ښاغلی علی محمد ، دپکتیا دگو ملی وکیل ښاغلی رمضان ، دننگرهار د کوچیانو وکیل ښاغلی حاجی الله نظر ، داروزگان د اجرستان وکیل ښاغلی عبدالستار ملا خیل ، دننگرهار د مومند درى وکیل ښاغلی سعیدالله کمالی وه .

داسد ۱۹ - دولسی جرگی په عمومی غونډه کی چه دهغی جرگی د رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشر ی جوړه شوی وه په لومړی سر کی دولسی جرگی د دمشی

د افغانستان کالسنی

رئيس د موسی کلاو کیل ښاغلی بیتوا د جرگه کې دغې یو له صمیما نه همکاري اوله دی څخه چه دجر کې ټولی غونډی دصمیمیت او هم آهنگی په فضا کېښی شویدی تشکر وکړی او ویی ویل کله چه مون په کار پیل وکړی دقوانینو اووه دیر ش مسو دی یاقانونی مواد چه دتعدیل وړوو دولسی جر گسی له دوولسمی دوری څخه دجرگه کې په دوسیو کېښی موجود و اومون سره لدی چه د کار وخت مولرو او دتقتین دجرگه کې یوشمیر محتر مو غې یو په نورو ومو قتی جرگه گپو کېښی لکه گڼ هیث او د انتخا پاتی مراضینو دشکایتو داوریډ لو په دی پر یا لی شوو چه دوه ویشت طرحه شوی موضوعکائی تر غور لاندی ونیسو او دهغو په باره کېښی فیصلی صادری او د اولسی جرگی عمو می مجلس ته وړاندی کیدو له پاره یی دارالانشاء ته وسپارو .

دتعدیل په باره کېښی دحکو مت په پیشنهاد دجرگه کې فیصله .
دمامورینو د ناوړو استفادی په با ب د یوشمیر وکیلانو په پیشنهاد دجرگه گسی فیصله .

دغه پیشنهاد د (۴۵) کال د جوزا په څلورمه نیټه کمیسیون ته سپارل شوی و . دملکی مامورینو د تر فیح او تقاعد د اصولنا می دضمیمی دپروزی په با ب د حکومت د۴۷ کال د حمل د میا شستی د یارلسمی نیټی په پیشنهاد دجرگه گسی فیصله او په څلور و مادو کېښی دجرگه کې تصویب .

دقاجاق بند ولو د قانون په پروژه دجرگه کې فیصله ، دغه پروژه د ۴۸ کال دحوت په اولسمه نیټه شوری ته استول شوی وه . دصنعتی انکشاف بانک د پروزی په با ب دحکومت د۶۴ کال دقوس دڅلورمی نیټی په پیشنهاد د جرگه کې فیصله .

دموترو دراوستلو دقانون په پروژه دجرگی فیصله .

دغه پروژه دتجارت دجرگه کې له خوا تدوین شوی وه .

دمحکو د حق الثبت او د شر کتو نود اساسنا مو د حق الثبت دفور مود قانون دپروزی په با ب د حکومت په پیشنهاد د جرگه کې فیصله .

دخرافاتو د منعه کید لو د قانون په پروژه دولسی جرگه په دوولسمه دوره کېښی د اجتماعی ښه والی دجرگه کې له خواتدوین شوی وه .

له عدلیه وزارت څخه دفتوا د اداری د لغوه کیدو په باب دحکو مت د ۴۵ کال دحمل دپنځلسمی نیټی په پیشنهاد او په عدلیه وزارت کېښی دتقتین د اداری دقانون د قانونی مرح حلو دتیر یدلو په باب دجرگه کې فیصله .

دحکو مت دقضایاوو دقانون دلو می دضمیمی په با ب د حکومت د ۴۷ کال دمیزان د دیر شمی نیټی په پیشنهاد دجرگه گسی فیصله د ۴۵ کال د سرطمان د ۲۷ نیټی د ۵۱ لمبر مکتوب په ذریعه دارالانشاء ته استول شویده .

دمحمد شریف رو کی په ضد دجرگه کې

رئيس د موسی کلاو کیل ښاغلی بیتوا د جرگه کې دغې یو له صمیما نه همکاري اوله دی څخه چه دجر کې ټولی غونډی دصمیمیت او هم آهنگی په فضا کېښی شویدی تشکر وکړی او ویی ویل کله چه مون په کار پیل وکړی دقوانینو اووه دیر ش مسو دی یاقانونی مواد چه دتعدیل وړوو دولسی جر گسی له دوولسمی دوری څخه دجرگه کې په دوسیو کېښی موجود و اومون سره لدی چه د کار وخت مولرو او دتقتین دجرگه کې یوشمیر محتر مو غې یو په نورو ومو قتی جرگه گپو کېښی لکه گڼ هیث او د انتخا پاتی مراضینو دشکایتو داوریډ لو په دی پر یا لی شوو چه دوه ویشت طرحه شوی موضوعکائی تر غور لاندی ونیسو او دهغو په باره کېښی فیصلی صادری او د اولسی جرگی عمو می مجلس ته وړاندی کیدو له پاره یی دارالانشاء ته وسپارو .

دتقتین دجرگه کې دکار د دوری د پای ته رسید و غونډه اعلام کړه ور پسی یوشمیر دجرگه کې دغې یو د ضرورت وړیو شمیر قوانین او کتا بو نه چه د عدلیه وزارت له خوا دهنډ یی په توگه دتقتین جرگه کې تسه استول شوی و د جرگه کې غې یو ته وویشل شول .

دهغو موضوعگانو په باره کېښی چه دتقتین او عدلی چارو په جرگه کې کېښی غوروربانندی وشو دجرگه کې فیصلی صادری شوی چه په دی ډول دی :

دقانون د دووتنو متخصصانو استخدام یو یی له اسلامی هیوادو څخه بل یی له اروپا یی هیوادو څخه چه د اسلامی قوانینو په عامه اداره پوری تخصیص ولری تصویب او دولسی جرگی دریاست مقام ته پیشنهاد شوه .

دسرپرست ښار والانو د خدمت د دوام په باره کېښی دحکو مت په پیشنهاد دجرگه کې فیصله .

دیاسپورت د اصولنا می د دیار لسمی مادی دتعدیل په باب دحکو مت په پیشنهاد دجرگه کې فیصله چه دولسی جرگی له دارالانشاء څخه دجرگه کې ته رسید لی و .
په افغانستان کېښی دخارجی وگړو د ۹، ۱۰، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۲۲، او ۲۳ مادو

ولسی جرگه

دكتور محمد عمر وردك په يوه ويناكښي
وويل:

دلوي او قادر خدای په نامه:

زما ډيرو گرانو ملگرو د افغانستان د
ملت محترمو نمايندگانو! له دې څخه
خوشاله يم چه دمحر مو ملگرو په سپينځلي
هېکاري سره دولسي جرگي د ديار لسلي
دوري دلومړي کال دوهمي غونډې پای ته
ورسيدي.

شوري چه د افغانستان دملت دارادي ښکار
ندوي دي دهيواد داسو او راتلو نكي وخت
په مقابل کښي داسي ستري اوعمده وظيفي
په غاږه لري چه زموږ دهيواد د خلکو دهيلو
سترگي ور ته منتظر ي دي.

زموږ دغه ستر ي ملي وظيفي هغه وخت
سرته رسپيري چه دخپل ملت د افراد و
رښتيا ني او ډير ضرور تو نه په واقع
بينی، حقيقت پالنه، خالصه بيطر في او
دښه نيت او وروري په فضا کښي په نظر
کښي ونيسو او په گډه سره د هيواد لوږ
والي او د خپلو خلکو د نيکمرغي په باره
کښي کوښښ وکړو او تصميوم نه ونيسو.
دغوسترو ملي اصولو نو او عالي هدفونو
ته درسيدي و له پاره چه د افغانستان ن دلور
تيا سبب و گرځي دهروطن دوست فرد وظيفه
ده که نارينه وي يا ښځي اوبوداگان و ي
يا زلميان په تيره بيا د ځوانو طاقتو نو او
معنوي قدر تونو وظيفه ده خو چه له يو ي
خوا دهيواد دطبقو دټولو افزادو او له بلي
خوا د دري گونو اجرايه او تقنينه په
قواوتر منځ د سا عي صميميت او برابر ي
فضا په منځ ته را وستلو کښي همگاري
وکړي چه په نتيجه کښي هغه گټي چه د
هيواد لوږتيا دقوانينو دتطبيق داجتماعي عدالت
تامين او د هيواد دخلکو ذهني او معنوي
رشد دي په بريالي ډول لاس ته را شي.
او ددغو تر قې غوښتونکو ارزو گانو دتطبيق
په رڼا کښي د ديمو کراسي دښي او چټکي
و دي له پاره چه دټولو هيله او زموږ دملت
ستر ي غوښتنې دي خدمت وکړ اي شو او
دافغانستان د ملت د معنوي پلار معظم ټولوک
همايو ني اعليحضرت ترقيادت او قيمتدارو
لارښودنو لاند ي پر مخ لار شو.

گرانو ملگرو:

دلوي خدای په حضور کښي شکر کو م

فيصله چه دقانو ني مشور ي داخيستلو له
پاره دشکا يتو داوريډلو دجرگه گي له
خوا استول شوي وه.

دسيد نجم الدين دعريضي په ياب د
جرگه گي فيصله چه دقانو ني مشور ي د
اخيستلو له پاره دتقنين جرگه گي ته استول
شوي وه.

د عبدالغني په مريو طسي پا ښو
دجرگه گي فيصله چه د شکا يتو داوريډلو
دجرگه گي له خوا دقانو ني مشور ي اخيستلو
په غرض دتقنين جرگه گي ته راجع شوي وه.
دشورا دکلي جرگه گي پر پروژه باندي
دجرگه گي فيصله:

ددغي پروزي مسوده دشوري په ۱۲ دوره
کي دعو مي مجلس له خوا جرگه گي ته
وظيفه ورکړه شوي وه او جرگه گي دنوموړي
قانون پروژه د ۴۳ مادو په دننه کي تصويب
کسره.

ددلاي د اصولو لني په حيث د حکومت
دپيشنهاد پر دوو مادو باندي دجرگه گي
فيصله چه پخوا د تجارت دجرگه گي
له خوا مطالعه شوي ده.

دتقنين او عدلي چارو جرگه گي دحکومت
دماورينو دجوایمو دجزا داصولنامي او عامه
امنيت پر ضد دجرايمو دضميمي دپروزي په باب
دحکومت پيشنهاد يي دارالانشاء ته سپارلي
دي.

همدارنگه درشوت د مخنيوي دقانو ن
او دنو موړي دنوي طرحي په مسوده هم
تقنين په جرگه گي کي پوره بحث وشو.

داسد ۲۲ - دولسي جرگي د ديار لسلي

دوري دلومړي کال دوهمي غونډي د قران
شريف دخو آيتو نو په تلاوت دافغانستان
دنيکمرغي او د هيواد دترقي غوښتنو نكي
پاچا معظم ټولوک همايو ني اعليحضرت د
روغتيا په دعا پای ته ورسيدی.

دولسي جرگي د يارلسلي دوري دلومړي
کال د دوهمو غونډو پای ته رسيدل داسد
د دوه ويشتمې ورځي له غرمي نه پخوا د
ولسي جرگي رئيس پوهنوال دكتور محمدعمر
وردك له خوا اعلام شول.

دقانون له مخي دشوري دواړي جرگي
داسد له دوه ويشتمې نيتي څخه د ميزان
تر دوه ويشتمې نيتي پوري رخصت شولي.

د افغانستان کالسی

دهغه څه په باب په بحث کښې تیره شوه چه په اجرائیه قوی په اعتماد او علا یقو پوری مربوط دی ، موږ باید دغه حقیقت ته وگورو چه دغه له نو آسای قانو ن سره سم د انتخا بی ولسی جرگی دوهمه دوره ده له همدی کیله ددغو بحثو نو ظهور یی له گټی څخه ته دی خو په دی شرط چه له جریان او فیصلو څخه گټوری نتیجی واخیستلی شی او په آینده کښی دخپل کار دلا ری دټاکلو له پاره له دغو تجربو څخه لاسمه لار پیدا کړو او پیروی یی وکړو ترڅو چه زموږ هره غونډه زموږ دکار له پاره گټوره ثابته شی او دهیواد دسیاسی تحول په بنسټ ایښودلو کښی مو برخه اخیستی وی او کله چه د دوی له رخصتی نه وروسته بیا په دغه تالار کښی سره غونډ شو ددغو نتیجو په موجب خپل کار په پوره پوهه سره پر مخ یوزو .

گوانو ملگرو :

اوس چه په عمو می مجلس اوچر گه گڼو کښی زموږ د خو میاشتمو د خدمت دوره پای ته ورسیده او زموږ د دوی قانونی رخصتی شروع کیږی اجازه راکړی چه له تاسی سره یو ځای په پوره اصلاحی سره دلو ی خدا ی له حضور څخه هیله وکړم چه زموږ محترم ملگری له ټولو موکلینو او د افغانستان د ملت دټولو افراد و سره دغه ورځی په خوشالی سره تیری کړی او موږ د ملت وکیلانو ته بریالیتوب را په برخه کاندی چه درخصتی دور خوله تیریدو لو او د هیواد داجتماعی اقتصادی او فرهنگی حالا تو له ډیری مطالعی نه وروسته په راتلو نکی وخت کښی دخپل ملت له پاره ډیر او لوی خدمتونه وکړو اودخپل گران او دیمو کرات پاچا د ترقی غوښتونکو نظر یو په تطبیق کښی ترپخوا زیات بریالی شو .

ستاسی ټولو د روغتیا ، سلامتیا او سعادت دهیواد دلوری تیا و دگران وطنوالو دنیگمر غی په هیله ژوندی دی وی افغانستان ژوندی دی وی* زموږ پاچا . لوی خدای دی تاسو ټولو ته توفیق در کړی اومرسته دی درسره وکاندی .

چه دافغانستان دیندار ملت په تیره بیا هغو فداکارو او وطن پالونکو چه په دری گونو قواو کښی وظیفه لری یا په غیر دولتی شغلو نو کښی خپل ملت ته خدمت کوی شاه دوستی ، وطن پالنه او د هیواد د سرلوری په لار کښی تل کوښښ کول د خپل ایمان رکن او دخپلو معنوی سترو افتخاراتو جز بللی او بولی یی .

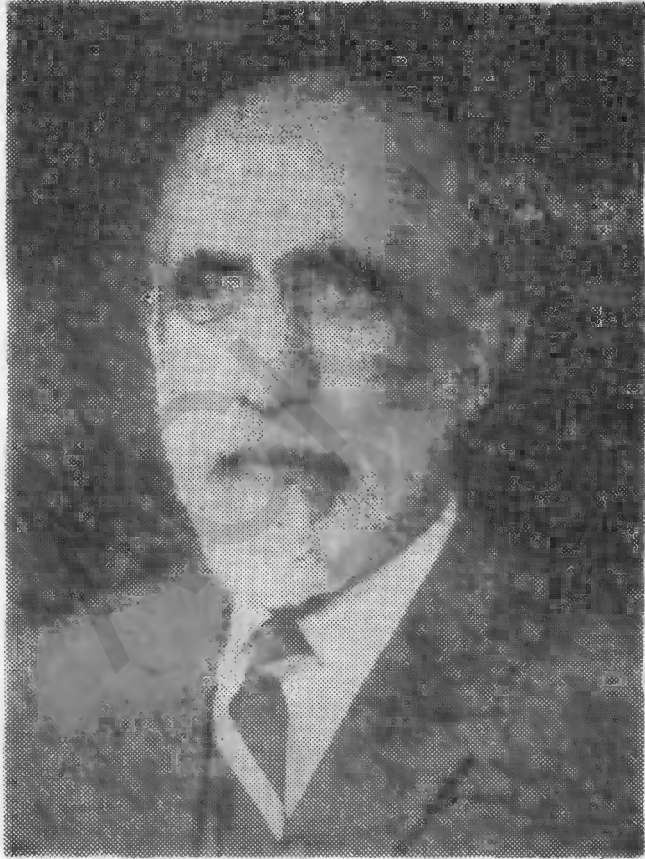
دغه څرگند واقعیت دهیواد داوسنیو وگړو دصادقا نه خدمتو نو او دراتلو نکی نسل دلویو افتخاراتو لوری ته زموږ د ډیرو هیلو سبب دی چه زموږ دهیواد دوگړو معنوی قدر تو نو ته دراستکاری خدا ی دوستی امانت داری او په پای کښی دیوه نیکمرغه اوسر لوری افغانستان په غرض دسرښندنی او فداکاری لاریښود نه کوی .

زه په داسی حال کښی چه هغو خاصو مفکورو او رویو ته چه داسای قانون له لوړو ارځښتو نو سره سم په ولسی جرگه کښی شته د دیمو کراسی دلو یو پرنسیپو نو په حکم احترام کوم او هغه د هیواد له پاره صادقانه خدمت کولو اوپا که او وطن پالو نکی مفکوره بولم موږ لازم گنو چه هغو دیمو کراتیک او واقع بینانه رویو ته چه دهیواد لوړو گټو ته متوجه او دنیگه مرغه دولسی جرگی په تالار کښی شته په درنده سترگه وگو روځکه چه دغه نظر یی دگران افغانستان دنیگمر غی له پاره دولسی جرگی دقانونی وظایفو په ساحه کښی د معقولو او منطقی تدبیرونو او تصمیم جوړولو او تفکر له پاره ډیره اغیزه لری .

انتظار کیږی وکړای شو چه چه دبیطرفی او اتفاق په فضا کښی دخپلو ځانو اودخپل هیواد دټولو افرادو له پاره ډیر خدمت کولو ښه زمینه برابره کړو او په پای کښی دیوه مترقی او نیکمرغه افغانستان په جوړولو بریالی شو .

محترم وروڼو

په خو تیرو میاشتمو کښی زموږ دغونډو یوه زیات برخه دیو شمیر قوری اوداخلی وظیفو په اصولو لاری پوری مربوط طویولپیشنهاد و او داسای قانون د ځینو موادو دتاویل او تفسیر په صورت په تیره بیا

دشوری د دیارلسمی دوری دمشرانوچرگی رئیس سناتور عبدالهادی داوی

دمشرانو په جرگه کښی

دشوری د تقنینی دپارلسمی دور ی د لومړی کال دوهمی غونډی د حوت په درویشتمه دمشرانو جرگی د رئیس له خوا پرانیستلی شوی . دمشرانو جرگی رئیس سنا تور داوی د دیار لسمی دور ی دلومړی کال د دوهمو غونډو دپرانیتلو په وخت کښی وویل : دهغو نورو لایحو دجملی څخه چه د مشرانو جرگی ته را رسیدلی دی یوه هم د ۱۳۴۹ کال انکشافی بودجه ده . په عمومی ډول ټول سنا توران په تیره بیا دبودجی او قوانینو د کمیسیون غړی باید په ډیر غور او چتگی سره ددغی بودجی په کتنه بوخت شی او خپلی نظریی د مشرانو جرگی عمومی غونډی ته وړاندی کړی .

دحوت ۲۸ - دمشرانو جرگی دما لی او بودجی دچارو په جرگه کې چه دسنا تور حبیب الله هلمند په مشر ی شوی وه، دپلان وزیر دوکتور سرابی ، دهغه وزارت دما لی رئیس بنا غلی محمد خان او دپلان رئیس بناغلی علی احمد خرم پکښی گډون کړی وو او د دولت د ۱۳۴۹ کال دانکشافی بودجی په باب یی توضیحات ورکړل .

دحمل ۵ - دمشرانو جرگی دما لی او بودجی دچارو جرگه کې غونډه چه دسنا تور حبیب الله هلمند په مشر ی جوړه شوی وه لومړی دپروان ولایت سنا تور بنا غلی بابا نی دموقت منشی په حیث وټاکل شو وروسته دکر نی او اوبولگو لو د وزارت د ۴۹ کال پرانکشافی بودجه بانندی بحث وشو .

دعدلی او قوانینو چارو دجرگه کې په غونډه کې چه د سنا تور محمد امین خوگیانی په مشر ی یی غونډه کړی وه پر یوشمیر موضوعاتو بانندی خبری وشوی او عمومی مجلس ته دوپانندی کولو په غرض دمشرانو جرگی دارالانشاء ته وسپارل شوی .

دحمل ۸ - دمشرانو جرگی دما لی او بودجی د چارو دجرگه کې په غونډه کښی

سنا تور داوی له دی څخه چه بیادمشرانو جرگی غونډی شروع شوی خوشحالی وکړه او وی ویل : چه وخت تر ټولو نعمتونو زیات ارزښت لری باید دوخت څخه په استفاده سره تر پخوانیات دخپلوقانونی وظیفو په سر ته رسولو کښی کوشښی وکړو .

سنا تور داوی زیاته کړه چه د عمومی مجلس ورځی هم هغه پخوانی ورځی دی خو څرنکه چه اوس دسنتی دکمیسیونونوکار زیات مهم دی ځکه نو د عمومی مجلس کار وځنډول شو . خو دفرصت څخه په استفاده سره مربوط کمیسیونونه وکولای شی چه خپلی ورسپارل شوی وظیفی په ښه توگه سر ته ورسوی .

دحوت ۲۴ - دمشرانو جرگی د عدلی او قوانینو د چارو جرگه کې د سنا تور محمد امین خوگیانی په مشر ی یی غونډه وکړه او په خارج کښی افغانی اتیانو د مسافرت او استوگنی اصولنامی د ځینو موادو پر تعدیل بحث او خبری نه وکړه .

د افغانستان کالنی

باندی خپرنه وکړل او د انجمن فیصلی یی د مشرانو جرگې دارالانشاء ته وسپارلی .

دجمل ۱۲ - د مشرانو جرگې په لوی په غونډه کې چه د سنا تور عبدالها دی داوی په مشرۍ شوی وه د سنا تور محمد امین یو نسی په واسطه د مدافع وکیلا نو د قانون پروژو د دو هم ځل لپاره ولوستله شوه او په هره ماده یی خبری وشوی .

دجمل ۱۵ - د مشرانو جرگې د عدلی او قوانین د چارو جرگه کې چه د سنا تور محمد امین خوگیانی په مشرۍ غونډه کړی وه د مربوطو موضوعاتو په شاوخوا کې یی خبری وکړی .

د بودجی او مالی چارو جرگه کې چه د سنا تور حبیب الله هلمند په مشرۍ یی غونډه کړی وه د اطلاعاتو او کلتور دوزارت د ۴۹ کال بودجه تر غور لاندی ونیوله .

دجمل ۱۶ - د مشرانو دجرگې په عمومی غونډه کې چه د هغی جرگې د رئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ جوړه شوی وه د مشرانو دجرگې د عدلی او قوانینو دجرگه کې طرحه دمدافعو وکیلا نو دقانون له شپږمی مادې څخه تر لسمی مادې پوری له یولې بحث او غور نه وروسته هو په هوا و دنوموړی طرحی یوولسمه ماده له زیاتوالی سره تایید او تصویب شوی .

وروسته له هغه چه نو موړی مادې د منشی سنا تور محمد امین یونسی له خوا مجلس ته ولوستل شوی په هره ماده یی رایې واخیستلی شوی .

په دغی غونډه کې چه له غرمسی نه پخوا په لسو بجو شروع او له غرمسی نه وروسته په څلور و بجو پای ته ورسیده تجویز ونیول شو چه نن دنو موړی قانون په پاتی مادو باندی خبری وشوی او رایې واخیستلی شی .

دجمل ۱۷ د مشرانو جرگې په عمومی غونډه کې چه د مشرانو جرگې د دوهم نایب

چه د سنا تور حبیب الله هلمند په مشرۍ جوړه شوی وه د فواید عامی وزیر انجنیر محمد یعقوب لملی او د هغه وزار ت میخانیکي رئیس ښاغلی غلام محمد او دیلان لوی مدیر ښاغلی محمد یونس د فتری گډون کړی وو او د فواید عامی دوزارت د ۴۹ کال د بودجی په شاوخوا کې سنا تور انسو پښتنو ته خوا بو نه ورکړل .

دجمل ۹ - د مشرانو جرگې عمومی غونډه چه د هغی جرگې د رئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ جوړه شوی وه د مدافع وکیلا نو د قانون د پروژې طرحی چه د حکومت ولسی جرگې او مشرانو جرگې د عدلی او قوانینو د چارو د جرگه کې له خوا ترتیب شوی وی ولوستل شوی .

دجمل ۱۰ - د مشرانو جرگې د سنا تور حبیب الله هلمند په مشرۍ د مالی او بودجی د چارو په جرگه کې د کرنی او اوبو لگولو دوزارت د ۱۳۴۹ کال د انکشافی بودجی په شاوخوا کې غوراوند قیق وشو .

د سنا تور محمد کریم کوهی په مشرۍ د شکاایتو نو د اوریدلو په جرگه کې د مراجعینو پر یو شمیر عریضو باندی غور او فیصله وشوه . د جرگه کې فیصلی د مشرانو جرگې دارالانشاء ته واستولی شوی .

دجمل ۱۱ - د صدارت دوهم مرستیال او دپوهنی وزیر دکتور عبدالقیوم د مشرانو دجرگې د مالی او بودجی دجرگه کې په غونډه کې سنا تور حبیب الله هلمند په مشرۍ غونډه کړی وه گډون وکړ او دپوهنی وزارت د ۱۳۴۹ کال د انکشاف په باب یی دجرگه کې دغې و پښتنو ته توضیحات ورکړل . په نوموړی غونډه کې دپوهنی دوزیر سره دیلان رئیس دکتور عبدالفتاح صدیق ، اداری رئیس عبدالغفور ، دپوهنی وزارت دپوهنی مدیر ښاغلی پاینده محمد او دکابل پوهنتون اداری لوی مدیر ښاغلی عبدالغفور عارفي هم گډون کړی وو . د شکاایتو نو د اوریدلو جرگه کې چه د سنا تور محمد کریم کوهی په مشرۍ غونډه کړی وه دیو شمیر مراجعینو پر عریضو

مشرانو جرگه

سنا تور عبدالشکور ولی په مشرۍ جوړه شوی وه د مدافع وکیلانو د قانون ۱۲ او ۱۳ ماده او د مشرانو جرگې د عدلی او قوانینو د جرگه کې طرح تریو له بحث او خبرو وروسته درایو په اکثریت تایید او تصویب شوه .

او ، ولسی جرگې دمطروحي مواد مجلس ته ولوستل شول او په هره ماده یې رایې واخیستلې شوی چه په نتیجه کښې یې د مشرانو د جرگې د عدلی او قوانینو د جرگه کې طرحه له خوارلسی مادی څخه تر شلمی مادی پورې درایو په اکثریت هر په هو تصویب شوی .

د حکومت دطر حې دیر شمه ماده چه اولسی جرگې او د مشرانو د جرگې د عدلی او قوانینو د جرگه کې حذفه کړی وه د عمو می مجلس له خوا بحث ورباندې وشو او عمو می مجلس درایو په اکثریت سره نوموړی ماده گټوره وبلله او تایید او تصویب یې کړه .

دجمل ۲۲ - د مشرانو جرگې په عمو می غونډه کې چه دهغې جرگې درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ جوړه شوی وه دمدافع دوکیلانو په قانون کې د مشرانو د جرگې د عدلی او قوانینو د جرگه کې له خوانه په هغه طرحه شوی قانون کې ۲۶ مادو په زیاتیدلو سره تصویبه او د هغه قانون د ۲۷ نه تر ۳۲ مادی پورې مادی عینا تصویبی شوی . همدارنگه په دغې غونډه کې د مشرانو د جرگې د عدلی او قوانینو د جرگه گسې دنوموړې طرحه شوی قانون یوازې ۳۳ ماده منله شوی او دنوموړې جرگه کې د طرحه شویو نورو مادو په غونډه کې د حکومت د پروژې د ۴۳ نه تر ۴۷ مادی پورې مادی منلی شوی دی او یوازې د حکومت د طرحې په ۴۷ ماده کې تعدیل راغلی دی . نوموړی مادی د سنا تور محمد امین یونسی په واسطه د مشرانو د جرگې لوی غونډې ته ولوستلې شوی .

دجمل ۲۳ - د مشرانو جرگې په عمو می غونډه کې چه دهغې جرگې درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ یې غونډه کړې

سنا تور عبدالشکور ولی په مشرۍ جوړه شوی وه د مدافع وکیلانو د قانون ۱۲ او ۱۳ ماده او د مشرانو جرگې د عدلی او قوانینو د جرگه کې طرح تریو له بحث او خبرو وروسته درایو په اکثریت تایید او تصویب شوه .

دجمل ۱۸ - د مشرانو د جرگې د بودجې او مالی چارو جرگه کې چه د سنا تور حبیب الله هلمند په مشرۍ غونډه کړی وه د اطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمود حبیبی گهوږ پکښې وکړی او د اطلاعاتو او کلتور وزارت د ۴۹ کال دانکشافی بودجې په باب کې د جرگه کې ، دغې وشفاهی پوښتنو ته ځواب ورکړی او یوشمیر لیکلی سوالونه له خان سره یووړل د اطلاعاتو او کلتور د وزارت اداری رئیس ښاغلی فضل احمد ظفر شهباز او د څېړنو لوی مدیر ښاغلی حبیب الرحمن جدیر هم د مشرانو جرگې د مالی او بودجې د جرگه کې په غونډه کې د اطلاعاتو او کلتور د وزیر سره ملگری وه .

دشکایا تو د اوریدلو جرگه کې چه د سنا تور محمد حسین په مشرۍ غونډه کړی وه دیوشمیر عارضیو عریضی ترغور لاندې ونیولې او تر فیصلی وروسته یې د مشرانو جرگې دارالانشاء ته وسپارلی . په دغه غونډه کې په کابل کې د سپین زر شرکت نما ینده ښاغلی محمد اسمان انورزاده گهون کړی وو او د نوموړې شرکت دکار کوونکو د عریضو په نسبت یې د جرگه کې دغې وسولونو ته توضیحات ورکړې . د عدلی او قوانینو د جرگه کې چه د سنا تور محمد امین خوگیانی په مشرۍ غونډه کړی وه په مربوطو موضوعگانو یې غوراوخیړنه کړه .

دجمل ۱۹ - د مشرانو د جرگې په عمو می غونډه کې چه دهغې جرگې درئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه هر کله چه د مشرانو د جرگې د عدلی او قوانینو د جرگه کې مطرو حه دمدافع وکیلانو د قانون د دوولسمی مادی تصویب د حکومت د تریب شوی پروژې له دوولسمی مادی څخه تر شلمی مادی پورې ځای نیولې او د حکومت طرحه

د افغانستان کالسي

باندی خپره وکړه او فيصلی یی وکړی او دجرگه گئی فیصلی یی دمشرانو جرگی دارالانشاء ته واستولی .
 په دغه جرگه گئی کی د پښتنی تجار تی بانک لو یو مدیرانو بنی غلی عبدالواحد، بنی غلی علی احمد زکریا او د داخله وزارت داسکانو د ریا ست لو ی مدیر بنی غلی عبدالغنی گلو ن کړی وو او دغو رسوالو نو ته یی توضیحات ورکړل .

دجمل ۲۵ - دمشرانو جرگی د عدلی او قوانینو جرگه گئی چه دسنا تور محمد امین خوگیا نی په مشر ی غونډه کړی وه په مربوطو موضوعا تو یی غور وکړی .

دمالی او بودجی په جرگه گئی کی چه دسنا تور حبیب الله هلمند په مشر ی یی غونډه کړی وه داطلا عانو او کلتور وزارت دانکشافی بودجی او د پوهنی و زارت د انکشافی بودجی پر جزئیاتو بانندی یولی خبری او خپرنی وکړی .

دشکایا یو نو د اوریدلو جرگه گئی چه دسنا تور محمد کریم کوهی په مشر ی یی غونډه کړی وه دیو شمیر عارضانو پر رارسیدلو عریضو بانندی تر غور وروسته فیصلی وکړی او خپلی فیصلی یی دمشرانو جرگی دارالانشاء ته وسپارلی .

دجمل ۲۶ - دمشرانو جرگی په عمر می غونډه کښی چه د هغی جرگی د رئیس سنا تور عبدالها دی داوی په مشر ی جوړه شوی وه دمفاع وکیلانو د اصول نامی د ۸ - ۱۰ - ۱۱ مادو په باره کښی پیشنهادونه چه دمشرانو جرگی دعدلی او قوانینو دجرگه گئی د طرح په باب وپانندی شوی وه دمشرانو جرگی د داخلی وظایفو دلایحی سره سم دسناورانو له خوا د مجلس رئیس ته وپانندی شول او د رئیس په اجازه د (۸) مادی په باره کښی پیشنهاد دسناور محمد امین یونسی له خوا مجلس ته ولوستل شو چه تر یولی بحث او خبرو وروسته د ۱۵ رایو په مقابل کښی د ۲۲ رایو په اکثریت رد شو .

وه دمفاع وکیلا نو د قانون د حکومت د پروژی ۴۸ ماده او داولسی جرگی د پروژی ۲۸ ماده دمشرانو جرگی دعدلی او قوانینو جرگه گئی د پروژی ۲۸ ماده دمشرانو جرگی منشی سنا تور محمد امین یونسی له خوا مجلس ته ولوستل شوه دیولی بحث په نتیجه کښی تجویزه نیول شو چه سنا تور محمد امین خوگیا نی، سنا تور میر احمد مولای سنا تور میر محمد شاه صدیقیان ، سنا تور دکتور عبدالوکیل، سنا تور قیام الدین خادم ، سنا تور حاجی محمد شمکنی ، سنا تور حبیب الله ناصری دی یوه فور ی موقت جرگه گئی تشکیل کړی او ددرسو پور تینو مادو څخه دی یوه واحده او منسجمه ماده د مجلس دغسپ و اکثریت په نظر کښی نیولو سره تنظیم او مجلس ته وپانندی کی په نتیجه کښی نو موپی هیئت مطلوبه ماده جوړه کړه او په عمر می مجلس کښی د ۲۶ رایو په اکثریت سره تصویب شوله ، وروسته له هغه دمشرانو جرگی د عدلی او قوانینو جرگه گئی د ۳۹ مادی طرحه شوی پروژه چه د نوموپی پروژی وروستی ماده ده د یوی برخی په تعدیل سره درایو په اکثریت سره تصویب شوه وروسته یو شمیر سناورانو د عمر می مجلس دکار د موعده په هکله پیشنهاد چه په اجندا کښی نیول شوی وو یولی بحث وشو درایو په اکثریت بانندی داقبوله شوه چه تر دی وروسته تر غرمی دمخه د ۹ بجو څخه مجلس شروع اوتریوی بجی پوری په مسلسل ډول دوام وکړی .

دجمل ۲۴ - دمشرانو جرگی دروغشتیا جرگه گئی چه دسنا تور دکتور فقیر محمد شفا په مشر ی غونډه کړی وه د تقلبی دواگانو په باب یی یولی خبری وکړی او په نتیجه کی تجویز نیول شو چه د حمل په ۳۱ نیټه ددو شنبی په ورځ دی دروغشتیا د وزارت معین دپلټنی او ددیوگانورئیسانو په جرگه گئی کی گهون وکړی اودسناورانو رسوالو نو ته دی توضیحات ورکړی .
 دشکایا تو د اوریدلو جرگه گئی چه دسنا تور محمد کریم کوهی په مشر ی یی غونډه کړی وه دیو شمیر عارضینو په عریضو

مشرانو جرگه

ورپسی د ۱۰ - او ۱۱ مادیو په باره جرگه کې دغې یو پوښتنو ته توضیحات ورکړل او لیکلې شوې یو پوښتنې یې دځواب لپاره دځان سره واخیستلې .
 په پای کې تجویز ونيول شو چه د نوموړې قانون تصویب شو یو مواد دی چاپ او وپیشل شی چه په راتلو نکی غونډه کې دکل په حیث مطالعه اورا ی واخستل شوی .

دحمل ۲۸ - دمشرانو د جرگې دسکایتو د اورید لو جرگه کې دسنا تور محمد کریم کو هی په مشر ی غونډه کړی وه او د مراجعینو په یو شمیر عریضو یې غور وکړ او د جرگه کې فیصلی د مشرانو دجرگې دارالانشاء ته وسپار له شوه .
 په دغې جرگه کې د کانو او صنایعو دوزارت دپلټنې رئیس ښاغلی رمضان علی کاظمی گډون کړی و او د یو شمیر مراجعینو د عریضو په باب یې دجرگه کې دغې یو پوښتنو ته توضیحات او تفصیلات ورکړل .
 دمالی او بودجې په جرگه کې د سناتور عبدالرزاق بالا کړزی په مشر ی دمالی او بودجې په جرگه کې دکانو او صنایعو د ۴۹ کال انکشافی بودجه دغور او تدقیق لاندی ونيوله شوه .

دثور ۱ - دمشرانو دجرگې دمالی او بودجې دچارو په جرگه کې کښی چه دسنا تور حبیب الله هلمند په مشر ی یې غونډه کړی وه دمالی دوزارت معین ښاغلی غلام محمد پوپل او دهغه وزارت د بودجې رئیس ښاغلی عبدالصمد منصور ی گډون کړی و او د دولت د ۱۳۴۹ کال د عادی بودجې د عواید واومصارفود اقلامو په باره کښی یې دجرگه کې دغې یو شفا هی پوښتنو ته ځوا بونه وویل او لیکل شوی پوښتنی یې له ځانو سره واخیستلې .

دعدلی او قوانینو دچارو په جرگه کې کښی دسنا تور محمد امین خور یا نی په مشر ی دمراجعینو په یو شمیر عریضو غور وشو او دجرگه کې فیصلی دمشرانو دجرگې دارالانشاء ته وسپار لی شوی .

**دکابل ښاروالی دوزار دالی مدیر ښاغلی عبدالحمید او د داخله وزارت د مامورینو مدیر ښاغلی عبدالرحیم دجرگه کې په غونډه کښی گډون وکړ او دیوشمیر مراجعینو د عریضو په باره کښی یې دجرگه کې دغې یو پوښتنو ته ځوا بونه وویل .
 دثور ۲ - دمشرانو دجرگې په لوښه غونډه کې چه دهغې جرگې دلو هی نایب**

دحمل ۲۹ - دسنا تور حبیب الله هلمند په مشر ی دمالی او بودجې په جرگه کې کښی دکانو او صنایعو وزیر ښاغلی امان الله منصور ی ، دهغه وزارت معین انجنیر عبدالقدوس مجید او د پلان لوی مدیر ښاغلی سلطان محمد یوسفزی گډون کړی وو اودکانو او صنایعو دوزارت ۱۳۴۹ کال دانکشافی بودجې په شاو خوا کښی یې د جرگه کې دغې یو پوښتنو ته توضیحات ورکړل .

دسنا تور میر احمد مولایی په مشر ی د داخله او ښاروالیو په جرگه کې کښی دهرات دولايت داو بی دولسو لی دیوشمیر خلکو د عریضو په شاو خوا کښی غور او تدقیق وشو .
 دسنا تور محمد امین خوگیا نی په مشر ی دعدلی او قوانینو په جرگه کې کښی دمربوطو موضوعگانو په شاو خوا کښی غور او تدقیق وشو .

دحمل ۳۱ - دمشرانو دجرگې دروغتیا په جرگه کې کی چه دسنا تور دکتور فقیر محمد شفاعت په مشر ی جوړه شو یوه دروغتیا دوزارت معین پوهاند دکتور عبدالله عمر د دواگانو دویوو رئیس دکتور سلام الدین ویس او دهغه وزارت دپلټنې رئیس دکتور حبیب دل گډون کړی و او د تقلبی دواگانو او داسی نورو مربوطو موادو په باب یې د

د افغانستان کالسی

دجر که کیو شفا هی پوښتنو ته توضیحات ورکړل او یو لړ لیکلی پوښتنی یی له خان سره واخیستلی .

دثور ۶ - دمشرانو جرگی په لویه غونډه کښی چه د هغی جرگی د رئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشری جوړه شوی وه دتیرو غونډو د خبرو په لړ کښی افغانستان ته دسیا حینو او هیپییا نو د را تگ په باب بحث او خبرو ادامه وکړه او په نتیجه کښی درایو په اکثریت فیصله وشوه چه په دی باب د مشرانو دجرگی د عدلی او قوا نینو دجرگه کی نظر په او همدا رنگه په افغانستان کښی د خارجه اتباعو د اقامت اومسافر ت داصو لنا می تمدیل شوی مادی پوره نه وی اودعمومی غونډی دغړیو دزیادو مطالبو په اساس نو موړی جرگه کی باید بیا په دی باره کښی غور وکړی او دنو موړی اصولنا می د بشپړید لو او په تیره بیا د هیپیانو د را تگ دشرايطر په شاوخوا کښی قانونی نظری تنظیمی او ترتیبی کړی او د اصولنا می دمرا تبودترسره کولو په غرض دی عمومی غونډی ته وړاندی کړی .

دثور ۷ - د مشرانو جرگی د مالی او بودجی دچارو جرگه کی چه دسنا تسور حبیب الله هلمند په مشری یی غونډه کړی وه د پوهنی دوزارت دوهم معین پوهندی محمد عارف غوثی او د نو موړی وزارت دیو دجی لوی مدیر ښاغلی پاینده محمدفقیری هم گډون کړی وو او د پوهنی وزارت د ۴۹ کال دانکشافی بودجی په باب یی دجرگه کی دغړو شفاهی پښتنو ته خوابو نه ورکړل او ځینی لیکل شوی پوښتنی یی دخواب دبرابرولو په غرض د خان سره یو پی .

دروغتیا جرگه کی چه د سنا تور پوهاند دکتور فقیر محمد شفاء په مشری غونډه کړی وه په مربوطو موضوعا تو یی څیړنه وکړه .

دشکایا تو د اورید لو جرگه کی چه دسنا تور عبدالباقی مجددی په مشری یی غونډه کړی وه د عارضینو پر پوښمیرعریضو یی غور وکړی او دجرگه کی فیصلی یی د

سنا تور محمد اسمعیل مایار په مشری . د اووه ډیر شو سنا تورانو په حضور جوړه شوی وه افغانستان ته د هیپی سیاحتو دراتگ د موضوع په نسبت چه د تیری غونډی داچندا څخه پاتی شوی وه دزابل دولايت دسنا تورا نو دولایقو د موضوع خبرو ته ترجیح ورکړی شوه .

سره له دی چه د اساسی قانون پنځو سمه ماده دولایقو تقریر د قیق دشوری پوری مربوط گنی نو په دی لحاظ تیری عمومی غونډی او ټولنی د قانونی صلاحیت سره سم دسنا تورانو دولایقو د پنځو سمی ما دی په اساس لازم تصویب نه شوی و .

څرنگه چه دزابل دولايت دمشرانوسو د جرگی دغړیو ټوب وټیځی له هماغی کمیته څخه دهماغه موظف رئیس له خوا ورکړی شوی وی نو په دی لحاظ یوی کمیته څخه د دوولایقو دور کولو د علت په اساس غونډی پورتنی فیصله دانلسو موافقورایو په اکثریت او پنځلسو مخالفو رایو اوخلور و مستنکفورایو په اساس ستری محکمی ته واستو له ترخو د همدی موضوع په باب خپله فیصله صادره او له نتیجی څخه یی په ډیرزور وخت کی د مشرانو جرگی ته خبر ورکړی .

دثور ۳ - دمشرانو د جرگی دشکا یتو د اورید لو جرگه کی دسنا تور محمدکریم کو هی په مشری غونډه وکړی او دمراجعینو په یو شمیر عریضو له غور نه وروسته یی فیصلی وکړی .
دجرگه کی فیصلی د مشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسپارلی شوی .

دثور ۵ - د مشرانو د جرگی د مالی او بودجی د چارو په جرگه کی کښی چه دسنا تور حبیب الله هلمند په مشری جوړه شوی وه د داخله وزیر انجنیر محمد بشیر لودین د محل د انکشاف رئیس ښاغلی عبدالواحد نجم او د هغه وزارت دکادستر دسروی رئیس ښاغلی نعمت الله گډون وکړی او د داخله وزارت د ۱۳۴۹ کال د انکشافی بودجی په شاوخوا کښی یی

مشرانو جرگه

مشرانو جرگه کی دارالانشاء ته واستولی .
دعوه وزارت دودجی رئیس بنا غلسی
عبدالصمد منصور او د عواید و رئیس بناغلی
میرضیاء الدین گهون وکړ او د دولت ۱۳۴۹
کال دودجی دعوايدو دخبرو په با ب یسی
دهنی جرگه کی دغې یو شفا هی پوښتنو ته
توضیحات ورکړل او لیکنی پوښتنی یی
دشواب د برابرلو لپاره د خان سره پوړلی .

دسنا تور میراحمد مولا یی په مشر یی
د داخله او بناوالیو په جرگه کی دبناری
سرویسو نو د اوسنی وضعی اودهغو داصلاح
کولو دلاروچارو په شاو خوا کی چه دغسی
جرگه کی ته رسید لی وی یولې بحث
او خبری وشوی او په نتیجه کی تصمیم
ونیول شو چه دژاندارم او پولیسولوسی
قوماندان او د ترافیکو مدیر دی دهنی جرگه
کی په ټولنه کی گهون وکړی اودجرگه کی
دغې یو پوښتنو ته دی توضیحات ورکړی .
دسنا تور محمد امین خوگیانی په مشر یی
دعدلی او قوانینو په جرگه کی کی دپلمخمری
دنسا جی دیو شمیرمامورینو د عرض ددوسی
او دنو مورپی شرکت د لیکل شوی حساب
په شاو خوا کی غور او تدقیق وشو .

دټور ۱۳ - د مشرانو دجرگه په عمومی
غونډه کښی چه دهنی جرگه د نایب
سنا تور محمد اسمعیل مایار په مشر یی
جوړه شوی وه منشی سنا تور محمد امین
یونسی مجلس ته خبرورکړ هغه کارونه
چه له ولسی جرگه او د مشرانو د جرگه له
جرگه گپو څخه دعو می مجلس په اجندا
کښی شامل شوی ور پوره فیصله شوی دی
او اوس دعو می مجلس په اجندا کښی کوم
کار نشته وروسته له هغه چه مجلس پای ته
ورسید د مشرانو دجرگه دعد لی اوقوانینو
اودشکایتو د اوریدو جرگه گپو خپلی غونډی
شروع کړلی .
دعد لی او قوانینو دچارو په جرگه کی
کښی دسنا تور محمد امین خوږ یا نی په
مشر یی په مر بولو موضوعگانو بحث او غور
وشوو .

دشکایتو داوریډلو په جرگه کی کښی
دسنا تور عبدالباقی مجد دی په مشر یی
دمراجعینو په یو شمیر عرضو غور وشواو
دجرگه کی فیصلی دمشرانو د جرگه دارالانشاء

دټور ۹ دمشرانو دجرگه په عمومی
غونډه کښی چه دهنی جرگه د رئیس
سنا تور عبدالها دی داوی په مشر یی جوړه
شوی وه لو مپی دبناری سرویسو نو د
اوسنی وضعی داصلاح په با ب دیو شمیر
سنا تورانو پیشنهاد غونډی ته دجرگه د
منشی سنا تور محمد امین یونسی په واسطه
ولوستل شو او دیو لې بحث او خبرو
څخه وروسته د رایو په اتفاق فیصله وشوه
چه دغه موضوع دی د مشرانو دجرگه د
داخله او بناوالیو لپو جرگه کی ته وسپارله
شی خو جرگه کی ددغی موضوع په شاو
خوا کښی او هم دهنی موضوع دلاروچارو
اصلاح په با ب دغو ښتنو سره په سسو
اقداما تو پیل وکړی او دخپلو اجرا آتو
او نظریو راپور دهنی جرگه کی او یی غونډی
ته وړاندی کړی .

وروسته دمشرانو دجرگه د داخلی وظایفو
په اصول کښی دنوی نظر د غوښتنی په
اساس دیو شمیر سنا تورانو پیشنهاد په
غونډه کښی دبحث لاندی و نیول شو او د
رایو په اکثریت سره رد شو .

په پای کښی د داخله او بناوالیو دجرگه
کی د منشی دوظیفی څخه دسنا تور حبیب
الرحمن ناصر ی داستغفی ورکو لو غوښتنه
اود هغه په عوض کښی دسنا تور علی احمد
بایا نی ټاکل د بحث او خبر ولان دیونیول
شو چه دهنو سنا تور غوښتنه او هم په
نوموپی جرگه کی کښی دسنا تور حاجی
محمد څمکنی او سنا تور عبدالواحدانویوال
صافی دگهون غوښتنه درایو په اکثریت
ومنله شو .

دټور ۱۲ - دمشرانو دجرگه دسنا تور
حبیب الله هلمند په مشر یی د مالی او
بودجی دچارو په جرگه کی د مالی
دوزارت معین بنا غلی غلام احمد پوپل

د افغانستان کالسی

ته واستولی شوی .

یوشمیر عریضو باندی غور وشو اودجرگه کی فیصلی دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسپار لی شوی .

په دغی جرگه کی کبسی د داخله وزارت داملاکو او اسکانو لوی مدیر بنا غلی سید محمد حسن گهون وکې اودمراجینو د خو تنو دغرض په شاوخوا کبسی یسی دجرگه کی دغړو شفا هی او لیکنو پوښتنو ته توضیحات ورکړل .

دسناتور محمد امین خوگیا نی په مشر ی عدلی او قوانینو جرگه کی دشورا دغړو دتدقیق اووژایقو دطرز او خرنکوا لی په باب دستری محکمې د مکتوب په خوا و شا کبسی خپلی نظر یی تر تیبی او لوی غونډی ته یی دوړاندی کو لو له کبله د مشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسپار لی .

دسنا تور غلام حضرت ابرا هیمی په مشر ی دکرنی په جرگه کی کی دبلخ د ولایت د دولت آباد دولسو لی دحقا بی په باب دسنا تور محمد ابرا هیم روز گانی د پيشنهاده په خواو شا کبسی او دغه راز د هلمند دسیند دحقابی دخرشایو نو او زیتون دڅنگلونو په باب دسنا تور حبیب الله هلمند دسیند دحقابی دخرشا یودپستی اوزیتون بحث او خبری وشوی او په نتیجه کبسی تجویز ونیول شو چه ذکر نی او اوبولگولو وزیر او معین دی دهغه وزارت د څنگلونو درئیس په گهون دثور د میا شتی په ۲۲ نپته دهغی جرگه کی په غونډه کبسی گهون وکړی او دغړو پوښتنو ته دی توضیحات ورکړی .

دثور ۱۶ - د مشرانو دجرگی په لوی په غونډه کبسی چه دهغی جرگی د رئیس سناتور عبدالهادی داوی په مشر ی جوړه شوی وه سنا تور محمد امین یونسی دشوری دغړی یو دغړی یو ب دتدقیق اووژایقو د طرز په موضوع کبسی دستری محکمې د متحد المان مکتوب په باب دمشرانو د جرگی دغلی او قوانینو د جرگه کی نظریه غونډی ته ولوستله چه دیو لی بحث او خبرو څخه وروسته دراوی په اکثریت سهره تایید او تصویب شوه .

دثور ۱۴ - دمشرانو دجرگی دسنا تور حبیب الله هلمند په مشر ی د مالی او بودجی دچارو په جرگه کی د میر منو دپولنی مشر ی میرمن صالحه فاروق اعتمادی او دهغه ریاست دمحاسبی مدیر بنا غلی محمد انور گهون وکې او د میر منو دپولنی ۱۳۴۹ کال دعا دی بودجی او د بنخسرو د نهضت او دهغو د فکر دروینا نه کولو په لاره کی یی د بی سوادی سره د مجا د لی دکوچنیا نو او میندو دحما یی د شیدودخوړلو دجوړولو درضا کارو میر منو دپولنی د فعالیت دگنبدورواچولو او پراختیا گلدوزی او دهغی موسسې دمربوطو شقرو نو د فعالیتو نو او داسی نورو اجتماعی گتور و خدمتو نو په خواو شا کی یی دجرگه کی دغړو پوښتنو ته توضیحات ورکړل .

دسنا تور عبدالباقی مجددی په مشر ی دشکا یتو نو د اورید لو په جرگه کی دمراجینو پر یوشمیر عریضو باندی غور وشو او دجرگه کی فیصلی دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسپار لی شوی .

په دغی جرگه کی دپښتنی تجار تی بانک دتحریرا تو مدیر بنا غلی محمد ابراهیم گهون وکې او د نو موړی بانک دیوه پخوانی خزانه دار دعرض په باب یی دجرگه کی غړو ته توضیحات ورکړل .

دثور ۱۵ - دمشرانو دجرگی د سناتور حبیب الله هلمند په مشر ی د مالی اوبودجی دچارو په جرگه کی کبسی د مخابراتو وزیر انجنیر محمد عظیم گران او دهغه وزارت دیلان او احصایی لوی مدیر بنا غلی زیور الدین یعقوبی گهون وکې اودمخابراتو د ۱۳۴۹ کال دانکشافی او عادی بودجی په خواو شا کبسی دجرگه کی دغړو شفاهی پوښتنو ته توضیحات ورکړل او نوری لیکنی پوښتنی یی د خواب دبرابرو لولپاره دځان سره یوړلی .

دسناتور عبدالباقی مجددی په مشر ی دشکا یتو د اورید لو په مشر ی دشکا یتو داوریلو په جرگه کی کبسی دمراجینو پر

مشرانو جرگه

پوری اڙه ولری دارالانشاء ته نهدی رارسیدلی اوس په اجندا کښی داسی موضوعگانو نهدی داخلی چه بحث وربا نهدی وشی . وروسته له هغه دمشرانو دجرگي رئیس سنا تور داوی د مجلس دپای ته رسیدو د اعلام په ضمن کښی وویل که چیر ی د مشرانو دجرگي جرگه گي نن هم خپلو وظیفو ته دوام ورکړی ښه به شی . ورپسی دشکا یتو د اوریدلو عدلی او قوانینو مالی او بودجی او د ملی دفاع د چارو جرگه گيو خپلی غونډی شروع کړلی . دشکا یتو د اوریدلو جرگه گي دسنا تور عبدالباقي مجددي په مشر ی د مرا جعینو په یوشمیر عریضو غور وکړ او دجرگه گي فیصلي دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپار لی شوی دعدلی او قوانینو په جرگه گي کښی دسنا تور محمد امین خور یا نی په مشر ی د مربوطو موضوعگانو په شاوخوا کښی غور وشو . د مالی او بودجی د چارو په جرگه گي کښی دسنا تور حبیب الله هلمند په مشر ی د دولت د ۱۳۴۹ کال د بودجی دعوايدو دجز په باب یولي بحث وکړی شو . د داخله او ښاروالیو د چارو په جرگه گي کښی دسنا تور میر احمد مولایي په مشر ی دسنا تورا نو په پیشنهاد غور وشو . او دیوه تن دور لی دعرض په باره کښی تجویز ونیول شو چه دټور په ۲۸ ټپه دی دملی دفاع دوزارت دتشکیلا تور رئیس د جرگه گي په غونډه کښی گهون وکړی او توضیحات دی ورکړی . دمشرانو دجرگي د مالی او بودجی د چارو دجرگه گي له غرمی نه وروسته غونډه کښی دکښی داخیستلو دتامل په باب دبانکو نو داجراآتو په باره کښی دیوشمیر سناتور رانو په پیشنهاد وغور وشو او په نتیجه کښی تجویز ونیول شو چه دټور دیویشتمی ورخی له غرمی نه وروسته په دوو بجو دی دتعمیراتی بانک او دکرهنی د بانک رئیسان په غونډه کښی گهون وکړی او دجرگه گي دغږ یو پوښتنو ته دی ځوابو نه ووايي .

دټور ۲۲ - دمشرانو جرگي دشکایا تو

دټور ۱۹ - دمشرانو دجرگي د مالی او بودجی د چارو په جرگه گي کښی چه دسنا تور حبیب الله هلمند په مشر ی یی غونډه کړی وه د ملی دفاع دوزارت دتعمیراتوعمومی رئیس تورنجنرال مراد علی ناصری . دلوزستیک رئیس تورنجنرال محمدنذیر کبیر سراج دخلور سوه بستره ایزوغتون سرانجنیر دیپلوم انجنیر عبدالقدیر او د هغه وزارت د مالی او حسابی امریناغلی محمد اکبر گهون کړی و او د ملی دفاع دوزارت د ۱۳۴۹ کال د انکشافی او عادی بودجی په باره کښی یی دجرگه گي دغږ یو د خولی پوښتنو ته ځوابو نه وویل او لیکل شوی پوښتنی یی دځوابو نو برابرولو له پاره له خانو سره واخیستلی . د داخله او ښاروالیو د چارو په جرگه گي کښی چه دسنا تور میر احمد مولایي په مشر ی غونډه کړی وه د ژاندارم او پولیسو عمومی قومندان دگروال ارکان حرب عبدالحکیم او دترا فیکو مدیر ښاغلی سعدالله یوسفی گهون وکړ او د ښاری سرویسو نو د اوسنی حالت او د هغه داصلاح کیدلو په باره کښی دجرگه گي د خولی پوښتنو ته ځوابو نه وویل اولیکل شوی پوښتنی یی د ځوابو نو د برابرولو له پاره له خانو سره واخیستلی . دعدلی او قوانینو د چارو په جرگه گي کښی دسنا تور محمد امین خور یا نی په مشر ی د پلخمري دنساجی دیوشمیر مامورینو په عریضو غور وشو او په نتیجه کښی تجویز ونیول شو چه دپلخمري د نسا جی یو واکمن نماینده دی دټور په شپږ ویشتمه ورخی دجرگه گي په غونډه کښی گهون وکړی او په دی باره کښی دی دجرگه گي دغږ یو پوښتنو ته ځوابو نه ووايي .

دټور ۲۱ - دمشرانو جرگي په عمومی غونډه کښی چه دهغی جرگي درئیس سناتور عبدالباقي داوی په مشر ی جوړه شوی وه منشی سنا تور محمد امین یونسی مجلس ته اعلام وکړ چه تر اوسه پوری لهولسی جرگي او د مشرانو دجرگي له جرگه گيو څخه داسی موضوعگانو چه په عمومی مجلس

د افغانستان کالني

او ريډلو جرگي گي چه دنسنا تور عبدالباقي مجددی په مشرۍ غونډه کړې وه په يو شمير رسيدلو عريضو باندې غور وکړي او خپلې فيصلې يې دمشرانو جرگي دارالانشاء ته واستولې او هم دشکر دري دولسو لۍ څارنوال بنا غلي محمد صادق دجرگه گي غونډې ته حاضر او ديوه تن عرض کوونکي دعريضې په باب يې د انجمن دغسې و پوښتنو ته ځوابونه وويل .

فرهنکي جرگه گي چه دنسنا تور دکتور فقير محمد شفا په مشرۍ غونډې کړې وه دهيواد ديوه هني دپراختيا په باب بحث وکړي او ځيني پيشنهادونه او طرح شوي سوالونه ورا تلو نکي غونډې ته ټال کړل. دمالي او بودجي دچارو جرگه گي چه دنسنا تور حبيب الله هيلمند په مشرۍ غونډه کړې وه په دغه غونډه کې دننگرهار دناوې دانکشافی پروژې رئيس دکتور محمد ناصر عمر کشاورز او دهغه رياست دپلان لوی مدير بنا غلي محمد صادق حميد ي او د محاسبې لوی مدير بناغلي علی شاه دجرگه گي په غونډه کې گډون وکړي او دننگرهار دناوې د۹۶ کال د انکشافی پروژې دښوونو او د شگلنو مخکو په باب يې دجرگه گي دغږو پوښتنو ته ځوابونه ورکړل دجرگه گي دغږو پوښتنو غونډه کې دبانکو نو داسا سن نامي او د مخکي ريج په باب ديو شمير سنا تورا نو پيشنهادونه تر مطالعې لاندې ونيول شوه درهنې اوتعميرا تي بانک رئيس بنا غلي عصمت الله عنايت سراج او دهغه بانک مرستيال بنا غلي اعتبارز ي او دکړهني دانکشافی بانک ادارې مرستيال بنا غلي عبدالغفور ابوي په دغه غونډه کې گډون وکړي او دنسنا تورانو سوالونه ته ځوابونه ورکړل او يو شمير ليکلي پوښتنې يې د ځواب دبرابرولو په غرض د ځان سره يووړې .

دمالي او بودجي جرگه گي چه دنسنا تور حبيب الله هيلمند په مشرۍ غونډه کړې وه دنسنا تور ددولت د ۱۳۴۹ کال دبو دجی دعايدا تو په برخه باندې غور او څيړنه وکړه . دکړهني او اېولوگولو جرگه گي چه دحاجي غلام حضرت ابراهيمي په مشرۍ يې غونډه کړې وه په مربوطو موضوعو عگانو غور او څيړنه وکړه .

دمشرانو دجرگي د عمومي غونډې په شروع کېښي چه د هني جرگي دلومړي نايب سناتور محمد اسمعيل مایار په مشرۍ جوړه شوي وه دنسني سنا تور محمدامين يونسي له خوا بيا هم سنا تورا نو ته څيړنه ورکړې شو چه د مجلس په اجندا کېښي کوم داسي کار نشته چه دعومي مجلس په فيصله پورې اړه ولري . وروسته له هغه سنا تور مایار د مجلس ختم اعلام کړ او د غږ يو تو جه يې دجرگه گيو کارو ته وگرځوله .

دعدلي او قوا نينو د چارو په جرگه گي کېښي دنسنا تور محمد امين خوږياني په مشرۍ دملکي ما مورينو د تر فيع اوتقاعد داستخدام داصول لنامي ۱۶۵ مادي دا خبري فقري ذ تعديل په باره کېښي دولسي جرگي د ۴۸ کال د اسد د شلمې نېټې د فيصلې په شاوخوا کېښي يو لي خبري و شوي .

دمشرانو جرگي دشکاياتو داوړيدلو جرگه گي غونډه چه دنسنا تور عبدالباقي مجددی په مشرۍ جوړه شوي او دنسنا تور حبيب الله هيلمند په مشرۍ غونډه کړې وه دنسنا تور ددولت د ۱۳۴۹ کال دبو دجی دعايدا تو په برخه باندې غور او څيړنه وکړه . دکړهني او اېولوگولو جرگه گي چه دحاجي غلام حضرت ابراهيمي په مشرۍ يې غونډه کړې وه په مربوطو موضوعو عگانو غور او څيړنه وکړه .

دمشرانو جرگي دشکاياتو داوړيدلو جرگه گي غونډه چه دنسنا تور عبدالباقي مجددی په مشرۍ جوړه شوي او دنسنا تور حبيب الله هيلمند په مشرۍ غونډه کړې وه دنسنا تور ددولت د ۱۳۴۹ کال دبو دجی دعايدا تو په برخه باندې غور او څيړنه وکړه . دکړهني او اېولوگولو جرگه گي چه دحاجي غلام حضرت ابراهيمي په مشرۍ يې غونډه کړې وه په مربوطو موضوعو عگانو غور او څيړنه وکړه .

د ۲۲ - دمشرانو جرگي دشکاياتو داوړيدلو جرگه گي غونډه چه دنسنا تور عبدالباقي مجددی په مشرۍ جوړه شوي وه دمراجينو يوشمير عريضې تر غور

مشرانو جرگه

د ۲۶ - د مشرانو د جرگې د مالي او بودجې د چارو په جرگه کې د سنا د دفتري لومړي مرستيال ښاغلي عبدالله يفتلي د ښاغلي صدراعظم د دفتر رئيس ښاغلي کاظمي او د سنا د دپارلماني روابطو رئيس پوهندوي محمد ياسين نسيمي د مالي وزارت د دعوايدو رئيس ښاغلي مير ضياء الدين ديو د جې رئيس ښاغلي عبدالاحد منصوري او د پلان وزارت مالي رئيس ښاغلي محمد خان او د طرحې او توحيد لوی مدير د کتور نثارعلي نثار گپون کړي و او د دولت د ۱۳۴۹ کال د بودجې د دعوايدو د پرځي په باره کې يې د جرگه کې د غږ يو د خو لي پوښتنو ته خوا بونه وويل .

د خارجې او بين المللي چارو جرگه کې له غرمې نه وروسته غونډه کېښي د سنا تور عبدالحميد عزيز په مشرۍ له جېاني بانک څخه د فرعي واټونو د جوړولو او لويو لارو د ساتنې اوڅارنې په غرض د پنځو ميليونو دالرو د پور په شاوخوا کېښي غور و شو . په دغه جرگه کې کېښي د پلان دوزارت مالي رئيس ښاغلي محمد خان گپون کړي او د جرگه کې د غږ يو پوښتنو ته يې خوا بونه وويل .

د ۲۷ - د مشرانو د جرگې د خارجې او بين المللي چارو په جرگه کې د جېاني بانک څخه د لويو لارو د ساتنې اوڅارنې او فرعي واټونو د جوړولو له کبله د پنځو ميليونو دالرو د پور او د غور بند د پروژې د ما مورينو د معا شو نو لپاره د بلاغوض مرستې په ډول د ملگرو ملتو د و جې صندوق څخه د هغې موسسې د انکشاف پروگرام په اساس د يو مليو نو او لکه او پنځو س زره دالرو کريدت پسه شاوخوا کې تدقيق و شو او په نتيجه کېښي دولسي جرگې د تصويب په اساس نوموړې پور او کريدت تا ييد او تصويب کړ او د جرگه کې نظر په د مشرانو د جرگې دارالانشاء ته و سپار له شوه خو د اصولي مراتبو د تيرولو له کبله يې د مشرانو د جرگې لوی غونډې ته وپاندي کړي .

همدا راز فيصله وشوه چه د جو زا په دوهمه نېټه د شنبې په ورځ د سرويسونو د شرکت ښاغلي رئيس د جرگه کې په غونډه کېښي گپون وکړي او د جرگه کې د غږ يو پوښتنو ته دې خوا بونه ووايي .

د عدلي او قوا نينو د چارو په جرگه کې کېښي د سنا تور محمد امين خوند ياني په مشرۍ د سنا جې د شرکت رئيس ښاغلي محمد جعفر مختار زاده او د نو موړي شرکت قانوني مشاور ښاغلي سيد ابراهيم عالم شاهي او د ما مورينو مدير ښاغلي عبدالولي گپون کړي و او د هغه شرکت د پوښتمن ما مورينو د غرض په باره کې يې د جرگه کې د غږ يو پوښتنو ته يې خوا بونه وويل .

همدغه راز د هېبې سيا حانو د ملکي مامورينو د ترفيع او تقاعد د اصولو لنامې د شپاړسمې مادې د وروستي فقرې او د

د افغانستان کالسی

څخه وه د جرگه گي د غږ و شفا هي پوښتنو ته تو ضيحات ور کړل او ليکلي پوښتنی يی د خواب د برابر و لو لپاره د خان سره يو پ لي .

د سنا تور محمد امين خو کيانی په مشري د عدلي او قوا نينو د چارو په جرگه گي کې د تيليفون دقانون په مو ادو چه د تقينی فرمان په اثر نافذشوی ونوی نظر واچول شو .

د سناتور محمد جعفر عسکری په مشري دملي دفاع دچارو په جرگه گي کې په مربوطو مو ضو عگانو باندي خبری و شوی او په نتیجه کې تجویز و نيول شو چه د جو زا د میاشتی د پنځمی نیتی د سه شنبی په ورځ دملي دفاع دوزارت د تشکیلا تو ر نیس دی دجرگه گي په غونډه کې گپون و کړی او د جرگه گي د غړو مربوطو پو ښتنو ته د ی تو ضيحات ور کړی .

د سناتور عبد اليا قی مجددي په مشري د شکا يتو داو رید لو د چارو په جرگه گي کې د مرا جینو پر یو شمیر عریضو باندي غور و شو او د جرگه گي فیصلي د مشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپار لی شوی .

د سناتور حبیب الله هیلمند په مشري دغرمی څخه وروسته د مالی او بو د جی د چارو په غونډه کې د کابل سر پر ست ښاروا ل ښاغلی محمد کبیر نو ر ستا نی او د ښاروا لی د کار او سا ختمان ر نیس ښاغلی محمد بصیر سمیعی گپون و کړ او د کابل ښاروا لی د ۱۳۴۹ کال د عا دی او انکشافی بو د جی په باب یی د جرگه گي د غړو پو ښتنو ته تو ضيحات ور کړل .

د ۳۰ - د مشرانو جرگي
عمو می غونډه چه د هغی جرگي د رئیس سناتور عبدالهادی داوی په مشري جو په شوی وه د لویو لارو د ساتنی او څار نی تپاره د جهانی بانک د پنځو ملیو نو دالرو پوراو د پرو ژو د مشا و ریڼو د لگښتونو تپاره د ملگرو ملتو د موسسی د و جسی صندوق د ((یو ملیون شپږ سوه پنځه دیرش زره)) دالروبی عوض مرستی په باب د مشرانو جرگي د څا رجه او بین المللی چارو د جرگه گي نظر په مو افقت نامه

د سناتور پو هاند د کتور فقیر محمد شفا په مشري در وغتیا او پو هنی په جرگه گي کې په مرکز او ولا يتونو کې د پوهنی د سویی د لوږ و لو او پرا ختیا په خوا و شا کی بحث او خبری و شوی په نتیجه کې تجویز وشو چه د جو زا د اوومی نیتی د پنجنشینی په ورځ د صدارت دو هم مرستیال او د پو هنی و زیر د کتور عبدالقیوم دی د نو موړی جرگه گي په ټولنه کې گپون و کړی او د غږ و پو ښتنو ته دی تو ضيحات ور کړی .

د سناتور عبدالباقي مجددي په مشري د شکا يتو داوریه لو په جرگه گي کې دمراجینو پریو شمیر عریضو باندي غورو شو او د جرگه گي فیصلي د مشرانو دجرگي دارالانشاء ته واستولی شوی .

د سنا تور حبیب الله هیلمند په مشري د بودجی او مالی په جرگي کې د کابل پوهنتون ر نیس پو هاند سید عبدالقادر بهاء او د هغه ریاست اداری لوی مدیر ښاغلی عبدالغفور عارفی گپون و کړ او د کابل پو هنتون د ریاست عادی او انکشافی بودجی په خوا و شا کی یی د جرگه گي د غړو پو ښتنو ته تو ضيحات ور کړل .

د ۲۸ - د مشرانو د جرگي د سناتور
حبیب الله هیلمند په مشري د مالی او بودجی دچارو په جرگه گي کې د کبني د هوايي ملکی رئیس ښاغلی سردار سلطان محمود غا زی او د هغه ریاست د محاسبی مدیر ښاغلی میر محمد کسریم گد ون و کړ او د هوايي ملکی دریاست د ۱۳۴۹ کال دعادی او انکشافی بودجی په باب دجرگه گي دغړو پوښتنو ته د سنا تور حاجی غلام حضرت ابرا هیمی په مشري دکر نی او اوبو لگولو د چارو په جرگه گي کې د کرني او اوبو لگو لو دوزارت معین د کتور محمد احسان رفیق او د هغه و زارت د څنگلونو او شنو قو او رئیس ښاغلی محمد حسین کشیتیار او د اوبو لگو لسو او انجنیر رئیس دکتور محمد طیب بقا یی گپون و کړ او د بلخ دولايت د د و لت آباد دولسوالی د حقا بی په شاوخواکی یی چه دجرگه گي دبحث وړو مو ضو عا تو له جملی

مشرانو جرگه

دجرگه گي نظر يي د مشرانو جرگي د عمومي منشي سناتور محمد امين يونسي له خوا په مجلس كې و لوستل شوه او تر يو لږ بحث او خبرو وروسته درا يو په اكثریت تصويب و شو چه د غه موضوع دي په رسمي توگه و لسې جرگي ته وا ستولشي چه د محاكمو د صلاحيت او تشكيلا تسو پر اصو لنا مه باندې د بحث به وخت كي

د غه مراتب په نظر كي ونيسي .
د وروسته بيا د ملكي ما مورينو د تر فيع او تقاعد داصو لنا مي ۱۶ مادي د تعد يل په باب دولسي جرگي د ۴۸ كال د اسند د عياشتي د ۲۰ نيتي فيصله او د مشرانو جرگي د عدلي او قوا نينو جرگه گي په نظريه و لوستل شوه چه په نتيجه كښي تر يو لږ بحث وروسته د مشرانو جرگي ، د عدلي او قوا نينو د چارو جرگه گي په نظر يه تر حذف او تعديل وروسته تصويپ شوه .

د جوزا ۴ - د مشرانو جرگي د مالي او بودجي د چارو جرگه گي چه د سنا تو ر حبيب الله هلمند په مشري يي غونډه كړي وه د كورونو جوړ و لو او د ښار جوړولو د موسسي عمومي ر ئيس ښاغلي محمد سرور عمر د پلان وزارت د پلان ر ئيس ښاغلي علي محمد خرم او د ښار جوړولو د رياست د بودجي او املا كو مدير ښاغلي خان محمد په د غه غونډه كي گډون كړي وو . او د نوموړي رياست د ۴۹ كال د عادي او انكشاف ي بودجي په باب يي دجرگه گي د غړو پوښتنو ته جوابونه وركړل دجرگه گي تر غرمي وروسته غونډه كي د پروان ولايت د ابو لگو لو د پسر و ئي ر ئيس انجنير عبدالمجيب او د پلان وزارت د پلان ر ئيس گډون و كړي او د هغه رياست د ۴۹ كال د انكشاف ي بودجي او همدغه رنگه د غز ني د سرده د پروزي ر ئيس ښاغلي غلام علي د ۴۹ كال د انكشاف ي بودجي په شاوخوا كي دجرگه گي د غړو پوښتنو ته تو ضيحات وركړه .

د شكاياتو داوريدلو جرگه گي غونډه چه د سنا تور عبد ا لباقي مجد دي په مشري شوي وه پر يو شمير را رسيد لو عريضو باندې غور و شو او د جرگه گي فيصلې د مشرانو جرگي دار الانشاء تسه

او مربوطي پاني د مشرانو جرگي د منشي سنا تور محمد امين يونسي له خوا غونډي ته و لوستل شوه د سنا تور انو له خوا تر يو لږ بحث او خبرو وروسته درا يو په اكثریت تا ييد او تصويپ شوه دا موضوع پخوا د ولسي جرگي له خوا هم تصويپ شوي وه .

د جوزا ۲ - د مشرانو د جرگي د سناتور حبيب الله هيلمند په مشري د مالي او بودجي د چارو په جرگه گي كښي دروغتيا وزير پوهاند دكتور محمد ابرا هيم مجيد سر اج او د هغه وزارت د پلان او تشكيلا تورئيس دكتور رؤف روښان گډون و كي او دروغتيا د وزارت د ۱۳۴۹ كال د عادي او انكشاف ي بودجي په خوا و شا كښي يي د جرگه گي د غړو پوښتنو ته تو ضيحات وركړل .
د غه راز د جرگه گي د غرمي خڅه په وروسته غونډه كښي د پكتيا د ولا يست د پرا ختيا درياست مرستيال ډگر من سردار خان خاخي او د پلان وزارت د پلان ر ئيس ښاغلي علي احمد خرم گډون و كي او د هغه رياست د انكشاف ي بودجي په باب يي د جرگه گي د غړو پوښتنو ته تو ضيحات وركړل .

د سناتور مير احمد مولا يي په مشري د داخله او ښاروا ليو په جرگه گي كښي د سرويس د شركت د ر ئيس ښاغلي حفيظ الله رحيمي گډون و كي او د ښاري سرويسو نو داوسني و ضعي او د هغه د اصلاح د لارو چارو په باب يي د جرگه گي د غړو پوښتنو ته تو ضيحات وركړل اوليكني پوښتني يي د خواب د برابر ولو لپاره د خان سره يوړ لي .
د سناتور محمد امين خو گياني په مشري د عدلي او قوانينو په جرگه گي كښي د تيلفون د محصول د قانون د موادو په خواشاو كي نوي كتنه او تدقيق وشو .

د جوزا ۳ - د مشرانو جرگي په عمومي غونډه كي چه د نوموړي جرگه لومړي نائيب د سناتور محمد اسماعيل مايار په مشري جوړ شوي وه لومړي داستينا ف د محاكمو د لغو كولو په نسبت ديو شمير سناتورا نو پيشنهاد د مشرانو جرگه د عدلي او قوانينو

د افغانستان کالينی

وسپار ل شوی .
دروغتیا پو هنی اطلاعا تو او کلتور د چارو جرگه کې چې د سنا تور پو هاند د کتور فقیر محمد شفا په مشرۍ جوړه شوی وه پر مر بو طو موضوعا تو یی غور او خپر نه و کړه .

د چوڅا ۱۶ - د مشرانو د جرگې دملي دفاع د چارو په جرگه کې کښی د سنا تور محمد جعفر عسکری په مشرۍ د ملی دفاع

د چوڅا ۹ - د مشرانو د جرگې د مالی او بودجی د چارو په جرگه کې کښی دسنا تور حبیب الله هلمند په مشرۍ عد لیه و زیر ښاغلی عبد الستار سیرت گډون کړی و او دهغه وزارت د ۱۳۴۹ کال د عا دی بودجی په باره کښی ئی د جرگه کې د غر یسو د خولې پو ښتنو ته ځوابونه وویل اولیکل شوی پوښتنی ئی د ځوابو نو دبراه رو لسو له پاره ځان سره واخیستلی .

د مالی او بودجی د چارو په جرگه کې کښی د سنا تور حبیب الله هلمند په مشرۍ د تجارت و زیر د کتور محمد اکبر عمر ، دپلان دوزارت دپلان رئیس ښاغلی علی احمد خرم ، د تجارت دوزارت اداری رئیس ښا غلی عبدالرشید ، او د بودجی مدیر ښا غلی گل محمد پوپل گډون کړی و او دهغه وزارت دعادی او انکشافی بودجی په باره کښی ئی د جرگه کې د غر یو پوښتنو ته ځوابونه وویل .

دشکا یتو داو ریدلو په جرگه کې کښی د سنا تور عبد الیا قی مجددی په مشرۍ د مراجعینو په یو شمیر عریضو غور وشو او د جرگه کې فیصلی د مشرانو د جرگې دار الانشاء ته واستولی شوی .

د یو هنتون د ریاست اداری لوی مدیر ښاغلی عبدالغفور عارض او د فرهنگي روابطو لوی مدیر ښاغلی زمان الیدین سرور د جرگه کې په غونډه کښی گډون وکړ او د یوه تن د عرض په باره کښی ئی د جرگه کې د غر یو پوښتنو ته ځوابونه وویل .

د عدلی او قوانینو د چارو په جرگه کې کښی چې د سنا تور محمد امین خوږ یا نی په مشرۍ ئی غونډه کړی وه د مراجعینو دعریضو په باره کښی غور وشو .

دکانو او صنایعو کر هنی او اوبولگولو د چارو په جرگه کې کښی د سنا تور حاجی غلام حضرت ابرا هیمی په مشرۍ د طبیعی منابعو او کانو په باره کښی بحث وشو او په پای کې تجویز و نیول شو چې د جزوا په دوولسمه ورغ دی د کانو او صنایعو د وزارت نماینده د جرگه کې په غونډه کښی گډون وکړی او د غر یسو پوښتنو ته دی ځوابونه وواځی .

د مالی او بودجی د چارو په جرگه کې کښی دسنا تور حبیب الله هلمند په مشرۍ عد لیه و زیر ښاغلی عبد الستار سیرت گډون کړی و او دهغه وزارت د ۱۳۴۹ کال د عا دی بودجی په باره کښی ئی د جرگه کې د غر یسو د خولې پو ښتنو ته ځوابونه وویل اولیکل شوی پوښتنی ئی د ځوابو نو دبراه رو لسو له پاره ځان سره واخیستلی .

د جرگه کې له غرمی نه وروسته غونډه کښی د مالیی دوزارت د بودجی رئیس میر ضیاء الدین گډون وکړ او ددولت د ۱۳۴۹ کال د بودجی د عوایدو سر جمع په باره کښی ئی په عومومې ډول توضیحات ورکړل او لیکل شوی پو ښتنی ئی دځوابونو دبرابرولو له پاره له ځان سره واخیستلی .

د چوڅا ۱۱ - د مشرانو په جرگه کې د سنا تور حبیب الله هلمند په مشرۍ د مالی او بودجی د چارو په جرگه کې کښی د بریښنا د شرکت لوی رئیس ښا غلی حمیدالله حمید او د پلان دوزارت د پلان رئیس ښا غلی علی احمد خرم گډون وکړ او دهغه ریاست د ۱۳۴۹ کال دانکشافی بودجی په خوا و شا کښی ئی د جرگه کې د غر یو پوښتنو ته توضیحات ورکړل .

د سنا تور عبدالباقي مجددی په مشرۍ دشکایا تو د اوریډلو د چارو په جرگه کې کښی د مراجعینو په یو شمیر عریضو باندی غور وشو او د جرگه کې فیصلی یی د مشرانو د جرگې دارالانشاء ته واستولی .

مشرانو جرگه

په دغی جرگه کې کښی دعامة او تیاو او ارزاقو دریاست د تصفیې لوی مدیر ښاغلی محمد مهدی هم گډون و کړ او دیوه تن د عرض په باره کښی یی د جرگه کې د غړو پوښتنو ته توضیحات ورکړل .

د جوزا ۱۲ - د مشرانو جرگې ددلی اوقوانینو جرگه کې چه د سناتور محمد امین خوگیا نی په مشرۍ شوی وه د نسا جی د سپا می شرکت رئیس ښاغلی محمدجعفر مختارزاده او د نو موی شرکت قانو نی مشاور سید ابراهیم عالم شاهي او د ما موریو مدیر ښاغلی عبدالولی په دغه غونډه کې گډون و کړ او د یو تن عارض د عرض په مقابل کې دجرگه کې د غړو د سوالو نوچوا بو نو ته توضیحات ورکړل .

دغی او بودجی د چارو جرگه کې چه د سناتور حبیب الله هلمند په مشرۍ یی غونډه کړی وه ددولت د عادی او انکشافی بودجی په شا وخوا کې خبری وکړی . دکرهنی جرگه کې چه د سناتور حاجی غلام حضرت ابراهیمی په ریاست یی غونډه کړی وه د پروان دابو لگو لو د پروژی او د پستو د څنگلو نو او ورشو گا نو په باب ئی د کرهنی او او بو لگو لو وزارت پر جوابونو باندی خبری وکړی د شکا یا تو داو ریدلو جرگه کې چه د سنا تور عبدالباقی مجددی په مشرۍ غونډه کړی وه دمراجمینو پریو شمیر عریضو باندی غور وکړ او د جرگه کې فیصلی د مشرانو جرگې دارالانشا ته واستولی .

د جوزا ۱۳ - د مشرانو په جرگه کې دولسی جرگې د گډی جرگه کې غړی پخوا تا کلي او د مشرانو جرگې ته یی رسمی خبر ورکړی دی .

غونډه د هغی جرگې د لومړی نایب سناتور محمد اسمعیل مایار په مشرۍ له غرمی څخه پخوا په نه نیمو بجو جوړه او د گډی جرگه کې د غړو د تا کلو موضوع د بحث او خبر و لاندی و نیو له شوه . د مشرانو د جرگې د گډی جرگه کې غړی د پتو ازادو مستقیمو رایو په اساس وټاکل شول او په گډه جرگه کې کښی دغه

سناتوران د زیا تورا یو په اخیستلو سره وټاکل شول .

سناتور علی احمد بایانی داته و پښتو رایو په اخیستلو ، سنا تور محمد هاشم مجددی داو و پښتو رایو په اخیستلو ، سناتور حبیب الله هلمند د شپږ و پښتو رایو په اخیستلو ، سناتور قیام الدین خادم د پنځه و پښتو رایو په اخیستلو ، سناتور حبیب الرحمن نا صری د نیمروز سناتور ، ښاغلی شیر محمد سناتور بهرام محرابی ، او سناتور حاجی محمد شمکنی ، هر یو د خلیز و پښتو رایو په اخیستلو سناتور محمد شاد صدیق یان ددریشتورا یو په اخیستلو او سنا تور محمد امین خوږ یانی د شلو رایو په اخیستلو ددغی گډی جرگه کې د غړو په حیث وپېژندل شول .

د غهراز په دغی غونډه کښی د سناتورانو څخه دوه تنه د غونډی داکثریت تجویز په اساس چه ټولی رای یی ۱۹ رای وی درایو په اکثریت سره د جرگه کې داحتیاطی غړو په حیث وټاکل شول او هغوی سنا تور غلام نبی کامری او سناتور محمد شریف امینی دی .

د گډی جرگه کې د غړیتوب لپاره یو و پښتو تنو څا نونه کاندید کړی و . دغه راز د مشرانو د جرگې په غونډه کښی داته گرو نو جرگه گڼو له جملی څخه په یوی جرگه کې کښی د هغی جرگې د غړو د حتمی شمول د نشتوالی په باب د عدلی او قوا نینو د جرگه کې هغه نظر په د بحث او خبرو څخه وورسته درایو په اکثریت تا یید او تصویب شوه چه دیوه پیشنهاد په ډول د یو شمیر سنا تورا نو له خوا هغه جرگه کې ته وړاندی شوی وه .

د جوزا ۱۶ - د مشرانو جرگې د مالی او بودجی د چارو جرگه کې چه د سنا تور حبیب الله هلمند په مشرۍ غونډه کړی وه د ۴۹ کال د عادی او انکشافی بودجی د سر جمع او عوایدو په شا وخوا کې بحث او خبری وکړی .

دعدلی او قوانینو د چارو جرگه کې چه د سنا تور محمد امین خوگیا نی په مشرۍ

د افغانستان کالني

حبيب الله هيلمند په مشرۍ د ژاندارم ۱ و پوليسو عمو می قو ما ندان ډگروال ار کان حرب عبدالحکيم کتوازی او د هغې قومانداني د لوازمو لوی مدير ښاغلی عبدالعظيم گلو ن کړی و او د ژاندارم او پوليسو د قومانداني د ۱۳۴۹ کال د عادي بودجې په باره کښی یی د جرگه گۍ د غړی یو یو بستنو ته خوا بونه و و یل .

د شکا یتو د اوریدلو د چارو په جرگه گۍ کښی د سناتور محمد کریم کو هی په مشرۍ دمراجعتو په یو شمیر عریضو غور و شو او د جرگه گۍ فیصلي د مشرانو د جرگي دارالانشاء ته و سپارلی شوی .

د پو هنی اوروغتیا د چارو په جرگه گۍ کښی د پو هاند د کتور فقیر محمد شفا په مشرۍ د مریو طو مو ضوع گا نو په باره کښی غور او خپي نی و شوی .

د جوزا ۱۹ - د مشرانو د جرگي د سناتور حاجي غلام حضرت ۱ برا هیمی په مشرۍ د کرنی او اوبو لگولو په جرگه گۍ کښی د کرنی او اوبو لگو لو و زیر ښاغلی عبدالحکيم داوبو او خاوری د سروی ۱ و او بو لگلو رئیس انجنیر محمدی او د هغه وزارت د څنگلو نو او قوای سبز ر رئیس ښاغلی محمد حسن کشتیار گلو ن و کړی ۱ و د پستی او داسی نورو څنگلونو د ۱ تلاف د مخنیوی او د بلنج دولایت د دولت آ با د د و لسوالی د څې خا یونو او حقابې اودغه راز د پروان د ولایت داوبو لگو لو دپروژی په باب د جرگه گۍ غړی یو ته توضیحات ور کړل .

د کرنی او اوبو لگو لو و زیر د څنگلونو اوڅې خایونو د پروژی قانون چه د هغه وزارت په واسطه ترتیب او تنظیم شوی او د اصولی مراتبو د تیرو لو په غرض مربوطو مراجعو ته استول شوی د جرگه گۍ غړی یو ته څرگند او د هغه قانون مواد یی توضیح کړل .

د کرنی او اوبو لگو لو د وزیر دپیشنهاد په اساس تجویز و شو چه د مشرانو د جرگي د کرنی او اوبو لگو لو د جرگه گۍ غړی دی د وخت په پیدا کیدو سره د هغه وزارت زراعتی فعالیتو ته او فار مو نه

یی غونډه کړه وه په یو لې مر بسو طو موضوعاتو یی خبری و کړی .

د جوزا ۱۷ - افغانستان ته د خارجی وگړو د را تگک او او سید و د قانون د نوي پروژی مسودی د مشرانو د جرگي د عدلی او قوا نینو د چارو د جرگه گۍ له خسو او جوړپړی د غه مو ضوع د مشرانو د جرگي په عمومی غونډه کښی چه د هغې جرگي د رئیس سنا تور عبدالهادی دا وی په مشرۍ شوی وه درا یو په اکثریت تاپید او تصویب شوه .

د مشرانو د جرگي عدلی او قوا نینو د چارو جرگه گۍ به ددغه قانون د نوي پروژی د مسودی په جوړولو کښی د تقنینی فر مان له په نظر کښی نیو لو سره د سوا بقوله مطالعی د خارج او دا خله وزار تو او گرځندوی د ریاست له نظر یو او معلو ماتو څخه استفاده و کړی او مسود ه به له ترتیب کو لونه وروسته د مشرانو د جرگي عمومی غونډی ته وړاندی کړی .

په دی غونډه کښی ځینو سنا تورا نو افغانستان ته د هیپی گا نو د را تگک په باره کښی بحث و کړی او خپلی نظر ئی مجلس ته وړاندی کړی او په افغانستان کښی د خارجی و کړو د استوگنی اوراتگک د قانون داتمی مادی په باره کښی توضیحات ورکړل .

په افغانستان کښی د خارجی و کړو د استوگنی اورا تگک قانون په ۱۳۱۸ کال کښی منځ ته راغلی دی .

وروسته له هغه چه بحث پای ته ورسید یوشمیر سناتوران په دی عقیده و چه په افغانستان کښی د خارجی و کړو و داستوگنی اوراتگک دقانون اتمی مادی تو صیه دی وشي اویو شمیر ئی په دی باره کښی د نوي قانون د مسودی د جوړ و لو طرفدار و و چه درایو له اخیستلو نه وروسته په افغانستان کښی د خارجی و کړو و داستوگنی اوراتگک د قانون د نوي پروژی د مسودی جوړیدل درایو په اکثریت تاپید او تصویب شول .

د جوزا ۱۸ - د مشرانو د جرگي د مالی اوبودجې د چارو په جرگه گۍ کښی د سناتور

مشرانو جرگه

وگوری شو چه د نظر یاتو د تطبیقو لو په امکان سره گټوری چا ری په نظر کښی و نیولی شی .
د سناتور حبیب الله هیلمند په مشرۍ د مالی او بودجی د چارو په جرگه گټی کښی د قبايلو مستقل رئیس ښاغلی سید مسعود پو هنیار او د هغه ریاست د بو د جی مدیر ښاغلی جمعه گل گبون و کړ او دهغه ریاست د ۱۳۴۹ کال د عا دی بو د جی په باب یی د جرگه گټی د غږ یو بو ښتنو ته توضیحات ور کړل .

د جوزا ۲۴ - د سنا تور عبدالرزاق امکان سره گټوری چا ری په نظر کښی و نیولی شی .
د سناتور حبیب الله هیلمند په مشرۍ د مالی او بودجی د چارو په جرگه گټی کښی د قبايلو مستقل رئیس ښاغلی سید مسعود پو هنیار او د هغه ریاست د بو د جی مدیر ښاغلی جمعه گل گبون و کړ او دهغه ریاست د ۱۳۴۹ کال د عا دی بو د جی په باب یی د جرگه گټی د غږ یو بو ښتنو ته توضیحات ور کړل .

د جوزا ۲۵ - د مشرانو جرگې د شکایاتو داوریډلو جرگه گټی چه د سنا تور عبدالباقي مجددی په مشرۍ یی غونډه کړی وه پر یو شمیر را رسید لو عریضو باندی خپر نه وکړه او د جرگه گټی فیصلی یی د مشرانو جرگې دارالانشاء ته واستولی .

د جوزا ۲۶ - د مشرانو جرگې د سناتور محمد جعفر عسکری په مشرۍ د عسکری مجلو بینو په باب د ملی د دفاع دوزارت د تشکیلاتو د ریاست د خوا بونو په خوا و شاکي یو لې بحث او خبری و شوی .
د سناتور محمد امین خو گیانی په مشرۍ د عدلی او قوانینو په جرگه گټی د زابل د ولایت څخه د سناتور د دوو تنو د کاندیدی دوا یقو په باب د ستری محکمې په مکتوب خبری و شوی او د غور لاندی و نیول شو .

د جوزا ۲۰ - د مالی او بو د جی د چارو په جرگه گټی کښی د سناتور حبیب الله هیلمند په مشرۍ د دولت د ۱۳۴۹ کال د عادی او انکشافی بو د جی او عوا یډ و د سر جمع په شا وخوا کښی خبری و شوی .
د عدلی او قوا نیو په جرگه گټی کښی د سنا تور محمد امین خو ز یانی په مشرۍ په مربوطو مو ضو عگا نو یو لې بحث و شو .

د جوزا ۲۳ - د مشرانو جرگې د سناتور میر احمد مولائی په مشرۍ د دوا خله او ښاروالیو په جرگه گټی کښی د ژاندارم او پولیسو د عمومی قو ماندانی او د عمومی ترانسپورت دریاست او د ښاری سرویسونو د وضعی او د هغه د اصلاح کولو د لار و چارو په باب د سر و سر و سر د شرکت د خوا بونو په خوا و شا کښی غور و شو .
د سناتور محمد امین خو گیانی په مشرۍ د عدلی او قوا نیو په جرگه گټی کښی په مربوطو مو ضو عگا نو باندی غور و اتدقیق و شو .

د جوزا ۲۴ - د مشرانو جرگې د مالی او بودجی د چارو په جرگه گټی کښی د قبايلو مستقل رئیس ښاغلی سید مسعود پو هنیار او د هغه ریاست د بو د جی مدیر ښاغلی جمعه گل گبون و کړ او دهغه ریاست د ۱۳۴۹ کال د عادی او انکشافی بو د جی او عوا یډ و د سر جمع په شا وخوا کښی خبری و شوی .
د عدلی او قوا نیو په جرگه گټی کښی د سنا تور محمد امین خو ز یانی په مشرۍ په مربوطو مو ضو عگا نو یو لې بحث و شو .

د جوزا ۲۵ - د مشرانو جرگې د شکایاتو داوریډلو جرگه گټی چه د سنا تور عبدالباقي مجددی په مشرۍ یی غونډه کړی وه پر یو شمیر را رسید لو عریضو باندی خپر نه وکړه او د جرگه گټی فیصلی یی د مشرانو جرگې دارالانشاء ته واستولی .

د جوزا ۲۶ - د مشرانو جرگې د سناتور محمد جعفر عسکری په مشرۍ د عسکری مجلو بینو په باب د ملی د دفاع دوزارت د تشکیلاتو د ریاست د خوا بونو په خوا و شاکي یو لې بحث او خبری و شوی .
د سناتور محمد امین خو گیانی په مشرۍ د عدلی او قوانینو په جرگه گټی د زابل د ولایت څخه د سناتور د دوو تنو د کاندیدی دوا یقو په باب د ستری محکمې په مکتوب خبری و شوی او د غور لاندی و نیول شو .

د جوزا ۲۷ - د مشرانو جرگې د مالی او بودجی د چارو په جرگه گټی کښی د قبايلو مستقل رئیس ښاغلی سید مسعود پو هنیار او د هغه ریاست د بو د جی مدیر ښاغلی جمعه گل گبون و کړ او دهغه ریاست د ۱۳۴۹ کال د عادی او انکشافی بو د جی او عوا یډ و د سر جمع په شا وخوا کښی خبری و شوی .
د عدلی او قوا نیو په جرگه گټی کښی د سنا تور محمد امین خو ز یانی په مشرۍ په مربوطو مو ضو عگا نو باندی غور و اتدقیق و شو .

د افغانستان کالني

غونډه تر غرمې د مخه په نهه نيمو بجو د مشرانو د جرگې د لو مړې نايب سنا تور محمد اسمعيل مايار په مشرۍ شروع شوه. ددغې غونډې ا جندا چه د تيلفون د قا نون پرموضوع باندې بحث كول وه د مشرانو جرگې د منشي له خوا و لوستل شو .

د جوزا ۳۰ - د مشرانو جرگې دمالې او بودجې جرگه گي چه د سنا تور حبيب الرحمن نا صري په مشرۍ يي غونډه كړې وه پرمالي راغلي راپورونو با ندي غور او څيړنه و كړه . د عدلي او قوانينو دچارو جرگه گي چه د سناتور محمد امين خوكياني په مشرۍ غونډه كړې وه په مربوطو موضوعاتو يي څيړنه و كړه .

د جوزا ۳۱ - د مشرانو جرگې په عمومي غونډه كښي چه د مشرانو د جرگې د رئيس سناتور عبدالهادي داوي په مشرۍ جو په شوي وه د تيلفون د قانون د شپږمې مادي څخه تر ۱۳ مادي پوري د عدلي او قوانينو دچارو د جرگه گي د نظر يي په اساس د ځينو تصحيحاتو په راوستلو سره كټ مټ دحكومت پيشنهاد د رايو په اكثر يت تاييد او تصويب شو .

همدغه ر ننگه په دغه غونډه كښي تربحث او څيړني وروسته د نو موړي قانون ددرېمې مادي د پاره يو اووه كسيز هيئت و ټاكل شو خو نو موړي او د وروستي غور د پاره يي عمومي مجلس ته وپا ندي كړي .

په دې غونډه كښي تر بحث او خبر و وروسته د تيلفون د قانون دڅلورمې او پنځمې مادي چه د مجلس اكثر يت غړو د هغه د تعديل غوښتونكي وه د يوه اووه كسيزه هيئت ته و سپارل شو چه د دغو موادو تعديل هم تر تيب كړي او عمومي د قانون د ۳ - ۴ - ۵ مادي د تعديل دپاره ددعمومي مجلس لهخوا ټاكل شوي دي عبارت دي د سناتور علي احمد باياني ، سناتور حبيب الرحمن نا صري ، سناتور قيام الدين خادم ، سنا تور عبدالحميد عزيز، سنا تور حاجي محمد شمكني ، سناتور مير محمد شاه صديقيان او سنا تور حبيب الله هلمند دي.

د سرطان ۲ - د مشرانو جرگې د شكاياتو داو ريدلو جرگه گي چه د سنا تور عبدالباقي مجددي په مشرۍ يي غونډه كړې و پر يو شمير عريضو باندې غسور

يو شمير سنا تورانو د تيلفون دقا نون وروسته د تيلفون د قانون په هكله د څو تنو سنا تورانو پيشنهاد او د عدلي او قوانينو د جرگه گي د نظر يي په هكله درايو په اكثر يت فيصله و شوه چه ددغه قانون ټول متن دي يو ځل بيا د كل په صورت كښي و لوستل شي .

يو شمير سنا تورانو د تيلفون دقا نون په باب په ۱۳۴۶ كال كښي د مشرانو جرگې عمومي مجلس ته يو پيشنهاد وړاندي كړي وو چه عمومي مجلس د پيشنهاد د متن جريان د زيات غور د پاره د تقنيني مجلس ته سپار لي وو .

وروسته له هغه چه د تيلفون اودتيلفون د محصول قانون د يو كل په صورت په مجلس كښي و لوستل شو دقا نون د شروع سره د قانون هره ماده ولوستل شوه چه د تعريفاتو فصل او د عمومي فصل دوي مادي د بحث او خبر وروسته د ځينو تنقيصاتو سره درايو په اكثر يت تاييد او تصويب شو تعريفاتو فصل يوه ماده او څوار لس فقرې لري چه د نوموړي فصل ۱۲ او ۱۳ مادي درايو په اكثر يت حذف شولي .

د تيلفون اودتيلفون د محصول قانون نه فصله او ۴۵ مادي لري چه په هغه كښي تعريفات په عمومي احكام د تيلفون د مخابراتي مصنوعات او محصولات او معافيتونه د حوزي نه د باندې تليفوني مخابراتي د مخابراتو فسخ كول او د محصول اخستل د جزايي احكامو حقوق او و اجائب او نهايي احكام په كښي ځاي شوي دي .

د جوزا ۲۸ - د مشرانو د جرگې د سناتور پوهاند دكتور فقير محمد شفا په مشرۍ غونډه و كړه .

دصدارت دو هم مرستيال د پوهني وزير دكتور عبدالقيوم د جرگه گي په غونډه كښي كيون و كړ او د پوهني دانكشاف او د

مشرانو جرگه

وکړې او د جرگه گۍ فیصلې د مشرانو جرگې دارالانشاء ته و سپارلې .
د جرگه گۍ په دغه غونډه کښې د انحصاراتو د تصفیې دریاست نما یسند ه ښاغلی غلام جیلانی چپرهارې د یو تن عارض دعرض په باب د جرگه گۍ د غړو پوښتنو ته ځوانو نه وو یل .

د مشرانو جرگې گډې جرگه گۍ له غرمې وروسته په دوو بجو د مشرانو جرگې په سالون کې خپله لو مړې غونډه جوړه کړه اوسناتور محمد ا مین خو گیانی درا یو په اتفاق د موقت رئیس په حیث وټاکل شو . وروسته له هغه داداری هیئت د انتخاب په هکله بحث وشو او درا یو په ا اتفاق په دې ډول اداری هیئت ا انتخاب شو .

دلغمان دمرکز و کیل ښاغلی عبد الکریم عمر خیل د رئیس په حیث سناتور حاجی محمد ځمکنی درئیس دنایب په حیث سناتور محمد هاشم مجددی د منشی په حیث . ورپسې موقت رئیس د اداری هیئت بریالی توب د لوی خدای څخه و غوښت او غونډې دوکیل عبدالکریم عمر خیل په ریاست باندې د جرگه گۍ دکار دورڅو په ټاکلو باندې خبرې و کړې او داسې فیصله یې و کړه چه د شنبې په ورځ د سهار نهېر بجو څخه او ددو شنبې او چهار شنبې په ورځو تر غرمې وروسته په دوو بجو خپلې غونډې شروع کړې هغه موضوعات چه دغه جرگه گۍ ته د بحث او غور د پاره سپارل شوی دی عبارت دی د قریدار یسو لغو کول په سیاسي گوندونو کې د گډوډن سن دشورا د کار او د تعطیل د مودی تغیر د شورا د انتخاباتو قانون ، دوا د او طلاق قانون دی چه د اساسی قانون د ۷۴ مادې د حکم سره سم ددواپو جرگو ترمنځ اختلافی مواد د گډې جرگه گۍ دخواتر بحث لاندې نیول کېږي .

د سرطان ه - د مشرانو د جرگې د پوهنی او روغتیا د چارو په جرگه گۍ کې چه دسرطان په څلورمه ورځ د سنا تور پوهاند د کتور فقیر محمد شفا په مشرې شوی وه د صدارت دوم مرستیال د پوهنی وزیر د کتور عبدالقیوم او د هغه وزارت دپلان رئیس د کتور عبدالفتاح صدیق

دداخله او ښاروالیو د جرگه گۍ په غونډه کښې چه د سنا تور حبیب الرحمن ناصرې په مشرۍ یې غونډه کړې وه د ژاندارم او پولیسو د قوماندانې د ترا نسپورت دعمومی ریاست او د سر و یسو نو د شرکت پر ځوابونو باندې نوی نظر و شو اوتصمیم ونیول شو چه په دغه باره کښې د تجارت دوزارت څخه هم پوښتنه وشي .

د کرهڼې او اوبو لگولو د جرگه گۍ په غونډه کښې چه د سناتور غلام حضرت ابرا هیمی په مشرې غونډه کړې وه دبادغیس ولایت د سون د لرگو لایحه چه اوه مادی لری او د کرهڼې او اوبو لگولو وزارت له خوا نو مړې کمیسون ته را استول شوی وه څپې نه و کړه او نظر په ورکړه . همدغه رنگه یو بل خبروایی چه دیکشنی دورڅې په عمومی غونډه کښې چه سنا تور قیام الدین خادم ، سناتور علی احمد پایانی سناتور حاجی محمد ځمکنی ، سنا تور حبیب الله هلمند سنا تور میرمحمد شاه صدیقیان، سناتور حبیب الرحمن ناصرې سناتور عبدالحمید عزیز د تیلفون د قانون ۳-۴-۵ مادو پر تعدیل باندې داووه کسيزی جرگه گۍ غړی ټاکل شوی وه تر غرمې وروسته د سناتور میر محمد شاه صدیقیان په مشرې غونډه و کړه پر نو موږ د مادی غور وکړې اوراوستل شوی تعدیل یې دارالانشاء ته و سپاری .

دسرطان ۳ - د مشرانو جرگې په عمومی غونډه کې چه د هغې جرگې د رئیس سناتور عبدالهادی داوی په مشرۍ شوی وه د تیلفون د قانون ۳ - ۴ مادې د فرعی هیئت د تعدیل سره سم درا یو په اکثریت تایید او تصویب شولې . همدغه رنگه فرعی هیئت پنځمه ما د ه

د افغانستان کالسی

د سرطان ۷ - د مشرانو د جرگې په غونډه کېښي چه د هغې جرگې د رئیس سناتور عبدالهادی داوی په مشرۍ جوړه شوی وه د تیلیفون د قانون خوار لسمه ماده د سناتور محمد امین یو نسی په واسطه غونډې ته و لوستله شوه .

وروسته له هغې چه د موضوع په خوا وشا کی یولې خبرې و شوی په نتیجه کېښي درایو په اکثریت داسی فیصله و شوه چه سناتور علی احمد بایانی سناتور محمدزمان تره کی ، سناتور قیام الدین خا دم، سناتور محمد کریم کو هی ، سنا تور ه عزیزه گردیزی ، سناتور محمد امین خو گیا نی او سناتور محمد امین یو نسی دی د یو ه فرعی هیئت په ډول یوه غونډه و کړی او نوموړی مادی تعدیل او د تعدیل صورت دی عمو می غونډی ته وړاندی کړی . دنو موړی قانون پنځلسمه او شپاړسمه ماده درایو په اکثریت تایید او تصویب شوه .

د مشرانو د جرگې د عدلی او قوا نیو د جرگه گڼی د طرحی داو لسمی مادی په باب درایو په اکثریت دغه نظریه قایمه شوه چه د حکومت داو لسمی مادی په پای کی دی نو موړی مادی د مکمل په حیث زیاته شی .

د مشرانو جرگې دپو هاند دکتور فقیرمحمد شفاء په مشرۍ دپو هنی اطلاعا تو او کلتور او روغتیا جرگه گڼی جلسه وکړه اود کاروان دورخپاڼی د اداری او ښاغلی عنایت الله کمندی په عریضه یی غور او تدقیق وکړ او تجویز یی وکړ چه دسرطان په پنځلسمه نیټه دی دپو هنتون رئیس پوهاند دکتور سید عبدالقادر بها ، او د سرطان په ۱۶ نیټه دی داطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمود حبیبی دجرگه گڼی په غونډه کېښي گڼو ن وکړی او دغې یو پوښتنو ته دی توضیحات ورکړی .

دشکایاتو د اوریدلو جرگه گڼی دسناتور عبدالباقی مجددی په مشرۍ غونډه وکړه او دمراجعینو د عریضو په خواو شا کېښي یی غور وکړ چه په نتیجه کېښي دجرگه گڼی فیصلی دمشرانو دجرگې د ارالانشاء ته وسپارلی شوی .

په دغی جرگه گڼی کېښي دعمو مسی

گڼو ن کړی و . د شاگردانو په تعلیمی سوبه دپوهنی د تعمیم او انکشاف او د ښوونکو د سوبی د لوړولو په باره کېښي دی د جرگه گڼی د غړیو یو لړ پوښتنو ته خوابونه وو ییل .

د سرطان ۶ - د مشرانو جرگې د شورا دگڼی جرگه گڼی په غونډه کی چه د وکیل عبدالکریم عمر خیل په مشرۍ په داسی حال کی چه د نو موړی جرگه گڼی د ۱۸ تنه غړو په گډون جوړه شوی وه لو موړی دجرگه گڼی دطرز العمل او له او دوهمه ماده درایو په اکثریت تایید شوه او د طرز العمل د پاته موادو په هکله دا تجویز و نیول شو چه سناتور میر محمد شاه صدیقیان او وکیل محمد هاشم واسوخت و گمارل شوه چه پاته مواد تنظیم کړی او تصویب د پاره دی جرگه گڼی ته وړاندی کړی او د تعامل سره سم دا اختلاف وپه موضوعا تو باندی به رای واخستل شی .

وروسته بیا د نیمروز و لایت دسناتور ښاغلی شیر محمد پر پیشنهاد باندی چه ویل یی لو موړی دی د گوند و نو د قانون د شیر می مادی پردریمه فقره دوهم څل دی دانختایا تو قانون او دریمه پلادی د مخکو د سروی قانون تر بحث لاندی و نیول شی رای پر واخستل شوی او نو موړی پیشنهاد درایو په اکثریت قبول شو .

ورپسی د گونډونو د قانون د ۶ مادی دریمه فقره تر بحث لاندی و نیول شوه چه په نتیجه کی د سناتور محمد هاشم مجددی او وکیل عزیزالله واصفی پیشنهاد په لاندی ډول درایو په اکثریت تایید شو هغه موضوعاتی چه د شورا او یادشورا د گڼی جرگه گڼی له خوا تصویب او د توشیح دپاره وړاندی کیری داساسی قانون د ۷۴ مادی ددوهمی فقری په اساس تر توشیح او نافذ کیدو د مخه په شورا کی بیا تر بحث لاندی نشی نیول کیدای ځکه نو د گونډونو دقانون د شیر می مادی دریمه فقره چه د شورا د ۱۲ دوری د گڼی جرگه گڼی له خوا د ۴۷ کال د ژور په ۱۴ نیټه تصویب شوی او د توشیح دپاره تیاره وه تایید شوه .

مشرانو جرگه

ترانسپورت رئیس ښاغلی شاه جهان غښتی احمد زی دکابل ولایت دقتل او جر حی د آمریت دمستیال په گډون دهغه آمریت امر ښاغلی محمد ایوب او دکابل ښاروالی دپلټنی لوی مدیر ښاغلی عبدالقدیر گډون وکړ او دجرگه گډی دغږ یو پوښتنو ته یی توضیحات ورکړل .

دسناتور محمد امین خوگیا نی په مشرۍ دعدلی او قوانینو په جرگه گډی کښی د اداری واهددهغه تشکیل په باب چه دولسی جرگی دعو می غونډی د ۴۹ کال دجوزا د میاشتی د ۱۸ نیتی په فیصله بانندی چه په تقنینی فرمان سره منځ ته راغلی ویو لسی خبری وشوی .

دسرطان ۱۰ - دمشرانو دجرگه په

عمومی غونډه کښی چه دهغه جرگی دلومړی نایب سناتور محمد اسمعیل مایار په مشرۍ جوړه شوی وه په مشرانو جرگه گډی دعضویت لپاره د زابل دولایت دکاندیدانو دوټا یقو د اختلاف موضوع دهغه دسوابقو سره دمنشی دسناتور محمد امین یونسی له خوا عمو می غونډی ته ولوستله شوه له هغی څخه وروسته چه د موضوع په خواوشا کی یولې بحث اوخبری رشوی درایو په اکثریت تجویز و نیول شوی چه دنوموړو کاندیدانو دغږیتوب دصحت په باب دی پته راری گیری وشی چه دپتی رای اخیستلو په نتیجه کی ښاغلی باز محمد ناصر ی اتلس رای او ښاغلی نبی توخی شپاړس رای یی وگتلی او پنځه رای یسی مستکفی وی چه درایو په اکثریت سره ښاغلی باز محمد ناصر ی دزابل دسناتور په حیث وگنل شو .

دسرطان ۱۴ - دشورا گډی جرگه گډی شکایا تو د اوریدلو جرگه گډی دسنا تور عبدالباقی مجددی په مشرۍ غونډه وکړه او د مراجعینو پر یوشمیر عریضو بانندی غور وکړ او دجرگه گډی فیصلی دمشرانو د جرگی دارالانشاء ته وسپارلی شوی .

دسرطان ۱۵ - دمشرانو د جرگی د

شکایتو د اوریدلو په جرگه گډی کښی دسنا تور عبدالباقی مجددی په مشرۍ د مراجعینو په یوشمیر عریضو غور وشواو دجرگه گډی فیصلی دمشرانو دجرگه گډی دارالانشاء ته واستولی شوی .

دسرطان ۱۳ - دشورا گډی جرگه گډی په داسی حال کی چه دنوموړی جرگه گډی ۱۸ تنه غړو حضور درلود دلغمان ولایت

دمرکز وکیل ښاغلی عبدالکریم عمر خیل په مشرۍ تر غرمی دمخه په لسو بجو غونډه وکړه د مجلس اجندا چه دگډی جرگه گډی دطرزالعمل څخه عبارت دی دجرگه گډی دمنشی سنا تور محمد هاشم مجددی له خوا ولوستل شوه او پر هره ماده یی رای واخستل شوی ۱۲ ماده درایو په اکثریت او ۱۳ ماده په تعدیل سره درایو په اکثریت تایید او تصویب شوی دخیرو په جریان کی د جرگه گډی یو تن غړی دجرگه گډی د دوهم نایب او دمنشی دنایب چه دټا کلو په باب پيشنهاد وړاندی کړی او درایو په اکثریت تصویب وشو چه په دریمه ماده کی دزیات شوی او د ۱۴ ماده وړاندی شوی متن درایو په اکثریت تصویب شو . (۱۵ - ۱۶) ما دی درایو په اکثریت تصویب شوی .

دمشرانو جرگی په عمومی غونډه کی چه دهغه جرگی د رئیس سنا تور عبدالهادی داوی په مشرۍ جوړه شوی وه لومړی دسنا تور حاجی محمد ځمکنی چه دشورا دگډی جرگه گډی غړی دی ناروغی موضوع دمشرانو جرگی دمنشی سنا تور محمد امین یونسی له خوا مجلس ته یاده شوه وروسته له هغه چه په موضوع بانندی یولې خبری وشوی درایو په اتفاق سناتور محمد کریم کو هی دهغه په ځای دشورا دگډی جرگه گډی دغږی په حیث انتخاب شو . څرنکه چه د مجلس په اجندا کی دتلفون پر قانون بانندی درایو اخیستل شامل وه دسنا تور محمد هاشم مجددی پيشنهاد چه غوښتنی د دولت د ۱۳۴۹ کال پر بودجه دی بحث کولو ته لومړی حق ورکړه شوی درایو په اکثریت ومنل شو .

وروسته له هغه دنوموړی بودجی په باب دمشرانو جرگی دمالی او بودجی دجرگه گډی نظریه ولوستل شوه غونډه تر غرمی وروسته تر دو بجو پوری روانه وه او نور بحث راتلو نکی غونډی ته پال شو .

دسرطان ۱۵ - دمشرانو د جرگی د شکایتو د اوریدلو په جرگه گډی کښی دسنا تور عبدالباقی مجددی په مشرۍ د مراجعینو په یوشمیر عریضو غور وشواو دجرگه گډی فیصلی دمشرانو دجرگه گډی دارالانشاء ته واستولی شوی .

د افغانستان کالني

د مالي او بودجي جرگه کې، چه د سنا تور حبيب الله هلمند په مشرۍ غونډه كړې وه دكر هنې او اوبو لگولو دوزارت د ۴۶ او ۴۷ كلو نو د انكشا في لگښتو نوپر راپور و نو با ندى څيړنه وكړه .
د مشرانو دجرگې په عمومي غونډه كښې چه دهغې جرگې درئيس سنا تور عبدالها دې داوې په مشرۍ شوى وه د دولت ۱۳۴۹د كال دېو دجې په باره كښې د مشرانو دجرگې د مالي او بودجې دچارو دجرگه كې په نظر په بحث دوام وكې او زيات بحث راتلونكې غونډې ته قال شو .

دغونډې په اول كښې دسنا تور حاجي باز محمد دغو بنسټي له مخې چه په يوه جرگه كې كښې دى شامل شى له يو لې خبرواو بحث نه وروسته فيصله وشوه چه نو موړى سنا تور دى د مشرانو دجرگې دكر هنې او اوبو لگولو دچارو په جرگه كې كښې شامل شسى .

دسرطان ۲۰ - د مشرانو په جرگه كښې دسنا تور مير احمد مولايي په مشرۍ د داخله او ښاروا ليو په جرگه كې كښې دښاري سرويسو نو پر موضوع با ندى ديو لې خبرو څخه وروسته فيصله وشوه چه درواڼي مياشتې په ۲۳ نيټه دسه شنبې په ورځ دى دتجارت وزير ښا غلى محمد اكبر عمر دژاندارم او پوليسو لوى قوماندان ډگروال ارکانجر ب ښا غلى عبدالحكيم كتوا زى او دترافيكو مدير ښا غلى سمدالله يوسفى دى په نو موړى جرگه كې گډون وكړى او د جرگه كې دغرو پوښتنو ته دى ځواب ووايې .

دسنا تور حاجي غلام حضرت ابرا هيمې په مشرۍ دكر نې او اوبولگو لو په جرگه كې كښې د هيلمند د اوبو دحقا بې د بيې دهغه قانون په باب چه د تيرى دورى څخه پاتې شوى وه بحث او خبرې وشوى .

دسرطان ۲۲ - د مشرانو دجرگې عد لى او قوانينو پوهنې اوروغتيا شكاييتوداوريدلو بودجې او مالي چارو جرگه گيو غونډې وكړې او په مربوطو موضوعكانو يې غور وكسپ .

دعدلى او قوانينو دچارو په جرگه كې دسنا تور محمد امين خوز يا نې په مشرۍ ددمراجينيو په عريضو بحث او خبرې وشوى .
د مالي او بودجې دچارو په جرگه كې كښې دسنا تور عبدالرزاق بالاكر زى په مشرۍ په مربوطو موضوعكانو بحث وشو .
فرعى هيئت چه دتيلفون دقانون د ۱۴ ماده د تعديل له خوا ټاكل شوى و دسنا تور قيام الدين خادم په مشرۍ غونډه وكړه او دنوموړى مادې دتعديل صورت يې ترتيب او عمومي مجلس ته دپاڼدې كيدلو په غرض يې د مشرانو دجرگې دارالانشاء ته وسپاره .

دسرطان ۱۶ - د مشرانو جرگې د كرهني او اوبو لگولو دكانو او صنايعو دجرگه كې په غونډه كې دكانو او صنايعو وزيرښاغلى امان الله منصورى دكانو اوچيا لوى رئيس انجنير سيد هاشم ميرزا دگډون وكړ او د افغانستان دكانو نو او دهغوى په هكله دكانو او صنايعو دوزارت دقانونو په باب دجرگه كې دغې وشفا همې پوښتنو ته جوابونه وويل او ليكلي پوښتنې يې د ځسواب د برابرولو په غرض د ځان سره يووړې .

په اخره كې دكانو او صنايعو وزيرښاغلى منصورى دجرگه كې دغې و څخه وغوښتل چه دنژدو څخه دكانو او صنايعو دوزارت دقانونو او مربوطو لاپرا توار و څخه كتنه وكړې او په نظري ډول هم خپل قناعت حاصل كړى دعد لى او قوانينو جرگه كې چه دسنا تور محمد امين خوز يا نې په مشرۍ غونډه كړې وه ددمراجينيو دعريضو په شاوخوا كښې څيړنه وكړه اوداتجويز يې ونيو چه دسرطان په ۲۲ نيټه دى دكابل پوهنتون دښاغلى رئيس اودطب دپوهنځي رئيس دجرگه كې په غونډه كې گډون وكړى او دغې و پوښتنو ته دى توضيحات وركړې .
دشكاياتو د اوريدلو په جرگه كې كې چه دسنا تور محمد كريم كوهي په مشرۍ يې ونيو چه دسرطان په ۲۲ نيټه دى دكابل شاوخوا كې څيړنه وكړه او دجرگه كې فصلې يې د مشرانو جرگې دارالانشاء ته واستولې .

مشرانو جرگه

دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته واستولي . دغه راز د داخله وزارت د مامورينو لوی مدير ښاغلي عبدالرحيم په دغې جرگه کې کښې گډون وکړ او ديوه عارض په باب يې دجرگه کې دغو پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

دسنا تور عبدالرزاق بالاكرزي په مشرۍ دبودجې او ماليې په جرگه کې کښې دكرني او اوبو لگولو دوزارت دراپور په خوا وشا کښې يولي بحث او خبرې وشوې . دسنا تور محمد رفيق نوا يې په مشرۍ دكرني او اوبولگولو په جرگه کې کښې د مربوطو موضوعاتو په خوا وشا کښې غور وشو .

دسنا تور محمد امين خوږ ياني په مشرۍ دعدلي او قوانينو په جرگه کې کښې پر يو شمير راغليو پاڼو باندې بحث او غور وشو .

دسرطان ۲۴ - دمشرانو جرگي په عمومي غونډه کې چې ددغې جرگي درئيس سنا تور عبدالهادي داوي په مشرۍ جوړه شوې وه دمشرانو جرگي منشي سنا تور محمد امين يونسې په لومړي سر کې دمشرانو جرگي دكرهني او اوبو لگولو په جرگه کې کښې دسنا تور عبدالخيانت دشمول غوښتن ليك او د ملكي مامورينو دترقيع او تقاعد د اصولنا مي د ۱۶ مادي دور ستنې فقرې د تعديل په هكله دولسي جرگي ليك چه غوښتي وه نوموړي موضوع دگډې جرگه کې داستو لو ايجاب كوي منځ غونډې ته ولوستل او درا يو په اتفاق تاييد او تصويب شو له ورپسې دمجلس منشي د دولت ۱۳۴۹ كال عادي او انكشاني بودجې موضوع منځ ته كړه چه په دغه برخه كښې يولي بحث او خبرې وشوې .

وروسته بيا دسنا تور محمد اسمعيل مايار دپيشنهاد چه دلسو دقيقو دتنفس غوښتنه كوله درا يو په اكثرثيت تاييد شو كله چه تنفس موده پا ي ته ورسيدنه سنا تورمايار بل پيشنهاد وكړ چه پر دې موضوع دڅېړنې او راې اخستل ديكشنيه راتلو نكي غونډې ته ټال شي په دې پيشنهاد باندې همراي واخستل شوي او په نتيجه كښې درا يو په اكثرثيت دسنا تور مايار پيشنهاد تاييد شو .

دعدلي او قوانينو دچارو په جرگه كې كښې دسنا تور محمد امين خوږ ياني په مشرۍ دافغان نسا جي دشركت رئيس ښاغلي محمد جعفر مختار زاده اودهغه رياست قانوني مشاور ښاغلي سيد ابراهيم عالم شاهي او دمامورينو مدير ښاغلي عبدالعلي گيون وكړ او د مراجعينو دعريضو په باره كښې يې دجرگه كې دغريو پوښتنو ته ځوابونه وويل دروغتيا او پوهني دچارو په جرگه كې كښې چه دسنا تور پوهان دكتور فقير محمد شفاء په مشرۍ په مربوطو موضوعاتو غور او فيصلې اودجرگي كې فيصلې دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته واستولي شوې .

دشكايو داوريدلو په جرگه كې كښې دسنا تور محمد كريم كوهي په مشرۍ ديو شمير مراجعينو دعريضو په يوويشتو فقرو غور وشو او دجرگه كې فيصلې دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته واستولي شوې . دمالي او بودجې دچارو په جرگه كې كښې دسنا تور حبيب الله هلمند په مشرۍ دغنمو او نورو مهمو حيوانو دزياتيدلو او اصلاح او له هغو څخه لاس ته راغليو نتيجه په باره كښې دكرهني او اوبولگولو دوزارت د ۱۳۴۶ كال دزېوت په شاوخوا كښې غور وشو .

دسرطان ۲۳ - دمشرانو دجرگي دداخله او ښارواليو په جرگه كې كې چه دسنا تور مير احمد مولايي په مشرۍ جوړه شوې وه دتجارت وزير دكتور محمد اكبر عمر دژاندارم او پوليسو لوي قوماندان دگروال ارکان حرب عبدالحكيم كتوازي او دترا فيگو مدير ښاغلي سعدالله يوسفې گډون وكړ . دښاري سرويسونو داوسني وضعې او دهغو داصلاح كولو دلارو چارو او مشكلاتو دتوليري كولو په خوا وشا كښې دجرگه كې كښې دغو شفا هې پوښتنو ته توضيحات ورکړ او يو شمير ليكلي پوښتنې يې د شواب دبرابرولو لپاره له خانو سره وپولې .

دسنا تور محمد كريم كوهي په مشرۍ دشكاياتو داوريدلو په جرگه كې كښې دمرجعينو دعريضو د۲۴ فقرو په خوا وشا كښې غور وشو اودجرگه كې فيصلې يې

د افغانستان کالنی

کړی وه سنا تور حبیب الرحمن ناصر ی دکر هنی او اوبولگولو دوزارت داجراآتو ریو ت ولوستی او په دی برخه کبسی بحث وشو .

دسرطان ۳۰ - دمشرانو دجر گی دما لی او بودجی دچارو په جرگه گی کبسی چه د سنا تور علی احمد بایا نی په مشر ی یی غونډه کړی وه له یولی بحث نه وروسته تجویز و نیول شو چه په دی غونډه کبسی دی دکر هنی او اوبولگولو دوزارت د دریم پنځه کلن پلان په مسوده بحث وشي چه په همدی اساس منشی سنا تور محمدرقیق نوابی دنو موړی پلان مسوده له لوهی ی مخ څخه تر شلم مخ پوری ولوستله .

د داخله او ښاروالیو د چارو په جرگه گی کبسی دسنا تور میر احمد مولا یی په مشر ی دښاری سرویسو نو د اوسنی حالت او د هغه داصلاح دلاو په با ب دتجارت دوزارت دژاندارم او پولیسو عمو می قوماندانی او د سرویسو نو د اوجرگت دخوابو نو په با ب څیړنی وشوی اوجرگه گی په دی باره کبسی تصمیمو نه و نیول . دکر هنی او اوبو لگولو په جرگه گی کبسی چه دسنا تور محمد ابرا هیم اروزگانی په مشر ی یی غونډه کړی وه په یو شمیر مر بو طو موضوعگانو بحث اوغوروشو . دعدلی او قوانینو په جرگه گی کبسی د سناتور محمد امین خور یانی په مشر ی په یو شمیر مر بو طو او رافو او پاپو غوروشو .

دسرطان ۳۱ - دمشرانو جر گی پهعمومی غونډه کبسی چه دسنا تور محمد اسمعیل مایار په مشر ی جوړه شوی وه د مشرانو دجرگی دمنشی سنا تور محمد امین یو نسی له خوا دسنا تور حبیب الله هلمند پيشنهاده چه دلسو تنو سنا تورانو له خوا لاسلیک شوی او د دولت د ۴۹ کال دعا دی اوانکشافی بودجی په هکله دمشرانو جرگی دمالی او بودجی دچارو دجرگه گی په نظر یا توکبسی د ترمیم راوستلو غوښتنه کوله او په تیره غونډه کبسی په هغه باند ی په سری ډول څیړی هم شوی وی اودرایوپه اکثریت قبول شوی وه یو ځل بیا په مجلس کبسی

دسرطان ۲۷ - دمشرانو دجر گی دکر نی او سنا یعو دبو دجی او مالی جرگه گسیو غونډه وکړه او په مر بو طو موضوعگانو نوی غور وکړ .

دسناتور حاجی غلام حضرت ابرا هیمی په مشر ی دکر نی او سنا یعو په جرگه گی کبسی دمر بو طو موضوعگانو دهوا یی میدان او داروزگان دو لایت دمشکلا تو په باره کبسی یی دهغه ولایت دسنا تور ښاغلی محمد رفیق نوابی په پيشنهاده بحث وشو او غونډی له غرمی څخه وروسته تر دوو بجو پوری دوام وکړ . دسناتور عبدالرزاق بالا کرزی په مشر ی دبو دجی او مالی په جرگه گی کبسی دکر نی دوزارت په اجراآتو بحث وشو .

دسرطان ۲۹ - دمشرانو جر گی دعدلی قوانینو دروغتیا او پوهنی دشکا یا تو اوریدلو بودجه او مالی جرگه گیو غونډه وکړی او په مر بو طو موضوعاتو یی غور وکړی . دعدلی او قوانینو جرگه گی چه دسناتور میر محمد شاه صدیقیا ن په مشر ی غونډه کړی وه دیو هنتون رئیس پوهاند دکتور سید عبدالقادر بها او دطب دیو هنڅی رئیس پوهاند سید محمد اسحق گهون کړی وواو د یو شمیر عارضینو دعر یضو په با ب یی دجرگه گی دغو سوالو نو ته شفا هی جوابو نه ورکړل او څینی لیکلی یوښتنی یی دشان سره یو وړی .

دروغتیا او پوهنی جرگه گی چه دسناتور پوهاند دکتور فقیر محمد شفاء په مشر ی غونډه کړی وه د اطلاعاتو او کلتور دوزارت پر جوابو نو باندی غور او څیړنه وکړه . دشکایا تو داوریو لو جرگه گی چه د سنا تور عبدالباقی مجددی په مشر ی غونډه کړی وه دعارضینو پر یو شمیر عریضو باندی غور وکړ او دجرگه گی فیصلی یی د مشرانو جرگی دارالانشاء ته واستولی . ددغی جرگی په غونډه کبسی دکانو اوصنایعو دوزارت دما مورینو مدیر ښاغلی پالینه محمد ابراهیمی دمر اجینو دعر یضو په با ب دجرگه گی دغو پوښتنو ته خوابونه ورکړل . دبودجی او مالی جرگه گی چه دسنا تور عبدالرزاق بالا کرزی په مشر ی یی غونډه

مشرانو جرگه

ولوستل شوه .

په باب غور وشو .

دسنا تور حبيب الله هلمند په مشرۍ دمالی او بودجی په جرگه کې کښی دکر نی او بولگولو د وزارت د پنځه کلن پلان د مسودی د ۳۵ مخ څخه تر ۵۰ مخه پوری مخونه سنا تور محمد رفیق منشی ولوستل چه دهغه په خواو شا کښی خبری اومفاهمه وشوه .

ورپسی دمشرانو دجرگی منشی دگرگی جرگی کې څخه دسنا تور خادم داستعفا په ولوستله او تر یو لړ خبرو وروسته دسنا تور خادم پر ځای باندی سنا تور حاجی محمد ځمکنی درایو په اکثریت دکلی جرگه کې غړی وټا کی .

داسد ۳ - دمشرانو جرگی دکانو او صنایعو کرهڼی په جرگه کې چه دسنا تور غلام حضرت ابرا هیمی په مشرۍ جوړه شوی وه دفیض محمد نایبی دعریضی په باب یی خپله فیصله صادره او دمشرانو جرگی دارالانشاء ته یی وسپارل .

داسد ۶ - دمشرانو جرگی دشکایا تود اوریدلو جرگه کې چه دسنا تور عبدالباقی مجددی په مشرۍ غونډه کړی وه دمراجعینو پررا رسیدلو عریضو یی غور وکړ اوخپلی فیصلی یی دمشرانو جرگی دارالانشاء ته واستولی .

دعدلی او قوانینو په جرگه کې کښی چه دسنا تور محمد امین خوگیا نی په مشرۍ یی غونډه کړی وه پر مربوطو موضوعا تو خبری وشوی .

د داخله او ښاروالی جرگه کې چه دسنا تور علی احمد بایانی په مشرۍ یی غونډه کړی وه د تجارت دوزارت دژاندارم او پولیسو دعو می قوماندانی دسروریس شرکت په جوا یو نو غور او څیړنه وکړه او تصمیمونه یی ونیول دبودجی او مالی چارو جرگه کې چه دسنا تور عبدالرزاق بالاکرزی په مشرۍ یی غونډه کړی وه او دکرهڼی او اوبولگولو دوزارت پنځه کلن پلان چه دسنا تور عبدالواحد انویوال صافی له خوا د (۵۱) مادی څخه تر (۶۰) مادی پوری ولوستل شو یو لړ بحث ورباندی وشو .

دکرهڼی او اوبولگولو د صنایعو اوکانو دجرگه کې غونډه چه دسنا تور حاجی غلام حضرت ابرا هیمی په مشرۍ جوړه شوی وه په مربوطو موضوعا تو یی غور اوڅیړنه وکړه .

داسد ۷ - دمشرانو جرگی په عمو می غونډه کښی چه دهغی جرگی دریس سنا تور داوی په مشرۍ جوړه شوی وه دجرگی دمنشی سنا تور محمد امین یو نسی لهخوا دتلفون دقانون د (۱۷) او (۱۸) مادو د مسودی دانسجام عبارات چه په تیسره

همدغه رنگه دسنگانو دولایت دپیکا لی حقاً یی په باب دغلام سرور دعرض موضوع تر غور او څیړنی لاندی ونیول شوه . دمالی او بودجی دجرگه کې په غونډه کې چه دسنا تور عبدالرزاق بالاکرزی په مشرۍ جوړه شوی وه دکرهڼی او اوبولگولو دوزارت راپور دسنا تور عبدالواحد انویوال صافی له خوا د ۲۱ مادی څخه تر ۳۵ مادی پوری ولوستل شوه او په مربوطو موضوعا تو یی تصمیمونه ونیول شوه .

داسد ۵ - دمشرانو جرگی دسنا تور محمد امین خوگیا نی په مشرۍ دعدلی او قوانینو په جرگه کې کښی دمربوطو دوسیو په باب غور وشو او در اغلو پانوی په خواشاو کښی یو لړ مفاهمه او خبری وشوی .

دسنا تور عبدالباقی مجددی په مشرۍ دشکایاتو داوریولو په جرگه کې کښی دمراجعینو پر یوشمیر عریضو باندی غور او فیصله وشوه او دجرگه کې فیصلی دمشرانو دجرگی دارالانشاء ته وسپارلی شوی .

دهغی جرگه کې په غونډه کې دکابل ولایت دحقوقو مدیر گهون وکړ او دجرگه کې غړیو ته یی توضیحات ورکړل .

دسنا تور یو هاند دکتور فقیر محمدشفاء په مشرۍ دروغتیا او پوهنی په جرگه کې کښی دسوابقو او اوراقو په اساس دهغو

د افغانستان کالسی

غونډه کښې منشي ته توصیه شوې وه
عمومي غونډې ته ولوستل شو چه په دغه
برخه کښې خبرې او مباحثې وشوې او پر
(۱۸) ماده باندې راې واخيستله شوه او
دهغي بشپړ عبارت راتلو نكي غونډې
ته ټال شو .

داسد ۱۰ - د مشرانو جرگې د شكايې تو
د اوریدلې جرگه گې چه د سنا تور عبدالباقي
مجددی په مشرۍ يې غونډه كړې وه د
مراجعينو پر عريضو باندې بحث وكړ او د
جرگه گې فيصلې يې د مشرانو جرگې
دارالانشاء ته واستولې .

داسد ۱۲ - د مشرانو جرگې دپو هني
اوروغتيا او اطلاعاتو او كلتور په جرگه گې
كښې دعر بي متحد جمهوريت دملي شورې
فيصله ليك چه دپو نو د تاسيس دپنځه
ويشتمې كاليزې په مناسبت صادر او
افغانستان ته رالېږل شوې و ولوستل
شو . وروسته له هغه چه په دغه باره كښې
يولې بحث وشو . تجويز ونيول شو چه دغه
فيصله ليك دې د مشرانو جرگې عمومي
غونډې ته ولوستل شي .

دغه راز د خار جي فلمو نو ، كتابو نو
او مجلو د كنترول په باره كښې دا اطلاعاتو
او كلتور دوزارت شوا بو نه چه ددغي جرگه
گې دپوښتنو په خوا ب كښې را رسيد لي
وتر غور او خپرنې لاندې ونيول شول اوله
يولې بحث نه وروسته تجويز وشو چه داسد
په ۱۹ نيټه دې دا اطلاعاتو او كلتور د وزارت
صلاحيت لرونكي نماينده دې دجرگه گې
په غونډه كښې گپون او دغې وپوښتنو ته
توضيحات ورکړي .

د عدلي او قوانينو په جرگه گې كښې
په يوشمير مربوطو پاڼو غور او بحث وشو .

داسد ۱۳ - د مشرانو جرگې د دا خله
او ښارواو لي جرگه گې د ښارې سرويسونو
اوسني وضعې د اصلاح كولو په هكله نظريه
ټينگه كړې او دجرگه گې دتصو يې مسوده
جوړه او ولوستل شو .

د عدلي او قوانينو د جرگه گې په غونډه
كې دصدارت دملكي مامورينو ددخدا ما تو
رئيس ښاغلي محمد انور ارغند يوا ل گپون
وكړ او د هغي مامورينو په هكله چه دخپلو
ادارو څخه داستعفا ، طرد او بر طرف كيدلو
په اړ ايسته كيږي او د متحد الما لو نو

داسد ۱۱ - د مشرانو جرگې په عمومي
غونډه كې چه د مشرانو دجرگې درئيس
سنا تور عبدالها دې داوې په مشرۍ جوړه
شوې وه د غونډې اجنډا چه دتيلفون دقانون
دبحث موضوع وه د مجلس سنا تور محمد
امين يونسې په واسطه ولوستله شوه او
په دې ترڅ كې پر هغه پيشنهاد هم بحث
او خبرې وشوې چه دپوشمير سنا تورا نو
له خوا لاسليك او دارالانشاء ته سپارل
شوې وو .

په پيشنهاد كې په خبرو نو كې د مشرانو
دجرگې دجرگه گيو د مشرانو دنو مونو دنه
خپريدلو يادو نه شوې وه چه نو موږ ي
پيشنهاد دپولې بحث او خبرو څخه وروسته
درايو په اكثريت تاييد او تصو يې شو .

دغه راز په دغې غونډه كې د مجلس درايو
په اكثريت تجويز ونيول شو چه دعسكري
مجلو بينو د مشكلا تو دليري كولو په شاو

عبدالرزاق بالاكري په مشرۍ غونډه
كړې وه سنا تور عبدالحيظ عزيزي ددرېم
پنځه كلن پلان مسوده او په ۱۳۴۸ كال
كښې دكر هني او اوبو لگو لو د وزارت
راپور ولوستي او پر هغه باندې خبرې
وشوې .

داسد ۱۱ - د مشرانو جرگې په عمومي
غونډه كې چه د مشرانو دجرگې درئيس
سنا تور عبدالها دې داوې په مشرۍ جوړه
شوې وه د غونډې اجنډا چه دتيلفون دقانون
دبحث موضوع وه د مجلس سنا تور محمد
امين يونسې په واسطه ولوستله شوه او
په دې ترڅ كې پر هغه پيشنهاد هم بحث
او خبرې وشوې چه دپوشمير سنا تورا نو
له خوا لاسليك او دارالانشاء ته سپارل
شوې وو .

په پيشنهاد كې په خبرو نو كې د مشرانو
دجرگې دجرگه گيو د مشرانو دنو مونو دنه
خپريدلو يادو نه شوې وه چه نو موږ ي
پيشنهاد دپولې بحث او خبرو څخه وروسته
درايو په اكثريت تاييد او تصو يې شو .

دغه راز په دغې غونډه كې د مجلس درايو
په اكثريت تجويز ونيول شو چه دعسكري
مجلو بينو د مشكلا تو دليري كولو په شاو

مشرانو جرگه

او تر ميم له پاره د جها ني با نك د بين المللي انكشاف له موسسي څخه د پنځو مليو نو ډالرو دپور د موافقه ليك په باره كښي يې دجرگه گي دغې يو پوښتنو ته ځوابو نه وويل وروسته دهغه چه دنومو پي پور په باره كښي دجرگه گي دغې يو ترومنځ يولې خبري وشو ي په نتيجه كښي دجرگه گي غي يو درا يو په اتفاق نو مو پي پور گتور وبا له او خپلي نظر يي يې برا بر ي او ترتيب كړي او عمو مي مجلس ته د رواندي كيدو له پاره يې دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپار لي .

دغه موافقه ليك دولسي جرگي له خوا هم تصويب شو ي دي دشكا يتو داوريد لو په جرگه گي كښي دمراجيعنو په يوشمير عريضو غور او فيصلې وشو ي اودجرگه گي فيصلې دمشرانو دجرگي دارالانشاء ته واستو لي شوي .

په دغې جرگه گي كښي د صدارت عظمي دمامورينو د مديريت مرستيال گبون وکړ او دمراجيعنو دعرضونو په باره كښي يې دجرگه گي دغې يو پوښتنو ته ځوابو نه او وويل دكر هني او اوبو لكو لو دچارو كانو اوصنايعو په جرگه گي كښي ديو شميمير مراجيعنو په عرض غور او فيصله وشوه .

داسد ۲۱ - دمشرانو دجرگي په عمو مي غونډه كې د جهاني بانك د بين المللي انكشاف د موسسي څخه د پنځو مليو نو ډالرو دكر يد ت موافقت ليك د بحث او خبرو څخه وروسته درا يو په اكثر يست تاييد او تصويب شو .

په هغې غونډه كې چه د مشرانو دجرگي درئيس سنا تور عبدالحا دي داوي په مشري جوړه شوي وه دهغې جرگي رئيس سنا تور عبدالحادي داوي وويل چه دجهاني با نك دبين المللي انكشاف د موسسي څخه د پنځو مليونو ډالرو دكر يد ت موافقت ليك داوبو لگولو د كوچنيو سيستمونو دتر ميم او اصلاح كو لو د منځ ته راوستلو دپاره چه پنخوا په ولسي جرگه كې تصويب شو ي ودمشرانو دجرگي دبين المللي او خارجه چارو دجرگه گي په نظر يي سره دارالانشاء ته رسيد لي دي .

دمشرانو دجرگي رئيس وويل دمربوطي

په ذريعه وزار تو نو او تصد يو ته خبر ورکول كيري دوخت دضايع كيدو دقرطاسي دلگښت دمخنيو ي او دكار داسا نتيا په غرض بايد دغه كار يوازي دصدارت دخدما تود رياست له خوا عندالموقع اجرا شسي د مشرانو جرگي د دارالانشاء دليك په اساس دجرگه گي دغې پوښتنو ته توضيحات ورکړل .

دشكا ياتو د اوريد لو جرگه گي دمراجيعنو پر يو شمير عريضو باندي غور وکړ ي او دجرگه گي فيصلې يې دمشرانو جرگي دارالانشاء ته واستول .

په دغه جرگه گي كې دما لبي دوزارت دتقاعد رئيس بنا غلي عبدالصمد خا لقي او د دولت داملا كو لوي مدير بنا غلي سيد حسن او دوردگو دولايت اداري مدير بناغلي محمد فهميم گهون كړي و اودخينو عارضينو دعريضو په باب يې دجرگه گي دغې يو پوښتنو ته ځوابونه ور کړل .

داسد ۱۹ - دمشرانو جرگي دشكاياتو د اوريدلو په جرگه گي كې دمراجيعنو پر په يو شمير مربوطو پاڼو غور او بحث وشو. جرگه گي فيصلې د مشرانو دجرگي دارالانشاء ته وسپار لي شوي .

په دغې جرگه گي كې د ما لبي دوزارت دتصد يو لوي مدير بناغلي خوا چه محمد عزت گهون وکړ ي او دمراجيعنو دعريضو په باب يې دغې پوښتنو ته توضيحات ورکړل. دتقنين او عد لي چارو په جرگه گي كې پر يو شمير مربوطو پاڼو باندي غور وشو .

داسد ۲۰ - دمشرانو جرگي د عد لي او قوانينو دچارو په جرگه گي كښي عدليه وزير پو هندو ي عبدالستار سيرت او د صدارت عظمي دپار لمانې روابطو رئيس پو هنيار محمد ياسين نسيمي گهون وکړ ي او دضرورت وړ قوانينو د تدوين په باره كښي يې خيزي اتر ي وکړ ي .

دخارجه او بين المللي چارو په جرگه گي كښي دپلان دوزارت دپلان رئيس بناغلي علي احمد خرم گهون كړي وو او داوبولگولو دسيستمونو د پيدا كيدو اصلاح

د افغانستان کالنی

یې دمرستو څخه ډډه نه ده کړې .
دمشرانو دجرگې سره دروان کال دو
روستيو وختو نو په نیما یې کې د حکومت
داستشاری تما س په محکم حکم او هم
په مربوطو چارو کې سره مشاور و او موثر
هیله من یو چه کیفیت او کمیت یې له دی
څخه نور هم ښه شی چه خو دهغه اجرا څخه
دمخه مربوط کارو نه په همفکری ، همتوایی
او مشوره سره متکی وی چه تمییلی او پالیسی
دټولو زیات داسلامی دیمو کراسی اصولوته
نژدی شی .

اوس سناتوران صاحبان دغونډی د
تعطیل ورځې تر سره کوی هیله کوم چه
دخوبښی سره یو ځای وی او د خپلومو کلینو
او مصاحبینو سره دگران هیواد د ما دی
او معنوی اړتیاوو په باب سنجول شوی
مشوری او ارزښتنا که خبری وکړی او د
خپلی سیمی مشکلات او دهغه دغوښتنو نکي
دحل صورت برابر کړی او راتلو نکو غونډو
ته مجبزراشی .

غونډه ۱۳۴۹د کال د میزان د میاشتی
دمبار کې چا رښنې دورځی دسپار تر لسو
بجو پوری تعطیل کوم . انشا الله تما لی
وهوالیو فق والمعین .

دغه وینا دسنا تورانو له خوا نه دتودو
احساساتو په څرگندو لو سره بدر که شوه
او په تیرو دورو کې یې دجرگې درئیس
بریا لیتوب وستا یه او په راتلونکی وخت
کې یې ددوی دزیات بریا لیتوب غوښتنه
وکړه .

مرجع څخه د اولیت حق وغوښتل شو چه د
رایوبه اکثریت نو مو پی مو افقت لیک ته
د اولیت حق ورکړی او په هغه بحث وشمی .
دمجلس منشی سنا تور محمد امین یو نسی
دموا فقت لیک دمربوطو او را قو سره د
مشرانو دجرگې دبین المللی او خار چه
چارو دجرگه کې نظر په ولو ستله او له
بحث او خبرو څخه وروسته نو مو پی مو افقت
لیک درا یو په اکثریت تایید او تصویب شو .
دغونډی په پای کې د مشرانو دجرگې
رئیس سنا تور داوی د مشرانو دجرگې د
غونډو پای ته رسیدل د ۱۳۴۹ کال دمیزان
تر دوه ویشتمی نیتی پوری اعلام کړل اود
سنا تورانو د دو بی درخصتی او دشوری
دتعطیل په باب یې دغه وینا وکړه .

محترم سنا تورانو او گرانو همکارانو !
دپاک خدای په بارگاه کې د زیات شکر
د ادا کولو ځای دی چه زموږی او تاسی د
دغی دوری دفعلیت لومړی کال په صحت
او عافیت سره تیر شو او د زیات شکر
ځای دادی چه د مشرانو دجرگې عالی
مجلس وکولای شو چه له یوی خوا د گران
ملت اساسی مصالح د حکومت غور ته
ورسوی او له بلی خوا د صدارت د راپور
ونو او پیشنهادونو په لایحو کې د حکومت
اداری ، سیاسی او اقتصادی ضرورت یا ت
په معقولانه ډول سره دغور لاندی نیولی
او د معظم ټولواک هما یو نی اعلیحضرت
دحکیمانه هتولار ښوونو سره سم چه ددغی
مبار کې دوری دپرانستلو په وخت کې
یې کړی وی دخپلی وظیفی دپیژندنی په باب

دشوری ددیارلسمی دوری ددوهم کال

دلومړ یو غونډو جریانات

په ولسی جرگه کی

د میزان ۲۲ - د سلطنت د مقام وکیل والا حضرت شهبزاده احمد شاه د میزان ۲۲ په ۲۲ د سهار په لس نیمو بجو د شوری ددیارلسمی دوری د دوهم کال لومړنی غونډی په خپلو ارشاداتو سره پراستلی.

دسلطنت دمقام وکیل والا حضرت شهبزاده احمد شاه افتتاحیه وینا:

مصالحو له نظره ډیری خپرنی او غسور غواړی په یوه تیر کال کښی تاسی ته څرگندی شوی وی چه د شوری د قانونی صلاحیت په حدودو کی به د ملی هدفو نو او غوښتنو له په نظر کښی نیو لو سره د هغو په باره کی تصمیمونه ونیسی .
په دغی تاریخی حساسه مرحله کی د گران افغانستان ترقی ددولت د د ریواړو قواوو گډو او متداولو کوښښونو ته اړه لری .

د هیواد د اقتصادی او اجتماعی شتونو سلیم انکشاف داساسی قانون د حکمونو او اړخښتونو په حدودو کی ددولت د قواوو ډیر کوښښونه او اغیزه تاکی همکاري غواړی .

په دی هیله د هغو مهمو وظیفو او مسئولیتو په اجرا کو لو کښی چه د هیواد د ټولو شتونو پر مخ بیولو کښی نی په مخ کښی لری داوړدو کوښښونو په رڼا کښی دلوی خدای (ج) له حضور څخه ستاسی ټولو له باره زیات توفیق غواړم او دلوی خدای (ج) په نامه دافغانستان دشوری ددیارلسمی دوری ددوهم کال لومړنی غونډو پراستلی .

د دواړو جرگو محترمو غړیو!

خوشاله یم چه ستاسی درخصتی ددوری له پای ته رسیدو نه وروسته دافغانستان دشوری ددیارلسمی دوری ددوهم کال لومړنی غونډی داساسی قانون د حکم په پیروی دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت په وکالت د لوی خدای (ج) په نامه پراستلی .

په دغه فرصت کښی غواړم د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دارشاداتو ټولو یوه برخه چه دشوری ددیارلسمی تقنینیه دوری د پراستلو په وخت کی یمی په همدغه ستر تالارکی ددواړو جرگو دمحترمو غړیو په مخ کی څرگند کړی وو یسا د کس م .

د خلکو د نمایندگی امانت یوازی هغه وخت د هیواد د مصالحو په ساتلو سرته رسیدلای شی چه دټولو وظیفو په اجرا کولو کښی داساسی قانون د حکمونو او حدودو ترکومه ځایه چه ددولت په دغی قوه پوری اړه لری په پوره دقت سره مراعات وشی .

یقین لرم د هیواد اړتیاوی په تیره بیا هغه موضوع گانی چه دافغانستان د عالی

دسلاطت د مقام وکیل والا حضرت شہزادہ احمد شاہ عہدہ وقت چہ بہ چیلو قیمتدار و ارشاد اتو سرہ دشوری د دیار لسمی دور ی
د دوہم کال دلہری اجلاس لہری غونبہ داوالسی جرگی پہ تالار کتبی پرائیوی

ولسی جرگه

دعقرب ۳ - دولسی جرگی عمومی مجلس
دهغنی جرگی درنئیس پوهنوال دکتور محمدعمر
وردگک په ریاست جوړ شو .

په دی غونډه کی دولسی جرگی منشی
ښاغلی سید مبین شاه امیر پخواه هغه چه
داچندا په لو ستلو پیل و کړی د مجلس
غړیو ته څرگنده کړه چه دداخلی و ظایفو
دلایحی به اساس دجرگه گڼو غړی وټاکي .
په عمومي مجلس کی له غور او څیړنی

نه و روسته د مالی او بودجی تقنین اوعدلی
چارو ، داخله چارو ، د قوانینو د تطبیق د
مراقبت او د شکا یتو داو ریدلو دجرگه گڼو
غړیو د مربوطو و لا یتو دوکیلا نو د معرفتی
کیدو په اساس چه په پرو نی عمومی مجلس
کی یی نو مونه و لوستل شول دولسی جرگی
دغې یوله خوا دراویو په اکثریت تسائید
او تصویب شول .

همدغراز په دی غونډه کی د ولسی
جرگی د نورو دایمی جرگه گڼو غړی چه په
خیله د و کیلا نو د غوښتنی په اساس
په مربوطو جرگه گڼو کی شا ملیزری هم تائید
شول چه نو مونه به یی وروسته تر دی
خپاره او اعلان شی .

د هغو څلورو جرگه گڼو د غړیو لست
چه دولا یتي انتخاباتو په اساس په جرگه
کیو کی شامل شویدی . په دی ډول دی :

دکابل ولایت :

د بگرا میو وکیل ښاغلی عبدالرسول
برکی د تقنین او عدلی چارو په جرگه کی
دچاردهی وکیل ښاغلی محمد آصف
امانی د مالی او بودجی د چارو په جرگه کی
کی ، ددایکنه یو وکیل ښاغلی لعل محمد
اکبری د شکا یتو داو ریدلو په جرگه کی
کښی او د سروبی وکیل ښاغلی حفیظ الله
د داخله چارو په جرگه کی کښی .

د لوگر ولایت :

دغزنی د کتواوکیل ښاغلی عبدالحمید
کتوازی د تقنین او عدلی چارو په جرگه کی
کی د لوگر د مرکز وکیل مولوی سیداکبر
دلاور د مالی او بودجی د چارو په جرگه کی
کښی ، د محمد آغی وکیل ښاغلی حاجی

عبدالله احمد زی د داخله چارو په جرگه
کی کښی .
دوردگو ولایت :
دننگرهار د ولایت د حصارک وکیل
حاجی عبدالوهاب د تقنین او عدلی چارو
په جرگه کی کښی او د میدان وکیل ښاغلی
نور علم مظلوم د داخله چارو په جرگه کی
کښی .

د پروان ولایت :
د جبل السراج وکیل ښاغلی عبدالحمید
سالنگیار د داخله چارو په جرگه کی کښی .

دکاپیسا ولایت :
دکاپیسا د مرکز وکیل ښاغلی عبدالمبین
روحانی د تقنین او عدلی چارو په جرگه کی
کی . د کو هستان وکیل ښاغلی عبدالله
دمالی او بودجی د چارو په جرگه کی کښی .
د پنجشیر وکیل ښاغلی عبدالقیوم د
شکا یتو داو ریدلو په جرگه کی کښی د
تکاب وکیل ښاغلی اسد الله صافی د داخله
چارو په جرگه کی کښی .

د بامیانو ولایت :
د کابل ددریمی حوزی وکیل ښاغلی
محمد یوسف بینش د تقنین او عدلی
چارو په جرگه کی کښی . د پنجاب وکیل
ښاغلی محمد اکبر د مالی او بودجی د
چارو په جرگه کی کښی . د سیغان او
کهچرد وکیل ښاغلی احمد جان د شکا یتو
داو ریدلو په جرگه کی کښی . دیکاولنگ
وکیل ښاغلی سید محمد نجفی د داخله
چارو په جرگه کی کښی .

دغزنی ولایت :
دانهړ وکیل ښاغلی یار محمد د لیلی
د تقنین او عدلی چارو په جرگه کی کښی .
دجاغور یو وکیل ښاغلی محمد ایوب
سلطانی د مالی او بودجی د چارو په جرگه
کی کښی . د ناهورو وکیل ښاغلی
عبدالحسین مقصودی د شکا یتو داو ریدلو
په جرگه کی کښی او دوازی خوا وکیل
ښاغلی بهاء الحق د داخله چارو په جرگه کی
کښی .

د افغانستان کالسی

د تخار و لایت :

د چاه آب و کیل ښاغلی محمد علم فیض زاد د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې . د ینګی کلاوکیل ښاغلی محمد حکیم صدیقی د بودجې او مالی چارو په جرگه کې . د فرخار و کیل ښاغلی محمد طوره ایوبی د شکا یاتو داوریډلو د چارو په جرگه کې . او د تخار د مرکز و کیل ښاغلی محمد نظر ددا خله چارو په جرگه کې .

د لغمان و لایت :

د لغمان د مرکز و کیل ښاغلی عبدالکریم عمر خیل د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې . کښی د علیشنگ و کیل ، ښاغلی عبدالرزاق د مالی او بودجې د چارو په جرگه کې . او د نو رستان وکیل ښاغلی محمد اسمعیل نو رستانی ددا خله چارو په جرگه کې .

د ننگرهار و لایت :

د کامی وکیل ښاغلی فیض الله فیاض د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې . او د کوز کنړ و کیل ښاغلی محمد آصف پوپل د مالی او بودجې د چارو په جرگه کې .

د بدخشان و لایت :

د چرم وکیل ښاغلی محمد هاشم واسوخت د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې . او د درواز د مرکز و کیل ښاغلی عبدالرحمن کوفی د بودجې او مالی چارو په جرگه کې . د بدخشان د و لایت د کشم و کیل ښاغلی محی الدین صیاد ددا خله چارو په جرگه کې . او د چمتال و کیل ښاغلی عبدالوهاب د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې . د بلخ د مرکز و کیل ښاغلی محمد سرور اکبری د بودجې او مالی چارو په جرگه کې . د دولت آباد د و لسوالی وکیل ښاغلی سید یحیی ددا خله چارو په جرگه کې . او د نهر شاه و کیل ښاغلی شاه محمد د شکا یاتو داوریډلو په جرگه کې .

د کنړنو و لایت :

د کنړنو د مرکز وکیل حاجی محمد اکرم د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې . د پیچ ددری وکیل ښاغلی سمیع الله صافی د مالی او بودجې د چارو په جرگه کې . او د سرکاپو وکیل ښاغلی عبدالغنی دداخله چارو په جرگه کې .

د بغلان و لایت :

د دوشی وکیل ښاغلی سید ناصیر شاه نادری د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې . د اندراب وکیل ښاغلی عبدالقیوم د بودجې او مالی چارو په جرگه کې . او د خوست و فرنگ وکیل ښاغلی میرمحمد حسن ددا خله چارو په جرگه کې .

د فاریاب و لایت :

د دولت آباد وکیل ښاغلی حبیب الله اسحاق زی د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې . د درزاب وکیل ښاغلی عبداللہ د بودجې او مالی چارو په جرگه کې . او د شیرین تکاب وکیل ښاغلی حاجی محمد عثمان د داخله چارو په جرگه کې .

د کندز و لایت :

د ارجی ددښتی وکیل فاتح الملک ننگ یو سفزی د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې . د حضرت امام و کیل ښاغلی عبدالرحمن نیک زاد د بودجې او مالی چارو په جرگه کې . او د کندز د مرکز وکیل ددا خله چارو په جرگه کې .

د بادغیس و لایت :

د هرات د حوزی وکیل ښاغلی سید رسول فکور د بادغیس د و لایت د نما ینده په حیث . د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې . د جوند وکیل ښاغلی امیر محمد د بسو د جی او مالی چارو په جرگه کې . او د غور ماچ

د سمنگانو و لایت :

د خلم وکیل ښاغلی شجاع الدین شریفی د بودجې او مالی چارو په جرگه کې .

ولسی جرگه

وکیل ښاغلی محمد ا لدین ددا خله چا ر و په جرگه کې .
وکیل ښاغلی غلام نقشبند ددا خله چا رو په جرگه کې .

د اروز گان و لايت :

ددهرآود وکیل ښاغلی محمد کریم صحرائی د بودجی او مالی چارو په جرگه کې . د شهرستان وکیل ښاغلی غلام حسین یو سفی د شکا یاتو داو ریدلو په جرگه کې . او د خاص اروز گان وکیل ښاغلی عبدالقیوم مها جر ددا خله چارو په جرگه کې .

د پکتیا و لايت :

د خوست د لوی و لسوالی وکیل ښاغلی شیر احمد خوستی د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې .
د ځمکنیو وکیل ښاغلی سراج ا لدین منگل د بودجی او مالی چارو په جرگه کې .
د زر مت وکیل ښاغلی باز محمد زر متی د شکا یاتو داو رید لو په جرگه کې . او د تڼیو وکیل ښاغلی شیر خان غریب یار دداخه چارو په جرگه کې .

په دی غونډه کې د کو چیانو و کیلان هم په لاندی ډول سره تصویب شول
د غزنی د کو چیانو وکیل ښاغلی شهنواز دداخه چارو په جرگه کې . کی دپشت رود دکو چیانو وکیل ښاغلی عبد الر شیدد بودجی او مالی چارو په جرگه کې . او د گر مسیر دریگستان د کو چیا نو و کیسل ښاغلی عبدالحمید ز هری د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې .

د عقوب ٤ - دولسی جرگی عمری غونډه له غرمی نه پخوا دولسی جرگی د رئیس پو هنوال د کتور محمد عمر وردگ په ریاست جوړه شوه وه .

په د غی غونډه کې دو لسی جرگی د یوشمیر هغو غړی یو نو موته چه یی دمربوطو جرگه گیو له پاره معرفی کړی وو د و لسی جرگی د منشی وکیل سید مبین شان ا میر له خوا و لو ستل شول .
عمومی مجلس له غور او خبرونه وروسته د جرگه گیو غړی دایو په اکثریت تأیید

د هرات و لايت :

د پښتون زر غون وکیل ښاغلی محمدعلی قاضی زاده د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې . د زنده جان وکیل حاجی فدا محمد د بودجی او مالی چارو په جرگه کې . او د هرات داوبه وکیل حاجی عبد ا لعلی دداخه چارو په جرگه کې .

د نیمروز و لايت :

دلاش جوین د و لسوالی وکیل ښاغلی محمد غوث د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې ، داصل چخا نسور وکیل ښاغلی امان ا لله شیر زاد د بودجی او مالی چارو په جرگه کې . او د چار بر جک وکیل ښاغلی عبدالرحمن سنجرانی ددا خله چارو په جرگه کې .

د فراه و لايت :

د بالا بلوک وکیل ښاغلی عبدالغفارهای د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې .
دشین ډنډه وکیل ښاغلی امان ا لله شین ډنډی د بودجی او مالی چارو په جرگه کې . او د گلستان وکیل ښاغلی میرزا محمد دقیق ددا خله چارو په جرگه کې .

د هلمند و لايت :

د موسی کلا وکیل ښاغلی عبد ا لر وف بینوا د تقنین او عدلی چارو په جرگه کې . او د هلمند وکیل ښاغلی سید مبین شاه امیر د مالی او بودجی د چارو په جرگه کې .

د زابل و لايت :

د غزنی د ناوی وکیل ښاغلی محمد هاشم تره کی دزا بل دولايت د نما ینده په حیث د تقنین اوعدلی چارو په جرگه کې . د جلدک وکیل ښاغلی عبدالله ا لکوزی د بو دجی او مالی چارو په جرگه کې . کی ددایه چوپان وکیل حاجی منگل د شکا یاتو داو رید لسو په جرگه کې . او د زابل دارغنداب وکیل

د افغانستان کالسنی

ښاغلی میر محمد عثمان او د سید آ با د وکیل ښاغلی عبدالله د شکا یتو داو ریدلو په جرگه کې، د لعل و سر جنګل وکیل ښاغلی خادم حسین بیګ درواز وکیل ښاغلی عبدالرحمن کو فی او د بهسود و د مرکز وکیل ښاغلی محمد اسلم دمالی او بودجی د چارو په جرگه کې کاندید ا و وټاکل شو .

د فواید عامی او مواصلا تو په جرگه کې

داشکاشم وکیل ښاغلی سید عبدالجبار معانی ، دنجرا ب وکیل ښاغلی خواجه اقا ، دبېسود و دلومړی برخی وکیل حاجی سلیمان ، د سرخ و پار سا وکیل حاجی نادر علی الله داد ، دورث وکیل حاجی محمد سرور شاهي ، دبایعا نو د مرکز وکیل ښاغلی حاجی غلام رسول ، د غزنی د مرکز وکیل ښاغلی محمد عوض خواجه عمری، او د چار بولک ویک ښاغلی ولی محمد رحیمی دانکشا فی پلان د چارو په جرگه کې .

د تجارت د چارو په جرگه کې

دازری وکیل ښاغلی لعل گل فر یاد احمد زی ، دعلینګار وکیل ښاغلی عبدالله اخند زاده ، دننګر هار دکوچیانو وکیل ښاغلی الله نظر ، دگو ملی وکیل ښاغلی رمضان دارګون داو بی دولسوا لی وکیل ښاغلی وزیر محمد خدران ، دسید کرم وکیل ښاغلی شهباز احمد زی ، د منګلو د موسی خیلو وکیل ښاغلی بختیار گل ، دننګر هار دمرکز وکیل ښاغلی حاجی فقیر محمد ، دشینګی وکیل ښاغلی عبدالستار ملا خیل ، دترین کورت وکیل ښاغلی غلام جیلانسی ، د خوګیا نیو وکیل ښاغلی خیر الله منور د مومند دري وکیل ښاغلی سعده الله کمالی ، دنازیانو وکیل ښاغلی سیف الرحمن دسره رود وکیل ښاغلی امیر محمد بهسود وال ، دشنوار وکیل ښاغلی د اعظم دخاص کنې وکیل ښاغلی عبدالجلیل ملنګ دخوګی وکیل ښاغلی غلام محمد سما فی او دا چین وکیل ښاغلی علی محمد .

او تصویب کړل .
دولسی جرګی د جرگه گیو د غږ یولست چه په تیرو غونډو کې تا ئید او تصویب شول په دی ډول دی :

د ملی دفاع د چارو په جرگه کې :
درستاق وکیل ښاغلی محمد انور ، د ارغستان وکیل ښاغلی محمد اسحق علومی د خا کریز وکیل حاجی خدایداد تاج ، دشاوولی کوت وکیل ښاغلی لعل محمد ، د کند هار د لومړی حوزی وکیل ښاغلی نورمحمد اکبری ، او د کندهز د چار د ری وکیل حاجی محمد هیکل ، د پکتیا د ولایت د مرکز وکیل حاجی امان الله گردیزی، دگران وکیل ښاغلی محمد هاشم نورزی، دکلاهی کاه وکیل ښاغلی سید انبیا ، دکشک وکیل ښاغلی عبدالرحمن جمشید ی ددیشو وکیل ښاغلی نظر الله ، د تولاک وکیل ښاغلی سید محمد رفیق نام د کپسان وکیل ، ښاغلی محمد جنید علیزوی دپسابند وکیل ، ښاغلی احمد خان د باغران وکیل ښاغلی جمال خان د بلچراغ وکیل ښاغلی عبدالغفور ، د شېرک وکیل ښاغلی تاج الملوك او د کامدیش وکیل ښاغلی شمس الدین موحد .

د فرهنگي چارو په جرگه کې

دچوری د ولسوالی وکیل ښاغلی عبدالخالق برهانی اشکزی ، د بگرام وکیل ښاغلی عنایت الله ابلاغ ، د جوزجان د مرکز وکیل حاجی عبدالکریم مخدوم ، د نهرین وکیل ښاغلی عبدالحفیظ ، د منګجک وکیل ښاغلی محمد امین ، دکلاهی زال وکیل مولوی خواجه مراد ، د خواجه غار وکیل ښاغلی محمد طاهر چیچکه ، دبرکی برک وکیل ښاغلی محمد نبی ، د خاخیسو وکیل حاجی محمد اقبال ، د جانی خیلو وکیل ښاغلی میرزا جنت منگل ، دوزی خدرافو وکیل ښاغلی یار محمد او خاخی میدان وکیل ښاغلی میرزا جان .
همدغه راز د کشم وکیل ښاغلی سید محی الدین صیاد ، دداخله چارو په جرگه کې کبھی د اسمار وکیل ښاغلی محمد هاشم مشواڼی ، دپروان د مرکز وکیل

ولسی جرگه

دکانو او صنایعو په جرگه کې ګی :
د کابل د ښار د څلور می حوزی وکسیل د پیلوم انجنیر غلام محمد فرهاد ، د زابل د ولایت دمرکز وکیل ښاغلی عبدالعزیز ، د زابل د ګو چیانو وکیل ښاغلی محمد انور او د شاه جوی وکیل ښاغلی غلام دستگیر .

دروغتیا دچارو په جرگه کې ګی :
د انجنیل وکیل ښاغلی عبدالقدوس مومند ، د بادغیس د مرکز وکیل ښاغلی عبدالمجید ، د مرغاب وکیل حاجی غلام ربانی شملزی ، د فراه د مرکز وکیل ښاغلی عبدالوهاب نورزی ، د بګواو کیل ښاغلی محمدزمان دانا درې وکیل ښاغلی محمد جمعه عینک او د ګزری وکیل ښاغلی غلام حیدر .

د کرنی او مالدارۍ دچارو په جرگه کې ګی ګڼی :
د سرپل وکیل ښاغلی کمال الدین اسحق زی ، د پلخمری وکیل ښاغلی سسر دار عبدالرشید ، د مقرو کیل ښاغلی محمد اکرم ، د پښتون کوت وکیل ښاغلی محمد بخار مسکین یار ، د غزنی دقره باغ وکیل ښاغلی غلام نقشبنده ناصر ، د شولګری وکیل ښاغلی محمود او د خان آباد وکیل ښاغلی سید امیر .

د عقرب ۵ - دولسی جرګې په عمومي غونډه کې د مربوطو جرګه ګیو د غږ و د ټاکلو پر موضوع بحث او خبری وشوی .
غونډه دولسی جرګې درئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ جوړه شوی وه او د ماسپښین څخه وروسته تر یوی بجی پوری یی دوام وکړ .
په دغی غونډه کې دولسی جرګې دیوشمیر غږو دټا کلو پر موضوع چه د هغو د خپلوانو نومونو د ثبتولو او د علاقې وپجرګه ګیو ته د هغو دغوښتن لیکونو په اساس شاملیږی بحث وشو په دغی غونډه کې لومړی دولسی جرګې دمنشی په واسطه دولسی جرګی دیوشمیر هغو غږونو مو نه ولوستل شول چه دشکایا تو د اوریډ لو د چارو ، دملی دفاع دچارو او داخله چارو په جرګه ګیو کې یی خپل نومونه ثبت کړی وو .
عمومی مجلس دغور او مباحثی څخه وروسته دبدخشان د ولایت نه دمالستان

ګی -
۱ - دسر پل وکیل ښاغلی کمال الدین اسحق زی دجرګه کې درئیس په حیث .
۲ - دغزنی دقره باغ وکیل ښاغلی غلام نقشبنده ناصر د مرستیال په حیث .
۳ - د فاریاب د پښتون کوت وکسیل ښاغلی بخار خان مسکینیار د منشی په حیث .
ج - دتجارت دچارو جرګه کې :
۱ - دخوګیا نیو وکیل ښاغلی خیرالله منور دجرګه کې درئیس په حیث .
۲ - دارګون د لوی و لسوالی وکیل ښاغلی وزیر محمد خدران د رئیس دنا یب په حیث .

د افغانستان کالني

دسپار په اتو بجو وی نود وکیلا نوحاضری دی دسپار په نهو بجو او کله چه د دولت دمامورینو حاضر ی دسپار په نهو بجو وی دوکیلا نو حاضر ی دی د سپار په نهه نیمو بجو دولسی جرگی او د رئیس دیوه نایب اودجرگه گیو د منشی دنایب لهخواواخیستله شی . همدغه رنگه په پیشنهاد کی دمجلس دتصاب په با ب کی ویل شو ی دی چه دعادی اومعمولی فیصلو دپاره د مجلس د تصاب دپاره نسبی اکثریت یعنی چه تر نیما یی زیات وی وټا کل شی اودقوقالعاده مهمو چارو په وخت کی لکه د دولت بودجه او یا پر اداری هیئت با ندی دنه اعتماد د ښکاره کولو په وخت کی خرنکه چه په اساسی قانون کی هم یاده شوی ده دحاضری غړو دو وگشتو په اکثریت با ندی تصویب شی وروسته له هغه چه ددغه پیشنهاد طرحه دغونډی داکثریت د غړو له خوا تاییده شوه په دغه برخه کی هر وکیل خپله نظر په خرنکنده کړه او په دغه پیشنهاد با ندی یی زیات بحث راتلونکو غونډو ته وځنډیده . همدغه رنگه په دغه غونډه کی دتقنینی او عدلی ، د فر هنگی چارو د مالی اوبودجی دچارو ، د داخله اوشکایا تو داوریو د چارو دجرگه گیو اداری هیئتو نه په لاندی ډول وټاکل شول :

د تقنین او عدلی چارو په جرگه گی کی :
دهلمند ولایت د موسی کلا وکیل ښاغلی عبدالروف بینوا درئیس په حیث ، دهرات دپښتون زرغون وکیل ښاغلی محمد علی قاضی زاده درئیس دنایب په حیث ، دبدخشان دجرم وکیل ښاغلی محمد هاشم واسوخت دنو موی جرگه گی د منشی په حیث .

د مالی او بودجی په جرگه گی کی :
دفره د شینواند وکیل ښاغلی امان الله شینواندی ، درئیس په حیث دپل علم وکیل ښاغلی سید اکبر دنایب په حیث اودکابل دچار د هی وکیل ښاغلی محمد آصف امانی د منشی په حیث .

دشکایاتو داوریو د جرگه گی کی :
دزرمت وکیل ښاغلی باز محمد زرمتی

۳ - دپسودو وکیل ښاغلی امیر محمد بهسودوال دجرگه گی دمنشی په حیث .

دعقرب ۶ - دولسی جرگی د تجارت د چارو او فواید عامی او مواصلا تو جرگه گیو دقرآن کریم دخو آیتو نو دلوستلوخه وروسته بخیلو لو مې نیو غونډو شروع وکړه او دخپلی مربوطی اجندا موضوع یی طرحه کسره .

دعقرب ۹ - دولسی جرگی دفوایدعامی او مواصلا تو د چارو جرگه گی دعقرب په اوومه ورځ غونډه وکړه او دسې کونو اود فواید عامی دنورو چارو په باره کښی یی پولی خبری وکړی .
په نتیجه کښی تصمیم ونیول شو چه دفواید عامی وزیر انجنیر محمد یعقوب لعلی دی دجرگه گی په راتلو نکی غونډه کښی دجرگه گی دغړیو پوښتنو ته خوابونه وواپی .

دعقرب ۱۰ - دولسی جرگی عمومسی غونډه چه تر غرمی دمخه د هغی جرگی د رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشری جوړه شوی وه او په هغه کی د جرگه گیو د اداری هیئتو او د هغو د غړو په ټا کلو او همدغه رنگه په یوه پیشنهاد باندي چه د فوریت غوښتنه یی کوله بحث او خبری وشوی .

وروسته له هغه چه دولسی جرگی دلومړی منشی ښاغلی سید مبین شاه امیر له خوا د غونډی اجندا ولوستله شوه د پیشنهاد موضوع تر بحث لاندی ونیول شوه .
په نوموړی پیشنهاد کی غوښتنه شوی وه : ددی دپاره چه دولسی جرگی په ورسپارل شو و چارو کی بند یز او ځنډورا نشی او هره ورځ دولسی جرگی په تالار کی نصاب پوره وی پیشنهاد کښی چه د وکیلا نو معاش دی په دوه ډوله سره ورکړی شی یعنی پنځه زره افغانی دی دوکالت د معاش په توگه او دری زره افغانی نوری دی وکیلا نو ته دحق الحضور په نامه ورکړی شی .

کوم وخت چه د دولت د مامورینو حاضری

ولسی جرگه

درئیس په حیث .

وشوه چه موضوع دی د تقنین دچارو جرگه
گی ته واستو له شی .

وروسته دځینو جرگه گپو د اداری هیا تو
نوټاکل په لاندی ډول تائید او تصویب
شول :

دکانو او صنایعو دچارو په جرگه گي
کښی :

دننگر هار د روداتو وکیل ښاغلی
روح الله حبیب درئیس په حیث ، د زابل
دارغنداو وکیل ښاغلی غلام نقشینه درئیس
دنايب په حیث او د کابل دینحی حو زی
وکیل ښاغلی جی سنگ د منشی په حیث .
دملی دفاع دچارو په جرگه گي کښی :
دهرات دکهسان وکیل ښاغلی محمد
جنید علیزوی د رئیس په حیث ، د هرات
دگلران وکیل ښاغلی محمد هاشم نورزایی
درئیس دنايب په حیث او د فاریا پ دبل
چراغ وکیل ښاغلی عبدالغفور د منشی په
حیث .

دشکایا تو د اورید لو دچار و په جرگه
گي کښی :

دمالستان وکیل ښاغلی سیده شاه موسی
رضوی درئیس د نايب په حیث او دپروان
دمرکز وکیل ښاغلی میر محمد عثمان دجرگه
گي د منشی په حیث .
همدغه رنگه کوم وکیلان چه دولسی جرگی
په جرگه گپو کښی دغرو په حیث ټاکل
شوی دی .

همه وکیلان چه دانکشافی پلان په جرگه
گي کښی ټاکل شوی دی :

دنهر سرا ج وکیل ښاغلی امان الله
داشکمش وکیل ښاغلی عبدالقیوم صافی ،
دناد علی وکیل ښاغلی محمد صفدرخرونی
دبغلان دمرکز وکیل ښاغلی غلام دستگیر
وطنیار او دقرقین وکیل ښاغلی محمداحمد .
هغه وکیلان چه د اجتماعي شیکو ډجرگه
گي په غړی تو ب دپاره انتخاب شوی دی .
دغوربند دولسوالی وکیل ښاغلی محمدکبیر
غور بندی ، دسمگانو دمرکز وکیل
ښاغلی عبدالهاشم دولت زی ، د غورواتو
دمرکز وکیل ښاغلی عبدالجبار او دبارکزو
دناوای وکیل ښاغلی محمد منیر .

دفرهنگی چارو په جرگه گي گي :
دبگرام وکیل ښاغلی عنايت الله ابلاغ
درئیس په حیث ، د خاڅیو وکیل ښاغلی
حاجی اقبال درئیس دنايب په حیث اودجانی
خیلو وکیل ښاغلی جنت خان منگل دمنشی
په حیث .

ددا خله چارو په جرگه گي گي :
دکندز د مرکز وکیل ښاغلی سید امیر
هاشمی درئیس په حیث ، دهرات د او بی
وکیل ښاغلی حاجی عبدالعلی تیموری د
رئیس دنايب په حیث او دجبل السراج
وکیل ښاغلی عبدالحمید سالنگیار د منشی
په حیث .

همدغه راز په دغه غونډه کی دگزاب وکیل
ښاغلی محمد اکبر ، د ادرسکن وکیل ښاغلی
عبدالصیر د ملی دفاع دچارو په جرگه گي
کی دلغمان دقرغی وکیل ښاغلی شمس الحق
پیرزاده ، دزابل ولایت دارغندا پ وکیل
ښاغلی غلام نقشینه ، دننگر هار درودا تو
وکیل ښاغلی روح الله حبیب ، دکابل
دپنحی حوزی وکیل ښاغلی جی سنگ ،
دکانو او صنایعو په جرگه گي کی دروی
دوآب وکیل ښاغلی حاجی نور محمد دانکشافی
پلان په جرگه گي کی په عمومی مجلس کی
دغرو په حیث وپیژندل شول اودعمومی
غونډی دغرو له خوا په اکثریت سره تائید
شول .

دعقرب ۱۱ - دولسی جرگی په غونډه
کښی چه دولسی جرگی درئیس پو هنوال
دوکتور محمد عمر وردک په مشری جوړه
شوی وه دولسی جرگی دوکیلا نو دحاضری
دموضوع او هغی جرگی دځینو اداری
هیئتو نو دټاکلو په باب بحث او خبری
وشوی او په دی باب تصمیونه ونیول
شول .

په لومړی ځل کښی دولسی جرگی د
وکیلانو دحاضری ددری فقه ایزه پشینهاد
په باب چه دولسی جرگی دلو مړی منشی
ښاغلی سید مبین شاه امیر له خواولوستل
شو . دبحث او خبرو څخه وروسته فیصله

د افغانستان کالينی

تخصیصیو با ندی خبری وکړی او تریولې
خپرونو وروسته تصمیم ونیول شو چه د ۴۹
کال دعقرب دمیاشتی د ۱۶ نیټی په غونډه
کی دی دپلان وزیر دکتور عبدالواحدسرابی
دجرگه کی په غونډه کی گډون وکړی او په
دی پر خه کی دی دجرگه کی دغې یووبښتنو
ته ځوابو نه ورکړی .

همدغه رنگه دقوانینو د تطبیق دچارو او
شکا یا تو د اورید لو جرگه کی د هغی
جرگی دیوه غوی له خوا د قرآن عظیم الشان
دخو ایا تو نو د لوستلو څخه وروسته په
کار شروع وکړه .

دکانو او صنایعو د چارو جرگه کی د
سرکال بخیلی لومړنی غونډه کینسی هغه
معلومات او مطالعات چه تیرکال دنو موړی
جرگه کی له خوا دافغانستان دبر بنسنا او
صنایعو په هکله صورت موندلی وو د
کانو او صنایعو دوزارت د ځوابو نو سره
چه جرگه کی ته ورکړی شوی ودجرگه کی
درئیس له خوا وجرگه کی ته ولوستل شول
او په نتیجه کی د پانگی اچولو او دما هی
پردبربنسنا څخه دگنی نه اخستلو موضوع
تر خپرنی لاندی ونیول شوه .
همدغه رنگه ټکا فنی چارو جرگه کسې
دقرآن کریم دخو ایا تو نو د تلاوت څخه
وروسته په کار پیل وکړ .

دقنینی او عدلی چارو جرگه کی غونډه
وکړه وروسته له هغه چه د قوانینو دپروژو
او نور موضوع عاتو لست چه دولسی جرگی
د ۱۲ دوری څخه پاته شوی دی او یا په
تیرکال کی جرگه کی ته رسید لسی دی
ولوستل شو دفضایی صلاحیت او تشکیلاتو
قانون تر بحث لاندی ونیول شو .

نو موړی جرگه کی ددغه قانون دوه
نور متنونه چه په قنینی فرمان بانندی
نافذ شوی دی د لومړی مادی څخه تر اولی
مادی پوری سره مقابله کړل د مالی او
بودجی دچارو جرگه کی هم غونډه وکړه د
دولت د ۹۴ کال دیو دجی اساسات مطالعه
کړل او دتیر کال دقظمی حساب دنه رسیدلو
په نسبت د مربوطی مرجع څخه یو بښتنه
وشوه همدغه رنگه جرگه کی پر نو موړی
بودجه بانندی دغور کولو پروگرام ترتیب
کړ . غونډه تر غرمی وروسته تر یوی بجی

همدغه رنگه دځینو وکیلا نو د خالی خوکیو
په هکله یو نوری پیشنهاد مجلس ته وړاندی
شو چه تر بحث وروسته دا فیصله شوه چه
د موضوع څخه دی حکومت ته خبر ورکړی
شی چه د ده بالا ، سپین بولدک او پکتیا
ولایت دسپیری او اندخوی دولسوالی د
کمبودو وکیلا نو د انتخاب ولو په هکله اقدام
وکړی .

دعقرب ۱۲ - دولسی جرگی په غونډه کی
چه دهنی جرگی درئیس یو همنسوال دکتور
محمد عمر وردک په مشری جوړه شوی وه
دانکشا فی پلان دجرگی د اداری هیئت
دټاکلو په موضوع او همدغه رنگه د مالی
او بودجی چارو دجرگه کی د اداری هیئت
پیشنهاد چه دولسی جرگی د منشی بناغلی
سید مبین شاه امیر له خوا ولوستل شو
دغونډی له خوا په لاندی ډول تائید شول :

دانکشا فی پلان په جرگه کی کی :
دبلخ دچاربولک وکیل بناغلی ولی محمد
رحیمی درئیس په حیث ، دپغلان دمركز
وکیل بناغلی غلام دستگیر وطنیار درئیس
دنایب په حیث او د هلمند د نهر سراج
وکیل بناغلی امان الله د منشی په حیث .

همدغه رنگه د مالی او بودجی دچارو جرگه
کی دپیشنهاد موضوع چه غونډی و دی
دپاره چه د دولت د ۱۳۴۹ کال په بودجه
بانندی خپرنه وشو باید دجرگه کی غوی تر
رسمی وخت وروسته هم کار وکړی په عمومی
غونډه کی بحث وربانندی وشو چه په نتیجه
کی نو موړی پیشنهاد په اکثریت سره
تائید شو همدغه رنگه دولسی جرگی دوومی
ورځی په غونډه کی دافغانستان دپادشا هی
حکومت او جاپان دحکومت تر منځ د ۱۳۴۸
کال دحمل په ۲۰ نیټه چه د ۱۹۶۹ کسال
داپریل ۱۹ نیټی فرهنگی موافقه لیک دی
تر غور لاندی ونیوه او تریولې خپرواو
خپرونو څخه وروسته تصویب شو .

دعقرب ۱۳ - دولسی جرگی دانکشا فی
پلان جرگه کی پخپل لومړنی غونډه کی
دپوهنی په برخه کینسی ۴۸ کال پړانکشا فی

ولسی جرگه

پوری دوام وکړې دولسی جرگې رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک هم په دغې غونډه کېنې کېون کړې وو .

دعقرب ۱۴ - دولسی جرگې دکانو او صنایعو دچارو جرگه گې د دولت دحقوقو څه دپاسه دشبپاړ سو ملیو نو او اته لکه افغانیو په برخه کېنې چه دنساجی د ذمت دتیرو کلو نو دخرځلاودډکس له درکه پاتی شوی وو بحث او خبری وکړی په نتیجه کې دیولې بحث او خبرو څخه وروسته څیلسه فیصله یی دتیرو وختو نو په تعقیب دتحصیل له کبله دمالیې دوزارت په عنوان صادره کړه .

دغه راز ساختمانی قرار داد اودتسلیمی اسناد او د مشرو تی اقتصادی او تخنیکي کمیسویون نظریات او د ما هیبر دپروزی دجوړونکو مفکوره یی دکانو او صنایعو دوزارت څخه وغوښتله .

دغه راز د مالی او بودجی دچارو جرگه گې د ۴۹ کال په بودجه باندی څپلو مطالعو او غور ته دوام ورکړ اویولې خبری یی ورباندی وکړی او ضمنا یی ولسی جرگې ته د ۴۷ کال دقطعیه حساب د نه رسیدلو پر موضوع یی بیا بحث او خبری وکړی او د مر بوطو مراجعو سره یی تماس وئیو. غونډه دغرمی تر دولسو بجو پوری روانه وه. دتقنین او عدلی چارو په جرگه گې کېنې دقضا یی صلاحیت دتشکیلا تو دقانوند دوهم فصل پرموضوع غور وشو .

دغې راز جرگه گې دهغو لیسو اومنځنیو ښوونځیو په باب بحث او خبری وکړی چی د ۴۹ کال په اوب دوه کېنې جوړه شوی دی او په نتیجه کېنې دغسی فیصله وشوه چه د جرگه گې دعقرب د میاشتی د ۲۱ نیټی د ورځی دلسو بجو غونډی ته دی دپوهنی دوزارت اداری معین ورځی او په دی باب دی دجرگه گې دغې و پوښتنو ته ځواب وویی .

دغه راز دولسی جرگې دتقنین او عدلی چارو جرگه گې هم غونډه وکړه اودغونډود نظام او دحکم دصادرولو په باب دعمو می غونډو په هکله دعا لی تمیز د مقام دمرکزی عالی استینا ف دولا یاتو د محاکمو دابتدایه محاکمو او موقتی محکمو دمربوطو موادو د دوهم باب او دقاضیانو داستخدام اودقاضیانو دحقوقو او وجا ییو او دقضا نیه قوی د کار کوونکو دتا دیب ، محاکمی بر طرف کولو او دقاضیانو د ترفیح ، قید یل ، تقاعد استعفی او دقاضیانو د معاش او امتیازاتو او دقضایه مسلکی غړو او متفرقه احکامو په باب دمواود دریم باب په باره کېنې دقضایې صلاحیت او تشکیلا تودقانونسون پروژه ولوستله شوه او دستری محکمی د

دعقرب ۱۵ - دولسی جرگې دکانو او صنایعو دچارو جرگه گې د دولت دحقوقو څه دپاسه دشبپاړ سو ملیو نو او اته لکه افغانیو په برخه کېنې چه دنساجی د ذمت دتیرو کلو نو دخرځلاودډکس له درکه پاتی شوی وو بحث او خبری وکړی په نتیجه کې دیولې بحث او خبرو څخه وروسته څیلسه فیصله یی دتیرو وختو نو په تعقیب دتحصیل له کبله دمالیې دوزارت په عنوان صادره کړه .

دغه راز ساختمانی قرار داد اودتسلیمی اسناد او د مشرو تی اقتصادی او تخنیکي کمیسویون نظریات او د ما هیبر دپروزی دجوړونکو مفکوره یی دکانو او صنایعو دوزارت څخه وغوښتله .

دغه راز د مالی او بودجی دچارو جرگه گې د ۴۹ کال په بودجه باندی څپلو مطالعو او غور ته دوام ورکړ اویولې خبری یی ورباندی وکړی او ضمنا یی ولسی جرگې ته د ۴۷ کال دقطعیه حساب د نه رسیدلو پر موضوع یی بیا بحث او خبری وکړی او د مر بوطو مراجعو سره یی تماس وئیو. غونډه دغرمی تر دولسو بجو پوری روانه وه. دتقنین او عدلی چارو په جرگه گې کېنې دقضا یی صلاحیت دتشکیلا تو دقانوند دوهم فصل پرموضوع غور وشو .

د افغانستان کالنی

غونډه دور څی د دوو بجو او شلو دقیقو پور ی روانه وه دولسی جرگی رئیس پوهنوال دوکتور محمد عمر وردک هم په دغی غونډه کبسی گپون درلود .

دعقرب ۱۷ - دولسی جرگی په عمو می غونډه دپو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ شوی وه په دغی غونډه کی دمجلس اجندا چه ځینی موضوعگانې لکه په دریو ولایتو باندي دپکتیا دولايت دوشللو په باره کبسی پخوانی فوری پیشنهاد ، د چکوسلوا کبسی او افغانستان تر منځ تجارتي تړون او د ولایت دجرگی اداری قانون پکبسی شامل وو دولسی جرگی د منشی بناغلی سید مبین شاه امیر له خوا لوستل شوه .

په دریو ولایتو سره دپکتیا دولايت دوشللو او ولسوالیو ته دهغه ولايت ددعلاقه داری دجگوالی موضوع پخوا د داخله چارو او انکشافی چارو په جرگه کی کی مطالعه او تصویب شوی وه اودزیات غور له پاره عمو می مجلس ته وړاندی شوی وه .

عمومی مجلس دغه فوری پیشنهاد ته د لومړنیو ب حق ورکړی او یوشمیر وکیلانو په دی باره کی خپلی نظر یی خر گندی کړی او وروسته له هغه درایو په اکثریت فیصله وشوه چه موضوع دی دوروستی فیصلی او زیات غور له پاره حکومت ته وسپارله شی .

همدغه راز په دغی غونډه کی په یوه بل فوری پیشنهاد چه دیوشمیر وکیلانو له خوا لاسلیک او دارالانشاء ته سپارل شوی ووبحث وشو په دغه پیشنهاد کی خر گنده شوی وه چه دهیواد دمرکزی سیمو په تشکیلاتو دی چه یوه پراخه سیمه او ډیر نفوس لری بیا کتنه وشی .

ددغه پیشنهاد طرحه درایو په اکثریت تصویب شوه او یوشمیر وکیلانو په دی باره کی نظر یی خر گندی کړی او په دی باره کبسی زیات بحث راتلونکی غونډی ته وځنډول شو .

همدغه راز په دغی غونډه کبسی دشرکردی وکیل بناغلی سید ظاهر شاه دپروان د

استول شوی متن سره مقابله شو او دزیات بحث او خبرو له کبله دراتلونکی وختو دپاره یاد داشتونه واخیستل شول .

دکرنی او اوبو لگولو دچارو جرگه کی دقرآن کریم دخو آیتو نو په لوستلو سره چه د جرگه کی دیوه تن غړی په واسطه ولوستل شول په کار شروع وکړه .

د داخله او محلی اداری دچارو دجرگه کی په غونډه کبسی فیصله وشوه چه دجرگه کی د۱۳۴۹ کال دعقرب د میاشتی د۲۶ نیټی دچارشنبی دورڅی دلس نیمو بجو په غونډه کبسی د ژاندارم او پولیسو لوی قوماندان بناغلی عبدالحکیم کپوا زی گپون وکړی او د امنیه او ژاندارم د افرادو د خدمت اضافه چارو په باب دی دجرگه کی دغړیو بنسټو ته ځواب وواپی .

دغه راز دکانو او صنایعو دچارو جرگه کی غونډه وکړه او په دی غونډه کبسی د هیواد د داخلی نیاتی غړیو د تولیداتو د څرنګوالی او دپلچرخی دوریو اوبدللو د فابریکی دتولیداتو په باب دکانوسو او صنایعو دوزارت دپنځلس فقره ایز را رسیدلو ځوابو نو په یوه برخه کبسی جرگه کی تصمیم ونیو چه دجرگه کی د ۴۹ کال دعقرب د میاشتی د شلمی نیټی دچارشنبی دورڅی دیولسو بجو غونډی ته دی دکانو او صنایعو دوزارت دصنایعو رئیس ورشی او دنو موری جرگه کی دغړیو پوښتنو ته دی ځواب وواپی .

دغه راز دتجارت دچارو جرگه کی پخپلی غونډه کبسی دپکتیا دولايت دهغه پیشنهاد په باب چه دمربوط گمرک دمالو نو دمحمول په باب دی او د حکومت له لاری رارسیدلی دی بحث او خبری وشوی او په نتیجه کبسی یی خپل وروستی تصمیم راتلونکی غونډی ته وځنډاو .

او دولسی جرگی دسکایا تو د اوریدلو د چارو جرگه کی پریوشمیر راغلو عریضو غور وکړی او خپل قراریی دمربوطو مراجعو ته واستاو .

دولسی جرگی د مالی او بودجی دچارو جرگه کی دولسی جرگی د۱۳۴۹ کال په بودجه غور وکړی او نو موری فیصله یی د جرگه کی راتلونکی غونډی ته وځنډول له .

ولسی جرگه

ولایت دوکیانو له خوا د تقنین او عدلی چارو د جرگه کې په غړیتوب انتخاب او درایو په اکثریت تایید شو.

د عقرب ۱۸ - دافغانستان او چکوسلواکیې د حکومتو ترمنځ تجارتی تړون دولسی جرگې په عمو می غونډه کې چې دهغی جرگې درئیس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشر ی جوړه شوی وه مطالعه شو. په دی غونډه لو مړی د هیواد مرکز ی سیمو په تشکیلاتو د تجدید نظر په باره کېنې دپخوانی فوری پیشنهاد په موضوع چه لو مړی حق ورکړی شوی و بحث وشو. وروسته له هغه چه یو شمیر وکیلا نو په دی باره کېنې خپلی نظر یی خرگند ی کړی درایو په اکثریت فیصله وشوه چه موضوع دی د زیات غور له پاره دانکشافی پلان او اساسی تشکیلاتو جرگه کې ته واستوله شی. وروسته له هغه دتجارتی تړون متن دولسی جرگې دمنشی ښاغلی سید مبین شاه له خوا دهغه له ضمیمو سره په عمو می مجلس کېنې ولوستل شو چه وکیلا نسو هر یوه په دی باره کېنې خپلی نظر یی خرگند ی کړلی په نتیجه کېنې دغه تړون له اولی مادی څخه تر شپږ می ما دی پوری درایو په اکثریت تایید او تصویب شو.

همدغه راز په دی غونډه کېنې په دی باره کېنې یو بل فوری پیشنهاد چه د بانک نوټونو د مراقت او ذخیری په غرض دی د اساسی قانون د ۶۴ ما دی سره سم دولسی جرگې له خوا یو هیئت وټاکل شی همس غونډی ته وړاندی شو چه طرحه یی دولسی جرگې دغړیو له خوا تایید شوه.

او په دی باره کېنې ډیر بحث راتلونکی غونډی ته وځنډول شو همدغه راز په دی غونډه کېنې دهرات د انجیل دولسوالی وکیل ښاغلی عبدالقدهوس مو مند دروغتیا د چارو د جرگه کې د رئیس په حیث او دفراه داتار دری دولسوالی وکیل ښاغلی محمد جمعه عینک دنو موړی جرگه کې درئیس د نایب په حیث دولسی جرگې دغړیو له خوا درایو په اکثریت تعیین او تایید شول.

د عقرب ۲۰ - دولسی جرگې دفوا پدعامی د چارو جرگه کې غونډه وکړه او دنو موړی جرگه کې دپخوانی تصمیم له مخی د فواید عامی وزیر انجنیر محمد یعقوب لملی په داسی حال کېنې چه دهغه وزارت دیلان رئیس هم ورسره وو د جرگه کې په غونډه کی گپون وکړ او د هیواد دولا یا تو د سپرگونو د تر میم په هکله یی د جرگه کې د غړیو پو ښتنو ته ځوابو نه ورکړل او یو شمیر سوالو نه یی دلیکلی ځواب دبرابرولو په غرض دخان سره یووړل دروغتیا جرگه کې دقرآن کریم دخو ایاتو نو دستلاوت څخه وروسته خپله لو مړی غو ښه شروع کړله.

د تقنینی او عدلی چارو جرگه کې په هغو یاد داشتو نو باند یی خبری وکړی چه د قضا یی صلاحیت او تشکیلاتو دقانون په

ولایت دوکیانو له خوا د تقنین او عدلی چارو د جرگه کې په غړیتوب انتخاب او درایو په اکثریت تایید شو.

د عقرب ۱۹ - دافغانستان او چکوسلواکیې د حکومتو ترمنځ تجارتی تړون دولسی جرگې په عمو می غونډه کې چې دهغی جرگې درئیس پو هنوال دکتور محمد عمر وردک په مشر ی جوړه شوی وه مطالعه شو. په دی غونډه لو مړی د هیواد مرکز ی سیمو په تشکیلاتو د تجدید نظر په باره کېنې دپخوانی فوری پیشنهاد په موضوع چه لو مړی حق ورکړی شوی و بحث وشو. وروسته له هغه چه یو شمیر وکیلا نو په دی باره کېنې خپلی نظر یی خرگند ی کړی درایو په اکثریت فیصله وشوه چه موضوع دی د زیات غور له پاره دانکشافی پلان او اساسی تشکیلاتو جرگه کې ته واستوله شی. وروسته له هغه دتجارتی تړون متن دولسی جرگې دمنشی ښاغلی سید مبین شاه له خوا دهغه له ضمیمو سره په عمو می مجلس کېنې ولوستل شو چه وکیلا نسو هر یوه په دی باره کېنې خپلی نظر یی خرگند ی کړلی په نتیجه کېنې دغه تړون له اولی مادی څخه تر شپږ می ما دی پوری درایو په اکثریت تایید او تصویب شو.

همدغه راز په دی غونډه کېنې د میوند وکیل ښاغلی میراحمد دبودجی او مالی چارو په جرگه کې کېنې دکنند هار دولا یست دوکیانو له خوا دپنجوا یی وکسپیل ښاغلی شیرین خان د داخله چارو په جرگه کې کېنې او د دره صوف وکیل ښاغلی نظام الدین امینی دسمنگانو د ولایت دوکیانو له خوا دقوانینو د تطبیق د مراقت د چارو او د شکایتو د اورید لو د جرگه کې په غړی توب تعیین او تصویب شول.

د عقرب ۱۹ - دافغانستان او چکوسلواکیې د حکومتو ترمنځ تجارتی موافقه لیک دولسی جرگې په عمو می غونډه کېنې درایو په اکثریت تصویب شو.

په دغی غونډه کېنې چه دولسی جرگې درئیس پوهنوال دکتور محمدعمر وردک په ریاست جوړه شوی وه دنو موړی موافقه

د افغانستان کالسنی

هکله ا خستل شوی وو بیادو کیانو دحاضری اودهغوی دحق الحضور په باب دیو شمیر وکیلانو پیشنهاده چه دعو می غونوی له خوا د دارالانشا دلاری جرگه کی ته سپارل شوی وو تربحث لاندی و نیول شول .
دملی دفاع دچارو په جرگه کی کی د تیروکلو نو پر جلبیانو او هغه مشکلا تو چه له دغه در که پینځی دی خبری وشوی په نتیجه کی تر یولی بحث اوخبرونه وروسته فیصله وشوه چه دعقرب په ۲۳ نیته دی لوی درستیز ډگر جنرال غلام فاروق حاضر شنی او دجرگه کی دغرو پوښتنو ته دی ځوابو نه ورکړی .

دقافتی چارو دجرگه کی د پخوانی تصمیم سره سم تر غرمی دمخه په لسو بجو داطلاعاتو او کلتور د وزارت معین ښاغلی محمد خالد روښان په داسی حال کی چه دخپرونو لوی مدیر دکتور محمد ظاهر صدیق هم ورسره وو دجرگه کی په غونډه کی گهون وکړ او د کاروان او افغان ملت داخبارو د عقرب د ۱۲ نیته د خپاره شوو مضمونونو او دپکتیا او گپڅ دجریدو شکایت او د غیر حکومتی جریدو په هکله دجرگه کی دغرو شفا هی پوښتنو ته ځوابونه ورکړل او د جرگه کی دغرو یو شمیر لیکلی پوښتنی یی دځان سره یوپی .
۱۳۴۹ کال انکشافی بودجه دانکشافی پلان او اساسی تشکیلاتو په جرگه کی تر بحث لاندی و نیوله شوه .
همدغه رنگه دتجارت دچارو جرگه کی دمحل دگمر کی کولو په نسبت دپکتیا ولایت پیشنهاده سرد نوی تر څیر نی لاندی و نیول شو او په نتیجه کی تصمیم و نیول شو چه دعقرب په ۳۲ نیته دی دگمر کاتو عمومی رئیس دجرگه کی په غونډه کی گهون وکړی او دغرو پوښتنو ته دی ځوابو نه ورکړی .
په پای کی جرگه کی د خار جی اجنسیو په هکله دیو شمیر سو دا گرو عریضی تر څیر نی لاندی و نیولی .
دکرنی جرگه کی په غونډه کی بز گروته دکیمیا وی سری دویشلو او بی اودغنمود اصلاح شوی تخم ویشل تر څیر نی لاندی

د داخه او د محل د اداری چارو جرگه د داخله او د غونډه کی دپولیسو او ژاندارم عمومی قوماندان ښاغلی عبدالحکیم کنوا زی گون وکړ او د پولیسو او ژاندارم د افرادو د اضافه خدمت د موضوع په باب یی دجرگه کی دغرو پوښتنو ته ځوابو نه ورکړل او دجرگه کی یوشمیر لیکلی پوښتنی یی دځان سره یوپی .
دبودجی او مالی چارو په جرگه کی کی د دولت ۱۳۴۹ کال پر بودجه بانندی تر یوی بجی پوری بحث او خبری وشوی .
دکانو او صنایعو دچارو دجرگه کی دپخوانی تصمیم سره سم دکانو اوصنایعو دوزارت د صنایعو رئیس انجنیر مسهر د نوموړی جرگه کی په غونډه کی گهون وکړ او د پل چرخی د وړیو او بد لو دفابریکی او دگلپهار دنسا جی دفابریکی دتو لیدشوو ټکرانو د بیی همدغه رنگه په هیواد کښی دینبه دانی ، کنجد ، زغر او لمر گلی اونورو غوړینو دانو څخه دنبا تی غوړیو د زیات تولید او دما هی پر دبرښنا دستگاه دچورولو د موضوع په هکله دجرگه کی دغرو پوښتنو ته ځوابو نه ورکړل او یوه برخه لیکلی سوالو نه یی دځواب دبرابرولو په غرض دځان سره یوپی .
دعقرب ۲۲ - دولسی جرگی د مالی او بودجی د چارو جرگه کی د عقرب په ۲۱ نیته د پنجشنبی په شپه غونډه وکړه او د ۱۳۴۹ کال دبو دجی په شاو خوا کښی یی بحث وکړ او ځینو دایرو دبو دجی یوه برخه یی مطالعه کړه او دهغی په باره کښی یی لازم تصمیمونه و نیول .
دغی جرگه کی دبو دجی عوایدومصار فو او دعوایدو دځینو قلمونو دکسر دسرتیب دخرنگوالی په باره کښی دما لیبی له وزارت څخه دلیک په واسطه توضیحات وغوښتل .

ولسی جرگه

بارہ کبھی ہم بحث او خبری وشوی .
ہمدغہ راز دولسی جرگی دقوانینو دتطبیق
او مراقبت او شکایتو د اورید لو جرگہ کی
ہم غونہہ وکړہ او پر یوشمیر رسید لو
عریضو یی بحث وکړ .

دعقوب ۲۳ - دولسی جرگی دثقا فستی
چارو جرگہ کی غونہہ وکړہ او دلومہ نیو
ښوونځیو او منځنیو ښوونځیو د پروگرام
پر موضوع بانندی یولی خبری وکړی
او په نتیجہ کبھی فیصلہ وشوه چه دعقوب
۲۷د نیټی په غونہہ کبھی دی دپوهنی وزارت
دثانوی تدریسا تو او لومہ نیو تدریسا تو
رئیسان حاضر شی او دجرگہ کی دغرو
پوښتنو ته دی ځوابو نه وواپی ہمدغہ
رنگہ دلیسو او منځنیو ښوونځیو د ودانیو
په برخہ کبھی ہم یولی بحثو نه وشوه او
فیصلہ وشوه چه دجرگہ کی دعقوب ۲۸د
نیټی په غونہہ کبھی دی دپوهنی وزارت
دتممیراتو رئیس حاضر شی او په دی برخہ
کبھی دی ځوابو نه وواپی .

دقواید عامی دچارو په جرگہ کی کبھی
دکابل ښار د عمومی او فرعی سہ کانسو
ترمیم تر بحث لاندی ونیول شو اوفیصلہ
وشوه چه دعقوب ۲۷د نیټی په غونہہ کبھی
دی دکابل سر پرست ښاروال ښاغلی
محمد کبیر نورستانی گډون وکړی .
دانگشا فی پلان او اساسی تشکیل تو د
چارو جرگہ کی د دولت د ۱۳۴۹ کال په
انگشا فی بودجہ باندی خپلو خبرو ته دوام
ورکړ ، دتقنین او عدلی چارو جرگہ کی
دوکیلانو دحاضری په موضوع چه د عمومی
غونہی له خوا ورسپارل شوی وه تربحث
لاندی ونیول او په نتیجہ کبھی جرگہ کی
ولسی جرگی ۱۲ - ۱۳ دوری دتصویبونو
په نظر کبھی نیولو سرہ ہمدغہ مطالعہ کړل اولازم
تصمیمو نه یی ونیول .

دکرنی دجرگہ کی دپخوانی تصمیم سرہ
سم په لسنیمو بچو د کرہنی او اوبو لگولو
وزیر ښاغلی عبدالحمید په داسی حال کبھی
چه دخورا کی موادو او عامہ اړتیاو رئیس
ښاغلی دوست محمد فضل د دہ سرہ ملگری
وو دجرگہ کی په غونہہ کبھی گډون وکړ .
بزگرو او کروند گرو ته دکیمیایو سری

دیار لمانی روابطو ریاست ته رسمی
خبروړکړی شو چه د بودجی دکار دچټکتیا
او په هغی کبھی داسانتیاو دبرایریدلو له پاره
دی د مربوطو دایرو دتشکیلا تو گرافزتر
ژرہ ترتیب او جرگہ کی ته دی وسپاری .

ہمدارنگہ فیصلہ وشوه چه د صدارت
اداری رئیس دی دجرگہ کی دعقوب ۲۳د
نیټی دشنبی دورخی په غونہہ کبھی پسه
داسی حال کبھی چه دصدارت د ۱۳۴۷ کال
دمصار فو بودجہ له خان سرہ ولری گډون
وکړی او دصدارت د ۱۳۴۹ کال دبو دجی
په بارہ کبھی دی توضیحات ورکړی .

دغی جرگہ کی دعقوب په یو ویشتہ نیټہ
غونہہ وکړہ او د ۱۳۴۹ کال دبو دجی په
بارہ کبھی یی خپلو خبرو او څیړنو ته دوام
ورکړ .

دمحاسباتو د دیوان دپلټنی رئیس ښاغلی
عبدالحمید ہم په دغی غونہہ کبھی گډون
کړی و او د جرگہ کی غږ یو د محاسباتو
ددیوان دتشکیل د اندازی او دپلټنی دنتیجو
پخوانی کار او دراتلونکی کار دپروگرام
په بارہ کبھی یی له نوموړی رئیس څخہ
په خولہ توضیحات وغوښتل .

ہمدارنگہ د ۱۳۴۷ کال د قطعہ حساب
دځنودیدلو په بارہ کبھی چه دمحاسباتو په
دیوان کبھی ټال شوی و پوښتنہ ورڅخہ
وشوه او په دی بارہ کبھی لیکل شوی
پوښتنی د ځوابو نو د برابرولو له پاره
نوموړی رئیس ته ورکړلی شوی .

دغی غونہی له غرمی نه وروسته تر دو
بجو پوری دوام وکړ .

دثماقتی جرگہ کی دعقوب دیو ویشتمی
نیټی په غونہہ کبھی دجرگہ کی دپخوانی
تصمیم له مخی دیو ہنی وزارت ښاغلی
اداری معین له غرمی نه پخوا په لسو بچو
جرگہ کی په غونہہ کبھی گډون وکړ او
دہغو لیسو او منځنیو ښوونځیو دتاسیس په
بارہ کبھی یی چه په ۱۳۴۹ کال کبھی منځ
ته راغلی دی او پرسونل یی بشپړنه دی
دجرگہ کی دغږ یو پوښتنو ته ځوابو نه
ووہیل .

په دغی جرگہ کی کبھی دیو ہنی دتعلیمی
سو یی او دولايتو دښوونکو دسو یی دلورو
لو له پاره دسیمینار ونو دجوړیدلو په

د افغانستان کالونی

او دغو پوښتنو له غږ می نه وروسته تردو و بچو پوری دوام وکړی . همدغه راز جرگه گۍ تصمیم ونیو چا د جرگه گۍ د عقرب ۲۷ نېټی دچار شنبی دورخی په غونډه کښی دی د داخله وزارت ښاغلی معین ، د ژاندارم او پولیسو عمو می قوماندان او د احصائی رئیس گډون وکړی او د غائبینو سن او نورو موضوعگانو په باره کښی دی معلومات ورکړی . همدا رنگه دبودجی اومالی چارو جرگه گۍ غونډه وکړه او دڅښنو دایزو د ۱۳۴۹ کال بودجه یی مطالعه کړه او په دی باره کښی یی یاد داشتونه واخیستل دغی غونډی دشبی تر یوولسو بچو پوری دوام وکړی .

همدغه راز جرگه گۍ د عقرب په ۲۳ نېټه د ۱۳۴۹ کال په بودجه یی خپل بحث ته دوام ورکړی او دجرگه گۍ د پخوانی تصمیم له مخی له غرمی نه پخوا په لسو بچو د صدارت عظمی ښاغلی اداری رئیس او د صدر اعظم دکار د دفتر رئیس ښاغلی عظیم الصا بر کاظمی جرگه گۍ ته حاضر شول اودصدا رت عظمی د ۱۳۴۹ کال د بودجی او تشکیل په باره کښی یی تو ضیحات ورکړل او د جرگه گۍ یو شمیر لیکل شویو پوښتنی یی دځوابونو دلیکلو له پاره له څا نو سره واخیستلی .

دعقرب ۲۴ - دولسی جرگی عمو می
غونډه د هغی جرگی د رئیس پو هڼو اول دکنور محمد عمر وردگ په ریاست شوی وه .

په دغی غونډه کښی د افغانستان دپاچاهی دولت او د چکو سلوا کیی د سوسیالیستی جمهوریت تر منځ د ۱۹۶۸-۱۹۷۲ کلو تجارتی تړون د پروتوکولونو ضمیمی دولسی جرگی د منشی ښاغلی سیدمبین شاه امیر له خوا ولوستلی شوی چه پههرامده رانی واخیستلی شوی .

وروسته له هغه د تجارتی مالونو پروتوکول چه له ۱۹۶۸ کال څخه تر ۱۹۶۹ کاله پوری د اعتبار وړدی دافغانستان د پاچاهی دولت او چکو سلوا کیی د سوسیالیستی جمهوریت تر منځ د ۱۹۶۸-۱۹۷۲ کلو

اوداصلاح شوو غڼمو د نرخ او ویشلو په باب دجرگه گۍ غږو ته ځوابونه ورکړل او هم یی وعده وکړه چه په راتلونکی غونډه کښی به ددغی موضوع په هکله جرگه گۍ ته مفصل راپور وړاندی کړی . دروغتیا په جرگه گۍ کښی دعوامه اوپر چون خرڅوونکو له خوا د دوا د نرخ پرلوپولو باندهی خبری وشوی او همدغه رنگه په مرکز او ولایا تو کښی د څښنو درملتو نونو څخه کتنه او د قاچاقی دوا د مخنیوی په برخه کښی یولی خبری وشوی .

او په نتیجه کښی فیصله وشوه چه د عقرب د ۲۷ نېټی په غونډه کی دروغتیا وزیر پوهاند دکنور محمد ابراهیم مجیدسراج گډون وکړی او دجرگه گۍ دغږو پوښتنو ته دی ځوابونه ورکړی .

د تجارت دجرگه گۍ دپخوانی تصمیم په اثر دمالی دوزارت دگمر کاتو رئیس ښاغلی حمید یی دجرگه گۍ په غونډه کښی گډون وکړ او دپکتیا ولایت د محلی گمر کاتو دمحصول په باب یی دجرگه گۍ غږو ته جوابونه ورکړل او جرگی کی خپله فیصله راتلونکی غونډی ته وځنډوله .

دقوانینو د تطبیق دچارو او دشکا یټو د اوریدلو جرگه گۍ په خپله غونډه کښی په یو شمیر عریضو باندهی خپله فیصله صادره کړه .

دکانواو صنایعو دچارو جرگه گۍ دماهی پر دپروژی او دغږو یو ایستلو اودلا چسوردو دکان په باره کښی خپل بحث ته بیا دوام ورکړل او فیصله وشوه چه دعقرب د ۲۷ نېټی دچار شنبی دورخی په غونډه کښی دی دکانو او صنایعو دوزارت دکانواو رئیس گډون وکړی او په دی باره کښی دی دجرگه گۍ دغږو پوښتنو ته ځوابونه وړاندی . همدغه راز له غږ می نه پخوا په لسو بچو

دملی دفاع دوزارت لوی درستیز دگرجنرال غلام فازوق دملی دفاع دجرگه گۍ دپخوانی تصمیم له مخی په دغی جرگه گۍ کښی گډون وکړ او دتیرو کلو مجلو بینو په باره کښی دجرگه گۍ دغږو پوښتنو ته ځوابونه وویل دهغه وزارت دتشکیلا تو رئیس ښاغلی تورن جنرال عبدالغنی هم ووسره ملگری و

ولسی جرگه

غونبه له غرمی نه و روسته یوی نیمی بجی پوری دوام و کړی او د مجلس وروستی تصمیم را تلو نکو غونبه و ته و څښه ول شو. همدارنگه عمومی غونبه دولسی جرگی د رئیس پو هنوال د کتور محمد عمر و زرگ په مشرۍ جوړه شوی وه او د مجلس اجندا چه یو شمیر بیلی نو ضوع گانی پکښی شاملی وی د ولسی جرگی د منشی وکیل سید مبین شاه امیر له خوا و لوستل شو.

همدغه راز د بودجی او مالی چارو جرگه گۍ مابنم په شپږ و بجو غونبه و کړه او د ځینو دایرو د ۱۳۴۹ کال بودجه یی مطالعه کړه او د هغی په باره کښی یی له مربوطو مراجعو څخه د زیات توضیح له پاره رسمی معلومات و غوښتل.

دغی غونبه ی د شیبی د وولسو بجو ترشاو خوا پوری دوام و کړی.

د عقرب ۲۶ - دولسی جرگی په عمومی غونبه کی د پو هنوال د کتور محمد عمر وردگ په مشرۍ د بانک نوټونو د خپریدلو په موضوع چه د پخوانی فوری پیشنهاد د په اساس دولسی جرگی عمومی مجلس ته وړاندی شوی وه بحث او خبری وشوی.

په دغی غونبه کی د مجلس اجندا چه ددلالی د اصولنا می د تعدیل او د ولایت د جرگی داداری مجلس د قانون په باره کی د حکومت د فوریت د غوښتنی په شان موضوع گانی پکښی شاملی وی د ولسی جرگی د منشی ښاغلی سید مبین شاه امیر له خوا و لوستل شوه.

عمومی مجلس له غور نه و روسته د بانک نوټونو د خپریدلو پیشنهاد ته لومړی حق و ر کړی او په دی باره کښی د نظر یوله خرگنه و لو او بحث ته و روسته دیوه پیشنهاد په اساس چه ددریو تنو وکیلانو له خوا جوړ شوی وو درا یو په اکثریت فیصله و شوه چه مو ضوع د دی دزیات غور او قانونی مطالعې لپاره د مالی او بودجی د چارو جرگه گۍ ته وسپار له شی.

همدغه راز د بودجی او مالی چارو جرگه گۍ مابنم غونبه و کړه او دولت د

تجارتی تړون له ضمیمی سره په دغی غونبه کښی و لوستل شو او د ۱۹۶۸-او ۱۹۶۹ کلو تر منځ د تبادللی وړ ما لو نو دبیی په باره کښی پرو تو کول ، ددواړو هیوادو تر منځ تجارتی تړون او ددغه تړون مربوط د تا د یاتو موافقه لیک هم په غونبه کښی و لوستل شول اورایسی ورباندی واخیستلی شوی او وروسته له هغه دری واره پرو تو کو لونه د یوه کل په صورت په عمومی غونبه کښی و لوستل شول او دولسی جرگی د عمومی مجلس د پرو غړیو تائید کړل.

دولسی جرگی د مالی او بودجی د چارو و جرگه گۍ مابنم په شپږ و بجو غونبه وکړه او د خپل پخوانی کار په لپ کښی یی د ۱۳۴۹ کال په بودجه بحث و کړی.

په دی غونبه کښی د ستړی محکم مشاور ښاغلی محمد انور واحدی ، اداری رئیس ښاغلی معراج الدین خروټی ذاتیه رئیس ښاغلی عبد الکریم شانان اواداری مرستیال ښاغلی ویس الدین په جرگه گۍ کښی گډون و کړی او د ستړی محکم د بودجی او تشکیلی په باره کښی یی د جرگه گۍ د غړیو یو ښتنو ته ځوابونه وویل او یو لپ لیکل شوی پوښتنی یی د خوا بو نودلیکلو له پاره له ځان نو سره واخیستلی دغی غونبه د شیبی تر ۱۲ بجو پوری دوام درلود.

د عقرب ۲۵ - د ولسی جرگه په عمومی غونبه کښی دولسی جرگی غړیو داسی قانون د ۶۴ مادی او د افغانستان بانک داساسنا می د ۶۲ مادی د حکم په اساس د بانک نوټونو د خپرولو او څارنی په موضوع بحث و کړی.

دولسی جرگی پخوا یو غونبه ددغی موضوع د وړاندی کیدلو پیشنهاد چه دولسی جرگی دیو شمیر غړیو له خوا لاسلیک شوی دی تائید شوی و په دغی غونبه کښی یو زیات شمیر وکیلانو په دی باره کښی خپلی نظریی څرگندی کړی او ویی ویل چه مو ضوع دی د زیات غور له پاره د تجارت د چارو جرگه گۍ یاد مالیی

او بودجی د چارو جرگه گۍ ته وسپارله شی.

د افغانستان کالنی

وروسته تر یوی بجی پوری دوام در لسو د
او په دغه موضوع یی زیات بحث
راتلونکی غونډی ته وختیا وه .
د پخوانی فیصلی په اساس د فواید عامی
د چارو جرگه کی پخپل غونډه کښی د ا
تصمیم و نیوه چه د جرگه کی د عقرب د ۳۰
نیټی په غونډه کښی دی د کابل سر پرست
ښاروال ښا غلی محمد کبیر نو رستا نی
گډون و کړی او د عمومی ا و فرعی
سپکانو د اصلاح او تر میم په باره کښی دی
د جرگه کی د غړو پوښتنو ته ځواب وواپی .
همدغه رنگه د جرگه کی په غونډه کښی
دولسی جرگی د و کیلانو د تیلفون دموصول
په هکله چه د دارالانشاء له خوا جرگه کی
ته را رسید لی وو یو له بحث ا و خبری
وشوی .

د بودجی او مالی چارو جرگه کی د عقرب
د ۲۶ شیبی په شپږو بجو غونډه و کړه
او د دولت د ۱۳۴۹ کال پر بود چه بانډی
یی غور و کړ او غونډی تر ۱۲ بجو پوری
دوام در لود .

همدغه رنگه جرگه کی د ۴۹ کال پر بودجه
بانډی یی خپل بحث ته دوام ورکړه او د
ځینو وزارتو بودجی یی مطا له کړی ا و
د هغه په نسبت یی د مر بو طو مراجعو
څخه د هغوی د بودجی په باب تو ضیحات
وغوښتل . په دغه غونډه کښی د ملی دفاع
د وزارت د لو ژ ستیک او مالی ر ئیسان
حاضر شوی و او د بودجی دار قاسو
په باره کښی یی د جرگه کی د غړی و
پوښتنو ته ځوابونه ورکړل .

د روغتیا جرگه کی د پخوانی تصمیم سره
سم دروغتیا و زیر پو هاند د کتور
محمد ابرا هیم مجید سراج دنو موډی جرگه
کی په غونډه کښی گډون و کړ او دودانرخ
دلوی و لو او د هغه د کنترول او همدغه
رنگه د مرکز او ولایاتو دروغتونو د و ضمی
او مرکزی دپیو په باب د جرگه کی د غړو
پوښتنو ته مفصل تو ضیحات ورکړل د
جرگه کی غونډه تر غرمی وروسته تر یوی
بجی او لسو د قیقو پوری دوام در لود او
د روغتیا وزیر د و کیلانو د پوښتنو مهم
ټکی د شان سره یاد داشت کړل .

۱۳۴۹ کال په بودجه یی غور و کړه .
دغی جرگه کی دزیاتو معلو ماتو له پاره
له مر بو طو مرا جمو څخه تو ضیحات غوښتی
دی او غونډی د شیبی تر دوولسو بجو پوری
دوام درلود .

د عقرب ۲۷ - د تقنین او عدلی چارو جرگه
کی پخپله غونډه کښی دستری محکمی د
قضایی د صلاحیت او تشکیل تو د قانون
پروژه تر بحث لاندی و نیوله او ددو هم
باب په ټولو موادو یی څیړنه و کړه .
دانکشافی پلان او اساسی تشکیل تو
جرگه کی د دولت د ۱۳۴۹ کال انکشافی
بودجه تر بحث لاندی و نیوله او تر یو له
بحث څخه وروسته جرگه کی فیصله وکړه
چه د نن ورځی په غونډه کښی دی سهار
په لسو بجو د پلان و زیر داکتر عبدالواحد
سرابی غونډی ته حاضر شوی او همدغه
رنگه فیصله وشوه چه د نو مو ډی و رش
تر غرمی د مخه په یو لس نیمو بجو دی
دی د ښار جوړ و لو عمومی ر ئیس ښاغلی
محمد سرور عمر جرگه کی ته حاضر
شوی او د غړی و پوښتنو ته دی ځواب
وواپی .

د داخله او محل د چارو جرگه کی غونډه
وکړه او د خوراکي مواد و د نرخ په
کنترول یی خبری و کړی او ددغی موضوع
فیصله راتلونکی غونډی ته پاتی شوه .
همدغه رنگه د کرنی او مالداری د چارو
جرگه کی غونډه و کړه او د ترا کتو رونو
د بیواو د هغو په فور مو بانډی یی خبری
وکړی او په نتیجه کښی فیصله وشوه چه
د جرگه کی د عقرب د ۳۰ نیټی په غونډه
کښی دی د کرنی دانکشافی بانک ر ئیس او
د کرنی او او بو لگولو د وزارت د ترویج او
تحقیق ر ئیس گډون و کړی او د جرگه کی
د غړو پوښتنو ته دی ځوابونه وواپی .

د ثقافتی چارو د جرگه کی د عقرب د
۲۷ نیټی په غونډه کښی تر غرمی د مسخه
په ۱۱ بجو د پوهنی وزارت د لسانوی
تدریساتو ر ئیس ښاغلی حمایت الله
اکرم گډون و کړ او تر بحث لاندی دموضوع
په هکله یی د جرگه کی د غړو پوښتنو ته
ځوابونه وویل د جرگه کی غونډی د غرمی

ولسي جرگه

ملگري و د جرگه گي په غونډه کښي گډون وکړ او د روغتيا دوزارت د بودجي په باره کښي ئي د جرگه گي د غي يو يو بښتنو ته ځوابونه وويل او د جرگه گي له خواتر تيب شوي ليکلي پوښتني ئي د ځوابونو د برابرولو له پاره له ځان سره واخستلي همدغه راز د ملي دفاع د چارو جرگه گي د عقرب په ۲۸ نيټه غونډه وکړه او د جرگه گي د پخواني تصميم په اثر ددا خله وزارت ښاغلي معين او د احصائي ښاغلي رئيس له غرمي نه پخوا په لس بجو د جرگه کښي په غونډه کښي گډون وکړ او د احصائي او هغو کسانو په باره کښي ئي چه د سن ښانېان دي معلومات ورکړل او د جرگه گي يولي ليکلي شوي پوښتني ئي د ځوابونو د ليکلو له پاره له ځان سره واخيستلي .

د عقرب ۲۹ - درو غتيا د چارو جرگه گي غونډه وکړه او د خپلي ا جندا په موضوع ئي بحث وکړ او د هغې په باره کښي ئي خپل وروستي تصميم را تلو نکو غو نهو ته وښودله دانکشافې پلان او ا مسا سي تشکيلا تو د جرگه گي د پخواني تصميم په اثر د عقرب د ۲۸ ورځي له غرمي نه پخوا په لسو بجو د پلان و زير د کتور عبدالواحد سرايي په داسي حال کښي چه د هغه وزارت د پلان ر ئيس ښاغلي خرم هم ور سره ملگري و د جرگه گي په غو نهه کښي گډون وکړ او د دولت د ۱۳۴۹ کال د انکشافې بودجي په باره کښي ئي د جرگه گي درئيس اوغي يو پوښتنوته ځوا بونه وويل او يولي ليکلي پو بښتنې يي د ځوا بونو د ليکلو له پاره له ځان سره واخيستلي همدغه راز د غرمي نه پخوا په يو و لس نيمو بجو د ښار جوړولو ر ئيس ښاغلي محمد سرور عمر د جرگه گي غونډې ته حاضر شو او د خپلي د ۱۳۴۹ کال د انکشافې بو د جي د څرنکوالي په باره کښي ئي دجرگه گي دغي يو يو بښتنو ته ځوابونه وويل اودجرگه گي ليکلي شوي پو بښتنې ئي د ځان سر و واخستلي همدغه راز چه گه گي فيصله وکړه چه د جرگه گي د عقرب د ۳۰ نيټي په غونډه کښي دي له غرمي نه پخوا په لسو بجو د کاناو صنايعو

د تجارت د چارو په جرگه گي کښي د گمر کونو په هکله د پکتيا د و لا يست پيشنهاد د شورا او د وزيرانو د عالي مجلس تصويبونه او هغه کوم سو او نه چه په دغه برخه کښي د مالي وزارت څخه شوي و يو ځاي تر څپي ئي لاندې ونيول او د جرگه گي له خوا رد شول . و رپسي جرگه گي د داخلي جواز ليکو نو په مقرراتو باندې خبري وکړي .

همدغه رنگه د قوانينو د مراقبت او تطبيق او شکا ياتو داوريد لو جرگه گي پر يو شمير عريضو باندې يي څپي نه وکړه او خپلي فيصلې يي مربوطو مراجعو ته واستولي .

دکانو او صنايعو د چارو جرگه گي د پخواني فيصلې په اساس د کاناو صنايعو دوزارت د کاتو ر ئيس انجنير ميرزا د نو مو پي جرگه گي دورځي په غونډه کښي گډون وکړ او د مالي لگي د کان او د افغانستان په ټولو بازارونو کښي د هغې د ټاټبي بيي همدغه رنگه د حاجي گک داوسپني دکان او دهغه څخه دگني اخستلو دلاچوردو داستخراج او د هغه دخرخلا و د بسا زار په باب د جرگه گي د غرو پو بښتنو ته ځوا بونه وويل او د جرگه گي دغي و يو شمير ليکلي پو بښتنې يي د ځواب د برابرولو په غرض د ځان سره يو و پل غو نهه د غرمي وروسته تر يوي نيمي بجي پوري دوام در لود .

د عقرب د ۲۷ - نيټي د چارښښي د ماښام په شپږو بجو د بود جي او مالي چارو و جرگه گي غونډه وکړه او د ځينو دا يرو د ۱۳۴۹ کال د بودجي يوه برخه ئي و کتله او د هغې په باره کښي ئي لازم تصميونو ته و نيول .

دغي غونډې د شپي تر دوولسو بجو پوري دوام درلود همدغه راز دغي جرگه گي د عقرب په ۲۸ نيټه غونډه وکړه اولومړي ئي دروغتيا د وزارت په بودجه بحث اوغور وکړ په دغي غونډه کښي له غرمي نه پخوا په لسو بجو دروغتيا وزير داکتر محمد ابراهيم مجيد سراج په داسي حال کښي چه د هغه وزارت اداري او د پلان ر ئيسان هم ورسره

د افغانستان کالينی

ښاغلی وزیر او په پو و لس نیمو بجو د ی ملکي هوايي ښاغلي رئیس جرگه کې ته حاضر شي او هر یودی د خپلي د ۱۳۴۹ کال دانكشافی بودجی په باره کښی د جرگه کې د غي و پو ښتنو ته ځوابونه ووايي

د فرهنگي چارو جرگه کې د عقرب په ۲۸ ورځ غونډه وکړه او د پو هني د پروگرامونو د ښو و نڅيو دودانيو په مو ضوع ئي بيا بحث وکړ او هم د جرگه کې د غي يو د ياد داشتو نو په باره کښی چه د پو هني د حالت په باره کښی ئي ا خيستی و غور و شو

همدارنگه د جرگه کې د پخوانی تصميم په اثر له غرمی نه پخوا په لسو بجو د پوهني دوزارت د تعمير او ښاغلي رئیس دجرگه کې په غونډه کښی گډون وکړ او دښوونځيو دودانيو په باره کښی ئي د جرگه کې دغې يو پوښتنو ته ځوا بونه وويل او يو شمير ليکلي شوی پو ښتنی ئي د ځوا بو نو د برابر و لو له پاره ځان سره وا خيستلی. دشکا يتو د او ريډلو د جرگه کې په غونډه کښی د يو شمير عريضو په باره کښی تصويبو نه و شول اودارالانشا ته وسپارل شو

دعقرب ۳۰ - دولسی جرگی جرگه گڼيو غونډی وکړی او په مربوطو مو ضوعا تو یی غور او څيړنه وکړه دانكشافی پسلان او اسانسی تشکيلا تو جرگه کې غونډه وکړه اودجرگه کې د پخوانی تصميم سره سم ترغرمی د مخه په لسو بجو د کانسو ا و صنايعو و زیر او د نو موړی و ر ځی په ۱۱ بجو د ملکي هوايي او تو ريزم عمو می رئیس دجرگه کې په غونډه کې گډون وکړ او هر يوه په خپل وارد جرگه کې د غي و سوالی نو ته ځوا بونه ور کړل همدغه راز په لسو بجو دکانو اوصنايعو وزیر ښاغلي امان الله منصوری په داسی حال کی چه د نو موړی وزارت معين ښاغلي عبدالقدوس مجيد هم ور سره وودجرگه کې غونډی ته حاضر شو او د کانو او صنايعو دوزارت د ۴۹ کال دانكشافی بو د جی په هکله یی د غوړو پوښتنو ته ځوا بونه وويل همدغه رنگه تر غرمی د مخه په يو

ولس بجو د ملی هوايي او تو ريزم عمو می رئیس ښاغلي سردار سلطان محمود غا زی چه دبا ختر ا فغان الو تنی د مو سسی رئیس ښاغلي عزيز احمد ا عتما د ی هم ورسره و د جرگه کې په غونډه کښی گډون وکړ او تر بحث لاندی مو ضوع په باب یی دجرگه کې د غي و پو ښتنو ته ځوابونه ورکړل او يوشمير ليکلي پو ښتنی یی د ځواب د برابرلو په غرض د ځان سره يو و پړی

همدغه رنگه د شکا ياتو داو ريډلو لسو جرگه کې په غونډه کښی پريو شمير وارسيد لو عريضو باندی غور وکړ او د جرگه کې فيصله یی را تلو نکی غو نلوی ته و خښوله شوه

دکرنی او مالداری جرگه کې غسو نښه وکړه او دجرگه کې دپخوانی تصميم سره سم دکرنی دانكشافی بانک رئیس ښا غلی عبدالاحد افضل او دکرنی او او بو لگو لو دوزارت دترویج او تحقيق رئیس ښا غلی عبدالغفور د جرگه کې غونډی ته حاضر شو او د تراکتور و نو د بیی او د ویشتلو دفور مو په هکله یی تو ضيحات و رکړل او ددغی مو ضوع فیصله و راتلونکی غونډی ته ځای شوه

دکانو او صنا يعو د چارو جرگه کې په غونډه کې د مالگی د خر خلاو د عمده مرکز وود تا سیس او د کرایي په زیا توالی سره په ټول هیواد کې د مالگی ټاکلی بیه همدغه رنگه دانفرادی خلکو په لاس کې د نورو ځا یو او د هلمند و لایت د مالگی ا نحصار منع کړل شو او د افغانستان دپاره یی د مالگی د یوی تصفیه ځانی د پکا ر اچو لو باندی غور وکړ او خپل نظر یسات یی د کانو او صنا يعو وزارت ته خر گندی کړی د مالی او بودجی د چارو جرگه کې غونډه وکړه او تر غرمی د مخه په لسو بجو بجو د خارجه چارو دوزارت سیاسی معین دکتور روان فرهادی په داسی حال کی چه د هغه وزارت اداری لوی مدیر ښاغلي مهردل هم ورسره وود د جرگه کې په غونډه کې گډون وکړ او د خارجه وزارت د بودجی په باب یی د جرگه کې د غي و پو ښتنو ته ځوا بو نه ورکړل او يو شمير ليکلي پوښتنی یی د

ولسی جرگہ

بجو د تجارت وزیر د کتور محمد اکبر عمر دجرگہ گی۔ په غونډه کی گډون وکړ او هر یوه پخپل وار سره د ۴۹ کال د خپلی انکشافی بودجی په باب د جرگه گی ر ئیس او غړو پوښتنو ته ځوابونه وویل او د جرگه گی لیکلی پوښتنی یی د ځواب د لیکلو له کبله د خپلو خانو سره یو وپی .

دغه راز دولسی جرگی د مالی او بودجی دچارو جرگه گی د ماښام په شپږ نیمو بجو غونډه وکړه او د عدلی دوزارت په یو دجه یی بحث او خبری و کړی .

دشپي په اووبجو د عدلی و زیرپوهندی عبدالستار سیرت د جرگه گی په غونډه کی گډون وکړ او په دی باب یی دجرگه گی د غږ و پوښتنو ته ځوابونه وویل . غونډه د شپي تر دوولسو بجو پوری روانه وه .

د قوس ۲ - دانکشافی پلان او اساسی تشکیلاتو جرگه گی په غونډه کښی ترغرمی وروسته په د وو بجو د کابل پو هنتون رئیس پو هاند د کتور سید عبدالقادر بها او په درو بجو د کابل سر پرست ښاروال ښاغلی محمد کبیر نو رستا نی او په څلورو بجو دافغا نستان د برښنا دموسسی رئیس ښاغلی حمیدالله حمید گډون وکړ او د ۴۹ کال دانکشافی بو د جی په هکله ئی دجرگه گی د غږو پوښتنو ته توضیحات ورکړه او یو شمیر لیکلی پوښتنی یی د ځواب دبرابرولو په غرض د خان سره یو وپی .

د قوس ۳ - دولسی جرگی د بو د جی او مالی چارو جرگه گی د ماښام په شپږو بجو غونډه وکړه او ددولت د ۴۹ کال پر بودجه بانندی یی غور وکړ او په نتیجه کښی د هغه دایرو د مربوطو بو د جو په هکله چه زیات معلومات یی غوښته د مربوطو مراجمو څخه پوښتنی و شوی غونډی د شپي تر ۱۲ بجو پوری د وام درلود .

دانکشافی پلان او اساسی تشکیلاتو دجرگه گی د پخوانی تصمیم په اگرتوغرمی وروسته په یوه بجه د فواید عامی و زیر

ځواب دبرابرولو په غرض د خان سره یو وپی .

د قوس ۱ - دولسی جرگی عمو می غونډه د هنی جرگی درئیس پو هتوال دو کتور محمد عمر وردگ په مشرۍ جوړه شو . په دغه غونډه کی لو مړی د مجلس اجندا چه د ولا یاتو د غونډه داداری قانون او دلالی داصولنا می ددوو موادو طرحه کولو په باب د حکومت د سمدستی غوښتنی مو ضو عکا نی پکی شاملی وی دولسی جرگی د منشی سید مبین شاه امیر له خوا و لوستله شو .

وروسته دداخلی و ظایفو د لایحی په اساس د حکومت د سمدستی غوښتنی په باب رای گیری و شوه او په نتیجه کی د سمدستی طرحه کو لو غوښتنه د رایو په اکثریت رده شوه . دغه راز د یوه تن

هغه سمدستی پیشنهاد چه د ولسی جرگی دیوشمیر وکیلانو له خوا لاسلیک شوی و او په هغه کی دور د گو د ولایت داداری د څرنګوالی او پیشامد په باب یا دونه شوی وه هم په عمو می غونډه کی و لوستل شو مگر په دی باب د غونډی وروستنی تصمیم د نصاب دنه بشپړید لو په نسبت را تلو نکو غونډه و ته و ځنډول شو .

دغه راز په عمو می غونډه کی دغه لاندی وکیلان د اجتماعی ښه والی د جرگه گی په غږ یتوب د عمو می غونډو د غږ له خوا تائید شول .

دکو هدا من و کیل ښاغلی سید علی احمد دده سبز و کیل حاجی محمداحسان، دقره باغ وکیل ښاغلی غلام سرور ، د کند هار د پنجوابی وکیل ښاغلی شیرین خان .

دغه راز د عمو می غونډی د فیصلی په اساس د انکشافی پلان او اساسی تشکیلاتو جرگه گی د دوو بجو څخه وروسته غونډه وکړه او د ۴۹ کال په انکشافی بودجه یی بیا بحث او خبری وکړی او په نتیجه کی د غرمی څخه وروسته په دوو بجو دجرگه گی دخوا هش په اگرتو پوهنی دوزارت دوهم معین ښاغلی محمد فضل او په درو بجو داطلاعاتو او کلتور دوزارت معین ښاغلی محمد خالد روښان او دغه راز په څلورو

د افغانستان کالسی

انجنیر محمد یعقوب لعلی او په دوو بجو د مخابراتو و زیر انجنیر محمد عظیم گران او د نو موی و ر غی په دريو بجو د روغتیا وزیر پو هاند د کتور محمد ابراهیم مجید سراج دجرگه گۍ په غو نډه کښی گډون وکړ او د نو مو و وزارتو نو د ۴۹ کال دانکشافی بودجی په باب یی د غی و پوښتنو ته خوابونه ور کړل او یو شمیر لیکلی پوښتنی یی د خواب دبرابرو لو په غرض د خان سره یو وپی غونډی تر څلورو بجو پوری دوام در لود .

د قوس ۴ - د ولسی جرگی څښو
جرگه گۍو غونډه و کړه او په مر بو طو موضوعگا نویی غور او تدقیق وکړ دانکشافی پلان او اساسی تشکیلاتو د چارو جرگه گۍ پخپلی غونډه کی ددا نرو د ۴۹ کسال په انکشافی بودجی بحث او غور و کړ او په نتیجه کی دیو لې بحث او خبرو څخه وروسته د جرگه گۍ د پخوانی تصمیم په اثر مخکی په لسو بجو د کرنی او او بسو لکولو وزیر ښاغلی عبدال حکیم او په یو ولسو بجو ا و دیر شو د قیقو د مالیی وزیر دوکتور محمد امان او د ما سپشین په یوه بجه ددا خله وزارت معین ښاغلی عزیز احمد الکوزی د جرگه گۍ په غونډه کی گډون وکړ او د ۴۹ کال د خپلی مر بو طی انکشافی بودجی په باب یی د جرگه گۍ دغرو شفاهی پوښتنو ته خوابونه وویل او دجرگه گۍ لیکلی پوښتنی یی د خوابونو دبرابرو لو له کبله له خان سره یو وپی او غو نډه د ماسپشین تر دوو بجو پوری روا نه وه . د محلی ادارزی او دا خله چارو جرگه گۍ غونډه و کړه او د مقر د خلکو د عریضی په باب بی خپله فیصله صادره او دارالانشاء ته یی و سپار له چه خو د قانون له لحاظ حکومت ته وسپار له شی .

دولسی جرگی د مالیی او بودجی د چارو جرگه گۍ د قوس په دریمه نیټه د سه شنبی دورځی په ما ټیام چه د ما ټیام د شپږ و څخه شروع او د شپي تر دولسو بجو پوری یی دوام در لود د ځینو وزارتخا نو بودجی یی د مطالعی لاندی و نیولی .
دغه راز د قوس د میا شتی په څلورمه

د قوس ۵ - دولسی جرگی دکانو ا و
صنایعو جرگه گۍ په غونډه کښی دپلچرخي دوپیو او بدلو دفابریکی دتو لیدا تو په شاوخوا کښی بحث او څیړنی وکړی .
همدغه راز د جرگه گۍ غړی او رئیس له غرمی نه پخوا په یو ولسو بجو د پلچرخي دوپیو او بدلو فابریکی ته لاپل او د هغی دبیلو بیلو خانگو له کتلو نه وروسته د پانگی اجو لو او کښی او زیان دیلانس د څرنکوا لی اسماری عوایدو چه د ملی دفاع په وزارت د فابریکی د تو لیدا تو د پلورلو دبیی دټاکلو په تیره بیا د ټولسو تولیداتو د تمام شوی مسئلی په باره کښی دفابریکی له عمو می آمر ښاغلی زیلمان څخه تو ضیحات و غو ښتل چه په هر ه برخه کښی دفابریکی د عمو می آمر له خوا د جرگه گۍ غړیو ته لازم تو ضیحات ورکړل شول .

دولسی جرگی دانکشافی پلان او اساسی تشکیلاتو جرگه گۍ د قوس د پنځمی ورځی له غرمی نه پخوا غونډه کښی د دولت د ۴۹ کال دانکشافی بودجی په باره کښی بحث و کړی .

له غرمی پخوا په لسو بجو د ملی دفاع وزارت د تعمیراتو تر رئیس جنرال مرادعلی او د لوژستیک تر رئیس جنرال محمد نذیر دجرگه گۍ په غونډه کښی گډون وکړ او د مربوطی انکشافی بودجی په باره کښی یی دجرگه گۍ د غړیو پوښتنو ته خوابونه وویل .

همدغه راز په یو ولسو نیمو بجو د

ولسی جرگه

د قوس ۱۲ - دولسی جرگی دانکشا فی پلان او اساسی تشکیلا تو جرگه گی غونبه و کره او د هغو پوښتنو د خوا بونو په باب یی چه د مربوط وزارتخا نو څخه د ۱۳۴۹ کال دانکشافی بودجی په باب را رسید لی وی بحث او خبری و کړی غونبه د غرمی تر دولسو بجو پوری روانه وه .

د قوس ۱۴ - دانکشافی پلان او اساسی تشکیلاتو د چارو جرگه گی په خپله غونبه کښی د پلان ، کانو او صنایعو ، پوهنی او روغتیا دوزارتو ملکی هوائی ریاست ، د برینا د موسسی ، ستری محکمې په خوا بونو چه پخوا له هغو څخه ددوی د انکشافی بودجی په باره کښی پوښتنی ور څخه شوی وی بحث او خبری و کړی او خپل وروستی تصمیم ئی خپلو را تلو نکو غونبه و ځنډاوه د غی غونبه له غرمی نه وروسته تر پنځو بجو پوری دوام وکړ .

ددا څخه او محلی ادارې د چارو جرگه گی غونبه و کره او د یوه وکیل د شکایت په باره کښی ئی بحث و کړی په نتیجه کښی ئی له یو لې بحث او خبرو نه وروسته په دی باره کښی خپله فیصله صادر او دارالانشاء ته ئی و سپارله .

همدغه راز جرگه گی له غرمی نه وروسته غونبه کښی د یوه بل پیشنهاد په باره کښی چه د خوشحال خان مینی تر ساحی لاندی مخکو په باره کښی د یو شمیر وکیلا نو له خوا شوی او دارالانشاء له لاری د غی جرگه گی ته رسیدلی و غور و کړی په پای کښی داسی فیصله وشوه چه د جرگه گی د قوس داتلسمی ټیټی دچارشنی دورخی یوولسو بجو په غونبه کښی د دی دینار جوړ و لو ښاغلی رئیس او د هغی موسسی دپلان رئیس جرگه گی ته حاضر شی او د خوشحال خان مینی ترساحی لاندی مخکو او د کابل د ښار د پنځویشت کلن پلان په باره کښی دی د جرگه گی د غی یو پوښتنو ته ځوابونه وواپی .

همدارنگه د فواید عامی د چارو د جرگه گی په غونبه کښی د هیلمند تعمیراتی بانک د پورونو او باقیاتو په موضوع بحث و شو او په نتیجه کښی له یو لې بحث

ستری محکمې نما ینده ښاغلی شان په دولسو نیمو بجو د پکتیا دیراختیاد موسسی مرستیال اودپلان دوزارت نما ینده د ستری محکمې ، د پکتیا د پراختیا او د هلمند دناوی د انکشافی بودجو په باره کښی د توضیحا تو ورکولو په غرض د جرگه گی غونبه ته حاضر شوی و او د خوا بو توله ویلونه وروسته یی لیکل شوی پوښتنی د ځوابونو د برابرولو له پاره له خانو سره واخیستلی .

دغی غونبه له غرمی نه وروسته دوو بجو پوری دوام درلود .

دمالی اوبودجی د چارو د جرگه گی په هغی غونبه کښی چه د قوس په څلورمه ټیټه د چارشنی دورخی د ماښام په شپږو بجو وشوه ددای پرو د عادی بو دجی په باره کښی بحث او خبری و شوی او لازم تصمیمونه و نیول شول .

دغی غونبه د شپي تر دوو لسو بجو پوری دوام و کړ .

همدغه راز د مالی چارو د جرگه گی د قوس د پنځمی ورخی چه له غرمی نه وروسته تر یوی بجی او شلو د قیقو پوری یی دوام وکړ بیا هم ددولت د ۴۹ کال د بو دجی په موضوع بحث و شو او هم داقتصا دی مفاهمو له مخی تر کومه څایه چه په عادی بودجی پوری یی تماس او اړه درلوده دانکشافی بودجی په باره کښی غوروشو .

په دغی غونبه کښی د پلان و زیږ ښاغلی عبدالواحد سراپی او د هغه وزارت اداری مرستیال او د پلان رئیس ښاغلی علی احمد خرم غونبه ته حاضر شول او د جرگه گی د غی یو پوښتنو ته یی ځوابونه وویل او لیکل شوی پوښتنی یی د ځوابونو دلیکلو له پاره له خانو سره واخیستلی .

د قوس ۷ - د ولسی جرگی دانکشا فی پلان او اساسی تشکیلا تو د جرگه گی په غونبه کی چه تر ۱۲ بجو پوری یی د وام وکړ ددولت ۴۹ کال دانکشافی بو دجی په باره کی خبر و دوام و کړ او د ځینو هغو ځوابونو په باره کی چه له مربوط وزارتو څخه ددوی د بو دجو په باره کی رارسیدلی وو غور او خبری و شوی .

د افغانستان کالني

موضوع د هغه يوه سمه ستنې پيشنهاد په ترڅ کې چې د يو شمير زياتو و کيلا نو له خوا لاسليک شوی وو د غونډې د شروع کيدو په لومړنيو وختو کې د مجلس د اجنډا د محتوا ياتو سره يو ځای د ولسي جرگې د منشي ښاغلي سيد مبین شاه امير په واسطه و لوستل شو .

په دغه پيشنهاد کې ياده شوی وه چې وکيلان د خپلې ژمنې رخصتې څخه چې د داخلي و ظايفو د لايحې سره سم د قوس به دوه و يشتمه نيټه شروع کيږي د دولت ۱۳۴۹ کال د بودجې او د نور و ځينو ضروري قوانينو د تصويبو لور و خته پورې تيرشي او د نو مو پ و مو ضو عگانو تر پايه پورې د خپلو و ظيفو ته دوام ور کړي .

وروسته له هغه څخه چې ددغه پيشنهاد طرحه د و کيلا نو له خوا تاييده شوه دولسي جرگې يو شمير و کيلا نو ددغي موضوع د رستوالي او وارد والي پراساس خپلې نظر يې خړ گندي کړې او په پای کې د رايو په اکثریت سره د کار د دوام پيشنهاد تاييد او تصويب شو .

دغه راز په دې غونډه کې د هيلمند د ولايت د و کيلا نو له خوا د گس مسير د ولسوالي وکيل ښاغلي حاجي محمد ، د داخه چارو د جرگه کې په غړيتوب او د کند هار د معروف و کيل ښاغلي غلام علي د انکشافی پلان د چارو د جرگه کې په غړيتوب درايو په اکثریت تصويب شوی . دولسي جرگې د تقنين او عدلي چارو جرگه کې د مابنام پخپلې غونډه کې چې د حکومت د غوښتنې په اثر سمه ستنې ډول سره جوړه شوی وه د صنعتي بانکو نو د قانون نوی مسوده چې د قوس په دريمه نيټه جرگه کې ته را رسيد لي وه د هغه مواد بيا د بحث لاندې و نيول شول چې په نتيجه کې نو موړی مسوده د يو لړ زياتوالي او تعديلاتو څخه وروسته د حاضر و غړو درايو په اتفاق سره تاييد شوه . غونډه د شپي تر دوولس نيماو بجو پورې روانه وه .

د انکشافی پلان د چارو د جرگه کې په غونډه کې چې د ورځي په درو بجو شروع

او خبرو نه وروسته ددغي موضوع فيصله راتلو نکی غونډې ته و خنډوله شوه د بودجې او مالي چارو جرگه کې له غړي نه پخوا او وروسته د دولت د ۱۳۴۹ کال په بودجه غور و کړ او له مر بو طو ځا يو اومراجعو څخه ئې په دې باره کښې تو ضيحات و غوښتل د غي غونډې تر څلور نيماو بجو پورې دوام در لود .

د قوس ۱۵ - د ولسي جرگې ځينسو جرگه گيو غونډې و کړې او په مر بو طو موضوعگانو ئې غور و کړ د مالي او بودجې د چارو جرگه کې غونډه و کړه او د مالي وزارت او ځينو نورو وزار تو په ځوابونو باندې ئې چې د هغو د ۱۳۴۹ کال د بودجې په باره کښې د پوښتنو په مقابل کښې ئې خوا بونه ويلې و غور و کړ او د هغې په باره کښې لازم تصميمو نه و نيول شول . د غي غونډې د شپي تر دوولسو بجو پورې دوام در لود همدغه راز د انکشافی پلان او اساسي تشکيلا تو جرگه کې غونډه و کړه او د کر هني او اوبولگولو نو ايد عامي او ملي دفاع دوزارتو او د پکتيا دو لايت د انکشاف درياست او د کابل ښاروالی د ۱۳۴۹ کال د انکشافی بودجو په باره کښې ئې بحث و کړ په نتيجه کې له يولي بحث او خبرو نه وروسته له غړي نه وروسته په دريو بجو د پلان دوزارت د پلان رئيس ښاغلي خرم د جرگه کې د پخواني تصميم په اثر د جرگه کې په غونډه کې کښې گډون و کړ او دوزار تو د انکشافی بو د جي دلگښت په باره کښې ئې د جرگه کې د رئيس او غړي پوښتنو ته ځوابو نه و ويل او غونډې له غړي نه وروسته تر پنځو بجو پورې دوام و کړ .

د قوس ۱۶ - د ولسي جرگې په عمومي غونډې کې د هغې جرگې د رئيس پوهنوال دوكتور محمد عمر وردگ په مشرۍ د رخصتو په ورځو کې د هغې جرگې د غړو دکار دوام او اوږدوالي د موضوع په باب بحث او خبري و شوی .

دولسي جرگې دديار لسمې دورې ددوهم کال د لومړنيو غونډو د کار داوږدوالي

ولسی جرگه

شوه د تجارت او دا خله وزارتو نودپوهنتون او ښار جوړ و لو در يا ستو نو د هغو خوابونو په باب بحث او خبری و شوی چه د ۴۹ کال د بود جی په باب د جرگه گي د پخوا نیو پو ښتنو په اثر رسید لی وو. د غه راز د ما سپینین په دوو بجو او پنځه پنځو سو د قیقو د نوموړی جرگه گي د پخوانی تصمیم پر اساس د محل دانشاف رئیس ښاغلی منصوری د جرگه گي په غونډه کښی گپون و کړ .

او د هغه ریاست د ۱۳۴۹ کال د انکشافی بود جی په باب د جرگه گي درئیس او غي و پو ښتنو ته خوابونه وویل او پولی لیکلی پو ښتنی یی د خواب د برابرولو کبله د خان سره یو پی او غونډه د مازیگر تر پنځه نیمو بجو پوری روانه وه .

دو لسی جرگي د بودجی او مالی چار و د جرگه گي د قوس د میا شتنی د پنځلسمی نیتی د یکشنبی دورخی د ماښام په غونډه کی چه په اووبجو شروع شوه د ۱۳۴۹ کال د بودجی په باب بحث او خبر و د و ا م و کړ .

په د غی غونډه کی ددا خله وزارت معین ښاغلی ا لکو زی او د ژا ندارم او پولیسو عمومی قوماندان ډگر وال ار کا نحر ب عبدالحکیم کټوازی گپون و کړ او د خپلو مریوطو بود جو په باب یی تو ضیحات ورکړل او د جرگه گي یو شمیر لیکلی پو ښتنی یی د خواب د برابرولو له کبله د خان سره واخیستلی . غونډه د شپي تر یو و لسو بجو پوری روانه وه .

د قوس ۱۸ - د ولسی جرگي د مالی

او بود جی د چارو جرگه گي غونډه و کړه او د دولت د ۱۳۴۹ کال په بودجه باندي ئی خپل کار ته دوام ور کړ او د جرگه گي دپخوانی تصمیم په اساس له غرمی نه پخوا په لس نیمو بجو صدر اعظم ښاغلی نوراحمد اعتمادی په داسی حال کښی چه دولسی جرگي رئیس پو هتوال د کتور محمد عمر وردک ، دمالیې وزیر د کتور محمد امان او دپلان وزیر د کتور عبدالواحد

سرابی حاضر و د جرگه گي په غونډه کښی گپون و کړ او د ځینو وزار تو دعوايدو او مصار فو او نو یو تکلیفو نو پیشبینی په باره کښی یی د جرگه گي د غي یسو پو ښتنو ته خوابونه وو یل . د غی غونډی له غرمی نه وروسته دوو بجو پوری دوام درلود .

د مالی او بود جی د چارو د جرگه گي دوپمی و رخی په غونډه کښی چه د ماښام تر شپرو بجو پوری ئی دوام در لود د ځینو وزارتو د ۱۳۴۹ کال په بودجه د پخوانیو مطالعاتی په لپ کښی غور اوبحث و شو . د غی غونډی د شپي تر ۱۲ بجو پوری دوام و کړ .

همدغه راز د ولسی جرگي د ثقاتی چارو جرگه گي په خپله غونډه کښی دولسی جرگي د کتا بخانی په کسار لوییدلو (جریانات مجلس ولسی جرگه) ته د جریده ولسی جرگه د نامه گر خو لوسو د مستقلی جریدی د خپریدلو د ضرورت او داخصاصی کنفرانسو نو جوړیدو په باره کښی بحث شو او خپله فیصله ئی دارالا نشاء ته و سپار له .

همدغه راز داقتصاد د پوهنځی دیوشمیر محصلینو په عرضه هم غور و شو چه په دی باره کښی فیصله وشوه چه دجرگي د قوس د یو و یشتمی نیتی په غونډه کښی دی په یو و لسو بجو د پوهنتون علمی مرستیال حاضر شی او د جرگه گي د غي یو پو ښتنو ته دی خوابونه ووا ئی د د شکا یتو د اوریډلو جرگه گي په خپله غونډه کښی په یو شمیر عرضو غور وکړ او خپلی فیصلی ئی دارالانشاء ته صادر کړی .

همدغه راز په خپله له غرمی نه وروسته غونډه کښی یی د مسلخ دیوه پخوانی تحویلدار په عرضه بحث و کړ او په نتیجه کښی فیصله وشوه چه دجرگه گي د قوس دیو و یشتمی نیتی دورخی په غونډه کښی دی د مسلخ رئیس موضوع لسه سوابقو سره جرگه گي ته حاضر شی او په دی باره کښی دی د جرگه گي د غي یسو پو ښتنو ته خوابونه ووا ئی .

د افغانستان کالمنی

د همدغه راز ددا خله چارو جرگه‌گي په خپله غونډه کښي په خپلو مربوطو موضوع گانو بحث و کړ او هم ئي ديسوه و کښل پيشنهاد چه دژاندارم د يوې سر بسو طي مو ضوع په باره کښي و تر بحث لاندې و نيو او په دې باره کښي ئي خپله فيصله صادره او دارا لانشاء ته ئي و سپارله .

دغه راز دولسي جرگي د تقنين او عدلي چارو جرگه گي د خارويو دموصول دقانون په هغې پروژې چه د ۱۳۴۸ کال د ثور د مياشتي په دوهمه نيټه د حکومت لهخوا شوري ته پيشنهاد او د بودجي او مالي چارو جرگه‌گي له خوا رده شوي وه بحث او خبري و شوي .

د مالداري او کرنې د چارو جرگه گي پخپلي غونډه کي د و کيلا نو ديوه تن د پيشنهاد پر هغې موضوع چه دواثر پيمونو ديبی او راوي لو په باب جرگه‌گي ترسیدلي و بحث او خبري وشوي .

په نتیجه کښي فيصله و شوه چه د ۴۹ کال د قوس د مياشتي په ۱۹ نيټه د پنجنشنبې دورخي له غرمي څخه د مخه په لسو بجواو دیرشو د قيقو دي د ر هني او تعمیراتي بانك ر نيس د جرگه‌گي په غونډه کښي گډون و کړي او د جرگه‌گي د غړو پوښتنوته دې خواب ووايي .

دداخله چارو دجرگه گي په غونډه کي د حا جيانو د پاسپور ټونو داجرا کو لو په باب بحث او خبري و شوي او په نتیجه کښي فيصله و شوه چه دعد لبي وزير او دداخله وزارت د پاسپور ټونو مدير دي د جرگه‌گي نښي غونډه کښي دې گډون و کړي اودهغې جرگه گي د غړو پوښتنو ته دې خواب ووايي .

د تجارت د چارو جرگه گي په غونډه کښي د تجارت د مربوطو داخلي د جواز ليکونو په استناد د مربوطو مالیا تو دور کو لو او داخلي جواز ليکونه د مقرراتو په باب خبري و شوي چه په نتیجه کښي فيصله و شوه چه د نو موړي جرگه گي د راتلو نكي هفتي د چارشنبې دورخي په غونډه کښي دې د تجارت و زیر گډون و کړي او د مربوطو موضوعگانو په باب دې توضیحات ور کړي .

د قوس ۲۰ - د و لسي جرگي د بودجي او مالي چارو جرگه گي په خپله د قوس داتلسمي نيټي د شپي په غونډه کښي د دولت د ۱۳۴۹ کال د عادي بو د جي ديبلو

د کانو او صنا يعو د چارو جرگه گي پخپلي غونډه کښي په داسي حال کښي چه د کانو او صنا يعو دوزارت معين هم حاضر و د پلچر خي دوې يو او بد لو د فا بريکي د محصولا تو په خارجي مار کيټونو کښي د لاجورد و زياتي عرضي او خر خو لسو او دغه راز د ما هي پر د مربوطو مختلفو موضوعگانو په باب بحث او خبري و شوي چه دکانو او صنا يعودوزارت معين دجرگه گي ليکلي پوښتنې د خواب دبرابر و لو له کبله د خان سره واخيستلي .

دغه راز د جرگه گي ر نيس او غمې و د بگرا ميو د نساجي د فا بريکي مختلفي برخي و کتلي .

د اساسي تشکيلا تو او انکشافی پلان د چارو جرگه‌گي بيا هم د ۱۳۴۹ کال د انکشافی بودجي په باب خپل بحث او خبرو ته دوام ور کړ . دغه راز د مالي وزارت په هغو خوابونو چه د مخه د جرگه گي له خوا د صنعتي او زراعتي بانك د ۱۳۴۹ کال د انکشافی بودجي په باب پوښتنې شوي وي بحث او خبري و شوي .

د نو موړي جرگه گي د غرمي څخه وروسته غونډه کښي چه د ما بنام تر پنځو بجو پوري روانه وه د هلمند د نارې د هغو د خوابونو په باب بحث او خبري و شوي چه په دې باب د جرگه گي دغې و له خوا د مخه د نو موړي نارې د روان کال د انکشافی بودجي په باب پوښتنې شوي وي .

دملې د فاع د چارو جرگه گي پخپلي غونډه کښي په داسي حال کښي دافرا دو د تر خيص په بساب بحث او خبري و شوي چه د ژاندارم او پوليسو عمومي قوما ندان دگروال عبدالحکيم هم حاضر و او په دې باب د نو موړي قوماندان له خوا د جرگه گي د غمې و پوښتنو ته پوښتنې يې د خوابونو د برابر و لو له کبله د خان سره يو پي .

ولسی جرگه

دربلود . همدغه رانگه دبودجی او مالی چارو دجرگه گئی دپخوانی تصمیم سره سم په داسی حال کښی چه دمالی وزیر داکتر محمد امان او مالیی دوزارت دبودجی او عواید و رئیسان هم حاضر و جرگه گسې دورخی په لسو بجو غونډه وکړه او دبودجی دعوایدو او مضار فو دتوازن او د دولت دتصدیو په عواید و او د ۴۹ کال په نورو مربوطو موضوعاً توپی بحث اوخبری وکړی . دجرگه گئی غونډی تر غرمی وروسته تر دوو بجو پوری دوام درلود په نومی غونډه کښی دولسی جرگی رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردگ هم گډون کړی وو . د انکشافی پلان او اساسی تشکیلاتو جرگه گئی تر غرمی دمخه په نهمو بجو غونډه وکړه او دپلان کانو او صنایعو دگرځنی او اوبو لگولو فواید عامی پوهنسی د اطلاعاتو او کلتور او داخله وزارت پسر شوابو نو باندی چه د ۴۹ کال دانکشافی بودجی په هکله پخوا دجرگه گئی له خوا پوښتنی شوی وی بحث وکړ او په نتیجه کښی یی خپل قطعی تصمیم نیوه اوغونډی دمانښام تر پنځو بجو او دپرشو دقیقسو پوری دوام درلود . همدغه رنگه دفر هنگی چارو جرگه گئی غونډه وکړه او د اقتصاد دپوهنخی د یو شمیر محصلینو په عرضه او د کانکور د آزموینی په ډول دپوهنتون دعلمی ترفیعاتو او د پوهنتون دکتابخانو په باب خبری وکړی او دجرگه گئی دپخوانی تصمیم په اثر تر غرمی دمخه په یو لسو بجسو د پوهنتون علمی مرستیال جرگه گئی ته حاضر شو او دجرگه گئی دغرو شفا هی پوښتنو ته یی شوابو نه وویل او لیکلی پوښتنی بی د شواب دبرابرولو په غرض دخان سره یزوری . دشکایاتو د اوریدلو دجرگه گئی دپخوانی تصمیم سره سم تر غرمی دمخه په لسو نیمو بجو د مسلخ امر ډگروال محمد حسین فرملی په غونډه کښی گډون وکړ او د ښاغلسی سید محمد حکیم دعرض د موضوع په نسبت چه دخپلی باقی په نسبت یی خپل عدم قناعت ښودلی وو او دجرگه گئی په غونډه کښی تربحث لاندی وو دجرگه گئی دغپرو پوښتنو ته توضیحات ورکړل او یوشمیر

بیلو موضوع گانو په باره کښی خپل بحث ته دوام ورکړ . د داخله چارو دجرگه گئی د قوس د نولسمی ورخی له غرمی نه پخوا غونډه کښی په اجندا کښی داخلو موضوعگانو باندی بحث وکړ او دجرگه گئی تصمیم راتلونکی غونډی ته وخنډول شو . دکرهنی او مالداری دچارو دجرگه گئی دقوس دنولسمی ورخی له غرمی نه پخوا غونډه کښی دترا کتور نو او واټر پمپونو دبیو دپاکلو په باب بحث وکړ . همدغه راز دجرگه گئی دپخوانی تصمیم په اثر دکرهنی دبانک ښاغلسی رئیس جرگه گئی ته حاضر شو او په دی برخه کښی یی دجرگه گئی د رئیس اوغپو پوښتنو ته شوابو نه وویل او د موضوع فیصله راتلونکی غونډی ته وخنډول شوه . دشکایاتو او ریدلو دجرگه گئی دقوس دنولسمی نیټی په غونډه کښی په یوشمیر عریضو غور وکړ او دجرگه گئی فیصلی مربوطو مراجعو ته واستولی شوی . همدغه راز جرگی دپسودو دمرکز دولسوالی دسراب او کوشک د کلیو او دپسودو د اولی برخی دکلوان دخلکو اودپسودو دکر چیانو دگل محمد خیلو دقوم وکیل دعرضونو په باره کښی بحث اوخبری وکړلی او د هغو مربوطی دوسی یی له مربوطو مراجعو شخه دزیات غور له پاره راوغوښتلی دغی غونډی تر دوولس نیمو بجو پوری دوام درلود . دانکشافی پلان او اساسی تشکیلاتو دجرگه گئی دقوس دنولسمی نیټی له غرمی نه پخوا او وروسته غونډو کښی دوزارتو د ۴۹ کال د انکشافی بودجی په باره کښی بحث وکړ او هم یی د داخله وزارت شواب چه دمحل دانکشاف دریاست دبو دجی په برخه کښی دجرگه گئی دپخوانی پوښتنی په اثر رارسیدلی و بحث او خبری وکړلی .

دقوس ۲۱ - دولسی جرگی دبو دجی او مالی چارو جرگه گئی دمانښام په شپږو بجو غونډه وکړه او د خینو وزارت خانو بودجی یی وکتلی او لازم تصمیمونه یی ونيول . غونډی دشپي تر دولسو بجو پوری دوام

د افغانستان ګانې

لیکلی پوښتنی یی د خواب دبرابرولو په غرض دخان سره یووی دجرگه گڼی غونډی تر دولسو بجو پوری دوام در لود .

د داخله او محلی چارو جرگه گڼی ترغرمی دمخه غونډه وکړه او په یوشمیر موضوعاتو باندی یی چه په هغه کښی دکور جوړول او ښار جوړولو عمو می رئیس برخه اخیستل توصیه شوی و او تر اوسه پوری نوموړی برخه نه ده اخستی بحث وکړ او تریولی خپرو وروسته په نوموړی موضوع باندی یی خپله فیصله صادره کړه او د عمو مسی مجلس دغور دپاره یی دولسی جرگی دارلانشاء ته وسپار له .

همدغه رانگه دجرگه گڼی تر غرمی وروسته غونډه کښی چه په دوه نیمو بجو جوړه شوه دجرگه گڼی دپخوانی تصمیم سره سم دعدلیه وزیر پوهندوی عبدالستار سیرت کپون وکړ او د حاجیانو دسفر او پاسپورت اونورو بر خوکښی دجرگه گڼی دغږوپوښتنو ته توضیحات ورکړل او یوشمیر لیکلی پوښتنی یی دخواب دبرابرولو دپاره دخان سره یووی .

همدغه راز دغور دولايت د مرکز وکیل ښاغلی عبدالجبار د داخله چارو په جرگه گڼی کښی دغور دولايت دنما ینده په حیث ، دسمنگانو دولايت دمرکز وکیل ښا غلسی عبدالها شم دولت زی ، دسمنگانو دولايت دوکیانو له خوا د داخله چارو په جرگه گڼی کښی ، دهرات د دوهمی حوزی وکیل ښاغلی رحمتیان دواخان وکیل ښا غلی ملا محمد اسمعیل او د یغمان وکیل ښا غلسی حفیظ الله امین د بین المللی روابطو دچارو په جرگه گڼی کښی عمو می مجلس ته معرفی

شول چه د مجلس دغږی یو له خوا در ایو په اکثریت تایید شول او دغی غونډی له غرمی نه وروسته یو ی بجی پوری دوام درلود .

همدغه راز دولسی جرگی د تقنین اوعدلی چارو دجرگه گڼی دوپ می ورخی په غونډه کښی دخارو یو د محصول داخیستلو د قانون په پروژه بحث وشو .

دانکشا فی پلان او اساسی تشکیلاتو جرگه گڼی غونډه وکړه او د ملی دفاع مخابرا تو روغتیا تجارت دوزار تو نو او دستری محکمی او ښار جوړولو دریاستونو په هغو خوابو نو یی بحث او خبری وکړی چه پخوا د ۱۲۴۹ کال د انکشا فی بودجی په باب ور څخه پوښتنی شوی وی . په دری نیمو بجو دولسی جرگی رئیس پوهنوال دوکتور محمد عمر وردک په دغی جرگه گڼی کی گپون وکړ .

دجرگه گڼی د دو هوو وزار تونودانکشافی بودجو په باب د نیو لې بحث او خبروڅخه وروسته خپل وروستی قرار قایم کسړ او غونډه د مازیگر دینڅو بجو او څلر ینستو دقیقو پوری روانه وه .

دقوس ۲۲ - دولسی جرگی عمو می غونډه دهغی جرگی درئیس پوهنوال دکستور محمد عمر وردک په ریاست جوړه شوی وه . په دغی غونډه کښی د مجلس اجندا او یوشمیر پیشنهاد و نه دولسی جرگی دمنشی وکیل سید مبین شاه امیر له خوا ولوستل شول او وروسته له هغه دمجلس غږ یو دکار داوردوالی په ورځو کښی د حاضر ی وخت دټاکلو په باره کښی بحث او خبری وکسړلی .

همدغه راز دقوس ۲۳ - دولسی جرگی په عمو می غونډه کښی چه دولسی جرگی درئیس پوهنوال دکستور محمد عمر وردک په ریاست له غرمی نه پخوا جوړه شوی وه موضوع گانی دمجلس د منشی وکیل سید مبین شاه امیر له خوا ولوستلی شوی او دیوه دووتنو وکیانو له قانو نی اعتراضو نو نه وروسته دمجلس نصاب نیمگړی شو او غونډه پای ته ورسید .

همدغه راز دغور دولايت د مرکز وکیل ښاغلی عبدالجبار د داخله چارو په جرگه گڼی کښی دغور دولايت دنما ینده په حیث ، دسمنگانو دولايت دمرکز وکیل ښا غلسی عبدالها شم دولت زی ، دسمنگانو دولايت دوکیانو له خوا د داخله چارو په جرگه گڼی کښی ، دهرات د دوهمی حوزی وکیل ښاغلی رحمتیان دواخان وکیل ښا غلی ملا محمد اسمعیل او د یغمان وکیل ښا غلسی حفیظ الله امین د بین المللی روابطو دچارو په جرگه گڼی کښی عمو می مجلس ته معرفی

دانکشا فی پلان او اساسی تشکیلاتو جرگه گڼی غونډه وکړه او د پوهنتون ، هیلمند دنا وی ، ملکی هوا یی کابل ناروالی دافغانستان برښنا موسسی او د پکتیادولايت دپراختیا د موسسی دریا ستو نو په خوابونو چه پخوا دوی د ۴۹ کال دانکشا فی بودجی په باره کی دجرگه گڼی پوښتنو ته ورکړی وو بحث وکړ او جرگه گڼی په دی باره کی خپله فیصله صادره کړه او غونډی دمانام تر پنځه نیمو بجو پوری دوام درلود .

همدغه راز د مالیی او بودجی دچارو جرگه

ولسی جرگه

گي. دقوس په ۲۲ نيټه دیکشنري دما پنام په اوو بجو غونډه وکړه او د دولت د ۴۹ کال د بودجې په باره کې يې خپل بحث ته دوام ورکړ او په دغې غونډه کې د ځينو وزارتو په ځوابو نو هم بحث او غوروشواو په همدې باره کې لازم تصميمو نه ونيول شول .

دقوس ۲۵ - دولسي جرگي د انکشافی

پلان او اساسی تشکيلاتو د چارو جرگه گي. غونډه وکړه او د ۱۳۴۹ کال په انکشافی بودجه يې بحث او خبری وکړی .

دغه راز جرگه گي. دغر می څخه وروسته پخپلې غونډه کې ۱۳۴۹ کال په انکشافی بودجه باندی خپلو خبرو او بحث ته دوام ورکړ. اودجرگه گي. دپخوانی تصمیم په

اساس دصدارت دو هم مرستیال او د مالیې او داخله وزیرانو په داسی حال کې چې دولسي جرگي رئیس پوهنوال دو کتور

محمد عمر وردک هم په دغې جرگه گي. کې حاضر و دور ځی په دوه نیمو بجو دنوموړی جرگه گي. په غونډه کې گډون وکړ او د

دولت د ۱۳۴۹ دبو دجی د مریو طو لگښتو نو او عایدا نو دټاکلو اقلا مو په با ب یی

یو دبل پسې دجرگه گي. دغر و پو ښتنو ته ځوابونه وویل . دغه غونډه د ما پنام تر پنځه نیمو بجو پوری روانه وه .

دتجارت د جرگه گي. د پخوا نی تصمیم په اساس دتجارت وزیر له غر می څخه دمخه په لس نیمو بجو دجرگه گي. په غونډه

کې گډون وکړ او د داخلی جواز لیکو نو او د داخلی سو دا گرو په اسناد وپوری

د مربوطو مالیا تو دور کولو دمقرراتو په باب یی دجرگه گي. دغر و پو ښتنوته توضیحات ورکړل او غونډه د دولسو بجو او پنځه ویشتو

دقیقو پوری روانه وه او دتجارت دنورو مربوطو موضوعگانو تو ضیحات د جرگه گي. را تلو نکی غونډی ته ټال شول .

دغه راز د انتخا با تی شکا یا تسو د اوریدلو جرگه گي. غونډه وکړه او دخپلی

اچندا په داخلی موضو عکا نویی غور وکړ او په نتیجه کې فیصله وشوه چه حکومت دی دپکتیا دولايت دسپیری دولسو لی. دحوزی

نسبتی پانی ډیر ژر نو موړی جرگه گي. ته وړاندی کړی دخنوبیدو په صورت

دقوس ۲۴ - دولسي جرگي په عمو می غونډه کې چه دهغی درئیس پو هتوا لدکتور محمد عمر وردک په مشر ی جوړه شوی وه درایو په اکثریت دصناعتی بانک دقانون دطرح په هکله دحکومت فوری غوښتن لیک تایید شو .

دمجلس اچندا دولسي جرگي د منشی ښاغلی سید مبین شاه امیر له خوا ولوستل شوه . همدغه رنگه دولسي جرگي منشی د

حکومت لیک چه په هغه کې دصناعتی بانک دقانون دفوریت غوښتنه شوی وه ولوست اوتریولې بحث څخه وروسته دفوریت غوښتنه

دمجلس دغر و له خوا درایو په اکثریت تایید شوه .

ورپسې دولسي جرگي منشی د صنعتی بانک دقانون د پښتو طرحه دلو مړی ما دی څخه تر درویشتمی مادی پوری په غونډه

کې ولوستله شوه او ددغه قانون دطرحی پر لوستل شوو موادو باندی درایو اخستل راتلونکی غونډی ته ټال شول .

دبودجی او مالی چارو جرگه گي. دوپمی شپي په اوو بجو غونډه وکړه او د دولت د

۱۳۴۹ کال دعادی بودجی په موضوع یی غور وکړ .

دغه راز دانکشافی پلان او اساسی تشکيلاتو دچارو جرگه گي. غونډه وکړه او

د ۱۳۴۹ کال د انکشافی بودجی او پدی باب یی دوروستی فیصلی په باره کسی بحث او خبری وکړی او په دی باره کې وروستی

فیصله راتلونکی غونډی ته ټال شوه . دغه راز په دغې غونډه کې فیصله وشوه

چه دجرگه گي. دچا شنبی دورځی په راتلونکی غونډه کې دی دصدارت دو هم مرستیال دپلان او مالیې وزیران گډون وکړی او د

د افغانستان کالني

کي دپکتيا دولايت والي او د محکمي رئيس مکلف دي چه د اساسي قانون د ٦٨ ما دی دحکم په اساس دجرگه گمي د ١٣٤٩ کال د جدی د مياشتي د چار شنبی دور خي له غرمي څخه دمخه دلسو بجو په غونډه کښي دانتهخابا تي عرض کونکو دشکا ياتو په غونډه کښي گهون وکړي او په دی باب د جرگه گمي دغړو پوښتنو ته خواب ووايي دکرني او مالداري جرگه گمي غونډه وکړه او د هيواد دکرني په اوسني وضع با ندي يي بحث وکړ او فيصلی يي وکړه چه په راتلونکي غونډه کي دی دکرني او اوبو لگو لو وزير حاضر شي او دجرگه گمي دغړي و پوښتنو ته دی توضيحات ورکړي .

دولسي جرگي دانکشا في پلان او اساسي تشکيلا تو دجرگه گمي دقوس د شپږويشتمی ورځي په غونډه کښي د دولت د ١٣٤٩ کال د انکشا في بودجي په باب دفيصلي د صادر يد لو په موضوع بحث وشو او غونډي له غرمي نه وروسته تر دوو بجو پوري دوام وکړي .

دکانو او صنا يعو دچارو جرگي گمي په خپله دقوس د شپږويشتمی نيتي په غونډه کښي په داسي حال کښي چه دجرگه گمي دپخواني تصميم له مخي دبرښنا موسسي ښاغلي رئيس دجرگه گمي په غونډه کښي گهون کړي و او دجرگه گمي درئيس اوغړو پوښتنو ته يي خوابو نه وويل د ما هسي پر د پروژي په باره کښي بحث او خبري وکړي لي .

دغو نډي په پای کښي چه تر دولسو بجو پوري يي دوام در لود دجرگه گمي يو شمير ليکل شوي پوښتني دبرښنا د موسسي ښاغلي رئيس له خان سره واخيستلي .

د دولسي جرگه د انکشا في پلان او اساسي تشکيلا تو په غونډه کښي د دولت د ١٣٤٩ کال په انکشا في بودجه بحث وشو په نتیجه کي له بحث او خبرو نه وروسته جرگه گمي په دی باره کي خپله فيصله له يولي تعديلا تو سره صادره او دارالانشاء ته يي سپار له .

د دولت د ١٣٤٩ کال د انکشا في بودجي سر جمع چه حکومت يي پيشنهاده کړي وو دوه مليارده او څلور سوه مليو نه افغاني دی چه دعقرب له خوار لسمي نيتي څخه دقوس ترا تويشتمی نيتي پوري دجرگه گمي له خوا بحث او خبري ورباندی وشوي دمالی او بودجي دچارو جرگه گمي په خپله غونډه کي د ١٣٤٩ کال په عادي بودجه بحث وکړ او هم په دغی غونډه کي داملاکو دتصفيي دقانون دڅينو ما دو تعديل او د

کي دپکتيا دولايت والي او د محکمي رئيس مکلف دي چه د اساسي قانون د ٦٨ ما دی دحکم په اساس دجرگه گمي د ١٣٤٩ کال د جدی د مياشتي د چار شنبی دور خي له غرمي څخه دمخه دلسو بجو په غونډه کښي دانتهخابا تي عرض کونکو دشکا ياتو په غونډه کښي گهون وکړي او په دی باب د جرگه گمي دغړو پوښتنو ته خواب ووايي دکرني او مالداري جرگه گمي غونډه وکړه او د هيواد دکرني په اوسني وضع با ندي يي بحث وکړ او فيصلی يي وکړه چه په راتلونکي غونډه کي دی دکرني او اوبو لگو لو وزير حاضر شي او دجرگه گمي دغړي و پوښتنو ته دی توضيحات ورکړي .

همدارنگه دقوس د ٢٤ نيتي دسه شنبی دور خي دماښام په اوو بجو د مالي او بودجي دچارو جرگه گمي غونډه وکړه او د ١٣٤٩ کال پر عادي بودجه يي بحث او خبري وکړي غونډي د شپي تر ١٢ بجو پوري دوام در لود .

دکانو او صنا يعو جرگه گمي غونډه وکړه دماهي پر دبرښنا په هکله په راغلي خوا يونو او د هيواد دکانو څخه دپخوا په شان په گټه اخستلو باندی بحث او خبري وکړي او په نتیجه کښي فيصله وشوه چه د افغانستان برښنا موسسي عمو مي رئيس دی دجرگه گمي دنن ورځي غونډي ته حاضر شي او د ما هي پر دبرښنا دپروژي په باب دی دغړي و پوښتنو ته توضيحات ورکړي .

همدغه رنگه د داخله چارو او د محل د اداري جرگه گمي خپل دپرون ورځي تر غرمي دمخه او تر غرمي وروستو غونډو کي دافغانی حاجيانو د سېمي او نورو چارو په باب د او قافو د عالي اداري درياست په هغو خوا بو نو چه پخوا جرگه گمي تسه وړاندی شوي وتر غور لاندی ونيول شول اوتر يولي بحث نه وروسته لازم تصميوم نه ونيول شول غونډي تر دری نيمو بجو پوري دوام در لود .

همدغه رنگه دشکاياتو او ريد لو جرگه گمي په غونډه کي پريو شمير را رسيد لو عريضو باندی څېړنه وکړه او په دی برخه کي يي خپله فيصله صادره کړه .

ولسی جرگه

دغه راز د ملی دفاع د چارو جرگه گسی په دی وروستیو وختو کښی د شپي دلپسی دیو شمیر زده کوونکو د عریضی په با ب بحث وکړ او په دی باره کی یولې تصمیونه ونيول شول .

دقوس ۲۹ - دولسی جرگی په عمو می غونډه کی چه دولسی جرگی درنیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ جوړه شو ی وه د حکو مت دپیشنهاد شوو صنا عتی بانکو نو دطرحی مسوده او د تقنین اوعدلی چارو دجرگه کی طرحه دولسی جرگی دمنشی ښاغلی سید مبین شاه امیر په واسطه ولوستله شوه وروسته دولسی جرگی یوشمیر غړو په دی با ب خپلی نظر یی خرگندی کړی او زیات بحث راتلونکی غو نهی ته وځنډید .

دولسی جرگی دبودجی او مالی چارو جرگه کی دماښام په اوو بجو غونډه وکړه او د دولت د ۱۳۴۹ کال دعا دی بو دجی پر موضوع یی بحث او خبری وکړی غونډه د شپي تر دولسو بجو پوری روانه وه .

دقوس ۳۰ - دولسی جرگی عمو می غونډی دهغی جرگی درنیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک په مشرۍ غونډه وکړه . دغونډی د اجندا موضوع دولسی جرگی منشی ښاغلی سید مبین شاه امیر دصناعتی بانکو نو قانون اعلام کړ چه دنوموړی قانون په طرحی باندي یوشمیر وکیلا نو خپلی نظر یی خرگندی کړی غونډه دما سپین تر دوو بجو پوری روانه وه .

دجدي لومړۍ - دولسی جرگی دمالی او بودجی جرگه کی د شپي په اوو بجو غونډه وکړه او د کجکی او ارغندا تر بند ولاندي دتصفی دقا نو ن تعدیلات او همد غرنګه د کجکی او ارغندا و د حقا بی دقا نو ن ضمیمی چه د حکو مت له خوا بی دفور یست غوښتنه شوی وه تر خبرو او بحث لاندي ونيولی .

او د شپي په اتو بجو دپلان وزیر دکتور عبدالواحد سرا بی ، دهلمند اوارغنداودناوی دانکشاف رئیس او د هلمند والسی

کجکی او ارغندا ب د بند د حق آبی دقانون په باره کی د حکو مت د فوریت دغوښتنی له مخی بحث وشو .

دغی غونډی له غرمی نه وروسته دوو بجو پوری دوام وکړ ددغی موضوع فیصله راتلو نکی غنډی ته وځنډوله شوه .

دشکایتو د اورید لو په جرگه کی کښی په یو شمیر عریضو غور وشو چه په نتیجه کی له یولې بحث او خبرو نه وروسته لازم تصمیونه ونيول شول اودجرگه گسی فیصلی دارالانشأ وسپارلی شوی د کرنی او مالدارۍ جرگه کی په خپله غونډه کی د کرنی داوستنی حالت په موضوع گانو بحث او خبری وکړلی .

د فرهنگی روابطو جرگه کی په غونډه کی دولايتو نو دښوونځیو دوضعی په با ب دپوهنی دوزارت پر ځوابو نو باندي غور وشو . په دغی غونډه کی دهغوښوونځیو په با ب چه نوی جوړی پزی او دغه راز د ښوونځیو د ودانیو دجوړولو او ترمیمولو دتخصیصی او دنوو جوړ شو ویلسو او منځنی ښوونځیو د پرسو نلو د بشپړید لو پر موضوع بحث او خبری وشوی . او فیصله وشوه چه دپوهنی ښاغلی وزیر دی ددغی جرگه کی د دوهمی ورځی په غونډه کی دی گپون وکړی او په دی با ب دی د جرگه کی غړو ته توضیحات ورکړی .

د تجارت د چارو جرگه کی په خپله غونډه کښی په مربوطو موضوعگانو بحث او خبری وکړی په دغی غونډه کی دسودا گرو او د ترانسپور تو نو د خاوندانو په راغلو عریضو باندي هم بحث او خبری وکړی .

دولسی جرگی د داخله چارو جرگه کی غونډه وکړه او د افغانی حجا جو دسفر پر موضوع یی بحث او خبری وکړی . ددغی جرگه کی دغرمی څخه په وروسته غونډه کی دعدلی وزیر ښاغلی عبدالستار سیرت گپون وکړی اودجرگه کی دغړو پوښتنو ته یی ځواب ووايه او دجرگه کی یولې لیکلی پوښتنی دځواب دبرابرو لو له کبله دخا ن سره یوړی .

دغه غونډه دمازیگر تر پنځه نیمو بجو پوری روانه وه .

د افغانستان کالسی

انجینیر میر محمد اکبر رضا دجرگه کلسی دغوښتنی له مخی په غونډه کی گډون وکړه او په مربوطو موضوعو عگانو کی یی دجرگه کی دغوی پوښتنو ته ځوابونه ورکړل او یولې لیکلی سوا لو نه د هغی دځواب د برابرولو په غرض دخان سره یوړول غوښتی دښی تر ۱۲ بجو پوری دوام وکړ او دجرگه کی له خوا لازم تصمیمونه ونیول شول . همدغه راز دجرگه کی له غرمی نه پخوا په لسو بجو غونډه وکړه او د کجسکی او ارغنداو دښوونو دقانون دتعمیر دتعمیریل په باره کبسی یی بحث وکړ او په نتیجه کبسی له یولې بحث او غور نه وروسته یی خپله فیصله دنو موری فیصلی په دوهمه او دریمه ماده کبسی له ځینی تعمدیل سره صادره کړه او دارالانشاء ته یی وسپارله . دغی غونډی له غرمی نه وروسته دوو بجو پوری دوام درلود . دداخله اومحلی اداری د چارو دجرگه کی له غرمی نه پخوا او وروسته غونډی وکړلی او دښار جوړولو دعو می ریا ست لیک یی چه د دارالانشاء له لاری هغی دجرگه کی ته رسیدلی و تر غور لاندی ونیو او په دی باره کبسی وروستی فیصله راتلو نکی غونډه ته وځنډول شوه .

دجدی ۵ - دولسی جرگی د مالی او بودجی دچارو دجرگه کی غونډه وکړه او دمخابرا تو دوزارت ځواب چه د مالی او بودجی دجرگه کی دسوال په مقابل کی چه پخوا د هغه وزارت څخه شوی و تر څیړنی لاندی ونیوه او په نتیجه کی تر غرمی دمخه په لس نیمو بجو دمخابرا تو وزیر انجینیر محمد عظیم گران دجرگه کی په غونډه کی گډون وکړ او دمخابرا تو دوزارت دتر تیب شوی بودجی دارقامو او څرنکوالی په باب دجرگه کی دغوی پوښتنو ته ځوابونه ورکړه . غونډی د غرمی تر ۱۲ بجو پوری دوام درلود همدغه رنگه دشکایا تو داوری د لوجرگه کی غونډه وکړه او پر رازسید لو عریضوی خبری وکړی اوتریو لې بحث نه وروسته خپله فیصله صادره او دارالانشاء ته یی وسپارله . همدغه رنگه دجرگه کی تر غرمی وروسته غونډه کی دکابل دیو شمیر درمل څوڅوونکو دعرض موضوع تر څیړنی لاندی ونیو له او تر یولې بحث وروسته دجرگه کی فیصله راتلونکی غونډی ته ټال شوه . همدغه رنگه د انتخابا تو دشکا یاتو د اوریولو دجرگه کی غونډه وکړه او د پکتیا ولایت دسپیری دولسوالی عریضی اوهمدغه رنگه دیوشمیر فیصلو دمخه اومر بو طسو مراجعو ته دابلا غو لو سره سره چه دولا یټ

دجدی ۳ - دولسی جرگی یو شمیر دجرگه کیو غونډی وکړلی او په خپلو مربوطو موضوعو کی یی بحث وکړ . دشکایتو داوریولو او دقانون د تطبیق په دجرگه کی کی دکابل دښار دبازارونو د یوشمیر طوافانو (تینگ والاو) په عریضو غور وشو . په دغی غونډه کی دکابل سر پرست ښاروال ، امنیه قوماندان او دترا فیکومدیر گډون کړی وو اوپه هره برخه کی یی دجرگه کی درئیس اوغې یو پوښتنو ته ځوابونه وویل . همدغه راز دجرگه کی دغویو یو شمیر لیکل شوی پوښتنی یی دځوابونو د برابرولو له پاره له خانو سره واخیستلی . دمالی او بودجی دچارو دجرگه کی دجدی د دوهمی نیتی دماښام په غونډه کی چه دښی تر دوولسو بجو پوری یی دوام وکړ د دولت د۹۶ کال د عادی بودجی په باره کی بیا غور وکړ .

ولسی جرگہ

دغرو پوینتنو ته خوا بو نه وویل غونہی
دشپئی تر ۱۲ بجو پوری دوام در لود .

دجلی ۸ - دولسی جرگی په عمو می
غونہه کی چه دهغی جرگی درئیس پوهنوال
دکتور محمد عمر وردک په مشری جوړه شوی
وه دغونہی اجندا چه یوشمیر موضوعگانی
او یو فور ی پیشنهاد وو دولسی جرگی
دمنشی ښاغلی سید مبین شاه امیر له خوا
غونہی ته ولوستل شو او وکیلا نودفوریت
پیشنهاد ته په عمو می مجلس کښی لومړی
حق ورکړی او پر هغه باند ی بحث او خبری
شروع شوی .

په دغه پیشنهاد کی ویل شوی دی چه
دکار دزیا توالی په نسبت بیله مالی او بودجی
او انکشافی پلان جرگه کیو څخه چه عمو می
مجلس دورځنیو غونہی دپای ته رسیدو
وروسته دشپئی له خوا خپل کار ته دوام
ورکوی نو دجرگه کی دکار په ورځو لکه
شنبی چهار شنبی او پنجشنبی کښی دی هم
عمو می مجلس جوړی پوری او پر مهمو
موضوعاتو باند ی دی غور او څېړنه کوی .
وروسته له هغه چه نوموړی پیشنهاد مطرح

شو یو شمیر زیاتو وکیلاوو په هغه باندی
خپل نظر څرگند کړی او درایو په اکثریت
نوموړی پیشنهاد تصویب او تایید شو .
همدغه رنگه په دغه غونہه کی دصنعتی
بانک دقانون دمسودی په موضوع یو شمیر
وکیلاوو چه پخوا یی راون اخیستی وو خپلی
نظر یی څرگندی کړی .

همدغه رنگه دننگر هار د ده بالا د۱۳ دوری
دوکیل ښاغلی سید آغا خان دغری یو ب
وئیقه چه په دغه راوروسته ورځو کسی د
وئیقه دجرگه کی تر غور وروسته عمو می
غونہی ته وړاند ی شوه عمو می غونہی د
نوموړی وکیل غری توب تایید او تصویب
کړی عمو می غونہه دغری وروسته تریوی
نیمی پچی پوری روانه وه .

همدغه رنگه دولسی جرگی دمالی او بودجی
جرگه کی وپمه شپه داطلاعاتو او کلتور د
وزارت پر بودجه باند ی خبری وکړی .
داطلاعاتو او کلتور دوزارت مین ښاغلی
محمد خالد روښان او دنوموړی وزارت اداری
رئیس دشپئی په اتو بجو د جرگه کی په

او د محاکمو ریاست د څه مقصد او مرام
دپاره دسپیری دولسوالی دانختا باتو دپاڼو
او سوابقو په رالین لو کی تملل کوی پولی
بحث وشو او په نتیجه کی فیصله وشوه چه
دغه موضوع دی په یوه ځانگړی پیشنهاد
کښی دجرگه کی دغرو دنظر یوسره یو ځای
عمو می مجلس ته وړاند ی شی .

دجلی ۶ - دولسی جرگی په عمو می
غونہه کی چه دهغی جرگی درئیس پوهنوال
دکتور محمد عمر وردک په مشری جوړه
شوی وه دصنعتی بانک دقانون مسوده تر بحث
لاندي ونيول شوه په دغه غونہه کی لومړی
دمجلس اجندا چه یوشمیر موضوعگانی په
کښی وی دولسی جرگی دمنشی ښاغلی
سید مبین شاه امیر له خوا ولوستل شوه
وروسته بیا یو شمیر وکیلاوو په راون سره
چه دمخه یی اخیستی وو دصنعتی بانک د
قانون په مسوده خپلی نظر یی څرگندی
کړی .
غونہه دغری وروسته تر دوو بجو پوری
روانه وه .

دجلی ۷ - دصنعتی بانکو نو دقانون
مسوده دولسی جرگی په غونہه کی چه د
هغی جرگی درئیس پوهنوال دکتور محمد
عمر وردک په مشری جوړه شوی وه تر بحث
لاندي ونيول شوه .

په دی غونہه کی لومړی دمجلس اجندا چه
یوشمیر موضوعگانی په کی شاملی دی دولسی
جرگی دمنشی ښاغلی سید مبین شاه امیر له
خوا ولوستل شوه او وروسته له هغه یو
شمیر وکیلاوو دصنعتی بانکو نو دقانون
دمسودی په باره کښی خپلی نظر یی څرگندی
کړی .
غونہه له غری نه وروسته د دوو بجو
پوری روانه وه .

همدغه راز دولسی جرگی دمالی او بودجی
دچارو دجرگه کی دوپمی شپئی په غونہه کی
دکرهنی او اوبو لگو لو وزیر ښاغلی
عبدالحمید او دشپئی په لسو بجو دکانو او
صنایعو وزیر ښاغلی امان الله منصور ی
کیون وکړ او دنوموړو وزارتو دعا دی بودجی
دمر بوطو موضوعاتو په باب یی دجرگه کی

د افغانستان کالسنډ

شوه د غه مسوده پخوا د حکومت له خوا دقانونی مرحلو د تیر و لو له پاره ولسی جرگی ته سپارل شوی وه او له خو و رځو را هیسی په هغی باندی بحث دوام لری . په دی غونډه کښی له یو لږ بحث نه وروسته د نو موړی قانون له لومړی مادی څخه تر شپاړسمی پورې درایو په اکثریت تائید او تصویب شو .

همدغه راز دولسی جرگی د مالی او بودجی دچارو جرگه گۍ غونډه و کړه او د دولت د انکشافی بودجی په باره کی ئی بحث ا و خبری و کړ لی او دغی غونډی د شپی تر دولسو بجو پوری دوام و کړ .

د جلدی ۱۵ - ولسی جرگی د صنعتی بانکو نو دقانون مسوده درایو په مطلق اکثریت تصویب کړه دافغانستان د صنعتی بانکو نو د قانون مسوده دولسی جرگی په غونډه کښی چه دهغی جرگی د رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردگ په ریاست جوړه شوی وه درایو په مطلق اکثریت تصویب شوه . په دغی غونډه کی ددغه قانون پاتی مادی دولسی جرگی دمنشی ښاغلی سید مبین شاه امیر له خوا و لوستلی شوی او وروسته له هغه د هری مادی په باب رائی واخیستلی شوی په نتیجه کی ئی پاتی مادی د رایسو په اکثریت تصویب شوی ، ددغه قانون مسوده چه ۲۶ مادی پکښی شاملی دی وروسته له هغه د اساسی قانون د حکم په اساس دکل په صورت و لوستل شوه او د نوموړی قانون د تقنین او عدلی چارو دجرگه گۍ له نظری او فیصلی سره سم درایو په مطلق اکثریت تائید او تصویب شو .

دولسی جرگی د بو د جی او مالی چارو جرگه گۍ ماښام غونډه و کړه او د خپلو پخوانیو مطالباتو په لږ کښی ئی د دولت د ۱۳۴۹ کال په عادی بودجه غور و کړ .

د غی جرگه گۍ د پوهنی د ۱۳۴۹ کال دعادی بودجی په باره کښی خپله فیصله په دی وختو کښی صا دره کړی اود نهای او وروستی غور له پاره ئی د ولسی جرگی عمومی مجلس غور له سپارلی ده . نو موړی غونډی د شپی تر یوی نیمی

غونډه کی گډون وکړ او داطلاعاتو او کلتور دوزارت دعادی بودجی په باب دجرگه گۍ دغور پوښتنو ته ځوابونه ورکړه او یولی لیکلی پوښتنی یی دځواب دیرا برولو دپاره دخان سره یو وړی .

د جلدی ۹ - دولسی جرگی په عمومی غونډه کښی چه دهغی جرگی د رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردگ په مشرۍ شوی وه دصنعتی بانکونو دقانون په مسوده بحث وشو .

په دغی غونډه کښی لومړی دمجلس اجندا چه یوشمیر موضوعگا ئی پکښی شاملی وی دولسی جرگی دمنشی ښاغلی سید مبین شاه امیر له خوا و لوستل شوه او وروسته له هغه یوشمیر وکیلانو د هغه نو بست په اساس چه پخوانی نیولی و د صنعتی بانکو د قانون د مسودی په باره کښی خپلی نظریی څرگند کړی غونډی له غرمی نه وروسته دوو بجو پوری دوام درلود .

دولسی جرگی د مالی او بودجی دچارو جرگه گۍ غونډه و کړه او په داسی حال کښی چه نصاب هم پوره و د دولت د ۱۳۴۹ کال د عادی بودجی په باره کښی بحث و کړ .

د جلدی ۱۲ - دولسی جرگی د بو د جی او مالی چارو جرگه گۍ د شمنی د اوو بجو څخه تر (۱۲) بجو پوری غونډه و کړه او په هغه کی د ستری محکمې قاضی دکتور حقوی او د ترا فیکو ددیوان رئیس اودستری محکمې اداری رئیس گډون وکړ او دستری محکمې داداری تشکیلاتو او بو د جی په باره کی د جرگه گۍ دغور پوښتنو ته ځوابونه ورکړه غونډی د شپی تر ۱۲ بجو پوری دوام درلود .

د جلدی ۱۳ - د ولسی جرگی عمومی غونډه د هغی جرگی د رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردگ په ریاست شوی وه او له غرمی نه وروسته تر دوو بجو پوری یی دوام و کړ .

په دغی غونډه کښی د صنعتی بانکونو د قانون مسوده دولسی جرگی دمنشی ښاغلی سید مبین شاه امیر له خوا و لوستل

ولسی جرگه

بجی پوری دوام و کړې .

مشرانو جرگې مشورتي نظر په ، همدغه رنگه د ولسي جرگې د مالي او بودجې اوانكشافی جرگه گڼو نظر یې چه پخوا دارالانشاء ته رسیدلی وی د وکیلا نسو داستحضاری په غرض د یوکل په ټول ولوستل شوی او په دغه برخه کې د عمومی مجلس بحث او فیصله ورا تلو نکو غونډو ته وځنډیدل .

دجدي ۱۶ - دولسي جرگې د مالي او بودجې د چارو جرگه گڼې د جدې داوه لسمې شپې په اوو بجو غونډه وکړه او د دولت د ۱۳۴۹ کال په انكشافی بودجه ئې بحث وکړ . دغې غونډې د شپې تر دو لسو بجو پوری دوام وکړ .

د لوی ۶ - د ولسي جرگه عمومی غونډه د هغې جرگې د رئیس پوهنوال دوکتور محمد عمر وردگ په مشرۍ جوړه شوه او د ورځې تر دوو بجو پوری یې دوام وکړ .

دولسي جرگې د غونډې اجنډا چه د دولت د ۱۳۴۹ کال د عادی او انكشافی بودجې موضوع وه د نصاب د بشپړیدلو او اعلام کولو څخه وروسته د ولسي جرگې د منشي بناغلی سید مبین شاه امیر لهخوا ولوستله شوه .

د جدې ۲۰ - دولسي جرگې د مالي او بودجې د چارو جرگه گڼې د ماښام په اوو بجو غونډه وکړه او د کرنې او بولگولو مخابراتو ، فواید عامې د وزارتو اوستری محکمې پر انكشافی بودجې او د دولت د محل دانكشاف د بودجې په یوه برخه باندې یې خبرې اوځپنه وکړې او په نتیجه کې یې فیصلې وشوه چه دجرگه گڼې په را تلو نکی غونډه کې یې د محل دانكشاف رئیس گهون وکړې او دجرگه گڼې د غړو پوښتنو ته دې ځواکونه ورکړي .

غونډه د شپې تر ۱۲ بجو پوری د دام درلود .

په دغې غونډه کې یو شمیر وکیلا نسو په دې باب خپلې مختلفې نظر یې څرگندې کړې اوددغې بودجې دځینو اقلامو په باب یې د عمومی مجلس څخه د تعدیل او تنقیص غوښتنه وکړه .

د غونډې وروستی تصمیم او پدې با ب زیات بحث را تلو نکو غونډو ته وځنډول شو .

دجدي ۲۱ - دولسي جرگې د بودجې او مالي چارو جرگه گڼې د ماښام په اوو بجو غونډه وکړه او د دولت دانكشافی بودجې د دولت پر موضوع یې د ورستی ځل دپاره بحث او خبرې وکړې غونډه د شپې تر دوو بجو پوری روانه وه او په نتیجه کې دانكشافی بودجې ځیرنې ته خاتمه ورکړې شوه .

د لوی ۷ - دو لسي جرگې عمومی عمومی غونډه کې چه د هغې جرگې د رئیس پوهنوال دوکتور محمد عمر وردگ په مشرۍ جوړه شوی وه د دولت د ۱۳۴۹ کال په عادی او انكشافی بودجې د بحث وشو . دغونډې له شروع کیدو نه پخوا د ولسي جرگې منشي وکیل سید مبین شاه امیر د مجلس اجنډا و لوستله او یو شمیر وکیلا نو د بودجې په باره کې خپل نظریې څرگندې کړې .

د لوی ۵ - ولسي جرگې عمومی غونډه د هغې جرگې د رئیس پوهنوال دوکتور محمد عمر وردگ په مشرۍ جوړه شوه .

په دغې غونډه کې د مجلس اجنډا دولسي جرگې دمنشي بناغلی سید مبین شاه امیر له خوا و لوستله شوه وروسته بیا د اساسی قانون د (۷۵) مادې په اساس د دولت د ۱۳۴۹ کال د عادی او انكشافی بودجې په هکله د حکومت پيشنهاده او د

د افغانستان کالني

د دلو ی ۱۰ - دولسي جرگي د تقنين اوعدلي چارو جرگه گي له غرمي نه پخوا غونډه و کړه او د هيلمند او ارغندا ب د ناوي د پراختيا دمريو طوقوا نينو دتعديل په باره کښي يي د حکومت پيشنبا د ترغور لاندی و نیو .

دغه مو ضوع پخوا د مالي او بود جی د چارو په جرگه گي کښي هم مطا لعه شوی او د زيات غور له پاره د غي جرگه گي ته سپارل شويده .

د جرگه گي غي يو له يو لې بحث او خبرونه و روسته دغه موضوع چه د شما لان دپروزي تمویل هم پکښي ذکر شوی د ي دراديو په اکثریت تائيد کړه او دعمو مسی مجلس د وروستي غور له پاره يي دارالانشاء ته و سپار له

ددلوی ۱۲ - ددولت د ۱۳۴۹ کال عادی او انکشافی بو د جه دولسي جرگي په عمومي غونډه کښي درا يو په اکثریت تائيد او تصويب شوه .

دغه غونډه د ولسي جرگي د ر نيس پوهنوال د کتور محمد عمر وردک په رياست شوی وه او له غرمي نه و روسته ددو بجو پوري يي دوام و کړ .

په دغي غونډه کي د مجلس ا چندا چه د دولت د ۱۳۴۹ کال بودجه او يو شمير بيل بيل پيشنهادونه پکښي شامل وو د ولسي جرگي د منشي و کيل سيد مبین شاه ا مير له خوا و لوستل شوه ددولت د ۱۳۴۹ کال بودجه له خو مودی را هيسي د نها يي غور او تصويب له پاره عمومي مجلس ته وړاندي شوی وه و روسته له هغه چه په پر و نسي غونډه کښي يو شمير و کيلانو په دی باره کي خپلي نظر يي څرگند ي کړلي د حکومت په پيشنهاد د مشرانو د جرگي او دولسي جرگي د مالي او بودجی د چارو دجرگه گي مشورتي نظريو او د و کيلانو د نسو رو پيشنهادو به باره کي رايي واخيستلي شوی چه په نتیجه کي يي ددولت د ۱۳۴۹ کال د عادی او انکشافی بودجی په باره کي د ولسي جرگي د مالي او بودجی د چارو د جرگه گي نظر په درا يو په اکثریت تائيد او تصويب شوه .

دولسي جرگي رئيس دبو دجی له تصويب نه و روسته د ولسي جرگي د ديارلسمی دوری د دوهم کال د لومړيو غونډو دکار اوږدوالي پای ته رسيدل دلوی خدا ي (ج) په نامه او دافغانستان د نجيب ملت په سعادت او نيکمر غي اعلام کړ .

دولسي جرگي رئيس دبو دجی له تصويب نه و روسته د ولسي جرگي د ديارلسمی دوری د دوهم کال د لومړيو غونډو دکار اوږدوالي پای ته رسيدل دلوی خدا ي (ج) په نامه او دافغانستان د نجيب ملت په سعادت او نيکمر غي اعلام کړ .

د دکتور محمد لیب شقیر مسافرت

په افغانستان کښی

د عربی متحد جمهوریت د پارلمان رئیس دکتور محمد لیب شقیر دښه نیت د یوه هیئت په مشرۍ د ۱۳۴۹ کال دجدي په ۲۵ تر غرمی وروسته په پنځو بجو او دیرشو دقیقو دننګر هار دلاری کابل ته راوړسید او داولسی جرگی رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردګ ، د خارجه چارو

د وزارت سیاسی معین دکتور روان فرهادی، د خارجه چارو د وزارت دتشریفا تورئیس دکتور سعدالله غوثی او د افغانستان اوعربی متحد جمهوریت ترمنځ دوستۍ د ټولنی منشی ښاغلی عبدالحمید مبارز له خوا په کابل کی ورته هر کلی وویل شو .

داولسی جرگی رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردګ هغه وخت چه د عربی متحد جمهوریت د پارلمان رئیس دکتور شقیر ته ښه راغلی وایی

د افغانستان کالني

تيزدی والي لری ستاسو دخلکو هيلي دزپه له کومي دقدر وې بولي اوستاسو د حقه حقوقولو استردادنه ئی جدی ملاتړ کړی او کوی ئی .

د افغانستان خلک ښه ملتفت دی چه دمتحد عربي جمهوریت خلک داسرائیلو دتیری کولو دسیاست په مقابل کښی دحقوقو څخه اود دپول بشر دکټو دساتلو دپاره دعادلته لاره کښی مهمی وظیفی په غاړه لری .

اوس دټولی نړی سولي غوښتونکی او عدالت خوښونکی خلک پو هیږی چه اسرائیل هیله مند دی چه داور بند کرښه دوخت په تیریدو سره یوه سرحد په حیث وپیژنی او اوربند د دوام له لاری دخپل پراختیا غوښتونکی سیاست په گټه دنړی په عامه افکارو تاثیر واچوی .

له همدغه ځایه ده چه مونږ د متحد عربي جمهوریت د جمهور رئیس جلا لمتاب انور السادات نظر په پوره تاییده وو په داسی توگه چه د اوربند دوام په دی شرط دی چه دعر بو دنیولو شوو سیمو د خوشی کولو دپاره داسرائیلو له خوا وخت وټاکل شی .

هیله کوم د ملیستیا په وخت کی زماو د افغانستان دولسی جرگی دغی یوسلامونه

دعربی متحد جمهوریت دپارلمان رئیس دکتور محمد لیب شقیر اودده ملگری په هغه ملیستیا کښی گپون وکړی چه دشپي پهاتو بجو داولسی جرگی درئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردگ له خوا دده پوځی دکابل په هتل کښی ترتیب شوی وه .

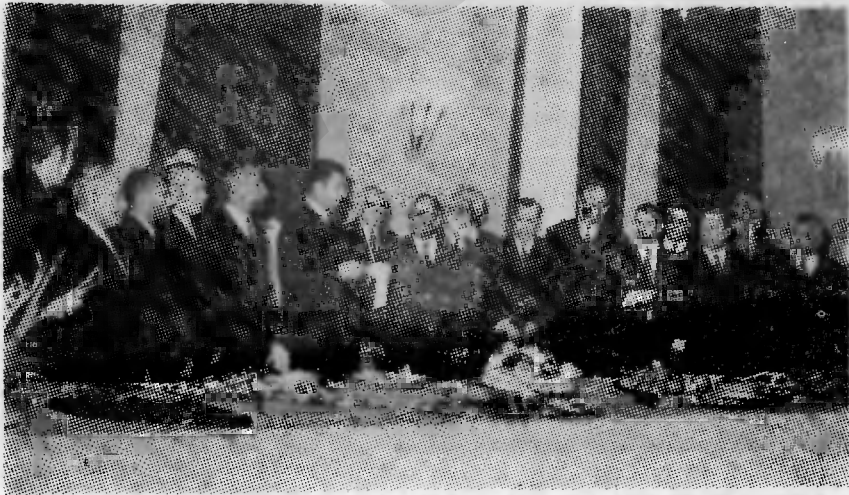
په دی ملیستیا کښی دمشرانو دجرگی رئیس ستانور عبدالهادی داوی دصدارت لومړی مرستیال ښاغلی عبدالله یفتلی دکابینی غړو ، دشورا ددواړو جرگو اداری هیئت ، دخاچه چارو دوزارت اودافغانستان اودمتحد عربي جمهوریت ددوستی دټولنی خیتی اراکین ، پهکابل کښی دمتحد عربي جمهوریت لوی سفیر او دهغه سفارت غړو گډون کړی و .

په دی وخت کښی داولسی جرگی رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردگ وویل :

جلالمتاب اوگرانو وروڼو !

ډیر خوشحال یم دافغانستان داولسی جرگی لهخوا دستاسو دهیود درئیس او خلکو د مخصوص نماینده په حیث ستاسواوستاسو دملگرو هرکلی کوم .

دافغانستان خلک چه دوروری اوبه معنوی نه شلید وکی مزو سره دعبو له ملت سره

داولسی جرگی رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردگ ددوینا په حال کښی

مسافرتونه

باید په یاد ولرو چه مونږ د امنیت دشورا فیصله ومنله او اسرائیل دهغی دنملوڅخه غاږه وغړوله مونږ دخپلور لویو هیوادو څیسر ی ومنلی مگر اسرائیلو دهغو له منلو څخه ډډه وکړه . مونږ د امنیت دشورا د فیصله لیک د تطبیق دپاره در اجرز پلان وما نسه مگر اسرائیل دهغه په مخ کښی خنډو نه پیدا کوی مو نس د دی دپاره چه د راجرز پلان عملی شی دشپښ ومیاشتو دپاره مود اوربند د دوام سره موافقه وکړه مگر داسرائیلو حکو مت غواپی چه اور بند په دایمی توگه دخپل اشغال دپاره یوه وسیله وگرزوی .

د اسرائیلو په دریځ کښی نقا ضمت موجود دی او دا ځکه چه په ظاهر ی شکل اور بند غواپی مگر په حقیقت کښی داشغال د دوام غوښتونکی دی تر څو چه دوخت او زمانی په تیریدلو سره په نیول شو وسیمو بانندی دتملك دعواین پورته کاند ی .

دعربی متحد جمهوریت دریځ څر گند دی په هغه صورت کښی چه اسرائیل د نیول شوو سیمو څخه دونلو سره موافقه وکړی او دغه ځمکی بیرته خپلو خاوندانو ته ور پر یږ دی هغه وخت دی چه مونږ داوربند له دوام سره موافقه کو او په داسی صورت کښی چه داسرائیلو مقصد داور بند د دوام له لاری داشغال د مودی اوږدیدل وی په هغه صورت کښی دغه راز اوربند نه منو مونږ یقین لرو چه حق او عدالت زموږ پر خودی او یقین لرو چه اسرائیلو د استعمار لاره او طریقه غوره کړی ده لکه چه پوهیږی دمصر خلك تل داستعمار په ضد درید لی دی او سره له دی چه زموږ هیواد دخارجی تیریو له پرله پسو څپو سره مخامخ شوی مگر مصر په پای کښی دغو څپو ته ماتې ورکړی او د مصر اسلامی فرهنگ خوندی پاتې شوی دی . مگر یقین لرو چه پخپله مبارزه کښی بریالی کیږو او په دغه برخه کښی ستا سو تایید دقدر وړگنو که څه هم زموږ دکوښښو او مبارزی لاره اوږده اوله کړی گیچو څخه ډکه ده مگر دخلکو په ملاتړ هیواره کیږی . هیله لرو چه دنړی عامو افکار روښانه کړو چه زموږ مقصد تیری نه دی بلکه د

دمتحد عربی جمهوریت دملی شورا غړی یواو په هغه ځای کی زموږ ټولو ورونوته ورسوی . په پای کښی له لوی خدای څخه هیله کوم چه عرب وروړ ملت او دورور متحد عربی جمهوریت خلکو ته د خپلو حقوقو دترلاسه کولو په غرض دوی ته توفیق ورکی .

د دوکتور محمد لیب شقیر ځوابیه وینا :
محترم دوسته دافغانستان دولسی جرگی رئیس او گرانو ورونو :

انسان کله له داسی لحظو سره مخامخ کیږی چه د هغو له بیان او تعبیر نه عاجز پاتی کیږی او داله هغو لحظا تو څخه دی چه زه په دی وخت کښی زموږ د دواړو ملتنو تر منځ د ژوری تاریخی دوستی څخه دخپلی قدر دانی مراتب څرگندوم .

په دغه هیواد کښی ځان په پر دی ځمکه کښی نه ونیم بلکه ځان دخپلو ورونو په منځ کښی گنم زموږ فقید جمهور رئیس جمال عبدالناصر د افغانستان باچا معظم همایونی اعلیحضرت او د افغانستان د خلکو سره لوی محبت درلود او دهغوی احترام کاوه همدغه رنگه زموږ اوسنی جمهور رئیس انورالسادات همایونی معظم اعلیحضرت او ستا سی د هیواد دخلکو په نسبت مخلصا نه دوستی په زړه کښی روزی .

عقیده لرم چه زموږ دملتنو تر منځ دوستی به پایه داره او دایمی وی زموږ هیئت یوشمیر هیوادو ته دعربی متحد جمهوریت د دریځ دشرحی دپاره مسافر ت کړی دی خو احساس کوم چه په افغانستان کښی کوم مطلب توزیع ته دلوزوم ضرورت نشته ځکه چه تاسی دعر بو قضیه دخان قضیه گنی نو په دغه وجه ستاسی هیواد ته زموږ دمسافرت هدف زموږ په نسبت ستا سی د دایمی تایید څخه سپاسگذاری ده . کومی نظر یی موچه د اسرائیلو دمقصد ونو او هغونو په باره کی څرگند کړی دی عین حقیقت دی د اسرائیلو هدف په منځنی ختیځ کسی د جنبشونو دیر مختگ له پښو غور څول دی د اسرائیلو دتیر یو نتیجه دعربی سیمو نیول دی مونږ خپل ټول کوښښونه دی ته متوجه کوو چه د دغه مشکل دپاره یوه سو له ایزه او شرافتمندانه دحل لاره پیدا شی .

د افغانستان کالسی

تیريو په مقابل کېنې دفاع وکړو او په دغه برخه کېنې دنړۍ عامو فکرونو ته چه زمونږ په برخه کېنې تفاهم لری اوستا سو دېنې میلمه پالنې څخه دتشکر په څرگند ولوسره وعده در کړو چه ستاسو د دوستی او وروگلوۍ پیغام او احساسات به دعر بی متحد جمهوریت خلکو او رئیس ته ورسوو مونږ یو هیرو چه ستاسو هر کلی یوا څی زموږ څخه نه بلکه دهغه ملت څخه شوی دی چه ستاسو دملت سره دو رور گلوۍ علایق لری او دغه وروړ گلوۍ ژوری ریښی لری . دځان او د خپلو ملگرو له خوا خپلی دزړه له کو می آرزو گانې دافغانستان دپاچا او د افغانستان دخلکو او د سلا متیا اونیک مرغۍ دپاره څرگندو . تل دوی دعر بی متحد جمهوریت او افغانستان دملتو نو تر منځ دوستی .

دعربی متحد جمهوریت دپارلمان رئیس دکتور محمد لیبب شقیر او دده ملگری د جدی په ۲۶ دور څی په لسو بجو اودیرشو دقیقو په داسی حال کېنې چه په کابل کېنې دعربی متحد جمهوریت لوی سفیر هم ورسره وو . د اعلیحضرت شهید سعید مقیری ته لاپل او دوی داتحاف څخه وروسته یی دگلو کپه ی پر ی کېښوداله . همدارنگه دعربی متحد جمهوریت دپارلمان رئیس دکتور محمد لیبب شقیر له غرمی نه پخوا په یوولسو بجو له صدراعظم او د خارجه چارو له وزیر ښاغلی نور احمد اعتمادی سره د صدارت عظمی په ماڼۍ کېنې وکتل . دکتور لیبب شقیر په دغی کتنه کېنې د عربو په باره کېنې دافغانستان دخلکو او حکومت له طرفدارۍ څخه دعر بی متحد جمهوریت درئیس انور السادات او د هغه هیواد دحکومت او خلکو تشکر څرگند او دمنځنی ختیځ دوروستیو جریانانو او عادلانه سولی دتامین دامکان په باره کېنې یی دخپل هیواد موقف بیان کړ .

صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی د منځنی ختیځ دحالاتو اووروستیو جریانانو په باره کېنې د افغانستان موقف څرگند کړ او دعر بی له حقوقو څخه یی دافغانستان ملاتړی بیا تایید کړه . صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی د

خبرو په پای کېنې دافغانستان د مرمر واو رخام ډبرو نمونی چه د مرحوم جمال عبدالناصر په مقبره کېنې په کار ور څخه واخیستل شې دعربی متحد جمهوریت د ملی شوری رئیس دکتور لیبب شقیر ته ورکړلې باید وویل شې په هغه وخت کېنې چه صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی دعر بی متحد جمهوریت دتقدید جمهور رئیس دخپلولو په مراسمو کېنې دکپون له پاره قا هر ی ته تللی و دمرحوم جمال عبدالناصر په قبر کی په کار اچو لو له پاره دافغانی ډبرو د وړاندی کولو له پاره دافغانستان هیله ښاغلی انورالسادات ته وړاندی کړی وه . دکتور لیبب شقیر دافغانی مرمر واورخام ډبرو دنمو نو له کتلو نه وروسته دافغانستان دغه اقدام د عربو د یو و الی اوداسلامی نړۍ دپیر مختگ او د دواړو هیوادو دخلکو ترمنځ د دوستی دپینگیدو په لار کېنې د مرحوم جمال عبدالناصر دکوښښو څخه د قدر دانی نښه وبلله او تشکر یی ور څخه وکړ .

دعربی متحد جمهوریت دملی شورا رئیس دوکتور محمد لیبب شقیر او دهغه ملگرو تر غرمی وروسته په درې نیمو بجو دولسی جرگی درئیس پوهنوال دوکتور محمد عمر وردک سره وکتل .

په دغه کتنه کی دولسی جرگی لومړی نایب ښاغلی کرزی او دولسی جرگی منشی ښاغلی سید مبین شاه امیر او پسه کابل کی دعربی متحد جمهوریت لوی سفیر هم گپون در لود . همدغه رنگه دعربی متحد جمهوریت دملی شورا رئیس ددغی ورڅی په څلور نیمو بجو دمشرانو جرگی درئیس سنا تور عبدالها دی داوی سره وکتل .

په دغه کتنه کېنې دعربی متحد جمهوریت دملی شورا درئیس ورسره ملگری اولومړی نایب سنا تور محمد اسمعیل مایار او د نوموړی جرگی نورو اداری غې یو حضور درلود . په دی کتنه کی په کابل کی دعر بی متحد جمهوریت لوی سفیر ښاغلی صدیق الدرویش هم گپون کړی و معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دجدی

مسافر تونه

په ۲۷ د ماښام په اووبجو د متحد عربي جمهوريت د ملي شورا رئيس دوكتور محمد لبيب شقير د گلخاني په ماڼۍ كښې شاهانه حضور ته ومانه . د شرفيابي په وخت كسې ديارلمان سكر تر جنرال ښاغلي زمان د هيت غړي او په كابل كښې د متحد عربي جمهوريت لوي سفير هم حاضر وو . همدا رنگه په همدې ورځ صدراعظم اود خار چه چارو وزير ښاغلي نوراحمد اعتمادي له غرمې نه وروسته په يوه بچه دعربي متحد جمهوريت دملي شوري د رئيس دوكتور محمد لبيب شقير په در ناوي دخار چه چارو دوزارت په تالار كښې ميلمستيا كړې وه چه په هغې كښې وينا وې وكړلې .

صدراعظم ښاغلي نوراحمد اعتمادي وينا

را تلو نكي نژدى وخت كښې تا مين شى . دورو ر گلوي ښه علايق چه دافغانستان اوستا سو د خلكو تر مينځ موجوددى دروا نو سياسي پيړيو نتيجه نده بلکه دزرو كلونو نه د زياتي مودى نه را هيسي زمونږ په گډ فرهنگي اورو حاني ميراث كښې ژورى ريښې لري .

نن ز مو نږ د تساند علايق به بين المللي چارو كښې ز مونږ گډې نظر يي دنړي دسولي اوعدالت دپاره ز مو نږ گډه دريځ د خلكو او ملتو نو د سز نوشت دټاكلو د حق د تا مين په طر فدارى ز مو نږ كو ښښ او په افريقا كې داستعمارى او نژاد پرستو ر زيمو نو د موجوديت د دوام په باب زمو نږ ددواړو خواو انديښنه ټينگوي

زمونږ دواړه هيوادونه د مسلمانانو ملتو نو د ټولني د غير و منسلكو هيوادو دډلې او د آسيائي او افريقائي كو ر نې غړي دي . افغانستان د عربو له قضبي نه تل د حق او عدالت د قضبي په حيث ملا تړي كړې دي .

د نظريو ميا دلى او هغه خپري ا تړي چه پرون مو سرته و ز سولې د دغه حقيقت مو يد دي . افغانستان تل خپله انديښنه خر گنده كړيده چه د منځني ختيځ دبحران دوام چه د عربو د سيمو د غضب

**جلالتماڼې گرانه وروڼه !
جلالتماڼانو او وروڼو !**

اجازه غواړم په عربي ژبه چه مسلمانان دميني او اخوت له خانگو سره نېملوي ځيني مطالب خرگند كړم كه څه هم په دغه ژبه زما افاده پوره نده .

ډير خوشاله يم چه د متحد عربي جمهوريت دملي شورا درئيس دوكتور محمد لبيب شقير څخه په دغې دوستانه ټولسنه كښې هر كلي كوم .

د خوشي ځاى دى ستاسو دجلالتماب سره په ر باط كښې د كتلونه وروسته يو ځل بيا ملاقات كوم . دغه را ز د قاهرې كتنه مې په خاطر كښې ده چه په هغه ځاى كښې د جمال عبدالنا سردجننازي د تشيع يعنى د هغې وا قعې په وخت كښې چه نه يوازې د عربي ملت بلکه د ټول اسلامي نړي دپاره ديوه ستر فقدان مظهرؤ حاضر شوى وم . ستا سو د خلكو د عزت او پر مختگ يعنى د اسوان د عالي بند د پرا نستلو په لاره كښې چه په معا صر تاريخ كښې مهم ا هيت لري د هغه فقيد مشر د يوى آرزو د سر ته ر سيدو څخه تاسو ته د زړه له كومي مباركي وايم او اميد لرم د هغه مرحوم سترى آرزو گانې يعنى د عربي ملت د حقو قو اعاده هم په

صدر اعظم شجاعلی نور احمد اعتمادی کله چه خپله بیانیه ایرادوی.

کپړی هغه د خنډ اچولو په کار کښې غندی. مونږ عقیده لرو چه ملگری ملتو نه باید داسرا نیلو په مقابل کښې د تعزیرا تو په شمول مناسب و سا یل په کار واچوی. ځکه اسرائیل دامنیت شورا د ۱۹۶۷ کال د نوامبر دوه ویشتمی نیټې د فیصلی مطابق د عدل په باب د سولې د تاسیس په لاره کښې د ملگرو ملتو په کو شین سترگې پټوی.

سناسو جلا لتمام د ښه نیت د سفیر په حیث د متحد عربی جمهوریت د جمهور د رئیس حکومت او خلکو پیغام مونږ ته ابلاغ کړ او یقین لرم د ښه نیت د یوسفیر په حیث ز مونږ د ورور گلوی احساسات

نتیجه ده د نړی سوله په کلکه تهدید وی. مونږ پر له پسې د خپلو عربی ورونو څخه چه ور بانډی تیری شوی دی خپل پوره تا ئید اعلام کړی او تر اشغال لاندی عربی سیمو څخه موداسرا نیلی قواو د پوره او بی شرط تخیلی غو ښتنه کړید.

افغانستان اسرائیل په منځنی ختیځ کښې د سولې د ټینګیدو د کو شین پسه مقابل کښې چه د ملگرو ملتو د خاص نماینده په مرسته دامنیت شورا د فیصلی په موجب او په د غی قضیه کښې د عمومی ټولنی د پنځه ویشتمه دوری د تا ئید له مخه

مسافر تونه

مشروع مبارزه کښی ز مونږ دعر بی ورونو بریالیتوب ا بلاغ کړی .

هیله کوم ز مونږ د گران میلمه جلالتماب لیبب شقیر په صحت او سلامتی اودافغانستان او متحد عربی جمهوریت تر منځ دورور ولی د مزو په تقویت خپل جام او چت کړی .

جلالتماب جمهور ر ئیس انورالسا د ا ت ته په هغی ستره او مهمه و طیفه کښی چه په مخکښی بی لری ددوی د بر یا لیتوب د پاره ز مونږ د ښو تمسنا تو سره یو ځای او هم دغه راز د اسرا ئیلو د تیری په مقابل کښی له تا سونه ز مونږ دپوره ملاتړی مراتب دعر بو دنه تر دیند دحقوقو داعادی په مقصد په عا د لانه او

د دکتور محمود لیبب شقیر دخوا بیه وینا متن

او هغه بل فضیلت چه دافغان زې و ر و خلکو ته ورپه بر خه دی دادی چه سید جمال ا لدین افغانی چه مونږ هغه اسلامی پیشوا او لار ښو ونکی گنو او ټول اسلامی ملتونه پری ویاری زمونږ دخلکو تر منځ دورور گلوی مزی زیات قوی کړیدی او د هغو په اساس دا فرصت لاس ته راغی چه دافغانستان او مصر تر منځ ټینگ فرهنگی او روحی روابط د تل د پاره په ځای پاتی شی .

جلالتماب صدراعظم ! لکه څنگه چه تاسی ددغو علا یقو عوا مل خر گند کړل او و مو و یل چه دغه روابط د استعمار په خلاف او د سر نوشت د ټا کلو په خاطر مبارزی په روحیه بانندی چه د آسیا ا و افریقا د کونښن په چوکات کښی د هیلو جز دی و لار دی چه د اسلامی ورور کلوی پیوند بی ټینگ ساتی او دا د هغو مفا هیمو سببونه تشکیلی چه ز مونږ د ملتو نسو ترمنځ دکتنی ژوری دوستی او ورور گلوی سبب کښی او پر له پسې د هغو قوت لاپسی زیاتږی .

جلالتماب صدراعظم !

خوشاله یم چه ووايم : ستاسی اصیل او با عظمته هیوا د ته درا رسید و لسه وخت څخه داسی احساس کوم لکه چه له خپلو هغو ورو نو سره یم چه یو له بل سره ژوره را بڼه او خلل نه منونکی دوستی او ورور گلوی لرو او دغه علایق مونږ تل یوه دریغ ته رسوی .
د فلسطین عربی قضی په نسبت ستاسی

جلالتماب گرانه وروره صدراعظم !

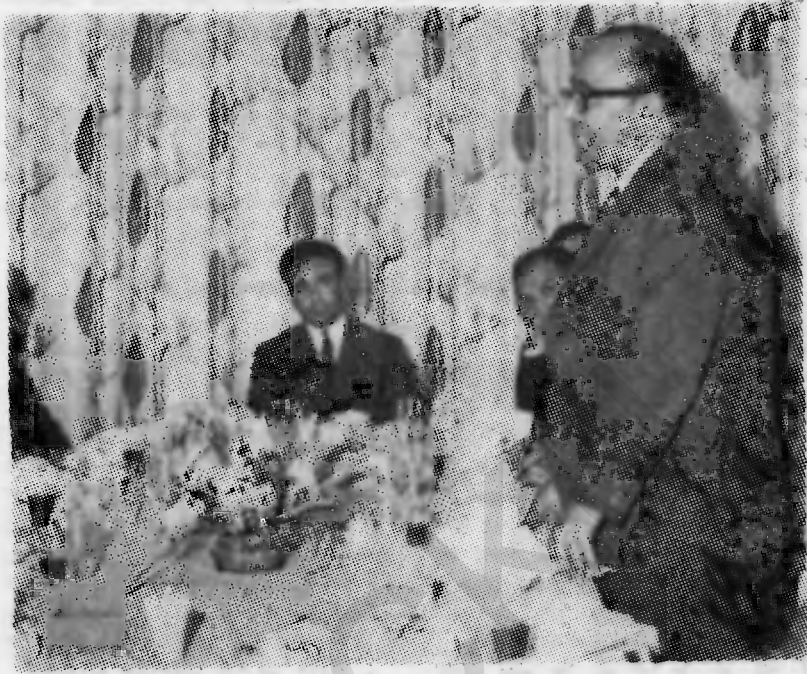
او گرانو ورونو !

د مهربان بښندوی خدای په نامه !

خوشاله یم تاسوته په اسلامی عربی ژبه د ځان او د خپلو ملگرو خو ښی او پوره او خالصانه شکر په وړاندی کوم . او خدا دوستی دغه احساسات د ورور گلوی له روحی او اسلامی مبارزی څخه سرچینه اخلی او مونږ دغه اظهارات دخپل هیواد جمهوری ر ئیس ملت او پارلمان او حکومت له خواتمیلو و .

جلالتماب صدراعظم او گرانو ورونو !

مشهور مثال دی : وایی چه د دولتو نو ترمنځ دوستی څخه تر بل هیڅ شی چه ددوی دوستی او مینه دعقیدی او ایمان په اساس ولاړ وی زیات دوا مداره او پایدرونکی نه دی . او دغه کار د افغان ملت او ټولو عربی ملتو نو تر منځ ددوستی ر بنسنا نی مصداق گنل کږی . او دغه ښه ر وابط لکه چه جلالتماب صدراعظم و ر ته اشاره وکړه ز مونږ د خلکو تر منځ له لرغونی زمانی راهیسی موجود دی چه داسلامی مدنیت په اصول او سنتو بانندی ولاړ دی او دغه گډ پیوند ونه له خپلی آزاد دی څخه ددفاع په لاره کښی د عربو اوافغان ددواړو ملتونو بریا لیو مجا هسو ټینگ کړیدی او دغه کار د هغه ملت مچا دله خر گند وی چه دافغانستان په شان بی د خپلو حقو څخه ددفاع په لاره کښی تعقیبوی او ستاسی مبارزه د ټولو عربی ملتو نو د پاره د زیات و یار سبب گنل کږی .

دکتور محمد لمبیب شقیر دوینا په حال کښی

له خپلی خاوری او مقد ساتو څخه نه تیریری او د متحد عربی جمهوریت خلک په سر او مال د عدالت د تامین هدف ته درسیدو په لاره کښی د فدا کاری د پاره چمتو دی او که چیری مو غیر و نشو کو لای چه د اسرائیلو او د هغوی په څنگ کښی د استعمار په پافشاری سره خپل له لاسه وتلی حقوق وانخلونو زمونږ قاطع فیصله داده چه د استعماری او اسرائیلو دلوپو په مقابل کښی خپلو پر له پسې مبارزو ته دوام و رکړی و ترڅو چه زمونږ خاوره آزاده شی او د فلسطین د ملت حقوق بیر ته واخلو .

گرانو ورونو !

مونږ دغه ځای ته د فلسطین د قضی د څرگندولو د پاره نه یو راغلی څکه مو ډیر ښه پوهیږو چه دغه مسئله زمونږ

تانید یو نوی د ریڅ نه دی بلکه د هغی مبارزی د روح دوام دی چه ستاسی لوی ملت په تیرو وخت کښی کړی او د حق او عدالت په ارزښت هغه ملت پوهیږی چه د راستنی عدل او انصاف مقصدس پیکار او د آزادی غوښتنی د جهاد په لاره کښی سر ښند نه کړی وی او افغان ملت په معاصر تاریخ کښی درې ځله استعمار ته د عبرت درس و رکړی یدی چه دغه بری د استعمار په خلاف د مبارزی په لاره کښی د هیوادو نو په تیره بیا د اسلامی ملتو نو د پاره استر سر مشق گڼل کږی او په دی اساس د افغان ملت استعماری ضد د ریڅ تاسی تل دی نقطی ته رسوی چه د خپلو عربی ورونو قضیه تانید کږی

گرانو ورونو !

په دا ځه بیا هم چه عربی ملت هیڅکله

مسافرتونه

خپله قضیه ده او ستا سو د جلا لتما ب سره زما د مخکښی کتنه گټوره او لمر بښوونکی وه . او هر هغه څه چه تا سو څرگند کړل داسی می فکر کاو چه په قاهره کښی په دوا مداره ټو لنو کښی حا ضرورم او دغه کار بښی چه ز مو نږ او تا سی د فکر یو والی با ندی متکی یو اودمشکلا تو او د هغو د تحلیل په درک کښی ز مو نږ گډ هن تعقیبوی نو لدی امله مو نږ ددریځ د څر گند و لو د پاره نه یو راغلی بلکه افغا نستان ته مو مسافرت ددی د پاره دی چه دافغا نستان د با چا هما یو نی اعلیحضرت حکو مت او ملت څخه شکر په څرگنده کړو چه پر له پسې عربی قضیه ئی دوا قع بښی او عدالت په رو حیه تائید کړیده . او متحد عربی جمهوریت د ملگرو ملتو د مو سسی په عمو می ټولنه کښی چه په تیر نوا میر کښی جوړه شوه او دلو ساکا په جرگه گډی کښی چه داسرائیلو په خلاف د فیصلو د صادر لو سبب شوه ستا سو په ستر نقش ښه پوهیږو او هغه فیصلی اسسرا ئیلو پخپل پیکر با ندی یو دروند گذار گڼی او مونږ دغه څسای ته را غلی یو چه ستا سو د میجا هدو ا و حقانه تائید ته امتنان څر گند کړو او دغه راز پخپله د جلا لتما ب صدر اعظم دعواطفو زیاتو او دوستانه احساسا تو څخه چه په مصر کښی دافغا نستان د خلکو په نمایندگی د فقید جمهور ر ئیس جمال عبد النا صر د مړینی په وخت کښی و بښودل شکر په څر گند وو . او ستا سو د جلا لتما ب حضور ز مو نږ هر و گړی ته ستر ا لمر ور بښی او مو نږ ټو لو دا احساس کړی دی چه ز مو نږ اسلامی و رور د مصدرملت په مصیبت او غم کښی بر څه اخیستی او لدی امله د مصر د جمهور ر ئیس حکومت او ملت په نامه دهغه څه په مقابله کښی چه تا سو ته و رسول د خپلی دوستی او صمیمیت تمنیات څر گند وم .

ویاړم چه خپل وطن ته د بیرته ستندیدو په وخت کښی ستا سو په اصیل او با عظمته خاوره کښی د خپل دغه دو ستانه مسافرت او د خو بښی نه ډکی انگیری د متحد عربی جمهوریت جمهور ر ئیس جلا لتما ب نور

السادات دولت او ملت آرا کینو ته ورسوم. د جلا لتما ب صدر اعظم دوینا و په عقیده لرو چه د مسافری د لوی والی سره سره زمو نږ او ستا سو تر مینځ بیابیا لیدنی کتنی مو نږ سره نژدی کوی او ددواړو هیوادو د خلکو صداقت او دوستی تسل زیا تیری او په پای کښی د جلا لتما ب صدر اعظم او دافغانستان د ملت په صحت او سلامتیا هیله کوم او دافغان او متحد عربی جمهوریت ملتو نو ددوامداره دوستی غو بښنه کوم .

همدارنگه په کابل کی د عربی متحد جمهوریت لوی سفیر ښا غلی صدیق - الدر ویش د جدی په ۲۷ ترغرمی وروسته په پنځو بجو د عربی متحد جمهوریت د ملی شورا د رئیس د کتور محمد لیبب شقیر او د هغه د ملگرو په ویاړ دباغ بالا په رستو ران کښی میلمستیا کړی وه . چه په هغی کی د ولسی جرگی رئیس پو هنوال د کتور محمد عمر وردک دصدارت لومړی مرستیال ښاغلی عبدالله یفتلی د کابینی ځینو غړو دولسی جرگی لومړی او دوهم نا ئب او منشی، د مشرانو جرگی ځینو غړو دافغانستان او عربی متحد جمهوریت تر منځ ددوستی د ټولنی منشی او غړی د ستړی محکمی قاضیانو او په کابل کی داوسید و نکو کور د ییلوماتیکو ځینو رئیسانو گډون کړی وو .

دعربی متحد جمهوریت ملی شورا رئیس دکتور لیبب شقیر او دده ور سره ملگری دسالنگ د لوی لاری او د شمالي سیمو د ځینو بر خو د لیدلو په غرض د جدی په ۲۸ پلخمري ته لاړل په دغه کتنه کی عدلیه وزیر پوهندوی عبدالستار سیرت او په کابل کښی د عربی متحد جمهوریت د ملی شوری رئیس د کتور لیبب شقیر او دده ملگری د شیبی په او و بجو بیر ته کابل ته راستانه شول .

دعربی متحد جمهوریت د ملی شورا رئیس او دده ملگرو په هغه میلمستیا کی گډون وکړی چه په هغه کی دبدلان والی ښا غلی سلطان عزیز ذکریا د بدلان د مرکزی دایرو او د پلخمري دنساجی دموستیاو رئیسانو دکور به په حیث گډون درلود .

د افغانستان کالني

د متحد عربي جمهوريت د ملي شورا د رئيس دكتور محمد لبيب شقير چه د ري ورځي پخوا كابل ته راغلي و د جدې په ۲۹ قاهرې ته روان شو .

دده د مخي ښه له پاره عدليه و زير ښاغلي عبدالستار سيرت دخار چه چا رو دوزارت سياسي معين دكتور روان فرهادي اوسياسي لوي مدير ښاغلي واحد كريم او په كابل كښي داو سیدو نكو كوردیپلو

داتيكو رئيسان په هوائی ډگر كښي حاضر وو .

دكتور محمد لبيب شقير له روانیدو څخه پخوا د نشراتي موسسو او د غير دولتي جريدو له نمايندگانو سره په مطبوعاتي مرکه كښي گپون و كړي .

دكتور لبيب شقير د مسافرت د دورې د عكسو نوآلبم چه د باختر آژانس د عكاسي د مدير یت له خوا تر تيب شوي و دكتور شقير ته اهدا كړي شو .

د افغانستان دخلكو په نامه ددكتور لبيب شقير مطبوعاتي اعلاميه

هيله لرم ستاسي دستر هيواددكتني په مناسبت چه عربي متحد جمهوريت د تاريخي زور و علايقو د زړه له كومي او ټينگي و رورولي او د بشري ستري عقيدې له لاري چه سو له غواړي حق او عدالت تا مين و ي مينه او علاقه ورسره لري خپل اود خپل ملگري هيتت خوښي څرگنده كړم دغه كتنه به موږ ته فرصت را كړي چه ستاسي له سياسي مشرانو سره شخصي تما سونه و نيسو د نجيبانه او زړور تيا د موقف په مقابل كښي چه ستاسي هيواد د بين المللي مسئلو په تيره بيا د منځني ختيځ د شخړې او زموږ په هيوادباندي د اسرائيلو هميشه تيري په باره كښي نيولي دي د عربي متحد جمهوريت دخلكو جمهوريت رئيس د عربي سو سيا ليسيستي اتحاديي د زعامت او د عربي متحد جمهوريت حكومت تشكر او ستاينه څرگند كړم چه په داخلي سويه زموږ د افرادو دهر يوه دعادت د تا مين په غرض زموږ د خلكو د ژوند په ښه كولو كښي او څه په خارجي ساحه كښي د ميخ په ترقي هيوادو له پاره داقتصادي شرطونو د ښه والي له په نظر كښي نيولو سره د بين المللي همكاري له پاره د عدالت او كار په اساس د بين المللي سولي د ټينگيدو له پاره كوښښونو په څرگندولو كښي ډير گډ عوامل موجود دي چه موږ سره نيز دي

كوي او موږ په اتفاق سره د تيري او استعمار سياستونو غندو .

ديپلورفي سياست چه افغانستان او عربي متحد جمهوريت يي تعقيب كوي د ټولو هغو خلكو د موافقي له لپاره چه د عدالت په اساس سوله غواړي او بي له دي څخه چه د استعماري قدرتونو تر نفوذ لاندې راښي خپلو هدفونو ته درسيډو په غرض دكوښښونو په لاره كښي د ميخ په ترقي هيوادو له پاره د تجمع او غونډيدو زمينه برابره كړيده داسي دي زموږ هيواد و له پاره د تجمع او غونډيدو زمينه ده چه د منځني ختيځ د حالاتو په باره كښي تاسي ته خبر دركړو .

زموږ هيواد ټول ممكن كوښښونه ترسره كړل چه خو پخپلي خاوره او ځمكه كي عدالت او ملتونو د حقو قسرو د پيژندنې پر اساس يوه سوله ايزه حل ته ورسيدو مگر اسرائيل چه دامپرياليزم ډير خراب شكل يعني د نورو هيوادونو د ځمكو د له منځه وړلو او د هغواصلي او سيډو نكو دايستلو او د خارجي اشخاصو په واسطه د خپل تميز پر اساس داستعمار د تا مينولو نمايندگي كوي تراوسه پوري هم د يوي برخي په نيولو او وروسته په يوا جرا شوي كار باندي د نړي په برقرارولو سره خپلو هغو پلانونو ته ادا مه وركوي چه په ۱۹۶۷ كال كي يي د

مسافر تونه

عربی سیمو د نیو لو په باب شروع کړی و . په ۱۹۶۷ کال کې داسرائیلو تیری د هغو د پراختیا غوښتنو ټکی تجاوز د سیاست په ځنځیر کې د یوی نښلول شوی کړی څخه نما یندگی کوی چه د نړی په زیاتو سیمو کې دامپریالیستی ټولنو لهخوا تر سره کیدل دملگرو ملتو دیوی اغیزه ناکه اوباکفایته موسسی او د بین المللی قوانینو د اسبا ساتو په مقابل کې ددوی د غه سیاستونه د خلکو دارزوگانو له منځه وړل د حق خود ارا د پت څخه انکار کول د اقتصادي پراختیاو مخنیوی کول او دهغوی د ارزوگانو د له مینځه وړل دی .

اسرائیلی قواوی تراوسه پوری هم د عربی هیوادونو پراختیا او زیاتی برخی په لاس کړی اودملگرو ملتو دامنیت دشوری د هغه فیصله لیک داطاعت څخه سرغړوی چه د عربو د نیول شوو سیمو څخه د هغو دایستلو غوښتنه کوی بلکه د نو مو پی فیصله لیک په خلاف سره کوښښ کوی چه د اور بند د کرښی د بد لیدو له لاری روانی او ضاعوی په دایمی سرحدوباندی بدلی کړی او په تر تیب سره په هغو هیوادونو پوری مربوطی برخی چه د ملگرو ملتو غړی دی په زور او زیاتی سره تر لاسه کړی . په حقیقت کې اسرائیل په نړی کې یوازنی هغه هیواد دی چه په ۱۹۴۷ کال کې د ملگرو ملتو په واسطه مینځ ته راغی او د هغه د زیریدنی او تولد تصدیق لیک صادر شو .

څرگنده ده هر کله چه هغه سیاسی نظامی او اقتصادی نامحدود ملاتړ چه اسرائیل یی دامریکی د متحدو ایالاتو څخه په لاس راوړی نه وای نواسرائیلو هیڅکله نشو کولی چه دعر بو دنیول شوو ځمکو په باب ددوا مداره تیری سیاست تعقیب کړی او د ملگرو ملتو د منشور څخه سر و غړی و .

متحد عربی جمهوریت د یوی عامه دلا نه سولی د مینځ ته راوستلو به هیله دټولو هغو بین المللی کوښښونو چه په دی باب یی کړی دی په تیره بیا د منځنی ختیځ د مشملی د حل په لاره کې یی د دوستواو

همدغه رنگه موږ غواړو څرگنده کړو چه داسرائیلو د منځ ته را تللو څخه بیا تراوسه پوری د هغوی د رسمی محافلو

د افغانستان کالسي

او سياست مدارانو له خوا تيري کو و نکي سياست تعقيب کيږي . اسرائيلو تر او سه پوري شورا د ۱۹۶۷ کال د فيصله ليک په هکله خپله قبولي نه ده اعلان کړي . اسرائيلو دا اعلان کړي دي چه د پارينگ خبري به بيانوي کړي خو په عين حال کي گولداماير وييلي دي چه د ۱۹۶۷ کال د جون دميا شتي سرحدونو ته به بياراونه گرځي او په حقيقت کي ددي خبري معني داده چه اسرائيلو دامنيت شورا فيصله نامه نه عملي کوي او اوس لاهم خپل تيري کو و نکي سياست تعقيبي او متحد عربي جمهوريت پي د تيري کو و نکو پر ضد باندي مبارزه کولو څخه بله لار نه لري په داسي حال کي چه داسرائيلو د مقاصدو او هدفونو څخه پوهيږي و د بل ځلي د پاره به اور بنسند قبول نکړي مگر هغه وخت چه د امنييت شورا د فيصلې د عملي کولو په باب اسرئيل فوري او مثبت اقدامات وکړي . موږ حق لرو اوزموږ وظيفه ده چه دخپلو مخکو د آزادولو د پاره مبارزه وکړي او دبين المللي ټولنو مسئوليت دي چه په تيري کو و نکو اسرئيلو باندي اغيزه ناکه زور او چوي او هغه په دي باندي وگماړي چه د ملگرو ملتو د موسسي فيصلې محترمي وشميري خو مناسبت اقدامات و شي او

د افغانستان پيا وړي و خلکو په هغه وخت کي چه زموږ خلک د سختو مرحلو څخه تيريږي زموږ ملاتړ کړي دي زه ستا ستر هيواد ته ددي د پاره راغلي يم چه د عربي متحد جمهوريت رئيس جلالتماب انورالسادات پيغام داعليحضرت محمدظا هر شاه حضور ته وړاندي کړم او ستا سو سياسي لار پيو ونکي زموږ په هيواد کي د وروستيو تيري پو او پيښو څخه خبر کړم . زه ډير خوشحاله يم چه دغي کتنې ماته دافروست راکړي چه هغه خلک چه ډير عشق او احترام ور ته لرم و گورم . زه ددواړو هيواد و تر منځ د زيا تسو دوستانه روابطو دټينگو لواو په ټولبرخو کي دزياتي متقابلې همکاري دپراختيا هيله کوم .

مرکز تحقیقات اسلامی

تحقیقات اسلامی میباشد که در پهلوی خود بلاک دوم یعنی مینار مسجد را نیز ضمیمه دارد.

بلاک سوم دارای هشت اتاق برای دفتر کتابخانه، اتاق مطالعه، اتاق خواب، اتاق نشیمن مطبخ و سه تشریف میباشند. بلاک چهارم عبارت از دو قسمت تشریف های عمومی است.

بلاک پنجم حوض مربوط با این پروژه است که دارای ۴۷۵۰ متر طول و عرض ۲۲۹۹ متر میباشد.

بلاک ششم پیک برنده پیشروی مسجد را تشکیل میدهد.

درین مرکز اسلامی علاوه بر تحقیقات در امور اسلامی نشریه های نیز در اطراف فلسفه و حقانیت دین مبین اسلام پیوسته انتشار خواهد یافت و علمای اسلامی ازین مرکز استفاده خواهد برد. هکذا بوسیله این مرکز تحقیقاتی از طریق مطالعات و تحقیقات مزید با کشورهای اسلامی تماس نزدیک برقرار خواهد شد.

اساسنامه مرکز تحقیقات اسلامی از طرف پوهنتون کابل تهیه و ترتیب گردیده که غرض طی مراحل اصولی آن به مراجع مربوطه سپرده شده است.

به منظور احیاء میراث عظیم فرهنگی و مفاخر بزرگ علمی اسلامی مرکز تحقیقات اسلامی در چوکات پوهنجه شرعیات پوهنتون کابل تاسیس گردیده است.

سنگ تهراب این مرکز بزرگ توسط اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی حین مسافرت رسمی شان به افغانستان در حالیکه اعلیحضرت معظم همایونی نیز تشریف داشتند بتاریخ ۲۵ جوزا ۱۳۴۹ در ساحه پوهنتون کابل گذاشته شد.

طرح تاسیس این مرکز بزرگ تحقیقاتی که در راه بسط و توسعه شعائر اسلامی در کشور ما شمر نموده و وسایل همکاری، تساند و هماهنگی بیشتر را بین افغانستان و کشورهای اسلامی جهان فراهم خواهد کرد از سال ۱۳۴۴ تا این طرف ترتیب گردیده و در سال ۱۳۴۷ نقشه آن تهیه و ترتیب گردید.

این مرکز که به مصرف پنج میلیون افغانی در جوار پوهنجه شرعیات پوهنتون کابل اعمار میگردد، کار ساختن آنرا دستگاه ساختمانی افغانی بدو شدارد. مرکز تحقیقات اسلامی شامل بلاک میباشد. بلاک اول عبارت از مسجد مربوط به مرکز

انجمن عالی تنظیم امور اماکن متبرکه

اعلیحضرت معظم همایونی اراده فرموده

میشود: ماده اول - مجلس عالی انجمن امور اماکن متبرکه پلان عمومی کار و خط مشی انجمن را تعیین و راجع به اجراءات مربوط به انجمن اتخاذ تصمیم میکند.

ماده دوم - منشی انجمن امور اماکن متبرکه که برای سه سال قابل تجدید از طرف مجلس عالی انجمن انتخاب میگردد.

ماده سوم - مجلس عالی انجمن کمیته های فرعی اختصاصی را به اجرای امور و تکمیل پروژه های مشخص مربوط به اماکن متبرکه مکلف میسازد.

اند تا انجمن عالی بنام (انجمن عالی تنظیم امور اماکن متبرکه) در آغاز سال ۱۳۴۹ در افغانستان تاسیس گردد.

باساس اراده شاهانه رئیس افتخاری این انجمن اعلیحضرت معظم همایونی المتوکل علی الله محمد ظاهر شاه میباشند و اعضای مجلس عالی انجمن امور اماکن متبرکه که به فرمان پادشاهی تعیین میگرددند.

بنابسی ازین اراده اعلیحضرت معظم همایونی اساسنامه انجمن حسب ذیل تنظیم

د افغانستان کالونی

ماده دوازدهم - اساساً مه انجمن امور اماکن متبرکه بعد از نشر در جریده رسمی نافذ می باشد .

اعلیحضرت معظم همایونی اعضا ی انجمن تنظیم امور اماکن متبرکه را که به اساس اداره و نیات نیک شاهانه شان به منظور حفظ ، ترمیم ، احیا و انکشاف آئینه اماکن متبرکه اسلامی افغانستان تاسیس گردیده تعیین فرمودند :

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضاة سنا تور عبدالها دی داوی رئیس مشرانو جرگه ، انجنیر محمد بشیر لو دین وزیر داخله ، پوهندوی عبدالستار سیرت وزیر عدلیه ، دکتور محمود حبیبی وزیر اطلاعات و کلتور (ښاغلی حبیبی بتا ریخ ۳۱ عقرب ۱۳۴۹ معاذیرخودرا را نسبت باینکه

بعده خود ادامه داده نمیتواند به ښاغلی صدراعظم تقدیم نمودند که تایید ښاغلی صدراعظم را به منظوری حضور اعلیحضرت معظم همایونی نیز رسید . دکتور عبدالغفور روان فرهادی معین سیاسی وزارت امور خارجه . نخستین جلسه مجلس عالی انجمن امور اماکن متبرکه که بساعت چهار بعد از ظهر ۲۳ ثور تحت ریاست ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم منعقد گردید .

در آغاز جلسه ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم فرامین پادشاهی را مبنی بر تعیین اعضای مجلس عالی به ایشان توزیع نمود .

این مجلس عالی بموجب ماده دوم اساسنامه انجمن متکفل تعیین خط مشی و پلان عمومی کار انجمن می باشد مجلس عالی دکتور روان فرهادی را مطابق ماده سوم اساسنامه بحیث منشی انجمن انتخاب کرد مجلس عالی راجع به اجراء آئینه انجمن اقدامات مربوط به حفظ و واریسی روضه حضرت شاه ولایتا ب حضرت علی کریم الله وجهه در مزار شریف بحیث اولین موضوع اجندا تصمیما تی اتخاذ نمود .

ماده چهارم - مجلس عالی انجمن کمیته جداگانه را جهت مطالعه و اقدام عاجل به منظور حفظ و انکشاف بنای تاریخی روضه شاه ولایت ما ب حضرت علی کریم الله وجهه در مزار شریف موظف میسازد .

ماده پنجم - مجلس عالی انجمن در مورد قبول و مصرف اعانات و تبرعات و مساعدت های اشخاص حقیقی و حکمی داخلی و خارجی تصمیم و تدابیر اتخاذ می نماید .

ماده ششم - مجلس عالی انجمن صلاحیت اعطای عنوان عضویت افتخاری انجمن را برای شخصیتهای افغانی و خارجی دارد .

ماده هفتم - رئیس اداره اوقاف ، رئیس جمعیت العلماء ، رئیس شهرسازی ، رئیس گرخدوی مدیر عمومی باستان شناسی و حفظ آبادات تاریخی ، مدیر عمومی موزیم ها و برخی از متخصصین تاریخ هنر اسلامی و دیگر شخصیتهای افغانی به موجب تصویب مجلس عالی انجمن بحیث مشاورین ویا اعضای کمیته های اختصاصی به انجمن همکاری میکنند .

ماده هشتم - بارعایت اساسنامه اداره اوقاف افغانستان مورخه ۴۸/۱۱/۲ اداره اوقاف امور حسابی و مسایل اداری انجمن امور اماکن متبرکه را انجام میدهد . اداره اوقاف راجع به حفاظت و ترمیم ان اماکن متبرکه در باره آن انجمن تصمیم خاص اتخاذ میکند به اقدامات حسابی و اداری جداگانه می پردازد .

ماده نهم - وزارت اطلاعات و کلتور متکفل تنظیم علمی اقدامات حفظ و مراقبت و احیای ان اماکن مقدسه میباشد که راجع به ان مجلس عالی انجمن تصمیما ت خاص و هدایا ت مشخص صادر مینماید .

ماده دهم - امور ترمیم و احیای اماکن مقدسه اسلامی به موجب مشوره های فنی و تحت مراقبت متخصصان صورت میگیرد . **ماده یازدهم** - صورت حساب سالانه امور و اجراء انجمن امور اماکن متبرکه که از طریق اداره اوقاف به اطلاع مجلس عالی انجمن میرسد .

سره میاشت

راپور عواید و مصارف جمعیت عالی سره میاشت در طرف سال ۱۳۴۹

الف - عوائد :	
۱ - امانه	۷۷ - ۵۶۴۲۷ - افغانی
۲ - مفاد اسبام و حسابات امانت با مفاد	۲۵ - ۴۱۹۱۶۹۲ - افغانی
۳ - عواید هفته مخصوص	۵۰ - ۱۵۰۷۲۵ - افغانی
۴ - عواید از مدرک پیچکاری مراکز	۷۵ - ۶۱۴۳۶ - افغانی
۵ - عواید از مدرک یک فیصد محصول صحی	۷۷ - ۱۴۱۷۵۵۸۳ - افغانی
۶ - کرایه عمارات	۰۰ - ۲۳۵۰۰۰ - رر
۷ - مفاد خالص از ۹ سلسله تکت لاتری	۰۰ - ۳۰۱۶۵۰۰ - رر
بعد توزیع جوایز و غیره مصارف	۴ - ۲۱۸۸۷۳۶۶ - افغانی
مجموع عواید	
ب - مصارف :	
۱ - معاشات و حق الزحمه ها	۰۰ - ۱۶۳۵۴۸ - افغانی
۲ - ماکولات	۶۹ - ۷۰۹۹۸ - رر
۳ - سفر خرچ داخلی و خارجی	۰۰ - ۶۰۹۱۳ - رر
پر داخت کرایه	۰۰ - ۱۵۸۲۷ - رر
۴ - البسه مستخدمین	

د افغانستان کالونی

۰۰ - ۱۶۷۱۲ - زر	۵ - انعامات
۰۰ - ۳۰۴۵۳ - زر	۶ - مصارف متفرقه
۰۸ - ۶۰۵۲۱ - زر	۷ - مصارف هفته مخصوص
۰۰ - ۱۲۰۱۴۴ - زر	۸ - مصارف قرطاسیه
۰۰ - ۷۷۶۴ - زر	۹ - محصول پستی و تیلیفون
۰۰ - ۱۰۰۲۳۹ - زر	۱۰ - رنگمالی و ترمیم تعمیر
۷۵ - ۲۵۸۷۷ - زر	۱۱ - مصرف محروقات
۹۴ - ۱۲۰۹۵۲ - زر	۱۲ - ترمیمات و روغنیا ت موترها
	۱۳ تفاوت قیمت آرد کوپونی کارکنان
۰۰ - ۱۷۲۴۸۰ - زر	جمعیت
	۱۴ - خریداری ۶ عراده موتر و موترسیکل
۰۰ - ۳۷۸۳۴۶ - زر	خدمتی
	۱۵ - پرداخت قسط سال ۱۹۷۰ یونت
۰۰ - ۲۹۶۱۶۴۰ - زر	سیار
۰۵۷۷۸۳۴۹۱۸ - افغانی	مجموع مصارف
	ج-کمک هاییکه از طرف جمعیت بعمل آمده :
	۱ - بداخل مملکت :
۰۰ - ۱۰۸۲۰۰ - افغانی	۱ - برای سی نفر معیوبین تری سایکل
۰۰ - ۳۶۶۱۰ - زر	کمک شده قیمت
	۲ - اجرت بستر مریضان بی بضاعت

توزیع کمک های جمعیت سره میاشست برای آسیب رسیدگان قریه شتل و لایت پروان

سره میاشت

۰۰ - ۱۰۹۵۷۵ - زر	۳- برای مریضان بی بضاعت خون کمک شده قیمت
۰۰ - ۵۰۵۰۰ - زر	۴ - برای مریضان بی بضاعت ادویه کمک شده قیمت
۰۰ - ۵۷۰۳۱۱۱ - زر	۵ - به مرستون کمک شده
۰۰ - ۴۱۶۳۴۰ - زر	۶- پفریبا بصورت نقده و جنس کمک شده
۰۰ - ۲۳۳۸۰۷ - زر	۷ - به آسیب دیده گان سیلاب شنتل و گلپهار بصورت نقده و جنس کمک شده
۰۰ - ۱۳۱۷۰ - زر	۸ - برای مریضان کولرا سیصد دست لباس داده شده بقیمت
۰۰ - ۴۰۰۰۰ - زر	۹ - به آسیب دیدگان سیلاب مربوطات ولسوالی ده سبز کمک شده
۰۰ - ۵۴۵۸۴۷ - زر	۱۰ - بصورت فوق العاده به اشخاص کمک شده
۰۰ - ۳۰۰۰۰۰ - زر	۱۲ - به آسیب دیدگان سیلاب مربوطات ولایت پکتیا کمک شده
۰۰ - ۴۰۰۰۰ - زر	۱۳ - به آسیب دیدگان سیلاب مربوطات ولایت لغمان کمک شده
۰۰ - ۲۵۰۰۰ - زر	۱۴ - به محبو سین و محبو سات ۸۹۰ جوره لباس کمک شده
۰۰ - ۷۶۰۱۱۶۰ - افغانی	مجموع

توزیع کمک نقدی سره میاشت پسترا ی آسیب رسیدگان زاله ولسوالی ده سبز

د افغانستان کالونی

- ۲ - کمک به خارج :
- ۱ - به آسیب دیدگان زلزله ترکیه پنجهزار دالر معادل ۰۰ - ۲۳۰۸۰۱ - افغانی
- ۲ - به آسیب دیدگان جنگ های اخیر اردن پنجهزار دالر معادل ۰۰ - ۲۳۰۸۰۱ افغانی
- ۳ - به آسیب دیدگان طوفان پاکستان :
- ۱- تقدیه ۵۰۰۰۰۰۰ کلدار پاکستانی ۴۱۰۳۷۸ افغانی
- ۲ - تکه ۴۰۰۰۰ متر به قیمت ۱۰۸۰۰۰۰ افغانی
- ۳ - کمپل ۳۰۰۰ تخته به قیمت ۷۶۲۰۰ افغانی
- ۴ - ستر نجی ۳۰۰ تخته به قیمت ۱۵۰۰۰ افغانی
- ۵ - کشمش ۱۵۰۰ کیلو به قیمت ۲۰۰۰۰۰۰ افغانی
- ۶ - ادویه معادل به قیمت ۱۱۲۵۰۰۰ افغانی
- ۷ - خیمه ۳۰۰ باب به قیمت ۴۳۳۶۵ افغانی
- ۸ - روغن ۲۰۶۵ قطی به قیمت ۶۰۰۰۰۰ افغانی
- ۹ - شیر مایع ۲۰۰۰ قطی به قیمت ۹۰۰۰۰۰ افغانی
- ۱۰ - مصارف حمل و نقل و غیره به قیمت ۴۸۹۶۹۴۳۰۰ افغانی
- ۴ - پرداخت حق العضویت سال ۱۹۷۰ به مجامع صلیب احمر ها ۸۰۰۰ فرانک معادل ۱۵۰۳۵۰۰۰ افغانی

مجموعه مصارف و کمک های سال ۱۳۴۹ ل ۱۸ ۱۸۸۹۱۴۰۴ - افغانی

توزیع البسه امدادی سره میاشت برای مجوسین ولایت کند هار

دمیرمنو تولنه

دمیرمنو تولنه که بتاريخ ۲۴ جوزای ۱۳۲۵ تاسیس گردیده تاکنون همواره کوشان بوده است تا در راه کمک بازانان و دختران کشور در ساحات مختلفه مصدر خدماتی گردد. ۱۳۴۸ به چهل و هفت نفر میرسد .

دمیرمنو تولنه که بیشتر فعالیت های آن بر محور معاونت ورهنمایی مادران و دختران کشور میجرخند طی ۲۵ سال مصدر خدمات شایانی گردیده و در ساحات مختلفه، تعلیمی، تربیوی، تنویری معاونتی و صناعتی قدمهای بس فراخی برداشته است .

فعالیت های دمیرمنو تولنه در ساحات

تعلیمی، تربیوی و تنویری :

در سال ۱۳۴۸ از کورسهای تایپ مربوط مدیریت تدریسات دو دوره شاگردان فارغ شده که تعداد فارغان کورس تایپ دری نود و تعداد فارغان کورس تایپ انگلیسی چهل و هشت نفر میباشد که به دوایر و موسسات معرفی گردیده اند .

۱- مدیریت تدریسات :

مدیریت تدریسات که در سال ۱۳۴۸ متشکل از لیسه مسلکی، کودکستان، شیر خوارگاه، کورس های تایپ و کتابخانه بود در اول حمل ۱۳۴۹ کودکستان، شیر خوارگاه، کورسهای تایپ و کتابخانه از آن مجزا گردیده کودکستان و شیر خوارگاه مربوط اداره بنام مدیریت مرکز حمایتی طفل و مادر، کورسهای تایپ مربوط مدیریت تدبیر منزل و کتابخانه مربوط مدیریت تنویرانکار گردید.

۲- مدیریت تنویرانکار :

اعضا یا مددکاران این اداره که بیشتر ساعه فعالیت شانرا خدمات اجتماعی تشکیل میدهد در سال ۱۳۴۸ از (۱۸۰) فامیل که یکمده آنها از صندوق ما در معاش میگیرند ویزیت بعمل آورده و بطور مجموعی برای چهار صد نفر از افراد فامیل هایشان لباس، غذای ادویه و پول نقد از صندوق ما در کمک گردیده است .

از آغاز سال ۴۸ تا حال (چهل) طفل مربوط مادران بی بضاعت واکسین (بثج) گردیده (۴۸) بار برای معاینه و تدوی به شفاخانه معالجوی برده شده اند .

در اخیر سال ۱۳۴۸ به تعداد (۶۴) جوره لباس و یک مقدار ادویه به رویت نسخه های دکتوران برای مادران بی بضاعت کمک گردیده است .

لیسه مسلکی در سال ۴۸ دارای ۲۱ صنف بود که از انجمله ۱۴ صنف متوسطه و ثانوی آن قبل از ظهر و هفت صنف دوره ابتدائی آن بعد از ظهر تدریس میگردد . در همین سال دمیرمنو تولنه دست به ابتکاری زد و آن تربیبه معلمات مخصوص کودکستان ها بود که این پروگرام در پهلوی رشته اسستانت سوسیال تاسیس شد که در نتیجه یک تعداد شاگردان بعد از فراغت در کودکستان و شیر خوارگاه دمیرمنو تولنه بچیت معلمه پذیرفته شدند . لیسه دمیرمنو تولنه در سال ۱۳۴۸

والاحضرت شاهدخت بلفیس هنگامیکه تهباب بلاک هفتم مرکز حمایتیه طفل ومادر را می گذارند

برای سه گانگی هایکه چند سال قبل در يك فامیل بی بضاعت تولید شده و از ابتداء تا کنون زیر نظر و کنترول مدیریت تنویر افکار فرار دارند در اخیر سال ۴۸ يك مقدار آرد ، برنج پوره ، چای ، صابون ، شیر ، روغن وادویه کمک گردیده است .

بکمک موسسات صحی هفته یکبارمريضان محبس معاینه گردیده و ادویه لازمه ان طبق نسخه تهیه و توزیع گردیده است .

از محبس انائیه ولایت کابل در طول

میرمنو تولنه

۵ - هکذا در طول سال ۱۳۴۸ تمام امورین و مستخدمین د میرمنو تولنه جهت معاینات صحنی به شفاخانه مرکزی و شفاخانه مجادله توپر کلوز برده شده و معاینات صحنی آنها تکمیل گردیده است .

مدیریت تنویر افکار در سال ۴۸ به تعداد ۷۶ میرمن و پیشله را به هوسل انتر کانتیننتال و پنجاه و پنج نفر از مراجعین را به فابریکه نساجی بگرامی برای کار معرفی نموده است .

تاکتون این انجمن به تعداد (۱۰۴) عراده تریسایکل برای معیوبین شل توزیع نموده و به تعداد سه صد دست لباس ذریعه میرمن های رضا کار به ولایت فرستاده شده است .

۷ - مدیرمنو تولنه در سال ۴۹ مبلغ چهل هزار افغانی برای موسسه اسرف که تازه به ساختن دست و پای مصنوعی اقدام نمود . اهداء کرده است .

۸ - همچنان مبلغ چهل هزار افغانی به بانک خون اهداء گردید .

۹ - با آغاز فصل زمستان به قیمت شصت هزار افغانی تکه خریداری و برای محبوسین و محبوسات و ناتوانان صفحات شمال از طرف مدیرمنو تولنه توزیع شده است .

۱۰ - هکذا البسه و محروقات برای ناتوانان شهر توزیع شده است .

ادویه ای که از طرف انجمن به روغتون های ولایت کمک شده قرار ذیل است .

۱ - برای روغتون جلال آباد ۶۹ قلم .

۲ - برای روغتون بلخ ۷۱ قلم .

۳ - برای روغتون هرات ۷۱ قلم .

۴ - برای روغتون قندهار ۷۱ قلم .

دوساخه میارزه با بیسوا دی :

در سال ۴۸ شانزده نفر معلمه رضاکار در ده کورسی تدریس کرده اند و هم یک تعداد کورسهای سواد خوانی در ولایات افتتاح شده است . تعداد فارغ التحصیلات از کورسهای مذکور به هفتاد نفر میرسد . در روز بین المللی سواد برای ده نفر معلم رضا کار تحسین نامه داده شده است . در سال ۴۸ هشت کورسی اکابر تاسیس شده است .

در مورد تنویر اذهان عامه مدیریت تنویر افکار از آغاز الی ختم سال ۱۳۴۸ در سالون سینمای زینب تنداری راجع به موضوعات مختلفه کنفرانس ها ترتیب و دایر نموده است هکذا به تعداد بیست هزار شعار به روز جشن استرداد استقلال وطن و ده هزار و جیزه به روز بین المللی سواد که از طرف مدیریت تنویر افکار ترتیب شده بود ذریعه هلیکو پتر پخش گردید .

در محبس انالیه ولایت کابل به کمک موسسه سمعی و بصری هفته یک مرتبه فلم تربیوی و اخلاقی نمایش داده شده و پنجاه کنفرانس راجع به موضوعات مختلفه دایر گردیده است .

در باغ انالیه شهراراه هفته یک بار از ماه سنبله الی ختم میله باغ از طرف مدیریت تنویر افکار یک سلسله کنفرانس ها راجع به موضوعات عام المنفعه دایر شده است .

فعالیت رضا کاران :

انجمن میرمنهای رضا کار هفته یک مرتبه در سالون د میرمنو تولنه روی موضوعات مربوطه بحث و ترتیبات لازم طبق امر و هدایت والاحضرت شاهدخت بلقیس ریسه عالی ان انجمن اتخاذ گردیده است .

در سال ۱۳۴۸ کمک های میرمن های رضا کار قرار آتی است :

الف - برای محبوسات :

۱ - ذغال ۳۵۰ سیر

۲ - روغن هفتاد قطی

۳ - پوره بیست و شش سیر

۴ - چای سیاه شش سیر

د افغانستان کالنی

صفحات خود را بالا برده در صفحات شان دوازده صفحه افزایش بعمل آمده است .

مدیریت مجله میرمن در نظر دارد بعد از مرفوع ساختن محدودیت ها و مشکلات طباعتی مجله میرمن را که اکنون ماهوار نشر و چاپ می شود در هر پانزده روز نشر و خدمت خوانندگان گرامی تقدیم نماید .

۴ - مدیریت مرکز حمایت طفل و مادر : ریاست د میرمنو تولنه پنج سال قبل احداث چنین مرکز را بروی دست گرفت و سعی بعمل آورد تا جهت رفاه مادران مخصوصا مادرانیکه خارج از منزل کار مینمایند برای آنها و اطفال شان خدمتی را انجام دهد .

شش بلاک مرکز حمایت طفل و مادر که شامل کودکستان و شیر خوارگاه میباشند و بکمک بلا عوض کشور دوست ما اتحاد شوروی اعمار و اکمال گردیده بتاريخ ۸ ثور ۱۳۴۹ از طرف شباغلی انتونوف رئیس انجمن

بتاریخ ۲ میزان ۴۸ کمیسیون علمی راجع به تعیین دوره کورس های سوادخوانی و طبع کتب رهنما و تدریس کورسهای مذکور طبق هدایت حضور و الاحضرت لیلما رئیس افتخاری مبارزه بایسوادی هفته یکروز شروع بکار کرده که این کمیسیون تا تاریخ ۴ حمل ۴۹ دوام داشت و در طول مدت مذکور روی موضوع تعیین سال تعلیمی و کورسهای سواد خوانی و ختم دوره و طبع کتب و مواد درسی ترتیبات لازم اتخاذ و تصویباتی بعمل آمده است .

۳ - مدیریت مجله میرمن : مجله میرمن که یگانگانه مجله زن و معرف زن در افغانستان میباشد هدفی جز ارضای خاطر خوانندگان نداشته همواره کوشیده است تا در حفظ صفحات اختصاصی که شامل مطالب حقوقی ادبی ، علمی ، اجتماعی ، تدبیر منزل ، مدو سرگرمی میباشد ثابت قدم بماند . مجله میرمن در سال ۴۹ با وجود مشکلات طباعتی و بعضی محدودیت های دیگر تعداد

شباغلی انتونوف چنینکه کلید بلاک اول مرکز حمایت طفل و مادر را به میرمن صحاحه خاروق اعتمادی تسلیم میدارند

میرمنو تولنه

دوستی اتحاد شوروی و افغانستان با مراسم خاصی به میرمنو تولنه فاروق اعتمادی رئیس میرمنو تولنه تسلیم داده شد که بعداً بتاريخ ۱۲ ثور رسماً افتتاح گردید. کودکستان و شیر خوارگاه شامل اطاقهای خواب، نان، بازی، تشناب و اطاق برای معلمات بوده که مجهز با میز و چوکی نان و کار چپرکت، بستر، آلماری، سامان بازی و غیره ضروریات میباشد هر بلاک شامل دو صنف بوده هر صنف توسط یک نفر معلمه تدریس میگردد. ضمناً یکنفر معلمه کمکی نیز ایفای وظیفه می نماید. فعلاً در شیر خوارگاه پنجاه طفل از سن سه ماهه تا دو نیم ساله که از آنجمله ۳۷ طفل از صبح تا عصر و متباقی تا چاشت و در کودکستان دو صد طفل از سن سه ساله تا شش ساله که از آنجمله ۱۲۵ طفل از صبح تا عصر و متباقی تا چاشت مصروف تعلیم میباشد.

فیس کودکستان از صبح تا چاشت سالانه یک هزار افغانی و از صبح تا عصر سالانه دو هزار افغانی و فیس شیر خوارگاه از صبح تا عصر و از صبح تا چاشت با در نظر گرفتن مصارف دو هزار افغانی تعیین گردیده است که لباس غذا و شیر اطفال همه به صورت صحتی در نظر گرفته شده است به اساس فیصله دمیرمنو تولنه در کودکستان و شیر خوارگاه یک تعداد اطفال بی بضاعت بصورت مجانی نیز پذیرفته شده هکذا برای اطفال شاگردان لیسه مسلکی دمیرمنو تولنه پنجاه فیصد در پرداخت فیس تخفیف داده شده است. همچنین برای ماورین دولت که قدرت پرداخت پول را بصورت یکبارگی ندارند دمیرمنو تولنه امتیازی را قایل گردیده است تا فیس را در ظرف سه تا چهار ماه بصورت اقساط بپردازند. در کودکستان و شیر خوارگاه نژده نفر معلمه، یک نرس، یک اسبستان، تسوسیمال، یکنفر معلم موزیک و چارده نفر پرسونل که شامل آشپز، دویی، اتوکار و خدمه ها میباشند اجرای وظیفه مینمایند. همچنین یکنفر خانم انگلیسی در شیر خوارگاه و یکخانم امریکایی در کودکستان مسور رضاکارانه از رژیم و صورت تهیه شیر و

۵ - مدیریت عمومی صناعتی :

این مدیریت از بدو تاسیس تا حال در راه انکشاف صنعت سوزن دوزی گامهای وسیعی برداشته است. و توانسته است رضائیت مشتریان و علاقمندان داخلی و خارجی را جلب نماید.

مدیریت عمومی صناعتی در سال ۴۸ به تعداد چهار صد و دو تکه سوزن دوزی های مختلف انواع از قبیل سر میزی ها، دستمالها، سبت های چای خوری، میوه خوری، لباس های ملی و محلی زنانه و مردانه شال، بالاته و غیره را تهیه و برای معرفی و نمایش در نندارتون سال ۴۸ و ویتترین موزه سسه گذاشته است. همچنین سوزن دوزی این مدیریت در نمایشگاه آسیایی تهران و نمایشگاه جهانی او ساکا به معرض نمایش گذارده شده که طرف توجه زیاد واقع گردید.

۶ - مدیریت قرار دادی :

مدیریت قرار دادی دمیرمنو تولنه در سال ۱۳۴۸ دو ختن ۲۲۳۷۲ دست لباس را که شامل دریشی های طلاب معارف، ملازمین معارف، علمای عدلیه، مستخدمین ترانسپورت وزارت صحتیه و زیرجامه طلاب معارف بود به مقابل پرداخت مبلغ ۷۷۹۴۴۴ - افغانی قرار داد نموده بود که ازان جمله ۴۶۱۶۵۲ - افغانی برای اجرت کارگران پرداخته شده و مبلغ (۳۱۷۷۹۰) افغانی مفاد موسسه گردیده است.

د افغانستان کالني

۷- مديريت تحريريات و روا بط فرهنگي:

به منظور ارتقاي سو په تعليمي و تربیوي متعلمين و بر قرار ساختن يك ا رتباط بين او لياي شاگردان ، استادان و خود متعلم د ميرمنو تو لته بستا رينخ ۲۰ سنبله ۴۸ تشکيل انجمن او ليا و مربيان را توام بسا مرامنا مه آن به حکومت متبوعه پيشنهاد د نموده است که تا ا خير سال ۱۳۴۹ عرض وجود خوا همد نمود .

درسال ۴۹ د ميرمنو تو لته بمنظور تاسيس يك انجمن فرهنگي و تربیوي دو شيزگان و زنان دپيلو مه پوهنتون ها مرا مناه و اسا سننا مه ترتيب وتد وين نمود که مو رد تايدد يك عده خانم های منور و د پيلو مه واقع شد . اميد است ا اين انجمن مصدر فعاليت های مثبت د ر کشور گردد .
د ميرمنو تو لته در تدوين حقوق مدني زنان افغان پيوسته کوشيده و اميد است هرچه زود تر ا اين قانون روی کار بيايد .
هيچنان در قسمت قانون حاضري مامورين و مراعات بزنان مامور نیز تجویزاتي صورت گرفته که عنقریب بساحه عمل خوا همد آمد .
مخصوصاً در قسمت حقوق و رخصتي ايام بارداری زنان مامور ، معلم و کارگر پيشنهاداتي در سال ۱۳۴۸ مکررا بحکومت ارائه گردیده است که اميد است حکومت درين باره غور نموده و حقوقی برای زنان قایل شوند .

در قسمت روابط فرهنگي :

۱- ارتباط د ميرمنو تو لته به ملاك خارج و تبادل هیئات ها :
چون تبادل هیئات ها در راه شناسائي و تحکيم دوستي ملل مخصوصاً در تنویسر افکار مردم و کسب تجارب اجتماعی و علمی مفید ثابت میشود د ميرمنو تو لته نیز مطابقتی موقوف بین المللی افغانستان در کنفرانسهای بین المللی با اعزام نماینده های زنان افغان اشتراك نموده و دعوتهای رسمی ملاك دوست را پذیرفته است و از بعضی از آنها نیز دعوت بعمل آورده است تا به کشور افغانستان سفر دوستانه نموده از نزدیک شناسائی با زنان افغان پیدا نمایند .

هیچنان ز عما و هیئت های دول د و ست ضمن بازدید رسمی شان از افغانستان از د ميرمنو تو لته نیز دیدن نموده اند و يك عده از زنان ملاك دوست عضویت افتخاری این موسسه را قبول کرده اند .

الف - ذوات آسي در سال ۱۳۴۸ از د ميرمنو تو لته دیدن نموده اند :

- ۱- جلالتماب (اینکه وزار) معین معارف دولت چکو سلواکيا .
- ۲- ميرمن و انتینا ترشکو نخستین کیهان نورد زن شوروی و رئیس فدراسیون زنان شوروی .
- ۳- دکتور آصفه آصفی خوا نسا ری رئیس انجمن او لیا و مربيان ایران که خانم معاون وزارت خارجه ایران نیز میباشد .
- ۴- ميرمن هاستینگر مدیره پروگرام های بین المللی د پيار تمننت ارتباط خارجه استراليا .
- ۵- محترمه خانم جلالتماب اگینو معاون رئیس جمهور ا ضلاع متحده امریکا .
- ۶- محترمه ميرمن دولت شاهي عضو عامل انجمن زنان ایران .
- ۷- هیئت هنرمندان ایرانی که در جشن تولدی اعلیحضرت معظم همایونی اشتراك کرده بودند .
- ۸- محترمه خانم روزگار یا رنيسه موسسات زنان ترکیه .
- ۹- محترمه ميرمن مارگریت مکای عضو پارلمان انگلستان و مربوط به حزب کارگر .

ب - زنان افغانیکه دوکنفرانس های بین المللی و دعوت های رسمی بخارج اشتراك کرده اند :

- ۱- دو نفر هیئات زنان افغانستان در کنفرانس بین المللی زنان در هلستکی اشتراك کرده است .
- ۲- يك هیئات هشت نفری زنان افغانی بنا بدعوت رسمی حکومت اتحادی المان برای سی روز از آن حکومت دیدن کرده است .

میرمنو ټولنه

۳ - ر ئیسه د میر منو ټولنه بایک نفر از اعضای وزارت جلیله مما رف بتاریخ ۱۱ عقرب در سپو زیم ا نجمن او لسیا و مریبان ا ایران منعقدۀ تهران اشتراك ورزیده است .

۲ - دو بورس تحصیلی از طرف حکومت ر ئیس مجمع عمو می ملل متحد .

۳ - پیام تبریکه عنوانی میرمن یا میدو نسبت ا نتخاب جلا لتمام یا میدو بر یا ست جمهوری فرا نسه .

۴ - پیام تبریکه عنوانی ز نان کارگر جا پان .

۴ - ر ئیسه د میر منو ټولنه با محترمہ میر من جمیلہ سراج عضو ا نجمن میرمنہای رضاکار در کنفرانس بین المللی زنان منعقدۀ بنکاک اشتراك ورزیده است .

۵ - پیام تبریکه عنوانی میرمن بندرنایکه که مجددا بحیث صدر اعظم سیلون ا نتخاب گردیده است .

ج - بورسهای تحصیلی که از طرف ممالک دوست به د میر منو ټولنه اهدا گو ریدہ است :

مدیریت نمایشهای عرفانی :
این مدیریت که از طریق نمایش فلمها و درامه ها در راه تنویر اذهان عامه خدمات شایانی را انجام داده است در سال ۱۳۴۸ - از درک نمایش ۲۸ فلم هندی و ۱۷ فلم اروپائی و اعلانات بیش از مبلغ سه ملیون و نهصد و چهل و هفت هزار و شش صد و چهل و نه افغانی عاید نموده است .

۱ - دو بورس تحصیلی از طرف حکومت فرانسه در رشته ا سیستانت سو سیال در سال ۱۳۴۸ .

۲ - دو بورس تحصیلی از طرف حکومت اتحادی آلمان در رشته ا سیستانت سو سیال و تربیه معلمین کو د کستانها .

برای سرگرمی بیشتر خانمها در روزهای رخصتی در نظر است یک سینمای جدید (۷۰ ملی) در باغ عمو می نسوان شهر آرا اعمار گردد و همچنان احداث میدانی سپورت، کافی ، رستوران عصری و مرکز اجتماعی در انجا مطابق پلان مرتبه در آینده نزدیک اعمار خواهد شد .

۳ - چهار بورس از طرف اتحاد شو روی در رشته تربیه معلمات کو د کستانها .

د - تبادل تلگرامها و پیامها به ممالک خارج :

در سال ۴۸ عایدات عمومی باغ زنانہ حاوی مبلغ ۸۱۴۰۹۰۰ - افغانی بود .

۱ - پیام تبریکه د میر منو ټولنه به مناسبت فرود آمدن اولین انسان توسط ایولو ۱۱ بکره ماه بمقامات مربوط کشور آمریکا .

دکوشانیانو بین المللی سیمینار

تحقیقا نو د مخ بیولو د پاره داطلاعا تو او کلتور وزارت د لر غون پیژندی لوی مدیریت وټاکل شو .

همدا رنگه د فیصله نامی دشرایطو له مخه د کابل له تحقیقا تی مرکز څخه وغوښتل شو چه په یو مساعده وخت کښی یو بین المللی سیمینار دکوشانیانو په دوره کښی او په مرکزی آسیا کښی دلرغون پیژندی د تحقیقاتو دچارو دانسجام دپاره په کابل کښی دایر شی .

د کوشانی دوری بین المللی سیمینار د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت په پیغام د رادیو افغانستان په ستر تالار کښی دنور د میاشتی په ۲۲ له غرمی نه مخ کښی په لسو بجو پرانستل شو .

د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت پیغام دسیمینار دپرانستل کیدو په وخت کښی داطلاعاتو او کلتور وزیر دکتور محمود حبیبی له خوا ولسو ستل شو .

دهمایونی اعلیحضرت پیغام:

زمونږ دلرغونی زما نی د مفکرانو د هڅو او هیلو ښکارندوی دی .

کوشانی عصر ددغه لرغونی هیواد د شریفو او زحمت کښو خلکو دژوندانه دوره ده او دا یوه هغه ستره صفحه ده چه مطالعه یی ددغه هیواد دتاریخ او دکاوند یو خلکو او زمونږ دشاوخوا ورونو دتاریخ په زیاتو پیژندی نه کی لوړ مقام لری

هیله لرم دغه سیمینار چه دیو نسکو او ذی علاقه هیوادو په مرسته جوړی پری دشریت علمی پانگی زیاتی کړی او ضمنا دنړی ددغی سیمی دخلکو دعلمی اوفرهنگی همکار یو په پراختیا او تقویه کی بارزښته اغیره ولری .

مخکی له دی نه چه د افغانستان کالی محترم لوستو نکي دکوشانیا نو بین المللی سیمینار ولولی لازم گنو چه د زیاتو معلوماتو له پاره دغه لاندی غوره معلومات وړاندی کړو .

دپونسکو عمومی کنفرانس په ۱۳۴۵ کال کښی په خپله غوارلسنه غونډه کی د ۲۲۳ گڼه تصویب په اساس یوه لویه پروژه د مرکزی آسیا د خلکو د مدنیت دمطالعی له پاره پرانیستله .

چه ددغی پروژی غری عبارت دی له افغانستان ، هند ، ایران ، پاکستان او شوروی اتحاد .

دعمومی کنفرانس د فیصلی له مخه چه باید په ټولو غیو ملکونو کښی یو ششمین منطقوی تحقیقا تی مرکز و نه جوړ شی په افغانستان کښی هم یو اړتیا طی مرکز منځ ته راغی چه د مرکزی آسیا تاریخی هنر او فرهنگ دکوشانیانو په دورو کښی تر مطالعی لاندی ونیسی . چه ددغه کار د

خوشحاله یم هغه پوهانو ته ښه راغلی وایم چه په کابل کی دکوشانیا نو د مطالعاتو په سیمینار کی برخه اخلی .

افغانستان په تاریخی اعصارو کی که د اسلام نه دمخه زما نه کی و او که په -

اسلامی روښانه پیری کی دنړی ددغی سیمی د فرهنگ په تحول او وړاندی تگ کی برخه در لوده .

ددغو دورو څخه زمونږ دخلکو دتجر بو آډار او هنر چه څه د ځمکی پر مخ او څه ددغه زر خیزه هیواد تر خاورو لاندی دی

معلم تولداك هياپوني اعليحضرت هغه وخت چه دگوشا نياو دبين المللي سيميناروغري او د سيمينار وشاملو هيا تو د هيوادو سفيرانې شاهانه حضور ته منلي دي.

د افغانستان کالسنی

خیلو ودانیو او سیکونو کښی یی د دغه تمدن د مهندسی دلاو او په مجسمو او نقاشی کښی یی دهغه د هنری وسا یلو پیروی کړیده . په دغه وخت کښی ددوستو هیوادو د لرغون پیژندونکو له مرستو څخه - چه دمطالعو او څیړنو له لاری یی زموږ د هیواد د لرغونی تاریخ دغه عمده دورو روښانه کړیده د افغانی مقاماتو پوره رضائیت څرگندوم اوله هغی جملی څخه دهوی بگرام ، گلدری ، کندز د سردارغونوی په کیندلو او په پای کښی د سرخ کو تل په کانشکا معبد کښی چه دهغو دکتیبو له مخی دکوشانیانو ژبه به دباختری یونان په نامه کشف شویده د لرغون پیژندونکو او څیړونکو خدمتونه زموږ له پاره دقدر وړ دی .

په دغه وخت کښی غواړم ووايم چه زموږ د لرغون پیژندنی دفعلی لیتو را تلو نکسی پروگرام په دافغانستان داسلامی تاریخ یخی مقاماتو دعلمی فهرستونو برابریدل دی او اسلامی ودانیو ترمیم او په ځینو ځایو کښی دهغو بیا ژوندی کول دی او په دغه مهم وخت کښی د دوستو هیوادو او یونسکو دمرستو هیله لرو .

ددغه سیمینار په باب دیو نسکو له مرستو څخه د افغانستان دحکومت رضا بیست څرگندوم او هیله کوم چه دغه علمی مجلس گټی ولری اودکوشانیو دوری په باره کښی که په افغانستان کښی وی یا په گاونډیو سیمو کښی یی وی گټور معلوما ت لاس ته راوړی او زموږ په هیواد کښی ستاسی داستو گټی ورځی زموږ دگرانو میلمنو په حیث په خوشحالی سره تیره شی .

همدارنگه د اطلاعاتو او کلتور وزیردکتور محمود حبیبی په دغه محفل کښی دیو وینا په ضمن کښی وویل دغه مجلس دکوشانیانو یعنی څه دپاسه پنځو سوو کالو تمدن او ثقافت د مطالعی له پاره وقف دی چه په هغه کښی لویډ یخ د لرغونی یونان د بقایا و تلافی له جلال څخه ډک ختیځ سره د باختر په خاوره کښی وینی .

په دی صورت دروینا نه تمدن دهستی او دورینم له لاری دارڅښت لرو نکی تجارت دخلور لاری په حیث چه پخوانی یونان

ورپسی صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی په دغه مناسبت یوه مفصله وینا وکړه اودگڼو کونکو هیوادونو نمایندگانو ته یی ښه راغلی ووايه .

ښاغلی صدراعظم دوینا متن :
جلالتیابانو ، محترم پوهانو او گرانو دوستانو !

دښه راغلی په څرگندولو سره دیسر خوشحاله یم چه په دغه سیمینار کی چه د یونسکو په مرسته جوړ پړی دگڼو له پاره موزمونږ بلنه منلی او په خپل لرغونی هیواد کښی ستاسی هر کلی کوم السپته له تاسی څخه ځینو افغانستان لیدلی او ځینو یوه موده مطالعی او علمی خدمتونه پکښی کړیدی .

افغانستان یی کله کله یوزای د لرغونو جریانا تو دتیریدو دمخکی په حیث چه د مرکزی اسیا له دښتو څخه شروع اودهغه دنیمی قاری په لور په حرکت کښی و پیژندلی دی .

حال دا چه د افغانستان د تاریخ داساسی حقیقت دکوشانی دوری په گڼو په هره دوره کښی له دی څخه ویر زیات دی . کوشانیان دهندو کښ دغه په شما لی او جنوبی لمنو کښی میشته وو او دوی د سلطنت د سولې او سلم په دوره کښی کرهنی او تجارت ترقی کړیوه .

دکوشانیانو آثار دافغانستان په هرگوت کښی لیدل کیری لکه چه له هغه وخت څخه پاتې شوی لوښی او سکې چه دهغی زمانی دتمدن نمایندگی کوی دبلخ، کندز، کابل پروان ، کاپیسا ، ننگرهار ، غزنی ، او زابل کښی کشف شویدی دهغه وخت دابولکولو ویالی په بلخ او دسرخ کوتل په شاوخوا کښی اوس هم لیدلی کیری دکوشانی زمانی بودایی معبدو نه دکورندو ترڅنک دسمسور و او ښکلیو منظرو په شاوخوا او له واورو څخه ډکو غرونو په لمنو کښی او د هغی جملی څخه دورد گود توپ په ناوه او غزنی کښی نامتو ستوپی دیادولو وړدی .

کوشانیانو په افغانستان کښی دسلطنت په وخت کښی دباختری یونان له تمدن سره تماس نیولی او دیونانی لیک او پسه

پيژندني او تاريخي آثار و دساتني د لوي
مدريت له خوا په نه ستري كيدو نكي
صورت دوام لري .

همدارنگه له ډيرو كلو را هيسي د دوستو
هيوادو لکه د فرانسې ، ايتاليا ، جاپان ،
د امريکې د متحدو ايالتو اوشوروي اتحدا د
دلر غون پيژندني دهيتنو له خوا په بيلو
بيلو سيمو لکه هده په ختيځ ، کاپيسا او
سرخ کونول په مرکز او شمال مرکزي کبني،
غزني په جنوب ، کبني او اي خانم دهيواد
په شمال کبني د اوسمين ته نيزدني نوري
گتوري کيندني او پلټني دوام لري .
ټول دغه تحقيقات زما د پخوانيو خبرو د
مصادق په حيث گنل کيږي .

همدغه رنگه د اطلاعاتو او کلتور وزير
خرگنده کړه سر له دې چه دغه وزارت د
هيواد د هنري او تاريخي ابدانو دساتني له
پلو مشکلات په مخ کې لري خوبيا هم
دلاس لر لومگنو وسايلو سره خپل ټول
کوشنيونه بدلون راوستلو علمي سويي
او پوهي دلوو لودپاره په کار اچولي دي
ځکه نو موږ دهنه گنجينو سا تو نكي يوچه
دټولي نړي او خلکو مال شميرل کيږي .
دکتور محمود حبيبي وويل : زموږ په عصر
کې نړي دکتوري ميراث دار زيا بي په
خاطر دپخوانيو سره دآشنايي هيله په زړه
کې روزي په دې ډول ټولنو او علمي خبرو
کې داطلاعاتو او تجربو بدلول دا موقع
ميسروي چه خپله تيره زما نه روښانه
ووينو او هنر او کلتور مود مطالعا تو په
اثر ښه او پيژنو شو په نتيجه کې پراخه
پلټني پسي وپالو .

داطلاعاتو او کلتور وزير په پا ي کې ډاډ
خرگند کړ چه په کابل کې دا مهمه غونډه
چه ديونسکو د بين المللي موسسې په پراخه
همکاري او د دوستو هيوادو د پرو فيسرانو
او پياوړو علمي شخصيتو نو په گډون
صورت موندلې دي مثبتې نتيجې ورکړي .
همدا راز په دې غونډه کې د کابل
پوهنتون رئيس پوهاند دکتور عبدالقادر
بها ديوي وينا په ترڅ کې وويل : دکابل
پوهنتون دپاره دپاره دپوهنچالي او وياړني ځاي
دي چه دلو مې ځل دپاره دلرغون پيژندونکو
اومتبحر وپوهانو په وړاندې دکوشا نيا نو

بي له پراخ چين سره يو ځای کساوه
افغانستان نه يوازي د نړي له يوه ځاي
څخه بل ځاي ته د تجارتي قيمت لرونکو
مالو نو دوپلو راولو اجازه ورکو له بلکد
مسافرو او تجارتي کاروانو په تگ او
راتگ سره په خپله خاوره کبني دعومې
انکارو او ثقافتې او هنري نظريوله جرياناتو
څخه هم خبر شويد .

دکتور محمود حبيبي دمركز ي آسيا دخلکو
دذهني سويي او د تمدن په پرمختگ او
لورېدلو کبني دافغانستان د رول په باب
وويل : په وضاحت سره ويلاي شو چه
له اسلام څخه پخوا دوره کبني او له هغه
څخه وروسته هنري ، پوهي او معماري
ارڅښت ناکي خزا ني د هدي مخکې پرمخ
منځ ته راغلي دي او په کبني څښي شوي
يا بي سرچنگه کړيدي .

همدغه راز د مهاجرت ددغي پراخي سيمي
دکوشا نيا نو امپراتوري دلري سيمو په
لوري د افرادو او فکرو نو دسترگرو پوتو
د انتقالې له پاره په تيره بيا د نامتو کنيشکا
په عصر کبني زمينه برابره کړيده لکه چه
موسيوي (رتي گروسي) په خپل يوه برجسته
اثر کبني په دې باب په دوو کرښوکبني
په خرگند ډول او صراحت سره داسي
توضيح ورکړيدي .

(په سټې امپراتوري او زرغونو د
ښتو کبني ډيرلر حرکت چه دهغو په لري
ځنډه کبني واقع کيږي دهاجرت ددغه
لوري مخکې په څلورو څنډو کبني
پي سمدستي دنا ځايي نتيجو سلسله
خرگندوي همدغه راز دافغانستان نه په خاوره
کبني دکوشانيو دځايي تمدن ديديدې
يعني دهنر ، بديع ، گريکو ، بوديک په لحاظ
دغه هيواد دنړي په دې سيمه کبني ډير
غني هيواد گنل کيدا ي شي .)

دکتور محمود حبيبي وويل : له دې کبله
چه معظم ټولواک هساوي ني اعليحضرت په
هيواد کبني دلرغون پيژندني دپلټنو او
دنړي دملې اوبشري ميراث له غني کيدو
ستره خاصه او قيمت لرونکي علاقه لري د
افغانستان دحکومت دقاطع تصميم په اثر
په دې باب په هيواد کبني علمي کيندني
داطلاعاتو او کلتور دوزارت دلرغون

دکوشانیانو سیمینار

د دوری بین المللی سیمینار پرانستل کېږي. څخه او د اروپاد منځنی ختیځ ، لری ختیځ دلرغونی افغانستان دتاریخ د مطالعی د هیواد ودتمدن دتاریخ څخه به لاس راغلی معلو ما تو نه څرگند وی چه افغانستان د انسانی ثقافتونو د مبادللځای و او دلرغون بیژندنی پلټنو په اثر دپخوانیو انسا نا تو د مدنیتو نو از څښت نا که بقا یا چه مجموعه نی ډیر ښه تاریخی اسناد تشکیلوی زموږ په ملک کی لاس ته راغلی دی . دپو هنتون رئیس زیا ته کړه زموږ د هیواد علمی ټولنی دعلم پالو نکی پاچا د خرد مندانه مفکور ی په پیروی ډیر هیله من دی چه دغه ټول ټولنی زموږ په لرغو نی هیواد کی جوړی شی او لکه څنگه چه دغه سیمینار څخه هیله کېږی دپوهنی دتیاره ځایو نو په روښانه کولو کی د قدر وړنتجی وښیندی.

افغانستان :

د اطلاعاتو او کلتور وزار ت دتاریخ ټولنی رئیس پوهاند عبدالحی حبیبی ، دکابل پوهنتون د ادبیاتو دپو هنځی مرستیال پو هاند میر حسین شاه ، دکابل پوهنتون د ادبیاتو د پوهنځی استاد پوهاند دکتور فاروق اعتمادی ، دکوشا نی تاریخ دمرکز او لرغون پیژند نی لوی مدیر دکتور شاهسی پای مستمند ی .

ایران :

دتهران دپوهنتون دادبیاتو دپو هنځسی مرستیال پروفیسور شاه حسین .

شوروی اتحاد :

دتاجکستان دپو هنتون رئیس پروفیسور عاسیموف ، دتاشکند دپوهنتون استاز ه میرمن یوگچنگوا ، دشوروی اتحاد دلر غون پیژندنی د هیئت امره میر من گرو لیکو و والرو ، دتاجکستان دپو هنتون دلر غون پیژند نی استاذ پروفیسور لیتو نکی .

امریکا :

په افغانستان کښی دامریکی دلر غون پیژندنی د هیئت رئیس پرو فیسور لویی دو بری او د هارورد د پو هنتون د ښکلوی هنرو تو استاذ پروفیسور پرو لند .

فرانسه :

په افغانستان کښی دلرغون پیژند نی د هیئت رئیس پروفیسور برنارد ، دگیمی د موزیم لویه امره پیغله ج یو بو یی ، او د فرانسی د علمی تحقیقاتو دملی مرکز غږ ی پروفیسور غو سمن .

برتانیه :

د مسکو کاتومتخصص پروفیسور دمیکداو ل

ورپسی دیو نسکو د بین المللی موسسی نماینده ښاغلی میروچ نیکوف له دی څخه چه دغه مهم بین المللی سیمینار په کابل کی جوړی شو ی دی دافغانستان دپاچامعظم ټولواک همایو نی اعلیحضرت له حضورڅخه دسیاسگذاری مرا تب څرگند کړل ، او د افغانستان دشا هی حکومت د اطلاعاتو او کلتور دوزارت دپو هنتون د علمی موسساتو دتاریخ دټولنی اولر غون پیژندنی دمدیریت اودافغانستان دپوهانو څخه تشکر وکړ او وی ویل دایوه نیک مرغه لحظه ده چه افغانستان دیو نسکو ددغی پروزی سسرره لویه مرسته کړی ده داپروژه دیو نسکو دټولو غړو له خوا تایید شو ی ده او موږ ددغه وړاندی تک څخه چه ددغه سیمینار په جوړولو سره دکوشانیانو د دوری د مطالعی دپاره صورت موندلی دی خوشحاله یو .

میروچ نیکوف دهغه بین المللی کنفرانس چه دکوشانیانو د دوری او په دی سیمه کی دمرکزی اسیا فلسفی د مطالعی دپاره پخوا جوړی شوی وه همدغه رنگه دسمرقند دسمپوزیم څخه یادونه وکړه او په کابل کی دکوشانی دوری بین المللی سیمینار په سیمه ییز او بین المللی ټول د علمی پلټنو په لاره کسی دخاص اهمیت وپوړگتی او په دی سیمینار کی

د افغانستان کالني

دی غونډه کښې د تاریخ ټولني رئیس پوهاند عبدالحي حبيبي درايو په اتفاق د سيمينار د رئیس په حيث وټاکل شو .
پوهاند حبيبي د ده د انتخاب په با پ د سيمينار درئيس په حيث د سيمينار دغې يو څخه د تشکر په ترڅ کښې د سيمينار لومړنی غونډه پرانيستله .

هغه :
دهند دلغون پيژندنی لوی مدير پروفيصور بوب لال او دلغون پيژندنی متخصص پروفيصور گېوش .

پاکستان :
د پاکستان دلغون پيژندنی لوی مدير پروفيصور اف ای خان .

د امریکې متحدو ایالتو نو دهارورد د پوهنتون د ښکلیو هنرونو استاذ پروفيصور رولند او په افغانستان کښې د فرانسې د لرغون پيژندنی د هیئت رئیس پرو فيسور ربر نارد د سيمينار د گډون کوونکو درايو په اتفاق د مرستیالانو په حيث وټاکل شول .
دغه راز د کوشانیانو د تاریخ د مرکز امر او دلغون پيژندنی لوی مدير د کتور شاهي بای مستمندي د سيمينار د راپور تر په حيث وټاکل شو .

د المان فدرالي جمهوریت :
دین دیو هنتون استاذ پرو فيسور فیشره او ختیځ پيژندنی پرو فيسور شیبین .

پوهاند حبيبي د خپلې هغې مفصلې وینا په ترڅ کې چه په دی غونډه کې یې وکړه دکابل شاهانو دکور نیو او د پختیا او گړدیز دامرانو په باب وینا وکړه او ویل چه د عربی او چینی داسناد و له مخې دغه دواړو کور نی په افغانستان کې دکوشانیا نو له بقایاو څخه دی .

ایتالیا :
په افغانستان کښې دلغو پيژندنی د هیئت مرستیال پرو فيسور پروچیکورتدی .

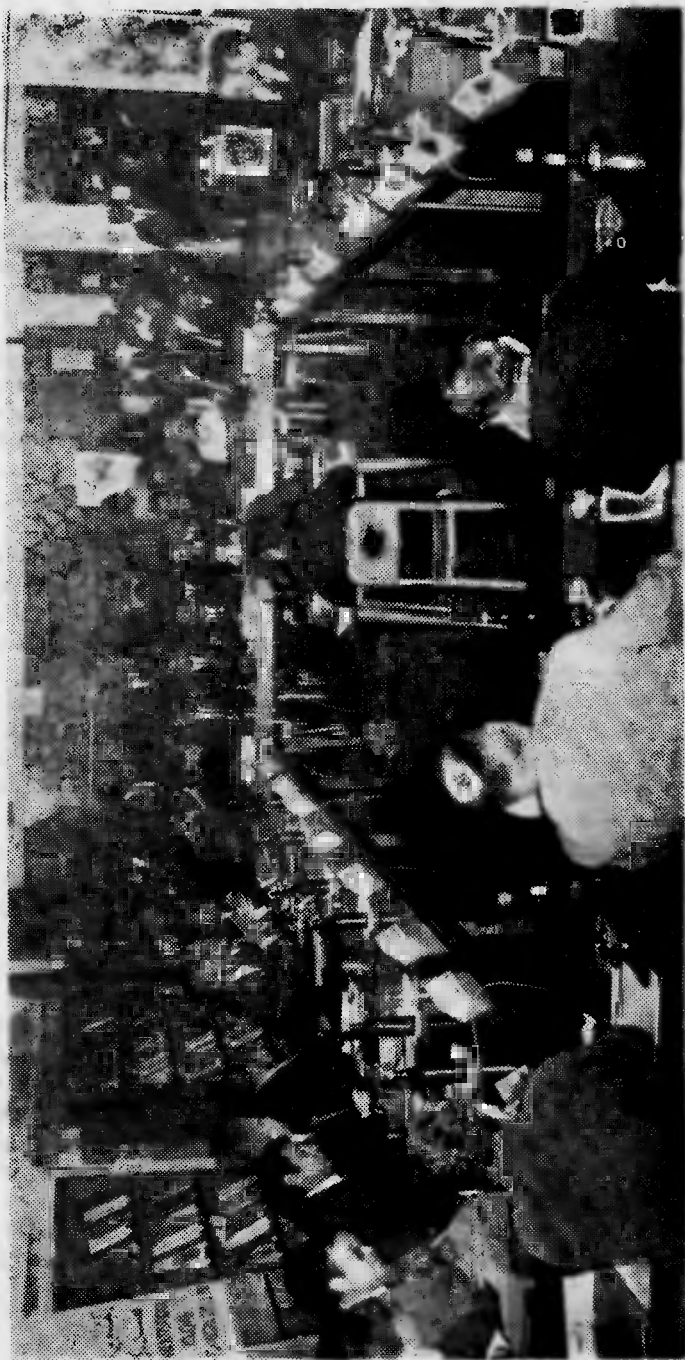
پوهاند حبيبي پخپله وینا کې ددغو کورنیو دشاها نونومونه د تاریخی اسنادو له مخې څرگند او په هغو کتابو نو یې بحث او خبری وکړی چه په ختیځه لهجه باندي په پخوانی یونانی رسم الخط او په دری ژبه لاس ته راغلی دی او دکوشانیا نو سره ددغو شاهي کورنیو رابطه ثابتوی .

جاپان :
په افغانستان کښې د جاپان دلغون پيژندنی د هیئت رئیس پروفيصور بوگوچی او دیو نسکو د نماینده په حيث ښاغلی میروچ نیکوف .

وروسته له هغه دکتور شاهي بای مستمندي په یوه مفصل راپور کې دهغو لرغونو کیندنو او پلټنو د نتیجه په باب چه دکاپیسا ، همی او ای خانم دکوشانیا نو په مرکز و نوی شوی دی . حاضر یتو ته معلوما ت ورکړل . ورپسې د سيمينار گډون کوونکو دکتور مستمندي دراپور په باره کې خپلې نظر یې څرگندی کړی . هملغه راز دفرانسې نماینده ښاغلی فوسمن دمیدان دلایت دکښیو په باره کې چه په خرو شتهې او یونانی رسم الخط

د دغه سيمينار افغانی مبصر ین داوو .
په انقره کښې د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت لوی سفیر ښاغلی محمد عثمان صدقی دخارجه چارو د وزارت سیاسي لوی مدير دکتور روان فرهادی ، ښاغلی سید قاسم رښتیا ، پروفيصور احمد علی کبزاد ، د پښتو ټولني رئیس پوهاند صديق الله رښتین ، د سکو کورنیو ښاغلی علی احمد نعیمی ، پروفيصور محمد علی ، دکابل پوهنتون دادبیاتو دپوهنځي استاذ ښاغلی محمد حسن کاکړ ، دکابل پوهنتون دادبیاتو دپوهنځي استاذ ښاغلی علی محمد زهما ، دکابل پوهنتون دادبیاتو پوهنځي استاذ دکتور علمی ، او دموزیونود لوی مدیریت مرستیال ښاغلی محمد کریسم بار کزوی .

دکوشانیانو د بین المللی سيمينار لومړنی غونډه په هم هغه ورځ له غرمی څخه وروسته په دوه نیمو بجو د کابل پوهنتون دکتابخانی په تالار کښې وشوه . په

دکوتایا نو دین المللی سیمینار دوه می غونئی یو خنده دکابل پوهنتون دکتابخانئی به تالار کینی

د افغانستان کالسی

پوهاند حبیبی زیاته کړه دکوشا نی دوری په باب کی چه کومی علمی پلټنی د غسرو هیوادو له خوا کپیری او موږ ته یی رالیری که چیری په انگلیسی او فرانسوی ژبهوی موږ ته به ډیره آسانتیا وی دافغانسی هیئت درئیس تیاری څرگند ول دسیمینار دکوون کونکو له خوا څخه په زړه پوری وبلل شو .

دشوروی اتحاد او هند نمایندگانو وعده ورکړه چه تر دی وروسته به دکوشا نیانو دتاریخی دوری مربوط موضوعات د خپرو لو دپاره راواستوی .

دپاکستان نمایندنده (ای-اف-خان) نظر په څرگنده کړه چه تر ټولو د مخه باید دسیمی دغرو هیوادو اختصا صی وظیفی تثبیت شی .

دایتالیا نمایندنده بناغلی تدا ی دپاکستان دنماینده دتایید په ترڅ کی وویل چه په دی برخه کی دشوروی اتحاد خپرو نه دپرو ارزښتنا کو مطالبو متضمن ده چه ددغه حقایقو پوهیدل او نتیجه اخیستل دخاص یا م لرنی او توجه وړ دی . موږ دیو نسکو څخه هیله کوو چه دغه ارزښتنا که مطلقو بو نه او یا هغه مطلبو نه چه دسیمی غری هیواد ونه یی خپرو ی په انگلیسی ژبه بانندی وگرځوی . اودغرو هیوادو په لاس کښی کښیری دی ځکه چه په بیلو بیلو ژبو خپرونی دتفاهم او هم آهنگی په لاره کی خواږ خیزه بند یزو نه پیښوی .

همدغه راز په دی غونډه کی دکوشانیانو دتاریخی دوری دپلټنو پر تمویل اولگښتونو بانندی بحث او خبری وشوی . په دغه خبرو کی اکثر ونما یندگانو هیله څرگنده کړه چه یونسکو دی دغه لگښتو نه وزغمی . همدغه رنگه دکوشانیانو د دوری دبین المللی سیمینار تر غرمی وروسته غونډه کسی د اجندا پرشاملو موضوعاتو بانندی بحث او خبری وشوی . ددی غونډی ریاست د سیمینار دغرو دپخوانی فیصلی په اساس د تهران دپو هنتون د ادبیاتو دپو هنحسی مرستیال دکتر شاه حسین په غاړه درلود .

لیکل شوی دی او دکوشانیانو دزما نی په تاریخ کی ډیر اهمیت لری او دژب پیژندنی په لحاظ هم ډیری مهی دی وینا وکړه او وی ویل چه ددغو کتیبو زیاته برخه له منځه تللی او لږ کړنسی او کلمی یی پاتی دی چه له هغو څخه نتیجه اخیستل ډیری خپرنی غواړی .

همدارنگه په دی غونډه کښی په افغانستان کی دفرانسی دلوغون پیژندونکی د هیئت رئیس پروفیسور برنارد دهنی نوی کتیبی په باره کی چه بلغان کی کشفه شوی وه او په (ارامی) ژبه او لیک ده توضیحات ورکړل او وی ویل چه دغه کتیبه داشو کاد پاچاهی په خوار لسم کال کی کیندل شوی او د هغو لارو په باره کی چه له هند څخه د افغانستان له لاری د مدیترانی ترسواخلو پوری تللی وی ډیره رنا اچوی .

دکوشانیانو د دوری د بین المللی سیمینار دلوړ په ۲۳ غونډه کی چه په افغانستان کی د فرانسوی دلوغون پیژندنی دهیئت درئیس پرو فیسور برنارد په مشری دعامی روغتیا د موسسی په تالار کی جوړه شوی وه دیوی موقو تی خپرونی اودسیمه ییزو هیوادو د بودجی او فعالیستونو د انسجام په باب بحث او خبری وشوی .

همدارنگه تر غرمی د مخه غونډه کی چه دیوی موقو تی خپرونی په باب چه بیوگرافی دکندنو نتیجه ، علمی پلټنی دچاپ شوو کتابونو لنډیز ، دکندنو د پروژ ووروستی وړاندی تگونه اود هغو څخه دپه لاس راغلو نتیجو چه دکوشانی دوری دتاریخی پیژندنی سره مرسته کوی بحث او خبری وشوی .

په دی برخه کی دافغانی هیئت رئیس پوهاند عبدالحمی حبیبی تیاری څرگندی کړی او وی ویل دافغانستان مجلی یوه برخه به چه په کال کی دری واړه په سلومخونو کی چاپیږی دکوشانیانو د دوری د نسو دتاریخی پلټنو او کشفیاتو دپاره مختصی کړو او که چیری دغرو هیوادو څخه زیات مواد په لاس راشی دمجلی ټولی پانی او حتی نوری زیاتی پانی به دهغه دپاره وقف کړو .

دکوشانیانوسیمینار

تصویبونه و شول .

له غرمی نه و روسته غونډی ر یا ست د شوروی اتحاد نما ینده ښاغلی ایسمو ف په غاړه در لود او په هغی کښی دسیمینار د دغی یو له خوا د لرغونو آثارو د ساتنی اوڅارنی په باره کښی وینا وی و شوی چه په دی باره کښی د کتور شاهمی با ی مستمندی داسی نظریه ښکاره کړه چه د لرغونو او تاریخی آثارو د ساتنی، څارنی او ترمیم په برخه کښی چه د پوهانو او دکوشانی دوری د هنر ښکارندوی اود هغی دوری دتاریخ درو ښانه کولو له پاره ارڅښت لرونکی او کم یاب ماخذونه دی باید ډیره پام لر نه و شی .

ده دا هم وویل که چیری دکوشانی دوری د ارڅښت لرونکو آثارو د ترمیم، ساتنی، څارنی په باره کښی اغیزه ناک اقدامات نه کیری امکان لری چه د زمانی په تریدلو سره او د هیواد حالا توبه اوسر زیار من شی او پوهان او متخصصان داسی تحقیقاتی مواد له لاسه ورکړی چه ډیره بیه لری .

دافغانی هیئت ر ئیس پوهان د عبدالحی حبیبی ددغه مطلب د تائید لور په ضمن کښی وویل چه په افغانستان کښی دکوشانی دوری او دتاریخ د نورو دورو آثارو ډیر زیات دی او حکومت هم ددغو آثارو د ترمیم ساتنی اوڅارنی له پاره بودجه ټاکلی ده خو د بودجی د لږوالی له کبله موږ د یونسکوله موسسی څخه مالی او تخنیکي مرسته غواړو .

د امریکي د متحدو ایالتو نماینده ښاغلی اولسند په دی باره کښی وویل د هغو تاریخی آثارو ترمیم ساتنه او څارنه چه په دی ساحه کښی موجود دی کفا یت نه کوی بلکه باید دی هغو ارڅښت لرونکو آثارو ته هم پوره پاملرنه وشی چه په موزیمو نو کښی موجود دی .

په دی باره کښی لازم دی چه دکوشانی

دکوشانیانو دوری بین المللی سیمینار دثور په ۲۴ چه له غرمی نه پڅوسوا دعامی روغتیا د موسسی په کتابخانه کښی غونډه وکړه په هر کزی آسیا کښی دلرغونو پیژندنی دزیاتی همکاری او ددغی دوری دارت هنر او معماری د مکمل الیوم د خپرولو په باره کښی دپوهانو ترمنځ خبری وشوی . ددغی غونډی په پای کښی دکوشانی عصر دتمدن دالیوم دمسودی دجوړولو له پاره یوه فرعی کمیته جوړه شوه .

په دغی کمیته کښی دکابل پوهنتون د ادبیاتو او بشری علومو د پوهنځی استاد پوهاند دکتور فاروق اعتمادی دافغانستان له خوا ، ښاغلی فوسمن دفرانسی څخه ښاغلی فیشر د المان داتحادی جمهوریت څخه ، ښاغلی لال له هندوستان څخه ، او میرمن یوگه چینگووا د شوروی اتحاد له خوا شامل وو چه ریاست یی دیونسکو نماینده ښاغلی میرا چینگوت په غاړه درلوده .

همدارنگه وټاکل شو چه نوموړی کمیته به هم هغه ورځ له غرمی نه وروسته د مربوطو موضوعگانو په باره کښی غونډه وکړی او ددغو غونډو په پای کښی مسوده د سیمینار عمومی مجلس ته وړاندی کړی . ددغی غونډی ریاست د امریکي د متحدو ایالتو نماینده ښاغلی اولسند په غاړه درلوده .

همدغه راز په نوموړی غونډه کښی د سیمینار د اجندا په باره کښی د بیلو بیلو هیوادو د پوهانو ترمنځ ډیری خبری وشوی او هر یوه په دی باره کښی مفصل نظر یی وړاندی کړلی .

دکوشانی دوری د بین المللی سیمینار له غرمی نه وروسته غونډه کښی دافغانستان اوحوزی د هیوادو د لرغونو پیژندنی په چارو کښی د اغیزه ناکي همکاری دکوشانی دوری دزیاتی مطالعی دانسجام او دتاریخی آثارو د ساتنی او څارنی په باره کښی د سیمینار دغی یو له خوا لایم

د افغانستان کالني

دوری د مربوطو آثارو لست ترتیب شی او د هغه پرو گرام له مخه چه دوی ته ترتیب شوی وو دثور په ۲۵ با میانو ته لاپل او دهغه ولایت له تاریخی آثارو څخه ئی کتنه وکړی . کښی اقدامات وکړی .

دشوروی اتحاد نما ینده میرمن پو گه چینکو او وویل چه له اسلام څخه پخوا دوری آثارو زیاته برخه له ختی څخه جوړه شویده چه په شوروی اتحاد کښی دغه ډول آثار په لابراتوار و کښی ساتل کیری . شوروی اتحاد په دی باره کښی حاضر دی چه خپل تخنیکي هیئت دکوشانیانو ددوری د آثارو د ترمیم له پاره افغانستان ته واستوی .

په دغه وخت کی دسلطنتی د ربار وزیر ښاغلی علی محمد ، داطلاعا تو او کلتور وزیر د کتور محمود حبیبی او په سیمینار کی د گبون کو و نکو هیئتونو د هیواد وسقیران حاضرؤ .

دکوشا نیانو د بین المللی سیمینار پریو د ثور په ۲۷ د ننگرهار د ولایت د مرکز جلال آباد د ښار په جنوبی خوا کښی دهوی د غیر منقول موزیم آثار و کتل .

دهوی څخه د کوشا نیانو د سیمینار دگبون کونکو دکتلو په وخت کښی هغوی ته د اطلاعا تو او کلتور دوزارت د لرغون پیژندنی او تاریخی آبداتو د ساتنی لوی مدیر د کتور شاهی بای مستندی لهخوا توضیحات ور کول کیدل .

دشوروی اتحاد ، امریکی د متحد و ایالتو نو ، هند ، ایران ، انگلستان ، فرانسی او ایټالی هیئتونو هر یوه پخپل وار سره د هوی د آثارو د لیدلو څخه وروسته چه په هغه کښی په یو دیک پوری مربوط حقایق څرگندأ روښانه شوی دی دمجمسو د جوړولو یولوی مکتب و گا نه . دغه رزا دوی د کبانو درواغو نو هغه منظره چه د هوی د کیند نو په دو یمه مرحله کښی کشفه شوی ده ارزښنا که و گڼله .

د تا شکند د تاریخ او هنر د څانگی آمر پرو فیسور پوگه چینکوه د هغه د آثارو دساتنی د ستاینی د څرگندولو په ترڅ کښی وویل دغه آثار نه یوازی دافغانستان لپاره بلکه د نورو نړی والو لپاره هم ارزښتنا که دی .

همدغه راز موږ دغه کار په غاږه اخلو چه ستاسی ما مورین په لابراتوار و کښی ددغه آثارو د ساتنی په برخه کښی په خپل هیواد کښی وروزو .

همدارنگه د یوی څیرونی د څیړیدو او د هغی د مطلبو نو په باره کښی هر یسوه نماینده په خپل وار سره خپله عقیده اونظریه څرگنده کړه .

پوهاند حبیبی په دی باره کښی دغه ډول چمتو والی څرگند کړ دهری منبع څخه چه دکوشانیانو د تاریخ د موضوع مواد موږ ته راورسیرزی ژر تر ژره به زمونږ په څیړونه کښی چاپ شی . دغه چمتو والی دسیمینار دغږیو خویش شو .

د مجلس په پای کښی پوهاند حبیبی دسیمینار له غږیو څخه تشکر وکړ او دغه سیمینار یی دکوشانی دوری په تاریخ دلاسی رسید و او زیات بریالیتوب له پاره گټو رو باله او هغه تصویبونه یی چه په دی باره کښی دسیمینار دغږیو له خوا تائید شوی دی دکوشانی دوری ددات او تاریخ دزیاتی مطالعی اوپیژندنی په برخه کښی اغیزه ناک وبلل .

دکوشانیانو د بین المللی سیمینار غږیو

دکوشانیانوسیمینار

د تا جکستان د علو مو دا کا دمی ر ئیس محمد عا صمی د چینکوه نظر په تا ئسید کړه او وی و یل چه په هبه کی د افغا نی لرغون پیژندونکو زیار ایستل دستا یینی و پ د ی .

دایتا لیبی د لر غون پیژندونکی هیئت آمر دکتور تدای وویل : دالومپی ځل نه د ی چه زه هبه گورم مگر کوم شی چه زه یی هیله من کړی یم هغه دادی :

ددی په ځای چه د هبه آثار منځ پسه خرا پیدو شی نو ښه شوی دی او د هغو آثارو په ساتنه کی ز یاد د ق ت شوی دی.

ده وویل : لر غون پیژندونکی معمولا ددی پر ځای چه آثارو ساتی نو هغه لسه منځه وپي مگر په دغه ځای کی مو ښه باید اعتراف و کړو چه د مو زیم د ساحی ساتنه او څارنه یو فوق العاده معقول کاردی.

همدارنگه دکوشا نیا نو ددوری بین المللی سیمینار گهون کو و نکو هیئتو غړو د ثور په ۲۹ په داسی حال کېبی چه د فرا نسی د لر غون پیژندونکی دهیئت رئیس پروفیسور یوول برنارد لهخوا دای خا نم د کشف شوو لر غونو آثارو په باب تو ضیحات ورکول کیدل . و کتل .

همدغه راز د کوشا نیا نو د بین المللی سیمینار غړو پرته له ذکر شوی ځایو نو څخه د پلخمزی سره نزدی د سره غا ښی لرغونی آثار هم کتلی دی .

دکوشانیانو بین المللی سیمینار د ثور په ۳۱ پای ته ورسید.

دهراور د پوهنتون لر غون پیژندونکی پرو فیسور رو لند د هبه د آثارو دستا یینی او ار ز ښت د یاد و لو څخه ورو سته نظریه څر گنوه کړه :

هغه مجسمه چه د کبا نو په رواق کی کشفه شوی ده د بحر د مجسمی او یا په یونان او روم کی د مجسمی سره مشابه ده .

دانگلستان د شا هی مو سسی دسکوکاتو دڅانگی آمر ښاغلی مکدول وویل : کوم شی چه زما د یا ملر نی وپ دی هغه دهبه دشتتر په غو نهوی کی د لو مپی ځل لپاره یومعید کشف شوی چه دهغه ټول جزئیات ساتل شوی او شته دی .

دتهران د پوهنتون دادبیاتو د پوهنځی مرستیال د کتور حسینی وویل : تر کومه ځایه پوری چهزه مطالعه اوڅیړ نه لرم په افغا نستان کی د بودیک د مهمو آثارو له جملی څخه یو اثر دی چه د بو دا یی دوری د تمدن حقایق مجسم کوی .

دهند لرغون پیژندونکی پرو فیسورگوشی وویل: د هبه کیندنې په ډیرو ښو طریقو سره عمل شوی دی او هم باید وویل شی چه زه ددغه ځای کیند نو د تأثیر لاندی را وستلم چه د کیندنو ساحه تر هغه ځایه پوزی چه لا ز مه ده سا تله شوی ده .

دفرانسی د علمی تتبعا تو د مو سسی

دخوشحال خان خټک دوه سوه نوی یمه کالیزه

۲۹۰ کاله پخوا (۱۰۲۲ هـ) د پښتون خوا د خټکو په اکوړه کښی یو ستوری و خلید چه دا خوشحال خان د شهباز خان زوی د یحیی خان نمسی او د ملک اکوړی کپوسی و . خوشحال خان په ۷۸ کاله عمر کښی د خیبر او آ باسین تر مینځ داسی جنگی ، اولسی ، ادبی ، سیاسی چاری ترسره کړی چه پربښتیا سره دی د توری او د قلم خاوند ، د جنگ د میدان پهلوان ، پښتنو د استقلال مبارز او د ټینګ عزم او د لږو مقام خاوند وو . په (۱۱۰۰ هـ) کال د دوهمی خور په ۲۸ وفات او د هوډی د غره تر څنګه خا و روته و سپارلی شو .

ددی ستر میړنی د توری او د قلم قهرمان د یادونی او نما نڅنی لپاره تصمیم نیول شو خو د نورو افغانی نامتو شخصیتو نو په شان دده مقام هم تجلیل شی .

چه پدی توګه د لمړی ځل لپاره ددی لوړ او مړنی شخصیت د مړیستی ۲۸۶ کالیزې د یادونی او نما نڅنی یولوی سیمینار ده ۱۳۴۵ کال داسد په ۲۴ نیټه د پښتو ټولنی لخوا په کابل کښی د خار جی او دا خلی پوهانو په گډون په خا صو مرا سمو سره و نما نځل شوه .

سړ کال هم چه ددغه نامتو شاعر د دوه سوه او نوی یمی کالیزې سره مصادفه وه د ۱۳۴۹ کال د اسد په ۲۷ د سهار په لسو بجو وروسته له قرآن کریم له تلاوت څخه د معظم همایونی اعلیحضرت په پیغام سره د عامی روغتیا د موسسی په تالار کښی په خا صو مرا سمو سره و نما نځل شوه .

د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت افتتاحیه پیغام :

خوشاله یم چه د ستر ادیب ، نامتو مجاهد او برجسته مشر خوشحال خان خټک د وفات د ۲۹۰ کلو د تیریدو پسه مناسبت دغه د نما نځلو محفل په کابل کښی جوړ پړی .

د خوشحال خان خټک شخصیت د شعر او ادب ، انسانیت ، اخلاقو ، تدبیر سیاست ، میراثی او غیرت ښکارندوی دی او د پښتو ژبی د ادب په لار کښی دده خدمتونه ساری نه لری .

خوشحال خان خټک نه یوازی د افغانی ملت غوښتنی د بیا وږی بنسټ ایښودونکی په حیث بلکه دنړی د یوه غښتلی ادیب په حیث د ستایلو وړ دی .

هیله لرم چه دغه علمی مجلس د هغو محفلو نو په لړ کښی چه د خوشحال خان خټک د مقام د نما نځلو له پاره پخوا جوړ شویدی یا وروسته تردی جوړ پړی د هغه ستر مشر د آ ټارو او افکارو په معرفی کښی ارزښت لرونکی برخه و لری .

د ملی شخصیتو نو او افغانی فرهنگ د معرفی کو لو په لار کښی د لیکوالو او محققو پوهانو خا لفا نه کوښښو نو ته په در نه ستر هموموم او د لوی خدای له حضور څخه ددوی له پاره بریا لیتوب غواړم .

د خوشحال خان کاليزه

وروسته له هغه چه د همايونی اعلیحضرت پیغام د صدارت د دوهم مرستیال دیو هنی داخلاقو ر هبر او د حق د لاری فدا کاره نور ا حمد اعتمادی صدراعظم هم خوشحالخان

د بناغلی صدراعظم د وینا متن !

را تلو نکو کلو نو پوری چه د خوشحال خان خټک دوفات نه دری قر نه تیر یوی پدی بر خه کښی عمیق علمی او مختلف مطالعات خرنکه چه ددغه لوی ا د یب اولوی زعیم د نامه سره ښایی تر سره شی . پدی محفل کښی چه ددی ستر شخصیت یادو نه کو و دده لوپ افکار او له افتخاره ډک ژ و ند ستایو او روح یی خو شاله غواړو . هیله لرو خوانان او منور یسن چه د تاریخی اوملی مفاخرو د بیا ژوندی کولو د پاره و جدانی و ظیفه لری ددی ستر شاعر نامتو پهلوان او پیا وړی زعیم دملی مقام اوعالی افکارو د معرفی په لاره کښی خپله بر خه ادا کړی .

زه ډیر خوشحاله یم چه ددی نما نغنی په غونډه کښی د افغانستان او پښتونستان د ادیبانو سره یو ځای بر خه ا خلم . زه هغو ټولو عالمانو ته چه پدی کالیزه کی یی بر خه ا خستی ده هر کلی وایسم اوله پاک خدای نه یی د نو میا لیو اشخاصو او ملی فرهنگ د معرفی په لاره کی زیاته کامیابی غواړم . ورپسی د صدارت دوهم مرستیال او د پوهنی و زیر د کتور عبدالقیوم خپله بیانیه ایراد کړه .

دیو هنی وزیر د کتور عبدالقیوم پیغام : ډیر خوشحاله یم چه د پښتنی د نیا دیوه ستر شاعر ، مفکر ، مولف اوسیاسی مشر دمانغنی په غونډه کښی بر خه ا خلم . زه لومړی د پوهنی وزارت له خوا هغو درنو لیکوالوته د زپه له کوم می هر کلی وایم چه له کوزی پښتو نخوا نه راغلی دی . بیا له هغو ټولو منورینو او لیکوالونه تشکر کوم چه زموږ بلنه یی منلی او پدی

میرانو حاضرینو !
محترمو پوهانو !
خویندو او ورو نو !
ډیر خوشحاله یم چه د پښتو ژبی د لوی ادیب خوشحال خان خټک د یادونی په هغو بختور و مراسمو کی برخه ا خلم چه همدا اوس د معظم ټولواک همايونی اعلیحضرت په پیغام پراستل شول . ددی ستر شخصیت نما نغنه د قلم د خاوند قدر کول دی هغه خدمت چه خوشحال خان خټک د پښتو ادب او په تیره بیا د پښتو شعر د بنیاد د تقوی د پاره کړیدی ساری نه لری ځکه ترده مخکښی ا وروسته هیچا پدی برخه کی دومره کوښښ نه دی کړی . د خوشحال خټک یسا دونه دتوری دیوه خاوند ستاینه ده چه د خپل اولس دآزادی دپاره ئی دخپل ژوند ډیره برخه هدیه کړی ده دی پخپله وائی .

د افغان په ننگ می و تپ له توره ننگیالی د زمانی خوشحال خټک یم همدا شانی د خوشحال خان خټک دمقام یادونه د یوه پیا وړی لار ښوونکی ا و مرشد نما نغنه ده چه دخپل اولس داخلاقو رهبر او دحق دلاری فدا کاره قانیسند ؤ . خوشحال دافغانی ملت غوښتلو بڼیا د په حق جوئی ، عدالت غوښتلو او خدا پرستی بنا کړی او خرنکه چه معلومه ده د هغه عمیق اثر زموږ دا کتور منورینو په افکار و او مجاهداتو باندی معلوم او مشهور دی پدی وخت کښی چه دخوشحال خان د مرگ نه په قمری حساب دوه سوه نوی کاله تیریری خوشحاله یو چه ددغه ستر شخصیت دافکارو اشعارو او ژوند په باب یوشمیر علمی مقالی د پوهنی جهان ته وپانندی کیری . هیله لرو ترلسو

به روزنامه اطلاعات
مجلس شورای ملی
و هیئت دولت

در روز ۲۹ د خرداد
مجلس شورای ملی
و هیئت دولت
جلسه علنی
در روز ۲۹ د خرداد
مجلس شورای ملی
و هیئت دولت

در روز ۲۹ د خرداد
مجلس شورای ملی
و هیئت دولت
جلسه علنی
در روز ۲۹ د خرداد
مجلس شورای ملی
و هیئت دولت

در روز ۲۹ د خرداد
مجلس شورای ملی
و هیئت دولت
جلسه علنی
در روز ۲۹ د خرداد
مجلس شورای ملی
و هیئت دولت

صدر اعظم بنیاطلی نورد احمد اعتمادی هفت وخت چه دخورشمال خان جنک د ۲۹ کالیزی به مناسبت خپله بیانیه ایرادوی .

د خوشحال خان خالیزه

تاریخی غونډه کښې یې پر څه اخیستې ده. د خوشحال خټک د ادبي او ملي عقلم نمانځه یوازې مور نه کوو بلکه په جهان کښې هم دی د توری او قلم د خاوند په صفت پیژندل شوی او ستایل شوی دی .

دپیغام متن :

ویاړم د پوهنتون نو نو پیغام داسې یو شخصیت د یوه نوي هونکین په معنا سبت تاسو ته وړاندې کړم چه د پښتو د ثقافت او تور یا لیتوب مظهر او تمثال دی .

خوشحال خان دپښتو ژبې پلار ، دتوری او قلم خاوند او دپښتو د یووالي اوانفغانی اتحاد منادی د خټکو په یوه او په گور نې پوری منسوب دی چه دالله د مست سیند په غاړه لوی شوی او د شعر سر شار استعداد یې ابدی ژوند ور په بر څه کړ .

خوشحال یو ملت جوړوونکی او ولس وپېژونکی شاعر او دتوری اووننگه دچکر قهرمان دی دایو حقیقت دی چه د خوشحال په څپو ستر شخصیتونه په نړۍ کې هم ډیر کم پیدا کیږی . دی هم شاعر دی او هم مفکر ، هم موالف دی او هم لیدر ، هم د توری خاوند دی او هم د تدبیر ، هم معلم دی او هم تور یالی .

دخوشحال شعر د پښتني کرکتر ، پښتني خویونو اوپښتونوالي دصفا تو یوه ډیسره نږه هنداره ده . له همدی امله دی چه د پښتني دنیا کښې ډیره لوی ملی مشر او شاعر نوم گټلی او د پښتو ژبې پلار بلل شوی یی .

نن چه مونږ د دی شخصیت د یادونې نمانځه کوو یوازې بیا دا فرصت میسر یی چه د پښتو په حافظو کې د شخصیت ، علمیت ، هنر مندې ، فلسفې او د توری خاوند ډیره بر جسته مثال د ژوند په تفصیل کې څېړنه و کړی .

خوشحال چه څه و یلی هغه یې کړی هم دی . توره یې که ستا یلی چلو لی یې هم ده . پښتو نولې یې که غوره بللی نو یې روز لی هم ده . خوشحال خان وو مگر داسې خان چه د توری سخا او قلم نوم یی وو بلکه دا چه وایی .

د خوشحال خان استعداد او قدرت په شعر او ادب کې ، د خوشحال خان تدبیر دخپل وخت په سیاست کې ، د خوشحال خان نظر او تفکر په فلسفه او اجتماعي ژوند کې چه دده آثارو د مطالعې څخه او دده د زمانې تاریخ په رڼا کې راښکاره دی افغانی خوانا نو ته دا احساس پیدا کوی چه د ملی قهرمانانو په لړ کې د خوشحال خان د ژوند او آثارو مطالعه د ملی وحدت دسر مشق په توگه ضروری او حتمي او دویاږو بولی .

که سخاده او که توره که خامه ده په دا دری توگه ژما تللی نامه د خوشحال خان د پښتون ولس د ملی اتحاد او خپلواکۍ دپاره نه میر یدو نکی مبارزی ترسره کړی . ولې متاسفا چه پخپل ژوند کښې دده ستر ملی اید یال ترسره نه شو .

خوشحالخان یوازې د توری او عمل قهرمانان نه بلکه د قلم او نظر په دنیا کې د یو عالی مقام څښتن دی . د خوشحال عمل ۳۹۰ کاله دمخه ختم شو مگر په نظر کې یې تراوسه هم داسې اساسی ټکی او ارمانو نه پرا ته دی چه دافغانی د نیا د خلیو د پاره د ډیر او چت اید یال او سر مشق لری .

مونږ نن خوشحاله یو چه په آ زاده فضا کښې د خوشحال دیاهونی او ناما نځنی په دی لویه ټولنه کښې هغه دلسوی نوم ناما نځنه کوو او د هغه لوړ او همتناک روح ته درحمت پیغام استوو . دارنگه په وار سره د کابل پوهنتون

همدارنگه د خوشحال خان توره د زمانې

د افغانستان کالني

او اشعارو د څپې نې په باره کې د همدغې ډول يوه متداوم ، منظم او علمي کار تر سره کولو د پاره له څو کاله راهې خوادادبياتو په پو هنځي کې د خوشحال خان پيژ ندي يوه ځانته څو کې پرا نيستلې ده ا ميد دې چه په دې څوکي په آينه کې د پور ته مطلب د تر سره کولو په غرض نور انکشافات هم را منځ ته شي .

مگر سره له دې هم ز مونږ په عقیده ددغسې يو ستر شاعر د حق پر ځای کولو او د آثارو افکارو اونظر يانو د پيژ ند لو او معرفي دپاره يوازي د يسو مرکز کار کافي ندي نو لدې امله کا بل پو هنتون ز مونږ د ستر ملي شاعر مولف او مفکر په برخه کې ددغې ډول علمي او ادبي محافلو جوړيدلو ته په در نه ستر گه گوري او هيله کوي چه په دغه ټولنه کې لوستل شوي مضامين به دافغانی ا د بي مطالعاتو د شاگردانو او د افغانی ثقافت د محققينو دپاره د استفادې او قسدر وې مواد برابر کې او د دې مفصلې څپې نې څخه يوه عملي نتيجه حاصل کې .

وروسته له هغه د پښتو ټولني رئيس پوهاند صديق الله رښتين د نار وې د نامتو ليکوال او ختيځ پيژندونکي د پښتو ټولني افتخاري غړي شباغلي مار گن سترن پيغام چه د پښتو ټولني په نامه رارسيدلي ولوست .

دچارچ مار گن سترن پيغام :

په کابل ټايمز کښي مي ولوستل چه د خوشحال خټک د نما نځني او يا دوني غونډه په کابل کښي جوړيږي .

د هجري قمری په حساب د پښتو ددغه لوی اديب د مړيني ۲۹۰ کاله پوره کيږي . او په شمسي حساب تير کال دده د مړيني ۲۸۰ کاله پوره شوي وو . په دې ډول لس کاله او شل کاله وروسته به د دې نوميالي پهلوان او غښتلي لارښوونکي د نما نځني او يا دوني د پاره نور جشنونه جوړيږي . زه اوس بودايم ، ښايي چه هغه وخت به ژوندي نه يم . نو دا پيغام د پښتو ټولني

په جنجالو کې پته او ورکه شوه مگر د خوشحال خان قلم او س هم پاتي دي او پاتي به وي چه يوازي ځانته نه بلکه دنې د مدد ققيتو د پاره ، د فيلسو فانو د پاره ، دمورخينو دپاره او د شعر او ادب دپاره د يو معتبر د کترین په حيث خپل عظمت ساتلي دي .

کوم آثار او اشعار چه د خوشحال په مقدر او توانا قلم کښل شوي هغه دافغانی ثقافت په آسمان کې يو ډير ځلانده او نه ورکيدونکي ستوري دي . څرنگه چه خوشحال دده په خپل قول د پښتو شعر په آب و تاب کې دغه ډول يې دپښتو نثر هم د مغلک سپک له کز ليچسو څخه را بهر او د دستار نامي په ساده او روانه لار برابر کې .

خوشحالخان د خپلو منظومو او منشورو آثارو په واسطه دپښتو دپاره دمليت ، غيرت ، شجاعت ، ننگ ، کلک عزم ، لوږ همت ، وطن پرستي ، ملي يووالي او داسي نورو ډيرو عالي مفاهيمو درسو نه پريښود مگر دا د خوشحال د آثارو يوازي يواځې دې دا آثار په حقيقت کې د نورو خواوو نه هم دډيرزيات اهميت او ژور غور وې دي .

مثلا څنگه چه د خوشحال خان د اشعارو ديوان ترده نه وروسته ، شاعرانو دموالج بحر په نامه ياد کې دي يقينا همدومره غني دي .

دا يوازي د خپل هنري ارزش له نظره د پښتو يو بي ساري او د ډيري ژورې مطالعي و پائر نه بلکه دافغانی دنيا د اقتصادي اجتماعي جغرافيا يې او تاريخي يو ډير مهم فصل هم جوړ دي .

د خوشحال خان د آثارو او اشعارو په باره کې په افغانسي نړۍ او خارج دواړو کې يو څه څپې نې شويدي دي . مگر مونږ دا څپې نې يوازي يوه شروع او پر له پسي انکشاف او پرمخ تگ او د نويو افغانی نسلونو يوه د رنده ملي او علمي وظيفه بولو . کابل پوهنتون د خوشحال خان د آثارو

د خوشحال خان کاليزه

دافتخاری غړی به حیث هنی ټولنی ته استوم . له نیمې پیړۍ نه ز یات وخت کیږی چه د خوشحال خان خټک آثار لو لم او دی خیری ته ملتفت کیږم چه دغه ستر ز عیم د پښتو دشعر او پښتو ادب د تاداو او بنسټ ا یښو د لو په لیاړه کښی کمټ مټ هغه مقام لری ، څنگه چه می د نورو ملکونو د ادب نو میالی بنسټ ایښو دو نکلی لری ، دغه ستر ادیب په خپله هم خپل دغه خدمت او قدرت ته پام او فکر درلود .

د خوشحال خان خټک د ۲۹۰ کا لیزی د یا دونی په مرا سمو کښی د کابل قا تح والاحضرت مارشال شاه و لیخان غا زی ، صدراعظم ښاغلی نور احمد اعما دی ، د صدارت لو مړی مرستیال ښا غلی عبدالله یفتلی د مشرانو د جرگی رئیس سنا تـسور عبدالهادی داوی ، دکابینی غړی یو، دو لسی جرگی نایب ښاغلی کرزی ، د مشرانو د جرگی لو مړی نایب سنا تور محمد اسمعیل مایار ، دقاضیانو دعالی محکمی او دستری محکمی د صلاحیت د تنازع ددیوان رئیس ښاغلی عبیدالله صافی د شوری ځینو غړیو د پښتونستان ستر مشر خان عبدالغفار خان د هیواد د یو شمیر مخورو او لیکوا لو او په کابل کښی ځینو او سیدو نکو پښتونستان گپون کړی وو .

خوشحال په ټول ژوندانه کښی حتی چه تر مرگه پوری توریالی اوزورور ده په ځوانی کښی قلم په لاس واخیست او خو مره چه عمر تیریده ، دده اشعار پخپل اوقوی کیدل . تر څو چه د یو داسی شخص د نرو احساسا تو شر گند و ونکی شول ، چه دخپل اولس او ملت سره یی ډیره مینه درلودله او دانسانیت احترام یی کاوه . او دخپل دین پیروی او منبست یی دخپل عمل او فکر لار ښود گانه ، اوس دافغانستان خوږ وطن ډیر ښه پوهیږی چه ددغه ستر او غښتلی ادیب نما نڅنه او یا دو نه دملی کلتور په قوی کولو او د ځوانانو له خوا دپخوا نومیالو په زیاتنه پیرندنه کښی ډیره اغیزه لری .

هغه میلانه چه په دغی کالیزه کی د گپون له پاره راغلی وو دادی : ښاغلی امیر حمزه شینواری ، ښا غلی عبدالاکبر خان اکبر ، ښا غلی قلندر مومند ، ښاغلی فضل احمد غازی او ښا غلی سلطان محمد صا بر . د نامتو شاعر خوشحال خان خټک د تلین په دوهمه غونډه کښی چه داسد په ۲۸ د سپار په تبه نیمو بچو دعا می روغتیا په تالار کښی شروع شوه لومړی مری ستا توریق امدین خادم د خوشحال خان خټک دستار نامی کتاب په باره کښی ویناو کړه او وویل چه زموږ تاثیر او روحی څخه په الهام اخیستلو لیکلی دی .

سنا تور خادم په خپله دغی وینا کښی دستار نامه کتاب د قهرمان شاعر دشخصیت

دافغانستان خلك د پوهی او فرهنگ معنی ته په پراخ نظر گوری ، دافغانستان خلك چه له پخوانه داسیا په څلور لاری کښی ژوند کوی ، په تیر و پر له پسې پیو یو کښی یی د بشری پوهی او علم په لاره کښی ښه خدمتونه کړی دی ، دوی پوهیږی چه د خوشحال خټک غونډی یولوی نظری او روښان فکره ادیب نما نڅنه اویادونه ددوی د پور ته صفا تو د قسوی کولو په لاره کښی ډیره زیاته اغیزه لری . هیله لرم چه په را تلو نکو لسو شلو کلونو کښی به د خوشحال خټک کا مسل آثار او غوره شوی اشعار او دده په باره کښی نور سودمن آثار د چاپ ډگر ته راووځی ، او ددغه لوی شاعر په ژوندانه ، افسکارو اودبی مکتب په زیاته رڼا واچو له شی . زه پوهیږم چه یو داسی وخت به راشی

د افغانستان کلتوري

شاعر او يو غوره لار ښوونکی وبله او د ده افکار يې دنورو له پاره الهام بڼو نکل وبلل او ويې وويل چه دهند د نيمې قاري نا مستو شاعر او لوي عارف علامه اقبال هم په خپلو شعرونو کښي د خوشحال خان خټک لورې مقلد ، قومي او ملي افکار ياد کړي او ستايلي دي .

د خوشحال خان خټک ۲۹۰ کاليزه د نمانځني دريمه غونډه داسه په ۲۹ دغرمي نه مخکي په نه نيمو بجو د عامې روغتيا په تالار کښي د محمد دين زواک په وينا سره شروع شوه .

ښاغلي ژواک وويل : موږ خوشحال خټک نه ستايو بلکه د ده اجتماعي او بشري اخلاق ستا يو موږن خوشحال خټک ته خوښوو بلکه د ده انسانيتي کرامت ستا پيو د ده دکام سره مينه او دښمنانو سره د ده دکلم سر سخته مبارزه چه ده په ژوند کښي شروع کړي او په مرگه پل تي شوه ستا يو .

ده دخپلي بيان يې په توج کي زيا ته کړي: د خوشحال دويو چيفه دښادتي اواز د رزم پرخ او دېزم نغمه ټوک هلوې نظري مختلفه رمزونه دي او داغيزه له ده څخه په يوه حال کښي نده هيره او نه هم ارمان دخان کور او کام دپاره غواړي د خوشحال دغه غوښتنه د يولي زیدلي او غم لې لي احساس په ننداره کښي تاسي د ده دمورگه په ارمان کښي وگوري دي وايي .

کاشکي ځوانان د پښتانه په ننگ کي مروی نه چه گود لسره ووان شوو د تلنگه ده زياته کړه چه د خوشحال شعراوشاعري دخپل وخت دژوند دټولو حال او تړاو شرايطو هنداره ده .

له ده څخه وروسته ميرمن معصومه مصمتي خپله بيانیه شروع کړه او وي وويل : څرنگه چه ظلم او زور گيري ، بي بلکي او تيري پر پښتنو باندې دومره زيات شوچه د پښتنو ادب ته يې بل رنگ ورکړ او د پښتنو ادب سياسي بڼه ، واخيسته خوشحال خان خټک دغه امتياز گهلي دي چه دخپلو وطنوالو د پښتني ديوارخ تصوير ديو ماهر نقاش په څير ترسيم کړ او دولس د ضرورياتو او غوښتنو سره

ثبات ، او لويه نښه وبلله او په هغه درج شوي هنر او خصلتو نو په باره کښي پي اوږده شرحه . بيان کړه . وروسته له هغه يو هندوي حبيب الله تېري دخوشحال خان د آثارو د نقد تر عنوان لاندې وينا او وکړه او دنا متو شاعر د اجتماعي ژوند اړخونه او دهغه قيمت لرونکي آثار يې تحليل کړل او خوشحال خان خټک شعرونه يې د هغه وخت د اجتماعي ژوند د تمثيل آئينه و بله او ويې ويل چه دهغه وخت کورني جگړي او د ژوند خرابو شرطونو ددغه نامتو شاعر په ژوند داسي ناوړه اغيزه وکړه چه زمونږ شاعر د ژوند په وروستيو ورځو کښي په ډير رامينا سره وفات شو .

ورپسې ښاغلي ميرمحمد صديق فرهنگ له خوشحال خان څخه پخوا وخت اجتماعي او اقتصادي حالت له بيانولو نه وروسته وويل چه د خوشحال خان خټک د پيدا کيدو په وخت کښي افغانستان په يوه گڼه وچه دوره کښي و چه کوم ملي خپلواک دولت پکښي نه و .

په عين حال کښي يوه تدريجي او هدامدار حرکت دټولني اقتصادي ژوند ته تغير ورکاوه او دقبيلو سر پټي اقتصاد کراړ کراړ د بازار په اقتصاد بدل کيدو . دغه اقتصادي او اجتماعي بدلون په سياسي حالاتو کښي هم منځ ته راغی او د آزادۍ مفهوم له محلي او قبيلو سوي څخه ملي سوي ته جگ شو .

له همدې کبله دي چه له خوشحال خان خټک څخه دمخه هروښانيانو او نورو له خوا يولي حرکتو نو شروع شوي و وروسته له هغه خوشحال خان دغه بيرغ جگ کړ که څه هم دي هم بويالي نه شو خود احمد شاه ابدالي دظاهر يدي او د افغاني دولت د بيا جوړيدوله پاره لار د ده له خوا برابره شوه دښاغلي خادم له توضيحا تو څخه وروسته ښاغلي فضل احمد غازي د ستر ملي شاعر حماسي ، فکروني ، پښتو نولي قومي او ملي احساساتو په باره کښي وينا وکړه او هغه يې يولي مفکر ، يو نامتو

د خوشحال خان گلپزه

او وی ویل که پښتو مو پيژانده له او په پښتونولي پوه شوی . خوشحال خټک مو وپيژاند او که خوشحال مو وپيژاند نو پښتو او پښتو نولي مو وپيژند له ده زياته کره :

پښتون که هر چير ته وی خو د اصفا ت به هم ورسره وی لکه چه وايی دکلسی وو زه خو دتر خه مه وزه یادقوم نه وزه خود دستور نه مه وزه یعنی د دوی سره هرځای کی پښتو او پښتو نولي وی چه دایمی هم تهبذب او هم تمدن دی او دټولو نه مخکی زموږ قوم کښی دیمو کراسی راغلی ده .

ده زیاته کره چه دپښتو ټولنی لو مو ئی سیمینار خوشحال او پښتو په ملی او بین المللی ډول په زیاته بیا هفوکسانوته وښودله چه خوشحال او پښتو یی نه پيژند له دا ابتکار د افغانستان او پښتو ټولنی وو او دلوږ خدمت د افغانستان هیواد کړی وو .

دامیر حمزه شینواری او پریشا ن خټک دوینا، څخه وروسته سلطان محمد صابر خپله وینا یی واوروله . ده دخوشحال خان خټک او انسا نی کرامت په باره کښی ډیری خوند وری خبری وکړی ښاغلی صابره کوټی هیواد د اخبار مدیر وویل : دپښتو ژوند او خوشحال ژوندی کیدل د افغانستان لوږه توجه وه او دا افتخار دافغانستان په برخه دی .

دخوشحال خان خټک د ۳۹۰ کلزی په څلورمه غونډه کښی دوست شینواری د خوشحال خان خټک داشعار و لغوی خوا و خپله او وی ویل خوشحال خان خټک که له یوه خوا: دپښتو نخوا په تاریخ کی دپښتنو د یو والی او بیداری لوی اتل دی توله بلی خوا دپښتو ژبی په ادبی کولو او دفورم ورکولو په تالیفاتو بډای کولو کښی همدغه شان قهرمان دی .

ده زیاته کره دژبی لغوی خو داسی مثال لوی لکه دجوهر ی به هتی کسی راز راز ملغلری هغه ملغلری چه پندغه پانگه کی د یوه لایق هنر من جوهر پيژاند له خوا غوره او وپیل شی دیوی خوا ملغلری له مشکنو ته بیلیبری او له بلی خوا د ملغلرو ښکلا او

سم دخپل وخت ادب ته یی واقعی شکل ورکړی .

خوشحال خان د ادیب او سیاستمدار وحدت او اشتراک دیوی ټولنی هو یشو لوله یاره لازم گانه نو دغه وو چه ده خپل ادب اوسیاست سوه یوځای کړه او دپښتو ادب ته یی سیاسی اجتماعی اقتصادی او کلتوری بڼه ورکړه نو ځکه زموږ دملی قهرمان دتوری او قلم خاوند دپښتو نخوا د آزا دی مین شهباز ه تورن رزمی ، حماسی او اقتصادی نظریات او کلتوری برخی لری .

امیر حمزه شینواری په خپله وینا کښی وویل خوشحال بل بلهم په پښتو تقوا اوهم په درسته نړی کښی یو بی نظیر تنگیا لی او بلنور پښتون وو د خوشحال بابا ټول نظری صفات هغه شجاعت ، تنگ میرانی او خوان مردی نه عبارت و بلکه همدغه صفات یی په نورو ټولو نظری صفا تو غالب وو نو ځکه هغه دشعر په هر صنفه کسی باز او شاهین په الو تو ښکاری .

ده دبیا نیی ورکولو په ترڅ کی څرگنده کړه که غزل دی که رباعی ، که اجتماعیات دی که سیانسیات ، که عشق دی که صحبت جنگ دی او که جگړه پدی ټولو دباز او شاهین شمول څرگند دی .

داورنگ په خلاف د خروج په وخت کی خوشحال بابا هم د دی تنگیا لی فطرت اظهار دباز او شاهین په استعاره کسی وړاندی کوی .

خوشحال خان خټک خان وو ، ملک وو ، دشتو خاوند او دشکو خاوند هم و خوهغه وخت لاخوشحال خټک نه وو او چه کله د وخت تقاضا دا شوه چه باید قربانی ورکړی نو میدان ته راووت او روسته یی قربانی ورکړه کور کښی یی پرینود او په یسوه جونگړه کښی مړشو خو دپښتنو پتی وساته او دمغلوبه مقابل کښی تراخیره پوری مبارزه وکړه ده ویل چه پښتو د پښتون قوم تهبذب دی او پښتو نولسی تمدن دی امیر حمزه شینواری دخوشحال خان د عملی ژوند په باره کښی ډیری خبری وکړی

د افغانستان کالسنی

ښایست لازياتيری .
د خوشحال په کلام کې د پښتو دلفسوفی خوا همدغه لوی صفت په برخه دی او مور داهرخه د ده په خواجه کلام کېښودلی شو. ده وویل چه خوشحال خټک یو ښاو پی شاعر دخپلی ادبی ژبی دپیا وړی چوونکی او کره معمار صفت لری که ژبی ته دیوی ماهی سره تشبیه ورکړ و ژبني مواد دهغو دخښتو او مسالی په شان دی چه لایق معمار یی په خپل خپل ځای لگوی .
له هغه څخه وروسته دپښتور یو حساس لیکوال عبدالاکبر اکبر دخپلی وینا په ترڅ کېښی څرگنده کړه چه شا عری خوشحال خان خټک نه کسب وو او نه دهغه دشهرت ذریعه

ده زیاته کړه چه پښتانه ولی خوشحال خان خټک ته په درنده ستر گه گوری دپښتو په زړه کېښود خوشحال خان باباقدراو عزت یوازی په دی وجهه نه دی چه گوندی هغه دپښتو یو ښه شاعر او د دیوان خاوندوو. داسی دپرو خلکو منظوم کلامو نه پاتی شوی دگل او بلبل ، دلپلی او مجنون د عشق او جنون ، دسوز گداز ، دمحمود او ایاز په حدو ټنا باندی غزل ، قصیده ، شاهنامی ، مثنوی پاتی ، لنهوی او چاربتی لیکلی دی خو خوشحالخان دمحمود فردوسی نه دی چه ښه شاهنامه یی لیکلی دی نه پنجاب اقبال چه د اسلام ژبا او دیو پر یو تی قوم داوچتولو دپاره زوږ شعر اورزمیه او بزمیه اشعار و ته یی نوی جامه وراغوستی ده .

ده زیاته کړه چه نه دبنگال تیکو ر دی چه گیتا او مجلییا او نور کتابو نو د هند و فلسفی په نوی رنگ دښودلو دهندوستانی مصوری موسیقی په وجه دقام د دولت پسه برکت یی په ټوله مذهبی دولتمنده دنیا کېښی شهرت حاصل کړی دی اما داخبره مونږ پدی مجبور وی چه خوشحال د دنیا داوچتو خلقو په صفت کېښی حساب کړ وڅکه چه دتوری او خوشحال خان نمسی هم شاعران وو خو د ده ځای نه شی نیولی کوم چه خوشحال خان ژوندی ساتی نو ویلی شم چه دټول پښتون په زړه کېښی دهغه دپاکي جذ بسی

قدر اوس ورځ به ورځ زیا تیری .
ورپسی ماستر عبدالرسول امین په خپل وار سره د خوشحال خان په نظر کېښی د خپلواکۍ موضوع وخیړ له او وی ویل دایو تاریخی حقیقت دی چه زور گیر و قوتونو پخپله خوښه هیچا ته آزادی نه ده ورکړی او نه چیر ی غلام اولس په سوال آزا دی اخیستی ده خوشحال خټک د آزادی دگټلو مبارزه دیوی قبیلی پوری محدوده نکره او دخپلواکۍ دگټلو لپاره یی ټول افغانان را وبلل ده زیاته کړه چه داویلی شو چه د ده جگړی دخپلواکه دو لت دجوړولو دپاره وی او دخپلواکه دولت په اجتماعی، سیا سی او اقتصادی موسسو باندی غیر پد لی دی .
دیو خپلو اکه دولت مشر د خوشحال په نظر کېښی داسی دی هغه حر کت چه د خان د پېژند نی هنر پکسی وی او دیو هی په گانه شایسته اودسیاست په کسب یی مکمل وی .

ده وویل خوشحال دافغانانو د دیموکراسی په اساس دژوند په ټولو چارو کېښی مجموعی عقل یاد جرگی پدوی کوی اود مصلحت قضا کیدل ورته دمانځه دقضا کیدو نه لویه گناه ښکاری . دی د مصلحت ښه والی ښای او دخلکو په مجموعی عقل اتکا کوی او ورسره ور سره دبی مصلحت انجام ته هم گوته نیسی .

د خوشحال په نظر کی اداره ، اقتصاد کار او عمل ، ژبی ، پوهی او لښکر داری اهمیت په باره کی مفصلی خبری وکړی.
له هغه وروسته داکتر گل محمد نور زی خوشحال دجهان بینی په باره کی وویل: هنر مند هڅه کوی چه د انسان روحی غایوی ارزو گانی وا خواهشات پخپلو آډاروکی نورو ته وښی ده زیاته کړه خلک دی چه تاریخ جوړ وی خوشحال پخپل وخت کی دخلکو تاریخی رول ته ښه متوجه شوی دی او هغه یی دقدر منبع گنلی ده .

ده وویل مونږ چه خوشحال له نظر د ده ته آډاروکی هیو مانیستی افکار او د ده جهان بینی لټو ونو ددی خبری یادو نه په ځای بولم چه دتاریخی اقتصاد دی دورو

د خوشحال خان کاليزه

کاوه نو دا هغه ورځی وی چه پخپله د خوشحال بابا د اعتراف مطابق پښتولاهنسی بکره پرته وه او په پښتو کی د لیک دپاره خاص اسلوب او کومه لاره نه وه نو دا خوشحال بابا وو چه پښتو یی پښتو کړه.

ده وویل چه خوشحال بابا توره او قلم دیوه مقصد دپاره په کار اچولی دی او د هغه هر شعر او هر نثر دقوم او اولس دپاره لیکل شوی او دا دواړه دخپل ولس دویښوالو دپاره په کار اچوی او همدغه وجه ده چه دیو قومی کتاب شکل ورکړی شو ده خوشحال بابا دشعر او نثر مقایسه دپیر روپشان او اخوند درويزه سره وکړه او دایې وښودله چه خوشحال بابا دپښتو شعر او دپښتو نثر په موجوده شکل منځ ته را ووست .

له ده څخه وروسته دشوروی اتحادښاغلی عارف عثمانوف را رسيدلی تلگرام دپښتو ټولنی رئیس پوهاند صدیق الله رښتین لخوا ولوستل شو .

او له ده نه پس دپښور د پوهنتونوی عالم او پوهاند پروفیسر عبدالمجید خان خیل د زړه درد حاضر ینو ته په یوه جذباتی لېجه کی و او راوه او پښتنو ته یی دیو والی چغه وکړه او وویل نن دتنگ او یو والی ورځ ده یو شی اتفاق شی او طاقت شی.

دخوشحال خان خټک ۹۰ کالیز ی په سیمینار چه د اسد په ۲۷ دعا می روغتیا په تالار کښی دپښتو ټولنی د ریا سست له خوا جوړ شوی و داسد په ۳۰ پای ته ورسید .

دپښتو ټولنی رئیس پوهاند صدیق الله رښتین دخوشحال خان خټک دسیمینار د غونډی په پای کی په اختتامیه وینا کی له هغو کسانو څخه چه دپښتو ټولنی دریاست په بلنه په دغه سیمینار کی راټول شوی وو خوښی وکړه او دپښتو ټولنی لهخوا اووکالتا دپوهنتی دوزارت له خوا یی د خوشحال خان خټک د ۲۹۰ کالیزې په نمانځلو کښی دپښتو لیکوالو کوښښونه وستایل .

خصوصیات نه یوازی دخوشحال په مطالعه که بلکه دهر هنر مند داآثار و په څیرنه کی له فکره ونه غورزوو . ده زیاته کړه چه د خوشحال په غزلیاتو ، قصیدو، رباعیاتو او نور متفرقه آثارو کښی دانسان او انسانیت سره دمینی او عشق په باره کښی ډیر شیان لیکل شوی دی دانسان سره مرسته کول د هغه سره مینه لرل دشاعر ایدیا ل دی

ده وویل چه د ده په نظر واقعی اورښتینی مرد هغه څوک دی چه دخانکړو کارو نو او ضرور تونو تر سره کول یی دژوند نهایی غایه نه وی بلکه دخپل اولس خپلو خلکو مشکلاتو او ضرورتو نه هم په نظر کی وی، غور زیدلی ته دلاس اساری دغمنجن په غم یوازی خپه نه بلکه دغم چاره یی هم وکړی. ده دخوشحال خان خټک په سیاسی، اقتصادی او اجتماعی ټولواچ خونو او دهغه دجهان بیټی په باره کښی حاضر ینو ته ډیری خبری وکړی .

خپل نوال عبدالله بختانی دخوشحال خټک په طب ، بیانیه ورکړه او د اداری موضوع گانی لکه دنسخی معرفی دیوی زری قلمی نسخی په حیث او دنسخی ادبی فورم او د هغی ضروری ادبی اولغوی څیرنه همدارنگه دنسخی محتوی او مضمون او دهغی علمی ارزښت په باره کښی پوره پوره توضیحات ورکړل .

همدارنگه محمد کاظم آهنگ د افغانستان دمجلی مدیر دخوشحال خان خټک په دری اشعارو بیانیه ورکړه او حاضر ینو ته یی دخوشحال خان خټک دری اشعار و او رول او دخوشحال خان د دری اشعارو مقایسه یی د دری شاعرانو د اشعارو سره وکړه او وویل خوشحال نه تنها په پښتو ژبه کی شعریلی بلکه دی په دری ژبه کی هم ډیروارد وو او ډیر پاخه اشعار لری .

دپښور د مشهور لیکوال او شاعر قلندر مومند پښتو ته دخوشحال کتنه تر عنوان لاندی خپله بیانیه ورکړه او ویل : خوشحال بابا چه په پښتو کښی لیک شروع

دغمو پنځم کالنی سیمینار

پنځه ملیو نه غنه ا صلاح شوی غنم پر یو یو ملیون چریب خسکه کینی کړل شوی وو. د غنمو پنځم کالنی سیمینار چه د هغه هدف هم د غنمو د خر نکوالی مطالعه ده. د تیرو څلور و کالو په شان سپین کال د سنبلی په اوومه اله غرمی نه په خوا په چار آسیاب کینی د گلزار در و ز نو په مرکز کینی د کر هنی او او بو لکو لو د و ز یر ښاغلی عبد الحکیم په وینا پرا نیستل شو.

د کر هنی او او بو لکو لو و زیر ښا هلی عبدالحکیم په خپله وینا کې و و یسل چه د کر هنی د طبیعی مشکلا تېو تر څنگه زموږ هیواد د یو لې ا ستعدادو نو خا و ټپه دی چه له هغو څخه ا ستفاده د کر هنی ا و او بو لکو لو دوزارت دانکشافی پروژ و اساسی هدفو نه دی چه د غنمو پروژ ه هم له د غو ز راعتی ا ستعدادونو څخه په ډیره استفاده ولاړه ده.

د کر هنی او او بو لکو لو و زیود بزگرو د تخنیکي ا اقتصادی او اجتماعی مشکلا تو او د حاصلاتو د لېوالی د بیا نو لو په ضمن کینی وویل هغو بزگرو چه ا صلاح شوی تخم یی د پوره اندازی کیمیاوی سری په استعمال او فنی تر تیب کړ لی دی له پخوانی منځنی اندازی حاصل څخه دوه چنده او په ډیره اندازه څلور چنده او ځینو هم په یوه چریب کینی له شپږ چنده څخه زیات حاصل اخیستی دی. ده زیا ته کپه چه د نفوس زیا توالی او دکر هنی دمنابعو لې والی موږ مجبور کوی چه په بیلو ذرا بیو سره له یوه واحد مخکی څخه ډیر حاصلات لاس ته راو لو. البته دغه کار د ا صلاح شو یو تخمو نو استعمال د کیمیاوی سری تطبیق د کر هنی د عصری ما شین آلاتو استعمال، دزراعتی نارو غیو او ا فتو نو کنترول او داوبولگولو دسیستم ښی لاری غولوی.

دکر هنی او او بو لکو لو دوزارت معین

مخکینی له دینه چه د غنمو د پنځم کالنی سیمینار په باره کینی دافغانستان کالنی درتولوستو نکو ته معلومات و پانندی کړو باید وویل شی چه د پنځو کلو را پدی خوا د کر هنی او او بو لکو لو دوزارت د زیار او کوشش په اثر د نو محو پی وزارت په مرکز کینی د غنمو سیمینارونه پرا نیستلی کپری چه دولایا تو دکر هنی د مدیرانو او دوزارت د متخصصینو په کلون د تیر شوی کال د غنمو حاصلات خیر نه کیزی او هم په مملکت کینی د کر هنی دوضع د ښه کیدو په باره کینی بحث او دراتلونکی کال د پاره لازم او گتو د تصمیمو نه نیول کپری.

او دا هم د یادونی وږ خبره ده چه د لومړی ځل لپاره په ۱۳۴۴ کال په منی کینی له (۴۰۰۰) منه ا صلاح شو و غنمو ویشل شروع شول. او همدارنگه د لمری ځل لپاره دوه ډوله ا صلاح شوی غنم د تجربوی مرا حلو څخه وروسته ددارالامان په قارم کینی د کابل بزگرانو ته وویشل شوه. چه پدی تو گه د غنمو دپروژ ی چاری په داسی وخت کینی شروع شوی چه د غنمو ا صلاح شوی تخم یو ا اندازه یولزی د ننگر هار، هلمند او د کابل په ولا یو کینی موجود وو. او په هندی تو گه د کیمیاوی سری استعمال هم د اصلاح شوی تخم په شان عمومیت نه درلود اما د کر هنی او او بو لکو لو وزارت موفق شو چه په لږ موده کینی د ضرورت وږ کیمیاوی سره او د غنمو ا صلاح شوی تخم د ننه په مملکت کینی زیات او بزگرانو ته یی وویشی.

په ۱۳۴۷ کال کینی نو موهی وزارت موفق شو چه تر یو ملیون منو زیات د غنمو ا صلاح شوی تخم بزگرانو ته وویشی. او همدارنگه د ۱۳۴۸ کال د احصائی له مخی چه د غنمو د څلورم کالنی سیمینار سره مصادفه وه په اندازه د څلور، او یا

هنه وخت چه دگر هنی او اوپوگولوووزیر خپله بیانیه ایراد وی

د افغانستان کالسنی

شوی تخم او کیمیاوی سری په استعمال او د کرلو دفنی لارو په اثر د حاصلاتو ټول زیاتوالی اوتوزرو تنوته رسېږي .

هغه ساحه چه دغزنسې په ولایت کی اصلاح شوی غنم پکی کرل کیږی یوزر هکتاره مخکه ده او په مجموعی ډول ۶۷۶۳ ټنه اصلاح شوی غنم په کی ویشل شویدی . او ۱۰۱ ټنه کیمیاوی سره هم بزگروته ویشل شویده چه په نتیجه کی په دغه ولایت کی دغنمو د پروژی د تطبیق په اثر دوه لکه او پنځه ویشته زره منه زیاتوالی راغلی دی .

په یوه هکتاره ځمکه کښی د کروند گرو په ځمکو د نمایش قطعو زیاتحاصل دوهزره څلور سوه او پنځلس کیلو او منځنی حاصل یوزرو اته سوه شپږ څلو یښت کیلو او ټیټه حاصل یی یوزرو څلور سوه او دوولس کیلو تخمین شوی دی .

د اروزگان په ولایت کښی د زراعتی ځمکو ټوله ساحه اته سوه جریبه دغنمو د کرلو ټوله ساحه دوه سوه او پنځوس زرو جریبه او د هغی ځمکی ساحه چه اصلاح شوی غنم پکښی کرل کیږی دوه زره شپږ سوه او پنځه شپيته جریبه ځمکی ته رسېږی .

د کیمیاوی سروله جملی څخه د یوریا ۴۳۱۰۱ کیلو او د ډای امونیم فاسفیت ۴۱۱۶۶ کیلو سره ویشله شوی ده او دغه راز د اصلاح شوو غنمو د تخمونو په لږ کښی ۱۵۷۵۳ کیلو گرامه اصلاح شوی غنم کروند گروته ویشل شوی دی .

د غوراتو د ولایاتو د اجرا آتو د راپور له مخی د آبی غنمو د کرلو ټوله ساحه ۲۲۰۰۰ جریبه او د للمی غنمو د کرلو ټوله ساحه څلور سوه پنځلس زره جریبه ځمکو ته رسېږی چه د هغو ځمکو له جملی څخه د اصلاح شوو غنمو د کرلو د ځمکی ساحه اته سوه او دوه پنځوس جریبه ځمکه ده . د هغو نمایشی ټوټو دیو جریب ځمکی لور حاصل چه د کروند گرو پخپلو ځمکو کښی لاس ته راغلی دی پنځه دیرش منه او منځنی حاصل یی پنځه ویشته منه او ټیټه حاصل یی شل منه غنم تثمیت شوی دی . په عموسی ډول سره د کیمیاوی سرو دوشلو په لږ کی د یوریا یوزرو دری منه

اتیا جریبه مخکه ده د یوه جریب یو زرو شپږ سوه او پنځه څلو یښت کیلو دی او د حاصل منځنی اندازه ۸۷۳ کیلو او لږ اندازه یی ۳۲۲ کیلو ده چه په خپله دبزگرو په مخکه کی یی نتیجه و ر کړیده . همدغه راز د پروان په ولایت کی د غنمو د کښت ټوله ساحه شل زره هکتاره مخکه ده چه له هغی جملی څخه په شپږ زره هکتاره مخکه کی اصلاح شوی غنم کرل شویدی .

د نمایشی ټوټو شمیر یو سلو اتیا جریبه ټوټی دی چه د یوه جریب حاصل زیاته اندازه یی ۹۸۵ کیلو منځنی اندازه یی ۷۹۳ کیلو او ټیټه اندازه یی ۶۰۲ کیلو ده چه دبزگرو په مخکو کښی کرل شویدی . په دغه ولایت کی ۳۶ ټنه اصلاح شوی غنم او ۱۵۰۲ ټنه کیمیاوی سره هم بزگروته ویشل شویدی . چه له هغی جملی څخه په سلو کی شپيته کیمیاوی سره د غسنمود کښت له پاره ټاکل شوی ده چه په دغه ولایت کی د غنمو د پروژی له تطبیق څخه په حاصلاتو کی ۲۸۴۲ تنه زیاتوالی راغلی دی .

د کاپیسا په ولایت کی د اصلاح شوو یو غنمو د کښت ساحه څلو زره شپږ سوه او اته هکتاره مخکه ده چه په دغه ولایت کی ۵۹ ټنه اصلاح شوی غنم او ۷۹۲ ټنه کیمیاوی سره ویشل شویده او حاصل یی نږه زره یو سلو اته ویشته ټنه زیات شویدی .

د وردگو په ولایت کی د غنمو د کښت ټوله ساحه ۱۰۵۹۸۸ جریبه مخکه ده چه د هغی جملی څخه په ۳۵۳۲۹ جریبه مخکه کی اصلاح شوی غنم کرل شویدی .

د بزگرو په مخکو کی د نمایشی ټوټو د یوه جریب د حاصل زیاته اندازه ۱۲۴۶ منځنی اندازه نی ۱۹۳۱ کیلو او ټیټه اندازه یی ۷۷۰ کیلو اټکل شویدی .

په دغه ولایت کی یو لکو پنځه شپيته زره کیلو یوریا سره او دوه ویشترزه اته سوه او اته څلو یښت کیلو ډای امونیم فاسفیت سره ویشل شویده او ددغه ولایت بزگروته او په یازره پنځه سوه او یو څلو یښت کیلو اصلاح شوی غنم ویشل شویدی او د اصلاح

د غنمو کلتی سیمینار

دپاره تصمیو نه و نیول شول . همدارنگه دکر نی داصلاح شوو تخمو نو خالصی ساتنی او د کنترول او د هغه داستعمال لاری چاری باندی خبری وشوی . دغه راز دانفرادی موسسو او خلکو په واسطه دکیمیای سرود ویشلو او دهغه دامکاناتو د موضوع په باب هم بحث او خبری وشوی .

دغنمو د پنځم سیمینار دو شنبی دسنپلی په ۱۶ دورخی دغرمی څخه په دمخه او وروسته غونډو کی د غنمو د پروژی د ۴۹ - او ۵۰ کلو د کمپاین د خط مشی او پروگرام دطر حه کولو او داصلاح شوو غنمو دتکثیر د موافقت لیک په منظور چه د کروندگرو او د کرنی او اوبو لگولو د وزارت ترمنځ جوړ شوی و بحث او خبری وشوی .

دسیمینار دغرمی څخه په وروسته غونډه کی چه مشری یی دکر نی او اوبولگولو د وزارت د معین دکتور محمد احسان رفیق په غاړه وه دسیمینار دتیرو ورځو دغونډو په نتیجه غور وشو چه ددغی ارز یابیه او غور په سر کی د غنمو د پروژی د ۴۹ - او ۵۰ کلو د کمپاین دپروگرام د طرحی کولو د پاره د معینی تک لاری دپا کلو په باب دورستنی تصمی دنیولو موضوع وه .

دنگ لاری د پاکلو څخه منظور چه دکر نی او اوبولگولو دکیمیای سرور او اصلاح شوو تخمو نو د مدیرانو او داخلي او خارجي متخصصینو د څو کلتو تحقیقا تو په استناد تر سره کیری .

دسیمینار دنو موړی ورځی د غرمی څخه دمخه غونډه کی چه مشری یی دکر نی او اوبولگولو د وزارت دتکثیر او ترویج د رئیس ښاغلی عبدالغفور په غاړه وه داصلاح شوو غنمو د تکثیر د موافقت لیک پرموضوع چه دکر نی او اوبو لگولو د وزارت او د غنمو دتکثیر ونکو کروندگروترمنځ جوړه شوی وه بحث او خبری وشوی .

دغه راز دهغه وزارت دسرو او تخمو نو لوی مدیر ښاغلی رسول کو هستا نی د بزگرو د پاره د اصلاح شوو غنمو دزیات تکثیر او دولایتو نو د ترویج دمامورینود لاریښوونی او مرستی په باب بزگرو ته توضیحات ورکړل .

او اوبو لگو نو د وزارت دترویج لوی مدیر ښاغلی عبدالصیر محسنی دترو یجی پروگرام دیوه کال اجراتو رپوت دسیمینار غږیوته ولوست او زیاته یی کړه چه دکر هنی د ترویجی پروگرام مقصد دکر هنی له فنی لارو او میتودونو او کیمیای سری او اصلاح شوی تخم له استعمال سره دهیواد دپو لو بزگر و آشنا کول دی .

دغه مقصد ته درسید و له پاره تراوسینو شرطونو لاندی دپسره ښه لار د بزگرو په مخکو کینی دنمو نوی ټوټو تا سیس دی دغه لار د بزگرو د ذهنو نو په راگر څلو لو کینی دیره اغیزه کوی .

نوموړی دترویج دمامورینو لوی والی یادکړی او ویی ویل چه ددغه پروگرام د پرمخ بیولو له پاره په لوړو علمی سوپو زیات شمیر مامورینو ته ضرورت شته چه دکر هنی او اوبولگولو دوزارت په انکشافی هدفونو بزگران پوه کړی او د بزگرو اود کر هنی او اوبولگولو دوزارت ترمنځ د ټینگی رابطی په پیدا کولو کینی رشتیا نی خدمتونه وکړی دغنمو کلتی پنځم سیمینار دسنپلی په ۱۵ غونډه کینی د زراعتی پرابلمو نو او کیمیای سرود استعمال سره د کروندگرو د آشنا کولو موضوع وه .

دغه غونډه چه د سرو او تخمو نو دلوی مدیر ښاغلی محمد رسول په مشری جوړه شوی وه په ولایتو نو کینی دکیمیای سرود پرابلم په باب په مشخص ډول سره بحث او خبری وشوی چه په دی باب دولایتونو دکر نی متصدیانو دغونډی گډون کوونکو غړو ته خپلی نظر یی څرگندی کړی او د راتلونکو پروگرامو نو په برخه کینی یی د مشکلاتو د حل دپاره یولی پیشنهادونه ښکاره کړل .

دغه راز دکیمیای سرود استعمال او دهغه دگڼی سره دکر وندگرو د آشنا کولو په باب خبری وشوی او په نتیجه کینی فیصله وشوه چه دترویجی پروگرامو نو په واسطه دی دکیمیای سری په استعمال او د هغه دگڼی سره دی د بزگرو په خبرو لوکی کلك اقدام وشي .

دغه راز کروندگرو ته دکیمیای سرود ویشلو په برخه کینی داسانتیاو دپرابرولو

د افغانستان کالني

د سيمينار ر ياست د کر هني او اوبولگولو د وزارت د تکثير او تر و يچ رئيس ښاغلي عبدالغفور په غاړه در لود .

د غنمو د پنځم کالني سيمينار د سنبلې په لسمه غونډه کښي چه د گلزار په تربيو مرکز کښي جوړه شوي وه د شما لي ا و جنوب لو يد يخو سيمو او د هلمند ا و ارغنداو د پروزي ر پوت چه د اصلاح شو يو غنمو تحقيقي ، تر ويجي او تکثيري مسئلي او دکيمياري سري و يشل او ا استعمال او د نو موږ و سيمو مر بو ط د ۴۸ - ۴۹ کلو د کمپاين نتيجه پکښي شاملي وي اود غنمو د پروزي نوري مر بو طي موضوعگاني د سيمينار د غي يو له خوا تر غور لاندې ونيو لي شوي .

د غه غونډه چه د بغلان د کر هني ا و اوبو لگو لو د لوي مدير ښاغلي جلال الدين شمسي په مشري شوي وه د نو موږو پروزي د شاملو ولايتو دکر هني او ابو لگو لو مديرانو گپون کړي و .

د غونډي شا ملا نو په نو موږ و سيمو کښي د غنمو د پروزي درا تلو نكي پرو گرام د جوړولو او مشکلا تو د حل په باره کښي يو لې نظر يي او پيشنها دو نه د سيمينار غي يو ته وپا ندي کړل چه له هغې جملې څخه د فني پرسو نل لږ والي په د غسو ولا يتو کښي عمومي او ستر مشکل و چه دغه مو ضوع د سيمينار په را تلو نکسو غونډو کښي په مشخص ډول تر غسو ر لاندې و نيول شوه .

د غنمو د کالني پنځم سيمينار د سنبلې په ۱۱ غونډه کي چه د تحقيقا تو د لوي مديرانو ۴۸۵ - او ۴۹ کلو د کمپا يـنـد شوي وه د کابل ، لوگر ، پروان ، کا پيسا ، وردگو ، غزني ، غور اتو ، با ميا نو ، اروزگان دولاي تو د کر هني او او بو لگولو مديرانو د ۴۸ - او ۴۹ کلو د کوايـنـد اجرا آتو ر بو ټونه و پا ندي کړل .

د ۴۸ - او ۴۹ کلو د کمپاين د احصائيو له مخي دکابل په ولا يت کي د ۶۲۰۰۰ جريبه مخکي له جملې څخه ۳۱۰۰۰ جريبه مخکه د اصلاح شويو غنمو د کر لو له باره ټاکل شويده . ددو و سو و نما يشي ټوټو او ۱۲ تجربوي ټوټو زيات حاصل چه يوسلو

دکتور محمد احسانه ر فيق په منځني ختيځ کښي د اصلاح شويو غنمو د حاصلاتو او په افغا نستان کښي د غنمو د پروزي دمهدف او اهميت په باب د زيا تو توضيحا تو له و ر کو لونه وروسته وويل هيله لرم چه ددغه سيمينار په غونډو کښي له هغو نتيجو څخه چه د څلورم سيمينار د دتثيبت شويو هد فونو له اريزا بي او مطالعو څخه لاس ته را غلي دي د هغو په ر پا کښي په دي قادر شو چه په واقعي سنجش سره د ۴۹ - او ۵۰ کلو د کمپاين د هد فونو د غنمو د توليد د پروزي له مخي بنسټ کښير دو .

د غنمو د کالني سيمينار د پرانيستلو په مراسمو کښي د ننگر هار د ناوي د پروزي رئيس دکتور کشاورز دولسي جر گسي د کر هني د چارو د جر گه گي رئيس وکيل کمال الدين اسحق زي ، په ولسي جرگه کښي د نهر شاهي وکيل ښاغلي شاه محمد دامريکي د بين المللي انکشاف داداري آمر اوځيني خارجي متخصصان حاضر وو .

د غنمو د سيمينار په غونډه کښي د غنمو د پروزي داچرا آ تو ر پوت داته څلو يښت او نه څلو يښت کلو د کمپاين نتيجه او په ارقامو او امدادونو متکي ددغي پروزي دانکشافني فعاليتو دپس مختک صورت د ختيځو لو يد يخو او شمال ختيځو زراعتي سيمو د مرستيا لانو او د هرات ، ننگرهار ، لغمان ، کنړنو ، کند هار ، فراه ، بادغيس ، بغلان ، کندز ، تخار او بدخشان دولا يتو دکر هني او او بو لگو لو د مديرانو له خوا وپاندي شول .

د سيمينار گپون کو و نکو د دغي پروزي داچرا آتو له اوريدلونه وروسته پيشيني شوي پلانونه تر تحليل او غور لاندې و نيول .

په دغه سيمينار کښي د ولا يتو د کر هني او او بو لگو لو د مديرانو ټولو، د غنمو د پروزي دراتلونکي پروگرام د ښه کيدو په باره کښي خپلي نظريي او پيشنهادونه څر گند کړل .

همدغه راز د سيمينار غي يو د ۴۹ - اود ۵۰ کلو د کمپاين د پروگرام د طرحي او ترتيب په باره کښي خپري ا تري و کړي .

د غنمو کلني سيمينار

په راز راز نباتاتو پلاندی تحقیقات شوی دی ترڅوچه دهغه نبات ډیرینه جنس چه حاصل ورکولو د قدرت له حیثه دهری سیمی د اقلیمی او محیطی شرایطو سره سمون ولری پیداشی .

پیا د اگرور نومی مشاور ښاغلی داکتر رایس دپوی وینا په ترڅ کښ په تول افغانستان کی د آبی اصلاح شوو غنمو همناسپه کښت لاری توضیح کړه او بیانی په جرو لایت کش د سری د مناسبی اندازهی استعمال بیان کړ ده وویل چه دغه سپارښتونه د هغو دری کلنو تحقیقا تو نتیجه ده چه په ټول هیوادو کښی شویدی .

پیا د کرهڼی د پوهنځی استاد ښاغلی سنزی د هغو پنځه کلنو تحقیقات نتیجه په باره کی چه دکرهڼی مودرنوماشین آلاتو او د کرهڼی د مروجه آلاتو او وسایلو د استعمال په اثر په مقایسوی ډول دکرهڼی په پوهنځی کښ شویدی د سیمینار گپون کروونکو ته توضیحات ور کړل .

د زراعتی کوپراتیفونو او کریدت دپروزی امر ښاغلی عبدالله نیک د کرهڼی دتولیداتو په زیاتو لوکی چه د بزگر وداقتصادی او اجتماعی شرطونو د بدلون سبب گڼی دکرهڼی د کوپراتیفو رول بیان کړ او په هیواد کښی د کرهڼی د کوپراتیفونو او کریدت د پروزی فعالیتونه گتور ویلل .

د کرهڼی د کوپراتیفونو او کریدت پروگرام چه د کرهڼی او اوبولگولو دوزارت د تکثیر او ترویج د ریاست په چوکات کی دنری دکرهڼی او خورا کی شیا نو دموسی او سویدن د حکومت په مالی او تخنیکسی مرسته ئی دوه کاله پخوا په کار پیل کړیدی او له پلان سره سم لږ تر لږه څلور کاله نور به هم دوام وکړی .

همدغه راز په دی غونډه کښ د نهری دکرهڼی او خوراکی شیانو دموسی دخاوری پیژندلو متخصص دکتور تمبولی دکرهڼی دځمکو د تقوی په به پاره کی وینا وکړه اود افغانستان په ولایتو کښی د کیمیا وی سری دیلی بیلی اندازهی استعمال پی چه دڅسو کالو د تحقیقات له مخی د حاصلاتو د زیاتوالی سبب کپزی څرگند کړ .

همدغه راز په دی غونډه کښی د کرهڼی

او دډ ای امونیم فاسفیت یوزرو څلورسوه او اوه ویشت منه سره ویشله شوی ده . په دغه ولایت کښی څلو زره دوه سوه او دوه شپيته منه اصلاح شوی غنم کښونند گروته ویشل شوی دی .

دبامیانو په ولایت کښ د غنمو د کرنی توله ساحه ۹۴۵۳۷ جریبه او د ځمکی هغه ساحه چه د اصلاح شوو غنمو د کرنی لاندی ده ۲۲۲۱۴ جریبه ځمکه ده .

په یو جریب ځمکه کښی دنمایشی ټولو لوږ حاصل ۸۷۵ کیلو منځنی حاصل سی ۴۹۲ کیلو اوتیمت حاصل پی ۲۲۸ کیلو گرامه دی کښونند گروته د ویشل شوو کیمیاوی سرو توله اندازه ۴۷۵۲۲ کیلو گرامه سره او د ویشل شوو اصلاح شوی غنمو توله اندازه ۶۱۹۷۸ کیلو گرامه ده .

همدا رنگه په دی غونډه کی شاملینو د مسئولو مراجعو په واسطه د کریدتو نود ورکولو له لاری د بزگرو د مالی بنسنت د تقوی موضوع مهله وگڼله او خپلی زیاتی خبری پی راتلونکی غونم وته وځنولسی .

په دغی غونډه کښ د امریکی دبین المللی پراختیا اداری مشاور ښاغلی غلام دستگیر په افغانستان کی د غنمو د پروزی اود هغو اصلاح شوو تخمو په باب چه دخوکلونو راهیسی تر لاس لاندی نیول شوی دی مفصله وینا وکړه .

د غنمو د پنځم سیمینار د سنبلی په ۱۲ غونډه کښ چه دهیلمند او ارغنداو دانگشافی پروزی د تحقیقاتو د لوی مدیر ښاغلی پاینده محمد په ریاست شوی وه وویل شو چه نن نباتی تحقیقات چه په تول هیواد کی جریان لری د هیواد دسیا ورځی دکرهڼی د انکشاف هسته تشکیلوی .

په ابتدا کښی د کرهڼی او اوبو لگو لو د وزارت د تحقیقاتو لوی مدیر ښاغلی محمد عارف نور دیوی وینا په ترڅ کښی د هیواد د کرهڼی په انکشاف کی د نباتی تحقیقاتو رول قناعت بښونکی وگڼل او وی ویل کوم نباتی تحقیقات چه نن په سیمه ایز استیشن اوفرعی استیشن کښی په ټول هیواد کښی جاری دی د هیواد دسیا ورځی د کرهڼی هسته تشکیلوی .

ده زیاته کړه چه تر مختلفو شرایطو لاندی

د افغانستان کالسی

سرو د اندازی داستعمال او داصلاح شوو غنمو د مختلفو ډولو نو او جنسو نودتثبیت په باب دسیمینار غونډی دشا میلینو له

خوا غور او نظر یی خړگندی شوی .
همدغه راز دغنمو دپروژی دکمپا ین د فعالیت د پروگرامونو طرحه کول اوترتیبول دزراعتی پنځه کلن پلان د پیشبینی شوو هدفونو په شاو خواکی بحث داصلاح شوو غنمو او سرود ویشلو داندازی ټاکل او تثبیت او داسی نورو د غنمو د پنځم سیمینار دنو موړی ورځی دغونډی دڅېړو موضوعگانی وی .

په لومړنی غونډه کی د غنمو د زراعتی دریم پنځه کلن پلان دپیشبینی شوو هدفونو په شاو خوا کبسی خبری وشوی او وروسته د ۴۹ او ۵۰ کلو د کمپا ین غنمو د پروژی دچارو د پروگرام د مشخصو هدفونو

په باب په جلاوول سره غور وشو .
دغه سیمینار چه تقریباً لس ورځسی دوام در لود دستبلای په اولسمه پای ته ورسید .

ده وویل چه د غنمو د حاصلاتو زیاتیدل چه دکرنی او اوبولگولو د وزارت د فنی مامورینو د لار ښوونی او همکار یو په اثر د بزگرو په برخه شوی دی هغوی یی داصلاح شوو غنمو د کرنی دپاره ترټولو

زیات تشویق کړی دی .
دکرنی او اوبولگولو وزارت داصلاح شوو غنمو دپرا پروولو له لاری دبزگرو د اړتیاو دلیری کولو دپاره دغه موافقت لیک په باب یولی اسانتیا وی منځ ته راوستلی دی چه دغه په اساس داصلاح شوو غنمو د تکثیر او تطبیقو لو په پروگرام کی اسانتیا منځ ته راغلی ده .

۴۹ - او ۵۰ کلو د کمپا ین د چارو د پروگرام دټاکلو او ترتیبولو په برخه کی دکرنی او اوبولگولو دوزارت دتر ویج دسرو او تخمونی او تحقیقاً تولوی مدیر یتونه دی خپلی نظر یی او پیشنهادونه

غونډی ته وړاندی کړی .
دغه راز دکیمیا وی سرو او د اصلاح شوو غنمو دویشلو د اندازی دټا کلو او تثبیت دنما یشی او تجربوی ټوټو دشمیرد

هشتمین سیمینار بین‌المللی آبیاری

منطقه ای برای شرق نزدیک و جنوب آسیا قبل از ظهر ۲۸ سنبله ۱۳۴۹ تو وسط بناغلی عبد الحکیم و زیر زراعت و آبیاری در تالار صحت عامه افتتاح گردید .

نخستین مرتبه است که این سیمینار در کابل دایر گردید و در آن چهل نماینده کشورهای شرق نزدیک و جنوب آسیا بشمول نماینده موسسه خورا که وزراعت جهان اشتراک داشتند .

هشتمین سیمینار آبیاری منطقه‌ای برای شرق نزدیک و جنوب آسیا که از طرف حکومت افغانستان به همکاری اداره انکشاف بین‌المللی ایالات متحده آمریکا در کابل دایر گردید نخستین بار در سال ۱۹۵۶ در شهر ازبیر ترکیه دایر شده بود .

بناغلی عبد الحکیم و زیر زراعت و آبیاری در بیانیه افتتاحیه شان متذکر گردیدند زراعت ستون فقرات اقتصادی کشور مارا تشکیل کرده و تولیدات زراعتی قسمت اعظم صادرات مارا احتوا مینماید که این خود یک منبع برای حصول اسعار خارجی میباشد .

بناغلی عبد الحکیم و زیر زراعت و آبیاری علاوه کردند در حدود هفتاد و دو فیصد عایدات ملی کشور از تولیدات زراعتی بدست می‌آید زمینهای زراعتی کشور که همه ساله تحت زرع گرفته میشود به دوازده میلیون ایکر بالغ میگردد . و پیش از نیم میلیون زمین زراعتی همه ساله نسبت عدم آب کافی در مناطقی که از نگاه آبیاری سر و می‌گردیده از زراعت باز می‌ماند .

وزیر زراعت و آبیاری مجموع زمینهای رقیبه افغانستان را چنین وانمود کردند مناطق کوهستانی و دشتها ۱۱۵ میلیون ایکر ، زمین قابل زراعت و آبیاری ۲۷۷۵ میلیون ایکر ، زمین تحت آبیاری

۲۵ و ۱۰ میلیون ایکر ، چراگاه ۸ میلیون ایکر بوده و جنگلها ۵۰ میلیون ایکر زمین را احتوا میکنند . از قام متذکره نشان میدهند که یکمقدار زیاد زمینهای قابل زرع در کشور نسبت به سیستم غیر منکشف آبیاری از زرع باز مانده است . وی گفت بمنظور از دیاد مقدار مواد غذایی و تهیه غذای کافی برای نسلهای آینده ما به طرق اصلاح شده زراعتی نیاز مندیم که این امر متکی به سیستم آبیاری صحیح و استفاده معقول از آن میباشد .

همچنین انجنیر جمعه محمد محمدی رئیس آبیاری و سروی آب و وزارت زراعت و آبیاری که در عین زمان ریاست هیئت افغانستان در سیمینار بعهده داشتند و بناغلی بارتلت هاروی آمر اداره انکشاف بین‌المللی آمریکا در کابل و بناغلی بی شوپ مشاور فنی سیمینار پیرامون اهمیت پروژه های آبیاری در قسمت از دیاد حاصلات زراعتی بیانیه ای ایراد کردند .

در مراسم افتتاح سیمینار بعضی از اعضای کابینه ، روسای و ما مورین وزارت زراعت و آبیاری عده از سفرای دول عضو سیمینار اشتراک کرده بودند .

در جلسه سیمینار بین‌المللی منطقوی آبیاری برای شرق نزدیک و جنوب شرق آسیا که روز ۲۹ سنبله ۱۳۴۹ در تالار موسسه صحت عامه برپا شد انجنیر جمعه محمد محمدی رئیس آبیاری و سروی آب و وزارت زراعت و آبیاری که بحدیث رئیس کمیته اجرایی سیمینار انتخاب گردیده بودند نمایندگان بعضی از مساعی عضو سیمینار را پوری را راجع به پیشرفت هائیکه در ساحه آبیاری در طول دو سال گذشته نصیب شان گردیده است در مجلس قرائت کردند .

همچنان در جلسه بعد از ظهر روز ۲۹ سنبله ۴۹ کمیته اجرایی که در آن روسای هیئت های شاخص سیمینار

د افغانستان کالسی

گرددیده بود نظریات و تو صیه های که از طرف کمیته های پنجانگانه طرح گردیده بود به مجلس قرائت گردید. پیشنهاد ها حاوی مطالبی بود که باید یک مو سسه و سکر تر یت دایمی در داخل حوزه ها در یکی از ممالکی که دران سیمینار آ یند ه ترتیب میشود تشکیل گردد.

همچنان باید مو سسه (ا، ای، دی) بهمکاری های درین زمینه ادا مه بد هند درین سیمینار برای کنفرانس آ یفده پیشنهاد گردید تا مضا مین و مطالب روی ا یس مو ضوعات و فرو عات آن ترتیب گردد. تعلیم و تربیه ما مورین هنی آ بیاری به شمول د ها قین اداره و تنظیم مزارع از نگاه آ بیاری مو سسات آ بیاری و رابطه آن با مزارع تحقیق راجع به آ بیاری و مسایل مشوره خاك و سیستم های آ بیاری و زرا کشی.

د کتور محمد احسان ر فیق معین وزارت زراعت و آبیاری در بیانیه که به مناسبت ختم سیمینار ایراد کرده گفت: در حالیکه هشتمین سیمینار آ بیاری در افغانستان جریان داشت نمایندگان کشور عضو، دو کشور عضو وابسته، ه کشور مشاهد و هشت مو سسه بین المللی در د همین کنفرانس منطقه یی حوزه شرق نزدیک و شرق میانه مو سسه خوراکه و زراعت جهان منقده اسلام آباد به مسایل آبیاری حق قدامت داده و در خلال جلسات مختلفه روی این مو ضوع به صورت مشخص و با اهمیت بحث بعمل آمد.

وی گفت در کنفرانس در پهلوی سایر تصامیم تجویز گردید تا موسسه خورا که وزراعت جهان و پروگرام انکشافی ملل متحد توام در باره استفاده بیشتر از آب و خاك از طریق پلان منطقه یی تحقیقات لازمه در زمینه بعمل آورده و به عمالک عضو بین حوزه کمک نماید.

در ختم جلسات اعضای هیئات های ایرانی، هندی و ا، ای، دی و بنا علی بشیر مشاور تخنیک سیمینار از حسن تنظیم و ترتیب سیمینار کابل اظهار امتنان نمودند.

میباشند تشکیل گردیده و انجنیر جمعه محمدی رئیس هیئات افغانی به حیث رئیس کمیته اجرائی برای جلسه انتخاب گردیده بود. وظیفه رئیس کمیته اجرائی تقدیم راپور و تصمیمات کمیته اجرائی در جلسه سیمینار بود.

تخنیک اداره و تنظیم زمینهای زراعتی سیستم آبیاری عصری از مو ضوعات بود که در جلسه قبل از ظهر ۳۰ سنبله ۴۹ سیمینار بین المللی آبیاری که بریاست بنا علی منظور قریشی رئیس هیئت دایر گردیده بود مطرح بحث قرار گرفت. در این جلسه بنا علی ریگی عضو هیئت هند، بنا علی اوز کیول رئیس هیئت ترکی و داکتر شاپور حاج رسولیها عضو هیئت ایران مو ضوعات تخنیک در مورد اداره و تنظیم زمین های زراعتی و نتایج تطبیقات پروژه های زراعتی و آبیاری شانرا به مجلس تشریح کردند که در ختم راپور ها سوالاتی بمنظور توضیح بیشتر و ارائه مطالب پیرامون رفع مشکلات و سیستم تطبیق و بهره برداری پروژه ها از طرف اعضای سیمینار طرح میگردد و در زمینه نماینده ها جواب میدادند.

در جلسه بعد از ظهر اعضای سیمینار که به کمیته های تعلیم و تربیه آبیاری اداره مزارع از نظر عملیات آبیاری موسسات آبیاری و رابطه آن با زراعت تحقیقات در باره فعالیت های آبیاری و مو ضوعات مربوط بخاك شناسی و سیستم های آبیاری و زراعت قبلا تقسیم گردیده بودند و مو ضوعات مشخص بحث و مذاکره کردند.

هشتمین سیمینار بین المللی آبیاری حوزه های شرق نزدیک و جنوب آسیا که به تاریخ ۲۸ سنبله در کابل دایر گردیده بود بتاریخ ۸ میزان ۱۳۴۹ خاتمه یافت. در آخرین جلسه سیمینار که به ریاست انجنیر جمعه محمدی رئیس آبیاری و سوری آب وزارت زراعت و آبیاری در قلاتار کنفرانس های مو سسه صحت عامه دایر

اجتماع ممالک اسلامی در جده و کراچی

و حمایت بلاشرط را برای مقاومت فلسطین مطالبه کند .

بیانات ملک فیصل مورد پستی بانی اکثر نمایندگان مجلس مخصوصا نمایندگان مجلس مخصوصا نمایندگان کشورهای عربی واقع شد .

نماینده پاکستان انرا يك بیانیه واضح بینانه خواند و نواب شیر علی خان وزیر اطلاعات پاکستان و رئیس هیات آنکشور گفت ما کاملا متیقن هستیم که فیصله های مثبتی در نتیجه این کنفرانس بعمل خواهد آمد . حسان خالد نماینده یاسر عرفات زعمیم جنبش آزادی فلسطین گفت : ما کاملا از بیانات ملک فیصل پستی بانی میکنیم . موصوف علاوه کرد هرگاه مسأله تقویه جنبش آزادی فلسطین درین کنفرانس بمیان آید بدیهی است که ما از دنیا ی اسلام واعراب ممنون خواهیم شد .

هیئت افغانی که تحت ریاست پوهندوی عبدالستار سیرت وزیر عدلیه به نمایندگی از کشور عزیز ما افغانستان درین اجتماع اشتراک ورزیده بودند نظریات حکومت افغانستان را در نخستین جلسه کنفرانس بیان نمودند .

اعضای هیئت افغانی درین اجتماع عبارت بودند از : دکتور روان فرهادی مدیر عمومی سیاسی وزارت امور خارجه (اکنون معین سیاسی آوزارت) شبا غلسی امان الله حسرت معاون و شباغلی محمدانور انورزی اعضای مدیریت روابط بین المللی و بملل متحد وزارت امور خارجه همچنان شباغلی سید تاج الدین سفیر کبیرافغانی در جده شامل این هیئت بودند .

بتاسی از فیصله کنفرانس وزرا ی خارجه کشور های اسلامی در رباط (۲۵ سپتمبر ۱۹۶۹) کنفرانسی به اشتراک وزرا ی خارجه ممالک اسلامی بتاریخ ۳ حمل ۴۹ در جده دایر گردید تا با امکانات موجوده راه حل بحران شرق میانه جستجو شود و درین زمینه مساعی مشترک دول اسلامی کاری از پیش برد .

این اجتماع که سه روز ادامه داشت در ان کشور های آتی اشتراک نموده بودند: افغانستان الجزایر ، گینی ، اندونیزیا ، ایران ، اردن ، لبنان ، لیبیا ، مالیزیا ، موریتانیا ، المغرب ، نیوز ، پاکستان ، عربستان سعودی ، سنیگال ، صومال ، سودان ، تونس ، ترکیه ، جمهوریت عربی متحد ، جمهوریت عربیه یمن .

بأثر موافقه نمایندگان کنفرانس هیات های کامرون ، گمبیا ، جامعه عرب و موسسه آزادی فلسطین بحیث مشاهد درین اجتماع اشتراک نموده بودند .

کنفرانس سید عمر سقاف وزیر دولت برای امور خارجه عربستان سعودی رابحیث رئیس انتخاب کردند .

نماینده سنیگال بحیث راپور ترونماینده صومال بحیث منشی مجلس انتخاب شدند . نمایندگان بیست و سه کشور اسلامی شام ۳ حمل ۴۹ مذاکرات خود را در قصر الحمرا بطور سری آغاز کردند . اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی کنفرانس را افتتاح نموده سعی ورزید لحن کنفرانس را طوری تثبیت کند که قسمت عمده آن برای انداختن مساعی اعظمی برای آزادی مناطق متصرفه و اماکن مقدسه باشد

متن بیانیه بناغلی سیرت رئیس هیئت افغانی در کنفرانس چده :

خدای پاک را سپاسگذارم موقع میبایم درین کنفرانس وزرا ی کشور های اسلامی که به اثر هدایت کنفرانس سران کشورهای اسلامی منقده رباط صورت میگيرد از حکومت خویش نمایندگی نمایم .

یقین دارم این اجتماع که مطابق اقتضای لزوم مشاورت بین مسلمانان تشکیل شده است در سلسله اجتماعات کشور های اسلامی مقام مهم خواهد داشت .

نخستین مقصد انعقاد این کنفرانس مطالعه اوضاع در روشنی فیصله ۲۵ سپتمبر ۱۹۶۹ کشور های اسلامی در رباط می باشد .

تاسف اتم انگیزی که ملل مسلمان دران زمان اظهار کرده بودند اکنون عمیق تراست ازان زمان تاکنون اسرائیل در سیاست تجاوز و تعرض خویش توسعه و تشدد مزید آورده پیوسته کشور های عرب را بشمول مردمان حلگی در پیرامون خود محل ستمگری قرار میدهد . با مرور ایام و ساعات به ثبوت میرسد که هر گونه تسامح و تفاهم و هر گونه توقع اعتماد آمیز که از طرف بعضی ملل غیر اسلامی در مورد خط مشی اسرائیل در جون ۱۹۶۷ و حتی تا امروز موجود بوده است نه تنها بیهوده بلکه سبب جری شدن بیشتر و بیشتر حصر اسرائیل در راه در هم شکنستن بنیان صلح جهان گردیده است . اسرائیل فیصله ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ را که از طرف اکثریت تمام ملل جهان مدار راه حل موضوع شرق نزدیک شناخته میشود اعتبار عملی نمیدهد و میخواهد بااستخدام غلبه نظمی خود شرایط خود را از راه استعمال قوه تحمیل نماید .

در حالیکه تخلیه کامل ان اراضی عرب که اسرائیل تجاوز کارانه در سال ۱۹۶۷ اشغال کرده است بشمول قدس شریف شرط اساسی و قاطع اعاده صلح و خاتمه دادن به این حالت اضطرار آمیز تشخیص شده است واضح است که اسرائیل میخواهد آنچه را خود بنام صلح تشخیص کرده یعنی پاکفناشتن بر حقوق مسلم مردمان عرب برای شان تحمیل کند .

در اخیر اعلامیه رباط کشور های اسلامی

بشمول کشور های عربی اظهار داشته اند که صلح میخواهند مگر صلحیکه از روی شرافت و عدالت باشد و اسرائیل می خواهد صلحی را تحمیل کند که در حقیقت فلاکتی باشد منافی صلح عادلانه و با شرفانه از اینجاست که مردمان مسلمان جهان پشتبیا نی کامل خود را از حقوق مشروع عرب اظهار و جهاد ایشانرا در راه اعاده حقوق غصب شده ایشان کاملاً تاکید میکند . هدف دیگر این اجتماع چنانکه در فیصله نامه رباط ذکر شده مطالعه و اتخاذ ترتیبات برای تاسیس یک دارالانشایی کشور های اسلامی است تا مردم مسلمان جهان برای تقویت علائق و همکاری فرهنگی و تقویت روابط بشری با یکدیگر وسیله ای داشته باشند .

هیئت افغانستان مثل کشور ی است که مردم ان به قدسیت دین مبین اسلام و اساسات جامع و باعظمت اسلامی بیش از همه چیز احترام و اطاعت کامل دارم مطالعه این موضوع را توسط این اجتماع در روشنی چنین روحیه ای لازم میدانند که مطابق ان قدس اسلام و فکر حمایه و احترام اساسات اسلامی همیشه در نظر گرفته شود و مفکوره اسلامی هیچگاه تابع تأیلات و اهداف خاص سیاسی نگردد .

بنابراین مذاکرات و تصمیمات این اجتماع باید از روی تامل و عزم کامل صورت گرفته نباید متوجه تامین منافع شخصی یک یا چند کشور گردد . بلکه نتایج کار این اجتماع باید با منافع عمومی جهان اسلام و منافع گفنه بشریت سازگار باشد . نظرباین ملاحظات خطیر اهمیت مذاکرات این کنفرانس بخوبی معلوم میگردد و امید می رود نتایج این مذاکرات بر حسب منافع عالیه مسلمانان جهان صلح گیتی و همکاری بین المللی باشد .

مقصد از مساعی مسلمانان په هیچ صورت تشکیل جبهه بر ضد دیگران نیست بلکه اشتراک مساعی و تقویت صفوف ایشان برای جلب همفردی و پشتبیا نی همه مردمان صلحخواه و عدالت پستد جهان میباشد چنانکه تا لیم مقدمه اسلامی رعایت مناسبات ادبمان و گرامت بشری و تحصل

کنفرانس ممالک اسلامی

یک پیشنهاد مصالحتی بمیان آمد که مقرر دارالانشاء باید در تمام دول اسلامی به صورت دورانی تعیین گردد . احمد بو طالب و زیر خارجه المغرب طی بیانه مختصر شان درین اجتماع گفتند که : جهان اسلام مثل یل وجود انسانی است که هرگاه یک عضو آن بدر آید تمام بدن را متاثر میسازد .

همچنان وی علاوه کرد که حالات بعد از کنفرانس سابق اسلامی تغییر نکرده است مسجد اقصی و سایر اماکن مقدسه و نیز سایر مناطق عربی در تصرف اسرائیل میباشند .

در مین جلسه کنفرانس وزرای خارجه دول اسلامی کاملاً و قف او ضاع شرق میانه گردید .

سوال تاسیس یک دارالانشاء دایمی اسلامی که یکی از اهداف عمده کنفرانس است صرف یکبار مطرح شد و آن هنگامی بود که نماینده پاکستان طرفداری حکومتش را از تشکیل همچو یک سازمان اعلام داشت .

اسرائیل به پالیسی متحد آمریکا هر دو نسبت به پالیسی های شان در مورد شرق میانه از طرف نمایندگان نیکه در دو همین و سومین جلسه سخنرانی کردند و مورد انتقاد قرار گرفتند .

کنفرانس وزرای خارجه کشورهای اسلامی که بتاريخ ۳ حمل ۱۳۴۹ آغاز گردیده بود بتاريخ ۵ حمل ۴۹ مطابق ۲۵ مارس ۱۹۷۰ خاتمه یافت .

و تسامح را ایجاد میکند و اعلامیه رباط مظهر آن میباشند .

در خاتمه اطمینان میدهم که هیئت افغانی در طول این کنفرانس برای هرگونه همکاری با احترام کامل نظریات همه اعضای مجلس و مطابق سیاست غیر منسلك و مثبت افغانستان و تشدید دوستی با همه ملل و به منفعت جامعه اسلامی و ترقی بشریت حاضر میباشند .

از خدای توانا برای این کنفرانس رهبری و توفیق نیاز میکنم .

هكذا هیئت افغانی درین اجتماع موقع آنرا یافتند تا با اعلیحضرت ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی و بعضی اولیای امور آن کشور را جمع به موضوعات طرف علاقه طرفین و خاصه مسأله مسأله حجاج افغانی بشمول موضوع اعمار حاجی خانه افغانی در محل رباط احمد شاه که از او قاف افغانستان میباشند مذاکرات مفید بعمل آرند .

دراولین جلسه این اجتماع کشورهای اسلامی مالیزیا یا پیشنهاد کرد که دوگروپ ناز برای بررسی نکات عمده اعلامیه کنفرانس عالی ماه سپتمبر ۱۹۶۹ مالک عربی در رباط (تشکیل دارالانشاء دایمی ممالک اسلامی و اقدامات مشترک دول رابرای استرداد و قف سابقه بیت المقدس و اخراج اسرائیل از مناطق متصرفه) تشکیل گردد .

دربرابر پیشنهاد های عربستان سعودی و جمهوری عربی متحد درباره مقرر دارالانشاء

اعلامیه کنفرانس وزرای خارجه ممالک اسلامی

منعقده جده

ایران - اردن - کویت - لبنان - لیبیا - مالیزیا ، موریتانیا ، المغرب ، نیوزیل ، پاکستان ، عربستان سعودی ، سنگال ، سومال سودان ، تونس ، ترکیه ، جمهوری عربی متحد ، جمهوری عربی یمن . نمایندگان کامرون ، جامعه عرب و موسسه آزادی فلسطین بحیث مشاهد درین اجتماع اشتراك نموده بودند .

کنفرانس وزرای خارجه ممالک اسلامی از تاریخ ۲۳ الی ۲۵ مارس ۱۹۷۰ (۲ الی ۳ حمل ۱۳۴۹) مطابق فیصله کنفرانس سران کشور های اسلامی در رباط که بتاريخ ۲۵ سپتمبر ۱۹۶۹ صادر گردیده بود در شهر جده منعقد گردید . درین اجتماع کشورهای آتی اشتراك نموده بودند : افغانستان - اکجزایر - گینی - اندونیزیا

سټمگري ها محكوم شناخته است. کنفرانس اسرائیل را نظر به جسور و جری بودن وعدم رعایت فیصله های مجمع عمومی و شورای امنیت تقبیح و محكوم نمود.

همچنین کنفرانس انکار اسرائیل را از تخلیه اراضی اشغال شده وانکار آنرا از الغای مراتبی که بمقصد احاق شهر قدس و تغییر وضع حقوقی شهر قدس اتخاذ نموده است تقبیح و محكوم نمود.

کنفرانس عزم را سخ اجتماع سران کشور های اسلامی رباط را مجددا تأیید نمود که هرگونه راه حل مسئله فلسطین که متکی بر عدم قبول احیای وضع حقوقی قبل از جون ۱۹۶۷ شهر قدس باشد بایدرد شود.

کنفرانس حقوق مردم فلسطین را برای اقدام به پیکار جهت آزاد کردن سرزمین اصلی و بمقصد احیای حقوق ایشان مجددا تأیید نمود.

کنفرانس از دول عضو مطالبه نمود تا به مردم فلسطین در پیکار ایشان در راه آزادی مساعدت های اخلاقی، مادی و سیاسی نموده و برای تاسیس نمایندگی های حرکت آزادی فلسطین در کشورهای اسلامی تسهیلات فراهم کنند.

کنفرانس تصمیم گرفت تاریخ ۲۱ اگست (یعنی روز حریق مسجد اقصی) هر سال روز تضامن و همدردی با پیکار مردم فلسطین شناخته شود.

کنفرانس تقاضا کرد برای پشتیبانی با مردم فلسطین و پیکار عادلانه ایشان در راه استرداد آزادی سرزمین غصب شده ایشان واماکن مقدسه اقدامات بین المللی صورت گیرد.

کنفرانس جنبش (صیونی) را به حیث یک جنبش نژاد پرست تجاوز کار و توسعه طلب که منافعی با همه اهداف عالی بشری و خطر دایمی برای صلح جهان می باشد معرفی نمود.

کنفرانس از شورای امنیت ملل متحد جدا تقاضا نمود تا تدابیر موثر بمنظور تامین تطبیق فیصله های صادره آن درباره مسجد اقصی و شهر قدس و اوضاع شرق میانه روی دست گیرد.

کنفرانس از کشور های اسلامی مطالبه

کنفرانس سید عمر سقاف وزیر دولت برای امور خارجه عربستان سعودی را بحیث رئیس انتخاب کرد. نماینده سنیگال به حیث راپورتور و نماینده صومالی بحیث منشی مجالس انتخاب شدند.

اعلیحضرت ملک فیصل بن عبدالعزیز کنفرانس را افتتاح نموده و مجمل اهداف آنرا بیان نمودند تا این اجتماع به نتایج مثبت نایل شود.

کنفرانس دو فقره آتی را مطابق فیصله نامه اجتماع سران کشور های اسلامی منعقد رباط تحت بحث قرار دادند:

۱ - مطالعه نتایج اقدامات مشترک که توسط کشورهای سبم گیرنده را جمع به تصمیمات شامل اعلامیه سران صادره رباط صورت گرفته است.

۲ - مطالعه موضوع تاسیس يك دارالانشاء دایمی که متکفل بر قرار کردن تماس بین حکومت های سبمگیرنده در کنفرانس و انسجام فعالیت های ایشان خواهند بود. متعاقباً يك بحث عمومی صورت گرفت که طی آن هیئات ها کنفرانس را درباره اقدامات حکومت های خویش به پیروی تصمیمات شان اعلامیه کنفرانس رباط مطلع نمودند.

کنفرانس متذکر شد ببحرمتی که توسط حریق مسجد اقصی یکی از مقدس ترین اماکن نزد بشریت صورت گرفته است و

اعمال تخریب و هتک حرمت که تحت اشغال نظامی اسرائیل در شهر قدس صورت میگيرد سبب شدید ساختن کشیدگی در شرق میانه و موجب اظهار بیزاری و استنکار مردمان سر تاسر جهان میشود.

کنفرانس اوضاع شرق میانه را که نتیجه تجاوز اسرائیل در جون ۱۹۶۷ در مقابل کشور های عرب میباشند و رو به آشفتهگی مزید است و همچنین حملات مسلحانه مکرر اسرائیل را ازان زمان تاکنون که سبب ویرانی شهر ها و قریه ها بشمول اماکن مقدسه و موجب صدمه و هلاک مردمان ملکی بیگناه و ازان جمله زنان و کودکان گردیده است مطالعه کرد.

کنفرانس خاطر نشان نمود که ملل متحد اسرائیل را مکرراً بموجب این اعتدا ها و

کنفرانس مالک اسلامی

و معنوی به پیروی از تعلیمات جاویدان اسلام و منفعت مسلمانان و همه بشریت با هم مشاورت نمایند .
کنفرانس تصمیم گرفت هر سال یکبار به مقصد آتی اجتماع نماید :

الف - مطالعه پیشرفت‌هایی که در تطبیق تصمیمات کنفرانس عملی شده است.
ب - مذاکره بر مواد مورد علاقه مشترک و صدور سفارش‌ها برای اقدام مشترک.
ج - تصمیم بر تاریخ و محل انعقاد اجتماع آینده سران کشورهای اسلامی .

کنفرانس مراتب آتی را تصویب نمود :
۱ - یک دارالانشاء تأسیس گردید که وظایف آن قرار آتی میباشد :
الف - ارتباط بین کشورهای سهیم گیرنده .
ب - تعقیب کردن تطبیق فیصله‌های کنفرانس خاصه در قضیه فلسطین .
ج - ترتیبات و تنظیم امور عملی انعقاد کنفرانس .

۲ - در راس دارالانشاء یکمندی اجرای وظیفه خواهد نمود که برای مدت دوسال از طرف کنفرانس وزرای خارجه انتخاب میشود . (مالیزیا برای یک دوره انتخاب گردید) .
۳ - مصارف تدویر امور و اجراءات دارالانشاء از طرف دول اشتراک کننده پرداخته خواهد شد .
۴ - تا زمان آزاد شدن شهر قدس موقت دارالانشاء شهر جدّه خواهد بود .

کنفرانس این مطلب را مجدداً تأیید نمود که افکار عامه جهان از پروپاگاند صهیونی و اهداف توسعه جویانه اسرائیلی مطلق گردد و از هر دولت اشتراک کننده تقاضا نمود که باین منظور تدابیر مناسب در اسرع وقت بگیرند .

کنفرانس تضامن بین همه کشورهای مسلمان را در موضوع مقابله اشغال اسرائیلی در فلسطین و کشورهای مجاور مطالعه نموده و همه گونه مساعی را به مقصد توسعه همکاری اقتصادی، مالی و فرهنگی بین کشورهای مسلمان به حیث یگانه وسیله مؤثر عقیم ساختن تشبیهات اسرائیل جهت نفوذ درین کشورها لازم تشخیص نمود .

کنفرانس این مطلب را مجدداً تأیید نمود که حکومت‌های سهیم گیرنده به مقصد تشبیه همکاری و مساعدت متقابل در زمینه‌های اقتصادی، فنی، علمی و فرهنگی

نمود به منظور اینکه ملل متحد تدابیر مؤثر درین مورد اتخاذ نماید به اقدامات مشخص بپردازند . کنفرانس از همه دول و خاصه فرانسه ، اتحاد شوروی بر تائیه و ایالات متحده امریکا جدا تقاضا نمود تا مساعی منفرد و مجموعی خویش را به منظور تأمین تخلیه قوای اسرائیلی ازان اراضی که در جون ۱۹۶۷ اشغال نموده اند بکار برند .

کنفرانس از همه دول شامل اجتماع مطالبه نمود تا به منظور تشبیه مساعی خویش برای پشتیبانی و مساعدت حکومت‌ها و مردمان عرب در مبارزات ایشان جهت اینکه قوای اسرائیلی ، سرزمین‌های ایشان را تخلیه نمایند و به مقصد استرداد حقوق غصب شده فلسطینیان با اقدامات منفرد و مجموعی که لازم میدانند بپردازند .

کنفرانس احتیاج این امر را تأیید نمود که افکار عامه جهان از پروپاگاند صهیونی و اهداف توسعه جویانه اسرائیلی مطلق گردد و از هر دولت اشتراک کننده تقاضا نمود که باین منظور تدابیر مناسب در اسرع وقت بگیرند .

کنفرانس تضامن بین همه کشورهای مسلمان را در موضوع مقابله اشغال اسرائیلی در فلسطین و کشورهای مجاور مطالعه نموده و همه گونه مساعی را به مقصد توسعه همکاری اقتصادی، مالی و فرهنگی بین کشورهای مسلمان به حیث یگانه وسیله مؤثر عقیم ساختن تشبیهات اسرائیل جهت نفوذ درین کشورها لازم تشخیص نمود .

کنفرانس این مطلب را مجدداً تأیید نمود که حکومت‌های سهیم گیرنده به مقصد تشبیه همکاری و مساعدت متقابل در زمینه‌های اقتصادی، فنی، علمی و فرهنگی

کنفرانس ممالک اسلامی

مقدمه ا حیای حقوق عرب فلسطین برای
تا مین صلح دو مدار در شرق میانه
میباشد .

جناب رئیس !

مردمان ما و ملل مسلمان جهان نمیتوانند
راجع به آنچه به برادران اهل دینی ما
در نتیجه تجاوز پر تکال برای ایشان واقع
شده است بی علاقه بمانند پشتیبانی
دینی بحیث مظهر تسانده اسلامی ما و همچنین
بمقصد تا مین منفعت مشترک مادر مقابله
با اقدامات استعمارگران حتمی است .

جناب رئیس !

میخواهم نظریات هیئت افغانی را راجع
به بعضی فقرات اجندای ما اظهار داشته
و در مباحثات بعدی در این موضوعات
مزید سهم بگیرم راجع به تنظیم و تمول
خدمات دارالانشاء هیئت افغانی جدا نظر دارم

آن میباشد که منشی عمومی در آغاز
وظایف محدود را بعهده بگیرد و خدمات
وی و اعضای دفترش در روشنی تجربه
مطابق قبول و تصدیق دول عضو در آینده
توسعه یابد .

در باره معیار توزیع سهمیه ها هیئت
افغانی عقیده دارد که اشتراک کشورهای
عضو به اساس عایدات غیر هر کشور
تعیین گردد .

افغانستان به همکاری اقتصادی بین
کشورهای در حال رشد بشمول کشور
های مسلمان اهمیت زیادی قایل است .
هیئت افغانی راجع به امکانات تاسیس
یک بانک بین المللی اسلامی برای
تجارت و انکشاف غور لازم نموده است .
عقیده داریم این پیشنهاد باید توسط
مقامات مالی و بانکی کشورهای عضو از
نزدیک مطالعه شود و نظریات ایشان
معلوم گردد تا آنکه چنین یک پروژه متکی
بر معیارهای ثابت و قابل تحمل باشد .
در موضوع تاسیس آژانس خبررسانی
اسلامی و تاسیس و تقویه مراکز فرهنگی
اسلامی در جهان که شناخته شده
است و دیگر موضوعات همکاری اقتصادی
فرهنگی و اجتماعی بین مردمان مسلمان جهان

بیکار ایشان بمنظور اعاده حقوق غصب
شده ایشان میباشد همه مردم جهان
این عمل اسرائیل را غیر قابل قبول
میدانند که اسرائیل سرزمینهای سه
کشور مستقل را تحت اشغال داشته و طریق
توسل بقوه واشغال این اراضی
را بحیث وسیله فشار جهت تکمیل آن راه
حلی که خود میخواهد بگارد همه
جامعه جهانی تملک اراضی را از راه قوت
مردود و شرمده و خروج قوری اسرائیل
را از سرزمینهای اعراب که بعد از پنج
جون ۱۹۶۷ - اشغال شده تقاضا میکند .

همه کشورهای صلح خواه شده
متأسف میباشدند که اسرائیل در مقابل
مساعی متوجه تسامین صلح
مبنی بر عدالت و فیصله شورای
امنیت که بتاریخ ۴ نوامبر ۱۹۷۰ در مجمع
عمومی ملل متحد تائید شده است ایجاد
موانع میکند . اکنون بیش از پیش واضح
میشود که اسرائیل آرزو مند است که
اوربند بلا نهایی دوام داشته به نفع آن
کشور موقعیتی را به میان آورد که برای
ملت عرب برای ملت اسلامی که پیوندهای
تسانده و برادری به مردم عرب فلسطین
دارد غیر قابل تحمل باشد ما شدیداً لازم
میدانیم که بمنظور تخلیه کامل سرزمین
ها نیکه در جنگ جون ۱۹۶۷ اسرائیل
اشغال کرده است بشمول قدس شریف

ابراز مساعی شود چه در آنجا زیارت
کنندگان مسلمان برای عبادت در مسجد
اقصی داخل شده نمی توانند جز در صورتیکه
برخلاف ایمان خویش شراعی را که
اشغالگران متجاوز وضع کرده اند تحمل
کنند .

افغانستان عقیده دارد اگر اسرائیل
تماس را با نماینده خاص موسسه عمومی
به مقصد آنکه وی وظیفه تطبیق فیصله
شورای امنیت را به سر برساند قایلیم
نکند آنگاه مستولیت و خیم این تاخیر
بدون اسرائیل و آن حکومت های خواهد
بود که مساعی خود را برای تطبیق فیصله
نامه مذکور درین میدارد تطبیق فیصله نامه
نخستین شرطی است که بجای شدن آن

د افغانستان کالنی

سو مین کنفرانس وزراء خا رجه کشور های اسلامی در هفته دوم ماه سنبله سال ۱۳۵۰ مطابق هفته اول سپتمبر ۱۹۷۱ ا ظها ر آ مادگی نمود .

بیان نماینده افغانستان با کف ز دنهای ممتد و با حرارت از طرف اعضای شاملین کنفرانس استقبال گردید .

صبح روز ۷ جدی در حالیکه کنفرانس بقیه کار خود را مطابق با چندا مورد بحث قرار داده بود نماینده افغانی در باره لزوم حفظ مقامات تاریخی و همکاری درین زمینه اظهار نظر کرد که بصورت عموم تأیید گردید .

کمسیون طرح اعلامیه تحت ریاست دوکتور روان فرهادی معین سیاسی وزارت امور خارجه و کمسیون تدوین ماده مربوط به دارالانشاء که یک روز قبل مو ظف باین کار گردیده بودند و وظیفه شانرا به پایة اكمال رسانیده و راپور کارشانرا به جلسه عمومی تقدیم نمودند . بسا پسد علاوه کرد که پلانهای مربوط به تاسیس بانک انکشاف اسلامی آژانس خبررسانی و مراکز فرهنگی اسلامی و پوهنتون ها در افریقا و جاهای دیگر بعد از ختم کنفرانس کراچی از طرف دارالانشاء مورد مطالعه قرار خواهد گرفت و گروه های کار در سال ۱۳۵۰ در قاهره ، تهران و ریاط جلسه خواهند کرد تا موضوعات مربوط به تاسیس بانک آژانس خبررسانی و مراکز فرهنگی را مورد مطالعه قرار دهند .

هیئت ها در جلسه آینده کنفرانس ممالک اسلامی که در کابل دایر خواهد شد راپوری ارائه خواهند کرد .

کنفرانس وزرای خارجه کشورهای اسلامی که روز شنبه ۵ جدی ۱۳۴۹ در کراچی شروع شده بود بتاریخ ۸ جدی ۱۳۴۹ خاتمه یافت . و اعلامیه به مناسبت اختتام این کنفرانس در کراچی انتشار یافت .

مذاکرات این کنفرانس مطالعات لازم ما بعد توسط متخصصان در موضوع رهبر ما خواهد بود .

از خدای توانا نیاز مندیم کنفرانس ما را برای حصول به اهدا فیکه در اجتماعات ریاط و جده تعیین نموده ایم تسو نسیق بخشند .

در جلسه تاریخی ۶ جدی ۱۳۴۹ کنفرانس وزرای کشورهای اسلامی که تا ساعت دوازده ظهر دوام کرد و کمیته تعیین گردید .

که در هر یک از این دو کمیته نمایندگان هیئت های شامل کنفرانس اشتراک داشتند .

کمیته اول که مکلف به تحریر و تدوین اعلامیه کنفرانس میباشد و متمم قبلا بکار آغاز کرد در آن دوکتور روان فرهادی معین سیاسی وزارت امور خارجه افغانستان بحیث رئیس انتخاب گردید .

کمیته دوم موظف به تدوین ماده مربوط به دارالانشاء کنفرانس اسلامی می باشد که در آن وزیر خارجه سنگال بصفت رئیس تعیین شد .

هیئت افغانی پوهندوی عبدالستار سیرت و زیر عدلیه با دوکتور روان فرهادی معین سیاسی وزارت امور خارجه ساعت پنج و نیم عصر ۶ جدی ۱۳۴۹ در قصر ریاست جمهوری پانچرال آغا محمد یحیی خان رئیس جمهور پاکستان ملاقات نمودند .

در جلسه تاریخی ۷ جدی ۱۳۴۹ کنفرانس وزرای خارجه اسلامی یکمده نمایندگان کشورهای اشتراک کننده کابل را بحیث محل اجتماع سو مین کنفرانس وزراء خارجه کشورهای اسلامی پیشنهاد کردند .

پوهندوی عبدالستار سیرت و زیر عدلیه و رئیس هیئت افغانی از طرف حکومت افغانستان را جمع به ترتیب

اعلامیه مشترک وزرای خارجه ممالک اسلامی در کراچی

مطابق فیصله نامه کنفرانس اسلامی وزرای خارجه منعقدۀ جده بتاریخ ۲۵ مارچ ۱۹۷۰ دو مین کنفرانس وزرای خارجه از ۵ تا ۸ جدی ۱۳۴۹ مطابق ۲۶ الی ۲۸ دسمبر ۱۹۷۰ در کراچی تشکیل اجتماع نمود.

کشورهای آتی در این کنفرانس اشتراک نمودند: افغانستان، الجزایر، چاد، گینی، اندونیزیا، ایران، اردن، کویت، لبنان، جمهوریت عربیه، لیبیا، مالیزیا، مالی، موریتانیا، المغرب، نایجیریا، پاکستان، عربستان سعودی، سنگال، سومالی، تونس، ترکیه، جمهوریت عربی متحد، جمهوریت عربی یمن، منشی عمومی جامعه عرب و نیز یک نماینده موسسه آزادی فلسطین بحیث مشاهده در کنفرانس اشتراک نمودند.

کنفرانس دوکتور مالک رئیس هیئت پاکستان را بحیث رئیس و پناغلی عمر عرته وزیر خارجه صومال را بحیث راپورتر انتخاب کرد.

کنفرانس تا سف عمیق خود را بمناسبت وفات جمال عبدالنا صر زعیم برجسته جهان اسلام ابراز داشته نقش آن مرحوم را در راه صلح و عدالت جهانی توصیف نمود.

همچنین کنفرانس تا سف عمیق خود را در مورد صدمه بزرگ طوفانی که اخیراً در پاکستان شرقی واقع شده اظهار داشته عمیقترین همدردی خود را به آسیب رسیدگان ابراز نمود.

نمایندگان کشورهای اشتراک کنندۀ از حکومت و مردم پاکستان نسبت به استقبال و مهمان نوازی با حرارت ایشان و از تنظیم عالی کنفرانس اظهار شکران نمودند.

رئیس کنفرانس اطلاع داد که بسلسله تصمیمات کنفرانس اسلامی وزرای خارجه منعقدۀ جده حکومت مالیزیا یا لاج تانکو عبدالرحمن را بحیث سکرتر جنرال پیشنهاد نموده است.

کنفرانس کراچی تعیین تانکو عبدالرحمن را بحیث منشی عمومی تأیید نمود. رئیس تذکر داد که موقفهای مختلف که

هیئت ما در باره تاسیس دارالانشاء درجه اظهار داشته بودند بحال خود مانده است.

جنرال محمد یحیی خان رئیس جمهور پاکستان در بیانیه افتتاحیه خوشی را تأکید نمود که اسلام دین صلح و سلام است اما صلح و سلام دوام کرده نمی تواند جز آنکه مبنی بر شرف و عدالت باشد.

این هدف صلح با شرفانه از راه اتفاق صحیح بین مردمان مسلمان متکی بر تعاون و تسامح برقرار شده میتواند.

رئیس جمهور اظهار امید کرد کنفرانس به پیروی میراث مشترک اسلام قدمهایی را بسوی تأمین منافع مشترک مردمان مسلمان تشخیص خواهد داد.

تانکو عبدالرحمن در بیانیه خویش از اعتمادیکه راجع بوی از طرف کنفرانس اظهار شده قدر دانی نموده ابراز امید نمود دارالانشاء بحیث وسیله انسجام فعالیت های مختلف همکاری بین کشورهای مسلمان خدمت کند.

متعاقباً کنفرانس اجندای آتی را تصویب کرد.

۱ - جریانات اخیر در شرق میانه و حمایت اخلاقی و مادی از طرف کشورهای سبگیرنده در کنفرانس بسمردم فلسطین و پیکار ایشان در راه آزادی.

۲ - مطالعه وضع خطیریکه نتیجه تجاوزناهنجار برنگال بر ضد جمهوریت گینی است.

۳ - تنظیم و تمویل فعالیت های دارالانشاء.

۴ - همکاری اقتصادی فرهنگی واجتماعی بین کشورهای اشتراک کنندۀ الف - بانک بین المللی اسلامی تجارت و انکشاف.

ب - آژانس خبر رسائی بین المللی اسلامی.

ج - تاسیس و تقویت مراکز فرهنگی اسلامی سر تا سر جهان.

۵ - تذکار روز ۲۱ - اگست ۱۹۷۱ بحیث روز مسجد الاقصی.

۶ - تاریخ و محل سومین کنفرانس

د افغانستان کالنی

بین حکومت اردن و موسسه آزادی فلسطین وانسجام مشترک مساعی هر دو بر ضد دشمن صیہونی مطالبه شده است بارضایت مندی استقبال نمود .

کنفرانس به این موجب از حکومت اردین هاشمیہ و موسسه آزادی فلسطین و دیگر طرفهای ذیصلاقتنا کردبام هم سازش نمایند تا اتحاد ملی کامل اردنی و فلسطینی عملی گردد .

کنفرانس مساعدتی راکه مسیحیان در دفاع از مقدس بودن مقامات متبرکه و از حقوق مشروع مردم فلسطین ابراز داشته اند تذکر داد و تعاون بین مسلمانان و مسیحی یان را در راه تقویت ارزشهای روحانی بشری حسن استقبال نمود و نقش برجسته لبنان را در توسعه این همکاری چه در داخل انگشور و چه در صحنه بین المللی قدردانی کرد .

روز مسجد الاقصی

کنفرانس اعلامیه رباط و فیصله نامه جده را در موضوع بی احترامی به مسجد الاقصی که با اشغال نظامی قدس شریف توسط اسرائیل صورت گرفته است متذکر گردیده تصمیم مبنی بر اینکه ۲۱ اگست ۱۹۷۱ بحیث روز مسجد الاقصی تذکار یابد تائید نمود .

گینسی

کنفرانس اسلامی اظهاراتی راجع بوضع خطیری که در اثر تجاوز نا هنجار پرتگال به جمهوریت گینسی بمیان آمده است استماع نمود .

۱- کنفرانس همدردی کامل خود را ب مردم گینسی در پیگار مشروع ایشان بمنظور حفظ آزادی و حاکمیت اظهار داشت .

۲- کنفرانس پرتگال را بمناسبت تجاوز آن برضد گینسی شدیداً تقییح کرده فیصله شماره ۲۹۰ مورخه ۵ دسمبر ۱۹۷۰ شورای امنیت راتائید نمود .

۳- کنفرانس ب مردم گینسی و حکومت وزعیب آن رئیس احمد سکو توری مراتب تساند کشور های مسلمان را اظهار داشته و پشتیبانی خود را از ایشان برضد استعمار و تسلط جویی و از سمگیری عمده ایشان در پیگار آزادی افریقا ابراز داشت .
کنفرانس دول عضو کنفرانس اسلامی را

اسلامی و زرای خارجه .
شرق میانه :

کنفرانس اسلامی وزرای خارجه باتائید اعلامیه سران کشور های مسلمان در رباط و فیصله نامه کنفرانس وزرای خارجه جده که مو قعت خطیر شرق میانه و اینکه اشغال سر زمین سه کشور اسلامی عینا تجاوز برمنشور ملل متحد و از نظر افکندن فیصله های ملل متحد و تهدید جدی و مداوم در مقابل صلح می باشد خاطر نشان نمود .

باین ارزیابی که دوام اشغال اسرائیل در سر زمینهای سه کشور مسلمان و پافشاری آن در تعقیب سیاست زور و قوت غیر قابل تحمل است کنفرانس تا کید نمود که ا لحاق اراضی از راه قوت غیر قابل قبول میباید و بنا برین تقاضا نمود قوای اسرائیلی از همه اراضی عربی اشغال شده بطور فوری خارج شود .
کنفرانس اظهار داشت که رعایت حقوق غیر قابل فسخ مردم فلسطین بر ای تامین صلح عادلانه و دو مدار در شرق میانه لازمی میباید .

کنفرانس اعاده حقوق مشروع مردم فلسطین را در خاک غصب شده ایشان تقاضا نمود .

کنفرانس پشتیبانی خود را از پیکار آزادی ملی مردم فلسطین تائید کرد .

کنفرانس مجدداً تاکید نمود کشورهای اشتراک کننده عزم راسخ در موارد آتی اقدام ورزند .

الف - تقویت حمایت سیاسی اخلاقی و مادی ب مردم فلسطین در پیکار عادلانه ایشان در راه آزادی .

ب - تهیه تسهیلات در تاسیس نمایندگی های حرکت آزادی فلسطین در کشورهای اسلامی .

ج- افشاء حرکت صیہونی یک حرکت بحیث یک حرکت نژاد پرست تجاوزکار و توسعه جوکه باآمال عالی انسانی معارض بوده و خطر دایمی در مقابل صلح جهانی میباید .

کنفرانس تقاضا کرد فیصله نامه های ملل متحد در همه موارد فوق تطبیق گردد .
کنفرانس اسلامی وزرای خارجه موافقتنامه های قاهره و عمان راکه دران برادری و همکاری

د افغانستان کالنی

بین حکومت اردن و موسسه آزادی فلسطین وانسبجام مشترک مساعی هر دو بر ضد دشمن صیہونی مطالبه شده است بارضایت مندی استقبال نمود .

کنفرانس به این موجب از حکومت اردین هاشمی و موسسه آزادی فلسطین و دیگر طرفهای ذیصلاقه تمنا کردبام سازش نمایند تا اتحاد ملی کامل اردنی و فلسطینی عملی گردد .

کنفرانس مساعدتی راکه مسیحیان در دفاع از مقدس بودن مقامات متبرکه و از حقوق مشروع مردم فلسطین ابراز داشته اند تذکر داد و تعاون بین مسلمانان و مسیحی یان را در راه تقویت ارزشهای روحانی بشری حسن استقبال نمود و نقش برجسته لبنان را در توسعه این همکاری چه در داخل انگشور و چه در صحنه بین المللی قدردانی کرد .

روز مسجد الاقصی

کنفرانس اعلامیه رباط و فیصله نامه جده را در موضوع بی احترامی به مسجد الاقصی که با اشغال نظامی قدس شریف توسط اسرائیل صورت گرفته است متذکر گردیده تصمیم مبنی بر اینکه ۲۱ اگست ۱۹۷۱ بحیث روز مسجد الاقصی تذکار یابد تأیید نمود .

گینی

کنفرانس اسلامی اظهاراتی راجع بوضع خطیری که در اثر تجاوز نا هنجار پرتگال به جمهوریت گینی بمیان آمده است استماع نمود .

۱- کنفرانس همدردی کامل خود را بمردم گینی در پیگار مشروع ایشان بمنظور حفظ آزادی و حاکمیت اظهار داشت .

۲- کنفرانس پرتگال را بمناسبت تجاوز آن برضد گینی شدیداً تقبیح کرده فیصله شماره ۲۹۰ مورخه ۵ دسمبر ۱۹۷۰ شورای امنیت را تأیید نمود .

۳- کنفرانس بمردم گینی و حکومت وزعیم آن رئیس احمد سکو توری مراتب تسالند کشور های مسلمان را اظهار دا شته و پشتیبانی خود را از ایشان برضد استعمار و تسلط جویی و از سمگیری عمده ایشان در پیگار آزادی افریقا ابراز داشت .

کنفرانس دول عضو کنفرانس اسلامی را

اسلامی و زرای خارجه .
شرق میا فنه :

کنفرانس اسلامی وزرای خارجه با تأیید اعلامیه سران کشور های مسلمان در رباط و فیصله نامه کنفرانس وزرای خارجه جده که مو قیبت خطیر شرق میانه و اینکه اشغال سر زمین سه کشور اسلامی عینا تجاوز برمنشور ملل متحد و از نظر افکنند فیصله های ملل متحد و تهدید جدی و مداوم در مقابل صلح می باشد خاطر نشان نمود .

باین ارزیابی که دوام اشغال اسرائیل در سر زمینهای سه کشور مسلمان و پافشاری آن در تعقیب سیاست زور و قوت غیر قابل تحمل است کنفرانس تا کید نمود که ا لحاق اراضی از راه قوت غیر قابل قبول میبا شد و بنا برین تقاضا نمود قوای اسرائیلی از همه اراضی عربی اشغال شده بطور فوری خارج شود .

کنفرانس اظهار داشت که رعایت حقوق غیر قابل فسخ مردم فلسطین بر ای تامین صلح عادلانه و دوامدار در شرق میانه لازمی میبا شد .

کنفرانس اعاده حقوق مشروع مردم فلسطین را در خاک غصب شده ایشان تقاضا نمود .

کنفرانس پشتیبانی خود را از پیگار آزادی ملی مردم فلسطین تأیید کرد .

کنفرانس مجدداً تأکید نمود کشورهای اشتراک کننده عزم راسخ در موارد آتی اقدام ورزند .

الف - تقویت حمایت سیاسی اخلاقی و مادی بمردم فلسطین در پیگار عادلانه ایشان در راه آزادی .

ب - تهیه تسهیلات در تاسیس نمایندگی های حرکت آزادی فلسطین در کشور های اسلامی .

ج - افشاء حرکت صیہونی یک حرکت بحیث یک حرکت نژاد پرست تجاوزکار و توسعه جوکه باآمال عالی انسانی معارض بوده و خطر دایمی در مقابل صلح جهانی میباشند .

کنفرانس تقاضا کرد فیصله نامه های ملل متحد در همه موارد فوق تطبیق گردد .

کنفرانس اسلامی وزرای خارجه موافقتنامه های قاهره و عمان راکه دران برادری و همکاری

کنفرانس مهالك اسلامى

کارانه حکومت ایران در شهر تهران منعقد خواهد شد .

مراکز فرهنگى اسلامى

کنفرانس باتذکر اینکه اجتماع روسای دول و حکومت در رباط نیز تصمیم گرفته است فرهنگ و تمدن اسلامى را در جهان ترقى بخشد .

پیشنهاد های که راجع به تاسیس و تقویت مراکز فرهنگى اسلامى تقدیم گردید بانظر مساعد استقبال شد .

۱- کنفرانس از منشى عمومى خواهش گرد تا اجتماع متخصصان کشور های عضو را برای مطالعه ترتیبات عملى تاسیس مراکز اسلامى بمنظور تقدیم راپور شان بسومین جلسه عادى کنفرانس تشکیل نماید .

۲- اجتماع نماینده گان و متخصصین نظر به دعوت مساعدت کارانه حکومت المغرب درشهر رباط منعقد خواهد شد .

مطالعه پروژه منشور

کنفرانس بامطالعه موضوع تدوین اصول اساسیه و اهداف خویش باتشخیص احتیاج تصریح و رسمى این پرنسیپ هابه منظور تصویب شدن آن بحیث خط مشى مذاکرات آن از سکرتر جنرال مطالبه کرد تا به اقدامات آتی بپردازد .

۱- درطرف یکماه بعد ازین کنفرانس یکتذکارنامه راجع بهاهداف وقوانین داخلى کنفرانس نشر کرده تبصرات دول اشتراك کنندگان راجع آوری و راجع به آرزومندى هر کدام شان در باره اشتراك در مطالعه سند مذکور کسب معلومات نماید

۲- منشى عمومى برای تشکیل اجتماع مذکور در جده در طرف ۴ ماه پس ازنشر تذکار نامه اقدام ورزد .

۳- منشى عمومى تبصرات اجتماع رابه کنفرانس آینده وزرای خارجه جهت غور تقدیم نماید .

تنظیم و تمویل فعالیت های دارالانشاء
کنفرانس منتى را راجع به تنظیم دارالانشاء کنفرانس تعیین وسایل مالى وطرق فعالیت آن تصویب نمود .

سومین کنفرانس وزرای خارجه

کنفرانس اتخاذ تصمیم نمود که اجتماع آینده آن در شهر کابل در آغاز سپتمبر ۱۹۷۱ منعقد گردد .

دعوت نمود هرگونه مساعدت مادى که در حیطه امکان ایشان باشد به جمهوریت گینى میسر دارند .

باتذکر بین المللى اسلامى تجارت وانكشاف
کنفرانس پیشنهاد پاکستان و داو طلبى جمهوریت عربى متحد را درباره مطالعه نظریه تاسیس بانک اسلامى ویا اتحادیه بانکهای اسلامى مطالعه نمود ومراتب آتى را سفارش کرد :

۱- جمهوریت عربى متحد مسئول مطالعه جامع این پروژه میباشد .

در روشنى پیشنهاد آنکشور و در روشنى مذاکراتى که در کنفرانس صورت گرفت جمهوریت عربى متحد نتیجه مطالعات را در ظرف ششماه بمنشى عمومى تقدیم خواهد داشت

۲- منشى عمومى این مطالعات را بدول عضو تقدیم خواهد داشت تا نظریات تحریرى ایشان را در زمینه حاصل نموده به کنفرانس آینده جهت بحث واتخاذ تصمیم تقدیم نماید

۳- هر دولت عضو کنفرانس اگر آرزومند باشد در این مطالعه سهیم گرفته میتواند مشروط بر آنکه نامهای را بمنظور اشتراك در کار کمیسیون مربوط معرفی بدارد .

این نامها باید در طرف یکماه از طرف منشى عمومى به جمهوریت عربى متحد معرفی شود تا آنکشور بزودى ممکنه بمطالعه پرداخته بتواند این مطالعات پیشنهاد ها وسفارشها تا زمان اتخاذ تصمیم توسط کنفرانس اساسی تعهد کشور های عضو در این زمینه شمرده نخواهد شد .

اژانس خبر رسانى

باتوجه به لزوم بلند کردن آواز اسلام مراتب آتى تصویب شد :

۱- کنفرانس آرزوى پرنسیپ تاسیس اژانس بین المللى خبر رسانى اسلامى را تأیید نمود .

۲- کنفرانس مطالبه نمود دول عضو پیشنهاد های خودرا در این زمینه به دارالانشاء تقدیم نماید .

۳- کنفرانس از منشى عمومى مطالبه کرد اجتماع نمایندگان و متخصصان دول عضو را بمنظور مطالعه ترتیب عملى تاسیس چنین اژانس تشکیل دهد تا راپور خویشرا به سومین جلسه عادى کنفرانس تقدیم نماید .

۴- این اجتماع در اثر دعوت مساعدت

کنفرانس لوساکا

سنگال ، سیرالیون ، سنگاپور ، صومال ،
جمهوریت مردم یمن جنوبی ، سودان ،
سوازیلند ، سوریه ، تونس ، اوگندا ،
جمهوریت عربی متحد ، جمهوریت متحده
تانزانیا ، جمهوریت عربی یمن ، یوگوسلاویا
زمبیا ، از کشور های آتی مشاهدهن راتشیل
نمودند :

اوژنتین ، بولیویا ، برازیل ، چلی ،
کولومبیا ، پیرو ، ترینیداد و توباگو ،
وینزویلا .

علاوتا جنبش های آزادی آتی در ین اجتماع
ایراد بیانات نمودند :

جنبش آزادی ملی جزایر قمر (بهضمتین
تلفظ شود واقع بحر محیط) اتحادیه ملی
افریقای زیم باب وی (یعنی رود زیسا)

موسسه آزادی فلسطین .
اتحادیه افریقای مردم زیم باب وی .
اتحادیه کانگرس ملی جنوب افریقا .
هیئت افغانی که درین اجتماع مقدماتی
کنفرانس آینده کشور های غیر منسلک
اشترک ورزیده بودند عبارت اند از :

دکتور روان فرهادی معین سیاسی وزارت
امور خارجه بحیث رئیس ، بنباغلوهدایت الله
اکرم و رحمت الله مبرر متصدیان شعیات
در مدیریت عمومی سیاسی وزارت امور
خارجه بحیث اعضای هیئت .
در ختم این اجتماع مقدماتی کشور
های غیر منسلک که از ۱۳ الی ۱۷ اپریل
۱۹۷۰ مطابق ۲۴ الی ۲۸ حمل ۱۳۴۹ درشهر
دارالسلام ادامه داشت اعلامیه نهایی آتی
انتشار یافت .

قبل از آنکه مطالب پیرامون جر یانات
ونتایج کنفرانس عالی کشور های غیرمنسلک
منعقد لوساکا خدمت خوانندگان گرامی
تقدیم گردد معلوماتی دربارہ جلسه
مقدماتی کنفرانس کشور های غیر منسلک
منعقد دارالسلام که اصلا مقدمه و آغاز
کنفرانس عالی لوساکا گفته میشود تقدیم
میداریم .

نظر به موافقه ایکه در اجتماع وزرای
خارجہ کشور های بیطرف مورخه ۲۷
سپتامبر ۱۹۶۹ منعقد نیویارک ضمن بیست
چهارمین دوره مجمع عمومی ملل متحد صورت
گرفته بود اجتماع مقدماتی دول غیر
منسلک از تاریخ ۲۴ الی ۲۸ حمل ۱۳۴۹
در شهر دارالسلام با سیاسی دعوت حکومت
جمهوریت متحده تانزانیا انعقاد یافت.

این جلسه که با بیانیه افتتاحیه جلالتماب
جولیوس نایری ری رئیس جمهور تانزانیا
آغاز گردید در آن نمایندگان کشور های آتی
اشترک ورزیده بودند :

(به ترتیب الفبای زبان انگلیسی)

افغانستان ، الجزایر ، بوتسوانا ، بوروندی
کامرون ، جمهوریت افریقای مرکزی ، سیلون
جمهوریت مردم کونگو (کونگوبرازاویل) ،
جمهوریت دیموکراتیک کونگو (کونگو
کینشاسا) ، گویا ، قبرس ، گینی استوایی ،
ایتوپیا ، گانا ، گینی ، گیانا ، هند ،
اندونزی ، عراق ، جمیکا ، اردن ، کینیا ،
کویت ، لاوس ، لبنان ، لیسوتو ، لیبیا ،
لیبیا ، ملاوی ، ملیزیا ، مالی ، موریتانیا ،
جزیره موریس ، المغرب ، رواندا ، نیپال ،

اعلامیه اجتماع کشورهای غیر منسلک

منعقد مدارالسلام

اراضی از راه جنگ غیر قابل قبو ل است از اسرائیل تقاضا نمودند تا سپاه خود را از همه سر زمین هاییکه هنگام جنگ ۵۰ جون ۱۹۶۷ اشغال کرده است تخلیه نموده و حقوق مردمان عرب را بحیث شرط لازم تامین صلح آن منطقه رعایت نماید. در این مورد فیصله های مربوط ملل متحد خاصه سپسب گیرندگان عملی شدن رعایت فیصله های مربوط ملل متحد خاصه فیصله نامه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت را تقاضا و مطابق فیصله های مربوطه سابقه کنفرانس های کشور های بیطرف اعاده کامل حقوق مردم عرب فلسطین را برای کسب مجدد سرزمین غصب شده ایشان لازم شمردند و پشتیبانی کامل خود را از مردم عرب فلسطین در پیکار ایشان به مقصد آزادی از استعمار وازنژاد پرستی و به منظور حصول مجدد حقوق فسخ ناشدنی ایشان اعلام کردند.

اشتراک کنندگان پشتیبانی خود را از پیکار مردم ویتنام برضد تسلط خارجی اعلام نموده خروج فوری و بلا شرط همه قوای خارجی را از ویتنام بحیث شرط راه حل صلح جویانه مسئله ویتنام تقاضا نمودند همچنین اشتراک کنندگان نگرا نی زیاد خود را در باره جریانات کنونی جنوب شرق آسیا اظهار داشت. مداخلتها ی خارجی را در دول آن منطقه وحق تعیین سرنوشت ایشانرا بدون هیچگونه مداخله از خارج مجدداً تایید نمودند.

اشتراک کنندگان ضمن نظر اندازی بر اوضاع بین المللی، خطیر گردیدن مزید جنگهای محلی را خاطر نشان و ملاحظه نمودند که قوای استعمار و تسلط جویی به مقصد پیشبرد منافع خود با دخیل بودن جنگها هنوز فعال میباشد و بطور روزافزون در استعمال قوه تهدید قوه برضد استقلال

شاملین این اجتماع اوضاع جاریه بین المللی را مورد مباحثه قرار داده و نقش دول غیر منسلک را مطالعه نمودند و همچنین اهمیت اقتصاد اتکاء بخود و همکاری

اقتصادی بین کشورهای بیطرف را برای پیشرفت این خط مشی مورد نظر آورده برای کنفرانس روسای دول و حکومت کشور

های غیر منسلک که بعداً در لوساکا دایر گردید. سفارش های صادر نمودند. همچنین اشتراک کنندگان در موضوع تاریخ و محل انعقاد کنفرانس سران و ترتیبات مربوطه آن مطالعه نمودند.

سپس گیرندگان در طی مباحثه عمومی تمسک کشورهای خود را به اصول و معیار عدم الحاق چنانکه در کنفرانسهای کشورهای بیطرف منعقد بلگراد در ۱۹۶۱ و قاهره در ۱۹۶۶ اظهار شده است بیان نمودند.

اشتراک کنندگان تبدلات مهم را که در وضع جهان رخ داده است مورد مطالعه قرار داده برین موافقت نمودند هر کدام سیاست ها و اصول مربوط خود را ادامه و پیروی نمایند چنانکه موجب حفظ و استحکام استقلال و پیشرفت همکاری بین المللی بر اساس مساوات همه ملل چه بزرگ و چه کوچک باشد.

اشتراک کنندگان با کامل نگرانی اوضاع شرق میانه را خاطر نشان نمودند. ادامه اشغال سرزمینهای عرب و همچنین افزونی یافتن اقدامات عسکری اسرائیل برضد مردمان ملکی بحیث مانع تامین صلح و دریافت راه حل عادلانه درین مورد تشخیص گردید. جنگها هنوز فعال میباشد و بطور روزافزون سپسب گیرندگان با تایید مجدد اینکه کسب

د افغانستان کالسی

بودن ملل متحد ولزوم فوری احیای مجدد مقامی را که جمهوریت مردم چین شایسته ان می باشد در ملل متحد خاطر نشان نمودند سهم گیرندگان لزوم تقویت ملل متحد و موسسات اختصاصی آنرا اعلان کردند تا آنکه بتوانند بطور موثر تر نقش خود را در تقویت صلح و امنیت جهان ادا کنند. در این مورد بانگرانی خاطر نشان نمودند در مورد مراتب منشور که بطور خاص متوجه تأمین رعایت فیصله های ملل متحد میباشد و همچنین در مورد تطبیق و ساییل، نافذ قرار دادن کورتا می صورت میگردد و در اثر این قصور از نظر انداختن فیصله های ملل متحد یک تامل روز افزونی گردیده است.

اشتراک کنندگان تقاضا نمودند دول غیر منسلک در ملل متحد با هم آهنگی فعالیت نموده مخصوصاً برای انسجام مساعی خود در ملل متحد و دیگر محافل بین المللی اقدامات نمایند.

سهم گیرندگان در مراسم بیست و پنجمین سالگره تاسیس ملل متحد معنای خاص قایل بوده جنبه ها و نتایج سیاسی، اقتصادی و اجتماعی آنرا مورد مباحثه قرار دادند و در این مورد اهمیت برجسته اقدامات مشترک را که نمایندگان کشورهای غیر منسلک باید در انشاء و تصویب اسناد در زمینه های آتی طی بیست و پنجمین دوره مجمع عمومی بان پردازند خاطر نشان نمودند:

الف - پروگرام عمل در تطبیق اعلامیه رفع استعمار.

ب - اعلامیه اصول روابط دوستانه بین دول.

ج - خط مشی رشد اقتصادی بین المللی در طی دو مین ده سال رشد اقتصادی.

د - اعلامیه سیال خلع سلاح. اشتراک کنندگان مسایل همگامی اقتصادی و تکنیکی را بمنظور رشد و نوی اقتصادی با ارتباط خاص به اهداف کشور های بیطرف و غیر منسلک مورد بحث آوردند.

حاکمیت وحدت و تمامیت خاک دول کوچک و متوسط تامل نشان میدهند. همچنین اشتراک کنندگان خاطر نشان نمودند که این قوای پر سیاست تبعیض نژادی و پشتیبانی اشکار اوپا پوشیده موجودیت رژیم های نژاد پرست می باشند.

سهم گیرندگان این اجتماع با در نظر گرفتن موضوع رفع استعمار مشروع بودن پیکار همه مردمان را در راه آزادی و استقلال تأیید نموده خطرات استعمار تسلط جویی و نژاد پرستی را خاطر نشان نمودند.

سهم گیرندگان از رژیم استعماری فاشیست پرتگال، از رژیم غیر قانونی نژاد پرست آفریقا و رژیم غیر قانونی نژاد پرست اقلیت در زیمبابوی (یعنی رودیزیا) که همه به استعمار و امحای مردم آفریقای این سر زمین ها می پردازند استنکار خود را اعلان نمودند.

همچنین اشتراک کنندگان مخالفت قاطع خود را به سیاست آن دول که از رژیم های استعماری و نژاد پرست در مسورد استعمار مردمان این سر زمینها وانکار از حق مشروع و فسخ ناپذیر ایشان از آزادی پشتیبانی میکنند اعلام نمودند.

سهم گیرندگان خاطر نشان نمودند که دوام استعمال جنایتی بر ضد بشریت و تهدید بر ضد صلح و امنیت بین المللی می باشد بنابراین تطبیق فوری و بلا شرط اعلامیه ملل متحد را در باره رفع استعمار مصوبه نامۀ دوره پانزدهم مجمع عمومی لازم می دانند.

اشتراک کنندگان از همه دول متوقعنند تا برای مردم مانیکه بر ضد یوغ استعماری استعماری در پیکار اند پشتیبانی سیاسی و مادی خود را میسر نموده تساند و تضامن کامل خود را با همه جنبش های آزادی که بر ضد تسلط استعماری مبارزه میکنند اعلام کنند.

سهم گیرندگان اهمیت جهان شمول

کنفرانس لوساکا

سهام گیرندگان اقداماتی را که متوجه تنظیمات منظقی فرعی، منظقی و بین المنطقی می باشد پشتیبانی می کند و بطور خاص نظر به مذاکره موافقه عمای دارای ساحه وسیع بر تسهیل و تقلیل تعرفه ها که متوجه بینه کشور های در حال رشد باشد و ترتیبات کلیرنگ را برای تجارت بین کشور های در حال رشد به پیمانها عمو می تأیید مینماید. در صورت تسکین موافقتنامه های چند جانبه در تعیین محل صنایع دارای پیمانها بزرگ مربوط چند کشور یا چند منطقه صورت پذیر گردد آنگاه منافع کامل توسعه تجارت که به این اساس توجیه یابد نیز حاصل شده میتواند. سیاست منسجم که متوجه مسایلی مانند تبادل متقابل پرسونل فنی، تاسیس تصدیقات مشتری در ساحه بیمه و بیمه مجدد کشتی رانی، خطوط هوایی و دیگر زمینه های ترانسپورت و اتصالات باشد لازمی است همچنین طرز العمل مشترک در زمینه سرمایه گذاری خارجی مطلوب میباشد.

نگهبانی و پشتیبانی کشور های در حال رشد در حالیکه محل آسیب فشار های خارجی میباشد با تقویت تضامن اقتصادی ایشان فقط از طریق وسایل فوق میسر شده میتواند. در این کوشش مشترک باید تفاوت سطح رشد اقتصادی بین کشور های در حال رشد و مسایلی خاص کشور های محاط به خشکه مورد نظر باشد.

کشور های سهام گیرنده نیز ملتفت اند در حالیکه قبول مسئولیت اساسی، سرعت ترقی اقتصادی و اجتماعی چه در سطح ملی و چه در چارچوب همکاری متقابل به عهده خود ایشان میباشد در صورتیکه سیاست های بین المللی در این ضمن متوجه ایجاد محیط آماده برای تکمیل و تقویت این مساعی موجود نباشد آنگاه تلاش بی نتیجه خواهد بود. سیاست های بین المللی اقتصادی باید متوجه شامل کردن های در حال رشد در همه جریانها و مهمه ترقی جهان باشد تا اینکه در امور رشد

سهام گیرندگان مراتب تقدیر خود را از بیانیته افتتاحیه رئیس جمهور تانزانیا جولوس نایری ری اظهار نمودند که طی آن لزوم اقدام جدی و نیرومند را برای حل مسایلی اجتماعی و اقتصادی کشورهای غیر منسلک بیان نمود، خطا به وی به مباحثات اجتماعی دارالسلام صیغه عمده بخشیده.

سهام گیرندگان برین موافقت نمودند که یک خطر عمده بر استقلال ایشان ناشی از دوام شکل کهنه و غیر مساز یا نه علائق اقتصادی با کشورهای پیشرفته میباشد. درین اوضاع کشورهای در حال رشد محکوم قوایی می شوند که خارج اختیار ایشان می باشد.

بنابراین سیاست عدم الحاق در جریان رشد اقتصادی باید مرادف عالی ترین درجه اتکاء بخود در ساحه اقتصاد داخلی باشد و به این موجب هر کشور در تعیین سیاست داخلی و بین المللی خود آزاد باشند و در این مورد حق حاکمیت و نیز وظیفه هر کشور همین خواهد بود که در انشای سیاست رشد اقتصادی خود منابع بشری و طبیعی خود را تا آخرین حد ممکن بکار اندازد و برای مردم خود در کوتاه ترین امکان حداقل سطح زندگی را که موافق به کرامت بشری باشد تأمین نماید.

کشور های اشتراک کننده ملتفت میشوند که انگشاف اقتصادی ایشان در حال تجرید و انزوا صورت پذیر نمی باشد و بیحد یک دست از راه کار مشترک و همکاری به مقصد تأمین منافع چند جانبه میتوانند آزادی خود را از تسلط اقتصادی تأمین نمایند. ترقی هر یک از این کشورها وابسته به ترقی ایشان میباشد و از نظر انداختن انداختن این حقیقت سبب تبااهی شان نمی گردد. درین مورد بلزوم توسعه همکاری اقتصادی بین کشورهای در حال رشد به سطح مختلف چنانکه در جهان امروز بیشتر معمول و جاری میگردد متوجه گردیدند.

د افغانستان کالسی

مخصوص در نخستین مرا حل لازمه دهسال هدف اولی انکشاف باید پیشرفت همه اقتصاد جهان باشد که رشد اقتصادی کشور های در حال رشد جزء حیاتی ان میباشد. رشد عمومی باید متوجه ضیق ساختن وبالاخره رفع ان مفاکی باشد که بین کشور های دارا نادر موجود بوده پیوسته پهناور میشود .

اجتماع مقدما تی کشور های بیطرف متذکر گردید طی ده سال اخیر چارچوب موسسه جدیدی برای همکاری بین المللی در داخل نظام ملل متحد بمیان آمده تا خط مشی جدید رشد اقتصادی بین المللی که در کنفرانس های ملل متحد برای تجارت و انکشاف منقده ژنیو و دهلی ومجلس وزرای ۷۷ کشور در حال رشد در الجزایر اعلان گردیده است تطبیق شود ، موثر بودن فعالیت موسسات تیکه در این مورد بمیان آمده است مربوط به آماده بودن جامعه جهانی و در قدم اول کشور های پیشرفته می باشد تا موافقه وتصمیم سیاسی خود را به منظور پروگرام های اقدامات ابراز وعمل نماید .

امکانات و فرصت تعیین اهداف این مساعدهت های انکشافی در داخل این مهلت از راه مربوط ساختن مساعدهت انکشافی بامیسر ساختن سیاست مزید بین المللی پیوسته از نظر انداخته شده است. تاکنون برای اعطای مساعدهت و برای نرم ساختن شرایط مساعدهت بطوریکه مکلفیت های پرداخت قرضه کشور های در حال رشد به عایدات و صادرات ایشان ارتباط معقول پیدا کند ، وبطوریکه با استقلال اقتصادی کشور های غیر منسلک موافقت باشد تعیین فهرست اوقات و مهلت ها صورت نگرفته است . باید در سال ۱۹۷۲ تمهیدات در مورد اینکه بازار های کشور های پیشرفته بدون استثنا چه در ساحه مواد اولیه و چه در ساحه مصنوعات برای کشور های در حال رشد مفتوح شود. همچنین به میان آوردن پلان عمومی ترجیحات غیر تبعیضی وغیر متقابل ، متوافق به آغاز ده سال انکشاف اهمیت حیاتی دارد .

اجتماع مقدما تی کشور های بیطرف متذکر گردید طی ده سال اخیر چارچوب موسسه جدیدی برای همکاری بین المللی در داخل نظام ملل متحد بمیان آمده تا خط مشی جدید رشد اقتصادی بین المللی که در کنفرانس های ملل متحد برای تجارت و انکشاف منقده ژنیو و دهلی ومجلس وزرای ۷۷ کشور در حال رشد در الجزایر اعلان گردیده است تطبیق شود ، موثر بودن فعالیت موسسات تیکه در این مورد بمیان آمده است مربوط به آماده بودن جامعه جهانی و در قدم اول کشور های پیشرفته می باشد تا موافقه وتصمیم سیاسی خود را به منظور پروگرام های اقدامات ابراز وعمل نماید .

ازینجاست کشور های غیر منسلک با تاسف عمیق خاطر نشان می نمایند که پیشرفت بسوی انشاء خط مشی دو میسندهسال انکشاف محض در مرحله عمومیات مورد پشتیبانی بین المللی جهانی بوده است. بصورت تجربوی برین موافقت شده است که معیار سالانه متوسط نمودر حاصل غیرخالص جمیع کشور های در حال رشد در طی دو میسندهسال ملل متحد برای انکشاف باید به حد اقل شش درصد باشد و امکان اتم موجود گردد که در دومین نیمه این دهسال قراریکه توسط بازرسی عمومی در نیمه دوره مذکور تشخیص گردد این معیار سالانه تر شود. در حالیکه این موافقت صورت پذیر گردیده کشور های در حال رشد بیشتر احساس میگردند که این هدف بسیار پایین و ناگافی تعیین گردیده است . باوجود این از نظر نیت و آرزو مندی سیاسی برای قبول تمهیدات

اجتماع مقدما تی کشور های بیطرف با کمال تاسف خاطر نشان میسازد که عدم آرزو مندی وآمادگی کشور های پیشرفته در تطبیق وسایل لازمه در مهلت سر بیع برای جذب مزید حاصلات کشور های در حال رشد مظهر عدم آرزو مندی ایشان در این زمینه می باشد . با عدم تطبیق یک نقشه تمویل ضمیموی امکان حمایت پلان های انکشافی کشور های در حال رشد در نظر نمی رسد زیرا کوتاهی های غیر مترقب در جریان صادرات این کشور ها بمیان

اجتماع ایجاد امکانات کار و تهیه‌تعمیلات و تر بیت و تسهیلات طبی بیشتر این وسایل ضمناً خاتمه و نتیجه و هم بوسایل تبدیلات اقتصادی و اجتماعی میباشد .

با در نظر گرفتن اینکه پیشرفت فقط مداوم حاصل غیر خاص از قرار فی نفر شرط لازم تقویت جریان تبدیلات اجتماعی می باشد همچنین موافقه بین المللی در باره حداقل اهدا ف در هر يك از این ساعات انكشاف اجتماعی به حیث جز خط مشی دومین ده سال انكشاف مورد نیاز مندیست پلان های انكشافی که شامل این حداقل باشد باید مورد مساعدت مالی و فنی خارجی و محل پشتیبانی موسسات بین المللی باشد .

سهیم گیرندگان اجتماع دارالسلام استعمار و استعمار جدید را تحت همه مظاهر آن و اشغال بعضی حصص سر زمین های کشور های در حال رشد را موجب استعمار می‌انند این اشغال موجب خلع ملکیت ایشان از منابع طبیعی و آسیب رسانیدن به آینده رفاه اقتصادی ایشان میگردد .

کشور های شامل اجتماع لزوم قاطع رفع اقدامات تبعیضی را که در داخل پیمانهای نظامی اتخاذ شده و اقدامات را که هدف آن منع جریان ترانزیت زمینی بین کشورهای در حال رشد میباشد جدیانه خاطر نشان مینمایند .

کشور های شامل اجتماع لزوم قاطع این را ابلاغ مینمایند که کشورهای بیطرف و جامعه بین المللی تعزیرات اقتصادی را که مجمع عمومی ملل متحد بر ضد رژیم های استعمارچی و نژاد پرست جنوب افریقا ، رودیشیا و برتگال وضع کرده رعایت نمایند .

اجتماع مقدماتی دارالسلام از نمایندگان کشور های در حال رشد توقع دارد مساعی خود را با هم دیگر و داخل شعیبات مربوطه ملل متحد انسجام بخشند تا آنکه اهداف شان ملین اعلامیه منشور الجزایر و دیگر اعلامیه های مشترک تامین شود .

شاملین این اجتماع را جانب حکومت های خود با اتحاد نظر موافقت نمودند سومین کنفرانس سران دول و حکومت های کشور

می آید و بنا برین در طول ده سال مذکور به عملی کردن نقشه های انكشافی خود توفیق حاصل نمی نمایند .

جلو گیری ظهور نوع جدید استعمار تکنولوژیک نیز لازم است زیرا يك دستگاه بین المللی تنظیم انتقال پیشرفت های علم و تکنولوژی بکشور های فقیر جهان که در مورد آن مذاکره و موافقت صورت گرفته باشد وجود ندارد .

خلاصه اینکه لازم است همه موسسات بین المللی که در ساعات مختلف صرف فعالیت میکنند تبدیلاتی واقع بشود تا اینکه این موسسات محل مذاکرات واقعی راجع به اقدامات مربوطه آن باشد و این اقدامات باید در طی مهلت معین وقت نافذ گردد . ظهور این تبدیلات دارای اهمیت حیاتی میباشد .

سهیم گیرندگان اجتماع دارالسلام بالاترود از نظر یاتی پشتیبانی می کنند که در دیگر اجتماعات بین المللی اظهار شده . منظور از آن تا مین تعهدات خاص ، اقدامات از طرف کشورهای پیشرفته بجا رسیدن توقعات معقول مربوط پیشرفت اقتصادی برای ده سال انكشاف بصورت کل میباشد .

اشتراک کنندگان اجتماع ملتفت اند که رشد اقتصادی جریان پیچیده و حاوی جنبه های مختلف دارد و تعیین يك هدف واحد مثلاً معیار نسبی حاصل غیر خالص شاخص مناسب رشد اقتصادی بوده نمی تواند هر گونه پلان انكشافی يك کشور که تقلیل بینوایی ، بیکاری ، عدم مساوات نادانی و بیماری را هدف قرار ندهد شایسته آن نیست به حیث پلان شناخته شود . در مورد خط مشی بین المللی انكشاف این حقیقت عین مصداق را دارد که در مورد انكشاف هر کشور دارد .

کشور های بیطرف معتقد اند که هدف نهایی انكشاف میسر ساختن امکانات زندگی نبیتر به همه مردمان ایشان میباشد با طریقت متعدد از آن جمله رفع عدم مساوات شدید در توزیع عواید و ثروت رفع بینوایی کتله ها و بیعدالتی

د افغانستان کالونی

انکشاف ، همکاری و دیموکراتیک ساختن
حیات بین المللی .
دوم - بحث عمومی بروضاع بین المللی .
سوم - نگهبانی و استحکام صلح و امنیت
جهان در اوضاع متغیر کنونی .
الف - نقش عدم الحاق و تقویت
همکاری بین کشورهای غیر منسلک .
ب - تقویت ملل متحد و موسسات
اختصاصی آن .
ج - خلع سلاح عام و تانک .
د - پیمانهای نظامی سپاه و پایگاه
های خارجی .
ه - اصول همزیستی مسالمت آمیز و
جهانی .
چهارم : نگهبانی و استحکام استقلال
ملی ، حاکمیت تمامیت خاک و استقلال بین
دولت .
الف - هساعی برای آزاد کردن کشور
های تحت تسلط استعماری و پشتیبانی از
جنبشهای آزادی .
ب - امحای همه اشکال تبعیض نژادی
و سببست تبعیض نژادی .
ج - استعمار جدید .
د - حمایت و تقویت استقلال کشورهای
غیر منسلک .
ه - عدم مداخله در امور داخلی دولت .
پنجم : رشد اقتصادی و توسعه بخود .
الف - همکاری دو جانبه بین المنطقوی ،
بین کشورهای غیر منسلک و کشورهای
در حال رشد .
ب - پالیسی راجع به تجارت و مساعدت
خارجی .
ج - دومین ده سال انکشاف ملل
متحد .
ششم - دیگر موضوعات .

های بیطرف به مقصد پیشبرد و استحکام
اصول عدم الحاق منعقد گردد تا آنکه صلح
آزادی انکشاف و همکاری بین المللی تقویت
یابد .
اجتماع مقدماتی برین موافقت نمود
دعوت نامه ها از طرف دولت میزبان
پس کشورهای به اساس معیارات عدم الحاق
که در سالهای ۱۹۶۱ و ۱۹۶۴ وضع شده
ارسال شود .
همچنین اجتماع مقدماتی در موارد آتی
اتخاذ فیصله نمود :

الف : اینکه سومین کنفرانس سران
کشورهای بیطرف قبل از اجتماع مجمع
عمومی ملل متحد بوقتیکه از طرف کمیته
احضار به تعیین گردد منعقد شود .
ب : سومین کنفرانس سران کشورهای
بیطرف در شهر لوساکا پایتخت زامبیا
منعقد گردد .
ج : کمیته احضار به مرکب از کشورهای
های آتی خواهد بود الجزایر ، بوروندی ،
سیلون اتو پیا ، گیانا ، هند ، اندونیزیا
عراق ، مالیزیا ، المغرب ، سنگال ،
سودان ، تانزانیا ، یوگوسلاویا ، زامبیا .
وظیفه این کمیته محکم داشتن ارتباط
و انسجام با کشورهای میزبان به مقصد آماده
نمودن کنفرانس میباشد .
د : وزرای خارجه کشورهای شامل
کنفرانس قبل از اجتماع سران با هم
اجتماع نمایند .
همچنان این اجتماع مقدماتی اجندای آتی
را به روسای دولت و حکومتهای سومین
کنفرانس سران کشورهای بیطرف پیشنهاد
نمودند :
اول - اعلامیه راجع به صلح ، آزادی ،

در لوساکا

حکومت کشورهای بیطرف بساعت
۱۲ و چهل دقیقه بعد از ظهر (بوقت افغانستان)
۱۷ سبته ۱۳۴۹ مطابق ۸ سبتمبر ۱۹۷۰
رسمی با بیانیة افتتاحیة جلالتماب کاوندا

به تاسی از فیصله جلسات مقدماتی
سزاین دولت و حکومت کشورهای غیر
منسلک متفقہ دارالسلام (۲۴ - ۲۸ حمل
۱۳۴۹) سومین کنفرانس سران دولت و

کنفرانس لوساکا

قوای بیگانه هر چه زود تر خاک و یقیناً م جنوبی را ترک بگویند.

رئیس جمهور زیمبیا در مورد اوضاع شرق میانه متذکر گردید که تا هنوز هم تطبیق فیصله نامه ۲۲ نوا مبر ۱۹۶۷ شورا امنیت میتواند چوکات اساسی را برای مذاکرات صلح تشکیل بدهد.

باید یاد آور شد که اولین کنفرانس سران کشور های غیر منسلک یعنی ممالکی که حکومت شان از سیاست عدم پیوند به پلاک های نظامی و بیطرفی مثبت پیروی میکنند در سال ۱۹۶۱ در بلگراد ا نقاد یافت یکی از تمیزات این کنفرانس آن بود که در آن مذاکرات دائمی داری در باره مبارزه

ملل همفکر علیه استعمار و پشتیبانی از نهضت های آزادی خواهی مللی که از سالها با ینطرف زیر یوغ استعمار بسر برده و اکنون می خواهند حق خود یعنی آزادی و استقلال خود را بدست بیاورند صورت گرفت و فیصله های جامعی در این موارد اتخاذ گردید.

همچنان کشور های شرکت کننده درین کنفرانس حمایت بلاشائبه خود را نسبت دادن استقلال به ملل آسیر و تأیید فیصله نامه بانزدهمین دوره اجلاسیه مجمع عمومی موسسه ملل متحد در این زمینه ابراز داشته و خواستار آزادی فوری و بلا قید و شرط این مناطق شد.

در این کنفرانس نمایندگان بیست و پنج کشور غیر منسلک اشتراک ورزیده بودند و تمام شرکت کنندگان مساعی مشترک و تزلزلنا پذیر خود را برای مبارزه علیه هر گونه استعمار وعده دادند. دو مین کنفرانس کشور ها نیکه از سیاست عدم انسلاک پیروی نمایند در ماه اکتوبر سال ۱۹۶۴ در قاهره منعقد گردید.

در این کنفرانس سران و نمایندگان تقریباً پنجاه کشور اشتراک نمود و در این کنفرانس نیز شرکت کنندگان آن مخالفت خود را با استعمار به هر شکل و نوعی که باشد ابراز داشته و از نهضت های آزادی خواهی حمایت کردند.

همچنان در این کنفرانس موافقه شده

رئیس جمهور زیمبیا در لوساکا با یتخت دولت زیمبیا افتتاح گردید.

باید علاوه کرد که به تاسی از فیصله کنفرانس دارالسلام جلسات مقدساتی کشور های غیر منسلک قبل از آغاز کنفرانس بتاریخ ۱۴ سنبله ۱۳۴۹ در حالیکه کمیته شانزده عضوی تنظیم کننده در اتاق مرسوزی کنفرانس اجتماع نموده بودند شروع گردید درین جلسات که نمایندگان بیش از پنجاه کشور اشتراک ورزیده بودند در مورد موضوعات مربوط به طرز کار کنفرانس بحث شد. هکذا اشتراک کنندگان در مورد اجنمایی شش فقره ای کنفرانس تشکیل جلسه دادند.

نیاغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم ضمن مسافرت رسمی شان در مالک اروپایی بعد از ختم مسافرت شان در پو لیند بعد از ظهر ۱۶ سنبله ۱۳۴۹ مطابق ۷ سپتمبر ۱۹۷۰ برای اشتراک در کنفرانس سران دول و حکومت کشور های غیر منسلک بحیث رئیس هیئت افغانی وارد لوساکا گردیدند.

ذواتی بحیث اعضای هیئت افغانی در این کنفرانس اشتراک ورزیده اند: نیاغلی غلام علی آئین وزیر مشاور دکتور روان فرهادی معین سبانی وزیر امور خارجه نیاغلی عظیم الصابر کاظمی، نیاغلی گل احمد فرید، نیاغلی سید وحید عبدالله و نیاغلی امان الله حسرت.

نیاغلی کینت کاونداندا رئیس جمهور زیمبیا در بیانیه افتتاحیه شان درین اجتماع سران دول و حکومت کشور های غیر منسلک که یگانگانه هدف و غایه ان ایجاد هم آهنگی در سیاست های خارجی، اقتصادی، اجتماعی و ایجاد نظر و عمل در راه مبارزه با استعمار و تبعیضات می باشد تمام مسائل عمده بین المللی را خاطر نشان ساخته و مخصوصاً نظر کنفرانس کشورهای غیر منسلک را بسوی سیاست های تبعیضی افریقای جنوبی و رودیشیا و بقایای استعمار پر تگالسی در قاره افریقا جلب کرد.

نیاغلی کاونداندا در بیانیه شان موضوع ویتنام را از جمله تهدیدات عمده علیه صلح بین المللی خوانده اظهار داشت که باید

د افغانستان کالسی

و تا مین تر قی بشو یت ا بلاغ می نما یم .
قبل ازانکه درباره مو ضوعات شامل
اجندای این کنفرانس مطالبی اظہار
نمایم میخو ا هم قدر دانی عمیق هیئت خود را
درباره بیانات عالی رئیس کا و ندا ابراز
نمایم .

خطابه ایشان د لیل ز نده علاقه مندی
وسیع حکومت و مردم ز مپا به مسایل
جهانی و به همه بشر یت میباشد .
جناب رئیس !

خط مشی سیاست خارجی افغانستان
متکی بر تاریخ است اجازه بد هید یک
فقره از بیانیه صدر اعظم افغانستان را که
درست نه سال قبل هنگا میکه در بلگراد
نخستین اجتماع سران دول و حکومت
کشور های بیطرف را مخاطب می نمود
درینجا اقتباس نمایم :

خط مشی بیطرفی افغانستان از ان
رویداد ها که موجب ظهور اصطلاح عدم
الحاق گردیده است بیشتر سابقه دارد .
افغانستان بصورت عنعنوی طی سالیان
خط مشی قضات آزاد را پیروی کرده
است و هرگز از این طریق حتی در زمان
جنگهای عمومی جهان منحرف نشده است .
تاسیس و حفظه علاقیت دوستانه با همه
مردمان و ملل و تشدید روابط بین المللی
اساسات عمده سیاست خارجی عنعنوی ما
میباشد .

شاغلی رئیس :

اوضاع بین المللی امروز بقا یسه
اوضاع زمان کنفرانس بلگراد مظهر جریانات
نوین میباشد چنانکه رئیس کا و ندا بیان
داشت اصل های جنبش عدم الحاق بسا
و صفت تبدلات در اوضاعی که باعث ظهور
جنبش عدم الحاق گردیده است جا بجا
هی مانه .

بنا برین کا ملا مناسبت کشور
های غیر منسلک نقش خود را در اوضاع
کنونی از ز یابی کنند معنای این اقدام
ما اعلام مجدد یا بنوی و تسک ما ست
به ا هدائی که در اعلامیه های بلگراد
و قاهره ذکر شده است انعقاد ایمن
کنفرانس بحیث اقدام به منظور تبادل نظر
بطور فعا لانه بین کشورهای غیر منسلک

تا به نهضت های آزادی خوا هی در مناطق
تحت تسلط پرتگال و سایر مناطق افریقایی
هرگونه کمک های نظامی و مالی داده و هرگونه
روابط خود را با پرتگال و حکومت تبعیض
طلبی افریقایی جنوبی قطع نمایند .

اولین نطقیکه سکوی مجلس را در این
کنفرانس احراز کرد مارشال تیتو رئیس
جمهور یوگوسلاویا بود . رئیس جمهور
یوگوسلاویا ضمن بیانیه مفصلی یک
بار دیگر توجه جهان نیان را به اهمیت
دوکتورین عدم تسلط بحیث یک مفکوره
لازمی امروزی و همچنان بحیث کلید حل
مسائل بین المللی معطوف داشت .

شاغلی نو احمد اعتمادی صدراعظم و
رئیس هیئت افغانی در سومین کنفرانس
سران دول و حکومت های غیر
منسلک چنین فرمودند :

متن کامل بیانیه نیاغلی نور احمد

اعتمادی صدراعظم : (۱۸ سنبله

۱۳۴۹)

جناب رئیس !

کیما افتخار دارم از کشور خود درین
اجتماع تاریخی نمایندگی میکنم . مسرت
داریم این کنفرانس مهم درین ناحیه
بر اعظم افریقا منعقد میشود که در ان
درده سال اخیر عده زیادی از برادران
افریقائی ما به استقلال نایل گردیده
اند البته عده زیادی دیگر هنوز برای

کسب استقلال و حقوق بنیادی خویش
سرگرم یکنار اند . یقین داریم ایمن
کنفرانس عامل مهم پشتیبانی ایشان درین
مجا هدت مشروع و مساعی ایشان خواهد
بود ضمنا اجازه میخو ا هم عمیق تر یمن
احساسیات قدر دانی و تشکرات خود و
هیئت افغانی را از مہمان نوازی نیکه رئیس
کا و ندا و مردم ز مپا

بما مبدول داشته اند و از ترتیبات منظمی
که برای انعقاد این کنفرانس درین پایتخت
زیبا اتخاذ شده است اظهار نمایم .
کیما افتخار دارم به رهبران برجسته
نیکه درین جا حاضرند صمیمی تر یمن
تمنیات پادشاه خویش اعلیحضرت همایونی
محمد ظاهر شاه را برای وصول ایمن
کنفرانس با اهداف تشدید همکاری بین المللی

بمنظور اتخاذ تصمیم بر اقدامات مشخص در قبال او ضاع و مسایل کنونی تلقی میشود. همه کشور های صلح خواه باید برای برقراری امنیت پایدار بین المللی مطابق او ضاع کنونی جهان و جهت پشتیبانی از جنبش های آزادی در مقابل تسلط استعماری و بقایای آن با اقدامات مشترک پرداخت کنند و مساعی مشترک خود را برای تطبیق اقدامات بین المللی به طرفداری حقوق مردم مان و ملل و انحلال استعمار و بقایای آن تحت همه مظاهر و اشکال کهنه ادامه دهند.

نگرانی ما راجع به دوام موجودیست و رژیمهای استعماری و نژاد پرستی در افریقا از این اصول عالیله سرچشمه میگردد.

دوام این رژیم ها و ستمی که بر مردمان مظلوم این قاره بزرگ روا داشته میشود انکار مطلق از حقوق بشر بوده است. استقلال یکدمه کشور های افریقای را تهدید میکند تا زمانی که مردم تحت سلطه استعمار و نژاد پرستی از حق تعیین سرنوشت استقلال و رشد آزاد اقتصادی محروم باشند و هیچ جا صلح پایدار شده نمی تواند.

از جانب مردم خویش پشتیبانی و حمایت افغانستان را از آزادی خواهان که در آنکشور ها در پی تامین حقوق بشری و تاریخی خود میباشند اظهار میدارم. **جناب و قیس!**

دوام بحران شرق میانه که زاده غضب و طردن مردم عرب فلسطین میباشد صلح جهان را مستقیما دچار مخاطره کرده است این بحران نسا یا نگر آن مقاصد سوء میباشد که جنگهای تجاوز کارانه و اشغال خاک های دیگر مردمان را بحیثیت وسیله فشار و تحمیل مقاصد تو سعه طلبانه از راه تحمیل قوه بکار میبرد.

انگسراییل با سر باز زدن از تخلیه خاک های عرب به ثبوت میرساند که سیاست تجاوز و تخطی مشهود حقوق بین المللی و عدالت را با انهماک پیش میبرد بنا برین تسالند کامل افغانستان را از کشورهای عرب که محل تجاوز واقع گردیده اند

اظهار داشته تخلیه فوری و کامل همه اراضی تحت اشغال عرب به شمول شهر قدس را توسط سپاه اشغالی آسود نیل تقاضا میذاریم. هیچ راه حل بحران شرق میانه متکی بر عدالت و قانونی نبوده نمیتواند تا آنکه اعاده حقوق مردم عرب فلسطین طی آن لازمی شمرده نشود این اعاده حقوق خود حق مردم فلسطین است و حمایت ازان و طبقه همه آنها نیست که معتقد به صلح و عدالت میباشد.

پشتیبانی کامل حکومت خود را از اقدامات ناپاینده خاص متشی عمومی هلند متحد برای تطبیق فیصله نامه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت اظهار میداریم. روح همکاری را که از طرف حکومت جمهوری عربی متحد با قبول ابتکار پیشنهاد صلح اخیرا ابراز شده است بحیث سهمگیری از زنده جهت جستجوی حل و فصل صلح جویانه این بحران حاد قدر دانی میکنیم.

جنگ در هند و چین هنوز سبب نگرانی عمیق همه مردمان جهان است. تصادم نظامی بنیان صلح را جدیانه دچار مخاطره نموده ما تنگ عمده در راه حل و فصل مسایل جهان امروز به میان آورده است عقیده داریم که هیچگونه راه حل به بحران هندو چین موثر بوده نمی تواند تا آنکه متکی بر قطع همه دخالت های خارجی و احترام کامل حقوق مردم هند و چین به صلح و تعیین سرنوشت نباشد.

از توسعه جنگ در کمبودی که در آنجا يك حکومت صلح خواه ساکنان متما دی اصول بیطرفی را پیروی می نمود عمیقا نگران میباشیم.

افغانستان از همه مساعی برای پیروی سیاست عدم الحاق در منطقه هندو چین بحیث اظهار تمینات حقیقی مردمان آن منطقه متوجه صلح استقرار و انتخاب راه ترقی مطابق اینجا بات خود ایشان حسن استقبال میکند. با مشا هده اوضاع بین المللی جز یافتن مساعی در اروپا مشا هده نمی نمایم چنانکه به مقصد تفاهم و همکاری و ستم بین کشورهای اروپائی اخیرا اقدامات مثبتی صورت گرفته است.

عقیده داریم که رفع کشیدگی در هر ناحیه جهان واقع شود بر او ضاع بین المللی و قتی تاثیر بزرگ می آرد که مقارن با ظهور تفا هم در دیگر نواحی جهان باشد.

جناب و نیسی !

ملل متحد طی يك ربع قرن موجودیت خویش بحیث یگانه وسیله همکاری بین المللی و همچنین عامل مل مهم سر یخ ساختن جنبش های آزادی در جهان خدمت کرده است. عقیده داریم که ملل متحد میتواند عامل مؤثر تری برای توحید مساعی همه کشور های جهان به منظور حل و فصل مسایلی سیاسی و اقتصادی جهان و خدمت بهتر به منظور تامین حق تعیین آزادانه سرنوشته مردمان و ملل و دیگر حقوق بشری و پیشرفت اکتشاف و همکاری عادلانه میان ملل گردد.

یقین داریم تطبیق کامل اصل جهانی بودن ملل متحد این موسسه جهانی را مرکز حل و فصل همه مسایل روابط بین المللی خواهد ساخت. درین مورد احیای کامل حقوق چین و شناختن جمهوریت مردم چین بحیث یگانه نماینده قانونی آنکشور در ملل متحد لازمی میباید شد.

اظهار امید مینمائیم که طی بیست و پنجمین دوره سالانه ملل متحد اعلامیه اصول حقوق بین المللی را جمع به علایق دوستانه و همکاری میان دول تصویب شده باینصورت بعضی عناصرا مهمه منشور بر اساس تجارب جا معه بین المللی در قبایل او ضاع مشخص در طول يك ربع قرن گذشته شرح و تفصیل داده خواهد شد. بیست و پنجمین سالگرد ملل متحد مقارن با دهمین سالگرد صدور اعلامیه اعطای استقلال به کشورها و مردمان تحت استعمار میباید شد. تصویب يك پروگرام عملی برای ملل متحد بمنظور تطبیق این اعلامیه مساعدت مهمی به آن مردمان و ملل خواهد بود که به منظور تامین حقیق تعیین سرنوشته و استقلال خویش در یکبار آید. اقدام ملل متحد برای سریع ساختن مراحل خلع سلاح و خاصه تهیه و تطبیق پروگرام ده سال خلع سلاح در رفع

کشیدگی ها در علایق بین المللی اثر عمده خواهد داشت و امکانات خلع سلاح هسته وی را که بمقصد مهار کردن مسابقه تسلیحاتی و تشدید بنیان امنیت گیتی بسی لازم میباید شد میسر خواهد گردانید.

جناب و نیسی !
صلح و استقرار سیاسی جهان به پیمانها بزرگ مربوط به ترقی اقتصادی کشور های در حال رشد میباید شد پهنار شدن آن مفاک و فاصله و وسیع که بین کشور های پیشرفته و جهان سوم موجود است پیوسته موجب نگرانی عمیق میباید شد. پیشرفت اقتصادی کشور های در حال رشد ایجاد میکند که همه منابع بشری و مادی ایشان به سمت صحیح سوق یافته مساعی ایشان توسط کشور های پیشرفته تقویت یابد و موسسات بین المللی ذیعلقه با سهمگیری مالی و مساعدت بدون هیچگونه ملاحظاتی سیاسی درین امر اشتراک نمایند.

بنابراین عزم را سنج داریم در داخل چارچوب ۷۷ کشور در حال رشد مساعی مؤثر خویش را پیش ببریم تا آنکه نقش این ملتها بمنظور تامین تبادلات تشکیلاتی در اقتصاد جهانی و به مقصد تاسیس همکاری بین المللی تدریجی که در اکثر آن جراتها جهان متوجه منفعت همه کشور های گیتی بشمول کشور های در حال رشد میسر شده بتواند تقویت یابد.

جناب و نیسی !

در خاتمه اجازه میخواهم اظهار رضا نیتندی نمائیم بین رهبران و نمایندگان کشور های شامل این اجتماع تاریخی کشور های غیر منسلک اتحاد نظر موجود است. امیدواریم داریم همچنانکه در لوساکا با اتحاد در افکار و مقاصد خویش مواصلت کرده ایم با همان اتحاد این شهر زیبا را ترک گوئیم. باین صورت توقع میرود این کنفرانس تاثیر عمیق و سود مندی بر او ضاع کنونی جهان وارد آرد.

اتحاد این کنفرانس با دید بحیث يك واقعه برجسته مؤید فعال بودن مفهوم

کنفرانس لوساکا

معاون ر یاست جمهوری لایبیر یا ضمن بررسی مسایل جهان قبول ا بتکار صلح راجرز (و زیر خارجه ایالات متحده امریکا) را از طرف جمهو ریت عربی متحد حسن استقبال کرد در برابر تمیض نژادی مخالفت ور زید و یاد آوری کرد که کشور وی با حکومت تمیض طلب در افریقا ی جنوبی قطع را بطه کرده است .

صدر اعظم سیلون میر من بند را نا یکه خواستار تمام نیرو های خارجی از و یتنام شد . و حمایت کا مل خودرا از مو قف اعراب در قبال جنگ شرق میانه و عده داده متذکر شد که مذاکرات صلح پا ریس باید یک ز مینه سازی مو ثر در تا مین حل صلح آ میز مشکلات روز افزون هندو چین باشد .

صدر اعظم سیلون افزو د ما با یسد پالیسی خودرا بر اساسات واقع بینانه آنطوریکه شرایط زندگی امروز ا یجاب میکند استوار سازیم بالا خیره میمند را یاد شاه نیپال از روسا دول و حکومت شاه مله کنفرانس مطا لبه کرد که با ید نظریات خودرا در قبال عضویت جمهو ریت

مردم چین در ملل متحد ا براز ناما یند . وی گفت : مسایل عمده سیاسی نظامی جهان بدون همکاری این کشور حل شده نمیتواند . یاد شاه نیپال در مورد جنوب شرق آسیا که در اثر جنگهای پیهم صدمه دیده گفت مداخله نیرو های خارجی او ضاع قبلا خراب شده را خراب تر و پیچیده تر میسازند و تضاد و برخورد بین مردمان را تمدید می بخشند .

وجنبش طریق عدم ا لحاق باشد و قد رت آنرا بیحیث یک وسیله تشدید صلح وامنیت گیتی ا احترام جهانی حقوق بشر و عدالت و همکاری بین المللی با ساس مساوات بین ملل و سعادت بشریت به گهوت رساند . بیانیه محمود ریاض و زیر خشارجه جمهو ریت عربی متحد که قسمت اعظم آن وقف بحران شرق میانه شده بود از نگاه رول کشور های غیر منسلک در حل منازعات حاد بین المللی قابل تذکار است .

وی پالیسی عدم انسلاک را بیحیث یک پلتفورم نیک برای مبارزه به خاطر تقویت صلح و امنیت ارز یابی کرد . ر یاض از کشور های غیر منسلک خواست تا بیشتر از پیشتر نیرو های خود را گردانند و کمک های بیشتر مادی و معنوی به مردمایکه در جهت احقاق حقوق و آزادی خود مبارزه میکنند بدهند .

ناما ینده جمهو ریت عربی متحد خاصا به منازعه بین عربها و اسرائیل تمس مستقیم گرفت و تجاوز اسرائیل را تقبیح کرد واز همه بالا تر به مسئله قطع مذاکرات نیویارک بصورت یک جانبه از طرف اسرائیل اشاره کرد .

معاون رئیس جمهو ر لایبیر یا نیز بیانیه مفصلی ا یراد کرد و گفت کشور های غیر منسلک به جهان نشان خواهند داد که این آزادی ملل ا احترام متقابل و وحدت عمل در راه رفاه نوع بشر کمک خواهد کرد و اشتراک عمل ممالک غیر منسلک عصر نوی را از پیشرفت و رفاه باز نموده و در حفظ صلح توسعه تفاهم و حفظ سلامت جهان کمک خواهد کرد .

اعلامیه لوساکا

ا فغانستان ، الجزایر ، بوتسوانا ، بو روندی ، کامرون ، سیلون ، قبرس ، جمهو ریت دیموکراتیک کنگو ، جمهو ریت مردم کنگو ، کوبا ، حبشه ، گابون ، گانا ، گینی استوائی ، گویانا ، هند ، اندونیزیا ، عراق ، جانیگا ، اردن ، کینیا ، گویت ، لاوس ، لیسوتو ، لبنان ، لایبیریا ، لیبیا ، مالیزیا ، مالی ،

اعلامیه در باوه صلح استقلال و شد اقتصادی همکاری و دیموکراتیک ساختن روابط بین المللی
سنو مین کنفرانس روسای دول و حکومتات کشور های غیر منسلک در شهر لوساکا پا ینتخت زمیبا از ۸ تا ۱۰ سپتامبر ۱۹۷۰ تشکیل جلسه داد . کشور های آتی دران اشتراک نموده و به ترتیب الفبای لاتین .

و ترقی اجتماعی ، و تکوین شرایط بهتر زندگی در آزادی و سبقت برای همه درج کرده بودند . مرور زمان ارزش تاریخی این آمال و آرزو ها را تا ناید نمود و ضامن نشان داد که بسی آرزو ها پمراذ نرسیده و عده زیادی مسایل با وجود مساعی کشور های بیطرف حل و فصل نشده است .

۳ - سیاست غیر منسلك نتیجه عزم یکمده کشور ها برای نگهبانی استقلال ملی و حقوق مشروع مردم ایشان بیان آمده است . خط مشی عدم الحاق يك جنبش بین المللی پهناور را تشکیل داده ماورای همه حدود نژادی و منطوقی و غیره گسترده شده ، جزء لا یتجزای ساختمان کلی جامعه بین المللی گردیده است . این خط مشی نتیجه انقلاب ضد استعماری در جهان و ظهور یکمده زیادی کشور های تازه به آزادی رسیده میباشند که خط مشی و رشد سیاسی مستقل را اختیار نموده حاضر نیستند پس از ختم اشکال قدیمی محکومیت دیگر مظاهر علی البدل به آن جاگزین گردند . پایه این تبدلات ، آرزو های ملی متوجه آزادی استقلال و مساوات که بطور روز افزون روشتنتر اظهار گردیده است . وعزم را سخ مقاومت در مقابل همه اشکال استمگری و استثمار میباشند . این اصل و معنی مساعی اقدامات ما و این دلیل و اساس اعلامیه های بلگراد و قاهره میباشد . در زمانیکه جامعه بشری بسوی کنگره ها مانند قطب ها متوجه میگردد و حتی این وضع متمیزه دایمی علائق بین المللی بشمار میآید ، در زمانیکه تصادم ذری بین دول مقتدر بشریت را مورد تهدید میداشت ، کشور های غیر منسلك دور نمای مستقبل نوین برای جهان معاصر بیان آورده و راه را برای تقلیل کشیدگی بین المللی گشودند .

۴ - ما اکنون در چار راه تاریخ قرار داریم . هر روزیکه میگذرد پدید نوینی قدرت خارق العاده فکر و روح بشری را تأیید میکند و ضامن راه های خطرناک را خاطر نشان میسازد که در اثر نقایص انسانان را دامنگیر شده میتواند . انقلاب علمی و تکنولوژی که در تاریخ بشریت

المغرب ، موریتانیا ، نیپال ، نایجریا ، اوگاندا ، جمهویت عربیه یمن ، جمهویت افریقای مرکزی ، جمهویت یمن جنوبی ، رواندا ، سیرالیون ، سنگاپور ، صومالی ، سوئد ، سوازیلند ، سوریه ، تانزانیا ، چاد ، توگو ، ترینیداد و توباگو ، تونس ، یوگوسلاویا ، زیمبابوئه .

از کشورهای آتی مشاهدان اشتراك کرده بودند :

ارجنتینا ، باربادوس ، بولیویا ، برازیل ، چیلی ، کولومبیا ، پیرو ، ویتنام جنوبی (حکومت وقت جمهویت مردم ویتنام جنوبی) و یونان و یوگوسلاویا .

جنبش های آزادی خواهی ملی آتی - الذکر در کنفرانس دعوت شده اشتراك نمودند :

کانگرس ملی افریقای مربوط افریقای جنوبی ، دو جبهه آزادی افریقای صومالی ، دو جبهه آزادی افریقای غربی ، یک جبهه آزادی افریقای شرقی (کومور) واقع بحرهند (جنبش آزادی خواهی فلسطین و دو جنبش آزادی خواهی از زیمبابوئه و رودیشیا) .

۱ - درین کنفرانس رایج به اهمیت نقش بیطرفی در جهان کنونی ، با درک اهمیت خاص نگهبانی و استواری صلح و امنیت در جهان ، تضمین استقلال و حاکمیت درست و کامل مرزها بر اساس مساوات لزوم رعایت حقوق اساسی همه مردمان به تعیین سرنوشته و همچنین دیموکراتیک ساختن روابط بین المللی ، تقویت رشد اقتصادی سریع کشورهای در حال رشد مطالعه امکانات مشوره و همکاری مزید بین همه کشورهای غیر منسلك و تقویت سازمان ملل متحد تبادلات نظر بمسئل آمد .

۲ - بیست و پنج سال قبل مردمان ملل متحد عزم راسخ خود را برای نگهبانی نسل های آینده از تباهی جنگ و تأیید مجدد اعتقاد را سخ به حقوق اساسی بشر و کرامت انسانی و مساوات حقوق ملت ها چه بزرگ و چه کوچک و تا سیس شرایط لازمه برای حفظ عدالت و احترام و جایب زاده معاشرت و دیگر منابع حقوق بین المللی

سابقه ندارد ا فقهای لا یتنا می ترقی را کشوده است مگر در عین حال ر نسا و فراوانی مورد استفاده همه نبوده و قسمت عمده انسانان در او ضاع منافی کر امت بشری زندگی دارند . ا کتشافات علمی و تطبیقات فنی آن قدرت آنرا دارد که جهان را یک واحد سازد و مسافه هارا بین کشورها و برا عظمها تقلیل بخشد و همکاری بین المللی را بیش از پیش لازمی و همیشه قابل تطبیق نماید . با و صف این ، دول و مللی که اکنون جا معه بین المللی را تشکیل میدهند ، توسط موانع سیاسی ، اقتصادی و نژادی از همدیگر جدا افتاده اند . این موانع موجب آن شده اند کشور های پیشرفته و کشور های در حال رشد یکی بحیث مستمگرو دیگر ستمدیده ، یکی تجاوز کار و دیگر مورد تجاوز ، یکی بحیث کشور طرفدار تو سل به قوه نظامی یا اقتصادی و دیگر کشوری که مجبور است در خطر دائمی حملات ممکنه مستقیم یا غیر مستقیم متوجه است استقلال و امنیت آن زندگی کند منقسم ساخته است . با وجود ترقیات پهناور که صورت گرفته است و با وجود آرزو های وسیع نسل کنونی بشریت نه صلح و نه رفاه و نه حق استقلال و مساوات صفات دایمی و کامل مجموع بشریت شده است . زمان ما از یکسو ، محرک آرزو های بزرگ واز دیگر جانب ، مظهر مسایل بسی دشوار می باشد .

۵ - خطر فوری تصادم بین دول معظم تر اکنون تقلیل یافته است زیرا بیش از پیش در روابط بین خودها بمذاکره توسط مینمایند . اگر این تمایل هنوز در امنیت کشور های کوچک و کشور های متوسط و کشور های در حال رشد نقشی نداشته است و خطر جنگهای محلی را رفع نموده است .

۶ - موجودیت در حالت در امور داخلی دیگر کشورها و توسط به فشار های سیاسی و اقتصادی و تهدید استعمال قوه و انحراف و خرابکاری بطور خطیر زیاده شده و بسی تکرار میشود . جنگ تجاوز در شرق میانه دوام دارد و در هند

چین در و یتنام جنوبی ، عمیقتر گردید . بسوی کمبود یا توسعه می یابد و استقلال ملی و صلح و امنیت بین المللی را مورد مخاطره قرار میدهد . ستم و تسلطی که بر مردمان افریقائی افریقای جنوبی از جانب رژیم های نژاد پرست استعمارگر اقلیت تجمل میشود نه تنها وجدان بشریت را لکه دار میسازد بلکه صلح و امنیت بین المللی را مورد خطر قرار میدهد . در اثر آنکه یکمده کشور های پیشرفته غرب و رژیمهای اقلیت و نژاد پرست که درین ناحیه جهان بروی کلر اند با هم همدست میباشند این اوضاع قرین انفاق میباشند . ادامه مسابقه تسلیحاتی موجب اضطراب و تشویش گردیده است و رفع کشیدگی موجوده را در ساحه سلاح ذروی غیر مستقر گردانیده و جنگ های محدود را بیمان می آورد توازن رعب و هراس بین کشور های معظم تر باقی جهان را از صلح و امنیت مستفید نساخته است . اگر چه نشانه های نیکوی رفع کشیدگی روز افزون بین کتله هار به نظر می رسد مگر تقلیل جنگ سرد هنوز نوزال کتله های نظامی را که به حساب منازعات دول معظم تشکیل شده است ، هنوز بمیان نیاورده است .

۷ - علایق بین المللی داخل چنان مرحله ای گردیده است که میزبان استقلال مزید و ضمانت آرزو هندی دول برای پیروی سیاست مستقل میباشند . دیمو کراتیک شدن روابط بین المللی یکی از جایب قطعی دوره ما میباشند . متاسفانه دول معظم چنان تمایل دارند مسایل مهم جهان را که موجب نگرانی عمیق همه کشورها میباشند فقط خودشان حل و فصل کنند .

۸ - نیرو های نژاد پرستی تبعیض نژادی استعمار ، تسلط خواهی ، صلح جهانی را هنوز اخلال میکنند ، همچنین استعمار قدیم میگوید در زیر نقاب استعمار جدید ، که وسیله پوشیده تر مگر متضمن خطر تسلط اقتصادی سیاسی بر کشور های در حال رشد میباشد دوام نماید . در این میزبان جهان کنونی ، نه تنها زشتی قدیم با بر جا مانده و دوام میکند بلکه آینده

د افغانستان کابینې

عدم الحاق بوده و میباید . تا همین صلح جهانی و همزیستی مسالمت آمیز از راه تقویت نقش کشور های غیر منسلک در ملل متحد بمقصد مقابله موثر با اشکال تجاوز خطر و با استعمال قوه بر ضد آزادی استقلال ، حاکمیت و تمامیت ارضی همه کشور ها ، پیکار در برابر استعمار و نژاد پرستی که منافی برای و کرامت بشری میباشند ، حل و فصل منافع با و سایر مسالمت آمیز ، متوقف ساختن مسابقات تسلیحاتی که متعاقب آن خلع سلاح جهانی صورت گیرد ، مخالفت به اتحاد ها و پیمانهای نظامی دول بزرگ ، مخالفت به تاسیس پایگاه های نظامی خارجی و سپاه خارجی بر خاک کشور های دیگر ، جهان شمول بودن سازمان ملل متحد و تقویت مبنای آن مبارزه برای استقلال اقتصادی و همکاری متکی بر مساوات و منافع مشترک . کشور های غیر منسلک بجای آنکه بکوشند خط مشی عدم الحاق را سر از نو تعیین و تعریف نمایند در اینجا تمسک خود را به مقاصد و اهداف اساسی این خط مشی مکرر اعلام میدارند .

۱۳ - کشور های عضو کنفرانس بطور جدی اعلام میکنند که باین اصول درعلاقه بین خود ها و علاقایی با دیگر دول بدون هیچ تقصیری پای بند باشند و باین جهت به و سایر آتی متوسل میشوند :

الف - تا مین تساند کلی و آغاز اقدام موثر و مشخص در مقابل آن قوا کسه استقلال و حاکمیت ارضی کشور های غیر منسلک را محل تهدید و تجاوز قرار میدهند و باین منظور همکاری و عنداللزوم مشاورت .

ب - مخالفت قاطع به اتحادیه های نظامی دول معظم و مطالبه منحل شدن آن به منفعت صلح و به منفعت رفع کشیدگی بین المللی .

ج - اعلام حق همه کشور ها برای سهمگیری در روابط بین المللی بر پایه مساوات زیرا ، این شرط مطلق دیموکراتیک شدن این روابط میباشند .

را تاریک میسازد و استقلال و تمامیت خاک عدّه زیاد کشور هارا مورد مخاطره قرار میدهد و جنبشی آزادی عدّه زیاد کشور هارا که هنوز تحت تسلط استعماری میباشند مانع میگردد و سد راه ترقی کشور های غیر منسلک و در حال رشد شده کشیده گئی هارا شدید تر مینماید و منافع جدید را بمیان می آورد .

۹ - فاصله بین کشور های پیشرفته و کشور های در حال رشد پیوسته توسعه می یابد . کشور های دارا پیوسته دارا تر میشوند و کشور های نادار در بینوائی باقی میمانند . کشور های در حال رشد از حق مساوات و سهمگیری موثر در ترقی جامعه بشری محروم کرده میشوند . انقلاب تکنولوژیک که اکنون مورد انحصار کشور های توانگر میباشند باید یکی از عناصر مهم ترقی بوده و بدسترس کشور های در حال رشد گذاشته شود . همبستگی جهانی تنها یک شعار نیست بلکه لازم و لایس میباشند و قابل تحمل نیست که درین ایام بعضی ها با استفاده از بینوائی و بدبختی دیگران زندگانی آرام و مستریح داشته باشند .

۱۰ - کشور های عضو کنفرانس بسا اظهار نگرانی از این حالات تصمیم گرفته اند بطور دسته جمعی با اقدامات پرداخته مساعی خود را باین منظور و جدت بخشند .

۱۱ - کشور های عضو کنفرانس غیر منسلک اصول آتی الذاکر را دو باره تأیید و بان اهمیت خاص قایل اند حق مردمانی که آزاد نیستند برای رسیدن به آزادی و تعیین سر نوشت و استقلال رعایت حاکمیت و تمامیت ارضی همه دول ، حق همه دول بمساوات و سهمگیری فعال در امور بین المللی حق همه ملل مستقل برای تعیین طریق خط مشی و شد سیاسی اقتصادی اجتماعی و فرهنگی خود ایشان با آزادی کامل حق همه مردمان برای استفاده از منافع رشد اقتصادی و ثمر برداشتن از نتایج انقلاب علمی و تکنولوژی .

۱۲ - کنفرانس اعلام میدارد که اهداف آتی الذاکر مرام های اساسی سیاست

کنفرانس لوساکا

د - تأیید قوی تشدید مساعی همه موسسات بین المللی که با مور خلع سلاح مشغول اند خصوصاً آماده کردن و اجرای پروگرام ده سال خلع سلاح بحیث جزء لا یتجزای خلع سلاح عام و تام .

ه - تقویت و توحید مساعی کشور های در حال رشد و این کشور ها با کشور های پیشرفته بمنظور آنکه در نظام و تشکیل اقتصاد جهانی تبدلات بمیان آید و برای تاسیس همکاری و تقسیم کار معقول در ساحت جهانی که در اثر آن فاصله وسیع بین کشورهای پیشرفته و کشورهای در حال رشد از میان برداشته شده بتواند .

علاوه برین اعلامیه عمومی يك اعلامیه خاص را جمع بهر شدت اقتصادی در لوساکا صادر شده است که در آن را جمع به همکاری در زمینه تجارت و انکشاف تولیدات صنعتی معادن ، زراعت و تطبیقات علوم و تکنیک موادی تذکر یافته و اقدامات لازم بمنظور پیشرفت کشورهای در حال رشد و ابراز مساعی برای موفقیت کنفرانس سومین را جمع به تجارت و انکشاف ، از راه همکاری مزید دست ۷۷ کشور در حال رشد ، تجویز شده است .

همچنین در کنفرانس لوساکا در موضوعات آتی فیصله نامه های خاص صادر شده است :

- ۱ - شرق میانه .
- ۲ - جنوب شرق آسیا .
- ۳ - رفع استعمار .
- ۴ - تبعیض نژادی .
- ۵ - متصرفات پرتگالی .
- ۶ - نامی بیا (سرزمین جنوب غربی افریقا) .
- ۷ - زیر بابت وی (رود یشیا) .
- ۸ - تقویت سازمان ملل متحد .
- ۹ خلع سلاح .
- ۱۰ - تقویت نقش کشورهای غیر منسلک .
- ۱۱ - قبرس .
- ۱۲ - عمق انبار .
- ۱۳ - تجاوز اسرائیل بر لبنان .
- ۱۴ - توقیف دو نفر الجزایری توسط اسرائیل .

و - تقویت مساعی مشترک متوجه منحل ساختن استعمار و تبعیض نژادی و باین منظور پشتیبانی در داخل همه امکانات از نظر اخلاقی ، سیاسی و مادی از جنبش های آزادی ملی و متوجه تا مین تطبیق فیصله های بین المللی بشمول فیصله های شورای امنیت مطابق به مند رجات مربوطه منشور ملل متحد باشد .

ز - ادامه مساعی برای تقویت نقش و موثریت سازمان ملل متحد و تأیید اصل چهار نشمول بودن سازمان با لزوم فوری قبول کردن جمهوریت مردم چین بمقام قانونی آن در موسسه مذکور و همچنین دیگر کشورهای بشمول کشورهای منقسم که هنوز عضو سازمان جهانی نیستند .

ح - تقویت منظم و توسعه زمینه همکاری کشورهای در ساحت های بین المللی منطوقی و دو جانبه .

ط - تا مین دوام عمل با ترتیب دادن مشوره های وقت بوقت بین نمایندگان کشورهای غیر منسلک به سویه های مختلف و با انعقاد کنفرانسهای سران به فاصله کمتر وقت در صورتیکه اوضاع بین المللی ایجاب کند .

۱۴ - روسای دول حکومت و زعمای کشورهای اشتراک کننده تصمیم میگیرند که این اعلامیه و همچنین اعلامیه های مخصوص و فیصله نامه ها صادره این

کنفرانس ایکافی

بنا برین به گسترش و تقویت خود چه هرگدام و چه مجموعاً نیاز مندیم تا آنکه ایجابات منطقه خویش را تا مین نماییم چه از راه همکاری و مساعی مشترک چه در زمینه اجرای منطقه و چه در زمینه منطقه خویش میتوانیم مسایل خویش را حل کرده و سطح زندگانی مردم خویش را بلند بریم .

نتایج اجتماعات سابق وزرای ایکا فی در تاسیس بانک توسعه آسیائی موافقانه بوده است و امید داریم اجتماع کنونی نیز به موفقیت های مزید بمنظور تامین حیات بهتر در قاره مانایل گردد .

در طی این سالها مساعی دفتر ایکافی قابل ستایش بوده و مطالعات مفید در زمینه تنظیمات تجارتی و پولی که توسط ان باین تازگی و بشورده متخصصین دارای سطح عالی و حکومت های منطقه صورت گرفته است بنیان ارزنده ایست که بران تصمیمات سود مند در روز هاییکه پیش روی خود دارید بنا شده میتواند چنانکه با کسب رسانده ایم کشور ما یک عضو وافرمل متحد و جامعه جها نی میباشد . یگانه آرزوی ماصالح و ترقی بشریت در همه جا بوده و در داخل این ترقی سعادت و ترقی همه آسیا را نیاز مندیم .

اینکه تصمیم گرفتید در کشور باستانی ما این اجتماع خویش را تشکیل دهید مظهر علائق دوستی هر یک از ملت های شما بما میباشد . بنا برین ما همه مردم و حکومت ما در طول ملاکرات شما در کابل برای شما آرزو مند موفقیت بوده امید داریم ملاکرات شما برای همه منطقه به نتایج مشخص و پایدار واصل شود .

پس از آنکه پیام ذات شهریاری توسط شایلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی قرائت شد کنفرانس با بیانیه شایلی نوراحمد اعتمادی صدر اعظم افتتاح گردید .

جارج مین کنفرانس شورای وزیران ایکافی بنا بدعوت افغانستان ساعت ده قبل از ظهر ۲۵ فورس ۱۳۴۹ مطابق ۱۶ دسمبر ۱۹۷۰ با پیام اعلیحضرت معظم مهابادی در تالار بزرگ هوتل انتر کانتیننٹال کابل آغاز گردید .

پیام اعلیحضرت معظم مهابادی :

برای من و مردم افغانستان موجب کمال مسرت میباشد که از شما در کشور خویش بمناسبت کنفرانس تاریخی وزیران و نمایندگان عالی آسیا بی پذیرای می کنیم .

هدف اجتماع شما اتخاذ وسایل اقدامات عملی بمنظور طرح نقشه های منسجم و متوجه همکاری به منفعت ترقی منطقوی و ثبات ملکی و پولی در قاره ما میباشد که شامل دو ثلث نفوس جهان است .

واقفا و ظایف و مکلفیت شما نها یست حیاتیست زیرا درین لمحہ حساس تاریخ برای اجابت ندا ی آسیا ابراز فعالیت می نماید .

دهسال اول انکشاف ملل متحد سپری گردید و اکنون داخل دو مین دهسال انکشاف میشود اگر بسوی صلحهای که سپری شد نظری بیفکنیم در می یابیم آسیا باوجود بیکار و مساعی هنوز در زمینه تجارت و تنظیمات پولی مقابل با مشکلات بزرگ میباشد .

در طی ده سال اخیر نه تنها در اثر سقوط نرخهای مواد اولیه و قیمت بلند تمام شد اموال سرمایه یوی که در کشور های صنعتی بیرون این منطقه ماتولید میشود تجارت این منطقه صدمه دیده و تزییل یافته است بلکه بازار جهان برای تولیدات آسیا بی ضیق تر گردیده و با موجودیت تکثیر نفوس و بلند رفتن ایجابات زندگی مسایل اقتصادی این قاره بطور عمده توسعه یافته است .

کنفرانس آسیکا افج

متن بیانیۀ افتتاحیۀ بناغلی نورا احمد اعتمادی
 صدراعظم افغانستان در چهارمین اجتماع
 وزیران کشور های عضو کمیسیون آسیا و
 شرق دور منعقدۀ کابل :

جلالتما بان !

افغانستان بلزوم وفوریت همکاری
 دو جانبه بین کشور های در حال رشد و
 ترقی همسایگی ایشان در تقویت استقلال و لزوم
 توسعه جنبش برای همکاری و ارتباط مزید
 بین کشور ها در سطح اجزای منطقه و منطقه
 و بین منطقه ها به مقصد سریع ساختن رشد
 اقتصادی و پیشرفت اجتماعی ایشان معتقد
 است . افغانستان به همکاری منطقوی
 که مقصد از آن ترقی اقتصادی هر منطقه و
 مطابق به منافع دیگر کشور های در حال
 رشد میباشد و همچنان به همکاری منطقوی
 که در آن هیچگونه محدودیت متری بر عوامل
 سیاسی و ایدیولوژی بر هیچ کشور تحمیل
 نگردد معتقد می باشد . ما عقیده داریم
 همکاری در ساحۀ اجزای منطقه یک مرحله
 مهم برای تامین همکاری منطقوی در ساحۀ
 وسیعتر میباشد . این اجتماع تاریخی و زرا
 به مقصد اتخاذ تصمیم در موضوع رشد
 اقتصادی و مفهوم همکاری منطقوی اقتصادی
 بشکل نقشه های عملی و محرک فعالیت به

کمال افتخار و مسرت دارم از طرف
 حکومت افغانستان از وزراء و نمایندگان
 عالیرتبه کشور های آسیای در کشور
 خویش که واقع در قلب آسیا بوده بحیث
 چهار راه این قاره تاریخی از زمان باستان
 شناخته شده است استقبال می نمایم .
 صمیمانه امید وارم که اقدامات شما در
 کشور ما اگر چه مدت آن کوتاه است نه تنها
 گوارا بلکه ثمر بخش و برای همه قاره بزرگ
 ما متضمن نتایج سود مند باشد .

امید وارم همچنان که کنفرانس سابق
 وزرا ی آسیای در تاسیس بانک توسعه
 آسیای موفق گردیده این کنفرانس نیز
 بر حسب فیصله نامه تحت عنوان (همکاری
 فعال اقتصادی آسیای) که در دومین
 شورا ی وزیران تصویب یافت و فیصله
 نامه شماره ۸۶ هشتمین اجتماع عمومی
 ایکافی بنام (همکاری منطقوی و هما هنگ
 ساختن پلان های رشد اقتصادی کشور ها
 و همچنین فیصله نامه دومین جلسه کنفرانس

بناغلی نورا احمد اعتمادی صدراعظم موقعیکه بیانیۀ افتتاحیۀ شانرا ایراد می فرما یستد

د افغانستان کالسی

بعضی نقشه های عملی و تطبیقی را ملاحظه کنید و پیشنهاد نمایند قدر دانی میکنیم. این نقشه ها که اخیرا در اجتماع متخصصان حکومت ها بشمول حکومت افغانستان در اجتماع بنکاک مطالعه شد اکنون بمقصد تعدیل و تصویب در قبال شما میباشد بادر نظر گرفتن تمایلات کنونی اقتصادی جهان و تجارت اکثر مناطق در گیتی این نقشه ها به تعیین خط مشی توسعه و رشد اقتصادی در آسیا به پیمانۀ وسیع مفید بوده میتواند.

پیشنهاد مالی که مورد بحث شما میباشد متوجه سهیل ساختن تجویز و قبول پروگرام توسعه تجارتی است. واقعا این یک واقعه تاریخیست که کشور های اروپایی نیز تنها از راه توسعه تجارتی موفقیت بزرگ بدست نیارند و فقط زمانیکه اتحادیه اروپا پی تادیات تاسیس گردید نگاه توسعه قابل ذکر تجارتی بدون آنکه میزان تادیات آن کشور ها در خطر بیفتد ممکن گردید. تحت نقشه های که پیشنهاد شده امور بانکی و اقدامات کلیرنگ متوجه سهیل ساختن تجارت و تادیات بین منطقه میباشد. پرنسیپ های تجارتی که محل بحث این اجتماع است اگرچه بذات خود قابل انطباق میباشد باید بشکلی منظور گردد که نه تنها توسعه صادرات و واردات بین منطقه را تامین نماید بلکه مشکلات را در مورد تمهیدات کشور ها خاصه کشورهای کمتر رشد یافته منطقه بمنظور تامین منافع تحت تنظیمات با تری و دیگر تنظیمات دوجانبه چه در داخل و چه در خارج منطقه در نظر بگیرد.

باین صورت جریان عنعونی اموال بسوی بازار های عنعونی محفوظ میماند. بصورت عمومی آنچه در نقشه های تجارتی به مقصد توسعه تزئید تجارت بین کشور های در حال رشد منطقه باین اجتماع پیشنهاد شده است باید بادر نظر گرفتن موقعیت خاص و شرایط اقتصادی هر یک از کشورهای منطقه تجویز شود.

مطابق هر یک از این نقشه ها هر کشور منطقه باید اطمینان حاصل کند که منافع مناسب و عادلانه ازان حاصل خواهد کرد. باین صورت نه تنها همکاری در منطقه به

منفعت همه مادر آسیا منعقد گردیده است. ماعتیده داریم که مسایل اقتصادی قاره ما مقتضی وسایل عاجل میباشد. همکاری در زمینه تجارت و تنظیمات پولی لازم تشخیص گردیده است. چنین همکاری از آنجا مورد نیاز است که کشورهای دیگر مناطق جهان میباشد. بنا برین نمیتوانند تنها از راه مساعی منفردانه خویش بمعین اطمینان بخش رشد اقتصادی نایل شوند. باین موجب مساعی مزید به سطح منظوری بمنظور توسعه تجارت صنعت و زراعت و همچنین رفع تدریجی موانع در راه معاملات پولی لازمی میباشد. بنظر ما این نیازمندی از آنجا اهمیت دارد که سطح تجارت در آسیا پنجاه در صد طی نخستین ده سال انکشاف اقتصادی نزول کرده است. و این علامه خطر بوده مستلزم چاره جوئی موثر میباشد. این اجتماع مهم در کابل در زمانی منعقد میشود که دهسال رشد اقتصادی که ملل متحد تعیین کرده بود پایان میرسد. در طی اجتماع کنونی مجمع عمومی موسسه جهانی همه نمایندگان ما برای اتخاذ خط مشی فعالیت مشترک به منظور دو مسین دهسال رشد اقتصادی اشتراک مساعی نمودند.

اجتماع یادرتیجا مطابق به این اقدام بوده و منظور ازان ایجاب تامین نیازمندی قاره آسیا از راه پیشنهاد کردن نقشه های سود مند در توسعه تجارت و تقویت تنظیمات مالی ما میباشد. ما مکلفیم موقعیت تجارت را در آسیا بهبود بخشیم زیرا طی دهسال گذشته معیار پیشرفت منطقه ما تسخیر کیفی بوده است. تکثیر سریع نفوس احتیاج سرمایه گذاری مشکلات میزان تادیات قیمت تمام شد پروژه های انکشاف و دیگر احتیاجات اجتماعی و اقتصادی مستلزم مساعی مشترک ما میباشد.

ازینکه معنی اجراییه ایگانی که مساعی خستگی ناپذیر و صمیمانه ای ایشان قابل ستایش است از دو متخصص ممتاز و نامدار بین المللی یعنی استاد یوری و استادترین خواهش نمودند تا متکی بر تجربه و وسیع عملی و شنا سایی در زمینه تجارت و مالیات بین المللی و با مشوره کشورهای ایکافی

د افغانستان کالسی

متن پیام ښاغلي اوتانت سرمنشي ملل متحد
عنواني جلسه ايکافي دوکابل :

خوشوقتم ازاینکه موقع دست داد تا ښاغلي ناراسیمان معاون دارالانشاء عمل ملل متحد و معاون پروگرام انکشاف ملل متحد ازمین در جلسه شورای وزیران همکاری اقتصادی آسیا نمایندگی کرده و از طریق وی بهترین سلامها و تمنیات خود را باین جلسه میفرستم .

دراين موقع مهم که شورا برای اولین بار تحت نام جدید خود تشکیل جلسه میدهد میخوام مراتب قدرانی عمیق خود را به حکومت افغانستان که در شهر زیبای کابل کریمانه از کنفرانس میزبانی میکنند ابراز نمایم به شورای وزیران برای همکاری اقتصادی آسیا بنا بر کار خودش در طرح يك سترا تیزی و پروگرام متحد اشتراك عمل در همکاری منطقوی آسیا باید تبریک گفته شود .

در داخل چوکات این سترا تیزی ايکافي تحت رهنمائی ښاغلي اونیون سکرتر بایشا اجرا نیوی آن جدا برای همکاری تجارتي و پولی درین منطقه کار میکند .

باید به قدر دانی خاطر نشان کرد که ایسکافي از همکاری نزدیک صندوق وجسی بین المللی درین کار مهم و حیاتی برخوردار است اگر ما بخواهیم به اهداف سترا تیزی انکشاف بین المللی طی دومین دهه انکشاف ملل متحد نایل شویم مسلماً باید بر همجو تعاونات مشترک میان گروه سازمانها وانجمن های ملل متحد اتکاء کرده بتوانیم من باطمینان خاطر نشان میکنم که علاوه بر همکاری تجارتي و وجسی اجلاس موجوده سایر پروگرامها از قبیل پروگرام تولیدات صنایع و معادن انکشاف منابع آبی و نفوس محل مطالعه وغور قرار بگیرد .

باید بخاطر داشت که حیات يك اقتصاد مربوط به اندازه تأثیرات متقابله سکتور های مختلفه آن یکی بردیگرش محسوب میگردد. در مساعی ما جهت تسریع رشد اقتصادی واجتماعی کشور های در حال انکشاف برای ما ناگزیر است تا پشتیبانی و حمایت متقابله سکتور های مختلف اقتصادی را یکی از دیگرش در جریان عملیه انکشاف تأمین نمائیم .

درجهان بخود پیچیده امروز ممالک انکشاف یافته وهمچنان ممالک روبانکشاف باید همه

میان آمده و توسعه خواهد یافت بلکه تادرجه ای در داخل ساحة منطقوی امنیت اقتصادی نیز مورد توجه خواهد بود .

مسرت داریم که مسئله ترانزیت کشور های محاط به خشکة منطقه بحیث یکی از پرنسیپ های همکاری تجارتي شامل این پیشنهادهای شده است . مسایل کشور های محاط با خشکة مشکلات ایشان نه تنها عدم رشد اقتصادی است بلکه يك نقصان جغرافیایی یعنی نداشتن بخر میباشد باید در داخل منطقه و نیز از راه همکاری در اجزای منطقه و مطابق حقوق قانونی ترانزیت که شناخته شده است حل و فصل شود . تسهیلات پیشرفت ترانزیت زمینی توسط راه های زمینی و رفع موانع که در جریان اینگونه ترانزیت سکنه میآرد ، خاصه در این زمان که ایکافي در کابل تکمیل پروژه عا لسی و ممتاز شاهراه آسیایی داخل مرحله جدیدی میگردد نهایت لازمی میباشد . افغانستان از سالهای مدید این نظر را داشته است که برای ترقی و پیشرفت ترانزیت زمینی در اجزای منطقه و در منطقه تنظیمی لازم میباشد .

یقین داریم که به آرزومندی واقعی بمنظور معاونت بامردمان خویش و بلند بردن سطح زندگانی در منطقه ما و باحسن نیتی که رهبر ماست در تأمین هدف مشترک خویش موفق شویم و همکاری آسیائی اجرا و عملی گردد. ماعقیده داریم این نقشه ها خاتمه نه بلکه آغاز مساعی همکاری ما بمنظور تأمین زندگی بهتر در آسیا و قدم نخستین و تاریخی باستقامت صحیح میباشد. چنانکه يك ضرب المثل شرقی میگوید: (سفر گرچه هزار فرسخ باشد بانخستین قدم آغاز می شود) امید است باین نخستین قدم تاریخی که از راه مساعی مشترک مادر چند سال اخیر مقدمات آن فراهم شده است دوره همکاری اقتصادی موثر و ترقی در منطقه ما ظهور کند .

در مراسم افتتاح کنفرانس وزیران ایکافي ښاغلي ناراسیمان معاون سرمنشي ملل متحد پیام ښاغلي اوتانت و ښاغلي هوف مان آمر انکشاف ملل متحد را قرائت کردند. هکذا ښاغلي اونیون آمر اجرائیه ايکافي بیانیة ایراد فرمودند .

کنفرانس ایکافی

مساعی را برای نزدیک ساختن شان باهمدیگر منظور نیل به هدف ستراتیژی انکشاف بین المللی می‌دول بدارند .

کشور های درحال رشد باید نه تنها به پیشبرد اقتصادیات منفرد خود بذل توجه کنند بلکه در طریق حصول انکشاف ازراه همکاری های منطقوی و همکاری در ساحات کوچکتر از تقسیمات منطقوی جهد نمایند. این امر آنطوریکه من درك نموده ام برای کار شورای وزیران شما برای همکاری اقتصادی آسیا بسیار ضروری محسوب میشود میخواهم درین کار پرارزش شما را از پشتیبانی کامل خود اطمینان بدهم. بهترین تمنیات خود را برای یک اجلاس مفید شما میفرستم .

بیانیهٔ بناغلی هوفمان آمر شورای پروگرام انکشاف ملل متحد :

نهایت متأسفم که نمیتوانستم در این جلسه شخصاً حضور یابم و تمنیات قلبی خود را بشما ابراز دادم از طرف دیگر مسروم که معاون من بناغلی ناراسیمان موفق شده است که به نیات من در این جلسه اشترک کند من یقین دارم که مذاکرات شما سبب بارزش در انکشاف و همکاری بسیار خواهد داشت و همچنان این مذاکرات در همکاری جهانی مشر واقع خواهد شد. شما که از کشور های مختلف آسیا در اینجا گنرد آمده اید دارای تاریخ سیاسی و اقتصادی مختلف میباشد و هم شهرایط اجتماعی و جغرافیائی تان متفاوت میباشد .

با وجود این دو عامل مائل دارای اهمیت زیادی در بین شما می یابم یکی لیاقت و کاردانی رهبران کشور های آسیائی است دوم ذخایر گرانبهای برای پیشرفت های اقتصادی و اجتماعی است که در ممالک شما و در نزد شما نهفته است. برای خوشبینی من در مورد آسیا دلایل زیادی موجود است که یکی آن پیشرفت های است که از طرف اکثر کشور های آسیائی در سالهای مابعد ۱۹۶۰ و مخصوصاً در نیمهٔ دوم صورت پذیرفته است این اقدامات برای سبب گیری در بهبود نسل بشر نهایت مفید و بارزش میباشد این اقدامات همچنان نهایت مهم اند زیرا اساس خوبی بازم برای ارتقای آیندهٔ در سالهای ما بعد بجا میگذارد . بادر نظر داشت این پیشرفتها

متن بیانیهٔ بناغلی اوینون آمر اجرائیوی ایکافی :

جلا تمایبان !

هیئت های عالیقدر، خانمها، آقایان! برای من مسرتی است عظیم که از شما درین اجلاس سیه تاریخی شورای وزیرایکه چهارمین کنفرانس وزراء در مورد همکاری اقتصادی آسیاست خوش آمدید میگویم :

اول از همه اجازه میخواهم بنمایندگی

د افغانستان کالینی

مهمی را در باره وضع کار بیست و پنجمین سالگه تاسیس موسسه ملل متحد و اجرا ی دومین سال انگشانی موسسه موصوف به تصویب رسانید .

این فیصله نامه خواست در تزئیدات تکرار مطالعة سترا تیژی های منطقی و تهیه پروگرام های عملی جهت از دیاد همکاری های منطقی و چند کشور ی شده بود . صرف چند ماه بعد مجمع عمومی موسسه ملل متحد سترا تیژی خود را برای دهه دوم انگشانی به تصویب رسانید کشور های در حال رشد با قبول این سترا تیژی به صورت واضح متعهد شدند که درین زمینه مذاکره نموده و پلان هایی را برای تکامل منطقی و منطقی فرعی یا توسعه تجارت بین خود بر اساس مفاد متقابل و شرایط مسا عدی پلان هایی را به مرحله اجرا بگذارند همچنان این سترا تیژی در مقابل کشورهای رو بانکشاف متعهد شد که از راه امداد مالی و سیاست های تجارتی از ابتکارات کشور های در حال رشد در داخل چوکات همکاری منطقی و منطقی فرعی و دادن کمک جهت پیش برد پیشنهاد های مستحکم از قبیل طرق پیشرفت کشور های در حال رشد حمایت کند . یک ماه بعد دومین کمیته جلسه فملی مجمع عمومی فیصله نامه را تصویب نمود که در آن از کمیسیون های منطقی جهت از دیاد مسا عدی شان در راه توسعه تجارت ، همکاری اقتصادی و انسجام بین خود شان بحیث قدم محکمی در راه بدست آوردن اهداف دو مین دهه تقاضای فعالیت های مزیدی شده است علاوه بر این فیصله نامه توضیح میکند که مسا عدی مربوط به فعالیت جدی از تمام جوامع بین المللی مخصوصا مسا عدی کشور های در حال رشد قابل تمجید و حمایت میباشد . روی همین دلیل افتخار دارم که به شورا اجنهای موقتی شورا را جهت غور در باره ان قدیم نمایم شما مشاهده خواهید کرد که این اجنهای شامل دو موضوع میباشد که اول آن به تمقیب فیصله نامه که در سومین کنفرانس وزراء در ماه دسامبر ۱۹۶۸ به تصویب رسیده شامل راپور جامعی در باره پیشرفت های بدست آمده با پروگرام های عملی توصیه شده میباشد و موضوع دوم به تمقیب تقاضای

ازحه ما تشکرات عمیق خویش را از حکومت افغانستان و همچنان نوازی های سخاوتمندانه و فراوان وهم ترتیبات عالییه ای را که برای انعقاد این جلسه مهم درین نقطه تاریخی و زیبای شهر کابل میفلول نموده ابراز بدارم . کلمات گرم استقباله شان برای بسر رسانیدن وظیفه خطیریکه در پیش داریم مشوق بزرگ و منبع الهام ماست .

اینکه جلالتاب صدراعظم با وجود مصروفیت های زیاد دولتی فرصت پیدا نموده اند تا با ما در جلسه امروز شرکت و بیانیه ای ایراد نمایند نشانه از علاقه و دلچسپی خود حکومت و مردم شان است که از دیروزمان به اینطرف در فعالیت ها و اهداف کمیسیون اقتصادی ملل متحد برای آسیا و شرق دور داشته اند و ما آنرا از نه قلب قدر دانی میکنیم .

جلالتاب ! سومین کنفرانس وزراء در باره همکاری اقتصادی آسیا یی که در دسامبر ۱۹۶۸ در بنکا ک انعقاد یافته و در دوران ان تصمیم گرفته شد که از این به بعد کنفرانس بنام (شورای وزراء برای همکاری اقتصادی) یاد شود فیصله نامه جامعی را درباره سترا تیژی کامل همکاری منطقی به تصویب رسانید .

دران فیصله نامه وزراء امنشی اجرایی ایگا غنی تقاضا کرد تا اقداماتی برای تسریع اقدامات جهت همکاری آغاز نموده و وقتا فوقتا به تشکیل جلسه ت شورا و وزراء وقتیکه در راه پروگرام های عملی پیشرفت های حاصل شد اقدام کند . کمیسیون اقتصادی برای آسیا و شرق دور در بیست و پنجمین جلسه خود که در اپریل سال ۱۹۶۹ در سنگاپور انعقاد یافته بود حمایت کفلی خود را نسبت به پرنسیپ های ذکر شده و اقداماتی که از طرف سومین کنفرانس وزراء توصیه شده ابراز داشت در یک فیصله نامه مخصوص (۹۶) در باره دو مین دهه انگشانی کمیسیون پروگرام وسیعی را برای همکاری اقتصادی منطقی که کنفرانس مذکور آنرا پی ریزی کرده بود به تصویب رسانید . علاوه بران دو بیست و ششمین جلسه خود که در اپریل سال جاری در بنکا ک انعقاد یافته بود کمیسیون مذکور فیصله نامه

کنفرانس! یسکا فی

محرک است پیشنهاد های مربوط به تدارکات تجارته و پولی که به تقییب یک سلسله پروژه های همکاری منطقی پیچیده و مهم که سکر تریت ایکافی افتخار تهیه آنرا دارد از حمایت گرمی سرچشمه گرفته که کشور های عضو آن در این منطقه الهام گرفته و مخصوصا به حیث تما قف مناسبی جهت تأسیس با نک انگشاده آسیای می که قسمی در راه انکشاف و همکاری منطقی میباشد تلقی شده است .

یک نظر وسیعتر به این پیشنهاد نشان میدهد که این پیشنهاد ها دارای اهمیت زیادی بوده و لزوم اطمینان مثبت تمام کشورهای مربوطه جلسه مامورین بانک های مرکزی حکومتی را در مورد تدارکات تعیین ایجاد مینماید و عمدا فضا ی زیادی را برای تصفیه در پرتو تجربیات حاصله باز گذاشته است . من در حالیکه به این رویه گرم خود را سپیم میدانم با این هم یقین دارم که شورای وزراء با این امر موافقه خواهد کرد که اکنون زمینه مساعد بوده و آمادگی های تخنیکی ما برای شما جهت مطالعه درباره بدست آوردن نتایج ثابته و اتخاذ تصمیمات محکمی که اکنون امکان پذیر شده کافی میباشد .

روی این ملحوظات اجازه میخواهم نظریات خود را بحیث اقدامات محکم عملی که یقین دارم مطابق فیصله های ماه اگست شورا بوده و در این مجمع مورد مطالعه قرار داده خواهد شد قرار آتی مطرح نمایم :

اول : راجع به پیشنهاد مربوط به تأسیس اتحادیه کلیرینگ آسیای می : من یقین کامل دارم و این یقین من در جلسه مامورین بانک مرکزی حکومتی نیز منعکس گردیده مسوده راهنمایی که از طرف نمایندگان کشور های مربوطه در این جلسه شکل نهایی به خود گرفته هم اکنون به حیث مرحله منقرتی تجلی نمود که ممکن است عنقریب به حیث اسناد قانونی جهت امضاء نمایندگان فوق العاده و مربوط کشورهای عضو به امضاء خواهد رسید .

نظر به اجرائتی که اوسه سال بدین طرف درباره کار ایکا فی در این سمت همکاری پولسی صورت گرفته اقدامات وسیعی برای موافقه بحیث ضرورت تأسیس

سو همین کنفرانس وزراء مبنی بر اینکه اقدامات مربوط به همکاری تسریع بخشیده شود بوده و پیشنهاد های محکمی را در باره اقدامات مزید همکاری تجارته و پولی تضمین معین لازمه برای این منظور از طرف منابع صنعتی مدنی ، آبی و مسئله نفوس و غیره و همچنان از موسسات منطقی که درین ساحات کمک فراهم می سازند در بر دارد .

در مورد همکاری تجارته و پولی سه پیشنهاد عمده در مقابل شورا قرار داد :
یک پروگرام برای توسعه تجارت یسکا پیشنهاد جهت تأسیس اتحادیه کلیرینگ و یک پیشنهاد جهت تأسیس یک بانک ذخیره آسیایی .

در جلسه مامورین بانک های مرکزی حکومتی که به تاریخ نهم نوامبر ۱۹۷۰ در بنکاک انعقاد یافته بود دو بیانیه اساسی راجع به توسعه تجارت منطقی و منطقی فرعی بحیث راهنما جهت ایجاد یک اتحادیه تادیات آسیایی و همچنان راهنمایی برای تأسیس پلان ذخیره آسیایی داده شده است .

این جلسه ما حاصل مطالعات یک دوره طولانی و دقیق و مشوره در سطح عالی که ثمره آن در سایر اسناد مسوده پیشنهاد های همکاری تجارته و پولی و راپور یک هیات عالی که از اکثر کشورهای این منطقه دیدن نموده است آنرا ت این فضا لیت ها متوجه اموری بوده که درین زمینه صورت گرفته و در حقیقت ازان نیز تجاوز نموده است زیرا این پیشنهاد ها به صورت تدریجی در دوران میعاد که از سال ۱۹۶۱ آغاز گردیده با سه گروه متخصصین که راپور های در باره همکاری تجارته و خاتمه دادن به تهیه راپور پیشنهاد تدارکات پولی در سال ۱۹۶۷ فراهم نموده انجام شده است .

چگونگی طریقه مطرح نمودن این پیشنهاد ها برای غور شورا و مطالبیکه در راپور جلسه مامورین بانک های مرکزی حکومتی درج گردیده نتیجه سالهای مساعی دسته جمعی سکر تریت ایکا فی و کشورهای منطقه ایکا فی منعکس گردیده است .

نقطه که اکنون کشورهای آسیا و شرق دور به آن رسیده اند آنها رادر وضعی قرار میدهد که هم تسکین دهنده میباشد و هم

بخشیدن کوننی همچو تدارکات تجاری شورا باید متن مربوط را بانگاه وسیعتری مورد مطالعه قرار داده و تمایل خود را در باره خط مشی که تاکنون در این زمینه تعقیب شده ابراز داشته و تاسیس یک کمیته بین الحکومتی جهت غور در باره تمام جنبه های لازمه فنی و علمی متذکره در آن تشکیل بدهند هرگاه شورا در باره پیشنهاد های مربوطه اقدامات لازمه را اتخاذ کند این امر در راه انجام کار پروگرام توسعه تجارت مدت ثابت شده و از هر گونه تاخیر جلوگیری خواهد کرد همچو تصمیمی فرصت های را برای کشور های بین منطقه جهت تسریع معیار انکشاف شان فراهم خواهد ساخت. راجع به پروگرام های مختلفی جهت حمایت از سترا تیزی منسجم سکرتریت در ماده پنج (ج) اجندای پیشنهادی خود را که سند کوتاهی شامل راهنمایی امور میباشد برای غور به شورا تقدیم نموده است.

این راپور ضمن اشاره به پیشرفت های حاصله که قبلا در ماده چهار به آن اشاره شده بشورایا فعالیت های سکتوری و سب سکتوری که مطابق با همکاری های اقتصادی آسیایی میباشد مواجه خواهد شد. در مورد طرح پروژه هاو عملی ساختن پروگرام ها برای همکاری های منطقه ای تاکنون موفقیت های زیادی بدست آمده است طوریکه در بیانیه که من شرف ایراد آنرا در کنفرانس وزراء در ماه دسامبر ۱۹۶۸ داشتم ذکر شده در اثر مساعی میدایکافی از بیست سال بدین طرف بعضی از انواع همکاری ها در بین کشور های این منطقه صورت گرفته است.

طبعاً در سال های اول همچو همکاری ها عمدتاً شکل تبادل اطلاعات سروی های مشترک پروگرام های عمومی و جلسات را بخود گرفته بود سپس این همکاری ها شکل مختلفی را متدرجاً بخود گرفته و متعاقباً همچو همکاری ها شکل استفاده کامل از منابع طبیعی انکشاف چند جانبه استفاده مشترک از امتعه مهم آسیایی، تمویل انکشاف منطقه ای و امثال این بخود گرفت. این مرحله بود که منطقه ایکافی شاهد ابتکار پروژه

هر چه زود تر مکانیزم نمونه همچو تادیات که شرکت دران اقدامات قانونی را ایجاد نمیکند ولی بحدی که توافق در بین اولیای امور بانک های مرکزی و پولی خواهد بود ضروری است.

جزئیات این موضوع مستلزم غور و بحث بیشتر می باشد اما ت مربوطه بود و قبل از آنکه تاسیس این اتحادیه لازم است تا شکل توافق رسمی را بخود بگیرد ولی ما عمیقاً امید داریم که توضیحات معینی منافع کشور های شما و تمایل شان برای شرکت در این پلان در دوران این جلسات ابراز گردد.

دوم: راجع به پیشنهاد های مربوط به بانک ذخیره آسیایی: این عقیده من است که چوکات فنی برای ایجاد آن هم اکنون در مسوده راهنمای از جلسه مامورین بانک مرکز حکومتی شکل نهایی بخود گرفته است. با اینهم تاسیس همچو موسسه منطقوی مذاکرات را از مجرای کمیته تدارکاتی مشمول نمایندگان کشور های ذی علاقه بر اساس مسوده راهنمای مذاکرات ایجاد میکند. با اینهم این امر به عقیده من تا اندازه زیادی مطلوب نیز میباشد برای حکومت مربوطه امکان پذیر می باشد که در این جلسه اشاره به منافع و تمایل خود برای شرکت در این پلان نمایند اما مذاکرات در بین نمایندگان حکومت که هم اکنون به طرفداری ازین میباشد بدون تاخیر به نتیجه برسد.

سوم: راجع به پیشنهاد های مربوطه به توسعه تجارت: نظر من که جلسه مامورین بانک مرکزی حکومتی نیز در آن سهیم بوده است که متن این توسعه که در راپور به آن اشاره شده به حدیث اساس محکمی تلقی گردید و مذاکرات جامع و مزیدی را قبل از آنکه تمام کشورهای شرکت کننده دران باره به موافقه برسند ایجاد می نماید.

با اینهم در مورد لزوم عملی ساختن هر چه زود تر پروگرام توسعه تجارت بین کشورهای رو به انکشاف این منطقه بعضاً ابراز شک و تردید میشود در پرتو این وضع و همچنین جهت اطمینان یافتن از اینکه به کشورهای این منطقه اطلاعات کاملی جهت فعالیت های مورد احتیاج جهت شکل نهایی

کنفرانس لیسکا، فی

برای کشتیرانی های ساحلی بین الجزایر و بین المناطق حق تقدیم داده خواهد شد و این امر باید از طریق تدارک مشترک در داخل سکرتریت صورت بگیرد در مورد تولیدات و تجارت پیشبرد انکشاف صنعتی به پیمانۀ وسیع از راه فعالیت های مشترک کشور هاییکه از طرف موسسات مالی منطقه ی و جهانی حمایت میشوند مرحله دیگری از فعالیت های شورای انکشاف صنعتی آسیایی خواهد شد بالاخره بادر نظر گرفتن تدارکات تجار تی و پولی مناسب به پیشنهادی مربوط به توسعه تجارت و همکاری پولی که اکنون برای غور در جلسه شورا تحت مطالعه میباشد حق تقدم دارد .

بحث قسمتی از استراتژی دهه دوم انکشافی يك پروگرام مهم ترقی بصورت سیستماتیک عمیقاً تحت مطالعه گرفته خواهد شد و برای این منظور مادر صند همکاری نزدیک و به سویه عالی بین کشورهای عضو میا شیم چه مطالعه در پاره این موضوع اساساً منحصم برای تغییر سیاست در این منطقه پس ریزی نموده و در مورد طرح ریزی کمک خارجی سالم و سیاست های تجار تی از طرف کشور های جهان فراهم خواهد ساخت . شکی نیست که تمام کار های مادر مورد همکاری منطقه ی از راه مطالعه مناسب و مساعی برای توسعه تجارت که اکنون قسمت اعظم مساعی مساعی متوجه بربره بر داری نا محدود ازان میباشد تا اندازه زیادی تقویه خواهد یافت .

چالانهای بان

طوریکه من در بیانیه خود در کنفرانس وزراء در ماه دسامبر ۱۹۶۸ به آن اشاره نموده ام برای من لزوم ندارد که به جزئیات همکاری های اقتصادی منطقه ی اشاره نمایم در آن جلسات گفته بودم که سرمایه گذاری اقتصادی و فعالیت برای کشور های مخصوص پیشنهاد شده میتواند فعالیت منطقه ی از طرفی که به ازیاد تولیدات پایین آورده قیمت هاوسر مایه گذاری زیاد و مجدد پولهای اضافی به نفع کشورهای این منطقه بوده و عناصری سه گانه مهمی در راه رشد ملی محسوب میشود علاوه بر آن فرقی در بین تزارید تجار تی بین کشورهای انکشاف یافته و عمال کشورهای

های مهم منطقه ی از قبیل موسسه انکشاف و پلان گذاری اقتصادی آسیا یی ، موسسه احصائیه آسیا یی ، پروژه میکاتک ، پروژه شاهراه آسیا یی ، شبکه تیلی کونیکشن آسیا یی ، انسجام بهره برداری و تفحصات مشترک از منابع معدنی ، پروژه کنترول خسارات طوفانها جامعه نار یال آسیا یی ، تدارکات برای مشوره ها راجع به برنج و بانک انکشاف آسیا یی بدست گرفت . از جمله این پروژه ها بعضی از آنها نمونه باورزی از همکاری منطقه ی در ساحة انکشاف تجار تی و پولی بشمار میرود .

همچنان درین و آخر پروژه های پیچیده جدیدی در اثر آمادگی متد کشورهای جهت همکاری و تقویه و اراده عمومی شان برای این منظور بوجود آمده است امور مزیدی اکنون جهت همکاری مربوط به برنج و سایر حیوانات را مرچ و سایر ادویه قلعی انکشاف منابع معدنی يك پروژه برای کنترول خسارات وارده از ناحیه طوفانهای بحر ی و انکشاف کشتی رانی منطقه ی صورت گرفته است . این فعالیتها بلا شبهه اکثر پروژه هاییکه سکرتریت ایگافی که اکنون با آن سروکار دارد توأم با پروگرام های وسیعتری که با یکدیگر ارتباط داشته و استراتژی همکاری منطقه ی که باکتر مسایل ممالک روباتکشاف ارتباط دارد متمم پروژه های قلبی میباشد . بدین ترتیب مرکز پیشنهادی منطقه ی برای اداره امور انکشافی که تا سیس ان با اتفاق آراء در آخرین جلسه کمیسیون به تصویب رسیده امور مربوط به موسسات پلان سازی و احصائیه را رونق بخشیده و پروگرام منطقه ی را برای بدست آوردن حقایق در راه انجام امور تربیه احصائیوی مورد حمایت قرار خواهد داد . در مورد نمو و تز یید تولیدات مساعی قابل ملاحظه اکنون صورت بگیرد به طور مثال کوشش میشود تا کنوری های انکشاف اجتماعی منسجم گردیده و اهداف پلانهای انکشاف ملی و پروگرام جمعیت آسیا یی که هم اکنون به مرحله اجرا گذاشته شده بحیث جز لایتجزای فرآ حل انکشافی خواهند شد در مورد انکشاف و توسعه تجارت عنقریب حق تقدم به پروگرام های

د افغانستان کالونی

برای توسعه سریع تجارت جهت همکاری سرمایه‌های
پولنی و برای انکشاف معینی که با یدبودن
کدام تاخیر جامعه عمل ببوشد به منظور تأمین
اموال و آرزوهای دو مین دعه انکشافی مثل
متحد با موفقیت پایان خواهد یافت .

این یقین کامل ماست که شما با در آیت به
مردم آسیا رهبری لازمه را جهت یک حیات
نوین که در آن انتظارات به صورت روبه
تزیاید جامعه عمل پوشیده و وقار آنها را به
حیث یک انسان پر آورده خواهد ساخت
خواهید بخشید من با تمام قلب خواستار
موفقیت فراموش ناشدنی این شورای بزرگ
بوده و میخواهم بشما اطمینان بدهم که
مساعی لاینقطع ما توسط شما ، حکومات و
مردم آسیا ادامه خواهد یافت . امید است
شورای وزرای همکاری اقتصادی آسیا می‌در
کار خود برای بدست آوردن هم آهنگی
منطوقی و همکاری و در راه تسریع انکشاف
اقتصادی واجتماعی کشورهای مردم آسیا
موفقیت با شما خواهد آمد و ما این شورای
در راه منجلی سلختمنابع نبوغ و اثر زری
آسیا جهت موفقیت های مزید اقتصادی و
انکشاف اجتماعی به موفقیت توأم باشد
امید وازم این آخرین سیمبول همکاری
آسیایی و ترقی آن باشد .

و امید است این شورا در راه انجام الهامات
ملیو نهائی از مردم آسیا برای حیات
بهتری با موفقیت هم آغوش باشند .

برای مزید معلومات خوانندگان گرامی
د افغانستان کالونی باید گفت که جلسه شورای
وزیران ایگانی به اشتراک وزرای مساک
حوزه ایگانی عندالموقع دایر گردیده در
حقیقت حیثیت شورای اقتصادی حوزه را
دارد که در آن برای یک موقف واحد منطوقی
تصمیمی اتخاذ میگردد .

و فرقیکه این جلسه با جلسه عادی ایگانی
دازد اینست که در جلسه سالانه ایگانی
علاوه از نمایندگان حوزه ایگانی (از جاپان
الی ایران) نمایندگان دول عربی و کشور
های سوسیالیستی نیز در آن سهم میگیرند .
ضمناً باید خاطر نشان کرد که از آغاز
تاسیس ایگانی تا حال سه بار جلسه وزرای
ایگانی دایر شده است که دو جلسه آن در
سالهای ۱۹۶۳ و ۱۹۶۵ در مانیلا و جلسه سوم

حال باشد از راه همکاری های اقتصادی منطوقی
تقلیل یغته و این امر اکثر مسائل مهم انکشافی
آسیایی واکه شامل فراهم آوری کرب بوده و
لازمه از دیداد واردات برای بدست آوردن
عوااید بلند تر مطلوب میباشد حل خواهد
کرد بر خلاف اسامبله گذشته وزراء پیشنهاد
های متعددی شورا ی فعلی شامل مطالب
کلی نمی باشد بلکه معددی واقعی و انصاف
پذیر بوده و بدین ترتیب از طرف کشورهای
شرکت کننده بدون فاز ملیتی های زیاد به
مرحله انجوا گذاشته شده و جوایز احتیاجات
و سینی خواهد بود . این پیشنهاد مسایل
آسیایی را بطریق کلاما آسیایی که با ید
گفت متضمن روح دوستی تمام وسط بق
فیصله ها و تجربیه های چندین ساله ای
ایگانی میباشد حل خواهد کرد .

مفکوره ها و پیشنهاد های که به شورا ی
وزراء هر ماه اگست مطرح گردیده معکم و به
بدیج بوده و تمایل سیاسی و تفاهم برای
عملی ساختن اق ضروری میباشد در عین
حال این مفکوره ها و پیشنهادات منعکس
کننده نظریات و الیها مات کشورهای منطقه
ایگانی میباشد علاوه بر آن هر گاه ما به این
پیشنهادها دقیق شویم خواهیم دید که هیچ
کشور واحد آماده برای آلا بدون بدست
آوردن فرصتی جهت مصلحت قابل ملاحظه نمی
باشد .

به نظر من این پیشنهادها اثرات عمیقی
در راه انکشاف همکاری های پولنی و تجارتی
خواهد داشت . این پیشنهادها شما ملهسته
های برای توانایی ها و امکاناتی بزرگتری
پولی آسیایی موفه وحتکی به خود میباشد .
همچنان این پیشنهادها در حقیقت شامل
رشته های دوستی و اشتراکی که ملق این قاره
بزرگ را در پرتو جامعه اقتصادی آسیایی
بهم مرتبط میسازد است .

چالانهای

تصمیماتی که در این شورا به حیت
دوهران آسیایی و متحدین جوانان آن اتحاد
سینا یید رفاه مردم این قاره بزرگ را در
سال های آینده معین خواهد کرد . من یقین
کامل دارم که جلسه تاریخی شورای وزرای
همکاری اقتصادی و اقتصادی آسیا می‌در مورد
فراهم ساختن سیستم های معضی و مستکامی

کنفرانس ایکافی

ان در ۱۹۶۸ دربنکاک انعقاد یافته است و در جلسات قبلی علاوه از اینکه کشور های حوزه ایکافی ودول درحال رشد آسیا برای کنفرانس های او نکتادکنفرانس تجارت و انكشافی ملل متحد موقف واحد گرفتند در مورد همکاری های منطقی چون پروژۀ شا هراه آسیایی ، پروژۀ در یای میکانگ تشکیل کمیته ناریال واز همه مهمتر درباره تاسیس بانک آسیایی تصامیم سو د مند و ثمر بخش اتخاذ کردند .

با وجود چنین توفیقات و فعال ساختن برخی پروژۀ های منطقی چون تمام اینها مشکل کشور های آسیایی را حل کرده نمیتوانست لذا از یکطرف تجارت منطقه روز بروز ضعیف شده چنانچه در دهه اول انكشاف اقتصادی امسال میبار تجارت منطقه پنجاه فیصد تنزیل کرده واز جانب دیگر ارزش پولی منطقه کمتر از گذشته بوده از لحاظ اینکه فعالیت های اقتصادی حوزه تحت شعاع ممالک غربی و یا شرقی میباشد که بدین ترتیب دور نمای آینده اقتصادی کشور های آسیایی تاریک جلوه میکند . روی این امر انعقاد چهارمین جلسه ایکافی لازمی و ضروری به نظر می خورد در چارمین جلسه شورای وزیران ایکافی درکابل در مورد دو موضوع مهم یکی توسعه تجارت منطقه باساز تجریه دول کامن مارکیت (بازار مشترك) و دول امریکای لاتین و امریکای مرکزی ودوم درساحه مالی از طریق يك پلان کلیرنگ که پول هرکشوارزش و چلند منطقی داشته باشد تصامیمی اتخاذ گردید . برای اینکه معلومات مفصلی پیرامون تصامیم و فیصله های نهایی چارمین کنفرانس وزرای ایکافی منمقده کابل تقدیم خوانندگان گرامی کرده باشیم شمه از گذارشات این کنفرانس را بالترتیب تقدیم میداریم .

در چهارمین کنفرانس شورای وزیران ایکافی بعلاوه افغانستان نمایندگان و هیئت های کشور های آتی اشتراك نمودند .

استرالیا ، برما ، سیلون ، هند ، اندونیزیا ، ایران ، جاپان ، جمهوریت کوریا ، لاس ، مالیزیا ، منگولیا ، نیپال ، زیلانند جدید ، پاکستان ، جمهوریت ویتنام جنوبی

و سنگاپور . هانگانگ به حیث عضو فرعی در این کنفرانس سهم گرفته بود .

در جلسه دوم که بعد از افتتاح کنفرانس ایکافی دایر گردید شباغلی عبدالله یفتلی معاون اول صدارت و رئیس هیئت افغانی در اثر پیشنهاد نماینده برما که از طرف هند ، مالیزیا ، سنگاپور و سیلون تأیید گردید بحیث رئیس جلسه شورای وزیران ایکافی انتخاب شد و بعدا نمایندگان ایران ، سیلون ، اندونیزیا و نیپال بحیث معاونان رئیس انتخاب گردیدند و همچنان اجندای مجلس که قبلا از طرف او نیون قرانت شده بود تأیید گردید .

اعضای هیئت افغانی در کنفرانس شورای وزرای ایکافی عبارت بودند از دکتور روان فرهادی ممین سیاسی وزارت امور خارجه ، دکتور عبدالحکیم طیبی سفیر کبیر افغانی در دهل و سکرتر جنرال هیئت افغانی در شورای وزرای ایکافی ، دکتور اسامه الله رسول رئیس احصائیه و پلان وزارت تجارت و عضو هیئت افغانی و امر ارتباط کنفرانس ایکافی .

شباغلی عبدالله یفتلی معاون اول صدارت پس از آنکه به اکثریت آراء به حیث رئیس چهارمین جلسه شورای وزیران ایکافی انتخاب گردیدند طی پیامی گفتند :

بیانیه شباغلی عبدالله یفتلی :
جلالتابان وزراء و نمایندگان محترم :

اجازه بدید نخست به همة شما عمیق ترین مراتب قدردانی صمیمانه خودرا نسبت به افتخاریکه به من به صفت نماینده کشورم درانتخاب به حیث رئیس این اجتماع تاریخی بخشیده اید ابراز بدارم .

درینجا مخصوصا از نمایندگان محترم برما ، هندوستان و سنگاپور ممنونیت دارم . درست ۲۳ سال قبل بود که در اثنای کنفرانس کیسیون اقتصادی برای آسیا و شرق بعید منمقده لاهور يك تصمیم پر ارزش و با اهمیت اتخاذ گردید اینکه در مسایل مربوط به منافع حیاتی کشور های این منطقه نداد های این ملل باید بدون هرگونه مانع شنبه شود .

بنابراین کنفرانس وزراء درکابل یعنی چارمین اجتماعیکه مسایل مربوط به منافع حیاتی را محل غور قرار میدهد تصمیم ۲۳ سال قبل را جامه از واقعیت می پوشاند .

د افغانستان کا نسلی

مسائل مربوط به تجارت و امور مالی قسما
مستول این وضع تلقی میگردد از نگاه
تجارت در اهمیت نسبی اول صادرات ممالک
در حال انکشاف در تجارت مجموعی جهان
نزول بعمل آمده و شرایط تجارتی این
کشورها بدتر شده است.

در عین حال در تجارت بین المنطوقی
حوزه خود ما سرعت و درجه انکشاف مایوس
کننده میباشند یک حقیقت مسلم است وجوه
مالی یکی از عوامل اساسی و مهم توسعه
تجارت و انکشاف اقتصاد است.

بنا علی شویاتسر مدیر عامل صندوق
و جهی بین المللی در محضر کنفرانس گوین
هاگن این مطلب را با تاکید خاطر نشان
کرده اند در حوزه ما مشکل بکار بردن منابع
مالی و بصورت عمومی مشکل اداره امور
اقتصادی به شکل متداوم و زمینی وجود دارد.
در حالیکه ما همه باید کمکی را که موسسات
بین المللی مالی بدست میاوریم با رعایت
و ملاحظه بنگریم. در عین زمان باید درک
کنیم که شرایط فعلی این موسسات کاملاً
نیاز مندبهای حوزه ما را برآورده نمیسازد.
این مشکلات تجارتی و مالی به مشوره ها
و مباحثات ما درین کنفرانس فوریت میدهد
ما باید خود را مکلف بسازیم تا طرق حل را
برای این مسائل و مشکلات اذراه مساعی
و کوشش های مشترک خود پیدا نماییم.
ما باید ببینیم که چه کاری را میتوانیم برای
افزایش و توسعه تجارت ذات البینی منطقه
انجام بدهیم. تا همه اعضاء از آن مستفیض
گردند.

ما باید سیستم ها و میکا نیزم های
برآورده ساختن نیاز های مالی این حوزه
را جستجو کنیم. این مسائل مستلزم مطالعه
و تحقیق مابرای موسسات جدیدی است که
مخصوصاً غرض خدمت در راه نیاز مندی
های خود ما از طریق مساعی خود ما بوجود
آیند.

حقایق تلخ زندگی این امر ضروری
میسازد تا بداخل امکانات تجارت فعلی و
برو بلم های پولی خود به جهت پیدانمودن
راه های حل کافی و جدید پیش برویم.
بنا بر همین واقعیت است که ما باید
پیشنهاداتی را که در مقابل خود داریم

از تاریخ اولین جلسه وزیران تا حال شما
پیوسته از بعضی پروگرام های مهم و اساسی
چون پروگرام شاهراه آسیایی، پر و زه
میکانیک و پروژه جامعه محصولات نار یال و از
همه مهمتر پروژه تاسیس بانک انکشاف
آسیایی که یک طرح پراهیت است صحبت
نموده اید.

علی الرغم نظریاتی که توسط بعضی از ما
راجع به مفید بودن بانک انکشاف آسیایی
ابراز گردیده امروز همه کس اطمینان دارد
که تاسیس این بانک میکانیزم و سیستم نوینی
را در بکار بردن فعالانه منابع مایوجود آورده
است. ما اینجا بار دیگر جمع شده ایم
تا طرق توسعه بیشتر پروژه ها و پروگرام های
را که یکایف آنها با موفقیت طی گذشت این
بسیست سال ا بتکار نموده جستجو نماییم.
مسرو ریم از اینکه مطالعه و تحقیق عملی در
مورد ترتیبات تجارتی و مالی پس از اجلاس
گذشته و زیران خاصه طی این سال باتمیین
یک هیئت عالی رتبه متخصصان آغاز گردیده
است.

خوشبو قنیم که این متخصصین عالی رتبه
از هفده کشور این منطقه از ایران گرفته
تا جاپان بارزید نموده و به مشوره مامورین
عالی مقام این کشور هایشنها دات شا ترا
که با جلسه ماه گذشته ما مورین حکومات
و بانک های مرکزی شان درینکاک شکل بهتری
را یافته است آماده کرده اند.
اکنون و طیفه این جلسه وزراء است
تا قدم های نهایی را در راه تحقق بخشیدن
کامل این پلنها بردارند.

لازم است که ما قدمهای فوری و عملی
را در طریق از بین بردن بی موازنگی تجارتی
در آسیا برداریم زیرا علی الرغم سرعت
زیاد رشد تجارت بین المللی سهم رشد
تجارت آسیا مسلماً نا چیز است و بعلت
همین حالت قابل تاسف پرو بلمهای بی از
قبیل گنرت نفوس، فقدان سرمایه محدودیت
ذخایر لازم برای باز گرداندن دیون خارجی
شکل و خیمی را بخود گرفته است.

باقیول چند استثنای مشخص ر شد
اقتصادی در حوزه ایکایف از آنچه توقع
میرفت کمتر بوده است.

کنفرانس ایکا فی

جلسه ما ه گذشته ما مورین حکو متی و بانکهای مر کزی گزارش یافته است . ما اصولا همه این طرح ها و پلانها را استقبال میکنیم اما بحیث یک کشور روبه انکشاف و محاط به خشکه چند تذ کسر تصریحی را حسب آتی بعمل می آوریم :

در مورد پرو گرام تجارتی که مادر مقابل خود داریم باید گفت که اصل د و م پیشبرد رشد اقتصادی کشور های در حال انکشاف حوزه ما را مندرج است باین شرط که ممالک سهم گیرنده از افزایش صادرات مجموعی خود بر خوردار و مستفید گردیده وباین ترتیب سهم واردات را از کشور های سهم گیرنده در واردات عمو می شان ازدیاد بخشند . این اصل که سر آغاز عمده در طرح کلی برای تشویق تجارت محسوب میگردد باید شرایط و حالات خاص هر یک از کشور ها وشکل تجارت آنها را در داخل و خارج حوزه در نظر بگیرد بطور مثال مادر افغانستان ترجیح میدهم که شکل تجارت دو جانبه ما با ممالک داخل وخارج حوزه خواه بار تری باشد یا خواه تجارت آزاد نباید با موانع و خلل رو برود . وهم تجارت آن اجناس و محصولات که در حوزه ما بازار ندارد مانند قره قل وسایر اقلام باید از دایره نفاذ اصل دوم خارج گردد بنا بر آن تطبیق اصل دوم بحیث مهم ترین اصل با توجه به کشورهای کمتر انکشاف یافته این حوزه انحنای پذیر باشد .

ما همچنان عقیده داریم که برای کشور های در حال انکشاف حوزه خاصه آنهائیکه صاحبان عنعنوی مواد غذایی و محصولات زراعتی از قبیل میوه جات میباشد باید مطابق به حکم اصول پنجم ، دوم و سیزدهم بحیث مارکیت های دایمی حوزه قرار بگیرند .

اما بصورت عمو می هیئت ما عقیده دارد که تطبیق و تنفیذ اصول و سر آغاز های مندرج در پرو گرام تجارت بر کشور های مختلفه سهمگیرنده تا اثرات متفاوت بجای میگذارد .

بطور مثال تطبیق این اصول بشکل مشوق توسعه تجارت در مورد حالت

محل مطالعه و غور قرار بدهم تمام آسیا متوجه ما ست و برای نتیجه این اجلاس تاریخی انتظار میکشد اطمینان دارم ما که درینجا با تفا هم خود ما از مسایل آسیا گرد آمده ایم به نتایج شائسته ومناسب نایل می آئیم .

یقین دارم که شورای وزیران طی این کنفرانس با عین اراده و تمایلی که بانک انکشاف آسیائی را تاسیس نمودند کار خواهند کرد واز انجام این وظیفه مهم که مقابل ما قرار گرفته باز نخواهد ماند .

متن بیانیه دکتور طیبی سکر تری جنرال هیئت افغانی در شورای وزیران ایکا فی که بعد از ظهر ۲۵ قوس در جلسه شورای وزیران برای انکشاف اقتصادی آسیا برادر کردند :

بنا غلی رئیس ! اجازه بدهم نخست متذکر شوم که مردم و حکومت افغانستان اهمیت بزرگی را به ایکافی و شورای وزیران آن بحیث مفید ترین موسسه منطوقی ملل متحد در آسیا قایل است . قابل یاد آور یست که ایکافی نه تنها در تشخیص و تمیز نیاز مندیهای واقعی آسیا فعال بوده بلکه در عین زمان برای آماده کردن و تحقیق پلانیهای عملی به منفعت این حوزه فعالیت نموده است عقیده ما اینست که فعالیت های ایکافی بمرحله وصل شده که در پرتو اولین دهه انکشاف اقتصادی ملل متحد و توقعات مردم آسیا از دهه دوم انکشاف باید اقدامات مثبتی در ساحت آزاد ساختن و توسعه تجارت وهم سیستم های مالی ابتکار شود .

افغانستان از ابتکار سو مین کنفرانس وزراء برای همکاری اقتصادی آسیا که در دسمبر ۱۹۶۸ در شهر بنکاک دایر شد برای همکاری متحد منطوقی و آماده کردن پروگرام کار مشترک حمایت دارد .

خوشبختانه مطابق تصمیم جلسه وزیران وهم بسلسله تعقیب توصیه فبروری ۱۹۷۰ کمیته ایکافی برای تجارت اکنون ما در برابر خود جمعی از پیشنهاداتی را می بینیم که توسط متخصصین عالی سویی غیر منطوقی تدوین واز تصحیح نهائی

د افغانستان کالنی

کشور های اشتراک کننده با ید متوجه باشند که شرایط آن بقا یسه شرایط قبل از تصویب این تدابیر نا مساعدتر نباشد به تاسی از مند رجات اصل هفدهم يك کمیته مخصوص که از طرف دار الانشاء ایکا فی معین میگرد د با ید طرق تسهیل جریان سرمایه خارجی را به کشور های سهمگیرنده در صورتیکه منظور همجوسرمایه گذارینا از دیاد تو لید اجناس و اموال صادراتی باشد و با پالیسی های ملی کشور های کمتر انکشاف یافته اشتراک کنند ه تطابق داشته باشد فرا هم نماید .

در اخیر باید تاکید نمود که هدف نخستین این پلان تجارتی ایجاد رفاه اعظمی اقتصادی ممالک حوزه یکانی میباشد . حصول این نتیجه در قطار سایر چیزها ، مقتضی آنست تا مفیدیت اضافی طرز العمل های صادراتی بین کشورهای مختلفه همچنان مفیدیت اجتماعی اضافی هر واحد پول که توسط کشورهای مختلفه حاصل میشود باید بسوی مساوات حرکت نماید . بنا بر آن این امر مستلزم آنست تا امتیازات خاص اضافی به کشورهای کمتر انکشاف یافته حسوز داده شود .

باتوجه به پلانها ونقشه های و چسبی ما فکر میکنیم که اتحادیه کلیرنک پولی و بانک ریزرف آسیائی بحیث جزلایتجزای این پلان و بحیث تاسیسات لازم بعد از تحقق یافتن توسعه فرضی تجارتی شمرده میشود .

ما عقیده داریم که ایجاد این تاسیسات باید توام با تدابیر مؤثر برای توسعه تجارت بین کشورهای سهمگیرنده باشد می خواهیم تقاضا کنیم که واقع بینانه و منصفانه متعاقباً صورت بگیرد و با این ارتباط ما نکات آتی را خاطر نشان می نمایم :

پیشنهاد برای یک همبستگی کلیرنک پولی و پیشنهاد برای تاسیس ریزرف بانک آسیائی هر دو باید پرو بله های خاص کشورهای را که کمتر انکشاف یافته در این حوزه نموده اند در نظر بگیرد چنانچه همین امر در مورد منشور بانک

کشور های محاط به خشکه که تنها بامشکل بی انکشافی و بی موازنه تجاری تری مواجه نبوده بلکه باموازن تاریخی و جغرافیائی نیز روبرو هستند اثر مفید نخواهد گذاشت مگر آنکه تعاملات خاص و مساعدی در قسمت آنها از ناحیه بنا در تسهیلات ترانزیتی و ساده ساختن عملیه های گمرکی و تسهیل دادن محصولات ترانسپورتی عملی نشود و همچنان لازم است تا عملیات ساده در تجارت زمینی همچو کشورهای صورت بگیرد . هیچ نزاع و کشیدگی سیاسی بین کشورهای این حوزه نباید در راه ترانزیت و حمل و نقل اموال بسوی کشورهای محاط بخشکه بخارج مشکلات ایجاد نماید و بنا بر همین روحیه است که ما از قبول و تصویب اصل پانزدهم طرح مذکور حمایت داریم .

صرف از طریق چنین یک شکل معامله با وضع و شرایط خاصی ممالک محاط به خشکه در این حوزه است که توسعه هموزون تجارتی تحت پروگرام حاضر صورت گرفته میتواند .

در حالتی که سیستم های جدید تعرفه های ممانعتی یا امتیازات غیر تعرفوی بعضی از کشورهای انکشاف یافته و برخی از ممالک روبرو به انکشاف تاسیس شود کشورهای سهمگیرنده بر علاوه مساعی دستجمعی برای تامین رعایت کامل اصول مربوط به امتیازات عمومی و غیر تبعیضانه تمام کشورهای انکشاف یافته به منفعت ملل در حال انکشاف با ید همچنان برای تحقق اصل عدم معامله بالمثل و متقابله نمایم .

بنابراین دلیل امتیازاتی که کشورهای بیشتر انکشاف یافته حوزه یکانی به اعضای که کمترین انکشاف را نموده اند میدهند نباید بالمثل باشد .

منظور از تدابیری که اصل هفتم پروگرام تجارت دستور میدهد عبارت از آنست تا توسعه تجارت را بین جانب داخل تشویق نماید با ید واضح گردد که وقتا که همچو تدابیر اتخاذ میگردد منحصراً هنگامیکه خریداری های مترازد در صورت یک تجارت دولتی صورت میگردد

کنفرانس ایسکا فی

سر و پس قر ضوی ما دا خل باشد سیستم کلیرنگ با ید در راه تو سعه تجارت بین المنطوقی از راه مطرود نمودن سیستم توسعه دو جا نبه تجارتی خدمت کند و لی نه به قیمت تجارت عمو می چندین جا نبه و منظور باید صرفه جوئی و توسعه متابع اسعار قابل تبدیل باشد .

بنا غلی و نیس !

امید و ارم این مشروحات در راه بهبود و به صلاح پیشنهاداتی که در رینجا برای غور پیش گردیده مفید واقع گردد . هیئات افغانی تقاضا میدارد که این نقاط در نظر گرفته شده و در فورم نهائی پیشنهادات داخل گردد .

اما اگر این تعدیلات صورت بگیرد افغانستان هر سه پلان را برای آسیا مفید می پندارد و اسناد نهایی آنرا در این جلسه امضاء خواهد کرد .

در اخیر یک تذکر را باید داد و آن مربوط به محل تاسیس اتحادیه کلیرنگ و مرکز ریزرف میباشد . بنظر ما بنا به اقتضای تقسیم عادلانه و مناسب جغرافیایی این مراکز باید در جناح غربی ایسکا فی موقعیت داشته باشد و کشور من مسرور خواهد بود اگر میزان یکی از این موسسات حینیکه فعال شوند قرار بگیرد .

باین کلمات من تذکرات خود را توأم با بهترین تمینات برای موافقت جلسه خاتمه میدهم .

در جلسه دوم صبح ۲۶ قوس نمایندگان پاکستان ، نیپال ، کوریا ، سنگاپور ، منگولیا و ایران بیا نبه های ایراد کردند . برای آگاهی بیشتر از جریان کنفرانس شورای وزرای ایسکانی ایسکانی متن بیا نبه های نمایندگان محترم میگرداند تقدیم میگردد :

متن بیانیه بناغلی سوان سنگ و زیر خارجه و رئیس هیئت هند :

بناغلی رئیس و نمایندگان محترم ! نهایت مسرت دارم تیریکات صمیمانه خویش را به مناسبت انتخاب بناغلی رئیس به این مقام به اتفاق آراء تقدیم کنم امید است در این مرحله حساس که برای

انکشاف آسیایی صدق میکند در نتیجه قسمی که معلوم میشود عملیات این دو مو سسه آنطوریکه پیشنهاد شده تعاونات لازمه ملل کمتر انکشاف کرده حوزه را وعده نمی دهد مگر آنکه بعضی شرایط و معیار های موجود آید .

در فقدان این توجه خاص ما بیم داریم که تاکید روی یک تجارت توسعه یافته بین کشورهای بسیار ر شد یافته توجهات را از نیاز مند یهای بسیار ناگزیر ملل دارای کمترین درجه انکشاف منحرف سازد . بنا بر آن ما پیشنهاد می کنیم که در تاسیس و تعیین طرز کار این موسسات باید معاملات خاص برای ملل دارای کمترین انکشاف میسر گردد تا آنها بتوانند از همچو همبستگی ها در تسریع انکشاف اقتصادی خود مستفاد گردند .

مدت پرداخت ها در اتحادیه کلیرنگ برای ممالکی که صادرات آنها را عمدتاً اجناس زراعتی تشکیل داده در ما هیت خود موسمی است بسیار کوتاه است . ما پیشنهاد میکنیم که مدت پرداخت در آن باید حداقل سه ماه تمدید یابد . و شرایط پرداخت نسبت به آنچه اکنون پیشنهاد شده هنوز هم انحنای پذیر تسر باشد در عین زمان استثنائی باید تحت هر یک از این پلان ها با توجه به تجارت عنعنوی سرحدی قبول شود .

همچنان در مورد ریزرف بانک عقیده ما اینست که معاملات امتیازی باید بشا شرایط ملل دارای کمترین انکشاف در حوزه مطابقت داشته باشد با یک شرایط خاص را برای ملل دارای کمترین انکشاف در حوزه که ذخایر کافی ندارند وفا قد خصوصیات لازمه صندوق وجهی بین المللی میبایستند موجود آورد .

سیستم های تبادله کشورهای حوزه از سیستم نسبتاً آزاد گرفته تا سیستم مغلوق و چندین جنبه بی عیار ت میباشند بنابر آن فورمولی برای تطبیق این پلان بمنظور معامله منصفانه با همه ملل حوزه لازم می افتد . بالاخره علاقه ما به تجارت بین المنطوقی باید در چوکات ذمه واری های کلی تجارت خارجی و مکلفیت های

د افغانستان کالنی

همکاری جهت تسریع انکشاف اقتصادي و تقوية اجتماعي در آسیا صرف مساعی مینما ئیم مارا رهنمون می کنید البته درین شک نیست که تجربه قیمتدار و طولانی شما در راه توسعه و انکشاف برای ما بسیار مفید واقع خواهد شد تازاه عملی و واقعی مو فقیبت را پمانشان دهد .

افتخار دارم مراتب امتنان خود را به حکومت شما هی افغانستان که بنا به دعوت شان این کنفرانس در کابل انعقاد می یابد ابراز کنم . برای هموطنانم باعث مزید امتنان است این کنفرانس که

امید است در صفحات تاریخ آسیا مقام برجسته را خواهد داشت در مملکتی منعقد میشود که با کشور ما روابط تاریخی و قدیمی را داراست واز اینکه خود را در میان مردمانی می بینم که مهمان نوازی آنها شهرت جهانی دارد بسیار خوشنود و مسرور میباشم .

مفتخرم احساسات صمیمانه و مراتب امتنان خویش را بحضور اعلیحضرت همایونی تقدیم کنم که در پیام ملو گانه و الهام بخش بما به موقع توجیه فرمودند و که وظایف و مکلفیت ما نهایت حیاتیست و در این لحظه حساس تاریخ برای اجابت ندای آسیا ابراز فعالیت نمائیم .

اعلیحضرت همایونی مارا به این امر نیز متوجه فرمودند که به گسترش و تقویت خود چه هر کدام و چه مجموعاً نیازمندیم تا آنکه ایجابات منطقه خویش را تامین نمائیم .

شباغلی و قیس !
این جلسه را می توان ختم مرحله اول مساعی مشترک ما و آغاز مرحله دومی تلقی کرد . ما در راه پیشرفت بسوی همکاری اقتصادی منطقی به راه حل متعدد مهم بر خورد کردیم که مهمترین آن جلسه تاریخی سو مین کنفرانس وزراء بوده که در شهری بنکاک در ماه دسامبر ۱۹۶۸ منعقد گردید . در آن جلسه والاحضرت معا ون صدارت عظمی تایلند همکاری منطقی را احتیاج مبرم نام نهادند و دست من جلالتماب نات کو مان که ریاست جلسه را

ما از اینک کنفرانس وزراء به شکل شورای وزراء برای همکاری اقتصادی آسیا مبدل گردید و از سکرتر محترم اجرائیه تقاضا گردید تا پروگرام منسجم عمل با کمک متخصصین تدوین و در باره پیشرفت کار در این جلسه را بپوردهد .

ما بیانیة افتتاحیه جلالتماب صدر اعظم افغانستان را با وقت زیاد شنیدیم و با نظریه مو صوف کمالا مو فقیم که نقشه های که در این جلسه مورد توجه مقرر میگردد خانه نه بلکه آغاز مساعی همکاری ما بمنظور تامین زندگی بهتر در آسیا و قدم نخستین و تاریخی به استقامت صحیح میباشند مادر این میدواری بسا مو صوف مشترکیم که با این نخستین قدم تاریخی که از راه مساعی مشترک ما در چند سال اخیر مقدمات آن فراهم شده است دوره همکاری اقتصادی مو ثر و ترقی در منطقه ما ظهور کند .

ما از شباغلی او نیون سکرتر محترم اجرائیه و اداره یکافی و مشاورین که مسایل ما را بتفصیل مورد وقت و اختلافت و انحرافات او ضاع و سیستم های اقتصادی ما را مورد مطالعه قرار داده راه های صحیح و عملی برای انکشاف همکاری مو ثر و مفید پمانشان دادند نیز تشکر میکنیم .

ما سفارشات و توجیه های سکرتر محترم اجرائیه را که در بیانیة خود در باره اهداف و جوانب این جلسه شورا اظهار نمودند کمالا متوجه می باشیم .

کنفرانس ایکافی

منعقد گردید مجدداً تا یکید شده است . جلسه سالگه مجمع عمومی سازمان ملل متحد سترا تیزی تو سعه ده دوم انکشاف ساز ما ملل متحد را اتخاذ و در آن خاطر نشان نمود که مسئولیت مذاکره و عملی ساختن تمهیدات برای متعارف ساختن نقشه ها جهت تشکیلات منطقوی و نیمه منطقوی و یا اقدامات پسرایی توسعه تجارت بعهده خود ما ست در فیصله نامه دیگری که در بیست و پنجمین جلسه مجمع عمومی تصویب گردید از کمیسیون های اقتصادی منطقوی تقاضا شده که مساعی خود را برای انکشاف تو سعه تجارت همکاری اقتصادی و انسجام مالک عضو جهت تامین هدف ها و آمال ده دوم انکشافی بشدت بیشتر ادامه دهند .

شاملی رئیس

پروگرام اجرایی ده دوم انکشافی سر از اول جنوری سال نو بمعرض اجرا قرار میگردد با وجودیکه ما نسبت به سایر مناطق در حال توسعه جهان در زمینه همکاری اقتصادی عقب مانده ایم کنفرانس کابل مزیت آنرا خواهد داشت که اولین اقدامات عملی بادر نظر داشتن فیصله نامه های قبلی و برای روشن شدن سهم منطقه در سترا تیزی انکشاف جهانی بعمل آمده است .

هیئت من با در نظر گرفتن این قرینه مطالب و مدارکی را که در پیش است مورد مذاکره قرار میدهد . هما نظر یکه شما در بیانیه خود ، ما را متوجه ساختید حقایق سنگین زندگی بما مستلزم میسازد برای دریافت راه های جدید و مناسب صرف مساعی کنیم .

شاملی رئیس

شما کاملاً بجا گفتید که مسایل تجارتي و مالی بطور خاص موجب رکود و شدت اقتصادی این منطقه شده است . خوشبختانه اصول اساسی تیکه متخصصین مادر بنکاک بما خاطر نشان ساختند امکان واقعی را فراهم میسازد تا اقدامات پروگرام عملی را آغاز کنیم . در صورتیکه آنها را

ترتیب اثر بد هیم می توانیم آمال خود را برای همکاری متقابله جامعه عمل پوشانیم و جامعه آسیایی را در انکشاف مصالح آسیائی در ساحات بین المللی تقویه کنیم و آینده تولیدات آسیایی از قبیل رابر ، چای ، نازگیل ، فلفل سیاه را مورد مدافعت قرار دهیم همچنان تولیدات مملکت با ید مطابق احتیاجات مملکت باشد در نتیجه این هم شخصیت آسیایی طوری ابراز کند که در ساحه جهانی شایسته تاریخ آسیا و منابع انسانی و مادی آسیا تلقی شده بتواند . هند مانند سایر کشور های آسیایی مصروف توسعه ر شد اقتصادی و اجتماعی مینماید . نفوس ما بسیار زیاد است و مساعی ما در راه اعلا می میار زندگی آنها مواجه مشکلات زیاد مینماید . منافع اسطوار خارجی ما کم است و بیابانها تو زیدات خود را بسیار محدود ساختیم . تا پیشرفت اقتصادی ما تو سعه یابند و وجود این احساس ما را میکند اگر بتوانیم صادرات خویش را بالا ببریم مصنوعات ما پسر کشور های در حال توسعه بهتر پدسترس خواهد بود .

بنا بر این حاضریم اصول توسعه تجارت در میان ممالک در حال توسعه منطقه ایکافی را قبول کنیم عقیده ما این است که ما میتوانیم احتیاجات انکشافی سایر ممالک در حال توسعه این منطقه را تا اندازه بر آورده سازیم بازار ما به نوبت خود فرصت های خوبی برای تولیدات آن ممالک فراهم میسازد . در عین حال پیشنهاد های دیگری موجود است که طبق آن ممالک مختلف در آغاز جریان مبادلات تجارتي ما بین خود کمک و معاومت میشوند ما علاقه داریم تا چنانچه برای ما امکان دارد بیشتر این پیشنهادها را در معرض اجراء قرار دهیم در صورتیکه ما متحدان یکبار آغاز نماییم کشور میزبان ما بار دیگر خواهد بود . تو سعه راه های تجارتي که آسیا را به اروپا متصل میسازد فراهم کند و جلا لتمام تو را احضار اقتصادی صدراعظم در نطق افتتاحیه خویش این موضوع را با وضاحت و وضوح بر ملا ساختند .

د ستګاه را زیاد ا هیت قا یل ا ست . بدون این ما نمیتوا نیم از مر حله مباحثات بی ثمر بسوی اقدامات متمر گام بر داریم . در این مورد بعضی پیشنهاد ها در اسناد دیکه در دست داریم بعمل آمده است . نمی توان نیم بطور قطعی بگویم که آیا گسترش موسسات می تواند موجب ارتباط سترا تژی تشکیلاتی بشود . هیت من بطور عموم پیشنهاد ها تیرا که در پیش داریم تا نید میکند و عقیده دارد اجراء این پیشنهاد ها به کمیته بین الدول که در آن اشترک کنندگان متوقّصه سیم باشند و در داخل حدود هدا یا تی که شورا برای این منظور تصویب نما یسد سپرده شود .

جناب عالی !

با اجازه شما می خواهم توجه حضار را به سند شماره سی ام ای . سی ۷ تحت ماده (سی) ا جندا جلب کنم . این سند دارای چندین نظر مهم میباید و لی این نظریات هنوز هم با پروگرام های تعاونی بهم با فته نشده . من از پیشرفت قابل تحسین اداره ا یکافی که در بعضی از این حوزه ها تحت رهنمای سکر تر محترم اجرائیه بعمل آمده مستحضر میباشم . مو صوف برای تثبیت بازار های اجناس بمنظور توسعه زیر بنای و سایر حمل و نقل اقدامات جهت فراهم آوردن تسهیلات ترافیک بین المللی و اصلاح مخابرات بیسیم در داخل منطقه مهم بعمل آورده است .

اعلامیه توکیو در باره همکاری منطوقی در راه صنعتی ساختن آسیا و سمت بیشتر بخشید . این اعلامیه تمینات مردم بسیاری از نقاط آسیا را برانگیخته و بعقیده هیت من بسیاری از اراکین آن با ید اجزاء متشکل سترا تژی مشتری مشترک ما قرار گیرند . ما امیدواریم که این شوری بتواند پروگرام های تعاونی را تا حدی صریح تر توضیح دهد .

جناب و قیس !

مقصود ما این نیست که یکدسته جداگان

موضوع دستهای نیمه منطوقی در گذشته باعث عکس العمل های مختلط بوده است در نظر هیت من نیمه منطوقه برای تشکیلات اقتصادی حوزه ای قابل مساعدی را فراهم میسازد عقیده ما بر اینست که همکاری نیمه منطوقی می تواند در قالب و سیمنتر منطوقی بطرز بهتر موفق و کامیاب شود . متخصصین مربوط در باره همکاری نیمه منطوقی بعضی اصول و مرام های را طرح کرده اند و بعقیده ما بطور مجموعی این اصول و مرام قابل قبول است عقیده ما این است که اگر شرایط تا دیه پولی متقابل آسان تر شود و مصارف اسعار خارجی کاسته گردد این امر موجب میشود که تسهیلات در اجرای پروگرام های توسعه تجارت فراهم آید بعقیده ما اصول رهنمای که در تأسیسات اتحادیه کلیرنگ آسیائی پیشنهاد میشود این امر را ممکن بعمل میسازد .

در نظر ما پیشنهاد احداث ریزروبانک آسیائی بسیار جالب است . بنا به بعضی پیشنهاد ها بیکه در این مورد بعمل آمده میتوانیم منابع خویش را بمنظور منافع مشترک و برای تقویه ندای آسیا در حلقه های پولی جهانی مورد استفاده قرار دهیم بجهت بر حال ما مطمئن نیستیم که آیا در این مرحله همکاری ما امکانات فراهم آوردن یکتنوع اداره ومنجمنت که برای موفقیت این کار لازم میباید موجود است یاخیر . نمیخواهم وقت بیشتر این اجلاس را با ذکر نکات تیکه ایجاد مشکلات مینماید تلف کنم مستحضریم هر گونه فعلیتی که در راه همکاری متقابل انجام گیرد . مستلزم یکتنوع فداکاری از طرف تمام شرک کنندگان میباید . بدون این فداکاری ها ما نمیتوانیم منتظر باشیم مفاد طویل المدت که در راه آن مشتری کما صرف مساعی می نماییم تا مین شود . بعضی هیت های دیگر در این مورد و یا در مورد نکات دیگری مشکلات را دارا میباشند . عقیده ما اینست یک دستګاه مداوم که از طرف ما تصویب شود میتواند این مشکلات را مورد توجه و بررسی قرار دهد . هیت من ایجاد این چنین

کنفرانس یگا فی

بر فعا لیت و زیبا نسبت بما بصل آ مده
و ما از تو چه نزدیک و بخصو صی ، پر خود
دار بوده ایم .

اعلیحضرت معظمهما یونیمحمدظاهر شاه
شورای و زیران ایگلفی را با پیام شفقت
آمیز شان کمال افتخار بخشیده اند .

ما از استقبال گرم و حما یه کریمانه
شان نسبت به شورا نهایت شاکر هستیم .
اعلیحضرت شان به صفت یک فاعلند

محترم به جهان معرفی شده که به مردم
خود و برای صلح و رفاه ارضا دات روشن
بیانیة خود را مضا فخر موده و خود را

وقف این راه فرموده اند ما با اعلیحضرت
شان اطمینان مید هیم که هدا یات شما ن
قلبا از طرف شورا مرعی گردیده و چو گفت

پیشبرد کار آن قرار خواهد گرفت .
می خوا هیم مرا تب قدر دانی خود را
به جلالتماب نور احمد اعتمادی صدراعظم

نسبت با ینکه جلسات شورا را افتتاح
فرمودند اظهار تما نیم .
ما از جلالتماب شان ممنون هستیم که

علی لر غم مصروفیت های سنگین شان
در وظایف بزرگ حکومت قسمتی از وقت
گرامما یه خود را باین شورای و زیران
وقف نمودند .

کلمات مدبرانه بنا علی صدراعظم متبحر
الهام این شورا گردیده و ما را در سرنامر
مباحثات ما رهنمون خواهد بود . آنچه

ما امروز شاهد آن بودیم سمبول علاقه
خاصی میباشند که حکومت شاهسی
افغانستان در مورد اهداف و فعالیت های

ایگافی در راه ترقی همکاری منقوی ابراز
داشته است سبب افتخار تستان بر تمام
مجامع اقتصادی بین المللی و در راه

انکشاف کشورها در خور امتنان وشایان
تقدیر میباشند من درین مورد با صلاحیت
حرف میزنم زیرا من افتخار همکار ی

طولانی که با ایگافی و مجامع مختلف
بین المللی داشته و نقش افتخار نستان
را در آنها دیده ام کشور من و همچنان

سایر کشور های آسیایی در مجامع هدایت
مصممانه که از طرف افتخار نستان برای
انکشاف اقتصادی واجتماعی تحت هبری

قیمتدار اعلیحضرت معظمهما یونیمحمدظاهر

مللی را که از جا معه متبا قی بین المللی
مجزا باشد تشکیل بد هیم . بر خلاف آن
می خوا هیم و سایل کافی همکار ی بین

خود فراهم سازیم . خود را در
مساعی جهانی تو سعه اقتصادی بطرز
بهتری ایفاء کنیم .

پیش از اختتام بیانیة خویش میخواهم
توجه شما را به یک جنبه مشخص فعالیت
ما میدول کنم :

ممالک مترقی و همکشور های درحال
توسعه گردا ین میز جمع شده اند .
این امر عین مطابقت رو حیه جدید همکاری

است که در سترا تیوی سازمان ملل متحد
برای ده دوم انکشاف اتخا ذر دیده
است . من یقین دارم که هیئات های کشور

های مترقی منطقه در راه مو فف ساختن
مساعی مشترک که همه ما در آن دخیل
هستیم سهم خود را ایفاء نمایند .

صدراعظم من میر من ایندرا گاندی هنگام
افتتاح دو مین کنفرانس انکشاف در دهلی
جدید در ماه فروری ۱۹۶۸ چنین اظهار

داشت : (بامروز زمان تنها چیزی که
باقی می ماند عبارت میباشند از کاش
و مبارزه تعداد بزرگ مردم نادار برای

احراز مقام شایسته در زیر آفتاب) .
من و عده مید هیم که هیئت من در ایگافی
سهمی که شوری در این اجلاسیه متعلقه

محیط تاریخی شهر کابل برای مو ففیت
این مبارزه در آسیا انجام مید هدمکاروی
بی شایسته بنماید .

متن بیانیة بنا علی عبد المجید مجیدی
و رئیس هیئت ایروانی :

جلالتماب نور احمد اعتمادی صدراعظم
جلالتمابان، منشی محترم اجرایی ،
نمایندگان گرامی و خانمها :

کمال افتخار دارم از اینکه با استفاده
از این فرصت تشکرات قلبی خود را
نسبت به میزبانی از اجلاس فعلی شورای

وزیران برای همکاری اقتصادی آسیا در
آستانه دومین دهه انکشافی به حکومت
افغانستان ابراز نمایم .

استقبال گرم و مهربان نوازی کریمان
که از اولین لحظه موا صلت ما بین شهر

د افغانستان کالنی

متن بیانیۀ ښاغلي تانات گومان رئیس هیئت نمایندگی تا یلند :
ښاغلي رئیس و زراعی محترم نمایندگان گرامی !

ښما ښانديکي از هیئات تا یلند می خواهم اولتر از همه تشکرات امتنایه و مراتب قدر دانی عمیق خود را نسبت به ترتیبات فوق العاده که حکومت افغانستان برای تدویر جلسه شورای وزیران همکار و اقتصادی آسیا در پایتخت قشنگ و باستانی کشور خود اتخاذ نموده و از ما صمیمانه و گرمانه استقبال نموده ابراز میدارم. من همچنان حاصل سلام های گرم دوستانه و تمنیات نیک ملت تا یلند برای حکومت و مردم با متانت نیرو مند افغانستان میباشم.

اجازه بدید همچنان مراتب سپاسگذاری هیئت تا یلند را برای پیام خاطره انگیزی که اعلیحضرت محمد ظاهر شاه پادشاه افغانستان روی شفقت با این جلسه فرستادند هم خطابه عالی که شخصا جلالتما ب صدر اعظم افغانستان برای افتتاح کنفرانس ایراد فرمودند اظهار نمائیم.

ښاغلي رئیس !
تبریکات صمیمانه خود را ضمناً بشما و جار معاون شما که با اتفاق آراء برای ریاست این اجلاس انتخاب شده اید ابراز میدارم.
اطمینان دارم که تحت رهنمائی روشن بینانه شما جلسه به آسانی و کفایت پیش خواهد رفت.

ښاغلي رئیس !
این حقیقت که من از طرف حکومت خویش انتخاب شدم تاجیبت رئیس هیئات تا یلند باینجا بیایم نشان دهنده آنست که حکومت متبوع من اهمیت بزرگی را به جلسه حاضر و خاصه به نظریه همکاری منطقی بصورت عمومی قایل است.
عقیده و اطمینان نیکه حکومت تا یلند همیشه به همکاری های منطقی بحیث منطقی ترین قدم بسوی ارتقاء و ثبات منطقی دارد.

شاه صورت گرفته تا اندازه زیادی متحسب شده اند موقیعت های برادران افغانی مادر اصلاحات اجتماعی و اقتصادی و عصری ساختن کشور مخصوصاً در شش سال گذشته پر جسته و گرم کننده قلب میباشد ما بهترین تمنیات خود را برای پیشرفت سریع و مداوم در امور اقتصادی و عصری ساختن کشور اقتصادی و اجتماعی این کشور بزرگ ابراز میداریم.
ما پیام گرمی را از طرف سرمنشی ملل متحد و آمریکای پروگرام انگشافی ملل متحد استماع نموده ایم، ما نسبت به دلچسپی که آنها در مورد کار ما ابراز داشته و حمایت سخاوتمندانه که نموده اند متشکریم ما تقاضا داریم که قدر دانی ما نسبت به اظهارات الطاف آمیزشان با آنها تقدیم گردد.

منشی اجرایی پر جسته و لایق ما نسبت به پیشرفت های که در چوکات یکایکی از زمان جلسه گذشته آن صورت گرفته و دور نمای همکاری آینده ماندگراتی نموده اند. وی همچنان به ما را پوری در باره تجارت و همکاری پولی در بین کشورهای این منطقه داده اند ما میخواهیم از این فرصت برای تجدید عمیق خود نسبت باینکه اولین خود را وقت موقف ایکافی نموده و از مساعی خستگی نا پذیرشان در راه تعقیب و بکار انداختن پروژهای گوناگونی بادی برای ترقی کشور های آسیایی استفاده نماییم.

مطلبتم که جلالتمایان شما بامن در این اجتماعات که انعقاد جلسه شورای وزیران درین کشور تاریخی بک فرصت بزرگ میباشد سپیم میباشید سرزمینی که ما امروز کار خود را در آن انجام میدهیم در درامه بشری نقش مهمی که اعصار اولی نموده اند محسوس بوده باری کرده است مخصوصاً هیئت ایرانی از اینکه در کابل میباشد مشورت مزیدی نسبت باینکه از این کشور که ما با آن نزدیک ترین رابطه دوستانه و حسنه داریم دارند روابط برادرانه ما در تاریخ به قرون گذشته میرسد با دادن رای تشکر آمیز میخواهم شور و یک جلسه بسیار مثمر و موقیعت آمیز باشد.

کنفرانس آسیا

بنا برین دلیل از بدر حرح پروژه های که اکنون مقابل ما قرار دارد مخصوصاً در مرا حل بندی انکشاف خدمات تخنیکي حکومت تا یلند و قف مطالعه و پرسسی تمام حقایق مختلف این پیشنها دات و درجات اهمیت آنها گردیده است .

در نتیجه چنین تحقیقات جامع و فرا گیر نده ما مجبوریم خا طرنشان کنیم که در جنبه های مختلفه این پرو گرام ها بعضی نقاط قابل سوال و جود دارد که ایجاب مینماید تا بیشتر تو ضیح و تصویح گردیده و یاد ر بعضی حالات قبل از آنکه کدام نتیجه قطعی در زمینه اخذ شود روی آن تحقیق و جستجو زیاد تر صورت بگیرد مخصوصاً و قتیکه ما بخوا هیم تفا و تها و فرقه های بین سا ختمان های اقتصادی و اجتماعي و سوبه انکشاف ممالک شامله را مدنظر داشته باشیم . تجارب گذشته ما در ساحه همکاری منطوقی بما آموخته است تا با احتیاط حرکت کنیم و تدقیق و مطالعات تحقیقی ما جمع و فرا گیرنده باشد .

از اینجاست که ما بسیار مدیون و مر هون ملل متحد میباشیم که در مطالعه ساحات مختلفه همکاری بین اعضای انجمن کشور های جنوب شرق آسیا متخصصین و ما هرین تسیه نموده است .

از روی را پور متخصصین ملل متحد کنفرانس انجمن ممالک جنوب شرق آسیا مطالعه خواهد کرد که چه چیزی عجالتاً امکان دارد و چه چیزی باید ببیننده موقوف شود . بریک اساس دو جانبه میخوام تند کردیم که تنظیمات تجارتي ما با هند صرف چند هفته قبل عقد و فیصله شده و همه ساله قابل تجدید می باشد و این نشانها علاقه ما به توسعه تجارت بداخل حوزه محسوب میشود .

اگر چه بسیار قبل از وقت است که در مورد نتیجه آن راپور بدیم . معذالک امیدواریم که این تجربه و آزمایش بهر دو جانب رضایت خاطر بدهد و باین ترتیب متضمن ادامه و افزایش آن گردد .

بالاخره می خواهم بگویم که ما با مغز فراخ و بدون هر گونه نظر مشخصی در مورد نتیجه نهایی باین جلسه آمده ام بهتر است بگذاریم هر سمتی را که میلان تأثیر

نه تنها همیشه با کلمات محض بلکه با اقدامات و عملیات اساسی نیز ابراز گردیده است و آنچه هنوز بیشتر اهمیت دارد آنست که تا یلند در تعقیب این اید یال گرا نما به تنها نیست در واقع امر بسا از کشور های که در اینجا نمایندگی دارند میتوانند از مساعی و ایثاری که حکومت شان در تخلیق و تاسیس گروه های نیمه منطوقی از قبیل انجمن ممالک جنوب شرق آسیا و حوزه پاسفیک مبدول داشته حکما به نمایند .

مسلمان بدون مبالغه میتوان گفت که همه اعضای ایکافی به نحوی از انحاء در عقیده سهیم هستند بنا بران تردیدی وجود ندارد که تا یلند و سایر کشور ها در همچو پیشنها دات بمنظور حصول همکاری بیشتر منطوقی آنظوریکه روی این مجلس قرار دارد علاقه و دلچسپی عمیقی دارند .

مادر حقیقت امر با کمال توجه هر قدمی را که ایکافی به جهت وضع یک سلسله پرنسیپ ها و خطوط اساسی برای همیستگی تجارتي و مالی بر داشته است تعقیب نموده ایم و فعلاً نه در تمام مشوره ها درین موارد سهیم بوده ایم . ولی اکنون که پروژه ها به مرا حل نهایی پلانگذاری خود قریب میشوند و بزودی وارد مرحله دیگری خواهند شد حتی بیشتر ایجاب می کند تا تمام جزئیات و تفصیلات مر بوطه آنرا به دقیق ترین شکل و فرا گیرنده ترین نحو محل غور و مطالعه قرار بدیم . تا یلند خود را یکی از قدرت های کوچکتر که منابع محدود تر دارد بحساب می آورد که مواظبت زیادی باید در مورد بکار بردن منابع آن مبدول گردد ما غافلها تسببت به مفید بودن پروژه ها و هم امکانات تطبیق آنها اندیشه داریم زیرا بدون همچو خصوصیات عملی حتی صمیمی ترین مفکوره ها فقط به ضیاع اوقات گرانبها و زیان منتهی خواهد شد .

از جانب دیگر تمام پروژه های مشترک اگر در خصوصیات عملی خود شامل وعده های مشخص برای تامین منافع مشترک کشور های حوزه باشند یقیناً از حمایت جدی حکومت من بر خوردار خواهد بود .

د افغانستان کالنی

ولی با گام های استوار و جدی در صحنه بهره بر داری وارد شود يك کمی و قست دیگر هم بشکل مفید آن مصرف گر دد . در آنو قست بالا تر از همه کسا نیکه از پروژه ها مستفید میگر دند مردمان ما و خود ما طرا حان پروژه های عملی و مفید باین موقیت ها خوا هند بالید و جا معه ملل ایکافی آنو قست بحیث یک ساز مان مدبر موثر و فر خنده ظهور خوا هد نمود .

متن بیانیة شاعلی جعفری ر ئیس هیئت پاکستان :

شاعلی ر ئیس !

اجازه میخوا هم تاازین فرصت بر ای تبریکات هیئت و شخص خود به مناسبت انتخاب شما باین و ظیفه عالی بشما و چهار نفر معاو نین استفا ده نما یم ما مطمئن میباشیم که این جلسه تحت را هنما ئی مدبرانه شما کار خود را بادرایت و سرعت انجام خواهد داد هیئت من همچنان میخواهد تا یکبار دیگر تبریکات خود را نسبت به تدارکات عالی که برای انعقاد این کنفرانس انجام داده شده به حکومت پادشاهی افغانستان ابراز بدارد .

نخست :

ما از پیام اعلیحضرت پادشاه افغانستان نسبت به پیام الطاف آمیز شان که برای این کنفرانس ارسال گردیده شکر گذار میباشیم و ما پیام دارای انگیزه عالی صدراعظم را نیز استماع نمودیم .

دوم :

مانسبت به شخصیت بارز سکرتر اجرائوی و اعضای ایکافی در مورد مساعی خستگی ناپذیر شان جهت تحقیق بخشیدن اهداف و مقاصد این موسسه شکی نداریم میخواهیم تا قدرانی خود را از کار ذیقیمتی از طرف شما ورین و متخصصین مخصوصا پروفیسور اوری و پروفیسور تری فین ودر عین زمان از طرف مامورین بانکهای مرکزی حکومت کشورهای عضو در راه تسوید پیشنهاد های راجع به توسیع تجارت و راهنمایی همکاری اقتصادی انجام شده ابراز بداریم .

همچو یک نتیجه انتخاب می نماید به تنها بی پیش سگری د . بنا بر ا ن ما از فرصتی که برای تبادل نظر و عقیده بار رفقای ما از سایر کشور ها دست داده و یک روحیه همکاری و سود مندی جلسات ایکافی را بشکل متداوم وثابتی فرا گرفته و آنرا متمایز ساخته استقبال می کنیم .

در جریان جلسه ما به همه عقاید و نظریات و همه پیشنهاد ها و طرح ها بحیث جزئی از مساعی صمیمانه خود بر ای کمک در راه استخراج نتایج مفید ر ضا یتبخش و عمومی از این جلسه توجه صمیمانه وغور شا یمته خواهیم کرد .

در اینجا چنین معلوم میشود که در حالیکه یک تمایل عمومی برای تأیید مفکوره کار مشترک با همه صمیمیت بسوی هدف ارزنده همکاری در ساحه توسعه تجارت میان اعضای ایکافی و هم مسایل پولی وجود دارد قدم های بیکه در آینده به جهت حصول همچو یک ضرورت همکار ی برداشته میشود مستلزم دست تمام و خصوصیت انحنای پذیری برای تا مین نتایج مفید و موثر و منافع در خور توجه برای همه ملل مر بوطنه میباشد .

بی صبری ما برای نیل به هدفهای مطلوبه نباید چشم مارا از دیدن سوابق و گذشته های دیگران در سایر حصص جهان ناتوان بسازد مخصوصا تجارب ارو پا که در آنجا علی الرغم اقتصاد های پیشرفته و متممه قبل از موفق شدن تدا بیر موضوعه وقت ز یادی مصرف شد و تجارب متعددی صورت گرفت در حالیکه مشکلات پروبلم های حوزه ما هنوز به مراتب غامض تر است .

بنابران ما باید دوچند ، سه چند یابیشتر از ان ملا حظه کار و محتاط باشیم اما یقین داریم که مال اندیشی و حزم و احتیاط بهره خود را خوا هد داد .

مطالعه و بررسی فرا گیرنده از این پروژه های امید بخش بذات خود موفقیت آنرا بیمه میکند ما متاسف نخوا یم بود اگر قبل از آنکه پروژه های خوب سنجیده شده و خوب تحلیل شده به تدر یج

کنفرانس یگا فی

سوم :

برای موفقیت همچو سکیم ها اول اینکه کشور های شرکت کننده باید معتقد شوند که مفاد حاصله به هر يك از آنها بزرگتر از هر مفادی میباشد که در صورت خارج ماندن از این نوع سکیم ها بدست می آید. دوم اتخاذ سیاست های اقتصادی و مالی مشترک بمنظور کنترل توزیع مفاد خالص و سوم وجود شبکه کافی ترانسپورت و مخابرات بین کشورهای عضو ضروری میباشد این امر دیده خواهد شد که همچو ملحوظات سوالهای مهم سیاست عمومی را که اغلبا به موضوع حق حاکمیت ملی که همیشه به سهو لت حل شده نمیتواند تما س میگردد میان می آورد .

يك خواهش سیاسی در صورت عدم وجود انسجام بین کشور شرکت کننده معنی تمایل سیاسی را برای همکاری دارد در صورت مقابله با هر مانع خواهش سیاسی بمنظور از بین بردن تدارکات در باره قابل زیست ساختن از خواهش سیاسی کار گرفته خواهد شد همچنان این امر به معنی آنست که نباید در معیار انکشاف کشور های شرکت کننده که به نوبه خود تقاضا دارد تا همکاری در همچو ساحه گونا گون که واقعیت عملی به همکاری مجوزه را تامین کرده تواند فرق زیادی بوجود بیاید .

بناغلی رئیس وضع نامکمل اقتصادیات کشور های عضو منطقه ایگافی ، اختلاف آنها ، مشکلات توازن تادیات شان وابستگی شان به کمک از کشور های مترقی اتکا آنها به نوع تجارت با کشور های مترو پولی تن گذشته و فقدان تسهیلات ترا نسپورتی و مواصلاتی هر گونه سکیمی را در مورد همکاری برای منطقه بحیث يك مشکل کاملا بزرگ تبارز خواهد داد .

هفتم :

اختلاف پراپلم ها که این منطقه با آن مواجه میباشند در شك و تردید و نگرانی هائیکه نمایندگان محترمی که دیروز بیانیه دادند منعکس شده است رئیس محترم هیئت سیلون بصورت درستی به انگشورها اشاره نموده که در مراحل انکشافی خود زیر بار قرضه ها مانده و شاید مجبور شوند تا

تجر بیات بیست سال اخیر نشان داده است که اگر قرار باشد مساعی کشور های در حال رشد که از طرف جامعه بین المللی کمک میشوند متمر ثمر گردد درک همکاری اقتصادی جدیدی ضروری میباشد این ادراک عبارت از توسعه تجارت و همکاری اقتصادی و انسجام امور منطقی و منطقی فرعی در بین خود کشور های در حال رشد میباشد.

چهارم :

پاکستان از این ادراک حمایت مینماید انکشور علاقه شدیدی به انکشاف اقتصادی این منطقه گرفته و نقش را که همکاری اقتصادی منطقی درین زمینه بازی میکند شناخته است برای رسیدن باین هدف پاکستان بصورت فعالانه در يك عده از پروژه های منطقی مانند بانك انکشاف آسیائی و موسسه منطقی آسیائی سهم گرفته است البته ما با ایران و ترکیه و بعدا با اندو نیز با در بین اولین کشور هائی شامل بودیم که تدارکات منطقی را برای همکاری اقتصادی و انکشاف آسیا ابداع کرده اند .

پنجم :

در حال حاضر یکعده از کشور های رو بانکشاف در آسیا افریقا و امریکای لاتین وجود دارند که با همکاری منطقی سرو کار دارند سکیم های قابل تذکر در آسیا عبارتند از : ای . اس . ار . ای . ان . ای . پی . ای . سسی . سسی . وار . سسی . دی . از بعضی از این سکیم ها نتایج عالی در امور مربوط به سرویس های عمومی سرمایه گذاری های صنعتی سیاست تولید انرژی و غیره بدست آمده است .

در مسایل تجارتي و پولی پیشرفت تا اندازه محدود بوده است در هر فرصت جهان روبه انکشاف تجر بیاتی جمع آوری کرده و درین ساحه جدید همکاری اقتصادی دروس گرانیهائی بدست آورده اند .

ششم :

یکی از دروس مهمی که گرفته آنست که

د افغانستان کالسنی

عوايد صادراتي خود را بمنظور کاهش بار عرضه های خود تقليل بخشیده و هم ازدیاد عوايد صادراتی برای تزئید صادرات شان در دسترس آنها قرار نگیرد هيئت های محترم افغانستان و لایس متوجه پراپلم های کشور های کم رشد گردیده و نسبت با اینکس مسوده اصولی همچو کشور ها تامین های کافی فراهم کرده بتواند اظهار و ابراز تردید کرده اند .

هشتم :

دوجنبه دیگر مربوط به مسایلی نیز وجود دارد که درخور غور میباشد اول اینکه هرگاه تمهیدات برای تدارکات منطقی که متوجه تمام حوزه ایکافی باشد خورسند شود این امر برای بعضی از کشور ها که درسوحدات منطقه ایکافی واقع شده و دارای رتبه های کمی بوده و شاید قدرت انکشاف تجارت را با کشور های خارج از حوزه داشته باشند مشکلات زیادی بوجود خواهد آورد .

در چنین وضعی طرح سکیم هائیکه مانع فراهم شدن روح تمایلی و جریان امور شده یا آنرا بطریق دیگری منحرف سازد برای کشور های مربوط و تمام ممالک این منطقه زیان آور خواهد بود . دوم تاجا ئیکه بخود منطقه ایکافی ارتباط میگیرد تپه سکیم برای همکاری تجارتی ویولی بدون شرکت کشور های بزرگتر و پر جمعیت تر آ سیب قبل از وقت بوده و با شکست مواجه خواهد ساخت .

نهم :

بناغلی رئیس روی همین دلایل است که هیئت من کاملا از همکاری منطقی فرعی که از طرف سکر تریت ایکافی بوجود آورده و در مسوده اصول راجع به دسته بندی های منطقی فرعی نیز به آن اشاره شده است وی دلایل که ذکر شد هیئت من روی این نظریه که همکاری منطقی از نوع مجوز در مسوده اصول صرف در چوکات تدارکات منطقی فرعی امکان پذیر است ایستادگی میکند .

دهم :

ما میخواهیم تاکید کنیم که اقدام منطقی

مایکباردیگر خود را با وزیر محترم سیلون درین مورد که میگویند سیاست مربوط به اجناس تجارتی و کشتی رانی دارای اهمیت قاطعی برای کشور های این منطقه میباشد مساوی اعلام می نمائیم ما احساس میکنیم که هرگونه مساعی باید از طرف سکرتریت ایکافی جهت ارتقا اقدامات بین المللی و خارج از منطقه برای تثبیت قیمت های اجناسی به معیار های قابل جبران یا تبین آ وردن قیمت ها از راه تولیدات کافی تر و تزئید مصرف نمودن تولیدات اولیه در کشور های در حال رشد و مترقی صورت بگیرد .

یازدهم :

مسئله کشور های کم رشد دوجو غور مخصوصی میباشد این امر امروز فوریت زیادی دارد در هر سکیم همکاری تجا و تی با پولی خواه منطقه منطقی باید مشکلات و گرفتاری های خصوصی کشور های کم رشد در نظر گرفته شود تا جائیکه به مسئله ترانزیت و سایر مسایل مربوطه آنرا ارتباط میگیرد نیز باید این موضوعات قابل قبول باشد .

دوازدهم :

بناغلی رئیس مفاد همکاری در سلسله پولی واضح است ما از کاری که در مورد تدارکات سکیم های استوار برای اتحادیه کلیرنگ و بانک ذخیره صورت گرفته تمجید میکنیم عملی ساختن این سکیم ها به توفیق وسیع در باره مسایل تجارت و پولی ارتباط دارد .

کنفرانس یکا فی

سیزدهم :

خدمات مشورتی که توسط این مرکز تهیه شده نیز قابل تحسین است .
دو مین نهار تون بین المللی تجارتی آسیائی قسما مو فقیئت خودرا مر هون این مرکز میدانده که باعضای خود درآن موسسه کمک نموده و در سهم گیری شان درکنندارتون همکاری کرد . با کمک های متداوم ازجانب این مرکز سو مین نما یشگاه تجاری آسیا نیز با یسد عین در جبهه مو فقیئت را نصیب شود .
اقدام مشترک درساحه تولیدات مواد او لیه در حقیقت یک کار منطقی است بنفع مشترک کشور ها خواهد بود اگر مساعی مجموعی تولیدات و مار کیتنگ مواد اولیه آنها مینول گرد د .

مطالعه روی هم آهنگ ساختن پلان منطقی وامکانات همکاری در ساحه محصولات را بر شروع شده است . در جاییکه ساحه های چنین همکاری وجود دارد سنگاپور حمایت خودرا و عده میدهد . در مورد انکشاف زیر بنای تجارتی باید گفت که ا فکوسیمی برای همکاری در تمام جنبه های ترانسپورتی و مواصلاتی وجود دارد . لازم است برای بسپورد تسهیلات کشتی رانی و پخش فنون و رموز کشتیرانی درین حوزه کوشش بعمل آید . هنوز کار زیادی باقیست تا در مورد کشتیرانی انجام شود . مسرت آور است که می بینم یک سیستم متحد لشکلی برای جمع آوری معلومات در مورد کشتیرانی توسط مرکز خدمات اطلاعات و مشورهای مربوط به کشتیرانی انکشاف داده شده است .

صرف بر اساس معلومات و اطلاعات موثق است که مطالعات و تحقیقات مفید و بجا میتواند صورت بگیرد دارالانشاء باید در پیشنهاد دادن حق اولیت به مطالعات در مورد خصوصیت های قلت موجوده کشتی ها مقتضیات لازمه کشتی رانی راز پلان های توسعه کشتی رانی های ملی مسورد تا بید و حمایت قرار بدهد . همچنان مرکز اطلاعات و خدمات مشورتی کشتیرانی باید در تدویر کورس های کشتیرانی اقتصادی و پالیسی های

بناغلی رئیس شما موافق خواهید بود که منطقه مربوطه ما و پرابلم هائیکه ما داریم همین و پیچیده میباشد این پرابلم هانه تنها مستلزم غور و آزمایش بیشتری در عمق آنها میباشد بلکه اقدامات قابل قبول را از طرف حکومت مربوطه نیز ایجاب مینماید با این وضع این نظر به هیئت من میباشد که باید در سرکرتویت ایکافی کار مزیدی و در صورت لزوم با کمک متخصصین بین المللی بر اساس ملحوظاتیکه از بحث جلسه فعلی بوجود می آید قبل از آنکه تدارکات شکل فارمولی را بخود گرفته و به تصویب برسد صورت بگیرد .

متن بیانیه نماینده سنگاپور :

قبل از آنکه در مورد راه پور پیشرفت تبصره کنم اولاً میخواهم با استفاده ازین فرصت به نمایندگی از حکومت سنگاپور مراتب قدردانی خود رانسبت به مساعی دارالانشائی ایکافی درآماده کردن بسااستادی که درین جلسه رو بروی ما قرار دارد ابراز بدارم .

روز نامه ها بدون شك در راه مباحثات سهولت بوجود خواهند آورد . ضرورت برای همکاری منطقی برای پیشرفت اقتصادی نباید بیش از حد مورد تاکید قرار بگیرد . از آخرین جلسه گذشته وزراء که دوست دوسال قبل دایر شد و چنین معلوم میشود که پیشرفت زیادی در ساحه تطبیق پروگرام کار برای انکشاف متحد لشکلی همکاری منطقی حاصل شده است من تذکرات عمومی در مورد انکشاف تجارت بعمل خواهم آورد اما وقتاً که به ماده پنجم اجندای میرسم یک تبصره را در مورد پیشنهادات همکاری مالی و تجارتی بخود محفوظ میدارم . مرکز ارتقای تجارتی ایکافی بدون خلل و مانع بکار خود ادامه داده است .

بسیاری از ممالکی که از کورسهای تربیوی در مورد تجارت و فنون ارتقای صادرات توسط این مرکز مستفید گردیده اند سنگاپور یکی از آنهاست .

د افغانستان کالسی

اداری بر يك اساس منظم مورد پستیبانی قرار داده شود .

یاد آوری میشود که این مرکز با این جهت قدمهای بر میدارد و همچنان در پسر ساختن کورسهای هنوز هم اختصاصی تری را محل مطالعه قرار میدهد .

کذا برای همکاری منظوری در ساحه انکشاف بنادر ضرورت احساس میگردد . سنگاپور اقدامی را که بمنظور تاسیس يك انستیتوت منظوری بنام اداره بنا در تاسیس شده و همچنان از امکان بهبود پروگرام ملی تریوی برای بنا در باعلاقه خاطر نشان میکند .

بهبود و اصلاح تسهیلات تیلی کامنیکشن جنبه مهم دیگر انکشاف تجارتی است سنگاپور یکی از دوازده کشور سهم گیرنده در پروژه ایگانی برای مطالعات و تحقیق امکانات تاسیس يك شبکه آسیایی تیلی کامنیکشن میباشد .

تاسیس يك تیلی کامنیکشن آسیایی نیز به منفعت مشترك تمام اعضاء شامله میباشد .

توریزم هنوز هم ساحه مهم دیگریست که ملی همکاری منظوری باید تشویق یابد . سنگاپور از پیشنهاد برای يك مطالعه و تحقیق در اطراف امکانات انکشاف يك ماستر پلان برای توسعه توریزم در حوزه ایگانی پستیبانی داشته و با رضایت یاد آوری میکند که دارالانشاء قدمهای برای آماده کردن يك ارزبایی مقدماتی بر داشته است .

همکاری منظوری در ساحه انکشاف صنعتی هنوز پیش میرود که بیشتر مرهون دارالانشاء موسسه یونیدو (یوان، دی، او) و سازمان ای، دی، سی، میباشد .

پیشرفت سریعی که در کار آماده کردن مطالعات و تحقیقات و سرویهای برای انکشاف صنعتی بعمل آمده نیز یاد آوری میشود .

بسیاری از کشورهای عضو موافقتی را برای تاسیس يك موسسه آهن و فولاد جنوب شرق آسیا عقد کرده اند هدف این موسسه بهبود تکنولوژی آهن و فولاد

و پیشبرد همکاری منظوری در تمام ساحات انکشاف آهن و فولاد خواهد بود .

سنگاپور انتظار دارد که بحیث محل این موسسه انتخاب شده است و مقدمات و سایر تسهیلات لازم آنرا فراهم خواهد کرد .

برای من غیر ضروری است که در اینجا اهمیت مرا قبت رشد نفوس را تا کید نمایم وسعت سریع نفوس بعضی از مساعی ما را برای انکشاف اقتصادی عقیم میباشد . معذالك بصورت مسلم مسرت آروست که دارالانشاء ایگانی يك شعبه نفوس رادر چو کات دارالانشاء بمنظور رسیدگی به مسایل مربوط به تکثر جمعیت تاسیس نموده است .

حکومت من تاندازه در مرا قبت و کنترل سرعت افزایش نفوس موفقیت حاصل کرده است . ما خوشبخت هستیم که نظریه پلانهای فامیلی بخوبی در کشور من قبول شده است برای برخی دیگر از کشورهای حوزه مساعی دامنه داری بدون شك باید برای تامین پذیرش این نظریه مبدول گردند .

مراقبت سرعت رشد نفوس یگانه وجهه پرو بلم جمعیت است بسیاری از جنبه های است که باید محل مطالعه قرار بگیرد . مطالعاتی که توسط دارالانشاء صورت گرفته و هم زیر دست است در قسمت ارزبایی و تحلیل احصائیه نفوس فرع ملی شورای بشری تعلیم و تربیه همه به کشورهای عضو در تطبیق پالیسیها و پروگرامهای شان برای نفوس کمک بزرگی خواهد کرد .

در قسمت همکاری منظوری در ساحه بر نامه های احصائیه ایگانی یاد آور شویم که انستیتوت احصائیه گیری آسیایی هنوز وجود دارد .

پروژه و ریسرچ در میتودهای احصائیه گیری دارای اهمیت اولی و مساعی پلان گذاری ما محسوب میگردد . کشورهای عضو از کورسهای تریوی که توسط انستیتوت مذکور دایر میشود مستفیض خواهند شد . میخواهم اضافه

کنفرانس آسیا فی

منطقوی پروژه انکشاف حوزه میکا تک موسسه احصایه گیری آسیا فی و بانک انکشاف آسیایی تنها چند منالی محسوب میشود .

پیشرفتی که در تمام این جهات حاصل شده هنوز بیشتر مفاد عملی را که از راه مطالعه و پروبلم های مشترک حوزه توسط موسسه چون ایکافی توام اقدامات مناسب بعدی حاصل شده میتواند ثابت سازد . درینجا می خواهم ابراز بدارم که بعضی اوقات حتی جانیکه منافع اقدامات همکاری مشترک بسوی منطقوی مشهود است فقدان تماسهای منظم در موارد سیاسی جلو راه تصویب پلانه و طرح های اساسی را می گیرد .

بنابراین می خواهم پیشنهاد نمایم که ضرورتی برای جلسات و مجالس تبادل افکار و نظریات بیشتر خاصه در سطح اقتصادی بسوی عالی وجود دارد .

مادرینجا بخاطر گردآمده ایم تا پیشرفت پلانه های موجوده را بررسی نماییم و قسمابلحاظی اجتماع کرده ایم تا اسبسات پلانه های وسیع تر همکاری را که هنوز هم بصورت دراماتیکی بتواند ضریب انکشاف را در حوزه ایکافی تغییر بدهند مطالعه و در صورت امکان فرو بگذاریم .

قابل یادآور است که اگر چه پیشنهادت جدید که قرار است درینجا تحت مطالعه قرار بگیرد منتصبی به انحراف وانصراف از حوزه ایکافی میشود ما خود را باقلمرو های غیر متعارفی که عین چنین پلانه های موفقانه در آن تطبیق شده و واسطه های موثری برای تحول اقتصادی سایر نقاط جهان بوده اند مشغول نمی سازیم .

مغذالک ما هم چنان باید از مشکلات مربوط آگاه باشیم برای پلانه و طرحهاییکه تحت غور قرار داشته و ممکن تصویب و بموقیت تعقیب شود لازم است بگوئیم که باید سهم گیری منصفانه در منافع آن بین کشورهای شامله مراعات شود این امر نه تنها باید در مورد منافع بین کشورهای روبانکشاف و انکشاف یافته مراعات شود بلکه در بین خود مملکت رو بانکشاف

کنم که تطبیق فوری پروگرام تربیوی در ساحه یک کامیو تر منطقوی زیاد مورد تمجید و قدر دانی قرار خواهد گرفت .

متن بیانیه بناغلی رئیس هیئت نمایندگی سیلون :
بناغلی رئیس ، جلالتمابان ، نمایندگان محترم :

اجازه بدمید باظهار امتنان از حکومت افغانستان نسبت به پذیرایی گرم و صمیمانه که بما نموده است آغاز بکلام نموده مراتب مسرتی را که از اقامت درین شهر قشنگ و تاریخی کابل بما دست داده اظهار نمایم :

اجازه بدمید مراتب قدر دانی عمیق خود را از ترتیبات فوق العاده که توسط دارالانشای ایکافی برای این کنفرانس گرفته شده ابراز بدارم .

برای من جای بسیار مسرت است به جناب شما از انتخابتان بحیث رئیس تبری یک گفته وما میدانیم که تجارب و وسیع شمما در رهنمائی ما طی این جلسات سودمند خواهند بود .

همچنان میخوام بااستفاده از این فرصت نمایندگان محترم را از اینکه کشور مرا افتخار بخشیده و مرا بحیث معاون رئیس کنفرانس برگزیده اند تشکر نمایم .

بناغلی رئیس !

اینک با عطف توجه به مسایل اصلی مقابل این کنفرانس باید گفت که منافعیکه همکارین منطقوی می تسواند بوجود بیاورد از مدتها قبل باینطرف مورد نظر اعضای ایکافی بوده و من فکر نمیکنم که توضیحی در زمینه ضروری باشد ما مستشعریم که بسا از پیشنهادتیکه برای همکارین اقتصادی بین کشورهای منطقه محل بحث قرار گرفته طی سالهای گذشته تحت مذاکره بوده است و بسا از تنظیمات عملی قبلا جا مه تحقیق پوشیده است . در بین طرفها و پلانها تیکه حتی امروز مفاد حاصله از همکاری نزدیک منطقوی را ثابت میسازد جا مه کشورهای مولد نار یال شاهراه آسیایی شیکه همکاری نسبی نیمه

بنا بر آن مهم است که هر یلان و طر حیکه برای تو سعه تجارت حالا تصویب میگردد نباید مانع آن شود که این کشور هامکلفیت های قرضوی خود را بپیر دازند .

درین مرحله من درمورد پیشنهاد راجع به دسته بندی نیمه منطوقی کشور های رو بانکشاف حوزه تبصره ندارم ما در مورد سوال اندازه نژد یکی و همبستگی قایل تأیید و در مورد مسائله اشتراک هر دسته بندی خاص به آن فراخ نظر خود را حفظ کرده ایم .

معدالک بطور خاص تا ئید مینماید که امکان و عفاذ عملی پراه انداختن سرمایه های متمم در کشورهای مختلفه یک فرع منطقه بصورت کلی یک مارکیت منطقه قرضوی را به وجود میآورد .

من به مفکوره اختصاصی ممالک از لحاظ تولیدات صنعتی بین کشورهای با بختا طورشده صنایع و توسعه تجارت اهمیت و طرفیت زیادی میدهم .

من مخصوصاً و جدا پیشنهادات راجع به همکاری نیمه منطوقی را در ساحت ترانسپورت و کشتی رانی تأیید مینماید ما فکر می کنیم که بسا از کشورهای در حال انکشاف تجربه مشترکی درین مورد دارند که بصورت معکوس از عدم کفایت قدرت ، چانه زدن در مواردی چون کرایه حمل و نقل متا ئسر میگردد . ضعف قدرت چانه زدن صرف میتواند با مهیا ساختن تسهیلات کشتی رانی جبران شود اکنون با عطف توجه به پیشنهادات مالی حکومت من پیشنهادات مربوطه به تاسیس یک اتحادیه کلیرنگ آسیایی را مفید میدانم .

ما اینرا بحیث یک قدم اساسی بسوی تاسیس مقامات نژدیکتر بین کشورهای حوزه ایکافی دانسته و مخصوصاً آنرا حرکت مهمی بسوی همکاری مفید در ساحت مالی و وجهی می پنداریم .

در نتیجه می خواهم مراتب قدر دانی زیاد خود را از طرز اجراءات سکرتر اچوائیوی ایکافی در مطرح کردن این پیشنهادات و اجرای صلاحیت لازم که توسط شورای وزیران به سو مین جلسه کنفرانس منعقد تنکاک داده شده اجراء بدارم .

نیز مرعی الاجرا قرار بگیرد . به همین دلیل است که کشورهای در حال انکشاف فعلاً در مرا حل مختلفه صنعتی شدن و تحول اقتصادی قرار دارند .

بنابراین به تاسی از پرنسپ امتیازات مضبوط با لامل و متقابل بین کشورهای شاه گمان نمی رود منتج به بیلانس و موازنه ما حاصل خواهد گردید .

از باب مثال اگر ممالک بیشتر صنعتی شده و کمتر صنعتی شده خود را تا یکدیگر چه مساوی آزادتر کنند پس بصورت عمومی سهمگیری در منافع حاصله از توسعه تجارت یقیناً به کشورهای نسبتاً انکشاف یافته تریه گروه ممالک رو بانکشاف تعلق خواهد گرفت .

در مورد پیشنهادات تسوید شده درباره توسعه تجارت منطوقی که مقابل ما قرار دارد باید گفت که ما از رویه که تحت آن این پیشنهاد چوکات بندی شده است قبلاً شایان میکنیم و در ممالک استقبالی پیشنهادات برای حصول آن طرح شده است شریک هستیم . معدالک بعضی تعدیلات برای اینکه شرایط عملی هر یک از کشورهای مراعات شده باشد لازمی معلوم میشود لیک نکته خاصی که ما به آن عطف تو میداریم اینست که چندین کشور در حال انکشاف این حوزه فعلاً قسمت مهم تو ریدات اصلی خود را از منابع خارج براساس شرایط مساعد تادیاتی بدست می آورند .

اگر ممالک رو بانکشاف قرار بپا شد مجبور بشوند تا سهم واردات خود را از کشورهای شاه مله آزد یاد بخشند شرایط آنها باید تضمین کند که تسهیلات حاضره تادیاتی از منابع قبلی با منابع کافی از داخل حوزه تعویض شده باشد . علا حظه آشکار دیگر آنست که من میخواهم تسوجه شمارا به آن معطوف بدارم آنست که چندین کشور در حال انکشاف مکلفیت های سنگین از ناحیه دیون خارجی دارند و ناگزیر خواهند بود مازاد صادراتی خود را در آینده برای رفع بعضی از این مکلفیت های قرضوی تخصیص بدهند .

کنفرانس ایکافی

در ختم جلسه قبل از ظهر همین روز بناغلی او نیون سکر تر جنرال ایکافی به جلسه کنفرانس شورای وزیران پیشنهاد کرد تا کمیته برای فیصله نامه های کنفرانس شورای وزیران کابل تعیین گردد . نماینده سیلون ، دوکتور عبدالحکیم طبیبی سکر تر جنرال هیئت افغانی را بحیث رئیس کمیته فیصله نامه های کنفرانس و بناغلی وفا معین وزارت تجارت ایران و معاون هیئت ایران را به حیث معاون کمیته پیشنهاد کرد که این پیشنهاد از طرف رئیس هیئت نمایندگی اندونیز یا تائید گردید . دکتور طبیبی ضمن اظهار تشکر از نماینده سیلون و نماینده اندونیز یا برای انتخاب وی به حیث رئیس کمیته فیصله نامه های کنفرانس اظهار تشکر نموده گفت که من این حسن نظر نمایندگان محترم را با حسن نیت آنها به کشور خود تلقی میکنم . دوکتور طبیبی افزون و دامید و ارم به همکاری معاون هیئت نمایندگی ایران در انجام این کار موفق گردیم .

همچنان بناغلی وفا معاون هیئت نمایندگی ایران از انتخاب وی به حیث معاون این کمیته از نمایندگان سیلون اندونیز یا تشکر نمود .

همچنان در جلسه ۲۶ قوس بناغلی ناراسیمان طی بیانیه کوتاهی گفت من به حیث یک آسیایی بیاد میآورم که پنج قرن قبل اروپا از آسیا مساعدهت میگرفت و پنج قرن بعد کشورهای آسیایی نیازمند کشورهای پیشرفته میباشد ولی امیدوارم که پنجاه سال بعد مشکلات کشورهای آسیایی مرفوع گردد .

همچنان بناغلی وفا معین وزارت اقتصاد ایران پیشنهاد کرد تا بعد از جلسه کابل یک گروه متخصصین تشکیل گردد تا راجع به فیصله های کابل مطالعاتی انجام دهد . بعضی روسا و اعضای هیئتها ی نمایندگان کنفرانس شورای ایکافی ضمن اقامت شان در کابل در حالیکه دوکتور عبدالحکیم طبیبی سفیر کبیر افغانی در دهلی و سکرتر جنرال هیئت افغانی در شورای وزیران ایکافی دوکتور امان الله رسول عضو هیئت ایکافی با ایشان همراه بود روز ۲۷ قوس از آثار

باستانی هده در جلال آباد دیدن کردند . هیئت وزیران ایکافی در فارم هده از طرف دوکتور محمد ناصر کشاورز رئیس عمومی انکشاف وادی ننگرهار و دوکتور شاهی بای مستندی مدیر عمومی باستان شناسایی و حفظ ابدات تاریخی وزارت عمومی انکشاف وادی ننگرهار پذیرایی گردیدند .

موقعیکه هیئت وزیران ایکافی از مو زیم هده دیدن میکردند . دوکتور مستندی در هر قسمت به ایشان توضیحات میداد . هیئت وزیران ایکافی بعد از دعوت چاشتی که از طرف دوکتور محمد اکبر عمر وزیر تجارت به افتخار شان در باغ شاهی جلال آباد ترتیب یافته بود اشتراک ورزیدند . هیئت عصر همان روز بکابل مراجعت کردند جلسه کمیته تسوید طرح پیشنهاد شده اعلامیه کابل در باره همکاری اقتصادی آسیا تحت ریاست دکتور عبدالحکیم طبیبی سکر تر جنرال هیئت افغانی در کنفرانس شورای وزیران ایکافی منعقد کابل ساعت پنج و بیست دقیقه بعد از ظهر ۲۷ قوس در تالار بزرگ هوتل بین المللی انتر کانٹیننتال دایر گردید .

د افغانستان کالسی

تشکر کرده واز بنا غلی یفتلی رئیس جلسه و دکتور عبدالحکیم طیبی رئیس کمیته تسوید و سکرتر جنرال هیأت افغانی و از دکتور امان الله رسول رئیس احصائیه و پلان وزارت تجارت و عضو هیأت افغانسی و آمر ارتباط درین کنفرانس و اعضا ی همکار وی اظهار تشکر کرده واز اونویون و اعضای سکرتریت ایکا فی نیز باقدردانی یاد کرده گفتند که اعلامیه تاریخی کابل فصل دیگری در ساحه همکاری های منطقوی وارتقای سویه اقتصادی آسیا باز خواهد کرد و بیحتیک سند باارزش و تاریخی در ریکارد فیصله نامه های ایکیافی ثبت خواهد شد .

گردیده و قبلا در جلسات مختلف کمیسیون تسوید مشتمل بر همه اعضای جلسه مورد تحقیق ، غور و تعدیل قرار گرفته بود از طرف رئیس جلسه قرائت گردیده و مورد تأیید قرار گرفت .

در ختم تأیید اعلامیه کابل از طرف همه هیأت های اشتراک کننده در این جلسه به مناسبت علاقه خاص اعلیحضرت معظم همایونی و پیام الهام بخش شاهانه واز اینکه ذات شاهانه روسای هیأت هارا در قصر چهلستون به حضور پذیرفته اند اظهار سیاستگذاری نموده واز افتتاح این مجلس توسط یناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و استقبالی از بیانیه شان اظهار

اعلامیه کابل

رانی و سایر ساحه ستراتیژی برای همکاری متحدانه منطقوی .

باشنا سازی سهم جلسه مامورین حکومتی و بانک مرکزی در بارة تجارت و همکاری پولی منطقوی برای همکاری منطقوی در تجارت و ساحه های پولی و نیز باقدردانی از اساس تخنیک که برای جلسه از طرف دارالانشاء ایکا فی به همکاری باکارمندان صندوق وجهی بین المللی دارالانشاء کنفرانس تجارت و انکشاف ملل متحد پروگرام انکشاف ملل متحد کمیسیون اجتماعات مهیا گردیده .

با در نظر گرفتن این ملحوظات ابتکار و مساعی اعضای منطقوی ایکا فی در تعمیم همکاری پولی و تجارت در آسیا و شرق دور هنوز بسیار از نصب العین ستراتیژی متحدانه برای همکاری اقتصادی پیداست . با ملاحظه ابتکارات و مساعی کشورهای روبه انکشاف ایکا فی در تعمیم تجارت و همکاری پولی در آسیا و شرق دور در جهت نیل به اهداف دو مین دهه انکشاف ملل متحد .

باملاحظه مزید اینکه ترتیبات نیمه منطقوی برای همکاری اقتصادی هم اکنون

بدر نظر گرفتن فیصله نامه مجمع عمومی در بارة ستراتیژی انکشاف بین المللی برای دو مین دهه انکشاف ملل متحد که در بیست و پنجمین اجلاس آن به تصویب رسید و تصمیم ممالک رو به انکشاف و مترقی را برای دوام مساعی شان در جهت تعمیم پلان ها برای توسعه تجارت همکاری اقتصادی و اتحاد منطقوی بین کشورهای رو به انکشاف که توسعه نسبی تولید و تجارت را به حیث سهم برجسته بسوی نیل به اهداف مجوزه دو مین دهه انکشاف ملل متحد تسریع مینماید پشتیبانی میکند .

با تأیید مجدد فیصله نامه راجع به ستراتیژی همکاری متحدانه منطقوی که در سو مین کنفرانس همکاری اقتصادی آسیایی به تصویب رسید و اهمیت بزرگی به پیشنهاد های توسعه تجارت بین الحوزة و تاسیس ترتیبات ضروری تادیبات برای تقویه مساعی توسعه تجارت قابل گردید . با ملاحظه پیشرفت حاصله در تعمیم سفارشات و پروگرام های مصوبه سومین کنفرانس وزرا در بارة همکاری اقتصادی آسیایی به ارتباط اقدام مشترک در ساحه تولیدات اولیه همکاری در ساحه کشتی

کنفرانس ایسکا فی

از کشور های عضو و مشترک ایسکا فی که در تاسیس ریزرف بانک آسیا یسی علاقمند باشند دعوت میکند تا خطوط طعمشی تاسیس چنین بانک را مزیداً بر رسی نموده و در صورت لازم دید مواد و شرایط تاسیس آنرا مطالعه و پیشنهاد کند .

از سگرتز اجرائیه ایسکا فی تقاضا میکند که:

۱ - با کمیته مقدماتی فوق الذکر و کمیته های بین الحکومتی کمک و خدمت نموده و جلسات آنها را دایر و مذاکرات را طبق ضرورت تنظیم نماید و کنفرانس های صلاحیتداران و نمایندگان ذیصلاح بانک های مرکزی و موسسات پولی را منعقد نماید.

۲ - مطابق هر پروگرام امداد تخنیک و مالی پروگرام انکشافی ملل متحد صندوق وجهی بین المللی کنفرانس تجارت و انکشاف ملل متحد بانک انکشاف آسیا یسی و نیز کمک های کشورهای همکار را در انجام وظایف فوق جستجو نماید .

صمیمانه اظهار امید میکند که کشورهای انکشاف یافته به تمام این مساعی حمایت قلبی خود را ابراز دارند .

دوم - در مورد سایر پروگرام ها تحت ستراتیژی متحده نه از کشورهای عضو و مشترک حوزه در همکاری با دارالانشاء ایسکا فی :

۱ - تمویل پروگرام های همکاری منطقی مربوط به اجزای صنعتی ستراتیژی رادر پرتو اطلاعات قلبی که برای این جلسه تهیه شده و بر وفق فیصله نامه ۹۴ (۲۵) ایسکا فی تحت عنوان دو مین دهه انکشاف فیصله نامه یکصد و سه (۲۶) تحت عنوان بیست و پنجمین سالگرد ملل متحد و فیصله نامه و اعلامیه مصوبه دومین جلسه کنفرانس صنعتی ساختن آسیا یسی .

۲ - هم آهنگ ساختن اقدامات رابری استقرار قیم امتعه و برای دفاع از منافع تولیدات آسیا یسی در بازار های بین المللی .

۳ - اعطای هر گونه کمک ممکنه را به کشورهای محاط به خشکه این حوزه برای استفاده از حق دست داشتن در بحر و تهیه تسهیلات بندری و ترانسپورتی رسمیات ساده و حداقل گمرکی ، کرایه مناسب حمل و نقل و ترانزیت هوایی و راه های خشکه .

در آسیا بوجود آمده است و ترتیبات نیمه منطقی بداخل یک چوکات عمومی نیمه منطقی به پیمانان ممکن یکی از مهمترین و عملی ترین وسایل تحقیق یافتن اهداف و مرام های انکشاف را تشکیل میدهد . باشناسایی ضرورت برای تسهیلات لازمه ترانزیتی برای ممالک محاط به خشکه و مشکلات در تعمیم انکشاف اقتصادی کشور های کم رشد در این منطقه با ملاحظه نظریات مختلفیکه راجع به مسوده اعلامیه های عمده برای توسعه تجارت در بین کشورهای رو به انکشاف حوزه ایسکا فی و برای دسته بندی های نیمه منطقی مسوده ارشادات برای تاسیس اتحادیه کلیرنگ آسیا یسی و مسوده خطوط اساسی برای تاسیس ریزرف بانک آسیا یسی در جلسه ماموران حکومت و بانک مرکزی تهیه گردیده . با این مشاهده که بعضی کشورهای شائرا به اقدام با کار مزید در ساحه تجارت و همکاری پولی بر اساس خطوط مشسی اساسی فوق ابراز علاقه کرده اند . بادرک لزوم بیشتر به شمول این گونه بررسی ها و تعدیلات اساسی و خطوط فوق الذکر که برای تضمین اشتراک وسیع تر لازم افتد .

اول - در ساحه تجارت و همکاری پولی فیصله میکند که :

الف : یک کمیته مقدماتی مرکب از نمایندگان اعضای منطقی و کشورهای عضو مشترک ایسکا فی که در تاسیس اتحادیه کلیرنگ آسیا یسی علاقمند باشند تشکیل دهد تا خطوط مشسی فوق الذکر را مزیداً بررسی نموده و بین خود ها روی یک موافقتنامه در باره مواد و شرایط قابل قبول آنها بمنظور تاسیس سریع چنین اتحادیه مذاکره کنند .

ب : یک کمیته بین الحکومتی مرکب از نمایندگان کشورهای عضو منطقی و مشترک ایسکا فی که در ابتکار پروگرام توسعه تجارت برای اینگونه بررسی ها و وارد کردن چنین تعدیلات به اساس مربوطه علاقمند باشند و سایر مسایل لازمه تخنیک و عملیاتی را برای تمویل سریع پروگرام توسعه تجارت اجرا نمایند تاسیس کند .

د افغانستان کالونی

آمده اند صمیمی ترین تمنیات خود را به حضور اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه ترقیخواه افغانستان بنام غلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و بنام غلی عبدالله یفتلی رئیس هیأت افغانی و رئیس کنفرانس کابل، دکتور عبدالحکیم طیبی معاون هیأت وسکرتر جنرال هیأت افغانی تقدیم داشته و از همپان نوازی هائیکه در خلال این کنفرانس در مورد مابعمل آمده است صمیمانه تشکر میکنیم. وی گفت: اعلامیه کابل یک سند باارزش مملو از تمنیات مردم حوزه ایکا فی برای رفع مشکلات شان و ارتقای سوله اقتصادی آنها و توسعه تجارت منطقه و عملی نمودن پروژه های جدید برای رفع نیازمندیها و پیشبرد سوله اقتصادی واجتماعی مردم این حوزه میباشد.

وی افزود کامیابی این مجلس بزرگ در اثر زحمات همه هیأت های اشتراک کننده بوجود آمده است. مساعی دکتور عبدالحکیم طیبی و بنام غلی وفا معاون وزارت اقتصاد ایران معاون کمیته تسوید در تسوید و طرح اعلامیه کابل نهایت قابل قدر است.

اونیون علاوه کرد مردم آسیا وکشور های داخل حوزه ایکافی باید در نظر داشته باشند که با تطبیق این اعلامیه و مساعی آینده آنها ملیون نفر از مردم آسیا در راه رفع نیازمندی های خویش و برآوردن آمال شان موفق خواهند شد.

وی همچنان از کشورهای پیشرفته شامل کنفرانس اظهار تشکر کرد که در جلسه شوری وزیران ایکا فی کابل همکاری کرده اند.

وی گفت چنانکه کشورهای پیشرفته حوزه ایکا فی در سابق همکاری کرده اند، و عده همکاری مزید را در آینده نیز داده اند. اونیون از سفیریکه در جلال آباد برای اعضای هیأت دست داد و ترتیباً تیکه برای این سفر گرفته شده بود اظهار تشکر کرده گفت: که در این سفر یکی از برجسته ترین آثار بودایی را که از تاریخ با افتخار این کشور حکایت میکند دیده است.

وی یک مقوله بودا را که باید با از خود گذری وعزم راسخ کارهای خود را انجام

۴ - معامله مناسب را با واردات ازکشور های کم رشد در بین ممالک روپه انکشاف در قسمت موانع تعرفوی و غیر تعرفوی.

۵ - ممانعت از منازعات بین دوکشور حوزه که به علایق کشور سوم تأثیر منفی داشته باشد.

۶ - حمایت مطالعات ایکا فی را بمنظور تشخیص ظرفیت های اقتصادی حوزه های دنیای بین المللی و نیز اقدامات جاریه برای طرح وانسجام پروگرام های طویل المدت انکشاف برای حوزه سفلی میکانک.

۷ - دادن اولیت را به طرح یک پروگرام موثر برای کنترول طوفان و صدمات ناشی از سیلابها.

۸ - ادامه کمک را به انکشاف تسهیلات بین المللی برای تعمیر توسعه تجارت بین المنطوقی از قبیل آنها بیکه طبق پلان شاهراه آسیای پروگرام های شبکه تیلی کومونیکشن و خطوط آهن و اعطای اولیت را به نایل شدن به پیشرفت پر جسته در اثنا ی جبهه دیگر ستراتیژی متحدانه الف در بهبود تسهیلات گشتی را نی و انکشاف بنادر.

ب - تهیه خدمات موثر اقتصادی تیلی کومونیکشن.

۹ - تقویه و مطلوبیت پیشرفت این ستراتیژی را در ساحه های تجارت صنایع انکشاف منابع معدنی ساینس و تکنالوژی پلاننگ انکشاف اقتصادی واحصائیه و نیز اقدامات را برای تضمین تاسیس سریع مرکز اداره انکشاف به شمول فیصله راجع به موقعیت آن بر اساس معیار های پیشنهاد شده تقاضا میکند.

سوم - در مورد پروگرام های فوق الذکر از سکرتر اجرائیه ایکا فی تقاضا میکند تا بر اساس این اعلامیه یک پروگرام متحدانه عمل را طرح نموده و در اجرای آن به طرز سریع و منسجم کمک واقدا ما و ترتیباً لازم را برای تکمیل این ستراتیژی اتخاذ بدارد.

در ختم جلسه شورای وزیران ایکا فی بنام غلی اونیون سکرتر جنرال ایکا فی طی خطابه گفت که از طرف خودم هیأت ایکافی و تمام اعضای ایکافی که با من به کابل

کنفرانس ایکا فی

حال پیشنهاد باقی مانده باز هم آنچه ما امروز تصمیم گرفته ایم ما را بلا شک بسوی هدف نهایی ارتقاء و رفاه منطقه ما سوق خواهد داد.

من به حیث رئیس و همچنان از طرف هیئات افغانی و رئیس کمیته تسوید و سکرتریت کنفرانس می خواهم از همه شما نسبت به همکاری کاملی که شما برای تسهیل و هموار ساختن کار ما در دوران این جلسات ابراز داشته اید تشکر بدارم زیرا این امر ناشی از روح همکاری که اکنون حس رضایت را در کنفرانس بوجود آورده بوده است.

حکومت و مردم ما مسرورند که شما پایتخت ما را برای این جلسه در دو روزه ایام سرد اخیر خزان انتخاب کردید ولی ما همیشه خاطر هائی خوش توقف کوتاه شمارا در اینجا با خود حفظ کرده و انتظار داریم باز شما را در بین خود در آنوقت سال که هوا سرد نباشد ببینیم.

همچنان میخواهم از سکرتریت و پرسنل فنی و مخصوصا جلالتماب شما غلی او نیون نسبت به فعالیتهای شان در راه تدارک جلسه و طبع و نشر و توزیع به وقت و اسنادی که برای بحث مامورد احتیاج بود و اختتام آن ابراز تشکر کنم.

تا جائیکه بسهم حکومت افغانستان به حیث میزبان چهارمین شورای وزراء ارتباط میگردد هیئات من نسبت به احساسات دوستانه و نیک تمام شما متحسین گردیده و ما اطمینان میدهم که در هر تو تجربیات ما ازین جلسه در آینده بهتر از همپانوازی کنونی ابراز خواهد نمود.

همچنان نسبت به آنچه شما شخصاً بمن گفته اید قدر دانی میکنم ولی عملاً آنچه انجام داده ام با همکاری و تدبیر و کمک واقعی معاونین رئیس که بسهم حقیقی را داشته و کار مرا تسهیل بخشیده اند بوده است.

با این کلمات من اختتام چهارمین جلسه وزراء را اعلام مینمایم.

بد هم بیان داشته و تاکید کرد که این وظیفه رهبران آسیا است تا با توافق بیشتر برای رفع نیازمندی مردم این قاره صرف مساعی نمایند.

در ختم جلسه شایعاً عبدالله یفتلی معاون اول صدارت و رئیس کنفرانس شوروی وزیران ایکا فی و رئیس هیأت افغانی طی بیانیه چنین گفت:

ما اکنون به ختم جلسه رسیده ایم که خوش وقتانه با روح همکاری کامل آغاز گردید و تقاضای ما کامل تمام عوامل مشمول اجنرای ما خاتمه یافته است. من یقین دارم که آنچه ما در چند روز اخیر گفته و انجام داده ایم اثرات بزرگی در آینده منطقه ما خواهد داشت.

طوریکه صدراعظم ما در بیانیه افتتاحیه خود گفته اند ماقدم اول و تاریخی رابسوی برداشته ایم که یقین دارم اثرات آن در حیات اقتصادی منطقه ما برای نسلهای بعدی احساس خواهد شد.

راجع به آن موضوعاً تیکه ما موافقه کرده ایم ما باید آنها را با حداکثر قدرت خود عملی نماییم و در مورد موضوعاً تیکه موافقه نموده ایم بحث فنی خود را در آن باره به منظور عملی ساختن فوری ادامه بدیم ما باید وقت و مساعی خود را وقف شکل نهایی بخشیدن آن به نفع این منطقه بنماییم. این یک حقیقت است که تصمیمات ما با آنکه مهم میباشد مشکلات بزرگ اقتصادی آسیا را در طرف یک شبانه روز حل نخواهد کرد ولی اقلاً عوامل واقعی را که در راه توسعه تجارت و استحکام پولسی منطقه ما سهم قابل ملاحظه داده برخوردار نگیند.

مسروریم که تمام شرکت کنندگان بایک روح صریح گوی و خلوص در چند روز گذشته نظریات خود را ابراز داشته و یقین داریم در اثر این همه تبادل افکار اکنون ما در وضعی قرار گرفته ایم که قدمهای مثبتی برای عملی ساختن پروژه ها جهت ایجاد حیات بهتری در منطقه ما برداریم. اگر چه تمام پلانهای که طرح گردیده شکل نهایی بخود نگرفته و در

رویداد های مهم داخلی

کوت که بمصرف سه ملیون افغانی از بودجه حکومت اعمار شده از طرف وزیر فواید عامه افتتاح شد. این پل ۴۲ متر طول داشته و ظرفیت بر داشت سی تنوزن را دارد.

شباغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم بتاریخ چهاردهم حمل بسرای باز دید از امور انگشافی عمرانی واداری صفحات شمال وشرق کشور عازم و لایات سمنگان و هزار شریف شدند.

شباغلی اعتمادی طی این سفر ۱۸روزه شان از ولایات سمنگان، بلخ، جوزجان، فاریاب بادغیس، هرات و فراه دیدن نموده و درباره مشکلات ولایات مذکور با مردم به تماس آمده و با آنها راجع به مسایل اجتماعی مذاکره نمود. شباغلی صدر اعظم در اجتماع معاریف و مامورین بیاناتی ایراد و آرزوهای حکومت رابه آنها رسانید.

روز اول ثور دستگاه حکاکی لاچورد از طرف وزیر معادن و صنایع در مرکز آن وزرات افتتاح شد. این دستگاه قبلا به کمک جمهریت مردم چین طور امتحانی دایر شده بود و جوانان را برای حکاکی مجسمه سازی گل کاری و پالش کاری تربیه نموده است.

در همین روز فابریکه قیر ریزی شهر کابل از طرف شباغلی نور احمد اعتمادی افتتاح شد. این فابریکه در سال ۱۳۳۴ به کار شروع کرد و ظرفیت تولیدی آن از یکصد و چهل تائیکصد و پنجاه تن است. یک فابریکه نساجی بنام شرکت سها می نساجی ننگرهار به سرمایه ابتدایی بیست و دو ملیون افغانی در ولایت ننگرهار افتتاح شد. این فابریکه سالانه چهار و نیم ملیون متر تکه کتان وزری تولید می کنند و از طریق سرمایه گذاری خصوصی تا سیس شده است.

در سال ۱۳۴۹ بسلسله انگشافی فصحیح و تقویه بنیه اقتصاد ملی کشور شباغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم فابریکه نساجی بگرامی را افتتاح نمودند. این فابریکه که ساحه یکصد جریب زمین را احتوا نموده سالانه ۱۲ ملیون متر تکه ساده و رنگه تولید می کند.

به تمقیب افتتاح این فابریکه اعلیحضرت معظم همایونی تشریف فرمای شهر مزار شریف شدند تا از فابریکه برق حرارتی و کود کیمیای آتشی دیدن فرمایند و هم عرایض متخصصین و مامورین مربوطه را برای انگشاف مزید تفحصات نفت و گاز در شمال کشور استماع نمایند.

بهین روز یعنی روز هشتم حمل ۱۳۴۹ ذات شاهانه بعدا تشریف فرمای مرکز ریاست تفحصات پترول شدند و از جریان کار آن ابراز رضایت فرمودند.

نخستین جلسه شورای عالی اقتصادی کشور تحت ریاست شباغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم در قصر صدارت افتتاح شد. هدف و وظیفه مهم این شورا آن بود تا با استفاده از تجارب در پلان گذشته و یا در نظر گرفتن موقف و احتیاجات کنونی افغانستان موضوع سترا تیزی انگشاف اقتصادی را طرح کند.

اعلیحضرت معظم همایونی روز بعد از فابریکه نساجی بلخ و موسسه صنعتی باختر دیدن فرمودند.

بعدا اعلیحضرت معظم همایونی در ولایت کندز در اجتماع مردم از ملاقات با ملت و فاشمار شان در صفحات شمال کشور اظهار رضایت کردند.

اعلیحضرت معظم همایونی روز یازدهم حمل معالخیر بکابل معاودت فرمودند. روز دوازدهم حمل پل اساسی تیرین

رویداد های مهم داخلی

روز ولادت مسعود حضرت محمد مصطفی (ص) بتاریخ بیست و ششم ثور در سراسر کشور تجلیل شد. محفلی بدین مناسبت در صحن چمن قصر دلکشا از طرف مدیریت عمومی تبلیغات وزارت اطلاعات و کلتور به اشتراک مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل، والا حضرت سردار عبدالوہاب بنیاضی نور احمد اعتمادی صدراعظم و سایر شخصیت های کشور ترتیب شده بود.

روز ششم جوزا مصادف با پنجا همین و دومین سالگرد استرداد استقلال کشور عزیز ما بود بهمین مناسبت در قصر دلکشا مراتب مبارکی این روز بزرگ و تاریخی در کتاب مخصوص بجزوہ اولی علیحضرت معظم ہمایونی ثبت و عرض شد.

مجلس عالی وزراء برای اصلاح و ضمیمہ بازار دوا در کشور و برای اینکه دواہای کہ از خارج می آید بہ قیمت مسا عبدالباقی مردم بفروش برسد در چاپ سوم فورمولیر ملی دوا ہا اصلاحات عمدہ را مد نظر گرفته است باین معنی قیودیکہ چلو رقابت آزاد و پابین آمدن نرخ دوا ہا را میگرفت از بین برده می شود.

بتاریخ بیست و سوم جوزا بنا بدعوت اعلیحضرت معظم ہمایونی اعلیحضرت ملک فیصل پادشاہ عربستان سعودی برای یک مسافرت رسمی و دوستانہ وارد کابل شدند و طی اقامت شان در کابل با ذات شہریاری ملاقات های انجام دادند.

روز بیست و ہشتم جوزا دستگاہ بیست و پنج کیلوواتہ رادیو افغانستان در یکہ توت بکار افتید.

روز سوم سرطان کار احداث سربہ جدید بندر جراتان از حصہ نایب آباد خلم د و یکصد و شصت کیلو متری شاہراہ پلخمری و مزار شریف توسط انجنیر محمد یعقوب علمی وزیر فواید عامہ افتتاح گردید.

مصادف با افتتاح این کار بنا غلشی عبد الحکیم وزیر زراعت و آبیاری سنگ تہداب پروژه آب چکان ولایت لوگر را در منطقہ آب چکان گذاشت.

بہ اساس پیشنهاد وزارت تجارت و تصویب مجلس عالی وزراء بہ پروژہ اصلاح تولیدات و مارکینگ پشم حق قدامت داده شدہ و بہ پلان سوم دولت شامل شد. برای افزایش عایدات ا سغاری و جلب خریداران در بازار های جهان وزارت تجارت پروژه ہمار کیتنگ و اصلاح تولیدات پشم را تاسیس نمود کہ یک حصہ آن از پول مخصوص ملل متحد و قسمت دیگر آن از طرف موسسات صادر کنندہ پشم و تاجران تمویل می شود.

وزارت صحیہ بہتجار اجازه داد طبق لایحہ ایکہ تدوین می شود فابریکہ های دواسازی را بہ کشور وارد نماید. هدف این اقدام انکشاف صنعت دواسازی در کشور است.

بتاریخ شانزدهم ثور والا حضرت شہزادہ احمد شاہ والا حضرت خانم محترمہ شان بنا بہ دعوت فامیل امپراتوری و حکومت جاپان برای اشتراک در مراسم روز مخصوص افغانستان در نمایشگاہ بین المللی اکسپو ۷۰ عازم جاپان شدند.

اعلیحضرت معظم ہمایونی اعضای کمیٹہ عالی تنظیم اماکن مقدسہ را تعیین فرمودند. ذات شہر یا ری ریاست افتخاری جمعیت عالی تنظیم اماکن مقدسہ را بدوش دارند.

بتاریخ بیست دوم ثور علیا حضرت ملکہ معظمہ والا حضرت شاہدخت مریم از سفر ایالات متحدہ امریکا مع الخیر بکابل مراجعت نمودند.

سیمینار بین المللی دورہ کو شانی ہا با پیام اعلیحضرت معظم ہمایونی روز بیست و دوم ثور در تالار رادیو افغانستان افتتاح شد.

بتاریخ بیست و ششم ثور ہمایونی از پاکستان بریاست نواب مظفر علی خان قزلباش وزیر مالیہ آنکشور مذاکراتش را روی انکشاف علاقہ اقتصادی بین پاکستان و افغانستان در کابل آغاز کرد.

د افغانستان کالسی

دین بصل آوریم مشکلات آنها را ارزیابی کنیم و به نیازمندی ها و شرایط محیطی این مناطق بهتر واقف گردیم. این تما سها و مشا هدا ت نهایت سود مند بود تجاریکه ازین سفر اندو ختیم در اتخاذ تصا میم لازم در بار ء انکشاف و ایجاد شرا یسط بهتر زندگی درین مناطق مارا بصو ر ت بهتر رهنمایی خواهد کرد .

روز بیست وهفتم اسد دوصدو نود مین سالگرة خو شعا لخان ختک شاعرو نویسنده معروف با پیام اعلیحضرت معظم هما یونی درتالار صحت عامه افتتاح گردید .

روز اول سنبله اعلیحضرت معظم همایونی با ارشا دات قیمتدا ر شا ها نه پنجاه ودومین جشن استر داد استقلال کشور را افتتاح فرمودند .

بناسبت تجلیل پنجاه و دو مین سالگرة جشن استر داد استقلال کشور مر حله اول احداث پروژه میدان استقلال در کابل تکمیل گردید .

روز پنجم سنبله بناغلی نور احمداعتمادی صدراعظم برای انجام یک سلسله مسافرت ها در اروپای شرقی و سیمگیری د ر سو مین کنفرانس سران دول و حکومت کشور های بیطرف منعقدہ لوساکا عا زم اروپا شدند .

روز هشتم سنبله بیست و دو همین سالگرة روز بین المللی طفل با پیا معلیا حضرت ملکه معظمه دسراسر کشور ر تجلیل شد .

روز نهم سنبله در کابل تجلیل گردید . والا حضرت شاهدخت بلقیس ووالا حضرت سردار عبدالولی بد عوت والا حضرت شاه پور غلام رضا پهلوی وهمرشان عازم ایران شدند .

روز بیست وهفتم اسد دوصدو نود مین سالگرة خو شعا لخان ختک شاعرو نویسنده معروف با پیام اعلیحضرت معظم هما یونی درتالار صحت عامه افتتاح گردید .

روز اول سنبله اعلیحضرت معظم همایونی با ارشا دات قیمتدا ر شا ها نه پنجاه ودومین جشن استر داد استقلال کشور را افتتاح فرمودند .

بناسبت تجلیل پنجاه و دو مین سالگرة جشن استر داد استقلال کشور مر حله اول احداث پروژه میدان استقلال در کابل تکمیل گردید .

روز بیست وهفتم اسد دوصدو نود مین سالگرة خو شعا لخان ختک شاعرو نویسنده معروف با پیام اعلیحضرت معظم هما یونی درتالار صحت عامه افتتاح گردید .

روز اول سنبله اعلیحضرت معظم همایونی با ارشا دات قیمتدا ر شا ها نه پنجاه ودومین جشن استر داد استقلال کشور را افتتاح فرمودند .

بناسبت تجلیل پنجاه و دو مین سالگرة جشن استر داد استقلال کشور مر حله اول احداث پروژه میدان استقلال در کابل تکمیل گردید .

روز پنجم سنبله بناغلی نور احمداعتمادی صدراعظم برای انجام یک سلسله مسافرت ها در اروپای شرقی و سیمگیری د ر سو مین کنفرانس سران دول و حکومت کشور های بیطرف منعقدہ لوساکا عا زم اروپا شدند .

روز هشتم سنبله بیست و دو همین سالگرة روز بین المللی طفل با پیا معلیا حضرت ملکه معظمه دسراسر کشور ر تجلیل شد .

روز نهم سنبله در کابل تجلیل گردید . والا حضرت شاهدخت بلقیس ووالا حضرت سردار عبدالولی بد عوت والا حضرت شاه پور غلام رضا پهلوی وهمرشان عازم ایران شدند .

روز بیست وهفتم اسد دوصدو نود مین سالگرة خو شعا لخان ختک شاعرو نویسنده معروف با پیام اعلیحضرت معظم هما یونی درتالار صحت عامه افتتاح گردید .

روز اول سنبله اعلیحضرت معظم همایونی با ارشا دات قیمتدا ر شا ها نه پنجاه ودومین جشن استر داد استقلال کشور را افتتاح فرمودند .

رویداد های مهم داخلي

که از بودجه دولت بالای نهر شازوان ساخته شده یکی بعد دیگر افتتاح نمود. کلینیک ساز مان احيای چشم از طرف معین وزرات صحیه روز سوم اسد در دارالامان افتتاح شد این کلینیک بکمک تیم نور اعمار گردیده دارای ۲۵ بستر میباشد شش داکتر و شش نرس داخلي و خا رجي امور معالجوی آنرا پیش می برند.

در اوایل ماه اسد مقررات پروگرام ریاست انکشاف محل وزارت داخله بعد تصویب مجلس عالی و زراع و صحه اعلیحضرت معظم همایونی مورد تطبیق قرار گرفت .

روز نهم اسد دارالانشاء مجلس عالی وزراء خیر داد که مجلس مذکور تا سیس یک هسته مرکزی راجعت مطالعه تهیه و ترتیب پروژه ها تصویب نموده است. درین هسته کوشش بعمل می آید تادر مرحله اول از متخصصین بر جسته ولایق افغانی و در مرحله دوم در صورت عدم موجودیت چنین متخصصین در رشته های خاص موقتاً تاوقتیکه متخصصین داخلي بهسویه مطلوب میسر گردد .

از متخصصین خار جسی استفاده بعمل آید بناغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم روز دهم اسد برای بازدید از ولایات مرکزی عازم آنصوب شدند. درین سفر بر علاوه عده از اعضای کابینه متخصصین معارف زراعت و آبیاری ، صحیه و فواید عامه با بناغلی صدر اعظم همراه بودند.

بناغلی صدر اعظم طی این مسافرت شان از ولسوالی پنجاب، شهر ستان دایکندی، سنگ موم لعل و سر جنگل ، غور، شهرک ، بامیان دیدن نمود و در هرجا از پروژه های تحت ساختمان بازدید و هدایات لازمه دادند . بناغلی اعتمادی پس از مسافرت دوازده روزه شان در مناطق مرکزی کشور که طی آن بیاناتی پیرامون اوضاع کشور ایراد نمودند در کابل ضمن مصاحبه اظهار کردند در یکن مسافرت فرصت دست داد تا با هزاران نفر از برادران و وطن داران خود ازنزدیک

بتاریخ دهم سرطان مجلس وزراء فیصله کرد تا از منابع سنگ رخام که در منطقه جنوب ولایت هیر مند واقع است بصورت بهتری بهره برداری شود. بنا بر آن تشکیل یک تصدی دولتی برای این منظور تصویب گردید.

حکومت ضمناً تصویب کرد دستگاه های جدید برق را دایر و شبکه های برق را در کشور بیشتر انکشاف دهد. باساس فیصله مجلس وزراء بادر نظر داشت محدودیت های مالی در قسم اول در مورد احداث دستگاه های جدید و تقویه برق در بعضی از مراکز ولایات و شهر های مربوط قسمت شمال و شمال غرب کشور توسط د افغانستان بر بنیاد موسسه اقدامات بعمل می آید.

سر از تاریخ یازدهم سرطان مقررات اوزان متریک توسط هیات های موظف در نواحی ده گانه شهر کابل مورد تطبیق قرار گرفت .

استخراج امتحانی از معدن ابرک آغاز شد. این معدن در ۶۵ کیلومتری جنوب غرب کابل واقع است واز دو سال تحت مطالعه متخصصان ریاست سروی معدن و جیالوجی وزارت معادن و صنایع قرار داشت.

بروز بیست و سوم سرطان وزیر فواید عامه پل جدید ولسوالی جرم را با لای رود خاش که بهمکاری مردم و حکومت اعمار گردیده افتتاح کرد.

سنگ تهاب فابریکه دوا سازی توسط والا حضرت مارشال شاه و لیخان غازی فاتح کابل روز بیست و چهارم سرطان در منطقه پلچرخ گذاشته شد. این فابریکه ساحه هجده جریب زمین را احتوا کرده و با مصرف ۳۰ ملیون افغانی اعمار میگردد. فابریکه ۲۷ قلم ادویه از قبیل مسکن ها انتی بیوتیک ضد الرژی بعضی ویتامین ها و هورمونها را تولید می کند.

وزیر فواید عامه روز ۲۶ سرطان ضمناً بازدید جریان کار سرک جدید بین تالقان و خواجه غار دوپل را در مسیر این سرک

د افغانستان کالی

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم بعد از انجام يك سلسله مسافرت های رسمی در کشور های یوگو سلا و یسلا پولیند ، بلغاریا و سیم گیری در سومین کنفرانس سران دول و حکومت کسورهای بیطرف منعقده لوساکا روز ۲۶ سنبله به کابل عودت کردند.

روز بیست و نهم سنبله اعلیحضرت معظم همایونی و علیا حضرت ملکه معظم بنایعدوت رئیس جمهور چکو سلواکیا عازم آنکشور شدند.

اعلیحضرت معظم هما یونی و علیاحضرت ملکه معظمه بعد از مواصلا ت بمیدان هوایی پراگ از طرف لودو یسک سو و بودا رئیس جمهور و خانم سو و بودا وهم عده زیادی از شخصیت های دیگر آن کشور استقبال شد.

ذات شاهانه بعد از يك سلسله مذاکرات دوستانه با سران چکو سلواکیا و بازدید از نقاط مهم پراگ روز سوم میزان در حالیکه

جنرال سو و بودا رئیس جمهور و دیگر شخصیت های چکو سلواکیا برای مشایعت حاضر بودند شهر پراگ را ذریعه طیاره فرمودند.

روز بیست دوم ماه میزان که مصاف با میلاد مسعود اعلیحضرت همایونی بود والا حضرت شهزاده احمد شاه و کیل مقام سلطنت با ارشادات شان اجلاس اول سال دوم دوره سیزدهم شورا را افتتاح فرمودند.

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه روز چهاردهم عقرب توسط طیاره کند هار مع الخیر بکابل عودت فرمودند.

اعلیحضرت معظم همایونی روز هفدهم قوس از شعب مختلف فابریکه نساجی

معاون اول صدر اعظم اتحاد شوروی در قصر کریملین مذاکره کردند وارد بلگراد شده و صبح هشتم سنبله با ښاغلی ری بی چیچ صدر اعظم یوگو سلا و یا مذاکرات رسمی انجام دادند. این مذاکرات پیرامون مسایل ذات البینی و اوضاع بین المللی صورت گرفت.

روز نهم سنبله ښاغلی صدر اعظم در جزیره بریونی با مارشال تیتو رئیس جمهور یوگوسلاو و ملاقات و مذاکرات دوستانه انجام دادند. درین مذاکرات درباره موضوعات طرف علاقه سومین کنفرانس سران کشور های غیر منسلک منعقده لوساکا و سیم گیری هر دو کشور در راه بدست آوردن نتایج مفید از آن تبادل نظر صورت گرفت.

روز نهم سنبله ښاغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم و همراهان شان وارد وارسا شده و از طرف ښاغلی سیرا نکوویچ صدر اعظم پولیند و دیگر رهبران آنکشور استقبال شدند. ښاغلی اعتمادی بعد از توقف و مذاکره در وارسا از طریق روم عازم لوساکا شدند تا در کنفرانس سران کشور های غیر منسلک اشتراک نمایند.

یک هیئت هفت عضوی پاکستان بریاسته اسامه یوسف رئیس هیات مدیره کار پوریشن فولاد و عضو کابینه پاکستان روز چهاردهم سنبله وارد کابل شد. بعد از مذاکره های افغانی و پاکستانی کابینه های برای مطالعه امکانات بهره برداری از معدن حاجی بگ تعیین گردید.

روز نهم سنبله والا حضرت جنرال سردار عبدالولی بلقیس و والا حضرت جنرال سردار عبدالولی در پایان سفر ده روزه شان از ایران بکابل عودت کردند.

روز بیست و دوم سنبله ښاغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم و همراهان شان بنایعدوت ښاغلی ژیکوف صدر اعظم بلغاریا وارد صوفیه شدند.

رویداد های مهم داخلی

افغانستان و یکده کشور های دیگر
معاهده منع تعبیح سلاح ذروی را در بستر
اجبار امضا نمودند. سفیرانی کبار افغانی
در مسکو و واشنگتن و شارژ دافیر سفارت
کبرای افغانی در لندن معاهده منع تعبیح
سلاح ذروی و دیگر سلاح های قدرت تباهی
کننده ها را در بستر بحر در کف اوقیانوس
که مراسم امضای آن در لندن، مسکو و
واشنگتن بروز ۱۱ فبروری ۱۹۷۸ افتتاح شده
بود از جانب افغانستان امضا نمودند.

بمناسبت پنجاهمین سالگرد انعقاد
معاهده دوستی افغانستان و دولت شورای پیام
های تبریکه بین اعلیحضرت معظم هما یونی
ویناغلی نیکولای پود گورنی صدر هیأت
رئیس شورای عالی اتحاد شوروی مخا بره
شد.

هم چنین به این مناسبت پیامهای تبریکه
بین ویناغلی نور احمد اعتمادی صدرا عظم
ویناغلی الکسی کاسیگین رئیس شورای
وزیران اتحاد شوروی تطاطبی شده است.

بگرامی و پروژه مرغداری دیدن فرمودند
وازهیات اداری و متخصصین مربوطه
رضائیت شاهانه را ابراز نمودند.

چهارمین کنفرانس شورای و زیران
ایکافی با پیام اعلیحضرت معظم هما یونی
در تالار هتل انترکانتیننتال آغاز
گردید. پس از آنکه پیام ذات شهر یاری
توسط ویناغلی علی محمد وزیر دربار
سلطنتی قرائت شد کنفرانس با بیانیه
ویناغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم افتتاح
گردید.

دکتور محمد لیبیب شقیر رئیس شورای
ملی جمهوریت متحد عرب وارد کابل شد
و شب ۲۸ جدی پیام ویناغلی انورالسادات
رئیس جمهوریت عربی متحد مبنی بر

شکران از افغانستان راجع به حمایت
افغانستان از حقوق مردمان عرب را حین
شرفیابی بحضور اعلیحضرت معظم هما یونی
تقدیم نمود.

افغانستان و مسایل عمده جهانی

کنفرانس اسلامی و زری خا رجه از ۳ الی ۵ حمل ۱۳۴۹ در جده منعقد گردید و اجندای آن متضمن دو موضوع عمده بود که روی آن می با یست در کنفرانس تصامیمی گرفته شود .

اول - مطالعه نتایج اقدامات دول سهم گیرنده در ساحت بین المللی را جمع به فیصله های مند رجه کنفرانس سران دول اسلامی در رباط .

دوم - مطالعه مسئله تاسیس دارالانشای دائمی متکفل از تباط بین دول سهم گیرنده و انسجام اقدامات ایشان .

دوین کنفرانس کشور های آتی اشتراك داشتند :

افغانستان ، الجزایر ، گینی ، اندونیزیا ، ایران ، اردن ، کویت ، لبنان ، لیبیا ، مالیزیا ، موریتانیا ، المغرب ، نیژر ، پاکستان ، عربستان سعودی ، سینیگال ، صومال ، سودان ، تونس ، ترکیه ، جمهوریت عربی متحد ، جمهوریت عربیه یمن .

نمایندگان کمرون ، جامعه عرب و موسسه آزادی فلسطین بحیث مشاهد در اجتماع مذکور اشتراك نمودند . در بحث عمومی که دو موضوع فوق - الذکر مطرح گردید هیئت نمایندگان

افغانستان دران سهم گرفت و چنین ابراز نظر نمود : حکومت افغانستان آرزو مند است که این اجتماع که مطالعه بق اقتضای لزوم مشاورت بین مسلمانان تشکیل شده است به نتایج مفیدی که بر حسب منافع عالی مسلمانان جهان صلح گیتی و همکاری بین المللی باشد نایل آید .

همچنان نماینده افغانی از مجاهدت دول عربی در راه بدست آوردن حقوق غصب شده ایشان توسط اسرائیل و مجادله

مردم فلسطین در راه احیای حقوق شان پشتیبانی کامل افغانستان را ابراز داشت .

درباره تاسیس دارالانشای کشورهای اسلامی تذکر داد که هیئت افغانستان ممثل کشوری است که مردم آن به قدسیت دین مبین اسلام بیش از همه چیز احترام و اطاعت کامل دارد و مطالعه این موضوع را توسط این اجتماع در روشنی چنین روحیه لازم میداند که مطابق آن مقام پاک اسلام و فکر حما یه و احترام اساسات اسلامی همیشه در نظر گرفته شود و مفکوره

اسلامی هیچگاه تا بیع تمام ایلات و اهداف خاص سیاسی نگردد . بنابراین مذاکرات و تصمیمات این اجتماع از روی تأمل و عزم کامل صورت گرفته نباید متوجه تا مین منافع مشخص یک یا چند کشور گردد بلکه نتایج کار این اجتماع باید با منافع عمومی جهان اسلام و منافع کافه بشریت سازگار باشد .

دوین کنفرانس موضوع مهم همین مسئله تاسیس دارالانشاء اسلامی بود که درباره آن نظریات کشورهای از هم اختلاف داشتند . جمهوریت عرب متحد ، سودان و لیبیا کاملاً طرفدار تاسیس دارالانشای اسلامی نبودند ایشان اظهار داشتند چون کنفرانس سران اسلامی در رباط روی معضله شرق میانه و حریق مسجد اقصی تشکیل شده بود باید در بساط همکاریهای دول اسلامی درباره این مسایل نظریات ارائه شود و تصامیم اتخاذ گردد . کشورهای دیگری از قبیل عربستان سعودی ، پاکستان ، ایران ، مالیزیا و یکمده کشورهای افریقای از قبیل صومال ، سینیگال ، نیژر و گینی ، تونس و المغرب تاسیس دارالانشاء را برای انسجام

افغانستان و مسایل عمده جهانی

همکاری بین کشور های اسلامی مهم تلقی میگردند .
 طوریکه به ملا حظه رسیده شد افغانستان به تشکیل دارالانشاء مخالفت نکرد اما تقاضا کرد که دارالانشاء آلبه دست چند کشور قرار نگیرد .

کشور های از قبیل اندونیزیا ، ترکیه نظر به اینکه دستور غیر دینی راپیروی میکنند درین موضوع حفظ موقف نمودند .
 با وجود اختلاف نظر مسئله تا سیس دارالانشاء در اثر فعالیت رئیس مجلس یعنی وزیر خارجه عربستان سعودی و همکاری یکجمله کشور های طرفدار این مسئله به تصویب رسید . بعد از اینکه

موضوع تاسیس دارالانشاء فیصله شد یکی از نمایندگان پیشنهاد کرد که مکه مکرمه بحیث مرکز تعیین شود و آن شهر بیت المقدس آزاد شد مرکز به آن شهر انتقال داده شود . رئیس هیئت افغانی فوراً تذکر داد که هیچ شهر مقدس تر از مکه مکرمه نیست از مکه مکرمه هیچ

موسسه اسلامی بجای دیگری انتقال داده شده نمی تواند و بنا برین مرکز دارالانشاء شهر جده تعیین شده میتواند تا از آنجا عندالموقع به قدس شریف انتقال داده شود باین پیشنهاد مخالفتی بعمل نیامد

و جده مرکز تعیین شد . همچنان در اثر پیشنهاد صومال فیصله شد تا منشی عمومی دارالانشاء از مالیزیا تعیین گردد . چنانکه

بعد ها تو نکو عبدالرحمن صدر اعظم سابق مالیزیا باین سبب تعیین گردید در اجتماع کراچی این تعیین تصویب یافت .
 در حقه حق مردم فلسطین این اجتماع تصمیمات قاطعی گرفت و این موضوع پیروز مندی برای هویت سیاسی و حقوقی

تمثیل مردم فلسطین محسوب میشد زیرا تمام اعضای کنفرانس همه پیشنهاد در این مورد موافقت کردند و هر گونه مساعدت لازمه را برای آزادی مردم فلسطین وعده کردند . باین ترتیب هویت ملی فلسطین به صورت یک عنصر سیاست بین المللی تأیید گردید .

گرچه دارالانشاء اسلامی به اکثریت کفرانس لو سا کا سو مین کنفرانس سران و حکومت های غیر منسلک بود که بعد از کنفرانس های بلگراد (۱۹۶۱) وقاهره (۱۹۶۴) در پایتخت زمبیا دایر گردید .
 درین کنفرانس ۵۴ کشور غیر منسلک سهم گرفت - ۱۲ کشور که ۱۰ از امریکای لاتین ، کانادا و حکومت جبهه آزادی

ویتنام جنوبی بودند بحیث مشاهده نمایندگان خود را فرستاده بودند بز علاوه نمایندگان موسسات مختلفه اعم از بین المللی و موسسات آزادی افریقا نیز حاضر بودند و

کشور که عبارت از استرالیایا و فنلند بود به حیث مهمان در کنفرانس حضور بهم رسانیده بودند از کشور های آتی رئیس دولت حاضر شده بودند زمبیا ، رئیس جمهور کائوندا ، ممیز بان

یوگوسلاویا مارشال تیتو ، حبشه هیلاسلاسی امپراطور ، قبرس سرسق میکاپوس اندونیزیا سوسوهارتسو نیپال مهندرا ، موریتانیا مختارالسادا

سودان نمیری ، تانزانیا نایری ری ، اوگندا او بوتی ، چاد تو میال با کسی کانگو برازا ویل ، نگوابی ، جمهوریت افریقای مرکزی ، کاسا ، بروندی بوتسوانا ،

از کشورهای آتی معاون یا کفیل رئیس دولت حاضر شده بودند : اردن ، و لیبی شهزاده حسن - عراق جنرال عبدالغفار حردان تکریتی ، کامرون کیتیا ، لایریا .

د افغانستان کالنی

از کشور های آتی رئیس حکومت حاضر بودند :
 افغانستان ، بنام علی نور احمد اعتمادی
 هند ، میر من اندرا گاندهی ، سیلون ،
 میر من بندرانا یکه ، لاوس شهزاد ،
 سوانا فوما ، سنگا پور ، می کوان یو ،
 سیرا لیون سوا زیلند ، مالیزیا
 تون عبدالرزاق معاون صدر اعظم وازگینی
 معاون شورای ملی حاضر شده بود .
 از کشورهای آتی وزیران خارجه حاضر
 شده بودند .
 الجزایر عبدالعزیز بو تفلیقہ ، کیوبا
 داکتر راول ووا ، گابون ایوئی ، لیبیا
 صالح بو یصیر ، المغرب ، عبدالهادی
 بو طالب ، تونس محمد مصمودی ، مالی
 کولی بالی ، نایجیریا آرکیو ، جمهوریت
 عربی متحد ، محمود ریاض ، صومال ،
 عمر عرتہ ، یمن جنوبی ، سالم البیض
 سوریه مصطفی السید ، سینیگال گاکو
 توگو ، ترینیداد و توباگو ، گانا ، کویت
 احمد جا بر صباح .
 از کشورهای آتی وزیران دیگر غیر
 وزراء خارجه حاضر بودند :
 لبنان ، کونگو کینشاسا ، جمیکا
 لیسو تو .
 اجندای کنفرانس را مسایلی از قبیل
 حفاظت صلح و امن بین المللی تا مین
 و تقویه استقلال ملی حاکمیت و تمامیت
 ارضی و مساوات بین کشور ، انکشاف
 اقتصادی و اتکاء بخود بصورت عمومی
 تشکیل میداد که البته موضوعات متعدده
 زیر هر یک ازین فقره ها تحت بحث قرار
 گرفت .
 درسو مین کنفرانس کشور های غیر
 منسلک از همه اولتر اشتراک عده بیشتر
 از کشور ها تیکه در فریقا جدیدا به آزادی
 رسیده بودند نظر را جلب میکرد که البته
 باین اساس در اعلامیه و فیصله های
 کنفرانس در موضوعات تبعیض نژادی
 و رفع استعمار تصاویر جدی بعمل
 آمد مخصوصا در حصه فروش اسلحه از
 طرف کشورهای عرب به جمهوریت افریقای
 جنوبی لجه این کشور ها تند تر بود .
 چون چند روز قبل از اجتماع لوساکا

کشور های افریقا ئی بحساب مو سسه
 وحدت افریقا در ادیس ابابا تشکیل
 جلسه داده بودند خو شبخانه اجتماع
 ادیس ابابا برای آسان ساختن کار
 اجتماع لوساکا مفید واقع شد . متون
 فیصله نامه هاراجع به شرق میانه ، تبعیض
 نژادی و مسایل رفع استعمار در افریقا
 و غیره اکثر از روی متن فیصله های
 ادیس ابابا گرفته شد . همچنان مشکلی
 دیگریکه بین نظریات کشورهای عربی و
 بعضی کشورهای افریقای که با اسرائیل
 علایق دارند وجود داشت نیز در جلسه
 ادیس ابابا مرفوع شده بود . در جلسه
 لوساکا همینقدر شد که هیئت کشور کینیا
 با پشتیبانی یکده کشور های افریقا ئی
 سیاه کوشش کرد و موفق شد که از ذکر
 تمزیرات اقتصادی به اسرائیل صرف
 نظر شود . کشور نیپال نیز در موضوعات
 شرق میانه با وقف اعراب هم آهنگی
 نشان نداد .
 در جلسه و زرای خارجه که دو روز
 قبل از دایر شدن جلسه سران منعقد
 گردید اکثر مخالفت های نظر در باره
 موضوع اشتراک هیئت کمیو دیا متمرکز
 شده بود و جلسه مذکور میبایست به
 این موضوع راه حلی مناسب پیدا نماید .
 یگانه نزاعی که بطور عمیق در باره تمثیل
 کمیو دیا موجود بود این بود که آیا
 نمایندگان حکومت پنوم پن ، یعنی
 دسته لون نول ، ازان کشور نمایندگی
 کند ، چنانکه در ملل متحد نمایندگی
 میکنند و یا نمایندگان حکومت جلا وطن
 پرنس سونها نوک درین مورد کشور ها
 نظریات مختلفی داشتند :

الف ، طرفداران سیاست پرنس سونها نو
 از افریقا ، گینی ، کونگو ، برازا و یل
 تا نژانیا ، اوگندا و جمهوریت افریقای
 مرکزی و صومال از دول عربی ، الجزایر ،
 یمن جنوبی ، جمهوریت عربی یمن ، عراق
 لیبیا ، موریتانیا ، جمهوریت عربی متحد
 سواریه ، سودان .
 از اروپا ، یوگوسلاویا .
 ب - کشورهای که موقف قاطع نگرفتند :
 از آسیا ، افغانستان ، هند ، سیلون

افغانستان و مسایل عمده جهانی

ما مول حکومت قبرس پشتیبانی کند در کنفرانس به تصویب برسد.

مسئله قبرس از نظر اقلیت ترکی زبان آن کشور تا ترکی را در بر دارد زیرا اقلیت ترکی زبان قبرس حقوقی را که می بایست به اثر معاهدات بوجود

آمدن این تصاحب کنند تا حال نظر به مخالفت های اکثریت یونانی زبان بدست نیاورده اند و چنانچه نزاع این فرقه در قبرس روی عملی شدن مقرر است همان معاهدات است.

و زیر خارجه قبرس کپرس ما نیو برای پیشبرد این کار در حاشیه مجلس به فعالیت پرداخته اند و چون در قاهره فیصله نامه صادر شده و اوضاع همانست در لوسا کانیز با فیصله صادر گردید. هیئت افغانستان این منطق هیئت قبرس را قبول نمود و چنین استدلال نمود که فیصله قاهره مورد قبول همه نبوده و افغانستان و تونس و غیره کشورها در قاهره نیز به آن مخالفت کرده بودند.

از طرف دیگر مسئله قبرس امروز مانند مسئله هند و چین و شرق میانه و تبعیض نژادی کدان نزاع داغ و حادثه را که صلح گیتی را به خطر بیندازد نیست و علاوه بر آن مذاکرات در قبرس دوام دارد و بنابراین نباید هیچ فیصله نامه صادر شود.

مطلب قبرس آن بود تا عین متن تصمیمنامه کنفرانس قاهره را که دران اقلیت ترکان قبرس تذکر بعمل نیامده بود در یمن اجتماع بقبولانند و بدینوسیله چنان نمایش بدهد که اجتماع بیطرفان یکبار دیگر حقوق اقلیت ترکان را بی اهمیت انگاشته است. ولی در اثر مجاهدت افغانستان و یکمده کشورهای دیگر وزیر خارجه قبرس نتوانست متن در نظر داشته خود را در مجلس وزرای خارجه به تصویب برساند.

در روز آخر کنفرانس سران در هنگامیکه رئیس جمهور کاوندانی خواست به جلسه خاتمه بدهد در اثر اصرار میکار یوس یک متن معتدل که دران از حفظ حقوق اقلیت بود در ترکی زبان قبرس تذکره شده بود

از آفریقا، بو رونی، گینی استوایی سینیگال، حبشه، زمبیا، گینیا.

از دول عربی، لبنان، اردن، کویت المغرب و تونس.

از امریکای لاتین، جمیکا، گیانا، قبرس نیز اظهار نظر نمود.

ج - مخالفان هیئت پرنس سبها نوک : از آسیا، لاوس، مالیزیا و سنگاپور اندونیزیا.

از آفریقا، لائیریا، گانا، و لئانی علیا، کانگو کینشاسا، کمرون، روندا، چاد، سیرالیون لسوتو، بوتسوانا، و سوازیلند.

نماینده افغانستان در جلسه وزرای خارجه روی موضوع تمثیل کمبود یا در کنفرانس سران دول بیطرف در لوسا کان اظهار داشت که افغانستان مساعی دلاورانه و مجاهدت مردم کمبود را برای حصول صلح و وحدت پشتیبانی میکند اما نظر به جریان کنونی اوضاع در آن کشور عقیده دارد کرسی کمبود یا درین کنفرانس خالی بماند.

هیچنان صدراعظم افغانستان در مجلس سران طی بیانات خود با لجه تا سقف از اینکه حکومت سابق کمبود یا که طی سالیان سیاست بیطرفی را پیش می برد و استقرار را تأمین کرده بود آن کشور را از جنگ نجات داده بود ذکر کردند.

بهر حال گرچه افغانستان درین باره این موضوع موافق قاطع نگرفت اما همدردی خود را به حکومت سابق کمبودیا اظهار کرد.

در پایان فیصله همین شد که چوسکی کمبودیا در جلسه سران نه از طرف نماینده حکومت لونیول و نه از نماینده حکومت جلای و طن پرنس سبها نوک اشغال گردید. موضوع دیگریکه در باره آن اختلاف نظر بین کشورهای سبها گیرنده کنفرانس موجود بود مسئله قبرس بود.

حکومت قبرس در صدد بود تا همچنانیکه در دومین کنفرانس سران دول و حکومتها غیر منسلک در قاهره ۱۹۶۴ فیصله نامه ای را درباره قبرس به تصویب رسانید. بود درین جلسه نیز تصمیمنامه ای که از ترکی زبان قبرس تذکره شده بود

د افغانستان کالسي

کنفرانس اسلامي و زراي خا ر چه ا ز
۵ - ا لي ۸ جدي ۱۳۴۹ در کراچي دایر
گرديد و ا جندای حاوي مطالب ذ يل بود:
اول - جر يا نات ا خیر در شرق میانه
و حمایت ا خلایي و ما دی از طرف کشور
های سهمگیرنده در کنفرانس بمر دم فلسطین
و پیکار ا یشان در راه آ زادی .

دوم - مطالعه و ضح خطیریکه نتیجه تجاوز
نا هنجار پر تگال بر ضد جمهو ریت گینی
است .

سوم - تنظیم و تمو یل فعالیت های
دارالانشاء .

چهارم - همکاری ا قتصادی ، فر هنگی
و اجتماعی بین کشور های اشترک کننده .

الف - با نك بین ا لمللی ا سلامی
تجارت و ا نکشاف .

ب - آ ژا نس خیر رسانی بین ا لمللی
ا سلامی .

ج - تا سیس و تقویت مراکز فر هنگی
ا سلامی سر تا سر جهان .

پنجم - تذ کار روز ۲۱ - ا گست ۱۹۷۱
بھیث روز مسجد ا قصی .

ششم - تا ریخ و محل سو مین کنفرانس
اسلامی و زراي خا ر چه .

در جلسه عمو می ر ئیس هیئت افغانستان
بھیث او لین نا طق روی مو ضو عات

ا چندہ سخن گفت و مو قف کشور را در
بارة مسئله جریات ا خیر شرق میانه و

حمایت ا خلایي و مادی کشور های حاضر
کنفرانس بمر دم فلسطین که قبلا در کنفرانس

جدہ نیز مطرح بحث قرار گرفته مجد د ا
تائید نمود . دربارة تجاوز پر تگال بسر

جمهو ریت گینی گفته شد که ا فغانستان
از تجا و زیکه بر مر د مان مسلمان گینی

از طرف ا ستعمار پر تگال بعمل آمده
بی علاقه مانده نمی توان د و کشور های

سهمگیرنده این کنفرانس برای منافع
مشترک باید با ا ستعمار گران مقابله

بنمایند .
درباره تنظیم و تمو یل فعالیت های

دارالانشاء اظهار گرديد که هیئت
افغانستان جدا طرفدار آن میباشد که منشی

عمومی در آ غاز و ظایف را به پیمانہ
محدود بعهده بگیرد و خدمات وی واعضای

ترتیب گردید و متن مذکور به مجلس سران
بصورت تحمیل پیش شد باوجود آن هم
افغانستان ، تونس ، المغرب ، موریتانیا
صومال ، عراق ، کویت واردن حفظ مو قف
کردند و آنرا تحریری به دارالانشاء
کنفرانس سپردند .

حفظ مو قف افغانستان باین عبارت
است که در ا وضاع کنونی صدور فیصله
نا مه بر قبرس لازم نیست و افغانستان
در ۱۹۶۴ در قاهره مخالفت خود را به
فیصله نامه صادره اظهار کرده بود که
متاسفانه این فیصله نامه لوساکا
به آن بھیث دست آور شد ا شماره کرده
و بنا برین افغانستان حفظ مو قف خود را
گیت مسجلات کنفرانس می نماید .

گرچه افغانستان با وجود پشتیبانی
از حقوق اقلیت ترکان را می راد در

کنفرانس تعقیب کرد که سبب اختلاف
شدید در جلسه سران نشود اما با وجود

آنهم وزیر خا ر چه لیبیا بر مذاکرات
وزراي خا ر چه ا لجزایر و قبرس ا نکشت

انتقاد گذاشته و فی المجلس ا حتجاج کرد
و تحمیل متن را بر کنفرانس غیر قانونی

خواند و حتی در خارج کنفرانس به روزنامه
نگاران این مطلب را اعلان کرد که ا لسته

این بذات خود بر پرستیژ حکومت قبرس
دشوار تمام میشد که مسئله ای را دران

اتفاق نظر نیست در کنفرانس پیش کرده
که دران عمو ما مسایل به اتفاق نظر راه

حل را می پیمایند .
بصورت عمو می نقش هیئت افغانستان

درین اجتماع تائید مجدد این مطلب بود
که افغانستان قبل از همه کشور های پیرو

بیطرفی بوده است و طرفدار مساعی
مشترک و انسجام مجاهدات کشور های

غیر متسلک میباشد و صدر ا عظم افغانستان
و هیئت افغانی مانند اجتماع بلگراد و قاهره

در معرفی افغانستان بھیث کشور دوستدار
صلح و عدالت و وفادار به طریق بیطرفی

و عدم ا لحاق و دوستی با همه کشور های
جهان جدیانه ا براز مساعی نمودند .

مو قف افغانستان در دو مین کنفرانس
ا سلامی و زراي خا ر چه دو گرا چی ا ز ۲۶

الی ۲۸ دسامبر ۱۹۷۰

افغانستان و مسایل عهده جهان

کنفرانس های رباط و جدّه که عبارت از تأیید و وضع خطیر شرق میانه و تطبیق فیصله های ملل متحد بود یکبار دیگر تأیید گردید و تصریح شد تا به تجاوز اسرائیل هرچه زودتر خاتمه داده شود. همچنان از حقوق آزادی دست رفته مردم فلسطین پشتیبانی بعمل آمد و وعده هر نوع مساعدت به مجادلات آن مردم در مقابل غاصبین حقوق ایشان داده شد.

دوم - در موضوع گینئی تجا و زبرنگال تقبیح گردید و تطبیق فیصله نامشورای امنیت ملل متحد در زمینه تأیید شد.

سوم - کنفرانس پیشنهاد پاکستان و داد و طلبی جمهوری عرب متحد رامینی بر مطالعه نظریه تأسیس بانک اسلامی و یا اتحاد بانک های اسلامی مطالعه و سفارش نمود تا جمهوری عرب متحد پروژه بانک مذکور را مطالعه و برروشنی مذاکرات کنفرانس آن در ظرف شش ماه تهیه و منشی عمومی این مطالعات را به دولت عضو کنفرانس جهت اخذ نظریات شان تقدیم نماید. و همچنان هر کشور عضو میتواند در اثر معرفی نمایند خود در کمیسیون مطالعه پروژه سهم بگیرد.

چهارم - درباره تأسیس آژانس خبررسانی اسلامی فیصله شد که تأسیس چنین آژانس مورد تأیید کنفرانس بوده و باید کشور های عضو نظریات خود را درین باره به دارالانشاء بسپارند و منشی عمومی این نظریات را به سو مین کنفرانس ارائه کند. اجتماع متخصصین درباره مطالعه این موضوع در تهران تشکیل شود.

پنجم - در مورد تأسیس مراکز فرهنگی اسلامی کنفرانس از منشی عمومی تقاضا نمود تا کمیسیون متخصصین را در شهر رباط تشکیل داده و راپور آنرا به جلسه سو مین کنفرانس ارائه بدارد.

ششم - درباره مطالعه پروژه منشور فیصله بعمل آمد تا منشی عمومی در ظرف یکماه بعد از ختم کنفرانس یک تذکار نامه را جمع به اهداف و قوانین داخلی کنفرانس نشر کرده و تبصرات دول

دفترش در روشنی تجربه مطابق قبول و تصدیق دولت عضو در آئینده توسعه یا بد.

درباره میعاد تو زیع سهمیه ها هیئت افغانی ابراز عقیده نمود که اشتراك کشورهای عضو به اساس عایدات فی نفر هر کشور تعیین گردد.

در خصوص همکاری اقتصادی فرهنگی و اجتماعی بین کشورهای مسلمان ابراز نظر شد که افغانستان به چنین همکاریها بین کشورهای رو به انکشاف بشمول کشورهای مسلمان اهمیت زیادی قایل است.

درباره تأسیس بانک بین المللی اسلامی تجارت و انکشاف گفته شد که هیئت افغانستان را جمع به امکانات تأسیس یک بانک بین المللی تجارت و انکشاف غور لازم نموده است عقیده هیئت افغانی برین است تا این پیشنهاد توسط مقامات مالی و بانکی کشورهای عضو از نزدیک مطالعه شود و نظریات ایشان معلوم گردد تا آنکه چنین یک پروژه متکی بر میعاد های ثابت و قابل تحمل باشد.

در مورد تأسیس آژانس خبررسانی اسلامی و تأسیس و تقویه مراکز فرهنگی اسلامی در جهان که شامل اجندای شده است هیئت افغانی نظریه داد که تمام این موضوعات همکاری در ساحه های مختلفه باید از طرف متخصصان فن تدقیق و مطالعه گردد تا به اساس نظریات مثبت روی این مسایل تصامیم صورت گیرد. بر علاوه آنچه گفته شد نقش هیئات افغانی در جریان کنفرانس متوجه نزدیک ساختن موقف های کشورهای بود.

هیئت افغانی در امور طرز العمل کنفرانس پیشنهاد های مفید کرد مثلاً تشکیل دو کمیته شامل نمایندگان همه هیئات برای مطالعه تنظیم و تمویل فعالیت های دارالانشاء و دیگری برای مسوده گردن اعلامیه نهائی کنفرانس که مورد تأیید کنفرانس قرار گرفت.

در پایان جلسه تصمیمات ذیل از طرف کنفرانس اتخاذ گردید:

اول - در قسمت شرق میانه تصامیم

د افغانستان کالنی

افغانی واز طرز سیاست خارجی افغانستان قدر دانی می نمایم و ثانیاً توافیکه بین نظریات افغانستان و فرانسه در مورد سیاست خارجی مسایل جهان وجود دارد موجب مسرت من گردید و به جرات میتوانم به شما بگویم که افغانستان سهم بزرگی در سیاست بین المللی گرفته است و آن پالیسی همزیستی مسالمت آمیزی است که افغانستان از آغاز استرداد استقلال خود آنرا برگزیده است.

دیگری که لازم به تذکر میماند اینست که دوستی افغانستان و فرانسه یک حقیقت است همه وقت نباید تصور شود که در جهان تنها روابط سیاسی سرد همه سر نوشت ملل گیتی را بدست دادند بلکه احساسات و نزدیکی های صمیمی قلبی هم بسیار مهم است و قتیکه من بعضی جنبه های همکاری افغانستان و فرانسه را از نزدیک دیدم درک کردم که ما تا چه اندازه از نظر احساسات با یکدیگر نزدیک هستیم بنا بر این این همکاری در ساحه های مختلف و در زمینه های مفید ادامه خواهد یافت در زمینه این همکاری های ثمر بخش من مثال گوچکی را ارائه میکنم و قتی به کندی رفتم و از ارتو بلاقی که یک مرکز اصلاح زرع و تکثیر پنبه است دیدن کردم در آنجا مشا هده نمودم که یک عده متخصصین فرانسوی خدمت میکنند البته شما میدانید که زرع پخته و تولید بیشتر آن در بلند بردن سطح زندگی هزاران مردمی که در این ناحیه زندگی میکنند تا ثیر زیاد دارد و ثانیاً تولید بیشتر پنبه در صادرات افغانستان نقش بزرگی دارد.

من با مسرت ملا حظہ کردم که متخصصین در اتاق های لابراتوار و یا در ما موریت دفترها محبوس نیستند بلکه آنها در مزرعه با دقانان افغانی تماس مصمم دارند و ثمر کار خود را با این تماسها با مسرت حاصل میکنند.

همچنان در نا در شاه روغتون عین همکاری نزدیک را بین اطباء افغانی و فرانسوی مشا هده کردم و هم در موسساتی

اشتراک کننده را جمع آوری و را جمع به آرزو مندی هر کدام شان در مطالعه سند مذکور کسب معلومات نماید. منشی عمومی در ظرف چشهار ماه بعد از نشر تذکار نامه برای تشکیل اجتماع در مورد مطالعه این سند در شهر جده اقدام نماید. البته منشی عمومی نتیجه کار اجتماع جده را به توجه سو مین کنفرانس ارائه نماید.

هفتم - راجع به تمویل و تنظیم فعالیت های دارالانشاء کنفرانس آینده متنی را درینمورد به تصویب رسانید که در آن ترتیب کار و تعیین وسایل مالی دارالانشاء مد نظر گرفته شده است.

هشتم - کنفرانس اعلامیه رباط و فیصله نامه جده را در موضوع بی احترامی به مسجد اقصی که باشغال نظامی قدس شریف توسط اسرائیل صورت گرفته متذکر گردیده تصمیم مبنی بر اینکه ۲۱ اگست ۱۹۷۱ بحیث روز مسجد اقصی تذکار یا بد تا ناید نمود.

نهم - کنفرانس در اثر دعوت حکومت افغانستان تصمیم گرفت تا سو مین کنفرانس اسلامی و زری خا رجه در آغاز ماه سپتامبر ۱۹۷۱ در شهر کابل دایر گردید.

کنفرانس مطبوعاتی بناغلی لیبکوفسکی:
بناغلی لیبکوفسکی سکرتر دو لست برای امور خارجه و عضو کابینه فرانسه ساعت ۹ قبل از ظهر ۲۳ میزان قبل از عزیمت جانب کشورش در یک کنفرانس مطبوعاتی در میدان هوایی بین المللی کابل اشتراک کرد.

بناغلی لیبکوفسکی بجواب سوالی راجع به نظر یا تش در این باره دیدار افغانستان گفت:

سفر بناغلی ژورژ پومپیدو به افغانستان قرین مسرت بود و با احساسات عمیق مواجه شد همچنان من بشما اطمینان میدهم که ازین سفر عمیقاً احساس مسرت میکنم و در مورد این سفر چند تبصره مهم دارم.

اول اینکه نجات و همت مردم افغانستان را که در این سفر مشا هده کردم تقدیر میکنم و از نظریات زعمای

افغانستان و مسایل عمده جهان

قرضه در آینه نژاد يك مذاكرات بين هيئت های طرفين صورت خواهد گرفت . من بشما اطمینان میدهم که در این مسأله ما فراتر به افغانستان و مذاکراتيکه در این جا صورت گرفت معلوم شد که اراده مشترك موجود است تا این مذاکرات بصورت ثمر بخش بسر برسد و چنانکه شما ذکر کردید ما واقعا میخواهیم که در پلان پنجمی که آینه افغانستان اشتراك داشته باشیم اما آنچه که بسیار مهم است اینست تا پروژه های مورد انتخاب قرار بگیرد که از هر حیث مفید بوده و دارای عایدات باشد زیرا هدف ما در این همکاری آن نیست که از طریق این چنین قرضه ها فشاری در اوضاع مالی افغانستان وارد شود در مورد این قرضه پروتوکولی با مضاء خواهد رسید و پروژه های مورد انتخاب قرار خواهد گرفت که برای پیشرفت اقتصادی افغانستان و تصمیم ضعیف و صنایع استهلاکی دارای عاید سریع - الثمر باشد و به این صورت مساعدت فرهنگی فرانسه و همکاری آن در ساحت امداد فنی تکمیل گردیده و امداد مالی و اقتصادی نیز صورت بگیرد . بصورت خلص ما می خواهیم در این همکاری خود به افغانستان دو عامل مهم را در نظر داشته باشیم یکی برآورده شدن تجهیزات برای پیشرفت کشور و دیگر احداث صنایع کوچک که مصرف آن زیاد نبوده و عواید آن سریعتر باشد . بنابراین لیبکو فسکی راجع به تسهیلاتیکه فرانسه از طریق بازار مشترك برای ایران و لبنان به اساس قرار داد های جداگانه فراهم نموده است و آیا برای افغانستان نیز چنین تسهیلاتی فراهم خواهد شد چنین گفت دوستان افغانی که در عین اقامت من سوالاتی از من کرده اند اکثر آن پیرامون حل و فصل مسائل اقتصادی شان میباشد درباره کشور های دوست مانند ایران و لبنان ما ترتیبی گرفته ایم و موافقه های در این زمینه برای کشور الجزایر و حتی در باره کشور جمهوری عربی متحد در نظر است ولذا

که همکاری فرهنگی بين افغانستان و فرانسه موجود است عین توافق همکاری و احساسات دوستی را ملاحظه نمودم و بسیار مسرور هستم که لیسه استقلال به مساعدت حکومت فرانسه اعمار میشود این لیسه مرکزی خواهد بود که در قطار سایر موسسات تعلیمی برای آماده کردن جوانان افغانی در زندگانی امروز و فردا نقش مهمی خواهد داشت .

در این مورد يك موضوع دیگر را میخواهیم اظهار کنم که فرانسه به هیچ صورت نمیخواهد همکاری های فرهنگی و امداد های فرهنگی آن در محیط های سر بسته ای صورت بگیرد و جماعات و موسسات و محیط های سر بسته فرهنگی را مساعدت نکند . به عبارت دیگر فرانسه به هیچ صورت نمیخواهد که سهمگیری فرهنگی آن يك سهمگیری فرانسوی باشد بلکه ما میخواهیم که این همکاری مشترک فرانسوی و افغانی باشد و مساعی ما تمام با صرف مساعی افغانی در پیشبرد امور صورت بگیرد چنانکه ما آرزو داریم در داخل لیسه استقلال يك مرکز فرهنگی ایجاد شود که اداره آن بدست فرانسوی ها نی بلکه به مشوره مشترك فرانسوی ها و افغانی اداره شود .

آرزوی دیگر ما این است برای تدریس زبان فرانسوی با کمک فرانسه نه تنها در لیسه استقلال و ملائی تدریس گردد بلکه در دیگر لیسه ها نیز به تدریس بپردازند .

بنابراین لیبکو فسکی به جواب سوال دیگری راجع به مساعدت مالی فرانسه به افغانستان چنین گفت در هنگام مسافرت من در کشور شما در این باره مذاکراتی صورت گرفت در حقیقت فرانسه مساعدت های فرهنگی همچنان مساعدت های فنی به افغانستان میدهد ما يك قرضه تقریباً بالغ بر چهارده میلیون دلار به افغانستان پیشنهاد کرده ایم در مورد این قرضه مذاکراتی صورت گرفته و در باره مقدار قرضه موافقت سود مندی صورت گرفته است و راجع به سایر شرایط این

مسئولیت خاصی دارند اینکه این چهار کشور یکبار در تأیید فیصله نامه شورای امنیت رای داده باشند و بعداً خود را فارغ تصور کنند و یا هر کدام شان موقف متمایز بگیرند در این صورت راه حلی موجود نخواهد شد.

تجارب چند هفته اخیر به ما ثابت کرده است که یگانه طریق قابل اختیار اینست که چهار کشور عضو دائمی شورای امنیت بطور مشترک در این مورد تصمیم گرفته و برای بسر رسیدن ما موریت یاریننگ تصمیمات متحدی اتخاذ نمایند.

من بشما یقین میدهم برای برقراری یک صلح مبنی بر عدالت و صلح پایدار در این ناحیه فرانسه بمساعی ای که شما در این امر می‌انجامید ادامه خواهد داد این خط مشی عبارت از شناسایی حاکمیت یکدیگر، برای ما خروج قوای اسرائیل از منطقه که بعد از جنگ ۱۹۶۷ آنرا اشغال کرده است شرط مهم میباشد.

شباغلی لیبکو فسکی به جواب سوا لی گفت: در این زمینه و اینکه یکی از کشورهای بزرگ ملاقات چارکشور را روی اتهامات منبع بر استقرار راکت های سام (۲) و سام (۳) در سواحل کانال سویس از طرف جمهوریت عربی متحد برای مدتی با ثمر می‌خواند گفت بر عکس نظر ما این است که این نوع الزامات و تنازع باید تماس بین چارکشور را سریع تر سازد نه اینکه موجب تاخیر آن گردد هر چه موجب تاخیر این مذاکرات شود نزد ما خطیر خواهد بود و لازم است که چارکشور بزرگ برای تعیین و تمديد تاریخ اور بند موفق شوند از یکطرف اوضاع در این ناحیه شکل انقلاب را به خود گرفته است و از طرف دیگر متحمل این اوضاع برای مردمان این ناحیه پیش از این دوام نخواهد کرد لپدا هر گونه تاخیر برای برقراری صلح در این منطقه جهان خطرناک خواهد بود. شباغلی لیبکو فسکی در جواب سوالی راجع به انعقاد معاهده عدم تعرض بین اتحاد شوروی و جمهوریت اتحادی آلمان و نظر فرانسه در این مورد چنین گفت شما میدانید که رئیس جمهور ما اخیراً به اتحاد شوروی مسافر تی

بعید است که در مورد افغانستان نیز چنین موافقه‌هایی مد نظر نباشد. ولی باید این نوع موافقه‌ها روابط بین کشور های ژالت و کشورهای مشترک را تعیین بدارد تا اینکه ارتباط بین بازار مشترک و افغانستان صورت گرفته و صادرات افغانستان بیشتر امکان فروش یابد.

شباغلی لیبکو فسکی بجواب سوا لی در مورد بحرانی شرق میانه و اینکه آیا سیاست فرانسه در مورد این منطقه جهان بعد از وفات رئیس جمهور فقید مصر جمال عبدالناصر تغییر خواهد یافت یا نه چنین گفت: البته شما میدانید که صدراعظم فرانسه برای اشتراک در تشییع جنازه جمال عبدالناصر به قاهره مسافرت کرد و این امر عمق اندازه تاثر مردم فرانسه را در باره وفات جمال عبدالناصر ظاهر می‌سازد در حقیقت جمال عبدالناصر با قبول پلان راجرز یک شجاعت سیاسی بزرگی را بکار برده بود فی الواقع ماتریج میدادیم که پلان راجرز نخست بین چارکشور بزرگ ذبلاقه مطرح می‌باشد و بعد از آن به جانبین نزاع پیشنهاد میگردد موافق فرانسه این است که باید چهار کشور بزرگ ماموریت یاریننگ را مشترکاً تأیید می‌کردند تا اینکه اقداماتیکه روی دست گرفته بشود به یک صلح عادلانه و یک صلح پایدار منتج گردد البته اساسات تطبیق پلان یاریننگ نخست از همه همان فیصله ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت ملل متحد است و باید بخاطر بداریم که خروج قوای اشغالی اسرائیل از مناطق تحت اشغال از مواد مهمه فیصله نامه مذکور میباشد.

در آن فیصله نامه احترام استقلال کشورهای منطقه احترام تمامیت ارضی کشورها تذکار داده شده.

باید به خاطر داشت که بحران شرق میانه به ذات خود یک بحران دشوار و مدته می‌باشد و نباید مشکل دیگر یکی عبارت از جنگ سرد است به این بحران علاوه شود بنابرین ماعتبه داریم چارکشور بزرگیکه عضو شورای امنیت هستند در قبایل صدور فیصله نامه شورای امنیت

افغانستان و مسایل عمده جهان

کرده و ازین موافقتنامه حسن استقبالی نموده است من میخواهم بشما توضیح بدهم که دیپلوماسی فرانسه در مراحل تهیه این موافقتنامه بی تأثیر نبوده است زیرا فرانسه از ده سال باینطرف اصرار ورزیده است که تقسیم جهان بدو قسمت و هم چنین تقسیم اروپا به دو منطقه نه تنها مصون نیست بلکه خطیر است. از ده سال با این طرف فرانسه اعلام میکند که ما راوی دیوارهای ایدالوژی و کشورها با یکدیگر شناسایی داشته باشند و در تحکیم صلح و همکاری بین المللی اشتراک مساوی نمایند ما این را قبول کرده نمیتوانیم که جهان به دو کتله متخاصم تقسیم شود و کتله های دیگر کشورها را در داخل حلقه های بلاکها وابسته بدانند جامعه بین المللی یک کل واحد را تشکیل میدهد و در آن هرکسی حق سخن دارد خواه این کشورها کوچک و خواه بزرگ باشد بنا بر این مافورمولی را که جنرال دوگول وضع کرده تعقیب میکنیم و برای بسر رسیدن آن که عبارت از رفع کشیدگی و موافقت و همکاری باشد صرف مساوی میکنیم ما عقیده داریم که عادی شدن روابط بین جمهوریات متحد آلمان و اتحاد شوروی یکی از مراحل تطبیق این فورمول سه گانه یعنی رفع کشیدگی، موافقت و همکاری میباشد. و برای نیل به این مقصد لازم بود که اول جمهوریات اتحادی آلمان نتایج جنگ را برسمیت بشناسد ثانیاً اینکه سرحداتهای خود را با پولیند مطابق آن تثبیت بکند و ثالثاً در میدان اقتصاد با اتحاد جماهیر شوروی شامل همکاری شوند.

ما باین موافقتنامه نظر مساعد داریم و چون ما مخالفت اروپا به دو تقسیم بودیم بنا بر آن از آن حسن استقبالی میکنیم. و این موافقتنامه بین مسکو و بن را زمینه همکاری با اروپا میدانیم که با همکاری بیشتر کشورهای این منطقه را مفتوح میدارد. بنا علی لیبکو فسکی در مورد نظر حکومت فرانسه راجع به سیاست کشورهای بیطرف گفت: ما برای کشورهای بیطرف سمپاتی عمیق داریم. البته برای شما معلوم

است که فرانسه بشدت مخالف تبعیض نژادی و هرگونه تبعیضات بشری میباشد. حمایت فرانسه از حق تعیین سرنوشت ملل و مردم آن هم جز نظریات اساسی آن میباشد سبب گذشته وقتی خودم از فرانسه در ملل متحد نمایندگی میکردم در باره نظریات عموم کشورهای بیطرف حمایت خود را اظهار کردم از طرف دیگر طوریکه بشما گفتم سیاست کشورهای بیطرف مورد همدردی ما و پشتیبانی عمیق ماست و ما از آن کشورهاییکه حاضر نیستند بسته به کتلهها باشند و یا آله دست کتلهها قرار گیرند و بخوانند اظهار شخصیت بکنند حمایت میکنیم البته فرانسه همین نظر را برای خود نیز دارد و برای دیگران از آن حمایت میکند.

بناغلی لیبکو فسکی راجع به امکان تاسیس تلویزیون گفت که به مساعدت فرانسه در افغانستان حتمی است.

جانب افغانی این سوال را طرح کرده نظر من این موضوع خیلی مهم و دلچسپ است و من آنرا به توجه حکومت خود قرار خواهم داد.

بشروطیکه تلویزیون در پیشرفت فرهنگ تطبیق شود یک وسیله بزرگ و مهم میباشد و فرانسه در این مورد تجاربی دارد و اگر در این صورت من بتوانم موفق شوم و در این راه موافقتی حاصل میگردد یک زمینه مهم همکاری بین ما فراهم خواهد شد.

بناغلی لیبکو فسکی در اخیر اظهار داشت آنچه در اخیر میخواهم اظهار کنم اینست که در سیاست خارجی افغانستان و فرانسه هم آهنگی زیاد موجود است و فرانسه چه از جانب رئیس جمهور و چه توسط حکومت خود سیاست جنرال دوگول را با عزیمت راسخ ادامه میدهد و دیگر بشما اطمینان میدهم که من به بسیاری از کشورهای سفر کرده ام و سرزمینهای زیاده ام دیده ام لیکن در جای دیگر به این اندازه محبت و نزدیکی را با مردم فرانسه احساس نکرده ام مردم سلحشور، مردانه و با غیرت شما و هم چنین دوستی مداوم هر دو کشور برای من ارزش فراوان دارد.

دښتونستان د جرياناتو لنډيز

(د گل پښورې په قلم)

دی او په دی لاره کښی ئی دقربانی او سر بښندنی نه هم غاړه نه ده غږ ولی .
 په دی ډول تیر کال په آزا د منځنۍ پښتونستان کښی دملي تحریک له پلوه یو مطلوب کال و ددغه ننداری په لیدو هر څوک دایقین کولی شی چه دا اولس دفریب او دسیسی په دام کښی نه راځی .
 دباچو په آزاده علاقه کښی مامو ندو سالا زروپه ډیر شهبامت مقابل لوری ته داو ښوده چه په دی خاوره باندی دسکندر مقدونی غاښونه وتلی اودگوډ تیمورنه رانیولی دانگر یزانو تر تاړا که دلته ددښمن هپونه خاوری شوی او چه دغسی لویو قوتو نوددی آزادی خاوری په نیولو او د دی خپلواک قوم په محکو مولو توفیق ونه موند نو بل به لاڅوک وی چه په دی اولس به یی لاس برشی او داسی نښی نښانی به منځ ته راوړی چه دهغی په پرده کښی داچالا کی تیره کړی شی چه گویا دا قوم د پاکستان تابع او دا خاوره ددغه ملک یوه ټوټه ده . په دیکښی شک نشته چه که دغسی چالا کی تیره هم شی حقوقی او قانونی اهمیت نه لری مگر دباچو زیرک او هوښیار اولس ددی چالاکی دکامیابولو خوازه هم د مقابل لوری ستونی او نالو ښکته کیدو ته پری نه ښودل .
 ماوند و سالارزو د پاکستان دانتخاباتو په دی وروستی او تازنی لوبه کښی چه په محکوم پښتونستان کښی هم وشوه اوطبیعی ده چه محکوم اولس دپارلماننی اوقانونی مبارزی دسیاست لرلو په وجه په دغو انتخاباتو کښی گډون کاوه برخه وانخسته او قومی تړه یی وکړه چه دا انتخابات ترمونډ دپاره ملی او وطنی انتخابات نه دی او مونډ ددغه مملکت دقانونی او ملی نفوذ تر ساحی لاندی نه وو او نه یو او نه به یونو څکه په دغو انتخاباتو کښی برخه اخستل په ملی اصولو ممنوع او کورغ دی او هر څوک چه ددی تړی نه پل غلطی وکړی تر قومی توری او پوښتنی لاندی به راشی .

دښتونستان دا اولس له خوا دحق خود ارادیت دتثبیت په لار کښی مجا هدی او فعالیت دپخوانو کلونو په زیات قوی شکل جریان موندلی او دی مستلی د ځان دپاره داهمیت درجه نوره هم زیاته کړی ده .
 په آزاد پښتونستان کښی ملی اوقومی جرگی په مسلسل ډول جاری پاتی شوی او نه یواځی دا چه دیو جلا مملکت په حیث یی د خپل قوم او دیو ځانگړی هیواد په څیری د خپل وطن د هویت او تشخص په ځان ساتلو په لار کښی اقدامات کړی دی بلکه په مختلفو سیمو کښی یی دپهرنو طاقتونو او دحق خود ارادیت د مخالفینو د مداخلو او فعالیتونو مخه نیولی ده بلکه ددغسی نښو نښانو مخالفت یی هم کړی دی چه د مقابلی خوا دیوی چالاکی اوتردستی په شکل کښی دایښی چه گویا دپښتونستان آزادی سیمی دپاکستان جزء دی اوسرونوشت یی په پاکستان پوری تړلی دی .
 په منځنی آزاد پښتونستان کښی چه یو خواته آزادی خواهو خلکو مقابل لوری ته دا حقیقت څرگند کړی دی چسه پسر دی نمایندگان نور داسی نه شی کولی چه دآزادو علاقو خلک دخپلو محکومو وروڼو له سر نوشتم څخه بی علاقگی کاندی او په دی ډول مخالف قوت ته موقع ورکړی چه آزادی سیمی جلا او محکومی علاقگی جدا خرابی او مقاومت یی مات کاندی .
 نوبل پلوی دحق خود ارا دیت مخالفینو هغه کوششونه هم ناکامی کړی دی چه په گواښ او تهدید په فریب او چل و ټه او پخپلو کښی دآزاد اولس دجنکو لو په وسیله یی غوښتل په آزاد وسیمو کښی د گرفت او استحکام پنځی مضبوطی کسری او قوم پرستان دآزاد یخوا ها نونه ټولگی او قطاره وباسی او مخالف قوت ته یی تسلیم کاندی .

دآزاد پښتونستان خلکو ددی مقصد دپاره د کافی پوهی او شعور لېوت ورکړی

پښتونستان

د آزاد پښتونستان هويت په هيڅ ډول د پښتونولو او ماتولو قابل نه دی او مونږ به هيچا ته دا اجازه ور نه کړو چه زمونږ دا حالت له منځه یوسي .

ددی آواز د بیابیا هر غوږ ته درسو لو دپاره بشماره جلسی دپښتونستان په مختلفو آزادو سیمو مخصوصا لواږ گسی او خیبر کښی شوی او د آزاد پښتونستان دهری خولی نه یی دمرستی او حمایت آواز راپورته شوی دی تردی چه کوم خلک دپاکستان د حکومت له خوا هم د آزاد و پښتونستانیانو نمایندگان گڼل کیږی هغوی هم په ډیر شدت او ټینگار دا آواز پور ته کوی او ددی حالت مرسته کوی .

په محکوم پښتونستان کښی د ملی شعور قوت او بیداری په څرگند ډول زیاتی کړی دی او په دی جریان کښی یو غوره نکته داده چه دپښتونستان هغو ملی مشرانو د آزاد پښتونستان د اوسیدو نکو او په اصطلاح دقبایلی وروڼو موقف درک کړی او په خپلو وینا و کښی یی داویلی دی چه مونږ دخپلو قبایلو وروڼو دپاره هغه څه غواړو کوم څه چه دوی دخپل ځان او خپلی سیمی دپاره غواړی د پښتونستان ستر مشر خان عبدالغفار خان د پښتونستان د ملی ورځی په مناسبت پخپله سپر نیوینا کښی وویل چه : زه دقبایلو وروڼو خوشا لسی غواړم او دا غواړم چه د دوی په باب هر پور ته کیدو نکي قدم دی د دوی په خوښه او رضای .

خان عبدالوولی خان دشنل عوامی پارټی ځوان او زړ وړلیږ دحزب په رسمی غونډو کښی دا حقیقت بیا بیا غبرگ او تکرار کړی دی چه مونږ دخپلو قبایلو وروڼو د ژوندانه دطرز په بدلون کښی هیڅ ډول غرض نه لرو او مونږ د دوی دپاره هغه څه غواړو چه دوی یی دځان دپاره غوره کسړی .

دمحکوم پښتونستان په دواړو بر خو کښی دقو می شعور او بیداری نهضت ښه په تندۍ روان پاتی شوی دی او اوس د دی حقیقت نه هیڅوک انکار نه شی کولی چه د پښتونستان دملت مسئله دوخت له تیریدونه یواځی وږه یازپه نه شوه بلکه دا په تاریخ

دباچوې اولس دخپل ملی تحریک په لاره کښی وخت په وخت جرگی کړی او خپله ملی اراده یی په هره هره موقع اومنا سبت څرگنده کړی ده او دا روحیه نه یوا ځسی ټابته او قوی پاتی شوی ده بلکه قوت او څرگندتیا یی دیوه وخت نه بل ته نوره هم زیاتېږی .

دغه حالدمو مندودځانگي هم دی دغلته ملی او قومی جرگی دتیر کال په دوران کښی جاری پاتی شوی دی او دتیر کال په دوران کښی مومندو اوسا پودنور وکلونو په شان دناوگي له لاری د مومند و په خاوره د زور زیا تی راوستلو په خلاف خپل تاثر او خپگان ښکاره کړی دی او دا موقع یی چاته نه ده ورکړی چه د عسکری اغراضو او مقاصدو پوره کولو دپاره په دغو علا قو کښی عسکری کمپونه یاد فوجی اهمیت سرکونه تیر گاندی .

دمومند و او سا پو شینو ارو له خوا د ناوگي په واکمنو باندی دښک شېبې پیدا کیدو له کبله په دغه ځای باندی کافی فشار اچول شوی تردی چه خو واری د نښتو او تصادم سبب شوی دی .

دتیرا په خاوره ملی فعالیت ښه په قوت کښی روان دی . غیر تی اېر یدو وخت په وخت دملي جرگو اوقومی غونډو په وسیله دخپل ملی هویت دواضح ساتلو او دخپلو محکوم وروڼو دسر نوشت سسره د علاقی ښودلو هڅه کړی ده . دتیر عیسوی کال په دوران کښی چه کوم ناپېژند گلو او نا آشنا خلک دډلو په ډول او یا په انفرادی شکل تیرا ته را ختلی و او د غلته یی تبلیغات کول دتیرا هو ښیيار اولس هغوی رخصت کړل او د فعالیت موقع یی ور نه کړه . تر ټولو زیاته جالبه او قابل توجه نکته داده چه د آزاد پښتونستان په گرد اولس کښی په ملی سو یده د آزاد پښتونستان د هويت او موجودیت یعنی دزوږ حالت دبر قرار ساتلو دپاره زبر دسته جذبې راولاړه شوی ده او ددی حرکت آغاز هم د خیبر او لواږ گسی نه شوی دی .

اږیدو شینوارو تعلیم یافته ځوانانو په تیر کال کښی د ملی انجمنو نو په وسیله په دستجمعی ډول دا آواز او چت وساته چه

د افغانستان کالنی

تپه وایی چه :
که دزلمو نه پوره نه شموه
پښتو نستا نه جینکی، به دی گپینه
دخوانا نو نهضت په دوو خانگویشل
کپیری :

یو فارغ التحصیل خوانان دی او بل یی
په تحصیل بوخت .

د تحصیل نه فارغ خوانان په مختلفو
نومونو او عنوانو نو په ملی فعالیت بوختو
تر خو چه په تیر کال کښی دهری خوانه
دفعالیت شروع شو چه باید دخوانا نودا
دمختلفو نومونو لاندی ویشل شوی ډلی رایو
ځای کړی شی او په یو مرکز کښی متمرکز
شی چه قوت بی زیات موثر او فعال
شی .

بالاخره همدغسی وشول او دخوانا نو
یو عالی کانونسیون دپښور په شاهي باغ
کښی وشو چه قریبا د یولکو په حدودو کی
خوانان ورته راغلی وو .

دخوانانو دی لوی جرگی دخوانانو دپوه
تنظیم اصل او پیشنهاد تصویب کړ او خان
عبدالولی خان یی دخپل لوی مشر اوددوی
په تعبیر دسو پریم کمانډر په حیث اعلان
کړ .

خان عبدالولی خان دی نوی تنظیم پاپه
نورو الفاظو کښی دښا یسته اوښکلو تاوسانو
په تنظیم باندی (پښتون زلمی) نوم کښیښود
او سرله دغی ورځی دخوانانو مختلف
انجمنو نه په یوه متحده او پراخه ورور ولی
کښی راغلل چه په ډیره دلجسسی او
موثریت لگیا دی کار کوی او که دمخالف
بادخپیره یاد تور سترگو نظر یو نه وړل
نود هر ډول کامیا بی او په زړه پوری
قومی نتیجو امید تری کیدی شی .

دخوانانو بله څانگه دشاکه گردا نو دپوم
کال د اول ځل دپاره دمحکوم پښتونستا ن
په خاوره کښی دشاکر دانو یو تنظیم د
(پښتو شاگردانو د اتحادی) په نامه
میدان ته راووت ، دی اتحادی په گرد
محکوم پښتونستا ن یعنی پښور ، مردان ،
سوات ، کوهات ، بنو ، دیره اسمعیل خان
کویته ، پشین ، او نورو سیمو کښی د
(نور په ۲۰ ۷ مخ کی)

کښی دخپلو ډیرو قوی جرو او عمیقو ریشو
څخه پرله پسې قوت اخلی او دزما نی په
تیریدو یی تازگی نوره هم سواکیرزی .

په تیرکال کښی دپښتونستا ن د
محکومی علاقی ډیرو زیاتو معروفو کسانو
په ملی محاذ پوری دالحاق او په دی لاره
کښی دهر ډول قربانی ورکولو اعلان کړی دی .
په ملی محاذ پوری دالحاق کوونکو کسانو

اهمیت مختلف انواع لری ځینی شخصیتونه
لکه بیشماره فارغ التحصیلان او تعلیم یافته
خوانان تعلیمی او عرفانی اهمیت لری .

ځینی نور یی دتدبر او اداری او تنظیم
شهرت لری او ځینی نور یی دقومی
رسوخ او شهرت په لحاظ داهمیت حامل
دی او ځینی نور یی روحانی قوت او قیمت
لری چه مخالف او متعصب قوتونه یی
پریشانه کړی او په تکلیف اخته کړی دی .

دایو څرگند حقیقت دی چه په محکوم
پښتونستا ن کښی ثقافتی او کلچری تخلیق
او استعدادیو مخ د ملی محاذ په مرسته کښی
ولای دی او مبالغه به نه وی که وویو چه
مخالف اخبارو نه او د مخالفینو د غونډو
سپنجو نه په ډیره لوړه سویه هم دپښتو
شعر او تعالی ته محتاج پاتی شوی دی .

دمحکوم پښتونستا ن په خاوره دحق
خود ارادیت په مرسته دا دوه نهضتو نه
ډیر دتو چه وږدی چه یو دپښتو میرمنو
او بل دپښتو خوانانو .

دپښتو میرمنو ملی نهضت سپر کال د
میرمن نسیم ولی تر لارښودنی لاندی ډیر
انکشاف کړی دی او ډیری دسرسر او
معروفی میرمنی او پیغلی په دی نهضت
کښی شریکی شوی دی . دنمونی په ډول
دهزاره ضلعی بیگم گوهر رحمان چه نه یواځی
یوه ډیره منوره میرمن ده بلکه (درای عامه)
په نامه یوه جریده هم خپروی ، دملی محاذ
سره ملگری شوی او خپل اخبار یی هم
دملی محاذ په مرسته دتبلیغ او فعالیت
دپاره وقف کړی دی او دغه راز دمردان
ضلعی پیغله پروین تاناری چه یوه فداکاره
او تعلیم یافته پیغله ده دا دغسی نوری
بیشماره پیغلی دملی محاذ په مرسته میدان
ته راوتلی او په هره قومی جلسه کښی دا

رویداد های مهم سیاسی جهان

سال ۱۳۴۹ آغاز گردید اما از تشنج پارینه در جهان کاسته نشد. در جنوب شرق آسیا مخصوصا در کمبودیا واقعه پدید آمد که دامنه جنگ را از ویتنام به کشور های مجاور آن گسترش داد. در غیاب شهزاده نورودوم سها نوک رئیس دولت کمبودیا کودتای صورت گرفت. برکناری سها نوک که فکر میشد به مفاد غربی ها بوده و در عین حال وجود چهل تاشصت هزار قوای ویتنام شمالی که از سالها به این طرف از جنگل های کمبودیا برای حمله بر عساکر ویتنام جنوبی و متحدینش استفاده میکردند بیا نگر و ضح و خیم کمبودیا بود. سها نوک که بسه پیکنگ رفته بود طی بیانیه های از مردم کمبودیا تقاضا میکرد رژیم چینک هینگ و طرفدارانش را از پای در آورند و از طرف دیگر طائرات بم افکن نوع ۵۲ امریکایی برای جلوگیری از نفوذ قوای مقابل صد ها تن بمباران بر مواضع تاسیسات سرحد کمبودیا با ویتنام جنوبی فرستاد می ریختند جنگ بین قوای متخاصم آغاز شد. حکومت جدید پنوم پن بیسوده تلاش داشت تا قوای کمبودیا را از کمبودیا خارج سازد و درین راه از اتحاد شوروی و انگلستان، خواهان کمک شد اما شهزاده سها نوک دریک بیانیه پنج فقره ای که مورد تایید ویتنام شمالی نیز قرار گرفت از شروع جنگ های گریز یلای در کمبودیا سخن گفت و وعده داد که سلاح و تجهیزات لازم را برای گریز یلای خواهد فرستاد. جنگ در ویتنام و کمبودیا محدود نماند بلکه به کشورهای دیگر این حوزه مانند لائوس نیز سرایت کرد. سوپاناوونگ رهبر پتلاوها میگفت عساکر امریکائی از تایلند به لائوس مدخله میکنند مقابلتا سوانا پو ما صدراعظم آنکشور از نفوذ

عساکر ویتنام شمالی در لائوس حرف میزد. خط هوچی من در لائوس و دیگر مناطقی که قوای حکومتی با پتلاوها در پیکار بودند مورد حملات پیهم طائرات گول پیکر امریکائی قرار میگرفتند. این طائرات در عین زمان ماموریت داشتند تا آن مناطق ویتنام جنوبی را که کمونست در آن تیر کزیدند کرده بود زیر بمباران گیرند. از جانبی هم قوای ویتنام شمالی و ویتکانگها تاسیسات و کمپ های نظامی را در ویتنام جنوبی بصورت متواتر مورد حمله هاوان و راکت قرار میدادند و بعضا تا چندین میل شهرها پیشروی میکردند. نفوذ قوای کمونستی در کمبودیا نیز روز افزون بود حتی در ۳۰ میلی شهر پنوم پن رسیدند. با گذشت یک وقت نسبتا مختصر حلقه محاصره ویتکانگها بدور شهر پنوم پن تنگ تر شد و راه های مهم ارتباطی با پتخت کمبودیا را با جنوب و شرق آنکشور قطع نمودند. برای تقویت قوای کمبودیا نی عساکر ویتنام جنوبی سرحد بین آن دو کشور را عبور نمودند در عین حال اعزام قوای امریکایی به کمبودیا از نظر معادله سیاسی جهان چنین تلقی شد که شاید این امر به عکس العمل غیر قابل کنترل منتج شود. ریچاردر نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا گفت حملات مشترک قوای ویتنام جنوبی و امریکا متوجه آن مناطق کمبودیا است که عساکر ویتنام شمالی و ویتکانگهای ویتنام جنوبی در آن نفوذ کرده است. نکسن اینرا هم گفت مقصد ازین حملات تجاوز بر حقوق دیگران نیست و نباید بحیث گسترش دامنه جنگ ویتنام تلقی گردد. در صورتیکه حمله قوای ویتنام شمالی و ویتکانگها در کمبودیا خاتمه یابد حملات مشترک عساکر ویتنام جنوبی و امریکا به مراکز آنها پایان خواهد یافت.

د افغانستان کالنی

مطالیه شد .
در اعلامیه گفته شد که کمیسیون نی به اشتراک نمایندگان جا پان اندو نیز یا و مالیز یا تشکیل میشود تا برای حل بحرانات کمبود یا به سویه بین المللی فعالیت کند . همزمان بانشراین اعلامیه ده هزار عسکر دیگر و یتنام جنوبی برای پسر رسا نیدن عملیات جنگی سرحد و یتنام و کمبود یا را عبور نمودند منظور این فعالیتها ی نظا می از بین بردن پناهگاههای عساکر و یتنام شمالی و ویتکانگها در د و شهر مهم کمبود یا خوانده شد . عملیات عساکر مذکور بکمک طیارات بم افکن امریکائی صورت میگرفت . نه تنها قوای ویتنام جنوبی داخل کمبود یا شد بلکه نیرو های آنتشور وارد لاس نیز شد و خط تدارکاتی کمو نیست هارا بنام معبر هوجی من مورد حمله قرار دادند .
مقا بلتا درواشنگتن اعلام شد که ایالات متحده آمریکا معادل هفت ملیون ونهصد هزار دالر سلاح و مهمات نظا می را به کمبود یا می فرستند . این هم واضح شد که یک اندازه این اسلحه قبلا به کمبود یا ارسال شده است . خلاصه اینکه اوضاع جنوب شرق آسیا درسه ماه اول سال ۱۳۴۹ دستخوش بحرانیکه روه زیادت میرفت بود .
ویتنام و کشور های مجاور آن یگانه منطقه پراز تشنج نبود که توجه جهانیان را معطوف نگاه داشته بود بلکه حساسیت بحرانهای شرق میانه نیز سبب نگرانی کشور های صلح دوست را فرامهم نموده بود . در خلال اینفهمه تشنج و بحران بود که کنفرانس و زرای خارجه کشور های اسلامی به شرکت ۲۴ مملکت در جسد افتتاح شد عراق و سوریه روی این دلیل به کنفرانس مذکور اشتراک نکردند که جنگ علیه اسرائیل یک سوال ملی است نه مذهبی .
درین کنفرانس را جمع به هم آهنگی انسجام کمک های که به زمین فلسطین داده میشود و هم اعاده حقوق اعربا در شهر بیت المقدس بحث شد .
در حالیکه این کنفرانس ادامه داشت اخبار

نکسن گفت و اشنگتن بحکومت کمبود یا سلاح کو چک و دیگر مهمات نظا می ارسال نموده و مقصد آن حفظ بیطرفی کمبود یا است .
تصمیم مربوط به اعزام هشت هزار قوای امریکایی و ویتنام جنوبی به کمبود یا از طرف ویتنام شمالی تهدید بزرگی به صلح جهان خوانده شد ابلاغیه و یتنام شمالی گفت اعزام سر بازان امریکایی در کمبود یا قسم خطر ناکی در راه توسعه جنگ و یتنام در تمام حوزه هند و چین شمرده میشود .
وضع درین منطقه پر آشوب جهان متشنج تر گردید طیارات امریکایی حمله بر ویتنام شمالی را مجددا شروع کردند . تجدید بمباران و یتنام شمالی در پان و قف ۱۸ ماهه روی این دلیل صورت گرفت که ویتنام شمالی بر طیارات اکتشافی وبدون سلاح امریکائی با راکت های زمین بهوا حمله نموده است .
در هانوی گفته شد که درین حملات هوائی که در حدود صد طیاره امریکائی دران شرکت داشت ۳۴ نفر بقتل رسید و به یک بند آب و مراکز زراعتی ویتنام شمالی خساراتی وارد شده است . امریکا اصرار میورزد که توقف بمباران و یتنام شمالی از طرف لیندن جانسن روی این تفاهم صورت گرفت که بر طیارات اکتشافی امریکا برفراز ویتنام شمالی حمله ای صورت نگیرد . اما هانوی این گفته را عاری از حقیقت خوانده است . در حالیکه از یکطرف حکومت مو قتی و جدید تشکیل سپانوک در پیکنگ طرفداران خود را به ادامه جنگ در کمبود یا تشویق می کرد و از جانب دیگر گامی جز تصرف یک قصبه یا منطقه سترا تژیک درین کشور یا ویتنام جنوبی و لاس از طرف کمو نیست ها و یا استر داد آن از جانب قوای مقابل میز سید بسلسله مساعی دیپلوماتیک در جهت رفع کشیدگی وضع بحرانی جنوب شرق آسیا کنفرانسی از طرف و زرای خارجه کشور های آسیایی و حوزه بحر الکاهل درجاگاز تا تشکیل شد . در اعلامیه ای که در پایان این کنفرانس به نشر سپرده شد اخراج تمام عساکر خارجی از کمبود یا

پایگاه های آمریکا و انگلستان در لیبیا بود. در مرا سم که بدین مناسبت برگزار شد هیئات های کشور عربی وارد طرابلس شدند در جمله این هیئاتها جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت متحد عرب احمد حسن البکر رئیس جمهور عراق و نورالدین الاتاسی رئیس جمهور سو ریه، شارل حلو رئیس جمهور لبنان و جعفر المنیری رئیس دولت سودان شامل بودند.

در جریانات بین المللی واقعه مهمی در آلمان که رخ داد یکی هم ملاقات صدراعظم آلمان در کاسل بود. درین کفرانس گفته شد ازین دو کشور هیچکدام نمی تواند بوکالت دیگری حرف بزند.

ملاقات تاریخی سی و یکم ثور دو مین جلسه بود که بین رهبران جمهوریت اتحادی آلمان و آلمان شرقی صورت گرفت. ملاقات اولی بتاریخ نزد هم ماه مارچ به شهر ابرفورت در آلمان شرقی انجام پذیرفته بود.

سه ماه اول سال گذشت اما باز هم از بحران و تشنج در جهان کاسته نشد و تانت سر منشی موسسه ملل متحد در پاریس سفرش از مسکو گفت کدام امید حل فوری را در مورد هندو چین نمی بیند.

او تانت که بتاریخ هفده جون برای مذاکره با مقامات اتحاد شوروی بمسکو مسافرت نموده بود راجع به شرق میانه گفت پدیده های جدیدی در موقف های ایالات متحده آمریکا و اتحاد شوروی در مورد بحران شرق میانه موجود است که میتوانند خلا را بین طرف های مذکور در رسیدن بیک حل سیاسی کمتر سازد.

درین وقت در شرق میانه انکشاف دیگری پدید آمد و ان مذاکره سران کشورهای عربی در طرابلس بود درین مذاکرات جمال عبدالناصر رئیس جمهور فقیه مصر ملک حسین پادشاه اردن نورالدین الاتاسی رئیس دولت آن وقت سو ریه احمد حسن البکر رئیس جمهور عراق معمر القذافی رئیس دولت لیبیا اشتراک داشتند. در طرابلس ناصر اعلام داشت که کشور وی هزاران نفر را برای پیلو تی تحت تربیه گرفته و ضد ها طیاره بدست می آورد

واصله از نبرد هوایی بر فراز کانال و سوین بین طیارات جمهوریت متحد عرب و اسرائیل و حملات اسرائیل بر اردن و سو ریه حکا یه میکرد. از همه رقت آورتر حمله طیارات اسرائیلی بر یک مکتب ابتدائی جمهوریت متحد عرب در شرق اسماعیلیه بود که به اثر آن در حد و دسی طفل معصوم تلف و بهمین تعداد اطفال دیگر مجروح شدند. افکار عامه جهان این حمله و حشیا نه اسرائیل را نکوهش کرد و مصر رسماً به او تانت سر منشی ملل متحد نسبت این حادثه احتجاج کرد.

درین وقت اسرائیل تبلیغاتی را راه انداخت که مصر به نصب راکت های نوع سام ۳ مبادرت ورزیده و پیلوت های شوروی از خاک مصر دفاع میکنند. اشاعه این راپور ها حکومت ریچارد نکسن رانیز دستخوش تشویش ساخت. در قاهره نطق جمهوریت متحد عرب تبلیغات اسرائیل را بمنظور بدست آوردن کمک بیشتر از ایالات متحده آمریکا تفسیر کرد. به تعقیب همین تبلیغات اسرائیل حمله شدیدی بر لبنان انجام داد و تلفات جانی و مالی سنگینی بر افراد ملکی آنکشور تحمیل نمود. شورای امنیت موسسه ملل متحد برای بحث درباره این حمله قوای هوائی و زمینی اسرائیل بر لبنان بطور اضطراری تشکیل جلسه داد و در پایان مسوده هسپانیه را که تقاضای اخراج اسرائیل را از لبنان مینمود به اتفاق آراء تصویب کرد.

در مسکو الکس کاسیگین صدر اعظم اتحاد شوروی ضمناً تبصره در مورد این حمله اسرائیل گفت اسرائیلیان تمام کوشش های را که برای حل سیاسی مسئله شرق قبیانه صورت میگیرد به ناکامی مواجه می سازد.

در خرطوم سران کشورهای جمهوریت متحد عرب سو دان و لیبیا به تعقیب این حمله تشکیل جلسه دادند تا موقف متحد تری را در برابر بحران شرق میانه اتخاذ کنند.

به سلسله انکشافات او ضاع در شرق میانه یکی هم تسلیم دهی و تخلیه

د افغانستان کالشمه

حقيقت سياست حکومت ايلات متحده در مورد کمبوديا ميبا شد پس از ملاقات ويليم را جرز وزير امور خارجه امريکا با رئيس جمهور نکسن اظهار نمود .

چندروز بعد تر ويليم را جرز حيسن مواصالت به سيگون گفت و وقت آن رسيد ه تا برای ختم جنگ و يتنام بمذاکره پرداخت . وی گفت ريچارد نکسن برايش هدايت داده تا هنگام اقامت در سيگون در يا بد که آیا ايتکارات ديگر سياسی که به صلح منجر گردد جستجو شده ميتواند يانه . هدف اين سفر راجرز مطالعه اوضاع سياسی و نظامی هند وچين بود .

اگر بوضع نظامی اين منطقه همزمان با سفر راجرز نظر اندازيم می بينيم که جنگ بين قوای متخاصم همچنان ادامه دارد در ويتنام جنوبي به اثر پرتاب يک راکت يک کشتی کوچک مربوط قوای بحری ويتنام جنوبي توسط و يتکانگها غرق ساخته شد که به اثر آن ۴۶ نفر بقتل رسيد ه و پنجاه نفر ديگر مجروح شدند . توپخانه امريکا در نزديک سرحدات کمبوديا مورد آتشباری و يتکانگها قرار گرفت و طيارت امريکايی بر خطوط ا کمالات قوای طرف مقابل حمله بردند . در ساحة ديپلوما تیک ايلات متحده امريکا و شش کشور متحده آن در جنگ ويتنام بعد از ختم کنفرانس شورای وزرای پيمان سينتو طی جلسه سوری در بساره جريانات جنگ و يتنام در مانيلابحث ومذاکره کردند .

درين جلسه تران و انلام و زير خا رجه و يتنام جنوبي معلوما تي را جمع به اوضاع منطقه با نمايندگان ديگر ارائه کرد . در جلسه مذکور نمايندگان ايلات متحده امريکا استراليا ، زيلاند جديد ، کوراي جنوبي و فليپين اشتراک داشتند . اکنون اگر باز نظری بوضع شرق ميانه بيفکنيم می بينيم در حالیکه شعله جنگ در امتداد کانال سويز زيانه می کشد و مصر و اسرائيل مرتب سقوط طيارت طرف مقابل را اطلاع میدهند و فعاليت مبارزين عرب و هم حملات اسرائيل بر قراء و قصبات اردن ادامه دارد جمال عبدالناصر

وعنقريب جمهوريت عرب از لحاظ قدرت هوائی با اسرائيل برابر خواهد شد . درينوقت جنگ در جيبه شرقي شدت اختيار نموده قوای سوریه سرحد آنکشور را عبور نموده دو موضع نظامی اسرائيل را از بين بردند و با اسرائيلی ها بجنگ تن به تن مقابل نمودند . در اعلاميه راديو دمشق گفته شد که از جمله ۲۰۰ طياره اسرائیلی که درين عمليات جنگی عليه سوریه حصه گرفته بودند ۱۱ عدد آنها توسط قوای سوریه سقوط داده شده است . در حالیکه اين جنگ توجه جهان نيان را معطوف نگه داشته بود در سيگون اعلام شد آخرين دسته های جنگی امريکا بعد از دو ماه اشتراک در عمليات نظامی عليه قوای طرفدار نورو دوم سبا نوك و ويتکانگها از کمبوديا خارج شدند (هشتم سرطان ۱۳۴۹) منابعمرسمی سيگون گفتند که در حدود ۴۰۰۰۰ عسکر احتیاطی و يتنام جنوبي در کمبوديا باقی مانده و از کمک های هوایی امريکا بر خوردار خواهد بود بسا اخراج اين قوا عساکر و يتنام جنوبي فعاليت شانرا در کمبوديا شدت بخشيدند . در عين حال هيئت مخصوص کشور های آسيايي مذاکرات شانرا برای اعاده صلح در کمبوديا با اوتانت سر منشی موسسه ملل متحد در نيويارک آغاز کردند . اين هيئات که در آن نمايندگان ماليزيا اندونيزيا و جاپان شامل اند قبلا بتمام کشور ها نيکه بوضع هندوچين ارتباط دارند مسافرت نموده و با اولياي امور اين کشورها مذاکراتی انجام داده بود . هيئت از طرف کنفرانس وزرای خارجه يازده کشور آسيايي و حوزه بحرالکاھل درجاگار تا تعيين شده بود .

از جانب ديگر قصر سفيد ايلات متحده امريکا اعلام داشت که حکومت آنکشور به بمباران راهائیکه از طريق کمبوديا به ويتنام جنوبي ختم ميشود و از اين راه هسا برای انتقال اسلحه استفاده ميشود ادامه خواهد داد اما در صدد اعزام مجدد عساکر امريکايی به کمبوديا بر نخواهد آمد .

نطاق قصر سفيد اين موضوع را کدر

رویداد های مهم سیاسی

راپور مجله نیوز و یک اظهار نگرانی کرد. در قاهره اعلام شد که رئیس جمهوریت متحد عرب و سران حکومتی اتحاد شوروی از مساعی موسسه ملل متحد برای حل سیاسی بحران های شرق میانه حمایت کاملی دارد.

در اعلامیه که پس از ختم بازدید جمال عبدالناصر از مسکو انتشار یافت گفته شد که باید عساکر اسرائیلی هر چه زود تر مناطقی متعلق به عربها را که تحت اشغال عساکر اسرائیلی می باشد تخلیه نماید. حکومت اتحاد شوروی و جمهوری متحد عرب گفتند باید فعالیت های جبهه آزادی فلسطین تقویه بیشتری یابد و هم حکومت اتحاد شوروی به جمهوری متحد عرب وعده هر گونه کمک مقتضی را بمنظور بنیاد فاعی آنکشور داده است.

یکی از موضوعات مهم دیگر یکسره توجه محافل سیاسی جهان را بخود جلب نمود و نه تنها کشورهای زیاد آفریقایی بلکه کانادا نیز مخالفت خود را با آن اعلام داشت سوال ارسال سلاح انگلیسی به آفریقای جنوبی بود. این موضوع به شورای امنیت نیز مطرح شد نمائندگان زمینیا گفت موضوع فروش اسلحه باید جدی گرفته شود زیرا یکمده کشورهای بشمول انگلستان تمایل خود را برای اشتراک در لست متخلفان روز افزون ملل متحد نشان داده اند.

این موضوع چنانچه بعد تر خواهیم دید سر و صدای زیادی ایجاد کرد و نزدیک بود شیرازه کامنولت را از هم بپاشد. یکی از مسایل مهم دیگر جهانی در پایان ربع اول سال ۱۳۴۹ فعالیت برای عقد پیمان عدم تعرض بین اتحاد شوروی و جمهوری متحد آلمان بود.

ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا موافقت خود را بمذاکرات دو جانبه بین مسکو، بنطی ملاقاتش با ولتر شیل وزیر امور خارجه جمهوریت اتحادی آلمان اظهار کرد. اما نکسن درباره

دراس هیئاتی در مسکو است تا با رهبران شوروی پیرامون سوال شرق میانه مذاکره کند. ناظرین این مذاکرات نا صراحت فرصت خوبی برای بدست آوردن کمک های اتحاد شوروی خواهند داد.

در لندن سرانک دو گلاس هیوم و زیر امور خارجه انگلستان از قدرت های کمونیستی تقاضا کرد تا با عرب در حل مسئله شرق میانه هند و چین و آنچه را وی رگوید ارو پائی نخواهد همکاری کنند. هیوم گفت بر اساس منشور ملل متحد دولت پیشرو جهان مسئول کار برای تامین صلح جهانی هستند.

درواشنگتن نطق قصر سفید گفت برخورد مستقیم ایالات متحده آمریکا واتحاد شوروی بر سر بحرانهای شرق میانه خطرات زیادی دربردارد. نطق گفت آمریکا در صورت لزوم به تعقیب پلان های صلح آنکشور در مورد شرق میانه برای اسرا نیل اسلحه تهیه خواهد کرد.

پلان آمریکا را چه به شرق میانه از طرف کشورهای عربی باسردی استقبال شد تبصره های مطبوعاتی و اعلامیه های رسمی آنها گفت روش ریچارد نکسن بطور آشکارا به نفع اسرائیل تغییر کرده است. از جانب دیگر اوتانت سرمنشی موسسه ملل متحد گفت آخرین پیشنهاد های اتحاد شوروی راجع به شرق میانه از نظر ایجاد یک صلح عادلانه و دوا مدارحای عوام اساسی و واقعیتها است وی گفت هنوز امید حل سیاسی برای بحرانها در این منطقه وجود دارد. وی از دادن تفصیل در مورد پیشنهادات اتحاد شوروی که به گفته خودش در مذاکرات چهار قدرت بزرگ راجع به شرق میانه پیش گردیده است تکلف ورزید.

در همین حال ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا هدایت داد که طیارات جت فانوم اف ۴ و وسایل سری الکترونیکی به تعقیب سقوط دو طیاره جاسوس اسرائیل توسط مرمی های سام ۲ جمهوری متحد عرب بسرعت به اسرائیل فرستاده شود ممذا نطق قصر سفید از لحاظ نشر این

د افغانستان کالنی

مواقت نمود که از طرف اردن، سو دان، کویت، لبنان و بعضی کشورهای عربی دیگر تمقیب شد. اما موسسات گیر یلانی فلسطین بشمول کشورهای عراق سوریه و الجزایر با این پلان که تقاضای متا ر که سه ماهه را در شرق میانه مینمود ا براز مخالفت کردند. در پلان هم چنان پیشنهاد شده بود که در مدت ا یین سه ماهه د کتور گونار یارینک نماینده ملل متحد فعالیت های خود را برای ا عاده صلح در شرق میانه آغاز کند. ا یین پلان ظاهرا جهان عرب را به دو گروپ موافق و مخالف تقسیم کرد و سبب شد که در پایان تصادمات خونین آرامش موقتی را در جبهه سویس و جبهه اردن و اسرائیل ایجاد کند. طبق همین پلان مذاکرات غیر مستقیم بین عربها و اسرائیل در نیویورک شروع شد و حسن الزیاف از طرف جمهوریت متحد عرب در این مذاکرات نمایندگی می کرد. اما بعد این مذاکرات به اثر بهانه جوایی های اسرائیل به ناکامی مواجه گردید و خواهیم دید که چطور اسرائیل آرزوی توسعه طلبی و دایمی ساختن اشغال خود را بر اراضی اعراب یکبار دیگر تیار کرد.

در جریان این واقعات با نیت از دو انکشاف مهم دیگر جهانی تذکر داد. یکی پیشرفت های راپور داده شده در مورد مذاکرات امریکا و اتحاد شوروی را چه به تحدید سلاح سترا تژیکی اتومی و ارائه پلانهای جدید و اشنگتن در زمینه بود گر چه بر روی مذاکرات چندین ماهه طرفین در ویانا پرده از رمز و سکوت کشیده شده بود اما باز هم گفته میشد که به پیشرفتها ی نا ئل آمده است. محافل مطلع می گفتند در پلانهای چوید امریکا تذکر رفتی که استعمال انواع مختلف سیستم های راکتی در اتحاد شوروی و ایالات متحده امریکا تقلیل یافته و یا تحدید گردد.

انکشاف دیگر نشانی پیمان بیست ساله عدم تعرض بین اتحاد شوروی و جمهوریت اتحادی آلمان است که در مسکو در پایان مذاکرات یازده روزه و زرای خارجه و

موضوع مربوط به عقد پیمان عدم تعرض بین مسکو و بن تبصره نمود.

اگر مصادف با این زمان نظری جنوب آسیا اندازیم ساحه می بینیم پراز زدو خورد و کشت و خون. قوای حکومتی و یتنام جنوبی و کمونستها مشغول جنگ در صد کیلومتری جنوب بنوم پن اند و هر یک از طرفین متحارب رقم تلفات و خسارات جانب مقابل را اعلام میدارد. در سرحد تا یلند با کمبود یانیز جنگ ادامه دارد و عساکر تا یلندی با کمونستها در پیکار اند.

در ویتنام جنوبی تقریبا یکمزارو پنجصد نفر از افراد قوای بحری ایالات متحده امریکادریک حمله مشترک قشون ویتنام جنوبی و امریکا علیه یک مخفی گاه کوهستانی قوای ویتنام شمالی در نواحی ویتنام جنوبی سپهر گرفتند.

شهر سیگون نیز برای نخستین بار بعد از ۱۱ ماه می مورد حمله جبهه آزادی ملی ویتنام جنوبی قرار گرفت. به اثر این حمله و یتکا نگه یک عمارت در قسمت مرکزی سیگون منهدم شد. همچنان در کمبودیا مرکز تربیه نظامی رو میز که بزرگترین مرکز تربیه در آنکشور است برای دو مین بار مورد حمله قوای ویتکانک و ویتنام شمالی قرار گرفت. طیارات حکومتی علیه قوای کمونستها به عملیات آغاز نموده بودند.

این بود چهره مختصری از وضع نظامی در جنوب شرق آسیا در پایان ربع اول سال ۱۳۴۹.

در شرق میانه نیز مصادف با این وقت جنگ ادامه دارد و چندین طیاره فانتوم و اسکای هاک اسرائیل توسط قوای دفاع هوایی جمهوریت متحد عرب سقوط داده شد و پیلوت های بعضی آنها اسیر گرفته شد.

در آغاز ربع دوم سال ۱۳۴۹ موضوع داغ روز پلان صلح امریکا در مورد شرق میانه و عکس العمل های مختلف کشورهای عربی در برابر این پلان تشکیل میداد. رئیس جمهور آنوقت مصر خلاف توقع بسیاری از محافل سیاسی با این پلان

رویداد های مهم سیاسی

زیادی از هردو جانب بقتل رسیدند و انمود میکردند. در حالی که مساعی برای حل اختلافات مقامات اردنی و کماندو های فلسطین در حلقه های عربی ادا می داشتند و میکوشیدند تا کمیته مصالحتی را بشمول نمایندگان جمهو ریت متحد عرب، الجزایر لیبیا و سودان تشکیل کنند. عساکر اسرائیلی تا چهار ملی جنوب لبنان نفوذ نمودند و طیارات آنها مواضع کماندو ها را درین منطقه مرتب بمباران می نمود.

شورای امنیت ملل متحد برای غور در مورد این تجاوز اسرائیل تشکیل جلسه داد و از اسرائیل خواست تا عساکر خود را از قلمرو شان بیرون کند. اسرائیل گذشته ازین تنها جم مذاکرات غیر مستقیم بین کشورهای عربی و اسرائیل را که در نیویارک شروع شده بود روی این بهانه که مصر از مقررات متا ر که تخلف ورزیده ملتوی ساخت و یکبار دیگر مساعی دکتور گوناریارتنگ میا نجی صلح ملل متحد را به ناکامی مواجه نمود.

درین وقت فعالیت های مبارزین عربی کسب شدت نموده و در یک روز چهار طیاره که یکی از آنها مر بوط اسرائیل بود توسط مبارزین از فضای اروپا ربوده شد گرچه مساعی برای بودن طیاره اسرائیلی به ناکامی انجامید اما مبارزین سه طیاره دیگر را که یکی از آنها از نوع جمبو جت و مر بوط ترانسور لداپر لانیز بود ربوده و در قاهره و میدانهای اردن منفجر ساختند.

این وقایع همزمان باز دو خورد های شدید بین مبارزین فلسطین و عساکر اردنی بود جا معه عرب به تکرار برای غور روی اوضاع اردن تشکیل جلسه میداد اما بجای آنکه وضع در اردن بهبودی یابد حکومت نظامی در آنکشور روی کار آمد و در عین حال کمیته مرکزی گیر یلا های فلسطین جلسه اضطراری تشکیل داده و هدایات سریع را بمنظور متحد ساختن جنبش فدائیان علیه حکومت نظامی جدید اردن صادر نمود. بالاخره در پایان زدو خورد های شدید بین طرفین متارکه بین عساکر اردن و گیر یلا های فلسطین قایم شد اما

کشور صورت گرفت. طبق این پیمان هردو کشور موافقه کردند تا از استعمال قوه صرف نظر کرده و سرحدات فعلیه ارو پا را بشمول سرحد غربی پولیند در امتداد خط او در نیس و سرحد بین آلمان شرقی و آلمان غربی قبول نمایند. این پیمان که بعدتر از طرف صدر اعظمان دوکشور امضاء شد و راه را برای عقد موافقات دیگر حکومت بن و بعضی از کشورهای اروپائی شرقی هموار ساخت از طرف فرانسه و انگلستان بخوشی استقبال شده بعقیده فرانسه این پالیسی بن قدمی بسوی رفع کشیدگی بین شرق و غرب بوده و ضد سیاست بلاک ها میباشد.

در لندن این موافقتنامه بحیث قدم نخستین در راه حل برخی از مضلات عمده که ارو پا را تقسیم کرده تلقی شد. خود برانت امضای این معاهده را آغاز نیک برای انکشاف مناسبات آینده بسا اتحاد شوروی و سایر کشورهای سیلاک شرقی خواند.

برانت گفت از نگاه جمهو ریت اتحادی آلمان امضای این معاهده برای رسیدن به یک حل قناعت بخش ودایمی مسئله برلین توسط چهار قدرت نیز کمک خواهد کرد.

در جنوب شرق آسیا در ساحه دیپلوماتیک در خلال این مدت کدام انکشافی پدید نیامد اما برعکس در جبهات جنگ پیکار بین قوای متخاصم شدت بیشتری کسب نمود. باینهم مذاکرات صلح در پاریس برای اعاده آرا مش درویتنام بین نمایندگان و

ویتنام شمالی، ویتنام جنوبی ایالات متحده امریکا و جبهه آزادی ملی و ویتنام جنوبی ادامه داشت. ریحارد نکسن رئیس جمهور امریکا دیوید بروس را بحیث رئیس جدید هیئات آنکشور در مذاکرات صلح پاریس تعیین کرد اما چنانچه بعد خواهیم دید درین مذاکرات روزنه امیدی بسوی تأمین صلح در ویتنام پیدا شده نتوانست تراژیدی دیگری که در شرق میانه در نیمه سیال ۱۳۴۹ رخ داد زدو خورد های بود که بین عساکر اردنی و گیر یلا های فلسطین صورت گرفت. طرفین مرتباً یکدیگر را مسئول این پیکار خواندند که به اگر آن تعداد

عقرب تلگرام همدردی بدین مناسبت از طرف اعلیحضرت معظم هما یونی به عنوان ښاغلی ژورژ پو میپدو رئیس جمهور فرانسه مخابره شد.

مذاکرات ایالات متحده امریکا و اتحاد شوروی در بارهٔ تحدید اسلحه سترا تیژیکی اتومی روز یازدهم عقرب بار دیگر در هلستکی آغاز گردید. این سومین مرحله مذاکرات امریکا و اتحاد شوروی در بارهٔ این موضوع بود. بعدتر یعنی بتاریخ ۲۷ عقرب کمیسیون سیاسی ملل متحد مسودهٔ پیمان شوروی و امریکا را در مورد منع تعبیهٔ اسلحهٔ ذروی و سایر سلاح تباه کن بر سطح ابحار جهانی بتصویب رسانید.

در پایان دو سال و قهه بمباران و یتنام شمالی از طرف طیارات امریکا بار دیگر آغاز شد.

ویتنام شمالی نسبتاً تجدید بمباران طیارات امریکایی شدیداً احتجاج نمود. او تا نت سر منشی موسسهٔ ملل متحد این اقدام را یک حادثهٔ ناسامطوب خواند.

درین وقت سوال مهم دیگریکه توجه حلقهٔ های دیپلوما تیک و انظار عامه جها نرا بخود مطوف داشت حملهٔ عساکر پرتگالی و اجیران خا رجی بر کشورگینی درغرب افریقا بود. شورای امنیت موسسهٔ ملل متحد برای غور در بارهٔ شکایت گینی علیه حملات خارجی جلسهٔ اضطراری تشکیل داد و هیئتی را برای بررسی و تحقیق او ضاع گینی به آن کشور فرستاد هیئت تحقیقاتی در راپور خود دست داشتن عساکر پرتگالی را در واقعات گینی تأیید نمود.

در پاکستان برای نخستین بار در تاریخ ۲۳ سال گذشتهٔ زیاده از ۵۶۴۰۰۰۰ نفر برای انتخاب نمایندگان شان دراسامبله ملی رای می دادند. برای اشغال یکصد و نود چوکی اسامبله ملی مرکزی پاکستان یکصد و پنجاه نفر از شخصیت های آنکشور خود را کاندید نموده بودند. عدهٔ ازین اشخاص اعضای ۲۴ حزب سیاسی و بقیه آنها متعلق به گروه های

چنانچه بعدتر خواهیم دید این متارکه برای مدت زیادی دوام نتوانست و آتش جدید جنگ به تکرار بین هردو جانب مشتعل شد.

حادثهٔ ایگه نه تنها کشورهای عربی بلکه همه ملل صلح و ست را تکان داد مرگ جمال عبدالنا صر شخصیت بزرگ مبارز عربی بود که بعمر ۵۲ سالگی در اثر سکنهٔ قلبی در قاهره شب هفتم میزان وفات یافت.

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدر اعظم از طرف افغانستان در مراسم تشییع جنازهٔ رئیس جمهوریت متحد عرب اشتراک کرد. درین مراسم بر علاوه شخصیت های زیاد از سراسر جهان پنج میلیون نفر شرکت جسته بودند.

در پایان مراسم تدفین جمال ناصر در قاهره یک سلسله مذاکرات مهم در مورد اوضاع شرق میانه بین سران جمهوریت متحد عرب و کشورهای بزرگ جهان از جمله کاسیگین صدر اعظم اتحاد شوروی و انور السادات صورت گرفت. همچنان ریچارد سن وزیر صهیون ایالات متحده امریکا که وی نیز برای اشتراک در مراسم تشییع جنازهٔ جمال ناصر به قاهره آمده بود با سران جمهوریت متحد عرب دربارهٔ بحرانات این منطقه مذاکره نمود.

در جمله حوادث مهم و در عین حال غم انگیز جهان یکی طوفان بحری پاکستان شرقی بود که به اثر آن ده ها هزار نفر تلف و بی خانمان شدند. خطوط مواصلات مناطق آسیب دیدهٔ مقطوع و کمک توسط هلیکوپترها به مردمیکه بایکی از بزرگترین و تلخ ترین مصایب عالم بشریت مواجه شده بودند ارسال میشود. در پاکستان مصیبت ملی اعلام و کمک از سراسر جهان برای مصیبت دیده گان سرازی شد.

جنرال شارل دو گول رئیس جمهور سابق فرانسه چشم از جهان پوشید. در مراسم سوگواری وی کم از کم هشتاد رئیس دولت و حکومت کشورهای مختلف جهان اشتراک نموده بودند. روز بیستم

رویداد های مهم سیاسی

سیاسی منفرد و آزاد پاکستان بودند. هدف این انتخابات طوریکه جنرال یحیی خان رئیس جمهور پاکستان گفت اهداف دیموکراسی در پاکستان و انتقال قدرت از طرف رژیم نظامی موجوده به نمایندگان مردم پاکستان بود. انتخابات در بعضی از مناطق آسیب دیده نسبت وقوع طوفان بحری در پاکستان شرقی به آینده موکول شد.

در پایان مذاکرات طولانی کشور های صادر کننده نفت در شرق میانه و شرکت های بین المللی نفت موافقه حاصل شد که بهای نفت خام کشور های صادر کننده بیست و پنج درصد تزئید یابد. این توافق برای پنج سال اعتبار خواهد داشت.

در شرق میانه ابتکار انورالسادات توجه همه جهان را جلب کرد وی برای اولین بار خاطر نشان کرد که آنکشور شاید پیمان صلح را با اسرائیل امضا کند. و وعده داد اگر اسرائیل تا خطوط عقبی العریش عساکر خود را بیرون بگشاید تا شش ماه دیگر کانال سوئز را مفتوح خواهد ساخت.

در جنوب شرق آسیا از وقت نفوذ قوای ویتنام جنوبی در لاوس برای نخستین بار در اول ماه حوت عساکر ویتنام شمالی به مقاومت شدید علیه آنها دست زدند و عساکر ویتنام جنوبی مجبور شدند برای نجات آندسته از قوای شان که در محاصره عساکر ویتنام شمالی قرار گرفته بودند قوای تازه دم بفرستند.

در عین حال جمهوریت مردم چین اعلام داشت که در قبال توسعه جنگ در هندو چین بی علاقه مانده نمیتواند.

اتحاد شوروی نیز با نشر اعلامیه عملیات قوای هوایی ویتنام جنوبی را در لاوس که به کمک قوای هوایی امریکاصورت میگردد شدیداً نگوهدش کرد.

امضای پیمان مربوط به عادی سازی مناسبات بین جمهوریت اتحادی آلمان و پولیند که توسط ویلی برانت و سیرانکو ویچ صدراعظم آلمان و پولیند صورت گرفت از واقعات مهم سال ۱۳۴۹ بود. با امضای معاهده کشیدگی های که از زمان جنگ عمومی دوم باینطرف در مناسبات دو کشور موجود بود خاتمه یافت.

کنفرانس وزرای خارجه کشور های اسلامی در کراچی انعقاد یافت در اعلامیه ای که در پایان این کنفرانس انتشار یافت عساکر اسرائیلی از سر زمین های عربی که در جنگ شش روزه ۱۹۶۷ تصرف شده بود تقاضا گردید.

از کنفرانس های مهم دیگر یکی هم کنفرانس سران کشور های عضو کامنولت بود که در سنگاپور دایر شد موضوع مهمی که درین کنفرانس مطرح بحث قرار گرفت تصمیم انگلستان در باره فروش سلاح به افریقای جنوبی بود. کنفرانس پس از مباحثات زیاد درین زمینه بالاخره به این نتیجه رسید که یک کمیته هشت عضوی را برای مطالعه موضوع تاسیس نمایند. هنوز جلسه اول این کمیته دایر نشده بود که انگلستان تصمیم خود را برای ارسال چند هیلکوپتر نوع وپ به افریقای جنوبی اعلام داشت و سبب شد که بعضی از کشور های عضو این کمیته

اختراعات، اکتشافات و اخبار علمی

لباس جدید برای انسان :

دانشمندان بلغاریا بی لباس را طرح و اختراع کرده اند که بدن را از آسیب حرارت نگه میدارد .

لباس جدید برای انسان میسازد تا در اطاقی که حرارت آن به (سیصد) درجه سانتیگراد میرسد داخل شده و برای دو ساعت آنجا کار کنند .

این لباس یک مخزن اکسیژن هم دارد و به مراتب از لباس های کنونی کارگران جا های گرم سبکتر است .

جلو گیری از نموی سرطان :

شیر میتواند از نموی سرطان در وجود انسان جلوگیری کند . دکتر یوهیرایاما یکی از محققین برجسته جاپان در موضوع سرطان عقیده دارد که ممکن است کسانی که شیر می نوشند ۳۸ فیصد چانس کمتر به مصاب شدن مرض سرطان معده دارند .

این نتیجه را دکتر مو صوف از روی تحقیقات با لای ۲۷۰۰۰۰ نفر ابراز داشته است .

او میگوید بهترین وسیله برای جلوگیری از پیدایش سرطان معده این است که روزانه حداقل دو گیلان شیر نوشیده شود .

دماغه سرطان بوسیله ویتامین (ا) طی دوسال اخیر موفقیتها ی در خشامی در معالجه غده های سرطانی نصیب دوکتوران طب کلینیک (یانگر شن) در بن گردیده است . استادان بیولوژی بو هنتون میونخ خیبر میسو طی در این باره به دو مین مجمع بین المللی سرطان در هوستون (امریکا) تقدیم داشته اند از سال ۱۹۶۸ در کلینیک یانگر شن ترکیب جدیدی از ویتامین (ا) مورد آزمایش قرار گرفت که مخصوص صا

کشف نطفه ای مصنوعی :

در پوهنتون و سکانسن بیولوژیستها و فیزیولوژیستها یک نوع نطفه ای مصنوعی را از یونیک ساخته اند .

رئیس این دسته محققین گوینگ خوراما است . این کشف اقدام مهمی است که منتج به کنترل ساختمان بیولوژیکی موجودات زنده خواهد شد .

تحقیقات درباره نور قطبی نیمه شب :

شب در مناطق شمالی کره زمین مخصوصا در نازوی از عجایب طبیعت به شمار می آید هنوز اسرار نهفته در بر دارد . به منظور تحقیقات در این باره درین اواخر دانشمندان آلمانی یک راکت اکتشافی در حیطه نور قطبی فرستاد که تا ۴۰۲ کیلومتر با لافیت آزمایش مذکور مقدمات اجرا ی دامنه دارترین پروگرام اکتشافی در ارتفاعات جوی به شمار می آید .

طریق یافتن مجرمین :

چندیست که پولیس ایالت اشلسویک هو لشتین (جمهوریت اتحادی آلمان) برای یافتن مجرمین از یک مرکز مغز الکترونیکی جدید استفاده می کند . دستگاه مذکور به مراتب سریعتر از وسایل مشابهی است که اداره معروف اف . بی . ای امریکا در اختیار دارد .

خصوصیات ۶۵۰۰۰ مجرم داخلی و خارجی در مرکز مذکور در شهر کیل طی مدت دوسال ضبط شده است . مرکز مذکور به وسیله یک سیستم بهم پیوسته تلویزیونی در شهر های کیل ، فلنسبورگ ، لوک و ایتز هو میتواند طی فقط چند ثانیه هویت یک نفر متهم را تعیین نماید . هدف تأمین چنین مرکز الکترونیکی محدود ساختن ارتکاب جنایت به طور مؤثر می باشد .

اختراعات و انکشافات

در معالجه سرطان موثر واقع گردیده است. موفقیت‌های دوکتوران آلمانی بیشتر در موارد سرطان پوست برخی از سرطان‌های پستان (سرطان شش و سرطان جهازهاضمه و در اکثر غده سرطانی رحمی بدست آمده است.

پس از خوردن مرتب سیلان‌ها توانایی عکس‌العمل و تقاضای مریضان به طور محسوس‌تری افزایش یافت نیروی اراده شان بیشتر شد و وضع عمومی آنان بهر ترتیب بهتر از سابق گردید.

میمون‌های (انسان‌نما) دو خدمت علوم :

احداث اولین مرکز تحقیقاتی (انسان‌نماها) در شهر پوتونوی گوتینگ آلمان آغاز گردیده است.

مردیگه برای ده سال جسد زشت و اسالم نگه‌داشته است :

میرمن مکس یاماتو خانم ارجنتایینی یک دانشمند جاپانی چندین سال قبل پدرود حیات گفته بود اما با تکتیک سری که این دانشمند خودش آنرا کشف نموده، توانسته است جسد ویرا بشکل کاملاً درست در منزلش حفظ کند.

میمون‌های انسان‌نما مانند شامپانزه و اورانگ اوتان و گوریل از برگزیده‌ترین انواع حیوانیه بشمار می‌آیند. اینان نه فقط در رفتار و هوش به انسان شباهت دارند بلکه همچنین در زمینه‌های جسمی و بیوشیمیکی از مظاهر رویدادهای تکاملی انسان هستند و بیشتر باین جهت است که حیوانات مذکور برای تحقیقات علمی و آزمایش‌های طبی مناسب تشخیص داده شده‌اند.

این دانشمند که در سال ۱۹۱۹ وارد ارجنتاین شده یک فزیک‌دان و عالم‌نباتات است. وی برای ده سال جسد خانمش را بدون آنکه کسی بفهمد در بستر خوابش حفظ نموده بود.

تابلیت جدید ضد تاجری پیری :

هنوز اکتیری برای جلوگیری از پیر شدن انسانها کشف نشده است ولی در زمینه مبارزه با برخی از مظاهر پیری گام‌های موثری طی سال‌های اخیر برداشته شده است. تازه‌ترین آنها کشف ادویه ایست که نه فقط از پیشرفت اسکروز مغزی جلوگیری می‌نماید بلکه آنچرا هم که بوقوع پیوسته علاج میکند. اسکروز یکنوع تاجری است که در اثر تنگ‌شدن رگها بوقوع می‌پیوندد و تضیق جریانی خون را در عضو مربوطه موجب می‌گردد. هرگونه اختلال شدید در جریانی خون عکس‌العمل مغز را بدنبال دارد که مهم‌ترین آنها تقلیل فعالیت فکری از بین رفتن علاقه و حتی لجاجت و سرسختی بی‌مورد می‌باشد.

پنبه که نمیسوزد :

یکی از متخصصین معدن نشنا سی انجاند شوروی بنام اندر یانوف اخیراً به کمک یک موشخرما بکشف یک معدن طبیعی ۱۸ اسبستس (پنبه نسوز) در نواحی قزاقستان نایل گردیده است. اندر یانوف در حین تفحصات متوجه یک دهانه لانه‌موش‌خرمای گردیده. در دهانه لانه‌موش‌خورما الیاف مواد طبیعی اسپستس بملاحظه پیوسته متخصص مذکور که الیاف موزون را قریباً موجود دیت معدن میدانست فوری به تفحصات دقیقتر پرداخته و بالنتیجه بکشف معدن بزرگ پنبه نسوز موفق گردید. گویا موش‌خرمایا از زیر زمین رشته‌های اسپستس را به سطح زمین آورده و در دهانه لانه‌شان جالی بسته بودند.

پروفیسور بکرو دکتر هو هنبام آلمانی در یک سمپوزیم بین‌المللی اعلام داشتند که اکنون میتوان با ادویه بنام (سیکلانه

بکند واز و سايط الکترو نيکي دا خل خانه بدرستی مواظبت بنمايد .

بايسکل برقي :

يکي از کمپني های بايسکل سازی نيويارک اخيراً برای آن عده بايسکل سوارانيکه از پايډل زدن به ستوه آمده اند يکتوع بايسکل برقي را ايجاد کرده اند .

بايسکل برقي توسط يك بطري مستندرد دوازه ولت که در بايسکل جاگزين می گردد کار میکند ماشينهای کوچک برقي که در حوصه عرايه پيشروي واقع است به و سيله اين بطري نيرو ميگيرد و کار می نمايد اين بايسکل بايك چارچ بطري می تواند مسافه صد ميل را به سرعت بيست ميل في ساعت طی کند بطري بايسکل قابل دوباره چارچ کردن می باشد . هنگامیکه پلک بطري مزبور را درساکتهای عادی برق داخل منازل نصب بکند بطري آن از طرف شب چارچ می شود و برای فردا آماده می گردد .

تيلفونیکه دوازه وا باز میکند :

متخصص کمپني جنرال تيلفون واتحاديه صنعت الکترونیک مقیم نيويارک با ايجاد يکتوع سيستم تيلفون امنيتی موفق گرديده اند که بالخاصه برای مردم تنها نشين و آپارتمان والا از نگاه سهولت کار و امنيت خيلی مفيد می باشد .

اين سيستم تيلفون جديد که بنام (انترفون) موسوم شده است از داخل منزل با قفل دروازه ارتباط تخنيکی می داشته باشد صورت فعاليت و استفاده انترفون از اين قرار است :

شخصی می آيد پشت در می بيند که دروازه قفل است ناچار د که ز نگ را فشار ميدهد تا کسی بيايد صاحب منزل از اين واقعيت با ثر به صد آمدن ز نگ مخصوص تيلفون آگاه می شود گوشي را برداشته بصحبت آغاز می کند. هرگاه شخصی طرف مقابل آشنا بود و صاحب منزل می خواست او را به داخل دعوت بکند صرف نمره شش تيلفون را دايل کرده منتظر پذيراني باقي میماند. گویا با چرخ دادن نمره شش قفل دروازه داخل منزل باز میشود .

اگر صاحب منزل نخواهد کسی را پذيرد البته همانجا معذرت خويشرا تقديم داشته محتاج آمدن به دروازه نيست .

کشف و يروس مرض فلج پايان تنه :

يك نفر مساون پروفيسور طب چاپاني موسوم به دوكتور يوكشيچ بعد از انجام يك سلسله آزمایشهای لابراتواری در پوهنتون كيوتو اخيراً ادعا کرده است که به کشف عامل مرض (سمون) نایل گرديده است سمون يك نام مخفف حروفی است برای افاده مرض فلج قسمت نيمه پائين بدن انسان قبل از استيلای مرض مزبور شخص مريض در ابتداء به تکليف دردمنده و اسهال مبتلایده میشود. مرض سمون نخست در سال (۱۹۵۹) شناخته شده و طوریکه ديده میشود به تعداد هزاران نفر باين مرض لاعلاج مصاب میباشند دوكتور يوكشيچ معتقد است که بعد از تشخيص ويروس و مکروب مرض اسرار آميز (سمون) چاره و علاج آن نیز سراغ خواهد شد .

پروتين مصنوعی :

هيئت زيست شناسان انستيتوت ماکس-پلانک طی عمليات تحقيقاتی در آبهای درياچه يلوس جمهوريت اتحادی آلمان با کتريهایسی یافته اند که اجسام وجود ايشان محتوی گاز زمينی است متخصصين در سراسر جهان اهميت زيادی برای اين کشف قایل هستند که تأثير بسزائی در توليد پروتین مصنوعی خواهد داشت. توليد پروتین مصنوعی میتواند کمک قاطعی در حل مسئله گرسنگی در جهان گردد چند ين موسسه معروف بين المللی هم اکنون علاقه شان را به امکان استفاده از کشف مذکور اعلام داشته اند .

آدمک الکترونيکی :

بناغلی تورموزوف انجنير از شهر مسالنسک اخيراً يك آدمک فکری و کاری (ماشينی) ساخته است که از نگاه پيشرفت های محيرالمقول تخنيکی درخور دلچسپی میباشد. در مخزن مغز و کنترل دستگاه آدمک مزبور به تعداد چهارده پروگرام کار فکری و حسابی تعبيه گردانیده شده است. توسط هر پروگرام الکترونيکی مزبور یکی دو کار بخصوص طور اتوماتیک اجرا شده میتواند .

بطور مثال آدمک الکترونيکی میتواند که از باب خويش را بساعت معين از خواب بيدار بسازد خلاصه اخبار را که از بابش شب نشنیده است از طرف صبح بازگو بنمايند، با تيلفون جواب داده و پيغام طرف مقابل را ياد داشت

ماشین حساب :

استفاده از ماشین شمارگر (کامپیوتر) بسیاری از کارهای مردم را تسهیل بخشیده است. بوسیله این ماشینهای الکترونیکی مردم میتوانند بسیاری از مشکلات را بدون اینکه احتیاجی به تماس نزدیک باهم داشته باشند حل و فصل کنند. مثلاً اعضای گادرتعلیمی انستیتوی تکنولوژی ماساچوستس مسایل علمی را از طریق شبکههای ارتباطی که در نقاط مختلف منطقه بوستون مستقر گردیده بامحصلین حل و فصل میکنند. بدین طریق که استاد یا معلم بوسیله تیلی تایپ واقع در خانه خود و شاگرد بوسیله شبکه ارتباطی بایکدیگر تماس گرفته و بگفتگو و بحث میپردازند.

یکی از کارخانجات جمهوری فدرال آلمان موفق به ساختن یک دکشنری لغت جامع الکترونیکی شده است که میتواند لغات چندین زبان را ضبط و بروی کارتهای مقناطیسی ذخیره نماید. هر یک از کارتهای مقناطیسی ۲۴۷۰۰۰ حروف ضبط مینماید. تعداد مذکور موازی باشصت تا نود صفحه یک دکشنری لغت جیبی میباشد از آنجا مغز الکترونیکی مذکور دارای چندین هزار کارت مقناطیسی است و آنها را به مجرد صدور امر قرائت میکند در حقیقت محتویات یک (دکشنری لغت الکترونیکی) شامل محتویات چند دایرهالمعارف مختلف میگردد. قرائت این (کتاب ماشینی) بسیار ساده است. پرسش را میتوان بوسیله ماشین تحریر الکترونیکی و یا تلکس به کامپیوتر (مغز الکترونیکی) داد و پاسخ را از همان طریق دریافت کرد. در مورد اصطلاحات مشکل فنی دکشنری الکترونیکی همچنین توضیحات و یا امثله مکمل به جواب اضافه میکنند.

در اغلب امور منجمله در شرکت های هوانوردی و راه های آهن نیز از سیستم شمارگر برای صرفه جویی در وقت و پول استفاده میشود مانند ذخیره تکتک طیاره باتعیین ساعات، ورود و خروج طیاره ها که در ظرف چند ثانیه بوسیله ماشین مذکور صورت میگیرد.

شیشه از مواد آتش فشان :

کیمیایران اتحاد شوروی موفق گردیده اند تا از مواد آتش فشانیکه (۴۰۰) میلیون سال قبل از زمین خارج شده شیشه بسازند که نسبت به شیشه های معمولی امتیاز و مقاومت زیادی داشته باشد. دانشمندان مذکور این مواد را از وادی نهر ارتیش دریافت نموده است. این شیشه از شیشه های معمولی از جهتی فرق و امتیاز دارد که حرارت (۷۰۰) درجه سانتیگراد را تحمل کرده میتواند.

پوهنتون ها و کتابخانه ها برای تنظیم و چاپ دکشنری لغت بیک یا چند زبان استفاده می کنند.

بینائی توسط قرنیه :

برای بازیافتن قوه بینائی یکنوع قرنیه مصنوعی چشم در آمریکا اختراع شده است. تاکنون چهل نفر نابینا که قوه بینائی خود را در اثر امراض یا ضربه و جراحت از دست داده اند با استفاده از این قرنیه مصنوعی قوه بینائی خود را بازیافته اند و میتوانند بخوبی بینند. تهیه قرنیه مصنوعی وطرز استفاده از آن نتیجه ده سال کوشش و تحقیق بوسیله دکتر هرماندو کاردونا جراح چشم و استاد انستیتوی چشم کلمبیا میباشد.

آله سمک :

یکی از موسسات عالی مسکوآله را اختراع کرده که به اطفال که در مورد درست فراگرفتن و درست حرف زدن کمک میکند. این آله بسپولت کار میکند به این معنی وقتی معلم یک جمله را ادا کند یک شعاع الکترون منحنی آنرا بروی پرده ترسیم میکند معلم جمله را ادا میکند و آنرا با تلفظ وی مقایسه مینماید.

دکتر کاردونا با کمک همسرش که یک تکنیشن آزمایشگاه است موفق به ساختن یک شیشه پلاستیکی بشکل دگمه گردید که در چشم گذارده میشود و کار قرنیه طبیعی را بخوبی انجام میدهد.

این آله برای فراگرفتن السنه خارجی نیز بکار میرود.

قرنیه پلاستیکی که ساختن آن به اندازه عرضه آن در بازار تجارت هنوز مقدور نیست احتیاج به ساعتها کار دقیق برای تهیه آن دارد ولی عمل جراحی برای بکار بردن آن در چشم فقط ۱۵ دقیقه بطول میانجامد.

دکشنری لغت الکترونیکی :

اخبار علمی

اپولوی سیزدهم :

اپولوی سیزدهم با سه تن از سرنشینان خویش جیمز لاولیل، جان سو یگرت و فرید هیسی ساعت ۴:۱۰ دقیقه شب ۲۲ حمل ۱۳۴۹ مطابق ۱۱ - ۱ پرل ۱۹۷۰ (بوقت افغانستان) از کیپ کنیدی بسوی ماه پرتاب شد و در ساعت ۱۲ و ۱۸ دقیقه به وقت افغانستان از مدار زمین خارج گردید.

سفینه اپولوی سیزدهم مدت ۱۰۵ دقیقه در مدار زمین قرار داشت و پس از یکتیم مرتبه گردش در حول زمین مدار زمین را ترک گفت و خارج از مدار زمین پسرعت فی ساعت ۱۸۱۰۰ کیلو متر بسوی قمر رهسپار گردید.

تا آخرین دقیق پرواز زمین مسافت التوای سفر اپولوی ۱۳ به علت مصاب شدن ما تینگلی یکی از سرنشینان سفینه به مرض سرخکان بلند بود و لی انتخاب جان سو یگرت فضا نورد احتیاطی به جای ما تینگلی این زمزمه را بکلی خاموش نمود.

مصاب شدن ما تینگلی به مرض سرخکان این خطر را بوجود آورد که مقامات مربوط ناسا (موسسه ملی فضا نوردی آمریکا) تصمیم به التوای پرتاب سفینه را تا ۱۹ ویا ۲۰ ماه فور بگیرند اما بدنبال آزمایشیکه در کیپ کنیدی از سو یگرت فضا نورد احتیاطی بعمل آمد معلوم شد که قادر است در ثانیه مورد نظر را که حالت کشنده و خطرناک نامیده میشود تحمل کند.

کاپیتان لاولیل و فرید هیسی فضا نورد غیر نظامی سعی نمود تا کپسول مهندسین را در آن قسمت ماه فرود آورد که دارای پستی و بلندی بسیار باشد.

در پروگرام فضا نوردان چنین پیشگوئی شده بود که آنان دوبار از سفینه خویش خارج شوند و هر مرتبه در حدود پنجم ساعت با انجام عملیاتی در خارج از سفینه بردارند و در ضمن این عملیات آنها باید یک ماشین گردآوری مملومات را که با

نیروی اتمی کار میکند در سطح ماه نصب نمایند و گودالی به عمق نزدیک به دو متری در سطح ماه حفر کنند و برای شناسایی ساختمان سطح ماه در حدود سه کیلو متر در سطح ماه راه بر و نند. ضمناً در خود سفینه نیز از آنجا که این تصور پیش آمده که در مخازن دو جدار هیلیموم اشکالاتی ظهور کرده است که علت آن نپساط سریع هیلیموم در اثر حرارت بوده است.

وقتیکه در سفینه اپولوی سیزدهم مشکلاتی ایجاد شد فرود آمدن دو کیهان نوردان سفینه به سطح کره ماه منع قرار داده شد و اقدامات اضطراری اتخاذ شد تا کیهان نوردان را بزمن رجعت دهند.

کیهان نوردان انجن سفینه ما هنوز در روشن کردند منظور آن این بود تا سفینه را در عقب کره ماه برده و در مسیر رجعت بصوب زمین قرار دهند.

کیهان نوردان مجبور بودند چرخش بدور کره ماه بزمنند تا اینکه بتوانند راه زمین را در پیش گیرند.

قبل از داخل شدن سفینه در اتموسفر زمین هر سه کیهان نورد مجبور بودند نادر سفینه قوماندان داخل شوند زیرا سفینه ما هنوز قشری نداشت که در برابر درجه حرارت زیاد مقاومت کند.

جیمز لاولیل قوماندان سفینه موفقتاً نه انجن سفینه ما هنوز را بکار انداخت و این چنین معنی میداد که اگر بکار انداختن ماشین دیگر ممکن نباشد سفینه بر زمین شنبه به زمین فرود آورده خواهد شد. یومیبود رئیس جمهور فرانسه بقوای بحری آنکشور هدایت داد در صورتیکه اپولوی سیزدهم به بحر اتلانتیک فرود آید به کمک آن بشتابد.

همچنان انگلستان و بعضی از کشورهای دیگر به یک سلسله اقدامات احتیاطی در نقاط مختلف بحر لاکاهل و بحر اتلس دست زدند تا در صورت فرود آمدن اپولوی سیزدهم دریکی از این مناطق برای نجات کیهان نوردان اقدامات فوری انجام داده بتوانند. سه کیهان نورد امریکائی شب ۲۸ حمل

اخبار علمی

۱۳۴۹ مطابق ۱۸ جون ۱۹۷۰ پس از يك مسافرت نيمه تمام و پير از مخاطره بز مين مراجعت نموده و اندكي پس از آنكه در منا طق جنو بی بحر آلکا هل فرود آمدند ذریعۀ هلیکو پتر های که ما مور نجات شان بودند به عرضۀ يك کشتی طیاره بر دار امریکایی منتقل شدند . بعدا کیهان نوردان مذکور به هیوستن مرکز تحقیقات فضائی ایالات متحده امریکا منتقل شدند . مراجعت موفقیت آمیز سه کیهان نورد امریکائی از طرف محافل و شخصیت های سیاسی جهان با خوشی زیادی استقبال گردیدند: ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا ضمن ابراز خوشی نسبت به این حادثه در هیوستن با کیهان نوردان امریکائی ملاقات نمود . همچنان رئیس جمهور ایالات متحده امریکا به کیهان نوردان امریکائی مدالهای افتخار را اعطاء کردند .

قمر ۱۷۳ کیلو گرامی استعمال شده اکنون جمهو ریت مردم چین میتواند راکت بالستیکی داشته باشد که بهر نقطه زمین رسید میتواند .

رصدخانه مذکور گفت پر تاب اسپن قمر مصنوعی يك ظفر تخنیکي و سیاسی است .

آمریكا ر صدخانه بوخوم اضافه کرد که سنگال های قمر مصنوعی جمهو ریت مردم چین بو ضاحت اخذ شده میتواند و نشان میدهد که فرستنده قوی دران تمبیه شده است .

درواشنگتن دا کتر تو ماس بین آمر اداره فضا نوردی ملی امریکا پر تاب اولین قمر مصنوعی جمهو ریت مردم چین راتبارز اراده و تصمیم دران تیک ز عمای چین خوانند که ساینس و تکنولوژی را در دست زحانات ملی شان شامل ساختند .

پر تاب سیزدهم اتحاد شوروی :

بتاریخ ۱۲ جوزا ۱۳۴۹ مطابق ۲ جون ۱۹۷۰ اتحاد شوروی دو نفر را توسط يك سفینه فضائی به منظور انجام تحقیقات علمی به فضا پر تاب نمود . این سفینه فضائی سیزدهم نام داشته و رهبری آن با اندریان نیکولایف شوهر ترشکوا اولین زن کیهان نورد اتحاد شوروی میباشد .

سفینه مذکور غرض اعمار يك استیشن فضائی به فضا پر تاب گردید . همچنان دو فضا نورد مذکور ریکارد طول پرواز فضائی را که در سال ۱۹۶۵ از طرف فضا نوردان امریکائی قایم شده بود شکسته و ریکارد جدیدی قایم نمودند . ضمناً مقامات مربوطه اتحاد شوروی گفتند : که در طول مدت سفر وضع صحی فضا نوردان کاملاً خوب بوده و هم آلات خود سفینه سیزدهم نیز بخوبی کار می نمود .

اندریان نیکولایف وویتالی سیواستیانوف بعد از سیزده روز و هجده ساعت مسافرت

پر تاب اولین قمر مصنوعی چین :

جمهو ریت مردم چین اولین قمر مصنوعی خود را به تاریخ ۲۴ - اپریل ۱۹۷۰ مطابق ۴ ثور ۱۳۴۹ موفقتاً پر تاب نمود . این قمر مصنوعی در ۴۱۱ دقیقه يك مرتبه گردش خود را بدور زمین تکمیل می نمود فاصله اعظمی این قمر مصنوعی از زمین ۲۳۸۴ کیلومتر و اصغری آن ۴۳۹ کیلومتر و زاویه انحراف آن ۵ و ۶۵ درجه است و دارای ۱۷۲ کیلو گرام وزن میباشد که بيك فریكو نسی ۲۰۰۰۹ میگا سیکل علایم خود را پخش میکند .

کشور های مختلف جهان عکس العمل های مختلفی در مورد پر تاب این قمر مصنوعی جمهو ریت مردم چین ابراز داشته اند .

در پاریس آمریکائی های فرانسه در امور فضائی پر تاب قمر مصنوعی جمهو ریت مردم چین را يك پیروزی ملی خوانده است .

رصدخانه بوخوم در جمهو ریت اتحادی المان گفت با رکتیکه برای پر تاب این

عصر روز ۲۹ جوزا ۱۳۴۹ مطابق ۱۹ جون ۱۹۷۰ در هفتاد و پنج کیلو متری غرب منطقه (کرا گندا) واقع شرق قزاقستان اتحاد شوروی بز مین نشست .

باید گفت که انجام موفقانه ماموریت و نای شانزده چه مشکلی را حل نموده و چه تجارب گرانبایه را برای کیهان پیمانسی افزون نموده است .

وینوس هفتم :

آنچه بیشتر مورد توجه قرار می گیرد عبارت از آوردن صخره های کره ماه توسط لونا۱۶- است که بشر را قادر میسازد بداند که آیا اصل کره ماه و اصل کره زمین یکیست یا خیر ! و کره ماه در چه عصری تشکیل گردیده و غیره .

اتحاد شوروی بتاريخ ۲۶ - اسد ۴۹ يك سفینه فاقه انسان را موسوم به وینوس هفتم بصوب ستاره زهره پرتاب کرد . این سفینه را يك استیشن ا تو ما تیک بین سیارات و نمونه تکامل یافته ترسفاين قبلی از همین سلسله خوانند .

لیندا باپروزی ما موریت لونا۱ شانه زده راه آوردن نمونه های سنگ و خاک را از سایر کراتی که نمی تواند ا تسانراپذیرند و شرایط سفر به آنها نهایت مشکل و حتی ناممکن میباشند باز نموده است و اکنون آنطوریکه دانشمندان شوروی میگویند با سفر لونا۱ شانه زده فرستادن ا قماراتوماتیک به سایر سیارات منظومه شمسی وازان مهمتر بر گردانیدن مجدد آنها در آینده ممکن گردیده است .

این سفینه در حالیکه همالات منصوبه آن بصورت نورمال کار میکرد چهل و دو هزار کیلومتر از کره زمین فاصله گرفت . آخرین سفاین اتحاد شوروی به سلسله وینوس عبارت بود از زهره شنو و زهره پنج که در جنوری ۱۹۶۹ پرتاب شده بودند و در اواسط ماه می به ملامت در سطح قرمزی ستاره زهره فرود آمدند این سفاین هر يك پنجاه کیلو گرام وزن داشتند .

سفینه لونا خود اول :

سفینه لونا خود اول روز سه شنبه ۲۶ عقرب ۱۳۴۹ مطابق ۱۷ نوامبر ۱۹۷۰ توسط سفینه ما هنورد لونا۱ هفدهم اتحاد شوروی بسوی کره ماه فرستاده شد . لونا خود اول برای ادامه فعالیت های به اشعه آفتاب ضرورت مبرم داشت زیرا همین اشعه آفتاب با تری های آنها چارچ نموده و با استفاده از آن لونا خود توانست عملیات عملی خود را در سطح کره ماه ادامه بدهد .

سفینه جدید در مدار استقرار موقتی در اطراف زهره قرار گرفته و بعدا انجن مرحله نهایی آن طی دو صد و چهل و چار ثانیه يك دقیقه قبل از ساعت ده قبل از ظهر بوقت مسکو فیر گردید و در اتر آن سفینه در مسیر نزدیک به مسیرفعلی قرار گرفت .

هدف این سفینه را تحقیقات راجع به ستاره زهره که قبلا توسط دستگاه های ا تو ما تیک قبلی پیشبرد شده و انمود کرد .

لونا۱ شانزدهم :

لونا خود مذکور که توسط سفینه ماهنورد لونا۱ هفدهم در سطح کره ماه پیاده ساخته شده يك سلسله اطلاعات و عکسها را نیز به زمین مخابره نموده است و سایر تعبیه شده درین سفینه علاوه بر کمره تلویزیون و سایر آلات علمی شامل يك انعکاس دهنده ساخت فرانسه نیز میباشد . که اشعه لیزر را به رصدخانه های اتحاد شوروی و فرانسه جهت پیمایش مدارات رادیوئی منعکس میسازد .

بتاریخ ۲۹ سنبله ۱۳۴۹ مطابق ۲۰ سپتمبر ۱۹۷۰ لونا۱۶- اتحاد شوروی بدون سر نشین به فضا پرتاب گردید . و سفینه مذکور برعکس سایر سفینه ها ماموریت خود را فقط با مانور فرو نشستن سالم خاتمه نداده بدون هر گونه تماس مستقیم انسان به حکم تکنولوژی الکترونیک خودش موفقانه از سطح ماه برخاست .

۱. اخبار علمی

آن در آمده و از جانب دیگرش دو باره
صعود کرد که در خلال این غوطه را چوری
مفصلی به زمین مخاپره گردید
حین حرکت لوتو خود در چندین نقطه
برای رجوع آوری معلومات و مطابقت
خصو صیات میخازینکی خاک ماه تو قف های
کرده و قبل از آنکه شب قمری به سلسله
فعالیت های لوتو خود وقفه رود کنند
اطلاعات مخاپره شده آن به زمین از طریق
امواج رادیویی و تلو یزیون صورت گرفته
و منافع خوبی ذرا برای افزایش انوار خسته
های عملی دانشمندان تهیه کرده از آن
جمله مهم ترین معلومات درباره منشأ ای
اشعه مجهول بود که آنرا اشعاع (ا.کسی) یا
یاکس زین متی چنانند و تلاکون بشر موفقی
تکریدیه بود بدینجه که این اشعاع از کجا
به زمین میرسد

این اشعه توسط وادویو گزارنها بنا بر
خاصیت عبور و نفوذ خود در جله و پوست
در طبابت اهمیت بسزا دارد و بنا بر
کوتاهی طول موج و سرعت خود در
بسیاری جهات برای پیشبرد تحقیقات
متالوژیکی موه استفاده قرار میگیرد

با پرتاب لوتو خود اوله یک سلسله
کشفیات در فضل رخ داده که تا اکنون همه
آنها نزد انسانها مجهول بود بطور مثال
با ید متشکر شده که دانشمندان و منجمین
عقیده داشتند که اشعه ا.کسی از آفتاب
متصاعد میگردد و لوتو با اکتشاف علم
استرو نومی و پیشرفت بشر در سه حله
مطالعات کیهانی و سا ختمان در صد خانه ها
و لابراتوار های دقیق او پتیک با لآخه
معلوم گردید که اشعه ا.کسی از نوع
تشمعات گاز میگی است که از فوا عمل
بسیار دور دست بزمین میرسد
و یا تحفه یک ستاره دور در حلیت خارج
از منظومه شمسی با شد و یا اینکه نتیجه
در هم آمیختن گازات باشد

این دو نظریه علمی از سالیها دور
بدوش هم وجود داشت اما مطالعات که
لوتو خود اول انجام داد نظر را علمی
را تا نید نموده و ثابت کرده که چشمو

عمله این عراده که از فاصله ۳۸۴۰۰۰
کیلومتر از زمین آتوا اداره میکند
یک قومندان یک را کند و یک انجینر و
یک اپریتر رادیو میباشد
کمره تلویزیون که در قسمت جلوی
عراده مذکور نصب گردیده کار چشم را
برای آنها میدهد
در جریان حرکات لوتو خود دستگا
اتوماتیک آن بیک سلسله ما نور پرداخت
تا بتواند در موقع ضرورت هر گاه مانع
در سر راه آن قرار گیرد بهتر کنتر و ل
نماید

همچنان لوتو خود در خلال مدت اقامت
خویش مقداری از خاک کره ماه را پیمایش
نموده و یک سلسله تجارب دیگر علمی
را نیز بپایان رسانیده است

لوتو خود از فوا صل خیلی بعد اطلاعات
گوناکونی تبلی متریک به زمین مخاپره
نموده است مرکز از تباط اظهار داشت
کلیه آلات آن بطور عادی مشغول فعالیت بوده
مخصوصا درجه حرارت داخلی آن به
مثبت ۱۵ درجه سانتیگراد بود در حالیکه
بلند ترین درجه حرارت خارجی آن به مثبت
۱۰۸ درجه سانتیگراد میرسد فشار آن
معادل ۷۵۰ ملی متر ستون سیماپ تخمین
میگردد

همچنان تجزیه و اقامت اخیر مر بو ط
به سفینه های فضائی و نتایج که از فعالیت
های آنها توسط لوتو خود اول بدست
آمده نشان میدهد که پروگرام تحقیقاتی
کره ماه را میتوان بدو مرحله تقسیم نمود
۱ - کسب اطلاعات مقدماتی و سزوی
ابتدائی توسط دستگا های اتوماتیک
۲ - تحقیق همه جانبه و سیستماتیک
ذریقه راه کتهای اتوماتیک و رهبری شده
جهت تطبیق اطلاعات موجود که در علوم
و اقتصاد ملی نصیب بشر گردیده است

جالب آنست که طی این حرکت لوتو خود
در سر راه خود بایک حفره بزرگ سطح ماه
مواجه شد که ۱۶ متر قطر و ۲۹ متر عمق
داشت لوتو مانند یک قانفوزک در بین

د افغانستان کالنی

سلسله کشفیات علمی هنوز در سطح
ماه و در محیط اطراف آن ادامه دارد و با
استفاده از انرژی آفتاب غرض چارج
نمودن بطری ها معلومات علمی تهیه نموده
و به زمین مخابره خواهد نمود و بیشتر از
روی مکتوبات کاینات پرده برداشته
خواهد شد.

سفینه لونی هفدهم :

سفینه بدون سر نشین لونی ۱۷-اتحاد
شوروی بتاريخ ۲۷ عقرب ۴۹ مطابق ۱۸
نوامبر ۱۹۷۰ بالای کره ماه فرود نشست .
لونی ۱۷ پس از پنج روز
سفر از زمین بمسار مهتاب قرار گرفت .
لونی ۱۷ و طساق خود را در اثر
هدا یا تیکه از زمین دریافت می نمود به
خوبی انجام داد .

وسيله نقلیه که در ریمه سفینه ماه نورد
لونی هفدهم به سطح کره ماه پیاده
ساخته شده و وسیله مذکور بیک سلسله
تحقیقات علمی در سطح کره ماه آغاز کرد
و هم باید متذکر شد که لونی ۱۷
و هم وسیله نقلیه آن برای همیشه در
سطح کره ماه باقی مانده است. ناگفته که لونی ۱۷
توانست بر خلاف سایر سفینه ها فضای
ماه و اطراف نزدیک بساط را طرف
تفحص قرار بدهد .

پرواز یو لوی چهاردهم :

سفینه ماه نورد یو لوی چهاردهم
باسه کیهان نورد امریکائی الین شیبورد ،
ادگار میچل و ستیوارد روزا بتاريخ ۱۱ دلو
۱۳۴۹ مطابق ۳۰ جنوری ۱۹۷۰ در دست بساعت
یک و سی و سه دقیقه بعد از نیمه شب
بوقت الفانستان از کیپ کنیدی به فضا
پرتاب گردید .

پرتاب یو لوی چهاردهم نظر به خرابی
او ضاع جوی در کیپ کنیدی چهل دقیقه
به تاخیر انداخته شد و بعد از گرفتن
یکتیم دور بیضوی (مدار پارابولیک) در
حالیکه سفینه بر فراز بساط سفیک قرار
داشت سوئمن هر حلقه راکت به فلانیت
آغاز نموده و سفینه را از مدار زمین بجانب

تیبیرا تی چند در تشعشع شعاع اکس و در
چند نقطه مختلفه توسط آلات مرصه
ثبت گردیده بنا بصورت محقق اشعه اکس
از ستاره های دور دست از چندین منبع
فرا میرسد و در کیهان پراکنده میشود.
پس دیگر جای ندارد که این اشعه را
اشعه منچول یا اشعه اکس بخوانیم .

این بزرگترین کاری بود که لونی خوداول
انجام داده است . کشف دیگر یکه طی
این ماهوریت انجام یافته آنست که
لونی خود بجانب تثبیت کرد که خاک ماه
دارای عناصراهنی ، پتاسیم و کلسیم
میباشد . این اطلاع طوری اخذ گردید
که وسایل رادیو اکتیوی مصوبه لونی خود
عکس العمل رادیو اکتیوی مواد شاک و سنگ
ماه را ثبت کرده بود و بعدا توسط آلات
تیلی متریک به زمین خبر داد که هر عنصر
قابلیت جدا گانه رادیو اکتیوی دارد همچنان
لونی خود معلوماتی را که در باره سنگ
و مسخره ماه مخابره نموده است نیز دارای
ارزش است .

اطلاع دیگری در مورد تخریبات کتله
خورشید میباشد که به زمین مخابره گردیده
است . یعنی لونی خود در بطن سفینه
لونی ۱۷ جینیکه به مهتاب نزدیک میشود
یک تخریب بزرگ در کتله آفتاب بوجود
میآید که وسایل تعبیه شده لونی خود
آنرا ثبت نموده و به زمین مخابره کرد .

درین وقت آلات عیار سفینه و ینوس
هفتم اتحاد شوروی سی میلیون کیلو متر
از زمین فاصله داشت .

ناگفته نماند که هرگاه تخریبی در
چهره خورشید صورت گیرد بدنیال خود
یک سلسله تشعشعات کشنده و خطرناک
دارد که زمین باید بطرف حفظ سلامت
کیهان نوردان از آلات الکترونیک خود
باخبر باشند .

همچنان لونی خود اول خبر داده است که
کثافت سنگ های آتشفشانی زمین
قرار اطلاع لونی خود در بین حفره های
ماه سنگ های دیده شده که بیشتر دارای
خالیکه ها میباشد .

اخبار علمی

معینه که پیشرو داشته باشند باز گردد، سفینه بعد از دو دور دیگر که تقریباً چهار ساعت را دربر گرفت همینکه بالای ماه رسید شبیرد و میچل یکی از دو انجن سفینه ماه نشین را بکار انداخت که این کار يك انفلاق بوجود آورد. و سفینه ماه نشین را از مدار ماه بسوی سطح ماه هدایت نمود.

کیهان نوردان سفینه را طوری بر وی سطح ماه قرار دادند که آنتن آن توانست تمام اوضاع و چگونگی سفینه را به مرکز زمین مخابره نماید.

هکذا درین وقت شبیرد يك آنتن چتری مانند را برای بهتر شنیدن آواز، دست تلویزیون و ارقامیکه بزمین مخابره میکنند باز نمود این آنتن بایک سیم به طول (۹ متر) به اصل سفینه ارتباط داشت.

بعد از آنکه میچل کمره تلویزیون را از سفینه بیرون آورد آنرا طوری تمییه کرد که لنزهای آن درست متوجه آن نقطه گردید که شبیرد در آنجا به فعالیت آغاز نموده بود.

درین وقت شبیرد قسمتی از خاک ماه را در يك خریطه پلاستیکی گذاشت تا اگر بصورت اضطراری ناگزیر شود که ماه را ترک بگویند لااقل قسمتی از خاک ماه را با خود به زمین بیاورند. همچنان شبیرد آله تجربه نور آفتاب را باز کرده بکار انداخت این آله دارای يك پایه بوده و در بالای آن يك وسیله آلمونیوم قرار داشت همین وسیله آلمونیوم ذراتی را که در ماه بدون آتموسفیر از آفتاب میرسد جمع کرده و قبل از اینکه کیهان نوردان از ماه به زمین برگردند آله آلمونیوم را جمع کرده و برای معاينه به زمین آوردند.

در حالیکه شبیرد مشغول این تمرین بود میچل دوباره داخل کابین شد. آنتن (اسبنت) را عیار ساخت. پس از آن يك آله علمی دیگر را بنام (لسرانچک اکتور فلکتر) باز نمود. این آله از وسایل مانند اینک صد آینه را بهم وصل کرده باشند در ده قطار ساخته شده است زیرا به اکثر بکار انداختن آن علماء میتوانند

ماه هدایت کرد. کیهان نوردان سامان و آلات سفینه را عیار ساخته و امتحان نمودند تا بتوانند در اوقات معین و به نوبت بخواب بروند همچنان کسانیکه عمده کنترل سفینه را در زمین بدو شداشتهند تمام سیستم عمده سفینه را بوسیله تیلی متری (آلات مانو ترینک که بوسیله سنگال های رادیویی از زمین بصورت خود کار کنترل میشود) تحت کنترل قرار دادند.

همچنان وضع جسمی کیهان نوردان مانند ضربان قلب اندازه تنفس فشار خون بوسیله آللهای که به جسم کیهان نوردان نصب گردیده بود هر آن کنترل میگردد. بعد از ۸۲ ساعت و ۲۸ دقیقه سفینه

در مدار ماه قرار گرفته و بخاطر جاذبه ماه سفینه راه بیضوی را پیش گرفت. وقتی سفینه از عقب ماه عبور می کرد تماس رادیویی بین کیهان نوردان و زمین قطع گردید در اولین مرحله عبور از قسمت عقبی ماه کیهان نوردان انجن اصلی را روشن کرده تا گردش سفینه را بطی سازند

در همین وقت سفینه در مدار بیضوی ماه در يك بلندی که دارای حد اقل هفتاد میل (۱۱۲ کیلو متر) و حداکثر ۱۹۳ میل (۳۱۰ کیلو متر) بود قرار گرفت و درین فرصت يك انفلاق کوتاه در انجن اصلی سفینه صورت گرفت.

بعد از صرف غذا و خواب شبیرد و میچل از راه توئل از سفینه (مادر) به سفینه ماه نشین رفتند و سیستم تمییه شده در سفینه ماه نشین را معاينه نمودند در حالیکه استیوارت روزا در داخل سفینه (مادر) ماند. بعداً کیهان نوردان و سایللی را که سفینه (مادر) و سفینه ماه نشین را با هم وصل کرده بود باز نمودند و در انسانی دوازدهمین دور در اطراف ماه کیهان نورد استیوارت روزا آهسته سفینه (مادر) را از سفینه ماه نشین جدا ساخت و سفینه مادر بصورت تقریباً (۳۰ سانتی متر فی ثانیه) به جانب ماه هدایت شد علت این مانور که انجنیران آنرا (جدا شدن ملایم) می نامید آنست تاراه و رود سفینه ماه نشین بدون اختلال مطابق پروگرام

د افغانستان کانسټرې

آله ميتواند بصورت ۱ تو ما تيك نما ليت كرده و آنچه را كه از ما حول خود گيبت ميكند براي مدت يكسال بز مين معا بره كند . همچنان نصب كردن شش آله غرض تحقيقات علمي براي كره ز مين آله بد سنت آوردن خاك ماه ، آله اتومو سفير ، آله ريزو توب ، آله نشان دادن زلزله هاي ماه آله ارز يابي ذرات و لر زشها ، آله فعال زلزله سنج .

كيبان نوردان بعد از انجام دا دن يك سلسله فعاليت هاي مو فقا نه بسوي سفينه ماه نشين بر گشتند و آ خرين مقدار خاك ماه را نيز از قسمت كه سفينه نشسته بود يعنى محليكه نژ د يكترين نكته به ا نچس سفينه بود . برداشتند تا علماء آ بازار تماش انچن را بروي كره ماه مطالعه نما يند و اين خاك با خا كيكه در مو قع ورود سفينه به ماه برداشته شده بود ، مقا بله خوا هد شد .

بعد از دو نيم دور در مدار ماه و ۳۵ دور سفينه (مدار) بدور ماه و همچنان انجام يك سلسله فعاليت ها كيبان نوردان انچن اصلي را بكار ا ندا خته سفينه را از مدار ماه خارج كرده و در راه مراجعت بطرف زمين قرار دادند سفينه ما هنوز ا پولوي چهاردهم بعد از مدت ۹ روز و ۴۰ دقيقه بساعت ۱۳۴۱ دقيقه شب ۲۰ دلو ۱۳۴۹ مطابق ۹ فبروري ۱۹۷۰ در بحر ا لكامل فر و د آمد .

ا نكاس شعاع و نور را مورد بز رسي قرار د هند و هم علقا ميتوانند به ا كسر اندازه گرفتن خطوطي كه از ماه به زمين منعكس ميشود قاصه زمين تا ماه را به قرار اين نيز تعيين نما يند .

قرار است اين آله منعكس كننده شعاع ، لااقل براي ده سال يا بيشتر در كره ماه باقي بماند همچنان سفر اپو لوي چهارده علاوه از كار هاي علمي شتا مثل بعضي فعاليت هاي سنجو ليك براي مدت پنج دقيقه بود شيبورد و ميچل از فعاليت هاي علمي منصرف گرديده و پا يه را بر وي ماه نصب كردند كه در قرار آن پر چم امرتكارا قرار دادند . اين پر چم بر اي هميشه به حيث نياد كار شو مين باز د يد انسان از كره ماه در آنجا باقي خوا هد ماند .

علاوه د دقيقه ديگر براي عكاسي و فلم برداري با سه كمره كه مشتعل بريك كمره ستروئي كو بيك و دو كمره فلم گيري بود تخصيص دادند . درين وقت ميچل كمره تلويزيون را به ا طرف ماه چرخانيده و مناظر ماه را به زمين مخابره نموده و در اطراف آن كو صيخاك لارم داد . فعاليت هاي كه كيبان نوردان بر وي كره ماه انجام دادند عبارت بود از گذاشتن عنا صر مواد سوخت اتومي در جنر يتر راديو از يتوب كز مال زيرا نصب همين

نصبت ا قعا و مصنوعي كه در طرف

تاريخ پروتاب	نمبر
۲۹ حمل ۱۳۴۹	۳۲۷
۱۵ سرطان ۱۳۴۹	۳۴۸
۲۱ اسد ۱۳۴۹	۳۵۶
۲ سنبله ۱۳۴۹	۳۵۸
۹ سنبله ۱۳۴۹	۳۶۰
اول ميزان ۱۳۴۹	۳۶۴
۱۲ ميزان ۱۳۴۹	۳۶۷
۱۸ ميزان ۱۳۴۹	۳۷۰
۴ قوس ۱۳۴۹	۳۷۹
۱۲ قوس ۱۳۴۹	۳۸۱
۲۲ قوس ۱۳۴۹	۳۸۵
۲ دلو ۱۳۴۹	۳۹۲

انستیتوت انکشاف تجارت قره قل

ان موسسه گردیده است :
هدف اول : جلب اعتماد خریداران خارجی در پوست قره قل و طریق فروش آن .
 برای بر آورده ساختن هدف اولی که عبارت از جلب اعتماد مشتری یا ن است اجراءات ذیل بعمل آمده است :

۱ - **عرضه قره قل از لحاظ جنسیت :**
 پس از تجارت لیلام ۱۹۶۶ (۱۳۴۵) لندن و نیویارک که ۴۷ فیصد پوست قره قل از جنس درجه اول و متبانی پوست صاف در شده از جنس درجه دوم ، سوم و چهارم تلقی گردید . انستیتوت قره قل در کلمود که صرف پوست های درجه یک و دو درجه دو در مارکیت های لندن و نیویارک فروخته شده می تواند و پس . چنانچه در دو موسوم لیلام قبلی ۷۷ فیصد پوست از جنسیت درجه اول ، ۲۲ فیصد پوست از جنسیت درجه ۲ و یک فیصد پوست طور متعوب برای فروش عرضه شده بود .

۲ - **عرضه پوست قره قل از لحاظ نوعیت :**

بأثر تجارب و مطالعه مارکیت انستیتوت قره قل موفق گردید تا مطابق به تقاضای مارکیت پوست قره قل را عرضه بداند چه نظر به اخصائیه های قبلی معلوم میگردد که چهار سال قبل ۶۵ تا ۷۰ فیصد پوست سیاه بفروش رسیده است اما امروز برعکس ۶۵ تا هفتاد فیصد پوست کبود و ۳۰-۳۵ فیصد پوست سیاه بفروش میرسد . همچنان چهار سال قبل صرف ۵ فیصد پوست چقماقی صادر میشد . اما امروز تولید پوست چقماقی در حدود بیست فیصد تولید یافته است .

با در نظر گرفتن تقاضای مارکیت باید گفت که در دو موسم لیلام سال های گذشته بیش از ۴۰۰۰۰۰ - میلیون دالر عا یسه اضافی بدست آمده است .

۳ - **پاک کردن پوست قره قل :**
 طرز آتش دادن در افغانستان تنها نصیبیکه

انستیتوت قره قل در اسد ۱۳۴۵ از طرف حکومت شاهی افغانستان طرح و بنحیت یک موسسه غیر انتفاعی مستقل و متکی بخود که بطور خصوصی در انکشاف پروگرام های صنعتی و زراعتی خدمت می نماید وجود نمود . که بعد از سنبله ۱۳۴۵ هیئت مدیره و یک رئیس در راس آن تعیین و انستیتوت فعالیت و عملیات شروع نمود . از بدو تاسیس انستیتوت تا حال چهار سال سپری میشود .

از شروع کار موسسه در زاهد نیل بهدف مبنی بر اصلاحات صنعت قره قل افغانستان و دیگر ساحات مربوطه به پیشرفت های نایل گردیده است .

برای مزید معلومات خوانندگان گرامی افغانستان کالنی باید گفت که قبل از شروع و بنیان آمدن انستیتوت ، صنعت قره قل افغانستان در سال های گذشته وضع ناگوار داشت قیمت های پوست قره قل در مارکیت های لندن و نیویارک علی الرغم ۸ - دالر به ۵ و ۶ دالر پائین افتاده بود و حجم فروشات از ۵۰۰۰۰۰ - ۱ - جلد پوست سالانه به ۱۰۰۰۰۰ - جلد پوست پائین آمده بود . به عبارت دیگر قیمت قره قل افغانستان نظر به سابقه چهل ساله خود در سال ۱۳۴۵ به پائین ترین نقطه خود رسیده بود که البته این وضع باعث بوجود آمدن انستیتوت انکشاف قره قل در افغانستان گردید .

با بنیان آمدن انستیتوت قره قل وضع فروش خوب شد چنانچه قیمت لیلام ۱۳۴۸ نشان میدهد که قیمتها بیش از ۸ - دالر ارتقاء یافته و فروشات از ۱۰۰۰۰۰۰ - دالر به ۱۰۰۰۰۰۰ - دالر سالانه بلند رفته است .

اهداف انستیتوت قره قل در تجارت قره قل
 انستیتوت قره قل به منظور توسعه و انکشاف صنعت قره قل اهداف ذیل راخط مشی خود قرار داده است که به تاسی ازان انکشافاتی از بدو تاسیس تا حال نصیب

د افغانستان کالسی

دارد اینست که بعد از آبی داد ن در پوست گره جوو نمک باقی می ماند که این موجودیت گره مشکلی را خلق کرده است و انستیتوت قره قل در این او آخر با استفاده از طریق متعدد توانسته است تا اندازه ای پوست قره قل را به اسلوب آبی پاک و آسرا عرضه بدارد .

الف - استفاده از آب صاف و پاک و شستن بهتر پوست در آسرا خانه .
ب - تشویق نمودن در یور های لاری به پوشیدن پوست خصوصاً آنها بیگانه پوست ها را از شمال بکابل حمل کنند .
ج - صاف و پاک کردن پوست در داخل سورتخانه .

د - صدور پوست توسط ترانسپورت های نظیف و پاک .
بازعایت از تدابیر فوق یک اندازه پراپلم موجودیت گرد از پوست افغانی تقلیل یافته

۶ پالیسی های ماو کیت :

انستیتوت قره قل با استفاده از تجارت حاصله و تفییراتیکه در پالیسی مارکیت به وجود آورده موفق به دریافت بیشتر از دو صد نفر مشتری در لیلیم ها ی بزرگ گردیده است و اکثر این مشتری ان را کسانسی تشکیل می دهد که پوست قره قل در مملکت شان اضافه تر استهلاک می گردد .

۷ - پذیرفتن شکایات خریداران :

بابمیان آمدن انستیتوت قره قل در افغانستان شکایات مشتریانه از لحاظ تعدد نمایندگان در موقع لیلیم رفع گردیده اکنون در هر لیلیم از طرف تجارت انفرادی و کوپرا تیف های قره قل یکنفر نماینده با صلاحیت که بزبان انگلیسی آشنا می و بلدیت کامل داشته باشد اشتراک می و زرد که روی هم رفته این کار را امر افغان تریدنگ کمپنی متعین لندن بعهده می گیرد . نماینده موسسات صادرکننده از طرف بانک ملی تعیین می گردد اما بعضی اوقات امر افغان تریدنگ کمپنی بحیث نماینده موسسات صادرکننده در لیلیم اشتراک می و زرد .

نمایندگان بعلاوه وظایف محوله شان تقاضای مشتریان را مدنظر داشته به شکایات شان گوش فرامیدهند .

۴ - سووتنگ و دسته بندی پوست قره قل :

انستیتوت قره قل برای اینکه توانسته باشد پوست های افغانی را به ترتیبیکه ایجاب میکند سورت و صادر نماید یک سورتخانه عصری در کابل به مصروف ۱۳۵۰۰۰ دالر اعمار نموده است که دران یکتعداد سورتچیهای و ززیده کار میکنند .

۵ - حمل و نقل پوست قره قل :

انستیتوت قره قل از بدو تاسیس تاکنون کوشیده است پوست های قره قل را به وقت و زمانش صادر و به لیلیم بگذارد که البته قبلاً این کار طور شاید و بایده صورت نمی گرفت . و پوست ها به قیمت نازلتر بعد از لیلیم یعنی در موسم بهار بفروشی می رسید . انستیتوت قره قل برای صدور پوست دو پروگرام آبی را طرح نموده

انکشاف قرضه‌ها

هدف دوم : موجودیت یک اورگانیزیشن برای توسعه و انکشاف قرضه‌ها :

توسعه و انکشاف صنعت قرضه‌ها برای یک اداره منظم و موثر را میکند که این کار با میان آمدن یک اورگانیزیشن موثر تکمیل شده میتواند. چه چهار سال قبل صنعت قرضه‌ها افغانی نه رهنما داشت و نه اداره بصورت عمومی کار این صنعت توسط اشخاصی اجرا میکردید که به مفاد خود کار میکردند.

برای پیشبرد و ارتقای این صنعت چهل ساله اتحاد نظر موجود نبود. با لیسهای سالم - حسن تفاهم و اعتماد متقابل بصورت واقعی و گذشته از همه حس مسئولیت در مورد ترقی و اصلاحات صنایع وجود نداشت که البته با میان آمدن انستیتوت قرضه‌ها از یک طرف این معضله‌ها رفع و اقدامات مقتضی برای ترقی و اصلاحات پوست قرضه‌ها روی دست گرفته شد و از جانب دیگر هیأت مدیره که حیثیت رهنما و لیدر موسسه انکشاف تجارت قرضه‌ها را دارند مساعی بخرج دادند تا یک پالیسی سالم، حسن تفاهم، اعتماد متقابل و یک هدف مشترک و با همی در بین تمام اعضاء اورگانیزیشن منظور ترقی و تعالی این صنعت بوجود آید که خوشبختانه این آرزو برآورده شده است.

هدف سوم : اداره مالی و اقتصادی صحیح و درست :

طوریکه خوانندگان محترم اطلاع دارند انستیتوت قرضه‌ها یک موسسه غیر انتفاعی بوده فلینذا تمام عواید آن برای پیشرفت قرضه‌ها بصرف میرسد. که البته این کار روی چند دلیل اتخاذ گردیده است.

۱ - نبودن اختلاف در بین اعضاء انستیتوت.

۲ - عواید که بصرف میرسد به نفع تمام صادر کنندگان میباشد.

۳ - پروگرامهای روی دست گرفته شده از نقطه نظر مالی یا پول کافی قابل اجراء میباشد.

لاکن چیزیکه اضافه تر قابل اهمیت است همانا موضوع غیر انتفاعی بودن انستیتوت است که سرمایه اضافی را واپس اندر راه صنعت قرضه‌ها بصرف ندارد.

چنانچه انستیتوت انکشاف تجارت قرضه‌ها علاوه از سور تخانه ایکه اعمار نموده یک مقدار پول را نظر به پروگرامهای انکشافی خود برای اعمار یک آشنخانه جدید، انکشاف علفچرها و تسنل گیری قرضه‌ها تخصیص داده است. هکذا این انستیتوت یک پروگرام سرویس توسعه‌ی را که مورد استفاده مالداران قرار گرفته میتواند روی دست گرفته است.

۴ - پروگرامهای انکشافی :

وقتی انستیتوت قرضه‌ها بکار آغاز نمود هیئت مدیره آن احساس نمودند که تا در آینده موسسه روی یک پروگرام انکشافی پیش برده نشود. در سال ۱۳۴۷ هیئت مدیره یک پروگرام پنج ساله انکشافی را برای انستیتوت تصویب نمود که خوشبختانه پروگرامهای مطرحه به بهترین وجه جا می عمل پوشیده است. پروگرامهاییکه در آینده مدنظر گرفته شده عبارت است از :

- ۱ - ارتقای فروش و اشتراکات بیشتر تجارتی در خارج.
- ۲ - اعمار آشنخانههای جدید در ولایات شمال کشور.
- ۳ - ترویج و توسعه علفچرهای عصری و تطبیق پروگرامهای تسنلگیری در ولایات شمال کشور.

۴ - تاسیس یک پروگرام توسعه‌ی مالداران در ولایات شمال کشور.

۵ - میان آمدن مجدد گروههای تجارتی مالداران و صادر کنندگان. باید خاطر نشان نمود که هر یک از پروگرامهای فوق یا بودجه آن در پروگرام انکشافی پنج ساله انستیتوت تشریح گردیده است.

در سال ۱۳۴۹ تولیدات قرضه‌های افغانی از نگاه جنسیت نظر به سالهای گذشته خوب بوده تلفات گوسفند بسیار کم بوده و در موقع زای گوسفند علوفه فراوان بوده است. نظر به این وضع پوست قرضه‌ها نسبت به سالهای گذشته بهتر است. با جلاتر و بهتر میباشد که البته این زلفت علوفه و آباد بودن گوسفند

د افغانستان د پوسټو

سال بتمداد پوستهای قره‌قل شخصی بیش از يك مليون ويگند او شخصت هژار جلد مياشد و پولټيکه از طرف ك فروشتا ت آن تا حال بلسټ آمده است بيش از نه مليون ويگند و شخصت هشت هزار دالرو مياشد .
در ليلامی که در ماه جنوري در نيويورک دایر ميگردد بيش از سه صد هزار جلد پوست عرضه خواهد شد و اميد است که نتیجه خوبی از اين ليلام بگيريم . همچنان اگر موقع مساعد و شرايط خوب موجود باشند انستيتوت قره‌قل در نظر دارد تا يك ليلام ديگري در لندن نيز دایر نمايد .

ليلام سپتمبر لندن يکي از بهترين ليلام های سال بود که در ان از جمله ۵۴۶۰۰۰ جلد پوست ۴۸۵۰۰۰ جلد به ميلسنگ ۱۶۰۲۲۷۰ - پوند معادل ۳۹۶۵۴۸ - دالر بفروش رسیده است . او سټ نرخ فروش ۸ دالرو و ۱۶ سنت في جلد مياشد اوسط فروش افريقای جنوبي غربي ۷ دالرو و ۹۹ سنت است که بدین ترتيب پوست قره قل افغانی نسبت به پوست قره قل افريقای جنوبي غربي نرخ بهتر را بخود گرفته است .
درين ليلام خريداران عمده آلمانها و ايطالوی ها بودند . امریکا يسی ها و فرانسوی ها نيز درين ليلام شرکت داشتند پوستهای قره قل افغانی نسبت به رنگهای مختلف ان توجه بازار را بخود جلب کرده است . پوست شير کبود نسبت به تغير تقاضا کمتر فروخته شده است باقی پوست های کبود از هفتاد تا نود دو فيصند بفروش رسیده .

مالداران را ترغيب به نگهداشت يکتمداد جنس های خوب قره قل برای جنسها ن ضايعات سال قبل نموده است . چنه در زمستان سال ۱۳۴۷ - ۱۳۴۸ از ۱۰ تا ۱۵ فيصند قره قل نظر به سردی هوا و عدم خوراکی از بين رفت . از طرف ديگر چون برای پوستهای جنس پست مار کيت خوب در خارج نبود مالداران امسال يکتمداد قره قل جنس های پایان را برای نگهداشت بمنظور گواشت نگه داشتند .

در سال ۱۳۴۹ يك مليون و چهار صد هزار جلد پوست قره قل از جنس های درجه اول به لندن و نيويورک صادر گردید . که توليد قره قل در سال بالغ بردومليون جلد ميگردد علاوه در اين سال خوبی های ذيل بيشا هده رسيد :
اول اینکه نظر به نگهداشت جنس های خوب توليد قره قل در سالهای آینده بهتر و بيشتر ميگردد .

دوم اینکه جنس بهتر قره قل در سال ۱۳۴۹ به بازار های خارج عرضه گردیده و نسبت به سال قبل از يك دالرو تا يك دالرو و بيست سنت عايد بيشتر بدست آمده است .
سوم اینکه پوستهای جنس پایان که در بازار های خارج اضافه از يك دالرو في جلد فروخته نمی شود جهت كشتار بيه مضر ف ميرسد که اين وضع آهسته آهسته جنس پست قره قل را به جنس های بهتران تبديل و در نتیجه به نفع اقتصاد ملی تمام ميشود .
در سال ۱۳۴۹ سه ليلام صورت گرفته است که مجموع تمداد پوست قره قل در طرف

نتایج ليلام سپتمبر

تعداد عرضه شده	تعداد فروش	فیصدي فروش	نتایج ليلام سپتمبر	
			ما حصل فروش	اوسط فروش
۲۹۶۶۸	۲۷۸۹۸۶	۹۳	۱۰۵۳۴۲۲	۷۵ - ۶
۴۵۷۱۸	۴۳۴۰۲	۹۵	۱۰۳۸۳۶	۴۷ - ۱۰
۱۱۶۵۹۲	۱۱۳۷۶۲	۹۷	۳۰۳۶۴۴	۵۳ - ۵
۱۵۴۱۴	۱۵۴۱۴	۱۰۰	۲۳۱۳۴	۳۰ -
شتری فروش نقد				
۱۹۱۱۲	۱۴۵۶۶	۷۶	۹۱۰۹۳	۱۳۵ - ۱
۱۲۷۸۲	۶۷۴۲	۵۲	۱۸۹۹۷	۵۶ - ۴
۱۶۰۸۴	۸۷۶۸	۵۴	۴۹۴۶۰	۱۱۴ - ۱۰
۱۱۳۰۸	۴۱۷۶	۳۷	۸۶۸۴	۴۱ - ۷

انکشاف قره‌قل

اوسط نرخ فروش ۸- دالرو ۱۶ سنت. بزرگی را در حصه فروش قره‌قل افغانی نشان میدهد.

لیلام نومبر لندن یکی از بهترین لیلام های بوده است که از عرصه چند سال به این طرف دیده نشده است. مزیتی که این لیلام داشت اینست که اولاً نرخ کمبود ثابت و حتی ۱۰ فیصد نسبت به لیلام سپتمبر لندن بلند تر بفروش رسیده است و حجم فروشات پوستهای کبود نسبت به هر لیلام زیاد تر بوده است ماحصل فروشی که تنها از فروشات پوستهای کبود درین لیلام بدست آمده بیش از یک میلیون و سه صد هزار پوند استرلنگ میباشد و این رقم موفقیت

در لیلام نومبر لندن از جمله ششصد هزار جلد پوست پنجم و پنجاه هزار جلد آن به مبلغ ۴۷۵۶۰۰۰ - دالر بفروش رسید. درین لیلام خریداران اروپائی و امریکائی حصه گرفته بودند. خریداران بزرگ آلمانها و ایتالوی ما بودند.

سپتمبر ۱۰ فیصد و نرخ پوست سیاه ۱۲ و نیم فیصد و نرخ تقر ۵ فیصد بلند رفته بود. نرخ اوسط عمومی فروش درین لیلام ۸ دالر و ۶۴ سنت میباشد.

نتایج فروش نومبر

نرخ اوسط به دالر	ماحصل فروش	فیصدي فروش	تعداد فروش	تعداد عرضه شده	
۹ - ۶۷	۱۱۸۶۳۲۶	۹۴	۲۹۴۴۶۰	۳۱۳۴۹۴	کبود درجه اول
۶ - ۰۴	۱۴۶۵۵۴	۹۸	۵۸۱۹۴	۵۸۸۸۶	کبود درجه دوم
۶ - ۷۶	۳۵۴۱۱۰	۹۹	۱۲۶۱۹۴	۱۲۵۶۳۴	سیاه درجه اول
۴ - ۵۹	۴۳۹۲۱	۱۰۰	۲۲۴۵۴	۲۲۴۵۴	سیاه درجه دو
۱۱ - ۵۲	۳۶۳۱۷	۳۵	۷۵۶۴	۲۱۰۹۸	شتری
۱۵ - ۸۵	۱۲۳۷۸۹	۹۶	۱۸۷۹۴	۱۹۴۹۰	تقر کبود درجه اول
۶ - ۷۴	۶۲۸۴۹	۸۲	۹۵۵۸	۱۱۵۹۸	تقر کبود درجه دوم
۱۳ - ۵۴	۵۵۱۵۶	۵۱	۹۷۸۰	۱۹۰۳۰	تقر سیاه درجه اول
۵ - ۶۷	۹۶۸۵	۳۷	۴۰۹۶	۱۱۰۴۶	تقر سیاه درجه دوم
	۱۹۸۱۷۰۷ - پوند		۵۵۰۵۳۴	۶۰۳۲۹۰	جمله
	۴۷۵۶۰۹۶ - دالر	مسا و ی به			

باید گفت که تعداد خریداران را در دو لیلام ماه سپتمبر و نومبر بیش از دو صد و پنجاه نفر تشکیل می‌داد.

فابریکه نساجی بگرامی

اول قایل اهمیت است منطقه بگرامی مناسب دانسته شده و امکانات بیشتر در آنجا سراغ میشد. فلیندا فابریکه بنام فابریکه نسا جی بگرامی که قریباً ده کیلو متر از شهر کابل فاصله دارد احداث و اعمار گردید.

باید علاوه کرد که ولایات قندھار، هرات، بغلان و پروان نیز سری و مطالعه گردید اما امکانات میسر شدن مواد مورد ضرورت یک فابریکه نسا جی نخی که فوقاً از آن ذکر بعمل آمد در کابل بیشتر دیده میشد.

کارسری مقدماتی و بر آورد اساسی فابریکه نساجی بگرامی توسط متخصصین و انجیران چینیائی به همکاری انجیران و کارگران افغانی در سال ۱۳۴۴ شروع و مدت یازده ماه را در بر گرفت. در نتیجه مصارف محلی ساختمانی فابریکه به (۹۳۰) هزار پوند ستر لنگ معادل دو صد میلیون افغانی شود تخمین گردید. قیمت ماشینری و وسایل مورد احتیاج و کارآمد ساختمانی که از تولیدات کشور جمهوریت مردم چین در نظر گرفته شده بود یک میلیون و چهار صد میلیون افغانی تثبیت گردید.

کار ساختمانی فابریکه در میزان ۱۳۴۶ شروع و تقریباً پس از دو سال در سنبله ۱۳۴۸ به پایتاکمال رسید که متعاقباً فابریکه طوراً امتحانی به تولید آغاز نمود. فابریکه نسا جی بگرامی بطور مجموعی یک ساحه یکصد چریب زمین را احتسوا نموده که تعمیرات اساسی آن در ساحه ۴۲ چریب زمین اعمار گردیده است. تعمیرات اساسی و شعبات تولیدی این فابریکه عبارت اند از شعبه نختایی،

بنا بر موافقت نامه اقتصادی و تخنیکی مورخه ۲۴ مارچ ۱۹۶۵ که بین دولت پادشاهی افغانستان و جمهوریت مردم چین با مضاء رسید. چنین موافقه بعمل آمد. تایک تعداد پروژه های صنعتی با استفاده از کریدتها و مساعدت های تخنیکی دولت مردم چین در افغانستان تاسیس و اعمار گردد.

چنانچه به تاسی از قرار داد مذکور یک هیئت فنی از طرف جمهوریت مردم چین به افغانستان وارد گردیدند تا امکانات تاسیس بعضی از پروژه های صنعتی را مورد مطالعه قرار داده و در صورت امکان برای احداث آنها اقدامات لازم بعمل آرند. در جمله این پروژه های صنعتی یکی هم پروژه نساجی نخی که مواد خام آن تا اندازه کافی در داخل مملکت دستیاب می گردد مورد مطالعه قرار گرفت. برای تاسیس همچو فابریکه و امکانات پیدایش مواد مورد ضرورت آن شرایطی مدنظر گرفته شد:

- ۱- پیدایش مواد خام (پخته) در داخل کشور.
- ۲- کارگر مورد ضرورت.
- ۳- تهیه و موجودیت انرژی از قبیل ذغال سنگ، برق و غیره.
- ۴- امکان موجودیت آب کافی برای عملیه های مختلف صنعت نساجی.
- ۵- موقعیت فابریکه و مساعده بودن آن از لحاظ کانالایزسیون.
- ۶- امکانات تهیه پرسونل تخنیکی و اداری.
- ۷- موقعیت فابریکه از لحاظ عرضه و تقاضا.

با مد نظر داشتن نقاط فوق که برای تاسیس یک دستگانه نساجی بدرجه

نساچی بگرامی

فابریکه که تقریباً (۱۸۰۰) الی (۲۵۰۰) تن مصرف می نماید در حدود هفتاد الی نود و پنج میلیون افغانی میشود. هکذا مصرف برق در فی ساعت به دو هزار کیلووات یعنی سالانه در حدود ده میلیون افغانی تخمین شده است.

تعداد کارگران فابریکه نساچی بگرامی فعلاً به یکپهزار و هشت صد نفر می رسد که از آنجمله دو صد نفر آنرا ما مورسین، مستخدمین، دریوران و دیگر عملی تشکیل میدهند.

وقتیکه یک نفر کارگر استخدام میشود در وهله اول برای مدت سه ماه در برابر مزد بصورت امتحانی کار میکنند بعد از آن معاش مذکور برویت کار که در هر هفته چهل و پنج ساعت کار تعیین شده سنجش میشود. کارگران نساچی در ختم قرار داد یک مشت پول بنام ذخیره که آنهم دو فیصد در زمان کار از معاش شان و وضع و ذخیره شده بدست میاورند.

تولیدات:

اگرچه فابریکه نساچی بگرامی پس از اكمال کارسا ختمانی یعنی سنبله ۱۳۴۸ طور امتحانی به تولید آغاز نمود اما تولیدات آن بصورت اساسی بتاریخ پنج حمل ۱۳۴۹ با بیانیۀ افتتاحیۀ جلالتماب ښاغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم آغاز گردید.

متن بیانیۀ ښاغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم در موقع افتتاح فابریکه نساچی بگرامی:

بامسرت مشاهده می کنیم پروژه دیگری از پروژه های زود ثمر کشور ما که کار اعماران دو سال و چند ماه قبل به اساس پروگرام انکشاف صنایع ملی توسعه تولید در داخل مملکت به منظور بلند بردن سوئیۀ زندگانی مردم آغاز گردیده بود اینک به پایۀ اكمال میرسد.

ښاغلی صدر اعظم علاوه کردند هدف اساسی در اعمار چنین پروژه ها برآوردن آن مأمول عالیست که زمینه هرچه بیشتر صنعتی

بافت، رنگ آمیزی، تاپه کاری حکاکی، و رکشاپ ماشین، دستگاه تولیدی بخار و آب گرمی، تحویلخانه های مختلف، سب استیشن برق، دستگاه تهویه و دستگاه تصفیه آب، بیت الخلا، لوازم اطفائی و تیلفون، دفاتر اداری، کانتینر کود کستان، کلینیک، اتاق های حمام کارگران و دیگر اتاقها نیکه بفرض حفظ صحت و رفاه کارگران و پرسونل ساخته شده است.

ظرفیت تولیدی:

ظرفیت تولیدی این فابریکه در سال (در صورت دو وقت کار) ۱۲ میلیون متر پارچه سفید، رنگه، چهارخانه خط دار و غیره بوده بعلاوه بیشتر از (۸۰۰) تن نخ را بمنظور رفع احتیاجات صنعت گران و مستهلکین کشور تولید و عرضه میدارد.

دستگاه ها و مربوطات فابریکه:

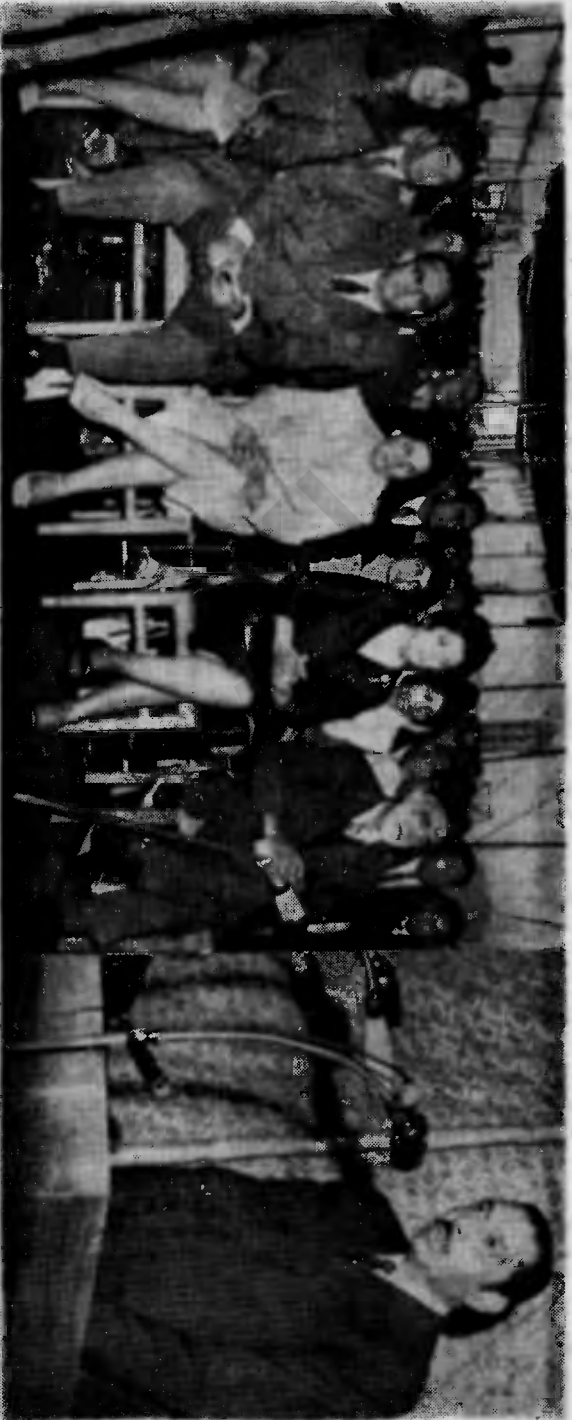
۱- دستگاه نختابی: دارای شعبای ندفی، هواگرد، شانه، فلیته و پنجاه پایه ماشین نختابی که هر ماشین آن دارای (۴۰۸) دوک است همچنان این دستگاه دارای لابراتوار مجهز پخته و نخ است.

۲- دستگاه بافت: این دستگاه دارای (۶۱۶) پایه ماشین بافت بوده بعلاوه دران ماشینهای غنڈک، کلاوه، تنسته، مشله، عدل بندی نخ، ارنخ پرکاری، دیزاین پارچه، ماشینهای بافت ساده، چهارخانه خط دار و ماشینهای کنترل و متر موجود است. هکذا این دستگاه دارای لابراتوار مجهز بافت میباشد.

۳- دستگاه رنگ آمیزی و حکاکی: این دستگاه دارای ماشینهای رنگ آمیزی نخ، رنگ آمیزی پارچه، سفیده کاری، تاپه کاری، مترو کنترل و حکاکی بوده همچنان دارای لابراتوار مجهز رنگ است.

مواد خام مورد ضرورت فابریکه نه استثنای مواد کیمیای، رنگاب و روغنیات متباقی همه از داخل کشور تهیه شده میتواند اندازه مصارف پخته مورد ضرورت

شاهلی نوراحمد اجماعی صدراعظم حقیقہ پتانبہ شمارا دو روز استراحت اور پریکٹس ساختی کراچی انفرادی کورمانیہ

تساجی بگرامی

ساختن مواد اولیه کشور در داخل فراهم و به این ترتیب به احتیاجات روز افزون مردم از پیداوار وطن جواب گفته و هم از مصرف سرمایه ملی برای توريد اجناس مورد ضرورت از خارج تا حدی جلو گیری کرده باشیم .

تساجی اعتمادی علاوه کردند : افغانستان و چین به حیت کشور های کهنسال این منطقه آسیا در طول تاریخ روابط نزدیقا دوستانه و همکاری فعلی این کشور حساسه مظهر این علاق دو ستا نه میباشد .

تاسیس این فابریکه که در قبال موافقتنامه همکاری تخنیک و اقتصادی مارچ ۱۹۴۰ افغانستان و جمهوریت مردم چین به عمل آمده امروز لمره آنرا ملاحظه می نمائیم .

تساجی صدر اعظم گفتند : در حالیکه مردم و حکومت افغانستان این مساعادت و همکاری جمهوریت مردم چین را در اکمال این پروژه وسایر پروژه ها که به همکاری متخصصین چینی در راه اکمال است به نظر قدردانی مینگرند و آنرا قدم موثر دیگری در راه تشدید علایق دوستانه بین دو کشور می شمارند .

تساجی اعتمادی اضافه کردند با این تذکر تکمیل این فابریکه را به حیت یکی دیگر از تا سیسات صنعتی کشور که در عصر فرخنده علیحضرت هائیو نیهمیان آمده به هموطنان تبریک میگویم از همکاری حکومت و متخصصین کشور دوست و همسایه ما جمهوریت مردم چین و زحمات متخصصین و کارگران افغانی با قدر دانی و تشکر یاد آوری مینمایم .

این فابریکه را بنام خداوند بزرگ و به دعای سعادت ترقی و سر بلندی افغانستان عزیز افتتاح می نمائیم .

فلا فابریکه تساجی بگرامی سه نمایندگی فروش در کابل و یک نمایندگی در ولایت بلخ دارد که بصورت پرچون تولیدات تساجی دزان فروخته میشود . بلا و یک مغازه فروش در خود فابریکه موجود است که مقصد از تاسیس این مغازه کنترل نرخ تولیدات فابریکه میباشد .

تساجی اعتمادی گفتند : هدف سیاست اقتصادی حکومت این است تا حیت المقدور در اعمار اقتصاد ملی کشور قوه بشری و منابع طبیعی به بهترین صورت به نفع عامه به کار افتند و در پهلوی سایر منابع عایدات ملی از منابع طبیعی و پیداوار داخلی حد اکثر استفاده به عمل آید .

تساجی صدر اعظم افزودند : تکمیل ساختمان و آغاز بهره برداری از چنین پروژه ها که محصول زحمات شیاروژی جوانان کشور به مساعادت و همکاری دول دوست میباشد روزنه روشنی برای دورنمای انکشاف اقتصادی و صنعتی کشور محسوب میگردد برای تحقق بخشیدن این امر ماولدر قبال اعمار زیربنای اقتصادی که قسمتا در طی دوپلان صورت گرفته ایجاد پروژه های زود کار را فراهم نماید و از طرفی هم با بهره برداری از منابع طبیعی به احتیاجات روزمره کشور در داخل جواب گفته بتواند یک امر ضروری و فوری تشخیص شده است .

تساجی اعتمادی اظهار داشتند :

افغانستان مانند سایر کشور ها در راه رشد برای ایجاد و تأمین یک اقتصاد سلیم در پهلوی مساعادی و معنوی کشور به همکاری های مالی و تخنیک کشورهای دوست و موسسات بین المللی که دارای تجربه و توان مالی و فنی بیشتری باشند ضرورت دارد .

تساجی صدر اعظم متذکر شدند : افغانستان به تاسی از پیروی سیاست بیطرفی و زیست با همی همیشه این همکاریها را به نظر تقدیر نگریده و از آن صمیمانه استقبال کرده است .

بامسرت ملاحظه می کنیم که پروژه تساجی

ښاغلی نور احمد اعتمادي صدراعظم در حالیکه ښاغلی منصورى وزير معادن و صنايع و سفیر کبير جمهوريت مردم چین مستعین کابل معیت شانوا دارند از تولیدات فابریکه نساجی بگرامی دیدن می فرمایند

قیمت فروش منسوجات نساجی بگرامی:

۱ - گروپ نمبر (۲۰۰۰) مریبو طیار چه های چهار خانه :		
افغانی	قیمت	تکه های نمبر
افغانی	۱۶/۲۵	۲۰۰۱
افغانی	۱۵/۲۵	۲۰۰۲
افغانی	۲۴/۲۵	۲۰۰۳
افغانی	۱۶/۲۵	۲۰۰۴
افغانی	۲۳/۲۵	۲۰۰۵
افغانی	۲۴/۲۵	۲۰۰۶
۲ - گروپ نمبر (۲۰۰۱) مریبو طیار چه های گلدار :		
افغانی	قیمت	تکه های نمبر
افغانی	۲۹/۲۵	۳۰۰۱
افغانی	۲۹/۲۵	۳۰۰۲

ساجی بگرامی

۳ - گروپ نمبر (۴۰۰۰) مر بو طاتفه و صحن سفید :

افغانی	قیمت	تکه های نمبر
افغانی	۱۲ - ۰۰	۴۰۰۱
افغانی	۱۲ - ۰۰	۴۰۰۲ (پا پلین)

۴ - گروپ نمبر (۵۰۰۰) مر بو طاتفه رنگه :

افغانی	قیمت	تکه های نمبر
افغانی	۱۲/۲۵	۵۰۲۰
افغانی	۱۶/۲۵	۵۰۲۱
افغانی	۱۶/۲۵	۵۰۲۲
افغانی	۱۶/۲۵	۵۰۲۳

۵ - گروپ نمبر (۶۰۰۰) مر بو طبارچه های چیت دارای زمین سفیدجلادار :

افغانی	قیمت	تکه های نمبر
افغانی	۱۲/۲۵	۶۰۰۱
افغانی	۱۲/۲۵	۶۰۰۲
افغانی	۱۳ - ۲۵	۶۰۰۳
افغانی	۱۵ - ۲۵	۶۰۰۴
افغانی	۱۳ - ۲۵	۶۰۰۵
افغانی	۱۳ - ۲۵	۶۰۰۶
افغانی	۱۳ - ۲۵	۶۰۰۷
افغانی	۱۲ - ۷۵	۶۰۰۸
افغانی	۱۴ - ۲۵	۶۰۰۹
افغانی	۱۴ - ۲۵	۶۰۱۰
افغانی	۱۴ - ۷۵	۶۰۱۱
افغانی	۱۲ - ۷۵	۶۰۱۲
افغانی	۱۲ - ۷۵	۶۰۱۳
افغانی	۱۲ - ۲۵	۶۰۱۴
افغانی	۱۵ - ۲۵	۶۰۱۵
افغانی	۱۵ - ۲۵	۶۰۱۶
افغانی	۱۶ - ۲۵	۶۰۱۷
افغانی	۱۴ - ۲۵	۶۰۱۸
افغانی	۱۲ - ۷۵	۶۰۱۹
افغانی	۱۵ - ۲۵	۶۰۲۰
افغانی	۱۴ - ۲۵	۶۰۲۱
افغانی	۱۳ - ۲۵	۶۰۲۲
افغانی	۱۴ - ۲۵	۶۰۲۳

د افغانستان کالنی

افغانی	قیمت	تکه های نمبر
افغانی	۲۵ - ۱۴	۶۰۲۴
افغانی	۷۵ - ۱۴	۶۰۲۵
افغانی	۷۵ - ۱۴	۶۰۲۸

۶ - گروپ نمبر (۸۰۰۰) مریبو طیار چه های چیت دارای زمین ر نکه جلا دار:

افغانی	قیمت	تکه های نمبر
افغانی	۲۵ - ۱۴	۸۰۰۱
افغانی	۲۵ - ۱۴	۸۰۰۲
افغانی	۲۵ - ۱۳	۸۰۰۳
افغانی	۷۵ - ۱۲	۸۰۰۴
افغانی	۷۵ - ۱۶	۸۰۰۵
افغانی	۲۵ - ۱۴	۸۰۰۶
افغانی	۲۵ - ۱۷	۸۰۰۷
افغانی	۲۵ - ۱۴	۸۰۰۸
افغانی	۲۵ - ۱۶	۸۰۰۹
افغانی	۲۵ - ۱۴	۸۰۱۰
افغانی	۷۵ - ۱۴	۸۰۱۱
افغانی	۲۵ - ۲۰	۸۰۱۲ (جیم)
افغانی	۲۵ - ۱۴	۸۰۱۳
افغانی	۲۵ - ۱۷	گروپ نمبر ۲ - ۸۰۰۹ (جیم چیت)

فابریکه نساجی بگرامی از آغاز سال تالیست حوت ۱۳۴۹ به تعداد ۸۱۳۰۰۰۰ متر تکه تولید نموده که از آنجمله ۶۶۷۰۴۳۹ متر آن بفروش رسیده پولیکه از در کفروش بدست آمده بالغ به ۹۲۲۹۹۷۰۴ افغانی میگردد . همچنان فابریکه از در کفروش نخ تاکنون مبلغ ۱۱۳۰۶۲۳۹ افغانی بدست آورده است .

مواد خام فابریکه تا اندازه کافی موجود بوده ۱۸۰۰ تن پخته برای سال ۱۳۵۰ ذخیره نموده است . فعلا فابریکه بادر نظر گرفتن دو وقت کار روزانه ۰۰۰۰ ۴ متر تکه تولید میکند .

پروگرام انکشافی ملل متحد

(یو - ان - دی - پی) یا اداره پروگرام های انکشافی ملل متحد موسسه ایست که مانند سایر موسسات بین المللی افغانستان را در مورد فیتا نمسان بعضی از پروژه ها و بررسی ازان معاونت نموده است .

باید گفت که اولین هیئت امداد تخنیکي موسسات مربوطه ملل متحد در سال ۱۹۴۹ وارد افغانستان گردیده و از آن زمان تاکنون بیش از ۹۴۰ تن از مامورین بین المللی پنجاه کشور در پروگرام های مختلف چندین جانبه که طی بیست سال اخیر در انکشاف افغانستان کمک کرده است شرکت نموده اند . فعلا در حدود يك صدو هفتاد تن از مامورین بین المللی ملل متحد مصروف خدمت در پروگرام های انکشافی افغانستان میباشند که یکی از وظایف عمده آنها را تربیه افراد افغانی خواه از طریق تربیه کاونتر پارتها در ضمن خدمتشان و یا تربیه اصولی آنها در تاسیسات تعلیمی مختلفه تشکیل میدهد .

هكذا به منظور کسب تحصیلات بیشتر در خارج از سال ۱۹۵۰ باینطرف برای یکهزار نفر از اتباع افغانی چانس های تعلیمی مختلف المیعاد در چهل کشور مختلف جهان داده شده تا در شقوق صحی ، تعلیم و تربیه ، انکشاف اقتصادی ، معادن و صنایع مواصلات و مخابرات تحصیل کنند . همچنان موسسه یونیسیف يك مقررار معتنا بپی از لوازم و سامان ضروری را برای یکتعداد از پروژه های که به ان امداد صورت میگيرد تهیه و معاونت نموده است . موسسه یونیسیف از آغاز عملیات خود یعنی ۱۹۴۹ و جوهی را برای تهیه سامان

ولوازم به منظور کمک به پروگرام های صحی و تعلیم وتر بیه در افغانستان تخصیص داده است که مجموع ان بالغ به هفت میلیون دالر میگردد .

شورای اداری پروگرام انکشافی ملل متحد موضوع امداد به هفده پروژه افغانستان را که قبلا تصویب کرده بود ازان جمله هفت پروژه ان تا حال تکمیل گردیده است . پروگرام انکشافی ملل متحد بصورت مجموعی در حدود بیست میلیون دالر را برای اینکار تخصیص داده که ممکن مصارف حکومت افغانستان در این قسمت بالغ بر دوازده میلیون دالر گردد .

در ابتدای سال ۱۹۷۰ کار مطالعه و پیدا کردن امکانات بیشتر برای انکشاف و توسعه زراعت بواسطه آبیاری در منطقه کندز ، خان آباد توسط مشاورین (اف - ای - او) و (یو - ان - دی - پی) تکمیل گردید .

افغانستان در چهار پروژه منطقوی که هدف ان تشویق همکاری منطقوی در انجام مقاصد مشترک مانند انسجام امور ترانسپورت منطقوی ، تسهیلات مخابراتی ، تربیه متخصصین حکومتی در شق پلان گذار و احصائیه میباشد اشتراک دارد .

فعلا به تعداد سی نفر متخصصین پروگرام انکشافی ملل متحد برای پیشبرد واکمال پانزده پروژه ایکه در افغانستان عملی میگردد مانند پروژه های فواید عامه دهات متداول ساختن سیستم متریک ، توسعه و بهبود سرویس های مخابراتی و تحقیق در باره منابعیکه از لحاظ توریزم اهمیت دارد معاونت میکنند . برای اینکه شمه از پروگرام های

د افغانستان کالونی

وتربیه در ماه نو مبر ۱۹۶۹ یعنی هنگا می رخ داد که مدیر عمو می یونسکو از افغانستان دیدن نمودند این باز دید در تحکیم مزید روابط دوستانه موجوده بین حکومت و مقامات یونسکو موثر واقع شده و نظر به ان مدیر عمو می یونسکو اهمیت مسئله اقدام به سنجش فعالیت های یونسکو را در افغانستان مخصوصا خاطر نشان ساخت .

در نتیجه در جنوری ۱۹۷۰ برای مرور و تجدید نظر بر چهار پروژه موجوده که از طرف یونسکو به ان امداد میشود اقدام صورت گرفته و راپور هیئت تحقیق و بررسی فعالیت های یونسکو در ماه جون واصل گردید و قرار است مرا تب ان به

صورت عاجل با امداد یونسکو (یو - ان - دی - پی) تطبیق شود . بطور خلاصه نظریات حاوی این راپور مبنی بر تأیید جنبه های عمده امداد یونسکو (یو - ان - دی - پی) به انگشفا ف و تربیه در افغانستان بوده و ضمنا طریقی که نظر به ان میتوان راه مساعی فعلی را برای تأثیر بیشتر ان هموار ساخت پیشنهاد شده است .

پلان گذاری و تعلیم و تربیه :

از سال ۱۹۴۹ باینطرف دو ساحت عمده تعلیم و تربیه یعنی پلاننگ تعلیم و تربیه و تربیه معلمین موجود بوده که در ان یونسکو و (یو - ان - دی - پی) به حکومت افغانستان امداد کرده اند . در اوائل دهه ۱۹۵۰ در ساحت تدریس علوم بخصوص در پوهنتون کابل و همچنین در ساحت تعلیم و تربیه امور تخنیکي امداد معتنا بهی بواسطه متخصصین صورت گرفته است . در حقیقت از اوائل ۱۹۵۲ يك هیئات سه نفری معلمین امور تخنیکي در انکشاف انستیتوت تکنالوژی افغانی (ای - آی - تی) معاونت کرده و سپس در تاسیس مکتب تخنیکي کند هار امداد صورت گرفت و به مکتب تخنیکي کابل نیز کمک شد . باوجود ان بعد از دوره ابتدایی امداد یونسکو درین مورد کمک مزیدی به این تاسیسات از طرف منابع

انکشافی ملل متحد را در ساحت های مختلف خویش و مفصلتر معرفی گردد به صورت جداگانه در باره ساحت های فعالیت ان معلومات تقدیم میگردد :

تعلیم و تربیه

مجمع عمو می ملل در سال ۱۹۶۸ تصمیم گرفت تا سال های بین ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ را بعنوان دهه دوم انکشاف ملل متحد تعیین کند این پیشنهاد یونسکو که سال ۱۹۷۰ سال بین المللی تعلیم و تربیه اعلام گردد مورد قبول مجمع عمو می قرار گرفت .

بناء اعضای مجمع عمو می نقش عمده ای را که تعلیم و تربیه در انکشاف دارد تصدیق و تأیید نمودند .

بناغلی رنه مبر مدیر عمو می یونسکو ضمن مطرح کردن موضوع سال بین المللی تعلیم و تربیه هدف آنرا پیشبرد مساعی حکومت موسسات و همچنین افراد در راه تطبیق نظریات مبنی بر جهانی و مادی العمر بودن تعلیم و تربیه اعلام داشت و اظهار نمود که تعلیم و تربیه باید امری مداوم بوده و در همه جا تطبیق گردد و تعلیم و تربیه باید دیگر بعنوان مسئله ای که منظور از ان آمادگی برای حیات است تصور نشده بلکه بعدی از ابعاد حیات بشمار رود که مشخصات ان عبارت باشد از کسب مداوم دانش و تحقیق و معاینه بلا انقطاع و افکار عقاید . این موضوع باید بواسطه وحدت اساسی تعلیمات مکتب و پوهنتون با تعلیم و تربیه خارج مکتب و تعلیمات اکابر تکمیل گردد .

در افغانستان کورس عالی ای که مدت شش هفته برای معلمین ساینس مسکاتب متوسطه طی ماه سپتمبر و اکتوبر ۱۹۷۰ در کابل ترتیب داده شد تعبیر مثبتی از این مساعی بشمار میرود در حدود سی تن از معلمین ورزیده (که اکثر انان از زنان تشکیل یافته بود) در کورسها بیکه طی تمام ساعات درسی روز دوام داشت و شامل تمام علوم از نظر معلومات اساسی و کار لابراتوار و کار عملی بود شرکت کردند . یکی از جریانات برجسته سال تعلیم

دو جانبه صورت گرفته و در نتیجه تو جه امداد یونسکو از تعلیم و تربیه امـــــــور تخنیکي بیشتر به موضوع پلاننگ عمو می در این ساحه بحیث قسمتی از مساعی وسیع تر برای انکشاف پلانگذاری تعلیمی بصورت کلی معطوف گردید .

در سال ۱۹۶۲ يك نفر مشاور یونسکودر تاسیس يك اداره پلاننگ در وزارت معارف معاونت کرده واز سال ۱۹۶۴ باینظر ف يك هیئت مختلط پلان گذاری یونسکو (یو - ان - دی - پی) در ساحات وسیع بشمول تعلیمات ابتدایی و متوسطه ، تعلیمات زراعتی ، تعلیمات امور اداری و مالی ، تعلیمات نسوان ، تعلیمات انتشارات رادیویی ، تعلیمات تخنیکي ، تعلیم و تربیه معلم و تعلیمات اکا بر به ریاست پلان وزارت معارف مشوره داده اند. یکی از سفارش های هیئت یونسکو اینست که ترکیب هیئت مختلط یونسکو (یو - ان - دی - پی) مستلزم تغییر مزید باشد تا با این ترتیب جای دسته فعلی متخصصین راهیئت پلاننگ با صلاحیتی بگیرد که به انکشاف يك واحد پلاننگ عمو می امداد کرده و به عوض انجام وظایف عملی روز مره کار آن فقط مربوط به تعریف و تکمیل اهداف تعلیمی قصیر المدت و طویل المدت باشد. هکذا پیشنهاد شده تا پرسونل این هیئت جدید التشکیل را متخصصین پلاننگ امور تعلیمی تعلیمات تخنیکي و مسلکی تعلیمات امور مالی پلاننگ احصائیه و قوای انسانی تشکیل بد هند .

تربیه معلم :

اولین هیئت یونسکو در افغانستان این امر را تصدیق کرد که (تربیه معلمین خوب مهمترین با قدرات ترین و موثرترین وسیله برای ارتقای سویه های تعلیمی در هر کشور میباشد).

بناء بر این تعدادی از مشاورین برای این منظور در وزارت معارف گماشته شدند . باوجود ان در سال ۱۹۶۰ واقعیتی مینی بران درك گردید که اگر تاثیر مطلوب راجع باین مطلب مدنظر باشد . این امر

سویه تخصص در موضوع تعلیم و تربیه که اسباب ان در اکادمی مذکور فرا هم گردیده با آغاز يك کورس تعلیمی یکساله مشترک به سویه فارغ التحصیلان دوره متوسطه در سال ۱۹۷۰ بسیار بلند رفته است . این امر بصورت تجربی به در سال ۱۹۶۹ در کند هار آغاز شده بود اما توسعه واقعی ان در ماه مارچ ۱۹۷۰ با گرفتن ۴۵۰ شاگرد در اکادمی مربیان معلم واقع کابل و دارالمعلمین مربوطه ان شروع شد. کورس های مزید اخیرا در مزار شریف افتتاح گردیده و پلان های برای آغاز کورسی در هرات در بهار سال ۱۹۷۱ تهیه شده است .

از ۱۹۶۳ باینظر ف بیست و هفت تن از متخصصین یونسکو از طریق (یو - ان - دی - پی) ویونسکیف به پروژه اکادمی

د افغانستان کالني

که هر گو نه امداد مزید لازمه در این مورد در داخل حدود یک پروژه جامع مربوط به تربیه معلمین و با ساس اکا دمی مربیان معلم صورت بگیرد .

چنانکه در مورد تعلیم و تربیه معلمین ابتدایی مقصد آن بود که تسهیلات تعلیم و تربیه در مورد تربیه معلمین ابتدایی به ولایات توسعه یابد در حصه معلمین مکاتب متوسطه نیز هدف مهم همین شیوه بوده است . بنا بر این دارالمعلمین های عالی در سال ۱۹۶۸ در شهر کند هار در سال ۱۹۶۹ در شهر مزار شریف یعنی تقاطعی که دارالمعلمین های عالی قبلا هم در آن موجود بود تاسیس گردید . این شهر ها برای پروگرام منطوقی انکشاف تعلیم و تربیه بحیث مراکز نمو نه بشمار آمده و اساس این پروگرام در سال ۱۹۶۸ با معاونت یونسکو (یو - ان - دی - پی) به منظور پیشبرد پروگرام تعلیمی متوازن نهاده شد که ابتداء از طریق بکار انداختن دو مرکز نمو نه با احتیاجات کشور مطابقت داشته باشد . بمنظور تولید توازن درین مورد هیئت سنجش فعالیت های یونسکو حاوی پیشنهادی را ایراد داشته است که بائیسیت سلسله بسیار وسیع فعالیت های پروژه مذکور بین پروژه های مربوط به دو ساحه پلانکناری و تربیه معلم و در صورت امکان ساحه سو می که عبارت از تجربیه و انکشاف میباشد تقسیم گردد .

امداد مواد غذایی :

در مورد انکشاف تعلیم و تربیه از طرف پروگرام مواد غذا یی جهان (دبلیو - اف پی) که فعالیت آن عبارت از توزیع مواد غذایی اضافی جهان در راه انکشاف میباشد نیز امداد صورت گرفته است . یکسی از شقوقیکه (دبلیو - اف - پی) مخصوصا صابه ان علاقمنده بوده عبارت از موضوع تعلیم و تربیه میباشد و از سال ۱۹۶۴ باینظر ف عوادی چون تخم پودری ، گوشت ، گندم ، روغن نباتی ، شیر ، چای و ماهی به مکاتب لیلیه کابل توزیع گردیده است . با پسند متذکر شد که مکاتب لیلیه خارج کابل

تربیه معلم معاونت کرده و به ۴۲ کاونتر پارت فیلو شپها یی برای تحصیلات عالی در خارج اعطاء گردیده در حالیکه یونسکیف به تهیه سا مان متنوع بشمول وسایل سمعی و بصری لوازم علمی و مواد کیمیای مواد مربوط به هنر و صنعت و لوازم دفتر که مجموع قیمت آن در سال ۱۹۶۹ تقریبا به یک میلیون دالر بالغ میگرددید پرداخته است .

در حالیکه تعداد معلمین ورزیده در مکاتب ابتدایی کم است نیاز مند ی به معلمین ورزیده تر برای مکاتب متوسطه حتی بیشتر احساس می شود و این واقعیت شنا هد این موضوع است که در سال ۱۹۶۷ - ۱۹۶۸ میزان اخذ شاگردان در مکاتب ابتدایی نسبت به ارقام مورد نظر در پلان پنجساله سوم اندکی کمتر بود در حالیکه اخذ شاگردان برای مکاتب متوسطه چهار برابر ارقام معینه بیشتر و نسبت آن ۴۳ فیصد بمقابل ده فیصد بود .

برای چاره جویی اینکار یک دارالمعلمین عالی در سال ۱۹۶۴ تاسیس گردید که مقصد ازان تهیه یک کورس دوساله برای فارغ التحصیلان متوسطه بود تا آنها را قبل از داخل شدن به خدمت معلمی و همچنین در ضمن وظیفه برای تدریس در مکاتب متوسطه آماده بسازد . ازان زمان به بعد این دارالمعلمین بسرعته توسعه یافت و تعداد شاگردان آن از بدو تشکیل تا ماه جنوری ۱۹۷۰ پنجاه فیصد ارقام متدرجه در پلان عملیات این پروژه بود . برای دارالمعلمین مذکور از طرف یونسکو (یو - ان - دی - پی) بیست و پنج متخصص ۲۴ فیلو شپ برای تحصیلات عالی در خارج و مقدار متناهی سا مان و لوازم امداد شده است . اگرچه در ابتداء پروگرام این پروژه تا سال ۱۹۶۹ ترتیب داده شده بود اما امداد به آن تمدید یافته و دوره پروگرام آن تا اخیر سال ۱۹۷۱ را در بر میگردد . امید است تا ان زمان افغانان شامل این دارالمعلمین بقدر کافی تربیه شوند در غیر آن چنین پیشنهاد میشود

ملل متحد

منابع آب و تعلیم و تربیه متخصصین و به خصوص متخصصین و افراد مسلکی درجه دوم برای هریک از جنبه های امور زراعتی .

منابع آب :

اولین پروژه ای که از طرف صندوق مخصوص ملل متحد به ان امداد صورت گرفت سروی منبع زمینی و آب بود . در اینجا باید تذکر داد که صندوق مخصوص ملل متحد بعد بنام صندوق مخصوص (یو - ان دی - پی) مسمی گردید . بر طبق این سروی مطالعات اولیه امکان آبیاری در حوزه هری رود فراه رود و قسمت علیای دریای کابل روی دست گرفته شد . کار این پروژه در خودساحه ان در سال ۱۹۶۴ تکمیل گردید اما از جمله سه منطقه متذکره دو منطقه یعنی حوزه هرپرود و قسمت علیای دریای کابل به کمک یک پروژه دوم صندوق مخصوص ص که دوره عملیات ان از سال ۱۹۶۵ تا ۱۹۷۰ تعیین گردیده بود تحت تحقیق مفصل تری درآمد . امید است که هنگام وصول راپور نهایی این پروژه منابع کافی سرمایه گذاری برای تطبیق پروگرامهای مندرجه ان در دسترس گذاشته شود . هم اکنون نظر بموافق حاصله بین حکومت افغانستان و یوگوسلاویا قرضه ای به مبلغ هشت میلیون دلار جهت تأمین امور مالی قسمتی از این پروژه در اختیار دولت گذاشته خواهد شد .

از سال ۱۹۶۹ با ینظر ف از چنین کمک ها استفاده کرده اند و نیز به کافیتزیسی پوهنتون امداد مواد غذایی صورت گرفته است . هدف چنین معاونتها تنهابهبودی رژیم غذایی شاگردان نبوده بلکه منظور آن جریان یافتن منابع برای مقاصد دیگر نیز میباشد .

زراعت :

اگرچه در پلان های پنجساله اول دو یعنی از سال ۱۹۵۶ الی ۱۹۶۶ موضوع انکشاف ترانسپورت و مواصلات مقدم شناخته شده بود در پلان پنجساله سوم که دوره ان از سال ۱۹۶۷ الی ۱۹۷۲ میباشد بر موضوع زراعت و صنعت که از لحاظ تولیدات شغوق پر عایدتری است صریحا تاکید شده است . مخصوصا تخصیص (۲۹۲) از مجموع مصارف پلان پنجساله سوم برای امور زراعت و آبیاری که بعد از مسئله معادن صنایع و برق قرار دارد از نظر اهمیت دو مین تخصیص به شمار میرود باین ترتیب طی ده سال گذشته موضوع زراعت نسبت بهر شق دیگری زیادترین سهم را از لحاظ امداد دریافت داشته و علاوه بر این متخصصین موسسه خورا که وزیر عت (اف - ای - او) که در افغانستان کار کرده و تعداد فعلی شان بالغ بر چهل نفر است تقریبا یک چهارم مجموع مامورین ملل متحد را تشکیل میدهند .

ساحه دیگری که از نظر امکانات آبیاری مورد مطالعه قرار گرفته عبارت است از منطقه کندز ، خان آباد در شمال کشور . کار مربوط بمطالعه این امر در خود ساحه ان که در اوائل ۱۹۷۰ تکمیل گردید منتج به جمع آوری معلومات معتنا بیهی شده است که موید یک پروژه سرمایه گذاری در ۱۴۰۰۰ - ایکر زمین میباشد . اگرچه این ساحه از آبیاری بی بهره نبوده اما بقدر کافی آبیاری نشده است . (ای - بی - ار دی) علاقه خود را به فینانسمان چنین پروژه ای اظهار نموده و انتظار میرود که در اواخر ۱۹۷۰ هیئتی برای ارزیابی این موضوع اعزام گردد .

از سال ۱۹۴۹ با ینظر ف (اف-اس-او) در این شق امداد کرده است و مساعی اولیه آنها بیشتر مبدول سروی ساخت میگردید که امکان بهره برداری از امداد تخنیکي در ان متصور بود . در نتیجه تعدادی از ساحات فعالیت که زمینه را خاصتا برای امداد مزید تخنیکي مساعد میساخت تشخیص داده شد و در بسیاری از این موارد مساعی در داخل حدود شرایط صندوق مخصوص (یو - ان دی - پی) یا پروژه های بزرگ مشا به آن تمرکز یافته و توضیح و تعریف گردید بزرگترین نیاز مندی که در این باب معلوم گردید عبارت بود از دو موضوع یعنی سروی امکانات استفاده از

د افغانستان کالنی

را از طریق صندوق مخصوص (یو.ان.دی. پی) در یک پروژه تفحصات آب های زیر زمینی امداد میکند. کار ساحه این پروژه که در هه منطقه نمونه یعنی کنواژ و چاریکار در جنوری ۱۹۷۰ تکمیل گردید سرانجام منتج به این امر گردید که امکانات عمده برای انکشاف در آن مورد منوط به اداره دقیقانه و محتاطانه منابع آب موجوده میباشند.

شاید این واقعیت نیز دارای اهمیت بیشتری باشد که اکنون ریاست مربوط به آبهای زیر زمینی با سامان و مأمورین تربیه شده موجود است تا عملیات را که تحت نظر پروژه این ساحه آغاز یافته بود در سایر مناطق کشور ادامه دهد. مسئله نیازمندی به یک اداره منظم تر منابع آب، حکومت را واداشت تا از ملل متحد و پروگرام انکشافی ملل متحد امدادی را برای تأسیس یک ریاست اداره امور آب تقاضا کند. تثبیت یک خط مشی ملی مربوط به موضوع آب و تدوین قانون آب نیز بعهده این پروژه گذاشته شد.

تولید و امور صحت حیوانات :

موضوع مالداري در افغانستان اهمیت زیاد داشته نظر به احصائیه صادرات ۶۸ ۱۹۶۹ میتوان گفت که در حدود چهل فیصد پول صادرات کشور عبارت از تولیدات حیوانی بود.

با ملاحظه این امر (اف. ای. او) از سال ۱۹۵۱ باینطرف از طریق (اپتا) (ویو - ان. دی - پی) درین حصه اسباب امداد تخنیکي را فراهم آورده است. امداد های اولیه بصورت عمده متوجه امراض حیوانی بوده و منتج به تشخیص سه احتیاج در این مورد گردید یعنی ایجاد خدمات بیطاری، تعلیم و تربیه بیطاران و تأسیس یک لابراتوار واکسین. از سال ۱۹۵۸ تا ۱۹۶۴ تحت امداد (اپتا) متخصصین برای تولید واکسین ها جهت کنترل امراض حیوانی در اختیار حکومت گذاشته شد. لابراتوار قادر به تولید واکسین های لازمه گردید. هکذا نیازمندی به معاونین متخصص برای اداره مجادلات تریق واکسین احساس گردید.

از سال ۱۹۵۸ با اینطرف بر این طرح و اجرای پروژه های کوچکتر آبیاری نیز از طرف (اف. ای. او) و پروگرام امداد تخنیکي (یو. ان. دی - پی) امداد مداوم صورت گرفته است. درابتداء هیئت مسئول پروژه های کوچکتر آبیاری اساساً تنها مصروف امور پروژه های کوچکتر مربوط به احیای مجدد سیستم های موجوده بوده. در مرحله بعد تر پروژه های بزرگتری روی کار آمده به ریاست آبیاری وزارت زراعت که اکنون (ریاست سروی آب و آبیاری نام دارد) راجع به پلاننگ و طرح ان پروژه ها و به یونت امور ساختمانی آبیاری برای تطبیق ان مشوره داده میشد که این افزایش موجب توسعه تشکیلات هیئت مذکور و باعث بیمان آمدن شعبه برای ترمیم و حفظ و مراقبت سامان ثقیله هموار کردن زمین گردید.

دو پروژه ای که فعلا در شاروان و کلاگی تحت اجرا میباشد هر دو تقریباً به حد تکمیل رسیده در حالیکه دو پروژه دیگر که به کمک هیئت مذکور سروی و طرح شده احتمالاً از طریق قرضه بانک انکشاف آسیای و تحت نظارت ان تطبیق خواهد گردید. بعلاوه کریدتی از طرف بانک انکشاف زراعتی افغانستان برای پروگرام های فرعی آبیاری تهیه خواهد شد و بانک مذکور بنو به خود قرضه ای به مبلغ پنج ملیون دالر را از اتحادیه بین المللی انکشاف (ای - دی - او) دریافت خواهد کرد.

در سپتمبر ۱۹۷۰ امداد بیک پروژه مربوط به سروی خاک و حاصل خیزی خاک که از جریان کار هیئت فرعی آبیاری مشتق شده بود خاتمه پذیرفت. در این اواخر متخصص مسئله حاصل خیزی به تکمیل تجربیات سه ساله راجع به کود های لازمه در مناطق مختلف کشور موفق گردیده و معلومات معتنا به وسودمندی از این ناحیه حاصل شد. علاوه بر این تعداد کافی از کارکنان افغانی بدون آنکه دیگر حاجتی به مراقبت و نظارت باشد تربیه گردیدند.

طی پنج سال اخیر ملل متحد حکومت

مستقیم به خود وزارت زراعت به کشور امداد کرده است و در خلال این احوال یک ریاست توسعه امور زراعتی که مرکزی است مرکب از مأمورین مسئول توسعه امور زراعتی در ساحت کار میباشد تشکیل گردید .

با وجود این در اواسط دهه ۱۹۶۰ برای بدست آوردن نتایج بهتر حاصلات زراعتی تاسیس یک پروژه جامع و کاملتری که در آن یک مرکز تعلیمی و تعیین مناطق انکشافی نمونه ای در تحت پلان تخصیص گردید برای توسعه کاملتر امور زراعتی شامل بود از طرف (اف. ای. او) مطالعه گردید . در وهله اول تمام فعالیت های قبلی در این ساحه مدنظر گرفته شد و پروژه ای تشکیل گردید که در آن امور مارکتینگ ، موضوع اعتبارات و بانک داری ، کوپراتیف های زراعتی ، اداره و توسعه فارم ها و همچنین بعضی ساحت تخیلی که مستقیماً مربوط به فعالیت های لازمه در مراکز نمونه پیشنهاد گردیده شامل ساخته شد . پروژه ای که در نتیجه این اقدام بدست آمده و (پروگرام اعتبارات زراعتی و کوپراتیف ها در افغانستان) یا اختصاراً (پی. ای. سی. ای) نام دارد در سال ۱۹۶۷ به تصویب رسید تا امور مالی آن از طرف اداره انکشاف بین المللی سویس (اس. آی. دی. ای) و از طریق پروگرام مجادله با گرسنگی مربوطه (اف. ای. او) تأمین میگردد . عملیات این پروژه یکسال بعدتر از تاریخ متذکره فوق آغاز یافت .

طی دو سال گذشته پروژه مذکور به تاسیس یک مرکز تعلیمی در بادام باغ بمنظور تهیه وسایل تربیتک رسمی و همچنین دو مرکز انکشافی نمونه در کوهدهامن و بغلان توفیق حاصل کرده که پروگرام های انکشافی زراعت در آن نقاط عملاً تطبیق میشود . اکنون برای تطبیق بیشتر جنبه های عملی تعلیم و تربیه و بهبود رابطه بین انستیتوی تعلیم و تربیه ومناطق نمونه مساعی مبذول میگردد . با تقویه رابطه بین موضوع تعلیم و تربیه و توسعه اجزای مربوطه آن و رفع نقصانات

برای رفع این نیازمندی ها یک پروژه جامع تشکیل و امداد صندوق مخصوص (یو.ان.دی. پی) برای آن در سال ۱۹۶۶ تصویب شد . هدف این پروژه که کار آن در سال ۱۹۶۸ آغاز گردید عبارت بود از تربیه معاونین متخصص بحیث مامورین بیطاری و تاسیس خدمات امور صحت ، حیوانی و پرورش حیوانات در یک منطقه نمونه واقع شمال هندو کش . همچنین در تجدید و بهبودی لابراتوار واکسین وزارت زراعت وتوجه خاص به تربیه متخصصین فنی لابراتوار امداد معنای بی صورت گرفت . اکنون مساعی برای تأکید بیشتر بر هدف اولیه این پروژه که عبارت از تربیه معاونین متخصص میباشد مبذول میگردد .

پرورش گوسفند قره قل یکی از کمک های بزرگ به تجارت کشور بوده و از اوایل دهه ۱۹۵۰ در این ساحه وبخصوص از ۱۹۶۲ باینطرف در ساحه پرورش گوسفندان منتخبه و پرورش گوسفند بطور کلی امداد صورت گرفته است پیشرفت مداوم در این مورد بسته به فعالیت بیشتر در بهبود علف و چراگاه ها بود و از سال ۱۹۶۲ باینطرف فعالیت های که تحت پروگرام امداد تخیلی صورت گرفته شامل بهبودی وضع گوسفندان و پشم بوده است . موضوع نسل های موجوده گوسفند در کشور مطالعه شده و تعداد گوسفندان بطور عموم به هشت نسل مشخص طبقه بندی گردیده است . در یک فارم دولتی ، نسل های حقیقی بمنظور توزیع به زارعین تولید و تکثیر ، و یک لابراتوار مخصوص پشم گوسفندان نیز تاسیس شده است .

خدمات زراعتی :

در ظرف بیست سال اخیر تعدادی از متخصصین (اف. ای. او) در ساحت احصایه های زراعتی پلانگذاری تهیه بازار های فروش (مارکتینگ) و تشکیل کوپراتیف ها خدماتی را انجام داده اند . ضمناً از سال ۱۹۵۹ باینطرف یک نفر مشاور توسعه امور زراعتی هم از طریق تدریس در پوهنتون و هم با دادن مشوره

ملل متحد

بین ۱۹۵۰ و ۱۹۶۲ نیز انجام یافته . يك لابراتوار پتو لوزی نباتات با امداد (اف . ای . او) تاسیس گردیده که بکمکان موفقیت قابل ملاحظه ای در کنترل مرض قرغنه بخصوص در وادی کو هدا من کسه بعد تر بعنوان یکی از مراکز نمونه مربوط به (پی . ای . سی . سی . ای) انتخاب شد حاصل گردید . اشتراك حکومت در پروژه مربوط (اف . ای . او) (یو . ان . دی . پی) برای کنترل ملخ صحرائی منجر به تاسیس و تجهیز ریاستی وزارت زراعت شد که برای هر گونه ظهور ملخ در کشور بخوبی آماده میباشد .

گرچه بطور عموم دامنه و سیمی برای بهبود امور در این ساحه موجود است اما در حال حاضر علاوه بر فعالیت های (اف . ای . او) که در مراکز نمونه مربوط به پروژه (پی . ای . سی . سی . ای) تمرکز یافته امداد معتنا بهی بواسطه امداد های دو جانبه در این مورد صورت میگیرد .
به تعقیب یک سری قبلی جنگلها حکومت تاسیس یک پروژه تعلیم و تربیه و نمونه ای را برای امور جنگلداری مطالبه نمود که مراتب آن در سال ۱۹۶۷ از طرف (اف . ای . او) (یو . ان . دی . پی) تصویب گردید با ید متذکر شد که در این پروژه تربیه معاونین متخصص اساس مهمی بشمار میرود در حالیکه موضوع تهیه قانون جنگل داری و کار های آزمایشی های مهمی از اهداف این پروژه محسوب میشود .

این پروژه برای انکشاف امور زراعتی در موقعیت بهتری قرار خواهد گرفت .
یکی از اجزای این پروژه که موضوع آن اخیراً تصویب شده مسئله با سواد ساختن است که در این امر تهیه یک هیئت مرکب از سه نفر از متخصصین یونسکو بمنظور تاسیس مبنای مبارزه برای با سواد ساختن اجباری افراد در مراکز نمونه ، شامل میباشد یکی از متخصصین مذکور هم اکنون مصروف کار در این راه میباشد .

پروژه دیگر در این ساحه موضوع بوجود آمدن کریدتهای زراعتی از طریق تجدید تشکیلات بانک انکشاف زراعت میباشد . معاونت با این پروژه از طرف هیئتی مرکب از چهار نفر مشاور که از طرف (یو . ان . دی . پی) (ای . سی . آر . دی) استخدام شده اند صورت میگیرد به تعقیب تصویب اساسنامه های جدید این بانک که در اوائل ۱۹۷۰ انجام گرفت موضوع تجدید تشکیلات آن اکنون بصورت صحیح بدست گرفته شده و به علاوه در ماه جون قرار دادی برای تهیه یک قرضه انکشافی بالغ بر پنج ملیون دالر از (ای . دی . ای) بامضاء رسید که مقصد عمده آن قادر ساختن این بانک به اعطای قرضه ها به زارعین در تحت شرایط عادلانه و مناسب میباشد تا این امر آنان را به خریداری ماشین آلات زراعتی از قبیل پمپ های آب ، تراکتور دیگر لوازم زراعتی قادر سازد .

تولیدات نباتات و کنترل امراض ساری

و دیگر امراض :

تولید نباتات و حمایت نباتات از جمله موضوعاتی است که در اوقات مختلفه امداد (اف . ای . او) درین ساحات صورت گرفته است . برای افزایش تولید پنبه مساعی موفقیت آمیزی هم از لحاظ تهیه متخصصین وهم از تدارک انواع پر محصول پنبه مبذول گردیده و انواع پر محصول دیگر حاصلات مانند گندم و برنج نیز توزیع و تکثیر شده است . توسعه غرس درختان توت بمنظور استفاده ازان در پرورش گرم ابریشم بواسطه امداد متخصصین طی دوره

مواصلات :

توانسیورت ژیمینی :

از لحاظ اینکه افغانستان کشور ی محاط به خشکه میباشد از مدتها بیست که برای بهبود وضع خطوط مواصلات داخلی توجه صورت گرفته است چه این امر شرط لازم و اساسی برای انکشاف اقتصادی و اجتماعی محسوب گردیده و بنا بران طی پلانهای پنجساله اول و دوم برای خطوط مواصلاتی از هر حیث قدامت داده شده بود . در نتیجه اکنون کشور یک شبکه عالی شاهراه های عمده را در اختیار دارد اما البته

نگهداری این شاهراه ها باوضع موجوده ان مقتضی حفظ ومراقبت میباشد . باتوجه به این موضوع در سال ۱۹۶۶ حکومت مطالعه امکانات این مسأله را با همکاری بانک بین المللی برای ساختمان مجدد و انکشاف (ای . بی . ار . دی) تقاضا کرده وطنی راپور مشاورین مربوطه که در سال ۱۹۶۸ تقدیم گردید تطبیق یک پروگرام که دارای دو مرحله بود پیشنهادگردیدکه مرحله اول ان مقتضی مصرف پنج ملیون افغانی به اسعار خارجی و خدمات یک هیأت انجیران برای چهار سال میباشد . در جون ۱۹۷۰ یک قرار داد کسریست انکشافی که از طرف اتحادیه بین المللی انکشاف اعطاء شد بعد از تصویبشوری نافذ گردیده و بدین ترتیبقرضه بدون مفاد بالغ بر پنج ملیون دالر در دسترس حکومت گذاشته شد تا بواسطه ان سامان حفظ و مراقبت وپرزه های لازم را خریداری کند .

این مطالعه از برای ان بود تا سرک مذکور یک قسمت از شاهراه آسیای را تشکیل دهد اما شاهراه مذکور بصورت عملی تری از طریق کند هار امتداد داده شده . طوریکه اکنون تمام قسمت این شاهراه در افغانستان عبارت از سرک های اسفلت درجه اول میباشد . اداره ترانسپورت تخنیکي شاهراه آسیای که مسئول تبلیغات راجع به این شاهراه و پیشبرد امورانکشافی ان است از پروژه منقوی (یو.ان.دی.پی) یو-ان (ایکافی) که افغانستان دران شرکت دارد کمک مالی میگيرد . یکی از فعالیت های کنونی این اداره یک (مسابقه موتر رانی) از تهران تا داکه میباشد .

هوايي ملكي :

در سال ۱۹۵۲ هنگامیکه افغانستان فاقد يك ميدان هوايي بين المللي بود و خدمات هوايي ملكي کشور مراحل ابتدايي را طی میکرد او لین مشاورین موسسه بین المللی هوا نور دی ملكي (ای.سی.ای.او) وارد افغانستان گردیدند . ازان زمان باینطرف امور هوايي ملكي افغانستان هم در داخل و هم در ساحه بین المللی بسرع توسعه یافته است . این توسعه در اثر نیازمندی های مبرم به بهبود مواصلات بین نواحی کوهستانی خود افغانستان وهمچنین بادیکر کشور ها ماورای سرحدات محاط به خشکسالی صورت گرفت . در طول این سالها مشاورین (ای.سی.ای.او) در ساحاتی مانند ساختمان میدان های هوايي ، حفظ ومراقبت سامان لازم ، مخابرات رادیویی ،اطفائیه ، مصونیت پرواز ها ، تعلیم وترتیب و عملیات مواصلاتی به ریاست هوايي ملكي معاونت

ضمناً در جنوری ۱۹۷۰ شورای اداری پروگرام انکشافی ملل متحد(یو.ان.دی.پی) موضوع امداد به تطبیق این پروگرام را از طریق یک پروژه چهار ساله که ازطرف (ای . بی . ار . دی) اجراء میگردد تصویب کرد . هیأت چهارده نفری مشاورینیکه برای پیشبرد امور این پروگرام استفاده شده اند اکنون مشغول طرح یک پروگرام موثر حفظ و مراقبت بواسطه تشکیل مجدد ریاست حفظ و مراقبت وزارت فواید عامه و تطبیق خدمات مربوط به حفظ و مراقبت در سرک های عمده منتخبه و تمامی سرک های فرعی در صفاقت شرقی کشورمیباشند طی سال ۱۹۷۰ پروژه مذکور مصروف تشکیل مجدد امور در وزارت فواید عامه اجرا میسوی های مربوط به ضروریات حفظ و مراقبت و تقدیم پیشنهادها برای تهیه سامان لازم بوده است .

در این اواخر ملل متحد نقشه نهایی دو حصه از سرکی راکه از هرات به چشت ومیدان (از قسمت دوراهی کابل - قندهار) تا بامیان امتداد دارد به حکومت تقدیم کرده

د افغانستان کالسنی

کرده اند . علاوه بر این متخصصین

(ای.سی.ای. او) برای مدت دوسال بحیث
منیجر میدان های هوایی بین المللی کابل و
قندهار خدمت کرده است .

وهیئت فعلی امداد تخنیکي موسسه مذکور
عبارت است از متخصصین مربوط به شقوق
حفظ و مراقبت و رکشاپها ، مراقبت رادیو
و مصونیت پروازها .

در ابتدا توجهات بیشتر به موضوع
انکشاف سرویس های بین المللی از طریق
ساختن دو میدان هوایی بین المللی و
تاسیس انکشاف شرکت هوایی آریانا
مبذول گردید .

اما در این اواخر در مورد توسعه سرویس
های داخلی توجه زیاد تری مبذول گردیده و
سرووی ایگه در سال ۱۹۶۶ صورت گرفت

منتج به تاسیس خطوط هوایی پاختر درسال
۱۹۶۸ شد این شرکت داخلی ، طیاراتی
را که بنام ستول یاد میشود بکار می برد
که در مسافت کوتاه پرواز کرده و فرود

میاید ، در ماه جنوری ۱۹۶۹ شورای اداری
پروگرام انکشافی ملل متحد مراتب امداد
اولیه را برای مدت سه سال به شرکت

هوایی پاختر تصویب کرد که نظر به آن
اکنون دسته ای مرکب از نه نفر از متخصصین
(ای.سی.ای. او) به تشکیلات اداره و عملیات

این شرکت جدید از طریق تعلیم و تربیه
مأمورین تسریع پروگرام ساختن میدان
هوایی وانکشاف سرویس های تخنیکي

مربوطه معاونت میکنند که برای عملیات
موثر طیارات (ستول) لازم است . علاوه بر
این دو متخصص کمکی که اهل سویدن

میباشند در آماده ساختن سامان ثقیله برای
پروگرام ساختن میدان های هوایی حکومت
را معاونت کرده و یک متخصص سوم به حفظ

و مراقبت و رکشاپها مساعدت مینماید .
از نظر انکشاف شرکت باختر اکتون
در مرحله حساسی قرار دارد معذک اگر

مساعی جدی برای بهبود موثریت عملیات
و اداره آن دوام یابد این شرکت بزودی قادر
به استفاده از طیارات مزیدی خواهد

گردید تا بدان وسیله به باز کردن راه
مواصلات به مناطق صعب الوصول کشور

کمکی اساسی صورت گیرد .

مترو لوژی :

انستیتوت مترو لوژی افغانستان با امداد

موسسه مترو لوژی جهانی (دبلیو-ام-او)
در سال ۱۹۵۵ تاسیس گردید . از آن تاریخ
به بعد تعدادی از متخصصین از طریق

(ایپتا) (پروگرام وسیع امداد تخنیکي)
وسپس (یو. ان. دی. پی) (پروگرام
انکشافی ملل متحد) در انکشاف سرویس

های مترو لوژی کشور کمک کرده اند .
همچنین از ۱۹۶۱ باینظر ف یعنی هنگامیکه
مکتب مترو لوژی تاسیس گردید متخصصین

در فاکولته سیانس و در شق مترو لوژی
مرکز تعلیمی ریاست هوایی ملکی که مقارن
سال ۱۹۶۰ تاسیس گردیده است تدریس

کرده اند .

در نتیجه این فعالیت ها در راه انکشاف
سرویس تجزیه و تحلیل و سرویس های
هوایی و اوضاع جوی و همچنین در

معمول ساختن و توزیع آلات مترو لوژی
پیشرفت حاصل شد .

باوصف این درسال ۱۹۶۵ حکومت
تصمیم گرفت تا از طریق صندوق مخصوص
که جزئی از (یو. ان. دی. پی) میباشد

به میزان بیشتری نسبت به پیش تقاضای
امداد کند . این درخواست در ماه جون
۱۹۶۸ تصویب شد با آغاز کار که بصورت

ابتدایی شروع گردید چهار تن از جمله
پنج متخصصیکه مطابق پروگرام در نظر
گرفته شده بود بزودی وارد خواهند شد .

هدف خاص این پروژه عبارت است از
توسعه سرویس های موجوده ، بکار انداختن
سرویس های نو در ساخت زراعت

و منابع آب و متحد الشکل ساختن و توسعه
ذخیره سامان ضروری . یک شق جدید
مترو لوژی تطبیقی تاسیس خواهد شد و

توجهات قابل ملاحظه در قسمت تعلیم و تربیه
وانجام وظایف از طریق پوهنتون و مرکز
تعلیمی ریاست هوایی ملکی مبذول خواهد

گردید .

مخابرات و سرویس های پست :

از سال ۱۹۵۸ باینظر ف وزارت مخابرات

لیلله برای شاگردان جدید گذاشته شد که با اكمال ان عمارت كاملا به دسترس متعلمينكه طور لیلیه هستند اختصاصا خواهد یافت .

تا جایكه موضوعات مربوط به امداد تخنیکي به وزارت مخابرات تعلق دارد هیئت تحقیق تعداد از ساحات اختصاصا صی را که چنین امدادی برای آن ذیقمت خواهد بود تعیین کرده است . بنا بر این معاونتی که تحت پروگرام امداد تخنیکي (یو.ان.دی.پی) صورت میگیرد در قسمت های (فریکونسی) رادیو ترانسیمیشن و کروی فریکونسی ولین ترانسیمیشن باید ادامه یابد ضمناً متخصصینی برای شق تیلیکس و تلگراف و بلاننگ عمومی و تشکیلات در نظر است استخدام شود در ماه جولای سال جاری (یو.ان.دی.پی) استخدام یک متخصص مربوط اداره امداد تخنیکي را برای تشکیلات پست تصویب کرد که البته این متخصص راجع به طرق بهبود تشکیلات سرویس های پستی مشوره خواهد داد .

انکشاف دهات :

در سال ۱۹۵۱ حکومت پروگرامی را برای انکشاف دهات روی دست گرفت که برای تطبیق ان امداد ملل متحد و موسسات اختصاصی ان را لازمی دانست این پروگرام یک سلسله از فعالیت ها بشمول زراعت صنایع دستی و صنایع کوچک امور صحی اصول حفظ الصحه تعلیم و تشریبه رفاه اجتماعی امور ساختمانی دهات و همکاری درین مورد را در برداشت چنین فعالیت ها از طرف وزارت خانه های ذیعلقه که امور تخنیکي مربوطه ان به آنها تعلق داشت اداره می گردد .
انتظام امور این پروگرام بطور کلی ریاست انکشاف دهات بر اساس پروژه های نمونه ای بعهده داشت که بایستی در صورت توسعه پروگرام به سویه ملی مثال قرار داده میشدند . طی پلانهای پنجساله اول و دوم در حالیکه منابع زیاد حکومتی وقف توسعه این پروگرام گردید ملل متحد و تعداد از موسسات مربوطه ان در تطبیق ان معاونت کردند .

در انکشاف خدمات مخابراتی و همچنین در ساحات اختصاصی مانند کوری فریکونسی ولین ترانسیمیشن رادیو تلگراف و اخیراً در ساحه (های فریکونسی) ترانسیمیشن از مشوره متخصصین اتحادیه بین المللی مخابرات (ای.تی.یو) استفاده کرده است . یکی از نتایج این مشوره عبارت بود از تاسیس یک مرکز تعلیمی مخابرات در سال ۱۹۶۴ که از سال ۱۹۶۵ باینطرف (ای.تی.یو) و (یو.ان.دی.پی) از طریق تهیه متخصصین فیلر شپها و تعداد قابل ملاحظه ای از سامان ضروری به ان امداد کرده و تا کنون ۶۵ متخصص فنی از مرکز مذکور فارغ التحصیل گردیده اند .

در سال ۱۹۶۹ یک هیئت مشترک تحقیق (یو.ان.دی.پی) (ای.تی.یو) بر فعالیت های فعلیه این ساحه تجدید نظر کرده و در موضوع یک مرحله دوم امداد به مرکز تعلیمی مخابرات که تا سال ۱۹۷۴ ادامه خواهد یافت تصویب گردید . تا با این ترتیب مسئله تاسیس متذکره مرکز بر اساس دائمی و بدون نیازندی به کمک خارج تضمین گردد . هیئت متخصصینی که تعداد ان از هفت نفر به یازده نفر افزایش یافته است بیشتر مصروف تربیه و تحکیم بنای تعلیمات کاونترپارت های تحصیل یافته ولایقی خواهد بود که قادر به اداره پروگرام تعلیم و تربیه متخصصین فنی مخابرات باشند .

باوجود این در مورد انکشاف کورس های تعلیم و تربیه برای مامورین تخنیکي مامورین داخل خدمت ، موظفین پست و امکاناً در مرحله ای بعد تر به موضوعاتی مانند تشکیلات و محاسبه بڈل توجه صورت خواهد گرفت . باید متذکر شد موظفین پست از مشوره و کمک دو نفر متخصص اتحادیه بین المللی پست که جدیداً استخدام شده اند استفاده خواهند کرد .

اگرچه با تسهیلاتیکه حکومت دردسترس مرکز تعلیمی مخابرات گذاشته کار بدرجه اعلی انجام پذیرفته است اما موضوع از دیاد روزافزون شاگردان در مرکز مذکور مستلزم توسعه تسهیلات تدریسی میباشد بنا بر این بتاريخ ۱۳ جون ۱۹۷۰ بنیاد یک

د افغانستان کالنی

برای تاسیس ان امداد ملل متحد (یو. ان. دی. پی) را در خواست کرد. این ریاست مسئولیت پلان سازی منظوقی و شهری، تدقیق و مطالعه امور ساختمانی و پیشبرد خانه سازی، بخصوص خانه‌های ارزان قیمت را دارد. یگانه راه موفقیت و مؤثریت ریاست شهر سازی و خانه‌سازی در صورتی ممکن شده می‌تواند که بعضی از شرایط اولیه یعنی تصویب مقررات اصول ساختمانی تعهد یک پالیسی یا خط مشی از طرف حکومت در مورد ساختمان خانه‌های ارزان قیمت و صورت دادن اقدامات ابتدایی برای طرح پلان و ساختن ذخایر آب پاک و سیستم‌های بدر رفت برای شهر کابل و مراکز شهری بر آورده شود فعلاً یک درخواست حکومت مبنی بر امداد ملل متحد برای طرح پلانهای بهتر غرض تهیه ذخایر آب و سیستم‌های بدر رفت برای اطراف کابل در مرکز ملل متحد تحت مطالعه میباشد.

امور صحنی :

انکشاف در یک ساحه ویا محل وابسته به عوامل متعدد میباشد و ان عبارت از مرز انکشاف در ساحه تعلیم و تربیه توسعه تولیدات زراعتی و صناعتی فراهم آوردن تسهیلات در امور مواصلات و کنترول اراضی میباشد.

موسسه صحنی جهان (دبلیو.اچ.او) ازسال ۱۹۴۹ باینطرف در افغانستان فعالیت داشته است. در ظرف بیست سال اخیر نظر به مساعی ایکه حکومت افغانستان با همکاری (دبلیو.اچ.او) مبدول داشته پیشرفت در تعدادی از ساحه‌ها حاصل شده است. امور مالی قسمت عمده امداد (دبلیو.اچ.او) از طریق منابع خود ان موسسه تا میسن گردیده اما کمک معتنا بهی از طرف صندوق ملل متحد برای اطفال (یونیسف) نیز صورت گرفته در حالیکه (یو.ان.دی.پی) و قبل از ان (ای.پی.تی.ای) نیز امور مالی یکنمدا از پروژه‌ها را تامین کرده اند.

اولین امداد در راه کمک به یک پروژه ضد ملاریا صورت گرفت که در سال ۱۹۵۸ پروژه مذکور بیک پروگرام وسیع

در سال ۱۹۶۶ پس از آنکه از تطبیق پروگرام‌های انکشافی به صورت کامل اطمینان حاصل گردید تجدید امور این پروگرام بر اساس تشکیلات ولایات پیشنهاد گردید تا این طریق جای پروژه‌های نمونه را بگیرد. مقصد از این ترتیب داخل ساختن پروگرام مذکور در تشکیلات حکومتی موجوده ولایات بود و منظور ان بود تا به اثر تماس نزدیک برای حمل مسائل و مشکلات هر یک از ولایات به طور جداگانه فرصت داده شود.

برای اداره و انجام اینکار درباره تشکیلات مجدد ریاست انکشافی اقدامات صورت گرفته و در سال ۱۹۷۰ ریاست انکشافی محلات در داخل تشکیلات وزارت داخله تاسیس گردید.

برای پیشبرد پروگرامهای انکشافی محلات از سال ۱۹۶۶ باینطرف انجیرا نو یک نفر مهندس ملل متحد با حد اکثر استفاده ممکنه از کارگران و مواد داخلی در تهیه نقشه و تا اندازه ای در ساختمان پل‌ها و دستگاه‌های کوچک برق آبی و پلچکها در مناطق‌های تعاونی شده است مطابق با این فعالیت‌های که ریاست مذکور در نظر گرفته است هیأت ملل متحد (یو.ان.دی.پی) نیز اکنون رو به افزایش می‌باشد.

گذشته از این اقدامات اولیه برای تطبیق پروگرام‌های انکشافی جدید در ولایت کنر آغاز گردیده و این امر ابتداء از طریق امور ساختمانی‌های اقدام به یک سروی امکانات پیشبرد صنایع دستی و سپس بواسطه تاسیس یک استیشن نمونه زراعتی پیشنهاد شده که توام با اداره امور جنگل‌ها و چراگاه‌ها میباشد اجراء خواهد شد.

انکشاف شهری :

امداد ملل متحد در ساحه انکشاف شهری در سال ۱۹۶۵ شروع گردیده و یکنمدا از متخصصین تا کنون در این مورد خدمات قابل قدری را انجام داده اند. در نتیجه مشوره آنان حکومت به تاسیس یک ریاست خانه سازی و شهر سازی تصمیم گرفت و

انستیتوت صحت عامه که تا سپس ان در سال ۱۹۵۶ پیشنهاد و در سال ۱۹۶۳ کار ساختن آن اكمال و افتتاح گردید از آن زمان تا کنون برای فعالیتان در ساحاتی چون انجیر، امور حفاظت صحه تعلیم و تربیه صحی، احصائیه میکروبیولوژی و کارهای لابراتوار امداد صورت گرفته و در مورد تاسیس انستیتوت تبیه واکسین نیز کمک شده است.

صنایع و منابع طبیعی :

گرچه امداد در ساحه انکشاف منابع های افغانستان بیشتر بواسطه منابع کمک های دوجانبه صورت میگردد با انهم در دوره های ده ساله بین ۱۹۵۰، ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ - از مشوره و تدریس متخصصین ملل متحد در ساحات معدن شناسی های رولوژی و سروی جیالوجی استفاده شده است. ضمناً متخصصین ملل متحد از سال ۱۹۵۲ باینظر تقریباً بطور مداوم با موسسه کار توگرافی بنظور نقشه های توپوگرافی فیک تطبیقات امور کار توگرافی واز سال ۱۹۶۸ باینظر برای کمک به سروی اراضی کار کرده اند. تولیدات کار توگرافی اکنون بصورت رضائیت بخشی رو به پیشرفت است بطوریکه امداد ملل متحد در این مورد محدود به مشوره راجع به بهبودی شبکه های سروی اراضی و کمک به تربیه پرسونل سروی اراضی میباشد.

اکنون حکومت به موضوع توسعه تولیدات صنعتی مخصوصاً از طریق تشویق سرمایه گذاری خصوصی که آن هم بواسطه منابع خارجی و هم بوسیله منابع داخلی صورت میگردد بدرجه اعلی تقدم قائل گردیده است. در حال حاضر یک نفر مشاور امور انکشاف صنعتی که مربوط به (یونیدو) (موسسه انکشاف صنعتی ملل متحد) میباشد حکومت را در پلان گذاری عمومی انکشاف صنعتی معاونت کرده و این کمک تا اندازه ای به تعقیب کار سه تن از مامورین اجراییه ملل متحد میباشد که در گذشته ریاست هایی را در وزارت معادن و صنایع اداره کرده اند. در امداد

امحای ملاریا توسعه یافت. این پروگرام که اقدام به آن در سال ۱۹۷۰ صورت گرفت طرق بهتر امحای ملاریا را متضمن بوده و در دوره بین سالهای ۱۹۵۲ و ۱۹۷۰ یونسف بیش از سه و نیم میلیون دالر امدادی را به این پروژه تخصیص داده است.

موضوع تعلیم و تربیه چنانکه در دیگر ساحات مهم شمرده شده در این مورد نیز دارای اهمیت اولیه میباشد. از مدتی پیش باینظر (دبلیو.اچ.او) با موسساتیکه به امداد های دوجانبه می پردازند در کمک به فاکولته طب کابل و همچنین در تاسیس فاکولته طب وشفابخانه تعلیمی جلال آباد همکاری نموده است. موضوع تعلیم و تربیه نرس ها نیز توجه قابل ملاحظه ای را به خود جلب کرده و در این مورد باید یاد آوری شود که امداد تربیه نرس های ذکور در سال ۱۹۵۳ و کمک به تربیه نرس های انات در سال ۱۹۵۷ آغاز گردید. امداد به تربیه نرس های قابله کمکی و همچنین معاونت به اداره خدمات نرسنگ کشور اکنون جزئی از فعالیت های (دبلیو.اچ.او) بوده ودر این مورد امور مالی آن قسماً از طریق پروگرام امداد تخنیک (یو.ان.دی.پی) تامین میگردد.

یکی از جنبه های پروگرام جامع انکشاف دهات که قبلاً از آن تذکره رفته عبارت از توسعه سرویس های اساسی صحی بوده و در راه پیشبرد این فعالیت از طرف (دبلیو.اچ.او) یونسف امداد معتنا بهی صورت گرفته است. موارد خاصی که دقت بیشتر را میذنول میداشت عبارت از کنترل امراض ساری، مراقبت ملاریا، منابع اساسی حفظ صحه و ذخایر آب پاک و توسعه سرویس های امور صحی مادران و اطفال بود. در دوره بین سالهای ۱۹۴۹ و ۱۹۷۲ تخصیصات یونسف برای امور صحی مجموعاً به دو میلیون دالر بالغ میگردد مذاکرات برای توزیع شیر (عساری از چربی) به مراکز صحی کودکان ها و پولیکلینیک ها جاری است و قرار است توزیع این مواد در اواسط ۱۹۷۱ به پروگرام مواد غذایی جهان (دبلیو.اچ.پی) محول گردد.

د افغانستان کالنی

ملل متحد همچنین موضوع اعتلای صنایع دستی و صنایع کوچک بطور عمومی شامل بوده و این کمک در نقاط خاصی مانند چرمگری چاریکار نیز صورت گرفته است. انتظار می‌رود امداد (ای. ال. او.) به چرمگری مذکور در آخر سال ۱۹۷۰ خاتمه پذیرد. برای اقدامات مزید در ساحه صنایع اداره مرکزی (یو. ان. دی. پی) اخیراً تهیه تخصصی را برای مشوره دادن راجع به دیزاین تولیدات و رکشاپ لاجورد وزارت معادن و صنایع تصویب کرده است.

همچنین در ساحه تعلیم و تربیه مسلکی، تربیه در امور دفتر داری و اداره امور کارگران و استفاده موثرتر از منابع انسانی مشوره داده شده است. قرار است در این مورد هیأت پلاننگ تعلیم و تربیه یونسکو توجه بیشتری می‌نماید. وسیله مزید برای افزایش قوه تولیدات انسانی عبارت از تهیه امداد مواد غذایی از طرف (دبلیو. اف. پی) میباشد. در پروژه‌های مشابه مانند پروژه‌های دیگر نظر به آن به سه معدن ذغال سنگ کشور و ریاست انکشاف پکتیا امداد میشود کمک (دبلیو. اف. پی) منتج به بهبود قابل ملاحظه‌ای در مقدار و ارزش غذایی کارگران شده و باین ترتیب محرک افزایش مهمی در قوه تولیدات میگردد.

انکشاف اقتصادی :

ساحه دیگری که اکنون در آن مشوره متخصصین ملل متحد را بیشتر امدادهای دوجانبه گرفته است عبارت از انکشاف اقتصادی خصوصاً از لحاظ پلان‌های پنجساله و سروی‌های پیشرفت امور حکومت میباشد اجرای این پلان‌های اقتصادی تا اندازه‌ای نسبت عدم موجودیت احصائیه کامل نفوس مشکل مینماید. از سال ۱۹۶۴ با منظر متخصصین ملل متحد در اجرای امور مربوط به گرفتن احصائیه نفوس کابل امداد کرده و بطرح پلانهای مفصلی برای گرفتن احصائیه نفوس کشور پرداخته‌اند. تخصیصاتی برای امداد ملل متحد در تطبیق این پلانها تعیین گردیده اما البته این موضوع تابع تعهدات حکومت در مورد مناسباتی میباشد که برای توسل به چنین اقدامی ضروری است. اجرای این کار مربوط به تحکیم تشکیلات ریاست احصائیه نفوس که بانیست احصائیه نفوس توسط آن مامورین صورت گیرد که تعلیمات آنها در این ساحه کمک ملل متحد انجام یافته است و اخیراً از خارج برگشته یا عنقریب مراجعت میکنند.

کشور ارچنتاین

(ارچنتاین) مونتوید و (یورگوی) درکناره های آن واقع است .

بوینس آیرس از بزرگترین شهر های امریکا ی لاتین است که در ۱۹۶۲ در حدود ۳۷۹۹۲۰۰ نفوس داشت .

منابع و صنایع : کو های ارچنتاین دارای ذخایر زغال ، سرب ، جست ، آهن ، گوگرد ، نقره ، مس و طلا است . نفت هم توسط حکومت و هم توسط کمپنی های شخصی استخراج می گردد . بزرگترین چاه های نفت آن در نواحی کومودورا ریوادویا واقع است ، بزرگترین ساختمان صنایع ارچنتاین عبار تست از :

فابریکات ملی فولاد درسان نیکولاس ، پنبه ، گندم ، جو ، برنج ، زعفران ، چودر و ریشه در ارچنتاین روئیده و اهمیت دارد . صنایع شکر شراب و پنبه زیاد است آفتاب پرست و تنباکو و لوبیا نیز کاشته میشود ثروت عمده مالداران را گوسفند ، گاو اسب ، بز و خوک تشکیل میدهد ، سالانه بصورت وسطی چهل و چهار میلیون گاو چهل و پنج میلیون گوسفند تربیه میشود .

پایتخت : بوینس آیرس . مساحت ۱۰۷۲۷۰۰ مربع میل . نفوس (بقرار تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد) ۲۳۶۱۷۰۰۰ بیروق آبی ، سفید و پارچه های افقی آبی با آفتاب طالع در پارچه سفید . واحد پولی : پیسو هشت پیسو معادل یک افغانی .

شرح : جمهوری ارچنتاین (بولیویا) تادماغه (هارن) بفاصله ۲۳۰۰ میل وازاندیز تا اتلانتیک جنوبی امتداد دارد . از طرف شمال با بولیویا ، از شمال شرق باپراگوی و برازیل و پوروگوی واز شرق بابحرالکاهل جنوبی واز غرب با چلی احاطه شده است . چار سلسله جبال مشخص دارد .

اکانکا گویا بلندترین قله نصف کره غربی به ارتفاع ۲۲۸۳۴ فتن در آن واقع است اندیز جنوبی دارای جبهیل ها و دریاچه های ماهی است . در شرق اندیز سطوح همواری وجود دارد که در شمال پراز جنگلات بوده ودر جنوب مزارع وسیع گندم وچراگاه حیوانات را تشکیل میدهد .

ریو دوله پلاتا از بزرگترین دریا ها بوده سه شهر مهم بوینس آیرس ، لایلاتا

د افغانستان گالني

نصف دکتاتوری قرار داد .
 در ۱۹۶۳ بحرانا ت ارجنتا ين باعست
 استعفا ي کابينه کيدو گړديده وانتخابات
 متعاقب آن دوکتورارتو رو ايليا را به حيث
 رئيس جمهور انتخاب کرد . در سا ل ۱۹۶۶
 پيرو نست ها در چند ين انتخابات ايا لتي
 موفق گړديند در ماه مي همانسال هفتمين
 تنزيل قيمت پيسو اعلام گړديده در جو ن
 ۶۶ يك گروپ سه نفر ي نظامي داکرايليا ي
 را پر طرف و بريد جنرال متقا عد هوان
 کار تو سي او نگانيا را بحيث رئيس جمهور
 اعلام کرده کانگر س منحل شد احزاب
 سياسي ممنوع گړديده .
 در مارچ ۶۷ پيسو يکبار ديگر تنزيل قيمت
 کرد و در ماه جون همان سال ارجنتاين قانون
 جديد نفت را روی کار آورد که به اساس
 آن کمپني های خصوصي بعد سه و نيم سال
 اجازه مجدد داده شد تا در استخراج نفت
 سهم بگيرند .
 پوهنتون های ملي موقتا مسدود گړديده .
 ارجنتاين عضو ملل متحد و موسسه کشور
 های امريکا يی است .
معارف و مذهب : نود فيصد نفوس را
 رومن کاتوليك ها تشكيل ميدهند .
 تعليمات ابتدا يی رایگان و اجباري است .
 پوهنتون های ملي زيادي در ارجنتاين وجود
 دارد .
 مردمان ارجنتاين باز ماندگان ايتالوي ها
 وهسپانوي ها اند و در ميان شان سويسی
 ها جرمن ها و انگليس ها نيز وجود دارد .
دفاع : در سنين بيست و چهل و پنج خدمت
 عسکري اجباري است .

فروش گوشت سرد شده صنعت بزرگترين
 و بعد از آن آرد کردن گندم صنعت ثا نوي
 است .
 واردات عمده ارجنتاين عبارت از تکه باب
 روغنيات ، مواد کيميا وي ، آهن ، ماشينهای
 زراعتي وشيشه باب است .
تاريخ و حکومت : در سال های
 ۱۵۱۵ و ۱۶ توسط کاشفين هسپانوي تحت
 رهبري «جوان دياز دوسويس» کشف گړديده .
 ارجنتاين تحت اثر هسپانيه تا وقتي باقيماند
 که در ۱۸۱۰ ولايات آن در نتيجه يك انقلاب
 جمهوريت آزاد را تشكيل داد . در ۱۸۵۳
 قانون اساسي آن به تصويب رسيد . قانون
 اساسي موجوده آن در ۱۹۵۶ تصويب گړديده .
 ۲۲ ولايت دارد که داراي حکومت محلي
 وسيستم قانوني بالخاصه خود هستند .
 در ۱۹۴۴ و بعد از انتخابات ۱۹۴۶ که
 خوان پيرون يك فرد نظامي رئيس جمهور
 ارجنتاين شد سيستم دموکراسي آن مملکت
 را به دکتاتوري مبدل کرد . و مملکت را
 شديدتاً مقروض ساخت . در ۱۹۵۵ نظا ميان
 وملکي ها او را بر انداختند و تبعيد کردند
 در همين سال يك حکومت موقتي تشكيل
 گړديده وبحيت رئيس جمهور هيد روادراميرو
 را تعيين نمودند . وي آزادي های فردي را
 دوباره تامين واملاک غصب شده را مسترد
 نموده (حزب پيرون) را ملغي قرار داد .
 بعد از اولين انتخابات آزاد (دکتور ارتورو
 فرانديزي) به رياست جمهوري مقرر گړديده
 (۱۹۵۸) در ۱۹۶۲ يك کودتاي
 بدون خونريزي باعث رویکار آمدن (جوزماريا
 کيدو) گړديده وي دوباره مملکت را در حالت

استرالیا

واحد پولی دالر استرالیا (یک دالر معادل
 چهل و دو افغانی) .
شرح : براعظم استرالیا مانند جزیره عظیمی
 در جنوب شرق آسیا و پایانه از جزایر
 اند و نیز یا واقع شده است بحر هند در
 جنوب و غرب آن واقع بوده و بحر الکا هل

پایتخت : کانبرا . مساحت ۲۲۶۷۹۰۲
 میل مربع ، نفوس (قرار تخمین ۶۸ ملل متحد)
 ۱۲۰۹۹۱۰۰ پرجم : زمین آبی با نشان
 بیرق انگلیس که بالاتر از ستاره هفت
 ضلعی قرار دارد ، همچنان نشان صلیب
 (جنوبی) .

ممالك جهان

تاریخ و حکومت : در ۱۹۰۱ بحیثیت یک کشور مشترک المنافع در آمد . پارلمان آن متشکل از تاج (که توسط گورنر جنرال از آن نمایندگی میشود) سنا و مجلس نمایندگان است . حکومت سرمایه گذاری انفرادی را تشویق نموده مناسبات خود را با انگلستان و اضلاع متحده در بهترین شکل نگهداری میکند ، در بسیاری پیمان های نظامی عضویت دارد ، با اساس قانون قواعد آن در مورد جنگ در سنین پیشرفته و به اشخاص معیوب به شمول کوران ، بیکاران و غیره معاش پرداخته میشود همچنان قانون حاملگی امتیازات زیادی به مادران حامله میدهد عضو ملل متحد ، ممالک مشترک المنافع و سیتو است در ۲۶ قوس ۱۳۴۶ هیرالد هو لند صدراعظم هنگام شکار ماهی در اعماق بحر غرق گردید و جان کارتن به عوض وی متکفل امور صدارت شد .

معارف و مذهب : معارف اجباری و رایگان است ده پوهنتون دارد و بیشتر عیسویان اند .

ادفاع : قوای زمینی ، هوایی و بحری دارد که بالوازم عصری مجهز اند . همچنان با اساس پیمان های نظامی . سیتو و غیره و در چوکات مشترک المنافع سیستم دفاعی مشترک دارد .

در شرق آن واقع است آبهای این دو بحر در شمال در قسمت بحیره تیمور با هم می آمیزد کوه های کاسیو سکو در ساحل شرقی امتداد دارد ، سطح مرتفع جنوبی آن دو هزار فوت بلند است .

قسمت های مختلفه استرالیا بنام های ویلز جدید جنوبی ، (وکتوریا) کوینز لیند ، استرالیا جنوبی ، استرالیا غربی ، تاسمانیا ، ایالت شمالی و ایالت مرکزی استرالیا یاد میشود .

منابع و صنایع : بیشتر صنعتی شده . میروید بیست و پنج فیصد قوای کارگری مجموعی آن مصروف صناعت است و تنها پانزده فیصد آن مصروف حرفه های محلی اند .

تولید پشم مهمترین صنعت استرالیا است سی فیصد تمام پشم جهان در استرالیا تولید میشود ، بر اعظم استرالیا یکی از بزرگترین مولدین گندم جهان نیز میباشد . شکر ، شراب ، میوه جات ، سبزیجات ، گوشت ، حیوانات سنگهای معدنی بشمول سرب و نفت نیز صادر میکند . تولیدات صنعتی مهم آن عبارت از آهن و فولاد است منسوجات سامان برقی و رادیویی ، دواها ، رنگها ، ماشین باب ، اسباب فلزی موتور و ماشین موتز ، طیاره و کشتی نیز تولید میکند .

استریا

شده است . ارتفاع شاخه های آلپ در استریا به ۱۲۸۵۷ فوت میرسد . دره های متعددی این مملکت را با ممالک همجوار پیوند میدهد . (دره بریز) یکی از راه های قدیمی است که به ایتالیه میرسد . استریا جنگلات فراوان دارد . بزرگترین دریای آن (دانیوب) از شمال غرب از (باواریا) تا شرق در چکوسلواکیه امتداد دارد . (دراو) (ال) و (مور) از دریا های دیگر آنست که از بعضی استفاده برقی و آبیاری هم میشود . آب وهوی معتدل دارد .

پایتخت : ویانا . مساحت : ۳۲۳۷۴ مربع میل ، نفوس (نظر به تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد) ۷۳۴۹۹۰۰۰ بیریق : سه ستون افقی سرخ سفید ، سرخ واحد پولی شلنگه (۱۰۰ کرونتلن یک شلنگه معادل یک و نیم افغانی) .

شرح : یکی از ممالک کوهستانی اروپای مرکزی است در غرب با سوئیس در شمال غرب با جیبیل کانستانس در جنوب با سوئیس و شاخه های آلپ و بعضی از ولایات ایتالیه و یوگوسلاویا . در شمال با جمهوریت اتحادی المان در شمال شرق چکوسلواکیه و در شرق و جنوب شرق با هنگری احاطه

د افغانستان کالنی

منابع و صنایع : آستریا آهن خام ، از ممالک همجوار تحت اداره آن بود . در ماه روغنیات ، الو مومیم ، زغال ، سممت ، مس و چوب تولید میکنند . منابع مهم گرافیت هم دارد ، تولید قوه برق انکشاف خوبی نموده از صنایع مهم فولاد سازی ، نسا جسی ، الیاف پنبه وسند ، مواد کیمیاوی و چرم مصنوعی است .

با وجود محدودیت زمین های زراعتی آستریا نودو پنج فیصد مواد خوراکه خود را تولید میکند .

گندم ، جواری ، جودر ، جو ، کچالو نیشکر در آن میروید . همچنان در آستریای سفلی تا کستان های زیادی وجود دارد . گاو ، گوسفند ، خوک ، اسب و بز از حیوانات عمده آن است . عایدات ملی آستریا از نقطه نظر سیاحت سالانه بیشتر از چار صد ملیون دالر تخمین میشود جشن موزارت در سایر زبرگ و او پرای دولتی ویانا شهرت فراوان دارد . صادرات عمده آن آهن ، فولاد ، کاغذ ، منسوجات ، ماشین ، مواد کیمیاوی ، تولیدات فلزی ، عراده جات ، الومومیم و قوای برقی است تجارت بیشتر آن با آلمان غربی ، ایتالیه و اضلاع متحده امریکا صورت میگیرد .

تاریخ و حکومت : آستریا بانسانه شرقی شارلمان (۷۸۸ میلادی) در ۱۲۷۸ به تصرف هیسبرگ ها آمد بعد تر تیرو ل در ۱۳۶۳ و پوهیمیا و هنگری در ۱۵۲۶ به آن منضم گردید در ۱۵۲۹ و در ۱۶۸۳ ترکها درویانا شکست خوردند .

در تصادمات بعدی سیلیسیا به تصرف پروس در آمد ، در سالهای ۱۷۷۲ - ۱۷۹۳ و ۱۷۹۵ آستریا قسمت هایی از پولیند را اشغال کرد . آستریا صحنه جنگهای بزرگ نا پولیرن واقع شد و در شکست دادن وی سپه گرفت بعد از جنگ هفت هفته یی با پروس و شکست از آن لو مباردی و بنیسیارا ایتالیه را از آستریا بدست آورد .

در زمان پادشاهی مشترک آستریا ، هنگری (اطریش ، مجارستان) که در ۱۸۶۷ تاسیس شده بود فرانس جوزف امپرا طور آن بود در آن زمان نفوس تقریبی آن بیشتر از پنجاه و یک ملیون بوده قسمت های زیادی

بعد از جنگ آستریا مبدل به جمهوری متشکل از ۱۹ ایالت گردید . تاریخ سیاسی آستریا در بین جنگ اول و دوم بسیار پیچیده است ، در ۱۱۳۸ توسط هتلراشغال گردید و اتحاد آن با جرمنی اعلان گردید در ۱۹۴۵ دو باره شکل جمهوریت را گرفت و متشکل گردید از : پوگنلند ، آستریای سفلی ، آستریای علیا ، سالز برگ ، ستیریا ، نیرول ، وار لبرگ و شهرویانا . بعد از آزادی توسط متحده ین یعنی در ۱۹۴۵ دوکتور کارل الز بحیث رئیس جمهور انتخاب گردید نامبرده در ۱۹۵۰ وفات یافت آزادی کامل آستریا در ۱۹۵۵ بصورت رسمی تأیید گردید .

رئیس جمهور آستریا توسط آراء سری و عمومی برای مدت شش سال انتخاب میشود آستریا عضو ملل متحد ، عضو میثاق عمومی تادیات گمرکی و عضو تجارت آزاد اروپایی است . شورای ملی آن ۱۶۵ کرسی دارد در انتخابات سال ۱۹۶۶ حزب محافظه کار مردم اکثریت را بدست آورده و بدینصورت حکومت ائتلافی بیست و یک ساله محافظه کار سیاست را خاتمه داد .

معارف و مذهب : مذهب عمومی رومن کاتولیک است ، تعلیمات اساسی بین سنین ۶ تا ۱۴ رایگان و اجباری است چندین پوهنتون دارد ، زبان مردم را اکثرا جرمنی تشکیل میدهد .

دفاع : باساس موافقتنامه ایکه بعد از جنگ جهانی امضاء کرده است آستریایمی تواند اسلحه اتومی و یا سلاح های مخرب قوی داشته باشد .

قشون زمینی و هوایی آن بالغ بر ۶۰۰۰۰ نفر میشود . در ۱۹۵۵ بیطرفی دائمی خود را اعلان کرده است .

آیر لیند

کیمیای نیز در آیر لیند تولید میشود .
انکشاف صنعتی آیر لیند ب سرعت دوام
دارد . ماشین های برقی و غیر برقی ، کود
مصنوعی ، گوشت و فلزات از صنایع مهم
ان بشمار میرود .

تاریخ و حکومت : در ۱۹۱۶ قیامی به
مقابل حکمرانی انگلستان بوجود آمد که منتج
به اعلان جمهوری آیر لیند گردید .

در ۱۹۲۱ انگلستان شکل دو مینو ن راه
الستر که شامل شش حکومت محلی بود و
آیرلیند جنوبی را که شامل ۲۶ حکومت
محلی بود پیشنهاد کرد باین پیشنهاد آیرلیند
شمالی موافقت کرد . قانون اساسی دولت
مستقل آیر لیند در ۱۹۲۲ به تصویب رسید
نظر بیک موافقه بین آیر لیند شمالی و
انگلستان ، آیر لیند شمالی در همین سال

خود را جدا ساخت در ۱۹۲۷ قانون اساسی
جدیدی تحت اجراء قرار داده شد که با اساس
آن آیرلیند جنوبی یک دولت خود مختار

دیموکراتیک بنام قدیم آن آیر اعلان گردید .
پارلمان آیر لیند متشکل از یک شورای

بنام دیل آیرین که ۱۴۴ عضو دارد . و یک
مجلس سنا که بنام سینا دآیرین یاد میشود
و شصت عضو دارد ازین جمله یازده عضو

توسط صدراعظم انتخاب میگردد . شش عضو
توسط پوهنتون ها معرفی میشود و باقیمانده
از پنج حوزه انتخاباتی انتخاب میگردد .

رئیس جمهور کاندید شوری را بحیث صدراعظم
انتخاب کرده و صدراعظم با تایید شوری
وزیران خود را تعیین میکند . پارلمان

انگلستان اتحاد شش حکومت محلی شمال
شرقی را با انگلستان تأیید کرده است اما
حکومت آیر لیند این ادعا را بر سمیت نمی
شناسد آیر لیند عضو ملل متحد و شورای
یورپ است .

معارف مذهب : بیشتر از نود فیصد مردم
رومن کاتولیک اند .
تعلیمات اساسی اجباری و رایگان

پایتخت : دبلین . مساحت ۲۷۱۳۶ مربع
میل . نفوس (تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد)
۲۹۱۰۰۰۰ .

پرچم : پارچه های عمودی سبز ، سفید
نارنجی ، واحد پولی . پوند آیرلندی .
یک پوند معادل دو صد افغانی .

شرح : آیرلیند جزیره ای واقع در اقیانوس
کبیر نزدیک براعظم اروپا یک دولت
مستقل دیموکراتیک است که از برتانیه
توسط بحیره آیرلند و کانال شمالی در
شرق و در جنوب شرق توسط کانال سنت
جارج جدا شده است .

مشمول از یک سطح مرتفع مرکزی
است که در اطراف آن تپه ها و کوه های
جداگانه وجود دارد . ساحل آیرلیند شکستگی
های زیاد دارد .

از دریا های مهم آن شانون است بلندترین
کوه های آیرلیند در جنوب غرب آن قرار
دارد .

حیوانات وحشی نهایت کم بوده و مار در
آیرلیند وجود ندارد . سنگ مشهور بلارنی
در یک قصر قدیمی در دهکده بلارنی وجود

دارد . بقرار یک افسانه محلی کسانیکه
این سنگ را ببوسند دارای قدرت گفتار
جادویی میشوند از ۱۹۵۱ به اینطرف

مهاجرت ازین خطه سالانه به چهل هزار نفر
بالغ میشود . از میدان های مهم هوایی آن
شانون است که بندر آزاد از محصول گمرکی
است .

منابع و صنایع : بیشتر یک مملکت زراعتی
است ، حیوانات عمده آن را گندم ، جو
و چو تشکیل میدهند کچالو ، ملی ، لبلبو و

غیره در آیرلیند میروید . تحت پروژه
اصلاحات ارضی در سالهای گذشته نزدیک
به سه میلیون جریب زمین تحت آبیاری آمد .

از صنایع عمده آن تهیه مواد غذایی است
آبجو ، منسوجات ، ماشین های طباعتی ،
فلزات ، تنباکو ، عراده جات ، بوت و مواد

د افغانستان کالسنی

است موسسات تعلیمی زیادی در آیر لیند وجود دارد. که مهمترین همه پوهنتون ملی آن است. خدمت عسکری بصورت آزاد و دفاع : کشتی های کوچک است .

آیسلند

پایتخت : ریكجاویك . مساحت : ۲۰۸۰۰۰ میل مربع ، نفوس : ۲۰۸۰۰۰ پرچم : آبی با صلیب سرخ و حواشی سفید . واحد پولی : کرونا يك کرونا معادل يك افغانی . شرح : يك جمهوریت ایست که ازجزیره اشفشانی بوجود آمده و نزدیک دایره قطب شمال موقعیت دارد . جریان گرم بحری گلف ستریم هوای آنرا معتدل میسازد . و دارای چشمه های معدنی آب گرم است سی و پنج فیصد نفوس مشغول زراعت اند کچالو و ملی و دیگر نباتات را زرع میکند صنعت ماهیگیری رواج زیاد دارد . تاریخ و حکومت : آیسلند در سالهای ۹۳۰ - ۱۲۶۲ يك جمهوریت آزاد بود نگاه با ناروی ملحق شد و هر دو در ۱۳۸۰ تحت اداره دنمارك در آمدند . دنمارك ، آیسلند را در سال ۱۹۱۸ يك مملکت آزاد شناخت و تنها پادشاه دنمارك حیثیت پادشاه آیسلند را نگاهداشت .

دفاع : آیسلند قشون ندارد ، بحریه ندارد ، قلعه های جنگی ندارد ، عضو اساسی ناتو میباشد واز آن رهگذر يك میدان هوایی را دار در کیفلا و يك دارد .

اتحاد جماهیر اشتراکیه شوروی

پایتخت : ماسکو مساحت : ۸۶۴۷۱۷۲ مربع میل . نفوس (بقرار تخمین حکومت در ۱۹۶۹) : ۲۳۹,۰۰۰,۰۰۰ . پرچم : زمین سرخ بانیشان داس و چکش برنگ زرد و ستاره طلایی پنج جانبه . واحد پولی رو بل يك رو بل معادل ۴۵ - افغانی . شرح : اتحاد جماهیر اشتراکیه شوروی از نگاه مساحت بزرگترین کشور دنیا است که در دوبراعظم از اقیانوس کبیر شمالی تا خلیج فنلند امتداد یافته است قسمت شمالی آسیا و نصف شرقی اروپا را احتوا کرده از قطب شمال تا بحیره سیاه امتداد دارد . در غرب با فنلند ، بحیره بالتیک ، پولیند ، چکوسلواکیا هنگری و رومانیه هم سرحد میباشد . در جنوب آن رومانیه ، بحیره سیاه ترکیه ، ایران ، افغانستان ، چین ، جمهوریت

ممالک جپسان

مردم مغولستان و کوریا واقع شده است . در انتهای شمال شرقی آبنای بیرنگ آن را از الاسکا جدا میسازد . کشور وسیع اتحاد شوروی که یک پرششم حصه خشکه روی زمین را تشکیل میدهد تقریباً دارای تمام انواع اقلیم غیر از اقلیم استوایی میباشد و انواع مختلف توپوگرافی را حایز است . قسمت ارو پای آن متشکل از سطوح کم ارتفاعی است که در شرق آن کوهای یورال و در جنوب شرق آن کوههای کریمیا و قفقاز واقع شده است کوههای یورال که روسیه آسیای را از روسیه اروپایی جدا ساخته دو هزار و پنجاه میل از شمال به جنوب امتداد دارد . قسمت آسیای آن را نیز سطوح همواریکه در جنوب و شرق باکوهای احاطه شده است تشکیل میدهد . تقریباً یکصد و پنجاه هزار (۱۵۰۰۰۰) دریا و دوسدو پنجاه هزار جهیل در اتحاد شوروی وجود دارد . دریا های مهم ارو پایی آن عبارت اند از دنیبر که در بحیره سیاه ، یورال که در بحیره کسپین ، دان که در بحیره ازوف ، دونیای غربی که در بالتیک و دونیای شمالی که در بحیره ایض میریزند . در قسمت روسیه آسیای دریا های اوب ، نیسی ولینا که در بحر منجمد شمالی و امور که در اوقیانوس کبیر میریزند . وجود دارد . یک کانالیکه شصت و سه میل طول دارد و از والگاگرا تا کالاج امتداد دارد دریا های دان و والگا را بهم وصل میکند و یک سیستم هشتاد هزار میلی کانالها چهار بحر سردی آنرا با هم وصل میسازد . پایتخت اتحاد شوروی شهر مسکو است که در آن قصر قدیمی تزار های روس واقع شده و بحیث مرکز اعصاب جمهوریت های مختلف آن به حساب میرود . لیننگراد دومین شهر اتحاد شوروی است که در سابق بنام پتروگراد و پتر سبورگ نامیده میشد و در حوزه دریای نیوا واقع شده است . کیف پایتخت هزار ساله جمهوریت اشتراکیه اوکراین است و مرکز صنعتی جنوبی روسیه بشمار میرود . کریمیا از تفرجگاه های عمده اتحاد شوروی است که به یالتا و دیگر تفرجگاه های کنار بحر سیاه ارتباط پیدا میکند .

تاریخ و حکومت : مردم روسی متشکل از قبایل سلویک که در کوههای کارپاتیان میزیستند به تدریج به جانب جنوب شمال و شرق انتشار نمودند . و در بین بالتیک و بحیره سیاه جاگزین شدند که این انتشار در حوالی قرون نهم و دهم بود قوق پیوست در ۹۸۸ میلادی به امر شهزاده ولادیمیر مذهب عیسویت گرفتند . از شهر ماسکو در نشریات روسی سال ۱۱۴۷ تذکر رفته است که در آن زمان شهر کوچکی بود . اما بگمک شهزادگان روسی مسکو و سیاست ایشان در جلب کمک تاتارها مسکو روز بروز وسعت پذیرفت . شهزاده بزرگ روسی دیمتری در ۱۳۸۰ بر تاتارها غلبه یافت و امکان توسعه روسیه را بیشتر ساخت . در حوالی قرن هژدهم یک حکومت مرکزی با قدرت متمرکز شده ای در روسیه موجود بود . و تزار های روسی سیاست قاطعانه ای داشتند .

پیتر کبیر (بین ۱۶۸۹ تا ۱۷۲۵ بر روسیه حکمروایی کرد) در تاریخ روس جای مهمی دارد . پیتر کبیر (بین ۱۶۸۹ تا ۱۷۲۵ بر روسیه گرفته بود ازین رو یکمده خارجی ها را در شهر ماسکو جاگزین ساخت وی اولین تزاری بود که خاک روسی را ترک داده در نیدرلند مصروف کارگری بندری شد تا بتواند معلوماتی در مورد ساختمان کشتی هابدهست آرد همچنان جهت مطالعه به ممالک انگلستان و فرانسه به آنجاها سفر کرد .

بعد از مراجعت کوشش زیادی به خرچ داد تا مملکت وی بجانب تمدن پیش برود . تجارت را تشویق کرد و کارگران خارجی را جهت هدایت دادن در فابریکه هاوکشتی سازی استخدام کرد . شهر موجوده لیننگراد راوی بحیث پایتخت بناکرد . نام آن راسینت پتر سبورگ نهاد . وی جنگ های طولانی با سویدنی ها . ترک ها و پولیندی ها نمود . قرن نهم نشانه تحولات کلتوری و اجتماعی ای در روسیه بشمار میرود . در جریان قرن نهم دو نوع متفکرین در روسیه ظهور کردند یکی (غربیون) که به جریانات ممالک غربی علاقه میکرد و دیگری (سلاو) پسندها که معتقد به محافظه سیستم

د افغانستان کالونی

قدیمی روسی و حیات زوا عتی بودند . مساحت و منابع روسی به مملکت اجازه داد نسبت به دیگر ممالک زود تر مرا حل صنعتی شدن را به پیماید در همین وقت جریان های انقلابی نیز در روسیه پدید آمد که هدف آن از بین بردن رژیم (اوتوکراسی) بود . بعد از چند انقلاب در نیمه دوم قرن نژده وابتدای قرن بیست در زمان جنگ جهانی اول ودر سال ۱۹۱۷ انقلاب سوسیالیستیک در روسیه بسوق پیوست که تحه رهبری لینن منتج به برقراری رژیم سوسیالیستیک در روسیه شد .

معارف و مذهب : تعلیمات عمومی اجباری است بیشتر از صد زبان تدریس میگردد بعد از یک کورس هشت ساله سه سال دیگر لازم است که متعلم مکتب ثانوی را گذشتانده شامل موسسات علمی یا پوهنتون ها شود .

روسیه در جنگ های جهانی اول و دوم حصه گرفت . رژیم سوسیالیستیک سیاست های اقتصادی و مالی ای بوجود آورد ودر طی این مدت مردم شوروی به موفقیت های بزرگی رسیدند .

در ۱۹۶۴ بیشتر از دو صد و بیست هزار مکتب موجود بود و به همین تناسب موسسات علمی بالاتر نیز وجود داشت کمتر از یک اعشاریه پنج فیصد مردم شوروی بیسواداند . در ۱۹۱۸ کلیسا و دولت از هم جدا شدند . تعداد زیادی از عیسوی ها ، مسلمانها ، یهود ها و بودایی ها در شوروی وجود دارند عروسی ها باید ثبت دفاتر شود . طلاق تشویق نمیکردد .

تشکیلات سیاسی : روسیه متشکل از پانزده فدراسیون جما هیر اشتراکیه است بعضی از آنها تشکیلات اضافی هم دارند .

سیستم اقتصادی : مبنی برملکیت اشتراکی بوده دو نوع ملکیت تفریق میشود . یکی ملکیت دولتی و دیگر ملکیت کوپرا تیفها و مزارع اشتراکی . منابع سرشار و طبیعی در سراسر اتحاد شوروی موجود است . صناعت و زراعت انکشاف فوق العاده نموده است .

مادران بعد از زایمان سوم خویش حقوق دولتی میگیرند .

زغال ، نفت ، آهن بمقادیر زیاد استحصال شده فولاد ، سمنت ، برق ، گاز طبیعی عرودجات و غیره عواید سرشاری دارد . وتجارت خارجی به پیمانهای وسیع صورت میگیرد .

اتحاد شوروی و اضلاع متحده امریکا در سیستم جون سال ۱۹۶۳ موافقتنامه ای را باامضاء رسانیدند که بااساس آن سیستم مخابره تیلی تایپ و رادیویی بین ماسکو و واشنگتن برای مخابرات عاجل وجلوگیری از جنگ تصادفی همچنان در جولای ۱۹۶۳ اتحاد شوروی ، انگلستان و امریکا یکماهه مشترکی را امضاء نمودند که به اعتبار آن همه گونه آزمایش های ذروی به استثنای آزمایش های زیر زمینی ممنوع قرارداده شد .

حکومت : یگانه حزب قانونی عبارت از حزب کمونیست اتحاد شوروی است که کانگرس آن ، در حدود ۱۵۰۰ عضو انتخابی داشته در هر چهار سال یکبار جلسه میکند . درین جلسه کمیته مرکزی انتخاب میگردد کمیته مرکزی یک هیئت رئیسه را انتخاب

اردنية هاشميه

جهانی اول جزء امپرا طوری عثمانی بود . در ۱۹۲۲ بر ماندیت فلسطین داخل شد و در ۱۹۴۶ به آزادی رسید . امیر عبدالله اولین امیر آن شد . قرار داد امداد دو جانبه با برتانیه بست و آنرا در ۱۹۴۸ مورد تجدید نظر قرار داد در ۱۹۵۵ عضوملل متحدشد . امیر عبدالله بن حسین پسر دوم حسین ابن علی در جولای ۱۹۵۱ به قتل رسید . وطلال پسر ارشدش به ریاست گزیده شد ولی سه ماه بعد به علت مریضی پارلمان او را مخلوع و برادرش حسین را بر تخت نشانید (دوم می ۱۹۵۲) وی بتاريخ ۲۵ می ۱۹۶۱ انتوانت اوریل گارد نرانگلیسی را به عقد ازدواج خویش در آورد و نام او راملکه منا گذاشت . ولیعهد او عبدالله بتاريخ ۳۰ جنوری ۱۹۶۲ متولد گردید . قوهٔ تقنینی مرکب از سنای سی و یک نفری مقرر توسط امیر و نمایندگان شصت نفری منتخب توسط ملت میباشد اردنیه و ممالک دیگر عربی در ۱۹۴۸ جامعهٔ عرب را تشکیل دادند و هدف شان مقابله با مملکت نام نهاد اسرائیل بود . اردنیه در اثر یک موافقت متارکه بسا اسرائیل بیتالمقدس را در اختیار خود دارد . اردنیه و عربستان سعودی بتاريخ ۲۹ اگست ۱۹۶۶ اعلام کردند که ایشان برای همکاری در ساحت نظامی واقتصادی و سیاسی خود با هم موافقت کرده اند . بتاريخ ۵ جون ۱۹۶۷ یهود برهمسایگان عربی خود حمله کرد و طی جنگهای شدیدی که بین اردنیه و اسرائیل در گرفت . قوای اردنیه تحت قیادت اعلیحضرت ملک حسین با شها مت قابل وصفی جنگیدند و تلفات سنگینی را هم درین راه متحمل گردیدند . وقتی بین طرفین آتش بس اعلام گسردید اسرائیل حاضر نشد بیت المقدس اردنی را همراه با آن ساحه اردنی که به جناح غرب

پایتخت : عمان و بیت المقدس مساحه ۳۷۵۰۰۰ مربع میل . نفوس (تخمین ۱۹۶۷ م) ۲۰۳۹۰۰۰

پرچم : سه قطعه افقی برنگهای سیاه ، سفید و سبز مثلث سرخ همراه باستارهٔ هفت گوشه یی سفید . واحد پولی . دینار اردنی یک دینار معادل دو صد افغانی .

شوح : اردنیه یک سلطنت مشروطه است در آسیای غربی که سابقاً تحت ماندیت فلسطین بود . نام اردنیه هاشمیه به ۲۶ اپریل ۱۹۴۹ گذاشته شد . مملکت ازدوقسمت متشکل است . اردنیه غربی که صالح الزراعه ولی پیر شده است و اردنیه شرقی که قسماً بشمال آن سوریه به شرق آن عراق و به شرق و جنوب آن عربستان سعودی و به غرب آن مملکت نام نهاد اسرائیل واقع است . بسمت شمال غرب به غدیر گالیله امداد دارد . یگانه بندران عقبه نام دارد که به جنوبی ترین قسمت مملکت به کنار خلیج عقبه واقع است . جبهیل مرده بین اردنیه و مملکت نام نهاد اسرائیل واقع است .

مواضع دارای اهمیت تاریخی و مذهبی آن عبارتند از یورو شلم (بیت المقدس) بیت اللحم ، عمان ، جریکو ، سامریه و غیره بحساب احصائیه سال ۱۹۶۱ در نفوس آن ۶۳۰۷۲۵ عرب مهاجر فلسطین شامل است .

منابع و صنایع : قسمت غربی امکانات خوب زراعتی دارد . بادنجان رومی ، سبزیها ، گندم ، جو ، زیتون ، انگور ، نارنج ، لیمو ، وکیله دارد ، معادن فوسفیت و پوتاس را دارا میباشد دوسیستم کانال ، یکصدو چهل هزار جریب زمین آنرا آبیاری میکند . منابع تنباکو ، اردساز ، تقطیر ، مواد تعمیراتی ، تیل زیتون ، صابون ، صدف و منسوجات را دارا میباشد . عواید توریزم آن بیشتر از عواید صادرات آن میباشد .

تاریخ و حکومت : از قرن شانزدهم تا جنگ

د افغانستان کالسی

دریای اردن واقع است پس به اردنیه واگذار شود و وانمود کرد که باید ممالک عربی برای حل و فصل موضوعات ذات البینی مستقیماً با اسرائیل به مذاکره آغاز نمایند. ممالک عربی برای این کار حاضر نشدند و نازکی اوضاع بین اردنیه و اسرائیل در مناطق سرحدی ادامه یافت.

اسرائیل چندین بار به خاک اردنیه بطرف شرق رود اردن حمله کرده و موجب شد تلفاتی به اردنی ها وارد شود. قوای اردنیه همچنان با شهادت با دشمن چنگینه ایشان را از رود اردن به آنسو راندند.

معارف و مذهب: نفوس اردنیه بطورعموم عرب و مسلمان میباشند. عرب های مسیحی آن به یکصد و هشتاد هزار نفر بالغ میشود. تعلیم بزبان عربی است و انگلیسی هم تدریس میشود.

افریقای مرکزی

پایتخت: بانگی. مساحت: ۲۳۶۲۹۳ مربع میل. نفوس (تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد) ۱۴۸۸۰۰۰. پرچم: قطعات افقی آبی سفید، سبز و زرد با یک قطعه عمودی سرخ در مرکز و یک ستاره طلایی در گوشه چپ بالایی پرچم. واحد پولی فرانک پنج و نیم فرانک معادل یک افغانی.

از متصرفات قدیمه فرانسه در افریقای استوایی بنام یوبانگی شهری است که از شمال با چاد، از شرق با سو دان، از جنوب با هر دو کانگو و از غرب با کامرون محاط میباشد. این جمهوریت نزدیک بخط استوا واقع بوده و اکثر خاک آنرا فلاتها تشکیل میدهند اوسط ارتفاع آن از بحر دو هزار فتن بوده دریا های آن طرف جنوب به کانگو و طرف شمال به غدیر چاد میریزند.

آزادی کامل جمهوریت افریقای مرکزی

بتاریخ ۱۳ - اگست ۱۹۶۰ اعلام گردید و در سپتامبر عضو ملل متحد شد. عضو جامعه فرانسوی نیز میباشد.

رئیس جمهور افریقای مرکزی داورداکو بعد انتخاب شدن همه احزاب سیاسی را لغو کرد و در سال ۶۵ دو باره انتخاب گردید. در اول جنوری ۱۹۶۶ لوی درستیین جین بیدال بوکاسا رئیس جمهور داکورا معزول کرد و مناسبات سیاسی کشور خود را با جمهوریت مردم چین قطع نمود.

اساس اقتصادی مملکت بر پنبه، قهوه، استوار است. صادرات عمده آن پنبه واز معدنیات عمده آن الماس و طلا میباشد. گوشت را از چاد وارد میکند. فرانسوی زبان رسمی است.

هر چارگروپ نژادی این جمهوریت زبان سنگهو میدانند.

افریقای جنوبی

پایتخت: پریتوریا و کیپ تاون. مساحت: ۴۷۲۳۵۹ مربع میل نفوس (تخمین ملل متحد در ۱۹۶۷) ۱۹۱۶۷۰۰۰.

بیروق: سه تریشه افقی، نارنجی، سفید و آبی و در تریشه علامه یونین جسیک و ترانسوال و یوکلوزو دولت آزاد سابقه

اوراژ. واحد پولی راند (ده شلنگ) معادل یکصد بیست افغانی.

شرح: جمهوریت افریقای جنوبی سابق اتحادیه افریقای جنوبی بتاریخ ۲۱ می ۱۹۶۱ جمهوریت خود را اعلام و از ممالک مشترک

ممالک جهان

افریقای جنوبی مخالفت کردند. ولی مملکت مذکور تا کنون در بلاک ستر لنک باقی مانده است.

فرورد در سپتامبر ۱۹۶۶ توسط یک تن از اهالی سفید پوست افریقای جنوبی بقتل رسید. بالتزار و رستر که او هم از پیروان قوی تبعیض نژادی است به عوض فرورد صدراعظم شد.

رئیس جمهور آن در هر هفت سال یکبار انتخاب میشود. سنا مرکب از پنجاه و چار عضو و اسامبلی مرکب از یکصد و شصت عضو میباشد. که برای پنج سال انتخاب میشود.

معارف و مذهب: چهارده یونیورسیتی دارد. تعلیمات ابتدایی برای همه تبعه آزاد و برای سفید پوستانه جبری است. کلیسا های هالندی پروتستان از دیگران بیشتر است.

زبان های رسمی آن انگلیسی و افریسکا میباشد.

دفاع: سیستم دفاعی مملکت هر تبعه سفید پوست را مکلف میسازد که بین هفده و شصت در وقت جنگ برای خدمت نظامی آماده باشد. اشخاص بین سنین هفده و بیست و شش مکلفند سرویس نظام را در طول چار سال بگذرانند.

افریقای جنوب غربی: در ساحل بحر اتلانتیک از دریا ی اورانژ تا انگولا و از اتلانتیک تا بچوانالیند و رودیشیای شمالی را اشغال کرده است. این خط را المانها در ۱۸۸۴ تصرف کردند و در ۱۹۱۵ به اتحادیه افریقای جنوبی تسلیم دادند جامعه ملل آنرا به ماندیت افریقای جنوبی گذاشت ولی اخبار الذکر تا کنون آنرا به ملل متحد واگذار نشده است یکمده ممالک افریقای جنوبی بر افریقای جنوبی ادعا کردند حکومت مذکور در افریقای جنوب غربی تبعیض نژادی را تطبیق می کند مراکز نظامی اعمار میکند. و بالعموم افریقای جنوب غربی را به منافع خود استعمال مینماید. ایتو پیا و لاپیریا محض به عذر تخنکی دعوی خود را علیه افریقای جنوبی در محکمه بین المللی باختند. ۳۶ کشور افریقای جنوبی از ملل متحد تقاضا کردند که افریقای جنوب غربی را از افریقای

المنافع خارج شد. شامل قسمت جنوبی افریقا بوده شامل مستعمرات قدیمه دماغه امیدنیک ناتال. ترانسوال و دولت آزاد او را نیز میباشد.

نفوس سفید پوست جمهوری در ۶۳ سه میلیون نفر تخمین میشود در حالیکه با نتوهای بومی یازده میلیون آسیایی ها ۴۸۷ هزار و دیگران یک و نیم میلیون بودند.

کیپ تاون مرکز پارلمان و پریتوریا مرکز قوه اجرائیه می باشد. شهرهای بزرگ آن جو هانسبرگ و کیپ تاون میباشد پارک ملی کروگر محل نگهداری حیوانات وحشی برای توریسم جالب است.

منابع و صنایع: جواری، پنبه، پشم مریونس، گندم، تنباکو، نیشکر، میوه های ستروس، مسکه و پنیر محصولات عمده آنست. معادن آن خیلی وسیع است در تولید طلا و الماس پلاتینم و انتیمون در دنیا جلو افتاده است. کروم، یورانیم، زغال و آهن آن نیز خیلی زیاد است تولید سلانه مواد معدنی آن معادل یک اعشاریه چار میلیارد دالر میباشد.

تاریخ و حکومت: اتحادیه افریقای جنوبی توسط پارلمان برتانیه در ۳۱ می ۱۹۱۰ تشکیل شد و این درست هشت سال بعد از شکست جمهوریتهای آزاد ترانسوال و اورا نژ بود، بدست برتانیه در جنگ های بوور. اتحادیه مذکور به نسبت ذخایر طلایش مصایب کافی دید. ساکنین اروپایی آنها لندیها بودند.

که بعد ها بنام افریقا نیز یاد شدند و ایشان تا کنون یک سیاست تبعیضی را تعقیب کرده اند که بنام آپارتید یاد میشود و هدف آن اینست که برای سفید پوستان و دیگر مردم مناطق رهائشی وانگشاف اجتماع علیحده تنظیم گردیده پاسا س یک قانونیکه در ۱۹۵۹ تصویب گردیده است با نژورا میتوان در قسمت های سفید پوست استخدام کرد ولی ایشان هیچ نوع حقوق مدنی نخواهند داشت.

صدراعظم فرورد در خواست عضویت جمهوری خود را در ممالک مشترک المنافع وقتی پس گرفت که دیگر اعضاء نظر به سیاست تبعیض نژادی آن به عضویت

د افغانستان کالسنی

جنوبی بگیرد .

گردید ولی حکومت افریقای جنوبی وانمود کرد که در زمینه همکاری نخواهد کرد . نفوس آن نصف میلیون میباشد که صرف هفتاد سه هزار نفر آن سفید پوست هستند . از تولیدات عمده آن قره قل ، مواشی ، پنیر ومسکه واز معدنیات آن الماس ، سرب ، جست میباشد . ماهی و روغن ماهی را نیز صادر میکنند .

افریقای جنوبی : بتاريخ ۱۹ می ۱۹۶۷ اسامبله عمومی ملل متحد به تاسیس یک شورا رای داد که تا جون ۱۹۶۸ افریقای جنوب غربی را به آزادی نایل سازد . شورای مذکور در اگست ۱۹۶۷ دایر شد و نماینده کشور چیلی رئیس آن انتخاب

اکوا دور

آراء مستقیم انتخاب میگردد در مارچ ۱۹۶۶ در اثر موافقتی بین نظامیان و احزاب سیاسی کلمنت اندابوره ببحث رئیس جمهورانتخاب گردید و او وعده کرد که یک کنوانسیون بر اساس قانون اساسی و انتخابات آزاد را عملی خواهد کرد .

این انتخابات عملی شد و شورای ملی جدید اکوادور بتاريخ ۱۸ نوامبر ۶۶ دایر گردید داکتر او توگو میزرا تاسیتمبر ۱۹۶۸ رئیس جمهور انتخاب کرد . مطابق قانون اساسی جدید مصوبه ۲۵ می ۱۹۶۷ انتخابات ریاست جمهوری اکوادور در ماه جولای ۱۹۶۸ صورت گرفت . این قانون اساسی هفدهمین قانون اساسی اکوادور است . اکوادور عضو ملل متحد و شورای کشور های امریکای است .

معارف و مذهب : مذهب عمده مردم را رومن کاتولیک تشکیل میدهد . زبان مردم هسپانیا می بوده تعلیمات ابتدایی اجباری است خدمت زیر پرچم نیز اجباری میباشد .

پایتخت : کیتو . مساحت ۱۱۶۲۷۰ میل مربع . نفوس بقرار تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد ۵۰۰هزاره .

پرچم : پارچه عریض زرد که در فوق پارچه های نازک آبی و سرخ قرار دارد و علامت جنگی میان آن است . واحد پولی : سوکر معادل دونیم افغانی .

شرح : در طرف شمالی ساحل بحرالکاهی امریکای جنوبی قرار دارد . کوهسای (اندیس) آنرا از شمال به جنوب قطع و به سه ناحه طبیعی تقسیم میکند . وسعت مملکت از شمال به جنوب یکصد میل به شمال خط استوا و ۴۰۰ میل به جنوب آن میباشد همسایگان آن کولو مینا و پیرو است . منابع مهم معدنی دارد . نقره ، نفت ، مس ، آهن سرب و زغال زیاد است تولیدات زراعتی روز بروز انکشاف میکنند از بزرگترین صادر کنندگان کیله جهان است بیست فیصدتاییدات ملی از صنایع بدست می آید . بعد از سه قرن حکومت هسپانیا در ۱۸۲۲ باکولمبیا ملحق و در ۱۸۲۰ جمهوریت آزاد گردید . رئیس جمهوران برای چار سال توسط

البانیه

وستاره سرخ با حواشی زرد . واحد پولی : لیک (صدقنظار) یک لیک معادل نه افغانی . شرح : البانیه یکی از ممالک کمونیستی

پایتخت : تیرانا . مساحت ۱۱۱۰۰۰ میل مربع . نفوس : (بقرار تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد) ۲۰۰هزاره - بیرق : سرخ باباشه دوسره

ممالک جہان

۱۹۴۵ حکومت موقتی جنرال (انورھوکسبا) توسط برتانیہ اتا زونی و اتحاد شوروی بر سمیت شناخته شد . در انتخابات ۱۹۴۵ کیو نیست ہا فایق آمدہ و در جنسوری ۱۹۴۶ اعلان جمہوریت کردند . نمایندگان پارلمان یک جرگہ یی آن یکنفر از ہجده ہزار نفر انتخاب گردید چارسال خدمت میکنند در ۱۹۴۸ ارتباط نزدیک البانیہ با ممالک کمونیستی باعث شد بر تانیہ و اتازونی بہ ان قطع علاقہ کند و یوگو سلاویا قرار داد اقتصادی خود را از باعث عداوت آن مملکت با حکومت تیتو قطع نمود . در دسمبر ۱۹۵۵ البانیہ با اتحاد شوروی علاقہ دیپلو ماسی خود را قطع کرد . اکنون روابط نزدیکی با جمہوریت مردم چین برقرار کردہ است .

معارف و مذہب : حد اعظمی نفوس آن را مسلمانان تشکیل میدہند . بعد از آن عیسویان اور تو داکس رو من کا تولیک ہا قرار دارند .

مکاتب بہ تعداد کم ہودہ اما بہ اساس قانون اساسی تعلیمات ابتدایی رایگان و اجباری است .

از نظر نژاد البانی ہا ی شمال . گیگ ہا و جنوب تا سک ہا اند .

دفاع : خدمت عسگری در بین سن نزدہ وسی و پنج سالگی اجباری است قشون البانی در حدود ۲۵۰۰۰ است . البانیہ مانند جمہوریت مردم چین در قوای عسگری خود موضوع مناقصہ و رتبہ ہا راز بین بردہ است .

بالقان ہودہ سر زمین کو ہستانہ باریکی است کہ دو صدو بیست و پنج میل در ساحل شرقی ادریا تیک امتداد دارد . در شمال غرب با جبیل سکوتری و در شمال غربی شمال شرق با یوگوسلاویہ ہم سرحد است در جنوب شرق آن یونان قرار داشتہ کو ہای پندوس آن تا البانیہ امتداد دارد از دریاہای عمدہ وقابل کشتی رانی آن (بوچانا) است .

منابع و صنایع : جنگلات و فلزات معدنی از منابع عمدہ آنست . صنایع فلزی معدنی بہ خوبی انکشاف نکرده است . تولیدات عمدہ مملکت را تنباکو ، چوب ، پشم ، پوست ، پنیر ودیکر لبنیات . ماہی روغن ، زیتون ، جوی ، گاو و غیر طبیعی تشکیل میدہد .

دولت کوشیدہ است تا زراعت و صنایع خفیفہ را انکشاف دادہ سرکہای جدید و مراکز تولید برق اعمار نمودہ و معادن را عصری بسازد . چار بندر بحری داردمہمترین و مہجہز ترین آن (دورازو) است .

تاریخ و حکومت : بیشتر از دو ہزار سال قشون جنگی در البانیہ جنگیدہ اند و برای سنوآت عدیدہ یک مملکت اسلامی بود . توسط کنفرانس اروپایی ۱۹۱۲ استقلال داخلی یافت و شہزادہ و یلیامو اید بر تخت نشست . در ۱۹۱۴ فرار کرد . در ۱۹۱۵ آزادی آن توسط ایٹالیہ اعلان گردید . در ۱۹۲۵ جمہوریت و در ۱۹۲۸ شاہی گردید شاہ احمد زوغلو در ۱۹۳۹ متواری گردید و البانیہ در معرض قشون جرمنی و ایٹالیوی تا ۱۹۴۴ قرار گرفت در نو مبر

الجزایر

مسلمانہا و اروپائی ہا برای ختم حکمرانی ۱۳۲ سالہ فرانسوی قیام کرد و رای دادند الجزایر در ۱۸۴۲ بہ فرانسیہ ملحق ساختہ شدہ بود . الجزایر در افریقای شمالی بہ امتداد ۶۴۰ میل در ساحل مدیترانہ و در بین تونس در شرق و مراکش در غرب واقع شدہ است . در جنوب بہ صحراوہ افریقای غربی فرانسوی

پایتخت : الجزایر ، مساحت : ۹۱۹۵۹۱ مربع میل . نفوس (بقرار تخمین ملل متحد در ۱۹۶۸) ۱۲۹۴۳۰۰۰ واحد پولی : دینار معادل نہ افغانی .

شرح : جمہوریت الجزایر با سیاست سوسیالیستیک در سوم جولای ۱۹۶۲ بہ آزادی نائل گردید در حدود پنچ ملیون

د افغانستان کالسی

حکومت موقتي را بریاست فرحت عبا س تاسیس نموده . یوسف بن خده در اگست ۱۹۶۱ جانشین او شد مذاکرات ایو یا ن در ۱۹۶۲ بین جبهه آزادی ملی الجزایر و فرانسه منجبر به متار که قبول حکومت موقتي واستقلال الجزایر بعد از یک ریفرندم شد . در اول جولای همین سال هفتاد فیصد آراء خواهان آزادی بوده و جنرال دو گول در سوم ماه مذکور آزادی الجزایر را اعلان کرد . در جریان ۱۹۶۲ مناقشات بین حامیان احمد بن بلا معاون صدراعظم حکومت موقتي و یوسف بن خده صدراعظم موجود بود تا اینکه کمیته سیاسی هفت عضوی نمایندگان بن بلا و قشون الجزایر اوضاع را تحت کنترول در آوردند .

بعد از اولین انتخابات شورای ملی در ۱۹۶۲ احمد بن بلا بحیث صدراعظم موظف تعیین گردید . وی الجزایر را یک مملکت سوسیالیستی بیطرف با حفظ بیطرفی در سیاست خارجه اعلان کرد .
قانون اساسی الجزایر در سپتمبر ۱۹۶۳ تصویب شد و بن بلا یکانه کاندید ریاست جمهوری بحیث رئیس جمهور برای پنجسال انتخاب گردید . ملی ساختن صنایع وزمین های زراعتی بسرعت صورت گرفت و در ۱۹۶۳ الجزایر صد ملیون دالر کمک طویل مدت بقسم قرضه صناعتی از اتحاد شوروی دریافت کرد .
الجزایرهنوز هم بگرفتن کمک از فرانسه ادامه میدهد .

الجزایر عضو ملل متحد و جامعه عرب است . در سال ۱۹۶۵ بعد از یک کودتا یومیدین (نام طفلی اش محمد بوخرو به بود) رهبری الجزایر را بعهده گرفت .

معارف و دین : مردمان اصلی الجزایر اعراب و بربرهای مسلمان اند یک پوهنتون در الجزایر وجود دارد مکاتب ابتدایی فرانسوی و مسلمانانها باهم آمیخته شده اند . قبل از آزادی تقریباً یک ملیون اروپایی که هشتاد فیصد شان در الجزایر متولد شده بودند وجود داشت فعلا این رقم به یک برده تنقیص نموده است .

وصل میشود . سطوح هموارتل در ساحل مزارع حاصلخیزی را میسازد و دو سلسله کوه های اطلس به ارتفاع اعظمی ۷۰۰۰ فتمملکت را تقسیم میکند .

منابع و صنایع : تولیدات زراعتی شامل گندم ، جو ، چودر ، جواری ، کچالو ، کتان و تنباکو ، شراب و روغن زیتون نیز تولید میگردد . خرما ، انار وانجیر به وفرت میروید مالداری زیاد است ذخایر بزرگ آهن ، جست سرب ، سیسماپ ، مس وسرمه گاز و پترول وجود دارد .
تولیدات صناعتی الجزایر سالانه در حدود چارصدو چهل و پنج ملیون دالرتخمین میشود .

واردات عمده آنرا تولیدات نساجی ، ماشین باب ، موتر ، پترول ، شکر ، زغال آهن ، فولاد ، حبوبات و قهوه تشکیل میدهد صادرات آن عبارتست از شراب ، حبوبات پوست ، میوه جات ، آهن ، جست خام ، سنگهای گوگرد ، کارک ، نباتات عطری ، تولیدات تنباکو ، سبزیجات و پترولیم .
تجارات آن عمده تا با فرانسه صورت میگیرد .
تاریخ و حکومت : ملیت خواهی عربی از سال ۱۹۵۴ الی ۱۹۶۲ ناآرامی های جدی را در الجزایر بوجود آورد . فرانسه تقریباً نصف قوای خود را مصروف الجزایر می کرد وسالانه بیشتر از یک میلیارد دالسر مصرف را متحمل میگشت .

در بین سالهای ۱۹۵۴ - ۶۲ انقلاب الجزایر منتج به مرگ ۱۲۰۰۰ مسلمان و ۱۰۲۰۰ عساکر فرانسوی گردید . مخالفین کنترول فرانسه بدو گروه (حرکت ملی الجزایر) و جبهه آزادی ملی الجزایر منقسم گردیده بودند و در وقت نیل به آزادی گروه دوم کثرت در مقابل آنها گروه قشون افراطی فرانسوی (او . ای . اس) که خواهان دوام حکومت فرانسه در الجزایر و تحریک قشون فرانسوی در مقابل جنرال دوگول بودند . قرار داشت . در ۱۹۵۸ رئیس جمهور فرانسه جنرال دوگول دادن حق تعیین سر نوشت را به الجزایر وعده داد . در سپتمبر ۱۹۵۹ جبهه آزادی ملی الجزایر

ممالک جهان

السلاوادر

پایتخت : سان سلاوادر . مساحت . ۸۲۶۰ میل مربع . نفوس : قرار تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد ۰۰۰ ۲۶۶ ر ۳ ، پرچم : آبی سفید آبی بصورت افقی با علامت جنگی در قسمت سفیدان واحد پولی : کولون معادل مجده افغانی .
شرح : از کوچکترین جمهوریت های امریکایی مرکزیت . و در زرع قهوه هفتمین کشور جهان است . پنبه طلا و شکر شورای کشور های امریکای است .

المان غربی

پایتخت : بن مساحت بشمول برلین غربی ۹۵۹۳۷ میل مربع نفوس (قرار تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد) ۶۰۱۶۵۰۰۰ پرچم : پارچه های افقی ، سیاه ، سرخ وطلایی واحد پولی : مارک جرمنی معادل ده افغانی .
شرح : واقع در اروپای مرکزی شامل حوزه دریای راین است . در شمال متصل است به بحیره شمال و بحیره بالتیک و دنمارک در شرق با المان شرقی در جنوب با اتریش و سوئیس و در غرب با بحیره شمال هالیند ، بلجیم ، لکسمبورگ و فرانسه . آب و هوای آن نسبت به المان شرقی گرم تر و زمستان های آن کوتاه تر است .

تاریخ و حکومت : تا سال ۱۹۴۹ بالمان شرقی تاریخ مشترکی داشت : در سال (پنجاه) قبل از میلاد جولوس سزار قبایل جرمنی را شکست داد اما در سال نهم میلادی تحت اداره (واروس) رومی ها را اخراج کرد . بعد تر جنگهای سی ساله (۱۶۱۸ - ۱۶۴۸) جرمنی را بحکومت کوچکی منقسم کرد .
بعد از ناپلیون اتریش و پروس برای تصرف جرمنی جنگیدند که در نتیجه جنگ هفت هفته ای پروس ها در ۱۸۶۶ غالب گردیدند .

در ۱۸۶۷ بسمارک صدراعظم پروس کانفدراسیون المان شمالی را تشکیل کرد .

را نیز صادر میکنند . در ۱۸۲۱ از هسپانیه آزادی گرفت . شصت فیصد بی سواد دارد . تعلیمات اجباری و رایگان است . زبان آن هسپانوی و مذهب رومن کاتولیک است . رئیس جمهور از طرف مردم برای پنج سال انتخاب میشود .
برای پارلمان هر فرد دارای سن ۱۸ و بالاتر مجبور است رای بدهد .
السلاوادر عضو موسسه ملل متحد و شورای کشورهای امریکای است .

در ۱۸۷۰ بسمارک ناپلیون سوم را مجبور به جنگ ساخت و بعد از شکست فرانسه امپراتوری جرمنی را اعلان کرد .
در ۱۸۷۱ ویلهلم شاه پروس را بحیث امپراتور یا کیسزر جرمنی اعلام نمود .
امپراتوری جرمنی یعنی (رایش المان) قبل از جنگ اول یعنی در ۱۹۱۴ به اوج قدرت خود رسید و متصرفات وسیعی را در افریقای شرقی بدست آورد .
بعد از جنگ الزاس و لوزین را به فرانسه (یون) و (فالمیدی) را به بلجیم . قسمت هایی از (سلیشیا) را به پولیند و چکوسلواکیا و یک قسمت (شلسوگ) را به دنمارک واگذار نمود .

همچنان تمام متصرفات و مستعمرات خود را از دست داد . در بین سالهای ۱۹۱۹ - ۱۹۳۴ جمهوری جرمنی پرداخت غرامت مصروف گشت .
رایش سوم در سالهای ۱۹۳۳ - ۱۹۴۵ دوام کرد . هیتلر که در سال ۱۸۸۹ در اتریش بدنیا آمد بود رهبری حزب سوسیالیست ملی کارگران جرمنی را بعد از جنگ به عهده گرفت در ۱۹۳۳ به کمک جنرال لودنورف در هنگام قصد از بین بردن حکومت بواریا محبوس شد .

در ۱۹۳۳ هند نبرگ رئیس جمهور المان هیتلر را بحیث صدراعظم تعیین کرد . در سوم اگست ۱۹۳۴ یک روز بعد از مرگ

د افغانستان کالسنی

اروپایی و شورای اروپا یی بوده عضویت یونسکو و یوراتوم را نیز دارد .
منابع و صنایع : بین سالها ی ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ آلمان غربی رشد اقتصاد دی بی سابقه نمود . تولیدات سالانه ملی از ۲۳ بلیون دالر در ۱۹۵۰ به ۹۴ بلیون دالر در ۱۹۶۳ بالا رفت .

آلمان غربی در تولیدات فولاد او لین کشور اروپای غربی است . سالانه یک ملیون تن کشتی سازی دارد و سالانه بیش از ده و نیم ملیون تن پترول را تصفیه میکند .

از تولیدات آن در ۱۹۶۳ زغال سنگ ، آهن ، فولاد ، سمنت و موترها میباشد در آغاز سال ۶۴ باقیمانده آن از درک غرامات جنگ به ۴۴ ملیون دالر میرسید و ایسن باقیمانده رقم سه بلیون دالر ی بود که در اثر قرار داد ۱۹۵۳ لندن بر آلمان غربی قبولانیده شده بود .

معاوف و مذهب : آلمان غربی ۱۹ پوهنتون هست . پوهنتون تخنیک و چهل و شش موسسه تعمیمات عالی موسیقی . مذهبی وغیره دارد . تعلیم بین سنین شش و پانزده اجباری است به اعتبار قانون اساسی ازادی مذهبی در آلمان مراعات میشود .

دفاع : قوای نظامی آلمان غربی تحت اداره امرین ملکی است . جلب عسکری نژده ساله ها معمول و خدمت عسکری برای هجده ماه است .

رئیس جمهور . کابینه جر منی وظایف رئیس جمهور و صدراعظم را یکی ساخته و هیتلر راجحیت رهبر پذیرفت هیتلر آزادی بیان و اجتماع را از بین برد و به یک سلسله کشتارها پرداخت و مخصوصا یهودان و مخالفین خود را از بین می برد .

وی حوزه راین را دوباره نظامی ساخته اطریش راضم جرمنی کرد (۱۹۳۸) در ۱۹۳۹ پیمان عدم تعرض را با اتحاد شوروی عقد کرد .

در سپتمبر سال ۳۹ به پولیند اعلان حرب داد در ۱۹۴۵ با دیدن شکست کامل هیتلر در برلین انتحار کرد جمهوریت اتحادی آلمان در سال ۱۹۴۹ به تاریخ بیست و سوم ماهی در (بن) بمیان آمد . قوای اشغالی یعنی امریکا اتحاد شوروی ، انگلستان و فرانسه حقوق مدنی را به مردم آلمان باز گردانیدند .

جمهوریت آلمان غربی بتاريخ ۵ می ۱۹۵۵ بکلی آزاد گردید .

پارلمان آن دوشعبه بی است که اعضای هر کدام برای چار سال انتخاب می شوند . ولسی جرگه ۴۹۹ عضو دارد و مشرانو جرگه ۴۱ عضو . رئیس جمهور برای مدت پنجسال انتخاب میشود انتخاب او توسط اعضای پارلمان جمهوریت و پارلمان های ایالتی برای یکبار صورت میگیرد .

صدراعظم در اثر پیشنهاد رئیس جمهور توسط پارلمان انتخاب میشود .

آلمان غربی عضو ناتو . جامعه اقتصاد دی

المغرب

امپراطوری بزرگ شرفی ها بود که توسط عرب ها در پایان قرن هفتم میلادی تاسیس شده و بر تمام آفریقای شمال غربی و قسم اعظم شبه جزیره شمالی ایبریا (هسپانیه) و پرتگال کنونی مسلط بود به شرق المغرب ، الجزایر و بشمال آن مدیترانه و به جنوب آن ریودی اورو و الجزایر و به

پایتخت : رباط . مساحت ۸۳۴ ر۱۷۲ - مربع میل نفوس (تخمین م . م در ۱۹۶۷) ۱۴۰۰۰۰۰۰ ر۱۴۰۰۰۰۰ پرچم : سرخ باستار سبز . واحد پولی در هم (معادل نه افغانی) .
شرح : سلطنت المغرب که به کرانه شمال غربی آفریقا واقع است تا ۱۹۵۶ از تصرفات فرانسه و هسپانیه بود و اصلا از بقایای

ممالک جهان

غرب آن بحر اطللس واقع است .
ملکیت از پنج قسمت طبیعی متشکل است :
سلسله جبال اطللس در شمال ، سلسله
وادی های حاصل خیز در غرب ، وادی های
هاوز در جنوب غرب ، مسی تا یعنی فلات
های صالح الزراعه در مرکز و ناحیه ماقبل
صحرا در جنوب و مشرق .
مردم المغرب بالعموم مخلوط از اعراب و
ببرهای بو می می باشد .
تنجیر در منتھالیه شمال غربی المغرب
افنی منطقه ساحلی تحت تصرف هسپانیه
واز آن بعد جزء خاک المغرب شناخته شد .
بندری است که تا ۱۹۵۶ بندر بین المللی
بوده است که اخیراً طالب الحاق به المغرب
میباشد .

منابع و صنایع : مردم المغرب زراعت
پیشه و مالدار هستند . جو ، گندم وجوار
از تولیدات عمده زراعتی آن است میوه ها
و تاکستان های زیاد دارد و خرما از
محصولات منظم آن بشمار میرود . از تولیدات
صنعتی آن قالین ، مواد چرمی ، پشمی و
ابریشمی میباشد . منابع آن را بیشتر
فاسفیت ها ، مس ، سرب ، زغال سنگ
قلعی و پترول تشکیل میدهد . صادرات
عمده آن مواد خورا که تنباکو ، میوه های
ستروس ، ماهی ، شراب سبزیجات و مواد
معدنی میباشد . سالانه در حدود پنجاه هزار
سیاحین از آن دیدن می کنند و برادر آمد
غیر معین آن می افزاید .

تاریخ و حکومت : المغرب نظر به نزدیکی
خود به الجزایر تحت نفوذ وسلطه فرانسه
در آمد . انقلاب قبایل المغرب در ۱۹۱۰ منجر
به از دست رفتن (فیض) شد . از آن بعد
تا پیست سال مجادلات مردم علیه فرانسه
دوام یافت تا اینکه در ۱۹۲۶ عبدالکریم را

تبعید کردند و در ۱۹۲۳ سیدی علی حسین
تسلیم فرانسه شد .
تسلط فرانسه در اثر موافقه دوم مارچ
۱۹۵۶ از بین رفت و آزادی المغرب قبول
شد . قوای فرانسوی در ۱۹۶۱ کاملاً المغرب
را تخلیه کردند .
سیدی محمد بن یوسف ، پسر سوم مولای
یوسف در ۱۹۲۷ به عنوان محمد پنجم معرفی
شد . پسر ارشدش مولای حسن بتاریخ
۹ جولای ۱۹۵۷ بحیث وارث تاج و تخت
شناخته شد . در همان سال لقب سلطان
به (ملک) تبدیل گردید .
محمد پنجم در ۱۹۶۱ مرد و ولیعهد او به
عنوان ملک حسن دوم بر تخت المغرب
نشست او یک قانون اساسی نو را بمیان
آورد .
المغرب بتاریخ ۷ دسمبر ۱۹۶۲ یک
سلطنت مشروطه اعلام شد . و اولین
پارلمان ۱۴۴ نفری در ۱۹۶۳ انتخاب گردید
بتاریخ ۸ جون ۱۹۶۵ پادشاه المغرب یک
حالت اضطراری را اعلام نمود و متعاقب آن
خودش عهده صدارت عظمی را نیز به عهده
گرفت .
المغرب کمک بلا شرط امریکا و اتحاد
شوری را حاصل میکند و بافرانسه قرار
داد های همکاری اقتصادی ، تخنیک و کلتوری
دارد . المغرب عضو ملل متحد و جا مع عرب
است .

معارف و مذهب : نفوس محلی المغرب
اکثر بی سواد است ولی مراکز تربیوی
مسلمی وزراعتی آن رو به انکشاف میباشد
مکاتب و مدارس مذهبی فرانکو مسلم و
فرانسوی دارد . پوهنتون اسلامی گیر وین
در فیض خیلی معروف است زبان رسمی
عربی است و نفوس ان اهل سنت میباشدند .

اندونیزیا

پایتخت : جاگارتا . مساحت : ۷۳۵۸۶۵
مربع میل . نفوس (قرار تخمین ۱۹۶۸ م.)
۱۱۲۵۰۰۰۰۰ .
پرچم : دوبند افقی سرخ و سفید .
واحد پولی : روپیه معادل چارونیم افغانی .
شرح : اندونیزیا بزرگترین مجمع الجزایر
جهان که سابقاً به شرق الهند موسوم
بود بالای استوا از ۶ درجه عرض البلد

د افغانستان کالسی

سوکار نو در شانزدهم دسمبر ۱۹۴۹ بحیث رئیس جمهور انتخاب گردید . در جولای ۱۹۵۰ همه ایالات موافقت کردند تا یک حکومت مرکزی قوی ای بنا شده و نام آن جمهوریت اندونیزیا گذاشته شود . در سپتمبر همان سال اندونیزیا به عضویت ملل متحد درآمد .

بعد از سال ۱۹۵۷ اندونیزیا بیک سلسله اقدامات ملی ساختن املاک ها لیندی ها پرداخت این کار در ۱۹۶۲ منتج به واگذار شدن امور اداری ایریان به اندونیزیا گردید . ناآرامی های اقتصادی و سیاسی در مملکت باعث گردید که دوکتور سوکارنو در ۱۹۵۹ دوباره قانون اساسی آن مملکت را که در ۱۹۴۵ به میان آمده بود نافذ سازد باسناد آن صلاحیت رئیس جمهور ناهدود بوده و وی مجبور به اتخاذ یک سیاست دیموکراسی رهبری شده میباشد .

در ۱۹۶۰ دوکتور سوکارنو پارلمان انتخابی ۲۵۷ عضوی را به پارلمان انتصابی ۲۶۱ عضوی مبدل کرد . دوکتور سوکارنو در ۱۹۶۳ برای همیشه بحیث رئیس جمهور خوانده شد . از سالهای ۶۱ - ۱۹۵۵ جنگهای غیر منظم در سوماترا و سلیبز برصد رژیم وی به رشد اقتصادی مملکت صد ماتی وارد آورد .

اندونیزیا مخالف بوجود آمدن اتحادیه بزرگتر مالیزی بود ولی در ۱۹۶۶ از یکطرف صلاحیت دوکتور سوکارنو بحیث رئیس جمهور از او گرفته شد ووظایفش را کاملاً به جنرال سوهارتو دادند و از جانب دیگر با مالیزیان نیز سرآشتی را از پیش گرفتند . در دسمبر ۶۶ - اندونیزیا باز به عضویت ملل متحد درآمد . سوهارتو رسماً در ماه مارچ ۱۹۶۸ بحیث رئیس جمهور اندونیزیا شناخته شد .

معارف و مذهب : نود فیصد اندونیزیایی ها مسلمان اند نفوس باقیمانده را عیسوی ها هندوها و بودایی ها تشکیل میدهد . تعلیمات ابتدایی در ستین ۶ - ۱۲ اجباری بوده تعلیمات متوسط و عالی به پیمانانه متوسط وجود دارد . پوهنتون چاکارتا و پاندونگ مشهور اند . زبان رسمی مردم باهاسا اندونیزیا است که از ملایایی مشتق شده است .

شمالی تا ده درجه عرض البلد جنوبی واقع شده و متشکل بیش از ۳۰۰۰ جزیره می باشد چار عدد از بزرگترین جزایر آن عبارتند از جاوا (یکی از پر نفوس ترین مناطق جهان که در آن هزار نفر در یک میل مربع زیست میکنند) سوماترا ، بورنیو غربی و سلیبز ، بالی ، سومبانا . تیمور و غیره است . نژاد های مختلفی در اندونیزیا موجود است .

ایرین غربی بانوگینی هالیندی که از سالیان درازی اندونیزیا ادعای مالکیت آنرا داشت در ۱۹۶۳ تحت اداره آن درآمد . جاگارتا جزیره جاوا واقع شده و نام قدیمی آن (باتاویا) است .

منابع و صنایع : اندونیزیا یکی از غنی ترین ممالک جهان از نگاه ذخایر طبیعی میباشد ذخایر بزرگ قلعی ، تیل و زغال و ذخایر عمده منگائیز ، مس ، نکل ، طلا نقره دارد . سالانه بیش از دو صد میلیون تن تیل خام تولید میکند . همچنان تیل وارده از عراق ، کویت و سسار اوک را تصفیه مینماید . از نظر تولید قلعی بعد از ملایا درجه دوم را احراز کرده است . هشتاد فیصد مردم مصروف زراعت اند

برنج ، جواری ، حبوبات دیگر ، تنباکو ، قهوه را بر ، مرج ، الیاف اقسام نارگیل ، چای ، شکر و تیل از تولیدات عمده آن است حکومت اندونیزیا کوپراتیف ها را تشویق نموده و با پلان های پنجساله میخواهد تولیدات برنج غذا های اساسی و قدرت برقی را بلند برد . یک پلان هشت ساله انگشتری در سال ۱۹۶۱ آغاز گردیده است .

تاریخ و حکومت : تاماه مارچ ۱۹۴۲ اندونیزیا از مستملکات ماورای ابحار هالیند بشمار میرفت . بعد از مدت اشغال اندونیزیا توسط جاپان (۴۵ - ۱۹۴۲) مجاهدین ملی اندونیزیا به رهبری دوکتور احمد سکارنو و دوکتور محمد عطا جمهوریت اندونیزیا در اگست ۱۹۴۵ اعلان گردید . جنگهای چارساله اندونیزیا و هالیند بعد از امضای موافقتنامه ۱۹۴۹ خاتمه یافت که نظر به آن امور تمام اندونیزیا به استثنای ایریان به حکومت انتقالی جدید که بنام اضلاع متحده اندونیزیا یاد میگردد واگذار شد . دوکتور

ممالک جهان

اندورا

پایتخت : شهر اندورا (اندورالایولا)
مساحت : ۱۹۱ مربع میل . نفوس : (بقرار تخمین ۱۹۶۸ م . م) ۰۰۰ ر ۱۴ .
بیرق آبی ، زرد ، سرخ بصورت عمودی .
واحد پولی : فرانک معادل نه افغانی و پیسینا معادل هفتاد و پنج پول .
جمهوریتی است دروادی پیرنه تحت سرپرستی فرانسه واسقف هسپا نوی وارجل .
از ۱۲۷۸ به اینطرف از استقلال و آزادی بهره مند بوده ودر ۱۸۰۶ قانون اساسی آن از طرف ناپلیون به آن اعطاء گردید

سالانه خرا جی معادل ۹۶۰ فرانک به فرانسه و ۴۶۰ پیسینا به اسقف اور جل می پردازد . توسط یک قوتسلگری عمومی که ۲۴ عضو منتخب دارد اداره میشود . قضات به تعداد مساوی از طرف فرانسه واسقف تعیین میگرددند .

اندورا به مقدار کافی آهن ، سرب ، زنج سنک و چوب دستک دارد از صنایع مهم آن تریه گوسفند و جلب سیاه است .
لسان رسمی مردم آن (کتلائی) و دین اساسی آنها رومن کاتو لیک است .

ایالات متحده امریکا

پایتخت : واشنگتن . مساحت ۳۶۱۰۵۲۱۱ میل مربع .
نفوس : (تخمینی ۱۹۶۹ حکومت) ۲۰۲۷۱۱۰۰۰ .
پوچم : پرچم ملی آن موسوم به ستاره ها و تریشه ها دارای سیزده تریشه افقی (هفت تریشه سرخ شش تریشه سفید) بایک سلسله آبی در کنار بالائی چپ که تا پارچه جارم سرخ رنگ امتداد دارد و دارای پنجاه و دو ستاره سفید میباشد . واحد پولی : دالر معادل چهل و پنج افغانی .
شرح : قسمت عمده ایالات متحده قسمت وسطی امریکای شمالی را اشغال کس کرده است که چهل و هشت ضلع آن در همین حصه قرار دارد . همین قسمت آن یک طرف محدود است به کانادا از طرف جنوب به مکسیکو و خلیج مکسیکو از طرف شرق به بحر اطلس و از طرف غرب به بحر الکاهل .
ایالات الاسکا : در گوشه شمال غربی کانادا واقع بوده ودر شمال آن بحر منجمد شمالی ، در شرق آن کانادا ، در جنوب

آن خلیج الاسکا و در شرق آن آبهای بیرون واقع بوده و همین آبنا آنرا از اتحاد شوروی جدا میسازد . دریا های اضلاع متحده در چار ساحه تخلیه میشوند . که عبارت از بحر اطلس ، جبیل های بزرگ خلیج و بحر آرام است . از سیستم های بزرگ دریایی آن مسی سی پی ، سینت لارنس ، کولمبیا و کولورا دو است . دریا های حوزه اطلس که در شرق کو های اپالاش قرار دارند جریان سریع داشته ودر انکشاف صناعتی این ، حوزه سهم یارز گرفته است .
عده ای ازین دریا ها قابل کشتی وانی است . دریا های حوزه جبیل های بزرگ همه بالاخره به دریای سینت لارنس ریخته و از راه خلیج سنت لارنس کانادا در بحر الکاهل میریزد . نشیب خلیج شامل آن قسمت از ایالات متحده است که آبهای آن در خلیج مکسیکو میریزد .
سیستم مسی سی پی از سیستم های بزرگترین دریا یی ایالات متحده است . سلسله جبیل اپالاش در شرق وراکی

د افغانستان کالنی

مختلف گرد آمده اند اشتراک مینما یندو کاندیکه اکثریت آراء ایشان را بدست آورد برای چار سال بحیث رئیس جمهور انتخاب میگردد. رئیس جمهور فعلی ریچارد نکسن است.

کانگرس امریکا اختیارات وسیع قانون گذاری را در کشور دارد.

منابع و صنایع: اضلاع متحده امریکا از کشور های غنی جهان بوده چه از نگاه ذخایر معدنی و چه از نگاه زمین های زراعتی و چه از نگاه انکشاف صنایع و فابریکات اهمیت بزرگی در جهان دارد.

تجارت خارجی به پیمانہ های وسیعی انکشاف کرده است. جدید ترین وسایل حمل و نقل، فابریکات صنایع فلزات، موتر سازی و غیره وسایل تخنیکسی زیاد انکشاف یافته است. تولیدات زراعتی، گندم، تنباکو مالداری و صنعت نفت ایالات متحده نهایت شهرت دارد. گله های گاو، گوسفند و اسب مخصوصا در جنوب بوفورت تربیه میشود. مرغداری انکشاف زیاد کرده است.

استخراج معادن طلا و غیره عواید هنگفتی دارد. صادرات امریکا در سراسر جهان صورت میگیرد. امریکا ی لاتین و جنوبی، افریقا، اروپا، آسیا و غیره به پیمانہ های وسیع با امریکا تجارت دارند. واردات امریکا را نیز موادی از همین جاها تشکیل میدهند. پیشرفت تخنیک و ماشینی سریع است.

سناچی تولیدات زیادی دارد. صنعت تولید برق انکشاف نموده است هواپیمایی و بخریه تجارتی عواید زیادی بار می آورد. اکثر میوه جات در امریکا میروید و حاصل خوب دارد.

حیوانات و سبزیجات نیز بوفورت پیدا میشود.

معارف و مذهب: بیش از یک هزار پوهنتون وجود دارد. که در هر کدام شعبات اختصاصی زیاد دیگری دارند. علاوفا پوهنتون های اختصاصی دیگر با مکاتب زیاد موجود است. معارف به اندازه زیادی تممیم یافته است.

معلمین به اندازه کافی و در شقوق مختلف

در غرب قرار دارد. کشور امریکا پهناور و دارای اقلیم های مختلفه است.

تاریخ و حکومت: در سال ۱۴۴۲ کرسٹوف کولمبس ملاح جنوایی اجازه مسافرت غربی را از ملکه ایزابل هسپانیہ اخذ نمود. در سوم اگست همان سال وی با پنجاه و دو مرد و کشتی سانتا ماریا و دو کشتی دیگر که هر کدام حامل هژده مرد بود بجانب غرب شتافت درین سفرو سه سفر دیگر کولمبس مناطق کسپوبا، هسپانیولا پورو توریگو، چمیکا، ترینداد و امریکای جنوبی را کشف کرد. و در سال ۱۵۰۶ وفات نمود. باین ترتیب راه سرزمین امریکا برای اروپائیان باز شد. بعد از آن کشور های مختلف اروپایی بر مناطق مختلف این سرزمین مسلط شدند. وانگلیس ها قسمت اعظم آنرا متصرف گردیدند.

در سال ۱۷۶۳ انقلاب امریکا باعث حصول استقلال ایشان از انگلستان گردید و ملت مستقلى را بوجود آورد (۴ جولای ۱۷۷۶) قانون اساسی امریکا در ۱۷۸۷ به متصه تطبیق گذاشته شد اولین رئیس جمهور امریکا جارج واشنگتن انتخاب گردید.

حکومت امریکا را میتوان یک دیموکراسی مشروطه نامید. دو حزب مشهور سیاسی امریکا دیموکرات و جمهوری خواه است. دو مجلس دارد یکی سنا و دیگر نمایندگان اعضای سنا برای شش سال و نمایندگان برای دو سال انتخاب میشوند. کاندید های ریاست جمهوری و معاون ریاست جمهوری یکسال پیش از انتخابات از طرف کنوانسیون ملی تعیین میشوند. نمایندگان این کنوانسیون تحت شرایط بخصوصی انتخاب میگردند مثل اینکه باید درین کنوانسیون از تمام ایالات به تناسف نفوس آنها نمایندگی بعمل آید. انتخابات رئیس جمهوری هر چار سال یکبار اجراء میشود. در انتخابات عموم رای دهندگان

مستقیما برای کاندیدان رئیس جمهور دلخواه خود رای میدهند. هر کاندید یکه اکثریت آراء یک ایالت را بنسبت آورد نماینده همان ایالتها در صورت لزوم در انتخابات نهایی حمایت میکند. در انتخابات نهایی نمایندگان و اعضای سنا که از ایالات

ممالک جهان

اختصاصی موجود اند. تعلیمات ابتدایی عام بوده موسسات و کودکستان ها به احوال اطفال در ستین قبل از مکتب رسیدگی میکنند. دین عیسوی عام بوده پروتستان ها

اکثریت نفوس را تشکیل میدهند. کاتولیک ها هم در ایالات متحده زندگی میکنند.

علاوآ اضافه از پنج میلیون یهودان نیز در امریکا بسر میبرند.

ایتالیا

صفحات بزرگ شامل مناطق پد مونت ، لومباردی ، امیلیا و ونس میباشد از مراکز فعالیت های زراعتی و صنعتی ایتالیه بشمار میرود . صنایع بیشتر ایتالیه در داخل سه ضلعی میلان ، تورین ، جینوا تمرکز کرده است . از همین ناحیه پائین تر دریای ارنو از بین تاکستان های سرسبز انکوور عبور میکند و دریای تیراز بین شهر روم بجاناب غرب عبور مینماید .

سیسیلی : ۹۹۲۷ میل مربع مساحت و نزدیک به پنج میلیون نفوس دارد .

جزیره مئلنی است که آتش فشان های خاموش و فعال دارد . از زمان های قبل از تاریخ مردمان مدیترانه در آن بود و پاشها داشتند زمانی هم یکی از دولت های قوی یونانی سیراکوس را پایتخت خود قرار داده بود . دولت روم سیسیلی را از کار تاژها در ۲۱۵ قبل از میلاد متصرف شد . قلعه بلند ترین سیسیلی ۱۰۷۰۵ فوت ارتفاع داشته و بنام قلعه اتنا معروف است که خود یک آتش فشان فعال میباشد .

پالرمو ، کتانیای و مسینا از شهر های مشهور آنست . از تولیدات سیسیلی میوه از قبیل نارنج ، لیمو ، گسندم ، شراب گوگرد ، نمک و بادام است . گاو گوسفند و قاطر در آن تربیه میشود .

ساردینیا : ۹۲۸۳ مربع میل مساحت و (۱۴) میلیون نفوس دارد . یک جزیره کوهستانی با معادن زغال سرپ و مس است .

انگور ، بادام و تنباکو به وفرت پیدا میشود . گاو و گوسفند در ساردینیا تربیه میشود .

پایتخت : روم . مساحت ۱۱۶۳۰۳ - مربع میل . نفوس : (نظر به تخمین حکومتی در ۱۹۶۸ : ۵۳۶۴۸۰۰۰ پرچم : سه پارچه عمودی سبز تاریک ، سفید و سرخ واحد پولی : لیره (معادل هفت پول) .

شرح : جمهوریت ایتالیه قطعه خاک طولانی را تشکیل میدهد که بشکل موزه در بحیره مدیترانه پیشرفته است . جزیره سیسیلی در حدود دو میل دور تر از قسمت قدیمی این موزه و بصورت جداگانه در مدیترانه واقع است .

ایتالیه در حدود ۷۶۰ میل طول و کمتر از ۲۲۰ میل عرض دارد . در شرق آن بحیره ادریاتیک واقع است .

بطرف شمال شرق آن دریاچه وینس در جنوب آن دریاچه ایونین بطرف غرب در نصف شمالی آن دریاچه جینوا و در نصف جنوبی آن بحیره ترهینین واقع شده است . تقریباً به استقامت خط وسط ایتالیه در غرب جزیره ساردینا واقع شده است که از سیسیلی کوچکتر میباشد . ایتالیه توسط شاخه های آلپ از فرانسه سویس ، اتریش و یوگوسلاوی جدا شده است . از مشهورترین قلعه های اروپا مونت پلانک به ارتفاع ۱۵۷۸۰ فوت در سرحد ایتالیه و فرانسه قرار دارد که که اخیراً تونل بزرگ و معروفی از قلب آن گذشته هر دو کشور ذریعه آن بهم ارتباط بیشتر پیدا کردند .

از دریا های مهم و حاصلخیز آن دریای پیانو ، ادج تیچینو وادا است . در دامنه های جنوبی آلپ دریاچه ها و بند های زیبا یی وجود دارد که اخیراً تونل بزرگ و معروفی از قلب دره های زیبا بوجود آمده است

د افغانستان کالسی

آن را به ممالک دیگر ضم کرده بودند ایتالیه جدید بعد از جنگ ۱۸۵۹ شروع به انکشاف نمود و آن وقتی بود که ناحیه لمباردی تحت اداره شاه ایما نوتل دوم در آمد . بعد از آن مناطق مهم دیگری هم به آن ضم گردید .

اولین پارلمان ایتالیه در سال ۱۹۱۶ ایمانوئل را بحیث پادشاه ایتالیه اعلان کرد . ایتالیه دولت و اتیکان را در سال ۱۹۲۹ بر سمیت شناخت . در ۱۹۱۹ فاشیزم در ایتالیه ظهور کرد . موسولینی شکل دکتاتور ایتالیه را اختیار کرده تصاریب جامع ملل را نقض نموده با لای حیشه حمله و شامل محور بر لین و توکیو گردید همچنان قشون خود را بفرانسه فرستاد تا بمقابل هسپانیه بجنگند . در جنگ جهانی دوم با جرمنی همنا گردید .

بعد از بین رفتن فاشیزم در ۱۹۴۳ ایتالیه به جرمنی و جاپان اعلان جنگ داد و در فتح متحدین سپیم گشت در سال ۱۹۴۵ موسولینی در قریه دونو اعدام گردید . ایما نوتل سوم جای خود را به پسرش همبرت دوم واگذاشت در ۱۹۴۶ بعد از یک ریفرندم ایتالیه جمهور گردید مجلس سنا ی ایتالیه به نسبت یکنفر فی یکصد و شصت هزار نفوس برای مدت پنج سال انتخاب میشود . پنج نفر از اعضا ی سنارا رئیس جمهور مادام العمر انتخاب می تواند . مجلس وکلایک نماینده از هر هشتاد هزار نفوس دارد که برای پنج سال انتخاب میشوند . القاب اشرا فیت دیگر رسمیت ندارد و تشکیل مجدد حزب فاشیزم ممنوع است .

ایتالیا عضو ناتو بوده در ۱۹۵۵ بمضویت ملل متحد در آمد .
معارف و مذهب : مذهب رسمی ایتالیه رومن کاتولیک است بیست و شش پوهنتون دولتی دارد .

دفاع : قوای دفاعی ایتالیه با عضویت آن مملکت در ناتو منظم تر و قوی شده و جدید ترین سلاح را بمشول راکت ها وغیره دارد .

جزایر الباو کاپری : اولی به نسبت ممدان آهن ، ماهیگیری و شراب سازی خودمشهور بوده ناپلیون در آن جابه تبعید بسر می برد و دو می از نظر زیبا یی آب و هوا ی مناسب خود شهرت دارد .

از بنادر مشهور ایتالیه جنوا ، ناپل ، وینس تریسته ، انکونا و پالرموست ، آثار بزرگ تاریخی موزیم ها و کلیساهای زیبا ی ایتالیه سالانه بیش از بیست میلیون سیاح را جلب میکند .

منابع و صنایع : مواد زراعتی عمده آن گندم ، لیمو ، کچالو ، جواری . وانگور است اکثر میوه جات و سبزیجات ایتالیه در بازار مشترک اروپا عرضه میشود . انگور بفرجه بول ، بادام ، نارنج ، لیمو ، سیب و ناک بدرجه بعدی و بوفرت پیدا میشود . در بعضی از مناطق آن برنج هم میرود . گاو ، گوسفند ، اسب ، قاطر و بز در ایتالیه تربیه میشود . در ایتالیه شراب های مختلف النوع ساخته میشود که شهرت فراوان دارد . مرهمسغید ورنکه هم پیدا میشود . در بعضی مناطق آن گاز طبیعی وجود دارد .
در ۱۹۶۴ ایتالیه بیش از دو هزار و هفتصد مراکز برق آبی و هشتصد مراکز برق حرارتی داشت که مجموع تولید برق آنها به شصت و دو عشریه هفت بلیون کیلو وات فی ساعت میرسد . ایتالیه دارای فابریکات برق ذروی می باشد .

تولیدات آهن و فولاد ایتالیه سالانه به بیشتر از ده میلیون تن میرسد ایتالیه از مولدین بزرگ ماشین الات صنعتی و برقی موتر ، آلات فولادی ، ماشین های تایپ ، بوت ، تکه باب وغیره بشمار میرود صنایع کیمیاوی ایتالیه در حال انکشاف است . تنباکو ، کاغذ و قطی سگرت از طرف دولت انحصار میشود . کشتی های تجاری ایتالیه از نگاه وزن محصولات درجه اول بوده و در حدود چهار هزار کشتی میباشند . سیاحین نیز در واردات مالی دولت کمک فوق العاده میکند .

تاریخ و حکومت : بعد از اینکه ایتالیه برای قرون متمادی تقسیم شده و اجزای

ممالک جهان

ایتوپیا (حبشه)

پایتخت: ادیس ابابا . مساحت : ۳۹۸۳۵۰ مربع میل بشمول اتریر یافوس : ۱۹۶۸ قرار تخمین ملل متحد در ۲۳:۹۰۰,۰۰۰ پر چم : سه پارچه افقی سبز ، زرد ، سرخ بانقش شیر در پارچه زرد . واحد پولی : دالر حبشی معادل هجده افسانسی .

شرح : کشور شاهی حبشه (ابی سینیا) یک مملکت کوهستانی است واقع در شمال شرق آفریقا که در شمال شرق متصل است با اریتریا که به بحریره احمر میرسد. در شرق با سو مالی لیند فرانسوی مجاورت دارد . و در شرق ، جنوب شرق و جنوب آن سو مالی و در جنوب آن کینیا و در غرب آن سودان واقع است . از دریا های عمده آن دریای آبی ، بارو ، گب ، دیسه بوابی ، آواش های و جوبا است . اقلیم حاره و موسم بارانی بین ماهی جون تا سپتمبر دارد .

منابع و صنایع: در حدود نود فیصد عواید زراعتی است . اما منابع صنعتی مهم نیز دارد استفاده از قوه آب و برق تحت سروی قرار دارد . زمین حاصلخیز و باران و افر باعث شده است زمین ها سالانه دو فصل بدهند. قهوه گندم ، جو ، ماش ، تنباکو و نیشکر مواد عمده زراعتی اند که بوفرت تولید میگردند . قهوه اعلی از ولایت کافا حاصل شده و نصف تجارت خارجی آنها تشکیل میدهد . گاو ، گوسفند ، قاطر بز تربیه میشود اسب های حبشی مشهور اند . پوست حیوانات و تیل حبوبات صادر میکند . از معادن آن پلاتین ، طلا ، نقره ،

در ۱۸۸۰ مورد حمله ایتالیه قرار گرفت که بعد تر اریتریا را بحیث مستعمره خود در آورد در ۱۹۳۶ بدون اعلان حرب ایتالیه بر حبشه تاخت . در ۱۹۴۱ قوای برتانوی حبشه را آزاد ساخت . اغتشاش قبایل سو مالی در ۱۹۶۳ شروع گردید و سومالیه ادعای ملکیت ولایت (اوکادن) را نمود . در ۱۹۵۵ قانون اساسی جدید حبشه به وجود آمد . مجلس سنا ی حبشه ۱۰۵ عضو دارد که برای مدت شش سال انتخاب میگردند مجلس نمایندگان آن که در حدود ۲۵۰ نفر عضو دارد برای چار سال انتخاب میگردند. در ۱۹۶۶ امپراطور به صدراعظم صلاحیت داد که خودش کابینه خود را تعیین کند و ایمن اختیاری بود که تا آنگاه از امتیازات امپراطوری بود .

معروف و مذهب: کلتور حبشه تحت تاثیر یونان و مصر قرار گرفته است . عیسویت مذهب اکثریت را تشکیل میدهد. سراسقف کلیسا از طرف امپراطور انتخاب میگردد . یک بر پنج نفوس را مسلمانان تشکیل داده اند یکتعداد پوهنخی ها بشمول پوهنتون ادیس ابابا وجود دارد زبان رسمی آن (امباری) است .

دفاع: امپراطور قوماندان عمومی قوای زمینی . هوایی و بحری است .

ایران

پایتخت: تهران
مساحت : ۶۲۷۰۰۰۰ میل مربع
نفوس : ۲۷۶۰۰۰۰ نفر

پرچم : سه پارچه افقی سبز ، سفید و سرخ که در قسمت سفید آن شیر و خورشید طلایی نقش شده است .

د افغانستان کالونی

واحد پولی . ریال (۷۶ ریال معادل یک دارد .

دلار امریکایی است) . صنعت ماهیگیری در کاسپین وجود دارد.

شرح : ایران در شمال متصل است با اتحاد شوروی و بحیره کسپین (مازندران) در شرق به افغانستان و پاکستان در جنوب با خلیج فارس و خلیج عمان و در مغرب با عراق و ترکیه سطح مرتفع شمالی آن حاوی سلسله جبال البرز در شمال و کوهسای زاکروس در جنوب است دو صحرا بزرگی تقریباً بیست و پنج فیصد مساحت ایران را اشغال کرده است .

قاریخ و حکومت

ایران یکی از ممالک کهن جهان است . ایرانیها از نژاد آریایی ها بوده و از شرق وارد ایران شده اند . در ۵۵۰ تا ۵۲۹ قبل

از میلاد کورش کبیر پارسیها را متفق ساخت

شهر بابل را فتح کرد و یهودیان را آزاد

ساخت . داریوش اول بالای یونان حمله

کرد . از باسفورس گذشت و در ۴۹۰ قبل

از میلاد در جنگ بحری مراتون عقب نشینی

کرد . در ۳۳۴ قبل از میلاد اسکندر مقدونی

با ایران حمله کرد . بعد از آن به ترتیب

پارتها و ساسانیها در ایران حکومت کردند .

عربها دین اسلام را با ایران آوردند و تا

چند قرن بعد از آن سلطه دمشق و بغداد

بر آن مسلط بود .

دوران استقلال ایران با ظهور سلسله های

دیلمی و دیگر جنبش های محلی آغاز شد و

فرهنگ کشور پیشرفت نمود . مغولها در

سال ۱۲۱۹ میلادی و سپس در سال ۱۳۷۰

تیمور لنگ بایران حمله ور شدند . ایران

در عهد صفوی مقام مهم یافت و در وسط

قرن ۱۸ نادر افشار امپراتوری وسیعی

تشکیل داد که بعد از مرگ او بجا نماند .

در سال ۱۹۰۶ ایران صاحب یک قانون

اساسی گردید . بنابر قانون اساسی حکومت

ایران سلطنتی و مشروطه و وسیله سه قوه

اداره میشود . قوه مقننه که عبارت از مجلس

شورای ملی و سنا است مجلس شورا دارای

۲۲۰ نماینده و مجلس سنا دارای

۶۰ نماینده است که ۳۰ نفر آنان انتخابی و

۳۰ نفر دیگر انتصابی میباشد . قوه مجریه

عبارتست از هیات دولت قوه قضائیه که

بنام ((داد گستری)) اعمال افراد ملت

را با قوانین موضوعه تطبیق میدهد .

تمام قوانین باید به صحنه شاهنشاهی

ایران برسد . در سال ۱۹۴۱ اعلیحضرت

شاهنشاهی محمد رضا پهلوی زمام امور کشور

میدانهای هوایی تهران . اصفهان . شیراز

آبادان . زاهدان تبریز و مشهد میتوانند

طیاره ها را بپذیرند . از بنادر مهم

آن بندر شاهپور . بندر پهلوی . بندر

خرمشهر . بندر شاه . بندر عباس . بندرماه

شهر و خارك میباشد .

خرابه های قدیم پرس پولیس در نزدیکی

شیراز موقعیت دارد .

منابع و صنایع : جنگلات در دامان کوههای

آن وجود دارد . معادن از قبیل . تیل . آهن .

ذغال کک . مس . سرب . منگانیز . نیکل .

کرم . گوگرد . مرمر سفید و کوبالت نیز

وجود دارد .

ایران یکی از بزرگترین منابع نفت در

شرق است . نفت توسط پنج پایپ لاین

عمده به آبادان متصل شده و در آنجا تصفیه

میشود . علاوه بر این در تهران و کرمانشاه

نیز تصفیه خانه نفت هست .

زراعت از مشاغل اولی ایرانیان است .

گندم . جو . جواری . برنج . میوه جات .

پشم . تنباکو . ابریشم خام . نیشکر و

پنبه از تولیدات مهم آنست .

بعضی از تولیدات ایران میمهوراست

در چندین شهر مهم ایران از قبیل کاشان .

کرمان . همدان . قم . اراک تبریز . مشهد

اصفهان و تهران قالین بافته میشود .

صادرات عمده ایران را پترول . پنبه

قالین . خاویار . خرما . میوه جات . سنگهای

معدنی پوست و پشم . برنج و مرمر و

مصنوعات صنعتی تشکیل میدهد .

ایران فابریکه های نساجی (پشمی . نخی

ابریشمی) . پوت . شکر . سمنت پتروشیمی

رنگ . روغن . شیشه . فولاد و انواع موتر

ممالک جهان

ایران را بدست گرفتند .
در سال ۱۹۵۱ مناقشاتی در مورد ملی ساختن صنعت نفت ایران بوجود آمد که منتج به انسداد فابریکه تصفیه نفت آبادان در مقابل کمپنی ایرانی برتانوی شد . پس از ملی شدن نفت در سال ۱۹۵۴ شرکت ملی نفت ایران قراردادی با هشت کمپانی نفت برتانوی ، امریکائی ، هالیندی و فرانسوی برای مدت بیست و پنج سال با مضاء رساندن و فابریکه سابق انگو لوا یرانین را بکار انداخت .

قانون اصلاحات ارضی در ۱۹۶۲ به تصویب رسید که با اساس آن دهاقین مالک ترکیه است .

بار بادوسی

پایتخت :- برج تاون . مساحت ۱۶۶ مربع میل . نفوس قرار تخمین ۶۸ ملل متحد ۲۵۳,۰۰۰ نفر : بیریق سه قطعه مساوی عمودی که در قطعه خارجی آن ابسی تیز و وسطی طلایی با یک سه شاخ سیاه میباشد . واحد پولی : دالر غرب الهندی معادل سی افغانی .

بار بادوس کشور کوچکی است که در بحر اطلانتیک در منتهای الیه قسمت شرقی غرب الهند واقع است و ۱۶۶ مربع میل مساحت دارد .

این کشور بتاريخ ۳۰ نومبر سال ۱۹۶۶ آزادی و استقلال کامل خود را از برتانیه بدست آورد . بلندترین نقطه بار بادوس کوه (هیلابی) است که ۱۱۱۵ فٹ ارتفاع دارد .

بار بادوس که معنی ریشنداز و یا خار دار را میدهد . برای نخستین بار توسط ملاحان پرتگالی و اسپانوی به منطقه مذکور اطلاق شده است . عقیده بر این است که چون در بار بادوس درختان خار دار انجیر به پیمانته زیاد موجود می باشد . شاید این تسمیه از همین جا نشأت نموده باشد .

یکی از کشتی های انگلیس برای

نخستین بار در سال ۱۹۰۵ به جزیره بار بادوس مواصلت کرد . و متعاقب آن پناه گزینان انگلیسی در سال ۱۶۲۷ به جزیره مذکور سرازیر شدند . اکثر باشندگان بار بادوس سیاه پوستان هستند و زبان جزیره مذکور انگلیسی میباشد بار بادوس در سال ۱۹۶۱ آزادی داخلی خود را از انگلیس بدست آورد .

شکر ، پنبه ، شیره قند و شیره نیشکر از محصولات مهم زراعتی بار بادوس شمرده میشود .

صنعت ماهیگیری در این کشور خیلی زیاد انکشاف نموده است .

چون بار بادوس دارای سواحل زیبا و قشنگ میباشد . از آن جهت صنعت توریسم رونق خوبی دارد . و همه ساله یک تعداد زیاد توریست از نقاط مختلف جهان بکشور مذکور رومیآورد در کشور بار بادوس روی هم رفته در هر میل مربع ۱۵۰۶ نفر زندگی مینماید .

و بدین ترتیب از لحاظ کثرت نفوس بلندترین مقام را در جهان احراز مینماید . مردم بار بادوس عموماً از نعمت سواد برخوردار هستند و صرف کمتراز یک فیصد بیسوادی در آنجا سراغ شده میتوانند .

برازیل

پایتخت : برازیلیا. مساحت ۳،۲۸۶،۴۷۳ مربع میل نفوس (بقرار تخمین ۱۹۶۸ ملسل متحد) ۲۰۹،۰۰۰ ، ۸۸ بیرق سبز با ۲۲ ستاره سفید شکلی صلیب بروی دایره آبی که مرکز الماس طلائی نقش شده است .

واحد پولی - کروزیرو (معادل ۱۹ افغانی) شرح :- برازیل از نگاه وسعت و چوچه از نگاه نفوس از بزرگترین کشور های امریکای جنوبی است . در حدود ۲۶۷۶ میل با بحسر اطلس ساحل میسازد .

از طرف شمال محاط است با ونزو یلا و گیانای دمنار کی ، گیانای برتانوی و گیانای فرانسوی . از طرف شرق متصل است با بحر اطلس و از جنوب با یوروگویی ، ارجنتاین و پراگویی . در غرب ان بولو یا ، پیرو و کولمبیا واقع است در قسمت شمال آن مناطق جنگلی فوق العاده انبوه اما زون وجود دارد .

حوزه آمازون حاوی شبکه دریاها می باشد که بیشتر قابل کشتی رانی می باشد ۲۷۴۱۸۰ میل از دریا های برازیل بصورت عمومی قابل کشتی رانی است . آبشار معروف ایگواسیو که از عجایب جهان است در سرحد یکی از ایالات جنوبی برازیل قرار دارد . هفتادو پنج فیصد تولیدات زراعتی و هشتاد فیصد تولیدات صنعتی برازیل در قسمت مرکز جنوبی ان که دارای آب و هوای مساعد و منابع زیادی است صورت میگیرد .

برازیلیا پایتخت جدید برازیل در ۱۹۶۰ افتتاح گردیده . سابقا پایتخت ان ریودو جنیرو بود .

منابع و صنایع : معدن برازیل نهایت زیاد بوده اما نسبتا کمتر انکشاف یافته است . منگانیز ، آهن و موناژیت که منبع عمده (توریم) است بمقادیر زیاد استخراج میشود .

تیل ، نکل ، کروم ، الماس صنعتی ، مس

کوارتز ، تنگستن نیز وجود دارد . بیش از پانزده ونیم ملیون کیلو وات برق تولید میکند . بیست و پنج فیصد کارگران برازیل مصروف صنایع نساجی اند سالانه بیشتر از دو ملیون تن فولاد تهیه میکنند و از صنایع دیگر آلومینیم ، محصولات پترولی ، سمنت ، عرادجات و دواسازی است . برازیل بزرگترین تولید کننده قهوه در جهان است . همچنان در ۱۹۶۲ سو مین مملکت بزرگ تولید کننده شکر به حساب میرفت . کبله ، پنبه ، نارنج و غیره نیز به وفرت میروید .

گاو های نوع برهم هندوستان در برازیل تربیه شده و با نژاد های مختلف آنجا آمیخته شده است .

بیشتر از پنجاه ملیون راس تخمین میشود . برنج قهوه چای و روغن نباتی از تولیدات مهم زراعتی ان است برازیل یگانه تولید کننده موم کورنو یا است که در تولید ریکارد های موسیقی و تولید عایق برق و صدا بکار میروید .

تاریخ و حکومت : (ونسنت یی پنزون) اسپانوی برای بار اول ساحل برازیل را در سال ۱۵۰۰ میلادی تصرف کرد . کاشف اصلی آن (پیدرو الوار نر کابرال) یک ملاح پرتگالی است برازیل بحیث مستعمره پرتگالی تازمانی قرار داشت که خاندان شاهی براگانکا که در ۱۸۰۷ از مقابل قشون ناپلیون متواری گشته بود حکومت خود را فروریودو جنیرو انتقال داد (۱۸۰۸م) . به این اساس برازیل تحت اثر دوم خوای ششم شکل حکومت پادشاهی را گرفت .

بعد از بازگشت وی به پرتگال پسرش (پدر وی اول) آزادی برازیل را در سال ۱۸۲۲ اعلان کرد و خودش بحیث امپراطوران در آمد امپرا طور دوم برازیل (پدر وی) دوم به اثر یک انقلاب از پا در آمده و جمهورییت ایالات متحد برازیل بوجود آمد .

ممالک جهان

برازیل متشکل از بیست و دو ایالت یک
علاقه فدرال و چار ولایت است. در جنگ
های اول و دوم جهانی برازیل با متحدین
اشتراک داشت. در ۱۹۴۶ منشوری در
برازیل به امضاء رسید که با اساس آن
برازیل از منابع نظامی خود به مقصد حملات
استفاده نمی تواند و بحکومت برازیل قدرت
بوجود آوردن تحولات اجتماعی و اقتصادی
بخشیده شده است. همچنان به حکومت
حق داده شده تا عدالت اجتماعی را فراهم
کرده سرمایه گذاری آزاد را با قیمت های
مهم کار از طرف کارگران آشتی بدهد و
صنایع شخصی را که به مفاد اجتماعی باشد
تقویه نماید این منشور به حکومت اجازه
میدهد حزابی را که مخالف مفاد اجتماعی
باشد منسوخ سازد. منشور به مرد وزن
برازیلی که به هژده سالگی رسیده باشند
حق رای دادن را میدهد رئیس جمهور
برازیل برای پنج سال انتخاب میشود.
اعضای مجلس سنا برای هشت سال و
اعضای مجلس نمایندگان برای چار سال
انتخاب میگردند. تعدیل قانون اساسی برازیل در ۱۹۶۱

صورت گرفت برازیل شکل حکومت پارلمانی را
دارد.
جنرال برانکو در ۱۹۶۴ بعد از کولار ت
که توسط یک شوری عسکری سقوط داده
شد بحیث رئیس جمهور انتخاب گردید او
انتخابات شهری پارلمانی را شکل غنیر
مستقیم داد.
کانگرس برازیل در سوم اکتوبر ۱۹۶۶
ارتز سیلوارا بحیث رئیس جمهور انتخاب
نمود و در ۱۵ مارچ ۱۹۶۷ رسماً کرسی را
اشغال کرد.
معارف و مذهب: بصورت عمومی
یک مملکت کاتولیکی است اما آزادی
مذهب تضمین شده است سی و دو پوهنتون
رسمی و سه پوهنتون کاتولیکی و چارصد
وهشتاد و شش موسسه تعلیمی عالی دیگر
دارد.
تعلیمات ابتدائی و اجباری و رایگان است.
دفاع: تحت یک سیستم انتخابی
خدمت عسکری تمام مردان بین هجده تا
چهل و پنج سالگی خدمت زیر پرچم را
می گذرانند مدت خدمت یکسال و برای
خدمت احتیاط پنج سال است.

برما

پایتخت: رنگون، مساحت ۲۶۱۷۸۹
میل مربع، نفوس ۲۶،۳۸۹،۰۰۰ پرچم:
سرخ با علامه آبی تاریک ستاره سفید
پنج ضلعی و در بین هر ضلع آن ستاره
های کوچک دیگر وجود دارد.
واحد پولی: کیات یعنی ۱۰۰ پیاس
معادل نه افغانی.
شرح: جمهوریت برما که در جنوب
حوزه هند و چین قرار دارد از طرف
شمال محاط است با چین از شرق باچین
ولاوس و تایلند از جنوب باخلیج بنگال
و از غرب بااسام هند، پاکستان و خلیج
بنگال، از کوه های شمال شرقی و شمال
آن دریا هائی سرارزیر میشود که وادی
های قابل رهایشی را به وجود می آورد

واز آنجمله مهمترین آن وادی دریا
(ایرا وادی) است که این دریا
بطول ۹۰۰ میل قابل کشتی رانی میباشد.
از بنادر مهم آن رنگون که در کنار چهیل
(مرتباز) واقع است میباشد.
منابع و صنایع: سنگ های معدنی
بوفرت یافت میشود. پترول، سرب،
نقره، تونگستن، جست و غیره از معدن
مهم آنست لعل، یا قوت و سنگ یشم
نقره. تونگستن، جست و غیره از معدن
آن از قسم اعلی است.
از تولیدات عمده آن برنج، پنبه، جواری،
نباکو، قلعی، نقره و پترول است.
مصارف زیادی در مورد بهبود زراعت، منابع
آب، معدن، برق و حمل و نقل صورت

د افغانستان کالسی

عضو دارد. رئیس جمهور بر ما برای مد پنج سال توسط پارلمان انتخاب می‌شود و تنها برای یک دوره دیگر انتخاب شده می‌تواند. در ۱۹۶۲ به اکثر یک کد تالی نظامی حکومت از نوبر انداخته شده و جنرال نیوین لوی دستیز بر ما یک حکومت را بوجود آورد.

معارف و مذهب: با شنندگان بر ما اساساً مغل‌هایی تشکیل می‌دهد که با تایلندی‌ها، تبتی‌ها، ملا یا بی، چینی‌ها و دیگر باشندگان آسیای شرقی شباهت دارند. مذهباً اکثر بر ما بی‌ها به لسان بر ما بی حرف می‌زنند.

تعلیمات عالی در پوهنتون‌های رنگون ما ندالی و غیره موجود است. سیستم مکاتب دولتی در ۱۹۴۸ در بر ما بوجود آمد. مذهب رسمی آنرا بودایی تشکیل می‌دهد که نود فیصد مردم پیروانند.

دفاع: در ۱۹۵۱ خدمت عسکری اجباری برای مردهای هجده تا چهل و شش ساله وزن‌های هجده تا سی و شش ساله تصویب شد. متخصصین فنی در بین سنین هجده تا پنجاه و شش سالگی بایست خدمت عسکری خود را بگذرانند.

می‌گیرد.
تاریخ و حکومت: در قرون وسطی بر ما یک دولت شاه‌پادشاهی بودایی مذهب بود که در حدود ۱۵۱۲ عیسوی تحت اکثر کمپنی هند شرقی بر ما نوبت آمد. انگلستان در ۱۸۲۴ کنترل بر ما سفلی در ۱۸۸۴ کنترل بر ما علیا را بدست گرفت و تا سال ۱۹۳۷ بحیث جزوی از هند آنرا اداره می‌کرد. درین سال بر ما حکومت خود مختار در چوکات ممالک مشترک المنافع شد. در جنگ جهانی دوم تحت اشغال جاپان در آمد. در ۱۹۴۸ بحیث یک مملکت آزاد و خارج از چوکات مشترک المنافع گردید و در همان سال به عضویت ملل متحد درآمد. اتحادیه بر ما از چند واحدیکه از مجموع چندین واحد های کوچک بمیان آمده متشکل است. قانون اساسی یکبار در ۱۹۴۷ به تصویب رسید. ضامن دین بودایی، دارائی شخصی و ملی ساختن بعضی از صنایع بوده. انحصار را ممنوع قرار می‌دهد. پارلمان اتحادیه بر ما عبارت از مجلس نمایندگان است که ۲۵۰ عضو دارد و برای چار سال انتخاب می‌گردد و مجلس ملیت‌ها است که ۱۲۵

بلجیم

دارند از شهرهای صنعتی آن لیژ و چار لیروی می‌باشد.

منابع و صنایع: یگانه معدن مهم بلجیم زغال سنگ است. بلجیم از ممالک مولد مواد صنعتی است با آنهم زراعت و جنگلداری در آن اهمیت دارد. از تولیدات زراعتی آن گندم، کچالو، جو، جو در و لبلبو است. از صنایع عمده آن استخراج معادن، فولاد سازی، مواد غذایی، مشروبات، ما هیگیری، شیشه باف، برش آهن، نساجی و تهیه نساجی و تولید مواد کیمیاوی است. مرکز عمده تجارت آهن است. جهان در شهر آنتورپ واقع است. اقتصاد بلجیم بالای تجارت خارجی

پایتخت: برسلز، مساحت ۷۸۱ ر ۱۱ میل مربع نفوس (تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد) ۹۰۶۳۰۰۰۰
پرچم: سه پارچه افقی سیاه، زرد و سرخ واحد پولی: فرانک (معادل نود پول).
چهل میل میسازد.
شرح: در شمال غرب با دریاچه شمالی چهل میل میسازد شمال آن نیدرلند، در شرق آن نیدرلند، جرمنی و لکسمبورگ و در جنوب غرب آن فرانسه قرار دارد. دریای (ماز) از فرانسه تا نیدرلند در بلجیم شرقی امتداد دارد. شهرهای بروسل، بروژی، گنت و آنتورپ از نگاه هنر و مهندسی شهرت

ممالک جهان

آن استوار است در حدود چهل فیصد تولیدات خود را بصورت عمومی و هفتاد و پنج فیصد فولاد و شیشه بآب خود را به خارج مملکت بفروش میرساند .

تاریخ و حکومت : بلجیم یک تاریخ دو هزار ساله دارد . در طرف این مدت رومنها ، فرانک ها ، بورگندی ها ، هسپانوی ها ، اطریشی ها و فرانسویها بر آن حکومت کرده اند .

بعد از سقوط ناپلیون در ۱۸۱۵ بلجیم جزء نیدرلند شد . در ۱۸۳۰ باشندگان بلجیم جدائی خود را از دنیمارکی ها تقاضا نمودند و در اکتوبر همین سال بلجیم بشکل یک مملکت شاهی مشروطه درآمد ولیو پولد اول بعیث پادشاه انتخاب شد .

در ۱۹۱۵ جرمنی موافقتنامه لندن را راجع به عدم تعرض به بلجیم نقض نمود و قشون آن وارد این مملکت شد بعد از جنگ اول جهانی موافقتنامه (ورسای) با عت انضمام ۳۸۲ میل مربع و بیشتر از ۶۴ هزار نفوس به بلجیم شد .

در خلال جنگ عمومی لیو پولد دوم به جرمنی تسلیم گردید تا از خونریزی بیشتر جلو گیری نماید . هیئت کابینه وی به حکومت در حال تبعید در لندن ادامه دادند . اما با این هم بلجیم در زمان جنگ شدیداً خساره دید کلیسا های قدیمی و خانه های قدیمی زیادی در اکثر شهر های آن به خرابی مبدل شد .

کتابخانه پوهنتون لو بن که بیشتر از هزار کتاب داشت سوختن خنده شد و در حدود پنجاه هزار بلژ یکی حیات شان را از دست دادند بعضی از آنها در کمپ های نازی ها تلف شدند در ۱۹۵۰ پنجاه و هفت فیصد مردم بلجیم بطرفداری لیو پالد سوم رای دادند اما به نسبت مخالفت های داخلی وی از شاهی کناره گرفت و پسرش بر دوون اول پادشاه شد .

در بلجیم همه مردم باید رای بدهند و آنایکه رای ندهند جریمه میشوند از ۱۹۵۰ بعد زنان نیز رای میدهند .

پارلمان بلجیم متشکل از یک سنا است که نمایندگان آن قسماً مستقیم و قسماً غیر مستقیم برای چهار سال انتخاب میشوند تعداد کسانیکه بصورت مستقیم انتخاب میشوند مساوی نصف تعداد اعضای مجلس نمایندگان است نمایندگان مجلس اخیرالذکر نیز برای چهار سال بصورت مستقیم بتناسب یک نماینده از هر چهار نفر س انتخاب میگردند . در ۱۹۶۶ پال واندنبوینات صدر اعظم یک حکومت ائتلافی عیسوی سوسیالیست آزاد و مترقی گردید .

در ۱۹۵۷ بلجیم به اشتراک پنج کشور اروپائی دیگر در بازار مشترک شامل شد .

مذهب و معارف : نفوس بلجیم به دو دسته فلمنگ ها و والون تقسیم میشوند . مسد هب اکثریت را رومن کاتولیک تشکیل میدهد . چندین پوهنتون در شهر های گینت ، لیژ ، پرسل و لوین و مکاتب زراعت ، تخنیک هنر و موسیقی وجود دارد . زبان های رسمی مردم بلجیم را فرانسوی در جنوب و فلمش (یکنوع دنیمارکی) در شمال و هر دو زبان در بروکسل تشکیل میدهد .

دفاع : بلجیم عضو پیمان نظامی اتلانتیک شمالی است خدمت عسکری عام بوده خدمت داوطلبانه از هفده سالگی شروع میشود که پنج سال خدمت لازم دارد . بلندتر از هفده و کمتر از هجده ساله ، چارسال بلندتر از هجده ساله سه سال خدمت عسکری انجام میدهند مدت معین لازمی خدمت اجباری دوازده ماه است . این اصل شامل حال منصبداران احتیاط نمی باشد .

بلغاریا

پایتخت : صوفیه ، مساحت ۴۲۷۲۹ پرچم : سه پارسه افقی مربع میل ، نفوس بقرا تخمین ۱۹۶۸ سفید ، سبز ، سرخ با نشان جنگی در وسط . واحد پولی : لیو (معادل سی و شش ۸۰۳۷۰۰۰۰)

د افغانستان جهان

ميساق لوزين ۱۹۲۴ سر حد تركيه را در غرب ادر يا نا پول تعيين كرد . در جنگ دوم جهاني نيز تحت تاثير بو ريس سوم پاد شاه بلغا ريه با قواى محورى پيوسته مناطق زيادى از بلقانات را متصرف گشت .

در ۱۹۴۶ آراء عمومى شكل آنرا بيه جمهوريت تبديل كرد و كر كى ديمتريف رهبر حزب كمو نيست صدر اعظم آن شد قانون اساسى ۱۹۴۷ تنها يك شوراي ملى را كه عالىترين اورگان حكومت را تشكيل بد هد منظور كرد شوراي ملى كه براى مدت چار سال انتخاب ميشود صدر هيئت رئيسه و صدر اعظم را انتخاب ميكند . ذخاير و پس انداز هاى كارگران توسط دولت حفظه ميشود بلغا ريه در ۱۹۵۵ به عضويت ملل متحد در آمد همچنان بلغا ريه عضو پكت وارسا است .

معارف و مذهب : زبان مردم رابلغارى تشكيل ميدهد . تعليمات اساسى از هفت تا چارده سالگى اجبارى است . بيست و يك پوهنتون ومكاتب عالي دارد كه پوهنتون صوفيه نيز در ان شامل است . مذهب آن اور تو داكس شرفى است . بيشتر از هفت صدو پنجاه هزار مسلمان در بلغا ريه بسر ميبرند .

دفاع : از هفده تاشصت و پنج سالگى خدمت عسكرى براى مدت دو سال اجبارى است .

افغانى) .
شرح : بلغاريا در شمال محاط است بارومانيا ، در غرب با يوگوسلاويه ، در جنوب با يونان ، در شرق با بحيره سياه و در جنوب شرق با تركيه ازبنا در مهم آن ورنه و پوركار است .

منابع و صنايع : حيو بات عمده آن گندم ، جو و چوارى است . كچالو وبادنجان رومى هم در ان ميرويه . مملكت بصورت عمومى زراعتى است اما تحت اقتصاد ملى پلان گذارى شده صنعتى ميشود . فشار زيادى بالای قواى برقى ، زغال ، ماشين بام ، فلزات ، نساجى مواد ساختمانى ، پوست آشاى چرمى و تيل انداخته شده است . تجارت عمده آن با ممالك كميونستى صورت ميگيرد . صادرات آن گندم ، سبزيجات ، مواد كيمياوى ، نقره ، نساجى پوست بام ، فلزات ، سمنت و ماشين بام است .

تاريخ و حكومت : بلغارياى ها از نژاد سلاوها بوده در قرن هفتم ميلادى در بلغاريا جاگزين شدند و در ۸۶۵ ميلادى پير و مسيح گرديدند . در ۱۲۹۳م تركها بلغاريه را اشغال كردند . در ۱۸۷۵ ودر ۱۸۷۸ بمقابل تركها شوريدند ودر ۱۹۰۱ بشكل پادشاهى مستقل در آمد . در جنگ اول با لقان و سيع شد اما در جنگ اول جهاني چند ايالت خود را از دست داد . درين جنگ باقواى محور كمك ميكرد .

بوتسو انا

اكتوبر ۱۹۶۷ به عضويت ملل متحد درآمد بو تسوانا در مركز افرىقاي جنوبى واقع بوده و اكثريت قاطع نفوس آنرا سياه پوستان تشكيل ميدهند . همسايگان آن جمهوريت افرىقاي جنوبى ، افرىقاي جنوب غربى و روديشيا ميباشند . در جنوب غرب اين كشور صحراى كالاهارى واقع است . در شمال كشور دلدل زارها وزمين

پايتخت : گابرون ، مساحت ۲۷۵۰۰۰ مربع ميل نفوس به تخمين ۱۹۶۸ ملل متحد ۶۱۱۰۰۰ بىرق آبى روشن بايك فيته اققى سياه حاشيه سفيد در وسط .
واحد پولى : راند افرىقاي جنوبى معا دل شصت افغانى .
بوتسو انا در ۳۰ سپتمبر ۱۹۶۶ از تحت الحمايگى برتانيه آزاد شد و در

ممالک جهان

های زراعتی واقع است . در شرق کشور مراتع برای مالداري وجود دارد . توليدات گاو از صنايع عمده آنست و لي در اثر خشكسالي پنجساله در ۱۹۶۷ به آن صدمه زياد وارد آمد منابع و سيمی مس در کشور كشف گرديده است .
توريزم در حال انكشاف است . شيرسياه يال و غزال شكار ميكنند .
عده زيادي از مردمان بوسوانا در کشور افریقای جنوبي کار ميکنند و مقدار زياد توليدات گوشت آن هم به افریقای جنوبي بفروش ميرسد . حکومت انگلستان

بو روندي

پایتخت : بو جو میو را . مساحت ۱۰۷۴۷ ميل مربع . نفوس (بقرار تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد) ۳,۴۰۶,۰۰۰ پرچم : دو مقطوعه مایل . ساحه سرخ در بالا وپائين ساحه سبز در چپ و راست . خوشه گیاه بالای طبل در دایره سفید مرکزی
واحد پولی : فرانک معادل پنجاه پول .
شرح : مملکت پادشاهی بوردوی يك قسمت از متصرفات قدیم بلجیم تحت اداره ملل متحد که بنام رونا و بوردوی یاد میشد در اول جولای ۱۹۶۲ پا به آزادی گذاشت در شمال آن روندا در شرق آن تاگانیکا و در غرب آن غدیر تاگانیکازبان های معمول است .

و جمهو ریت دیمو کرا تیک کانگو واقع اند .
قهوه از پیداوار و صادرات مهم آنست مالداري و استقاده از پوست حیوانات رواج زیاد دارد از بلجیم و ملل متحد کمک اخذ میدارد عضو ملل متحد و موسسه کشورهای افریقای است .
نصف نفوس آن عیسوی است . عده زياد با قیما نده نفوس خدائي را بنام ایما می پرستند .
کیروندی ، سوا هیللی و فرانسوی از

بولیویا

پایتخت : سوکر . مرکز حکومت : لاپاز مساحت ۱۶۳ ، ۴۲۴ ميل مربع نفوس : (بقرار تخمین ۱۹۶۸ م) ۴۳۹,۰۰۰ ، ۴ پرچم : سه پارچه افقی سرخ ، زرد ، سبز ،
واحد پولی : پیسو (معادل چارافغانی) .
شرح : از طرف غرب محاط است به پیرو چلی . از طرف شمال و شرق به

د افغانستان کالسنی

سنای بو لیا یا شا مل ۲۷ عضو است که برای شش سال خدمت میکنند و یک سوم اعضا در هر دو سال تجدید میشوند. مجلس نمایندگان بو لیا یا ۶۸ عضو دارد که نصف اعضای آن در هر دو سال تجدید میشوند.

رئیس جمهور آن د و کتور بازار سنتسورو که در ۱۹۶۴ برای سومین بار انتخاب شده بود در نو مبر ۶۴ توسط یک گروه به سردگی جنرال ار تو نو بر طرف ساخته شد. در ماه جولای ۱۹۶۶ جنرال باری ینتوس ار تو نو طی انتخابات با رلمان بیحتی رئیس جمهور انتخاب گردید طی ۱۹۶۷ مناقشات حکومت با کمونست ها ادامه داشت.

معارف و مذهب: تعلیمات ابتدایی رایگان و اجباری است. بیسوادی اکابر که پنجاه و هشت فیصد تخمین میشود رو بکا هش است. هفت پوهنتون دارد: مذهب رومن کاتولیک عمومیت دارد، ادیان آزاد است. زبان رسمی آن هسپانوی است. **دفاع:** دوره خدمت عسکری اجباری که در نژده سالگی شروع میشود تطبیق میگردد.

منابع و صنایع: هفتاد فیصد نفوس آن مصروف زراعت اند. تولیدات آن کاکا و، شکر، قهوه، جو، برنج و رابر است. استخراج معادن از صنایع مهمتر آن است ذغال بزرگ حلبی، نقره، مس، سرب، جست، سرمه بسموت، طلا، آهن، نمک بورات و چونه دران و جود دارد.

تولیدات حلبی جهان در بو لیا یا صورت میگیرد.

تاریخ و حکومت: بو لیا یا که وقتی جزء امپراطور قدیمی ((انکان)) بود برای قرون متما دی تحت اثر هسپانیه قرار داشت تا وقتی که در ششم اگست سال ۱۸۲۵ به آزادی نایل آمد.

نام مملکت از سا یمن بو لیا ارناجی مشهور آن گرفته شده است.

چاردهمین قانون اساسی بو لیا یا که در ۱۹۶۱ به تصویب رسیده یک قوه اجرایی قوی، ملی ساختن معادن و اصلاحات زراعتی را در مملکت تأمین میکند. رئیس جمهور برای مدت چار سال توسط آراء مستقیم و عمومی انتخاب میشود. مجلس

بھو تان

بھو تان مغل ها اندو به یکی از اشکال مذهب بودائی اعتقاد دارند.

مشغولیت عمده مردمان بھو تان زراعت تشکیل میدهد. تولیدات عمده آن عبارت از برنج، جواری، تکه با ب مشک و نیل می باشد.

نایب السلطنه بھو تان یک مہاراچا بنام جکمی دورجی وانگ جوک است. یگانه ارتباط آن با خارج توسط سرکی است که به هندوستان میروند روابط خارجی آن را اداره میکند بقرار موا فقه ۱۹۴۹ هند به بھو تان سالانه پنجمصد هزار روپیہ ہندی و حقوق ترانسپورت از خاک هند داده است.

پایتخت: تیمبو، مساحت، ۱۴۷، ۱۸ میل مربع نفوس قرار ۱۹۶۸ حکومت ۸۰۰،۰۰۰ بیرق: قطعه مثلثی نارنجی در بالا و قرمزی در پایین و یک پارچه و تری دارای شکل اژدهای سبز در بین هر دو قطعه. **واحد پولی:** روپیہ ہندی معادل هشت افغانی.

کشور پادشاهی بھو تان یک مملکت نیمه مستقلی است که در مناطق شرقی همالیا در بین تبت از طرف شمال و بنگال غربی و اسام از طرف جنوب واقع شده است در غرب آن ((سکیم)) قرار دارد. پونا کاقلعہ است کہ بصورت طبیعی استحکام فوق العاده ای دارد. باشندگان

ممالك جهان

يك مجلس يكصد و سي عضوی دارد در اين کشور مد نیت شروع شده است
که مشاور حکومت است .
و بسرع ت پیش می رود .

پارا گوی

پایتخت : اسونسیون ، مساحت :
۱۰۴۷ ، ۱۵۷ میل مربع نفوس (تخمین ۱۹۶۸
ملل متحد) ، ۲۳۱ ، ۲ پسر چم :
سه پارچه افقی سرخ ، سفید ، آبی در
يك طرف پارچه سفید نشان جنگی جانب
ديگر آن يك شیر با يك جمله نقش است .
(و یگانه پرچم جهان است که هر دو
طرف آن مختلف است) .

تاریخ و حکومت : در ۱۵۳۵ از مستملکات
هسپانیه گردید . در ۱۸۱۱ آزادی خود را از
هسپانیه حاصل کرد . بعد از جنگ بسا
برازیل از جنتا این و بورو گوی قانون
اساسی دیموکراتیک خود را در ۱۸۷۰
بتصویب رسانید در ۱۹۴۰ قانون
اساسی آن تعدیل شد که بسا س آن
انحصار مواد استهلاکی از بین رفته قیم
تثبیت گردید .

کا نگرس آن يك جرگه‌ئی بوده هر عضو
از ۲۵۰۰۰ نفر نمایندگی میکند . بجای
سنا يك مجلس دولتی دارد ، رئیس جمهور
که باید رومن کا تولیک باشد برای پنج
سال انتخاب میشود .

معارف و مذهب : رومن کا تولیک
مذهب عمده بوده دیگر مذاهب نیز آزادی
دارند از هفت تا چهارده سالگی تعلیمات
ابتدائی اجباری است .

زبان مردم هسپانوی بوده اما زبان
قدیمی سرخیوستان بنام گوارا را نیز
استعمال میشود .

واحد پولی : گوارانی معادل سی پول .
شرح : یکی از دو مملکت محاط به خشکه
امریکایی جنوبی است در شمال آن بولیویا
و برازیل در شرق آن برازیل و آرژانتاین
در جنوب آن آرژانتاین و در غرب آن
آرژانتاین و بولیویا واقع اند .

زمین آن برای مراتع و زراعت نهایت
آماده است . کوه های آن از جنگلات غنی
است یکی از مناطقی بهترین جهان از نگاه
آبیاری است دریای پراگویی در حدود ۱۸۰۰
میل قابل کشتی رانی است سر و پس
های منظم کشتی ها از بوینس آیرس و
غیره شهر های نزدیک جریان دارد .

منابع و صنایع : منابع چوب پوشش
فراوان است آهن منگانه نیزم و مس بوفرت
وجود دارد اما استحصال نشده است
در حدود هفتاد و پنج فیصد نفوس مصروف
زراعت و مالداری اند . جواری ، پنبه ،

پاکستان

پایتخت : اسلام آباد . مساحت : ۳۶۵،۵۲۹
نفوس قرار تخمین ۱۲۵،۰۰۰،۰۰۰ م ۶۸
پرچم : پارچه سبز تاریک ، با پارچه عمودی
سفید نزدیک پایه به هلال و ستاره پنج ضلعی سفید
واحد پولی : روپیه پاکستانی معادل
هشت افغانی .
شرح : مشتمل بر دو ساحه شمال
غربی و شمال شرقی نیم قاره هندوستان
است که در حدود هزار میل از هم دور افتاده
اند در شمال و شمال غرب پاکستان غربی

د افغانستان کالسنی

ها نيکه اکثریت مسلمانان داشتند حکومت عليهحه ای را بقسم دو مینیون در چوکات ممالک مشترک الملنا فتح تشکیل دادند . محمد علی جناح اولین گورنر جنرال آن بود .

جنرال محمد ایوب خان بعد از استعفا ی سکندر میرزا در ۱۹۵۸ رو یکارآمد و در ۱۹۵۰ بحیث اولین رئیس جمهور منتخب حلف وفاداری یاد کرد . تا میرده در انتخابات بعدی نیز پیروز گردید . قانون اساسی دوم پاکستان در ۱۹۶۲ تحت اجراء قرار داده شد نظر باین قانون حکومت ریاست جمهوری قدرت بیشتری را کسب کرد پارلمان یک اتاقه فعلی پاکستان ۷۵ عضو از پاکستان غربی و ۷۵ عضو از پاکستان شرقی و سه سه عضو مخصوصی برای زنان پاکستان شرقی و غربی دارد . اصلاحات ارضی در ۱۹۵۹ شروع گردید . در ۱۹۶۹ بعد از کناره گیری محمد ایوب خان از وظیفه ریاست جمهوری ، جنرال محمد یحیی خان زمام امور را بدست گرفت و حکومت نظامی را اعلام نمود .

معارف و مذہب : در حدود هشتاد فیصد مردم مسلمان اند . ده ملیون هندو ها و هفت صد هزار عیسویان نیز در آن بسر میبرند .

پارسی ها و بودائی ها هم . به تعداد کم در آن موجود اند تعلیمات ابتدائی اجباری و رایگان است .

ده پوهنتون دارد اردو و بنگالی در بین السنه زیادی که در پاکستان مروج است بحیثی لسنه ملی قبول گردید و زبان رسمی انگلیسی است .

دفاع : قوای زمینی ، هوائی و بحری دارد خدمت عسکری اجباری است . عضو پیمان نظامی جنوب شرق آسیا یعنی سیاتو است . همچنان عضویت پیمان نظامی مرکزی یعنی سنتو را دارد . بسا ترکیه و امریکا پیمان های نظامی دفاعی دارند .

پیمان های دیگر همکاری را نیز با امریکا ، ترکیه ، ایران و جمهوریت مردم چین با هم رسانیده است .

پهنوستان و ایران ، در جنوب شرق آن هندوستان ، در جنوب آن بحیره عرب و در شمال شرق آن منطقه کشمیر واقع است . مساحت پاکستان شرقی ۵۴۵۰۱ میل مربع بوده متشکل از بنگال شرقی است .

در غرب و شمال آن هندوستان و در شرق آن برما و در جنوب خلیج بنگال واقع است . در پاکستان غربی هشتاد فیصد مردم مصروف زراعت اند . طویلترین دریای پاکستان غربی سند است که از دامنه های همالیا تا بحیره عرب امتداد دارد .

دریای دیرگراوی ، جهلم و چناب است که بطرف جنوب غرب جریان دارند . در شمال این منطقه کوه (کی دو) که دومین قله مرتفع جهان است و ۲۸۲۵۰ فوت ارتفاع دارد واقع شده است .

آب و هوای آن خشک بوده باران کم دارد تا بستان های آن بسیار گرم است . پاکستان شرقی دلتا های بزرگی دارد که در دلتا های دریای گنگا و براهما پوترا جمنادر خلیج بنگال واقع شده اند . در وقت موسون بیشتر از صد باران باران دارد . پایتخت جدید پاکستان نزدیک راولپندی جدید اعمار گردیده .

منابع و صنایع : برنج و گندم ، چای ، پنبه ، چای ، تنباکو ، نیشکر اهمیت عمده دارند گوگرد ، نمک ، زغال ، پترول ، زغال ، سرمه و سلیکا از معادن آن است . تولید جوت پاکستان از همه ممالک بیشتر است . تکه های نخی از صادرات عمده آن بعد از جوت میباشند . انساج پشمی ابریشمی سندی نیز در پاکستان غربی تولید میشود .

کود مصنوعی و رنگها از تولیدات دیگر آنست . در پاکستان شرقی چای زیاد تر تولید میگردد .

تاریخ و حکومت : در تاریخ پنج هزار ساله نیم قاره هند اشتراک دارد . اعراب در ۷۱۱ عیسوی بر هند هجوم آوردند و دین اسلام را رایج کردند . بعد از جنگ عمومی اول مسلمانان با بحیثیت یک اقلیت احساس وجود نمودند ، در وقت خروج برتانی هازهند (اگست ۱۹۴۷) ساحه

ممالک چینان

پانامه

پایتخت: پانامه ، مساحت ۲۹۰۲۰۸
مربع مایل ، نفوس: (تخمین ۱۹۶۸ میل
متحد) ۳۷۲ ، ۰۰۰ ، ۱

پرچم: مستطیلی متشکل از چار پارچه
سفید با ستاره آبی ، آبی ، سفید با ستاره سرخ
و سرخ است .

واحد پولی: با لبوا معا دل چهل و
پنج افغانی .

شرح: جمهوری پانامه تنگنای پانامه
را احتوا میکند و امریکای مرکزی را با
جنوبی و صل میسازد .

۷۶۷ میل در شمال شرق کرایین ساحل
دارد . در شرق و جنوب با کولمبیا در غرب
و شمال با کولستاریکا سرحد داشته توسط
منطقه کانال پانامه بدو حصه تقسیم شده
است .

منابع و صنایع: جنگلات انبوه دارد
و چوب کاج را صادر میکند . تنها نصف
زمین های حاصلخیز قابل زرع و کشت
می باشد . مالداری رایج است . قهوه و
برنج تولید میشود . از صادرات عمده آن
کیله ، کاکاو ، شکر و سمنت است .
تجارت آن عمدتاً با ایالات متحده صورت
میگیرد .

تاریخ و حکومت: در ۱۵۰۱ هسپانیه
ساحل آنرا کشف کرد . در ۱۸۲۱ هسپانیه
پانامه را به کولمبیا تسلیم کرد از ۱۸۵۵
تا ۱۸۸۵ خود مختار بود . بعد ازان مستقیماً

توسط کولمبیا تحت اداره گرفته شد در
۱۹۰۳ به آزادی رسید . در همان سال
پانامه اختیارات منطقه کانال را به
ایالات متحده واگذار کرد ، قانون اساسی
نوم پانامه در ۱۹۴۶ به تصویب رسید .
شورای ملی (هر نماینده برای پانامه
هزار نفر نفوس) برای چار سال انتخاب
میشود .

در ۱۹۶۴ در مورد برافراشتن پرچم
پانامه در منطقه کانال اغتشاشاتی واقع
شد .

در ۱۹۶۷ اصلاح متحده امریکا و پانامه
سه قرار داد را تسوید کردند که به اساس
آن حکومت امریکا تسلط خود را بر کانال
پانامه به یک دستگاه مشترک امریکائی
و پانامه ای واگذار شد . امکانات
ساختمان یک کانال جدید مطالعه میگردد
و امریکا امور دفاع نظامی کانال را به
عهده میگرفت . این قرار داد ها هنوز
توسط حکومت هر دو کشور تصویب نگردیده
است .

معارف و مذهب: مذهب رومن کاتولیک
رایج بوده اما مذهب دیگر نیز وجود
دارد . تعلیمات در بین سنین هفت تا پانزده
سالگی اجباری است . زبان رسمی
هسپانوی و استعمال آن اجباری است .
پوهنتون ملی آن در شهر پانامه واقع
است .

پورتگال

پایتخت: لیزبن ، مساحت: ۵۱۰ ، ۳۵
مربع مایل ، نفوس: (تخمین ۱۹۶۸ میل
متحد) ۹ ، ۵۰۰ ، ۰۰۰

پرچم: پارچه های عمودی سبز ، سرخ
با نقش سیر در مرکز .

واحد پولی: ایسکو د معا دل یک افغانی

وینچاه پول

شرح: قسمت غربی شبه جزیره ایبریا
را در اروپا اشغال کرده است . در
شرق و شمال محاط است به هسپانیه و در
جنوب و غرب آن پسر اطلس واقع شده است .
دو جزیره متعلق آن بنام های از رومادیرا

د افغانستان کالسی

واقع بحر اطللس شمالی نیز عین سیستم اداری پر تگال را دارند. پر تگال یک مملکت کو هستا نی است دو برسوم زمین زرع میگردد.

منابع و صنایع: گندم، جو، جواری و برنج از حیو بات عمده آن است از تانگستان های آن انگور و شراب تولید می شود. تیل زیتون و میوه جات به کثرت موجود است. نژده فیصد را جنگلات نشتر، بلوط و کارک پوشا نده است.

معادن آن شامل زغال، سرب، مس، قلمی، کاوولین، گوگرد، لیتیم و تیتا نیم است. از تولیدات مهم صنایع آن تکه باب، ظروف، مواد کیمیاوی، کاغذ و شیشه باب است. صادرات آن شامل کارک، شراب، ماهی قظی شده، کشمش و غیره میباشند.

متصرفات پر تگال: متصرفات پر تگال: هزار میل در امتداد جنوبی کانگو با بحر سرحد میسازد. اداره آن توسط یک گورنر جنرال صورت میگیرد که اختیارات فوق العاده دارد. یک شورای انتخابی تقنینی نیز دارد.

از ۱۹۷۵ بیعد به تصرف پر تگال درآمد. مساحت آنکو لا (۴۸۳۵۱) میل مربع و نفوس آن ۴۹۲۶ میلیون است که ازین جمله تنها دو صد و پنجاه هزار نفر اروپائی اند. پایتخت آن لواندا نام دارد.

تاریخ و حکومت: در زمان معراج فتوحات اسلامی تحت نفوذ عرب ها بود. از قرن دوازدهم بیعد یک دولت مستقل شاهی بود. انقلاب ۱۹۱۰ باعث برقراری رژیم جمهوری گردید. قانون اساسی جدید آن در ۱۹۳۳ با مراجعه با آراء عمومی تدوین و چندین مرتبه تعدیل گردید دو مجلس که هر کدام یکصد و بیست عضو دارد موجود است و اعضای شورای ملی توسط انتخابات مستقیم روسای فامیل بدون در نظر گرفتن جنس تعیین میشوند و شورای ملی مشوره داده و در موارد اقتصادی و اجتماعی فعالیت میکند.

تاریخ و حکومت: در زمان معراج فتوحات اسلامی تحت نفوذ عرب ها بود. از قرن دوازدهم بیعد یک دولت مستقل شاهی بود. انقلاب ۱۹۱۰ باعث برقراری رژیم جمهوری گردید. قانون اساسی جدید آن در ۱۹۳۳ با مراجعه با آراء عمومی تدوین و چندین مرتبه تعدیل گردید دو مجلس که هر کدام یکصد و بیست عضو دارد موجود است و اعضای شورای ملی توسط انتخابات مستقیم روسای فامیل بدون در نظر گرفتن جنس تعیین میشوند و شورای ملی مشوره داده و در موارد اقتصادی و اجتماعی فعالیت میکند.

رئیس جمهور برای هفت سال انتخاب میشود. از ۱۹۵۹ بیعد طریق انتخاب عبارت از انتخاب توسط نمایندگان یعنی هردو مجلس و نمایندگان نواحی مختلفه پر تگال میباشند از ۱۹۳۴ بیعد حزب اتحادیه ملی بر سر اقتدار است. **معارف و مذهب:** رومن کاتولیک مذهب اساسی پر تگال را تشکیل داده

اما آزادی مذهب و وجود دارد تعلیمات ابتدائی اجباری است. چارپوهنتون دارد موسسات تعلیمی مختلفه دیگر نیز زیاد است که شامل مکاتب فنی، هنری و موسیقی نیز میباشند.

دفاع: خدمت عسکری بین بیست تا چهل و پنج سالگی اجباری است بحریه کوچک دارد، قوای هوایی و زمینی آن با تجهیزات عصری مجهز است در جنگ دوم جهانی با آمریکا و انگلستان کمک کرد از اعضای موسس ناتو است.

انگولا: هزار میل در امتداد جنوبی کانگو با بحر سرحد میسازد. اداره آن توسط یک گورنر جنرال صورت میگیرد که اختیارات فوق العاده دارد. یک شورای انتخابی تقنینی نیز دارد.

از ۱۹۷۵ بیعد به تصرف پر تگال درآمد. مساحت آنکو لا (۴۸۳۵۱) میل مربع و نفوس آن ۴۹۲۶ میلیون است که ازین جمله تنها دو صد و پنجاه هزار نفر اروپائی اند. پایتخت آن لواندا نام دارد.

تاریخ و حکومت: در زمان معراج فتوحات اسلامی تحت نفوذ عرب ها بود. از قرن دوازدهم بیعد یک دولت مستقل شاهی بود. انقلاب ۱۹۱۰ باعث برقراری رژیم جمهوری گردید. قانون اساسی جدید آن در ۱۹۳۳ با مراجعه با آراء عمومی تدوین و چندین مرتبه تعدیل گردید دو مجلس که هر کدام یکصد و بیست عضو دارد موجود است و اعضای شورای ملی توسط انتخابات مستقیم روسای فامیل بدون در نظر گرفتن جنس تعیین میشوند و شورای ملی مشوره داده و در موارد اقتصادی و اجتماعی فعالیت میکند.

رئیس جمهور برای هفت سال انتخاب میشود. از ۱۹۵۹ بیعد طریق انتخاب عبارت از انتخاب توسط نمایندگان یعنی هردو مجلس و نمایندگان نواحی مختلفه پر تگال میباشند از ۱۹۳۴ بیعد حزب اتحادیه ملی بر سر اقتدار است. **معارف و مذهب:** رومن کاتولیک مذهب اساسی پر تگال را تشکیل داده

ممالک جهان

بین سنگال و گامبیا تا یک مساحت ۱۳۹۴۸ میل مربع و نفوس بیشتر از (۵۴۹۰۰۰) دارد .

صادرات عمده آن موم ، روغن نباتات ، عاج ، پوست است . بندر مهم آن بیسو نام دارد .

جزایر سان توم و پرنسیپ : درخلیج کینیا واقع و تحت اداره یک گورنر قرار دارد کمتر از شصت و چهار هزار نفوس دارد . کاکاو ، قهوه ، کپره ، روغن نباتی صورت میگیرد .

تیمور پرتگال : جزیره تیمور واقع در شمال استرالیا جزیره کوچکی است که کمی بیشتر از پنج صد هزار نفوس دارد قهوه ، کپره و موم از صادرات آن است . پایتخت دیلی نام دارد .

صادرات عمده آن موم ، روغن نباتات ، عاج ، پوست است . بندر مهم آن بیسو نام دارد .

جزایر سان توم و پرنسیپ : درخلیج کینیا واقع و تحت اداره یک گورنر قرار دارد کمتر از شصت و چهار هزار نفوس دارد . کاکاو ، قهوه ، کپره ، روغن نباتی

پولیند

تاریخ و حکومت : تاریخ پولیند از ۱۹۶۶ شروع میشود در طول قرون چارده الی هفده هم عیسوی از ممالک مقتدری بود . بعدتر در سالهای ۱۷۷۲ - ۱۷۹۳ - ۱۷۹۵ و ۱۹۳۹ بین پروس ، روسیه و استرالیا و جرمنی تقسیم گردید . در جنگک

جهانی اول در معرض تاخت و تاز قشون اطریشی و جرمنی قرار گرفت و در ۱۹۱۸ اعلان آزادی آن توسط میثاق های ورسای و ریگا به رسمیت شناخته شد . در ۱۹۳۹ آلمان نازی و اتحاد شوروی بر آن تاختند و پولیند را بین خود تقسیم کردند . آلمان ها بالاخره خارج گردیدند و در انتخابات ۱۹۴۷ پولیند تحت رهبری کمیته ملی آزادی پولیند حکومت جدیدی در آن رویکار آمد و بموجب مساحت (۶۹۸۶۰) میل مربع که از خاک پولیند به تصرف اتحاد شوروی درآمد . پولیند تقریباً چهار هزار مربع میل از خاک جرمنی را متصرف شد .

باساس قانون اساسی ۱۹۵۲ پولیند بحیث یک جمهوریت مردم در آمد که اختیارات عمده آن بدست پارلمان میباشد و اعضای پارلمان برای مدت چهار سال توسط آراء سری انتخاب میشوند . پارلمان آن که بنام سیم یاد میشود یک شورای دولتی و یک شورای وزراء را انتخاب میکند .

پایتخت : وارسا ، مساحت ۱۲۰۶۶۴ میل مربع نفوس قرار تخمین ۶۸ ملل متحد ، ۲۰۷ ، ۳۲ پرچم : دوپارچه افقی سفید و سرخ . واحد پولی : (زلوتی) (۴ زلوتی معادل ده افغانی)

شرح : یک جمهوریت کمونیستی اروپای مرکزی است . در شمال آن دریای بالتیک و اتحاد شوروی در شرق آن اتحاد شوروی در جنوب آن چکوسلواکیا و در غرب آن آلمان غربی واقع است . دریا های وستولا ، وادرا از دریا های طولانی آن بوده توسط کانال (بید کورچ) بهم وصل شده اند . از بنادر مهم آن گدینیا و گرانسک است .
منابع و صنایع : چهل و پنج فیصد نفوس مصروف زراعت اند .

گندم ، جو ، کچالو ، لبلبو و تنباکو میروید . نساجی ، مواد شیمیایی ، چوب کاری و فلز کاری از صنایع مهم آن است . صنایع جدید آن موتور سازی ، تراکتور سازی ، ماشین آلات ثقیل ، کشتی سازی و طیاره سازی است صنایع عمده آن ملی بوده و تحت اقتصاد پلان گذاری شده کار میکند .
از معادن غنی است . زغال ، نفت ، گاز طبیعی ، سرب ، گوگرد پوتاس و غیره بکثرت وجود دارد .

عمده روغن کاتولیک است. دفاع : عمر خدمت عسکری بین بیست و پنجاه سالگی قرار دارد. قوای بری ، بحری و هوایی دارد.

معارف و مذهب : تعلیمات را یگان و اجباری است. هفتاد و شش موزه سفید ، تعلیمات عالی وجود دارد. پستو هستون های مشهور آن وارسا ، لودز ، تورن ، یوزنان ، کراکو ، لوبین (وراکلا) اند. مذهب

پیرو

مس و آهن خام است . ماشین باب و عراده جات را وارد میکند. تکه باب ، مواد کیمیا وی و رنگها نیز از واردات پیرو است . تاریخ و حکومت : قبل از تجاوز فرانسنکو پیزارو بی هسپا نوی در ۱۵۲۲ سلطنت انکا متشکل از طرف بومی ها دوام داشت . در ۱۵۳۲ فرانسنکو شاه بومی پیرو را که اتا هوایا نام داشت مجبور ساخت اطاعتی را مملکو از طلا کند و بعد وی را کشته و بومی ها را به غلامی بخورد در آورد . در ۱۵۳۵ شهر لیما را بنا نهاد و در ۱۵۳۷ بندر کالورا تشکیل کرد . در ۱۵۴۱ پیزارو در هنگام جنگها با بومی ها و زقبای هسپانیوی به قتل رسید . بعد لیما بحیث مرکز وایسرای هسپانیوی باقی ماند تا اینکه در ۱۸۲۱ حوزه دوستان مار تین از چنتایینی انرا جزو خاک خود ساخت در ۱۸۲۴ هسپانیو آزادی پیرو را بر سمیت شناخت . در ۱۹۳۲ قانون اساسی آن به تصویب رسید که بر حسب آن یک رئیس جمهور و دو معاون رئیس جمهور با اساس قراء استقیم برای شش سال انتخاب میشود . اندیک : مجلس نمایندگان و یک سنا دارد که اعضا اولی با یک بیشتر از بیست و پنج دو می بیشتر از سی و پنج سال عمر داشته باشند . معارف و مذهب : از مذهب رومن کاتولیک حمایت میشود اما آزادی مذهب وجود ندارد . چهل و هفت فیصد مردم را بومی ها و زقبه را سفید پوسته ن و یک فیصدی کم را چینیایی ها سیاهان و جاپانی ها تشکیل میدهد .

پایتخت : لیما . مساحت ۴۹۶۲۲۲ میل مربع نفوس . ۷۷۲ ، ۰۰۰ ، ۱۲ پرچم سه پارچه عمودی سرخ ، سفید ، سرخ با نقش زرد در پارچه سفید ، واحد جنوبی واقع بوده در شمال آن ایکوادور در شرح : در ساحل بحر الکا هل امریکای جنوبی واقع بوده در شمال آن ایکوادور در شمال شرقی و شرق آن کولو مبی و برازیل و در جنوب آن بولیوی قرار دارد . در قسمت جنوبی توینان جمهوریت است . چلی واقع است ۱۴۱۰ میل ساحل دارد . یکصداد که ارتفاع دارد که ارتفاع آنها به بیشتر از بیست و دو هزار فوت میرسد در حدود ۲۳۰۰ میل دریای امانزون قابل کشتی رانی است شهر لیما پایتخت پیرو که بنام (شهر شاهان) یاد میشود از مراکز تجاری بزرگ آن است که ملامت از بنادر مهم آن میباشد . چند شهر پیرو اهمیت باستانی دارد . منابع و صنایع : در حدود پنجاه و هشت فیصد مردم مصروف زراعت و دامداری اند که چهل و هفت فیصد صادرات پیرو را تهیه می کنند . پنبه از تولیدات مهم زراعتی پیرو است . پشم ، پوست ، شکر ، قهوه ، برنج ، کچالو ، جو و تنباکو نیز تولید میشود . جواری غذای عمده بومیان است . ماهیگیری از صنایع نهایت عمده بوده و پیرواز تهیه کننده گان درجه اول غذایی خاصی جهان است که های آن مملو از مواد است و پندیم و مس بکثرت وجود دارد صنایع فولاد روه انکشاف یافته است . صادرات عمده آن پنبه ، محصولات ماهی ، پترول خام و مشتقات آن ، شکر ،

ممالك جهان

از ۷ تا ۱۴ سالگی تعلیمات ابتدا بر حسبانی است . رایگان و اجباری است پوهنتون سان دفاع : دوسال خدمت فعال عسگری را مارکوس از قدیم ترین پوهنتون های نیم پینچ سال در احتیاط اول ، پینچ سال در احتیاط دوم و بیست سال در گارد ملی اجباری است قوای بحری و هوایی عصری هشت پوهنتون دیگر دارد . لسان رسمی دارد .

تانزانیا

پایتخت : دارالسلام . مساحت مجموعی ۵۸۰۰۰۰ میل مربع . نفوس (بقرار تخمین ۱۹۶۸ میل متحد ۴،۶۶۰،۰۰۰ بپرسه پارچه مایل شبر و سیاه آبی که به تریشه های زرد از هم جدا شده اند . واحد پولی : شلنگ تانزانیا بی معادل شش و نیم افغانی . شرح : این جمهورییت متحده در سال ۱۹۶۴ بوجود آمد . جو لیوس نایریری رئیس جمهور تانگا لیکا بحیث رئیس جمهور و عبید عنانی رئیس حکومت انتقالی زنجبار بحیث معاون رئیس جمهور انتخاب گردیدند . بانساز این پیمان امور دفاعی و خارجی و خدمات اجتماعی به حکومت متروکسزی دارالسلام تعلق گرفت اما هر دو حصه بحیث شاحه های جداگانه باقی ماندند . تانگانیکا در ۱۹۶۱ در چوکات مالک مشترک المنافع به آزادی کامل خود رسید . پایتخت زنجبار شهر زنجبار است و نفوس آن سه صد بیست هزار میباشد . یک سلطنت تحت اداره برتانیه بود و جزیره ای است که از سواحل شرقی افریقا بیست و سه میل دور تر واقع شده است .

حدود تانگانیکا : در شمال آن یوگندا و کینیا در شرق آن بحر هند در جنوب آن موزمبیق ، ملاوی و زمبیا و در غرب آن جمهوری کنگو قرار دارد . تولیدات عمده آن را پنبه ، قهوه ، پوست حیوانات ، موم و عسل تشکیل میدهد .

الماس ، سرب ، طلا ، نمک تونگستن نیز از پیداواران است تاریخ تانگانیکانهایت قدیمی است و فوسیل های قبل تاریخ زیاد تهران کشف شده است عرب ها در قرن هشتم میلادی در آن پا گذاشتند . کاشفین هسپانوی و ملا خان غربی در حدود ۱۵۰۰ میلادی در آن راه یافتند . در ۱۸۸۵ جرمن ها آفریقا جرمنی شرقی را به شمول تانگانیا تشکیل دادند . بعد از جنگ اول انگلیس ها تحت نظارت جامعه ملل آن را اداره میکردند . نفوس آنرا بیشتر (بانقوها) تشکیل میدهد . ولی نفوس بیشتر زنجبار را مسلمانان تشکیل میدهند . از تولیدات پختیار مهم آن (میخک) و تیل آن است . در تاریخ زنجبار پرتگالی ها سهم داشتند که برای دو قرن بران حکمرانی نموده و درجوانی سال ۱۷۰۰ عیسوی توسط اعصاب اژدان به زمین رانده شدند در سال ۱۸۵۶ یک سلطنت مستقل شد و در ۱۸۹۰ تحت حمایت انگلستان در آمد . تل اینکه در ۱۹۶۳ در داخل ممالک مشترک المنافع آزاد گردید و عضو ملل متحد شناخته شد و در ۲۶ اپریل ۱۹۶۴ با تانگانیکا متفق شده تانزانیا را تشکیل داد .

در ۱۹۶۷ حکومت تانزانیا همه بانکها و اکثر صنایع را ملی ساخت . بعضی از صنایع را حکومت کاملاً تحت اداره خود گرفت علاوه بر این حکومت امر کرد بعد ازین تا جای ممکن زبان سواحلی بجای زبان انگلیسی در امور رسمی استعمال شود .

تایلیند

پایتخت : بنګاک . مساحت : ۲۰۰۱۴۸ میل مربع نفوس قرار تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد ۳۳۶۹۰۰۰ پرچم پارچه های افقی برنگ سرخ ، سفید آبی ، سفید ، سرخ عرض پارچه آبی دو چند دیگران واحد پولی : بات معادل دو افغانی و بیست و پنج پول .
شرح : کشور پادشا هی مشروطه تایلیند در جنوب شرق آسیا واقع بوده و محدود است به برما در شمال غرب و غرب ، لاوس در شمال و در شرق ، کمبود یا در جنوب شرق و خلیج سیام در جنوب و در شرق و همچنین تاملایا امتداد دارد . بنګاک یک شهر نهایت مدرن در جنوب شرق آسیا است .

منابع و صنایع : جنگلات زیاد دارد . نودو یک فیصد نفوس آن مصروف زراعت است . زغال ، قلمی منگانیز ، تونگستن و سیماب یافت میشود . از جنوب بات عمده ان بزنج است که غذای اساسی مردم تایلیند را تشکیل داده و صادرات آن پنجاه فیصد استعار خارجی را در مملکت جلب میکند . حیوانات دیگر دران به کثرت میروید . صنایع ایکه در ان سرمایه گذاری خارجی تشویق میشود و جود دارد از قبیل بسته کاری موتر ، دوا سازی ، نساجی و سامان برقی .

مناجم و صنایع : جنگلات زیاد دارد . نودو یک فیصد نفوس آن مصروف زراعت است . زغال ، قلمی منگانیز ، تونگستن و سیماب یافت میشود . از جنوب بات عمده ان بزنج است که غذای اساسی مردم تایلیند را تشکیل داده و صادرات آن پنجاه فیصد استعار خارجی را در مملکت جلب میکند . حیوانات دیگر دران به کثرت میروید . صنایع ایکه در ان سرمایه گذاری خارجی تشویق میشود و جود دارد از قبیل بسته کاری موتر ، دوا سازی ، نساجی و سامان برقی .

معارف و مذهب : تعلیمات در بین ستمین هشت - پانزده جبری است . پنج پوهنتون دارد که شامل پوهنخی های تربیوی و مکاتب حرفوی است . زبان مردم (تایی) است که از سانسکرت مشتق شده است . مذهب مردم بودایی است .

دفاع : قوای مسلح تایلیند به هشتادو پنج هزار نفر میرسد که شامل قوای پولیسی قوای عسکری قوای هوایی و قوای بحری است .

ترکیه

پایتخت : انقره . مساحت : ۲۹۶۵۰۰ میل مربع . نفوس (تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد) : ۵۴۹ هزار . بیرق : سی و سه میلیون ۵۴۹ هزار . بیرق : هلال و ستاره پنج شاخه سفید در زمینه سیرخ رنگه .

ممالک جهان

حیوانات از قبیل گوسفند و گاو (کروم) و حیوانات روغنی تشکیل می‌دهد.

تاریخ: تا شروع جنگ جهانی اول امپراتوری عثمانی ترکیه شامل ترکیه اروپایی، آناتولیه سوریه، لبنان، عراق، اردن، فلسطین عربستان، یمن و جزایر بحیره ایجه بود.

در جنگ جهانی اول ترکیه با قوای محصور پیوست و شکست آن باعث شد که بسیاری از سرزمین‌های آن از دست برود و سلطنت سقوط کند. در ۱۹۲۳ میلادی آناتولی بزرگ ترکیه بحیث اولین رئیس جمهور ترکیه اعلان گردید و در ۱۹۲۴ خلافت ترکی از بین رفت. قانون اساسی موجوده ترکیه در سال ۱۹۶۱ به تصویب رسیده طرز فدار یک حکومت پارلمانی ملکی میباشند که حقوق بشری را حفظه و خطاهای قوای اجرائیه را مراقبت و یک پارلمان دو اتاقه را تضمین نماید.

مجلس سنای ترکیه ۱۷۲ عضو و شورای ملی آن ۴۵۰ عضو دارد. رئیس جمهور تنها برای یک دوره هفت ساله انتخاب میگردد.

رئیس جمهور فعلی جنرال جودت سونای است که در ۲۸ مارچ ۱۹۶۶ انتخاب شد. ترکیه عضو پیمان سنتو ناتو، ملل متحد و شورای اروپا میباشد.

معارف و مذهب: مذهب و دولت از همدیگر جدا اند. در حدود نود و هشت فیصد ترک‌ها مسلمان اند.

معارف اجباری و رایگان است. پوهنتون‌های ترکیه عبارتنند از پوهنتون‌های استامبول، انقره، از میروارض روم.

دفاع: خدمت عسکری اجباری است و ترکیه قوای زمینی زیادی به پیمان اطلسس میدهد. بقرار موافقتنامه ۱۹۵۳ ترکیه، یونان و چکوسلواکیا در پیمان دفاعی بالکان سهیم اند. پیمان دفاعی دیگر از ایالات آمریکا در ۱۹۵۹ عقد نموده است.

ان یونان و بحیره ایجه و در شرق آن بحیره سیاه قرار دارد از ترکیه آسیای میانه توسط آنای باسفورس جدا میشود. همچنان در غرب آن بحیره مرمره واردانیل که در بعضی جاها از یک تا چارمیل وسعت دارد قرار دارد. ترکیه آسیای میانه در غرب محاط است با بحیره ایجه در جنوب با بحیره ایجه مدیترانه، سوریه و عراق. در شمال با بحیره سیاه و در شرق با اتحاد شوروی و ایسرا.

ترکیه مرکزی یک سطح مرتفع بزرگ است که تابستان‌های گرم و خشک و زمستان‌های سرد و پر برف دارد در شمال شرق و جنوب توسط کوه‌ها احاطه شده است. از میر از بنادر مهم آنست. سمسون، ترا بزون و غیره از بنادر ترکیه بحیره سیاه است.

مطایع و صنایع: در حدود هفتاد و هفت فیصد نفوس عواید زراعتی دارند که توسط کاشت تنباکو، حیوانات، پنبه، زیتون و تولید پشم، ابریشم، انجیر، هر قسم میوه، شکر و تریاک برای مقاصد طبیعی بدست می‌آورند چهل ملیون جریب زمین ترکیه را جنگلات پوشانیده است.

ذخایر بزرگ زغال، آهن، مس، پترول و کروم موجود است و ترکیه از بزرگترین مولدین کروم بحساب می‌رود. سرب، رنگ، نقره، سیسب، کورکورد و غیره نیز وجود دارد.

اولین پلان پنجساله اقتصادی ترکیه در ۱۹۶۲ آغاز گردید که حاوی انگشاف زراعت، صناعت، معادن و غیره میباشد.

از تولیدات مهم آن تکه‌های ابریشمی، پشمی و نخی بوده، آهن، فولاد، شکر، بوت، آسیاب دفت، ماهی قطی شده، سممت، کاغذ، شیشه باب و غیره میباشد در تولید سلاح. در شرق میانهم در جه اول است صادرات آن را تنباکو، پنبه، میوه خشک، آهن، مس، موهر، حیوانات،

ترینداد وتو باکو

پایتخت: پورټ آف سپین ، مساحت ۱۹۷۹ مربع میل . نفوس تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد ۰۰۰ ، ۱۰۳۰۰ پر چم زمین سرخ باخظ سیاه حاشیه سفید که از گوشه چپ بالایی جانب گوشه راست پایین امتداد دارد واحد پولی دالر ترینداد وتو باکو معادل بیست و پنج افغانی .

ترینداد با مساحت ۱۹۶۴ مربع میل جنوبی ترین جزیره مجمع الجزایر غرب الهند است که تقریباً هفت میل بشمال شرق و نیز ویلا واقع میباشد و در ۱۴۹۸ توسط کولمبوس کشف گردیده است . تو باکو جزیره کوچکیه دالری مساحت ۱۱۶ مربع میل به بیست ملی شمال شرق ترینداد واقع است ترینداد وتو باکو در ۱۸۰۲ تحت استعمار برتانیه بودند در ۱۹۶۲ به آزادی نایل آمدند . یک گورنر جنرال از مقام سلطنت برتانیه نمایندگی میکند . پارلمان آن مرکب از بیست و چهار نفر اعضا و سنا (که سه توسط گورنر جنرال تعیین می شود) ۳۶ نفر اعضا ی مجلس نمایندگان (که از طرف مردم انتخاب میگردد) تشکیل گردیده است . مملکت مذکور عضو ملل متحد و مالک

مشترک المنافع است . تجارت وارداتی قوی از انگلستان دارد . صادرات ان اکثر به امریکا می رود از صادرات ان پترول ، شکر ، قیر ، مشروبات ، کاکاو ، قهوه کبله ، لیمو ، سمند و غیره میباشد . توریزم منبع مهم عایدات ان است . نفوس ان مخلوط ۴۴ فیصد سیاه پوست ۳۶ فیصد هندی و بقیه لبنانی ، سوریایی ، چینی یی و سفید پوستان ، از نگاه مذهب ۳۶ فیصد رومن کاتولیک ، ۳۴ فیصد پروتستان ، ۲۲ فیصد هند و ۶ فیصد مسلمان است .

تعلیمات ابتدایی و ثانوی تا هجده سالگی رایگان است . یک یونیورسیتی و انستیتوت تخنیکي دارد . ترینداد مدعی اختراع دسته موزیک فولادی (آلات که از بیرل های تیل ساخته شده اند) غزل های کالیسیو ورقص لمبومی باشد . توریزم یک منبع عمده عایدات ان است . ترینداد عضو موسسه ملل متحد ، مالک مشترک المنافع و موسسه کیشور های امریکا یی است .

توگو

پایتخت: لومه . مساحت : ۲۰۴۰۰ مربع میل . نفوس (تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد) یک میلیون و هفتصد و بیست هزار . پرچم : پارچه های افقی سبز و زرد با مربع سرخیکه در میان ان ستاره سفید نقش است . واحد پولی : فرانک معادل هجده پول . جمهورییت توگو که در ۱۹۶۰ به آزادی رسید یک قبسمت توگو لیند جرمنی بود که در ۱۹۱۴ تسلیم شده و توسط فرانسه وزیر نظر ملل متحد در سال های ۱۹۴۶ الی ۱۹۶۰ اداره میشد . در قسمت سوا حل غربی

افریقا و دو بین دلتای علیا در شمال داهومی در شرق بحر اطلس در جنوب و گانا در غرب واقع شده است . قانون اساسی ان که در ۱۹۶۱ تصویب گردید . یک رئیس جمهور و پارلمان یک اتاقی را که ۴۶ عضو دارد تصویب نمود در ۱۹۶۶ یک معاهده دوستی و تجارتی با امریکامضاء کرد . تولیدات عمده ان قهوه ، کاکاو ، کپوره و پنبه میباشد .

تونس

پایتخت: تونس . مساحت ۵۸۰۰۰ میل مربع . نفوس (تخمین ۱۹۶۸ . ملل متحد) چهار میلیون و شش صد و شصت هزار پرچم : سرخ با یک هلال و یک ستاره سرخ در یک دایره سفید . واحد پولی دینار معادل نود افغانی .

شرح: تونس یک تحت الحما یکی قدیم فرانسه که در ۱۹۵۷ به آزادی رسید. در ساحل شمالی افریقا واقع شده است در شمال و شرق آن بحیره مدیترانه در جنوب شرق آن لیبیا در جنوب آن صحرا ی اعظم و در غرب آن الجزایر واقع است . باشندگان اساسی آن را اعراب و بربرها تشکیل میدهند.

منابع و صنایع: زراعت عمومی دارد . مالداری زیاد رواج دارد . خاک زرخیزان مقدار زیاد گندم ، جو خرما ، زیتون ، زرد آلو ، بادام ، انجیر ، شفتالو ، سبزیجات ، شنبر و روشقه حاصل میدهد . فسفور ، آهن سرب و جست زیاد دارد .

از صنایع مهم آن قطی سازی ، تولید کود مصنوعی ، قالین بافی ، کمپل بافی ، بوت دوزی و تولید مواد ساختمانی است . از صادرات مهم آن تیل زیتون ، شراب ، آهن خام ، سرب ، سنگ گاوگرد و حیوانات است . پلان ده ساله انکشاف آن در ۱۹۶۲ آغاز گردیده است .

تاریخ و حکومت: تونس دولت بربری قدیم که بعد تر توسط ترک ها اداره میشد در ۱۸۸۱ تحت تصرف فرانسه در آمد . از ۱۹۴۷ - الی ۱۹۵۶ تدابیر خودارادیت گرفته شد و یک مجلس اساسی حبیب بورقبیه را که از اعضای حزب مقتدر تونس بود به حیث صدراعظم انتخاب نمود .

در ۱۹۵۷ همین مجلس رژیم جمهوری را اعلان کرد . بقرار قانون اساسی تونس رئیس جمهور برای پنج سال انتخاب میگردد . اعضای شورای ملی هم برای پنج سال انتخاب میشوند . در انتخابات ملی ۱۹۵۹ حزب جبهه ملی تمام کرسی ها را اشغال کرد و حبیب بورقبیه بحیث رئیس جمهور انتخاب گردید .

در ۱۹۶۴ تمام زمین های زراعتی خارجی ها ملی گردید . تونس عضو ملل متحد و جامعه عرب است .

معارف و مذهب: اکثریت نفوس را مسلمان ها تشکیل میدهد . در حدود یکصد و بیست هزار اروپایی و شصت و پنج هزار یهودی در تونس موجود است . زبان ملی و رسمی تونس عربی است . سیستم تعلیمی مخلوط فرانسوی و اسلامی تعمیم می یابد . پوهنتون تونس در ۱۹۶۸ شامل پوهنتون اسلامی زیتونیه و موسسه تعلیمات عالیسی شد .

دفاع: در ۱۹۵۶ یک اردوی ملی بوجود آمد . هسته های قوای بحری و هوایی نیز بوجود آمده است .

جاپان

پایتخت: توکیو . مساحت ۱۴۷۲۶ میل مربع . نفوس (تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد) یک صد و یک میلیون و نود هزار پرچم : آفتاب سرخ در زمین سفید . واحد پولی : ین معادل دوازده پول .

شرح: جاپان متشکل از چهار جزیره عمده هانشو ، هوکایدو ، کیوشو ، وشی تی کو میباشد جزایر جاپان در بحر آرام از اتحاد شوروی و کوریا توسط بحیره جاپان و توسط بحر شرقی چین از چین جدا شده است .

د افغانستان گانلي

درختم جنگ دوم جهانی جاپان مجبور شد متصرفات و تحت الحمایگی های خود را از قبیل منچوریا ، نصف جنوبی جزیره سخا لین ، کوریل ، کوریا ، فارموسا ، جزایر مارشال و کارولین را از دست بدهد. سواحل جاپان شکستگی های فراوان دارد. سلسله جبال سخالین در امتداد کوه های چینایی در شمال جاپان بمشاهده میرسد و کوه های آلپ جاپانی را میسازد در امتداد بحیره جاپان بطرف بحر الکاهل آتشفشان های عمده جاپان واقع شده است. کوه فوجی یاما بفاصله شصت میل در غرب تسوکیو واقع بوده نهایت مخروطی آن بیشتر از دوازده هزار فوت ارتفاع دارد از بنا در مهم آن شیکو گو ، کیوشو ، ناگویا و اوساکا است. توکیو یکی از سه شهر بزرگتر آن بوده بیشتر از ده ملیون نفوس دارد.

قصر امپراتوری جاپان در پنجاه جریب زمین در توکیو واقع است. میدان هوایی بین المللی توکیو معروفترین میدان هوایی آسیا است. برج توکیو که ۱۰۸۹ فوت طول دارد از فولاد برای نشرات رادیو تلویزیون ساخته شده است کاماکورا درسی میلی جنوب غرب توکیو جایست که در آن مجسمه بزرگ برنجی بودا به ارتفاع ۴۲ فوت قرار دارد که هفت قرن قبل از برنج ریخته شده است.

از جاهای مشهور دیگر جاپان مقبره مذهبی توشو گو است که در (نیکو) قرار داشته و یک پارک ملی بزرگی به مساحت تقریباً یک لک جریب در اطراف آن قرار دارد. توکیو که مدت هزار سال پایتخت جاپان بود معابد و مقابر بسیار متلون داشته که مراکز کلتوری جاپان است. یک تونل ۲۱۳۴ میلی تحت البهری شاهرا می را میسازد که سه شهر عمده جاپان را به هم وصل میکند. در ۱۹۶۴ زلزله مد هشی شهر تجارتی و صنایع نیکاما را از بین برد.

منابع و صنایع: بیشتر از نصف زمین های زراعتی بمقصد زرع برنج که غذای عمده جاپانی ها است بکار برده میشوند. گندم ، جو ، کچالو ، تنباکو ، چای ، لوبیا ، شفتالو ، ناک ، و سیب و انگور نیز تولید

میشود. معادن شامل طلا ، نقره ، مس ، سرب ، جست ، کروم ، ارستک سفید ، ذغال گوگرد ، نمک و پترو ل است. صنایع عمده آن تولید آهن و فولاد وسایل حمل و نقل ماشین باب ، آلات الکترو نیک ، کشتی سازی مواد کیمیای ، کود مصنوعی ، نساجی ، پنبه پشم ، ابریشم ، و الیاف مصنوعی ، چینی سازی و سامان چوبی است بیشتر از نودو دو دستگاه کشتی سازی دارد و از بزرگترین سازندگان کشتی جهان میباشد بیشتر از ۱۲۴ ملیارد کلیوات فی ساعت برق تولید میکند صادرات عمده آن پوشاکه باب ، صنایع فلزی ، بازیچه ها ، کود کیمیای ، کشتی ها ، ابریشم ، ماشین های دفتر کمره ها ، میکروسکوپ ها ، دور بین ها و عرارجات است.

سیاحت و جلب سیاحین منبع بزرگ اسعار را تشکیل میدهد بیشتر از بیست تا سی فیصد تولیدات صادراتی جاپان را ایالات متحده امریکا خریداری میکند.

تاریخ و حکومت: بروایت اساطیر جاپانی در ۶۶۰ قبل از میلاد مسیح امپراتوری جاپان توسط امپراطور جومونینان گذاشته شد. در ۱۸۸۹ میلادی قانون اساسی آن ترتیب یافت. در جنگ ۱۸۹۴-۱۸۹۵ فارموسا را از چین گرفت در جنگ ۱۹۰۴ - ۱۹۰۵ با روسیه هر دو ملت تلفات زیادی رامتحمل گشتند و بحر یه روسیه کاملاً از بین رفت جاپان در ۱۹۱۰ کوریا را جزو خاک خود ساخت. در جنگ جهانی اول جاپان جرمن ها را از تسو شیمایا اخراج کرده متصرفات بحرالکاهل جرمنی را متصرف شد. در ۱۹۲۱ منچوریا را اشغال کرد در ۱۹۳۲ با چین آغاز جنگ نمود که در اثر آن پینگنگ و شانگهای را تصرف کرد. در ۱۹۴۱ با حمله بر (پرل هاربر) جنگ را با امریکا آغاز کرد. در ۱۹۴۵ بعد از استعمال بمب

اتومبی به شهر های هیروشیما و ناکامی کی از طرف امریکا جاپان تسلیم گردید. بآثر قانون اساسی جدید یکه در ۱۹۴۷ بتصویب رسید امپراتور جاپان ۲۵ عضو دارد که برای شش سال از حقوق نقد س خود صرف

ممالک جهان

نظر کرد . مقام بزرگ قانون سازی به دایت مجلس بزرگ جاپان تفویض گردید . مجلس مشاورین جاپان ۲۵۰ عضو دارد که برای شش سال انتخاب میشوند .

مجلس نمایندگان آن ۴۶۷ عضو داشته برای مدت چهار سال انتخاب می گردند . نظر به قانون اساسی دین و دولت از هم مجزا اند . امپراتور جاپان یکصد و بیست و چهارمین عضو فامیل خود است که بر تخت

جلوس نموده است .

معارف و مذهب : دو مذهب عمده بودایی و شنتوئزم است همچنان تعداد کلیسا های عیسوی نیز موجود است . تعلیمات ابتدایی و متوسط تا صنف نهم اجباری است . در حدود ۲۴۵ پوهنتون دارد .

زبان اساسی جاپانی بوده انگلیسی لسان تجاری است که در مکاتب عالی تدریس میشود .

جمیکا

پایتخت : کنگستن . مساحت . ۴۴۱۱ مربع میل . نفوس . یک میلیون و نهصد و سیزده هزار ، پرچم : سبز و سیاه بانسان صلیب طلایی مایل . واحد پولی : پوند معادل یکصد و بیست و شش افغانی .

بشمار میروند سیاحتی زیادی از اندین میکنند در ۱۸۹۴ توسط کولمبس کشف گردید و تا ۱۶۶۵ توسط هسپانیه اداره میشد بعد از آن به تصرف انگلیسها در آمد . در ۱۹۶۲ در

چوکت ممالک مشترک المنافع به آزادی رسید . تولیدات عمده آن نیشکر ، قهوه ، کیله ، کاکاو و میوه جات فامیل لیمو است . همچنان سیکار های مشهور میسازد .

جمیکا در بحیرة کارابین در نود میلی جنوب کیو با واقع است و از بزرگترین و قیمت بها ترین مناطق غرب الهند برتانوی

چاد

پایتخت : فورت لایمی مساحت : ۴۹۵۷۵۳ مربع میل ، نفوس (تخمین ۱۹۶۸ حکومت) چهار میلیون ، پرچم قطعات عمودی آبی ، زرد و سرخ . واحد پولی فرانک معادل هجده پسون .

جمهوریت چاد سابق از اراضی تحت تصرف فرانسه در افریقای استوایی بود که پنجم میل به شمال شرق خلیج گینی ، پنجم و پنجاه میل بجنوب مدیترانه واقع و از طرف شمال توسط لیبیا ، از شرق توسط سودان از جنوب توسط جمهوریت

افریقای مرکزی و از غرب توسط کامرون ، نایجریا و نایجر محاط میباشد .

مردمان شمال چاد مسلمانند و حبشی های غیر مسلمان مردمان جنوب آنرا تشکیل میدهند مملکت کاملاً زندگی دهاتی دارد و از جنوب بشمال ، جغرافیای آنرا مناطق جنگل زار ، مراتع و ریگستان تشکیل میدهد . چاد بتاریخ ۱۱ اگست ۱۹۶۰ به آزادی کامل نایل گردید و در سپتامبر همان سال عضو ملل متحد شد چاد عضو جامعه فرانسوی است از صادرات عمده آن پنبه است .

چکوسلواکيا

پايتخت : پراگ . مساحت : ۴۹۳۷۰ ميل مربع . نفوس چارده مليون وسه صدو شصتو دو هزار .

پوځم : پارچه های افقي سفيد و سرخ با يك مثلث آبی که از پایه تا نصف بيرق امتداد دارد واحد پولی کورونا (صد هيلر) معادل شش ونيم افغانی .

شرح : جمهوريت سو سيا ليستی چکوسلواکيه در اروپای مرکزی واقع است . از طرف غرب و جنوب غرب محاطه است با آلمان غربی ، از طرف شمال و شمال غرب با آلمان شرقی ، از طرف شمال و شمال شرق با پولیند و از جانب شرق با اتحاد شوروی ، در جنوب آن اطریش و مجارستان واقع اند .

دریای دانوب آنرا از مجارستان جدا میسازد کوه های کارپاتیان در شمال شرق و شرق آن واقع شده است . جنگلات حاصلخیز بو همیا منبع شکار و چوب بوده در سرحد آلمان غربی واقع است .

منابع و صنایع : چکوسلواکيا منابع طبیعی خیلی غنی و سرشار دارد . يك سوم حصه آن زراعتی است . لبلبو بكثرت میروید و ايجوی آن از شهر (پلزن) صادر میگردد . زغال ، آهن و تیل از معادن آن استخراج میگردد . رادیم و یورا نیم آن مشهور است . تجبیزات جنگلی نیز ساخته میشود و مراکز مهم فولاد سازی دارد .

شیشه سازی و چینی سازی رواج عمده دارد . بوت ، طیاره های خفیف و غیره نیز

تاریخ و حکومت : بو همیا ، موراويا و سلواکيا سه جز و امپرا طوری بزرگ موراويا بود . در ۹۰۶ توسط ماگیار ها اشغال گردید بوهمیا و موراويا بعد تر جز و امپراطوری مذهبی رومن کاتولیک گردید پراگ تحت اثر شاهان بوهمیایی در قرن چاردهم مرکز بزرگ کلتوری اروپای مرکزی بود . در بین سالهای ۱۹۱۸ و ۱۹۴۸ حوادث بسیاری در چکوسلواکيا واقع شد که در اکثر آنها جرمن ها انگلیس ها فرانسوی ها و ایٹا لوی ها ذیدخل بودند . از سال ۱۹۴۸ ببعده شکل يك جمهوریت سوسیالیستی را بخود گرفت که متشکل از دو ملت سلواکيا و چک ها است .

چک ها هشت مليون وسلواها چارمليون نفوس دارند علاوه جرمن ها ، مجارستانی ها و اوکرائینی ها نیز در چکوسلواکيا بسر میبرند .

قانون اساسی : موجوده آن در ۱۹۶۰ به چکوسلواکيا شکل دولت مرکزی محکمی بخشید شورای ملی آن سه صد عضو دارد و يك مجلس ملی سلاویه نیز وجود دارد .

معارف و مذهب : در حدود هفتادو پنج فیصد مردم رومن کاتولیک اند . پوهنتون چک در پراگ در ۱۳۴۸ افتتاح گردیده است پوهنتونها ی زیادی دیگر ی نیز دارد زبان های رسمی چک وسلواکی اند .

دفاع : خدمت دوساله عسکری بین سنین بیست تا پنجاه اجباری است . قوای زمینی و هوایی مجهز دارد .

پايتخت : سانتیاگو . مساحت : ۴۸۶۹۶۶ ميل مربع . نفوس . نه مليون و ۳۵۱ هزار . پوځم : پارچه های افقي سفيد و سرخ باستاره سفيد در زمین آبی در قسمت

چلي

پايتخت : علیای راست . واحد پولی : دسکو دو معادل نه افغانی .

شرح : در ساحل غربی امریکای جنوبی واقع است . بلندترین قله امریکا (۲۳۰۸۱)

ممالک چستان

فت) درین ناحیه واقع است همچنان یکتعداد جزایر بحر الکاکمل را نیز در تصرف دارد، طول آن ۲۶۲۰ میل و عرض وسطی آن یکصد میل است.

منابع و صنایع: زمین های لازم روغ دشت های شمالی چلی معادن زیادی دارد، در حدود هفتاد و پنج فیصد صادرات چلی را معادن آن تشکیل میدهد. نایتريت، ایودین، مس، آهن، زغال، طلا، نقره، کربالت، جست، منگاتیون، بورات، سیماب، پترو ل، نمک، گوگرد و زمزم از معادن مهم آنست. زراعت نیز اهمیت دارد. فارم های بزرگ لبنیات وجود دارد. گندم، برنج، جواری، میوه جات و غیره به وفرت زرع میشود لبلبو، عراده جات، نساجی انگشتر یافته است. تاکستان ها زیاد بوده. شراب یک قلم صادراتی را میسازد غیر ازین گوشت، جو و میوه جات از اقلام صادراتی است. میدان های هوایی زیاد دارد در ۱۹۶۱ حکومت پلان ده ساله انگشتر اقتصاد دی را به مصرف چهل میلیارد دلار اعلان نمود.

تاریخ و حکومت: در ۱۵۴۰ فتح چلی

معاوف و مذهب: بین هفت تا پانزده سالگی تعلیمات اجباری و رایگان است. یکتعداد پوهنتون که اکثر آن درسانتیاگو متمرکز اند. لسان هسپانوی و مذهب بیشتر رومن کاتولیک است.

دفاع: از بیست تا چهل و پنج سالگی خدمت عسکری اجباری است. قوای زمینی بحری و هوایی دارد که تجهیزات آن عصری میباشد.

جمهوریت مردم چین

تاریخ چهار هزار ساله دارد. حیوانات، گاو گوسفند بکثرت تربیه میشود. تولیدات چینی و شیشه باب رایج است از مهمترین پیداوار معدن آن زغال است. آهن، قلعی، سرب و پترو ل، تونگستن و نمک نیز معادن بزرگی دارد. قبل از سال ۱۹۵۹ قحطی های شدیدی در مملکت دیده میشد که از اثر سیلاب های مدهش بوجود آمده بود که بیشتر از سه صد میلیون جریب زمین را خساره مند ساخت با تطبیق مفکوره های جدید در مساحات مختلف زراعتی و صنعتی تحولات بزرگی در سراسر چین بوجود آمد. با وجود خشکسالی و قحطی ایکه چین به آن مواجه گردید این کشور گام های بزرگی بجانب صنایعتی شدن برداشته است. پروژه های تولید برق، سیستم های

پایتخت - (پکنگ). مساحت: ۳۷۶۶۵۲ مربع میل، نفوس: (تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد ۷۳۰۰۰۰۰۰۰) پرچم: سرخ با پنج ستاره واحد پولی یوان (معادل هجده افغانی)

منابع و صنایع: قبل از رژیم جدید چین به صورت عمومی یک مملکت زراعتی بود. از جمله مواد زراعتی آن گندم، جو، جواری، ماش، حبوبات لوبیا و غیره است که در شمال بیشتر میروید. برنج، شکر و نیل از پیداوار مهم جنوب چین است.

نیاتات لیف دار از قبیل جوت و غیره زیاد میروید. پنبه در حوالی وادی دریای زرد بیشتر زرع میشود. در غرب و جنوب زیاد تر چای کشت میشود و حاصلات زیادی دارد صنعت ابریشم در چین

د افغانستان کالني

جدید آبیاری، صنایع فولاد و غیره در تحکیم بنیه اقتصادی چین اهمیت بسزائی دارد. از همه مهمتر اینکه چین در ساحه اقتصادی از کثرت قوای بشری برخوردار است.

تاریخ و حکومت: چین داری قدیمترین تاریخ است که تا ۲۲۰۰ قبل از میلاد میرسد چندین هزار سال قبل راه ابریشم تاریخ قدیم چین را از راه افغانستان با غرب وصل می کرد.

در شروع تاریخ خود چین یک مملکت شاهی بود. در اوایل قرن بیست تحولات بزرگی در سیستم حکومتی چین بمیان آمد. در جنگهای زیادی با جاپان حصه گرفت که بیشتر این جنگها را جاپان باخت. اما بعد از شکست در جنگ جهانی دوم جاپان تمام مناطق اشغال شده را دو باره واگذار کرد. در ۱۹۴۵ انقلاب های در چین بوقوع پیوست که در نتیجه آن حزب کمونست موفق گردید جنرال چانگ کای شیک را بطرف فارموسا براند و چین را اشغال نماید (۱۹۴۹). رژیم موجوده چین تحت قیادت

چین شناخته میشود.

معارف و مذهب: مجاهده برای رفع بیسوادی موفق است بیشتر از پانزده پوهنتون چهل و هشت موسسات تعلیمی انجیریی وسی و یک دانشگاه زراعتی دارد.

از مذاهب عمده چین بودایی است که زیادهترین پیروان را دارد. کنفو سیزم نیز شایع است (تاوئزم) روش دینی دیگری است که بیشتر با تناسخ ارواح رابطه میگیرد و در بعضی حصص پیروانی دارد. بیشتر از پنجاه میلیون مسلمانان در چین بسر میبرند عیسویت نیز پیروان دارد.

داهومی

پایتخت: پورتونو مساحت: ۴۳۴۸۳
مربع میل. نفوس: ۲۵۷۱۰۰۰ پرچم: یک پارچه عمودی سبز، دوپارچه افقی زرد و سرخ واحد پولی: فرانک معادل هجده پول.

داهومی مستعمره فرانسه در افریقای غربی بود که بین نایجیریا، ولتای علیا، توگو و خلیج گینی واقع شده است به اساس قانون اساسی ۱۹۵۸ فرانسه داهومی در

رئیس جمهور و شورا ملی برای یک دوره پنج ساله انتخاب میشوند. پیداوار عمده آن روغن نباتی، خسته، پنبه قهوه و تنباکو است.

دنیارک

پایتخت: کوبن هاگن. مساحت: ۱۶۶۱۹
مربع نفوس (به شمول جزایر فارو و گرینلند) چهار میلیون و ۸۷۰ هزار هفت.

پرچم: صلیب سفید در زمین سرخ واحد پولی کرون معادل شش و نیم افغانی. شرح: کشور پادشاهی دنیارک در شمال جرمنی که یگانه همسایه آن مملکت در خشک

ممالك جهان

ساخته شده . در شهر السینور واقع است . شاه و پارلمان مشترکاً صلاحیت تقنینی دارند . قانون اساسی جدیدی که در ۱۹۵۳ به تصویب رسید بزن ها اجازه میدهد بر تخت دنمارک جلوس نماید . به اساس این قانون دنمارک پارلمان یک جرگه یی دارد که ۱۷۹ عضو دارد . همچنین قانون اساسی جدید گریتلند را بحیث جزو کامل دنمارک می شناسد . دنمارک موسسات کمک های اجتماعی ، بیمه صحتی ، حقوق معیوبین و سالخورده گان و بیمه بیکاری دارد . به سالخورده گان ۶۷ ساله و بیوه ها حقوق داده میشود .

معارف و مذهب : مذهب اساسی عیسوی لوتری است اما آزادی مذهب وجود دارد . تعلیمات اجباری بوده شامل تعلیمات حرفوی نیز میباشد . چندین پوهنتون دارد که مهمترین آنها پوهنتونهای کوبن هاگن ارهوس و پوهنتون تخنیک است . تربیه به سیستم شاگردی حرفه های مختلف قانونا رایج است دولت بیشتر از ۱۵۲۷ کتابخانه را تهیه دیده است .
دفاع : خدمت عسکری بین سنین زنده و بیست و پنج اجباری است . قوای بری ، بحری و هوایی دارد . قوای امنیه شامل مردان و زنان است .

است بفر شمال در میان بحیره بالتیک و بحیره شمال قرار دارد . مملکت متشکل از جلگه های کم ارتفاع است گرین لیند و جزیره فارو نیز جزو دنمارک میباشد .

منابع و صنایع : در حدود بیست و پنج فیصد مردم آن زراعت پیشه اند . صادرات عمده آن مسکه و پتیر است . ماهیگیری در دنمارک اهمیت بسزایی دارد . سیاهچین نیز در واردات ملی دنمارک سهم دارند .

از صادرات دیگر آن ماشین آلات ، کشتی ها ، نساجی ، اثاث البیت و سامان آهنی و فولادی است .

اکثر مواد خام را وارد میکند . سیستم موسسه کوپرا تیف مستهلکین در دنمارک در سال ۱۸۶۶ بنا یافته و امروز انکشاف زیادی نموده است . در حدود ۳۰۶ کشتی تجارتي دارد .

تاریخ و حکومت : تاریخ کهن و باستانی دارد اما شهر کوبن هاگن بصورت واقعی توسط اسقف السیالون (۱۱۲۸ - ۱۲۰۱) بنا نهاده شد .

وی در یکی از جزایر دنمارک شهری را برای دفاع از دزدان بحری بنا نهاده که هنوز هم آثار آن باقیست . قبر (هاملیت) شهزاده دنمارک که داستان وی توسط شکسپیر شاعر معروف انگلیسی ابدی

دومینیکا

شهر سنا تو دومنگو که در ۱۴۹۶ بنا نهاده شده است از کهنه ترین شهر های نیم قاره غربی به حساب میرود و خاکستر کولمبوس در یک مقبر درین شهر وجود دارد .
منابع و صنایع : سر زمینی است حاصلخیز که زراعت و تربیه حیوانات در آن رونق زیادی دارد . شکر ، کاکاو ، قهوه ، تنباکو ، جوار و دیگر حبوبات در آن به وفرت میروید . کلبه نیز از صادرات عمده آن است گاو ، خوک ، اسب و مرغ به زراعت رونق خاصی بخشیده است .

پایتخت : سانتو دو منگو . مساحت : ۱۸۸۱۶ میل مربع . نفوس : ۴۰۰۲۹۰۰۰ .
پوچم : چار پارچه مربعی یکدر میان سرخ و آبی با صلیب سفید . واحد پولی : پیسو معادل چهل و پنج افغانی .

شرح : دو برسه حصه جزیره اسپانیولا را که در ۱۴۹۲ توسط کولمبوس کشف گردید (تشکیل میدهد سرحد بین دومینیکا و هایتی) که در قسمت جنوبی آن واقع است ۲۴۱ میل طول دارد . سواحل دومینیکا ۹۷۹ میل میباشد . از جزایر بزرگ است که در بین کیوبا و پورتوریکو واقع است ،

د افغانستان کالني

جمهوريت روپکار آمد . ولی استقرار حکومت تاکنون هم تثبيت نگردیده است . بعد از انقلابات داخلي ۶۵-۶۶ که طی ان هزاران دومينیکا يی بشمول يکتعداد عساکر امريکا که بنام حفظ جان امريکاييان به دومينیکا وارد شده بودند . انتخابات تروز اول جون ۶۶ بالا گویر را برياست جمهوری آورد .

معارف و مذهب : مذهب دولتي موجود نبوده و آزادی مذهب وجود دارد . اما تقريبا تمام نفوس رومن کاتو ليک اند . تعليمات اجباری و رایگان است پوهنتون سانتو دومنگو در ۱۵۲۸ تاسيس گردیده است .
دفاع : خدمت عسکری یکساله و جبری است قوای متناسب بحری ، بری وهوا يی دارد .

طلا ، مس ، آهن ، نیک ، تباشیر ومرمز از معادن ان است . توليدات بزرگ ان شکر ، شراب ، سمنت ، تیل نباتی چاکلیت ، تنباکو ، نساجی ، وسايل چوبی میباشد زیادتیر با ایالات متحده امریکا روابط تجاری دارد .

تاریخ و حکومت : در ۱۷۹۵ هسپانیه سانتو دومنگو را به فرانسه واگذار کرد . در ۱۸۰۱ توسط رهبر ها يتی اشغال گردید . در ۱۸۰۲ و باز در ۱۸۲۱ توسط هسپانیه اشغال شد و تعداد زیاد جمهوری ها در دومینیکا برقرار شده و سقوط کردند . از ۱۸۲۲ تا ۱۸۴۴ ها يتی بران حکومت کرد . در ۱۸۴۴ جمهوریت تشکیل گردید . در ۱۹۴۴ توسط بحریه امریکا يی اشغال گردید که در همین زمان یک حکومت انتخابی

رواندا

دیمو کراتیک کاتگو (کیشناسی) محاط میباشد . نفوس بومی ان با هوتو هامیباشند که هشتاد فیصد نفوس را تشکیل میدهند . مردمان واتو سی (اقایان قدیم شان) و با توانیز قسمت کلی نفوس باقیمانده را تشکیل میدهند .

مجلس مقننه ان که در ۱۹۵۰ تاسيس گردیده رواندا را بتاريخ ۲۸ جنوری ۱۹۶۱ یک جمهوریت اعلام کرد . در سیتامبر همان سال مردمان رواندا سیستم شاهی را گذاشتند . رواندا عضو ملل متحد است . قهوه ، از صادرات عمده آنست . پنبه چای ، تنباکو ، مواشی و انواع چرم تولید میکنند . قلمی وطلا از معادن ان بشمار میرود .

پایتخت : کیگالی . مساحت بیشتر ازده هزار مربع میل . نفوس (تخمین ۶۸ حکومت ۳۴۰۵۰۰۰)

پوچم : سرخ ، زرد وسبز در قطعات عمودی باحرف (ر) سیاه در قطعه زرد . واحد پولی فرانک معادل پنجاه پول .

جمهوریت رواندا بتاريخ اول جولای ۱۹۶۲ به آزادی نایل شد . ازان بیشتر جزء رواندا اروندي منطقه قیومت بلجیم و ملل متحد بود . اروندي که فعلا بنام سلطنت بروندی یاد میشود بارواندا یکجا آزاد گشت . رواندا در افریقای مرکزی شرقی واقع بوده از شمال بایوگندا از شرق با تانزانیا از غرب با جمهوریت

رومانیا

زرد ، سرخ با علامه مخصوص در وسط . واحد پولی : لیو معادل هشت افغانی . شرح : رومانیایکی از ممالک بالغان از

پایتخت : بخارست . مساحت : ۹۱۶۹۹ مربع میل . نفوس (تخمین ۱۹۰۷۲۱۰۰۰) پوچم : سه قطعه عمودی به رنگهای آبی

ممالک جهان

شمال با اتحاد شوروی ، از شرق بایوکراین
اتحاد شوروی مولد اوپای اتحاد شوروی و
بحیره سیاه از جنوب با بلغاریا و از غرب
با یوگوسلاویا و هنگری محاط میباشد .
دریای دانوب قسما سرحد آنها تشکیل
میدهد و قسما هم در داخل خاک رومانی
جریان دارد .
کوه های کارپات در جنوب آن امتداد

دارد .
در ۱۹۴۴ با متحدین پیوسته مایکل اول
پادشاه رومانی در ۱۹۴۷ در اثر فشار کمونیزم
مخلوع گردید .

قانون اساسی جدیدی مانند اتحاد شوروی
در ۱۹۵۲ تصویب شد .

در ۱۹۶۱ پرزیدیم را با شورا ی دولت
تعویض کردند . این شوری از اعضای
اسامبله ملی انتخاب میشود درین اسامبله
برای هر چهل هزار نفر یک نفر انتخاب
میشود .

عده فعلی اعضای اسامبله ۴۶۵ نفر میباشد
که برای چار سال از روی یک لیست عمومی
انتخاب می شوند .

در سال ۶۵ رومانی بجای جمهوریت مردم
بنام جمهوریت سوسیالیستی نامیده شد .

معارف و مذهب : تعلیمات ابتدا یی تاسن
هشت سالگی اجباری است .

چار یونیورسیتی دارد . زبان رومانیا ریشه
لاتین دارد و نفوذ زبان های فرانسوی ،
یونانی ، سلووی و ترکی نیز در آن دیده
میشود .

آزادی مذهب رسماً اعلام گردیده است
کلیسا و دولت از همدیگر مجزا هستند .

دفاع : خدمت نظام عمومی و بین ستین
۲۱ و پنجاه جبری است . مدت خدمت برای
دو سال است . رومانی عضو ملل متحد و
اتحادیه وارسا است .

منابع و صنایع : گرچه رومانی صنعتی
ساخته شده است اما در حدود شصت فیصد
نفوس آن به امور زراعت و مالدار ی مصروف
اند . صنایع ۵۷ فیصد اقتصاد مملکت را
تشکیل میدهد . گندم ، جواری ، جو ،
لیلپو ، انگور و میوه های دیگر تولید میکنند .
پترول ، متین خیلی خالص ، زغال ، آهن
منگانیز ، کروم ، مس ، سرب ، جست ،
طلا ، نقره ، نمک و غیره از معادن غنی آن شمرده
میشود . تولید پترول آن سالانه بیش از
دوازده میلیون تن متریک میباشد .

تولید ماشین های زراعتی ، آلات تیل کشی
و محصولات کیمیاوی ، آرد سازی ، تقطیر
و شراب سازی از منابع آن بشمار میرود . در
۱۹۶۵ قیمت صادرات رومانی بیشتر از
واردات آن شد .

تاریخ و حکومت : مردمان اصلی و بومی
رومانیا صد ها سال قبل از داسیای هاسی
زیستند . سلطنت داسیای هاسی توسط روم
از ۱۰۱ تا ۲۷۴ بعد میلاد مسیح اشغال
گردید . چندین سالر رومانی تحت تسلط
ترک ها بود که بعداً در ۱۸۵۹ با هم ملحق
گردید و دو سال بعد در ۱۸۶۱ بنام رومانی
در آمدند . پنج سال بعد خانواده هوهنزولرن
سیکمار بکن شاهزاده ای را در راس حکومت
قرار داد . در ۱۸۷۷ رومانی از ترکیه آزادی
گرفت و در ۱۸۸۱ یک سلطنت واحد شناخته

ژمبیا

پایتخت : لوساکا . مساحت : ۲۹۰۵۸۶
مربع میل . نفوس (تخمین ۶۸ ملل متحد)
پروچم : سبز با عقاب نارنجی با لای
قطعات سرخ ، سیاه و نارنجی در کناره
راست پایین . ۴۰۶۵۰۰۰۰

د افغانستان کلتوري

واحد پولی : پوند معادل یکصدو بیست افغانسی .
جمهوریت زمییا منطقه تحت اداره برتانوی بنام رودیشیا ی شمالی بود . در مرکز افریقای جنوبی واقع است . بشمال ان کانگو ، کینشاسی و تانزانیا به شرق ان ملاوی (نیاسالند قدیم) و موزنبيق (مستعمره پرتگالی) به جنوب ان رودیشیای جنوبی و بچوانا لیند و به غرب ان افریقای غربی (منطقه تحت قیمومت افریقای جنوبی) وانگولا مستعمره پرتگالی واقع است .
اراضی فلات بلند دارای جنگل های غیر انبوه بوده برای زراعت و مالداری هر دو مساعد است . از معدنیات غنی است . مس ، جست ، کوبالت ، طلا و منگانهیز دارد . مس مهمترین معدن آنرا تشکیل میدهد و درجهان درجه سوم را دارد .

قانون اساسی جدید در ۱۹۶۴ به ان آزادی داخلی یک صدراعظم و کابینه داد . در ۲۴ اکتوبر ۱۹۶۵ یک جمهوریت آزاد و عضو ممالک مشترک المنافع گردید . اسامبله ملی ان دارای ۷۵ عضو انتخابی و پنج عضو انتصابی ذریعه رئیس جمهور میباشد . زمییا عضو ملل متحد است . بعد اعلام آزادی یک طرفه رودیشیا مناسبات زمییا با آنکشور خراب شد و استفاده از خط آهن مشترک شان مورد مناقشه قرار گرفت . مس زمییا را فعلا با طیارات از کشور خارج می کنند و پترول را باطیاره به کشور وارد می نمایند .

ساحل عاج

کپایتخت : ابیجان : مساحت ۱۲۸۷۵۲۰ مربع میل ، نفوس (تخمین ۶۸ ملل متحد ۱۰۰۰۰۰۰ ر ۴) پرچم : نارنجی سفید و سبز در قطعات عمودی . واحد پولی فرانک معادل هجده پول جمهوریت ساحل عاج سابق از متصرفات فرانسه در افریقای غربی از شمال با مالی و ولتای علیا از جنوب غربی با خلیج گینی ، از شرق با گانا و از غرب با گینی و لیبیریا محاط است . ابیجان بندر عمده آن نیز است ساحل عاج در هفتم اگست ۱۹۶۰ به آزادی رسید . در سپتامبر همان سال عضو ملل متحد شد . اصولنامه اساسی فعلی آن از ۱۹۶۰ به بعد بمیان آمده است . از جامعه فرانسونی

به خواهش خودش بیرون مانده و لی قرار داد های دو جانبه با فرانسه دارد . ساحل عاج عضو شورای اتانت است که در ۱۹۵۹ تاسیس گردید و اعضای دیگر دانوم ، نایجر و ولتای علیا میباشد .

زراعت ، جنگلداری ، مالداری و تربیه ماهی نود فیصد مردم را مشغول داشته است . قهوه ، کاکا و وچوب های منطقه حاره ، کیله ، پنبه ، برنج ، تیل نباتی نیز تولید میکنند .

بیست فیصد نفوس آن مسلمان ، هجده فیصد عیسوی و باقی آن مسیحی است .

سا هوای غربی

کپایتخت : ابیا . مساحت ۱۱۳۷ مربع میل نفوس در ۶۵ یکصدوسی و یکهزار بیرق سرخ باربع حاشیه چپ با لای به رنگ آبی در میان این ربع ستاره سفید واحد پولی : پوند سا هوای غربی تقریبا معادل شصت افغانسی .

ممالک جهان

سا موای غزنی که در اول جنوری ۱۹۶۲ به آزادی رسید مر کب از چهار جزیر • است که در حدود ۲۶۰۰ میل به جینو پ غرب هاوایی در بحر محیط آرام افتاده است ، سا موای شرقی که مرکز آن پا گو پاکو نام دارد تحت اثر امریکا است . سا موای غربی از ۱۸۹۹ تا ۱۹۱۴ مستعمره آلمان ها بوده باز نیوزیلند

آذربایست آورده در سال ۱۹۴۵ اداره آن به ملل متحد و نیوزیلند تعلق گرفت . در ۱۹۵۹ یک حکومت انتخابی داخلی و در ۱۹۶۲ آزادی کامل پیدا کرد . در ۱۹۶۷ پول آن به سیستم اعشاری تبدیل شد . نفوس آن کاملاً پولی نیشیایی هستند . محصولات عمده مردم ، ماهی ، کاکائواریال کپله ، قهوه و غیره است .

سان مارینو

مساحت : ۲۳۰۵ مربع میل نفوس (تخمین ملل متحد هجده هزار ، پرچم : قطعات افقی آبی و سفید . شرح : سان مارینو خوردترین جمهوری جهان به کنار کره تیتا تو در اینها نزدیک ریمینی در قلب ایتالی واقع است . صنایع عمده آن شراب ، منسوجات پشمی ، تیل زیتون ، پنیر ، مواشی و سنگ تعمیراتی میباشد . سان مارینو ضرابخانه و مسکوک علیحده دارد . هما نظور هم تکت های پستی آن علیحده است و لی پول ایتالی و واتیکانی بطور عموم در چلش میباشد . سان مارینو قرضه ملی ندارد .

تاریخ و حکومت : جمهوری سان مارینو مدعی است که قدیمترین دولت اروپا می باشد و در قرن چهارم میلادی بنا نهاده شده است .

منا هده دوستی آن با ایتالی از ۱۸۹۷ به بعد اعتبار دارد . عضو محکمه بین المللی است .

سان مارینو توسط یک شورای عالی شصت عضوی اداره میشود که به آراء عمومی انتخاب میشوند به دو عضو این شورای حقا اداره حکومت داده میشود ولی عمر این حکومت فقط شش ماه است زن ها برای اولین بار در سال ۱۹۶۴ حق رای حاصل کرده اند .

سنگاپور

پایتخت : سنگاپور مساحت : ۲۲۵ مربع میل . نفوس (تخمین ۶۸ ملل متحد) نزدیک به دو میلیون پرچم : قطعات افقی مساوی سرخ و سفید با هلال سفید و پنج ستاره در نیمه چپ قطعه سرخ . واحد پولی دالر مالایائی (مصادف پانزده افغانی) یک جزیره ۲۷ میل از شرق به غرب و ۱۵ میل از شمال به جنوب به منتها اسیه جنوبی جزیره نمای مالایا در جنوب شرق آسیا واقع بوده و بتاريخ ۹ - اگست ۱۹۶۵ جدائی خود را از اتحادیه مالایا اعلام کرد . سنگاپور در سپتامبر ۱۹۶۳ با مالایا ، سراوک و صباح یکجا اتحادیه مالایا را بوجود آورد . بود .

جزیره نمای مالایا توسط یک پل معلق ارتباط دارد . آبنای کوچک سنگاپور آنرا از اندونیزیا جدا میسازد . شهر سنگاپور پنجمین بندر بزرگ دنیا است و از تاریخ تا سپس خود در ۱۸۱۹ بزرگترین مرکز کشتی رانی در جنوب شرق آسیا بوده است .

د افغانستان کالسنی

از صنایع آن ذوب قلمی ، رابر با ب ، سنگاپور در جمله ممالک مشترک المنافع شامل بوده واز سپتامبر ۶۵ به بعد عضو ملل متحد چوب باب و کشتی سازی بشمار می آید . است .

سویز ولیند (سو یس)

در ۱۸۴۸ کا نتون ها تحت يك قانون اساسی با هم متفق شدند و قسم عمدۀ اداره هر کا نتون را به خود نگهداشتند . يك پارلمان دو اتاقه قوای تقنینی را تشکیل میدهد . يك شورای دولتی که هر کانتون به آن دو نماینده می فرستند و يك شورای ملی دارای دو صد عضو قوه اجرا یتیه به شورای فدرالی مربوط است که ۷ عضو دارد .

رئیس جمهور از همین شورای انتخاب میشود و صرف برای یکسال اجرای وظیفه نموده بالعموم پست ریاست را به معاون خود واگذار میشود . سو یزر لیند عضو هیچ گروه نظامی نیست عضویت ملل متحد و ناتو را ندارد و لی در چند موسسه مربوط ملل متحد از قبیل موسسه بین المللی کار و کارگر موسسه صحتی جهان ، یونسکو ، موسسه خوراکی و زراعت جهان عضویت دارد . همچنان عضو افتا (اتحادیه تجارت آزاد اروپائی) است . ژینوا مرکز عمده از موسسات بین المللی و موسسات مربوط ملل متحد میباشد .

معارف و مذهب: تعلیمات ابتدائی از ۱۸۷۴ به بعد رایگان و اجباری بوده است هفت پوهنتون دارد اکثریت مردمان ۱۶ کا نتون جرمنی میداند . آلسنه دیگر عبارت از فرانسوی ، آیتنلوی رومانش میباشد مردمان سو یس از آزادی مطلق مذهبی برخوردارند پنجاه و دو فیصد نفوس پر و تستانت و ۴۵ فیصد کاتولیک اند .

دفاع: خدمت در ملیشهای ملی اجباری است واز ۲۰ سالگی تا ۵۰ سالگی بر سو یس ها تحمیل میشود واز ده دویز یون عسکر دارد که جمعاً به هفتصد هزار بالغ میشود .

پایتخت : برن ، مساحت : ۱۵۹۴۱ مربع میل ، نفوس (تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد ۶،۱۴۷،۰۰۰ بیری : صلیب سفید بالای زمین سرخ . وایلی پولی فرانک معادل یازده افغانی . شرح : جمهوریت فدرالی سویزر لیند در اروپای مرکزی واقع بود . توسط فتر آنسه ، جرمنی ، استریا لیختنشتاین و آیتنلیا محاط میباشد . کوهستانی ترین مملکت اروپا شمرده میشود و آلب ۶۱ فیصد زمین آنرا احاطه کرده است . مونت روزا به ارتفاع ۱۵۲۰۳ فوت بلندترین قله آن میباشد . دریا های راین ، رون و دانوب و پوزان سر چشمه میگینند . شهر های عمده آن زوریخ باسل ، برن ، ژینوا ، لوزان و لوسرن میباشد .

منابع و صنایع: منابع سرشار آبی سویزر لیند توسط ۴۳۱ فارینگه برقی آبی مورد استفاده قرار گرفته است ساعت سازی که تولیدات آن پنجاه فیصد تولیدات جهانی میباشد از عمده ترین صنایع آنست ماشینها و آلات فلزی دقیق هم میسازد . البسه نخی پشمی و ابریشمی ، محصولات آهن و فولاد و سامان برقی ، مواد کیمیاوی عطریات وادویه نیز تولید و صادر میکند . پنیر و دیگر محصولات شیری ، گوشت ، میوه ، تنباکو کچالو و شراب نیز تولید میکنند . سو یزر لیند از بزرگترین مراکز بانکی جهان است . زیرا فرانک از استقرار قیمت برخوردار است توریزم قسمت حیاتی عواید را تشکیل میدهد .

تاریخ و حکومت : سو یزر لیند یسایلوا تیبای قدیم یک اتحادیه مرکب از ۲۲ کانتون است در ۱۶۴۸ آزادی خود را از امپراطوری مذهبیه روم بدست آورده .

سودان

پایتخت : خرطوم . مساحت : ۹۶۷۵۰۰
 مربع میل نفوس (تخمین ۶۸ ملل متحد)
 ۰۰۰ / ۷۷۰ / ۱۴ پرچم :
 قطعات افقی آبی ، زرد و سبز ، و احدپولی :
 بوند سودانی معا دل یکصدو بیست افغانی :
شرح : از متصرفات قدیمی مشترک
 مصر و انگلیس بوده سودان در اول
 جنوری ۱۹۵۶ جمهوری را اعلام کرد .
 سودان از شمال به جمهوری عرب متحد ،
 از شرق به بحیره احمر و ایتوپیا ، از
 جنوب به یوگندا ، کینیا و کسانگو از غرب
 به جمهوری افریقای مرکزی چادو لیبیا
 محاط است .

نیل سفید از وسط مملکت بطرف
 شمال در جریان است و نیل آبی از کوه
 های ایتوپیا سرچشمه گرفته به شمال
 غرب به نقطه اتصال آن با نیل سفید نزدیک
 خرطوم جریان دارد و از آنجا به شکل سین
 لاتین بنام نیل در وادی حلفا به جمهوری
 عرب متحد داخل میشود .

منابع و صنایع : سودان مس ، طلا ،
 آهن ، نمک و ذخایر دست نا خورده دیگر
 دارد منبع عمده صمغ عربی است . ارز
 زیاد میروید و غذای اول مردم را تشکیل
 میدهد . پنبه از صادرات عمده آنست
 انواع خورا که باب دارد .

تاریخ و حکومت : حرکت مهدی در
 ۱۸۸۴-۱۸۸۵ به شکست خرطوم منجر
 عربی زبان ملی است .

معارف و مذہب : ساکنین سودان
 عرب ها ، حبش ها و نوبیائی ها هستند
 که خون عرب و حبش را یکجا دارند .
 عرب ها و نوبیائی ها مسلمانند . سیستم
 معارف بدست حکومت است در سابق
 در جنوب تعلیم بدست مسیحیون بود .
 در خرطوم یک پوهنتون موجود است .

سوییه

پایتخت : دمشق ، مساحت : ۷۲۲۲۴
 مربع میل . نفوس (تخمین ۶۸ ملل متحد)
 پنج میلیون و ۷۲۸ هزار پرچم : سه قطعه
 افقی سرخ ، سفید و سیاه با سه ستاره
 سبز در وسط . و احدپولی پونسوریه
 معادل پانزده افغانی .
شرح : جمهوری سواریه در شرق
 میانه واقع و از شمال با ترکیه از شرق
 با عراق و از جنوب با اردن و از غرب با اسرائیل
 (نام نهاد) لبنان و مدیترانه محاط است .

د افغانستان کالسنی

سوریه و لبنان بزرگتر تشکیل واز ۱۹۲۰ تا ۱۹۶۱ تحت قیمومت فرانسه اداره میشد. سوریه بحیث یک جمهوریت توسط فرانسویان اعلام شد واز اول جنوری ۱۶۴۴ به آزادی رسید و قوای فرانسوی بتاریخ ۱۷-۱ اپریل ۱۹۶۱ آنرا تخلیه نمود.

در فبروری ۵۸ با مصر یکجا شده جمهوریت عرب متحد را بمیان آورد و لی در ۳۰ سپتامبر ۱۹۶۱ - از آن جدا شد رژیم بعث که از آن بعد روی کار آمد با پروگرام جمال عبدالناصر موافقت نکرد. در ۱۹۶۵ اکثر صنایع را ملی ساخت و سوریه عضو ملل متحد است.

معارف و مذہب : نفوس آن بیشتر مسلمان هستند و لی عیسویان نیز زیاد هستند عربی زبان رسمی است در دمشق یک پوهنتون و مکاتب عالی زراعتی در سلیمیه و بکه و مکتب انجنیری در حلب دارد.

دریا های اورونتس و فراط ازان میگذرد. لطافیه بندر مهم آنست.

منابع و صنایع : معادن آن نسبتاً کم است ولی تیل زیاد دارد. استفاده از ذخایر کم است و لی کمپنی پترول عراق حق العبور و حق بندری میدهد. مصروفیت عمده مردم زراعت و مالداری است. پنبه، گندم، جو، تنباکو، میوه های لیموئی، زیتون، انگور تولید میکند. صنایع آن شامل آرد، تیل ها، صابون، منسوجات سمنت، دباغی، شیشه بابشکر، بوت باب میباشد. از صادرات عمده آن پنبه، منسوجات و تنباکو است.

تاریخ و حکومت : یکی از قدیم ترین ممالک دنیا بوده سوریه امروزی از امپراطوری ترکی متشکل گردید در ۱۰ اگست ۱۹۲۰ سوریه یک واحد علیحده را تشکیل داد. و بیست روز بعد ازان دو واحد

سومالی

مالداری و زراعت مصروفیت عمده مردم را تشکیل میدهد. تولیدات آن مرکب است از خوشبوی ها، شکر، کیله، جوازی، صمغ، پوست حیوانات و معادن عمده که هنوز انکشاف نکرده است عبارت است آهن، قلعی، بوسایت، تانتینیم و غیره.

تاریخ و حکومت : مردم سومالی شامل سی هزار نفر در سومالی فرانسوی. یکصد هزار نفر کینیائی در اوگاندا اینو پیا میباشند. سومالی ای اتانوی در سال ۱۸۸۹ توسط ایتالیا تحت حمایتی اعلام گردید بعد جنگ عمومی اول از برتانیه اراضی واقع در طرف راست دریای جبهه را باز یافت. ملل متحد در ۱۹۴۹ ایچاد سومالی را بحیث یک دولت علیحده تصویب کرد. و بتاریخ ۱۹۵۰ ایتالیا قیمومت آنرا از برتانیه بدست آورد.

تحت حمایتی سومالی برتانوی در ۲۶ جون ۱۹۶۰ آزاد شد تا بتواند بسا

پایتخت : موگادیشو، مساحت : ۲۴۶۲۰۱ مربع میل، نفوس (تخمین ۶۸۰۰۰۰) ملل متحد) دو میلیون و ۷۴۵ هزار پرچم : آبی روشن با ستاره سفید پنج شعاعه در مرکز و احد پو لی شلنگ سومالی معا دل شش افغانی.

شرح : مرکب از تحت الحما یکی سابق برتانوی بنام سومالی و سابق تحت قیمومت ملل متحد بنام سومالی در افریقای شرقی سومالی از شمال باخلیج عدن از شرق و جنوب با بحیره هند و از غرب با کینیا و ایتو پیا واز شمال غرب با سومالی فرانسوی محاط است. بندر های عمده آن بربره، موگادیشو و کسما یو میباشند.

منابع و صنایع : اقتصاد داخلی آن ضعیف است و بر کمک خارج اتکاء دارد که قسمتا از ایالات متحده امریکا، ایتالیا، برتانیه و اتحاد شوروی بدست می آید.

د افغانستان کالهنی

است. قوای هوایي آن خپلې قوې است آن بداخل ا حاطه های بسب اتوم پروف بحریه متنا سب دارد. توپ های سا حلی جا داده شده است.

سیلون

در ۱۶۵۸ ویر تا نوي هادر ۱۷۹۶ بران تسلط یافتند تا اینکه در ۱۸۰۲ يك مستعمره بر تا نوي شد.

حق رای به مردم در ۱۹۳۱ داده شد. قانون اساسی جدید آن در ۱۹۴۶ تصویب گردید. سیلون در ۴ فیروزی ۱۹۴۸ يك دو متیون شناخته شد. سیلون اعلام کرد. روزی جمبو ریت خواهد شد و در خانواده ممالک مشترك المنافع با قی خواهد ماند سیلون عضو ملل متحد است. قانون اساسی آن پارلمان دو اتاقه میخواید يك سننا شامل سی عضو و نمايندگان شامل ۱۵۲ عضو در ۱۹۵۹ صدراعظم سیلون مقتول گشت و بعدا در اثر انتخابات خانم او به عهده صدارت عظمی رسید. حکومت سیاست بیطرفی را اعلام کرد. و يك تعداد صنایع را ملی ساخت. در انتخابات ۱۹۶۵ حزب وحدت ملی در انتخابات فایق گردید و امریکا زود بعد از آن کمک های متوقف مانده ۶۳ خود را دوباره شروع کرد.

در ۱۹۶۶ با معاونت یکمده کشور های غربی سیلون پلان پنجساله خود را به غرض توسعه چای، را بر، و ناربال که جمعا ۹۸ فیصد عواید صادراتی سیلون را تشکیل میدهد بنا نهاد.

معارف و مذهب: معارف از ویکتون تا پوهنتون را یگان است. اکثریت نفوس سنهالی ها بودایی مذهب اند. تاملی ها هندو اند.

سنهالی در ۱۹۶۱ زبان رسمی سیلون شناخته شد و لی تا قبل ها با آن مخالف اند.

در ۶۹ حکومت به تامل ها اجازه داد به زبان خود هم معامله بکنند.

پایتخت: کولمبو، مساحت ۲۵۳۳۲ مربع میل نفوس (تخمین ۶۸ ملل متحد) ۱۱۰۰۰ ر ۱۱ پسر چم: سرخ تیره با حواشی زرد و علامه شیر زرد در مرکز دو قطعه عمودی سبز و زعفرانی نزد يك پایه. واحد پولی: روپیه معادل هشت افغانی.

شرح: سیلون مملکت آزادیسست در ممالک مشترك المنافع. واقع بر يك جزیره در بحر هند. فاصله آن از جنوبی ترین دماغه هند ۳۱ میل است. قسمت مرکزی جزیره کوهی میباشد. اقلیم آن گرم و رطوبت نسبتی آن هم زیاد است.

منابع و صنایع: معادن آن گرافیت و سنگ چونه، آهن و سنگهای قیمتی و نیم قیمتی و مصنوعات آن چوب، شیشه، کاشی، سمنت، مواد کیمیایی، منسوجات و کود مصنوعی و تیل نباتی است. چای از محصولات عمده زراعتی است. سالانه تقریبا چار صد و پنجاه ملیون پاور تولید میکند. رابر، کاکاو، برنج، تنباکو و غیره نیز تولید مینماید.

تاریخ و حکومت: رومی های قدیم آنرا بنام ناپرو بین (یعنی مسی رنگ) می شناختند اولین باشندگان از وادی کنگای هند بودند و این در ۵۴۲ ه ق م صورت گرفت.

سنهالی ها که از بقایای ایشا نند امروز سه ربع نفوس سیلون را تشکیل میدهند تا ملی یعنی مردمان مهاجر از جنوب هند فقط يك دهم نفوس را تشکیل میدهند. پرتگالیها در ۱۵۰۵ میلادیها

سنيگال

پایتخت : داکار ، مساحت : ۷۵۷۵۰ مربع ميل ، نفوس (تخمین ۶۸ ملل متحد) ۶۸۵۰۰۰ ر ۳ پر چم : قطعات عمودی سبز ، طلائی و سرخ با ستاره سبز در مرکز قطعه طلائی .
واحد پولی : فرانک معادل هجده پول .
سنيگال ، از متصرفات قدیم فرانسه در افریقای غربی بوده از غرب باو قیاقا نوس اطلس از شمال با موریتانیا از شرق با مالی واز جنوب باگامبیا و گینیا بربتانوی محاط بوده و خودش گامبیا را از سه طرف احاطه میکند .
سنيگال در ۱۹۵۸ يك دولست دارای اختیارات داخلی شد و همراه باجمهوریت سودان فدریشن مالی را تشکیل داد .
بتاریخ ۲۰ جون هر دو کشور ها کاملاً مستقل شدند و پوره دو ماه بعد از فدریشن خارج گردیدند .
سنيگال فیصله کرد که داخل جامعه فرانسوی باقی بماند ولی جمهوریت سودان بنام مالی از جامعه مذکور خارج گردید و لی علاق نزدیک با فرانسه قایم کرد . سنيگال در اخیر سال ۶۰عضو ملل متحد شد .
صنایع عمده آن زراعت و مالداری است بندر داکار سالانه ۴۰۰۰ کشتی را سرویس میکند . ذخایر مهم آلومینیا ، فاسفیت دارد از صنایع در حال انکشاف آن تهیه خوراکی های قطی ، موادکیمیای و سمنت میباشند .

سیرالیون

پایتخت : فری تاون ، مساحت ۲۷۶۹۹ مربع ميل ، نفوس (احصائیه ۶۸ ملل متحد) ۲۴۷۵۰ پر چم : قطعات افقی سبز ، سفید و آبی ، واحد پولی : لیون معادل شصت افغانی .
شرح : مسیرالیون که یکی از مستعمره منطقه تحت قیمومت برتانیه بود در ۲۷ اپریل ۱۹۶۱ در داخل ممالک مشترک - المنافع آزاد شد . این کشور بطول ۲۱۰ ميل بساحل افریقای غربی واقع است . عمق آن به داخل قاره تقریباً ۱۸۰ ميل میباشد و بین گامبیا و لیبیریا واقع است نام آن که معنی کوه شیر را دارد . از طرف پرنگالی ها به مناسبت رعد و برق بالای کوه های ساحلی آن به آن داده شده است .
فری تاون بسال ۱۷۸۷ تاسیس شد و هدف آن ایجاد محلی برای غلامان آزاد شده و لی نادار بود
اولاد ایشان که بنام کریول یاد میشوند فعلاً در حدود پنجاه هزار نفر میباشند .
بندر آن از بهترین بندر افریقای غربی میباشد . صادرات عمده آن آلومیناس صنعتی ، آهن خام ، بوسایت ، قهوه و غیره میباشد .
قانون اساسی اول آن در ۱۹۵۹ بمیان آمد وازان بعد درین کشور حزب مردم بر سر اقتدار است .

د افغانستان کالنی

گورنر جنرال رئیس دولت است و صدر اعظم رئیس حکومت. پارلمان آن شامل ۶۲ عضو عادی و ۱۲ عضو رئیسۀ دایمی میباشد. در مارچ ۱۹۶۷ یک کودتا حکومت حزب مردم را از بین برد، رهبر کودتا کرنیل جکسن است. انگلیسی زبان رسمی است.

عراق

پایتخت : - بغداد ، مساحت : ۱۷۳۲۵۹ مربع میل نفوس ۸۶۳۴۰۰۰
پرچم : سه قطعه افقی سرخ، سفید و سیاه و پایه ستاره سبز روی قطعه سفید واحد پولی دینار معادل یکصد و بیست افغانی.

شرح : - عراق نام جدید بین النهرین (میسوپوتیمیا) است و شامل ولایات قدیم ترکی بصره ، بغداد و موصل میباشد . از شمال با ترکیه ، از شرق با ایران ، از جنوب با خلیج فارس ، کویت و عربستان سعودی و از غرب با اردنیۀ و سوریه محاط است . مملکت اکثرش سطح هموار دارد . تفاوت حرارت زیاد است در تابستان درجه حرارت در سایه ۱۲۰ درجه فارن هایت و در زمستان یخ بندان شدید دارد خاک آن فوق العاده حاصلخیز است .

منابع و صنایع : - گندم ، جو ، برنج ارزن و پنبه حاصلات عمده زراعتی است . در کوهستان های کردستان تنباکومی روید خرما هم میشود . در شمال مالداری گوسفند زیاد است که پشم و پوست آن صادر میشود . صادرات خرما و جو معادل هفتاد فیصد صادرات آن میباشد (به استثنای پترول) عراق از ممالک بزرگ تولید کننده پترول دنیا است . در ۱۹۶۳ - تولیدات پترول آن از پنجاه و پنج میلیون تن بیشتر بود .

پلان پنجساله عراق با مصرف یک و نیم میلیارد دالر ۲۴ پروژه بزرگ را پیش میبرد .

تاریخ و حکومت : - وادی بین النهرین دجله و فرات محل شهر های قدیمه اریدو و اورینتواو بابل بود کاتور سه هزار سال قبل میلادی سومیری ها بالای یونان مصر ،

نظامی قانون اساسی را ملغی قرار داده مخالفین را تحت فشار گرفت . سرالیون عضو ملل متحد است . دو پوهنتون دارد که یکی آن به کمک امریکا آباد شده است . انگلیسی زبان رسمی است .

در ۱۹۲۱ امیر فیصل پادشاه حجاز ، امیر عراق انتخاب شد . در ۱۹۲۴ شا هی انتخاب شد در ۱۹۲۴ شاهی مشروطه اعلام گردید . در ۱۹۳۳ پسرش غازی پادشاه شد و لی در یک تصادم موتز در ۳۹ سالگی کشته شد و پسرش فیصل دوم بر تخت نشست .

در ۱۴ جولای ۱۹۵۸ امیر فیصل کشته شد و جنرال عبدالکریم قاسم صدراعظم رئیس جمهوریت شد که می گفت سیاست جمهوریت عرب متحد را تعقیب خواهد کرد .

در ۱۹۶۳ قاسم از حکومت جدا سا خته شد و در ۹ فبروری کشته شد . یک قانون اساسی موقتی در سال ۶۴ یک دوره انتقالی سه ساله را اعلام کرد و علایق زیاد را با جمهوریت عرب متحد وعده داد . در ۲۰ نومبر ۶۳ عبدالسلام عار فرئیس جمهور اعلام گردید و در ۱۹۶۶ در حادثه هلیکوپتر وفات شد و برادرش میجر جنرال عبدالرحمن عار ف به ۱۰ می ۱۹۶۷ بریاست جمهوریت و صادرات عراق حلف وفاداری یاد کرد . و به تاریخ ۱۷ جولای ۱۹۶۸ با یک کود تا ی سفید جنرال حسن البکر مقام ریاست جمهور ی را اشغال نمود .

در ۱۵ جون ۱۹۶۴ همه با نکها ، کمپنی های بیه واکثر صنایع ملی سا خته شد و این امر شامل کمپنی های نفت نبوده است .

ممالك جهان

معارف و مذهب : تعلیمات ابتدایی و مسلمانند عیسوی ها یکصد و پنجاه هزار ثانوی رایگان و اجباری است . تابعین دارند .
دفاع : خدمت نظام بین سنین ۱۸ و ۲۵ عربی زبان اکثریت است . نفوس همه اجباری است .

جمهوریت متحد عرب

پایتخت : قاهره . مساحت (۲۸۶۱۰۰) میوه های فامیل لیمو و زیتون میباشد . بند مربع میل ، نفوس (تخمین ۶۸ ملل متحد ۳۱۶۸۰۰۰۰) پرچم : قطعات افقی سرخ ، سفید و سیاه واحد پولی : پوند مصری معادل یکصد و بیست افغانی .
شرح : جمهوریت متحد عربی تنها شامل مصر است زیرا سوریه که از اول فبروری ۱۹۵۸ تا ۳۰ سپتمبر ۱۹۶۱ با آن متحد بود از اتحادیه خارج گردید .
جمهوریت متحد عربی (مصر) که از ۱۹۵۳ جمهوریت بوده از شمال با مدیترانه از شرق با دولت نام نهاد اسرائیل و بحیره احمر از غرب با لیبیا و از جنوب با سودان محاط میباشد .
جزیره نمای سینا در بحیره احمر امتداد دارد . خلیج عقبه به شرق آن و ابنا ی سویز که داخل مصر واقع است کانال سویز را با مدیترانه وصل میکند . حقی اداره بالای غازه توسط یک قرار داد متار که در ۱۹۴۹ به مصر داده شد . درینجا مهاجرین فلسطین به امداد ملل متحد زندگی میکنند . اسکندر به بندر عمده آنست . قاهره بزرگترین شهر آن بوده از نگاه آثار عتیقه خیلی غنی میباشد .
اهرام مصر و ابوالهول . خرابه های کارناک و لقصور را می توان از آثار عتیقه جمهوریت مذکور نام گرفت .
منابع و صنایع : زمین های حاصلخیز در وادی نیل و دلتای آن بشمال قاهره واقع است . در یای نیل نزدیک به سه هزار مربع میل را با آب و دلدلزار فرا گرفته است . سیزده هزار مربع میل زمین تحت زراعت غله سبز یجات ، پنبه و نیشکر است که شامل انگور ، خرما ، انجیر ، انار ، کیله ،

میوه های فامیل لیمو و زیتون میباشد . بند عالی اسوان در مصر جنوبی تقریباً بیشتر از چار ملیون جریب زمین زراعتی جدید به جمهوریت عربی متحد داده است .
از معادن آن فاسفیت ، پترول ، طلا آهن ، زنج ، مس ، بیریل ، هراتیت و سلفر میباشد .
قانون جدید ملک داری در ۱۹۶۱ حداکثر جایداد را از چار صد جریب فی نفر به دو صد جریب فی فامیل محدود ساخته همانطور هم نزدیک به نود فیصد صنایع را ملی ساخته اند .
جمهوریت عرب متحد فابریکه های نساجی ماشین های نختابی ، سمنت ، و فابریکه های کود مصنوعی و صنعت فلم گیری دارد . برای ممالک عربی زبان سینما تهیه میکند . صادرات عمده آن پنبه ، برنج ، محصولات معدنی ، منسوجات ، یخچال ، تایر موتر ، سمنت و سامان برقی میباشد .
تاریخ و حکومت : ریکارد امپراتوری های قدیم در مصر به چار هزار سال قبل از میلاد میرسد . یک مدنیت عالی افراد پیشوایان مذهبی برای سالیان دراز بر غلامان حکمفرمایی میکردند . از آن سپس اسوری ها ، فارسی ها یونانی ها ، رومی ها ، ساراسن ها ، ترک ها ، فرانسوی ها (ناپلیون) و برتانوی ها انرا در اختیار در آوردند خدیو ها میمقر شده از طرف سلطان های ترک و ایسرای موروثی مصر بودند ولی اجراءات شان موجب شد اروپاییان بر مصر راه یابند برتانیه که از ۱۴۴۲ بر مصر نوعی تسلط یافت در ۱۹۱۴ انرا تحت الحمايه ساخت این نوع تسلط در ۱۹۲۲ خاتمه پذیرفت از آن به بعد برتانیه آزادی داخلی مصر را برسمیت

د افغانستان کالني

شناخت ولي سودا نه امنيت و مواصلات
را برای خود نگه داشت .
فواد اول در ۱۵ مارچ ۱۹۲۲ پادشاه مصر
شد . در ۱۹۲۳ قانون اساسی رویکار آمد
بعد فواد فاروق اول پادشاه شد ولي او در
۱۹۳۷ به سن بلوغ و اشغال سلطنت رسید .
ملکه اول او فریده ذوالفقار بود و ملکه دوم
اوریمان صادق . فساروق در ۱۹۵۲ از
سلطنت کناره گرفت واز مملکت خارج شد .
پسرش احمد فواد دوم متولد در همان سال
جانشین تعیین شد . ولي در سال ۱۹۵۳
مملکت مصر جمهوریت اعلام شد .
در سال ۱۹۳۶ برتانیه در اثر موافقه
جدید ی دفاع سودان را با مصر یکجا
تصد کرد . ده هزار عسکر و چهار صد نفر
قوای هوایی برای دفاع کانال سویز برای
بیست سال نگه داشت در اسکندر یه و
پورت سعید مراکز بحریه قایم نمود .
مصر عضو موسسه ملل متحد شد و در
۱۹۴۴ در تاسیس جامعه عرب پیشقدم گردید
در سال ۴۷ از مجلس امنیه وحدت سودان
ومصر و اخراج قوای برتانوی را از خاک
مصر و سودان تقاضا کرد . در ۱۹۵۱ مصر
قرار داد سال ۳۶ خود را با برتانیه ملغی
کرد . سو دان در ۱۹۵۶ با اثر حمایه مصر
آزاد شد .
انقلاب ۱۹۵۲ جنرال محمد نجیب را به
میان آورد . فاروق مخلوع شد . قسانون
اساسی منحل گردید .
در ۱۸- اپریل ۱۹۵۴ جمال عبدالناصر نجیب
را دور کرد و خود صدارت را اشغال نمود .
در ۱۹۵۶ در اثر انتخابات جمال عبدالناصر
رئیس جمهور مصر شد .
قانون اساسی جدید رویکار گردید . آزادی
مذهب ، گفتار ، اجتماعات و مالکیت اعلام
شد .
در ۱۹۵۶ امریکا ، برتانیه و بانک بین المللی
از کمک به مصر برای اعمار بند اسوان
شانه خالی کردند . جمال عبدالناصر کانال
سویز را ملی ساخت . و دارایی کمپنی
کانال را تحت اداره گرفت .
پس از مصر از اتحاد شوروی برای اعمار
بند کمک گرفت و مرحله اول بند در ۱۹۶۴
تکمیل شد .

جنگهای سرحدی با دولت نام نهاد اسرائیل
منجر به حمله اخیر الذکر بر شبه جزیره
سینا گردید (۲۹ - اکتوبر ۱۹۵۶) مصر
تقاضا آتش بس را از طرف برتانیه و
فرانسه رد کرد . به ۳۱ - اکتوبر ایسن
دو کشور بر مصر به بمباری آغاز کردند و
به ۵- نومبر قوای خود را بر خاک آن
پیاده کردند .
مصر و دولت نام نهاد اسرائیل امر آتش
بس ملل متحد را قبول کردند . فرانسه و
انگلیس نیز آنرا متابعت کردند و بتاريخ ۷
نومبر جنگ خلاص شد .
یک واحد قوای ملل متحد . در غزه سرحد
مصر و اسرائیل را محافظه مینمود غزه دارای
یک انجمن تقنینی است که دارای ده عضو
مصر و ده فلسطینی میباشد که باوالی غزه
کمک میکنند .
بتاریخ اول فبروری ۱۹۵۸ جمهوریت
عرب متحد اعلام گردید و این شامل مصر و
سوریه بود .
یمن نیز بحیث عضو فدریشن داخل شد .
سوریه بتاريخ ۳۰ سپتمبر ۱۹۶۱ از اتحادیه
خارج شد .
بتاریخ ۱۹ می ۱۹۶۷ جمال عبدالناصر
تقاضا کرد قوای ملل متحد از امتداد ۱۱۷
میلی سرحد جمهوریت عرب متحد و اسرائیل
خارج شود . قوای مصری غزه و شرم
الشیخ را دوباره اشغال کردند و بتاريخ
۲۲ می ابنای تیران را در دهنه خلیج عقبه
بمقابل کشتی های اسرائیلی مسدود ساختند .
بتاریخ ۵ جون ۱۹۶۷ قوای اسرائیل بر
علیه جمهوریت عرب متحد ، عراق و سوریه
بحمله و تجاوز آغاز کرد و جنگ در گرفت .
اسرائیل قبل از بمیان آمدن متار که غزه
شبه جزیره سینا ساحل شرقی کانال
سویز را اشغال نمود و خلیج عقبه را دوباره
برای کشتی رانی خود باز کرد .
معارف و مذهب : عناصر نژادی جمهوریت
عبارتند از فلاحین (مصریان قدیم) بدوی
ها (عرب های چادر نشین) و نوبیایی ها
(یک گروه مخلوط) نودویک فیصد نفوس
مسلمانست . نزدیک به هشت فیصد عیسوی
میباشد . معارف از سن هفت برای همه
اجباری و تا پایان بنوونخی مجانی است .

ممالک جہان

پوهنتون الازہرقاہرہ مرکز مشہور تعلیمات دینی است . پوهنتون های دیگر عبار تند از قاهره ، اسکندریه و هیلویو پولیس واسیوت . عربی زبان رسمی است . پوهنتون امریکا یی قاهره و شیونخی برای دختران (تاسال چار دهم تعلیمی) وغیره را نیز داراست .

دفاع : خدمت نظام اجباری است . جمهوری عرب متحد در شرق میانه کشور یست دارای نظام دفاعی مقتدر بشمول تحت البحری ها . طیارات جت راکت ها و همه انواع اسلحه موردن .

کانال سویز : بطول ۱۰۳ میل مدیترانه وبخیره احمر را با هم وصل میسازد . عرض اقل آن ۱۹۶ فٹ و ده انچ است . در آپریل ۱۸۵۹ کار احداث آن توسط یک تیم فرانسوی آغاز شد . رهبری آنرا شخصی بنام فردانند دولیسیپ داشت . پایان کار در نو مسبر طرف حکومت جمهوری عرب متحد بتاریخ ۱۸۶۹ بود .

برتانیہ بالاخرہ در ۱۹۵۴ موافقہ کرد تمام قوای خود را از کانال در ظرف ۲۰ مہاج سازه .

اشغال برتانیہ بہ ۱۳ جون ۱۹۵۶ خاتمہ یافت . یکمہ بعد جمال عبدالناصر کانال را ملی ساخت و اعلام کرد منافع آن برای اعمار بند اسوان بکار خواہد رفت .

تادیات مولدہ از ملی ساختن کانال از طرف جمہوریت عربی متحد بہ تاریخ اول جنوری ۱۹۶۳ پایان پذیرفت . بعد از ملی ساختن جمہوریت عرب متحد کسانال را عریضتر و عمیقتر ساخت طی سالیکہ از سی جون ۱۹۶۶ خاتمہ یافت بیست ہزار کشتی از کانال عبور کرد و عایدات آن یکصد و نود و ہفت ملیون دالر بود .

کانال سویز کہ در اُرببارا ن اسرائیل یک عدہ کشتی ہا در آن غرق گردید . از طرف حکومت جمہوریت عرب متحد بتاریخ ۶ جون مسدود اعلام گردید .

عدن و عربستان جنوبی

در نومبر ۱۹۶۷ بالاخرہ برتانیہ مستمرہ عدن و عربستان جنوبی را بہ مردم آن واگذار شد و یک کشور دیگر نیز در جمع کشور های آزاد دنیا افزود گردید .

تخمین ۱۹۶۴ یک ملیون نفوس دارد . گروپ های ملیون برای آزادی عدن مجادلات بنا کردند این مجادلات در سالہای ۶۳-۱۹۶۷ شدت اختیار کرد قویترین این گروپ ہا فلاسی نام داشت . یک گروپ دیگر بنا م (ان . ال . اف) یاد میشود .

ساحہ این کشور عبارت از قسمت غربی ساحل جنوبی عربستان است . مساحت عدن ۷۵ مربع میل و نفوس آن بیشتر از دوسدو پنجاہ ہزار میباشد . تمام تحت الحما یکی شامل ۱۱۲ ہزار مربع میل مساحہ بودہ بقرار عدن نمک ، سگرت ، صابون و ماہی تولید میکند . یک بندر آزاد است . یک تصفیہ خانہ پترول دارد کہ سالانہ پنج ملیون تن تیل را تصفیہ میکند .

عربستان سعودی

پایتخت : - ریاض . مساحت ۸۷۰۰۰۰ تحت کلمہ توحید واحد پولی ریال معادل مربع میل . نفوس (تخمین ۱۹۶۸) ملل متحد دہ افغانی .

۷۰۰۰۰۰ . پرچم سبز با شمیر سفید شرح : عربستان سعودی چار پنجم شبہ

د افغانستان کالسي

جزیره عربستان را اشغال کرده است . تن متريك بود . بحيره احمر قسمت عمده سا حل غر بی آنرا اشغال نموده است . خليج فارس به شرق ان قرار دارد . ارتفاعات غر بی بطرف شرق پايين آمده بالاخره بسوا حل خليج فارس به ريگستان خشك و خالی مبدل ميشود . په غرب و شمال ان اردينه ، بشمال و شمال شرق ان عراق و بهشمال شرق ان كويت هم سرحد مشترکي دارد . عمان وعدن در جنوب مانع تماس عربستان به بحيره عربستان شده اند . يمن قسمتي از سرحدات غربي آنرا احتوا ميکند . به طرف مقابل خليج عقبه شبه جزيره سسينا واقع است و ان به جمهوريت عربي متحد متعلق است .

در ۱۹۲۵ هجرا و در ۲۶ قسمت زياد اسير را بتصرف خود در آورد . نو ع حکومت شاهی مورو ئي است . اعليحضرت سعود ابن عبدالعزيز که درسال ۱۹۵۳ بجای پدرش بر تخت نشست درسال ۱۹۶۴ در اثر مشوره فاميلي از سلطنت برکنار شد و شاهزاده فيصل وليعهد برادر اندر او به عنوان واپسرای برتخت نشست وبتاريخ دوم نومبر بجای اعليحضرت سعود پادشاه خطاب گرديد .

معارف و مذهب : تعليمات ابتدا يی ، متوسط و ثانوی را يگان است ولی اجباری نيست بيش از ده فيصد بودجه به معارف مصرف ميشود . نفوس کاملاً مسلمان اند . عربستان موافقات دفاعی با ممالک جامعه عرب دارد .

عربستان سعودی شامل چار ولا يست است : نجد ، حجاز ، اسير والحصه کهفلا بنام ولايت شرقي ياد ميشود . در حجاز . مکة معظمه و مدنيه منوره واقع است . در مدينه منوره مسجد نبوی و در مسجد نبوی مقبره پيغمبر اسلام حضرت محمد صلی الله عليه و سلم واقع است که بتاريخ ۷ جون ۱۲۲۲ مطابق ۱۲ ربيع الاول سال ۱۱ هجری قمری رحلت فرمودند .

منابع و صنايع : عربستان سعودی دارای یکی از مخازن بزرگترين پترول دنيا است فعلا کويت در دنيا مقام اوليت را در توليدات پترول حايز است و عربستان کشور دومين است توليدات سال ۶۲ ان ۸۱ ملسيون

فرانس

پایتخت : پاریس . مساحت : ۲۱۲۹۱۸ مربع ميل نفوس برقرار تخمین ملل در ۱۹۶۸- ۴۹۷۹۵۰۱۰ . پرچم : سه قطعه عمودی آبی ، سفید . و سرخ واحد پونی فرانک معادل نه افغانی .

شرح : جمهوريت فرانسه . غر بی ترين کشور اروپای مرکزی بين ۴۲ و ۵۱ درجه عرض البلد شمالی واز ۷ درجه ۴۵ دقيقه طول البلد شرقی تا ۴ درجه و ۳۵ دقيقه طول البلد غربی امتداد دارد . از شرق و شمال شرق با بلجيم ، لوکسمبورگک ، سارو جر منی محاط است . جيبيل جسينوا انرا از سويسر رليند والپ های کرايان و مارتينيم انرا از ایتالیا جدا میسازد . به جنوب ان مدیترانه و هسپانيه واقع است . در غرب ان خليج بسکی و بحر اطلس

ممالک جهان

واقع است و در شمال آن کانال انگلستان و ایندای دور، آنرا از انگلستان جدامی سازد به غرب آن قفقاز میباشد، بلندترین کوهان عبارت از مونت پلان میباشد که بین سرحدات ایتالیا و فرانسه واقع بوده و اخیراً تو نل موتر رو معروفی از آن گذشته هر دو کشور را بهم مربوط ساخته است. طول این تونل ۱۱۶۰۰ متر (هفت میل و یک ربع میل) میباشد.

جزیره کارسیکا بین ایتالیا و فرانسه جزء فرانسه بشمار میرود مرکز آن شهر ازاسیو است که محل تولد ناپلیون بوناپارت میباشد. دریا های سین لوار، کارون و رون خاک فرانسه را آبیاری میکند. طول راه های آبی مملکت بشمول کانال ها به ۸۲۰۰ میل میرسد.

فرانس در جنگ عمومی اول تلفات مالی و جانی زیاد برداشت زیرا آلمان آنرا اشغال کرد. پس از آن به کمک برتانیه و آمریکا آلمان را شکست داد و معاهده ورسای از آلمان الزامات و لورین را برای فرانسه بدست آورد بعد تر در اثر کمی کنترل متحین بالای آلمان ادولف هتلر و حزب نازی ترتیبات انتقام گرفت. فرانس در ماه می ۱۹۴۰ دوباره اشغال شد.

پاریس بتاريخ ۱۴ جون همان سال فتح شد. جنرال دوگول در آفریقا قوا می ایجاد کرد وقتی در ۱۹۴۴ فرانس توسط متحین نجات داده شد. دوگول صدراعظم حکومت موقتی آن شد ۷ نوامبر ۴۴ تا جنوری ۱۹۴۶ جنرال شارل اندری ماری جوزف دوگول در اول جون ۱۹۵۸ صدراعظم فرانس شد. در سپتامبر همان سال قانون اساسی تهیه کردگی دوگول از طرف مردم فرانس تأیید گردید.

جنرال دوگول بحیث اولین رئیس جمهوریت پنجم بتاريخ ۱۱ سپتمبر ۱۹۵۸ انتخاب شد. او میشل دو بری را برای صدارت انتخاب کرد. و در ۱۹۶۲ جارج پامپیدو به صدارت انتخاب شد. در انتخابات ریاست

جمهوری ۶۶ دوگول باز کاندید شد ولی در دور اول با حصول ۴۴ فیصد آرا نامشروع شد در دوره دوم با حصول ۵۵ فیصد بر رقیق خود میتراند غالب گردید. در انتخابات ۱۹۶۹ شاپان دالما رئیس جمهور

منابع و صنایع : ساحه زراعتی فرانس شامل ۲۴۸ میلیون جریب زمین است که بالای آن بیست فیصد نفوس فرانس کار میکنند. قیمت تولیدات زراعتی سالانه به ۱۱۳ میلیارد دالر می رسد گندم، جو، جواری، برنج، میوه ها و سبزیجات از محصولات زراعتی است.

مالداری. تربیه ماهی برای فروش و جنگلداری هم مصروفیت مردم را تشکیل میدهد. فرانس چهارمین کشور جهان در تولید گوشت گاو، خوک و هشتمین کشور در تولید گوشت گوسفند و بره است.

تولید مرغ نیز وسعت دارد. در حدود یک و نیم میلیون دهقان فرانس به کوپراتیف ها مربوط اند.

از معادن مملکت می توان زغال سنگ آهن، تیل، های معدنی، اسفالت، نمک و پوتاس را نام برد. تولیدات برق فرانس نزدیک به نود میلیارد کیلووات ساعت در سال است. گاز نیز تولید میکند.

منابع پترولی صحرای اعظم (در آفریقا) سالانه بیست و سه میلیون تن میتریک پترول تولید میکند.

فرانسه از بزرگترین تولید کنندگان یورانیوم در اروپای غربی است. از ۱۹۶۰

د افغانستان کالسی

انتخاب گردید .
است از فرانسه و شش کشور از جمله ۱۲
کشور ی که در ۱۹۶۰ در افریقا از فرانسه
به ازادی رسیدند .
اینها عبارتند از جمهوریت افریقای مرکزی
چاد ، کانگو (برازویل) گابون ، ملاگاسی و
سنگال .

قوة تقنینیه فرانس عبارت از شورای ملی
و سنا میباشد رئیس جمهور برای هفت سال
انتخاب میشود او صدراعظم را تعیین میکند.
اگر بخواهد پارلمان را منحل میسازد و در
وقت بحران می تواند تمام قوت را بدست
بگیرد . شورای ملی شامل ۴۸۲ نفر و سنا
شامل ۲۷۴ نفر است .

قانون اساسی جدید فرانس برای
مستملکات فرانس امکان این را داد که در
مورد اتیه خود اظهار نظر و عمل کنند .
در نتیجه قسم اعظم شان ازاد شدند و بعضا
داخل یک جامعه فرانسوی باقی ماندند. به
اساس یک قانون در ۱۹۶۶ زنان حق این را
پیدا کردند که کار کنند در بانک هاصورت
حساب داشته باشند و مالک تجارتخانه و
موسسات شخصی خود باشند .
معارف و مذهب : تعلیمات ابتدایی
متوسط و ثانوی رایگان و بین سنتین ۱۶ و ۱۷
اجباری است . (۱۷) پوهنتون دارد .
مردمان فرانسه رومن کاتولیک هستند .
در حدود یک میلیون پروتستانت دارد . دولت
ازادی مذهب را قبول کرده است .
کار فرما و کارگر هر دو به صندوق
حمایه کلان سالان پول میدهند .

علاوه بران امکانات مساعدت فامیلی
بیمه اجباری اجتماعی برای مریض ، مادران
حامله ، اشخاص مصاب به تصادفات ، منجر
به نقص اعضا و مرگ موجود است .
دفاع : خدمت نظام هجده ماه است . در
حدود نه صد هزار نفر عسکر منظم و اما ده
دارد . در سال ۱۹۳۰ این رقم به ۷۷۰ هزار
نفر تقلیل یافت .

فرانسه عضو ملل متحد ، ناتو ، سیتو ،
جامعه اقتصادی اروپا و جامعه فرانسوی
است دوگول قوای نظامی خود را در ۱۹۶۶
از ناتو خارج ساخت مرکز ناتورا نیز از
فرانسه کشید و همچنان به عضویت خود
در ناتو ادامه داد .

جامعه فرانسوی : به اساس قانون اساسی
۱۹۵۸ و تعدیلات بعدی این جامعه مرکب

گوانای فرانسوی : در ساحل شمال شرقی
امریکا ی جنوبی یک شعبه (ولایت) جمهوریت
فرانسه بوده یک سنا تور و یک وکیل ازان
نماینده می کند .
این جزیره به خاطر کوه آتشفشان پیللی
مرفست که در ۱۹۰۲ به آتشفشانی آغاز
کرده سی هزار نفر سکنه شهر سنت پیر را
کشت . همدرین جزیره جوزفین خانامپراطور
فرانسه تولد شده است مرکز آن فورت در
فرانسه است نفوس آن بیش از سه صد
هزار نفر است که اکثر بازمانده گان غلامان
می باشند .

فرانسه در ۱۹۵۸ به اساس قانون اساسی
۱۹۵۸ و تعدیلات بعدی این جامعه مرکب

ممالك جهان

در پارلمان فرانسه نمایندگی می‌کند. نفوس آن سی و پنج هزار است. نود فیصد گیانا با جنگلها مستور است. معادن طلاي ان مشهور است.

۱۹۰۶ بعد مشترکاً توسط فرانسه و برتانیه اداره میشود.

پولی نیسیای فرانسوی : بیش از ۱۳۰ جزیره در اوقیانوس آرام جنوبی وجود دارد مشهورترین آن تا هیتی است که در آن نود هزار نفوس جزایر اداره میشود. زیبایی زنان و جلوه مناظر طبیعی تاهیتی راهومن

و عبارت از یازده جزیره بزرگ و ۶۹ جزیره کوچک واقع به شمال شرق کالیدو نیای جدید و به غرب فیجی میباشد دواداره دارد یکی فرانسوی و یکی انگلیسی. تعداد نفوس آن هفتاد هزار است.

فلیپین

پایتخت : کیزان ستی (لوزون). مساحت: ۱۱۵۷۰۷ مربع میل. نفوس (تخمین ملسل متحد در ۶۸) ۳۵۹۹۳۰۰۰. پرچم : قطعات افقی ایوسرخ باحاشیه سفید و افتاب و سه ستاره طلایی واحد پولی : پیسو معادل یازده افغانی.

شرح : جمهوریت فلیپین یک مجموعه جزایر بحر الکاهل غربی است که از ساحل آسیا پنجمد میل فاصله دارد. تعداد جزایر ۷۱۰۰ و فاصله شمال و جنوب آن ۱۵۰ میل و فاصله شرق و غرب آن ۶۸۳ میل است از جزایر عمده ان لوزون ، مندانا ، سامار ، نگروس ، پالوان ، پانی . و غیره میباشد . خلیج مانیلا با مساحت ۷۷۰ مربع میل و محیط یکصد و بیست میل از بهترین بنادر جنوب شرق آسیا را تشکیل میدهد. کشور فلیپین دارای تقریباً ده آتش فشان فعال است .

طلا ، نقره ، سرب ، جست ، مس آهن زغال سنگ ، پترول و غیره نیز دارد . محصولات عمده زراعتی ان برنج پای کوب ناشده ، نیشکر ، جوار و تنباکو میباشد. **تاریخ و حکومت :** میلان در ۱۵۲۱ به مانیلا رسید . هسپانیه انرا در ۱۵۶۵ اشغال نمود . در ۱۸۹۸ جزایر مذکور به اضلاع متحده امریکا واگذار شد وان هم طور که کشور مذکور در بدل ان قیمتی به هسپانیه قایل گردید .

در ۱۹۴۱ جاپان بر فلیپین حمله کرد . در ماه می ۴۲ جاپان انرا به قبضه خود در آورد و در سپتمبر ۱۹۴۵ از آنجا اخراج شد .

در جولای ۱۹۴۶ جمهوریت ازاد فلیپین اعلام شد و این بر اساس موافقه ای بود که در ۱۹۴۳ کانگرس امریکا بعمل آورده بود. یک مجلس سنا شامل ۲۴ عضو منتخب برای شش سال و یک مجلس نمایندگان شامل ۱۲۰ وکیل منتخب برای چهار سال دارد . تمام منابع طبیعی مملکت به دولت متعلق است و استفاده از انها مختص به تبعه فلیپین و موسساتی است که شصت فیصد سرمایه ان به فلیپینی هاست

متعلق باشد در ۱۹۶۴ امتیاز انکشاف منابع طبیعی کشور و تصاحب و چالان کردن وسایط مفاد عامه تا ۱۹۷۴ به تبعه اضلاع متحده امریکا نیز داده شد رئیس جمهور

منابع و صنایع : زراعت ، مالداری ، کانی و جنگلداری و ماهی گیری مصروفیت های عمده مردم است جنگلها شصت فیصد مساحت کشور را تشکیل میدهد . صمغ ها ، نباتات ، روغنی ، پوست های نباتی رنگ دار نباتات طبیعی و غیره نیز تولید میشود .

د افغانستان کالسنی

هسپانوی نیز زبان های رسمی اند و در حکومت و تجارت بکار میروند هشتاد و سه فیصد نفوس رو من کاتولیک هستند . مسلمین و بودیست ها در اقلیت هستند .

دفاع : فلپین و امریکا یک قرار داد دفاع مشترک دارند که در موقع تعرض خارجی اشتراک مساعی را وعده میدهد . عضو ملل متحد هستند و می باشد .

فردیناند مارکوس در ۶۵ وظایف خود را اشغال کرد در ۶۶ طی یک سفر به امریکا امر اجازه مراکز نظامی امریکا را در فلپین از نو دو نه سال به بیست و پنج سال تخفیف داد .

معارف و مذهب : معارف ابتدایی و ثانوی مجانی است . چهار پوهنتون دارد زبان رسمی فلپینو است که بالای لهجه شگالو ک ملایی استوار است انگلیسی و

فنلیند

مردمان سویدنی بعد هجرت مملکت را تحت سلطنت سویدن واقع ساختند (۱۱۵۴ - ۱۸۰۹) از آن بعد فنلیند تحت نفوذ غیر مستقیم امپراطوری روسیه رفت . در دسامبر ۱۹۱۷ فنلیند آزادی خود را اعلام کرد . و در ۱۷ جولای ۱۹۱۹ یک جمهوریت شد . در نوامبر ۱۹۳۹ اتحاد شوروی آنرا اشغال کرد .

در هنگام حمله آلمان به شوروی فنلیند نیز برای رهایی خود جنگید .

در ۴۴ مارتا که با شوروی امضاء کرد . در اپریل ۱۹۴۸ قرار داد همکاری مشترک ده ساله با شوروی امضاء کرد این قرارداد فعلا تا سال ۱۹۷۵ اعتبار دارد .

رئیس جمهور برای شش سال از طرف نمایندگان ملت انتخاب میشود . رئیس جمهور کابینه را تعیین میکند یک مجلس تقنینی دارد . عده آن دو صد نفر بوده برای چهار سال انتخاب میشوند .

معارف و مذهب : کلیسای لوتران کلیسای عمده فنلیند است . آزادی مذهب وجود دارد . بیسوادی در مملکت موجود نیست . زبان فنلیند از جمله زبانهای فننو ، اوگریایی است . زبان سویدنی زبان دوم است . چهار پوهنتون دارد .

دفاع : خدمت نظام بین سنین ۱۷ و ۶۰ اجباری است . بچه ها بعد سن ۱۹ به خدمت نظام جلب می شوند . قوه دفاعی فنلیند در اثر موافقه آن بعد جنگ عمومی دوم به ۴۱۹۰۰ نفر محدود شده است فنلیند عضو ملل متحد و اتحادیه نادرک است .

پایتخت : هلسنکی . مساحت : ۳۰۵۷۲ مربع میل . نفوس (تخمین ۶۸ ملل متحد ۶۲۲۰۰۰) . پرچم : صلیب آبی بالای زمین سفید . واحد پولی مارک معادل چارده افغانی .

شرح : جمهوریت فنلیند در شمال اروپا از شمال با ناری . از شرق با اتحاد شوروی از جنوب با خلیج فنلیند ، اتحاد شوروی و بحیره بالتیک و از غرب با خلیج بوننیا ، سویدن و ناری محاط میباشد . مساحت جنوبی و مرکزی نسبتا هموار و مساحت شمالی کوهستانی است . (۷۰) فیصد مساحت کشور جنگل دار است در حدود سه هزار میل راه های آبی داخلی دارد .

جزایر الاند با آزادی داخلی مسروط فنلیند است گرچه نفوسشان سویدنی اصل اند و پانزده میل از فنلیند دوراستند .

منابع و صنایع : از جنگ عمومی دوم بعد مملکت به سرعت صنعتی شده است . زراعت هنوز هم رول حیاتی دارد ، چوب ، گندم ، کچالو می رویانند . چوبکاری و تولید کاغذ هفتاد فیصد صادرات را تشکیل میدهد صنایع دیگران کشتی سازی ، فلزات ماشین بای ، خوراک ها ، نوشیدنی ها ، منسوجات سامان چرمی و مواد کیمیایی می باشند .

تاریخ و حکومت : فنلیندی های اصلی در حدود ۱۶۰۰ سال قبل از او را ل به فنلیند هجرت کردند .

قبرس

پایتخت: نکوسیا . مساحت : ۳۵۷۲ مربع میل . نفوس قرار تخمین ۶۸ ملل متحد ۶۲۲۰۰۰ . پرچم : نقشه طلایی قبرس بالای زمین سفید و شاخه های زیتون . واحد پولی یوند معادل یکصد افغانی .
شرح : ریپبلک سرزمین شرقی قبرس در ۱۶ تاریخ ۱۶ اگست ۱۹۶۰ جمهوریت آزاد

و عضو ممالک مشترک المنافع . ملل متحد و شورای اروپا پی شد . قبرس سومین جزیره بزرگ مدیترانه است ، چهل میل به جنوب ترکیه ، شصت میل به غرب سوریه و ۳۵۰ میل بشرق کویت واقع است . چار پنجم نفوس پیر و مذهب عیسوی ارتو دوکس یونانی و بقیه نفوس مسلمانان ترکی هستند .

منابع و صنایع: قبرس کشور زراعتی است . انگور ، شراب ، میوه های فامیل نارنج ، کچالو و زیتون از تولیدات عمده آنست و چهل فیصد صادرات جزیره را تشکیل میدهد و لی معادن ستون فقرات اقتصاد کشور است مصنوعات شامل صنایع خفیفه میباید شد سمنت و تصفیه پترول در حال انکشاف است و اردات کشور تقریباً دو چند صادرات آنست .

قانون اساسی کشور در ۱۶ - ۱۹۶۰ تصویب شد و آزادی قبرس به ۱۶ - اگست ۱۹۶۰ اعلام گردید . در دسمبر ۱۹۶۳ باز زدو خورد یونانی و ترکی نژاد آن شروع گردید . مکاریوس خواست که به ضرورتی

نژادان قانون اساسی را تعدیل کند در ۴ مارچ ۱۹۶۴ ملل متحد فیصله کرد که یک قوه بین المللی حفظ صلح را در قبرس دایر کند . ولی جنگ دوام کرد تا اینکه در ۱۰ - اگست ۶۴ هردو طرف پیشنهاد متاثر که ملل متحد را پذیرفتند . در ۱۹۶۵ پارلمان کوشید دوره ریاست جمهوری مکاریوس امتداد یابد . قبرس در مجلس امنیت سال ۶۵ موافقات ۱۹۵۹ خود را منسوخ اعلام کرد . ترکیه با ادعا نمود که حکومت یونانی نژاد قبرس میخواهد کشور را با مجلس امنیت از هردو

تاریخ و حکومت: قبرس در چهار هزار سال قبل از میلاد مسکون بود . در ۱۶۰۰ قبل از میلاد اخیان یونان با مردمان قبرس تجارز داشتند و بعد از جنگ تروجان (۱۱۸۴ قبل از میلاد) مستعمراتی در آن تشکیل دادند . از نصف قرن هشتم قبل از میلاد اول فنیقی ها ، باز آسوری ها ، مصری ها و فارسی ها اسکندر ، توملی ها ، رومن ها ، بزنطین ها ، مسلمانان ، صلیبون ، ونیسی ها و ترک ها آنرا اشغال کردند . بر تائیه آنرا در ۱۸۷۸ به تصرف در آورد و در

د افغانستان کالنی

طرف تقاضای عدم تقویه کشیش ها را دیگر از قبرس رفع گردید و آن عیار ت نموده در اگست ۱۹۶۶ در اثر مداخله از رفع بلو کادی بود که حکومت قبرس اوتانتت سر منشی ملل متحد یک بحران برتر کی نژادان قبرس وضع کرده بود .

کویت

تاریخ و حکومت : از سالیان مدیدی در کویت سلیم الصباح حکمروایی داشته به اساس یک موافقه سال ۱۸۹۹ بر تانیه روابط خارجی آنرا اداره و تمامیت خاک آنرا تضمین میکرد . تا اینکه بتاريخ ۱۹ جون ۱۹۶۱ کاملاً آزاد شد . در همان سال عضو جامعه عرب و در سال ۶۳ عضو ملل متحد شد . اولین قانون اساسی آن در ۱۹۶۳ بمیان آمد . شورای ملی آن پنجاه عضو دارد . و در ۶۵ - امیر عبداللہ سلیم - الصباح مرد و بردش جا بر الاحمد صدر اعظم و ولیعهد جدید شد .

معارف و مذهب : با پول حاصله از فروش پترول کویت و سایل صحنی را یگان برای افراد کشور تهیه دیده است یک صندوق یک صد ملیون دینار با ممالک عربی دیگر امتداد میکند . به جز محصول گمرک ما لیه دیگری بر مردم وضع نشده است . وسایل تعمیم معارف بسرعت پیش میرود . و ۱۶۶ مکتب دارد . اسلام مذهب رسمی است .
دفاع : قوت نظامی کویت ۲۴۰۰ نفر است .

پایتخت : شهر کویت : مساحت ۱۷۸ مربع میل ، نفوس تخمین ۶۸ ملل متحد ۵۴۰۰۰ پرچم ، قطعات افقی سبز ، سفید و سرخ با تشکل چار ضلعی سیاه واحد پولی : دینار کویتی معادل یکصدو بیست افغانی .

شرح : کویت کشور کوچکی که در سابق تحت حمایت بر تانیه بود در ۱۹ جون ۱۹۶۱ کاملاً آزاد شد کشور مذکور در جنوب شبهه شمالی خلیج عربستان (خلیج فارس) موقعیت دارد . عراق ، عربستان سعودی و یک منطقه بی طرف کویتی عربی به اطراف آن واقع است . شهر کویت بندر عمده خلیج عربستان میباشد .

منابع و صنایع : پترول که در ۱۹۳۸ کشف و در ۱۹۶۴ استخراج شد عمده ترین منبع اقتصاد کشور را تشکیل میدهد . کویت دو مین صادر کننده و چار مین تولید کننده تیل خام است . ذخایر پترول آن بیشتر از شصت بلیون بیرل تخمین شده است تولید روزانه آن دو ملیون و یکربع ملیون بیرل میباشد . عایدات فروش پترول سالانه کویت بیشتر از یک بلیون دلار امریکائی است .

کامرون

پایتخت : یاوندی : مساحت ۱۸۳۰۵۸۱ معادل هجده پول .
شرح : کامرون که در ۱۹۶۰ یک جمهوریت شد بساحل غربی افریقا واقع و بسا نا یجیر یا ، چاد ، گابون و ریو مونی و خلیج گینی محاط است .

مربع میل ، نفوس تخمین ۶۸ ملل متحد ۵۴۰۰۰ پرچم : قطعات عمودی سبز ، سرخ و زرد با دو ستاره طلایی در قطعه سبز ، واحد پولی : فرانک

ممالک جهان

تاریخ و حکومت : کا مرون شا میل قسمت عمده مستعمره قدیمه المان بهمین نام است که فرانسه و برتانیه آنرا در ۱۹۱۶ اشغال کردند و در ۱۹۱۹ تحت قیمومت گذاشته شد فرانسه در ۱۹۵۸ آزادی داخلی به آن داد مملکت در اول جنوری ۱۹۶۰ کاملاً آزاد شد .

کا مرون های برتانیوی در اثر انتخابات تحت نظارت ملل متحد با جمهوری ریت یکجا شدند تا اینکه در اول اکتوبر ۱۹۶۱ دو ایالت فدرالی از آنها بمیان آوردند ، اعضای اسامیلی فدرال پنجاه نفر میباشند که چهل نفر از ساحه شرقی و ده نفر از ساحه غربی دارد . احمد واحد جیسو یکبار در پنجم می ۱۹۶۰ و باز در ۲۰ مارچ ۱۹۶۵ بریاست جمهوری انتخاب گردید .

از دو ایالت متشکل است کامرون و شرقی که در سابق جمهوری کامرون و تحت قیمومت فرانسه بود و کامرون غربی که در سابق کامرون جنوبی برتانیوی بود . در حدود ۳۳ ستیشن رادیوی دارد . نفوس آن از دو صد قبیله متشکل و شامل بنتو ها و مردمان سامی و سودانی و غیره است . ششصد هزار مسلمان و شش صد هزار عیسوی مذہب دارد .

منابع و صنایع : بیشتر زراعتی است چوب ، را بر ، چای ، کیله و پنبه محلولج و کاکاو ، قهوه ، محصولات خرم ، صا در میکند . مالدار می دارد که شامل گاو ، اسب ، خر ، خوک ، گوسفند و بز میباشند . مرغ هم دارند . تولید تجارتی قلمی صنعت عمده آن میباشند .

کانادا

مانده است . کانادا از نگاه وسعت ساحه د و مین کشور روی زمین است و همه انواع نباتات منطقه معتدله شمالی در آن می روید . شاهراه ۴۸۶۰ میله کانادا که مرده ولایت آنرا بهم وصل میکند و در ۱۹۶۲ به پایان رسیده است از دراز ترین راه های عمده ملی است .

منابع و صنایع : مهمترین صنعت ابتدائی مملکت زراعت است زیرا یک ساحه (۵۴۴۰۰۰) جریب زمین را برای خوراکی اختصاص داده اند . گندم مهمترین منبع عواید پولی آنست سالانه در حدود دو میلیون پاوماهی به قیمت تقریبی د و صد میلیون دلار به دست می آورد .

چهل و هشت فیصد ساحه ارض کانادا جنگل دار است . صنعت مواد خام و کاغذ آن سالانه به دوازده میلیون تن میرسد انواع چوب نیز می فروشد . از معدن آن میتوان یورینیم ، آهن

پایتخت : اوتاوا ، مساحت ، ۳۸۵۱۸۰۹ مربع میل ، نفوس تخمین ۶۹ حکومت ۲۱۰۰۷۰۰۰ .

پرچم : زمین سرخ با سپر علامت جنگی کانادا توام با یونین جیک در ربع اول نزدیک به دسته پرچم . واحد پولی : دلار معادل چهل و پنج افغانی .

شرح : کانادا از شرق با خلیج های بافین و سینت لارنس و اوقیانوس اطلس از غرب با الاسکا و بحر محیط آرام ، از جنوب با اوقیانوس اطلس ، و ایالات شمالی ایالات متحده امریکا محاط است . در شمال تقریباً همه جزایر ارنکیک از نقطه وسطی بین گرینلند و بافین تا طول ابلد ۱۴۱ درجه بطرف غرب به آن متعلق است . طول ساحلی امریکا ۱۷۸۶۰ میل و دارای ۴۱۸۱۰ جزایر است . خط سرحدات کانادا با ایالات متحده امریکا (۳۹۸۶ میل) از یکصد سال به این طرف بصورت غیر مستحکم

د افغانستان کالني

اجتماعي خود را حفظ کردند ا کتون يك ټولم مردم کاناډا را فرانسوي نژادان تشکيل میده هند به زبان فرانسوي تکلم ميکنند و تجارت مي نمايند . نام کاناډا از يك کلمه هنديان سرخ يعني کانا تا بمعني مجموعۀ کلبه ها اخذ شده است بيک معني دگر در زبان الکو لکين هسا خوش آمديد معني میده .

کانادا يك کشور ازاد ممالک مشترک المنافع است . شکل يك فدرشين را دارد . حکومت اياتي در ده ايات و حکومت فدرالي در او تا و اداري يك پسا رلمان دواتا قه است . اعضاءي سنا (۱۰۲) نفر توسط گورنر جنرال در اترپيشنهاد صدر اعظم الي مادام الحيات ا انتخاب شده مي توانند . اعضاءي در ا لعوام مستقيما از طرف مردم براي پنج سال ا انتخاب مي شود .

حکومت را حزبي تشکيل میده که در انتخابات دار ا لعوام بيشترين تعداد نمايندگان خود را داخل کرده باشد هر ايات يك صدر اعظم اياتي و يك هيئت اجرائيه دارد . کاناډا عضو ملل متحد و نا تو مي باشد .

معارف و مذهب : کاناډا رسما مملکت دوزبانه است . انگليسي و فرانسوي موسسات تعليمي آن شامل مکاتب اياتي ، مکاتب خصوصي ، پوهنتون ها و مکاتب دو مينوني هندی ميما شد . بزرگ ترين تعداد پيروان مذهبي را رومن کاتوليك ها تشکيل میده هند .

نکل ، پترول خام ، و گاز طبيعي را نام برد در توليد پلاستيم ، جست و کوبالت کشور دوم جهان است . قيمت توليدات سالانه معدني آن بيش از سه ميليارد دلار ا مريکا ميشود . در توليدات انرژي برفي از آب نيز کشور سوم جهان شمرده ميشود . وسالانه بيش ۱۳۰ ميليارد کيلوات ساعت برق توليد ميکند . در ۱۹۶۲ از انرژي اتم براي برق کارگرفت . يك فابريکه برق ا تو مي آن به قوه دوصد هزار کيلوات بکار افتاد .

تاريخ و حکومت : در ۱۴۹۷ دونفر ملاح ايتالوي در راه سفر به انگلستان ساحل ابرادور را کشف کردند در سال ۱۵۰۰ يك ملاح پرتگالي به کاناډا رسيد . در ۱۵۳۴ يك کاشف فرانسوي خود را تا مونتريال رسانيد بعد او فرانسويان براي تجارت پوست حيوانات و زراعت در کاناډا مسکون شدند . در ۱۶۰۴ قسمتي از خاک کاناډا را فرانسويان با انگليس ها مبادله کردند . جنگ هفت ساله ا روپسا در ا مريکا به جنگ فرانسويان وهنديان سرخ مبدل شد هنديان يافرا نسيان به حالي همکاري کردند که کولو نستهاي ا مريکا با حکومت برتانيا در ا مريکا مي جنگيدند . در ۱۷۵۵ برتانيا نويان عده زياد فرانسويان را به جنوب نقل دادند فرانسه جنگ را باخت و کاناډا به انگليس ها تعلق گرفت . و لي فرانسويان زندگي

کانگو (جمهوريت ديموکراتيک)

مستعمرة بلجيمي بود در ا فريقاي و سطي و فقط ۲۵ ميل ساحل بحري داشت . در شمال آن جمهوريت ا فريقاي مرکزي

و سودان . در شرق آن سودان يوگندا و تانگانیکا و به جنوب شرق آن روديشياي شمالي و در جنوب و غرب آن انگولا واقع است .

پايتخت : کينشاسا (ليو پولد ويل) سابق مساحت ۹۰۵۶۳ مربع ميل نفوس قرار احصائي ۶۸۰۰۰۰ ملل متحد ۱۶۷۳۰۰۰ برفق آبي . با قطعات تمايل طلايي سرخ و طلايي و ستاره طلايي در نيمه چپ بالايي واحد پولی : فرانک معادل بيست و پنج پول . شرح : ۲۰ تا جون ۱۹۶۰ کانگو يك

ممالک جهان

تشکیل کرد بتا رینخ ۳۰ جون پاد شاه بلجیم رسماً آزادی کا نگو را ا علام نمود تشدد عمومی در کا نگو مو جب شد ارو پا نیان از آنجا فرار کنند . ایالت کتا نگا از کا نگو ا علام جدا یی کرد ولی بتاریخ ۱۵ جنوری ۶۳ به جدایی خاتمه داد .

مجلس امنیت ملل متحد در اگست ۱۶۶۰ - از بلجیم تقاضا کرد که قوای خود را از کا نگو خارج کند و خود یسک قوه برای جلو گیری از جنگ دا خلی به کا نگو فرستاد .

کاسا ووبو ر رئیس جمهور کاسا نگو لو مپارا از صدارت عزل کرد و لی ا و با امداد گانا ، گینی و هند مجادله کرد و بعداً بتاریخ ۱۲ فبروری ۱۹۶۱ در کتانگا کشته شد . نتیجه این عمل یک مجادله بین طرفداران او و حکومت شد که در اواسط اگست ۱۹۶۴ به چندین ولایت کا نگو توسعه یافت . قوای ملل متحد در اواخر جون ۱۹۶۴ کا نگو را ترک دادند .

چومبی یک حکومت انتقالی تشکیل کرد . در اکتوبر ۱۹۶۵ کاسا ووبو چومبی را از صدارت خارج کرد در نومبر همان سال جنرال موبوتو ، کاسا ووبو از عهد ریاست جمهوری کشیده خود جایش را گرفت . چومبی به هسپانیه پناهنده شد . موبوتو شهر لیو پولدویل را باز هم کینشا سانا مید . ستانسی ویل بنام کینشا نگا نی و لیو پولد ویل بنام لو موم باشی نامیده شد . در ۱۹۶۷ چومبی از فراز مدیترانه به الجزایر پراکنده شد و احتمالاً اوبه کا نگو میرفت چومبی در غیاب به اعدام محکوم شده است .

در مارچ ۱۹۶۴ یک کمسیون برای تسوید یک قانون اساسی که در اختیار از قوت سیستم پارلمانی بود در ۱۹۶۶ موبوتو همه قوت پارلمان را تصاحب کرد . در شرق کانگو بسال ۱۹۶۷ یک انقلاب سپاهیان خریداری شده فرانسوی و

دریای کانگو قسمت آخرین سیستم آب انداز افریقای مرکزی را تشکیل میدهد طول آن ۳۷۱۸ میل است شهر کینشاسا که سابق لیو پولد ویل نام داشت دوصد و پنجاه میل به داخل کشور در کنار دریای کانگو واقع است و مرکز کشتی رانی است قیل زیاد دارد و عاج صادر میکند . حیوانات وحشی آنرا شیر ، پلنگ ، شیمپانزی ، شادی ، انواع آهسو ، غزگاو و زرافه ، گورمخ ، کفتار ، قیل ، تمساح و انواع مار های زهر دار پرندگان گوشتخوار و طوطی ها و غیره تشکیل میدهند .

منابع و صنایع : در کانگو منابع معدنی زیاد بخصوص مس موجود است ، کانگو بر علاوه کوبالت ، طلا ، نقره ، قلعی ، جست ، آهن ، یورانیم و ریڈیم و الماس صنعتی دارد .

جنگل های حاره با درختان بعضاً تا دو صد فوت ارتفاع دارد . در مناطقی که از انواع مگس و زنبور کمتر دارد مالدارانی نیز میشود . کیله ، قهوه ، رابر و ناریل میرونیانند . صادرات عمده زراعتی کانگو روغنیا و تیل های نباتی ، چوب قهوه ، پنبه ، رابر و کیله است .

تاریخ و حکومت : لیو پولد دوم شاه بلجیم در ۱۸۷۶ گروه بین المللی را برای استفاده از منابع کانگو تشکیل داد . یکسال بعد ستانلی به کانگو سیاحت کرد .

ودرسال بعد از طرف شاه اعزام شد که به کانگو رفته مردم بومی را طرفدار بلجیم سازد . پرتگال و دیگر مسالک ادعای ارضی کردند و لی کنفرانس برلین در ۱۸۸۵ کشور کانگو را مال بلجیم شناخت وضع بد با مردم بومی در امر تولسید رابر شکایت بار آورد ودر نتیجه بلجیم کانگورا بحیث مستعمره قبول کرد .

زعای بلجیم و کانگویی در ۲۷ جنوری ۱۹۶۰ موافقه کردند که کانگو بتاریخ ۳۰ جون همان سال آزاد شود . پتریس لومبیا در اثر انتخابات با بدست آوردن ۳۵ چوکی اساسی ملی بتاریخ ۲۱ جون صدراعظم تعیین شد و کابینه انتقالی

د افغانستان کالني

بلجيمی با حکومت کا نگو شروع شده. است. سوا هيلي و لينکا لاز بان هاي
معارف و مذهب: نفوس کانگو اساساً مسيحيانند. پنج ميليون افريقا ئيان عيسوی
مذهب دارد که رومن کا تو ليک ميباشند.
اکثر مکاتب از طرف مسيحيان هاي کليسا
بیش از دو صد قبيله در کانگو موجود
اداره ميشوند.

کانگو (جمهوريت برازويل)

پايخت: برازاويل، مساحت: ۲۳۲۰۴۶
نفوس بقرار تخمين ۶۸ ملل متحد ۸۷۰۰۰۰
پرچم: يک فيته و تری طلايي از چپ پا يمين
به راست بالا که بطرف چپ آن مثلث سبز
طرف راست آن سرخ می باشد.
واحد پولی: فرانک معادل هجده پول.

بتاريخ ۱۵ - اگست ۱۹۶۰ آزاد شد
و در ۲۰ سپتمبر عضو ملل متحد گردید.
در سال ۱۹۶۵ مملکت بحیث يک دولت
سواسيا ليست عملی گردید که دارای
يک حزب محض است.

کانگو برازويل عضو جامعه فرانسوی
بوده از فرانسه و جمهوريت مردم چين
کمک می گیرد.
بزرگترین منبع عايداتي آن جنگلات
است. چوب صادر میکند. خرما، تيل نباتی
کا کاو، کيله و خسته ها توليد میکند
توليدات صنعتی آن معادل ۱۱ فيصد
توليدات ملی است. ذخاير و سيع پترول
دارد.

شرح: در سابق منطقه وسطی کانگو
فرانسوی بوده و بالای خط استوا واقع
است از مشرق و جنوب با کانگوی کينشاسی
از غرب با کابیندا (تحت تصرف پرتگال)
محيط اطلسی و گابون، از شمال پاکامرون
و جمهوريت افريقای مرکزی محاط
است.

کمبوديا

بندر عمده آن سبها نوك و پيل است.
منابع و صنايع: مملکت کمتر انكشاف
کرده است. پنجاه فيصد جنگلات دست
نخورده اند. جنگل داری، ماهی گیری،
وزراعت مصروفيت عمده مردم است.
برنج از همه بیشتر کاشته می شود.
رابر، جوازی، مروج، شکر، خرما،
تنباکو، پنبه، ابریشم، نباتات تیلی،
چوب دار، آهن، مس، منگا نیز و طلا
از معدن آنست. صنايع منسوجات و
کاغذ سازی در حال انكشاف است.
تاریخ و حکومت: تاریخ مملکت به
اوایل عهد عيسوی می رسد. دران زمان

پايخت: پنوم پن، مساحت: ۶۹۸۹۸
مربع ميل نفوس تخمينی ۶۸ ملل متحد
۶۷۰۰۰۰، پرچم: قطعات افقی آبی،
سرخ، آبی با نشان سفید، واحد پولی:
ریل معادل يک افغانی و بیست و پنج
پول.

شرح: کمبوديا يک شاهي مشروطه
در شبه جزيره هند چين سابقه ميباشد.
از شمال بالابوس و تایلند از غرب پاتایليند
از جنوب با خليج سيام و از شرق باويتنام
محاط است. سه ربع مملکت جنگل
دار است از وسط مملکت دریای ميکانگ
می گذرد. اقليم آن حاره مانسوی است.

سز حدی بنا پر ا ینکه قوای و یتکا نڪ کمبودیارا بحيث پناه گاه خود استعمال می کنند و اق شده است . مناسبات امریکا و کمبود یا قطع گردیده و کمبود دیا از سال ۶۴ به جمهوریت مردم چین واتحاد شوروی جهت خریداری اسلحه مس ۱۰۰ کرده است .

معارف و مذہب : زبان ملی کمبودیایی یا خمیر است فـسـرا نسوی را بسیار مردم می دانند . انگلیسی تدریس میشود . در حدود چار هزار مکتب و موسسات علمی دارد بو دایت مذہب رسمی است .

تحت نفوذ امپراطور های خمیر و هند بود . در ۱۸۶۲ فرانسه بران دست یافت قانون اساسی ۱۹۴۷ حکومات مطلقه گذشته را از بین برد در ۱۹۴۹ یک کشور دارای روابط با اتحادیه فرانسه شد . در نهم نو میر ۱۹۵۳ آزادی خود را اعلام کرد در دسمبر ۱۹۵۵ عضو ملل متحد شد . هیئت تقنینیه مرکب از یک و لسی جرگه ۷۷ نفره منتخب برای چارسال و یک شورای سلطنت (سنا) ۲۴ نفره است .

مناسبات کمبودیا و ویتنام جنوبی به نسبت معادل است سرحدی خراب شده و ویتنام جنوبی مدعیست که مداخله

کوریای

صنایع عمده آنست . صادرات آنرا بیشتر آهن و تنگستن خام تشکیل میدهد . ماهی چوب دستک و ابریشم نیز صادر میکند .
تاریخ و حکومت : تاریخ ثبت شده کوریا به ۵۷ قبل از میلاد می رسد . مدتها با چین یکجا بود بالاخره حسب مساوفه چین و جاپان (۱۸۹۴ - ۱۸۹۵) به آزادی مطلق نایل آمد . در زمان جنگ روس و جاپان اخیرا لذکر آنرا اشغال کرد (۱۹۰۴ - ۱۹۰۵) در ۱۹۱۰ جاپان آنرا بنام جوزان جزء خاک خود ساخت . در کنفرانس قاهره نوامبر ۱۹۴۳ فیصله شد که کوریا آزاد باشد . در کنفرانس پوتسدام ۱۹۴۵ عرض البلد ۳۸ خطفاصل بین قوای اشغالی امریکا واتحاد شوروی تعیین گردید و این آغاز تقسیم و جدایی بود . کوریا جنوبی بحیث یک جمهوریت در ماه می ۱۹۴۸ اعلام گردید . سنگمن رئیس جمهور آن برای چاردوره انتخاب شد تا بالاخره استعفی داد (اودر ۶۵ مرد) . تعدیلات در قانون اساسی در ۱۹۶۰

پایتخت : سیول ، مساحت : (کوریا جنوبی) ۲۸۰۰۴ (مساحت) هر دو کوریا ۸۵۲۸۵ (مربع میل) قسار نفوس مجموعی تخمین ۶۸ ملل متحد ۳۰۰۰۰۰۰۰ (نفوس هر دو کوریا) دو میلیون) پرچم : سفید با نشان های سرخ و آبی در مرکز آن و سه خط سیاه در هر ربع آن - واحد پولی وان معادل شانزده پول .

شرح : کوریا ، کشور آرام صبحگاهی شبه جزیره کوهی را در شمال شرق آسیا تشکیل میدهد سرحدات آن دریای یالو و تو مان می باشند . مانچوریا جنوبی بطول سرحد شمال غربی آن بطول ۶۴۱ میل و قع است . یک سرحد چند میلی با سائیریا دارد .

منابع و صنایع : کوریا کشور زراعتی است . (۲۲ میلیون جریب) زمین زراعتی دارد جنگلات آن خیلی مهم است . طلا ، نقره ، جست ، مس ، سرب ، آهن و زغال سنگ در آن موجود است . برنج از محصولات عمده زراعتی آنست . جو ، گندم ، کنیاکو ، نیز می رود . نخ تابنی منسوجات نخی ، ابریشمی و سنگنی

قديم و جروف بي صدای تبتی مستخرج
از سا نسکريت بميان آمده است يك
سیستم عملی فونیک را ایجاد کرده
است .

کوریای شمالی در اول می ۱۹۴۸ بنام
جمهوریت دیموکراتیک مردم کوریا
تشکیل شد هرگز آن بیونگ یا ننگ
است در ۱۹۵۰ جنگی بین کوریا شمالی
و جنوبی در گرفت و لی ساحه جنگ
وسیع شد . رضا کاران جمهوریت مردم
چین نیز به حمايه کوریا شمالی با کوریا
جنوبی که از امریکا حمايه ميشد جنگ
داخل شدند . بالاخره بتاریخ ۲۷ جولای
۱۹۵۳ در پان مونجنام توسط ملل متحد
متار که امضاء شد ۱۲ ساعت بعد جنگ
خلاص شد تبادلا سیران در سپتامبر
۱۹۵۳ پایان یافت .

سیستم را یا ست جمهوریت قوی را با يك
سیستم کالینه تبدیل کرد که بیشتر به
روم پرانیه شباهت دارد .

امریکا باز ساله ۵۴ بمب به کوریا
جنوبی پیش از دو میلیون دالر کمکی
مختلفه داده است . تا کنون ۴۵ هزار
عسکر کوریا جنوبی در ویتنام جنوبی
بفعل امریکا می جنگد اما مبله ملی ۱۷۵
نفری بتاریخ ۴ جون ۱۹۶۷ بمیان آمد و
جمهوریت چهارم یکماه بعد دایر شد .

معارف و مذهب : مذاهیب عمده
کونفوسیوسنزم ، بودیزم ، عیسویت و چوندو
کیواست . معارف ابتدایی اجباری
است .

نزدیک به پنج هزار مکاتب ابتدایی ۶۲۱
مکاتب عالی و ۹۶ پوهنتون دارد .
الفبای ۲۴ حرفه کوریا که از چین

کوستاریکا

جنگلات و سیمه آن امکانات تجارت
چوب را بیشتر ساخته است . طلا و نقره
از معادن به دست می آید . معادن دیگر
نیز دارد .

واردات عمده آن آرد ، گندم ، منسوجات
ماشین های صنعتی ، چرم ، پترول و غیره
می باشد .

تاریخ و حکومت : کوستاریکا از
۱۸۲۱ بایستو کشور آزادی بوده است
و قانون اساسی فعلی آن در ۱۹۴۹ بمیان
آمده است . به اساس آن قوای نظامی
بحیث يك موسسه منسوخ قرار داده
شده است .

قوة تقنینیه بدست مجلس نمایندگان
است که تعداد آن ۵۷ نفر می باشد مدت
خدمت آنها ۴ سال است . رئیس جمهور
برای چهار سال انتخاب میشود و اوکابینه
۹ عضوی خود را تعیین می نماید . رئیس
جمهور دو مرتبه بلا وقفه انتخاب شده

پایتخت : سان هوزی ، مساحت :
۱۹۵۷۵ مربع میل نفوس تخمین ۶۸۰۰۰۰
۱۹۴۰ ، پرچم : پنج قطعه افقی
آبی ، سفید ، سرخ ، سفید آبی با نشان
دو قطعه بزرگتر سرخ واحد پولی : کولون
معدن شش افتانی .

شرح : کوستاریکا ، جنوبی ترین
مملکت امریکای مرکزی ، جمهوریت است
که نگارا گوا همسایه شمالی و یانما
همسایه جنوبی آنست . سان هوزی
تقریباً در مرکز مملکت واقع و مرکز
صنعتی و کلتوری کوستاریکا است .

صنایع و منابع : يك قانون در ۱۹۶۲
برای صنایع جدید تأمه سال مالیات را
معاف کرده و بنا بران صنایع زیادی را
آورده است .

حاصل عمده زراعتی آن را قهوه تشکیل
میدهد . گندم ، کاکاو ، مویز ، پنبه ،
ماهی ، جوازی ، شکر ، برنج و غیره نیز
تولید میشود . تطهیر مشروبات انحصار
حکومت است .

مسائل جهان

نمی تواند. رای دهنی حتمی است. معارف و مذهب: تعلیمات ابتدائی اجباری است. تعلیمات عالی را یگانگی است. یک پوهنتون یک موسسه عالی است. زراعتی دارد. زبان کشور هسپانی است. انگلیسی در مکاتب تدریس میشود. مذهب: مردم اروپا که تا قبل از جنگ جهانی اول مدعی مذهب کاتولیک بودند، اکنون به مذهب پروتستان و انجلیکان گشته اند. امنیت داخلی توسط یک دسته محافظین ملکی به قوت ۳۵۰۰ نفر حفظ می شود. کوریا ریگا عضو ملل متحد و موسسه کشورهای آمریکا می باشد.

کولومبیا

صادر میکند. برنج، تنباکو و پنبه زرع میشود. شکر، کاکاو، گندم و کبله نیز تولید میشود. مملکت منابع معدنی زیاد دارد. پترولیم زیاد استخراج میکند. نزدیک بوگو تا یک معدن زمره واقع است که از چهار قرن به اینسو مورد استفاده است، طلا، نقره، مس، سرب، سیماب، میکانیزم، پلاستیک، زغال سنگ، آهن، چوب و نمک نیز دارد. صنایع مواد خوراکی پر دینگر صنایع مقدم است.

تاریخ و حکومت: کولومبیا که برای سه صد سال تحت استعمار هسپانیا بود آزادی خود را هنگام انقلاب مستعمرات آمریکایی هسپانیه (۱۸۱۰ - ۱۸۲۴) بدست آورد. در اول کولومبیا بزرگ شامل و نیز وایلا واکوادور بود که بعد ها در ۱۸۲۹ - ۱۸۳۰ ازان جدا شدند. کولومبیا فعلی بالاخره در ۱۸۸۶ با یک قانون اساسی بحیثیت یک جمهوری تحت فرمان ولی بزرگ هم در ۱۹۰۳ با نام ازان بحیثیت یک کشور دیگر جدا شد.

کانگرس آن شامل یک سنای ۹۸ نفری است که برای چار سال انتخاب می شود. یک مجلس نمایندگان که به اساسی یک نفر از هر ۹۰ هزار نفر برای دو سال انتخاب میشوند. و همچنین جمهوری نیز مستقیما توسط مردم برای چار سال انتخاب میشود و متعاقبا بلاوقته انتخاب شده نمی تواند.

با بیخت: بوگو تا، مساحت ۴۵۵۳۳۵ مربع میل تخمین نفوس ۶۸ ملل متحد ۱۹۸۲۵۰۰۰، پرچم: یک قطعه بزرگ افقی زرد بالای قطعات باریک آبی سبز. واحد پولی: پیسو معادل دو افغانی و هشتاد پول.

شرح: جمهوری کولومبیا در شمال غربی ترین قسمت آمریکا جنوبی واقع و با جمهوری پاناما هم سرحد است. کشور مذکور خط ساحلی طولانی هم به بحر الکاهل و هم به بحیره کاراا بین دارد. کشور های و نیز وایلا و برازیل به شرق آن واکوادور و پیرو به جنوب آن واقع است.

سه سلسله از کوه های اندیز کشور را از شمال به جنوب قطع می کنند. قسمت های جنوب کشور نفوس بیشتر و هوای خوش آید تر دارد. دریای ماگدالینا از اندیز علیا سر چشمه گرفته بطرف شمال در بحیره کارابین میریزد از منادلچسپ کولومبیا کوهستان های پربری است که بالای خط استوا واقع اند. آبشارهای معروف تیکندا ما نیز در کولومبیا واقع اند که ۴۴۲ فوت ارتفاع دارند.

بوگو تا که در سال ۱۵۳۸ بنا نهاده شد به ارتفاع ۸۶۶۰ فوت در کوهستان های اندیز واقع است.

صنایع و صنایع: کولومبیا دو مین کشور صادر کننده قهوه بوده سالانه در حدود شش میلیون خریطه ۱۳۲۶ پیوند.

ممالک جہاں

اکتوبر ۱۹۹۲ کیو با را کشف کرد . نام اولان (خوانا) بود . کیو با نام ہندی آنست . مدت مختصری تحت تصرف پرتانیہ و بعد تا ۱۸۹۸ . بتصرف ہسپانیہ بود . ہسپانیہ نو ہا مردم کیو با را از حق مدنی محروم کردہ بودند و ایشانرا بحیث غلام

بکار می گماشتند . ز عیم انقلاب بر ای آزادی از ہسپانیہ مردی بود بنام ہوزی مارتی . مدخلہ آمریکا برای میانجیگری بی نتیجہ ماند تا اینکه ہسپانیہ نو ہا یک کشتی جنگی آمریکا را در بندر ہاوانا غرق کردند . آمریکا با ہسپانیہ اعلان جنگ داد (۲۵ - اپریل ۱۸۹۸) و آنرا مغلوب کرد . کیو با بعد ازان بہ آزادی رسید . آمریکا قوای خود را در ۱۹۰۲ - از کیو با خارج کرد در سال ۱۹۰۳ آمریکا بندر گوانتانامو را برای بحریہ خود گرفت کہ تا کنون بہ تصرف آنست . فیدل کاسترو در ۱۹۵۶ بہ شدت برعلیہ رژیم دکتاتور با تیسٹا مقابله کرد تا بالاخرہ در ۱۹۵۹ با تیسٹا کیوبا را گذاشتہ بہ لژیون فرار کرد . فیدل کاسترو صدر اعظم کیو با شد .

کاسترو اقدامات وسیعی برای ملی ساختن منابع و صنایع کشور روی دست گرفت و برای بہتری اقتصاد و صنایع خود از اتحاد شوروی کمک گرفت و این شامل فروش شکر بہ اتحاد شوروی بود . زیرا ایالات متحدہ آمریکا از خریداری شکر کیوبا انکار ورزید . آمریکا واردات

کابون

پایتخت : لیبرویل ، مساحت ۱۰۲۰۸۹ نفوس تخمین ۶۸ ملل متحد ۴۸۰۰۰۰ پرچم : قطعات افقی سبز ، طلایی و آبی . واحد پولی : فرانک معادل ہجده پول . جمہوریت کابون کہ در سابق از تصرفات فرانسیسی بود بساحل غربی افریقای استوائی واقع است . از شمال با کامرون و ریونیونی (مریوط ہسپانیہ) از شرق و جنوب

با جمہوریت کانگو ، کینشاسی ، از غرب با محیط اطلس فجاہ است . مملکت خیلی جنگل زار است . اقتصاد کابون ازنگاہ اینکه صنایع سی فیصد اضافہ از وارداتش میباشد ، خیلی خوبست منابع عمدہ غایبہاتی آنرا منگانیز چوب و محصولات چوب تشکیل میدہند : پتروئل ، آهن ، و یوزا نیز دارا

د افغانستان کالونی

زراعت، سربک ها، بنادر و برق آبی
بسرعت رو بانکشایف اند. کاکاو، قهوه،
برنج محصولات خرما و کیله تو لید—
میکند.

گانا (سابق ساحل طلا)

پایتخت: اکرا، مساحت ۹۱۸۴۲
مربع میل، نفوس نزدیک به هشت ملیون
ببرق، سوزخ، طلائی و سبز با ستاره
سیاه در مرکز قلمه طلائی. واحد پولی
جدید جدید معادل ۴۵- افغانی.

شرح: جمهوریت گانا عضو ملل متحد
و ممالک مشترک المنافع است. کشور
مذکور در افریقای غربی بساحل خلیج
گینی واقع است. از شمال با جمهوریت
و لئای علیا، از شرق با توگو، از جنوب
بامحیط اطلس و از غرب بساحل عساج
مجاهاست. در گانا کمتر از ده هزار اروپائی
زندگی میکنند.

منابع و صنایع: گانا در معادن غنی
است. منگانیز، طلا، آلوماس و بوسابت
دارد. تولیدات منگانیز آن ماهانه هفتصد
هزار تن است. چنکلهای آن وسیع
است. کاکاو محصول زراعتی عمده آنست
و تولید سالانه آن به ۲۷۵ هزار تن
میرسد. عایدات فی واحد نفوس آن سالانه
معادل یکصد و پنجاه دالر امریکائی است.

تاریخ و حکومت: گانا برای ۱۱۳ سال
تحت تصرف برتانیه بود. نام فعلی آن
نامیست که به یک کشور افریقائی درامتداد
دریای نایجر در ۸۰۰-۱۰۷۰ میلادی داده
شده بود. آزادی آن بعد از جنگ در ۱۹۵۱

قانون اساسی جدیدی پیدا کرد و کوا می
نکروها صدراعظم آن شد تصویب گردید.
ملل متحد لحظه قیمومیت توگو لیتند
بر تانوی را در ۱۳ دسمبر ۱۹۵۶ منظور

و اتحاد آنرا در ا ثرای گیری با گانا
تا پیدا کرد. از ششم مارچ ۱۹۵۷ گانا
در داخل ممالک مشترک المنافع با داشتن
یک گورنر جنرال بر تانوی به آزادی نایل
شد گانا در اول جولای ۱۹۶۰ یک جمهوریت
شد و لی در جمله ممالک مشترک المنافع
باقی ماند.

گانا، گینی و مالی یک اتحادیه کشور
های افریقائی را بتاريخ ۲۹- اپریل ۱۹۶۱
تشکیل دادند و موافقات قبلی خود را
با همدیگر در مورد امور دفاعی، سیاست
خارجی، سیستم پولی و اقتصاد تمدید
نمودند.

گانا پارلمان ۱۹۸ عضوی دارد که ۱۹ نفر
آن زنا نند و همه برای پنج سال انتخاب
میشوند. کابینه از اعضای پارلمان
تشکیل میشود در ۶۶ بنام شورای آزادی
ملی یک گروپ صاحب منصبان و پولیس
در غیاب نکرو ما رئیس جمهور گانا
(که در جمهوریت مردم چین بود) قیام
کرد عنوان حکومت را بدست گرفت.
جوزف انکرا بحیث رئیس حکومت جدید
و عده داد که در ظرف یکماه انتخابات
و قانون اساسی جدیدی را به میان خواهد
آورد. نکروما در کشور گیتی پناهنده
شد.

گایانا

سر تاسر ساحل ز ندگی میکنند و مصروفیت های زراعتی دارند شکر و برنج از محصولات عمده آنست کافی ، کاکاو ، میوه های خاندان لیمو ، چوب و حیوانات اهلی از محصولات دیگر آن بشمار میرود . گایانا چارمین صادرکننده ماده معدنی بوزایت میباشد و ده فیصد احتیاجات بوزایت جهان را تامین میکند . طلا ، آهن ، الماس منگا نیز و ابزک هم دارد . سگرت ، صنایع بون گو گرد ، منسوجات و آبگینه چوبی می سازد .

نظام حکومت آن پارلمانی است صدراعظم در رأس کابینه قرار دارد . یک پوهنتون دارد ، تعداد باسواد گایانا هشتاد فیصد است . درسیاست خارجی بیطرف است ، با نیز و یلانما زغه قدیمه سرحدی دارد . گایانا عضو ملل متحد و ممالك مشترک الملتافع است .

پایتخت : جارج تاون ، مساحت ۸۴۰۰۰ مربع میل ، نفوس (قرارتخمین ۶۸ ملل متحد) ۷۰۰۰۰۰ بیرق : متشکل از یک قطعه سبز بصورت افقی و دو قطعه مثلث که درای قاعده مشترک اند برنگ های طلایی و سرخ . واحد پولی دالر گایانا (بیش از یک ونیم دالر گایانا معادل سی افغانی) .

یک مستعمره برتانوی برای ۱۵۲ سال بوده در ۲۶ می ۱۹۶۶ با زادی رسیده . گایانا در حاشیه شمال شرقی امریکایی جنوبی واقع است اکثر نفوس آن هندی نژاد یا سیاه پوست اند . گایانا از غرب با ونیز و یلا از جنوب با برازیل ، از شرق با گیانای هالیندی و از شمال با اوقیانوس اطلس محاط است قسم عمده کشور را جنگلات انبوه استوایی فرا گرفته است . نود فیصد نفوس بالای یک ساحت به عرض تقریبی پنجاه میل در

گینی

کیله ، قهوه ، ناریال وارزن تولید میکند . قهوه ، عسل ، کیله ، آهن والو منیم صادر می کند .

تاریخ و حکومت : گینی به اساس فیصله های جمهورییت پنجم فرانسه در ۱۹۵۸ فیصله کرد که از جامعه کشور های فرانسیوی خارج شود .

در دوم اکتوبر همان سال گینی خود را آزاد اعلام کرد . سیگو توری اولین رئیس جمهور آن شد . در ۱۴ نوامبر همان سال قانون اساسی آن تصویب گردید . با اساس آن رئیس جمهور برای هفت سال کشور را اداره خواهد کرد . اعضای شورای ملی آن با مراجعه به آرای عامه انتخاب میشوند .

پایتخت : کونا کری ، مساحت ۹۴۹۲۵ مربع میل . نفوس سه و نیم ملیون ، بیرق : قطعات عمودی سرخ زرد و سبز ، واحد پولی : فرانک گینی معادل هجده پول .

شرح : گینی از متصرفات قبلی فرانسه در افریقای غربی واقع بوده و با محیط اطلس از غرب ، گینی پر تگالی ، سنیگال و مالی از شمال ، ساحل عاج از شرق لایبیریا و سیرا لیون از جنوب محاط است . قبایل عمده آن فلاح ما لیتکی و سوسو میباشد .

منابع و صنایع : گینی بزرگترین ذخایر بوستانیت د تیارا دارا است . الماس ، طلا و آهن نیز پیدا میشود . جوای بونج ، جلغوزه

د افغانستان کالسی

یکانه حزب مملکت بنام حزب دیموکراتیک گینې نفوذ زیادی بالای فیصدی های حکومت دارد. گینې عضو ملل متحد است. گینې با چکو سلواکیا، آلمان شرقی پو لیند، اتحاد شوروی و جمہوریت مردم چین معاہداتی دارد و در امور سیاسی اعلام بیطرفی مینماید. گینې در ۱۹۶۱ موافقہای با مالی و گانا

مضاء کرد و به اساس اتحادیہ کشور های افریقای را تشکیل داد کہ طی آن امکان تو حید قوای نظامی، سیاست خارجی سیستم پول و پروگرام های کلتوری آنها میرود در ۲۲ می ۱۹۶۳ موافقہای با فرانسه امضاء کرد و در اثر آن امداد تخنیکي و کلتوری ازان کشور بدست می آورد. فرانسوی زبان رسمی است.

گمبیا

دیگر از طرف با سینیگال محاط است. گمبیاد ۱۹۶۳ به آزادی داخل رسیده قوہ تقنینیہ آن شامل یک رئیس و ۳۲ عضو انتخابی است و در ۳۰ جولای ۱۹۶۴ بر تانیه به آزادی کامل ان موافقہ کرد. سالانہ یک میلیون دالر کمک از بر تانیه میگیرد. این امر در ۱۸ فبروری ۱۹۶۵ عملی شد. گمبیا عضو ممالک مشترک المنافع است و در سپتا مبر ۶۵ به عضویت ملل متحد قبول شد در اولین انتخابات عمومی بعد از آزادی ۱۹۶۶ حزب مترقی مردم مربوط به صدراعظم داود ا جوارا ۲۴ چوکی پارلمان ۳۲ نفری را بدست آورد. خسته های روغنی و برنج از تولیدات زراعتی آنست.

پایتخت: بانترست، مساحت ۴۰۰۵ مربع میل، نفوس تخمینی ۶۸ ملل متحد ۳۵۰۰۰۰، بیرق: قطعات سرخ، آبی و سبز بشکل افقی با قطعات کوچک سفید در بین سرخ و آبی. واحد پولی: واحد پولی: پوند معادل یکصد و بیست افغانی.

گرجیکترین کشور افریقائی هم از لحاظ مساحت و هم از لحاظ نفوس در افریقای غربی واقع و در سابق از متصرفات برتانوی بود. گمبیا شامل جزیره ال سنت ماری در مصب دریای گمبیا که از کشور سینیگال میگذرد و یک پارچه زمین به عرض ۵۰ میل به هر دو طرف این دریا میباشند. گمبیا به استثناء ساحل آن بر محیط اطلس

گواتیمالا

و غرب خود و هندوراس بر تانوی را به شرق خود، هندوراس و السلوا د و را به شرق و جنوب خود و محیط آرام را در جنوب غرب خود دارد. اقلیم آن نزدیک بحس گرم و در داخل کشور در ارتفاعات معتدل تر است. بیش از پنجاه فیصد نفوس سرخ پوست خالص است. مردم باقیمانده آن مخلوط

پایتخت: شهر گواتیمالا، مساحت ۴۹۰۴۲ مربع میل، نفوس تخمینی ۶۸ ملل متحد ۴۸۶۴۰۰۰، بیرق: سه قطعه عمودی به رنگ های آبی سفید و آبی بایک نشان در قطعه سفید. واحد پولی: کیتزال معادل چیل و پنج افغانی. شریح: گواتیمالا شمالی ترین کشور امریکای مرکزی بوده مکسیکو را بشمال

ممالك جهان

هسپانوی و سرخپو ستان میبا شدند .
خوابه های معروف ما یا در محلی بنا م
واشو کتون و تیکال واقع است .
منابع و صنایع : زراعت مصروفیت عمده
مردم را تشکیل میدهد .
قهوه از تولیدات عمده آن است ، کبله
پنبه ، شکر ، جواری و برنج تولید میکند .
چوب های قیمتی صادر میکند . ما لدا ری
نیز دارد . نقره ، طلا ، مس ، آهن و غیره
دارد .
تاریخ و حکومت : در هزار سال اول
میلادی مد نیت مایا در گوا تیمالا شیوع
داشت . گواتیمالا خود را از هسپانیه در

لاؤس

پایتخت : ویا نتیال ولسوانک پراپانک
مساحت ۹۱۴۲۹ مربع میل نفوس ۲۸۲۵۰۰۰
بیرق : سرخ باسفید فیل سه سره در مرکز
در حالیکه چتری را نگهباشته است .
واحد پولی : کیپ معادل نزده پول .
لاؤس يك سلطنت مشروطه در آسیای
جنوب شرقی و یکی از سه دولت هند
چین قدیم است که وقتی تحت تصرف
فرانسه بود . از شمال با جمپور است
مردم چین از شرق با ویتنام شمالی و
جنوبی ، از جنوب با کمبود یا واژ غرب
با تایلند و بر ما محاط میباشد . لاؤس
محاط به خشکه است و کوهی و جنگلی
میباشد . کشور مذکور فقط ۳۵۴۰ میل راه
زمینی دارد . در ۱۸۹۳ تحت الحما یسه
فرانسه شد . در ۱۸۹۹ عضو اتحادیه هند
چین گردید .
درسالهای ۴۰-۱ حساس آزادی آن
تقویه یافت . قانون اساسی جدید آن در
۱۹۴۷ بمیان آمد که کشور را به شکل يك
سلطنت مشروطه تحت اقتدار سلاله
لوانگ پرا بانگ در آورد .
این سلاله خودش از سلطنت های
لوانگ پرا بانگ و ویا نتیان تشکیل شده

د افغانستان کالمنی

دست راست ا قدا می به کود تا کر د ند ولی تا کام شد . طیارات لوس و امریکا در ۶۵ و ۱۹۶۶ مراکز پنت لاورا بمباران نمودند . محصولات عمده لا و س قلمی برنج ، جواری ، تنباکو ، پنبه ، افیون ، میوه های لیمو و نارنج ، قهوه وانواع چوب میباشد . مردم لوس اصلا از مردمان تائی اندو نیز یائی و چینی میباشند زبان های فرانسوی و انگلیسی عام است . مذهب رسمی بودائی است .

دادند که دزان رئیس گروپ بیطرف شهزاده سو وانا پوما صدارت عظمی را اشغال کرد .

کنفرانس ۱۴ کشور که در ۱۵ می ۱۹۶۱ در جنینوا آغاز یافته بود موافقتی را در ۲۳ جولای ۱۹۶۲ به امضاء رسانید که بیطرفی و آزادی لوس را تضمین میکرد . ولی جنگ بین پنت لاورا و قوای بیطرف همچنان ادامه داشت . در ۱۹۶۰ گروپ

لایبیریا

کاکاو ، شکر هم تولید میکند از معدن مهم آن آهن است که سالانه در حدود سه میلیون تن تولیدات دارد .

تاریخ و حکومت : نفوس آن کاملاً از نژاد افریقائی است . لایبیریا در ۱۸۲۲ توسط سیاهپوستان آزاد شده امریکائی با اسکان شان در مونروویا بوجود آمد . در ۲۶ جولای ۱۸۴۷ بحیث یک جمهوریت اعلام گردید . قانون اساسی آن همانند امریکاست . تنها مردمان نژاد افریقائی می توانند تا بعبت بگیرند و تنها تا بعین میتوانند جای داد غیر منقول داشته باشند . حکومت بدست رئیس جمهور است که بدو برای یک دوره هشت ساله انتخاب میشود و او میتواند باز برای دوره های ۴ ساله انتخاب گردد . سنای آن شامل ده نفر است که برای شش سال انتخاب میشوند و مجلس نمایندگان آن ۳۹ نفر است که برای چارسال انتخاب میشوند . لایبیریا عضو موسسه ملل متحد است .

پایتخت : مونروویا ، مساحت ۳۴ هزار مربع میل ، نفوس ۱۱۳۰۰۰۰ ، بیروق: یک قطعه متناوب سرخ و سفید افقی در ساحه بالائی نزدیک دسته یک ستاره سفید پنج گوشه فی روی یک مربع آبی . واحد پولی : دالر امریکائی و همچنان مسکوکات نقره فی و مسی لایبیریا فی . شرح : جمهوریت آزاد سیاهپوستان لایبیریا در قسمت جنوبی افریقای غربی واقع و با سینیالئون از غرب ، گینی از شمال ، ساحل عاج از شرق و در حدود ۳۵۰ میل باساحل اطلس در جنوب محاط میباشد . قسمت اعظم مملکت جنگل دار و دارای منابع معدنی میباشد .

بندر آزاد مونروویا که امریکا آن را در سالهای ۴۵-۱۹۴۸ ساخت در سال ۱۹۶۴ به حکومت لایبیریا واگذار شد . قیمت آنرا لایبیریا تا ۱۹۹۹ خواهد پرداخت . منابع و صنایع : رابر خام عمده ترین حاصلات آن میباشد . برنج ، الیاف ، قهوه

لبنان

سرخ و سفید و سرخ که سفید و چند عرض سرخ است نقش سیدار سبز را در وسط دارد . واحد پولی پوند لبنانی

پایتخت : بیروت ، مساحت ۴۰۱۵ هزار مربع میل ، نفوس دو میلیون و پانصد و هشتاد هزار ، بیروق: سه قطعه افقی به رنگهای

ممالک جهان

معادل پانزده افغانی .
شرح : جمهوریت لبنان پارچه ز مینی را به امتداد ساحل شرقی مدیترانه احتواء کرده است که طول آن تقریباً ۱۲۰ میل و عرض آن بین سی و ۳۵ میل میباشد . بجنوب آن کشور نام نهاد اسرائیل و به شمال و شرق آن سوریه واقع است . بیروت ثلث نفوس کشور را دارد و بندر عمده آن لبنان را تشکیل میدهد . نزدیک به یک و نیم میلیون مهاجر فلسطینی دارد .

منابع و صنایع : دو ثلث عواید ملی آن از تجارت بدست می آید . زراعت مستول ۱۵ فیصد و صنایع ۱۲ فیصد آنست . نصف کارگران در امور زراعتی مشغولند . محصولات عمده سیب ، میوه های سیتروس ، زیتون ، تنباکو سبزیجات و غله میباشد . از تولیدات صنعتی آن انواع خوراکی ها ، منسوجات ، چرمی باف ، سمنت و تصفیه پترول میباشند . تسلی عراق و عربستان به بندر های ترابی و سیدون پایب میشوند .

معارف و مذهب : ۵۰ فیصد نفوس عیسوی مذهب و قسم اعظم باقیمانده را مسلمین مری بوط به چندین جماعت تشکیل میدهند . در بیروت پنج پوهنتون موجود است . عربی زبان رسمی میباشد .

با جمهوریت متحد عربی موافقتی در مورد و یزه ، محصولات گمرکی و صادراتی و تسهیلات برای واردات سوریه دارد .
تاریخ و حکومت : لبنان از پنج ولایت امپراطوری عثمانی بمیان آمد . لبنان شمالی

لوکسمبورگ

پایتخت : لوکسمبورگ ، مساحت ۹۹۹ مربع میل ، نفوس ۳۳۶۰۰۰ بیرق : سه قطعه افقی سرخ ، سفید و آبی . واحد پولی : فرانک لوکسمبورگ معادل نود پول .

شرح : لوکسمبورگ از طرف شرق باجرمنی ، از طرف شمال و غرب با بلجیم و از طرف جنوب با فرانسه محاط است .
منابع و صنایع : نزدیک به هفتصد هزار جریب زمین آن به زراعت اختصاص داده شده جو ، گندم ، جودر و کچالومی رویانند . معادن آهن آن موجد صنعت منگنشف فولاد سازی شده است . مواد کیمیاوی آبجو ، تایر موتر ، تنباکو و آلات فلزی ، سمنت ، گلاب و لبنیات نیز تولید میکنند .
تاریخ و حکومت : لوکسمبورگ که در ۱۹۶۲ تاسیس شده تحت تصرف برکنیدی اسپانیه ، استریا و فرانسه در آمد .

د افغانستان کالنی

مجلس نمایندگان ۵۶ نفر دارد که تو سبط مردم ا انتخاب میشوند . يك وزیر دولت در راس يك کابینه اقله عضو ی کسار حکومت را پیش میرد .

نفوس لو کسمبورگ تقریباً کا ملا رومن کاتولیک است . معارف ا چباری است . همان طور هم خدمت نظام ا چباری است . زبانهای رسمی فرانسوی و جرمنی میباشد . زبان ملی آن لیتز بو رگیش نام دارد .

در ۱۸۵۱ آزادی ملی یافت . در هر د و جنگ جهانی آلمان ا شغال کرد . در ۱۹۴۸ لو کسمبورگ بیطرفی غیر مسلح خود را ملقی قرار داد . در همین سال اتحاد گمرکی با هالیند و بلجیم قایم کرد که در ۱۹۵۸ به اتحادیه اقتصادی بنیلوکس میدل گردید . عضو ملل متحد و نا تو است . کشور شکل شاهمی مشروطه دارد قوه تقنینیه بنسبت يك شورای ۲۱ نفره است که مدام ا لعمز ا انتخاب میشوند و يك

لیبیا

۱۹۵۳ ملی شد در ۱۹۵۷ تیل کشف شد فعلاً تولید روزانه در حدود يك ملیون بیرل میا شد . امریکا و بر تانیه به لیبیا کمک میدهند . توسعه مد نیت عصری و رفاه مردم قسماً مرون حاصلات فروش تیل میا شد .

تاریخ و حکومت: موقعیت این کشور ر آنرا تحت تسلط گارتاز ، روم و اندال ها ، امیرا طور عثمانی و ایتالیان در آورده است . بعد جنگ عمومی دوم مدتی تحت اداره بر تانیه و قسماً تحت اداره فرانسه بود در جون ۱۹۴۹ بر تانوی ها محمد ادريس السنویسی ، ر هیراقوام سنویسی رابحیث امیر سیری نا یگا شناختند نا میرده در خزان همان سال قانون اساسی رابمیان آورد و حکومت داخلی را بدست گرفت . حکومت او را ملل متحد در ۱۹۴۹ قبول کرد . يك شورای قانون ساز قبل از آزادی برای لیبیا شاهمی مشروطه را تاییه کرد و لقب امیر را به پادشاه میدل ساخت . در دسمبر ۱۹۵۱ شاهمی مورئی از طرف شاه ادريس اول اعلام گردید .

پارلمان مرکب از يك سنای ۲۴ عضوی برای هشت سال میباشد که از طرف پادشاه تعیین میشوند . لیبیا عضو ملل متحد و جامعه عرب میباشد .

پایتخت ها: تریپولی و بنغازی مساحت ۶۷۹۳۵۸ مربع میل . نفوس ۱۸۰۳۰۰۰ . بیرق : پارچه های افقی سرخ ، سیاه و سبز یا هلال و ستاره سفید در وسط . واحد پولی : پونده لیبیائی یکصد پیاستر معا دل یکصدو بیست افغانی .

شرح: لیبیا اولین کشوری است که تحت نفوذ ملل متحد به آزادی نایل آمد . يك شاهمی مشروطه است به امتداد ساحل شمالی افریقا در شمال آن مدیترانه در شرق آن جمهو ریت عرب متحد و سودان در جنوب آن سو دان و جمهو ریت های چاد و نا یجیریا ، در غرب آن تونس و الجزایر واقع است .

کشور سه منطقه دارد . یکی منطقه مدیترانه که ۱۶ هزار مربع میل بوده پر نفوس ترین منطقه بوده و مرکز شغل زراعت لیبیا است منطقه های دیگران شبه صحرا میا شد . ولایت تریپولی لیبیا در شمال غرب ۶۹ فیصد نفوس لیبیا را دارد . ایالات متحده امریکا پایگاه های نظامی در آن دارد .

منابع و صنایع: لیبیا باغهای خرما ، زیتون ، لیمو ، بادام و انجیر دارد . تنباکو بوویا ، قالین ، آلات چرمی ، و قماش های زر دوزی شده نیز دارد . معدن در

ممالك جهان

معارف و مذهب: اکثر نفوس ليبيا پوهتون دارد. مسلمان اند. ايتا لويان، يهو ديان وغيره نيز دارد. ۴۰ فيصد نفوس خواننده و نويسنده است. مكاتب حكومتي و خصوصي و دو خودشان قواي نظامي دارند.

دفاع: بر تانيه وايلات متحده امريكا هر دو در پايدگاه هاي نظامي مخصوص است.

ليختنشتاين

پايتخت: وادوز، مساحت ۶۲ مربع ميل نفوس ۲۱ هزار. بيرق: پارچه هاي افقي آبي و سرخ. واحد پولی: فرا نك سويسی معادل ده افغانی.

شرح: ليختنشتاين كشور ريست برايین عليا بين استريا وسويسرلينده كه تا ۱۸۶۶ عضو كانفدريشن جرمني بود و بعدا تا اعلام آزادي كامل آن در ۱۹۱۸ بر استريا متكي بود.

تاريخ و حكومت: ليختنشتاين يكشاهي موروثي است. قانون اساسي ۱۹۲۱ آن قوه تقنيني را به دايت پانزده نفری داده است كه براي چار سال انتخاب مي شود. كشور تقريبا هيچ نوع محصول گيري ندارد. عضو افتا و محكمه بين المللي است. نفوس مملكت كاتوليك ميباشد و زبان جرمني زبان رسمي است.

سويسر ليند بر اساس يك قرار داد امور پستي و تلگرافي، گمرک و مناسبات خارجي آنرا انجام ميدهد. كشور هيچ عسکر ندارد و قوه پو ليس آن خيلي قليل است.

ليسوتو

پايتخت: ماشيرو، مساحت ۱۱۷۱۶ مربع ميل، نفوس (تخمين ۱۹۶۸ م) ۹۱۰۰۰۰. بيرق: قطعات عمودي سرخ و سبز نزديك به دسته، با كلاه سفيد سوتوميان زمين آبي. واحد پولی: راندا فريقاي جنوبي معادل شصت و پنج افغانی.

ليسوتو عبارت از ليسوتوليند برتانيوی ميباشد كه در ۴ - اكتوبر ۱۹۶۶ به آزادي ناييل گرديد. اين كشور كه كاملا مال سياه بوستان است در قهر كشور افريقاي جنوبي واقع ميباشد و بتاريخ ۱۷ - اكتوبر ۱۹۶۶ به عضويت ملل متحد در آمده است. سر زمين ليسوتو خشك و كوهسار است كه از ۵ تا ۱۱ هزار فترت ارتفاع دارد. ماشيرو با قطار آن با افريقاي جنوبي ارتباط دارد. بجز آن ديگر شوارع عمومي مورترو وجود ندارد. مقلد ار جوازي، جو، لوبيا و ماش رويا نيده ميشود. عوايد عمده آن از درك مالداري و پشم بز بدشت مي آيد دو حدود چهل

د افغانستان کالنی

فیصد مردان آن در معادن کشور ا فریقا ی جنوبی کار میکنند .
موشیش یک سر کرده قبیلوی گیسو تو در ۱۹۵۸ تقاضای تحت ا لحما یکی سرزمین خودرا از بر تانیه نمود واین و قتی بود که بو ور های ا فریقا ی جنوبی بران حمله نموده بود ند .

مالتا

فرمای بر تانیه را بحیث ر رئیس دو لت پذیرفت : بر تانیه تا ده سال پایگاه هائی دران خوا هد داشت . مالتا عضو جا معة ممالک مشترک ا لمنافع و ملل متحد ا ست .
مجلس نمایندگان آن شا مل ۵۰ نفر منتخبین تو سط مردم میا شد . صدراعظم و کابینه از همین ها ا انتخاب می شو ند
اقلت نفوس در فی مر بع میل به ۲۶۷۶ نفر میر سد . مردم دایم ازان مها جرت میکنند .
۱۹۶۴ بیعد روی دست ا ست . میخو ا هند توریزم و صنایع جدید را تشو یق کنند .
کچالو ، میوه جات ، سبزیجات ، گل و تخم د ستنکش و منسو جات صادر میکند و نیز سمنت ، ما شین باب و مصنوعات ساخته شده وارد می نماید .

پایتخت : والیتا . مساحت ۱۲۲ مربع میل . نفوس ۲۱۸ هزار بیرق : قطعات عمودی سفید و سرخ با صلیب حاشیه سرخ در قطعه سفید .
واحد پولی : پوند یکصدو بیست افغانی .
مالتا در مدیترانه ۵۸ میل بجنوب جزیره سیسیلی و ۱۸۰ میل دور تر از قار و افریقا واقع ا ست .
جزیره مالتا خودش فقط ۹۵ مربع میل مساحت دارد . در جزیره دیگر مریوط گوزو و کوملینو ا ست .
مالتا برای ۲۵ قرن تحت تصرف ملت های مختلف بود و فقط در ۲۴- ا کتوبر ۱۹۶۱ به آزادی داخلی نایل آمد و بتاريخ ۲۱ سپتمبر ۱۹۶۴ طوری آزاد شد که فرمان

مالدیو

ودر سپتمبر همان سال عضو ملل متحد شد و بر تانیه ا مورد فاع و خارجه آنرا به خود باز گذاشت . پایگاه قوه هوائی بر تانیه بر جزیره گال مال د یو جنوبی موجود ا ست .
مالدیو که مدت مختصری جمهوری بود فعلا یک سلطنت مشروطه تحت امیر محد فرید دیدی بحیث سلطان مال د یو میا شد .
مردم مال د یو مسلمانند شغل عمده مردم ما هیگیری ا ست . ما هیان را تمیز کرده به سیلون صادر می نمایند .

پایتخت : ماله ، مساحت ۱۲۲ مربع میل نفوس یکصدوشش هزار ، بیرق : یک هلال سفید بالای یک قطعه سبز که یکجا در وسط یک قطعه سرخ قرار دارد . واحد پولی : رویه معادل ده افغانی .
جزایر مالدیو عبارت از دوازده گروه مرجانی شا مل بیش از دو هزار جزیره میباشد که بیش از دو صد آن مسکون ا ست جزایر مال د یو در بحیره هند سه صد میل به جنوب غرب هند واقع ا ست . در ۲۶ جولای ۱۹۶۵ - از بر تانیه آزادی گرفت

ممالك جهان

موريشس

موريشس جزیره ایست در بحیره هند که ۵۷۵ میل به شرق ملغاسی واقع بوده و ۷۲۰ مربع میل مساحت دارد نفوس آن ۷۸۷ هزار نفر میباشد . پایتخت آن پورت لوئیس نام دارد .

موريشس در ۱ گست ۱۹۶۷ به آزادی داخلی و در مارچ ۱۹۶۸ به آزادی کامل نایل گردید . اکثریت نفوس آن هندی هستند . سیاه پوستان نیز دارد . انگلیسی و فرانسوی زبان های معمول آنست از محصولات صادراتی عمده آن نیشکر است .

توزیع تقویمه میشود .

هالیندی های استعماری در قرن هفدهم جزیره را بنام شاهزاده موریس نامیدند و بعد آنها فرانسویان و بعد از آنها برتانوی ها بران مسلط گردیدند .

مالی

پایتخت : بیاکو ، مساحت ، ۴۶۴ هزار مربع میل ، نفوس ۴۸۰۰،۰۰۰ ، پرچم : قطعات عمودی سبز ، زرد و سرخ . واحد پولی : فرانک مالی معادل هجده پول .

جمهوریت مالی که در ۱۹۶۰ بنام جمهوریت سودانی یاد میشود و یکی و قتی از متصرفات فرانسه بود از شمال باموریتانیا و الجزایر از شرق و جنوب شرق باناچریا و لتای علیا از جنوب با ساحل عاجل گینه و از غرب با سینیگال و موریتانیا محاط میباشد .

در ۱۹۵۸ سودان فرانسوی به جمهوریت سودانی مبدل گردید و در داخل جامعه فرانسوی به آزادی داخلی رسید . در ۲۰ جون ۱۹۶۰ آزادی کامل یافت . از اتحاد

با سینیگال جدا و بنام مالی عرض و چو کرد . در همان سال عضو ملل متحد شد وگر چه خارج جامعه فرانسوی است معینا بنا فرانسه موافقات تجارتی و کلتوری دارد . در ۶۱ باکانا و گینه اتحادیه کشورهای افریقای را تشکیل داد . در ۶۳ با سینیگال مخالفت های خود را رفع کرد و مناسبات گمرکی ، تجارتی و استفاده از خطوط آهن و بنادر سینیگالی را برای مالی ممکن ساخت .

رئیس جمهور و وزراء به مجلس نمایندگان مسئولند . اعضای این مجلس برای پنج سال انتخاب میشوند .

ملکیت زراعتی است . تخم های روغن دار محصولات عمده آنست . مالدارانی نیز رواج دارد .

مالیزیا

پایتخت ها : کوالا لمپور و سلنگور . مساحت ۱۲۸۴۲۰ مربع میل نفوس تخمین ۶۸ ملل متحد ۱۰۳۸۴۰۰۰ . بیرق : ۷ قطعه

سرخ و ۷ قطعه سفید با هلال و ستاره ۱۴ گوشه ای در حاشیه چپ بالایی واحد پولی : دالر ملایایی معادل پانزده افغانی .

د افغانستان کالنی

را ازان ابلاغ کرد . زیرا مشکلا تی بین چینی های سنگاپور و دیگر نفوس قدر یش موجود بود .

در نفوس مالیز یا ۴۲ فیصد چینی (۴۰) فیصد مالی ها و ده فیصد هندی و پاکستانی وجود داشت .

شاه مالیز یا که به لقب یانگ دی پرتوان اگانگ (یعنی فرما نروای عمومی رئیس رسمی دولت که قوه سیاسی ندارد) شاهزاده اسمعیل ناصر الدین شاه ، سلطان ترنگانو است که در اگست ۶۵ توسط شورای حکمرمایان موروثی هر نه دولت ملا یا انتخاب شده است .

اتحادیه مالیز یا ، عضو ملل متحد و ممالک مشترک المنافع در ۱۶ سپتمبر ۱۹۶۳ به میان آمد . اعضای آن عبارت بودند از ملایا ، سراواک و صباح . اندونیزیا و فلپین مخالف تشکیل آن بودند ولی یک گروه ناظرین ملل متحد موافقت عمومی مردم سراواک و صباح را بان یافتند .

مالیزیا یک سلطنت مشروطه بود که از ۹ سلطنت موروثی تشکیل گردیده بود (جوهور ، کده ، کلانتا ، نگر ای سمبیلان ، باهانگ ، براک پولیس ، سلنگور و ترنگانو) سنگاپور یک مستعمره علیحده شد .

ملایا

برنج ، شکر ، مرچ ، و غیره محصولات زراعتی نیز دارد . درختان رابر آن اصلا از برازیل آورده شده است در ۱۷۸۶ تدریجا به تصرف برتانیه در آمد . ازان پیش قسما بدست هالیند و تایلیند بود بعد جنگ عمومی دوم در ۱۹۴۶ اداره مستعمرات برتانوی این منطقه منحل گردید .

سنگاپور در نهم اگست ۶۵ جدایی خود اتحادیه نه گانه ملایا بوجود آمد و در ۴۸ رسما اعلام گردید . در ۵۶ و ۵۷ بنابر یک عده موافقات حکومت برتانیه ازان برداشته شد . در ۱۹۶۶ حکومت اعلام کرد که صباح و سراواک بنام مالیز یا ی شرقی و ایالات دیگر بنام مالیز یا ی غربی شناخته میشود . ملایایی ها مسلمانند . بودایی ، عیسوی و هندی نیز دارند . ملایایی زبان ملی است .

ملایا : اتحادیه ملایا که در ۱۹۵۷ عضو ممالک مشترک المنافع گردیده قسمت جنوبی جزیره نما ی ملایا را در جنوب شرق آسیا تشکیل میدهد در شمال آن تایلیند ، در شرق آن بحیره جنوب چین . و جنوب و غرب آن جزیره سوماترای اندونیزیا واقع است . جزیره سنگاپور نزدیک ساحل جنوبی آن وقوع دارد . (۷۵) فیصد آن جنگل ، دلیل زار و کوهستانی است . بندر عمده آن پنانگ در جزیره پنانگ میباشد .

ملایا مواد خام تولید میکند ، رابر ، تیل ، خرما ازان جمله است که جمماهشتاد فیصد صادرات آنرا تشکیل میدهد . بزرگترین تولید کننده رابر طبیعی دنیا بشمار میرود .

صباح

سراواک به امتداد ساحل شمال غربی بورنیو واقع است . مساحت آن پنجاه هزار مربع میل نفوس آن ۷۷۷ هزار نفر است پایتخت آن کوچنگ است . صادرات عمده آن مرچ ، طلا و رابر میباشد . یکمقدار تیل وارده از بروئی را نیز تصفیه میکند .

بورنیو ی شمالی سابق . در شمال بورنیو که سومین جزیره بزرگ جهان است واقع میباشد . بیست و نه و نیم هزار میل مربع مساحت دارد و نفوس آن نزدیک به نیم ملیون است . رابر ، کیره ، چوب ، تنباکو و ماهی صادر میکند . پایتخت آن جسلتن نام دارد .

ممالک جهان

مسقط عمان

پایتخت : مسقط . مساحت ۸۲,۰۰۰ مربع میل . نفوس (تخمین ۱۹۶۸) ۷۵۰,۰۰۰
بیسرق سرخ . واحد پولی : روپیه هندی معادل هشت افغانی .
سلطنت مسقط و عمان يك پادشاهی مطلقه در کناره شرقی شبه جزیره عربستان میباشد يك هزار میل ساحل دارد . اقلیمش گرم و خشک است . يك ساحه ساحلی باریک به عرض ده میل وبه داخل ان يك سلسله کوه های خشک و هموار بی آب به ارتفاع متوسط یکپهزار فٹ کشور مسقطرا تشکلیل داده است .
خرما . ماهی خشک و انار از صادرات آنست . کيله ، انگور ، گندم وسبزیجات

نیز پیدا میشود . در ۱۹۶۴ تیل در مسقط کشف شد که شاید وضع اقتصادی مردم را بهتر سازد .
مردمان ان عرب هستند . هندی ، بلوچی و سیاه پوستان نیز دارد . زبان عمده عربی است ولی هندی . بلوچی وغیره نیز معمول است .
تاریخ ان قدیم است . شامی های قدیم در ۵۵۰ قبل از میلاد مغلوب فارس ها شدند بعد از آنها پارتهایی وبعد خلفای بغداد . ترکها و پرتگالی ها آمدند . سلاله فعلسی ابو سعید کشور را از نفوذ فارس ها در ۱۷۴۴ نجات داد .

مکسیکو

پایتخت : مکسیکو . مساحت (۷۵۸۲۵۹) مربع میل . نفوس بقرار تخمین حکومتی در ۶۸ - ۴۸,۶۰۰,۰۰۰ . بیسرق سه قطعه عمودی سبز . و سرخ باعلامه عقاب و کالتو س روی قطعه سفید .
واحد پولی : پیسو معادل سه افغانی وهشتاد پول .
شرح : جمهوریت مکسیکو از شمال و شمالشرق با ایالات متحده امریکا . از شرق با خلیج مکسیکو کامچیچی و بجزیره کاری بین از جنوب با گوآمیلالا و هاندوراس برتانوی و از غرب با بحر الکاهل محاطه است جزیره نمایی کالیفورنیا ی پایین توسط خلیج کالفورنیا ازان جدا شده است ولی از مریوطات ان است . کوه های سیرا مادری از شمال به جنوب در غرب مملکت و در شرق کشور مادری اور نیثال ، امتداد دارد .

در بین این دو سلسله قله های بی ارتفاع بین سه و پنج هزار فٹ واقع است که هوای معتدل و بارانی دارد در حاشیه غربی البته لزومی به آبیاری زمین هادیده میشود .
نفوس مکسیکو مخلوط از هندیان سرخ وهسپانوی ها هستند . مردمان از تک و مایا هم دران ها حل شده اند .
بقایای تاریخی برای توریزم جالب است .
منابع و صنایع : در معادن و چوب غنی است . نقره ، طلا ، مس ، سرب ، جست ، سرمه ، سینما ب ارستیک ، سلفر و زغال هم دارد .
تولیدات پترول ان سالانه به ۱۲۵ میلیون بیرل می رسد .
غاز طبیعی به ایالات متحده امریکامی فروشد زراعت . و مالداری و ماهی گیری مهم است

د افغانستان کالسی

ریفارم زراعت در کشور تطبیق میشود .
پنبه و گندم نیز تولید مینماید . از
صادرات آن پنبه ، قهوه ، نیشکر ،
بادنجان رومی ، کاهو گوشت تازه و منجمد
میباشد . فروش قهوه آن سالانه به یکصد میلیون
دلار امریکایی می رسد . تولیدات برقی
سالانه به ۱۶ بلیون کیلووات ساعت
میرسد .
جواری ، برنج ، کبله و تنباکو نیز می
رویانند .

فرانسویان کوشیدند رژیم مکسیکو را
تغییر بدهند ولی موفق نشدند . در ۱۹۱۷
قانون اساسی جدید آن اصلاحات اجتماعی
را وعده داد که تاکنون ادامه دارد .
مکسیکو جمهوریت فدرالی ۲۹ ایالتی
است رئیس جمهور . هیئت تقنینی و قضایی
ان توسط آراء عامه انتخاب میشوند رئیس
جمهور برای شش سال و مجلس نمایندگان
برای سه سال به اساس یک نفر از هر دوصد
هزار نفر انتخاب میشوند .

معارف و مذهب : معارف از مذهب علیحده
است .

معارف ابتدایی تا ۱۵ سالگی رایگان و
اجباری میباشد . تعلیمات مسلکی تشویقی
میشود . پوهنتون ملی مکسیکو از سال
۱۵۵۱ بعهد موجود است .
هسپانوی زبان رسمی است . آزاد دی
مذهب موجود است . اکثر نفوس رومن
کاتولیک هستند .

تاریخ و حکومت : دراوان قبل از کولمبس
مکسیکو مرکز مدنیت پیشرفته بو می هندی
بود .

ماها . که مردمان زراعت پیشه بودند .
از یو کاتان بالا رفته اهرام سنگی عظیم
ساختند و جنتری خاصی بوجود آوردند .
بعد تولدک ها آمدند که حکمفرمایان شان
موتتر و ماها بودند که شهر مکسیکو ی فعلی
را در ۱۳۲۵ میلادی بنا نهادند . امپراطوری
ارتک را ، فاتح هسپانوی مسوسوم به
هر ناندو کورتس از بین برد ۱۵۱۹ ،
۱۵۲۱ حکومت هسپانوی ها سه قرن دوام
کرد در ۱۸۲۱ از بین رفت . در ۱۸۲۳
جمهوریت شد . مکسیکو تکساس و ایالات

ملاوی

شد از ۱۹۵۳ تا ۱۹۶۳ عضو قدر یشن
رودیشیا و نیا سالیند بود . در او ل فبروری
۱۹۶۳ به آزادی داخلی رسید و به ۶ جولای
۱۹۶۴ از بر تانیه آزادی کامل گرفت .
عضو ، ملل متحد و ممالک مشترک المنافع
است . در ۶ جولای ۱۹۶۶ جمهوریت شد .
در ملاوی ۱۲ هزار هند و هشت هزار اروپایی
هم مسکون اند .

محصولات آن چای ، قهوه ، پنبه ، رابر ،
تنباکو و نوعی از لوبیا است .
بیسوادی زیاد است ولی پروگرام وسیع
سواد خوانی روی دست دارد .

پایتخت : زومبا . مساحت : ۳۶۰۰۰۰
مربع میل . نفوس تخمین ۶۸ - ۴۰۲۸۵۰۰۰۰
بیرق قطعات افقی سیاه ، سرخ و سبز با
آفتاب طالع سرخ از قطعه سیاه . واحسد
پولی : پوند معادل یکصدو بیست افغانی .

ملاوی به طول پنجمه میل به امتداد
ساحل غربی و جنوبی جیبیل نیا سادرافریقای
واقع است کوه های بلند ، جنگلات غلو و
میدان های وسیع آن ملاوی را کشور جالبی
ساخته است .

در ۱۸۵۹ دانش لونگستون معروف آنرا
دیده بود . در ۱۸۹۱ تحت الحما یگی بر تانیه

ملغاسی

پایتخت : تناناریف . مساحت دوصدو بیست و هشت هزار مربع میل . نفوس تخمین ۶۸ ملل متحد ۶,۰۰۰,۰۰۰ . بیرق : یک قطعه عمودی سفید با امتداد دسته و دو قطعه افقی سرخ و سبز. واحد پولی: فرانک ملغاسی معادل هجده افغانی .

از متصرفات قبلی فرانسه بنا ممدغاسکر. جمهوریت ملغاسی مرکب از جزیره بزرگی است در ساحل جنوب شرقی افریقا که توسط اینای موزنیق از قاره جدا میشود نهمصد و هشتاد و دو میل طول و سه صدو شصت میل عرض دارد .

نفوس آن مرکب از غرب ها . پولسی نیشیایی ها و افریقای ها است که اخیر الذکر در قرن ۱۸ و ۱۹ بحیث غلامان برای کار های زراعتی در ملغاسی وارد کرده

زراعت مشغولیت عمده مردم است . برنج ، باقلی ، جواری ، کچالوی شیسرین قهوه ، میخک ، تنباکو ، نیشکر و کاکا و تولید میکند از معادن عمده آن سنگهای قیمتی و صنعتی ، زغال سنگ ، نکل ، فاسفیت طلا ، بوسایت یورانیم و توریم میباشد .

شده بودند . سه میلیون نفر پرستش اجداد ارواح را میکند دو میلیون دیگر عیسو یانند . نود فیصد نفوس زراعت پیشه است . مدعا سکر در ۱۸۸۵ تحت حما به فرانسه واقع شد در ۱۸۹۶ مستعمره فرانسه اعلام گردید .

در ۱۹۵۸ به آزادی داخلی رسید و در ۲۶ جون به آزادی کلی نایل شد . عضو ملل متحد و جامعه فرانسیوی است .

ممالک مشترک المنافع انگلستان

پایتخت : لندن . مساحت ۹۴۲۰۹ میل مربع نفوس قرار تخمین ۶۸ حکومتی ۵۵,۲۷۲,۰۰۰ پرچم : زمین آبی با صلیب های سینت جارج سینت اندر یورو سینت باتریک برنگ های سرخ و سفید . واحد پولی: پوند معادل یکصدو بیست افغانی .

شرح: - پادشاهی مشترک برتانیه کبیر و ایرلیند شمالی مشتمل است بر انگلستان ، ویلز ، سکاتلند و ایرلیند شمالی که توأم با جزیره ادم و جزایر بحیره . جزایر برتانوی را میسازد .

این جزایر در شمال غرب اروپا واقع بوده و محدود است به بحر اطلس شمالی در شمال و غرب ، بحر شمال در شرق ،

بحیره انگلیس آنرا از جنوب جدا میسازد . بیست و یک میل از فرانسه دورتر است . دریای تایمز که بیش از ۲۱۰ میل طول دارد از طولترین دریا های انگلستان است که دهانه آن بندر لندن موقعیت دارد . ویلز در قسمت جنوب غربی برتانیه قرار دارد و با انگلستان توسط یک واحد اداری اداره شده حکومت جدا گانه ندارد .

سکا تلند پادشاهی ایکه حالا بسا انگلستان و ویلز متحد شده نصف شمالی جزیره برتانیه را اشغال کرده است از شهر های مشهور سکا تلند . ادنبره ، گلاسکو ، ابر دین و دندی است که از شهر های مهم برتانیه بشمار میروند ایرلند شمالی دارای مناظر زیبای طبیعی است .

د افغانستان کالنی

سراسقف ها اند .
مجلس عوام ۶۳۰ عضو دارد . اعضا ء
توسط آراء مستقیم انتخاب میشوند . (۵۱۱)
نفر از سکاتلند و ۱۲ نفر از ایرلیند شمالی .
از ۱۹۱۸ به بعد زن ها حق رای دادن
دارند در ۱۹۶۳ مجلس عوام تصویب نمود
که اعیان میتوانند با صرف نظر کردن از
القاب اشرافی در انتخابات شرکت کنند .
دو کلاس هیوم به همین اساس بعد از
استعفی مکملین بحیث صدراعظم انتخاب شد
احزاب عمده ومشهور عبارت از محافظه کار .
کارگر ، لیبرال وآزاد است .

معارف ومذهب : تعلیمات ابتدا یی و
ثانوی از پنج تا پانزده سالگی رایگان و
اجباری است . از پوهنتون های معتبر و
بسیار مشهور برتانیه اکسفورد و کمبریج
است که هر دو در قرن سیزدهم تا سنیس
شده اند پوهنتون های دیگر نیز در شهر
های بزرگ آن موجود است .

کلیسای انگلستان پروتستان است
که اختیارات تام دارد . دواپالت مذهبی
کاتربربری وپارک وجود دارد .
کلیسای انگلستان بیشتر از بیست و
هفت ملیون عضو دارد . از کلیسای
دیگران متود لیست رومن کاتولیک ایرلیند
و غیره است .

از موسسات خیریه ان بیمه ملی اجباری
عامه است در مورد مریضی ، حاملگی ،
بیکاری ، تصادفات صنعتی و فیات و
حقوق بیوگان ویتیمان و سالخوردگان .

دفاع : زن هانیز در قوای سه گانه خدمت
میکند .

متصرفات انگلستان

جبل الطارق : مستمره ایست در
جنوب شرق اسپانیه در مدخل غربی
مدیترانه . عرض ابنا ی واقعه بیسن
جبل الطارق و افریقا از هفت و نیم میل تا
بیست و سه و نیم میل میباشد .

جبل الطارق (که انگلیس ها آنرا بنام
صخره یاد میکنند) از ۱۷۱۳ به تصرف
برتانیه بوده است .

منابع وصنایع : از مشاغل عمده پر تا
نوی هاتو لید و تجارت است بیشتر از پنجاه
فیصد صادرات مملکت را فلز و صنایع فلزی
تشکیل میدهد . گندم ، جو ، لبلبو وغیره
نیز میروید . زمین های زراعتی انگلستان
ویلز ، سکا تلند و جزیره ادم مجموعا بیش
از نود ملیون جریب زمین زراعتی دارد .
منابع معدنی مملکت و افراس است . زغال
سنگ ، چونه وآهن بوفرت استخراج
میکردد . یکنمعداد دیگر مواد معدنی مفید
نیز وجود دارد .

از ۱۹۴۸ باینطرف خطوط آهن
به صورت ملی داخل ، فعالیت است . بیشتر
از یکصد هشتاد میدان هوایی ملکی وجود
دارد . که پرواز های بین المللی بکثرت
از آنها صورت میگیرد . بیشتر از دو ملیون
سیاح سالانه از انگلستان دیدن میکنند .
بحیریه تجار تی انگلیس انگشافتوق
العاده کرده است . صنعت کشتی سازی
ان در حدود سی و پنج فیصد کشتی های
جهان را در سال تولید میکند . او لسن
ستیشن برق جهان که به قوای ذروی برق
را در خدمت مردم تولید مینماید در ۱۹۵۶
در انگلستان تاسیس شده . کوشش انگلستان
برای شمول در بازار مشترک اروپا دومرتبه
توسط ویتوی فرانسه ناکام گردید .

تمام تیل ، پنبه رابر ، گوگرد ، چاربرنج
پشم ، نصف مواد غذایی وآهن خام خود را
از خارج وارد میکند و موادی را که ازین
مواد خام ساخته میشود . بخارج صا در
میتنماید صادرات عمده ان تکه باب ، آهن فولاد
عراده جات و کشتی هاست . صادرات طیاره
های جت . رادیو تلویزیون ، رادار وسایل
حمل و نقل دریا یی . ادویه ونیلون روز
بروز اهمیت بیشتر کسب میکند .

تاریخ و حکومت : حکومت شاهی بوده
پارلمان قدرت حاکمه قانونی را تشکیل
میدهد . متشکل از مجلس لارد هاومجلس
عوام است در ۱۹۵۸ برای اولین مرتبه
زن ها اجازه یافتند در مجلس لارد هابنشینند .
این مجلس دونوع اعضاء دارد . اعضاء
اعیان اشرافی که به صورت ارگی عضو
میشوند و اعضاء مذهبی که از خانواده

ممالک جهان :

ادامه دارد مساحت سطحی هفتصد جزیره مذکور ۴۴۰۴ مربع میل و نفوس آن ۱۳۱ هزار است يك قانون اساسی جدید در ۷ جنوری ۱۹۶۴ به جزایر مسذکور آزادی داد . بادنجان رومی ، ماهی ، نمک و چور تولید میکند و میفروشد .

هاندوراس برتانوی : يك مستعمره در امریکای مرکزی در کنار بحیره کار ی بین واقع است چوب ، میوه های منطقه جاره و کاکاو تولید میکند . نزدیک به نه هزارمربع میل مساحت و ۱۰۳ هزار نفوس دارد . پلیز مرکز آنست از آزادی داخلی برخوردار است . از مستعمرات دیگر برتانیه جزایر فاکلیند سینت هلینا ، باسو لو لیند ، سوازی لیند ، هانکاینگ ، فینچی ، تونکا ، جزیره سلیمان بحرین بروئی . جزایر گلبرت والیس و هیریید جدید میباشد .

رودیشیا ی جنوبی که در ۱۹۶۵ بصورت يك طرفه آزادی خود را از برتانیه اعلام و اختیارات گورنر جنرال برتا نوی را از او گرفت . کشور بست که از آزادی داخلی برخوردار بوده ولی آزادی کلی آن تا وقتی از طرف برتانیه معطل قرار داده شده بود که حکومت سفید پوستان به سیاه پوستان حق رای بدهد .

همسایگان آنرا افریقای جنوبی دریای زامبیزی ، موزمبیق ، بچوانا لیند و افریقای غربی پرتگالی تشکیل میدهند . تنباکو از صادرات عمده آنست .

حکومت سفید پوستان تحت صادرات تایان سمیت از برتانیه جدا شدند برتانیه محدودیت های تجارت بران وضع کرد ولی تا کنون نتیجه ای بدست نیامده است و رودیشیا از حکومت افریقای جنوبی حمایت میشود و با مخالف خود به حقوق مدنی به سیاه پوستان ادامه میدهد (اکثر ممالک مشترک المنافع تحت نام هر کدام شرح داده شده است به آن مراجعه شود) .

بحیث بندر بحریه موقعیت نظا می بس مهمی دارد . نفوس آن در حدود ۳۴ هزار نفر است نایب الحکومه آن قوماندا ن عمومی نیز هست .

غرب الپند برتانوی

از فدریشن سابقه غرب الپند برتانوی ترینیداد و توباگو در ۱۹۶۲ خارج شدند . شش مستعمره دیگر که تاکنون در فدریشن مانده اند عبارتند از انتیگوا ، گرنادا ، موقت سیرات . سینت کس ، سانتا لوسیا و سنت ونسنت . جزایر گرنادا ، دو مینیکا ، سینت و سنت وسانتالو سیا بین جزایر ترینیداد و مارتینیک واقع و نفوس شان ۳۲۹ هزار نفر است مرکز حکومتی شان سینت جارج واقع در گرنادا میباشد محصولات عمده شان پنبه ، شکر ، مولاس ها ، میوه جات ، سبزی ها و مساله جات طعام میباشد .

جزایر باقیمانده دارای نفوس ۱۴۵ هزار نفر بوده اقلیم حاره ولی خوشگوار دارند . باران سالانه بین چهل الی دوصد انچ است . شکر ، مولاس ها ، پنبه ها ، بادنجان رومی و پیاز ، گاو ، گوسفند و زغال ار چه نمک تولید میکند .

پرمودا : متشکل از گروه جزایر مرجانی است به مساحت مجموعی (جزایر مسکونه) ۲۱ مربع میل و نفوس تخمین ۴۷ هزار نفر که دو ثلث آن سیاهان میباشد . ۶۷۷ میل به جنوب شرق نیویارک واقعست نام آن پنام کاشف اسپانوسی گذاشته شده است و برای اولین بار در ۱۶۰۹ توسط یکمده مستعمرین مسکون گردید که کشتی شان در نزدیکی آن خراب شد . پارلمان از ۱۶۲۰ با اینتر ف تشکیل شده است . مجلس نمایندگان آن مرکب از ۳۶ نفر است . رئیس دولت شورای تقنینیه ۹ عضوی را تعیین میکند .

بهاما : يك سلسله جزایر در اوقیانوس اطلس که از نزدیکی فلوریدا به طرف های

منګولیا

بوت سازی و تولید مواد تعمیراتی طلا، زغال سنگ، تنګستن، مرمرویرانیوم نیوز یافت میشود.

تاریخ و حکومت: منګولیا که حیثیت یک ولایت چین را داشت در ۱۹۲۱ اعلان آزادی کرد.

در ۱۹۲۴ جمهوریت ان اعلان شده مناسبات سیاسی ان با جمهوریت مردم چین در ۱۹۴۵ پایا ن یافت. در پارلمان آن یکنفر نماینده از هر ۲۵۰۰ نفر انتخاب میشود. مدت خدمت ان هاسه سال میباشد.

پریزیدیم ۷ عضوی از همین گروپ تشکیل میشود. برتانیه در ۱۹۶۳ مناسبات سیاسی بان جاری ساخت. موافقات کلتوری و همکاری با اتحاد شوروی و جمهوریت مردم چین دارد. عضو ملل متحد است.

معارف و مذهب: مکاتب ابتدایی متوسط عالی دارد بودیزم و لامائیزم در کشور وجود دارد.

پایتخت: اولان باتور (اورگا) مساحت ۵۹۲،۶۶۴ مربع میل. نفوس تخمین ۶۸۰میل متحد ۱،۰۱۷۴،۰۰۰ بیرق قطعات عمودی سرخ، آبی سرخ، باستاره پنج شعاعه طلایی و علامه مخصوص نزدیک دسته واحد پولی توغریک معادل یازده افغانی.

شرح: جمهوریت مردم منګولیا شامل منګولیا ی خارجی در شمال شرق آسیا بوده یکی از قدیمترین کشورهای جهان است از شمال با اتحاد شوروی (ایالت سایبری) و از سه طرف دیگر با جمهوریت مردم چین محاط است اکثریت نفوس کشور کوچسی هستند. پلانها برای شهری ساختن شان روی دست است.

منابع و صنایع: مالداری، مصروفیت عمده مردم است. گاو، گوسفند، شتر و غرگاوشامل آنست تحت اقتصاد پلانی گذاری شده تولیدات دیگر آن عبارتند از پروسس، خوراکها، شستن پشم، دباغی

موریتانیا

اقتصاد ان به زراعت و مالداری استوار است خرما، غلهجات و ماهی تولید میکنند. کلههای بزرگ گاو و شتر دارد. ذخایر آهن و مس ان وسیع است.

در ۱۹۵۸ به آزادی داخلی رسید در ۲۸ نومبر ۱۹۶۰ بکلی آزاد شد. خارج جامعه فرانسوی ماند ولی خواسته است بافرانسه علائق نزدیک داشته باشد.

موریتانیا عضو ملل متحد است.

پایتخت: نواک شوت. مساحت ۴۱۹،۲۳۱ مربع میل. نفوس تخمین ۶۸۰میل متحد ۱،۰۱۲۰،۰۰۰ نفر بیرق سبز با هلال و ستاره طلایی واحد پولی: فرانک معادل هجده پول.

جمهوریت اسلامی موریتانیا که در سابق تحت تصرف فرانسه بود از طرف غرب با اوقیانوس اطلس و ساحل طلا (هسپانوی) از شمال و شمال شرق با الجزایر. از طرف شرق بمالی و از طرف جنوب با سینیگال محاط است.

موناکو

پایتخت: موناکو. مساحت ۳۷۰ مربع میل نفوس بقرار تخمین ۶۸ ملل متحد ۲۳،۰۰۰ بیرق قطعات افقی سرخ و سفید واحد پولی فرانک فرانسوی (معادل نه افغانی).

موناکو يك واحد بلندی كوچك در جنوب فرانسه است كه از سه طرف با خاك فرانسه و از جنوب بامدیترانه محاط است هوای خیلی معتدل و مناظر جالب دارد. قوای پولیس آن مركب از دو صد نفر است.

منابع و صنایع: موناكو محل اجتماع توریست ها و كنفرانس ها شمرده میشود. عواید آن از مالیات غیر مستقیم انحصار

تنباکو پسته و قمار بدست می آید.

تاریخ و حکومت: - برای بیش از سه صد سال آزاد بوده است به استثنای دوران انقلاب، موناکو به خانواده گریمالدی تعلق داشته است. در ۱۸۱۵ تحت الحمایه ساز دینیا و در ۱۸۶۱ زیر حمایه فرانسه در آمد شاهزاده موناکو تا ایجاد قانون اساسی ۱۹۱۱ حکمران مطلق آن بود. مطابق قانون اساسی جدید ۱۹۶۲ زنان حق رای پیدا کردند. اعدام ملغی شد. برای حقوق فردی محکمه عالی قضائی تشکیل شد. شورای ملی آن مرکب از ۱۸ عضو است که برای ۵ سال انتخاب میشوند.

ناروی

پایتخت: اوسلو. مساحت ۱۲۵۱۸۱ مربع میل. نفوس تخمین ۶۸ ملل متحد ۳،۸۱۹،۰۰۰ بیرق صلیب آبی حاشیه سفید بالای زمین سرخ واحد پولی، کرون (جمع کرون) معادل ۷ افغانی.

شرح: ناروی قسمت غربی جزیره‌نمای سکاند ناروی را اشغال کرده است در جنوب سکاگراک آنرا از دنمارك جدا میکند در شمال ان ارکنیک واقع است در شمال شرق آن فنلند و اتحاد شوروی. در شرق آن سویدن و در غرب ان اوقیانوس اطلس شمالی واقع است. طول کشور يك هزار و يكصد و ميل و عرض ان بین ۲۷۰ میل تا چهار صد میل است ساحل ان شامل فیورد های معروف ناروی و ۱۵۰ هزار جزیره مربوط ناروی میباشد.

آفتاب نیم شب خاصه دماغه شمالی ناروی است. آفتاب درین قسمت از اوایل جوزا تا نیمه ماه اسد غروب نمی کند. همانطور هم از ۲۹ عقرب تا ۴ ماه دلو

از پشت افق بالاتر نمی آید و روشنی شمالی در طول زمستان دیده میشود.

منابع و صنایع: - ناروی مملکت بحری است تنها ۴۳۰۰ مربع میل آن زراعت میشود. نزدیک به سی هزار مربع میل آن جنگلات است. تجارت چوب و انواع ماهی و استفاده از منابع معدنی مصروفیت مردم را تشکیل میدهد. مس، پاپرایت، نکل، آهن، جست، سرب، پیدا میشود.

از برق آبی استفاده زیاد میکند. در اقتصاد زراعتی محصولات زمین و ماهیگیری را محفوظ کرده اند و جنگل دارای را با تربیه و تولید حیوانات خردار یکجا ساخته اند.

انواع خوراکیه باب، ماشین ها، آلات فلزی، کاغذ، منسوجات، انواع چوب، تیل، ماهی، صابون المونیم و کشتی سازی مصنوعات عمده آنرا تشکیل میدهد.

تجارت بحری ناروی در دنیا در چه دوم دارد. دوهزار و هشتصد و سی شش کشتی

د افغانستان کالنی

تجارتی دارد .
تاریخ و حکومت : ناروی به اساس قانون اساسی ۱۸۱۴ آن یک شاهی موروثی مشروطه است از ۱۳۸۱ تا ۱۸۱۴ بادنمارک یکجا بود و باسویدن از ۱۸۱۴ تا ۱۹۰۵ اتحاد داشت . از آن به بعد جدا شد قوه تقنینی بدست ستور تنگ است که اعضای آن ۱۵۰ نفر بوده برای ۴ سال انتخاب میشود در مسائل سیاسی و بودجری نظریه و رای میدهد و در مسائل تقنینی سورتنگ به دو حصه منقسم میشود . در ۱۹۶۵ بعد سی سال حکومت حزب سوسیالیست ناروی در برابر یک احزاب غیر سوسیالیستی باخت .
معارف و مذهب : کلیسای لوتری را دولت می شناسد . آزادی مذاهب موجود است .
معارف ۷ تا ۱۴ سالگی تام اجباری است پوهنتون ها وانستیتوت های زراعتی و تخنیکي دارد . زبان رسمی از السنه بومی لاند زمال وریکز مال بوجود آمده است .
دفاع : خدمت نظامی اجباری و عام است به سن بیست سالگی جلب میشود و ۱۶ تا ۱۸ ماه خدمت میکنند عضو ملل متحد میباشد .

نایجیر

پایتخت : نیا می . مساحت ۴۸۹،۱۸۹ مربع میل . نفوس تخمین حکومتی در ۶۹ - ۳،۷۰۰،۰۰۰ بیریق قطعات افقی نارنجی در قطعه سفید واحد پولی ، فرانک معادل هجده پول .
جمهوریت نایجیر از تصرفات سابقه فرانسه در افریقا از شمال بالییا و الجزایر از شرق با چاد . از جنوب با ولتا علیا . داهومی وفدریشن نایجیریا و از غرب بامالی هم سرحد است .
نایجیر بتاريخ سوم - اگست ۱۹۶۰ به کلی آزاد و به ۲۰ سپتامبر همان سال عضو ملل متحد شد . خارج جامعه فرانسه است . ولی موافقه دو جانبه با فرانسه دارد . عضو یک اتفاق اقتصادی است که بنام شورای اتاننت یاد میشود اعضای دیگران داهومی ساحل عاج و ولتا علیا است . نایجیر منابع محدود دارد و یک کشور زراعتی و تربیه مواشسی مصروفیت مردم آنرا تشکیل داده است خسته های روغنی صادر میکند .

نایجیریا

پایتخت : لاگوس . مساحت ۳۵۶۶۶۹ مربع میل نفوس تخمین ۶۸ ملل متحد ۶۲،۶۵۰،۰۰۰ بیریق قطعات عمودی سبز ، سفید ، سبز واحد پولی . پوند معادل یکصد و بیست افغانی .
فدریشن نایجیریا که در ۱۹۶۰ آزاد شد در افریقای غربی بالای خلیج گینی بین داهومی و کامرون و نایجیر و چاد واقع است شامل ۲۵۰ گروپ قبایلی است . تقریباً یک پنجم نفوس تمام افریقا را تشکیل میدهد .
از چار منطقه خود اختیار تشکیل شده است . شمالی ، غربی ، غرب وسطی و شرقی منطقه فدرالی لاگوس آنها را بهم مرتبط نگهبیدارد .
تیل ، زغال ، آهن ، چونه و گاز طبیعی دارد صنایع ماهی ، اردو شکر سازی تولید میکند و محصولات تیل آن به دو ملیون

ممالک جهان

بیرو در هر ماه میرسد .
انتخاب میگردد . در ۶۶ يك سلسله کودتا ها شد که منتج به نفاق بین ناحیه شما لی و دیگر نواحی گردید که در اثر آن بالاخره کرنیل گاوآن رئیس حکومت نایجیریا شد . و نایجیریا سرابویرک تفاوالبلیوا کشته شد . و نایجیریا شرقی تحت زعامت یک کرنیل دیگر بنا م اجوکو از نایجیریا اعلام جدا یی کرد و جمهوریت بیافرا را بنا نهاد .
اسلام مذهب عمده آن است . انگلیسی زبان رسمی شناخته شده است .

نکاراگوا

پایتخت : ماناگوا مساحت ۵۳۹۲۸ مربع میل . نفوس تخمین ۶۸ ملل متحد ۱۸۴۲۰۰۰ . بیروق سه قطعه آبی . سفید آبی بانسان جنگی در قطعه سفید . واحد پولی ، کاردوبا معادل شش افغانی و پنجاه پسل .
شرح : جمهوریت نکاراگوا در امریکا ی وسطی واقع بوده بین کاری بین و محیط آرام واقع است . در شمال آن هاندوراس و در جنوب آن کوستاریکا واقع است . غدیر بزرگ نکاراگوا در حمل و نقل کشور و ول مهم دارد خط آهن به حکومت مربوط است .
منابع و صنایع : جنگلات قیمتی دارد . طلا استخراج میکند . اساسا کشور زراعتی است . کیله ، پنبه ، میوه میرویانند ، قهوه ، نیشکر ، جواری ، لوبیا ، کاکا و ، برنج ، تنباکو و گندم نیز دارد .
گوشت ، کیله ، چوب و پنبه از صادرات

معارف و مذهب : رومن کاتولیک هستند ولی آزادی مذهب مراعات میشود .
دو پوهنتون دارد که یکی آن در ۱۸۱۴ تاسیس شده است .
زبان هسپانوی رسمی است .

نیپال

پایتخت : کتمندو . مساحت ۵۴۳۶۲ مربع میل نفوس قرار تخمین ۶۸ ملل متحد ۷۰۰۰۰۰۰۰ . بیروق : برنگ سرخ دارای دو سرو حواشی آبی با آفتاب و مهتاب

واحد پولی رویه نیپالی هفت رویه معادل یک دالر امریکایی .
شرح : نیپال یک سلطنت مشروطه در دامنه های جنوبی همالیا میباشد . به شمال

د افغانستان کالنی

فامیلی را ناهابودند (۱۸۴۸ - ۱۹۰۱) در آن وقت پادشاه تر ییبودبانا حکومت مرکزی را تقویه کرده اقتدار فامیلی را ناهارا محدود ساخت . بتاريخ ۲ می ۱۹۰۶ اعلیحضرت مهیند رابر تخت جلوس کرد . او اولین قانون اساسی دیمو کراتیک نیپال را بوجود آورد . و مملکت را تحت نظام شاهی مشروطه داخل کرد وقتی این سیستم مفید واقع شد . قانون اساسی جدیدی بتاريخ ۱۶ دسمبر ۱۹۶۲ بوجود آورد .

شورای ملی نیپال به اساس این قانون اساسی دارای ۱۲۵ عضو منتخب است . در مملکت احزاب سیاسی وجود ندارد .

معارف و مذهب : نزدیک به دو نیم هزار مکتب انگلیسی بر علاوه مکاتب سانسگرت و نیپالی دارد . نه فیصد ملت خواننده و نویسنده است هند ویزم قدیم و بودیزم مذاهب عمده آنست .

آن قسمت و به سه طرف دیگر آن هند واقع است . وادیهایی شاداب دارد .

هونت ایور است در شرحد نیپال واقع است . پایتخت در وادی موقعیت دارد که پانزده میل طول آن و بیست میل عرض آن میباشد و در آن ۴۵۰ هزار نفر زندگی میکنند . معابد آن همه نماینده صنعت طریف نیپالی میباشد .
منابع و صنایع : جنگل های انبوه دارد . کف ، برنج ، غله جات ، مواشی ، پوست گندم و بته های طبیعی صادر میکند و در مقابل منسوجات ، شکر ، نمک ، آلات و ادوات فلزی وارد می نماید .

تاریخ و حکومت : در سابق نیپال مرکب از دسته ها و گروپ های مختلف بود . یکی ازین گروپ ها گور که ها هستند که در ۱۷۶۹ در خدمت انگلیس ها مشهور شدند شاهان نیپال درید . قدرت صدراعظمان

نور لیندنز (هالیند دیده شود)

نیوزیلیند

ولنگتن در جزیره شمال بنادر عمده آنرا تشکیل میدهند .

منابع و صنایع : نیوزیلیند برای عواید صادرات به مواد و محصولات زراعتی متکی است . سالانه هشتصد ملیون دالر لبنیات ، گوشت و پشم صادر میکند . برای صنایع نو بنیاد از بخار طبیعی حادث از منطقه های آتشفشانی کار میگیرد . دو مسین دستگاه جیوتر می جهان برای تولید برق در نیوزیلیند واقع است .

تاریخ و حکومت : نیوزیلیند در ۱۹۴۲ کشف شد . نام کاشف آن هالیندی تسمان بود . در ۱۸۴۰ برتانیه آنرا تصرف کرد . در ۱۹۰۷ یک دو مینیون شد و فعلا یک عضو آزاد ممالک مشترک المنافع است نژاد اصلی نیوزیلیند را موری ها تشکیل میدهند . و مردان باهوش هستند . تعداد شان به ۱۸۴ هزار میرسد .

پایتخت : ولنگتن . مساحت ۱۰۲۷۳۶ مربع میل . نفوس تخمین ۶۸۰۰۰۰ متسی ۲۰۷۷۶۰۳۶۶ . بیرق زمین آبی با علامت یونین جیک (بیرق انگلیسی) . در قسمت چپ بالای چهار ستاره پنج شعاعه سرخ باحواشی سفید در طرف بیرونی بیرق . واحد پولی : پوند نیوزیلیندی معادل شصت افغانی .

شرح : نیوزیلیند یک عضو در داخل ممالک مشترک المنافع در اوقیانوس آرام جنوبی بفاصله ۱۲۰۰ میل به شرق قاره استرلیا واقع است .

نیوزیلیند از چار جزیره بزرگ (شمالی جنوب سنیواتر و چینم) و یکمده جزایر دیگر متشکل است . مملکت پاکوه ها ، غدیر ها ، ابشار ها و جنگل های دست نخورده خود خینی جالب است . آب های جنوبی در جزیره جنوبی واقع است . اکلیند و

حکومت متشکل است از يك گورنر جنرال که از سلطنت برتانیه نمایندگی میکند و يك مجلس نمایندگان که برای سه سال انتخاب میشود. بیمه حیاتی قابل ملاحظه ای دارد. میباید .

معارف و مذهب : معارف آزاد میباید شش پوهنتون دارد . کلیسا های آن انگلیسی و پیر سبی تیرین میباشند .

واتیکان (دولت يك شهري)

مساحت : ۱۰۸۷ جریب نفوس بیش از يك هزار نفر بیرق دو قطعه عمودی زرد و سفید با علامه پاپ بالای دو کلید مصلوب یکی طلایی و یکی نقره یی بالای قطعه سفید. پاپ برای قرن ها نفوذ مطلق بالای ایالتیای مرکزی داشت. ساحه آن در حدود ۱۶ هزار مربع میل و نفوس آن در حدود سه میلیون نفر بود . در عهد پاپ نهم این منطقه در داخل سلطنت ایتالیا در آمد .

نفوذ و حکومت پاپ به قصور واتیکان و لاتران در روم و قصر کوند و لفو محدود شد و این در ۱۸۷۱ بود . يك معاهده دیگر که در ۱۱ فبروری ۱۹۲۹ به امضاء رسید . شهر واتیکان را به حیث يك دولت قبول کرد . و در ایتالیا به مذهب کاتولیک موقف خاصی داد . این معاهده بالاخره بتاريخ ۷ جون

۱۹۲۹ از طرف پادشاه ایتالیا به امضاء رسید و در ۲۶ مارچ ۱۹۴۷ جزء قانسو ن اساسی ایتالیا شناخته شد .

واتیکان شامل سینت پیتر . قصر و موزیم واتیکان باغ های واتیکان و عمارات بین و ریال واتیکانو و کلیسا است . علاوه بران سیزده عمارت در شهر روم هم شامل آنست که اکثر برای مقام پاپ و اطراف او بکار می رود پاپ موقف بیطرف خواهد داشت مگر در زمانیکه دو طرف يك موضوع سیاسی از اوتفاضی و ساطت کنند .

پنجاه مملکت در واتیکان نمایندگی سیاسی دارند . دولت واتیکان خط آهن . تسهیلات پستی و مستیشن رادیوی مخصوص دارد .

ولتای علیا

پایتخت : اوواگادو گو . مساحت ۱۰۵۹۰۰ مربع میل . نفوس پنج میلیون بیرق قطعات افقی سیاه ، سفید و سرخ ، واحد پولی فرانک معادل هجده پول .

جمهوریت ولتای علیا که در سابق جمهوری ماسترقات فرانسه بود . پنجمین میل از خلیج گینی دور است .

از شمال و غرب با مالی از شرق با نایجیریا و از جنوب با ساحل عاج . توگو و داهومی هم سرحد است نود فیصد نفوس آن زراعت پیشه اند . مالدار ی پنجاه فیصد صادرات آنرا تشکیل میدهد .

پنبه ، برنج ، خسته های روغنی تولید میکنند .

در ۱۱ دسمبر ۱۹۵۸ به آزادی داخل رسید در ۵ اگست ۱۹۶۰ به آزادی کامل نایل شد . در سپتامبر همان سال عضو ملل متحد شد . خارج جامعه فرانسوی است ولی با امضاء معاهده دو جانبه با فرانسه علاقی نزدیک دارد .

قانون اساسی آن در ۲۷ نوامبر ۱۹۶۰ بمیان آمد يك حکومت جمهوری و يك مجلس نمایندگان را بمیان آورد .

در جنوری ۱۹۶۶ کرنیل سیکو لاهیزانا ریاست جمهوری را اشغال کرد و حکومت موقتی مرکب از هیئت صاحب منصب و پنج ملکی را تشکیل و انتخابات عمومی را وعده داد .

۴ ونزیولا

پایتخت : کاراکاس . مساحت ۳۵۲۱۴۸ کذاشت .
 مربع میل . نفوس تخمین ۶۸ مللی متحد
 ۹۰۶۸۶۰۰۰ . بیرق سه قطعه افقی زرد، آبی
 سرخ با یک قوس هفت ستاره در قطعه آبی
 واحد پولی بولیوار معادل ده افغانی .
 شرح : شمالی ترین مملکت امریکا ی
 جنوبی بوده و پاکینا ی برتانوی . برا زیل
 وکولو مینا همسایه است در بحیره کار ی
 بین ۱۷۵۰ میل ساحل دارد علاوه بر آن ۷۲
 جزیره دارد . کلانترین جزیره مارگاریت
 نام دارد که مرکز عمده صدف است .
 منابع و صنایع : کانکی ، زراعیت ،
 ماهیگیری و مالداری از مشاغل مردم است
 پترول زیاد دارد تولید روزانه آن در حدود
 سه ونیم میلیون بیرل است . تولیدات
 سالانه آن ۱۱ میلیون تن میباشد . طلا، مس
 زغال ، نمک ، قلعی ، منگائیز ، الماس و
 ابرک هم دارد قهوه آن قلم دوم صادرات
 انرا تشکیل میدهد .
 تاریخ و حکومت : در اگست ۱۴۹۸
 کولمبس برای اولین بار بر خاک آن قدم
 گذاشت .
 یکسال بعد شخصی دیگر بنام الانسودی
 اونیاداران پیاده شد و آنرا ونیز ویلا یعنی
 ونیس کوچک نام گذاشت و این برای آنکه
 بالای غدیر ماراکایبو مردمان محلی خانه
 های بالای چوب پایه ها داشتند . ونیزویلا
 تا ۱۸۲۱ تحت نفوذ اسپانیه بود . در ۱۸۳۰
 ونیز ویلا از فدریشن باکولو مینا جدا شده
 جمهوریت را اعلام کرد به اساس قانون
 اساسی حکومت (۱۹۶۱) حکومت مرکزی
 باید قوی باشد . رئیس جمهور برای پنج
 سال انتخاب میشود . یک سنایک مجلس
 نمایندگان و یک محکمه عالی دارد .
 معارف و مذهب : زبان مردم اسپانوی
 است و مذهب شان رومن کاتولیک ولی آزادی
 مذهب تضمین شده است . معارف بشمول
 پوهنتون رایگان است . معارف ابتدایی
 اجباری است .
 دفاع : خدمت نظام برای مردمان بیسن
 سنین ۱۸ و ۴۵ اجباری است .

۵ ویتنام جنوبی

پایتخت : سیگون . مساحت ۶۵۹۴۸ مربع
 میل بیرق سه تریشه نازک افقی سرخ در
 وسط یک ساحه زرد نفوس ۱۷۴۱۴۰۰۰
 واحد : پولی . پیامتر چهل پول .
 شرح : یکی از سه کشور هند چین تحت
 تصرف فرانسه . از شمال با ویتنام شمالی
 از شرق و جنوب با بحیره جنوب چین و از
 غرب با کمبودیا و لاوس محاط میباشد .
 منابع و صنایع : برنج ، رابر و زغال
 در هر دو ویتنام شمالی و جنوبی پیدا میشود
 صادرات شامل رابر ، ماهی ، برنج ، زغال
 چوب ، مواشی ، پوست ، جوارجست و قلعی
 است .
 در ویتنام جنوبی جای . کنین و قهوه می
 رویانند .
 تاریخ و حکومت : تاریخ ثبت شده ویتنام
 در تونگین به قبل از میلاد مسیح می رسد
 آنوقت درین کشور ویت ها که از چین
 سرازیر شده بودند مسکن گزین گردیدند از
 ۱۱۱ تا ۹۳۸ تحت تصرف چین بود .
 واز آن ببعد هم برای قرن ها یک کشور
 غلام بشمار میرفت ویتنام عساکر کوپلای
 خان را در ۱۲۸۸ مغلوب ساخت در قرن
 شانزده فرانسه و پرتگال به آن رسیدند . در
 ۱۸۶۳ کو چین جاینا به فرانسه تسلیم
 گردید و در ۱۸۸۴ به تحت الحمه ایکی فرانسه

ممالک جهان

رفت . در ۱۹۴۰ جاپان آنرا اشغال کرد . گروهی از مردم ویت من را تشکیل کردند . رئیس شان هوچی من نام داشت در اگست ۱۹۴۵ ویت من امیرا طور . باو دادی گماشته جاپان و پادشاه انام را اخراج کرد . فرانسه با ویت من مخالفت و مقابله کرد (۱۹۴۵ - ۱۹۵۴) ولی بعد تلفات زیاد و مغلوبی در دین بین فودر می ۱۹۵۴ فرانسه در ائسر یک موافقه باو دادی را بحیث رئیس دولت شناخت و جمهوریت مردم هوچی من را حمایه نمود . موافقه آتش بس ممتد در جینوا به تاریخ ۲۱ جولای ۱۹۵۴ ویتنام را به دو حصه تقسیم کرد به اساس آن باید یک منطقه بیطرف بمیان می آمد قوای فرانسه از ویتنام شمالی خارج می شدند و انتخابات برای تعیین سر نوشت مملکت صورت می گرفت . ویت من ها از عرض البلد ۱۷ ببالا را اشغال کردند و نام کشور را جمهوریت دیمو کراتیک ویتنام گذاشتند . در ۲۶ اکتوبر ۱۹۵۵ نکو دین دیسم صدراعظم ویتنام جنوبی قسمت جنوبی را یک جمهوریت اعلام کرد و خودش به حیث رئیس جمهور اختیارات را بدست گرفت . از ۱۹۵۴ بعد جنگ بین ویتنام جنوبی و شمالی جاریست .

ویتنام شمالی

یک رئیس جمهور منتخب توسط پارلمان و یک صدراعظم متعین توسط رئیس جمهور دارد . (برای تشریحات مزید متن ویتنام جنوبی خوانده شود .)

پایتخت : هانوی . مساحت ۶۲ هزار مربع میل . نفوس شانزده میلیون . قانون اساسی ویتنام شمالی بر اساسات کمونزم استوار است و وحدت هر دو ویتنام را تقاضا میکند .

هالیند

شوح : سلطنت هالیند از طرف شرق با جرمنی . از طرف جنوب با بلجیم و از طرف غرب و شمال با جزایر شمال محاط است . سطح آن هموار و اوسط ارتفاع آن از سطح بحر ۲۷ فوت است . قسمت هایی

پایتخت : امستردام . مساحت (خشکه) ۱۵۸۰۰ مربع میل . نفوس دوازده و نیم میلیون بیرق سه قطعه سرخ سفید و آبی . واحد پولی . گلدن (جمع آن گلدن) معادل اجازه افغانی .

د افغانستان کالنسی

قانون اساسی هالیند کشور را به حیث یک سلطنت مشروطه می شناسد. شاه (یا ملکه) رئیس قوه اجراییه است و شاه و پارلمان مشترکاً قوه تقنینیه را تشکیل میدهند. پارلمان دو اطاق دارد اطاق اول مرکب از ۷۵ عضو منتخب برای شش سال و اطاق دوم مرکب از یکصد و پنجاه نفر نمایندگان منتخب برای چار سال.

شاه یک شورای وزیران دارد که رئیس آن معاون صدراعظم است. هالیند عضو بازار مشترک. یوراتوم وینلکس است. معارف و مذهب: آزادی مذہب تضمین شده است ۳۸ فیصد نفوس پروتستانت چهل فیصد رومن کاتولیک است معارف بین ستین و ۶۱ اجباری است چشندین پوهنتون دارد.

سورینام که بنام گیانای هالیندی نیز یاد میشود در ساحل شمال امریکای جنوبی بین گیانای برتانوی و فرانسوی واقع است بامساحتی سطحی ۵۵ هزار مربع میل و نفوس تقریباً ۳۲۵ هزار نفر. سورینام متصرفه ایست دارای اصیت مساوی با هالیند که فقط آزادی داخلی دارد. پایتخت آن پاراماریبو است صادرات عمده آن الومنیم خام است. معادن زیاد دارد. لیمو، نارنج، قهوه، شکر، کبیله و چوب نیز صادر میکند.

فلورین واحد پولی است. هالیندی ها به اساس موافقه ۱۶۶۷ ندرلیند جدید (نیویارک را در بدل سورینام به انگلیسی ها دادند).

انتیل هالیندی: عبارت از دو گروپ جزایر در غرب الهند است که مساحت سطحی شان به ۳۹۳ مربع میل و نفوس شان به ۲۰۷ هزار نفر میرسد. ولستان پایتخت شان است. جواری، ماشن تیک فاسفیت از محصولات است. صنعت عمدتاً تصفیه نفت است.

هم دارد که از سطح بحر پائین تر است و بایند ها محافظه میشوند. از جنگ جهانی دوم بعد حکومت آب ایسلیم (زوی درزی سابقه) را خارج کرده زمین بدست آمده را فارم های زراعتی میسازد. بعد ختم بیش از یک میلیون جریب زمین دیگر هم به مساحت آن افزود خواهد گردید.

هاگ مرکز حکومت است ولی امستردام یگانه پایتخت سلطنت بوده تا چپوشی ها در آن انجام میشود. روترد بندر عمده آنست. منابع و صنایع: چهل فیصد زمین مالجر و سی فیصد آن برای زراعت است نود فیصد زمین بدست کسانی است که تا یکصد جریب زمین دارند. پنجاه فیصد زمینداران کمتر از بیست جریب زمین دارند.

لبنیات از محصولات عمده آنست. لاله هالیند در جهان مشهور است. کشتی سازی ماشین سازی منسوجات و مواد کیمیاوی و سامان برق از صنایع آنست. در قطع الماس مشهور است. ذخایر گاز طبیعی، زغال، تیل و نمک دارد. در موصلات داخلی بیشتر از کانال ها استفاده میشود و به این مناسبت امستردام را ونیس شمال میخوانند.

تاریخ و حکومت: بعد انحلال امپراطوری شمال (۸۱۴) ندرلیند هالیند (بلجیم و فلاند) از هم جدا شدند. هر کدام به چندین دست گردیدند. در ۱۵۷۳ شاه هسپانیه کوشید آزادی خواهی و توسعه مذہب پروتستانت ها را از هالیند رفع نماید. در قرن ۱۷ جمهوریت هالیند از نگاه فعالیت بحری، اقتصادی و هنری نامدار شد. در ۱۸۰۲ ناپلیون برادر خود را شاه هالیند ساخت در ۱۸۱۰ هالیند جزء فرانسه شد و ۱۸۱۳ هالیندی ها فرانسه را اخراج کرد کنگره ویانا در ۱۸۱۵ سلطنت ندرلیند را به میان آورد که یک مرکزش برسان و دیگرش هاگ بود. در ۱۸۳۰ بلجیمی ها سلطنت علیحدہ ساختند.

هاندوراس

پایتخت: نکوسی گالیا مساحت ۳۴۲۷۷۷
مربع میل نفوس تخمین ۶۸ ملل متحد پولی: لمپیرا (دو لمپیرا معادل بیست و دو افغانی). بیرق سه قطعه افقی آبی، سفید، و دو افغانی.

ممالک جهان

زغال میباشد از صادرات عمده آن کيله میباشد ، قهوه ، چوب ، پنبه ، جوارى و تنباکو نیز تو ليد میکنند .

تاریخ و حکومت : هاندوراس بعد ر هائی از هسپانیه در ۱۵ سپتمبر ۱۸۲۱ و جدا ئى از فدریشن امریکای مرکزی در ۱۸۲۸ آزاد شد بعد يك دوره حکومت نظامی در ۱۹۶۵ هاندوراس دو باره به حکومت قانونی رسید . و لو پیزار یلا نور ئیس جمهور ر آن انتخاب شد .

هاندوراس عضو ملل متحد و موسسه ممالک امریکائی است .

شرح : هاندوراس يك جمهورى رت امریکای و سطحی است که بشمال آن بحیره کارى بین ، به شرق و جنوب آن نگاراگو ، به جنوب آن بحر محیط آرام و لسوادورو به غرب آن گواتیمالا واقع است . مملکت کوهی است و زمین صالح لزراعه دارد گرچه همه اش زرع نشده است و باجنگلها پوشیده است . ساکنین آن از نژاد هندیان سرخ و هسپانویها هستند .

منابع و صنایع : منابع معدنی آن زیاد و غیر منکشف است و شامل طلا ، نقره ، مس ، چست ، سرب ، آهن ، سرب و

هایتی

هایتی در ۱۸۲۰ جمهوریت شد . ایالات متحده امریکا آنرا در ۱۹۱۵ اشغال کرد . در ۱۴- اگست ۱۹۳۴ به اشغال مذکور خاتمه داده شد . پنج حکومت طی هفت سال ۱۹۵۰-۱۹۵۷ در هایتی از پادشاهان حکومت ششم قانون اساسی جدیدی آورد که بر اساس آن پارلمان يك اتاقه تشکیل گردیده است . اغتشاشاتی در ۱۹۶۳ تو ليد شدولی بشدت فرو نشانده شد . انجمن کشور های امریکائی از هایتی تقاضای احترام حقوق بشری را نمود .

کشور مذکور در ۱۹۶۳ مناسبات خود را با جمهوریت دو مینکا قطع کرد که تا ۱۹۶۶ دوام داشت . قانون اساسی دیگری ر ئیس جمهور هایتی داکتر آرانسوادو والیه رابری عمر به ریاست جمهوری برگزید . هایتی عضو ملل متحد و شورای کشورهای امریکائی است .

معارف و مذہب : مذہب عمده رومن کاتولیکی است . سران مذہبى فرانسوی یاکانا دائی هستند . معارف اجباریستولی بی سوادى هم زیاد است . فرانسوی زبان رسمی است . تدريس انگلیسی در مکاتب حتمی است .

پایتخت : پورتو پرنس ، مساحت ۱۰۷۱۴ مربع میل ، نفوس تخمین ۶۸۰۰۰۰ ملل متحد ۴۶۷۴۰۰ بیرق دو قطعه عمودی سیاه و سرخ و در مرکز يك ساحه مستطیل سفید و سبز با علامه جنگی در وسط آن . واحد پولی : گورد معادل نه افغانی .

شرح : هایتی یگانه جمهوریت فرانسوی زبان هر دو امریکا ، ثلث غربی جزیره ای را در غرب الیندا اشغال کرده است که بنام هسپانیولا یاد میشود و بین کیوبا و پورتوریکو واقع است .

طول سرحد آن به جمهوریت دومینیکن ۴۴۱ میل میباشد . اکثریت نفوس آنرا سیاه پوستان تشکیل میدهند . بقیه آن مولاتو ها یعنی مخلوط سفید پوستان (فرانسوی و سیاه پوستان غلامان) اند .

منابع و صنایع : مس ، طلا ، نقره ، آهن قلمی ، سلفر ، زغال ، نکل که تا کنون کاملاً مورد استخراج واقع نشده اند . قهوه محصول عمده آنست . پنبه ، شکر خام کيله ، کاکاؤ ، تنباکو و برنج هم دارد . انواع شراب تقطیر میکنند . انواع چوبهای قیمتی صادر میکنند .

تاریخ و حکومت : کولمبس هایتی را در ۱۴۹۲ کشف کرده است . در ۱۶۷۷ يك مستعمره فرانسوی و در ۱۸۰۴ آزاد شد .

هسپانیه

تا اینکه در قرن پانزد هم هسپانیه توانست مسلمانان را از هسپانیه بیرون کند. از ۱۴۹۲ بعد هسپانیه یک امپراتوری استعماری شد. در ۱۵۸۸ هسپانیه کوشید بر تانیه را تحت تصرف در آورد و لسی تا کام شد.

در ۱۸۰۸ هسپانیه بدست ناپلیون افتاد در سالهای ۱۸۲۰ هسپانیه، مکزیکو پیرو و دیگر مستعمرات امریکای خود را از دست داد کیوبا با میها برای ده سال جنگیدند تا اینکه در نتیجه جنگ هسپانیه با امریکا، کیوبا به آزادی نایل و هسپانیه فلپین و پورتوریکو را نیز از دست داد. در ۱۹۱۲ قسمتی از مراکو (المغرب فعلی) را اشغال کرد در ۱۹۲۳ هسپانیه تحت رژیم دکتاتوریت از آن بعد کشور سوی رژیم جمهوری گرایید که تمایل چپ داشت. در ۱۹۳۶ گروهی از افسران هسپانوی در مراکو انقلابی بر علیه حکومت بر پا کردند.

در نیش شان فرانسیسکو فرانکو بود. در نتیجه جنگهای سه ساله که گفته میشود به اتلاف یک میلیون نفر منجر شد. قوای فرانکو بعد سقوط مادرید ۲۸ مارچ ۱۹۳۹ بر هسپانیه مسلط شد.

کورتس پارلمان هسپانیه مجدداً به اعضای منتخب، متین و افتخاری بیان آمد. فرانکو یک شورای نیابت سلطنت ایجاد کرد تا در صورت استعفا با ازکار افتادن وی با دولت آراء شخصی را به سلطنت انتخاب و به کورتس جهت قبولی آن باقوت دولت آراء پیشنهاد کند.

هسپانیه در جنگ جهانی دوم بیطرف ماند در ۱۹۴۶ نظر به مناسبات آن پامالک فاشیستی و عملیات جابراکه آن در داخل از ملل متحد اخراج و لی در ۱۹۵۵ دوباره عضو ملل متحد شناخته شد.

پایتخت: مادرید، مساحت ۱۹۴۸۸۲ مربع میل. نفوس تخمین ۶۸ ملل متحد ۳۲،۴۱۱،۰۰۰. بیرق سه قطعه افقی سرخ، زرد، سرخ، باعلامت جنگی در قطعه وسطی. واحد پولی. پیسیتا معادل یک افغانی و بیست و پنج پول.

شرح: هسپانیه یک سلطنت فقط بنام است که جزیره نمای ایبری یازا بجز از پرتگال اشغال کرده است در غرب آن پرتگال و بحر اطلس، در شمال آن خلیج بسکی و پرنیز (که آنرا از فرانسه جدا میسازد) در شرق آن مدیترانه و در جنوب آن مدیترانه و بحر اطلس واقع است. پایگاه بحری بر تانوی بنام (جبل الطارق) در منتهی الیه جنوبی هسپانیه به دهه مدیترانه از او قیانس اطلس واقع است.

منابع و صنایع: در حدود چهل فیصد کشور قابل زرع است. گندم، جو، جوار، زیتون، انگور، لیمو، نارنج و دیگر میوهها پیاز، بادام، تنباکو، پنبه و برنج میزویانند.

معادن آن شامل سرب، آهن، مس، جست، قلعی، زغال، نقره و غیره میباشد مصنوعات آن منسوجات نخی و پشمی کاغذ اتوموبیل، کاک و صنعت میباشند.

تولیدات زغال آن سالانه ۱۵ میلیون تن است. تولیدات برق آبی بیش از ۲۵ میلیارد کیلووات فی ساعت است. سالانه بیش از ۱۵ میلیون سیاح در حدود یک میلیارد دالر در هسپانیه مصرف میکنند. تاریخ و حکومت: از اعصار قدیمه هسپانیه درسیاست اروپایی سهمی داشته است. ایبریایی، باسکها، سلتها آنرا اشغال کردند. روم آنرا فتح کرد. لشکرهای قرطبه ازان گذشته برایتا لیا حمله نمودند در قرن هفتم اسلام از راه افریقا بران چیره گشت. در اواخر قرن یازدهم عیسویان ترمض متقابل نمودند

ممالك جهان

دفاع : لشکر هسپانیا خد مت جبری دو ساله انجام میدهد و در بدل کمکهای نظامی و اقتصادی یکمده پایگاه های هوایی و بحری را با آمریکا قایل شده است .
معارف و مذهب : کاتولیکی تر و یسج میشود

هند

پایتخت : د هلی جدید ، مساحت ۱۷۱۱۵۹۷ مربع میل ، نفوس قرار تخمین ۶۸ ملل متحد ۵۲۳۸۹۳۰۰۰ . بیرق سه قطعه افقی بر نگهای زعفرانی ، سفید و سبز تاریخ با عرابه ۲۴ چو به اشو کا در مرکز قطعه سفید واحد پولی روپیه معادل ۷ - افغانی .

شرح : هندیک جمهوری آزاد ۱۹۵۰ و عضو ممالك مشترك المنافع قسمت بیشتر نیسم قاره هندرا تشکیل میدهد از طرف جنوب به بحر هند از طرف شرق به پاکستان شرقی ، خلیج بنگال و بحیره عرب و از طرف غرب به پاکستان غربی محاط است . در شمال آن کوه های همالیه واقع است و مقداری سرحد قابل عبور با تبت و جمهوری مردم چین دارد که روی قسمتی ازان میان هر دو کشور منقشه موجود است .

منابع و صنایع : زراعت ۷۰ فیصد مردم را مشغول میدارد . برنج ، جواری ، ارزن نخود ، گندم ، جو ، قهوه ، نیشکر ، چای مساله جات و غیره محصولات عمده زراعتی اند . پنبه ، کنف ، رابر و غیره نیز تولید میکنند پلان چارم پنجساله هند به امور زراعت اهمیت اول را قایل شده است . از صنایع عمده آن نساجی (پشمی نخی و ابریشمی) فولاد و سمنت میباشند . علاوه بران تکه های سندی ، نخی ، آلومینیم ، سلفیت ، شیشه (بال بیرنگ ، ترانسفارمر ها ماشین های خیاطی با یسکل مو تر تولید میکنند زغال ، نفت آلومینیم ، مس ، آهن ابرک و منگا نیز هم دارد .

سکیم : ایالت هندی است بین تبت ، بهوتال ، نیپال و هند که مساحت آن ۲۷۴۴ مهابراجای آن بالدان نمکیان است که در ۶۳ یک دوشیزه نیویارکی را به عقد از دواج خود در آورد . مراسم تا چپوشی او یکسال بعد از تعیینش بر تخت سکیم صورت گرفت پایتخت سکیم کانگ توك است . مذهب مردم بودایی میباشند .
کشهر : یک منطقه دارای اکثریت

از صادرات آن چای ، شکر ، کنف خام و پخته ، قماش های نخی ، پوست دریای شده و غیره واز واردات آن تیل های معدنی

د افغانستان کالونی

در جنگ باجایان خدمت کردند . بعد جنگ عمومی اول ملیت خواهی هند انکشاف سریع کرد . کانگرسو مسلم لیگ اصطلاحات اساسی سیاسی را طالب شدند . یک هندو فارغ التحصیل حقوق در مکاتب انگلستان بنام موهنداس گاندی بسر کردگی مردم رسید . دو مرتبه رئیس حزب کانگرس شد . در ۱۹۱۹ مفکوره حکومت را بدست خود هند یان بمیان کشید از مجاهدات دیگرش تعقیب سیاست عدم تشدد تعقیب صنایع دستی محلی و از بین بردن اجپو تیزم بود . در ۱۹۳۰ گاندی پالیسی عدم اطاعت ملکی را در پیش گرفت عدم توجه به مال بر تانوی را تشویق کرد و همراه ۶۰ هزار نفر دیگر محبوس شد در ۱۹۳۵ بر تانیه برای هند یک قانون اساسی را قبول کرد که مقتضی کانگرس دو اتاقه بود .

یکی شورای دولت و دیگری اسامبلی حق رای به سی میلیون نفر داده شد . مسلمین بنابراینکه تفوق عددی هندو باعث ضرر کلتور و آزادی مسلمین میشود . بران اعتراض کردند . محمد علی جناح رئیس مسلم لیگ برای ایالاتی که اکثریت مسلمان دارند تقاضای آزادی داخلی و بعدا تقاضای ایجاد پاکستان را بحیث یک ملت اسلامی نمود بالاخره بعد چهل سال مجادله فعال از طرف هندو و مسلمین بر تانیه در ۲۰ فروری ۱۹۴۷ برای تقسیم نیم قاره هند عزم خود را اعلام و چون ۴۸ را برای خروج بر تانیه از هند تاریخ گماشت . بتاريخ ۱۵- اگست ۱۹۴۷ هند بحیث یک کشور آزاد ممالک مشترک المنافع عرض وجود کرد . بر تانیه در مورد فیصله مقدرات نهضت ملیون مردمان پښتون ایالت شمالی غربی هند و بلوچستان توجیحی نکرد و در نتیجه معضله مذکور تا کنون بین پاکستان و مردمان پښتون نستان حل نا شده مانده . هند که عضو ملل متحد بود . کرسی خود را دران اشغال کرد و به ادامه در داخصل چوکات ممالک مشترک المنافع موافقه نمود .

قانون اساسی آن به طرز قانون اساسی ایالات متحده امریکا ساخته شده است

ماشین آلات ، خوراکی ، غله جات ، پنبه خام و فلزات میباشند .

تاریخ و حکومت : هند دارای یکی از قدیم ترین مدنیتهای دنیاست مسد نیت و ادیان دینس تا به پنج هزار سال قبل تثبیت شده است مغاره های اجنئالو را در هند و سطلی ، تاج محل در اگره و قطب مینار دهلی نمونه هائی از گذشته درخشان آن میباشد .

سلطان محمود غزنوی ، بعد از غوریان و لودیان قوت هائی بودند که از افغانستان به هند سرانیز شده قسمت اعظم آنرا اشغال کردند و برای مدت های طولانی تحت سلطه و اختیار خود داشتند در ۱۴۹۸ واسکو دگا های پرتگالی مراکز تجارتی دران تاسیس کرد .

بعد آنها هالیندی ها آمدند . در ۱۶۰۹ بر تانوی ها آمدند مدرس کلکته را تاسیس کردند و بمبئی را از پرتگالی گرفتند . بحیث کمیته هند شرقی بر تانیه بالاخره تمام هند را بتصرف در آورده و این زمانی بود که احمد شاه ابدالی - (احمد شاه درانی) پادشاه افغانستان تا دهلپیش رفته . آنرا فتح کرده بود و پس به وطن خود افغانستان و پایتخت خود کند هار مراجعه کرده بود . وی باری در دهلپیش شهر را در وصف و طن خود سروده بود .

ددلی تخت هیرومه چه را یاد شی ز ما دنیکی پښتو نخوا دغروسرو نه

اشغال بر تانیه در ۱۷۷۴ - ۱۷۸۵ تکمیل گردید . وارن هیستنگر اولین گورنرجنرال حکومت ملکی را برقرار ساخت که بعدا بنام سویل سر و پس هند یاد شد . پارلمان هند امور سیاسی هند را تحت کنترل گرفت در ۱۸۵۷-۱۸۵۸ سپاهیان هندی بر علیه بر تانیه بغاوت کردند و لسی فرو نشانده شد . در جنگ های بور افریقا از هند یک ، یک گروه امبولانس گرفتند .

ضمن جنگ عمومی اول هند هشتصد هزار عسکر داد که بیست و چار هزار آن کشته و ۷ هزار آن زخمی شد . در جنگ جهانی دوم هند از حمایت متحدین هند هشتصد هزار عسکر داد که بیست و چار هزار و رزیده و لی در حدود دو میلیون عساکر

ممالک جهان

رایگان و اجباری است. چهل و شش سال تو سبب اعضای هردو اتاق پارلمان انتخاب میشود. اتاق اول شورای ایالات و اتاق دوم خانه مردم است یک معاون رئیس جمهور یک کابینه مرکزی تحت ریاست یک صدر اعظم دارد. هر کدام از ایالات یک گورنر و نظام اداری هماهنگ فدرالی مرکزی دارد. بعد مرگ شاستری صدراعظم هند در تاشکند. میر مندرگاندی در ۱۹ جنوری ۱۹۶۶ صدراعظم تعیین شد. طی سال ۱۹۶۷ داکتر ذاکر حسین معاون رئیس جمهور هند. بحیث رئیس جمهور آنگشور انتخاب گردید.

شورای ایالات دائمی است و لی در هر دو سال یک اُلک اعضاء آن متقاعد میشوند حال خانه مردم را میتوان منحل کرد این کار را رئیس جمهور میکند و انتخابات جدید را امید هد.

معارف و مذهب: معارف تا سن چارده سال یک اُلک اعضاء آن متقاعد میشوند حال خانه مردم را میتوان منحل کرد این کار را رئیس جمهور میکند و انتخابات جدید را امید هد.

دفاع: قوای دفاعی بصورت خود اختیاری تشکیل شده است قوای هوایی برقی و بحری توسط لوی درستیها تحت هدایت وزیر دفاع ایفای وظیفه میکند.

بر طبق آن یک رئیس جمهور برای پنج سال تو سبب اعضای هردو اتاق پارلمان انتخاب میشود. اتاق اول شورای ایالات و اتاق دوم خانه مردم است یک معاون رئیس جمهور یک کابینه مرکزی تحت ریاست یک صدر اعظم دارد. هر کدام از ایالات یک گورنر و نظام اداری هماهنگ فدرالی مرکزی دارد. بعد مرگ شاستری صدراعظم هند در تاشکند. میر مندرگاندی در ۱۹ جنوری ۱۹۶۶ صدراعظم تعیین شد. طی سال ۱۹۶۷ داکتر ذاکر حسین معاون رئیس جمهور هند. بحیث رئیس جمهور آنگشور انتخاب گردید.

شورای ایالات دائمی است و لی در هر دو سال یک اُلک اعضاء آن متقاعد میشوند حال خانه مردم را میتوان منحل کرد این کار را رئیس جمهور میکند و انتخابات جدید را امید هد.

معارف و مذهب: معارف تا سن چارده

هنگری

خود را از حاشیه جنوب غربی بدست می آورد. صنعت شامل آهن و فولاد ماشین آاد، مواد کیمیای اتومبیلها، خطوط آهن و وسایط مواصلت میباشند. تاریخ و حکومت: ساکنین اولیه

هنگری را که سلاوها و جرمنها بودند. هنها و مگیارهای شرق مغلوب ساختند. ترکها در قرون پانزده تا هفده عیسوی آنها اشغال کردند. بعد شکست ترکها در ۱۶۹۷ استرالیای بر مملکت مسلط شد و هنگری بالاخره در ۱۸۶۷ کاملاً آزاد شد در حالیکه پادشاه استرالیای پادشاه هنگری هم بود. در ۱۹۱۸ هنگری قسمت هایی از کشور خود را به رومانیای یوگوسلاویا و چکوسلواکیا بخشید.

هنگری در جنگ جهانی دوم با جرمنی متحد گردید. در ۱۹۴۴ نایب السلطنه هنگری را آلمانها بر طرف کرده طرفداران نازی را بجایش در راس حکومت گذاشتند در ۱۶۴۵ قسمت زیاد کشور به دست اتحاد شوروی افتاد. بعد شکست آلمان نازی

پایتخت: بوداپست، مساحت ۳۵۹۱۸ مربع میل، نفوس قرار تخمین ۶۸۰۰۰۰۰۰ بیریق قطعات افقی سرخ، سفید سبز و احد پولی: فوریت معادل چار افغانی.

شرح: هنگری یک جمهوری کمونیستی در اروپای شرقی. از شمال با چکوسلواکیا، از شمال شرق با اتحاد شوروی و از شرق بارومانیای، از جنوب با یوگوسلاویا و از غرب با استرالیا همسایه میباشد.

دانیوب سرحد شمال غربی کشور را تشکیل میدهد. و بعد طرف جنوب دور خورده مملکت را بدو حصه تقسیم میکند هنگری شرقی حاصلخیز است و هنگری غربی و شمالی تپه زار است.

منابع و صنایع: هنگری مملکت زراعتی است. صنعت آن نیز مهم است. گندم، جودر، جو، جواری، کچالو، شکر، لبلبو و غیره از محصولات زراعتی آنست. هنگری شراب خوب دارد. ذخایر بوسایت هنگری خیلی بزرگ است. سه ربع تپل

د افغانستان کالسی

بو دا پست ایجاد شد سران هنگری از اتحاد شوروی کمک خوا ستند شورش مذکور تقریبا در دو هفته فرو نشست .
قوای اتحاد شوروی کشور را تخلیه کردند عده ای از مردمان هنگری از آنکشور خارج شدند .

معارف و مذهب : آزادی مذ هب موجود است . اسقف های مقررده توسط پاپ باید از طرف حکومت قبول شوند دولت نفوس رومن کاتولیک است . کاتولست ها دارد .

تعلیمات برای هشت سال تعلیمی رایگان و اجباری است . شش پوهنتون دارد . هنگری زبان رسمی است .

هنگری موافقه کرد که به سرحدات ۱۹۳۷ خود مراجعه کند در ۱۹۴۶ جمهوری را اعلام کرد .

یک قانون اساسی از نوع اتحاد شوروی در ۱۹۴۹ تصویب شد که بقرار آن اقتدار به پارلمان و پرزیدیم انتقال کرد پارلمان مرکب از نمایندگان است که از ۳۲ هزار نفر تبعه هنگری انتخاب میشوند . مدت خدمت شان چار سال است هنگری عضو ملل متحد و پکت وارسا است .
صنایع ملی شده اند اقدامات جدی برای تکثیر تولیدات زراعتی روی دست است از ۱۹۶۲ بعد هنگری قطعات زمین زراعتی شخصی را نیز تشویق کرده است .
در ۱۹۵۶ شورشی درکشور مخصوصا در

یونان

صنعت توریزم سالانه یک میلیون مسافر می آورد که سالانه یکصد میلیون دالر در یونان مصرف می کنند .

تاریخ و حکومت : موفقت های یونان قدیم در هنر ، تعمیرات ، علوم ، ریاضیات فلسفه ، دراما ، ادبیات و دیموکراسی برای قرون متمدن یاد بود یونان در قرن پنجم قبل از میلاد به معراج ترقی رسید . در قرن دوم و اول تحت نفوذ روم قرار گرفت و در قرن چارم میلادی قسمت شرقی امپراطوری بیزنتین را تشکیل داد و بعد سقوط قسطنطنیه جزء امپراطوری عثمانی شد .

در ۱۸۲۹ یونان از ترکیه آزاد شد و به ضمانت فرانسه ، انگلستان و روسیه یک سلطنت اعلام شد و در ۱۹۲۵ جمهوری را اعلام کرد .

در ۱۹۳۵ دوبار رژیم شاه می برقرار گردید در ۱۹۴۰ شاه مل جنگ جهانی شد ابتدا ایالتی را شکست داد ولی بعد توسط جرمن ها اینتلوی ها و بلغارها اشغال شد . در پایان ۴۴ قوای اشغالی یونان را تخلیه کردند شاه چارچ دوم دوباره بر تخت نشست و در ۱۹۴۷ مرد و بعد از او پسرش پال اول و بعد از پسرش کاستنتین

پایتخت : اتن ، مساحت ۵۰۹۴۴ مربع میل . نفوس (تخمین ۱۹۶۸ ملل متحد) ۸۰۳۰۰۰۰ . بیرق پنج قطعه افقی آبی و چار قطعه افقی سفید باصلیب سفیدبرز مین آبی در حاشیه بالائی . واحد پولی درهم معادل یک افغانی و پنجاه پول .

شرح : یونان قسمت جنوبی شبه جزیره بالقان را احتوا میکند و تا بحیره مدیترانه میرسد . بحیره ایونین به غرب آن و بحیره ایجین به شرق آن واقع است . همسایگان آن آلبانیا ، یوگوسلاوی ، بلغاریا و ترکیه میباشند صد ها جزیره دارد که از آنجمله ۱۶۶ جزیره آن ساکنین دارد .

منابع و صنایع : یونان باقظ یک ربع مساحت قابل زرع یک کشور زراعتی است . چار پنجم جنگلها مال دولت میباشد . گندم ، جو ، جو ، جوار ، برنج ، پنبه ، تنباکو ، زیتون ، لیمو و نارنج کشمش و انجیر دارد . گوسفند ما لداری عمده را تشکیل میدهد . برق آن خیلی انکشاف کرده است . صنایع عمده آن نساجی ، تهیه خوراکی های قطنی ، شراب ، سمنت و مواد کیمیاوی است بیش از ۱۹ میلیون تن کشتی های تجاری مال بردار دارد و لی قسمت عمده آن بنام کشور های دیگر رجستر شده است .

ممالک جهان

بر تخت نشست یونان در ۱۹۵۲ يك قانون اساسی جدید را رویکار آورد. در ۱۹۶۴ جارج پاپاندیو به صدارت رسید و میخواست افسران طرفدار جناح راست را از عسکری بکشد و درین عمل به مخالفت شاه بر خورد نزاعی برخواست که منتج به انتخاب ستیفا نویوس به صدارت و کناره گیری پاپا ندریو شد. ولی نزاع خاموش نشد تا اینکه قوای نظامی در اپریل ۱۹۶۵ کودتای را برای انداختن پاپاندریو را محبوس کرد در ماه می کاستنتین اطلاع داد که حکومت نظامی و عده ایجاد يك قانون اساسی جدید و تقدیم آن را بفرض آراء عامه داده است.

معارف و مذہب: مذہب اصلی ارتودوکس یونانی. یکی از (لقب دین عیسوی است) نه سال تعلیمات اجباری است شش پوهنتون دارد.

دفاع: خدمت نظام بین سنین ۲۱ و ۵۰ اجباری است.

یونان عضو ملل متحد و ناتو است.

یمن

پایتخت: صنعا، مساحت ۷۵۲۸۹ مربع میل. نفوس تخمین ۶۸ ملل متحد ۵۰۰۰۰۰۰. بیرق پارچه های افقی سیاه و سرخ بسا ستاره سبز در پارچه سفید. واحد پولی: ریال یعنی معادل چهل و پنج افغانی. یمن از کشورهای قدیمی کوهی حاشیه جنوبی جزیره نمای عربستان می باشد که بحیره احمر در غرب آن عدن در جنوب و عربستان سعودی در شمال و شرق آن واقع است.

حدیده بندر عمده آنست در صنعا بقایای مدنیته های گذشته موجود است.

مناجم و صنایع:

بالای فلات الجبل که حاصل خیزترین قسمت عربستان است قهوه، جو و دیگر غله جات میروند، پوست، خرما، زغال، ارچه، بته ها میوه ها و احجار قیمتی صادر میکند.

تاریخ و حکومت:

خاک یمن و قتی جز سلطنت قدیم صبا بود در انجیل تذکری از طلا مساله جات و سنگ های قیمتی آن رفته است که ملکه صبا بحیث تحفه بحضرت سلیمان (ع) برد یمن در عهد سلطنت امام احمد بحیث يك کشور دیمو کرا تیک

اسلامی خوانده میشد (۱۹۴۸-۶۲) از آن بعد کشور يك جمهوریت اعلام گردید. وارث امام احمد بنام محمد البدر به کوهها و قبایلی های طرفدار سلطنت پناه برده از آنچه با حکومت جنگ داخلی را ادا می میدهد. گفته میشود که جمهوریت عربی متحد جمهوری خواهان و عربستان سعودی قوای طرفدار سلطنت را حمایت می کنند. در اگست ۱۹۶۵ جمال عبدالناصر و ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی متاثر که را امضا کردند و فیصله شد که بعد خروج قوای هردو کشور از خاک یمن رای گیری عمومی در مورد چگونگی طرز حکومت آینده یمن عملی شود. این متارکه دیر نپائید. در ۱۹۶۶ بین یمن و عربستان جنگ ها و بمباران ها ادا می یافت عربستان سعودی مدعی بود که طیارات جمهوریت عربی متحد خاک آنرا بمباران میکند در اواخر همین سال نظر به سوء قصد علیه رئیس جمهور یمن السلال بر گد محمدالر عینی يك وزیر حکومت حسن الامر کشته شد و حکومت او از بین رفت.

یمن عضو ملل متحد و جامعه عرب است.

یورو گوی

پایتخت: مونتی ویدو، مساحت ۷۲۱۷۲ مربع میل. نفوس قرار تخمین ملل متحد ۲۰۰۰ ر ۲۸۱۸. بیرق چار قطعه آبی و پنج قطعه سفید یک در میان علامه آفتاب طالع بالای یک قطعه سفید. واحد پولی پیسو پنجاه پول.

شوح: کوچترین و پیشرفته ترین کشور امریکای جنوبی جمهوریتی است که از شمال و شرق با برازیل از جنوب با بحر اطللس جنوبی و دریای پلا تا واز غرب با ار جنتاین محاط میا شد. اقلیم آن منظم است.

منابع و صنایع: ۶۰ فیصد ساحه آن برای مالداری و ۲۷ فیصد آن برای زراعت تخصیص داده شده است. گوشت، پشم، پوست، جواری، گندم، میوه های فامیل لیمو، برنج، جو و شرف از محصولات آنست. صنایع مهم آنرا تجارت گوشت، صنایع فلزات، منسوجات و شراب سازی تشکیل میهد.

تاریخ و حکومت: یک وقتی قسمتی از ایسرائیت هسپانوی ریودو پلا تابعه تر یک ولایت برازیل بود در ۲۵- اگست ۱۸۱۵ آزادی خود را اعلام کرد. قانون

ریاست شوری بین شش عضو دارا اکثریت آراء دوره میکند. این شوری را وزیر تعیین میکند. یک مجلس نمایندگان دارد و یک سنا که هر دو برای چار سال انتخاب میشوند.

قانون اساسی. بیمه پیری، مساعدهت صحی اطفال و انواع دیگر خدمات اجتماعی را تعیین کرده است. معارف و مذهب: کلیسا و دولت از هم مجزا اند آزادی مذهب موجود است. مذهب عمده رومن کاتولیک است. معارف بشمول پوهنتون رایگان است. تعلیمات ابتدائی اجباری است.

هسپانوی زبان رسمی است. عسکر یورو گوی مرکب از رضا کاران استخدام شده ۱۸- ۴۵ ساله است.

یورا گوی عضو ملل متحد و موسسه کشورهای امریکائی میا شد.

پایتخت: کمپالا، مساحت ۹۱۱۳۴ مربع میل. نفوس قرار تخمین ۸۱۳۳۰۰۰ ملل متحد ۲۰۰۰ ر ۲۸۱۸. بیرق چار قطعه آبی و پنج قطعه سفید یک در میان علامه آفتاب طالع بالای یک قطعه سفید. واحد پولی پیسو پنجاه پول.

شوح: کوچترین و پیشرفته ترین کشور امریکای جنوبی جمهوریتی است که از شمال و شرق با برازیل از جنوب با بحر اطللس جنوبی و دریای پلا تا واز غرب با ار جنتاین محاط میا شد. اقلیم آن منظم است.

منابع و صنایع: ۶۰ فیصد ساحه آن برای مالداری و ۲۷ فیصد آن برای زراعت تخصیص داده شده است. گوشت، پشم، پوست، جواری، گندم، میوه های فامیل لیمو، برنج، جو و شرف از محصولات آنست. صنایع مهم آنرا تجارت گوشت، صنایع فلزات، منسوجات و شراب سازی تشکیل میهد.

تاریخ و حکومت: یک وقتی قسمتی از ایسرائیت هسپانوی ریودو پلا تابعه تر یک ولایت برازیل بود در ۲۵- اگست ۱۸۱۵ آزادی خود را اعلام کرد. قانون

ریاست شوری بین شش عضو دارا اکثریت آراء دوره میکند. این شوری را وزیر تعیین میکند. یک مجلس نمایندگان دارد و یک سنا که هر دو برای چار سال انتخاب میشوند.

قانون اساسی. بیمه پیری، مساعدهت صحی اطفال و انواع دیگر خدمات اجتماعی را تعیین کرده است. معارف و مذهب: کلیسا و دولت از هم مجزا اند آزادی مذهب موجود است. مذهب عمده رومن کاتولیک است. معارف بشمول پوهنتون رایگان است. تعلیمات ابتدائی اجباری است.

هسپانوی زبان رسمی است. عسکر یورو گوی مرکب از رضا کاران استخدام شده ۱۸- ۴۵ ساله است.

یورا گوی عضو ملل متحد و موسسه کشورهای امریکائی میا شد.

یوگندا

پایتخت: کمپالا، مساحت ۹۱۱۳۴ مربع میل. نفوس قرار تخمین ۸۱۳۳۰۰۰ ملل متحد ۲۰۰۰ ر ۲۸۱۸. بیرق شش قطعه سیاه، زرد، سرخ بادایره نقرهئی و تصویر لک لک تا جدار در مرکز آن. واحد پولی: شلنگ افریقای شرقی معادل هفت افغانی.

یوگندا، تحت حمایتی سابق برتانیه از ۱۹۶۳ بعد جمهوریت آزادی است در افریقای مرکزی با کینیا، در شرق غدیر و کنوریا و تانزانیا در جنوب غدیرهای البرت وادواردو کانگو، در غرب، و سودان

۱۵ - تر تیب و افتتاح سیمینار قضات
محاکم تجارتي بمنظور رفع مشکلات محاکم
مو صوفاز ناحیه تطبیق قوانین واصلاحات
فورمه ها وانسجام و تر تیب امور .
تعداد فقرا نیکه از دیوان تجارتي استیناف
عالی هر کزی از ۲۲ میزان ۴۸ الی ۲۲ میزان
۴۹ بمحکمه تمیز واصل و فیصله رسیده
به ۳۲ فقره میرسد .

سیمینار روساء و قضات محاکم تجارتي :
اولین سیمینار روساء و قضات محاکم

تجارتي بروز ۴ میزان ۱۳۴۹ در قصر
دارالامان بریاست پو هندوی غلام علی
کریمی قاضی ستره محکمه و رئیس دیوان
تجارتي مقام عالی تمیز دایر والی ۹ میزان
دوام نمود .

سیمینار با بیانیه یناغلی کریمی افتتاح
گردید ، یناغلی کریمی در بیانیه خویش
ضمن اظهار رضا مندی از یکجمله اشخاصیکه
در تر تیب وانتظام سیمینار زحمات کشیده
بودند علاوه فرمودند که ستره محکمه
باراده پاک و نیت نیک اعلیحضرت معظم
همایونی پادشاه عدالت گستر ما بمنظور
تامین عدالت که یکی از اهداف اساسی
دیومو کراسی است بوجود آمده است ،
ضمنا یناغلی کریمی به شخصیت و علمیت
قاضی اهمیت بیشتری را قایل شده و
گفتند که قاضی پاک نفس وعالم درقضات

هدف از انعقاد این سیمینار پیدانمودن
طرق اصلاحات اموداری واصلاح درسیک و طرز
تامین عدالت که یکی از اهداف اساسی
نوشتن فیصله ها و تعقیب یک سبک مطلوب
در نوشتن آن و تجدید نظر بر فورمه های
سابقه و استفاده از فورمه های مندرجات

پو هندوی غلام علی کریمی حین ایراد بیانیه در اولین سیمینار روساء و قضات
محاکم تجارتي

د افغانستان کالني

عزيمت نمودند .
ښاغلي کريمي در ولايت ننگرهار از
تعمير منازل ر هایش قضات آن منطقه ديدن
نموده و سپس هريك از محاكم مر بوطه
مهندره ، شنوار ، سرخورد ، خوگيا ني ،
كامه ، شيوه و در ولايت كتر از محكمه و
تعمير ر هایش قضات در ولسوالي های
چوکی و خاص کتر ، سرکاني واسمار
بالتفصيل مشا هده نموده و برای پيشبرد
و بهبود امور اداري آنها هداياتي صادر
فرمودند در اخير ښاغلي کريمي از وضع
ساختماني محاکم مرکز ولسوالي های
ولايت لغمان از جمله علينگار ، عليشنگ ،
نورستان وغيره نواحی آن ديدن نموده و
هدايات لازمه در باره پيشبرد امور
دادند .

پلان انکشافی :

۱ - ستره محكمه از بدو تا سپس ۲۲
میزان ۱۳۴۶ برای حفظ شتون قضا ، استقلال
و حيثيت قضات در صدد آن شد تا در قدم
اول به ساختن تعميرات آبرومندانه و مجلل
محاکم و در مرحله دوم باعمار امکان رهایش
قضات در مراکز و ولايات و ولسوالي های
اقدام بنمايد چنانکه به اساس آن درسال
دوم پلان پنجساله سوم که مصادف به سال
۱۳۴۷ میباشد پلان انکشافی خود را ترتيب
ودران برای تعمير ستره محكمه مبلغ چهل
مليون افغانی و برای رياست های محاکم
و ولايات و محاکم ابتدا نيه شصت مليون
افغانی پيش بينی نمود ازان تاريخ تا اخير
سال ۱۳۴۹ اقدام به اعمار يك تعداد محاکم
در مراکز و ولايات و محاکم و لسوالي های
نموده و لی چون نقشه های شهري بعضی
از مراکز و ولايات و ولسوالي های تثبيت
نگردیده بود و از طرفي مبلغ چهل مليون
افغانی که برای تعمير ستره محكمه پيش بينی
گردیده بود مصارف اعمار تعمير ستره
محكمه را تگافو کرده نمی توانست .
لذا و جوه پيش بينی شده پلان انکشافی
خویش را نه تنها صرف تعميرات محاکم
ولايات و ولسوالي هانمود بلکه يك عده
منازل نشيمن قضات را مجبورا روی دست
گرفت چنانچه به تعداد (۷۴) تعمير محاکم
و منازل قضات تکميل و (۱۶۹) آن نيم

بی غرضانه خود بیشتر قرين بعد ا لت
میبا شد . علميت قاضي نبايد بچند کتاب
و چند کورس محدود ساخته شود بر علاوه
مطالعه و تتبع مداوم قاضي بايد بمنظور
تبادل افکار و استفاده از نظريات علما در
سيمینار ها و کنفرانس ها اشتراك نماید .
ښاغلي کريمي در اخير افزود بهمان
صميميتی که امروز در این ميز جمع
شده ايم سعی نمايم تا از اتلاف وقت
جلو گیری کرده از این سيمينار نتیجه
خوبی بگیريم . لازم است تصاميم اتخاذ
شده جنبه عملی و تطبيقی داشته باشد .
تصاویبی که در سيمينار اتخاذ گردیده
بود در دو جلسه فوق العاده شورای عالی
مورد مذاقه قرار داده شد و بانديک تعديل
و اصلاح بتصویب رسید .

اجراآت ديوان محاکمه قضات و ديوان تنازع صلاحيت :

۱ - به تعداد ۳۹ دو سیه محاکماتی
قضات مربوطه در ديوان محاکمه قضات
فصله گردیده است .
۲ - به تعداد ۴۰ دو سیه تادیبی قضات
به ديوان تادیبی ديوان محاکمه قضات
به تصویب رسیده است .
۳ - به تعداد ۵۳ قفره تنازعی به ديوان
تنازع صلاحيت محاکم به تصویب رسیده
است .

آمریت عهومي اداري قوه قضا ئيه :

هيئتی تحت رياست دكتور وليد حقوقي
آمر عهومي اداري قوه قضا ئيه در آغاز سال
جاری غرض باز دید محاکم ولايت پکتيا
و امر عمرانی آن عازم ولايت مذکور
گردید .

دكتور وليد حقوقي امر قضا ئی ،
اداري و عمرانی رياست محكمه و لايت
پکتيا ، خوش ، ارگون و همچنان محاکم
ابتدائيه آن و لا را از نزديک مشا هده
نموده و در مورد هدايات لازمه دادند .

پوهندوی غلام علی کريمي امر عهومي
اداري قوه قضا ئيه درراس يك هيئت بتاريخ
۲۳ دلو ۴۹ طبق پروگرام مجوزه ستره
محكمه جهت باز دید و وارسای از امور
اداري ، قضائي و عمرانی محاکم و ولايات
ننگرهار ، کتر ها و لغمان به آنصوب

قوة قضائيه

ا حساس ميکند که در بودجه ا نکشافي ستره محکمه پيش بيني گرديده ا ست .
رياست ذاتيه :

رياست ذاتيه ستره محکمه امور مربوط به استخدام - تقرر - تبديل - ترفيع و تقاعد عزل و استعفي قضا ت و مامورين قوه قضائيه را مطابق به احکام قانون صلاحيت و تشکيلات قضائي و قانون ترفيع و تقاعد مامورين ملکی و قوانين منسلک به آن اجرا و عقد و فسخ قرار داد اجيران و مستخدمين را بر وفق مقررات تنظيم و تعميل مينمايد.

اين رياست در آغاز سال ۴۹ مطابق بحکم ماده (۸۱ و ۸۲) قانون صلاحيت و تشکيلات قضائي که تبديلي قضا ت رابعد از مرور سه سال در يك وظيفه حکم ميکند (۱۰۴) نفر قاضي از يك وظيفه بوظيفه ديگر تبديل و مطابق بحکم ماده (۷۴) قانون مذکور به تعداد (۵۱) نفر فارغان دوره دوم کورس ستاز قضائي بفرمان اعليحضرت معظم همايوني شامل منسلک قضا گرديده اند .

همچنان در جريان سال ۴۹ تبديلات اقتضائي نظر بحکم فقره دوم ماده ۸۱ قانون صلاحيت صورت گرفته و بر علاوه از فارغان مدارس شرعي پس از گذشتادن امتحان کانکور قضائي به منسلک قضا منسلک و بوظايف عضويت محاکم ابتدائيه موظف گرديده اند. علاوه بران عده معتنا به مامورين کادر اداره قضائي بشمول محررين - مامورين مالي - مديران تحريرات رياست هاي محاکم ولايات نظر بحکم قانون مقرر و تبديل گرديده اند .

گذشته از آن به سلسله ترفيعات سنويه يک عده قضا ت و مامورين مربوط قوه قضائيه طبق مقررات به يك رتبه بلند تر ترفيع ويا به تقاعد مواجه گرديده اند .

همچنان اين رياست بمنظور تا مين دسپلين اداري - اصلاح و انکشاف سويه و احوال پرسونل تا جائیکه مقدور بوده است در دفع مشکلات دواير از ناحيه پرسونل با ساير شعبات قوه قضائيه ارتباط متداوم بر قرار و اقدامات مقتضي بعمل آورده ا ست .

هديويت تحريرات :

مديريت تحريرات موضوعات ذيل رامورد اجرا و عمل قرار داده ا ست:

کاره و تحت ساختمان قراز دارد . بر علاوه آن عده تعميرات رياست هاي محاکم که قبيل از تشکيل قوه قضائيه ساخته شده بود و اکثر آن ا حيا ب ترميمات و ا نجام کار هاي با قيمانده و الحاقات را مي نمود تحت کار گرفته شد که ازان جمله يک عده آن در طرف سه سال پلان سوم ا نکشافي تکميل گرديده و متباقی آن در سال ۱۳۵۰ که ختم پلان پنج ساله سوم ا ست تکميل خواهد شد .

و هم در سال ا خير پلان سوم در نظر ا ست تعمير رياست هاي محاکم و ولسوالي هاي که ا خيرا نقشه شهري آن از طرف رياست شهر سازي تثبيت گرديده ا ست بدست اجرا گرفته شود و تا جائیکه امکانات ميسر باشد در مقابل ۲۵ مليون افغاني با قيمانده پلان سوم تحت ساختمان قرار داده شود که البته تکميل اين تعميرات با اعمار جاي رهايش قضا ت در پلان چهارم کارسازي خواهد گرديد .

۲ - در مورد تعمير مرکزی ستره محکمه که در پلان ا نکشافي در نظر گرفته شده و محل آن در پارک ا استقلال تعيين و نقشه اساسي آن توسط انجنيران وزارت فوايد عامه و رياست شهر سازي روی دست گرفته شده. بايد گفت که از يک طرف نقشه اساسي تعمير مذکور تکميل نگرديده و از جاني ا گر مصارف هنگفت آن که از بودجه ا نکشافي دولت تمويل مي يابد و براي اينکه بالا ي بودجه دولت فشار وار د نکرده باشد دولت تجويز گرفت که اجالتا قصر دارالامان را مورد استفاده د فاطر مرکزی ستره محکمه بگذارد و به منظور ترميمات ضروريه ، تهيه و تکميل مرکز گرمي وغيره آن مبلغ پنجاه مليون افغاني منظور و به ستره محکمه تخصيص دهد .

۳ - در پلان پنج ساله چهارم دولت ستره محکمه بمنظور ا کمال تعميرات محاکم و تعمير نشيمن قضا ت در ولايات و ولسوالي هاي که نقشه شهري دارند و همچنان اعمار تعميرات محاکم و ولايات و ولسوالي ها و تعمير محل رهايش قضا ت نفا طيکه در آينده نقشه شهري آنها تثبيت ميگردد به مبلغ يك صد مليون افغاني ضرورت

د افغانستان کالسی

و همچنین در مورد غفو مجازات مجرمین ورقه های عرض مفصل و مستدل از طریق دارالتحریر شاهی به حضور ذات ملوکانه تقدیم و بعد حکم حضور ملوکانه غرض تطبیق به سلسله مراتب به مراجع مربوطه ابلاغ میشود .

همچنین جمله موضوعات و قضایای تنازعی ای که محاکم خود را واجد صلاحیت در حل و فصل آن ندانسته و از مقام ستره محکمه هدایت میخواهند پیشنهادات این قبیل موضوعات را نیز - مدیریت تحریرات ترتیب نموده و بعد از کسب هدایت بریاست عالی قضات و تنازع صلاحیت ارجاع میدارد ریاست تفتیش قضایی :

اجراءات هیئت تفتیش اعزامی ریاست تفتیش قضایی ستره محکمه در ولایات فراز آتی است :

الف - ولایت تخار :

از جمله ده دوسیه وارده ۳ دوسیه آن مراحل خود را طی نموده متباقی آن در دفاتر مربوطه تحت دوران است .

ب - ولایت بدخشان :

از جمله دوازده دوسیه وارده ۲ دوسیه آن به ریاست تدقیق ارسال شده و (۳) آن مراحل خود را طی کرده و (۷) آن تحت دوران میباشد .

ج - ولایت ننگرهار :

از جمله ۹ دوسیه وارده ۳ دوسیه آن بریاست تدقیق و مطالعات ارسال شده و ۶ آن تحت دوران است .

د - ولایت لغمان :

از جمله ۹ دوسیه وارده ۵ دوسیه آن به ریاست تدقیق و مطالعات ارسال شده و ۴ آن تحت دوران میباشد .

ه - ولایت کنر ها :

از جمله ۷ دوسیه وارده ۴ دوسیه آن به ریاست تدقیق و مطالعات ارسال شده و ۵ آن تحت دوران است .

و - ولایت بغلان :

از جمله ۴ دوسیه وارده یک دوسیه آن بمحکمه عالی قضات ارسال شده ۲ عدد آن مراحل خود را طی کرده و یک دوسیه آن به خارتوالی ارسال شده .

اول استهدآت: استهدآت از دو نگاه شرع و قانون مورد توجه قرار میگیرند :

۱- استهدآت شرعی. آن نوع استهدآت میباشد که تحلیل آن مختص بحقوق اسلام و فقه حنفی بوده مسائل پیچیده و غامضی را احتوا مینماید که روسای محاکم نیز در حل آن مشکلات ، احساس داشته از مقام ستره محکمه مستهدی میشوند، مدیریت تحریرات اینگونه موضوعات را به ریاست تدقیق و مطالعات ستره محکمه رجعت می دهد تا از طریق کمیته های معینه که در راس آن اشخاص خبیر - علمای جید و دانسته بعلوم شرعی ایفای وظیفه میدارند و در حقیقت ارگان مسلکی ستره محکمه را تشکیل میدهد جواب اخذ کرده مطالب را بمراجع مربوطه اطلاع میدارد .

۲ - استهدآت قانونی . آن گونه استهدآت آتی را تشکیل میدهد که محاکم - وزارت خانه ها و سایر ارگان های دولت در مورد تحلیل و تفسیر قانون ابهام و اشکالی را احساس داشته راه حل این معضلات را از مقام منبع ستره محکمه که مرجع تفسیر قانون است خواستار میشوند مدیریت تحریرات استهدآت مذکور را منسجم و توحید نموده به مشاوریت امور قوانین و شورای عالی ستره محکمه که وظیفه تحلیل و تفسیر قوانین را به عهده دارند کتبا فرستاده و جوابات مطلوبه را رسماً به آگهی ارگانهای مزبور میرساند .

دوم . پیشنهادات در مورد فقرات تبدیلی محاکم :

کلیه موضوعات تبدیلی محاکم چه در موضوعات حقوقی و چه جزائی که از طریق ولایات و وزارت عدلیه باین مدیریت توصل میوزد پیشنهادیه های مفصل و مدلل موضوعات فوق الذکر از مجرای این مدیریت ترتیب و منحیث ارتباط صلاحیت به شورای عالی قوه قضائیه تقدیم و بعد از اتخاذ تصمیم مراتب تصاویر شورای مزبور را بمراجع و موسسات ذی علاقه اشعار و اخبار میدارد .

سوم . تمامی فیصله جات موضوعات قصاص - اعدام - حبس دوام که از مقام عالی تمیز باین شعبه مواصلت مینماید

کوه قضايه

ستره محکمه به منظور ايجاد وانکشاف موثريت در عمليات قضايي و اداري محاکم عمومي و اختصاصي کشور مطالعه نموده امکانات تطبيق آن را جستجو نمايد .

اين رياست برای انگشاف ذهني و ارتقاي سويه مسلکي قضا ت اعضا ي مسلکي و اداري دستگاه بروفق نیاز مند يها ي خاص قوه قضايه افغانستان ناشي از ايجابا ت جديد و اقتضات اجتماعي کشور بتاسي از پلانهاي اصلاحي وانکشافي ستره محکمه به طرح و تطبيق پروگرام هساي تربوي و قصيرالمدت قبل و بعد از شمول بخدمت قضا در داخل مملکت و خارج از آن سعي ممکن بعمل مي آورد و نشرات مفيد وارزنده را برای توسيع افق معلوما ت فقهي و حقوقي قضا ت و اعضا ي مسلکي قوه قضايه به شکل کتب و مجلات تبهي و تدارك مينمايد .

اين رياست عهده دار تدقيق دو سويه هاي مرتبه مفتشين قضا يي و اداري ستره محکمه بوده و به منظور اتمام عملي تفتيش کليه اوراق - نتايج و نظريات مندرج دوسويه را به غرض تثبيت و تفکيک مسئوليت تفتيش شده گان از رهگذر درجه شدت ، تخلفات قضايي و اداري غور نموده به مسئوليت ناديمي محاکماتي و يا در صورت عدم وجود دلایل کافي و مستند به برائت مشمولين دوسيه ها نظريه قايم مينمايد .

در برابر مساييل پيچيده فقهي و قانوني و بهدايت شوراي عالي قوه قضايه تدقيق و مطالعه نموده راپور هاي توضيحياتي و بعضا مشورتي تبهي نموده و به استهداآت و استيضاحات واصله معلوما ت مشورتي فراهم مي آورد اين اداره براي کسب اطلاع از اجراءات و عوايد محاکم احصائيه هاي ممکنه را جمع آوري نموده براي تنظيم رويه قضايي افغانستان فيصله هاي قطعي محاکم را گرد آورده و تا جائيکه از مواد حاصله استفاده شده بتواند به ترتيب و نشر رويه هاي قضايي مطلوب ميپردازد .

از جمله اهداف آينده اين اداره است تا سعي ممکن بعمل آورد در مورد رويه قضايي محاکم خارجي و ديگر معلوما ت مقتضي پيرامون سيستم هاي قضايي کشور هاي اسسلا مي و ممالک انگشاف يافته غربي بدست آورده

ز - و لايت بلغ :

از جمله ۴ دوسيه وارده يك دو سيه آن به رياست تدقيق ، يك دو سيه آن به خارتوالي و يك دو سيه آن به محکمه عالي قضا ت ارسال شده و يك جلد آن مراتب خود را طي کرده است .

ح - ولايت هرات : از جمله ۶ دوسيه وارده هر (۶ جلد) مذکور حفظ شده .

ط - ولايت فراه : از جمله ۴ دوسيه وارده يك جلد آن تحت دوران است و ۳ جلد آن حفظ شده است .

ي - ولايت سمنگان : از جمله ۹ دوسيه وارده يك جلد آن به محکمه عالي قضا ت ارسال شده ، ۶ جلد آن مراتب خود را طي کرده و ۲ جلد آن تحت دوران مي باشد .
ک - ولايت نيروز : هر دو دوسيه وارده مراتب خود را طي کرده .

ل - ولايت جوزجان : از جمله ۶ دوسيه وارده ، ۱ جلد آن به محکمه عالي قضا ت ارسال شده و ۵ جلد آن مراتب خود را طي کرده .

هيئت هاي تفتيش قضايي در سال ۹۹ بعضي موضوعات خاص را در محکمه شنوار و رودات ولايت ننگرهار و محکمه بگرام ولايت پروان ، يکاو لنک ، مقر شنند ، محکمه گجران ، محکمه سنگچارک ، محکمه ابدائيه مرکز شبرغان را تحت تفتيش قراز داده اند .

دوسيه هاي وارده (۹) دوسيه از جمله ۴ آن مراحل خود را طي کرد و پنج آن تحت دوران مي باشد .

اداره تدقيق و مطالعات :

اين اداره از جمله از گانهاي اساسي و مسلکي قوه قضايه بوده که به سويه رياست در چوکات تشکيلات ستره محکمه تحت رهبري قاضي القضا ت و امر عمومي اداري قوه قضايه توسط رئيس و معاونين آن اداره و تمثيل ميگردد .

رياست تدقيق و مطالعات در امور علمي و مسلکي مربوط به قضاء تبع و تدقيق لازم بعمل آورده و در حدود امکانات به جستجو و مطالعه طرق علمي و عملي توحيد مراتب قضايي کشور پرداخته سعي ميورزد تا روش هاي نوين و مفيد را در روشنايي هدايات

د افغانستان کالی

طریق مدیریت عار ضین ویا ریاست محترم
تحریرات به شورای عالی تقدیم گردیده .

شعبه نشرات ریاست تدقیق و مطالعات :
مدیریت نشرات در چوکات ریاست
تدقیق و مطالعات از بدو تاسیس ستره
محکمه تشکیل ودر سال ۱۳۴۷ به فعالیت
آغاز نموده ، این اداره نظر به پاره معاذیر
ونداشتن مواد مفیده و پرسونل کافی تامدتی
مجله ماهانه قضا رانشر و چاپ می نمود
اما با آغاز سال ۱۳۴۸ به فعالیت اساسی
خویش باوجود قلت پرسونل مسلکی و ضیقی
تشکیل آغاز و تا اخیر برج سنبله ۱۳۴۹
فعالیت نشراتی ذیل را انجام داده است :

اول - نشر مجله ماهانه قضا که دارای
مطالب ارزنده علمی - فقهی - قضایی ،
قانونی و تصاویر شورای عالی قوه قضائیه
میباشد .

دوم - علاوه از نشر مجله متذکره کتب
ذیل از طرف مدیریت نشرات در سال
۱۳۴۹ طبع گردیده .

الف - مسایل شرعیه منتخبه از هدایه
شریف (هدایه شریف)

ب - اهم ادله اثبات در تشریح اسلام
و در قانون .

ج - کتاب قانون به نفع شما است .
د - کتاب قرآن او پنجه .

ه - رساله سیمینار روسا و قضات محاکم
تجارتی .

هكذا کتاب شرح مجله الاحکام العدلیه
در (۳۸۶) صفحه تحت طبع قرار دارد که
عنقریب مورد استفادہ قرار خواهد یافت .

کتابخانه :

کتابخانه ستره محکمه که تازه در سال
۱۳۴۹ تاسیس گردیده دارای دو هزار
جلد کتاب شرعی - حقوقی - قضایی به
لسان های پشتو ، دری ، عربی ، انگلیسی
فرانسوی و جرمنی می باشد که بدسترس
استفاده کارکنان قضایی و اداری ستره
محکمه قرار دارد . در نظر است در سال
های آینده هر سال به تعداد دو هزار جلد
کتاب درین ذخیره افزود گردد .

وانگشا فاتیما که در ساحه قضا در جوامع
بین المللی وقتا فوقتا رونما میگردد تا
جاییکه مطلوب باشد زیرمطالعه گرفته باطلاع
ستره محکمه برساند منظور ازین تلاشها
رسیدن به مرحله ایست که دران امکانات
علمی و عملی تجدید دستگاہ قضا بر حسب
مقتضیات زمان متکی به اصول و موازین
نظام (حقوق افغانستان) بنحوشایسته تر
فراهم گردیده باشد .

فقرات و موضوعاتی که از شروع سال
۴۹ الی ۱۲ حوت سال جاری از طریق
آمریت تدقیق ویا مدیریت تحریرات ریاست
اجرا گردیده قرار ذیل است .

۱ - دوسیه های قضات و محررین که
از طریق ریاست محترم تفتیش قضایی
ارسال و بعد از ابراز نظریه تدقیقی و یا
ابراز نظر مبنی بر رفع نواقص آن به مرجع
مربوط فرستاده شده . (۱۹۰) فقره .

۲ - اوراق و دوسیه های استهدای که
از طریق مدیریت عرایض ستره محکمه
ارسال و بعد از ابراز نظریه مشورتی دوباره
به مرجع مربوطه فرستاده شده (۳۰۳) فقره .

۳ - اوراق و دوسیه های استهدای که
از طرف مدیریت تحریرات ریاست تحریرات
ستره محکمه غرض ابراز نظر مشورتی ارسال
و بعد از ابراز نظر برآن واپس به مرجع
مطلوب ارسال گردیده (۴۰) فقره .

۴ - استهدای که مستقیماً از طریق
ریاست های محاکم مرکز ولایات و محکمه
های مربوطه آن بعمل آمده و بعد از ابراز
نظریه مشورتی واپس فرستاده شده (۸۰)
فقره .

۵ - استهدای و موضوعاتی که بصورت
متفرقه مستقیماً از طرف وزارت خانه ها
و موسسات دولتی ارسال گردیده و کمیته
تدقیق در باره ابراز نظر نموده است ۲۰
فقره .

۶ - اجرای موضوعات مربوطه کمیته
امور ماورین ۱۱ فقره .

۷ - استهدای که بعد از تهیه را پور
از طرف کمیته تدقیق به شورای عالی
فرستاده شده ۵۵ فقره .

نوٹ : این تعداد به استثنای فقراتی
است که به اساس نظریه کمیته تدقیق از

برحسب پیشنهاد کمیته تسوید مقررات سالنا مه و تصویب مجلس مسلکی وزارت اطلاعات و کلتور چنین تجویز گردید تا راپور اجراءات و فعالیت های وزارتخانه ها باموسسات مربوطه ان در طول سال ۱۳۴۹ در ج سالنامه افغانستان گردد .

اینک راپور اجراءات و فعالیت های وزارت خانها تاجائیکه با ما در زمینه همکاری شده است خدمت خوانندگان گرامی تقدیم میگردد .

امید است خوانندگان محترم بامطالعه راپور مذکور معلومات بیشتر در مورد اجراءات قوه اجرائیه بدست آرند .

(اداره)

وزارت داخله

نظر بماده (۲۱) قانون تشکیلات اساسی وزارت داخله و ظایف آتی را انجام میدهد:

۳ - تر تیب اثر بخشیدن در خواست ها و پیشنهادات مبنی بر ارتقاء علاقدهاریها بولسوالی و تشکیل و لسوالیهای جدید الحاق وانفکاک قراء و انتقال مراکز ادارة محل به موضع دیگر که در زمینه بعداز غور اقدامات صورت گرفته .

چنانچه در سال ۱۳۴۹ ارتقاء علاقدهاری شیکلی بولسوالی ، انفکاک و لسوالی شاهی کوت از لوی و لسوالی شنوار و الحاق آن به مرکز ولایت ننگرهار ، انفکاک قراء سرچ و بدیانی از علاقدهاری دره نوره و الحاق آن بولسوالی کوزکنر ولایت کنرها صورت گرفته است . همچنان الحاق قراء شتل به مرکز ولسوالی جبل السراج ولایت پروان ، انفکاک قراء دشت قلعه از ولسوالی ینگی قلعه و الحاق آن بولسوالی خواجه غار و ولایت تخار ، انفکاک قراء میانشین از ولسوالی شاه ولیکوت مربوط ولایت قندهار و الحاق آن بولسوالی دایچو پان مربوط ولایت زابل ، قراء علاقدهاری کسج عزیز خان نسبت نزدیکی بولسوالی قریه لغمان مربوط و تشکیل آن به قراء دولت شاه و فراجغان که متشکل از (۲۵) قریه میباشد مربوط گردیده است .

ناگفته نماند (۲۵) قریه فوق نسبت بعد مسافه از ولسوالی علیشنگ منفک و نیز (۴) قریه دیگر (کارک ، پاندا ، دگران ،

۱ - تامین حفظ نظم و آرامش در داخل کشور .

۲ - اداره و لیان مملکت .

۳ - ترتیب احصائیه عمومی نفوس مملکت

۴ - تنظیم امور ناقلین و مهاجرین .

۵ - اقدام باجرای سائر و طائفیکه در قانون ذکر گردیده .

باتوضیح و ظایف فوق در کدرتشکیلات وزارت داخله دورشته اجرای وظیفه میکند .

۱ - رشته اداری .

۲ - رشته ژاندارم و پولیس .

شعب و شته اداری :

اول - ریاست تدقیق و پلان : پلاننگ و تدقیق موضوعات ومسائل اداره بروفق قوانین موضوعه کشور جهت ارزیابی سالم و علمی درساحه وزارت داخله و طیفه عمده و اساسی این ریاست را تشکیل مینماید .

اجراءات این ریاست در جریان سال ۱۳۴۹ حسب آتی است :

۱ - ترتیب و تنظیم فورمه های معلوماتی به منظور بدست آوردن معلومات و مواد مورد ضرورت درساحه یک تشکیل سالم اداری .

۲ - تشکیل ادارات محلی و فرعی ولایات ، و لسوالیها و علاقدهاریها که

د افغانستان کالونی

انگلستان، ترکیه و لبنان را مورد مطالعه قرار داده و یک سلسله موضوعات را ترجمه نموده اند که آماده نشر میباید شد.

همچنان این ریاست به ترتیب و تنظیم فرمهای سیستم استفاده مامورین، لزوم پروگرام تربیه مامورین قانونی تشکیلات اداری، دیموگرافیک (مطالعه نفوس) و فورمه های مربوط به آن اقدام نموده است.

۸ - ریاست پلان یکتعداد کتب و مواخذ علمی را بمقصد بلند بردن سویه علمی مامورین تهیه نموده است.

۹ - ریاست پلان بمنظور ارتقای سویه علمی و مسلکی مامورین وزارت داخله یک سلسله کنفرانس ها و سیمینارها را دائر نموده است.

۱۰ - اعضای مسلکی ریاست پلان بر علاوه تنبیه و مطالعه در ساحات مختلف علمی بحیث نماینده وزارت در موضوعات قابل انکشاف با هیئت مختلط وزارت های ذیصلاح ریاست های شهر سازی و انکشاف محل همکاری نموده و یک سلسله مطالعات در مورد تعدیل تشکیلات و لسوا لیسیا و علاقه داریها انجام داده اند.

۱۱ - تشکیلات و بودجه بناروالی قابل وسائر بناروالی های ولایات کشور که تعداد آن به (۶۵) می رسد مورد مطالعه مدیریت محلات ریاست پلان قرار گرفته و منظوری آنها از مقام وزارت اخذ و به مراجع مربوط رسماً اطلاع داده شده است.

همچنان در مورد تعیین و تقرر یک عدد بناروالی های سرپرست مطابق با احکام فرمان تقنینی اقدام مقتضی صورت گرفته و نیز درباره آن عده و لسوا لیسیا که شرایط تشکیل بناروالی را مطابق با احکام قانون بناروالی ها حاضر گردیده اند منظوری تشکیل بناروالی برای آنها از مقامات صالحه حاصل گردیده است.

ریاست انکشاف محل:

دائر پیشنهاد وزارت پلان در سال ۱۳۴۸ اداره انکشاف جمعیت دهات بریاست انکشاف محل تعدیل و مسئولیت شعب اختصاصی آن توأم با مواد پرسونل و

نویا (ازولسوالی نورستان به علاقه داری دولت شاه و فرا جغان ملحق ساخته شده است.

هنگذا ریاست تدقیق و پلان در سال ۱۳۴۹ به انفکاک و الحاق یکتعداد قراء و لسوا لیسیا علینگار، علیشنگک، نورستان، قرغه بین یک دیگر و الحاق بعضی از قراء مرکز بین یکدیگر و الحاق بعضی از قراء مرکز ولایت نیز اقدام نموده که منظوری این اجراءات بموجب تصویب مجلس عالی وزراء به وزارت توصل و زیده است.

هنگذا در مورد انتقال مرکز ولسوالی شرن در جوار لیسه علی بابا در زمینه اقدام بعمل آمده است.

کذا ریاست پلان در مورد ارتقای علاقه داری فرسی، چارکنک، کشنده و حضرت سلطان و رقه های عرض عنوانی مجلس عالی وزراء ترتیب و تقدیم نموده است.

۴ - تشکیلات ادارات محلی و فرعی (ولایات، لوی و لسوا لیسیا و لسوا لیسیا) روی احتیاج و نیاز مندیهای اداره تشکیلات جدید ترتیب گردیده است.

۵ - ریاست پلان برای ادارات لسوی و لسوا لیسیا، و لسوا لیسیا و منازل رها یش برای آمران مناطق پلان اعمار یکتعداد تعمیرات را طرح و پی ریزی نموده است که در صورت طی مراتب قانونی در باره عملاً اقدام خواهد شد.

۶ - ریاست پلان بمنظور ارتقای سویه تسلیمی مامورین وزارت داخله را بممالک خارج اعزام داشته است چنانچه چهارده نفر از مامورین غرض ادامه تحصیل به مواعد مختلف عازم کشورهای اضلاع متحده آمریکا، فرانسه، هلند، پو لیند، هند گردیده اند. همچنان بتعداد (۲۰) نفر مامورین جوان لیسیانس و ما فوق آن به ممالک فرانسه، آلمان، دنمارک، آمریکا غرض ادامه تحصیلات عالی معرفی گردیده اند.

۷ - ریاست تدقیق و پلان به تدوین و ترتیب لایحه وظایف اقدام نموده است هنگذا اعضای مسلکی این ریاست تشکیلات ادارات محلی افغانستان، آمریکا، فرانسه

قوة اجرائیه

- تجهيزات مربوط آن به وزارت های ذیعلقه معارف ، صحیه ، زراعت و آبیاری و معادن و صنایع انتقال یافت .
- این اداره که تشکیلات آن از طرف دولت درچو کات وزارت داخله گنجا نیده شده درسال ۱۳۴۹ فعالیت های ذیل را مطابقت به پروگرام مرتبه انجام داده است :
- الف - پروژه ها نیکه بعد از تثبیت مطلق بیت اقتصادی و اجتماعی نقشه آن ترتیب و ساختمان آن آغاز گردیده که اعمار بعضی ازین پروژه ها جریان داشته و برخی آن تکمیل گردیده است .
- ۱- ولایت کنر ها - درین ولایت یکپایه پل بنام و ته پور به مصرف مجموعی (۲۷۹۰۸۵) افغانی شروع گردید که کار آن جریان دارد . همچنین سروی و دیزاین سرک اتصالی چیه دره که از طرف وزارت زراعت احداث میشود از طرف تیم های فنی ریاست انکشاف محل صورت گرفته و مراقبت فنی آن بدوش ریاست انکشاف محل میباشد .
- ۲ - ولایت بامیان - درین ولایت اعمار چهار پروژ ذیل روی دست گرفته شده :
- الف - پل سیغان - این پل بالای دریای سیغان به مصرف مجموعی (۲۰۲۰۸۴) افغانی تحت ساختمان قرار داده شد که از آنجمله مبلغ (۱۶۰۱۲) را خود مردم بشکل مردکار داوطلبانه قبول نموده اند این پل در اخیر میزان امسال تکمیل و طرف استفاده اهالی قرار گرفته است
- ب - بند آب گردان در قریه بیاتی سیغان با مصرف (۱۶۹۳۷۱) افغانی تحت ساختمان گرفته شد که از آنجمله مبلغ (۵۱۹۹۵۴) افغانی را خود مردم بشکل مردکار و تهیه مواد محلی ر ضا کارانه قبول دار شد بند آب گردان تکمیل و طرف استفاده قرار دارد .
- ج - یک پل اساسی بالای دریای پنجاب بنام پل دهن میر با مصرف مجموعی مبلغ (۲۰۴۸۷۱) افغانی تحت ساختمان گرفته شد که باندازه مبلغ (۹۲۰۹۳) افغانی را بشکل تهیه مواد محلی و مردکار اهالی آن منطقه سهم گیری نموده ، کار پل مذکور تکمیل و طرف استفاده اهالی قرار داده شده است .
- د - بند ذخیره آب بظرفیت (۳۴۰۰) مترمکعب در قریه صمدی یکوا لنگ بصورت خامه کاری با مصرف مجموعی (۳۲۷۳۶۰) افغانی تحت ساختمان گرفته شد که منجمله مردکار و بعضی از مواد محلی را خود مردم داوطلبانه همکاری نموده اند ، بند ذخیره آب مذکور تکمیل گردیده و (۱۵۰۰) جریب زمین را آبیاری میکند .
- ۳ - ولایت کابل - درین ولایت یک پل اساسی بالای دریای استالاف به مصرف مجموعی مبلغ (۲۳۴۹۱۴) افغانی تحت ساختمان قرار داده شده که از آنجمله (۳۲۵۹۶) افغانی را بشکل مردکار خود اهالی متقبل شده اند . کار اعمار پل مذکور جریان دارد .
- ۴ - ولایت پکتیا - درین ولایت یک سیفون جهت آبیاری تخمینی (۱۰۰۰) جریب زمین در منطقه دور زانه لوی و لسوالی ارگون با مصرف مبلغ (۹۷۵۴) افغانی تحت کار گرفته شده است که از آنجمله (۳۵۹۶) افغانی را خود مردم بشکل مردکار و مواد محلی قبول دار شده اند .
- ۵ - ولایت لوگر - درین ولایت یخته کاری حصه دوم جوی ا لتور با مصرف مجموعی مبلغ ۶۰۰۴۵ - افغانی تحت کار است - که از آنجمله مبلغ ۱۵۶۹۴ افغانی را اهالی آن ناحیه بشکل مردکار و تهیه مواد محلی قبول دار شده اند .
- ۶ - ولایت لغمان - در ولایت لغمان یک پایه پل اساسی بنام پل اسلام آباد بالای دریای علیشنگ با مصرف مجموعی مبلغ (۶۹۶۵۶۰) افغانی تحت کار گرفته شده که از آنجمله مبلغ (۸۲۵۳۳۴۰) افغانی را مردم آن منطقه بشکل مردکار و تهیه بعضی از مواد محلی طور ر ضا کارانه قبول دار شده اند .
- ۷ - ولایت بدخشان - برای ترمیم و ریگ اندازی سرک کشم و فیض آباد مبلغ (۲۰۰۰۰۰۰) افغانی تخصیص داده شده است که درین پروژه مردم از درک قوای بشری همکاری مینمایند .
- ۸ - ولایت زابل - درین ولایت یکپایه پل بالای دریای ارغنداب بنام پل میزان با مصرف مبلغ (۸۱۰۶۴۲) افغانی منظور شده که عنقریب کار آن آغاز خواهد شد .

د افغانستان کالسي

پرسونل فني اين ر ياست به ابعاد مختلف طور ستندرد تبيه و به و لايات كشمور ارسال شده است تا عندالموقع از آنها كار گرفته شود .

هكذا يك اندازه سيخ گول و سمنت با ميلخ (۳۰۰ر۰۰۰) افغاني و سا مان ضروريه سا ختmani به تمام و لايات كشمور ارسال شده است تا عندالزوم ازان استفاده بعمل آيسد .

گروپ بندي سروري پروژه هاي ساختماني:

۱ - سروري پروژه هاي سا ختmani ولايات باميان ، وردك ، غور ، كندز ، پكتيا ، تخار بدخشان ، اروزگان ، زابل و غزني توسط انجنيران اين رياست تكميل شده است .
۲ - سروري و لايات فارياب ، هرات ، كندهار ، نيمروز ، ننگرهار ، لغمان ، پكتيا ، جوزجان ، سمنگان ، پروان ، كاپيسا ، بغلان ، هلمند بادغيس ، بلخ و لوگر كه پروژه سا ختmani آنها از نگاه مطلقو بيت اقتصادي واجتماعي از طرف شوراي محلي ولايات مذكور تثبيت گرديده تكميل شده است .

۳ - هيئت رياست انكشاف محلي در زمرة هيئات مختلط وزارت هاي ذيل يلاقه بنا بدرخواست و كلاي محترم ولايات غزني و زابل كه بايست فكتور هاي قابل انكشاف آنولا مطالعه شود به ولايات مذكور اعزام گرديده و مطالعاتي در زمينه انجام داده اند .

۴ - مراحل مقدماتي تاسيس يك پروژه تجربوي انكشاف منطقوي به كمك ايسن رياست در كندهار ها طي گرديده و اميد قوي ميروند اين پروژه در آينده قريب بفعليت آغاز نمايد .

۵ - ديزاين و برآورد يك تعميردرالحاقية وزارت داخله تكميل شده است . هكذا براي هر ولايت يك تعمير براي اداره انكشاف محلي پيشيني گرديده است .

۶ - نشر يك مجله از طرف اين رياست بزبان هاي پښتو ، دري و انگليسي رويدهست گرفته شده كه اين مجله در هر سه ماه نشر ميشود اولين شماره آن در سنبله ۴۹ نشر گرديد .

در اكمال اين پل خود اهالي آن منطقه (۲۹۶۶۹۷) افغاني را بشكل مردكار و تبيه بعضي از مواد محلي قبولدار شده اند .

۹ - ولايت سمنگان - درين اواخر در ولايت سمنگان يكيپا به پل بنام پل لملم در دره ژواندون بامصرف ميلخ (۱۹۴۶۵۰ر۰۲۰) افغاني تحت كار گرفته شده است كه از انجمله ميلخ (۶۹۸۰ر۰۶۰) افغاني را اهالي آن سامان بشكل تبيه مواد محلي و مردكار طور رضا كارانه قبول نموده اند .

۱۰ - ولايت جوزجان - در مسير راه انگشت شاه و لسوالي سنگجارك دو پا به پل بامصرف مجموعي ميلخ (۳۱۱۶۷۷ر۰۶۰) افغاني منظور و تحت كار گرفته شده است كه از انجمله ميلخ (۶۲۷۷۱ر۰۸۴) افغاني را از نگاه قواي بشري و تبيه بعضي مواد محلي خود اهالي داو طلبانه قبولدار شده اند .

۱۱ - ولايت ننگرهار - در ده حصارك شتوار يك ديوار محافظسوي به مصرف مجموعي ميلخ (۴۸۳۱۲ر۰۲۲) افغاني تحت كار قرار داده شده كه منجمله مردم آن ناحيه ميلخ (۲۸۰۱۰ر۰۲۰) افغاني را از درك مردكار و تبيه بعضي از مواد محلي قبول دار شده اند .

ب - پروژه هاي كه كار سا ختmani آن از پول اختصاصي انكشاف محلي اكمال گرديده :

ا - كمال دو پا به پل در ولايت پكتيا بنام پلهاي بهشتي و روحاني كه كاران از طرف مديريت فوائد عامه آنولا آغاز شده بود ميلخ (۴۶۲۰ر۰۰۰) افغاني سهم گيري بعمل آمده است از اينكه پل مذكور از جمله پروژه هاي بزرگ بشمار ميرود سهم گيري مردم در اكمال آن مد نظر گرفته شده است .

همچنان انكشاف محلي در تمويل شبكه هاي برق سپين بولدك ، ولايت كندهار ، فراه ، قلعه نو ، خلم ، تالقان ، باميان و بارساني شهر ايمنه سهم قابل ملاحظه گرفته است .

ج - ديزاين و ترتيب نقشه پروژه هاي كوچك :
نقشه وبر آورد يكتعداد پلچك توسط

فصل اول در خصوص اجرائیه

ریاست املاک و اسکان :

این ریاست متشکل از دو مدیریت عمومی املاک و اسکان میباشد .

ریاست املاک و اسکان وظیفه دارد موضوعات و مسائل املاکی ، اختلافات و منازعات و دعاوی مربوط به دولت و اشخاص (انفرادی) را باسناد طرح پالیسی زمین و زمین داری اعم از زمین های دولتی مورد بررسی و ارزیابی قرار دهد ، همچنان واریسی فروش و استیجاره املاک دولتی ، استحصال احصائیه و مساحت حقیقی املاک دولتی و اشخاص انفرادی ، توزیع و جمع آوری اظهار نامه های املاکی قیدیت اراضی مازاد و وضع مالیه مرفعت بران برای تثبیت و تصفیة ملکیت ها و تفکیک املاک دولتی از املاک انفرادی در سلسله پروژه های روی دست ، تصنیف املاک و تنظیم دفاتر آنکه در این تثبیت املاک صورت میگیرد همچنان اسکان ناقلین و مهاجرین مخصوصا کویچی ها به موجب طرح پالیسی توزیع اراضی به زارعین بنی زمین از وظایف عمده ریاست این ریاست شناخته شده است .

اول - اجراءات ادویره املاک :

۱- موضوعاتی که کمیته املاکی بانگانی قانون جزوئی و احصائیه اراضی مورد غور و مذاقه قرار گرفته شامل (۱۲۱) فقره می باشد که مراتب غرض تممیل به مراجع مربوط ابلاغ گردیده است .

۲- اراضی که به موجب اظهار نامه های املاکی توسط اشخاص انفرادی خانه پوری و راپور آن توصل ووزیده که تابع مالیه موقت گردیده است حسب آتی است :

الف - اصل اظهار نامه - (۱۴۵۹۶۴) قطعه

ب - اظهار نامه توزیع شده (۱۲۱۵۹۶۶) قطعه

ج - اظهار نامه های جمع آوری شده (۷۷۱۳۴) قطعه

د - تعداد جریبی زمین های که تحت مالیه موقت آمده (۷۴۸۳۱) قطعه

۳- مجموع اراضی که تحت ساختن پروژه های آبیاری و عنزانی واقع بوده و در زمینیه مطالباتی از طرف هیئت اراضی صورت گرفته حسب آتیست :

اصل استحقاق : ۲۷۸۷ جریب

مازاد متعلق باشخاص : ۲۵۰۰ جریب

مازاد متعلق بدولت : ۵۳۱۷۸ جریب

مالیه مازاد : ۷۷۴۱۲ افغانی

۴- اراضی که توسط ماورین فستی مساحت گردیده ۲۷۸۱۰۱ جریب

۵- فروش اراضی که ساحه کمتر از (۵۰) جریب زمین را در ولایات احتوانموده موازی

(۵۸۷) جریب که قیمت آن بالغ به (۸۹۱۸) افغانی میشود .

۶- تفکیک یک قسمت علفچرها از اراضی

زراعتی و لیمی و ثبت آن در دفاتر مربوط

صورت گرفته که هنوز این امر جریا ندارد .

همچنان مسوده قانون علفچر ها تحت

بحث و غور است .

ب - مدیریت عمومی اسکان :

یکمده مردمیکه به قسم کوچی و یا مهاجر

در کشور جای و موضع معین ندارند به

مقتصد اسکان این عده اشخاص بعد از حاصل

نمودن تماس و ارتباط با وزارت جلیله خارجه

و ریاست قبائل که تثبیت اهلیت و شخصیت

آنها صورت گیرد ، مطابق مقررات اقدام

میشود .

بعد از آنکه مراتب اسکان ناقلین بی

خانمان طی میگردد درباره مراقبت های جدی

و لازمی نیز بعمل میاید . هم در موارد دیگر

از شهکنر توزیع زمین که کدام مناقشه و

گفتگو رونما نشود نیز تدابیر اتخاذ میگردد

و در صورت بروز مناقشه موضوع ذریعه

این مدیریت مورد بررسی قرار داده میشود .

موضوعات آتی از وظایف این اداره است :

۱- مراقبت حاضری ناقلین و مهاجرینیکه

بژایشان زمین داده شده است تا انقضاء

مدت بیست سال که قبایله قطعی رابعد از این

مدت بدست میاورند .

۲- در صورت فوت ناقل راجع به انتقال

ملکیت و واصل و رانت اجراءات مقتضی

قانون بعمل میاید در صورت تیکه ناقلین

از مقررات موضوعه تغلف و سر پیچی

میورزند در آنصورت زمین از تصرفشان

خارج و واپس به دولت تعلق می گیرد باید

گفت که زمین به ناقلین و مهاجرین

باساس نوبت و قدامت توزیع میگردد .

د افغانستان کالسی

صورت توحید اجراءات

۸۲۰۴۹
۷۲۱۰۰
۲۶۹۱۲
۱۱۰۰۷
۱۴۵۶
۱۹۱۹
۱۴۰۴
۸۰۷۶۹
۹۵۸۶۶
۴۵۵۵
۱۸۵۱
۶۷۲۲

بر علاوه ریاست احصائیه به ترتیب و توحید جلب نامه های کار آمد اردوی شاهانه نیز اقدام نموده است .

ریاست احصائیه و سروی اراضی :

جمع آوری واحصائیه اراضی قابل استفاده در سراسر کشور بطریق واسلوب خاص فنی که شامل سروی و مساحت اراضی به منظور تامین منافع عامه مردم و حقوق دولت میباشد از وظایف این ریاست است .

هكذا تکمیل و تطبیق سروی کلمستر به صورت درست و منظم برای تمام افرادیکه حق تملیک و انتقال ملکیت را سائز میباشند از وظیفه این اداره میباشد .

خطوط عمده و اساسی این پروژه عبارت میباشد از : اصلاح املاک مشخص و فرا هم آوری تسهیلات اقتصادی دوساحت املاک ، تثبیت مالیات منحیت منافع مهم دولتی ، تامین مصنویت و تمامیت ملکیت های فردی و حکومتی .

فعالیت های این ریاست در سال ۱۳۴۹ عبارت است از :

۱ - به تعداد (۱۷۲) نفر متعلم را که در مورد تاکتیک های احصائیه مملکت کانی اندوخته اند بسوی بکلوریا در پایان سال (۱۳۴۹) به جامعه تقدیم نموده که از این عده فارغ التحصیلان در امور سروی و احصائیه اراضی و مساحت ان استفاده میشود .

۲ - در (۱۶۰) ولسوالی و در (۱۸) مرکز ولایات امور سروی سیستم توحید مقیاسات تکمیل و به صورت مجموعی به تعداد (۴۶)

۳ - موضوعیکه در امر توزیع زمین حائز اهمیت است موضوع شرایط ناقصت میباشد که بعد از طی مراتب شرایط ناقصت موضوع طی ورقه عرضی به مقام منبع صدارت عظمی پیشنهاد و منظوری توزیع زمین اخذ میگردد . کوشش میشود تا زمین در یکی از ولایات کم نفوس کشور برای ناقلین و مهاجرین داده شود .

اجراءات مدیریت عمومی اسکان :

۱ - از جمله منتظرین تاکنون (۲۷۶) نفر صاحب اسکان شده اند .

۲ - برای ۳۱۷۲ خانوار عرض توزیع زمین پیشنهاد به مقام منبع صدارت عظمی تقدیم گردیده .

۳ - ۱۵۸۲۸۰ جریب زمین برای یک تعداد نفر تهیه و تدارک شده است .

۴ - به تعداد ۴۰۰ جلد دوسیه مربوط بناقلین حل و فصل و در پاره های قانونی به مراجع مربوط صادر گردیده است .

ریاست احصائیه :

تثبیت سجل احوال و احصائیه حیاتی که شامل ارزشهای مهم حیاتی از قبیل تولدات و وفیات ، ازدواج ، مهاجرت داخلی و خارجی تاریخ تولد ، محل تولد ، کسب و پیشه ، درجه تحصیل ، سواد ، زبان مادری ، اجرای خدمت زیر پرچم ، ارتکاب جرم ، تثبیت و وفیات با علل و موجبات آن از وظیفه عمده و اساسی ریاست احصائیه میباشد . بمنظور فراهم آوری تسهیلات در ساحت وظیفوی ریاست احصائیه سه مدیریت بناام حوزه های اوله دوم و سوم تاسیس نموده که فعالیت و اجراءات هر یک از این حوزه ها شامل چهار المی پنج ولایت کشور می باشد که اینک در جدول زیر فعالیت های حوزه های مذکور توضیح میگردد .

که صورت توحید اجراءات سه حوزه مذکور روی موضوعات توزیع تذکره ثبت فوریه های تسو لادات غائبین قلم انداز ، نقل مکان ، اسناد جرایم فوت افراد داخل قطعه ، نصب فوتوی حجه سه هفته ساله ، راپورهای از دواج ، اصلاح سن و راپور و وفیات عبارت است از :

سوا اجرائیه

- ۱ - تهیه برنج باریک دو هزار و پنجاه سیر .
 - ۲ - تهیه روغن جامد سپین زر دو تن
 - ۳ - تهیه صابون پنج هزار کلوچه
 - ۴ - تهیه چوب سوخت شصت خروار .
 - ۵ - تهیه نان چاشت باجای و سالادویک قرص نان خشک به مبلغ هفت افغانی .
- ریاست اداری :**

ریاست اداری که متشکل از شعبات مامورین ، خدمات ، محاسبه و آرشیف است هر یک مستول انجام وظایف مشخص و معین میباشد که وظایف اینریاست را میتوان چنین تشریح نمود .

ترتیب و تنظیم بودجه و توزیع تخصیصات بوحد های اداره محلی (ولایات) تدارک و تهیه سامان و اثاثیه ، اجرای معاشات و مصارفات اداره ترتیب و تنظیم دفاتر سوانح برای مامورین همچنان حفظ و مراقبت این دفاتر و ااورا ق حسابی و کلیه اسناد مربوط یاداره ، عزل و نصب مامورین ، انجام سایر خدمات اداره از قبیل ترانسپورت سیستم مخابرات به نحو مشخص حفظ و مراقبت تعمیرات از وظایف این ریاست میباشد که شصت و هذکور هر یک در چوکات کار ولایحه وظایف خدمات قابل قدری را انجام داده است .

بعلاوه اجرائات فوق شمه از فعالیت های این ریاست در مورد تعمیر وزارت داخله تقدیم میگردد در تریبلانهای پیش بینی شده حکومت وزارت داخله دارای تعمیرات مجوز و مدرن یک طبقه ای و چهار طبقه ای گردیده است .

۱ - تعمیر یک طبقه ای وزارت که کار ساختمانی آن قبلا تکمیل گردیده دارای (۲۶) اتاق بوده و توسط دو کریدور به عمارت چهار طبقه ای وصل میگردد تعمیر مذکور فاقد دستگاه مرکز گرمی میباشد که آنهم نسبت عدم نصب هیتر مطلق است که در باره اقدام بعمل آمده است .

۲ - تعمیر چهار طبقه ای وزارت دارای (۹۸) اتاق شامل اتاق دستگاه (۵۰) لینه تیلیفون ، مرکز گرمی ، کتابخانه اتاق نان و سالون کنفرانس میباشد .

۳ - همچنان اعمار تعمیر سیشتم (۴۰۰) کیلووات برق که برای ساختمان مذکور با دستگاه ساختمانی افغانی قرارداد عقد گردیده

میار وسطی هر یک از واحد های مذکور به جریب تعیین و محاسبه شده است .

- ۳ - جمعا در حدود (۱۲۹۳۰۰۰) جریب زمین دو ولایات کابل ، پروان ، کندهار ، هرات ، بملان ، هلمنه ، کندز و زابل توسط کارکنان فنی ریاست احصایه و سروری اراضی مساحت فنی گردیده است .

اداره کوپراتیف مامورین :

این اداره که وظایف و اهداف عمده آن بداخل (۶) مواد تنظیم و بتاريخ ۳ سنبله ۱۳۴۹ رسماً افتتاح گردیده اهداف آن عبارت است از :

- ۱ - تهیه مواد ارتزاقی به قیمت مناسب .
- ۲ - تهیه البسه برای مامورین و فامیل های شان .
- ۳ - تهیه نان چلشت به قیمت مناسب .
- ۴ - تهیه سرویس منظم صحنی جهت معاینه و تدارک مامور و افراد فامیل آن .
- ۵ - تهیه خانه جهت رهایش مامور به قیمت مناسب .

۶ - اعطای قرضه برای مامورین بی بضاعت .

به مقصد توجیه و انسجام وضع بهتر پروگرام کار و برآوردن خواسته های اقتصادی مامورین تجویز گردیده تا یک شورای عالی تشکیل گردد این شورای عالی که مشتمل از مامورین عالی رتبه وزارت می باشد تحت ریاست جلالتماب و زیر داخله عندالضروره تشکیل جلسه داده موضوعات مربوط به کوپراتیف را مورد اوزیا بی و بررسی قرار داده اند .

اعضای اداره کوپراتیف که شامل مامورین اداری و انکشاف محل املاک و اسکان ، رشته ژاندهارم و پلیس در مرکز میباشند فعلا به (۵۰۰) نفر میرسد و طبق مواد اساسنامه ماموران دو فیصد از معاش مامورین بحیث دیپوزیت به حساب کوپراتیف انتقال داده میشود .

سرمایه اداره کوپراتیف :

سرمایه این اداره برعلاوه کمک و معاونت مالی که حکومت در زمینه تقویه بنیه مالی این اداره و عنده داده است بالغ به دو صد هزار افغانی میشود .

فصالیت و اجرائات اداره کوپراتیف :

د افغانستان کالنی

که کار آن بپایه تکمیل رسیده .
 ۴- تسطیح قیر ریزی و تنویر صحن
 وزارت

۵- اعمار تعمیر ورکشاپ شامل چندین
 تحویلخانه اطاق نانخوری و آشپز خانه مجهز
 که در یک وقت بسیار کم تکمیل گردیده .
 ۶- کار ساختمانی احاطه تعمیر وزارت
 از سنگ های مرغوب که تخمین یک ساحت (۸)
 جریب زمین را احتوا مینماید .
 ۷- اعمار یک بلاک چهار اطاقه که در
 اعمار آن از مواد تعمیر سابقه کار گرفته شده .
 ۸- ترمیم و اصلاح تعمیر
 ریاست املاک و اسکان
 ریاست تفتیش :

به تاشی از توضیح ماده (۳۷) قانون
 تشکیلات اساسی و پیروی از خط مشی
 حکومت پروگرام کار سال ۱۳۴۹ ریاست
 تفتیش وضع و مطابق به آن امور علاقهداری
 ها ولسوالیها ولوی ولسوالیها و شعب
 مرکزی (۲۸) ولایت کشور در ظرف سال
 ۱۳۴۹ علی الترتیب تفتیش و بررسی
 گردیده این تفتیش که به شکل عسادی،
 مشاورتی و اصلاحی میباشد از آن جهت تعیین
 گردیده اند تا خطوط عمده اهداف اصلی
 را که عبارت از صحت معاملات و حل و فصل
 واقعات جزایی، امور احصائیه نفوس، امور
 مکلفیت عسکری، در قدمه علاقهداری ها و
 ولسوالیها امور املاک اعم از خصوصیه و
 دولتی، امور بناروالیها، تحصیل باقیات
 نقدی و جنسی دولت و امثال آن میباشد مطالعه
 نمایند

طوریکه خوانندگان گرامی ملأ اطلاع دارند
 تعلیم و تربیه یک رکن اساسی و دایمی قوای
 ژاندارم و پولیس محسوب گردیده و شعبه
 تعلیم و تربیه مدیریت حرکات سبب ورزیده
 است علاوه تعلیم و تربیه به منظور انکشاف
 و بلند بردن قابلیت های مسلکی و علمی
 مامورین پولیس و ژاندارم اقدامات لازم
 در مورد دائر نمودن کورسهای مختلف که
 مرکز آن قو ماندا نی اکادمی پولیس میباشد
 نماید .

باید متذکر شد که شعبه تعلیم و تربیه
 مدیریت حرکات در پهلوی تعلیم و تربیه
 کلیه قوای ژاندارم و پولیس بحیث شعبه
 مرکزی امور اکادمی پولیس را نیز قسماً
 بعهده داشته و خاصتاً در روابط اکادمی
 پولیس از بساء جهات وظیفوی در راه
 مقاصد واحد (تعلیم و تربیه) مساعی مشترک
 موجود میباشد

کورس های که دائر شده حسب آتی است:

- ۱- کورس تجدید معلومات برای
 صاحبمنصبان ژاندارم (تعداد مشمولین
 کورس ۲۵ نفر)
- ۲- کورس تأییدی دو دوره در اوقات
 مختلف (هر دوره ۱۲ نفر)
- ۳- کورس ترافیک برای پرسونل ترافیک
 شاهراه (هر دوره ۱۲ نفر)
- ۴- کورس دریوری دو دوره باوقالت
 مختلف (هر دوره پانزده نفر)
- ۵- کورس تربیه پرسونل نجات مفروقین
 (۱۵ نفر)
- ۶- تحت تعلیم و تربیه قرار دادن پرسونل

نتایج کار هیئت تفتیش به دوائر مربوطه

ابلاغ گردیده است و
 همزمان با اجراءات فوق به (۱۷۲) فقره
 مسایل خاص دیگر نیز به صورت تفتیش
 رسیدهگی بعمل آمده است .

مفتشین برای سرعت عمل (۸) نوع فورمه
 را (از نمبر ۱- ۸) که حاوی راپور اجراءات
 جزایی امور مکلفیت عسکری احصائیه نفوس
 تحصیل باقیات، املاکی، عواید حقوقی،
 بناروالیها و امور انکشافی میباشد طبع
 واز آن استفاده می نمایند .

به هیأت تفتیش هدایت داده شده تا حین
 ورود به مرکز ولایت با کارکنان مربوط به
 شکل مشخصات اهداف تفتیش اصلاحی

قوة اجرائیه

داده و باتدقیق و جستجوی منابع مالی پیشنهادات خود را به مقام عالی صدارت عظمی تقدیم و منظور می آنرا حاصل کرده و در مورد تریبه پرسونل، تهیه اسکان و وسایط و تجهیزات این اقدامات جدی را روی دست گرفته که از آنجمله برای رفع مشکلات استیضاح های مذکور یا در نظر داشت کمی پرسونل و مشکل منابع مالی به تعداد شصت نفر سائمن در مرکز اطفائیه ولایت کابل تحت تریبه خدمت قرار داده شده تا از لحاظ عملی و نظری آماده خدمت صاحب منصبان در رشته اطفائیه در خارج از طریق کسک ها و مساعدت ممالک دوست تماس جدی روی دست گرفته شده است که در قسمت تهیه سامان و وسایط اطفائیه در سال جاری مطالعات عمیق به اساس افر کمیته های بزرگ صورت گرفته و در زمینه قرار داد خریداری سامان مذکور عقد گردیده که به موجب آن یازده عراده موتر قلیل و ده عراده موتر خفیف اطفائیه و غیره سامان مورد ضرورت اطفائیه حریق در سال آینده به دسترس استفاده آمریت های اطفائیه قرار داده خواهد شد.

۳ - تاسیس چهار مرکز تعلیمی پولیس در ولایات کندهار، هرات، بلخ، ننگرهار

۴ - تاسیس یک بلوک سوار در ولایت قندهار.

۵ - ارتقاء اداره پولیس علاقه داری شیکگی به اداره پولیس ولسوالی شیکگی.

۶ - پیش بینی و مطالعه در مورد انسجام امور مدیریت اسلحه و مخاברה و تاسیس ورکشاپ مربوط به شعبه مذکور.

دوساخه مخاברה :

در مورد خریداری دستگاه کوچک مخاברה قو ماندا نی عمو می ژاندارم و پولیس در سال جاری به یک سلسله اقدامات مثبت متصل گردیده و در اثر تماس با جمهوری اتحادی المان به تعداد (۲۱) نسبت مخاברה بیسیم عنقریب مواصلت نموده و نیز به تعداد (۱۰) نسبت مخاברה پور تانیف به جمهوری اتحادی المان فرمایش داده شده است که البته با بکار انداختن نسبت های مذکور تا

اطفائیه مرکز، اطفائیه مدنظر شش ولایت بزرگ بداخل یک پروگرام عملی و نظری (شصت نفر)

۷ - کورس انداخت تعداد مضمولین (۱۵ نفر)

۸ - کورس ماموریت سمت تعداد مضمولین (۲۵ نفر)

۹ - کورس موتر سایکل را نی تعداد مضمولین (۱۰ نفر)

۱۰ - کورس سکورت بداخل پروگرام عملی تعداد مضمولین (۱۵ نفر)

۱۱ - کورس میعاینات تخنیک و وسایط نقلیه (۱۵ نفر)

فعالیت قوماندانی عمو می ژاندارم و پولیس:

دوساخه تشکیلات :

قوماندانی عمو می ژاندارم و پولیس در قبالت سایر فعالیت های انکشافی خود به پیروی از اهداف عالی حکومت جهت تنظیم و انسجام بهتر امور و به منظور رفع نیازمندی های قوای امنی و هم به ملحوظ اتخاذ تدابیر موثر امنی غرض حفظ حیات و منافع عامه باز هم موفق گردید تا پس از مطالعات دقیق یک تعداد شعبه را که به تاسیس آن ضرورت شدید محسوس بود بوجود آورد شعبات جدید که منظور می آن از مقام منبع صدارت عظمی حاصل گردیده ذیلا توضیح میگردد.

۱ - تشکیل مدیریت عمو می سرحدی وزارت داخله با درك حسابیت موقف سرحدی یاد نظر داشت معضلات و مشکلات غایبه مطالعات عمیق را انجام و به موجب آن پیشنهاد مینی بر رفع ضرورت و ایجاد یک اداره بنام مدیریت عمو می سرحدی در چوکات قو ماندا نی عمو می ژاندارم و پولیس به مجلس عالی وزراء تقدیم و منظوری آنرا حاصل نمود.

۲ - تشکیل ده یونت اطفائیه

وزارت داخله به منظور حفظ جان و مال هموطنان گرامی و وقایع سر مایه ملی از جمله حریق و مجادله به آن تشکیل ده استیشن اطفائیه را برای سال جاری در مراکز ولایات مهم کشور طرف مطالعه قرار

د افغانستان کالونی

- تعمیر قرار گاه امنیه بادغیس
- تعمیر قرار گاه امنیه پروان
- محبس امنیه پروان
- تعمیر قوماندانی امنیه کندز
- تعمیر قوماندانی امنیه بلخ
- تعمیر قوماندانی امنیه اورزگان
- تعمیر قطعه منتظره امنیه ننگر هار
- تعمیر قطعه منتظره امنیه هرات
- تعمیر قطعه منتظره امنیه بلخ
- تعمیر قرار گاه امنیه قند هار
- تهبانجات ژاندارم قند هار
- تعمیر محبس نیمروز
- تعمیر محبس امنیه بدخشان
- تعمیر محبس امنیه غور
- تعمیر محبس امنیه زابل
- تعمیر محبس ژاندارم هرات
- تعمیر محبس امنیه غزنی
- تعمیر ماموریت پولیس امنیه غزنی

دو ساحه اکیلاوت :

بعلاوه اکیلاوت عادی و معمولی درسال جاری برای ولایت بدخشان یک تعداد غزنگار تهیه و به دسترس آنها قرار داده شد که البته این اقدام قوماندانی عمومی در رفع نیاز مندی های قوای آن از نگاه حمل و نقل در آن جا خیلی مفید ثابت گردیده است .

دو ساحه امور صحی و ووترنری :

مدیریت صحیه بر علاوه فعالیت های وقایوی و معالجوی خود و به همکاری روغتون وزارت صحیه از مریضان مربوط قوای ژاندارم در روغتون دفاع ملی در مرکز ولایات وارسى بعمل آورده است .

دو قسمت مراقبت صحی حیوانات نیز خدمات مفیدی انجام یافته و هم مدیریت صحیه بتاسیس یک مرکز نسل گیری اسب در قوماندانی امنیه فار یا ب اقدام نموده فعلا در آنولا به تعداد (۴۹۶) را س مادیان با اسب وکره موجود است که البته باتوسعه چنین فعالیت کمبود اسب قطعات درآینده قریب تایک حد زیاد مرفوع خواهد شد .

اندازه مشکلات برقرار نمودن ارتبای طبعیت تامین و حفظ امنیت مرفوع خواهد شد .

دو ساحه نقلیات

بعلاوه مساعدا ت های تخنیکى جمهوریت اتحاد المان یک تعداد عراده جات دیگر نیز تهیه و به دسترس ادارات ژاندارم و پولیس گذاشته شده است دو قسمت فعال ساختن ورکشاپ نقلیه نیز توجه جدی بعمل آمده چنانچه تا اخیر عرقب امسال به تعداد (۱۱۲) عراده موتر ترمیم و سرویس عمومی تخنیکى گردیده و هم به تعداد (۱۲۸) عراده سرویس روغنیات و تطهیر شده و سرویس عمومی تخنیکى گسر دیده است .

قوماندانی ژاندارم موفق به تاسیس یک ورکشاپ بسیار ترمیم عراده جات گردیده که باساس کمک های تخنیکى جمهوریت اتحادی المان بدسترس ان قوماندانی گذاشته شده علاوه مدیریت نقلیه این قوماندانی به تهیه تانک های آب و جهت انتقال موادغذایی قطعات ژاندارم در ولایات اقدام نموده است .

دو ساحه عرواقات :

اعمار دو ماموریت پولیس وتر میما ت اساسی برای اصطبل اسپان تولی سوار با استفاده از سنگ ، چوب و خشت گمرک سابقه صورت گرفته است . مراجع که در آن فعالیت های عمرانی صورت گرفته حسب آتی است :

- محبس کابل
- ماموریت خیر خانه
- تمدید لین وسامان برق محبس کابل
- ترمیم تشناب توقیف خانه محبس کابل
- محبس قوماندانی امنیه هلمند
- ترمیم تشناب توقیف خانه محبس کابل
- سر ماموریت امنیه پفلان
- محبس قوماندانی امنیه پکتیا
- محبس قوماندانی امنیه خوست
- تهبانجات قوماندانی ژاندارم پکتیا
- محبس امنیه غور
- اعمار دیوار های محبس امنیه قندهار
- تعمیر قرار گاه ژاندارم قند هار
- تعمیر محبس تخار

سوءجرائیه

سا تنمن (بهاری و زمستانی) .
 تهیه (۱۵) میل تفنگچه به منظور مراقبت
 ترافیک شا هراه .
 تهیه ۱۶۰ عدد بکس چرمی برای گز مه .
 تهیه ۳۰ عدد لو د سپیگر خورد و کلان .
 تهیه ۴ عدد وا کی تاکسی .
 تهیه ۱۰ سیت چراغهای دوره گرد .
 تهیه ۱۰ جوړه هارند خطر .
 تهیه لوازم دفاتر و وسایط نقلیه .
 تهیه نمبر پلیت جدید و جواز سیر

عرا ده جات عموم کشور .
 وسایط نقلیه و تجهیزات و البسه که
 برای اداره مرکزی ترافیک و ترافیک ولایات
 کشور تهیه شده حسب آ قیست :
 ۴۱ عرا ده مو تو نوع بنز ، جیپروسی
 چهاردوازتهی فولکس واگن (نوع خورد و
 کلان) ، والکا روسی و امبولانس (نوع
 روسی ، جرمنی و جاپانی) .

۴۵۰ دست البسه بهاری برای افراد
 ترافیک های ولایات و تولی شا هراه .
 ۴۴۸ دست البسه زمستانی با تجهیزات
 برای افراد ترافیک و ولایات و مرکز .
 ۳۳۸ دست بالا پوش زمستانی برای
 افراد مرکز و ولایات .

۱۵ سیت لو د سپیگر نصب مو تر برای
 ترافیک های ولایات و مرکز .
 ۱۵ سیت لو د سپیگر خورد دستی
 برای ترافیک های ولایات و مرکز .
 ۱۶۰ عدد بکس چرمی برای ترافیک های

و ولایات و مرکز .
 ۵ دانه کمر بند گروپ دار برای ترافیک
 های ولایات و مرکز .
 ۱۰ دانه دنده بالتی دار ترافیک توقف
 دهنده برای تولی شا هراه .

۸ جوړه آستین چه پلاستیکی ترا فیک
 توقف دهنده برای تولی شا هراه .
 ۹ دانه پوش کلاه پلاستیکی ترا فیک
 توقف دهنده برای تولی شا هراه .
 ۴ صوب بالا پوش پلاستیکی ترا فیک
 توقف دهنده برای تولی شا هراه .

۲ عدد دنده توقف چراغ دار ترا فیک
 توقف دهنده برای تولی شا هراه .
 ۵۰ عدد چراغ دستی گینال ترا فیک
 توقف دهنده برای تولی شا هراه .

آمریت عمومی ترافیک

اداره ترافیک مرکزی در قرارگاه قوماندانی
 عمومی ژاندارم و پولیس جوان تر یسن
 تشکیلی میباشد که در طول چند سال
 به حیث یک شعبه مرکزی جهت تنظیم و
 انسجام امور ترافیک سر تاسر کشور به
 فعالیت آغاز نموده است .

فعالیت و اجراءات این امریت :

الف - تشکیل امریت شاهراه :
 وزارت داخله با ساسی وظایف مشخصه
 خویش (تأمین امنیت و نظام) ازدیدگاه ترافیک
 تشکیل امریت شاهراه را مکلفیت خود دانسته
 جهت تأمین این مامور و به
 خاطر حفظ جان و مال استفاده کنندگان
 ترافیک تشکیل پولیس شاهراه را به میان
 آورد .

اداره مرکزی ترافیک با وسایل و تجهیزات
 دست داشته و در شرایط مالی موجوده به
 وظایف خویش مطابق با حکام تعلیماتنا مه
 شروع نموده و امید است در آینده موثریت
 این اداره از نظر انجام وظیفه به مردم
 شناخته شود .

ب - اداره ترافیک مرکزی بعد از حصول
 منظوری پیشنهادیه مبنی بر تاسیس امریت
 شاهراه دو یک وقت بسیار کم به تدوین
 و تنظیم تعلیماتنا مه شاهراه بداخل
 (۳۶) ماده اقدام نموده .

ج - حسب هدایت و تصویب فئوق
 قلمه ترافیک شاهراه نیز تشکیل و بکار
 آغاز نمود .

د - اداره ترافیک مرکزی به طرح
 قانون عمومی روی جاده پداخل (۱۸) ماده
 دست زده است .

اداره ترافیک مرکزی بر علاوه از اتخاذ
 تصمیم در مورد موضوعات عاجل و عمده
 فعالیتهای ذیل را در سال ۱۳۴۹ انجام داده
 است .

تهیه و تدوین (۲۲) عرا ده مو تر از قبیل
 امبولانس ، لنداور ، فولکس واگن
 خورد و کلان ، مو تر جیپ .

تهیه سه پایه چیرکت برای امبولانس .
 تهیه البسه و تجهیزات برای (۵۰۰) نفر

صدارت تقدیم و درزمینه منظوری يك بورد مشورتي مرکز تر احاطه حاصل نموده است. بورد بې فرمان و تصویب مجلس عالی وزراء بود مرکز محاسبین ذر مرکز وزارت باشترک نمایندگان و زارتهای ذی علاقه و ریاست مرستون و موسسه میرمنو تولنه تشکیل جلسه داد. اعضای این بورد عبارت است از:

- ۱- جلالتماب وزیر داخله بحیث رئیس.
 - ۲- ښاغلی بامیر نماینده وزارت عدلیه بحیث عضو.
 - ۳- ښاغلی پنجشیری نماینده معارف بحیث عضو.
 - ۴- ښاغلی دکتور حبیب دل نماینده وزارت صحت بحیث عضو.
 - ۵- ښاغلی مهر نماینده وزارت معادن و صنایع بحیث عضو.
 - ۶- ښاغلی سلیمی نماینده وزارت اطلاعات و کلتور بحیث عضو.
 - ۷- میرمن ضالعه فاروقی اعتمادی رئیس د میرمنو تولنه بحیث عضو.
 - ۸- دکتور بارگزوی رئیس مرستون و نماینده جمعیت عالی سره میاشت بحیث عضو.
 - ۹- قوماندان عمومی ژاندارم و پولیس.
 - ۱۰- نماینده وزارت قواید عامه.
 - ۱۱- ښاغلی مخد شاه ارشاد رئیس افلاک و اسکان.
- او لین جلسه بورد مرکزی بتاریخ ۱۷/۱/۶۹ تحت ریاست جلالتماب و زبرد داخله درتالار وزارت منعقد گردید که در جلسه مذکور تنظیم و ترتیب لایحه و طایف توشیح ښاغلو بامیر، سلیمی، کتوازی قوماندان عمومی ژاندارم و پولیس تسوید گردد. بر علاوه در این جلسه تصاویر ذیل صورت گرفت:
- ۱- جلب کمک و معاونت از وزارت خانه ها و موسسات ذی علاقه.
 - ۲- وزارت جلیله معادن و صنایع و موسسه میرمنو تولنه امکان انکشاف صنایع را در محاسبین مرکز سرور نمایند.
 - ۳- فعالیت های بورد مرکزی.
 - ۴- لایحه و طایفه بورد مرکزی داخل

۳۴ دانه اشیا ق ترافیکی توقیف دهنده برای تولی شاهراه. ۱۰۰ دانه بالتی چراغ دستی ترافیکی توقیف دهنده برای تولی شاهراه. ۱۵۰۰۰ میل تفنگچه چکو سلواکی معه چراغ فالتو برای تولی شاهراه. ۴ عدد واکی تاکو رادیو تلفون جیبی زیمنس با پانزده قلم سامان. ۱۵ پایه چپرکت دو منزله. ۲ پایه چپرکت یک منزله. ۲ دانه چراغ دوره گرد برای ترافسیک مرکز و ولایات. ۱۰ چوره هارند خطر. ۴ عدد تذکره برای نصب موترهای امبولانس ترافسیک و لایات. وسایط نقلیه و تجهیزات تیکه در ژانی تهیه میشود. موتر فولکس واگون منی بس معه لوادسپیکر و زیگنال و چراغ خطر (۲) عرا ده. موتر فولکس واگون وارنیت (۱۶۰۰) معه لوادسپیکر و زیگنال و چراغ خطر (۵) عرا ده. موتر فولکس واگون امبولانس منی بس معه لوادسپیکر و زیگنال چراغ خطر (۴) عرا ده. موتر سنایکل منی بس معه لوادسپیکر و زیگنال چراغ خطر (۳۰) عرا ده. آلله اجسنت چراغ و وسایط نقلیه و موتر دار (۵) پایه. آلله کنترول برک های و وسایط نقلیه موتر دار (۱۰۰) پایه. دستگاه مکمل ترافیکی (۱) پایه. ترازیوی سیار مخصوص وزن کردن وسایط نقلیه بار بردار (۲) پایه. کلاه مخصوص موتر سایکل سواری (۵۰) طایفه. کرو نو متر (ستاپ واچ) (۵) عدد. رنگه شیب بین (۱۰۰) کیلوگرام. بورد مرکزی معا بس. وزارت داخله به منظور بهبود اوضاع واحوال اجتماعی اداری، صحنی، عرفانی حقوقی و اقتصادی محیو سنین، محیوسات مرکز ولایات کشور بیشنهاد به مقام منیع

توصیه‌ها

الف - فعالیت های تحصیلی ، تعلیمی و تربیتی

۱ - تحصیلات صنوف کمیساران : این تحصیلات سه سال را در ا کاد می پوشد دربر میگیرد گنایده های این رشته بعد از فراغت از صنوف دوازدهم نظر به شرایط تعلیماتنا مه جلیله ا کاد می پوشد و گذشته نندن امتحان کاکویدر پولیس در ا کاد می پوشد شامبل و بعد از فراغت منجبت لیسانس پولیس در کدر صاحب منصبان پولیس شامبل میگردند .

۲ - تحصیلات ا کماله و یل تجدید معلومات در شقوق مختلفه توسط دایر نمودن کورس های قصیر الامت و یسا طویل الامت در ا کاد می پوشد صورت میگیرد این کورس ها عبارت است از :

کورس تجدید معلومات و یا کورس آمران : در این کورس صاحب منصبان مجرب و دارای رتب مختلفه در گروال ، دگرم ، جگرم و یا جگروید های دارای قدامت و صاحب تجارت زیاد اشتراک نمودند تا تحصیلات و تعلیمات قبلی خود را تجدید نموده و یا آنرا ا کماله نمایند .

کورس های تهیه : این کورس ها برای صاحب منصبان تعلیم یافته بزاندام تشکیل گردیده و در ا کاد می بصورت مسلسل به اوقات لازمه دایر گردیده است منظور از دایر نمودن این کورس کسب معلومات در قسمت تعبیه پولیس بوده تا قدرت سوق و اداره و عملیات تعبیه پولیس را با د نظر داشت قوت نین افضل نستان و بادرك همه ایجلیات دیگر به ا سلوب عصری علمی و امروزه پولیس صاحب منصبان پولیس و یا زاندارم در زمینه معلومات جا مع بدست آرند .

کورس ما موریت های سمت پولیس : در این کورس صاحب منصبان تحصیل یافته ا کاد می پولیس که فعلا در ما موریت های سمت پولیس مرکز و یا ولایات کشور اجرای وظیفه مینمایند بالنو به و بر حسب ضرورت برای تعقیب تعلیمات این کورس را تعقیب می نمایند .
در ا کاد می پولیس يك ما موریت

(۲۸) مواد تنظیم و تدوین گردیده که لایحه مذکور غرض طی مراتب ا صولی وزارت عدلیه تقدیم گردیده است .

۲ - نظر به هدایت بورد مرکزی یکنه زیاد محبوب سین و محبوب سات و آنایک شامل کار میباشند بادر نظر داشت سرمایه و عواید محاسب از نگاه امور صناعتی مطالعه و سروری گردیده است .

۳ - بموجب تصویب و فیصله بورد مرکزی يك يك جلد لایحه و ظایف غرض را هنمایی به کلیه ولایات کشور ارسال شده است .

۴ - در مورد اخذ معاونت و کمک مواد ضرورت از قبیل کمبل ، پنبه و ظرف و غیره به وزارت های فواید عامه ، معارف ، صحت نیز اقدامات بعمل آمده است .

۵ - پروژه مساعدت مقامات مربوط ملل متحد و موسسات تخصصی آن در مورد تهیه مواد خوراکی محبوب سین که با بورد صناعتی اشتغال دارند مراحل نهائی خود را طی و در زمینه تصویب بعمل آمده است .
۶ - مراتب تصویب فوق به وزارت جلیله پلان خیر داده شده .

۷ - بورد مرکزی محاسب نیز با لنوبه به موسسه پروگرام انکشافی ملل متحد در مورد کمک به محاسب رسماً داخل اقدام و مکاتبه گردیده که موسسه مذکور آمادگی خویش را ابراز و علاوه نموده که بغرض تامین سرعت در عمل از طریق وزارت جلیله پلان اقدام نمایند .

۸ - ریاست انکشاف بیشتر تو لنه به تعداد (۴۷) جلد کتاب غرض تقویه سویه محبوب سین ا هدا نموده و همچنان بنا علی مولوی قیام الدین کنشاف بحث مبلخ به محاسب معرفی گردیده تا برای تنویر اذهان محبوب سین و محبوب سات تبلیغات مفید را در چوکات قانون کشور انجام دهد .

ا کاد می پولیس :

فعالیت و خدمات ا کاد می پولیس را که یگانه مرکز تحصیلی ، تعلیمی و تربیتی و منشاء انتشارات علمی وزارت داخله دولت شامبل افغانستان محسوب میگردد میتوان به سه دسته ذیل تقسیم نمود :

د افغانستان کالنی

پل زن و تعقیب کننده و سگهای محافظ
پولیس تر بیه میشوند که بعدا به ماموریت
های پولیس و یا قو ما ندانی های امنیه
ولایات جهت اجرای وظیفه سپرده میشوند.
ب - فعالیت های نشراتی و علمی اکادمی

پولیس :

۱ - (تعلیماتنامه جدید اکادمی پولیس)
که از طرف استادان اکادمی پولیس تسوید
گردیده و فعلا مرعی الاجرا میباشد .

۲ - اثر علمی تحریری که استنادان
اکادمی پولیس قبلا آنرا تسوید و تثبیت
نموده است بنام (تعلیماتنامه پولیس

افراد در دوره ابتدایی و تعلیمی آنها) .

۳ - اثر علمی که از طرف استنادان
اکادمی پولیس تر تیب گردیده عبارت از
(تعلیماتنامه و یادستور العمل مامورین
پولیس امنیه دروظایف عملی) میباشد .

ج - فعالیت های تاسیساتی و یا عمرانی
اکادمی پولیس :

۱ - سینمای انداخت : که عبارت از یک
سینمای مجهز جهت تعلیمات انداخت
میشد .

۲ - میدان انداخت : که بسویه خیلی
عالی ساخته و اعمار گردیده است .

۳ - اتاق تعبیه پولیس : این اتاق به
منظور تعلیم و تربیه صاحبمنصبان پولیس
در رشته تعبیه پولیس تاسیس و ساخته
شده است .

۴ - ماموریت سمت تعلیمی : یک نمونه
ماموریت عصری در اکادمی پولیس اعمار
و تاسیس گردیده است که دران صاحبمنصبان
و مامورین پولیس و شاملان صنوف کمیساران
و غیره که در کورس های اختصاصی و غیره
تعلیمات و یا تحصیلات را ادامه میدهند
دران تطبیقات عملی خود را انجام دهند .

۵ - کتابخانه اکادمی پولیس : این
کتابخانه که دارای کتب علمی ، ادبی ،
اجتماعی و مسلکی میباشد درین اواخر در
اکادمی پولیس دایر گردیده است .

۶ - لابراتوار جنایی : این لابراتوار
برای تربیه و تحصیل مامورین پولیس و
صاحبمنصبان در رشته های عملی کریمنا
لستیک و موضوعات جنایی پولیس بوده
تا با طرق عملی طرز استفاده از آثار

عصری نمونه نیز وجود دارد که در هفت
ولایت بزرگ کشور از نمونه آن آنها م
گرفته شده است .

کورس اختصاصی ترا فیک :

این کورس ها در دو مرحله و به دو
صورت دایر گردیده :

الف - کورس پورسی ها د ثبات ترافیکی :
این کورس در اکادمی به منظور اخذ
و برداشت شرح حال بهتر حاد ثبات ترافیکی
واخذ سکیج ها و عکس های حادثات ترافیکی
افتتاح میگردد .

ب - کورس معاینات تخنیک ترافیکی
و وسایط نقلیه مو تور دار :

این کورس برای آن عده مامورین پولیس
ترافیک که در ولایات کشور عهده دار توزیع
جواز سیر مو تر میباشد دایر گردیده
است .

۳ - تعلیمات پولیس :

دراین اواخر در اکادمی پولیس
تعلیمات ساتمنی برای فارغان صنفت ششم
و بالاتر ازان الی صنوف (۹) و (۱۱) دایر
گردیده است . مشمولین این کورس را
برای مدت یکسال تعقیب نموده و بعد از
فراغت منجبت مامور تبه (۱۲) پولیس
داخل و ظایف عملی میگرددند .

هکذا در پهلوی این کورس ها برای
تعلیمات ابتدایی پولیس ساتمن کورس
های دلگی مشران ساتمن نیز تدویر
گردیده است .

۴ - موضوعات تربیوی پولیس :
برای تربیه مامورین و صاحبمنصبان
پولیس به سویه های مختلف کورس های
آب بازی و نجات مغروقتین که دران ساتمن
های قطعه منتظره اشتراک ورزیده اند ،
کورس دریوری برای صاحبمنصبان و مامورین
پولیس به سویه های مختلف ، کورس
های دریوری موتر سایکل رانی و غیره
کورس های انداخت سلاح خفیه پولیس ،
کورس راندن مو ترسایکل ها به اشکال
اسکورت دایر گردیده است .

تربیه گاه سگ های وظیفوی پولیس :
درین تربیه گاه همه ساله یک تعداد
سگهای وظیفوی پولیس از قبیل سگهای

فیسوہ اجرائیہ

- و علاوہ آشنائی پیدا نما یند .
- ۵ - کلیہ فعالیت های پو لیس را توحید و به قید تحریر در آورده و مطابق به سیستم های عصری قابل استفاده دستگاہ میسازد .
- ۶ - این شعبه اساس ادارہ مرکزی را از نقطہ نظر پو لیس و امنیت به آن شکلی عملی میدہد .
- ۷ - موزیم جنائی : این موزیم کہ مجموعہ آثار عتیقہ جر می و جنائی مختلفہ میباشد نیز به مقصد تعلیم و تربیہ منسوبین و پرسونلیکہ تحصیل و تعلیم مینماید تاسیس گردیدہ است .
- ۸ - موزیم جنائی : این موزیم کہ مجموعہ آثار عتیقہ جر می و جنائی مختلفہ میباشد نیز به مقصد تعلیم و تربیہ منسوبین و پرسونلیکہ تحصیل و تعلیم مینماید تاسیس گردیدہ است .

مدیریت عمومی امنیت :

این مدیریت و طیفہ دارد در مرکز و ولایات کشور موضوعات علمی و کریمنال تخنیک قضایا و جرایم را مورد ارزیابی و بررسی قرار دہد . با لیس و خط مشی فعالیت پو لیس در ساحت قضایا توسط این شعبہ تنظیم میگردد ، ہر گاہ فعالیت کریمنال تخنیک شامل قضایا جر می (قتل، سرقت، قطاع الطریق، اختطاف، لت و کوب و غیرہ) نگر در فعالیت پو لیس بہ نتیجہ مطلوب نرسیدہ در زمینہ راه تاریکی را می پیماید .

روی تو ضیح مطالب فوق بخش مهم و حساس مدیریت عمومی امنیت را شعبہ جنائی مرکزی در کشور تشکیل می دہد کہ فعلا در پہلوی سائر تشکیلات اداری در ولایات کشور این شعبہ تاسیس گردیدہ و کار می نماید مدیریت جنائی مرکزی فعلا با مسائل مدرن تخنیکی کہ جرایم توسط آن تثبیت میگردد مجہز میباشد و بمنظور فراہم آوری تسہیلات از سیستم تخنیک کارت استفاده میشود .

بر علاوہ مدیریت جنائی مرکزی وظایف آنرا انجام میدہد :

- ۱ - کلیہ مسائل کریمنال تخنیک کشور در مرکز و ولایات .
 - ۲ - کوردینہ نظریات طبی و علمی در ہر ادارہ ایکہ صورت بگیرد .
 - ۳ - احصائیہ گیری واقعات بصورت عصری و سیستم کارت .
 - ۴ - تحقیق جرایم چہارگانہ (پول جعلی مواد مخدرہ ، تجارت زن و دختر و مواد افلاقیہ) .
- ۵ - کلیہ فعالیت های پو لیس را توحید و بہ قید تحریر در آورده و مطابق بہ سیستم های عصری قابل استفاده دستگاہ میسازد .
- ۶ - این شعبہ اساس ادارہ مرکزی را از نقطہ نظر پو لیس و امنیت بہ آن شکلی عملی میدہد .
- ۷ - موزیم جنائی : این موزیم کہ مجموعہ آثار عتیقہ جر می و جنائی مختلفہ میباشد نیز بہ مقصد تعلیم و تربیہ منسوبین و پرسونلیکہ تحصیل و تعلیم مینماید تاسیس گردیدہ است .
- ۸ - موزیم جنائی : این موزیم کہ مجموعہ آثار عتیقہ جر می و جنائی مختلفہ میباشد نیز بہ مقصد تعلیم و تربیہ منسوبین و پرسونلیکہ تحصیل و تعلیم مینماید تاسیس گردیدہ است .
- ۹ - شعبہ واقعات و امنیت : این شعبہ ہر روزہ طبق مادہ (۱۰) تعلیماتنامہ راپور واقعات و لایات (۲۸) گانہ را اخذ و در حالیکہ یک نقل راپور یومیہ را بہ مراجع ذیصلاح تقدیم میدارد بلافاصلہ بعد از اخذ اطلاع در مورد واقعہ مطالعاتی انجام دادہ جزئیات واقعہ و نتایج آنرا بتفصیل جہت اجراءات مقتضی مطالبہ و بہ دفا تر مربوط ثبت مینماید .
- توحید راپور واقعات در طول یازدہ ماہ سال :
- ۶۰۸ واقعه قتل در ۲۷ ولایت کشور (بہ استثنای ولایت بدخشان) .
- ۷ واقعه قطاع الطریق در ولایات ارزگان نگر ہار و ہلمند .
- ۷۳۵ واقعه سرقت در ۲۳ ولایت کشور (بہ استثنای ولایات ارزگان ، ہرات ، بادغیس ، غور و غزنی) .
- ۱۰۷ واقعه گریختن اشخاص در ۱۹ ولایت کشور .
- ۶ واقعه جنگہای مغلو بہ در ولایات کندز ، پکتیا و ہلمند .
- ۳۸ واقعه فرار محبوسین در ہجده ولایت

۶ - نشرات مدیریت جنایی مرکزی :
 - همواره یکسلسله نشرات متعلق است از طریق اداره نشرات مدیریت جنایی مرکزی ترتیب و توسط ماشین های گسترش طبع و مورد استفاده قرار داده میشود .
 ۷ - اصلاحات درامور د فتر داری و تنظیم سوابق :

مدیریت جنایی مرکزی به حیث يك مركز پيش قدم به اصلاحات دفاتر خویش پرداخته و مسوده تنظیم اصول سابقه داری و دفاتر را ترتیب و برای اولین بار در مدیریت جنایی آنرا تطبیق نمود . بعد از تهیه قاعات بخش آن در اصلاح بکفداد دفاتر د گرنیز اقدامات بعمل آمده است .

۸ - کورس های تعلیم و تربیه :
 مدیریت جنایی مرکزی به منظور بسند کردن استعداد های و طبقاتی پرسونل و منسوبین خویش همواره کورس های نظری و عملی را دائر نموده .
 کورس های که در سال ۱۳۴۹ دایر شده قرار آتی است .

- ۱ - کورس پولیس نسوان .
- ۲ - کورس آمرین جزا و لایات .
- ۳ - کورس علمی جزا .

۹ - شعبه شکاسی :
 شعبه شکاسی مدیریت جنایی مرکزی در طول سال ۴۹ بتعداد (۷۴۱۰) نقطه فوتوی مجرمین ، نقش های مجهول المپویه ، مجرمین فراری ، ا شخاص گم شده و اسناد تحت اشتباه را اخذ و بعد از اجراء لازمه به مراجع مربوط تفویض نموده است .
 هکذا باید تذکار داد که مدیریت عمومی امتیه در چند ماه اخیر به تدوین آن کار آتی دست زده است .

۱ - کتاب (پولیس جنسائی نسوان) که آماده طبع و نشر میباشد .
 ۲ - کتاب (انشاء جدید با معلولین خاص) که بتعداد (۵۰۰) جلد طبع و نشر گردیده است .

۳ - کتاب (تحقیق حریق از نگاه کریمناستیک) بتعداد (۱۵۰) جلد طبع و نشر گردیده .

۴ - رساله کو چک (تدابیر اولیة

کشور .
 ۵۱ - واقعه حریق های عمده در پا زده ولایت کشور .
 ۲۰۸ واقعه ترافیکی در ۲۵ ولایت کشور (به استثنای ولایات بادغیس ، زابل و غزنی) .

۷۱ واقعه قاچاق در هفده ولایت کشور
 ۳۳۳ واقعه متفرقه دوسیزده ولایت کشور .
 ۳ - شعبه استنطاق :
 از جمله (۱۶) قضیه ایکه به مدیریت جنایی مرکزی از طریق شعبه استنطاقی توصل و ورزیده (۱۳۶) فقره آن بعد از ختم تحقیق و ابراز نظر و نتیجه جهت طی مراحل اصولی و قانونی به مراجع مربوط تفویض شده است .

۳ - شعبه تثبیت هویت :
 آثار مادی که از نگاه وظایف پولیس جهت روشن شدن جوانب فقرات جزائی و برای مقایسه و تطبیق به شعبه تثبیت هویت از آمریت های جنایی ولایت کابل ، هرات ، بلخ ، دیوان عالی تمیز و ستره حکمه موظفین مدیریت جنایی مرکزی ، چوهنخی علوم ، و لسوالی مقر ، و لسوالی بگرام بشعبه قتل و جرح ولایت کابل رسیده تعداد آن به ۳۶ واقعه میرسد که آثار نشان انگشت و آثار و واقعه قتل آن در دفاتر مربوطه جا بجا شده است .

بر علاوه نشان انگشت ده گانه (۱۱۳۵) نفر مجبور سینه مجس و توقیف خانه ولایت کابل با مجس نسوان اخذ و بد فاطر مربوط مطابق اساسات علمی و وظیفوی جا بجا شده است .

۴ - شعبه کیمیا :
 آثار مادی که مربوط به موضوعات جزائی باشد عرض تحقیق علمی به شعبه کیمیا مدیریت جنایی مرکزی توصل می و رزد مجموع این قضایا تا کنون به ۳۳ قضیه میرسد .

۵ - شعبه خط شناسی :
 اسناد جعلی که از نقطه نظر خط شناسی در طول سال جهت تحقیق و مطالعه بشعبه خط شناسی توصل و ورزیده تعداد آن به (۳۹) عدد میزد .

توضیحات اجراییه

- پولیس در محل واقعه که عنقریب نشر میگردد .
- علاوالتا این اداره به ترتیب و تنظیم جداول آتی پرداخته است .
- ۱ - جدول علایم مرگ که به اساس آن وقت مرگ تخمین میگردد .
- ۲ - جدول تخمین گذشتن وقت جسد در آب .
- ۳ - جدول تأثیر ادویه خواب آور ، مقدار ادویه خواب دهنده و مقدار کشنده
- ۴ - جدول مراحل مرگ توسط آب و یا غرق شدن .
- ۵ - جدول تأثیر الکل روی حرکات انسانی .
- مدریسیت انسداد قاجاق :
- این شعبه بمنظور جلوگیری از ورود اموال قاجاقی و گرفتاری قاجاق بران مطابق احکام قانون اجرای وظیفه می نماید .
- مدیریت انسداد قاجاق با وجود ضیق تشکیل و کمی پرسوئل توانسته است که در سال ۱۳۴۹ فنما لیتسهای وسیع و دامنه داری را بمنظور گرفتاری قاجاق بران وسپردن آنها به چنگ عدالت و قانون انجام دهد .
- خلص نوع اموال واحصائیه عمومی واقعات و قیمت مجموع اموال قاجاقی مرکز و ولایات در سال ۱۳۴۹ عبارت است از :
- نوع عمومی اموال قاجاقی مرکز و ولایات ۱۴۶ نوع .
- احصائیه عمومی واقعات مرکز و ولایات ۲۶۶ واقعه .
- قیمت مجموعی اموال قاجاقی مرکز و ولایات تخمیناً ۲۳۲۹۴۵۶ - افغانی .
- مجموع اموال قاجاقی ایکه در طرف یازده ماه سال ۱۳۴۹ از طرف موظفین انسداد قاجاق مرکز در ولایت کابل بدست آمده عبارت است از ۹۲ نوع اموال به مقدار و اندازه های مختلف .
- مجموع اموال قاجاقی ایکه در طول سال از طرف موظفین انسداد قاجاق ولایت قندهار بدست آمده عبارت است از ۶۴ نوع اموال به مقدار و اندازه های مختلف .
- مجموع اموال قاجاقی ایکه در طول سال ۱۳۴۹ از طرف موظفین انسداد قاجاق
- ولایت غزنی بدست آمده عبارت است از ۱۴ نوع اموال به مقدار و اندازه های مختلف .
- مجموع اموال قاجاقی ایکه در طول سال ۴۹ از ولایت فراه بدست آمده عبارت است از شش نوع اموال به مقدار و اندازه های مختلف .
- مجموع اموال قاجاقی ایکه در سال ۱۳۴۹ از ولایت نیمروز بدست آمده عبارت است از شش نوع اموال به تعداد و مقدار های مختلف .
- مجموع اموال قاجاقی ایکه در طول سال ۱۳۴۹ از طرف موظفین انسداد قاجاق در ولایت هرات بدست آمده عبارت است از ۱۹ نوع اموال مختلف به مقدار و اندازه های مختلف .
- مجموع اموال قاجاقی ایکه در سال ۱۳۴۹ از ولایت بادغیسات بدست آمده عبارت است از ۶ نوع اموال به مقدار و جنس های مختلف .
- مجموع اموال قاجاقی ایکه در سال ۱۳۴۹ از ولایت کندز بدست آمده عبارت است از ۲۹۰۰ امپول آب مقطر و ۲۸۰ جلد پوست قسره قل .
- اموال قاجاقی ایکه در سال ۱۳۴۹ از ولایت وردک بدست آمده عبارت است از ۸۸ میل تفنگ ، ۴ میل تفنگچه ، و ۵۸۹ هانه کار طوس .
- اموال قاجاقی ایکه در سال ۴۹ از ولایت زابل بدست آمده عبارت است از ۴۸ توب رخت ، یک میل تفنگچه ، ۷۰۰ دانه مرمی بدون خول ، ۲ قطعی بتاقی و ۳۰۰ قطعی باروت .
- اموال قاجاقی ایکه در سال ۴۹ از ولایت یکتیا بدست آمده عبارت است از ۲۱۹ پیتیل خاک ، ۵ میل تفنگ و ۱۱۰ قلم امسال مختلف .
- اموال قاجاقی ایکه در سال ۴۹ از ولایت پروان بدست آمده عبارت است از ۲۷ بکسی سگوت میباشد .
- اموال قاجاقی ایکه در سال ۴۹ از ولایت بدخشان بدست آمده عبارت است از چهارسیرو دوازه پاو تریاک میباشد .

د افغانستان کالسی

شان مورد عفو فوق العاده قرار گرفته اند و بغلان بدست آمده عبارت از ۶ میل تفنگچه میباشد .

۲ - همچنان به نسبت ورود ایام عید فطر به تعداد ۱۳۱۵ نفر محبوسین و محبوسات مرکز ولایات کشور مستحق خیراتی شمرده شده ابتدای توقیفی و حبس سپری شده ایشان بعد از غور و سنجش تو حیدا به مقام صدارت عظمی سپرده شده که از جمله (۶۱۳) نفر آن مورد عفو قرار گرفته .

هکذا به مناسبت ایام متبرکه فسوق (۱۷۶۵) قطعه عرایض محبوسین واصل و عرایض آن بعد از غور و سنجش لازمه به مقام سر یاوریت حضور ملوکانه تقدیم گردید که از آن جمله (۵۷) نفر آن تخفیف و یا طور فوق العاده مورد عفو قرار گرفته .

۳ - ۱۳۸۲ نفر در ایام جشن استقلال وطن مستحق خیراتی شمرده شد که بعد

از طی مراحل (۳۱۲) نفر آن به خیراتی و از جمله (۴۰۸۴) قطعه عرایض واصل محبوسین (۶۰) نفر آن مورد عفو قرار گرفته است .

هکذا ۱۱۶۵ نفر مستحق خیراتی بمناسبت ایام متبرکه عید سعید اضحی داخل لست خیراتی شده از جمله (۳۵۲) نفر آن عفو و از جمله (۲۰۶۶) قطعه عرایض واصل محبوسین که عفو باقیمانده حبس شان را التجاه نموده (۶۶) نفر آن مورد عفو قرار گرفته است .

۴ - محبوسینکه یک بر چهارم حصه حبس خود را بداخل محبس سپری مینمایند طبق هدایت ماده (۴۳۴) قانون اجراءات جزایی مستحق رهایی مشروط میشود که جدول آن از طرف محاسن مربوط آن ترتیب و با این اداره توصل میوزد . جدول مرتبه آن سنجش و در حال استحقاق آن رسماً به وزارت عدلیه بعد از نظریات قوماندانی عمومی ژاندارم و پولیس سپرده میشود .

۵ - محبوسینکه بداخل محبس مریض

اموال قاچاقی ایکه در سال ۴۹ از ولایت بغلان بدست آمده عبارت از ۶ میل تفنگچه میباشد .

مجموع اموال قاچاقی ایکه در طول سال ۱۳۴۹ از طرف موظفین انسداد قاچاق از ولایت ننگرهار بدست آمده عبارت است از ۴۹ نوع اموال به مقدار و اندازه های مختلف .

شعبه محبوسین مدیریت جنایی مرکزی؛ این شعبه وظایف آتی را انجام میدهد: الف - کنترل و سنجش لوازم خیراتی محبوسین و محبوسات تمام ولایات .

ب - کنترل و سنجش عرایض فوق العاده محبوسین و محبوسات تمام ولایات .

ج - لایحه مستحقین مشروط محبوسین .

د - سوق و اعزام محبوسین و محبوسات جهت اكمال حبس استیناف تمیز طلبی ها و تدایوی آن .

اجراءات شعبه محبوسین :

۱ - لست خیراتی ۱۳۴۲ محبوسین ۲۸ ولایت کشور نسبت حلول مولود شریف ، اعیاد و استرداد استقلال کشور سنجش و بعد از غور لست توحید شده آن ترتیب و بمقام صدارت عظمی تقدیم شده است که به موجب فرمان مبارک پادشاهی حبس باقیمانده ۴۱۸ نفر شان مورد عفو ذات شاهانه قرار گرفته است .

هکذا به نسبت حلول ایام مولود شریف در حدود (۲۴۲۰) قطعه عرایض محبوسین و محبوسات مرکز ولایات که از مقام سر یاوریت حضور به این اداره توصل ورزیده عرایض مذکور به مراجع مربوطان غرض ارائه کیفیت شان فرستاده شده تا ولایات مربوطه کیفیت حبس شانرا در ذیل عریضه هر محبوس توضیح و دوباره ارسال دارند . عرایض واصل بعد از غور و سنجش حبس سپری شده آن به مقام سر یاوریت حضور را جمع گردیده است که از

جمله (۷۲) نفر محبوس نظر به عرایض

قانونه اجراییه

میشوند و تداوی آنها در مراکز صحت عامه ولایتی امکان نداشته باشند اعزام مرکز شده و از طریق این اداره به تداوی اقدام وهم بعد از صحت بابی نامبرده واپس به مراجعش اعزام میگردد .

۶ - محبوسینیکه حبس ایشان از هجده سال تجاوز کند قانوناً باید معاف حبس خود را به مرکز اکمال کنند که اجرا آن این امر از طریق این اداره صورت گرفته در حصه اکمال حبس آن به محبس عمومی امر اعطاء و اجراء صورت میگردد .

۷ - محبوسین یا متهمین را که بداخل توقیف خانه ها ، نظارت خانه ها و یا محابس محبوس یا توقیف اند و از طرف محاکم عدلی تمیز و استیناف مرکزی از ولایات جهت حل اعتراض و یا دعوی خارنوالی به محکمه خواسته شوند . اجراء و برقرار ساختن تماس آنها با محاکم مربوطه آن از طریق این اداره صورت گرفته چنینیکه فیصله محاکم عدلی علیه وی صورت گرفت و در حال صورت ایجاب واپس به مرجعش اعزام و فیصله محاکم بالایش تطبیق میشود .

۸ - یکمده محبوسین روی مشکلات در حصه تبدیلی معاد حبس خویش اعتذارپیش نموده اند که در زمینه طبق هدایت بمراجع مربوطه آن تماس بعمل ، و در مورد عرایض ایشان غور و اقدام میگردد .

اجراء این مدیریت :

۱ - تعدیل مواد (۳-۴-۵) اصولنامه مسافرت اقامت اتباع خارج در افغانستان .

۲ - تنظیم و ترتیب تعلیم نامه حج و کربلا بداخل (۵۷) مواد و تفویض آن غرض طی مراتب اصولی به وزارت جلیله عدلیه .

۳ - ترتیب و تنظیم تعلیم نامه استخدام اتباع داخله نزد اتباع خارجه و تفویضی آن جهت طی مراتب بعدی به وزارت جلیله عدلیه .

۴ - تبدیل ویزه های ورودی بویزه کار بانعمه اتباع خارجه که در افغانستان کارو فعالیت مینمایند .

۶ - ترتیب و تنظیم مسوده پروژه اصولنامه پاسپورت اتباع داخله و تفویضی آن غرض طی مراتب بعدی به وزارت جلیله عدلیه .

۷ - محبوسین یا متهمین را که بداخل توقیف خانه ها ، نظارت خانه ها و یا محابس محبوس یا توقیف اند و از طرف محاکم عدلی تمیز و استیناف مرکزی از ولایات جهت حل اعتراض و یا دعوی خارنوالی به محکمه خواسته شوند . اجراء و برقرار ساختن تماس آنها با محاکم مربوطه آن از طریق این اداره صورت گرفته چنینیکه فیصله محاکم عدلی علیه وی صورت گرفت و در حال صورت ایجاب واپس به مرجعش اعزام و فیصله محاکم بالایش تطبیق میشود .

۸ - یکمده محبوسین روی مشکلات در حصه تبدیلی معاد حبس خویش اعتذارپیش نموده اند که در زمینه طبق هدایت بمراجع مربوطه آن تماس بعمل ، و در مورد عرایض ایشان غور و اقدام میگردد .

۹ - یکمده محبوسین در موضوعات حقوقی خویش عرایض تقدیم داشته اند که از طریق این اداره در زمینه اقدام بعمل آمده وهم در حصه ابتدای توقیفی و غیره موضوعات عاید به محبوسین از طرف این اداره اجراء میگردد .

مدیریت پاسپورت و ویزه :

این مدیریت تحت اثر مدیریت عمومی امنیه در مرکز وزارت و طبقه محوله را انجام میدهد که آن عبارت از کنترل و مراقبت

وزارت عدلیه

به منظور تطبیق ماده ۱۰۳ قانون اساسی و اجرای وظایف مندرج ماده (۲۲) قانون تشکیلات موضوعات آتی و وظایف وزارت عدلیه را تشکیل می دهد :

۱ - تحقیق و استنطاق جرایم و تعقیب د عاوی جزائی در محاکم ، تمعيل احکام محاکم و مراقبت تنفیذ آن .

۲ - دفاع از منافع دولت در قضا یا می ملاتی یا مدنی .

۳ - تسوید و تدقیق قوانین و مقررات .

۴ - تهیه پرسوئل و لوازم کافی برای دستگاه های عدلی .

۵ - تنظیم علایق حقوقی بین مردم .

۶ - سائر وظایفی که در قوانین و مقررات ذکر شده .

بدر نظر گرفتن ملاحظات فوق بنحوی فهمیده شده میتواند که وزارت عدلیه جهت تامین اداره عدالت به شمول اداره عدالت جنائی با استفاده از تجارب عدلی دیگر کشورها اجرا و وظیفه مینماید .

الف - کشف و تحقیق جرایم .

گفته می توانیم که وزارت عدلیه بعد از انفکاک قوه قضائیه از قوه اجرائیه، دستگاه جوان مدعی اعمومیت افغانستان را به معنی وسیع آن تشکیل میدهد . گذشته ازان اداره عالی او قاف مطابق خط مشی حکومت بنیادین اعتمادی صدراعظم اخیرا در چوکات این وزارت تاسیس و به فعالیت آغاز کرده است .

ب - تعقیب اتهام در محاکم .

چ - تطبیق فیصله های قطعی جزائی .

د - نظارت متناوب محاسب و دارالتادیب

بدر نظر گرفتن ملاحظات فوق بنحوی فهمیده شده میتواند که وزارت عدلیه جهت تامین اداره عدالت به شمول اداره عدالت جنائی با استفاده از تجارب عدلی دیگر کشورها اجرا و وظیفه مینماید .

تشکیل اداره عالی خارتوالی :

باساس حکم ماده ۲ قانون تنظیم خارتوالی اداره عالی خارتوالی در وزارت عدلیه تحت امر لوی خارتوالی افغانستان وزیر عدلیه تنظیم میشود این اداره متشکل است از :

لوی خارتوالی ، مرستیال لوی خارتوالی ، نائبان لوی خارتوالی و مساعدين آن و يك عده از اعضای مسلکی و مامورین اداری که در هر يك از محاکم تمیز ، مرا فعه ، ابتدائیه و محاکم اختصاصی اعضای مسلکی و اداری آن موظف میباشد و لی در سال ۱۳۴۸ با در نظر گرفتن احکام قانون تشکیلات اساسی در اداره مرکزی خارتوالی سه نیابت ذیل بوجود آمد :

۱ - نیابت تحریرات و امور عرائض .

۲ - نیابت تعقیب قضائی .

۳ - نیابت تعقیب قضائی .

۴ - نیابت تعقیب قضائی .

۵ - نیابت تعقیب قضائی .

۶ - نیابت تعقیب قضائی .

۷ - نیابت تعقیب قضائی .

۸ - نیابت تعقیب قضائی .

۹ - نیابت تعقیب قضائی .

۱۰ - نیابت تعقیب قضائی .

فَسْوَة اجرائیه

۳ - نیابت کشف و تحقیق .
تشکیل فوق هما نظوریگه از یکطرف
موجب تسریع اجراءات می گردد از جانب
دیگر بمنظور تو حید و انسجام امور
مستقیما به شخص لوی خرنوال ارتباط
میگیرد که وظایف آنها را ذیلا بصورت
خلاصه میتوان تذکر داد .

۱ - نیابت تحریرات و امور
عرائض از امور اداری و عرائض اداره
عالی خرنوالی واری نموده به تسد قیقت
دوسیه ها و مطالعه اجراءات خرنوالی های
ولایات می پردازد . اصدار احکام و تهیه
جواب استبدادات توضیح مواد قانونی
مر بوطه به ساحه وظیفه و تدوین
سیمینار ها ، واری از محبوب سین کسه
تحت رهائی مشروط قرار دارند مر بوط
باین نیابت است .

و - اداره خرنوالی محکمه تمیز :
اداره خرنوالی تمیز دعوی را تعقیب
میدارد که اتکاء به امور امنیت عامه و یا
جرائم عمومی داشته باشد این اداره گانه
دعوی جزائی را که به محاکم تمیز (دیوان
حقوق عامه و دیوان جزاء مقام عالی تمیز)
اعم در اثر تمیز خواهی خرنوالی یا متهم
راجع میباشد از مرکز و ولایات به محاکم
موصوف تقدیم میگردد و تطبیق فیصله های
قطعی جزائی نیز از وظیفه این اداره
است اداره های سه گانه فوق مر بوط نیابت
تعقیب قضائی می باشد .

ز - مسدیریت کشف جرائم :
این اداره در تشکیل سال ۱۳۴۴- اداره
عالی خرنوالی قبول و منظور گردیده است
که مرکب از شعبات تعقیب سری واقعات
بررسی جرائم و نشرات به منظور کشف
جرائم مطبوعاتی میباشد .

ح - مسدیریت تفتیش :
چون نظام مواخذه خرنوالی از سایر
ما مورین ملکی فرق دارد ، لذا مسدیریت
تفتیش خرنوالی و وظیفه دارد تا از اجراءات
د فاطر خرنوالی ها باز دید و تفتیش
بعمل آورد .

اداره خرنوالی و ولایات :

در هر ولایت يك خرنوالی وجود
دارد ، این اداره مرکب از یک نفر خرنوال
و چند نفر مساعدین خرنوال است و این
اداره در حوزه خود صلاحیت تعقیب عدلی
کافه جرائم و قباحت را دارد .

۲ - نیابت تعقیب قضائی از جریان
دعوی در محاکم مرکزی واری نموده به
تنظیم تعقیب دعوی در حوزه صلاحیت
خود می پردازد .

۳ - نیابت کشف و تحقیق و وظیفه دارد
تا در امور کشف جرائم و تفتیش امور
مسلمکی و اداری خرنوالی ها و امور محابسات
و دارالتادیب رسیدگی نماید .

اداره مرکزی خرنوالی :

الف - دفتر لوی خرنوال :
و زیر عدلیه که بحیث لوی خرنوال
قبول گردیده قیادت و اداره عمومی عالی
خرنوالی را بعهده داشته و از دعوی که در
پیشگاه ستره محکمه اقامه میشود شخصا
و یا یکتن از نا ثبان وی نمایندگی میدارد .
ب - اداره خرنوالی محکمه ابتدائیه
ما مورین و امنیت عامه مرکزی :

این اداره و وظیفه دارد تا از قضایای
مر بوطه به ما مورین مرکزی و جرائم که
علیه امنیت و منفعت عامه در حوزه
فعالیت د فاطر مرکزی وزارت خانه ها واقع
میشود واری نماید .

د افغانستان کالنی

اداره څارنوالی محاکم ا بتدائییه : عالی څارنوالی نتوا نسته است د ر همه ولسوالی ها اداره څارنوالی را فعال گرداند و روی همین نقیضه ا مورڅارنوالی ها در اکثر و لسوالی ها با ستفا ده از صلاحیت مند ر ج ماده (٦) قانون تنظیم ا مور څارنوالی توسط و لسوالی ها انجام داده میشود .

در مرکز عموم و لایات و همچنان در و لسوالی ها محاکم ا بتدائییه وجود داشته و و فق پرنسب در برابر هر محکمه ا بتدائییه بایست يك دفتر مدعی ا لعموم و ج و د داشته باشد ا ما نظر بملاحظاتی مالی اداره

پاوه ا جرات :

مکاتیب و متحد المال	دو سیه	عرا نض	۱ - نیابت تحریر و عرا نض :
۴۳۰۰	۵۱۱	۶۲۴	آمریت قسم اول
۱۲۸۴	۳۷۸	۱۸۳	از اول حمل الی اخیر عقب ۴۹
۵۸۹	۴۲۸	۸۹	آمریت قسم دوم
			آمریت قسم سوم
			۲ - نیابت تعقیب قضائی :
مکتوب	دو سیه		څارنوالی ا بتدائییه
۱۴۵۵۸	۲۸۹۵		څارنوالی مرا فعه
			څارنوالی تمیز

۳ - نیابت کشف جرائم :

ولایت غزنی و لایت غورات با ید متذکر شد که اداره عالی څارنوالی نظریه پلانهای ا نکشانی خود در نظر دارد تا اداره طب عدلی ، اداره ا هل خبره و پو لیس جنائی مطابق به ایجابات قانونی و عملی در چوکات آن اداره ا ساس گذاشته شود. چنانچه بمنظور انجام این مامول پاره تدابیر قانونی بمقام باصلاحیت پیشنهاد گردیده علاوه وزارت عدلیه کوشیده است تا ا قلا در هر یک از و لسوالی ها در برابر محاکم ا بتدائییه بمنظور تعقیب دعاوی جنائی اداره بنام (څارنوالی) بوجود آید و این یگانه آرزوی است که میتوان مشکلات اداری این اداره از آن ناحیه حل گردد که حصول این مرام و ا بسته به قدرت مالی دولت است البته ا نکار نمیتوان کرد که در پهلوی مرا کزی که ازان نامبرده شد، شعبات ا حصائییه جنائی، موزیم جنائی، و مراکز تحقیق ضروری خواهد بود. ا ز نگاه پرسوئل مسلکی تا اندازه ا مکان اداره عالی څارنوالی کوشیده است مامورین خویش را برای تحصیل و مشاهدات بممالک دوست اعزام بدارد چنانچه فعلا یگنده

بعلاوه څارنوالی های و لایات ، نماینده اداره څارنوالی مستقیما نیز به معیت يك هیئات از محابس ولایات دیدن نموده و راپور مشاهدات خود را به مقام صدارت عظمی ، وزارت عدلیه و وزارت داخله ارسال و عرائض محبوبه سین را تحت ا جرات قرار داده اند که روی این امر یکنه تعداد محبوبه سین ولایات تحت شرایط ر هائی مشروط از حبس ر ها گردیده است . محبوبه سینیکه از طریق نیابت تحریرات و عرائض اداره عالی څارنوالی بعد از طی مراحل قانونی ر ها گردیده اند حسب ذیل است :

ولایت کابل	۱۳ نفر
ولایت کاپیسا	۷ نفر
ولایت با میان	۸ نفر
ولایت وردک	۱۰ نفر
ولایت بلخ	۳۳ نفر
ولایت بغلان	۶ نفر
ولایت تخار	۲ نفر
ولایت فاریاب	۷۶ نفر
ولایت سمنگان	۱۶ نفر
ولایت پروان	۱۸ نفر

فصلنامه اجرائیه

مامورین وزارت عدلیه مشغول تحصیلات عالی در دستگاه های عدلی ممالک خارج میباشند. قانون گذاری مخصوصا در ملا حظہ ما در ذیل مندرج ماده (۷) قانون اداره فتوی و تقنین را مراعات مینماید .

ریاست تقنین :

۱ - اینکه قوانین مناقض احکام و ارزش های قانون اساسی و مقررات مناقض احکام و ارزش های قوانین نباشند. ۲ - اینکه در ارزش ها و احکام قوانین و مقررات هم آهنگی موجود بوده و اهداف ملی را تامین نماید .

این اداره از بدو تا سیس (۱۳۴۲) تاکنون در انجام امور مربوط به تدوین قانون اساسی جدید افغانستان سهیم بارز گرفته و بموجب قانون اداره فتوی و تقنین سال ۱۳۴۳ مکلفیت های آتی بان سپرده شده است :

۱ - تسوید طرح قوانین و مقرراتیکه تقدیم آن به شوری از طرف حکومت لازم دیده شود . ۲ - تسوید مقرراتیکه مجلس وزراء برطبق حکم ماده (۹۴) قانون اساسی وضع میکند . ۳ - تدقیق طرح قوانین و مقرراتیکه از طرف وزارت و موسسات عامه بفرض تقدیم به شوری از طرف حکومت و یا تقدیم به مجلس وزراء تسوید میگردد . ۴ - مطالعه منظم و تدقیق قوانین و مقررات بفرض تهیه پیشنهاد های لازم راجع به تعدیلات لازم و رفع تناقضات در آنها .

۵ - تنظیم آن عده قواعد حقوق بین الدول که مورد علاقه افغانستان است و ترتیب و تنظیم اسناد و مدارک حقوقی بین الدول. ۶ - تنظیم نشر قوانین و مقررات ذریعہ جریده رسمی . ۷ - تنظیم و نشر هر گونه کتب و وسائلی که در شرح قوانین و تطبیق صحیح آن موثر باشد .

۸ - اعطای مشوره در مسایل حقوقی به حکومت ، وزارتخانه ها ، دوایر موسسات عامه و اظهار نظر در مورد تعهدات دولت که راجع به استفاده از منابع و مرافق عامه و ثروت های طبیعی صورت گیرد .

هکذا ریاست تقنین هنگام تسوید و تدقیق قوانین و مقررات با رعایت اساسات

- اول - در ساحه قانون گذاری :
- مسوده های قوانینی که جهت طی مراتب اصولی بمقام باصلاحیت تقدیم شده .
- الف - قوانین :
- ۱ - مسوده قانون اجتماعات .
 - ۲ - قانون تحصیل دین .
 - ۳ - قانون اسناد قاچاق .
 - ۴ - قانون مدعی العموم (خارنوالی) .
 - ۵ - قانون شهر سازی .
 - ۶ - قانون کار .
 - ۷ - قانون جزاء .
 - ۸ - قانون مالیہ اراضی .
 - ۹ - قانون انحصار .
 - ۱۰ - قانون ثبت عراده جات .
 - ۱۱ - قانون مالیہ مواشی .

د افغانستان کالنی

- ۱۲ - قانون انجمن های تجار و نی (کو پرا تیف ها) .
- ۱۳ - قانون مامورین دولت .
- ۱۴ - قانون اجیران دولت .
- ۱۵ - قانون علف چر ها .
- ۱۶ - قانون بانکهای صنعتی .
- ب - تعدیلات و ضمیمه قانون و مسوده های مقررات :
- ۱۸ - مسوده تعدیل ماده (۶) قانون تنظیم امور مدافعین .
- ۱۹ - مسوده ضمیمه نمبر (۱) قانون اجراء جزایی (درباره تعقیب عدلی مامورین متهم)
- ۲۰ - مسوده ضمیمه ماده (۶۵) قانون استخدام ترفیع و تقاعد مامورین ملکی .
- ۲۱ - مسوده ضمیمه قانون استخدام ترفیع و تقاعد مامورین ملکی درباره معاش را پام انتظار و بیکاری .
- ۲۲ - مسوده ضمیمه قانون جزایی جرایم مامورین ، و جرایم علیه امنیت عامه . (پروژه مشترک ستره محکمه و وزارت عدلیه) .
- ۲۳ - مسوده تعدیل مواد (۲۹۰ - ۳۲۰) قانون اصولی محاکمات تجارتي (پروژه مشترک ستره محکمه و وزارت عدلیه) .
- ۲۴ - مسوده ضمیمه نمبر (۱) قانون اداره قضایای حکومت .
- ۲۵ - مسوده تعدیل ماده (۱۰۷) قانون اجراء جزایی .
- ۲۶ - مسوده ضمیمه شماره (۱) قانون مالیات بر عایدات .
- ۲۷ - مسوده ضمیمه قانون استخدام ترفیع و تقاعد مامورین برای تنظیم وضع حقوقی اشخاصیکه در حالت انتظار قرار می گیرند (به تعقیب پیشنهاد قبلی)
- ۲۸ - مسوده ضمیمه ماده (۳۴) قانون استخدام ترفیع و تقاعد مامورین ملکی .
- ۲۹ - مسوده ضمیمه ماده (۲۳) قانون استخدام ترفیع و تقاعد مامورین ملکی .
- ۳۰ - مسوده تعدیل مواد (۹۲ و ۹۵) قانون جزای مامورین و جرایم علیه منفعت عامه در تعقیب عدلی جرم ارتشاء .
- ۳۱ - مسوده تعدیل ماده (۳) قانون مالیات بر عایدات .
- ۳۲ - مسوده تعدیل بعضی احکام قانون انتخابات شوری سال ۱۳۴۴ .
- ۳۳ - مسوده ضمیمه قانون ترفیع و تقاعد عسکری و تعدیل بعضی احکام انوهمچنان مسوده ضمیمه قانون خورد ضابطان مکتبی قوای بری و هوایی اردوی شاهی افغانستان .
- ۳۴ - مسوده تعدیل احکام ماده (۵) فقره (ز) ماده نهم قانون مسافرت و اقامت اتباع خارجه در افغانستان .
- ۳۵ - مقررات توزیع و فروش ۴۹ بلاک اپارتمان های نادر شاه مینه .
- ۳۶ - مسوده اساسنامه جمعیت العلمای افغانستان .
- ۳۷ - مسوده اساسنامه انجمن رهنمای خانواده .
- ۳۸ - تعدیل مقررات توزیع و فروش ۲۳ بلاک اپارتمان های نادرشاه مینه .
- ۳۹ - تعدیل مقررات تثبیت مستحقین زمین تعمیراتی پروژه کوتل خیر خانه .
- ۴۰ - مسوده اساسنامه اداره عالی اوقاف
- ۴۱ - مسوده مقررات حفاظت موسسات عامه و خصوصی .
- ۴۲ - مسوده مقررات اداره انکشاف محل
- ۴۳ - مسوده مقررات موسسات مشورتی و پلان سازی تعمیراتی
- ۴۴ - مسوده مقررات سیستم متریک
- ۴۵ - مسوده تصنیف و استخدام اجیران
- ۴۶ - مسوده اساسنامه موسسه تفریحی منسوب بین ملکی دولت
- ۴۷ - مسوده مقررات مکلفیت اتباع خارجی به بیمه عراده جات موتر دار .
- ۴۸ - مسوده اساسنامه دافغان اعلاناتو دنیون موسسه .
- ۴۹ - مسوده اساسنامه انجمن عالی تنظیم امور اماکن مقدسه .
- ۵۰ - مسوده اساسنامه ریاست مطابع دولتی .

فهرست اجرائیه

- دوم - تدقیق قانونی میثاقهای بین المللی : ۱۳ - مسوده احکام جزایی درباره تصرف میثاق های بین المللی که بعد مطالعه وایراز نظر حقوقی به مقام با صلاحیت تقدیم شده :
- ۵۱ - میثاق تساوی اجرت زن و مرد در مقابل کار هم ارزش .
- ۵۲ - میثاق شماره (۱۱۱) درباره تمییز در استخدام و شغل
- ۵۳ - میثاق شماره (۸۷) در باره آزادی جمعیت ها و اتحادیه و حمایت از حقوق تشکیل آنها .
- ۵۴ - میثاق بین المللی یونسکو درباره آزادی تعلیم و تربیه .
- ۵۵ - میثاق رفع هر گونه تبعیض نژادی .
- ۵۶ - میثاق عدم تطبیق مرور زمان در جرایم جنگ و جرایم علیه بشریت .
- ۵۷ - میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی .
- ۵۸ - پروتو کول اختیاری راجع به پیمان بین المللی حقوق مدنی و سیاسی .
- ۵۹ - پیمان بین المللی حقوق اقتصادی اجتماعی و فرهنگی .
- سوم - مسوده های قوانین تحت تدقیق :
- ۱ - مسوده قانون مدنی : متن ابتدایی این مسوده به همکاری متخصصین جمهوریت عربی متحد در سال ۱۳۴۴ ترتیب و بعد ترجمه تدقیق آن آغاز گردیده درین تدقیق سعی میشود با در نظر گرفتن ارزش های قانون اساسی و مواقت ان با اساسات شرعی اسلام به پیروی از اصل تکامل و ارتقای حقوق از تجارب حقوقی دیگر کشورها استفاده ممکن صورت گیرد و این ساحت بصورت عادلانه و مترقی تنظیم گردد .
- ۲ - مسوده قانون استملاک
- ۳ - مسوده قانون دهقانی
- ۴ - مسوده قانون پولیس
- ۵ - مسوده قانون ترافیک
- ۶ - مسوده قانون اجازه اراضی
- ۷ - مسوده قانون اجازه اماکن
- ۸ - مسوده قانون یطرو ل
- ۹ - مسوده قانون قرانظین
- ۱۰ - مسوده قانون جرگه های زراعتی
- ۱۱ - مسوده قانون تثبیت اسناد و املاک
- ۱۲ - مسوده قانون رادیو و تلویزیون .
- ۱۳ - مسوده احکام جزایی درباره تصرف غیر قانونی طیارات .
- ۱۴ - مسوده احکام جزایی درباره سرقت برقی .
- اداره عالی اوقاف :**
- اداره عالی اوقاف درسال جاری در چوکات وزارت عدلیه تاسیس گردیده و این اداره وظایف آتی را بعهده دارد :
- ۱ - اداره و تنظیم اموال وقف بهشمول اعمار و ترمیم و نگهداری اماکن مقصد سه و عمارات وقفی مطابق احکام قانون .
- ۲ - اداره و تنظیم امور مساجد .
- ۳ - تنظیم امور حج و فراهم نمودن تسهیلات لازم برای مسافرت و اقامت حجاج و ادای مناسک حج .
- ۴ - تنظیم آداب و شعائر سنن و سایر شئون اسلامی به همکاری جمعیت العلماء
- ۵ - اداره و تنظیم جمع آوری زکوة صدقات و اعانه .
- تاکنون دو اداره عالی اوقاف یکی در ولایت بلخ و دو می در ولایت هرات افتتاح گردیده که در نظر است در دگر ولایات کشور نیز اداره اوقاف تاسیس گردد .
- بمنظور فراهم آوری تسهیلات لازم و رهنمایی حجاج محترم افغانی و اطلاع آنها از مناسک و امور مربوط حج رساله بنام رهنمای حج تألیف شیاغلی محمد ابراهیم خلیل از طرف اداره عالی اوقاف نشر و به دسترس حجاج محترم گذاشته شد .
- هکذا اداره عالی اوقاف در نظر دارد مجله بنام (اوقاف) حاوی مضامین علمی ، تاریخی ، دینی و اجتماعی در هر ماه نشر کند .
- ریاست قضایای حکومت :**
- ریاست قضایای حکومت با به میان آمدن اصلاحات قضایی و تفکیک قوای ثلاثه دولت به حیث یک شعبه مرکزی که از حقوق عامه در پیشگاه محاکم دفاع نماید در چوکات وزارت عدلیه تاسیس گردید این اداره در منازعات و اختلافات مولده حقوقی موسسات عامه با افراد و موسسات خصوصاً از حقوق عامه در محاکم دفاع میکند ولی این

والتانستان کالسی

- وظیفه متضمن وظیفه دیگری نیز میباشد که ان عبارات از استتکاف دفاع در مسایلیست که طرف مقابل حکومت حق به جانب باشد و با اثر مخالفت و یا سهل انگاری مامورین شی متنازع فیہ ملکیت حکومت گفته شده باشد جزو (ز) ماده ۳ تعلیمات نامه قضایای حکومت) لهذا ریاست قضایای حکومت دو نوع وظیفه را انجام میدهد .
- یکی مسلکی (دفاع از حقوق عامه در محاکم) و دیگری هم مسایل اداری که قبل از رویت به محکمه در مورد دفاع و یا عدم دفاع ابراز نظر میگردد .
- ۲ - دوسیه هائیکه در ریاست عالی استیناف تحت دوران است ۱۸ جلد .
- ۳ - دوسیه هائیکه در محکمه تمیز تحت دوران است ۱۳ جلد .
- ۴ - دوسیه هائیکه در محاکم مماثل تحت دوران است ۱ جلد .
- ۵ - دوسیه هائیکه فیصله محاکم را در برگرفته ۷۱ جلد .
- ۶ - دوسیه هائیکه تصاویر اداری را در برگرفته ۵۲ جلد .
- ۷ - دوسیه هائیکه در ریاست قضایا تحت دوران است ۵ جلد .

این اداره برای جلوگیری از تکلیف و مشکلات ناشی از انعقاد قراردادها بین دوا یر و اشخاص انفرادی و موسسات از نظرس خلاهای قانونی که در قراردادها بعضا بملاحظه رسیده و اشخاص و موسسات از ان در محاکم استفاده نموده اند آنرا ویزه می نماید .

از اول سنبله ۴۸ الی سنبله ۴۹ به تعداد (۷۰۰) قطعه قرارداد داد از طرف این اداره ویزه گردیده است :

مدیریت عمومی ثبت اسناد و املاک :

به غرض انکشاف امور و تأیید وثبت اسناد اداره بنام مدیریت عمومی وثایق و ثبت اسناد در یازده ولایت کشور تاسیس و فعالیت نموده و هم چنان امریت های وثایق و ثبت اسناد در پانزده ولایت کشور تاسیس گردیده و تاسیس یکتعداد امریت های وثایق و ثبت اسناد در دگر ولایات و محلات در پروگرام انکشافی وزارت عدلیه در نظر بوده و در صورت عدم موانع مشکلات مالی و بودجوی فعال خواهند گردید . این اداره و طیفه دارر تا اسناد مربوط به عقود و معاملات مردم را از قبیل بیع و شراء ، تملیک هبه ، اجاره حجت دیون ، تقسیم ، ترکه ، وکالت ، ضمانت ، از دوا جطلاق و غیره اسناد را که محتوی کدام منازعه نباشد و رضای متعاقدین در آنها موجود باشد ثبت نمایند البته زمانیکه کدام منازعه بین اشخاص از ناحیه اسناد

علاوه بر وظایف فوق ریاست قضایا جواز نامه های وکلای مدافع را مطابق احکام قانون تنظیم امور مدافمین باشخصیکه داوطلب و کالت مدافع باشند توزیع و سایر امور وکلای مدافع را از قبیل اخذ راپور و غیره مراقبت می نماید چنانچه در طول یک سال (۲۱۲) ورق راپور اجراء از محلات اخذ و به مستوفیت های مربوطه جهت اخذ مالیات اطلاع داده شده و برای (۴) نفر وکیل مدافع جوازنامه وکالت داده شده است همچنان (۲۹) نفر دعوی نویسی به محلات معرفی گردیده است .

علاوآ اداره قضایای حکومت بمنظور تطبیق ماده ۳۷ قانون سروی و احصائیه اراضی در مرکز و محلات برای تصفیه اراضی تحت پروژه نماینده های خویش را تعیین و اعزام نموده است نظر به راپور ارسالی نماینده های مذکور ۱۸۵۰۰۰ جریب زمین تصفیه و بغرض قیدیت دفتر املاک به شمعبات مربوطه ابلاغ گردیده است و از تاریخ اول سنبله ۱۳۴۸ الی اول سنبله ۱۳۴۹ دوسیه هائیکه در ریاست قضایا توصل و تحت اجرا گرفته شده قرار ذیل است :

۱ - دوسیه هائیکه فعلا در محاکم ابتدائیه به شمول ولایات تحت دران است ۲۴۷ جلد .

قوة اجرائیه

- به مرحله دوم نشأت کند حل و فصل آن از صلاحیت محاکم می باشد. وظایف امور توثیق و ثبت اسناد حسب پروتوکل که بین حکومت و ستره محکمه به امضاء رسیده تأمین فعال شدن ادارات و توثیق و ثبت اسناد از طرف محاکم مربوطه اجرا می گردد. اداره عمومی مرکزی وظیفه دارد که اجراءات این ادارات را کنترل و مراقبت نماید علاوه بر این اداره مشکلات عاید عملی ادارات ولایتی را حل و مطابق به قوانین موضوعه غرض رفع مشکلات آنها هدایات لازم را صادر نموده است :
- ۱ - این هدایات شامل مکاتیب استبدائیه در حصه محصولات قباله جات ، بیوع جایزی و قطعی ، تملیک حجت خط و هم استبدات در حصه مشکلات عاید عملی امور ازدواج ، طلاق ، و کالت خط ها ، ابراه خط ها و غیره اسناد میباشد .
- ۲ - همچنان راپور های سال تمام و نمایندگان
- شش ماهه از عموم محاکم کشور ادارات و توثیق اخذ گردیده و راپور های مذکور محصولات مندرجه آن در کراف های مرتبه این مدیریت معامله شده .
- ۳ - ترتیب و ترجمه مسوده اولی قانون مکمل ثبت اسناد و املاک که عبارت از پروژه قانون ثبت اسناد و املاک غیر منقول پروژه قانون محصولات و پروژه قانون و توثیق میباشد ترجمه و به غرض واریسی لازم و برای طی مرحله اجراءات ثانوی بریاست تقنین تفویض شده .
- ۴ - امور تفتیش و توثیق ولایت کابل که نسبت نواقص و اجراءات خلاف قانون محررین و مدیران ثبت اسناد و توثیق و از دواج ولایت مذکور دوسیه های متعدد مرتب و بعد از طی مراحل اصولی تفتیش و تدقیق به خازنوا لی مربوطه گسیل شده است .
- تا به محاکم ذیصلاح حوزوی تفویض نمایند .

وزارت معارف

رفع نیازمندی های انکشاف محلات ایچاد جدید الشمولان این مکاتب که قبلا از فارغان صنوف ششم ونهم اخذ میگردد بسوی سه تجویز بعمل آمد که بغرض ارتقاء سوویه های بالاتر پذیرفته نشوند نظربه ملحوظات فوق وزارت معارف تصمیم گرفت که لیلیه ابتدایی بالعموم وبعضی لیلیه های دوره متوسطه و ثانوی مخصوصا در مکاتب تخنیکی وصنایع وترتیه معلم تحت لغو تدریجی قرار داده شود وبا صرفه جویی پولیکه از این درك بدست می آید به تاسیس مکاتب نهاری بسویه های مختلفه در ولایات اقسام نماید .

برای تاسیسات جدید و کمبود معلمان مکاتب موجوده تعداد معلمان آتی به تفریق سوویه ها مقرر شده اند :

- ۱ - معلمان لیسانسه ۲۲۱ - نفر
 - ۲ - معلمان دارالمعلمین عالی ۵۵ - نفر
 - ۳ - معلمان بکلوریا ۸۶۷ - نفر
 - ۴ - فارغ التحصیلان شعبات مستحجه تربیه معلم (۵۶۴) نفر .
- بر علاوه برای تقوی تدریس سیانس و ریاضیات در مکاتب ولایات بالخصوص لیسسه ها پروگرام های طرح گردید که به موجب ان یک تعداد اعضای نظارت تدریسات و معلمین مکاتب گرم سیر (که در سه ماه تابستان رخصت میباشند) و محصلین صنوف چهارم رشته های سیانس و ریاضیات به مکاتب سرد سیر ولایات اعزام گردیدند تا با معلمین مربوطه در تدریس سیانس و ریاضیات کمک نمایند البته این طرز العمل در مکاتب گرم سیر در سه ماه زمستان (که مکاتب سرد سیر رخصت میباشند) نیز تطبیق میگردد .
- بمنظور کمک مادی برای معلمین و رفاهیت بهتر شان وزارت معارف تجویز نمود تا به غلگی تمام معلمین صد فیصد ازدیاد بعمل آید که این تصمیم وزارت معارف

در اثر مساعی حکومت متبوعه و بسه منظور تصمیم متوازن معارف موافق با روحیه قانون اساسی ، مقتضیات عصر و زمان ومطالبات مردم یگتعداد زیاد تاسیسات جدید به مدارج مختلفه تعلیمی در گوشه های دور و نزدیک کشور در سال ۱۳۴۹ افتتاح گردیده که تفصیل آن به شرح ذیل میباشد.

نوع مکتب	لیسه	متوسطه	ابتدائیه	دهاتی جدید	تعدیل دهاتی یکمعلمه بدو معلمه و سه معلمه	تعدیل دهاتی به اساسی
	۵۹	۱۲۵	۲۲	۱۰۰	۱۴۸	۱۰۳

باید متذکر شد که در گذشته چانسس تحصیل دوره متوسطه و ثانوی در گوشه های مختلف کشور برای شاگردان فارغ دوره ابتدایی و متوسطه بحد کافی میسر نبوده وزارت معارف از روی مجبوریت یکمده شاگردان را در دوره متوسطه و ثانوی وحتى ابتدایی بصورت لیلیه تحت تعلیم میگرفت که این کار علاوه مشکلات مالی مشکلات تربیتی را بار می آورد.

مگر این حقیقت مهم قابل تذکار است که تربیت شاگردان در مکاتب لیلیه مصارف گزافی را متضمن بوده و به بودجه معارف بار سنگین را وارد میکند . ادامه مزید لیلیه ها توام با معضله های مالی یک سلسله مشکلات تربیتی را نیز بمیان می آورد از جمله دور شدن شاگردان خورد سال از محیط فامیل و سر پرستی والدین شان متناقض به اساسات تعلیم وترتیه میباشد . مینمود همچنان تعلیمات مسلکی و تربیه معلم برعلاوه اکثر شاگردان بعد از پایان تحصیل باشرایط محیط اولیای شان توافق کرده نمیتوانستند که این وضع مشکلات زیادی را در تهیه پرسونل تعلیم یافته برای

فصول اجراییه

از طرف مقامات صالحه منظور گردید .
علاوذاً برای آموختن معارف و لایات ،
مدیران مکاتب ثانوی ، مسلکی و تربیه معلم
معاش چهارده ماهه در سال و برای معاونین
و سر معلمان مکاتب متذکره معاش سسیزده
ماهه منظور شده است .

همچنین معلم مانند سالها ی گذشته با
معلمینکه ضرورت به کمک مالی قرضه
داشتند کمک نموده است تعداد معلما نیکه
ازین وجوه استفاده نموده اند به (۴۸۵) نفر
میرسد و مجموع پولیکه طور قرضه داده
شده تقریباً به یکتیم ملیون افغانی میرسد.
برای شمر شدن این تاسیسات و حفظ
معیار کیفیت تعلیم اقدامات عملی صورت
گرفته است که در طی اجراءات ریاستهای
مربوط وزارت معارف ذیلا توضیح میگردد.

تعلیمات ابتدایی :

۱ - مسوده محتویات درسی هر مضمون
ترتیب میگردد .

۲ - محتویات درسی هر مضمون از
طرف يك کمیته با صلاحیت که متشکل
از معلمین آن مضمون در مکاتب ابتدایی یا
ثانوی - دارالمعلمین ها پوهنتون ، اعضای
و مفتش می باشند مورد غور قرار میگردد .

۳ - کتاب با اشکال و رسا می مقدمانی
تسویذ گردیده و بفرض تجرب به آماده میشود

۴ - مواد توسط گسندتر طبع میگردد .

۵ - تجربه مواد در مکاتب تجرب بسوی
صورت میگردد .

۶ - تعدیل و غور مواد بعد از تجرب به و
ارزیابی واخذ نظریات معلمین ، مفتشین و
تکمیل اشکال و رسا می آن برای طبع
نهایی آماده میشود .

۷ - مواد از کمیته انسجام پروژه و در
صورت لزوم از انجمن معارف گذار شس
داده میشود .

۸ - کتاب از مجرای ریاست تالیف و
ترجمه طبع گردیده و توزیع میشود .
ناگفته نباید گذاشت که برای استفاده بهتر
از مواد درسی جدید ایجاب می نماید تا
قبل از توزیع و گذاشتن آن بد سترس
شاگردان معلما ن باید با مواد جدید آشنا
ساخته شوند . لذا در جریان سال تعلیمی
۱۳۴۹ به همکاری ریاست تربیه معلم پلان
مقدمانی تربیه معلم ترتیب گردیده است.
چنانچه برای این مقصد در سال جاری يك

ریاست تدریسات ابتدایی متصدی تعلیم
و تربییه شاگردان دوره ابتدایی و تصمیم
تعلیمات اجباری بوده برای بهتر ساختن
کیفیت تعلیم و تربیه اقدامات موثری
نموده است :

الف : پروژه نصاب تعلیمی و کتب درسی:
در پروژه نصاب تعلیمی و کتب درسی
کار تعدیل پروگرام ها و کتب درسی قسمیکه
آغاز گردیده تا حال جریان دارد . درین
پروژه در حدود چهل نفر معلمین و متخصصین
افغانی با يك تعداد متخصصین خارجی
مشغول کار اند .

در سال گذشته به تعقیب تکمیل اهداف
و چوکات نصاب تعلیمی جدید و تعیین
اندازه وقت برای هر مضمون درسی مضمون
جدید حفظ الصحه بزبان پشتو در دوولایت
(قندهار و ننگرهار) در شش مکتبابتدایی
تحت تجرب به قرار گرفت که این کار تاختم
سال تعلیمی مناطق گرمسیر ادامه داشت .
قبل از آغاز باین کار سیمینار يك هفته ای
از طرف متخصصین مضمون برای معلمین و
سر معلمین و مفتشین مربوطه دائر و آنها
را به مطالب موضوعات درسی آشنا و اصول
تدریس لازمه را به آنها معرفی نمودند .
در مدتیکه مضمون صحت تحت تجرب به
یکتعداد متخصصین داخلی و خارجی دیگر،

دافنا نستان کا لنی

ریاضی برای تطبیقات صنوف ۸۷ و ۹ و رسائیدن پرسونل فنی در ورکشا پ های ساینس .

۴ - تهیه يك تعداد كتب برای کتابخانه های مكاتب .

۵ - نظارت تعلیمی مكاتب متوسطه ولیسه ها از طرف هیئت پا نزده نفری ا اعضا ی تدریسات .

۶ - مطالعه دربارهٔ تجدید نظر امتحانات و تسوید لایحه جدید برای امتحان داو طلبانه (سا معین) .

تعلیمات مسلکی :

ریاست تدریسات مسلکی عہدہ دار تنظیم و پیش برد امور مکاتب مسلکی معارف بودہ بر علاوہ در طرح پروگرام درسی و نظارت مکاتب مسلکی و کورسہای اختصاصی سائر وزارت خانہ ہا و موسسات همکاری مینماید . مکاتب مسلکی بر سہ دستہ تقسیم میشود :

۱- مکاتب زراعت

۲- مکاتب ادارہ

۳- مکاتب صنایع و میخانیکی

هدف عمومی در مکاتب مذکور تربیہ پرسونل فنی و مسلکی بہ سویہ های مختلف در رشته های اختصاصی میباشد . اینک برای مزید معلومات خوانندگان گرامی خصوصیت ہر نوع مکتب با شرح فعلییت ان مختصراً توضیح دادہ میشود :

۱ - مکاتب زراعت :

برای آشنا ساختن جوانان افغان بہ میتود جدید زراعت و فلاحات ، لیسه ہا ی زراعت تاسیس و شاگردان در دورہ تحصیل خود در ین مکاتب معلوما ت سود مند ی در رشته های مختلف زراعتی بدست میاورند .

۲ - مکاتب ادارہ :

مکاتب ادارہ مشتمل برانستیتوت ادارہ صنعت ، لیسه شاہدخت بلقیس ، لیسه ادارہ عامہ لیسه تجارت ، مکتب ہوتلداری میباشد .

این مکاتب تما ما در مرکز موقعیت داشته وهدف آنها تربیہ دختران و پسران در امور ادارہ ، سکرتریٹ ، تجارت و ہوتلداری می باشد .

۳ - مکاتب صنایع و تخنیکی :

کورس معرفی نصاب تعلیمی مکاتب ابتدایی در اکادمی تربیہ معلم افتتاح گردید .

ب : ریاست تدریسات ابتدایی در رفع مشکلات و حل پروبلم های تعلیمی مکاتب مربوطہ در دوران سال ۱۳۴۹ مساعدا ت های نمودہ وزمینہ کار و فعالیت آموزشی را بصورت مطلوب آمادہ ساخته است .

اعضای نظارت تعلیمات ابتدایی ((در مرکز مشکل از اعضا ی تدریسات و مفتشین مکاتب ابتدایی ذکور و اناث در ولایات مفتشین مدیریت های معارف میباشد)) از امور تعلیمی مکاتب ذکور و اناث نظارت نمودہ و معلما ن را رهنمایی کردہ اند و ضمن بررسی مکاتب در مورد پرسنیل های اساسی تعلیمی و تربیوی در مکاتب مجالسی را دائر و معلمین و معلما تی را کہ بہ وظیفہ معلمی جدیداً مقرر شدہ اند و یا در رشتہ تدریس کمتر تجربہ داشتند حتی الامکان رهنمایی و مساعدا ت نمودہ است - همچنان در سال جاری يك سیمینار يك ماہہ برای سر معلما ت مکاتب ابتدایی نسوان مرکز بہ کمک ریاست تربیہ معلمین دائر گردیدہ است .

ج : تجلیل از روز معلم یکی از کارهای قابل قدر ریاست تدریسات ابتدایی میباشد کہ طی مراسم خاصی از ین روز درماہ ثور امسال تجلیل بعمل آمد .

معلمینکہ در ین روز خجسته موفق بہ اخذ مدال پوہنہ گردیدہ اند تعداد شان بہ ۵۰۸ نفر میرسد .

تعلیمات ثانوی :

ریاست تدریسات ثانوی مسئول وارسی امور تدریسی ، تربیوی مکاتب متوسطہ و ثانوی کشور میباشد در طول سال گذشتہ برای بہتر شدن کیفیت تعلیم بہ اجراءات ذیل پر داختم است .

۱ - تجدید نظر در کتب درسی ساینس و ریاضیات صنوف ۱۰ و ۱۱ بہمکاری موسسہ تعلیم و تربیہ .

۲ - تجدید نظر در کتب دنیا ت صنوف ۸۷ و ۹ (فعلاً کتاب صنف نہم ان تکمیل گردیدہ است) .

۳ - تهیه يك عہدہ کتب ساینس و

قـسـوۀ اجـرائـیـه

الف : مكاتب میخانیکي و صنایع : فعلا در مكاتب میخانیکي و صنایع فارغان صنف نهم مكاتب متوسطه پذیرفته میشود . چنینكه این دسته جدید الشمولان از مكاتب تخنیکي و صنایع فارغ میشوند بحیث کار گر به جامعه تقدیم میگردد .

ب : مكاتب تخنیک : درین مكاتب فارغان صنف نهم مكاتب عمومی پذیرفته میشود كه بعد از اكمال سه الی چهار سال تحصیل در شقوق مختلفه بسویۀ تخنیکر فارغ التحصیل میگردد .

علاوۀ اجراءات ذیل در ظرف سال ۱۳۴۹ صورت گرفته است :

- ۱ - کمیته مرکب از متخصصین تیم های توامیت و مدیران مكاتب و اعضای ریاست مسلکی تشکیل و در پروگرام های مكاتب مسلکی مطابق به ایجابات عصر و محیط تعدیلات لازمه وارد کردند .
- ۲ - برای ازدیاد معلومات معلمین سیمینار های علمی در مكاتب تداوم گردید . همچنان سیمینار های به منظور آشنانشدن معلمین مكاتب مسلکی دائر گردید تا معلمین بتوانند طلاب موجوده مكاتب مسلکسی را به پیشرفت و طرز عمل موسسات تیکه دران شامل خدمت میشوند . بهتر آشنا گرداند ریاست تداریسات مسلکی به تعداد (۱۷) نفر معلمین سابقه دار مكاتب مسلکی خود را جهت تحصیلات عالی بخارج اعزام کرده است .

منظور واریسی بیشتر و مناسبتر امور تدریسی مكاتب مسلکی در تعداد اعضای علمی مكاتب مندرکه افزایش قابل ملاحظه بعمل آمده است .

۳ - هشت باب کتابخانه جهت تقویت علمی شاگردان در مكاتب مسلکی افتتاح شده و يك تعداد مواد درسی و لوازم وركشاپها بمكاتب مسلکی از داخل مملكت بتعداد ۶۱۸ قلم و از خارج بتعداد ۱۳۲۵ قلم تهیه گردیده است بر علاوه به تعداد (۳۴۹) قلم اموال بصورت امدادی به مكاتب میخانیکي و صنایع كك شده است .

۴ - باساست تقاضای ریاست نسا جی افغان برای کارگران فابریکه گلباریک کورس از طرف معلمین انستیتوت تربیه معلمین تخنیکي دائر گردیده و همچنان در باره مسلکی

تاسیس مكاتب نسا جی در فابریکه مذکور مطالعات مقدماتی بعمل آمده است . در نظر است بقرض بلند بردن سو به علمی پر سونل فنی و ما مورین مسلکی و بحاسب درآینده کورس های افتتاح گردد .

۵ - وزارت معارف برای بهبود و انسجام تعلیمات مسلکی در نظر دارد تا يك مورد مشورتی بشمول نمایندگان وزارت خانه ها و موسسات كه فارغان چنین مكاتب را جذب مینمایند تشکیل دهد .

تربیه معلم :

وظیفه ریاست تربیه معلمین كك در تربیه معلمین مكاتب ابتدایی و متوسطه میباشد . برای نیل به این هدف از پروگرام های طرح شده آنی كه بصورت قبلی ازان در دارالمعلمین ها و موسسات تربیه معلم و کورسهای تربیه معلمین داخل خدمت استفاده بعمل آمده می آید .

۱ - برای تربیه معلمین جدید مكاتب ابتدایی فعلا (۹) دارالمعلمین به تفصیل ذیل در مملكت وجود دارد .

در كابل دو دارالمعلمین دو مرکزندهار ، ننگرهار ، هرات ، بلخ ، پکتیا کندز و پروان يك يك باب دارالمعلمین :

۲ - برای تربیه معلمین جدید مكاتب متوسطه فعلا سه باب دارالمعلمین عالی به سویه صنف ۱۳ و ۱۴ در كابل ، قندهار و مزار شریف وجود دارد .

در دارالمعلمین عالی در حال حاضر در حدود (۳۵۰) طلبه به شكل اساسی مصروف تحصیل میباشد .

۳ - برای تربیه معلمین دارالمعلمینا يك باب اكادمی تربیه معلمین در مرکز كابل از چند سال باینظر ف تاسیس گردیده است درین موسسه فارغان پوهنتون يكسال تحصیل مسلکی را در شته تعلیم و تربیه ورشته اختصاصی فرا میگیرند . برای تطبیقات درسی شان در پهلوی اكادمی يك دارالمعلمین بسویۀ صنف ۱۰ از ۱۲۱۲ تاسیس گردیده . لسانسه های كه از دوره يكساله این اكادمی مستفید گردیده اند تعداد شان به ۱۲۷ نفر معلم میرسد .

۴ - برای تهیه و انكشاف معلومات

د افغانستان کالني

ان دسته معلمه ټيکه سابقه مسلکي تعليم و تربيه ندارند کورسپا ي طويل المدت و قصيرالمدت در دارالمعلمين ها به ترتيب ذيل دا تر ميگر دد .

۱ - کورسپا ي زمستانى براى معلمان مناطق سرد سوير

۲ - کورسپا ي تابستانى براى معلمان مناطق گرمسير

دريڼ نوع کورسپا همه ساله اضافي از هزار نفر معلم و معلمه مصروفه تحصيل ميگردند . قرار پلان در نظر است به منظور کمک با معلمان داخل خدمت از طريق نشرات راديو نيز کمک بعمل آيد .

۵ - به منظور کمک با دارالمعلمين ها ي عالي ، دارالمعلمينها ي اساسي و بمقصد کمک در تربيه معلمين مکاتب ابتدائى و متوسطه و انکشاف پروگرام محيظي و تربيه آميرين مکاتب و مفتشين و کمک در ساحات ديگر معارف يک پروژه ديگر بنام پروژه انکشاف منطقوى معارف از دوسال باين طرف به فعاليت آغاز نموده است و ايسن پروگرام طور تجربوى و امتحانى در دومرکز يعنى در مرکز قندهار و بلخ شروع شده است .

۸ - در قسمت تعليمات داخل خدمت ، رياست تربيه معلمين علاوه از ورکشاپها و سيمينار هاى قصير المدت براى معلمين يک سيمينار مفتشين معارف را در اسد سال ۴۹ نيز دائر نمود .

نشرات :

۱ - رياست تاليف و ترجمه وزارت معارف که متصدى نشرات معارف و تهيه و تدوين کتب درسى است وازين طريق در راه بلند بردن سطح دانش و فرهنگ در کشور خدمت ميکند طى سال گذشته وظيف ذيل را انجام داده است :

۱ - در سال ۴۹ از جمله (۲۱۸) جلد کتاب درسى در مکاتب (۱۱۶) جلد ، کتاب مختلف درسى را براى ضرورت يک دوره سه ساله تعليمى شاگردان مکاتب آماده ساخته است .

که (۲۴) نوع ان مربوط تدريسات ابتدائى و (۹۲) نوع ان متعلق به تدريسات ثانوى ميباشد .

بر اساس پلان مجوزة طباعتى سال ۴۹ براى يک دوره تعليمى سه ساله آينده از جمله يک صد نوع کتاب که تيراژ مجموعى ان به (۵۵۰۰۰۰۰) کاپى بالغ ميشود در طول چهار ماه اول سال ۱۳۴۹ (۶۵) نوع کتاب به مطبعه تسليم داده است و عنقریب کتب باقى مانده نيز به مطبعه سپرده ميشود .

۲ - رياست تاليف و ترجمه کليه کتب درسى را عندالموقع به کميسيون هاى مرکب از اهل خيره و صاحب صلاحيت ميسپارد . تا در زمينه تجديد نظر بعمل آرند . روى اين منظور در سال گذشته

۱ - کورسپا ي زمستانى براى معلمان مناطق سرد سوير

۲ - کورسپا ي تابستانى براى معلمان مناطق گرمسير

دريڼ نوع کورسپا همه ساله اضافي از هزار نفر معلم و معلمه مصروفه تحصيل ميگردند . قرار پلان در نظر است به منظور کمک با معلمان داخل خدمت از طريق نشرات راديو نيز کمک بعمل آيد .

۵ - به منظور کمک با دارالمعلمين ها ي عالي ، دارالمعلمينها ي اساسي و بمقصد کمک در تربيه معلمين مکاتب ابتدائى و متوسطه و انکشاف پروگرام محيظي و تربيه آميرين مکاتب و مفتشين و کمک در ساحات ديگر معارف يک پروژه ديگر بنام پروژه انکشاف منطقوى معارف از دوسال باين طرف به فعاليت آغاز نموده است و ايسن پروگرام طور تجربوى و امتحانى در دومرکز يعنى در مرکز قندهار و بلخ شروع شده است .

۶ - براى تقويه پروگرام مدارس دينى که فارغان آنها اکثراً بحيث معلمين علوم دينى مکاتب ابتدائى و متوسطه ها حتى ليسه ها مقرر ميشوند ايجاب مينمايد تا در پهلوى معلومات دينى از علوم چاربه و موضوعات مسلکي تعليم و تربيه نيز اندوخته داشته باشند .

روى اين منظور پروگرام مدارس تجديد نظر گرديد و در پروگرام ان بعضى مضامين ساينس عمومى ، دروس اجتماعى ، اصول تدریس ، مبادى تعليم و تربيه گنجا نيده شد .

۷ - براى اينکه يک تعداد فارغان ليسه ها براى معلمى تربيه گردند و به مسلک معلمى تشويق شوند و همچنان در وقت کم يکمه زياد معلمين براى مکاتب ابتدائى باسويه بلند تر تربيه گردد ، در سنبله ۱۳۴۸ به تاسيس کورسپا ي مسلکي يکساله مافوق بکلوريا يعنى افتتاح مسنوف ۱۳ اقدام ودر سال ۴۸ اولين بار اين کورس در قندهار براى (۲۷) نفر فارغان ليسه

قـسـوۀ اجـرائـیه

طرز العمل عمو می پروژه تجر بی مبارزه با بیسواد ی شامل سه قسمت است :
توسعه سطح حیات مردم دهات .
ارتقاء سطح زراعت
تعمیم سواد
هكذا پروژه تجر بی مبارزه با بیسواد ی در بهبود صحت و حفظ الصحه مردم دهات نیز مکلفیت دارد .

پروگرام کار واجرائات پروژه تجر بی مبارزه با بیسواد ی :

مراحل کار این پروژه بنا بر ایجابات اصولی متکی بر مراحل کار پروژه تجر بی زراعتی وزارت زراعت است .
کتاب اول رهنما ی تدریس حساب و کتاب دوم ان برای استفاده معلمین سواد ترتیب گردیده که ازان جمله کتاب دوم به طبع رسیده و کتاب اول نیز عنقریب آماده طبع میشود . همچنین کتاب قرائت بصورت مصور به همکاری کارکنان پروژه سواد حیاتی تدوین و طبع گردیده .

از طرف دیگر نگارش کتاب درسی حساب برای استفاده مشمولین کورسهای اکابر نیز تدوین و توسط اداره سمعی و بصری طبع شده . در عین زمان یک تعداد کتب دیگر نیز بسویه مشمولین کورسهای اکابر در باره موضوعات مختلف بهمکاری این پروژه ترجمه شده است که یک تعداد آنها زیر چاپ میباشد هکذا بمنظور رهنمایی معلمین کتاب دیگری بنام (رهنما ی تهیه واستعمال وسائل بصری تدریس) در (۱۵۳) صفحه توسط پروژه سواد ترجمه گردیده که اکنون طبع آن جریان دارد از طرفی هم پلان تهیه یک تعداد پوسترها ی مورد ضرورت پروژه مبارزه با بیسواد ی طرح گردیده و تحت رسامی می باشد .

در بادام باغ کو هدامن مرکز تربیتی پروژه زراعتی وزارت زراعت میباید شد و در یکمده مراکز دیگر همکاران اداره مبارزه با بیسواد ی مربوط وزارت معارف موضوعات مربوط به سواد تطبیقی را به مشمولین کورسهای آن موسسه که عیارات از مامورین ترویج ، عاملان کو پرا تیف های زراعتی و منتظمین با نکهای مربوطه پروژه می باشند تدریس کرده است .

کمیسون های مختلف از قبیل کمیسون غور بر کتب دنیا ت، مکتب جغرافیا کتب ریاضی و علوم طبیعی ، قرائت های پشتو و دری و کمیسون غور بر کتب تاریخ دانسر و یک عده کتب درسی را مطابق ایجابات عصر زمان تمذیل ، تصحیح و یا جدیداً تالیف کرده اند .

۳ - نشرات ذیل نیز تحت نظر و رهنمای ریاست تالیف و ترجمه انتشار مییابد :

الف - مجله عرفان : که بانشر مضامین تربیتی - علمی و ادبی بر ذخایر فکری و معنوی معلمین و شاگردان معارف می افزاید و ازین طریق در زمینه غنای فرهنگ ملی خدمت نمایند .

ب - مجله بخوان و بدان : این مجله در راه تعمیم و انگشاف سواد خدما ت قابل قدری را انجام داده است .

ج - اخبار عرفان : این نشریه در هر بانزده روز خبر های مربوط به موسسات عرفانی و پیشرفت و انگشاف معارف را نشر می نماید .

د - بولتن جغرافیای :

این بولتن ماهانه مطالب تازه پیرامون جغرافیا به خوانندگان تقدیم میکند . مضامین آن از طرف متخصصان جغرافیه پوهنخی ادبیات و علوم بشری تهیه گردیده و اهتمام طبع و نشر آن را ریاست تالیف و ترجمه به دوش دارد .

پروژه تجر بی سواد حیاتی :

ساحه فعالیت این پروژه محدود به تامین اهداف ذیل است :

۱ - تمثیل طریقه های سالم تطبیقی ساختن سواد بمنظور کسب مسوولیت و نافعیت در حیات مردم ، تهیه مواد و لوازم تدریس سواد تطبیقی واستفاده از وسائل دیگر مانند رادیو وغیره .

۲ - تهیه پرسونل فنی برای پیشبرد این پروژه و پروگرام های که در آینده علیه بیسواد ی در نظر است . علاوه بران پروژه تجر بی مبارزه با بیسواد ی با مرکز وقایه صحت حیوانات که در بفلان به کمک (اف - ای - او) دادر است نیز همکاری خواهد کرد .

د افغانستان کالنی

- در ساحه پروژه (پکه) مربوط کو هدا من پس از (مطالعات زیاد در خزان سال ۱۳۴۸ مطابق به پروگرام معینه (۱۸) کورس سواد آموزی دائر گردیده .
- تعلیمات سمعی و بصری :**
- برای بهتر ساختن کیفیت تعلیم و استفاده از وسائل سمعی و بصری که يك امر نهایت مفید است شعبات اختصاصی موسسه سمعی و بصری فعالیتها ی ذیل را انجام داده است :
- الف : ریسرچ و تدقیق :
- ۱ - ریسرچ در قسمت مدل های بیالوجی از پلاستیک ، سمنت و غیره .
 - ۲ - ریسرچ در قسمت کره های مجسمه و نقشه های براعظم اروپا بطور مشروح .
 - ۳ - ریسرچ در قسمت ترکیب رنگها از مواد محلی و ماشینهای پرنئون گراف و تهیه ان .
 - ۴ - ریسرچ در قسمت کتب ساینس به سویه متوسطه و تهیه يك سیت نمونه ان .
 - ۵ - ریسرچ در قسمت مواد درسی از قبیل چوت ها ، لوازم سرگرمی اطفال ، تخته های سلیت و غیره .
- ب : تهیه مواد :
- ۱ - تهیه بیست و چهار قلم مواد درسی برای دارالمعلمین و تهیه بیست و پنج عدد ماشین پرنئون گراف برای مکاتب و توزیع ان .
 - ۲ - تهیه يك هزار و چهار صد قطعه نقشه براعظم افریقا و پنج عدد نقشه برجسته افغانستان .
 - ۳ - تهیه هفتاد عدد مدل های مقطع جلد و موی و مدل های سلولها .
 - ۴ - تهیه بیست عدد مدل قسمت خارچی و سی عدد قسمت داخلی سرانسان .
 - ۵ - تهیه بیست عدد مدل گرده و مثنونه و تهیه يك صد عدد نمونه مدل های بیالوجی .
 - ۶ - تهیه پنجاه عدد مدل های نظام شمسی .
 - ۷ - تهیه يك تعداد چارت ها و مواد ملحقه قالبین برای شعبات سمعی و بصری ولایات .
 - ۸ - تهیه يكصد قطعه چارت تعیین اوقات ممالک .
- ۹ - تهیه يكصد قطعه چارت تسمیر سیستم متریک .
- ۱۰ - تهیه بیست قطعه چارت نظام شمسی .
- ۱۱ - تهیه کتب ساینس برای مکاتب ابتدایی .
- ج : نمایش فلمهای تعلیمی و تربیوی در مکاتب مرکز ولایات توسط دستگاه سینمای سیار .
- علاوالت در شعبه خطاطی ، طباعتی و عکاسی لواح و فورمه های متعدد خطاطی و طبع شده و يك تعداد عکسها از مکاتب و مراسم عرفانی تهیه گردیده است .
- ورزش و تربیت بدنی :**
- بمنظور تامین منافعی که ورزش در تقویه و تربیه جسمی و روحی جوانان دارد فعالیت های آتی در زمینه صورت گرفته است :
- فعالیت های فنی ششماه اول سال ۴۹:
- ۱ - تهیه و ترتیب پروگرامهای ورزشی صبحانه که از طرف راديو افغانستان همه روزه نشر میگردد .
 - ۲ - اعزام يك هیئت ده نفری مفتشین برای معاینه و سروی میدانهای سپورت مکاتب .
 - ۳ - تهیه و ترتیب نقشه های میدانهای مکاتب ذکور و انات .
 - ۴ - ترتیب دعوت از تیم فوتبال قندهار برای يك سلسله مسابقات .
 - ۵ - تورنمنت مسابقات آزاد پهلوانی بین تیم معارف و کلیهای آزاد .
 - ۶ - تشکیل يك تیم پهلوانی نوآموزان .
 - ۷ - تشکیل يك تیم پهلوانی کودکان .
 - ۸ - تورنمنت مسابقات سپورتسهای اجتماعی مکاتب معارف به سیستم لیک .
 - ۹ - تورنمنت مسابقات سپورتسهای اجتماعی مکاتب انات .
 - ۱۰ - تشکیل تیم های منتخبه معارف برای مسابقات جشن استرداد آزادی .
 - ۱۱ - تهیه و ترتیب پروگرام های رسم گذشت ورزشکاران ، نمایشات چمناستیکی برای جشن استرداد استقلال وطن .
 - ۱۲ - افتتاح کلب ینگیا نک معارف .
 - ۱۳ - توزیع بعضی نشریه و پامفلیتهای سپورتی .
 - ۱۴ - افتتاح کلیهای ورزشی در ولایات قندهار ، ننگرهار ، پروان و قندوز .

تسوة اجراییه

فعالیت های خاندودی :

انجمن همکاران خاندودی که به ابتکار و پیشقدمی پالندوی های پوهنتون کابل در مرکز تاسیس گردیده . در ان يك عده شخصیت های مهم طبقات مختلف افراد خیر خواه و نیکو کار حاضر شده و عده هر گونه کمک ها را به خاندودی داده اند. شرفیای بی اعضای بورد اجراییه این انجمن بحضور اعلیحضرت معظم همایونی از بزرگترین افتخارات این انجمن است همچنین ملاقات بورد اجراییه بحضور جلالتما ب نور احمد اعتمادی صدراعظم و دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف یقیناً فعالیت و علاقمندی خاندودی ها را به مسلک وانجام وظیفه مضاعف گردانیده است .

رهنمایی مسلکی دوسی و ترویجی و شاگردان :

رهنمایی شاگردان در زمینه تعلیم و تربیه يك امر ضروری است این رو مدیریت عمومی رهنمایی در چوگات وزارت معارف تشکیل و سر از اول عقرب ۱۳۴۸ بفعالیت آغاز نموده است که اجراء آن ذیلا خلاصه میشود :

۱ - برای مدیران و آمران مکاتب سیمینار يك هفته ای دایر گردید که در ان ۲۳ نفر از مدیران لیسه های مرکز اشتراک داشتند .

۲ - پروگرام های رهنمایی در پنج لیسه مرکز آغاز گردیده و هم شش نفر از جمله معلمان ورزیده لیسه های استقلال ، حبیبیه رحمان بابا ، ملالی و لیسه عایشه درانی درین کورس شامل شدند این معلمان برای مدت دو نیم ماه يك کورس مستعجله راتحت نظارت مدیریت عمومی رهنمایی و به همکاری پوهنتون کابل تعقیب نمودند و پس از فراغت از کورس بحیث سر معلمان رهنمایی مکاتب مقرر شدند .

۳ - گرچه در سال ۱۳۴۸ پروگرام های رهنمایی بصورت تجر بوی آغاز گردیده بود اما برای اینکه در سال ۱۳۴۹ این نوع فعالیت ها انکشاف داده شود فیصله شد که چند نفر از جمله لیسانسه

توام به روش بین المللی جمعیت خاندودی افغانستان در یونتهای مختلف خاندودی یعنی زمرد ، بنیگنوال و پالندوی و در جمعیت خاند و نی پسران و همچنین در یونت های زرکی ، هوسی ، و غرخی در جمعیت خاندودی دختران از نظر تشکیلات دسته ها تروپها و چوغه ها و در بلوک های متعدد واحد های مربوط به اصلاحات وتر میما ت لازمه در تمام مکاتب مرکز و ولایات صورت گرفته و هم ازدیاد قایل توجه دران بعمل آمده است . همچنان لیدر ومعلمان مسلکی تعلیمات مسلکی یونفورم و کار ت های عضویت ، بیج ها ، سامان ولوازم تطبیقات مسلکی نسبتا تکمیل شده است بمنظور اجرای عملیات خاندودی تقسیم اوقات و پروگرام ها سنجیده شده است در عین حال اعضای پالندوی های رضا کار از نقطه نظر تعداد و کورس های مسلکی شکل بهتری را بخود گرفته ومركز این اجتماعات پالندوی ها در دهمنك میباشد که بهمکاری و کمک پوهنتون کابل بدسترس پالندوی ها گذاشته شده تا در آنجا اجتماعات و کورسهای مسلکی خود را دایر سازند .

باید گفت که يك نفر متخصص خاندودی دختران به کمک ممالک عضو از حوزه اسکند ناوی برای مدت يك سال به حیث مربی با خاندودی همکاری نموده و يك کتاب دوسی برای خاندودی دختران طبع و نشر کرده است يك نفر متخصص دیگر بمنظور کمک به خاندودی از طریق ایشیا فونڈیشن استخدام گردیده تا در مورد طبع نشرکتب دوسی برای خاندودی پسران اقدامات و فعالیت نماید . اعضای خاندودی و پالندوی در مرکز ولایات برای اجرای هر گونه خدمات اجتماعی ، کمک و معاونت به عموم مردم ، موسسات و دیگر شعب مانند بناروالی ها ، ترافیک ، اطفائی ، پولیس ، مکاتب ، وزارت خانه ها ، موسسات خیریه روزنتون ، مرستون وغیره چه به شکل انفرادی و چه بصورت دستجمعی حاضر و آماده بوده و خدماتی را درین راه انجام داده اند .

د افغانستان کالني

- ۳ - تداوی شدگان فارس ۲۵۸ نفر
 - ۴ - تداوی شدگان توپرگلو ۵۶۸ نفر
 - ۵ - تداوی شدگان د یفتري ۱۴ نفر
- همچنان (۶۹۶۴) نفر متعلمین مصاب به مرض چیچک و (۶۱۷۵) نفر مصاب به مرض محرقة تطبیق واکسنا سیون شده اند .
تعمیرات معارف :

ریاست تعمیرات معارف که متکفل امور ساختمان معارف است از نیمه سال ۴۸ الی نیمه برج اسد سال ۴۹ اجراءات آنرا نموده است :

- ۱ - ترتیب و ترمیم (۱۰۵) قطعه نقشه استندرد و غیره برای مکاتب ابتدایی ، ثانوی و مسلکی .
- ۲ - نقشه های که برای ساختمان های مرکز ولایات ارسال شده (۱۱۲) قطعه .
- ۳ - ترتیب بر آورد های اولیه و بنا نی ۱۷۴ تعمیر .
- ۴ - سروی (۱۰) باب مکاتب در ولایات .
- ۵ - ترمیم و ساختمان ۳۵ باب مکتب جدید .
- ۶ - تعمیر جدید لیسه نجات که مصارف مجموعی آن بالغ به (۱۲۷۴) ملیون مارك گردیده است که از جمله (۹۳۷) ملیون مارك آن از طرف حکومت فدرالی المان و (۴۳۷) ملیون مارك آن از بودجه وزارت معارف تمویل میشود .

امور ساختمانی این پروژه از طرف حکومت فدرالی المان (اتحادیه کمپنی فلیپ هولزمن) و دستگاه ساختمانی افغانی صورت میگیرد .

کار مرحله اول و دوم ساختمانی این پروژه تا اخیر سال ۴۹ به پایه تکمیل خواهد رسید .

۷ - تعمیر جدید لیسه استقلال که مصارف آن به کمک بلاعوض دولت فرانسه صورت میگیرد . کار ساختمانی این پروژه به کمپنی اونیماک محول شده است و مراقبت آن از جانب نماینده صندوق و مرکز همکار اقتصادی فرانسه بعمل می آید .

کار ساختمانی این پروژه دو سال را در بر خواهد گرفت .

هائیکه دارا یی تاجر به معلمی نیز باشند تحت تربیه گرفته شوند . روی این امر يك پروگرام پنج ماهه کورس مقدماتی برای گروپ دوم رهنمای با همکاری پوهنتون کابل طرح گردید و از جمله کاندیدان (۱۶) نفر برای کورس انتخاب شدند ، این کورس بتاریخ پنج اسد افتتاح گردید و در آن راجع به موضوعات تروحيات مردم شناسی ، تکنیک های رهنمای و غیره از طرف متخصصین تدریس میگردد .

امور صحتی شاگردان معارف :

چون تأمین صحت اطفال و جوانان مکاتب در ارتقاء و اعتلای سويه تعلیمی آنها تأثیر بارزی دارد . بنا بران وزارت معارف توأم بانکشاف و توسعه روز افزون مکاتب به مسائل صحتی نیز عطف توجه نموده و در چوکات وزارت معارف ریاست امور صحتی را تاسیس کرده است فعلا لیت صحتی این ریاست علاوه از مرکز در ولایات نیز توسعه یافته است و اکنون با يك شفاخانه مجهز با بستر و يك عملیات خانه کوچک برای اجرای عملیات صغیر آماده گردیده و ضمنا دارای سرویس های جراحی ، نسایی چشم ، گوش و گلو ، داخله ، اطفال ، جلدی ، عقلی و عصبی ، دندان و اتاقهای پانسمان ، واکسناسیون ، اکسوریز و لابراتوار می باشد .

در فصول مختلف سال يك تیم مجهز طبی تحت سرپرستی ریاست امور صحتی به ولایات کشور سفر نموده و از وضع صحتی طلاب واریسی می نمایند چنانچه در نیمه سال گذشته از معارف یکتیا و در سال جاری از ولایات کندز واریسی و برای سسروی صحتی طلاب معارف ولایت غور ات اکنون آماده گی گرفته شده است تعداد متعلمین و متعلمات مکاتب مختلفه ایکه در جریان سال گذشته و امسال تداوی شده اند حسب آتیست :

- ۱ - کسانیکه ادویه گرفته اند (۱۹۰۲۹۵) نفر

۲ - تداوی شدگان امراض جلدی ۱۶۲۹ نفر

وزارت پلان

وزارت پلان که بحیث یک هسته مرکزی در انسجام و توحید امور اقتصادی و اجتماعی کشور دارای دو وظیفه عمده یعنی طرح و مراقبت از تطبیق پلانهای انگشافی میباشد، فعالیت عمده آن حسب ذیل خلاصه میگردد.

در سال ۱۳۴۹ عواید و مصارف دولت را مورد سنجش دقیق قرار داده و با استفاده اعظمی از منابع داخلی و خارجی سعی نمود تا اندازه سرمایه گذاری را بیشتر در پروژه های متمرکز سازد که تسریع در مدت بهره برداری آنها بوقوع پیوسته و تولیدات داخلی بخصوص مواد ارتزاقی را افزایش دهد.

متکی باین اصل اندازه سرمایه گذاری در سال ۱۳۴۹ بیشتر بالای پروژه های بزرگ انتقالی مانند کانال تنگهار، سرده، پروان، تفحصات پترول، سروی

جبالوچی معادن، فابریکه کود کیمیایی، سربک پلخمری، مزار، شیرغان، تاشگدر مزار شریف و غیره که تقریباً (۳۹) فیصد مجموع بودجه انگشافی سال ۴۹ را احتوا میکند متمرکز ساخته شد. توأم بسا تخصیص منابع بیشتر در همچو پروژه ها سرمایه گذاری در پروژه های دیگر انگشافی، مانند توسعه پروگرام گندم، پخته و پروژه های کوچک تولید از نگاه بلند بردن مواد ارتزاقی به پیمانها بیشتر صورت گرفت.

گرچه در سال ۱۳۴۹ وزارت پلان نسبت تاخیر در تصویب بودجه در شورای تقوا نسبت از تخصیصات پیشبینی شده استفاده کلی بعمل آورد. مگر با آنهام با تعدیلات در مصارف پروژه های انگشافی استفاده اعظمی را از تخصیصات پیشبینی شده بدست آورده و باعدم کاهش در عرضه پولی از رکود اقتصادی تا اندازه لازم جلوگیری بعمل آورد. نمودن پروگرام های انگشافی که بیشتر متکی به قروض

امداد و کمک های تخنیکی میباشد. وزارت پلان درین قسمت اقدامات قابل ملاحظه را در ساحت استفاده موثر از این منابع در سال ۱۳۴۹ و هم تو سمع آن برای سالهای آینده بعمل آورد.

چنانچه برای تویع مجدد کمک سرمایوی آلمان در پروژه های مورد نظر مذاکرات صورت گرفت و پروتوگولی برای انتظام بهتر آن بین طرفین به امضاء رسید همچنان جهت تدارک عواید بیشتر برای بودجه دولت از طریق توریید مواد استهلاکی از اتحاد شوروی اقدامات لازم بعمل آمد که در نتیجه آن در اندازه استفاده از این کمک برای سال ۱۳۵۰ افزایش صورت خواهد گرفت بهمقی ترتیب قرضه ۳ ر ۵ ملیون دالر برای پروژه گورکان از بانک آسیائی و ۵ ملیون دالر از بانک جهانی برای بانک زراعتی بدست آورده شد.

در خواست امداد سرمایوی برای پیشبرد پروگرام لین انتقالی برق کجکی به بانک آسیائی سپاریده شد. مذاکرات قرضه جدید برای توریید ۵۰ هزار تن گندم از امریکا به مرحله نهائی رسید. مذاکرات با مقامات دنا رکی جهت تدارک یک کریدت طولی امدت به مبلغ ۲۷ ملیون دالر جهت احداث مسلخها و دیگر پروژه های صنعتی و زراعتی جزیان داشته و نتایج این مذاکرات قناعت بخش میباشد مذاکرات برای اخذ کریدت مساعد از حکومت انگلستان جهت احداث دستگاه تهیه مواد تغذیه مواشی و پروژه ها دیگر صورت گرفت. جهت اصلاح و بهبود وضع مالداری کشور با بانک جهانی مذاکرات صورت گرفته و در نتیجه آن بانک مذکور آمادگی خود را برای کمک درین ساحت نشان داده است. پیشنها دات لازم جهت جلب کمک سرمایوی به حکومت فرانسه، چکوسلواکیا و بلغاریا سپاریده شده است.

د افغانستان کالسی

علاوه بر کمک های متذکره برای طرح یک پلان طویل امدت و اساسی برای آبرسانی و بدرفت های شهر کابل در خواست تقدیم وظیفی آن کمک بلا عوض ملل متحد در مورد مطالعه و دیزاین شبکه آبرسانی پروژه خیر خانه و دیگر نقاط کابل مطالبه گردید . همچنان طرح ما ستر پلانی برای سیستم بدرفت کابل صورت گرفته که در زمینه کمک های سایر مملکت جلب خواهد شد . در نتیجه این اقدام اخیرا کمک ملل متحد به اندازه ۷۵۰۴۰۰ دالر بدست آورده شده .

همچنان در اثر درخواست مبنی بر انکشاف حوزه کنترها در ساحات تعلیم و تربیه جنگلات ، صنایع کوچک ، زراعت صحت مواصلات و توریسم به اندازه ۸۹۶۳۰۰ دالر کمک بلا عوض از ملل متحد حاصل گردید .

علی الرغم این همه پیشرفت ها بازم وزارت پلان در قسمت ارزیابی درست پروژه های انکشافی و استفاده اعظمی از کمک های خارجی چه در مرحله طرح و چه در مرحله تطبیق اهداف انکشافی به مشکلات مواجهه بوده است بفرض رفع این مشکلات در قدم اول وزارت پلان متوجه اصلاحات اساسی در احصائیه های موجود گردیده و بفرض اجرای این منظور از یکتعداد متخصصین خارجی و داخلی دعوت نمود تا معضله های احصائیوی افغانستان و طرق حل آن را مورد بررسی دقیق قرار دهد . با ساس این مطالعات یک کمیته عالی احصائیوی که مرکب از اشخاص نخبه علمی داخلی و وارد در مسایل احصائیه میباشد تشکیل گردید تا راپور ها و نظریات متخصصین خارجی را غور نموده و در زمینه تصامیم لازم اتخاذ و به وزارت پلان بسپارند .

توأم با مد نظر گرفتن این موضوع اصلاحات لازم در روش های احصائیوی وزارت پلان صورت گرفت . بفرض تمثیل نتایج تتبعات و تحقیقات اقتصادی از یکطرف

جهت تسریع و تطبیق بهتر پروژه های انکشافی از امداد تخنیکي استفاده موثر در ساحه استخدام متخصصین خارجی و تربیه پرسونل افغانی اجراء لازم بعمل آمده است .

روی این اصل به تعداد یکصد بوریس تعلیمی و تربیوی از ملل متحد و نمایندگی های مربوط آن اخذ و بدسترس دوایر مربوطه گذاشته شده است . به تعداد ۱۸۰ نفر متخصص از طریق اداره ملل متحد استخدام و در پروژه های مربوطه از آنها استفاده بعمل آمده از موسساتی مانند کیر مدیکو و خدمت گاران صلح امریکا و غیره موسسات کمک دهنده ممالک دوست باندازه ۴۶۵ هزار دالر در ساحات مختلف کمک بلا عوض گرفته شده .

در تحت پلان کولمبو از حکومت بریتانیا در حدود ۳۰ بوریس تعلیمی حاصل و توزیع گردیده و هم پنج نفر متخصص ازین حکومت در پروژه های مورد نظر استخدام گردیده .

از امداد تخنیکي جمهوری آلمان در پروژه زراعتی و جنگلات ولایت پکتیا استفاده بعمل آمده ، در خواست کمک از سایر ممالک مانند ها لیند ، ایستالیا ، فرانسه ، دنمارک صورت گرفته ، از بوریس های تعلیمی جمهوری متحد عرب ، ترکیه یونان ، عراق و اتحاد شوروی برای رفع نیازمندی های دوایر مربوطه استفاده بعمل آمده چنانچه به تعداد ۸۲ بوریس از اتحاد شوروی و به تعداد ۴۰ بوریس از اروپای شرقی درخواست و به دوایر مربوط توزیع گردیده است .

از بانک انکشاف آسیائی امداد تخنیکي طور کمک بلا عوض در ساحه های ذیل مطالبه گردیده :

- ۱ - مبلغ ۴۴ - هزار دالر برای احداث پارک صنعتی در کابل .
- ۲ - مبلغ ۲۶۴ هزار دالر برای مطالعات سکتور زراعتی کشور .
- ۳ - مبلغ ۱۶۰ هزار دالر برای کنترل سیلاب در دروازه پروژه کجکی .
- ۴ - مبلغ ۲۷۰ هزار دالر برای پروژه گورگان و چاردره .

قوة اجرائیه

وتعقیب جریان امور اقتصادی از جانب دیگر مرکز بنام اداره اطلاعات در وزارت پلان تا سپس گردید که در این مرکز گرافها و ارقام تحلیل و وضع اقتصادی بصورت گرافیک ارائه گردیده است.

تحلیل يك قسمت سروی نمونه وی ولایت پروان و قندهار تکمیل و راهپور مفصل راجع به عواید فنی ترکیب نفوس و مولدیت زراعتی در ولایت متذکره ترتیب گردیده.

برای توضیح وضع اقتصادی کشور وزارت پلان نشریه ای بنام (گزارش اقتصادی) نشر نمود که اولین شماره آن در نیمه اول سال ۱۳۴۹ مورد استفاده دوایر مربوط قرار گرفت.

برای جذب بیشتر کمکهای خارجی و استفاده موثر از زمین منبع پیشنهاد تا سپس يك هسته مرکزی برای ترتیب پروژهها به حکومت ارائه گردید. حکومت تا سپس این هسته را منظور و فعلا مسایل مربوط به ترتیب لایحه و تشکیلات آن تحت مطالعه میباشد.

باید متذکر شد که کلیه مطالعات و تبعات درین قسمت خلاف روشهای گذشته نخست توسط کارکنان افغانی صورت گرفته و بعدا نظریات متخصصین خارجی وزارت پلان در مورد آن بدست آمده.

درپرتو این معلومات پیشنهادات مربوط به وضع مالی موجود، پیشبینی آن در آینده و طرق استفاده اعظمی ازین منبع و تدابیر اساسی برای رسیدن به اهداف مشخصه پلان چهارم به حکومت تقدیم گردیده است.

وزارت مالیه

درپرتو این مفکوره که تصامیم مالی محرک کلیه وضع اقتصادی و اجتماعی جوامع میباشد وزارت مالیه آرزو دارد تا به استعانت از تصامیم مالی سالم قدمهای متین و موثری در راه انکشاف عمومی مملکت بردارد.

به اساس نظریه علمای اقتصاد که علت عقبمانی کشورهای کم رشد بیش تر مربوط نا رسانی های سیستم مالی و اقتصادی آنها میباشد وزارت مالیه نیز باین واقعیت پی برده است. چنانچه محدودیت و مسائل مادی بالای تشبثات مالی دولت طوری فشار آورده که حکومت کمتر مجال یافته تا برای رفع مشکلات روزمره مالی به اقداماتی

آنچه موقعیت کنونی کشور ما را از گذشته اختلاف میدهد همانا تحول نمودن شرایط است به نحوی که حکومت بسا وظایف حساس تر در برابر وضع پیچیده تر قرار میگیرد. زیرا اکنون موقع آن رسیده تا به پیروی از تحول عصر و زمان و شرایط محیط خویش طوری حرکت

د افغانستان کالنی

اراضی و مالیات مواشی تصنیف و بسه پارلمان سپرده شد .

بخر ضا انکشاف بنیه عا یداتی دولت تدابیر اصلاحی مانند تکمیل قانون گمرکات

و تعدیل تعرفه های گمرکی روی دست گرفته شده که عنقریب جهت طی مراحل اصولی به مقامات ذیصلاح ارائه میگردد .

همین طور بمنظور کنترل دقیق مصارف دولت که در پرتوی سیستم متمرکز و مجهز محاسباتی امکان پذیر بوده میتواند از طریق افتتاح کورس های محاسبی و تربیه پرسونل مسلکی تجاویز موثر اتخاذ گردیده است .

همچنین و سائل موجودی اموال مربوط به تحویلخانه های دولت طوری فراهم گردیده که یکمقدار زیاد اموال خارج از استفاده مانند عراده جات و غیره سازمان به لیلام سوق داده شده و ازین ناحیه ملیونها افغانی بدست آمده است .

بتناسی از مفکوره دولت جهت رفاهیت ما مورین متقاعد در راه از دیاد و اجرای معاشات آنها اقدامات سودمند و قناعت بخشی صورت گرفته است .

امور حسابات و طلبات سابقه و تحویل باقیات که مشکلات روزمره را ایجاد میکرد حتی الامکان بسرعت لازمه تصفیه گردیده و میگردد . در تفتیش امور محوله و واریسی احوال مامورین توجه خاصی بعمل آورده شده و درین راه همواره از طریق تشویق مادی و معنوی اقدامات میشود .

دست زنده که اثرات مداوم و سودمندی را بلای حالت فعلیه و آینه اقتصاد ملی وارد نماید . بر خلاف اکثر از تصامیم مالی ما بالخاصه در مورد عواید و مصارف آنچنان بوده که بیشتر بمنظور تطمین حوایج فوری و رفع مشکلات آنی صورت گرفته است .

در مرحله ما امروز قرار داریم بایست کوشش خسته ناپذیر وزارت مالیه همین باشد تا تزئید عواید و حجم مصارف دولت را با توسعه روز افزون فعالیت های اقتصاد فردی و صعود عواید خصوصی همنا سازد .

به پیروی از مفکوره فوق کوشش میگردد نوازات مالیه از راه فعال ساختن واحدهای اداری که عبارت از ریاست های گمرکات عواید ، خزائن ، بودجه ، محاسبات ، اداری ، تفتیش ، تقاعد و غیره شعب فرعی میباشد در راه توسعه اهداف فوق نایل گردید .

اینک راپور اجرائی وزارت مالیه که در چوکات واحدهای اداری آن وزارت صورت گرفته تقدیم میگردد :

ترتیب و انسجام امور بودجه عادی و انکشافی که از وظایف اساسی وزارت مالیه بوده در سال ۴۸ و ۴۹ بوقت و زمان و متکی به مواد قانون صورت گرفته و از راه حکومت به شورای ملی تقدیم گردید .

بمنظور تقویة بودجه دولت و پیروی ازین عقیده که اتکاء به مالیات سیستم اقتصاد سالم و از نظر تامین عدالت مالی قناعت بخش میباشد پروژه های مربوطه به تقویه مالیات

وزارت تجارت

وضع تجارت خارجی افغانستان :
وزارت تجارت به تمقیب مساعی و فعالیت سالهای گذشته در ۱۳۴۹ نیز سعی نمود . تاجارت خارجی که مشتمل از معاملات وارداتی ، صادراتی ، ترا نزیتی و انکشاف توریزم است بو سیله فرا هم آوردن تسهیلات در فروش و معرفی محصولات افغانی رونق بهتر گرفته و در زمینه خدمتی به اقتصاد ملی مملکت شود . طوریکه خوانندگان گرامی د افغانستان کالنی اطلاع دارند مارکیت های تجارت خارجی افغانستان را منحیت مارکیت فروش محصولات صادراتی افغانی و مارکیت های توریزم و تهیه اموال را سه حوزه هند ، بارتر و آزاد تشکیل میدهد که در مورد مارکیت های مذکور معلومات آتی تقدیم میشود .

ب: مارکیت حوزه بارتری :
ممالک شامل این حوزه عبارتند از اتحاد جماهیر شوروی سو سیالیستی جمهوریته سو سیالیستی ، چکوسلواکیا جمهوریته مردم چین ، جمهوریته مردم پولیند ، جمهوریته مردم بلغاریا ، و جمهوریته مردم فدرالی یوگوسلاویا . تجارت افغانستان باین ممالک متکی به موافقتنامه های تبادل اجناس و پرداخت دو جانبه بوده و باساس این موافقتنامه هاست که افغانستان با ممالک مذکور سالانه پروتوکل های تبادل اجناس و قیمت را عقد می نماید .

معمولا افغانستان باین ممالک پشم ، حیوانات روغنی ، کشمش ، پوست چهارمغز و سایر میوه جات خشک را صادر مینماید و بالمقابل از ممالک متذکره ماشین آلات ، عرادجات و تراکتورهای زراعتی مواد انحصاری ، پترول ، دیزل شکر و سایر ما یحتیاج و سامان استهلاکی را توریذ مینماید . با یاد متذکر شد که از عرصه چند سال باینطرف گاز منحیت یک قلم درشت صادراتی به اتحاد شوروی صادر میشود که بالمقابل از اسعار حاصل آن در تادیه قروض و تکنانه کرایت های اتحاد شوروی که افغانستان ازان جهت انکشاف اقتصاد ملی خود در پروژه های مختلفه بکار برده استفاده میگردد . ناگفته نباید گذاشت که حوزه متذکره در حدود ۴۰ فیصد حجم تجارت خارجی افغانستان

الف : مارکیت هند :
نظر به موافقتنامه تجارتی ایگه در سال ۱۳۴۷ بین هیئات های ذیصلاح دولت پادشاهی افغانستان و جمهوریته هند بعمل آمده است در نظر است در سال ۱۳۴۹ در حدود ۳۶ هزار تن ترپارو خشک بار به هند صادر گردد که منجمله (۳۶ هزار تن ۲۵۰۰۰) هزار تن آن تر بار که مشتمل از انگور و انار و (۱۱۰۰۰) تن آن خشکبار شامل بادام ، پسته ، خسته ، کشمش ، انجیر شکر پاره ، آ بجوش و غیره مینماید . هکذا بناسی از موافقتنامه قبلی هنگ ، زیره و نباتات طبی شامل مقدار فوق نبوده بصورت مازاد صادرات آن جریان خواهد داشت بالمقابل از هند چای ، تار سند ، رخت باب ، ماشین آلات زراعتی ماشین های خیاطی ، با یسکل و غیره اموال مورد نیاز توریذ میگردد . عوایدیکه از درک فروش میوه جات افغانی ا مسال بدست آمده در حدود یکصد و شصت ملیون (کددار هندی تخمین شده

د افغانستان کالنی

تصفیه کشمش تذکر داد که بو سیله این دستگاہ ها ا مکانات مزید فروش کشمش افغانی بصورت عصری در این مار کسیت فرا هم گردیده به منظور فرا هم آوردن تسهیلات بیشتر برای تجار و موسسات صا دراتی و وارداتی کشور در ما ر کیت های مختلفه شامل این حوزه نمایندگیهای تجارتی تعیین گردیده که این نمایندگی ها معمولاً مربوط به بانک ملی افغان میباشد. منجمه نمایندگی های دافغانستان بانک در لندن و نیویارک نمایندگی بانک ملی افغان در هامبورگ (آلمان غرب) لندن نیویارک و همچنان نمایندگی بانک مذکور در شهر های مختلفه پاکستان قابل تذکر میباشد پهننتی تجارتی بانک نیز بنوبه خود از عرصه چندین سال باینطرف شیکه نمایندگی های خود را در مار کیت های مربوط این حوزه دایر و توسعه داده که نمایندگی های بانک مذکور در پاکستان هند آلمان غرب ، فرانسه و جاپان قابل تذکر میباشد .

افغانستان به ممالک شامل حوزہ میوه تر و خشک ، پشم ، پخته ، قره قل قالین محصولات صنایع دستی ، روده و غیره پیداوار مملکت را صا در مینماید ممالک شامل این حوزہ اضافہ از ۵۰ فیصد حجم تجارت افغانستان را احتوا مینماید .

احصائیه صا درات افغانستان در

سال ۴۸ و ۱۳۴۹

الف - مجموع صا درات عمومی پیداوار افغانستان در کشور های بار تری و غیر بار تری در سال ۱۳۴۸ بالغ به ۸۱۹۱۷۱۰۰ دالر امریکائی میرسد که تفصیل آن قرار ذیل است :

- ۱ - در کشور هند ۱۶۰۱۷۲۰۰ دالر
- ۲ - در پاکستان ۵۳۶۳۳۰۰ دالر
- ۳ - در شوروی ۳۰۷۵۰۶۰۰ دالر
- ۴ - در امریکا ۲۴۷۴۷۰۰ دالر

را احتوا مینماید . پروتوکولهای که در خلال این مدت برای تبادل اموال عقد گردیده حسب آتیست ی

۱ - پروتوکول تبادل اجناس و قیمت برای سال ۱۹۷۰ بتاریخ ۲۴ مارچ ۱۹۷۰ به شهر مسکو امضاء گردید .

۲ - پروتوکول تجارتی برای سال ۱۹۶۶-۱۹۷۰ بین دولت شاه افغانستان و جمهوریت سوسیالیستی چکوسلواکیا بتاریخ ۷ نوامبر ۱۹۶۶ در پراگ منعقد گردید .

۳ - مذاکرات تجارتی بین هیئات افغانی از تاریخ ۲۳ مارچ الی ۸ - ۱ اپریل ۱۹۷۰ در وارسا صورت گرفته است .

۴ - پروتوکول تجارتی برای سال ۱۹۷۰ بین دولت پادشاهی افغانستان و جمهوریت مردم بلغاریا بتاریخ ۱۹ اپریل ۱۹۷۰ در کابل امضاء گردید .

ج - حوزه آزاد :

معاملات تجارتی افغانستان با ممالک شامل این حوزه در چوکات قانون و مقررات تجارتی ، گمرکی و اسعاری داخل کدام قید و بسطی نبوده آزاد میباشد این حوزه منبع مهم عواید اسعاری مانند امریکائی ، یونندسترلنگ ، فرانکسویسی مارک آلمانی و کلدار پاکستان میباشد هکذا پرداخت ها با ممالک شامل حوزه فاقد کدام قید در داخل چوکات و مقررات نظارت اسعاری مملکت صورت میگیرد .

وزارت تجارت و سایر منابع ذی علاقه افغانی همواره سعی می نماید بازار های مر بوطه این حوزه بروی امتعه صا دراتی عنعنوی افغانی ، محصولات دستی و حرفوی و هکذا محصولات صنعتی افغانی و سایر پیداوار مملکت عزیز مفتوح گردیده و توسعه یابد . اما معمولاً مار کیت های مر بوط با این حوزه نظر به اقتصاد یا ت محیطی خویش ایجاب اشتباهات تجارتی را مینماید که وزارت تجارت این امر را مد نظر گرفته و همواره سعی می نماید تا وسایل لازمه فروش امتعه افغانی را در ممالک شامل این حوزه تهیه بدارد که منجمه میتوان از تا سیس فا بریکات

فـوآءـا جـرائـيـه

- ۵ - در انگلستان ۱۲۸۷۳۲۰ دا لړ
- ۶ - در جرمني ۱۵۷۲۲۰۰ دا لړ
- ۷ - در چا پان ۱۲۱۲۰۰ دا لړ
- ۸ - در چكو سلوا كيا ۱۶۲۸۹۰۰ دا لړ
- ۹ - ساير ممالك ۱۰۹۱۵۷۰۰ دا لړ
- مجموع كل ۸۱۹۱۷۱۰۰ دا لړ
- مجموع واردات به شمول قروض و امداد افغانستان در سال ۱۳۴۸ به (۱۲۳۷۴۸۰۰۰) دالر امريكائي بالغ گرديده است .
- مجموع صادرات در سال ۱۳۴۹ در حدود ۸۶۲ ميليون دالر تخمين ميگرود كه باین ترتيب در حدود پنج فيصد ازدياد را نظر به سال گذشته نشان ميدهد .

افغانستان و اورگان های بين المللي !

الف - بازار مشترک اروپا : وزارت تجارات از ابتداي بوجود آمدن اين سازمان در اروپاي غربی سير انكشاف اجراآت و ارتباط آنها با ساير ممالك جديا نه تعقيب نموده و از نگاه منافع تجارتي وقتا فوقتا با اورگانهای مربوطه ان به تماس بوده است . چون سازمان مذکور در خلال سال های اخير انكشاف نموده و فعلا اين سازمان مشتمل از شش مملكت منحيث اعضاي اصلي ويك عده ممالك اعضاي (اسوشي ائند) ميباشد . ممالك مانند لبنان ، ايران ، هند ، يوغوسلاويا ، الجزاير ، پاكستان با اين سازمان قرار داد های تجارتي را عقده نموده اند ويك عده زياد از ممالك امريكا - جنوبي ، اروپايي و اسيايي با سازمان مذکور در حال مذاكره و تبادل افكار در مورد عقد قرارداد ميباشد و با ممالك مانند انگلستان ، دنمارك ، آيرلند و ناروي در تلاش شموليت شان درين سازمان مي باشند . افغانستان نيز نظر به اينكه اين ماركيت مخصوصا لمان و ممالك بي نيلوكس براي محصولات افغاني مانند قالين ، روده ، صنايع دستي ، پخته وغيره دلچسپ ميباشد و هم به منظور انكشاف

امور ايکافي : در ماه فبروري ۱۹۷۰ کميسيون تجارات ايکافي در بنگا ل تشكيل جلسه داده و طبق معمول همه ساله در مورد موضوعات تجارتي ممالك ايکافي تبادل نظر بعمل آمد . متاسفانه وزارت تجارات نتوانست در اين جلسه اشتراك ورزد . اما راپور ان به کميسيون خود ايکافي كه دو ماه بعد ان نشر گرديد ارائه گرديد .

وزارت پلان بتاريخ ۹۱۲ ز ۱۳۴۸ نظريه اداره ملل متحد را مبني بر دائر نمودن چند سيمينار در رشته انكشاف تجارات كه به مصرف خودان موسسه از طريق اداره ايکافي در سالهاي ۱۹۷۰ و ۱۹۷۱ در چهار مملكت رو به انكشاف (افغانستان ، لاوس ، نيبال و سيلون) دائر خواهد شد به اطلاع وزارت تجارات رسانيده كه در نتيجه وزارت تجارات بعد از غور و مطالعه از نظريه و تصميم ملل متحد در اين زمينه حسن استقبال نموده و نظر مثبت خود را به مقامات مربوطه اطلاع نمود بعدا يكي از متخصصين ملل متحد بنام A. HONE جهت انجام مذاكراتي مقدماتي سيمينار به كابل وارد و مذاكراتي در زمينه با نمايندگان وزارت تجارات و وزارت پلان انجام داده و بناغلي موصوف انعقاد سيمينار را در اواخر جون ويا اوائل جولايي ۱۹۷۰ در كابل براي مدت سه هفته وانمود كرد . اما متاسفانه كه سيمينار مذکور نسبت پاره مشكلات به آن تاريخ دائر نگرديده و به سپتمبر ۱۹۷۰ موكل شد . بتاريخ

د افغانستان کا نسى

نظر يك هيئت با صلحيت از طرف وزارت ماليه جريان داشته كه بعد از ختم عمل پخت وسورت بصورت ان طبق مقررات بين المللى اقدام بعمل خواهد آمد .

۵ - اجراءات مربوط به سكالرشپ ها و فيلو شب ها :

بصورت مجموعى از اول ميزان ۱۳۴۸ الى اخير سال ۱۳۴۹ به تعداد بيست و دو بورس در رشته هاى مختلف از طرف حكومت برىتانيه ، فرانسه ، هند جاپان استراليا و اضلاع متحده امريكا بدسترس وزارت تجارت گذاشته شده كه مامورين وزارت تجارت ، پشتنى تجارتنى با نك و تاجران افغانى ازان استفاده بعمل آورده اند . همچنان شش نفر كانديد از ولايات هرات ، قندهار ، و بلخ كه پيشه تجارت پشم دارند غرض توسعه معلومات در رشته سورت و شست پشم تحت پلان كولمبويه راجستان هند اعزام گرديده اند .

تطبيق سيستم ترجيحات گمركى :

۱ - بازار مشترك اروپا : مما لك بازار مشترك اروپا يعنى آلمان ، فرانسه ، ايطاليا ، هالند ، بلژيك ولو كسمبورگ حاضر شده اند سر از اول اپريل ۱۹۷۱ به تمام اقليم (امتنه شامل فقره ۲۵ - ۹۹) بى - تى - ان كه مفهوم ان نام گذارى تعرفوى بروكسل است معا فليت گمركى اعطاء نمايد .

قالين افغانى كه داراى فقره (۱ ، ۵۸) است در اين معا فليت شامل بوده اما براى امتنه خشكيار افغانستان كه مواد زراعتى را در بر ميگيرد نظر به سياست هاى احصا يوى زراعتى دول مشترك اروپا و پاليسى هاى مساعدت با مما لك مشترك المنافع تاكون ترجيحات و تخفيفات عمده داده نشده است . ولى باساس موافقه اخير يكه در زمينه مساعدتهاى خاص با مما لك كم رشد صورت ميگيرد و باساس مذاكرات مستقيميكه با بازار مشترك بعمل ميايد امكان بيشتر تخفيفات براى افغانستان موجود شده است .

۱۵. اسد ۱۳۴۹ يك هيئت ايكا فى تحت رياست پروفيسور پورى به كابل آمدند و در طول اقامت خود مذاكراتى را راجع به پيشنهادهائى بى سيستم كليرنگ و يك سيستم ريزرف در حوزه ايكا فى با مقامات مربوطه افغانى انجام دادند كه نمايندگان افغانى نظريات و تبصره هاى خود را در مسورد پيشنهاده مذكور به هيات موصوف ارائه داشته و قبولى خود را از نگاه پرنسيب در مورد فوق الذكر ابراز داشته است . بايد خاطر نشان كرد كه مما لك عضو ايكا فى يك جلسه مشورتى در كوپن هاگن در خلال جلسات صندوق و جبهى بين المللى وبانك جهانى دبير نمودند چنانچه نمايندگان افغانى در جلسه مشورتى مذكور نيز اشتراك ورزيده است .

ج - تريك و مواد مخدره

مديريت پلان وزارت تجارت در قسمت تريك علاوه بر ترتيب و خانه پرى فارم هاى مختلف النوع احصا يوى وغيره كه از طرف دفتر كترو ل بين المللى مخدره ملل متحد مواصلت مينمايد ، راپور سالانه تريك را تهيه و ترتيب نموده كه عنقریب به مرعش سپرده خواهد شد . از اجراءات عمده كه در باره تريك صورت گرفته يكى هم موضوع پيدا نمودن ماركيت هاى مساعد براى فروش تريكهاى ضبط شده گمرك كابل ميباشد كه بعد از انفاذ قانون منع وزر تريك در افغانستان از قاچاقبران بدست آمده و بالغ بر ۲۲ تن ميباشد .

وزارت تجارت جهت فروش تريكهاى مذكور با كمىنى هاى مجاز بين المللى تماس حاصل نموده و تا حال كمىنى هاى مما لك ذيل بخر يدارى آنها علاقه نشان داده اند :

۱ - يوگوسلاويا

۲ - فرانسه

۳ - امريكا

۴ - انگلستان

۵ - هاليند

چون تريكهاى ضبط شده گمرك داراى فيصدى مساوى مورفين نيباشد از اينرو عمل پخت و آماده ساختن ان براى صدور تحت

قوه اجرائیه

عملی کرده که البته اقدام این مملکت قابل قدر است .

ب - نیوز یلند :

مملکت نیوز یلند در حال حاضر صرف برای پنجاه قلم امتعه تجار تی تخفیف گمرکی را مد نظر گرفته و يك لست دیگر ترجیحات صنایع دستی روی دست حکومت موصوف است از نگاه افغانستان این لست اخیر الذکر دلچسپ بوده در مورد استفا ده از ترجیحات مذکور در آینده اقدامات مقتضی عمل خواهد آمد .

۶ - انگلستان و اضلاع متحده امریکا :

الف - انگلستان :

حکومت انگلستان در اول مانند ممالک بازار مشترک عرضه مساعد با معا فیت گمرکی را برای اقلام شامل فقره (۲۵) - (۹۹) بی - تی - ان - پیشنهاد کرد که در این پیشنهاد انگلستان منسوجات نخی نیز شامل بود ، ولی پیشنهاد بعدی آن کشور بدلیل اینکه سایر ممالک مترقی مقابل تورید منسوجات نخی حساسیت دارند و آنرا در لست استثنا آت خود شامل نموده اند که در اینصورت انگلستان به تنهایی نمیتواند برای پارچه های منسوجات نخی ممالک رو با انکشاف معا فیت کلی گمرکی را قابل نشود ولی با آنهم چون بعضی از این منسوجات بشمول قالین و فرش از لحاظ ممالک روبانگشا فاهمیت بسزایی دارد فلینذا انگلستان آنرا در سیستم ترجیحات خویش شامل نموده است .

در زمینه مواد زراعتی و حیوانی شامل فقره ۱ - ۲۴ - بی - تی - ان - موقف انگلستان از نگاه ممالک رو بانگشا ف نسبت به موقف بازار مشترک ارو پابتر است .

ب - اضلاع متحده امریکا :

دولت اضلاع متحده امریکا قبل برین باسیستم تطبیق ترجیحات مخلفت داشته اما در سال ۱۹۷۰ آما دگی خویش را به منظور تطبیق ترجیحات اعلام کرد .

۲ - فیصله حکومت کانادا !

حکومت کانادا از لحاظ پرنسیپ مروجہ که دارد بالای تمام اقلام بین فقره (۲۵-۹۹) بی . تی . ان . ترجیحات کامنولت رانطباق میکند . تاکنون استثنایات ترجیحات کانادا بالای مواد صادراتی افغانی قابل تطبیق بوده اما حکومت کانادا حین مذاکرات با هیأت افغانی آمادگی خویش را در مورد موافقت نامه قرار داد ایم - ایف - ان (کامله الوداد) اظهار کرده است .

۳- موافقت نماینده جاپان :

حکومت جاپان باسائس پرنسیپ دست داشته خود به تمام اقلام بین فقره (۲۵-۹۹) بی . تی . ان که در ممالک رو بانگشاف تولید میگردد به ورود آزاد وبدون تعرفه گمرکی ان موافقه میکند ولی برای يك لست معین که بنام اقلام معینه یاد می شود تنها پنجاه فیصد تخفیف گمرکی را قابل شده است .

۴- ممالک شمال اروپا و اسکندیناویا :

کشورهای شمال اروپا که شامل فنلند ، سویدن ، ناروی و دنمارک میباشد به سیستم عمومی ترجیحات موافقه کرده اند . کشورهای موصوف برای مواد تولیدی ممالک رو بانگشاف شامل فقره (۲۵-۹۹) بی . تی . ان معا فیت گمرکی و منحیث پرنسیپ قبول دارنده اند . قالین افغانی در ممالک متذکره از تاریخ آغاز ترجیحات عمومی معا فیت گمرکی خواهند داشت .

۵ - استرالیا و نیوز یلند :

الف - استرالیا : کشور استرالیا اخیراً واردات قالین را از دو ملیون دالر به دو نیم ملیون دالر بالا برده است که در این صورت ایجاب میکند افغانستان از این مارکیت که بازار خسوبی برای تجارت قالین میباشد ترتیبات شمول خود را اتخاذ کند .

استرالیا اولین کشوری است که سیستم ترجیحات را به نفع ممالک رو بانگشاف

د افغانستان کالنی

های خود ترجیح بدهند .
همچنان باید گفت که نماینده وزارت
تجارت در جلسه چهارم کمیته ترجیحات
که از ۳۱ مارچ الی ۱۷- اپریل ۱۹۷۰ در
ژنیو دایر گردیده بود اشتراک ورزیده است
نظریات و پیشنهادات هیأت افغانی درین
جلسه حسب آتیست .

ممالک پیشتر فته عضو ((او . ای . سی . دی))
درین جلسه حاضر شدند دو لست اموال
منفی و دو همی بنا م (لست مثبت) میباشد .

۱ - لست اموال صنعتی و نیمه صنعتی
فصل ۲۵ الی ۹۹ (بی . تی . ان) .

نماینده افغانی حین بحث در این مورد
پیشنهادات ممالک مترقی را مبنی برقالین
افغانی که آن را از سیستم ترجیحات شان
خارج ساخته توجه هیأت های شان را در
باره اهمیت صادرات قالین معطوف نموده
تقاضا نمودند تا این قلم بزرگ صادراتی
مملکت داخل سیستم ترجیحات باشد

۲ - اموال شامل فصل يك الی ۲۴
(بی . تی . ان)

بصورت عموم در بین این اموال آنهایکه
زیاده تر مورد علاقه خاص افغانستان می
باشد عبارتند از میوه جات خشک بالخاصه
کشمش - بازار مشترک ارو یا درپیشنهاد
خود میوه جات خشک افغانستان را بکلی
از (لست مثبت) باز مانده و آنرا ازاستفاده
از ترجیحات محروم گردانیده است .

نماینده افغانی درین جلسه توجه
نماینده بازار مشترک ارو یا را در زمینه
جلب نمود تا میوه جات خشک وبالخصوص
کشمش را که يك قلم در شت صادرات
افغانستان میباشد در لست مثبت خود
بگنجانند این پیشنهادات نماینده افغانی
توسط نمایندگان ممالک دیگر نیز تایید
گردید .

در مورد ترجیحات نماینده افغانی ازکلیه
ممالک ترجیح دهنده خواهش نموده است تا
اموال صادراتی افغانستان را از حقوق
گمرکی خود مستثید گردانند .

اعلامیه امریکا در این مورد بصورت عمومی
افغانی است ، نه باسلوب عمومی
عمودی با درنظر گرفتن استثنائات درمورد
منسوجات ، نفت و مواد نفتی ، چرم و
کفش با بچرمی ، قالین نیز در لست
استثنائات و منسوجات شامل بود . اما
نمایندگان اقتصادی افغانی تقاضا نمودند
تا قالین افغانی ازین امر مستثنا گردیده
و از لست استثنائات خارج گردد .

حکومت امریکا نظر به تقاضای حکومت
افغانستان در زمینه ترتیب اثر داده و در
جلسه چهارم کمیته ترجیحات نظر به
تقاضای هیأت افغانی موافق خویش را طور
مثبت به نفع افغانستان اعلام نموده و اقلام
قالین و قالینچه افغانی را از لست استثنائات
خود خارج و بدون قید و شرط موافقت
شد تا اقلام مذکور شامل سیستم عمومی
معافیت گمرکی گردد .

۷ - سویس :

حکومت سویس برای دو سال از لحاظ
پرنسب برای اقلام فقره (۲۵-۹۹) بی-تی-ان
استثنائات کوچک را مد نظر گرفت . اما فعلا
سی فیصد تخفیف در تعرفه گمرکی خویش
قابل شده ولی حکومت موصوف در نظر
دارد بعد از طی مدت دوسال مواد صادراتی
ممالک روباتکشاف با صد فیصد معافیت
گمرکی وارد سویز لیند گردد .

۸ - اطریش :

مملکت اطریش با سانس مراجعه لست
های ممالک روباتکشاف يك اندازه دیگر
را به نفع ممالک روباتکشاف به آفریندایی
ترجیحات خویش ضمیمه کرده است .
حکومت اطریش به قدم اول برای اقلام
بین فقره ۲۵ الی ۹۹ بی تی ان يك تخفیف
سی فیصد تعرفوی را پیشنهاد نموده بود .
در جلسه حصه سوم بورد نهم تجارت و
انکشاف منقده ژنیو که از اول الی ۱۳
فروری ۱۹۷۰ ادامه داشت و در آن نمایندگان
افغانستان اشتراک ورزیده بودند کشورهای
عضو (او - ای - سی - دی) موافقه کرد تا
اموال مصنوع ، نیمه مصنوع و پیداوار
زراعتی ممالک رو به انکشاف را در مارکیت

قـــوۀ اجرائیہ

فروش محصولات افغانی به مقادیر بزرگ به اساس مقررات تجارتی مملکت برای تجارت و وارد کننده گان خارجی به صورت مساعد فراهم گردد .

موسسات اختصاصی

الف - انستیتوت قره قل

بابه میان آمدن انستیتوت قره قل در جولای ۱۹۶۶ صادرات قره قل افغانی بخود شکل بهتر را گرفته و اکنون انستیتوت قره قل قادر است یکتعداد زیاد از جنسیت خوب پوست قره قل را بعد از پاک کردن و سورت بوقت وزمان معین به معرّض لیلیم بگذارد . چنانچه در دو لیلیمیکه در سال جاری در لندن دایر گردید بیش از هشت ملیون و هشتصد هزاردالر ازفروشات ان بدست آمد . وسر جمع فروش قره قل تا حال بالغ بر نه ملیون و پنجمصد هزار دالر می شود .

در لیلیم سپتمبر لندن از جمله ۵۶۰۰۰ جلد پوست ۴۲۸۰۰۰ جلد به مبلغ ۱۰۹۶۷۲۶ - پوند معادل ۲۸۳۲۱۴۲ - دالر بفروش رسید اوسط نرخ فروش هشت دالر و ۹۵ سنت فی جلد میباشد . اوسط نرخ فروش قره قل افریقای جنوب غربی ۷ دالر و ۹۹ سنت است که به این ترتیب پوست قره قل افغانی نسبت به پوست قره قل افریقای جنوب غربی نرخ بهتر را بخود گرفته است .

در لیلیم نومبر لندن از جمله ششصد هزار جلد پوست پنجمصد و پنجاه هزار جلد ان به مبلغ ۴۷۵۶۰۰۰ - دالر بفروش رسیده .

پوست قره قل کیود نسبت به لیلیم سپتمبر لندن ده فیصد و نرخ پوست سیاه ۱۲ ونیم فیصد و نرخ تقریب پنج فیصد بلند رفته بود ، نرخ اوسط عمومی فروش قره قل هشت دالر و ۶۴ سنت درین لیلیم بود .

اتحادیه صادر کنندگان قالین :

اتحادیه قالین از بدو تاسیس خود تاکنون در مورد توسعه و انکشاف صنعت قالین به منظور کمک و مساعدت ما مورین و

اداره تشویق و انکشاف صادرات :

به منظور انکشاف بهتر تجارت خارجی افغانستان اداره جدیدی بنام اداره تشویق و انکشاف صادرات در چوکات تشکیلات موجوده وزارت تجارت تاسیس و تشکیل گردیده است باید گفت که تاسیس همچو اداره از طرف انجمن بین المللی تجارت در زینو توصیه و مورد تأیید قرار گرفته بود . وظیفه عمده این اداره را بازار یا بی و مارکتینگ محصولات افغانی تشکیل داده و در عین زمان این اداره در مورد تثبیت سورت محصولات صادراتی افغانی به سویه بین المللی با تجارت و موسسات صادر کننده همکاری و مساعدت های لازمه را بعمل می آورد .

فراهم آوری تسهیلات به منظور انکشاف صادرات افغانی و تشویق تورزم :

وزارت تجارت به همکاری وزارت مالیه و ریاست د افغانستان بانک مقررات جدیدی را وضع نموده که هدف اصلی ان انکشاف صادرات رفع سرگردانی خارجی های مقیم افغانستان ، توسعه صنایع دستی و حرفهای باستانی مملکت می باشد . نظریه این مقررات تسهیلات لازمه در مورد تهیه مراحل نظارت اسعار و معافیت گمرکی قالین ، نمد گلیم ، سترنجی ، پوست پوستینچه ، محصولات صنایع دستی از قبیل تفنگ چاقماقی ، تفنگچه چقماقی ، شمشیر (هر نوع) سیر چرمی ، کارد جوهر دار ، کارد های عادی ، تبرزین ، باروت دانی ، آفتابه مسی ، سماوار ، چلم برنجی ، چلم مسی ، چراغ مسی تیلی مجمع های مسی و غیره بوجود آمده است .

هکذا در این مقررات تسهیلات لازمه در مورد خامک دوزی ها ، گند افغانی ، پیزار ، زیورات ساخته شده از سنگ لاجورد ، دستکش ، دستکول ، ظروف سفالین و غیره پیش بینی گردیده است .

همچنین برای محصولات نخی - پشمی و محصولات ساخته شده حجاری تسهیلات لازمه فراهم گردیده است . که با این تسهیلات از یک جانب امکانات تشویق و توریزم فراهم شود و از جانب دیگر زمینه

د افغانستان کالني

صادر کنندگان خود ما تي رانجام داده است که زبلا از ان توضيح داده ميشود :

۱ - مراقبت از لحاظ جنسيت : با به میان آمدن اتحادیه قالیين در مورد بهبود وضع قالیين تجاویز لازمه اتخاذ گردیده و قالیين های صادرا تي تحت نظر هیات ورزیده قالیين ابتداء در گمرک از جانب سور تچنی دقیقانه سورت و قابلیت صدور آن بخارج از لحاظ رنگ دیزاین ، سایز و غیره مشخصات تصدیق می شود که البته این امر قبلا طور شاید و باید امری الاجرا نبود .

۵ - سروی و مطالعات :

اتحادیه قالیين به منظور سروی اساسی قالیين از نگاه تهیه و تدارک مواد خام ، طرز ریشیدن ، تار ، اسلوب بافت ، تهیه آلات و افزار و جوانب بهتر شدن جنسيت قالیين پیشنهادی به مقام وزارت تجارت تقدیم و طالب کمک و مساعدت بصورت فنی و عملی گردیده است که در این مورد دراز تری تماس وزارت تجارت با مرکز تجارتی بین المللی در ژنیو دو نفر متخصص به افغانستان اعزام گردید که ایشان بعد از مطالعه اجراءات و فعالیت های اتحادیه قالیين برای کسب معلومات بیشتر عازم محلات و قراء تولیدی قالیين گردیدند که هیات مذکور بعدا نتایج مطالعات شانرا در سه جلد نشر و به اتحادیه قالیين فرستادند.

۲ - اشتهاارات و تبلیغات تجارتی :

این اتحادیه بر علاوه اشتهاارات داخلی قالیين افغانی را بسوی به بین المللی بمرض اشتهاار قرار داده و در نشرات و پامفلیت های منتشره خود در حصه معرفی ایمن صنعت باستانی ، مناطق تولیدی و تجارت صادر کنندگان آن مطالب سود مندی را چاپ نموده است. هکذا اتحادیه مذکور در نظر دارد به همکاری وزارت تجلیله مخابرات تکت های پستی قالیين را نیز طبع نماید .

هیئت مذکور در این نشریه خود شرحی را راجع به اوضاع عمومی بازار ، مقدار استهلاك ذوق مستهلکین و مناسبات تمارکیت از نگاه رقابت قالیين های متنوعه بیان داشته است . امسال نیز یکنفر مشاور مارکتینگ اعزامی اداره مرکز تجارت بین المللی باریاست اتحادیه صادر کنندگان قالیين شروع به همکاری نموده که امید است نتیجه کار و فعالیت وی برای اتحادیه قالیين مفید تمام شود .

۳ - اشتراک در نمایشگاه های بین المللی :

ریاست اتحادیه قالیين از بدو تاسیس تاکنون جهت معرفی قالیين افغانی در نمایشگاه های بین المللی ، پاریس ، المان ، جاپان ، تهران ، امریکا ، سویس و اکسپو هفتاد جاپان اشتراک ورزیده و یک تعداد قالیين های مرغوب را برای سهم گیری در نمایشگاه های متذکوره ارسال و به معرض نمایش گذاشته است .

نظر به احصائیه صادرات در سال

۱۳۴۸ به اندازه ۴۰۳۳۶ - متر مربع قالیين در مارکیت های معروف اروپا ، امریکا و بعضی از شهرهای دیگر جهان صادرا شده گردیده که بدین ترتیب در صادرات قالیين افغانی در سال ۱۳۴۸ نسبت به یک سال قبل ان هشتاد فیصد افزايش و در سال ۱۳۴۹ تا اخیر میزان امسال ۱۸۳۵۳۱ متر مربع قالیين صادر گردیده که نسبت به هفت ماه سال ۱۳۴۸ افزایش قابل ملاحظه در ان بشاهده میرسد .

۴ - بازار یابی و مارکتینگ :

ریاست اتحادیه قالیين به منظور توسعه امور تجارت قالیين بر علاوه مارکیت های قبلی قالیين افغانی مانند استرلیا ، ایطالیا ، بلجیم ، ناروی ، اطریش ، فنلیند ، دنمارک و امریکا در جستجوی بازارهای جدید بسوده رابطه خود را با تاقهای تجارتی و سایر موسسات ذی علاقه ایشایی ، اروپایی ، امریکایی لاتین و ایالات متحده امریکا برقرار نموده تا صادرات قالیين افغانی مستقیمادر مارکیت های مالک متذکوره نیز توسعه یابد که از آنجمله ایالات متحده امریکا ، کانادا

سرمایه گذاری داخلی و خارجی :
قانون سرمایه گذاری افغانستان از نگاه جلب سرمایه های داخلی و خارجی

قوه اجرائيه

انتفاعی بوده و شرایط آن برای سرمایه گذاری داخلی و خارجی تسهیلات فوق العاده را فراهم مینماید .

باید متذکر شد که انکشاف و توسعه سرمایه گذاری های انفرادی در کشور رو به انکشاف مانند افغانستان منافع بیشماری را باز آورده این امر نه تنها به بنیة اقتصاد صحنه صنایع کمک میکند بلکه بعد از طی مراحل قانونی از یک طرف به منافع مالی دولت می افزاید و از جانب دیگر تشویق و تطبیق این اصل به نفع طبقه مستهلك نیز تمام میشود . روی این امر کمیته سرمایه گذاری در طول هشت ماه اول سال بتاسیس پروژه های صنعتی ذیل موافقت نموده و منظور ی آنها اعطاء کرده است .

پروژه تولید مشروبات کار بو نست
عصاره و آب میوه .
پروژه دستگاه بادی سازی عراده جات .
پروژه بررسی حساب شرکت وینی ماری
آیند کمیته انگلستان .
پروژه تولید محصولات کانکریتی .
پروژه نساجی سندس .
پروژه توسعه وی پلاستیک سازی .
پروژه تار کلوله .
پروژه تولید پودر صابون
پروژه فرنیچر
پروژه تولید سگرت
پروژه تولید پولیر تین اسفنج
پروژه دباغی پوست و پروسس روده .
پروژه پیکل نمودن پوست و پروسس روده .

روغن و اکسیجن) .
پروژه سسپا می درویش
پروژه کمیای و انجیر ی افغان
پروژه ورکشاپ
پروژه تولید تخم های اصلاح شده زراعتی
پروژه صنعتی المونیم
پروژه تولید پایپ پلاستیک
پروژه پلاستیک احمد
پروژه تولید پلاستیک مقصودی
پروژه تار پشمی و سند
پروژه توسعه ی هو خست
پروژه پلاستیک و اخان
پروژه ضرابی
پروژه تولید پوست
پروژه پیکل نمودن و پروسس روده
پروژه تولید رنگ
پروژه یخ هرات
پروژه بوتل نمودن شربت گسل
پروژه نیون افغانستان لمتد
پروژه تولید سامان آهنی و فولاد
پروژه رویه نمودن تاپیر
پروژه پامیر فلز
پروژه پلاستیک عادل

پروژه تولید مشروبات کار بو نست
عصاره و آب میوه .
پروژه دستگاه بادی سازی عراده جات .
پروژه بررسی حساب شرکت وینی ماری
آیند کمیته انگلستان .
پروژه تولید محصولات کانکریتی .
پروژه نساجی سندس .
پروژه توسعه وی پلاستیک سازی .
پروژه تار کلوله .
پروژه تولید پودر صابون
پروژه فرنیچر
پروژه تولید سگرت
پروژه تولید پولیر تین اسفنج
پروژه دباغی پوست و پروسس روده .
پروژه پیکل نمودن پوست و پروسس روده .

تاسیس شرکت ها
وزارت تجارت به منظور تقوی و توسعه امور تجارت از یکطرف و بکار افتیدن اشخاص از طرف دیگر در طول ۸ ماه اول سال ۴۹ بتاسیس شرکت های آتی اقدام کرده تا بدین طریق سرمایه های پراکنده به کار انداخته شود .

پروژه ترمیم عراده جات و تولید پرزه جات فالتو و ساختن فرنیچر .
علاوتا پیشنهاد یک عده سرمایه گذاران داخلی و خارجی مبنی بر یکتعداد پروژه های جدید در ساحه های مختلف آماده رویت

اسم شرکت	نوع	سرمایه
گدازاده	لمتد	سه میلیون افغانی
عزت	در	سه میلیون افغانی
میرز سرویس	در	یک میلیون افغانی
عزیز شاهی	در	دو میلیون افغانی
حاتمی	در	پنجصد هزار

د افغانستان کالني

اسم شرکت	نوع	سر مایه
صادق	لمتد	سه صد هزار
صافي	زر	سه صد هزار
میراگل	زر	یک میلیون
عزیز مسعود	زر	ششصد هزار
رشید اور حین	زر	یکونیم میلیون
صناعتی مرادی	زر	هجده لک
زیسکو	زر	پنج میلیون
مزار لمتد	زر	دو میلیون
هری افغان کو	زر	پنجصد هزار
روح الله	زر	یک میلیون
خان لمتد	زر	پنجصد هزار
زیبالمتمد	زر	سه صد هزار
سلام اوودود	زر	پنجصد هزار
جیون	زر	پنجصد هزار
فاریاب	سپاهي	پانزده میلیون
مولانا یعقوب چرخي	زر	یک میلیون و دو صد هزار

توافق های ایجنسی دوسال ۱۳۴۹

وزارت تجارت اخیراً در بارهٔ تو سعه وانكشاف ایجنسی که از نگاه تجارت ارزش بسزایی دارد تصا میمی را اتخاذ نموده که بجز تاجر افغانی هیچیک از تاجر خارجی نتوانند اینجنسی کشور های خارجی را در افغانستان بگیرند که در ینصورت تجارت افغانی موفق خواهند شد از اینجنسی های کمپنی های خارجی استفاده اعظمی وایدست آرند . بتاسی از قانون تجارت افغانهاییکه در مقابل کمیشن به فروش محصولات و مصنوعات کمپنی های خارجی مبادرت می ورزند ویا ببارت دیگر کمپنی های خارجی که تجارت افغانی را جهت فروش وعرضه اموال شان در داخل کشور تعیین میکنند مکلف اند این عمل شان طبقمقاوله بین جانبین باساس تعامل حقوقی بینالمللی بوده و روحیه احکام اصولنامه تجارت افغانستان را در معامله شان مراعات نمایند . بایدست آوردن امتیازات ایجنسی واخذ کمیشن یک تعداد تجارت افغانی موفق شدند در خلال هشت ماه اول سال ۴۹ با کمپنی های جاپانی و اروپایی قرار دادهای جدید عقد و امتیاز ایجنسی آنها را بدست آرند .

امور اموال انحصاری :

حسب صوابدید حکومت صلاحیت صدور وتورید مواد انحصاری مطابق بحکم قانون مربوطه غیر از بطرول ، دیزل و شکر به وزارت تجارت محول شده که البته این امر جریان امور را نسبت به سابق تسریع بخشیده است . وحق الانحصار به موجب قانون موضوعه در گمرکات مربوطه اخذ میشود . وزارت تجارت باسامی صلاحیتیکه برایش اعطاء شده صرف کنترول انحصاری خود را بالای تورید اموال انحصاری قایم نموده و اراده ندارد بصورت مستقیم یا غیر مستقیم در معاملات تجارتی در این زمینه طرف واقع گردد . محصول حق الانحصار به موجب قانون در گمرکات تحت اجرا گرفته میشود .

مسئولیت اموال انحصاری از نظر حقوق واز نظر تجارت کاملاً بدوش تولیدکنندگان ویا بدست نماینده با صلاحیت فروش آنها می باشد .

وزارت تجارت در خود مال و یادر توزیع ان کدام مفاد و یا علاقمندی ندارد صرف وزارت تجارت در حصه اموال انحصاری یک مرجع کنترول است نه یک نمایندگی فروش ، از آنرو نظارت وکنترول وزارت تجارت بالای اموال انحصاری ذیل صورت گرفته است :

قـــوۀ اجرائیہ

موتر هاییکه در طول ۶ ماه اول سال ۴۹ وارد کشور شده قرار آتی است :
الف - موتر های تیز رفتار جدید ۶۱۴ - عراده
ب - موتر های تیز رفتار مستعمل ۴۹۱ - عراده
ج - موتر های سرویس شهری مستعمل ۲۲۹ - عراده .

د - تورید سکر ت در شش ماه اول سال ۱۳۴۹ به تعداد ۸۳۴۹ - کار تن .
ه - اجازه نامه سرحدی سکر ت به تعداد ۵۰۱۶ - کار تن .
س - تورید تنباکوی پایپ - بر گ بیری و نضوار بینی ارقام جدید جداگانه را تشکیل میدهد .

امور جواز نامه

اقدام وزارت تجارت به منظور استفاده بیشتر از رهگذر رقابت تجار تی یابجارت دیگر استفاده از نرخهای بین المللی در امور معاملات تجار تی افغانستان از حوزه آسیای مرکزی به شرق اقصی و سایر قاره ها توسعه یافته وهم یک تعداد تجار و موسسات تجار تی خار جی در افغانستان مقیم شده اند که مقصد آنها انحصار نبوده بلکه اقدام در راه توسعه تجارت افغانستان میباشد . در زمینه باید ادعا کرد که در پهلوی تجار و نمایندگان تجار تی منشور های شامل حوزه تجارت بارتری نیز در جریان است که باین ترتیب در صدور و تورید اموال التجاره رقابت های تامه به میان آمده که افغانستان بوسمت جهانی ازان مستفید گردیده است . وزارت تجارت بکتمداد جواز نامه های تجار انفرادی خار جی را در نیمه اول سال ۴۹ تحت عمل قرار داده و طبق مقررات موضوعه به جواز نامه تجار تی ان مبادرت ورزیده است کهذا در مورد ویزه های ورودی ، خروجی و اقامت تجار انفرادی مستخدمین و منسوبین تجار خار جی اجراءات لازمه صورت گرفته است . تعداد تجار انفرادی خار جی که در افغانستان از سالهای گذشته الی میزان ۱۳۴۹ مصروف فعالیت تجارت هستند و برای شان اجازه داده شده عبارت انداز :

۸۱ نفر هندی ، ۱۴ نفر پاکستانی ، ۲

نفر عراقی ، یک نفر ایرانی ، یک نفر عربی و یک نفر برتانوی .
امور ترانزیت :
وزارت تجارت در راه بهبود و اصلاح امور ترانسپورت و ترانزیت که لازم و ملزوم یکدیگر اند و برای انکشاف و توسعه تجارت مملکت فوق العاده مؤثر و قابل ملاحظه میباشد حتی امکان صرف مساعی نموده است .

طوریکه خوانندگان گرامی ما بهسبب معلومات دارنده افغانستان یک کشور محاط به خشکله بوده فلهدا فعلا لیتها و معاملات جار به تجارتی در داخل و خار ج از طریق ترانزیت خشکله منطوقی صورت میگردد . بنا بران گفته می توانیم که توسعه معاملات تجار تی ویا رکود ان بیشتر به مسایل ترانزیتی حوزه ارتباط داشته و از این رهگذر این مسایل زیاد تر محتاج توسعه و اهتمام و رهنمایی است . برای اینکه در اموریار چالانی صادرات و واردات اموال تسهیلات لازمه فراهم گردد و ازین ناحیه منافعی متوجه تجار کشور گردد سعی شده است در قرار داد های ترانزیتی با کشور های ذی علاقه به گرایه اقلام عمده ترانزیتی تخفیف قابل ملاحظه داده شود برای پیشبرد مزید امور بار چالانی و تسهیلات لازمه شرکت های ترانزیتی و بار چالانی در فعالیت اند که وزارت تجارت باین شرکتها دایما همکاری داشته و در تسریع فعالیت های شان حصه میگردد .

حکومت افغانستان قبلا به منظور تحکیم روابط اقتصادی و فراهم آوردن تسهیلات در امور ترانزیت و عبور و مرور اجناس و مال التجاره در خاک کشور های منطقه با در نظر گرفتن حجم کنونی و توسعه آن در آینده تصمیمات نافی اتخاذ و موافقت نامه های ترانزیتی و حمل و نقل را با ممالک ایران ، پاکستان ، ترکیه در سالهای ۱۳۴۰ - ۱۳۴۳ و ۱۳۴۸ امضاء کرده است عجلاتا عبور اموال ترانزیتی افغانی از طریق دو مملکت اول الذکر بصورت منظم ادامه دارد . اخیرا دولت شاهنشاهی ایران تاسیس یک گمرک مشترک را در سرحد بسین افغانستان و ایران پیشنهاد نموده که این

موضوع تحت مطالعه اولیا ی امور است . نظر به احداث شاهراه های جدید در افغانستان ، ترانسپورت هزارها تن اموال شوروی ، آلمان غربی و ایالت لیا و پاکستان و بالمکس حمل و نقل هزارها تن اموال ترانزیتی پاکستان به شوروی از طریق سرحدات افغانستان منافع اقتصادی کشورها ی همسایه را نیز در عین زمان بار آورده است . میعاد موافقتنامه ترانزیتی بین حکومت افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی می بایست در سپتمبر ۱۹۷۰ خاتمه می پذیرفت اما برای مدت پنجسال دیگر یعنی تامام سپتمبر ۱۹۷۵ تمدید یافت .

قرارداد ترانزیتی که در سال ۶۸ برای یک سال بین وزارت تجارت افغانستان و اداره سیوز و نشترانس ماسکو امضاء گردیده بود طبق ماده بیست ان در سال ۱۹۶۹ نیز معتبر شناخته شده و امسید تجدید ان موجود است .

امور سیستم متریک

نظر به ایجابات عصر و زمان و شرایط امروزی اقتصادی و به منظور فراهم آوردن تسهیلات در داد و ستد روزمره دکان داران ، وزارت تجارت تدا بیری را اتخاذ نمود تا سیستم متریک و اوزان را جایگزین اوزان سابقه که از سالیان متمسادی در کشور رایج بود گرداند .

وزارت تجارت برای نیل به این هدف اداره بنام سیستم متریک و اوزان در چو کات ان وزارت تشکیل و تاسیس نموده که این اداره بعد از انفاذ مقررات سیستم متریک یعنی ۱۵ سرطان ۱۳۴۹ به توزیع اوزان متریک در نواحی ده گانه شهر کابل و مربوطات ان اقدام نموده است .

اجرا آتی که اداره سیستم متریک در این راه انجام داده عبارت است از :

۱ - انفاذ مقررات سیستم متریک .

پس از نافذ شدن مقررات سیستم متریک یک نسخه ان به تمام وزارتخانه ها ، دوایز دولتی و تمامی مراجع رسمی به منظور تطبیق ان در معاملات ارسال گردیده است .

۲ - تطبیق اوزان متریک در داد و ستد . بعد از نافذ شدن مقررات سیستم متریک

دکانداران مربوطه توزیع شده است .

۳ - جمع آوری اوزان مترو که :

در جریان مراقبت های متداوم و تطبیق این سیستم عام المنفعه به مشاهد رسید که دکانداران باوجود داشتن اوزان متریک باز هم از سنگ های دریایی و غیره در داد و ستد استفاده مینمودند لاجار اداره سیستم متریک بعد از مشوره با کابیل نیازوالی ابلاغیه مبنی بر عدم استفاده از اوزان مترو که نشر و بعد از نشر ابلاغیه مذکور به جمع آوری اوزان مترو که از دکانداران نواحی ده گانه کابل اقدام نموده است .

۴ - توزیع اوزان به دکانداران جدید : دکاندارانیکه در زمان توزیع اوزان متریک دوکانهای شان مسدود بوده و یا دکاندارانیکه بعد از توزیع عمومی جدیداً بدوکان داری شروع نموده اند در جریان مراقبت بازار از طرف اداره سیستم متریک بعد از اخذ احصائیه اوزان متریک به ایشان داده شده که تعداد این دکانداران تا حال در حدود دو هزار نفر میرسد .

۵ - عیار ساختن اوزان متریک :

اوزان مورد ضرورت دکاندار های که در فوق از ان نام برده شد بعد از تولید در فابریکه جنگلک از طرف گروه موظف اداره سیستم متریک عیار و کنترل شده است وهم در جریان ارسال اوزان مورد ضرورت شهر های کندهار و جلال آباد که در نظر است در صورت مساعدت و همکاری ولایات متذکره در سه ماه اخیر سال توزیع ان صورت گیرد عیار و کنترل شده است . (تفصیل در صفحات بعدی)

قـــوۀ اجرائیہ

مدیریت نمایشگاه

اشخاصیکہ بہ دورہ سیزدہم اتاق تجارت کابل بحیث اعضاء انتخاب گردیدہ اند عبارت اند از :

الف - از موسسات صنعتی :

بناغلی محمد جعفر مختار وادہ
بناغلی محمد یوسف صاعد
بناغلی غلام سرور ناشر
بناغلی محمد ابراہیم لطفی
بناغلی گل محمد بہار
بناغلی خواجہ محمد ویس
بناغلی سید عبداللہ
بناغلی محمد صالح
بناغلی وزیر گل
بناغلی سید مرتضی

ب - از شرکتہای تجارتی و بانکسہا

بناغلی فضل محمد خیر زادہ
بناغلی عبدالروف وپو
بناغلی نور گل
بناغلی حاجی محمد حکیم
بناغلی حاجی عبدالرحیم

ج - از تجار انفرادی

بناغلی بہاری لعل
بناغلی حاجی شاہ محمد
بناغلی حاجی عبدالرحمن
بناغلی غلام سخی اکبر
بناغلی میر محمد نعیم یعقوبی
بناغلی حاجی محمد ہاشم
بناغلی عبدالشکور حمید زادہ
بناغلی سید آقا عزیز ی
بناغلی حاجی فقیر محمد خوشبین
بناغلی عبداللطیف حکیمی
بناغلی محمد ہاشم دفتر ی
بناغلی حاجی احمد چان
بناغلی خداینبظیر
بناغلی نعمت اللہ مہر زی
اعضای احتیاطی :
بناغلی معین الدین
بناغلی غلام رسول
بناغلی عبدالاحد فضلی
بناغلی حاجی ولی محمد
بناغلی حاجی محمد صابر صافی

مدیریت نمایشگاه وزارت تجارت در سال ۱۳۴۹ علی الرغم اجراءات روز مرہ خویش برای اشتراک در نمایشگاه های خارجی وتر تیب نندار تون پنجاہ و دو مین سال جشن استر داد استقلال وطن اجرائی نموده است کہ در شناسایی ومعرفی امتعہ وپیدا وار مملکت عزیز در نمایشگاه های مرصوف موثر بوده است . چنانچہ نمایش امتعہ وپیدا وار افغانستان در نمایشگاه جهانی اکسپو هفتاد او سا کاکہ از ۲۳ حوت ۴۸ الی ۲۲ سنبلہ ۱۳۴۹ ادامه داشت موردتوجہ خاص کمپنی ها ، موسسات خارجی اعم از جاپان و دیگر ممالک قرار گرفت و یک مقدار زیاد اموال نمایشی بہ فروش رسیدو علاوه بران یکنمعداد زیاد کمپنی های جاپانی خواهش خریداری پیدا وار افغانستان را نمودند کہ بدینترتیب قدم ارزندہ و مفیدی برای جلب تجارت و موسسات جاپانی برداشته شد .

ہکذا نمایشگاه وار داتی بر لین کہ از ہفت سنبلہ در بر لین غر بی دایر گردیدہ بود از بزرگترین نمایشگاه های بود کہ افغانستان در پہلوی دیگر ممالک جہان دران اشتراک ورزیدہ بود . اشتہا را ت بازار یابی برای صنایع دستی ودیگر پیدا وار مملکت منظور اصلی اشتراک در این نمایشگاه را تشکیل میداد .

ریاست عمومی اتاقہای تجارت

۱ - انتخابات اعضای دورہ سیزدہم :
انتخابات اعضای دورہ سیزدہم اتاق تجارت کابل تحت ریاست بناغلی عبدالغفور سراج رئیس عمومی اتاقہای تجارت و کمیسیون انتخابات بتاریخ (۵) ثور ۴۹ طور آزاد آغاز و بتاریخ ۷ ثور خاتمہ پذیرفت انتخابات این دورہ نظر بہ سالہای قبل امتیاز خاصی داشت زیرا در دورہ های گذشتہ تنہا طبقہ تاجر انفرادی سہم میگرفتند ولی در دورہ سیزدہم طبقہ لایحہ انتخابات بر علاوہ تاجر انفرادی موسسات صنعتی ، شرکتہا و بانکہا نیز بہ عضویت اتاق تجارت کابل انتخاب گردیدند .

د افغانستان کالني

۲ - مجمع عمومي اتاقي تجارتي :
نظر به اهميت و ارزشيكه مجمع عمومي
از نگاه خواسته ها ، حل مشكلات وغيره
مسائل تجارتي دارد مجمع عمومي روساي
اتاقي تجارتي بتاريخ ۲۷ جوزاي ۴۹
در كابل دايير گرديد كه اعضاي ان عبارت
بودند از :

ښاغلي عبدالغفور سراج رئيس عمومي
اتاقي تجارتي
ښاغلي سيد مرتضي رئيس اتاقي تجارتي
كابل

ښاغلي حاجي عبدالصمد رئيس اتاقي تجارتي
قندهار
ښاغلي محمد اسحق رمزي رئيس اتاقي
تجارتي هرات

ښاغلي محمد نبي رئيس اتاقي تجارتي بلخ
ښاغلي عبدالقيوم رئيس اتاقي تجارتي غزني
ښاغلي صالح محمد بهمن يار رئيس اتاقي
تجارتي فارياب (ميمنه)

ښاغلي عبدالشكور رئيس اتاقي تجارتي
آقچه

مجمع عمومي روساي اتاقي تجارتي كه
با بيانیه ښاغلي محمد اكبر عمر وزير
تجارتي در سالون رياست اتاقي تجارتي
افتتاح گرديد تا ۴ سرطان ادامه داشت .
درين مجمع روي موضوعات داخل اجندا
بحث ومذاكراتي صورت گرفت .

توانسپورت و بندر والي :

باوجود آمدن رياست توانسپورت عمومي
در عقرب ۱۳۳۵ وضع توانسپورت و امور
نقلياتي كشور بهبود یافته همه امورنقلياتي
يك نظم ونسق بهتر را بخود گرفته وبوجه
احسن صورت ميگيرد .

علاوه از حمل ونقل مواد ارتزاق و اموال
انفرادي و تجارتي رياست توانسپورت عمومي
در حمل ونقل غله (گندم) انتقال مجلوبين
عسكري از يكجا بجاي ديگر و طلاب معارف
به مناطق دور دست ، انتقال اموال پروژه
هاي انگشافي در كلييه مناطق مملكت با
استفاده از لاري هاي انفرادي انجام داده
است .

رياست توانسپورت عمومي علاوه از لاري
هاي انفرادي در بسا مواقع براي امور

نقلياتي از لاري هاي اتحاديه هاي توانسپورتي
نيز استفاده نموده است فعلا تعداد اتحاديه
هاي توانسپورتي به ۹۸ و تعداد لاري
هاي داخله اتحاديه ها به ۲۴۶۶ عراده ميرسد
لاري هاي موجوده اكثر اشش تن وهشت تن
يظرو لي بوده اما درين اوآخر يكتعداد موتر
هاي كه قدرت حمل بيشتري اموال را دارد
مورد استفاده اتحاديه ها قرار داده شده
است . اين لاري ها عبارت از موتر هاي
هشت تن ، ده تن ، دوازده تن ، سي تن ،
تريلر دار و بيشتري ازان ميباشد . يكتعداد اين
لاري ها مجهز با ماشين ديزلي ميباشد كه از
ناحيه شرايط اقتصادي واز نگاه مصرف
مواد نفتي مفيد ميباشند . ناگفته نماند كه
فعلا به تعداد ۱۶۰۵۷ عراده لاري انفرادي
تحت مقررات توانسپورتي در حمل ونقل
اموال و امور نقليا تي فعاليت دارند كه باين
حساب تعداد لاري ها به ۱۸۵۲۳ عراده
ميرسد .

رياست توانسپورت عمومي با استفاده
از لاري هاي متذكره اضافه از دو مليون تن
اموال انفرادي تجارتي ، ترانزيتي ، پروژه
هاي عمراني و غله را در سال ۴۸ نقل داده
است . هكذا در ۶ ماه اول سال ۴۹ به
مقدار بيش از چهار صد هزار تن اموال
وارد و صادره را انتقال داده است .

علاوه از نمايندگي هاي رياست توانسپورت
عمومي كه در تمام ولايات موجود است
يك نمايندگي در مشهد نيز تاسيس شده
است بايد گفت كه لاري ها بين لين هاي
كابل - ترمز ، كابل ، پشاور و كابل ،
مشهد وبرعكس ان فعاليت دارند رياست
عمومي توانسپورت از كرايه لاري هاي
جامل اموال پنج فيصد كميشن بنام كميشن
توانسپورتي اخذ مي دارد كه دو نيم فيصد
كميشن را لاري دار و دو نيم فيصد آنرا مالك
مال مي پردازد . اموال حكومتي از پرداخت
كميشن توانسپورتي معاف بوده صرف
لاري دار دو نيم فيصد كميشن مي پردازد .
عوايد كميشن توانسپورتي پول واردات
دولت بوده مستقيما به حساب بودجه وارداتي
دولت تحويل ميگردد .

عوايد شش ماه اول سال ۱۳۴۹ رياست
توانسپورت عمومي از درك اخذ كميشن

قو ۱۵ جرائیه

تجار و یا موسسات بارچلانی را که به شوروی و یا طور ترانزیت از طریق شوروی بارویا صادر میگردد بداخل مقررات بندروالی از مراجع مربوطه تسلیم گرفته طبق شرایط قرار داد کشتی را نی به مراجع شوروی تسلیم میدهد. همچنان اموال وارداتی شوروی و یا ترانزیتی را که کشتی ها به بنادر تخلیه میکنند طبق تعامل بندر والی به مراجع مربوطه صاحبان آن بروت اسناد تحویل میدهد. اجراءات هفت ماه اول سال ۱۳۴۹ بنادر مذکور قرار آتی است.

- ۱ - شیرخان بندرواردات ۶۱۹۱۷ تن . صادرات ۱۰۹۷۲ تن .
- ۲ - بندر تاشکند واردات ۲۵۴۲۵ تن . صادرات ۶۷۸۸ تن .
- ۳ - بندر کلفت واردات ۱۱۷۴ تن .

اسناد کنسای نینت های که بعد از مراجل اسناد کنسای نینت های که بعد مراجل از بنادر به اداره مرکزی بندر والی رسیده به تفصیل آتی است .

- ۱ - تعداد کنسای نینت های هفت ماه اول سال ۴۹ - ۱۹۳۶ قطعه .
- ۲ - تعداد کنسای نینت های که عواید آن سنجش و اویزان به دوایر داده شده ۷۴۳۷ قطعه معادل ۱۶۲۴۵۸۸۰۸۳۶ افغانی
- ۳ - کنسای نینت های تحت سنجش ۱۶۹۹ قطعه .

۴ - تحصیل طلبات گذشته بندر والی و حصول عواید از دوایر در ظرف هفت ماه از کنسای نینت های سنجیده شده که یک قسمت توسط دوایر و یک قسمت آن ذریعه شعبه تحصیلی به حساب بندر والی انتقال یافته بالغ به مبلغ ۲۵۸۷۸۰۵۵ - افغانسی می شود .

مجموع عواید طلبات بندر والی در ظرف هفت ماه اول سال ۴۹ بالغ بر ۱۸۶۱۳۱۰۳ افغانی گردیده است .

عبارات است از ۲۴۳۰۷ افغانی ، ۲۲۰ کلداری ۱۵۳۹۷۹ ریال و ۸۰۷۷۶ دالر .
بعلاوه مدارك فوق ریاست ترانسپورت عمومی از رهگذر قیمت جواز نامه عراده جات ، کتابچه سیر ترانسپورتی و پولیکه بنام جریمه در موقع خلاف ورزیا ازمقررات و دستور اصولنا مه ترانسپورتی بدست می آورد یک مدرك عواید بوده و به حساب وازدات دولت انتقال داده میشود .

در سال ۱۳۴۸ ریاست ترانسپورت عمومی از درك فروش کتابچه سیر مبلغ ۳۰۹۷۴۰ و از درك جرایم مبلغ ۴۷۸۳۱۴ افغانی بدست آورده است که مبالغ متذکره به حساب واردات دولت انتقال داده شده است .

امور بندر والی

ریاست بندر والی که یکی از تصدیهای دولت و تحت اداره وزارت تجارت میباشد در بنادر چهار گانه شیرخان بندر تاشکند و کلفت و تور غندی بامور تحویل گیری و تحویل دمی اموال صادراتی و وارداتی مصروف فعالیت می باشد .

اهمیت ریاست بندر والی با انکشاف تجارت در حوزه های پارتی و غیرپارتی و انکشاف تجارت ترانزیتی افغانستان از طرق شوروی که انسداد کانال سویز عامل بزرگی در این راه محسوب می شود بیشتر محسوس است .

مرکز ریاست بندر والی در کابل بوده و برای امور حسابی و تهیه و تدارك ماشین آلات و ترتیب حساب عواید و ارسال آویز به دوایر و تحصیل طلبات و تنظیم امور حساب داری به ترتیب بیلا نس انجام وظیفه میدارد .

امور بندر های چهار گانه شیرخان بندر در کندیز - بندر های تاشکند و کلفت در مزار شریف و بندر تور غندی در هرات از طرف ریاست مرکزی اداره و مرا قبت میگردد. بنا در متذکره اموال صادراتی

سیستم متریک و اوزان

ندارد. اما وزارت تجارت برای تهیه و تدارک اوزان کوچک داخل اقدام گردیده مذاکراتی در زمینه با دولت اتحادی آلمان و جمهوری هندی صورت گرفته است.

مطالعات برای تهیه ترازوهای حساس از طرف اداره سیستم متریک وزارت تجارت آغاز گردیده که البته در آینده در پهلوی اوزان هر دکان ترازوهای حساس که در موقع اشتباهات و نیازمندی مردم مفید است بدسترس دکانداران گذاشته خواهد شد.

هکذا اداره سیستم متریک در باره واحدهای اساسیکه در خرید و فروش بکار میرود داخل اقدامات گردیده و در نظر است بعد از پروژه اوزان و ترازو مطالعه سیستم اندازه گیری مایعات با پیمانههای لیتر و اضعاف آن روی دست گرفته شود که البته بعد از تهیه و تدارک بدسترس فروشندگان مایعات گذاشته خواهد شد.

نظر به ایجابات و توسعه کاریک لابراتوار مرکزی در وزارت تجارت به مصرف نه صد هزار افغانی در حال اعمار است که بعد از تکمیل تمام وسایل دست داشته درین لابراتوار جا داده خواهد شد. همچنان اداره سیستم متریک در نظر دارد به اساس مقررات تیکه دران اداره موجود است در مورد کنترل تانکهای بطری داخل اقدامات گردند.

باید علاوه کرد که برای تطبیق پروژه سیستم متریک فعلاً یک نفر متخصص ملل متحد با سیزده تن انجنیران داخلی مصروف خدمت میباشند.

سرویه و احصائیه گیری دکانهای ولایات کند هار و جلال آباد توسط اداره سیستم متریک اکمال و اوزان مورد نیاز ولایات مذکور تهیه شده است که در آینده قریب توزیع خواهد شد.

نظر به احصائیه گیری یک صورت گرفته در ولایت کند هار ۲۱۳۶ دکان و در جلال آباد ۹۱۲ دکان موجود است.

بر حسب صوابدید حکومت وزارت تجارت در سال ۱۳۴۳ مکلف گردید تا سیستم متریک را که شکل بین المللی دارد به عوض اوزان و آلات اندازه گیری مختلف النوع که از سالیان متناهی در مملکت رایج است جایگزین گرداند.

پروژه سیستم متریک و سرویه شهر کابل از نگاه تولید اوزان متریک از سال ۱۳۴۵ به بعد آغاز گردیده و بعد از سرویه برای ۳۵۰۰ دکاندار شهر کابل نظر به ضرورت هر دو کانسیت های اوزان بدسترس آنها گذاشته شده است تا در امور معاملات از آن استفاده نمایند.

همچنان وزارت تجارت به منظور فراهم آوردن تسهیلات بیشتر یک ملیون افغانی برای ساختمان اوزان متریک بطوریکه سرمایه دورانی به اختیار فابریکه جنگلک گذاشت تا به موجب آن فابریکه جنگلک اوزان زا بعد از تولید بدسترس اداره سیستم متریک آوزارت بگذارد.

هکذا برای انسجام این کار یک کمیسیون مشترک که دران نمایندگان اداره سیستم متریک وزارت تجارت و انجنیران فابریکه جنگلک شامل می باشد تعیین گردید تا در راه تکمیل ساختمان اوزان وسایر پیمانهای متریک فعالیت نمایند.

چنانچه یک قسمت زیاد اوزان متریک از بیست کیلو تا بیست گرام توسط فابریکه جنگلک تهیه شده که از طرف نیازوالی کابل به دکانداران شهر توزیع شده است. باید علاوه کرد که بعد از احصائیه گیری و مطالعات دقیق در حدود سی و پنج الی چهل هزار عدد وزن در فابریکه جنگلک بعد از آنکه توسط انجنیران اداره سیستم متریک اعیار گردید تولید شده است.

تنها مشکلات تیکه فابریکه جنگلک درین زمینه دارد ساختن اوزان کوچک از یک الی بیست گرام می باشد. زیرا فابریکه جنگلک فعلاً وسایل کافی که بتواند اوزان کوچک متریک را تهیه و ترتیب کند به اختیار

مقررات سیستم متریک

فصل اول

کلیات

ماده اول :

این مقررات برای ترویج تعمیم و تطبیق سیستم متریک در افغانستان وضع میگردد .
میشود درین جدول سمبول واحد های
اضماف و اجزای آن تعیین میشود . تعدیل
لست واحد های فرعی و الفای واحد های
موقتی شامل جدول توسط فرا مین حکومت
جواز دارد .

ماده دوم :

این مقررات امور مربوط به فراهم آوردن تسهیلات لازم و ایجاد هم آهنگی در دادوستد و معاملات تجاری کشور را با اساسات علمی سیستم متریک تنظیم می نماید .
معیار های ملی اندازه گیری بعمد منظوری حکومت تثبیت میگردد .
افغانستان میتواند تازمان تثبیت معیار های ملی اندازه گیری از معیار های قانونی سایر ممالک عضو اداره بین المللی اوزان و مقیاس ها استفاده کند .

ماده سوم :

واحد های اساسی در سیستم متریک
قرار ذیل میباشد :
متر واحد طول .
کیلو گرام واحد کتله .
ثانیه واحد زمان .
امپیر واحد شدت جریان برق .
درجه سلسز یوس واحد درجه حرارت .
کاندیدا - واحد شدت نور .
این سیستم علاوه بر واحد های اساسی فوق حاوی واحد های فرعی نیز میباشد که طبق اصول و فورمول های علمی از واحد های اساسی فوق مشتق شده است .

ماده ششم :

معیار ملی اندازه گیری با در نظر گرفتن حکم ماده (۴) این مقررات معیار است که هر مملکت عضو سیستم متریک حایسزان میباشد .
تطبیق واحد های اندازه گیری جدول مذکور ماده (۴) این مقررات در قرار دادهای دوائر و موسسات دولتی به اشخاص و موسسات خصوصی در داخل کشور اجباری میباشد .

ماده چهارم :

اموال واردا تی و صادرا تی که با ساس سیستم متریک تعیین اندازه نشده یا از کشور های فاقد این سیستم توریذ گردد در حدود احکام مندرج این مقررات بصورت استثنایی قابل قبول میباشد .
اضماف و اجزای واحد های فوق نیز مطابق اساسات علمی محاسبه میگردد .
تصامیم کنفرانس عمومی بین المللی اوزان و مقیاسات در داخل حدود این مقررات پیروی گردیده و همچنان واحد های اندازه گیری مروج در افغانستان که بطور موقر استعمال آن جواز دارد نیز توسط ایسسن مقررات تعیین میشود .

ماده هفتم :

سیستم متریک سیستم نافذ اندازه گیری در افغانستان میباشد و تدریس آن شامل پروگرام درسی معارف میگردد .
واحد های اندازه گیری تنها بنام یا سمبولیکه درین مقررات تعیین میشود تسمیه میگردد .
یک جدول عمومی واحد های که شامل واحد های اساسی فرعی و واحد های موقت میباشد نیز توسط این مقررات پیش بینی

د افغانستان کالني

ماده هشتم :

۱ - آلات و لوازم اندازه گیری بدسته های معینه تقسیم میشود هر دسته آلات و لوازم اندازه گیری بعد از طی مراحل اصولی مورد استعمال قرار میگیرد .

آلات و لوازمیکه با ساس ماده چهارم این مقررات اندازه گیری واحد های متذکره استعمال میشود تحت کنترول حکومت میباشد .

۲ - مودل آلات و لوازم اندازه گیری به اساس تجارب و تحقیقات علمی جهت کنترول منظور تعیین میگردد . مودل عبارات از نمونه های آلات و لوازم اندازه گیری میباشد که قبل از توريد و بکار انداختن آنها از طرف اداره سیستم متریک قبول شده باشد .

طرز تطبیق و کنترول انواع مختلف آلات و لوازم اندازه گیری با در نظر گرفتن مشخصات و درجه حساسیت آلات با رعایت قواعد خاصیکه کنترول این آلات ایجاب میکند توسط این مقررات تنظیم میگردد . موارد استثنایی که درین مقررات تذکر داده شد برای تأمین تسهیلات لازم در معاملات علمی و بین المللی نیز تنظیم میگردد .

۳ - آلات و لوازم اندازه گیری که تولید گردیده و مطابق به مودل ، منظور شده و شرایط این مقررات باشد .

ماده نهم :

عیار ساختن ابتدایی عبارات از آنست که آلات و لوازم اندازه گیری پس از تولید توريد و ترمیم قبل از استعمال و بکسار انداختن با مودل معینه میزان و عیار گردد .

تولید توريد و فروش استعمال آلات و لوازم اندازه گیری معیار اساسات سیستم متریک مندرج این مقررات جواز ندارد .

ماده دهم :

۴ - اداره سیستم متریک مکلف است وقتاً فوقتاً آلات و لوازم اندازه گیری را عیار نماید .

متخلفین این مقررات بر طبق احکام قانون مجازات میشودند .

ماده یازدهم :

۵ - طرز استعمال آلات و لوازم اندازه گیری که حایز شرایط مندرج این مقررات نباشد ممنوع قرار داد .

۶ - اداره سیستم متریک حین مراقبت از آلات و لوازم اندازه گیری عندالزوم برای اصلاح ترمیم و منع استعمال آلات و لوازم میکه مطابق به شرایط متذکره این مقررات نباشد رهنمایی لازمی مینماید .

اداره سیستم متریک مطابق به احکام این مقررات آلات و لوازم اندازه گیری را مراقبت مینماید این اداره وظایف خود را به همکاری بناروا لی ها و پولیس و دیگر کارکنان عامه انجام میدهد .

ماده سیزدهم :

اداره لایرا توار مرکزی سیستم متریک در چوکات وزارت تجارت در کابل و شعبات آن در مرکز هرولایت عندالزوم تاسیس میگردد .

مامورین موظف اداره سیستم متریک صلاحیت دارند در مورد صحت یا عدم صحت آلات و لوازم اندازه گیری بر رسی لازمه بعمل آرند . اگر آلات و لوازم اندازه گیری معیار این مقررات باشد در حدود احکام قانون توقیف و مصادره میشود .

فصل دوم

ماده چهاردهم :

هر اداره کنترول دارای آلات و لوازم معیاری ایلتان و مبر های لازمه میباشد . معیار های اداره کنترول ولایات هر سال از طرف لایرا توار مرکزی عیار و کنترول میگردد .

کنترول آلات و لوازم (اندازه گیری)

ماده دوازدهم :

کنترول آلات و لوازم اندازه گیری واحد های کمیت آنها در فصل اول این مقررات تعیین شده شامل نکات ذیل میباشد :

فصل سوم
تثبیت نوع وصف
ماده پانزدهم :

اشخاص و موسسات نمیتوانند سامان ولوازم اندازه گیری را که مودل آنها را از طرف وزارت تجارت قبول نشده به مملکت وارد نمایند . تولید کننده با پسند اجازه توريد سامان ولوازم اندازه گیری را از وزارت تجارت حاصل نماید حکم ماده بیست و ششم این مقررات بالای تولید کننده نیز تطبیق میگردد .

رهنمایی مرا قبت و کنترول آلات اندازه گیری با در نظر گرفتن دسته های مختلف آلات اندازه گیری مذکور ماده (۳) این مقررات از لحاظ تخنیکي توسط وزارت تجارت صادر میگردد .

ماده شانزدهم :

اداره سیستم متریک وظیفه دارد برای تامین اطمینان در مورد شرایط صحت تحکیم دقت و فعالیت صحیح مودل به مطالعات و تحقیق لازم اقدام کند .

ماده شانزدهم :
به پیشنهاد وزارت تجارت و یا در صورت لزوم بر حسب پیشنهاد وزارت خانه های ذی علاقه دسته های آلات اندازه گیری ذیل در مرحله اول مورد کنترول مراقبت قرار میگیرد .

کنترول و آزمايش مودل آلات ولوازم اندازه گیری در لابراتوار مرکزی شعبات مربوطه آن در محل تولید و توريد آلات و لوازم مذکور و یا در محل فروش آن صورت میگیرد . نواقصیکه در موقع آزمايش مودل مورد نظر بوقوع میرسد متعلق به درخواست کننده است .

الف - آلات ولوازم اندازه گیری وزن .
ب - آلات ولوازم اندازه گیری طول .
ج - آلات ولوازم اندازه گیری حجم و مصرف مایعات .
د - آلات ولوازم اندازه گیری مصرف انرژی برق سائر آلات و لوازم اندازه گیری متقابلاً عندالضرورت مورد کنترول قرار میگیرد .

ماده بیستم :

اعضای اداره سیستم متریک بادر نظر گرفتن حکم ماده (۱۹) این مقررات در ظرف پانزده روز نتیجه مشاهدات و نظریات خود را در مورد آزمايش های مربوطه مودل ابراز می نمایند وزارت تجارت تصمیم در مورد قبولی یارد مودل مطالعه شده باساس راپور تخنیکي میگیرد .

این تصمیم بدرخواست دهنده رسماً اطلاع میشود .

ماده بیست و یکم :

تولید کننده و توريد کننده آلات و لوازم اندازه گیری مودل آلات ولوازم را با اسناد تخنیکي از قبیل شکل اوصاف و مشخصات فزیکي آن به اداره سیستم متریک ارائه میکنند . این آلات و اسناد با سه مهر عیار ابتدایی نشان شده و دو باره به مالک آن سپرده شود . تولید کننده و توريد کننده مکلف است

فصل چهارم
تثبیت و نگهداشت مودلها

ماده هفدهم :

تولید کننده یا توريد کننده سامان و لوازم اندازه گیری که به اساس احکام این مقررات تحت کنترول قرار میگیرد مکلف است تا یک مودل (نمونه) آلا تری را که میسازند یا وارد میکنند برای اخذ اجازه و کنترول به اداره سیستم متریک وزارت تجارت بپسازند .

تمام آلات و لوازم اندازه گیری که تحت کنترول قرار میگیرد با یست با مودل مطابق بوده و از طرف وزارت تجارت منظور شده باشد .

ماده هجدهم :

تولید کننده و توريد کننده آلات ولوازم سامان و لوازم اندازه گیری مکلف است فوراً در خواستی عنوانی وزارت تجارت را در خانه پری نموده جهت اخذ منظوری به وزارت تجارت بپسارد .

د افغانستان کالني

مودل با اسناد تخنيکي مهر شده را حفظ نموده موقع عيار کنترول و بدسترس سس اشخاص موظف اداره سيستم متر يک بگذارد

توليد و توريد کننده مکلف است مودل يک يک کاپي از اسناد تخنيکي نشاني شده راجعت حفظ به اداره سيستم متر يک بسپارند .

ماده بيست و دوم :

در صورت که آلات و لوازم اندازه گيري قبول شده به شرايط موضوعه صدق نکند

يادر اثر آزمايش و کنترول شعب فني کشف گردد که آلات مذکور در اثر استعمال تحقيقات علمي جهت کنترول منظور و تعيين و يا در اثر عوامل طبيعي خواص خود را اسناد تخنيکي آن مطابقت نميکند در يسن صورت در اثر پيشنهاد اداره سيستم متر يک و منظوري وزير تجارت آلات و لوازم اندازه گيري مذکور از استعمال خارج ميشود .

تاريخ علمي شده اين تصميم از طرف اداره سيستم متر يک تعيين ميگردد .

فصل پنجم

عيار ابتدايي

ماده بيست و سوم :

آلات و لوازم اندازه گيري جديد يا ترميم شده يا قبل از آنکه طبق فقره (۳و۴) ماده دوازده اين مقررات عيار ابتدايي نشده باشد در معرض نمايش فروش و استفاده قرار گرفته نمیتواند .

آلات ذيل از اين امر مستثني است :

۱ - آلاتيکه معايفت شان قبلا پيش بيني و قبول شده باشد .

۲ - آلاتيکه جهت نمايش براي نهار تون ها ساخته شده باشد .

۳ - آلاتيکه نياز مندي تخنيکي بعضي از فابريکات و دستگاه ها را رفع کرده و اهميت تجارتي نداشته باشد .

۳ - آلاتيکه نياز مندي تخنيکي بعضي از فابريکات و دستگاه ها را رفع کرده و اهميت تجارتي نداشته باشد .

ماده بيست و چهارم :

اداره سيستم متر يک براي سهولت کلام مي تواند عيار ابتدايي آلات اندازه گيري جديد يا ترميم شده در دستگاه يا مغازه در خواست کننده توسط هيأت سيستم متر يک

۴ - آلات و لوازم اندازه گيري مندرج فقره سوم توسط شخصي دارنده جواز يا نماينده باصلاحيت آن به اداره سيستم متر يک تقديم ميشود .

۵ - کارکنان سيستم متر يک تسهيلات لازم را جهت عمليه عيار نمودن فراهم مي نمايد .

۶ - دارنده جواز از انتخاب هر گونه القاب مارک ها و عناوينيکه منسوبيت آنرا به اداره سيستم متر يک نشاني دهد خود داري مينمايد .

قسمت اجزائیة

فصل ششم

عیار متناوب

ماده سی و سوم :

پروگرام عیار متناوب از طرف اداره سیستم متریک برآبیب شده و به هر ولایت ومحل نقلا بانزده روز قبل از فرارسیدن مینار اجرای عیار متناوب زمان و محل آن رسماً اطلاع میشود .

ماده بیست و هفتم :

آلات ولوازم اندازه گیری بعد از یک مدت استعمال تحت عملیة عیار متناوب قرار داده میشود .

آلات ولوازم مذکور مده بیست و سوم از این امر مستثنی است .

ماده سی و چهارم :

معاملة داران بعد حصول اطلاع مندرج ماده سی و سوم آلات ولوازم اندازه گیری خود را بوقت و محل حاضر کرده و در موقع اجرای عملیة بامور موظف همکاری بمنماید در صورت تیکه حمل و نقل بعضی آلات اندازه گیری امکان پذیر نباشد در جایکه مورد استفاده قرار دارد عیار متناوب میگردد معاملة داران بتاریخ معین معازمه دستگاه ها و دکانهای خویش را باز کرده و آلات مذکور را خودشان یا توسط نماینده باصلاحیت شان غرض عیار حاضر نمایند

ماده بیست و هشتم :

اشخاص موسسات و دوائر دولتی ولوازم اندازه گیری ایشان طبق مساهه بیست و هفتم تابع مقررات عیار متناوب میباشد معاملة داران آلات ولوازم اندازه گیری شهروه میشوند . اداره سیستم متریک اصنایه آلات لوازم اندازه گیری معاملة داران فوق را فرامینماید .

ماده بیست و نهم :

عیار متناوب آلات اندازه گیری بصورت عادی حتی الامکان در سال یک مرتبه در داخل حوزه کنترل اجراء میگردد . در موردیکه اشکال در عمل موجود باشد در هر دوسال یک مرتبه عیار متناوب اجرا میگردد .

ماده سی ام :

عیار متناوب محلاتیکه قبلاً از طرف شخصات اداره مرکزی کنترل محلی سیستم متریک تعیین شده اجراء میگردد محل انتخاب شده حتی الامکان بآنک سبب المرور روشن وسیع میباشد .

ماده سی و پنجم :

آلات ولوازم اندازه گیری که بعد از انجام عملیة عیار متناوب قناعت بخشش تثبیت میگردد توسط تاپه معینه عیار متناوب مهور میگردد .

ماده سی و یکم :

عیار متناوب تمام آلات ولوازم اندازه گیری موسسات دولتی و تصدیق های آن در مرکز همان ادارات صورت میگردد .

ماده سی و دوم :

این تاپه حاوی حروف میباشد که از طرف اداره سیستم متریک برای هر سال اختصاص داده میشود آلات اندازه گیری که در اثر عیار متناوب مغایر شرایط متذکره این مقررات تثبیت میشود . باتاپه

عیار متناوب آلات اندازه گیری که حمل و نقل آنها مشکل باشد در لبر آن بعفت و حساسیت آنها صدقه وارد شود در داخل کار آنها و محلات مربوط اجرا میشود .

د افغانستان کالني

دران موجود نېاشد درين صورت معامله داران ميتواند موقتا از آلات اندازه گيري خود استفاده نمايد مشروط بر اينکه آلات شان حاوی تابه عيار ابتدايي بوده بنزديکترين شعبه مربوطه کنترول سيستم متر يک اطلاع تحريري داده باشند .

ماده سي و نهم :

استعمال آلات و لوازم اندازه گيري عيار شده متناوب قبل از آخرين تا په عيار متناوب جواز ندارد آلات و لوازم اندازه گيري مذکور مواد (۳۸ - ۴۰ - ۴۱) از اين حکم مستثنی است .

ماده چهلهم :

فروشنندگان دوره گرد که در معاير عامه بدون آنکه داراي محل معين باشند به تجارت مېپردازند آلات را که توسط مارک ها عيار ابتدايي و عيار متناوب مهور نېاشند استعمال کرده نېتوانند . ايسن نوع فروشنندگان مکلف اند در ظرف سه ماه اول سال غرض اجراء عمليه عيار متناوب آلات و لوازم خود را در يکي از شعبات سيستم متر يک غرض عيار حاضر نمايند :

فصل هفتم

مراقبت

ماده چهل و يکم :

اداره سيستم متر يک موارد ذيل را تحت مراقبت کنترول قرار مېدهد :

۱ - آلات و لوازم يکي از دست هاي اصولي تعلق داشته باشد .

۲ - آلات و لوازم اندازه گيري که در معاملات تجارتي مورد استفاده قرار مېگيرد .

۳ - مراجعيکه در آنجا از آلات و لوازم اندازه گيري استفاده مېگردد .

۴ - توريد کنندگان ، توليد کنندگان ، ترميم کنندگان و اشخاص صيکه از آلات و لوازم اندازه گيري استفاده نمايند .

ماده چهل و دوم :

مراقبت آلات و لوازم اندازه گيري در هر محل به وقفه هاي متفاوت نظر به اهميت محل توسط مامورين موظف اداره سيستم

مخصوص مستردی نشانی میشود . این تابه محتوی علامه جلیبیا (X) میباشد برای معامله دارانیکه آلات و لوازم اندازه گيري شان مسترد مېگردد مامور موظف فورمه مستردی را با تاريخ آن امضاء کرده ميسپارد در فورمه متذکره نام آدرس معامله دار نوعيت آله دليل ردان تحريري ميشود در صورتیکه بعضی آلات و لوازم غير اصولي در اثر خرابی به زیان عامه تمام شود مامور موظف تا زمان ترميم دوباره یا مستردی کامل فوراً آنرا مهر و لاک کرده و امر مینماید از آله موصوف استفاده نگردد مالک آله مسئول حفظ و مهر و لاک آن میباشد .

در صورتیکه مالک از خرابی آله به شعبه مربوط رسماً اطلاع دهد درین صورت مامور موظف اداره سيستم متر يک مهر و لاک را به منظور ترميم آله از بين برده و بعد از ترميم دوباره به تابه عيار متناوب مهر و سرغچ مینماید اگر مهر و لاک و سرغچ آلات و لوازم اندازه گيري بدون مامور موظف توسط اشخاص ديگر از بين ميرود مالک آن مسئول این تخلف میباشد .

ماده سي و ششم :

آلات و لوازم اندازه گيري مسترد شده عيار متناوب قبل از ترميم و اصلاح قابل استعمال نمیشد معامله دارانیکه از ناقص بودن آلات و لوازم اندازه گيري خوش مطلع مېگردند مکلف اند موضوع را بدون معطلی به اداره سيستم متر يک اطلاع دهند .

ماده سي و هفتم :

نام آلات و لوازم اندازه گيري بعد از ترميم عيار ابتدايي و متناوب گردیده به مهر مهور مېگردد .

ماده سي و هشتم :

معامله دارانیکه آلات و لوازم اندازه گيري جديد خريداري مینماینند بايد قبل از استفاده آنرا عوض اجرائی عمليه عيار متناوب حاضر کنند .

هرگاه خريد و فروش در محلی صورت گیرد که شعبه کنترول سيستم متر يک

قانونه اجراییه

متريك صورت ميگيرد مامورين مسئول كترول آلات اندازه گيري حوزه مربوطه موظف است تا پلان مراقبت تمام آلات اندازه گيري را هر سه سال با لست محلات مراقبت و آلات مربوطه اندازه گيري ترتيب و به اوقات معينه مراقبت نمايد .

اين مقررات با اشخاص كمك و رهنمائي لازم مي نمايد .

اگر شخصي با وجود اخطار رسمي اداره سيستم متريك از احكام اين مقررات تخلف نمايد مامورين موظف سيستم متريك در فورمهاي مخصوص صورت تخلف از مقررات مربوطه با آلات و لوازم اندازه گيري را تحرير نموده و جهت تعقيب قانوني به مراجع ذيصلاح مي سپارد .

فصل هشتم احكام متفرقه تعقيب متخلفين

ماده چهل وسوم :

معامله داران مكلف اند در موقع عيار نمودن كترول و مراقبت سامان و لوازم اندازه گيري مانع اجراءات اصولي مامورين موظف سيستم متريك نگردند . مامورين موظف داراي كارت هويت مخصوص مي باشند .

ماده چهل و چهارم :

مامورين موظف سيستم متريك ميتوانند عنداللزوم بارائه كارت هويت خويش همكاري مامورين ضبط قضايي را مطالبه نمايند .

ماده چهل و پنجم :

مامورين موظف سيستم متريك در تطبيق

فصل نهم احكام متفرقه

ماده چهل و ششم :

تشيتت علايم مشخصه اداره سيستم متريك تشيتت سمبول اندازه تا پهاي كترول تا پهاي عيار ابتدايي و متناوب و تا پهاي مستردى از صلاحيت مقام وزارت تجارت مي باشد .

ماده چهل و هفتم :

اين مقررات يكماه بعد از تاريخ نشر در جريده رسمي نافذ ميگردد . وزارت تجارت صلاحيت دارد به همكاري ديگر اورگانهاي حكومت براي تطبيق تدريجي اين مقررات تدابير لازم اتخاذ نمايد .

وزارت اطلاعات و کلتور

قرار داده است. تبصره بر وقایع و رویداد های داخلی و خارجی را نیز پیمانانه و سیخ برای رادیو افغانستان روزنامه ها و مجلات تهیه نموده است. شعبه عکاسی این ریاست نیز به پیمانانه و سیخی گسترش یافته و علاوه از عکس های خبری که برای روز نامه ها تهیه کرده است، يك قسمت زیاد، فو تو را پوره. نیز برای جراید کشور تهیه کرده است.

آژانس با ختر دواين. ۹- مله به تاسيس يك آژانس تنظيم پرداخته و سعی نموده است تا این آژانس را که برای همچو يك موسسه خبری حایز اهمیت زیاد است از هر حیث تکمیل کند.

علاوه تا آژانس با ختر خبری های داخلی کشور را مطابق به، قوار دادیکه با آژانس معروف فرانس پرس دارد ذریعه این آژانس بدسترس اخبار ها و آژانس های بین المللی قرار داده است. واز این راه در نشر اخبار افغانستان در سایر کشور ها، صوف مساعی کرده و دنیای خارج را از تحولات اخیر کشور مطلع ساخته است.

به علاوه باساس موافقت نامه ای که با آژانس کیود و ی جاپان بعمل آورده عکس های خبری افغانستان را به این موسسه فرستاده است وازین راه نیز در نشر اخبار کشور بخارج سهم بساری داشته است. اخبار و عکس های مسافرت های اعلیحضرت همایونی در خارج و داخل کشور و همچنان مسافرت های بناغلی اعتمادی صدراعظم بخارج و داخل و سفرهای سایر رجال افغانی و همچنان باز دید سران، صدراعظمان و رجال کشور های خارجی در داخل افغانستان توسط نمایندگان و عکاسان آژانس با ختر برای جراید داخل و آژانس های خارجی تهیه شده است. در کنفرانس بزرگ ایکانی در کابل نیز نمایندگان و عکاسان آژانس با ختر سهم بارز داشته اخبار، راپورتاژ ها و عکس های

باپیروی از مند رجات قانون اساسی مملکت و تحت رهبری های خرد منطقیه اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه دیموکرات ما، روز بروز تحولاتی دوساحه سیاسی مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی نصیب کشور ما گردیده است.

در زمره این جنبش ها و تحولات وضع مطبوعات شکل و صورت بهتری را بخود گرفته، واز لحاظ کمیت و کیفیت سیر ارتقای خود را پیموده است.

سال ۱۳۴۹، سال تحول و انکشاف در عالم مطبوعات بوده و در زمینه موفقیتهای شایانی نصیب این کانون فرهنگ گردیده است.

بازدید روز افزون جراید و روزنامه های دولتی و طیفه مطبوعات خطیرتر و سنگین تر گردیده و وزارت اطلاعات و کلتور سعی نموده است تا جایب ملی خود را در راه حفظ و تعمیم ارزشهای قانون اساسی به نحو شایسته انجام دهد.

نظر به ضرورتیکه یکمده موسسات متکفل خدمات فرهنگی و کلتوری احساس میگردد و وزارت اطلاعات و کلتور در سال ۱۳۴۹ موفق به تاسیس و احیای يك عده موسسات گردید تا بدین طریق خدمتی را در راه حفظ هنر و ثقافت کشور انجام داده باشد.

برای اینکه خوانندگان گرامی خود را بیشتر از اجراءات وزارت اطلاعات و کلتور حالی سازیم اینک معلومات پیرامون اجراءات و فعالیت های موسسات و دواير مر بوطه این وزارت بصورت جداگانه تقدیم میگردد.

دبا ختر آژانس:

دبا ختر آژانس در طول ۹ ماه سال ۱۳۴۹ علاوه بر اینکه اخبار داخله، رویدادهای کشور و تازه ترین اخبار خارجه را در اسرع اوقات بدسترس رادیو افغانستان روزنامه های کشور در مرکز و ولایات

فصله اجرائیه

آنرا نه تنها بدسترس روزنامه های کشور قرار داده بلکه برای آژانس های خارجی و هیئتهای ششگانه کنفوانس نیز اخبار و عکس های این کنفوانس را تهیه کرده است .

هكذا اخبار مهم جهان در رویدادهای خارجی بصورت فیچرهای جداگانه در بدل قیمت بدسترس مقلدات مربوطه گذاشته شده است که بدینوسیله مقامات از همه جریان های جهان اطلاع حاصل کرده اند . شعبه تخنیک آژانس با اختر نیز در این مدت بر فعالیت های خود افزوده و علاوه بر از توهم ماشین های آژانس در ریاست آژانس با اختر موسسات نشراتی و ولایات در اخبار خارجی بوسیله مطبوعات شین های مخصوصی شدید و روزانه فعالیت داشته است . آژانس با اختر علاوه بر تهیه پرسونل خویش در جریان کار روزمره پنج نفر از خبرنگاران و عکاسان خود را به ایران و دو نفر را به چکسلواکیا و سه نفر را به آلمان غربی برای کسب معلومات بیشتر فرستاده است که گروهی اولی بعد از کسب معلومات از ایران به کشور بازگشته است و پنج نفر دیگر هنوز در چکسلواکیا و آلمان غربی مشغول فرا گرفتن تخصصیات عالی میباشند .

اخبار کشور از طریق تیلی پرنتر در داخل امکانته تخنیک وجود و سایر ذریعه دستگاه سی کیوواته این موسسه به ولایت کشور هم زمان با مرکز پخش میگردد . ریاست آژانس با اختر در تعمیم و توسعه زبان پستو و فوستاف این اخبار در این لسان ملی نیز قدم مهمی گذاشته و شعبه پستو را تا سیسی کرده است که اخبار داخله و خارجه را به دوزبان دری و پستو بدسترس جرایم کشور و رادیو افغانستان گذاشته شده است .

اجوائت شعبه اخبار مرکزی :

این شعبه برای همه وزارت خانه ها و دپارتمنت مرکزی یکمدا در ایوان تر های را موظف نموده تا اخبار و رویداد صافی مرکز ، مسافرت های در حال خارجی در کشور ، کنفرانس ها ، سمینار ها ، اخبار پارلمانی و سایر خبر ها را در چوکات خبر ها با

راپورت تاز ها و فوتو راپورت هائیه و ترتیب و بدسترس رادیو افغانستان و جرایم کشور بگذارد .

هكذا این شعبه واقعت جنایی ، جریان محاکم ، واقعات توافیکی ، محافل دعوتها و سایر اخبار مهمه کشور ها در اشراغ اوقات پخش و نشر کرده است .

بعلاوه نمایندگان این شعبه جریان مسافرت های رجال کشور را در ولایات و خارج افغانستان همچنان جریان مسافرت های رجال را در افغانستان با عکس های مربوط بصورت کامل نشر کرده است .

راپورت تازه های سپورت ، مصاحبه با سپورت مین ها و معرفی سپورت مین های فهرمان کشور در طی راپورتها بتفصیل نشر گردیده و به هموطنان عزیز معرفی شده اند .

ازین شعبه در طول سه ماه گذشته ۳۶۹۰ خبر ۱۲۰ راپورتاژ ، معرفی هفت سپورت مین و شصت و هشت مصاحبه اختصاصی نشر گردیده .

شعبه اطلاعات خارجی آژانس با اختر و قایم سیاسی جهانی را با تمام حوادث اتفاقات و جریانات سیاسی بدون اتلاف وقت ترجمه و برای موسسات نشراتی مخابره کرده است . اطلاعات خارجی آژانس با اختر آژانس با اختر اخبار ممالک مختلف جهان را در طرفه سه تا پنج دقیقه بصورت فلاش و در طرف پنج الی ده دقیقه تفصیل آنرا مخابره کرده و می نماید و اخبار جهان را در همان دقیقه که دیگر آژانس ها مخابره میکند برای موسسات نشراتی مخابره کرده است . اطلاعات خارجی آژانس با اختر بین المللی را تازه و بدون فوت و قست و با حفظ کامل سیاست بیطرفی که آژانس با اختر تعقیب میکند بدسترس موسسات نشراتی گذاشته است .

مدیریت اطلاعات و لایات مانند سایر شعبات مسلکی ریاست آژانس با اختر موظف جمع آوری اخبار و اطلاعات و لایات کشور است که در وقت و زمان آن انجام داده و اخبار مربوط را روزمره از طریق امریت مخابره عرض نشر به موسسات نشراتی مخابره کرده است .

د افغانستان کالنی

تاس و هندی پرس می باشد شب و روز بطور مسلسل از یک هزار و دوصد الی یک هزار و پنجمد خبر اخیاری و در حدود پنجمد خبر اقتصادی و سپور تی را اخذ نموده و بدسترس مدیریت اخیار خارجه و سفارت خانه های مشترک و کابل تا یمز میگذارد .

در شعبه تیلی تایپ فعلا پنج پایه ریسپور و پنج پایه تا یپ بطور فعال در يك شبانه روز ۲۱ ساعت کار میکنند و هم چند پایه ماشین طور فعال احتیاطی موجود است که اگر یکی از ماشینها از کار می افتد ازان کار گرفته میشود .

شعبه ورکشاپ (ترمیمات در مرکز)

سامان و آلاتیکه درین شعبه تر میس گردیده عبارت است از :

۱ - رادیو ز یمنس بادی آهنی مدیریت رادیو ها پنج پایه .

۲ - تیپ ریکادر تیلفو نکن مد یریت رادیو ها دو پایه .

۳ - تیپ ریکادر گروند یریت رادیو ها سه پایه .

۴ - ریسپور واسلو گراف مد یریت تخنیک چهار پایه .

۵ - ماشین تیلی تایپ انگلیسی مدیریت تخنیک چهار پایه .

۶ - ماشین تیل را یتر فارسی بشمول تایپ فارسی چهار پایه .

هکذا ماشین د ستگاه آخذ و لایت هرات و قند هار نیز توسط کارکنان مد یریت

تخنیک تر میم و پاک کاری گردیده است . ماشین تیلی تایپ و ریسپور دستگاه آخذ

ولایت ننگر هار ، ریسپور واسلو گراف دستگاه آخذ با ماشین جنریتر و لایت

پکتیا توسط کارکنان شعبه تخنیک تر میم و دوباره فعال ساخته شده است .

مدیریت تخنیک در ظرف نه ماه سال ۱۳۴۹ سه نفر از ما مورین فنی خود را

جهت تحصیلات به اتحاد شوروی و چکو سلوا کیا اعزام داشته است .

در مدیریت تخنیک فعلا ده پایه ریسپور و پنج پایه تیلی تایپ موجود است که همه

روژه از آنها کار گرفته میشود وهم در ولایات شش پایه ریسپور و شش پایه تیلی تایپ

شش پایه ماشین جنرا تور و جود دارد که

این مدت در طول نه ماه اول سال ۱۳۴۹ مجموعا سه هزار و دو صد و پنجمد خبر و راپور تاژ مر بوط به فعالیت های انکشافی ، عمرانی ، عرفانی ، زراعتی ، اقتصادی ، اخیارچانی ، ترافیکی و غیره را توسط نمایندگی های خود در ولایات کشور جمع آوری و به نشر سپرده است همچنان نماینده های باختر در ولایتیکه روزنامه و یاجریده موجود است در تهیه اخبار محلی به آنها کمک می نماید .

علاوتا مدیریت و ولایات به همکاری شعبه مخابره روزانه از جمله اخبار مهم داخلی و خارجی در حدود بیست خبر را با بیانیه راپور ها و ابلاغیه ها توسط ماشین تیلی تایپ در داخل امکانات تخنیک و وجود وسایل جهت استفاده روزنامه های طلوع افغان (منظمه کند هار) ، ورتانگه (پکتیا ، اتحاد) (بغلان) ، اتفاق اسلام (هرات) و روزنامه بیدار مزار شریف مخابره کرده است .

در طول نه ماه سال مجموعا اخباریکه از اداره مرکزی به ولایات کشور مخابره شده پنج هزار چار صد خبر حاوی پنجاه و چهار هزار کلمه و اخباریکه از ولایات اخذ و بسوسات نشراتی مرکز سپرده شده سه هزار و دو صد و پنج خبر معادل تقریبا چهل هزار کلمه بوده است .

علاوتا این مدیریت وقتا فوقتاراپورتاژها و مصاحبه مصور از فعالیت های انکشافی را در ولایات کشور توسط نماینده های خود تهیه نموده و برای روزنامه هائیکه برای بعضی ولایات صفحه اختصاصی دارند همکاری کرده است .

بتاسی از پروگرام های توسعه ای و انکشافی آنرا نسبا باختر امسال در ولایات آتی نمایندگی های آنرا نسرا تا سیس و نماینده مقرر نموده است .

ولایت لوگر ، ولایت وردک ، ولایت کنرها ، ولایت کاپیسا ، ولایت سمنگان و ولایت غور ، ولایت زابل .

شعبه اخذ اخبار :

این اداره اخبار آنرا نسب بین المللی را که عبارت از آنرا نسبهای رویتر ، فرانسیپرس دی پی آ ، سینپوا ، چتیکا ، تانیوگ ،

قوه اجرائیه

توسط آنها اخبار روز مره آژانس با ختر اخذ گردیده و بد سترس مدیر یتهای اطلاعات و کلتور و لایات هرات ، بلخ ، ننگرهار ، پکتیا و کند هار گذاشته میشود . باید علاوه کرد که این اخبار توسط يك دستگاه سی کلیواته که در یکه توت نصب است مخابره میشود .

شعبه عکاسی :

دستگاه عکاسی آژانس با ختر در تهیه عکسها و راپور تاژ های مصور که اکثر آن در روزنامه ها ، مجلات و دیگر نشرات کشور به چاپ رسیده و ترتیب آلوم های رسمی اشتغال داشته ، همچنان علاوه بر تهیه عکسهای مورد ضرورت غر ف ه ای نندار تون جشن سال ۱۳۴۹ عکسهای خبری و هنری سال را به ساین های بزرگ ترتیب و به نندار تون آژانس با ختر تقدیم داشته است .

دستگاه عکاسی آژانس با ختر علاوه از ترتیب عکسهای خبری ، سیمینارها و کنفرانسهاییکه در کابل و ولایات کشور دایر شده يك سلسله آلومها از جریان کنفرانس و باز دید هیئتها از پروژه های صنعتی ، اقتصادی و باستانی کشور ترتیب و به روسا هیئتهای که در کنفرانس اشتراک ورزیده اند تقدیم کرده ، همچنان یگتعداد عکسهای جریان کنفرانس هارا به سو یه بین المللی تهیه و بد سترس نمایندگان مشمول کنفرانس و ژورنالستان کشورهای مختلف و نمایندگی های سیاسی مقیم کابل گذاشته است . عکاسی آژانس با ختر هنگام مسافرت زعما و رجال کشور های مختلف به کشور پروگرام اقامت شانرا در افغانستان تقییب کرده و بسرعت کامل راپور تاژ های مصور مربوط به اقامت آنها را ترتیب و به روزنامه ها و مجلات داده و در ختم مسافرت آلوم های مربوط به خبر ترتیب و تقدیم شده است .

همچنان عکاسی آژانس با ختر بفرض معرفی کشور يك سلسله عکسها از پروژه های صنعتی ، اقتصادی ، عرفانی ، ورزشی ، باستانی و مناظر طبیعی کشور تهیه کرده و باساس موافقه همکاریهای فرهنگی که بین آژانس باختر و بعضی

توسط آنها اخبار روز مره آژانس با ختر اخذ گردیده و بد سترس مدیر یتهای اطلاعات و کلتور و لایات هرات ، بلخ ، ننگرهار ، پکتیا و کند هار گذاشته میشود . باید علاوه کرد که این اخبار توسط يك دستگاه سی کلیواته که در یکه توت نصب است مخابره میشود .

شعبه عکاسی :

دستگاه عکاسی آژانس با ختر در تهیه عکسها و راپور تاژ های مصور که اکثر آن در روزنامه ها ، مجلات و دیگر نشرات کشور به چاپ رسیده و ترتیب آلوم های رسمی اشتغال داشته ، همچنان علاوه بر تهیه عکسهای مورد ضرورت غر ف ه ای نندار تون جشن سال ۱۳۴۹ عکسهای خبری و هنری سال را به ساین های بزرگ ترتیب و به نندار تون آژانس با ختر تقدیم داشته است .

دستگاه عکاسی آژانس با ختر علاوه از ترتیب عکسهای خبری ، سیمینارها و کنفرانسهاییکه در کابل و ولایات کشور دایر شده يك سلسله آلومها از جریان کنفرانس و باز دید هیئتها از پروژه های صنعتی ، اقتصادی و باستانی کشور ترتیب و به روسا هیئتهای که در کنفرانس اشتراک ورزیده اند تقدیم کرده ، همچنان یگتعداد عکسهای جریان کنفرانس هارا به سو یه بین المللی تهیه و بد سترس نمایندگان مشمول کنفرانس و ژورنالستان کشورهای مختلف و نمایندگی های سیاسی مقیم کابل گذاشته است . عکاسی آژانس با ختر هنگام مسافرت زعما و رجال کشور های مختلف به کشور پروگرام اقامت شانرا در افغانستان تقییب کرده و بسرعت کامل راپور تاژ های مصور مربوط به اقامت آنها را ترتیب و به روزنامه ها و مجلات داده و در ختم مسافرت آلوم های مربوط به خبر ترتیب و تقدیم شده است .

همچنان عکاسی آژانس با ختر بفرض معرفی کشور يك سلسله عکسها از پروژه های صنعتی ، اقتصادی ، عرفانی ، ورزشی ، باستانی و مناظر طبیعی کشور تهیه کرده و باساس موافقه همکاریهای فرهنگی که بین آژانس باختر و بعضی

توسط آنها اخبار روز مره آژانس با ختر اخذ گردیده و بد سترس مدیر یتهای اطلاعات و کلتور و لایات هرات ، بلخ ، ننگرهار ، پکتیا و کند هار گذاشته میشود . باید علاوه کرد که این اخبار توسط يك دستگاه سی کلیواته که در یکه توت نصب است مخابره میشود .

تاریخ و اجرائیه

تربیه قرار گرفته است . کذا برای بهبود وضع صحافت از لحاظ کیفیت و مرغوبیت اجرائات موثری بعمل آمده که باوصول ماشین آلات و سازمان مواد خریداری شده جدید در کمیت و کیفیت نشرات و غیره تحول قابل توجهی رونما خواهد شد .

درسال ۱۳۴۹ پنجاه فیصد افزایش در واردات مطبعه بعمل آمده است . علاوه تا با موسسات نشراتی و فرهنگی مساعدت و همکاری های مبنی بر تنزیل قیمت نشرات شان نسبت به قیمت تمام شد صورت گرفته است ، تابدینوسیله زمینه برای انکشاف موسسات متذکره مساعد گردیده و در نتیجه بتوانند به پای خود استاده شوند . بطور مثال مطابع دولتی حاضر گردیده حق الطبع مجله (دکوچنیا نو انیس) را که هفته یکبار در (۲۲) صفحه با صحافت زیبا به طبع میرسد از ده افغانی به پنج افغانی تنزیل بخشید .

همچنان واردات پولی مطابع ولایات در سالهای اخیر خصوصاً سال ۴۹ بلند رفته و اکثر مطابع ولایات متکی به خود شده اند . در نظر است زمینه فعالیت بیشتر برای مطابع ولایات مساعد ساخته شود و هم امکانات اکمال وسایل تخنیکی و مجهز ساختن مطابع متذکره مطالعه و تصامیم لازمه در زمینه اتخاذ گردد .

انجمن تاریخ و ادب :
انجمن تاریخ و ادب در افغانستان آگادیمی از بدو تاسیس تا حال منحیت یک موسسه علمی و تحقیقی راجع به تاریخ افغانستان به قسم عمده و راجع به فرهنگ کشور به قسم مد تحقیقات تاریخ خدمات قابل قدری را انجام داده و هر یک از اعضای آن موضوعی را به شیوه علمی تحقیق و بررسی مینمایند .

باید متذکر شد که این موسسه بصورت متداوم و بدون وقفه دو نشریه علمی را یکی بنام آریانا به زبان های پشتو و دری در هر دو ماه و دومی بنام افغانستان به زبان انگلیسی و فرانسوی در هر سه ماه نشر میکند . مضامین منتشره درین مجلات اغلب

از طرف اعضای انجمن تاریخ تهیه میشود و یک حصه هم از موضوعات و مطالبی استفاده میشود که ذریعه دانشمندان سایر موسسات علمی کشور و دانشمندان خارجی راجع به تاریخ و فرهنگ افغانستان بقسم علمی نوشته میشوند . علاوه بر نشر دو مجله مذکور انجمن تاریخ مطابق به امکانات مالی خود به نشر یک سلسله کتب و رساله ها نیز پرداخته است . چنانچه طی سال ۱۳۴۹ شش نوع کتب آتی را به چاپ رسانیده است :

۱ - تاریخ مختصر افغانستان (جلد دوم)
۲ - رهنمای تاریخ افغانستان (جلد اول و دوم)
۳ - دخلکو سندی
۴ - سیر ژور نالیزم در افغانستان (جلد اول)
۵ - هنر مندان و خوشنویسان .
۶ - تاریخچه مزار شریف .
سه اثر دیگر این موسسه که زیر چاپ میباشد عبارت اند از :

۱ - تاریخچه خط و کتیبه ها در افغانستان .
۲ - مثنوی پشتو .
۳ - تاریخ تذکره های پشتو .
علاوه بر آشرف فوق اعضای این موسسه موظف گردیده اند تا مطالب آتی را برای چاپ آماده کنند .
۱ - ترجمه پشتوی مختصر تاریخ افغانستان (جلد اول و دوم)
۲ - تاریخ حسین شاهی (فعلاً از روی مکتوب فلام نوشته میشود) .
۳ - تاریخ مطبعه در افغانستان .
۴ - نشرات مطبوع افغانستان (از سال ۱۸۷۳ - ۱۹۰۱ غیر از جراید و اخبار) .
۵ - لست مشاهیر افغانستان از زمانیکه درج تاریخ شده تا امروز) .
۶ - کمپنی هند شرقی و افغانستان (ترجمه)
۷ - امرای ابدالی هرات .
باید متذکر شد که کتب و رساله های فوق تاختم سال ۱۳۴۹ زیر چاپ گرفته خواهند شد .

ویلیست انجمن آریانا دایرة المعارف
الف - شعبه مسلکی پشتو :

د افغانستان کالني

علياحضرت ملکه معظمه واعضای فاميل
جليل سلطنتی از درام کميدي (خشسو)
ميباشد .

اداره آرت رياست ثقافت هنر در قسمت
ترتيب ديکور و ديزاين نمايش ها و تهييه
لباس وساير ضرورت يا ت مربوطه سپم
بزرگ داشته خدما تي را انجام داده است .

مديريت هنر ها ي زيبا ي رياست ثقافت
وهنر مصروف تهييه وسايل ضرورت يه بوده
وسعي دارد تا نمود و پديده هاي هنري از
چوب و گچ بوجود آيد بايد متذکر شد که
تا حد ممکنه در قسمت تهييه وسايل اوليه
ان بادر نظر داشت امکانات موجوده توجه
بجمل آمده است .

اداره کورسها مر بوط ثقافت و هنر
تدابيري را اتخاذ نموده تا يکسلسله
کورسهاي تربيو ي را براي پرورش بيشتر
استعداد هاي هنر مندان داير نما يد موضوع
تربيه پرسو نل در رشته تياتر وسينما
بيک فيصله نهايي نرسيده سعي ميشود در
اثر تماس نزديک با مقامات مربوط وزارت
معارف اين موضوع بيک نتيجه مفيد و نهايي
برسد . اداره کنسر تها متکفل رهنما ئي
نوازندگان و سرايندگان بوده با دادن مشوره
ايشان را رهنمائي و کمک مي کند .

موسسه نشراتي اصلاح :

۱ - باآغاز سال ۱۳۴۹ تعداد صفحات
اين روز نامه از ۸ به ۱۲ صفحه از دياد
يافت و هدف ان بوده است تا اصلاح موقع
آنها پيدا نما يد که مطالب بيشتر ي رابه
خوانندگان محترم خود عرضه نمايد .

۲ - اختصاص دو صفحه بنام ولايات
پروان - پاميان - وکاپيسا پراي مدت ده
ماه يکي از تجولات بي سابقه دگري است
که در روز نامه اصلاح به طور موفق آموزي
عملي شد .

۳ - افتتاح نمايندگي هاي فروش در
ولايات کشور به منظور توزيع و تقديم روز
نامه اصلاح به زود ترين فرصت ممکنه به
علاقمندان ان در هر نقطه از مملکت که باشند
گام سود مندي است که اين روز نامه در
جهت گسترش خدمات بي شائبه خود به
هموطنان بر داشته است .

۴ - موسسه نشراتي اصلاح براي انجام

شعبه پشتوي آريانا دايرة المعارف در
سال ۱۳۴۹ جلد پنجم قاموس جغرافيايي
پشتو را طبع و نشر نموده و جلد ششم قاموس
موصوف و جلد پنجم آريانا دايرة المعارف
را تحت طبع گرفته است . علاوه بران برخي
از مضامين دو جلد اخير الذکر را نيز تهييه
و ترتيب و اصلاح نموده است .

ب - شعبه مسلکي دري :

شعبه مسلکي دري آريانا دايرة المعارف
در اثر سعي و کوشش اعضاي مسلکي و
همکاران علمي خود آخرين جلد آريانا
دايرة المعارف را (جلد ششم) که حاوي
۱۳۷۷ ارتيکل ميباشد به زبان دري بچاپ
رسانيده است .

حالا اعضاي مسلکي و همکاران قلمي
اين شعبه مصروف تهييه مضامين براي
دايرة المعارف دو جلد که هر يک جلد ان
داراي يک هزار صفحه مصور خواهد بود
ميباشند . بايد متذکر شد که يک اندازه
زياد مواد مهمه و مورد ضرورت مربوطه
با بيوگرافي و جغرافيايي ان از طرف اين
شعبه تهييه و آماده چاپ ميباشد .

رياست ثقافت و هنر :

رياست ثقافت و هنر بعد از احيا و
تاسيس ان (ماه ثور ۱۳۴۹) اولين اقدامي
که کرد جلب و جذب هنر مندان جيد و نخبه
کشور بود . اين اداره بعد از ترتيب لايحه
وظايف شعبات مربوطه خود به تهييه و ترتيب
لوائج تدوير سينما ها و هم چنان لايحه
وظايف و کارنداره هاي شخصي پرداخت
اولين محصول فعاليت شعبات هنري
تياتر پشتو و دري وهم چنان تشويق هنر مندان
اکروبا ت وانکشاف هنر اکروبا تيك و
جنبش عملي اداره ثقافت و هنر نمايشنامه
(شب هنر) ميباشد .

اين نمايش که مخلوطي از فعاليت هاي
شعبات سه گانه فوق ميباشد مورد بازديد
هجده هزار نفر تماشاچي قرار گرفت .
دومين محصول رياست ثقافت و هنر که شمه
از فعاليت مديريت تياتر دري شمرده ميشود
درام کميدي (خشسو) ميباشد .

افتخار بزرگي که نصيب رياست ثقافت
وهنر در طول تاريخ تياتر در افغانستان
گردیده بازديد علياحضرت معظم همایوني

قـــوۀ اجرائیہ

خدا مات بیشتر به هموطنان عزیز در روز جمعه نیز به خوانندگان گرامی مطالب ذوقی و دلچسپ جهت سرگرمی و تفریح آنان تقدیم میکند .

۵ - تجدید نظر بر صفحه بست و تقسیم صفحات و دستونهای هر صفحه به مطالب خبری ، تبصره ها ، اعلانات ، داستانهاتر اجم اقدام سودمندی است که واقعا چهرة نشراتی و صحافتی اصلاح را کاملا دگرگون و مرغوب گردانیده .

۶ - توجه در چگونگی و طرز عنوان گذاری و اهتمام بر این موضوع تا هر عنوان موافق با ایجابات فن ژورنالیستی و خبر نگاری باشد نمایندگی از تغییر و تحول دگری مینماید که در این روزنامه صورت گرفته است .

روزنامه ملی انیس :

این روزنامه که یومیه در هشت صفحه چاپ میشود در سال جاری کوشیده است تا مضامین و مطالب دلچسپی را برای سرگرمی بیشتر خوانندگان ارجمنده نشر و طبع نماید . هکذا این روزنامه سعی به خرج داده است تا صفحات آن از نگاه صفحه بست و ترتیب عناوین موافق به فن ژورنالیستی باشد .

برای جلب خاطر بیشتر علاقمندان محترم درین روزنامه صفحات اختصاصی ذیل نشر شده است :

صفحه جوانان ، صفحه زن و زندگی صفحه کجکول ، صفحه هنری ، صفحه سپورتی و صفحه انیس ولایات . صفحات اول و هشتم این روزنامه مختص به اخبار داخلی و خارجی میباشد . اعلانات در صفحه مشخص علیحده نشر میگردد .

دهیواد ورخپانه :

دهیواد ورخپانی د سپر کال دسرنه په اتو مخو نو په خپر و لو پیل کړی دی . همدارنگه د هیواد په ورخپانه کښی د کنړ ، لغمان ، لوگر او وردگو د ولایتونو دپاره د (سپین غر) تر عنوان لاندی یوه مخصوصه صفحه پرا نستهله شوه چه په دغه صفحه کښی خاص په همد غوولایتو او ضمنا د ننگرهار په ولایت پوری مضامین

او خپرونه او عکسونه خپریږی . ددی د پاره چه د نو موږ و ولایاتو خلک او د پوهنی شاگردان د هیواد ددی خاصو خپرونو څخه پوره استفاده و کړی نو په پنځو پور تنیو ذکر شو و ولا یتونو کښی د هیواد د ورخپانی د خر خولو پسه نمایندگی اویوه یوه غرفه پرانسته شوی ده . ددغو غرفو موظف کسان چه د ۸ - ۹ رتبه د ما مورینو په سویه منل شوی دی سر بیره پردی چه اخبار و نه خر خوی دخپلی منطقی مربوط خپرونه او راپورونه هم د خپرونو د پاره رالیږی . او دغه مامورین زیار باسی چه د هغو خا یونو د خلکو هیلې او واقعات په ورخپانه کښی منعکس شی . چه په دی ترتیب د خلکو علاقه ورخپانی سره زیاته شی .

پرته له دی څخه د هیواد نمایندگان وخت په وخت له کابل څخه د مملکت ځینو ولایاتو ته لکه کندهار او نور استول شوی اودهغو خا یونه څخه عرفانی ، اقتصادی او عمرانی راپورونه تهیه شوی او خپاره شوی دی . د هیواد د ورخپانی په صفحو کښی هره ورځ یوه اختصاصی صفحه خپریږی چه له دغو صفحو څخه عبارت دی :

- ۱ - ددین او اجتماع صفحه .
- ۲ - د خوانانو صفحه .
- ۳ - د کور لېوال صفحه .
- ۴ - د کوچنیانو صفحه .
- ۵ - طبی صفحه .
- ۶ - اقتصادی صفحه .

او په هفته کښی یو ځل ادبی صفحه خپریږی . د ولایاتو د خبر و نو د پاره یوه ځانگړی صفحه ټاکله شوی ده چه هره ورځ د مملکت د ولایاتو خپرونه په کښی خپریږی .

د سیاسی ، اجتماعی ، آفاقی او علمی موضوعاتو ، ښاری خبرونو او جنايي راپورونو په خپر و لو کښی سپر کال ټیټات تنوع راغلی دی او اعلانونه د پخوانو زیات شوی دی او موسسه کو ښیښی کوی چه ټیټات اعلانونه لاس ته راوړی .

په عمومی ډول و پلې شو چه د هیواد ورخپانی په تیر کال کښی د یوی پښتو ورخپانی په حیث د دولت د پروگرامو نو

د افغانستان کالنی

طبع تفسیر شریف (پشتو)
برافراشتن جنده شاه ولایتاً ب در مزار
شریف و بز کشی
افتتاح فابریکه نساجی بگرامی .
انتخاب رئیس پوهنتون کابل .
بازدید اعلیحضرت معظم همایونی از
صفحات شمال مملکت .
افتتاح پل تیورینکوت در ارزگان .
آمدن ستاره فلم سوار کاران .
باز دید ښایلی اعتمادی صدراعظم از
صفحات شمال و شمال غرب مملکت .
باز گشت والا حضرت شهزاده احمدشاه
از جاپان .

روز معلم .
میلاد مسعود حضرت سرور کائنات (ص)
روز جهانی مخابرات .
سیمینار تاریخی کوشانیان .
مسافرت اعلیحضرت ملک فیصل به
کابل .
روز مادر .

افتتاح چینل سوم رادیو افغانستان .
سالگره جنګلک .
خارندوی .
پکتیا (هیئت مطبوعاتی در پکتیا)
باز دید ښاغلی اعتمادی صدر اعظم از
ولایات مرکزی کشور .
چشمن استقلال - چشمن پشتونستان -
چشمن اطفال .

سفر اعلیحضرت معظم همایونی به
چکوسلواکیا .
تطبیقات عسکری میدان هوایی بگرام .
افتتاح شورای ملی توسط شهزاده
احمد شاه .

بز کشی نسبت روز تولد اعلیحضرت
معظم همایونی .
د عوت بنا سبت روز تولد اعلیحضرت
معظم همایونی .
سیمینار آبیاری در تالار صحت عامه
افتتاح آرکستر (۲۸) نفری را دیو
افغانستان .

باز گشت اعلیحضرت معظم همایونی
از چکوسلواکیا .
بازدید شهزاده احمدشاه از فرقه قرغه .

سره سم د نورو گتورو خپرو نو په ترخ
کښی د پښتو ملی ژبی دانکشاف په لاره
ښی مو لوه برخه در لوده .
روزنامه کابل تایمز :

این روزنامه یومیه در چهار صفحه بزبان
انگلیسی نشر و بخوانندگان و علاقمندان
محترم تقدیم میگردد .

این روزنامه درسال ۱۳۴۹ بعلاوه اخبار
داخلی و خارجی و اعلانات ، هر روز یک
صفحه اختصاصی جداگانه نشر و طبع
نموده است که این صفحات عبارت است از :

۱ - در داخل و اطراف شهر .
۲ - صفحه ثقافت و هنر .
۳ - صفحه خانمها .
۴ - صفحه تجارت و صنعت .
۵ - صفحه متعلمین که با آغاز مکاتب
نشر میشود .

موسسه نشراتی کابل تایمز بر علاوه
اجراآت یومیه خود درسال جاری موفیق
به نشر و طبع سالنامه کابل به زبان انگلیسی
گردیده است .
موسسه افغان فلم :

اولین اقدام موسسه افغان فلم در طول
سال ۱۳۴۹ تهیه و ترتیب فلم روزگاران
در سه قسمت مختلف می باشد که آنرا تولید
نمود .

فلم روزگاران حاوی سه داستان مرکب
از طلبکار ، شب جمعه و قاچاقبران میباشد .
طلبکار موضوع روز انتقاد اجتماعی
است . شب جمعه یک قسمت کومییدی توام
با انتقاد از رسوم کهنه و فرسوده و خرافات
را نشان میدهد .

فلم قاچاقبران طوریکه از نام آن هویداست
این دشمن خطرناک جامعه و حیات
ملی ما بوده در نتیجه میرساند که مرتکبین
این جرم چگونه به کیفر اعمال شان میرسند .
موسسه افغان فلم برای اطلاعات عامه و
برای اینکه تمام هموطنان عزیز را از
انکشافات و اطلاعات و طرز عزیز مطلع سازند
تاکنون پانزده چرخ فلم ده دقیقه ای اخبار
را تهیه نموده است که این فلم های اخباری
شامل موضوعات ذیل میباشد :

بیانیه ښاغلی صدراعظم نسبت حصول
سال نو .

قسه اچرائيه

تجليل هفته سره مياشت در حربسى
يوهنتون .

كمك هاى سره مياشت .

درام خشو در كابل نندارى .

كنفرانس ايكافى .

بازديد اعليحضرت معظم همايو نسىاز

فابريكه بگرامى و پروژه مر غدارى .

ايام عيد سعيد فطر .

اين فلم ها در سينما هاى مركز و

ولايات بطور پيش فلمى نمايش داده شده

و همچنان كاپى ۱۶ مللى ان توسط سينماى

سيار اطلاعات و كلكتور و معارف به معرض

نمايش گذاشته شده است .

هكذا چند حلقه فلم دكو متترى ومستند

كه در راه معرفى وطن عزيز خدمت مينمايد

توسط افغان فلم تهیه شده است. فلم ۴۵

دقيقه اى بنام افغانستان امروز به زبان

انگليسى ترتيب و كاپى ۱۶ مللى ان طور

همكارى و كمك عرفانى به نمايندگان سياسى

افغانستان در ممالك مختلفه ارسال گرديده

تا از آن استفاده نمايند .

علاوتا يك فلم مستند براى انجمن رهنمايى

خانواده و يك فلم مستند از حاصلات گندم

(نوع تخم اصلاح شده) از طرف موسسه

افغان فلم تهیه شده است .

رياست افغان فلم در پهلوى وظايف

عرفانى كه دارد در طول سال جارى توسط

يك تعداد وارد كنندگان فلم به توريد يك

تعداد فلم هاى مختلف هنرى از مراجع

مختلف جهت سرگر مى و تفريح تماشاچيان

سينما نيز پرداخته است كه در سينما هاى

مرکز و ولايات به معرض نمايش گذاشته شده

است .

۴ - موسسه افغان فلم نظر به پروگرام

هاى انكشافى خود در نظر دارد اكثر

فلم هاى توريد شده را به زبانهاى مللى و

رسمى افغانستان دوبله نمايد چنانچه در

زمينه فعاليت هاى مقدماى آغاز گرديده و

موسسه افغان فلم در پى تدارك سامان

مورد ضرورت دوبله ميباشد اكثر ايسن

سامان در خود افغانستان توسط اشخاص

فنى و تخنيكى و متخصصين الكترونيك تهیه

خواهد گرديد . البته متباقى سامان آن در

صورتيكه امكان موجوديت ان در افغانستان

ميسر نباشد از خارج وارد ميگردد .

بايد متذكر شد در قدم اول به دوبله فلم

هاى اقدام خواهد شد كه حق الامتياز نمايش

فلم هاى مذكور ارزاتر باشد مثلافلم هاى

تركى عربى وغيره .

كابل نندارى :

كابل نندارى از سال ۱۳۴۸ به بعد به

موسسه افغان فلم ملحق گرديده است چون

كابل نندارى ايجاب ترميمات چدى را مى

نمود موسسه افغان فلم كابل نندارى را

ترميم و بشكل يك سينما تياتر آبرو مند

در آورد . امسال چهار گروپ هنرمندان

خارجى در ستيز كابل نندارى نمايش داده

اند ، علاوتا دو كسرت و دو درام رياست

ثقافت و هنر در ستيز كابل نندارى نمايش

داده شده ضمنا سى برنامه فلم هنرى در

كابل نندارى نيز به معرض نمايش قرار

گرفته است .

لوژ سلطنتى كابل نندارى بوجه بهتر

اصلاح گرديده و مركز گر مى كابل نندارى

كه قبلا نصب گرديده بود توسط موسسه

افغان فلم با ترميمات لازمه بكار انداخته

شد كه اكنون اين سينما تياتر در موسم

سرمانيز فعال مى باشد .

هكذا موسسه افغان فلم بعلاوه اجراآت

فوق فلمبرداران خارجى آنى را كه جهت

تهيه فلم هاى مستند از افغانستان بايسن

كشور آمده اند كمك و رهنمايى نموده تا

براى معرفى وطن عزيز ما فلم هاى جالب

و دلچسپ تهیه نمايند .

۱ - تيم تلويزيون پاكستان از مسابقه

موتردوانى .

۲ - تيم تلويزيون آلمان از پروژه پكتيا .

۳ - تيم تلويزيون يونان .

۴ - اتحاديه برود كاستنگ جاپان از

مسابقه موتردوانى .

۵ - تيم تلويزيون آلمان .

۶ - تيم سينما توگرافى شوروى وزيران

اتحاد شوروى .

رياست ادارى مركز وزارت :

رياست ادارى كه شامل مديريت هاى

مامورين ، محاسبه ، كنترول دفتر دارى ،

خدمات ، بودجه و آرشيف ميباشد وظايف

محوه خود را كه عبارت از ترتيب بودجه

اجراى معاشات ، تقرر و تبديل مامورين

وتهبه مواد مورد ضرورت ميباشد بوجه

احسن انجام داده است .

د افغانستان کالني

آمریت سمعی و بصری :

آمریت سمعی و بصری وزارت اطلاعات و کلتور در طول سال ۴۹ بر اساس پروگرام های موسمی خود به ترتیب آتی بنمایش فلما در مرکز و ولایات کشور پرداخته است .

ولایات	تعداد نمایش تعداد چرخ	وقت نمایش	تعداد تماشاچی
هرات	۲۵ نمایش	۱۴۰ چرخ	۱۰۵ ساعت
بلخ	۱۸ زر	۷۲ زر	۵۴ زر
جوزجان	۱۷ زر	۶۸ زر	۵۱ زر
سمنگان	۷ زر	۲۸ زر	۲۰ زر
بغلان	۱۲ زر	۴۸ زر	۳۶ زر
نیمروز	۳۲ زر	۱۲۸ زر	۹۶ زر
فراه	۱۰ زر	۴۰ زر	۳۰ زر
کاپیسا	۲۳ زر	۶۹ زر	۶۹ زر
پروان	۲۹ زر	۸۷ زر	۸۷ زر
بامیان	۲۰ زر	۶۰ زر	۶۰ زر
غوروات	۱۱ زر	۳۳ زر	۳۳ زر
لوگر	۲۲ زر	۶۶ زر	۶۶ زر
وردک	۱۹ زر	۷۶ زر	۵۷ زر
زابل	۱۹ زر	۷۶ زر	۵۷ زر
ارزگان	۲۰ زر	۸۰ زر	۶۰ زر
غزنی	۱۶ زر	۶۴ زر	۴۸ زر
بدخشان	۴۲ زر	۱۷۴ زر	۱۲۶ زر
تخار	۲۹ زر	۱۱۶ زر	۸۷ زر
کندهز	۲۴ زر	۹۶ زر	۷۲ زر
کندها	۴۰ زر	۱۶۴ زر	۱۲۰ زر
قندهار	۲۰ زر	۸۰ زر	۶۰ زر
هلمند	۱۲ زر	۴۸ زر	۳۶ زر
لوی ولسوالی	۲۵ زر	۱۰۰ زر	۷۵ زر
ارگون	۲۴ زر	۹۶ زر	۲۷ زر
ننگرهار	۱۸ زر	۷۲ زر	۵۴ زر
لغمان	۱۳ زر	۵۲ زر	۳۹ زر
کابل			

هكذا اداره مذکور به ایراد و نمایش يك سلسله مضامین تربیوی، و جیزه ها و دیالوگ ها در ولایات متذکره نیز پرداخته است .

شعبه بصری آمریت سمعی و بصری با سامان و لوازم از قبیل پروجکتور ، جنریتسر ، مکروفون لودسپیکر ، گرامافون ، سلاید پروجکتور ، ستریب پروجکتور ، پاپیل های تخته ای ، سپریکن کمره عکاسی و غیره مجهز میباشد که از آنها در نمایش فلماهای تربیوی و تفریحی ، عکسهای مستند و سلاید های مربوطه ، نماشنامه و درام ، مودل ، خاکت ، پوستر ، چارت ، عکس و گراف کار گرفته میشود . شعبه سمعی این اداره مجهز با سامان دوپایه پروجکتور ، سامان لایت و الکترو تخنیک و لوازم از قبیل تیپ ریکاردر ، گرامافون ، سلاید پروجکتور ، پاپیل های تخته ای ، سپریکن کمره عکاسی و غیره مجهز میباشد که از آنها در پخش و نمایش ترانه ها ، تصنیف و کمیوزها ، درام ، مصاحبه ها ، خطابه ها ، بیانیه ها ، نشر و چاپ پامفلت ها اوراق مصور و کارتها کار گرفته میشود .

بعلاوه سامان و تجهیزات فوق اداره سمعی و بصری یکمراده موثر لینداور مجهز با وسایل سمعی و بصری و جنریتسر ، یکمراده جیب روسی مجهز با جنریتسر و وسایل علیحده ، روسی مجهز با جنریتسر و وسایل علیحده ، دوپایه پروجکتور ، سامان لایت و الکترو تخنیک

قوسه اجراییه

وسا بقه کار و انطباق آن مطابق به نیازمندی شعبات جداگانه و واحد های نشراتی واداری بمنظور یافتن اصل ضرورت و خلا های وارده در این زمینه .

۶ - تجسس به نیاز مندی وزارت از لحاظ پرسوئل با داشتن درجه تحصیلات عالی و جلب کمک های دول متحابه از لحاظ اعطای بورس های تحصیلی مطابق به ضرورت وزارت .

۷ - مراقبت واداره کورس های موجوده وزارت و تجسس برای یافتن طرق بهسز غرض انکشاف این کورسها .

مدیریت عمومی تبلیغات :

این اداره وظایف آنی را انجام داده است :

۱- سانسور کتب خارجی و داخلی .
مدیر عمومی تبلیغات بیشتر از (۴۰۱) نوع کتب دینی ، اجتماعی ، علمی ، ادبی سیاسی و تاریخی را که از خارج تورید گردیده و یا از طرف عده ای از مؤلفین و مترجمین بغرض طبع و اخذ نظر یسه به آن مدیریت واصل گردیده مطالعه و در باره توزیع و نشر آن نظریه داده است .

۲ - سانسور نشرات داخلی .
مجلات ، جراید و روزنامه های مرکز وولایات همواره بطور مسلسل از طریق این مدیریت از نگاه دین و مذهب مطالعه گردیده و در صورت لزوم موضوعات منتشره بمراجع مربوطه تفهیم میگردد .

۳ - تفاسیر و موعظه های رادیسو افغانستان :

یکتعداد کافی از تفاسیر صحیحانه و موعظه های شام جمعه ، اعیاد و سانسور روزها که توسط اعضای مسلکی این مدیریت به زبانهای پښتو و دری نگارش یافته است بدسترس رادیو افغانستان سپرده شده است .

۴ - امتحان خطباء وامامان و مؤذنین مساجد مرکز کابل :

درسه ماه اول سال ۱۳۴۹ بتعداد (۴۳) نفر خطباء ، امامان و مؤذنین بمنظور اشغال و وظیفه مقدس امامت و مؤذنی در مساجد نواحی ده گانه شهر که برای طی مراتب

سمعی و بصری دارد که از آنها برای منظور فوق استفاده میکند .

فعالیت اداره سمعی و بصری در صورت مساعدت هوا در دوازده ماه سال جاری داشته نظر به پلان های انکشافی وزارت اطلاعات و کلتور در نظر است تا سامان و لوازم مورد ضرورت این اداره بیشتر از آنچه موجود است تکمیل گردد .

آمریت تدقیق و پلان :

این اداره که تازه در اوایل سال ۱۳۴۹ در چوکات وزارت اطلاعات و کلتور گنجانیده شده و وظیفه اصلی آنرا طرح و مطالعه پلان و پروگرام های عالی و انکشافی وزارت ، غور و مطالعه بر اجراءات اداری و تخنیکی بصورت دائمی ، تشخیص پرابلم و دو بلیکشن های اداری و تخنیکی و نشان دادن طرق حل آن از طریق ارائه پیشنهادات اصلاحی بمقام وزارت تشکیل میدهد .

روی این امر آمریت تدقیق و پلان که متشکل از چهار مدیر (مدیریت احصائیه ، پلان ، تدقیق و مطالعات ، ارتباط و تعاون خارج) و یک بورد مشاورین است وظایف آنی را در ظرف سال ۱۳۴۹ انجام داده است .

۱ - جمع آوری احصائیه های ضروری از واحد های اداری وزارت بغرض غور و تدقیق از لحاظ کمیت و کیفیت و مفیدیت و در صورت لزوم بمنظور یافتن طرق انکشاف و بهبود نشرات دولتی .

۲ - ترتیب و تنظیم اجراءات پلانی ، پلان پنجساله سوم مربوط وزارت اطلاعات و کلتور و ارسال نتایج آن به وزارت جلیله پلان .

۳ - یافتن و تجسس بعضی خلا های اداری و دو بلیکشن های اداری و تدقیق در باره آن .

۴ - طرح و تدوین پیشنهادهای پلانی وزارت اطلاعات و کلتور و واحد های مربوط آن در پلان پنجساله چهارم و ارسال آن به وزارت جلیله پلان .

۵ - تلاش و تجسس در جمع آوری احصائیه پرسوئل اداری و مسلکی وزارت اطلاعات و کلتور از لحاظ درجه تحصیل

د افغانستان کالی

است انجام داده و نیز نمایندگان تبلیغات بمنظور تنویر اذهان مردم از طریق تبلیغات سودمند دینی و اجتماعی و تشنید روابط بیشتر آنها با حکومت، بروزهای جمعه تحت پروگرام منظم در مساجد مرکز و ولسوالیهای مربوط خویش راجع به موضوعات مفید وارزنده بادر نظر گرفتن شرایط و ایجابات محیطی خطا به های موثری ایراد نموده اند.

مدیریت مجله پیام حق :

مدیریت مجله پیام حق زیر نظر اداره مدیریت تبلیغات خدمات ذیل را انجام داده است .

۱ - تهیه مضامین و آماده ساختن آن جهت نشر، و واریسی از امور طباعتی و خواندن پروف در مطبوعه دولتی .

۲ - جلب مشترکین و توزیع مجله مذکور برای مشترکین در مرکز ولایات کشور .

۳ - اداره پیام حق از شروع سال ۴۹ تا حال کوشیده است مجله و زین خود را با قطع و صحافت زیبا و داشتن مضامین دینی، علمی و اجتماعی در شصت صفحه به تیراژ یک هزار جلد ماهوار طبع و بدسترس علاقمندان و مشترکین بگذارد .

۴ - تعداد مشترکین مجله پیام حق را در مرکز ولایات کشور (۴۳۳) نفر اعم از طلاب معارف، مامورین دوائر، موسسات و سایر اشخاص تشکیل میدهد .

۵ - تعداد مجلات تیکه طور رایگان به موسسات علمی و فرهنگی کشور در مرکز ولایات فرستاده میشود (۱۶۸) جلد میباشد .

۶ - قیمت اشتراک مجله مذکور در مرکز برای اشخاص انفرادی مبلغ پنجاه افغانی و برای طلاب معارف نصف قیمت میباشد، همچنان و جه اشتراک در ولایات مبلغ پنجاه و پنج افغانی برای اشخاص انفرادی و برای شاگردان معارف منصفه آن است .

۷ - مجله پیام حق طور تکفروشی به قیمت فی شماره مبلغ پنج افغانی در بازار نیز توزیع میگردد تا بدین ترتیب مجله مذکور بدسترس تمام علاقمندان برسد .

اصولی باین مدیریت محول گردیده اند از نزد شان امتحان اخذ و نتیجه آن بمراجع مربوط ابلاغ شده است .

۵ - تجلیل از روزهای دینی و ملی : مدیریت عمومی تبلیغات بمنظور یادبود و استقبال نیک از روزهای دینی و ملی از قبیل روز دهقان، روز جبهه ملی از صحت، روز آزادی، روز میلادالنبی (ص) روز مادر، روز معلم، سالگره غزوه بدر واحد، سالگره هجرت روز عاشورا، شب براه، سالگره نزل قرآنکریم، ایام خجسته عید فطر، سالگره جشن استقلال وطن، روز پینتو نستان، تاسیس شواری ملی، جشن اطفال، روز جهانی سرهمیاشت میلاد مسعود اعلیحضرت معظم همایونی، جشن نجات وطن، روز ملل متحد، روز جلوس اعلیحضرت معظم همایونی و غیره محافل مجلل و باشکوهی با همکاری علما، مشایخ، فضلا و ادبا ترتیب و نیز نشرات مخصوص در روزنامهها، جراید و مجلات مرکز بمناسبت آن از طرف این اداره صورت گرفته است .

۶ - مراقبت بازار :

مراقبت بازار و تفتیش کتاب فروشبها و غرقهای فرعی بمنظور جلوگیری از فروش کتب، مجلات، پستکارتها و فوتوهای مستهجن و خلاف دین و سیاست مملکت کنترل از آوازه های بلند لود سپیکرهای کافیها و رستورانها در روی جادهها تا موجب اذیت مردم نگردد جلوگیری از فال بینی، جادو و زمل اندازی که توسط عده اشخاص بمنظور بودن یک مشت پول از مردم در جوار جاده های عمومی شهر صورت میگردد از جمله وظایف مدیریت عمومی تبلیغات می باشد که خدماتی در زمینه انجام پدید یافته است .

۷ - واریسی از وظایف نمایندگان تبلیغات در ولایات :

نمایندگان تبلیغات در ولایات علاوه بر وظایف محوله شان که بحیث اعضای دینی و مسلکی در پیشبرد امور نشراتی و ولایات همکاری مینمایند عین وظایف متذکره را که از طرف این مدیریت باسناد لایحه و وظایف برای شان سپرده شده .

فهرست منابع

۸ - اشتراك مجله پیام حق تا اخیر سال نیز دوام داشته و عملاً مستندان آن میتوانند که در هر وقت سال اشتراك و بزنند .

۳ - معرفی افغانستان :

این اداره همواره گو شیده است تاجبیت معرفی مزید کشور عزیز در تهیه و ترتیب رساله های کوچک (یا مفلیت) کتب و نقشه های مختلف بپردازد . این شصه تا حال توانسته است نقشه های باستان شناسی اقتصادی ، احصای پوی و سیاسی افغانستان را بجای رسانی و هم در حدود (۳۲) نوع یا مفلیت را که هر کدام معرفت کلچر و پیدائز افغانستان میباشد بزبان انگلیسی تهیه و طبع نماید .

حکذا در سال ۱۳۴۹ بتعداد ۸۲ جلد کتاب ، ۱۷۷۵ قطعه یا مفلیت ، ۳۱۱ قطعه نقشه ۳۸ قطعه پوست کاوت ، ۲۴۵ قطعه فلکس بایک تعداد سکه های قیل از اسلام و یک چرخ قلم (بنام افغانستان) غرض معرفی افغانستان بمنابع خارجی ارسال گردیده است .

علاوذا باید متذکر شد که در سال ۱۳۴۹ بتعداد ۱۴ نفر ما مورین وزارت اطلاعات و کلتور و موسسلسل امر بوطه آن غرض تحصیلات عالی بخارج اعزام گردیده است . که اجراءات مربوط به فوریه ها ، پاسپورت و غیره مامورین مذکور از طریق مدیریت و روابط فرهنگی ضووف گرفته است .

۲ - مدیریت نشریات خارجی :

این اداره که متکفل سانسور قلم ها ، جراید ، مجلات ، کتب ، یا مفلیت و غیره نشریات خارجی میباشد در ظرف سال ۱۳۴۹ اجراءات ذیل را نموده است :

۱ - سانسور ۱۴۵۰ جلد کتاب که از طریق وزارت محابرات و اکثر نمایندگان های خارجی مقیم کابل وارد افغانستان شده است .

۲ - سانسور ۵۸۰۰ نسخه مجلات ، اخبار و یا مفلیت بزبان های انگلیسی ، فرانسوی و آلمانی .

۳ - سانسور تقریباً ۴۶۰۰ نوع قلمهای هندی ، ایرانی ، روسی ، اروپائی ، امریکائی بشمول قلمهای که توسط سفرا و تخاصمخرفض سانسور به آن اداره ارسال گردیده .

مدیریت عمومی اطلاعات :

اول مدیریت روابط فرهنگی :

فعالیت های این مدیریت را که عهده دار تحکیم ارتباط های فرهنگی وزارت اطلاعات و کلتور و توسعه آن در داخل و خارج کشور میباشد میتوان به سه دسته تقسیم نمود .

۱ - ارتباط خارجه

این اداره از ۵۴ دا نشمنند ، ژورنالست ، عتابین و قلمبردار و زائرین عالی رتبه اطلاعاتی که به افغانستان مسافرت نموده پذیرایی بعمل آورده است . علاوه تا در سال جاری از طریق این اداره ۴۳ تن از منسوبین وزارت به وزارت جلیله امور خارجه جهت اخذ پاسپورت های خصوصی خدمت و تحصیلی معرفی گردیده است .

در حلقه فعالیت های ارتباط خارجه میتوان از استقبال هیئت های کلتوری و گروپ های هنرمندان لشند شوروی ، هند ، ایران ، ترکیه و پاکستان نام برد . که غرض اجرای یک سلسله نمایشات به افغانستان مسافرت کرده اند .

حکذا از ۲۴ نفر هیئت افغانی دعوت بعمل آمده تا به اسلاس روابط و موافقات کلتوری به ممالک دوست سفر بنمایند . حکذا تسهیلات در مورد دخول ، لقامت و خروج گروپ های متخصصین آلمانی ، فرانسوی ، جاپانی ، روسی ، هندی و امریکائی که در صفحات مختلف کشور مشغول فعالیت اند فراهم آورده شده .

۲ - انجمن های دوستی :

افغانستان بطور خاص با پنج مملکت دوست (۱) اتحاد شوروی ، هند ، چین ، فرانسه و جمهوریت متحد عرب) و موسسه ملل متحد ارتباط مستقیم های دوستی داشته و بر اساس این روابط هیئت های انجمن دوستی افغانی به ممالک مذکور و از ممالک مذکور به افغانستان مسافرت

د افغانستان کالني

۳ - مديريت تشریفات :

این اداره که متکفل امور پذیرائی هیئت های کلتوری، هنری، مہمانان خارجی و ترتیب اثر بخشیدن دعوت ها و پروگرام های مہمانان میسا شد. در سال ۱۳۴۹ اجراء ذیل را نموده است.

۱ - پذیرائی و ترتیب پروگرام دونفر هیئت سینمائی شوروی که بنا بدعوت وزارت اطلاعات و کلتور بتاريخ ۲۰ حمل ۴۹ غرض تهیه یک سلسله فلمهای مستند برای معرفی افغانستان بکابل آمده بودند.

۲ - تهیه و ترتیب پروگرام یاد و بود صد مین سالگرد تولدی و لادیمیر ایلیچ لینن که بتاريخ ۲۶ حمل ۴۹ در کابل برگزار شده بود. هفته تولدی لینن شامل پروگرام ذیل بود:

اول - افتتاح هفته صد مین سالگرد تولدی لینن در سالون صحت عامه.

دوم - نمایش فوتو ها ئی از زندگی ولادیمیر ایلیچ لینن در سالون تبار والی کابل.

سوم - افتتاح فیسٹوال فلمهای شوروی در سینما آریا نا.

۳ - پذیرائی از هیئت های هجده مملکت اشتراک کننده سیمینار بین المللی کوشانیا تهیه و توزیع کارت های دعوت مر بو ط به این سیمینار.

۴ - پذیرائی و تهیه پروگرام یک هیئت ۲۱ نفری هنر مندان اتحاد شوروی که بتاريخ ۲۴ ژور ۴۹ باساس موافقه کلتوری به افغانستان مسافرت نموده بودند.

۵ - تنظیم و تطبیق پروگرام مسافرت هیئت مطبوعاتی عربستان سعودی که بمحبت اعلیحضرت ملک فیصل بادشاه عربستان سعودی در برج جوزا ۴۹ بکابل آمده بودند.

هکذا مدیریت تشریفات به مناسبت پنجاه و دو مین سالگرد آغاز استر داد استقلال کشور عزیز ما افغانستان اجراءات ذیل را در ساحه کار خود نموده است:

اول - ترتیب و تنظیم اممائی مامورین عالیرتبه دولت، کور دیپلوماتیک و غیره.

دوم - ترتیب و چاپ کارت های دعوت برای ان عده مدعوین که در شام اول سنبله

۴۹ بکابل ننداری دعوت شده بودند.

سوم - تنظیم و آماده ساختن محل رهايش و پروگرام نمایش هنر مندان هندی پاکستانی، ایرانی واتحاد شوروی که بنا بدعوت وزارت اطلاعات و کلتور به کابل مسافرت نموده بودند.

چهارم - چاپ و توزیع کارت های مطبوعاتی که همه ساله از طرف وزارت اطلاعات و کلتور برای ژور ناستان، عکاسان و فلمبرداران داخلی و خارجی مخصر صا در ایام جشن داده میشود.

۶ - پذیرائی از هیئت دونفری اعضای انجمن دوستی اتحاد شوروی و افغانستان که بتاريخ ۴ میزان ۴۹ وارد کابل گردیده بودند.

۷ - پذیرائی از هیئت (۵۷) نفری هنر مندان تاجکستان اتحاد شوروی هیئت دونفری انجمن دوستی اتحاد شوروی و افغانستان و یک هیئت دونفری سینمائی شوروی که غرض اشتراک در تجلیل هفته پنجاه مین سالگرد امضاء قرار داد دوستی بین افغانستان و اتحاد جما هیر شوروی بکابل آمده بودند.

ضمنا باید علاوه کرد که ترتیب دعوت و توزیع کارت دعوتها ئیکه از طرف وزارت اطلاعات و کلتور صورت میگیرد هم آن بدوش مدیریت تشریفات میبا شد.

مدیریت عمومی نشرات :

مدیریت عمومی نشرات در چوکات وظایف محوله خویش بر علاوه داشتن وظیفه مساعدت و همکاری در نشر تمام نشرات داخلی نموده است. علاوه این اداره لایحه توريد نشرات مطبوع در افغانستان لایحه صندوق هنر مندان، لایحه حق ارزش تالیف وترجمه، لایحه حفظ آثار باستانی و لایحه تدویر مطابع شخصی را از مجلس مسلکی این وزارت گزارش داده و جهت طی مراحل قانونی بر یاست تقنین و وزارت عدلیه ارسال داشته است.

هکذا با پیروی از ارزش های قانون اساسی وقانون مطبوعات در سال ۱۳۴۹ اجازه نشر و طبع جراید و مجلات ذیل از طرف

سبوة اجرائیه

مدیریت عمومی باستان شناسی و حفظ
آبدا ت تاریخی :

از تصامیم اولیه پروگرام کار این
مدیریت در سال ۱۳۴۹ حفظ و ترمیم اماکن
معتبر که و تهیه و ترتیب آبدات
تیموری و دایر نمودن سیمینار بین المللی
کوشانی بود که رویدست گرفته شد و از آن
برای روشن ساختن تاریخ ، آرت و کلتور
کوشانی ها نتایج مفید بدست آمده است .

پروژه با میان که میتوان بعد از ختم
کار آنرا درخشنده ترین مظهر تمدنی و
کلتوری این کشور باستانی شمرد در سال
جاری یک قسمت کار ترمیم آن تکمیل
گردیده کار باقی مانده این آبدات باستانی
هنوز ادامه دارد . نمایش آثار باستانی
تهیه شده که کار باستان شناسان
افغانی است در جشن سال جاری در غرغه
افغانستان صورت گرفت . سروی مقدماتی
مسجد نه گنبد در جریان همین سال بصورت
مجدد آغاز گردیده نقشه های آبدات دوره
تیموری روبه تکمیل بوده البته در آینده
قریب مورد استفاده قرار خواهد گرفت ،
این کار که به کمک یونسکو پیش می رود
تاحال از نواحی مختلف کشور دیدن
بعمل آمده و درباره مناطق باستانی کشور
مطالعاتی صورت گرفته که از انجمله میتوان
مشاهدات و تحقیق در باره حوزه تاریخی
بگرام و چشمه میرز که گردیز را یادآور
شد . برای اینکه در مورد اجراءات
مدیریت عمومی باستان شناسی خوبتر
روشنی انداخته شود معلومات در مورد
حفریات این اداره که در نقاط مختلف کشور
صورت گرفته تقدیم میگردد .

حفریات آبی خانم :

حفریات آبی خانم تحت رهنمایی پروفیسور
برنارد پیش رفته و تاحال آثار زیادی
مانند سال گذشته بدست آمده که برای
روشن شدن تاریخ افغانستان مخصوصا
بین قرن ۲ ق م و اواخر نیمه اول قرن سوم
خیلی ثمر بخش است . در جمله آثار
بدست آمده سال گذشته یکی هم یک قاب
میباشد که در آن سیبیل رب النوع آسیایی
صغیر را نشان میدهد که بطرف جنوب

این اداره صادر گردیده است :
جریده روزگار .
مجله لمر .
مجله پویس .
مجله شریعت .
برای سرگرمی مردم اجازه تا سیس
و افتتاح عزیز ملی سینما در آغاز سال
۱۳۴۹ داده شد .

مدیریت عمومی نشرات جهت بهبود امور
نشراتی و روشهای سالم مطبوعات همیشه
مساعدت های لازم با جراید رسمی و
شخصی نموده است . و همچنان از طریق
مدیریت نشرات و لایات سعی شده است
تاجراید و لایات مطابق خواسته های مردم
وارزشهای قانون اساسی و فن ژورنالیزم
به نشرات خود بپردازند و همچنان نظر به
ارتباط مستقیم به موسسات نشراتی مربوط
وزارت اطلاعات و کلتور در ساحه پیشنهادات
و هدایت در امور نشراتی از مقام وزارت
در زمینه پیشبرد امور مربوط به تبادل
مکاتیب متعدد و اخذ تصاویر و سیب مجلس
منسلکی پرداخته شده است .

مجله ژوندون در ششماه دوم سال ۱۳۴۹
به اثر تشبثات فرهنگی این مدیریت به
چو کات مدیریت عمومی نشرات ضم و به
فعالیت های نشراتی خویش می پردازد
مدیریت عمومی نشرات برای تنویر
اذهان عامه از طریق نمایشات هنری همیشه
سعی نموده و کوشیده است تا فنندازی های
شخصی و رسمی برای تنویر اذهان عامه
طبق قانون به نمایشات هنری خویش
بپردازد .

در پهلوی تشبثات هنری نقاشی ننداری
در این اواخر بعد از طی مراتب قانونی
واصولی تاسیس و تدویر گردیده است
همچنان برای تشویق هنرمندان در پهلوی
تشبثات هنری ، گالری ، نقاشی که از
فعالیت های شخصی نمایندگی مینماید
توسط مدیریت عمومی نشرات افتتاح شده
که یکمده علاقمندان از آثار نقاشی و رسامی
هنرمندان کشور دیدن نموده است .

د افغانستان کالسنی

حفریات، د ولایت سیستان :

هیئات پو هنتون بن بعد از مسوا فقه مدیر یت باستان شناسی و حفظ آبدات تاریخی عملیات ذیل را در ولایت سیستان انجام داده است .

هیئات پو هفتون بسن تحت ر هنسانی دو کتور غیشس درسال جاری، دو دو تیه سرخ‌داغ و سفید داغ ناد علی وغلز شاهي مربوط و لایت تیمروز کار شانرا بصورت تجربویی آغاز نمودند .

هیئات مذکور کاوش ا متحانی خود را در مسیر کانال زرکان و زورکان، مقا بسن ایوان، جگینی در ۲۰ کیلو متری جنوب شرق و لسوالی چخانسور شروع نمودند که میتوان ازان عصر و یا دوره اسلامی را استنباط نمود . در نواحی این محل هیئات یکتعداد تیکر های متعدد، گلا سیرت شده و ساده را بدست آوردند که بعضا بدوره تیموری (۱۴۰۰ ق . م) و بعضا به اواسط میلادی میرسد . هکذا یکتعداد تیکر های بدست آمده که شبیه آئنده تیکر های است که چندین سال قبل توسط علمای فرانسوی زوزف هاکن و مونیست آمده است . هکذا در اثر این سروی و کاوش یکتعداد تیکر های از قلعه نشک ۲ و نشک ۳ بدست آمده که دران سه طریقه نوشته بخط نستعلیق دیده میشود . آنچه در کار امسال هیئات پو هنتون بن قابل توجه است همانا تطبیق کانال کشی اعصار دوره اسلامی است که از چخانسور الی دیوار خدای‌داد و همانطور تا قلعه ابراهیم و مسیر خاش‌رود ادامه یافته و معلوم میشود که برای سیستم آبیاری این حوزه در از منه قدیم خیلی اهمیت داشته است ، هیئات مذکور علاوه ازان نقشه های توپوگرافی و ساختمانی یک آبدار تاریخی را تهیه نموده و توسط آله تیود ولایت اندازه های صحیح آنرا تعیین نموده است .

هکذا در حفریات امسال آثار زیاده گلی ساده بدست آمده که هر یک دارای نوشته های متعدد بوده و هر دایف نوشته های مسکوکات مربع شکل نقره‌ای که دران خطوط یونانی مانند معلوم میشود بدست آمده است که برای تاریخ و کروئولوژی سلطنت یونان و باختری و حوزه باختر خیلی مهم شمرده میشود .

هیئات باستان‌شناسی فرانسوی در مدت اقامت خود درآی خانم علاوه از آثار مذکور بعضی فرسکها را نیز بدست آورده‌اند که قابل ارزش بوده و آنرا میتوان از جمله آثار منحصر به دوره یونان و باختری دانست .

مقر یا پامیر سووار بالای عراده که آنرا شیر میکنند در حال حرکت دیده میشود که این منحصر به فرد است . همین طور درسال جاری آثاری بدست آمده که ازان کلتور و دوره شاهان یونان و باختری را میتوان بوجه خوبی استنباط نمود . مثلا در جریان حفریات و کاوش مسکوکات او کسید شده ظاهر شد که بعد از پاک نمودن معلوم گردید که مسکوکات مذکور نقره‌ای بوده و دران آله های یونانی به شکل آینه یا آله گانن که در جناح این آله کلمه دیو دوس شاه و موسس دوره سلطنت یونان و باختری هویده است وجود دارد همچنان پارچه تیکر بدست آمده که دران کلمه به اضم تدرک رفته که میتوان باختری های یونانی شده را از خلال این آثار درک نمود و همچنان ظروف گلی، چراغ های گلی، شک هابه شکل و ساختمانی یونانی بدست آمده که همه برای زوشن ساختن تاریخ آرت و کروئولوژی این حوزه کشور باستانی قابل ارزش است . در جمله مسکوکات بدست آمده یکی هم سکه ایست که دران شکل و پیکر خانم دیده می شود و مربوط به سکه های یونان و هند است که نوشته طرف چپ آن که بخط یونانی اگر تو کلس شرح یافته است موضوع را روشن و ثابت می سازد و هم در زمینه یکتعداد عاج بدست آمده که نمایندگی از پایه میز خردی شده مینماید .

هکذا در حفریات امسال آثار زیاده گلی ساده بدست آمده که هر یک دارای نوشته های متعدد بوده و هر دایف نوشته های مسکوکات مربع شکل نقره‌ای که دران خطوط یونانی مانند معلوم میشود بدست آمده است که برای تاریخ و کروئولوژی سلطنت یونان و باختری و حوزه باختر خیلی مهم شمرده میشود .

هیئات باستان‌شناسی فرانسوی در مدت اقامت خود درآی خانم علاوه از آثار مذکور بعضی فرسکها را نیز بدست آورده‌اند که قابل ارزش بوده و آنرا میتوان از جمله آثار منحصر به دوره یونان و باختری دانست .

حفریات هیئات افغانی و شوروی :

هیئات افغانی و شوروی در حوزه دوشلی دشت مردانه بویای بار اول به تاریخ ۱۳۴۹ کار خود را شروع نمودند و در زمینه آثار بدست آمده که دوره های گریکو باختری را با آرت کو شانی واضح ساخته و میتوان با ملاحظه آن ادعا کرد که دوره های اخیر و اوسط دوره های فلز و عهد دوم کو شانی در این محل بوده است .

آثاریکه در وهله اول در طول سال جاری بدست آمده عبارت از مجسمه های تیکری و آثار برنجی او کسید شده میباشند روی هم رفته دویین منطقه آثار اصلی و خالص کوشانی را ملاحظه کرده میتوانیم . گرچه امسال کار حفریات در دو نقطه دوشلی جوزجان و د لبر زمین صورت گرفته است اما با آنهم ملاحظه هر مختلف عهد کو شانی بر روی آثار دویین منطقه دیده شده میتواند . آثار پرویزی که بدست آمده می باشد دوره های پیش از دوره سوم تاریخی بوده که همه او کسید شده بوده قابل ترمیم و پلک کلوی است .

روی هم رفته در یک صفحه که از گل پخته ساخته شده شبیه پوین قیل ا نل هیئت و پیل رب النوع باختری مشا دیده میگردد که از نگاه دیدبان پرستی قدیم با ختر قبا بل توجه است .

امید است در سال های آینده نتایج بیشتری در اثر کاوش از نا حله معدن کوه بدست آید

حفریات تپه سردار غزنی :

حفریات در راه هشتم تپه سردار غزنی در عقب مدخل معبد به سمت جنوبی شروع شده .

تپه سردار غزنی مقابل مقبره سلطان غزنه به جملح شرقی آن قرار داشته از مسیر سرک عمومی در حدود دو کیلو متر فاصله دارد و آنچه در باره تپه سردار غزنی قابل تذکر است اینست که در ردیف سائین ملاحظه هر دین هنری روش مذهبی بودا را با نفوذ تاملین آن در آنجا دیده میتوانیم . از حفریات امسال یکی هم کشف دیواری است که توسط هیئات باستان شناسان تقریباً حفظ گردیده علاوه ازان یکتعداد آثار

تیکری خورد و ریزه بدست آمده که در آن مهر های به شکل چکر که نمایندگی از سمبول قوانین دین بودائی میکند مشا هده میشوند .

همچنان یکتعداد سر های خورد و ریزه بدست آمده که همه مربوط دوره بودائی بوده و یک تعداد آن قابل ترمیم است . در حصص مختلف تپه توسط هیئات سنداژ های متعدد حفز گردیده که زینه و یا سطح طبقه دو می معبد را نمایان میسازد . آثاریکه تا حال بدست آمده عبارت از (بودا های کوچک در حال نشسته) است که یکتعداد آن بدون سر واز بعضی آن ها اعضای بدن نا تکمیل است .

هنگامی که فرسنگ های مختلف بدست آمده که دوان مظاهر سمبولیک مذهبی هندو دیده میشود و تزیینات مختلف برای اعمار ستوپه ها بکار رفته است که از سطح و اطراف دیوار مذکور بدست آمده همچنان تیکری ازین ناحیه بدست آمده که در آن اسم بودا به خط گریک نوشته شده است

حفریات تپه سنگنر سرای خود چه :

هیئت باستان شناسی کشور جاپان کار حفریات خود را در تپه سنگنر که تقریباً ۳ کیلومتری از مرکز سرای خواجه فاصله دارد آغاز نموده اند .

تپه مذکور در پهلوی باغ قرار دارد که امکان دارد از آنجا آثار قبیل از اسلام در اثر کالوش های مزید بدست آید .

هیئات از محلی که به ارتفاع ۲ متر عمق داشت یکدانه سکه مسی او کسید شده بدست آورده است که در یک روی آن شکل آتشکده و در روی دیگر آن شکل یک شهزاده دیده میشود و هم یکتعداد آثار تیکری بدست آمده است که همه گلاسیرت شده بوده و ضخامت آنها از یک الی سه سانتی میباشند .

هیئات که تقریباً به حفریات نصف این تپه دست زده اند بکشش یک اثری اندازه مهم و منحصر بفرد موفق شده اند که آن عبارت از یک مجسمه هر مری شیوا است . در زیر این مجسمه در لورحه سنگ آن نوشته برسم الخط گو پتا بنظر می خورد . هیئات باستان شناسی پوهنتون که

د افغانستان کالنی

علیه خرافات ، فساد اجتماعی تحلیل و تفسیر ارزشهای اجتماعی و دیموکراسی قانون اساسی تشکیل می دهد .

اداره مجله در نظر دارد در صورت امکان درسال آینده مجله رابه سویه عالی تر چاپ و بکشورهای همجوار عرضه کند .

اداره سالنامه افغانستان :

طوریکه خوانندگان گرامی د افغانستان کالنی اطلاع دارند یگانه و طیفه این اداره نشر و چاپ سالنامه افغانستان میباشد که باین تجویز مقام عالی وزارت اطلاعات و کلتور در آغاز هر سال طبع و بدسترس خوانندگان از جمند گذاشته میشود . در طول سال ۱۳۴۹ این اداره یومیه اخبار ومضا مین مورد ضرورت سالنامه را جمع آوری و آماده چاپ نموده است .

اخبار مربوط به وقایع مهم داخلی و خارجی از وظایف خود این اداره بوده که آنرا تهیه و آماده چاپ گردانیده است . راپور اجراء و فعالیت های وزارت خانه ها و سایر موضوعات که برای نشر و چاپ سالنامه باین اداره وصل میگردد در وهله اول راپور مذکور از طرف این اداره مورد مطالعه قرار گرفته بعد از اصلاحات لازمه دوباره تایپ و غرض نشر به مطبعه فرستاده میشود .

و طیفه عمده این اداره را پروف خوانی تصحیح و صفحه بندی صفحات سالنامه تشکیل میدهد . این اداره میکوشد تا مطابق به ذوق و علاقه خوانندگان گرامی سالنامه افغانستان را با قطع و صحافت زیبا وحواری موضوعات دلچسپ طبع و بسه همگان بسپارد .

با ختم سال ۱۳۴۹ اداره سالنامه افغانستان محصول اجراءات و فعالیت های یکساله خودرا که عبارت از نشر سی و هفتمین شماره سالنامه افغانستان میباشد تقدیم علاقمندان مینماید .

ریاست آنها را پرو فیسور یو گو چی بسپرده دارد پرو گرامهای وسیع را برای سال های آینده رو بدست دارند . که البته اجراات شان باین موافقه مدیریت عمومی باسنا نشناسی صورت خواهد گرفت .

حفریات و لسوالی گریزیوان ولایت فاریاب :

هیئات امریکائی تحت ریاست پروفیسر ولوئی دو پری کار حفریات خودرا در ولایت فاریاب گریزیوان مربوط ولایت فاریاب شروع نمودند و محل حفریات شان کوه است که به شکل یک مغاره در مسیر سرک بین و لسوالی بلجراغ و گریزیوان قرار دارد و به اسم دره گریزیوان مشهور است . هیئات مذکور سطح مغاره را به ارتفاع ۱۴ متر و عرض ۲ متر حفر نموده واز آن بعضی تیکر ها سنگ های گوارتس و یا چقماق بدست آورده که به دوره نیولوتیک و هم به دوره موسترین ارتباط پیدا میکند . بخش دوم کار خودرا هیئات مذکور در راه رو اصلی مغاره شروع نموده و آنرا به عمق ۳ متر و عرض ۲۵۰ حفر نموده اند . که از آن یکتعداد زغال های به رنگ نضواری و سیاه بدست آورده اند که امکان دارد به همان دوره های متذکره تعلق بگیرد .

مدیریت عمومی باسنا نشناسی و حفظ آبدات تاریخی علاوه از اجراءات فوق طرح قانون حفظ آبدات تاریخی و آثار باستانی را ترتیب و بعد از غور مجلس مسلکی وزارت اطلاعات و کلتور به وزارت عدلیه سپرده است تا مراحل قانونی خود را سپری نماید .

مجله مهر :

این مجله ازاول حمل ۱۳۴۹ زیر شعار مقدس (خدا - وطن - شاه) شروع بکار کرده و تاحال بصورت ماهوار نشر و بدسترس علاقمندان گذاشته شده است . اهداف و مرام این نشریه را مبارزه

وزارت مخابرات

رایور اجراءات شعبات پستی و زارت
مخابرات با عوا یدیکه ازیں ناحیه دوظرف

یکسال یعنی از میزان ۴۸ الی میزان ۱۳۴۹
بدست آمده قرار ذیل است :

اول - مدیریت وارده بین المللی به تعداد
مجموعی (۶۷۰۲۸۳۴) مراسلات رسمی ،
شخصی ، سرویسی ، نمونه مال التجاره ، اوراق کار
جراید ، پست کارت ، پارسلات پستی و
بسته های کوچک را که از ممالک مختلفه
جهان واصل شده به مراجع مربوطه اش
توزیع نموده است .

ششم - مدیریت پست داخله به تعداد
مجموعی (۲۶۵۰۳۰) پاکت وارده ولایات
را به مراجع مربوطه ان توزیع و به تعداد
(۱۸۰۳۶۵۰) مراسله را به ولایات غرض
توزیع ارسال نموده است .
هکذا به تعداد (۱۳۳۳۸۶) قطعه مراسلات
را شعبه توزیع شهری در داخل ساحه
کابل به مراجع اش رسانیده است .

هفتم - مدیریت فلاتیلی به تعداد مجموعی
(۳۷۵۰۰۰۰) قطعه تکت به تفصیل آتی چاپ
نموده که از مدرک فروش ان مبلغ بیست
هزار دالر بدست آمده است .

۱ - نشر دو نوع تکت فوق الصاد
پستی بمناسبت تجلیل سالگرد تولد سی
اعلی حضرت معظم همایونی بتاریخ ۲۲ میزان ۴۸
۲ - نشر تکت پستی بمناسبت هفته
مخصوص سره میاشت بتاریخ ۲۴ میزان
۱۳۴۸ .

۳ - نشر تکت پستی فوق العاده بمناسبت
تجلیل سالگرد موسسه ملل متحد بتاریخ
۲ عقرب ۱۳۴۸ .

۴ - نشر دو نوع تکت پستی بمناسبت
سالگرد (ای - تی - یو) بتاریخ ۲۱ عقرب
۱۳۴۸ .

۵ - نشر سه نوع تکت پستی فوق العاده
بنام (حیوانات وحشی) بتاریخ ۱۶ قوس
۱۳۴۸ .

۶ - نشر چهار نوع تکت پستی فوق العاده
بمناسبت فرود آمدن اولین انسان بکره ماه
بتاریخ ۷ جدی ۱۳۴۸ .

۷ - نشر دو نوع تکت پستی بنام (کشف
مقدم کارکاسر) به مناسبت روز صحت جهانی
بتاریخ ۱۸ حمل ۱۳۴۹ .

۸ - نشر یک نوع تکت پستی حسابی
پورتتریت عارف و شاعر مشهور مولانا

دوم - مدیریت صادره بین المللی به
تعداد مجموع (۱۷۶۸۱۲۶) قطعه مراسلات
رسمی ، شخصی ، سرویسی ، نمونه
مال التجاره ، اوراق کار ، جراید ، پست
کارت ، پارسلات پستی و بسته های کوچک
را که توسط شعبات مختلفه اخذه پستی
اخذ شده به ممالک مختلفه جهان از طریق
زمینی و فضایی ارسال نموده است .

سوم - شعبه ترانزیت مدیریت صادره
بین المللی به تعداد مجموعی (۲۸۸۴۰)
خریبه ترانزیتی بوزن (۷۴۱۳۸۰) کیلوگرام
مربوط ممالک مختلفه را به اتحاد شوروی
واز شوروی را به ممالک مختلف انتقال داده
است .

چهارم - مدیریت پست پارسلس بتعداد
مجموعی (۱۶۴۹۴۰) پارسلس بوزن
(۸۸۳۳۱۶۲۰) کیلوگرام را که از ممالک
مختلفه جهان وارد شده به مراجع مربوطه آن
توزیع نموده است .

پنجم - مدیریت غرفجات پستی مرکز از
درک فروش تکت پستی و محصول ارسال
مراسلات خارجه و داخلی مبلغ (۱۰۴۶۷۶۲۵)
افغانی بدست آورده که این رقم نسبت به
عوايد سال گذشته مبلغ (۳۹۳۴۳۹۰) افغانی

د افغانستان کالنی

عبدالقادر بیدل در روز یاد بود از ان رادمرد بزرگ ، ۱۵ ثور ۱۳۴۹ .
۹ - نشر سه نوع تکت پستی بنام (یونسکو) به مناسبت تجلیل هیئت هی سوادى بتاريخ ۱۷ جوزا ۱۳۴۹ .

۱۰ - نشر يك نوع تکت پستی به مناسبت تجلیل مقام ما در بتاريخ ۲۴ جوزا ۱۳۴۹ .
۱۱ - نشر دو نوع تکت پستی بنام (صلح - عدالت پیشرفت) به مناسبت بیست و پنجمین سالگرد تاسیس ملل متحد بتاريخ ۵ سرطان ۱۳۴۹ .
۱۲ - نشر سه نوع تکت پستی بنام (توریزم) بتاريخ ۱۵ سرطان ۱۳۴۹ .
۱۳ - نشر سه نوع تکت پستی بنام (پرنده گان وحشی) بتاريخ ۱۰ اسد ۱۳۴۹ .

۱۴ - نشر يك نوع تکت پستی فوق العاده به مناسبت استرداد استقلال وطن بتاريخ اول سنبله ۱۳۴۹ .
۱۵ - نشر يك نوع تکت پستی حاوی پورتیت افغانان مجاهد و دلیر به مناسبت روز پشتو نستان بتاريخ ۹ سنبله ۱۳۴۹ .

بصورت مجموعی عواید ریاست پست وزارت مخابرات از اول میزان سال ۴۸ الی اخیر سنبله سال ۱۳۴۹ از مدارك محصول پست بکس ها ، محصول مراسلات رسمی ، محصول مراسلات خارجی ، محصول پارسلات ، قیمت تکت های که بصورت آزاد فروش شده ، محصول بی رنگه ، محصول مراسلات شخصی بالغ بر (۱۷۰۴۷۰۱۵) افغانی گردیده است .

باید خاطر نشان کرد که در سال جاری يك تعداد تکت پستی غرض نمایش و فروش در نمایشگاه اکسیو (۷۰) به جاپان ارسال شده است .

راپور اجراءات ریاست تیلفون و تیلگراف و مدیریت عمومی پلان واحصائیه در سال ۱۳۴۹ :

۱ - به منظور فراهم آوردن تسهیلات در مخابرات تیلفونی شهر ولایت هرات که قبلاً توسط يك دستگاه سنترال بطری صورت می گرفت و تعداد مشترکین آن بیش از سه صد نفر نمی گردید يك دستگاه اتومات به ظرفیت ابتدايي (۱۵۰۰) لین که کار

تعمیر و مونتاژ آن در سالهای قبل شروع شده بود در برج حمل ۱۳۴۹ شروع به فعالیت نموده و تقریباً هفتاد فیصد لین های آن برای مشترکین محترم شهر هرات توزیع و مخابرات آنها بصورت اتومات جسابه گردیده است .

۲ - برای رفع مشکلات مخابرات تیلفونی بین مرکز ولایت لغمان که قبلاً از طریق ولایت ننگرهار صورت میگرفت از حصه پل سرخکان يك چوره لین مسی و يك چوره لین آهنی تقریباً به فاصله (۲۰) کیلو متر تمدید گردیده که به این اساس مخابرات بین ولایت لغمان و مرکز توسط چینل سیستم عادی بصورت مستقیم برقرار گردیده است .

۳ - لین مخابرات تیلفونی بین ولایت کندز و خان آباد که قبلاً بصورت اساسی تمدید نشده بود اخیراً به فاصله تقریباً (۱۲) کیلو متر يك چوره لین بین نقاط متذکره بصورت اساسی تمدید و تکمیل گردیده است .

۴ - لین مخابرات تیلفونی بین مرکز ولایت کندز و ولسوالی ارچی که در سابق بالای پایه های چوبی تمدید گردیده بود و مشکلاتی از این رهگذر میان رخ مسی داد اخیراً يك چوره لین اساسی بین مرکز ولایت کندز و ولسوالی ارچی به فاصله تقریباً (۱۲) کیلو متر بالای پایه های آهنی تمدید گردیده است .

۵ - به منظور رفع مشکلات مخابرات تیلفونی دواير ، موسسات واهالی ولایت پکتیا که قبلاً مخابرات ذریعۀ يك لین عادی از طریق پل علم مرکز ولایت لوگر با کابل صورت می گرفت در چوگات پلان سوم انکشافی مملکت در نظر گرفته شد تا مخابرات بین کابل - گردیز و خوست بصورت چینل سیستم برقرار گردد که روی این منظور در اخیر بروج ثور ۴۹ به نصب او لین پایه چینل سیستم در ناحیه چهار آسیاب اقدام گردید و کار تمدید لین آن که يك چوره مسی و يك چوره آهنی میباشد تقریباً به طول نود و پنج کیلو متر تمدید گردیده است .

۶ - هکذا برای اینکه در مخابرات تیلفونی بین مرکز ولایت لوگر و کابل سهولت

د افغانستان کالني

عبدالقادر بیدل در روز یاد بود از ان رادمرد بزرگ ، ۱۵ ثور ۱۳۴۹ .
۹ - نشر سه نوع تکت پستی بنام (یونسکو) به مناسبت تجلیل مجازوه با بی سوادى بتاريخ ۱۷ جوزا ۱۳۴۹ .
۱۰ - نشر يك نوع تکت پستی به مناسبت تجلیل مقام ما در بتاريخ ۲۴ جوزا ۱۳۴۹ .

۱۱ - نشر دو نوع تکت پستی بنام (صلح - عدالت پیشرفت) به مناسبت بیستو پنجمین سالگرد تاسیس ملل متحد بتاريخ ۵ سرطان ۱۳۴۹ .
۱۲ - نشر سه نوع تکت پستی بنام (توریزم) بتاريخ ۱۵ سرطان ۱۳۴۹ .
۱۳ - نشر سه نوع تکت پستی بنام (پرنده گان وحشی) بتاريخ ۱۰ اسد ۱۳۴۹ .
۱۴ - نشر يك نوع تکت پستی فوق العاده به مناسبت استرداد استقلال وطن بتاريخ اول سنبله ۱۳۴۹ .

۱۵ - نشر يك نوع تکت پستی حاوی پور تریٹ افغانان مجاهد و دلیر به مناسبت روز پشتو نستان بتاريخ ۹ سنبله ۱۳۴۹ .
بصورت مجموعی عواید ریاست پست وزارت مخابرات از اول میزان سال ۴۸ الی اخیر سنبله سال ۱۳۴۹ از مدارک محصول پست بگس ها ، محصول مراسلات رسمی ، محصول مراسلات خارجی ، محصول مراسلات ، قیمت تکت های که بصورت آزاد فروش شده ، محصول بی رنگ ، محصول مراسلات شخصی بالغ بر (۱۷۰۴۷۰۱۵) افغانی گردیده است .

باید خاطر نشان کرد که در سال جاری يك تعداد تکت پستی غرض نمایش و فروش در نمایشگاه اکسیو (۷۰) به جایان ارسال شده است .
۱ - به منظور فراهم آوردن تسهیلات در مخابراته تیلو فونی شهر ولایت هرات که قبلاً توسط يك دستگاه سنترال بطری صورت می گرفت و تعداد مشتری کین ان بیش از سه صد نفر نمی گردید يك دستگاه اتومات به ظرفیت ابتدا یی (۱۵۰۰) لین که کار

راپور اجراء ریاست تیلو فون و تلگراف و مدیریت عمومی پلان واحصائیه در سال ۱۳۴۹ :

۵ - به منظور رفع مشکلات مخابراته تیلو فونی دواير ، موسسات واهالی ولایت پکتیا که قبلاً مخابراته ذریعۀ يك لین عادی از طریق پل علم مرکز ولایت لوگر با کابل صورت می گرفت در چوکات پلان سوم انکشافی مملکت در نظر گرفته شد تا مخابراته بین کابل - گردیز و خوست بصورت چینل سیستم برقرار گردد که روی این منظور در اخیر برج ثور ۴۹ به نصب او لین پایه چینل سیستم در ناحیه چهار آسیا ب اقدام گردید و کار تمديد لین ان که يك جوره مسی و يك جوره آهنی میباشد تقریباً به طول نودوینچ کیلو متر تمديد گردیده است .

۶ - هکذا برای اینکه در مخابراته تیلو فونی بین مرکز ولایت لوگر و کابل سهولت

سوء اجرائیه

بیشتری بمیان آید دو جوړه لین اساسی بالای پایه های آهنی از مرکز پل علم الی مرکز ولایت لوگر به فاصله تقریباً دوازده کیلو متر تمدید گردیده است.

۷ - مخابرات تیلفونی ولایت تخار که قبلاً از طریق ولایت کندز با کابل صورت میگرفت مشکلاتی را برای ولایات تخار و بدخشان خلق کرده بود که برای رفع آن مخابرات به مستقیم چینل سیستم بین کابل و مرکز ولایت تخار در برج نور سال ۴۹ بر قرار گردیده که این کار نه تنها مخابرات تیلفونی ولایت تخار را سهلتر ساخته بلکه یک اندازه مشکلات ولایت بدخشان نیز رفع گردیده است.

۸ - باوجود بکار افتادن دستگاه های جدید اتومات شیر شاه مینه، شهر نو و مرکز به منظور کمک و مساعدت بیشتر با اهالی محترم مرکز و رفع سرگردانی آنها به تعداد سیزده غرقه تیلفون سکه انداز در نقاط مختلف شهر نصب گردیده است که مورد استفاده اهالی محترم قرار گرفته است.

۹ - برای رفع مشکلات مخابرات تیلفونی ولایت کاپیسا با کابل که قبلاً توسط یک لین عادی اجرا میگردد از مرکز چهاریکار الی مرکز ولایت کاپیسا به فاصله تقریباً (چهل) کیلو متر دو جوړه لین بصورت اساسی تمدید و مخابرات آن مستقیماً با کابل به قسم چینل سیستم شروع گردیده است.

۱۰ - برای بهتر ساختن وضع مخابرات تیلفونی بین مرکز ولایت بغلان و پل خمری یک جوړه لین اساسی به فاصله تقریباً (سی) کیلو متر بین نقاط متذکره تمدید گردیده است.

۱۱ - پروژه های مخابراتی مملکت روز بروز در حال انکشاف بوده و در نقاط مختلف مملکت دستگاه های جدید نصب و شبکه های مربوط توسعه پیدا میکند که حفظ و مراقبت این دستگاه ها و شبکه های مربوط

ایجاب مینماید تا پرسونل فنی و ورزیده تربیه گردد. به همین اساس مرکز تربیوی مخابرات که از سال ۴۶ به منظور فارغ التحصیلان آن در شعبات مختلف تخنیک این وزارت اجرای وظیفه مینماید توسعه داده شده کار تعمیر الحاقیه آن در برج نور سال ۱۳۴۹ شروع گردیده است. برای مزید مصلوحات خوانندگان گرامی دافغانستان کالنی مملو مخابرات پیرامون تاسیس و اهدا مرکز تربیوی مخابرات تقدیم میگردد.

به اثر تقاضای وزارت مخابرات، شورای اداری صندوق وجهی ملل متحد در جلسه تاریخی جنوری ۱۹۶۴ خود تخصیص را برای تاسیس یک مرکز تربیوی مخابرات در کابل برای افغانستان منظور نمود. قرار داد پلان اف پریشن (پلان عملیاتی) مرحله اول این مرکز برای پنج سال بتاریخ ۱۱ می ۱۹۶۵ در کابل به امضاء رسید.

سهیمه ملل متحد در تاسیس این مرکز بالغ به ۸۶۱۶۶۰ - دالر امریکایی و سهیمه افغانستان بر ۳۳۶۵۲۰۰۰ - دالر افغانی بالغ گردیده است.

وزارت مخابرات استخدام کونتر پارت ها و دیگر پرسونل را برای خدمت متفرقه بدوش گرفته و اتحادیه بین المللی تیلی کامیو نیکشن حیثیت هیئت اجرایی این پروژه را بخود گرفت. متخصصین خارجی این مرکز تحت اثر آمر پروژه و از کونتر پارت های داخلی تحت مراقبت معاون این پروژه که یک نفر انجنیر داخلی میباشد امور تدریس را پیش میرد.

وزارت مخابرات یک قطر زمین را به ساحه ۱۹۰۰۰۰ متر مربع برای اعمار این مرکز تربیوی مخابراتی که در سه منزل می باشد تعیین نمود. سنگ تهاب عمارت اولی مرکز تربیوی مخابرات بتاریخ ۶ اگست ۱۹۶۴ گذاشته شد و در سال ۱۹۶۶ این عمارت که در قسمت شرقی کابل در یکی از توابع قس

سوء اجرائیه

از مالز مه تدریس و سامان لابراتوار برای این منظور استفاده میشود .
معد مرحله اول مرکز تربیوی در اخیر سال ۱۹۶۹ ختم شد و به اثر تقاضای حکومت افغانستان و قبولی موسسه ملل متحد مرحله دوم این مرکز از سال ۱۹۷۰ شروع و برای پنج سال دیگر یعنی الی اخیر سال ۱۹۷۴ تمدید گردید .

در پلان عملیاتی مرحله دوم که اساساً تمدید و توسعه پروگرام اولی می باشد بر علاوه شقوق فوق ال ذکر شقوق پستی نیز گنجانیده شده و در نظر است تا کورس های تربیوی پستی نیز در سال آینده دائر شود تا جدید الشمولان قبل از ماموریت خویش کورس اساسی پستی را خوانده بعداً داخل وظیفه گردند .

بر علاوه کورس های قصیر المده ت پستی برای مامورین و مستخدمین پستی هم در نظر گرفته شده تا در جریان ماموریت شان این کورس ها را عندالموقع تعقیب و از آن استفاده نمایند .

مرکز تربیوی مخابرات تاکنون سه دوره فارغان را به سویه بکلور یا پاس به و وزارت تقدیم نموده که اشخاص مذکور نه تنها در کابل بلکه در تمام ولایات کشور مصروف خدمت میباشد . باید علاوه کرد که در پلان عملیاتی یکنه تعداد کورس های گنجانیده شده که در آن شاگردان فارغ صنف دوازده برای یک دوره دو ساله تحصیل میکند .

تمویل مرحله دوم این پروژه نیز طبق پروژه اول به مساعدت مالی مشترک ملل متحد و حکومت افغانستان صورت میگردد . سهمیه ملل متحد مبلغ - ۱۳۵۲۳۰۰۰ دا لر و از افغانستان ۱۴۷۷۰۰ - دا لر و ۳۴۲۵۳۰۰۰ - افغانی میباشد .

ساختمان یک تعمیر الحاقیه شامل سهمیه افغانستان بود و تاکنون بیست و پنج فیصد کاران پیشرفته است .

تیلی کامیو نکیشن و رادیو توام با تجارب دلای بر اتوار ها پیشی میرود تا شاگردان بتوانند قوانین و تیوری ها را با نتایج کار شان در لابراتوار مقایسه نمایند .
در لابراتوار شاگردان بصورت عملی از جریان کار چراغهای الکترونی ، ترانزستوری امپلیفایرها ، اسیلترها ، مادلیرها و سرکت های دیگر رادیو که برای پیمایشات و سامان تجربیوی بکار برده میشود معلومات جامع حاصل میدارند .

شاگردهای گروپ رادیو در ساعات عملی کار بسته کاری سیت های اخذه را مینمایند . بسته کاری یک سیت اخذه پنجاه فیصد کارمکمل آنها تشکیل میدهد چه باید سیت های اخذه بعد از بسته کاری از نگاه تخنیک عیار شده و فعالیت نماید . در وقت اجرای این کار شاگردان صورت عیار کردن قسمت های یک سیت اخذه را می آموزند .
• - شعبه اوتساید پلانت :

برای حفظ و مراقبت لین های مخابرات هوایی و کبیلی و صورت تمدید و ترمیم ان شاگردان در شعبه اوتساید پلانت مرکز تربیوی مخابرات دروس مربوطه را می آموزند .

و - شعبه ورکشا پ

درین ورکشا پ شاگردان طریق استعمال افزار و اساسات کار تخنیک را با جنبه های عملی مسایل ابتدائی کار فلز در برمه کاری ، پرکاری و غیره یاد میگردند .

ن - شعبه تعلیمات عمومی

تکنیشن های شقوق مخابراتی که از مرکز تربیوی فارغ میشوند معلومات عمومی در مضامین ریاضی و فزیک و انجنیری برق وهم تجربه عملی در رسم های تخنیکی پیدا میکنند . مضامین برای تعلیمات عمومی جز لاینفک پلان تعلیمی مرکز را تشکیل میدهد . تعلیمات نظری این مضامین توام با کارهای عملی مثلاً تجارب در لابراتوار و غیره پیش میرود .

د افغانستان کالني

اسلام قلعه تمديد و دستگانه های مربوطه را نصب و آماده مخابرات نمود .

برای بهبود و توسعه مواصلات تيلفون و تيلگراف بين افغانستان و ايران و استفاده از دستگانه های نصب شده پروتوكولي بين دولت پادشاهي افغانستان و ايران بتاريخ ۲۱ جدي

۱۳۴۷ دز كابل به امضا رسيد تا با ساس آلي تكميل و نصب دستگانه های داخل خاك ايران هفته دو روز مخابرات راديو تيلفوني مستقيم بين كابل و تهران بر قرار گردد اما نظر به پروتوكول توسعه و بهبود مخابرات بين افغانستان و ايران كه در اخير سال ۱۳۴۷ دز كابل بين نمايندگان وزارت

مخابرات افغانستان و وزارت مخابرات ايران به امضا رسيد دستگانه های چينل طرف ايران جديداً نصب و از تاريخ ۷ فوس ۱۳۴۹ مخابرات تيلفوني بين كابل و تهران از يك طرف و بين هرات و مشهد از طرف ديگر از ساعت ۹ صبح الي ۹ شب بوقت افغانستان شروع گردیده است .

محصول يك واحد مخابرات تيلفوني (۳ دقيقه) بين كابل و طهران (۱۸۰) افغانسي و بين هرات و آستان خراسان نود افغانسي مي باشد

افغانستان و ايران دو كشور ي هستند كه در پهلوي هم پيسر مييزند و از بسياري جهات علايق مشترك بين اين دو كشور موجود است دولت و مردم هر دو مملكت نظريات نيكی در مورد انكشاف روابط و مناسبات حسنه نیز دارند يقين است برقراري ارتباط مستقيم تيلفوني و تيلگرافي بين مملكتين نقش بارزي در تشديد علايق ما خواهد داشت .

مخابرات مستقيم تلگرافي بين كابل و تهران از سال ۱۳۱۷ به اين طرف برقرار بوده اما اين ارتباط را ديو تيلفوني كه بصورت ترانزيت از طريق شركت های پاریس و لندن قائم می باشد مشكلي خلق كرده چه ايسن نوع مخابراته كه از فاصله دور صورت ميگيرد نخست بمخابراته كنده خيلي گران تمام ميشود و ديگر اينكه مخابراته به اسرع وقت صورت نميگيرد وزارت مخابرات برای رفع اين مشكل طبق فيصله اتحاديه بين المللي تيلي كوميكاسيون (۱۳۳۲) كه بپيست شبكه مخابرات ممالك آسيايي بشمول جنوب شرق آسيا به حوزه مدیترانه و از آنجا به اروپا اتصال يابد و خطوط اساسي مخابراته از دوره يعني يكي از راه قندهار هرات و ديگري از راه كراچي - زاهدان ، تهران و صل و از آنجا بتر كيه و ديگر ممالك ارتباط يابد لين های هوايي چينل سيستم را در سال ۱۳۴۶ الي سرحد

وزارت صحیه

- ۱ :- موسسات طبی ابن سینا :
- تعداد وقایع سرویس عاجل شفا خانه
پولیکلینیک ها
انستیزی
مریضان داخل بستر در سرویس های
مختلفه
- ۲ - :- کلینیک صدری ابن سینا :
- تعداد عملیات شدگان در سرویس جراحی
تعداد معاینه شدگان در پولیکلینیک
جراحی کلینیک صدری :
تعداد مراجعین در سرویس عاجل جراحی
صدری قلبی
تعداد پانسمان شدگان
تعداد تداوی شدگان در سرویس داخله
صدری قلبی
تعداد بستر شدگان در سرویس داخله
صدری قلبی
- ۳ :- شفاخانه محبس :
- مریضانیکه در پولی کلینیک های مختلفه
معاینه وتداوی شده اند
داخل بستر
- ۴ :- پولیکلینیک چمن مربوط شفا خانه
وزیر اکبر خان :
- مریضانیکه در سرویس های مختلفه
معاینه وتداوی شده اند
به مریضانیکه خط بستر داده شده .
واکسین شدگان چیچک
بستر شدگان
- ۵ :- مریضان داخل بستر شفا خانه
های ولایات :
- ۶ :- فیصدی راپور پیشرفت واکمال
کار ساختمانی پروژه های انگشانی :
- دستگاه اکسریز
دستگاه اکسریز ولایات قند هار
تعمیر شفاخانه ولسوالی یکاو لنگه
تعمیر شفاخانه ولایت بادغیسات (قلعه نو)
- ۱۵۸۶۳ - نفر
۲۶۵۰ - نفر
۷۶۲ - نفر
۲۰۰ - نفر
۳۶۷ - نفر
۴۵۶ - نفر
۲۳۲ - نفر
۵۲۵ - نفر
۱۷۴ - نفر
۱۶۱ - نفر
۱۷۸۲۲ - نفر
۴۳۳ - نفر
۱۱۰۱۴ - نفر
۱۱۵۰ - نفر
۱۳۷۸ - نفر
۴۶۱۱ - نفر
۶۵۷۱ - نفر
۱۰۰ - فیصد
۹۵ - فیصد
۱۰۰ - فیصد
۹۰ - فیصد

د افغانستان کالني

ن - فيصدي راپور پيشرفت کارساخته ني تعبيرات مراکز صحي اساسي:

۸۰ فيصد	مرکز صحي شکرده
۸۰ فيصد	مرکز صحي بگرام
۸۰ فيصد	مرکز صحي سباگرد
۳۰ فيصد	مرکز صحي قره باغ
۳۰ فيصد	مرکز صحي کوهستان
۲۵ فيصد	مرکز صحي سرخ پارسا
۲۵ فيصد	مرکز صحي نهرين
۲۵ فيصد	مرکز صحي اره کش
۲۵ فيصد	مرکز صحي برکه
۳۵ فيصد	مرکز صحي دوشي
۳۵ فيصد	مرکز صحي اندرا ب
۳۵ فيصد	مرکز صحي ده صلاح
۵۰ فيصد	مرکز صحي خلم
۲۵ فيصد	مرکز صحي شينگي
۳۰ فيصد	مرکز صحي کشم

۷ : شفاخانه سنا توويم نسوان کابل :

۶۵۵ نفر	تعداد ماینه شدگان
۲۰۴ نفر	مريضان داخل بستر

۸ : فعالیت های طب وقایوی :

تعداد واکسین شدگان کولرا چیچک و
مخزقه در مرکز .

۴۷۶۳۰ نفر

واکسین ديفتري تطبيق شده است .
اجراآتیکه از طرف آمريت های صحت
عامه ولايت غزني ، پکتيا ، سروبي و وردک
لوگر ، کندز ، قندهار و گرشک بعمل
آمده است حسب آتیست :

به تعداد ۲۷۳۶۵۷ - نفر ذریعه متخصصین
در مرکز ولايات متذکره مقابل مرض سل وقایه
گردیده است . همچنان به تعداد ۴۹۹۸۹
نفر واکسین بی : سی . جی و ۱۵۱۶۸ -
نفر را دیوگرافتی گردیده است .
هكذا به تعداد ۳۱ با پ ادویه خانه در
مرکز ولايات در سال ۱۳۴۹ تاسیس و
افتتاح گردیده است .

تعداد واکسین شدگان چیچک در ولايات
۲۴۰۹۶۸۷ - نفر

تعداد واکسین شدگان کولرا مخزقه
۱۴۴۷۵۰ - نفر

برای چهل نفر مريضان مبتلا به جذام
ادويه ضد جذام توزیع و تحت کنترول و
بازرسی صحي قرار گرفته شده اند همچنان
دز حدود ۴۹ نفر ضد مرض سگ دیوانه
وقایه گردیده اند .

به تعداد ۳۳۷۱۲ - نفر اطفال در مرکز
ولايات علیه امراض سیاه سرفه ، ديفتري
وتیثا نویس وقایه گردیده اند . و همچنان
بالای ۴۸ نفر مصاب به دفتري و ۲۴۴۶ نفر

وزارت معادن و صنایع

۱ - تفحصات پترو ل در نواحی شمال افغانستان :

در سال جاری در حدود مقدار (۱۵۰) هزار تن ذغال سنگ از معادن کرکر ، اشپشته و دره صوف استخراج گردیده که (هشتاد) فیصد در موسسات صنعتی به مصرف رسیده است و همچنان در سال ۱۳۴۹ امور انکشافی در معادن کرکر و دره صوف اجراء گردیده .

۵ - سروی جیالوجی و معادن :

سرویهایی روی کشف مواد معدنی و تثبیت ذخایر بعضی معادن از قبیل طلا ، مس ، ذغال سنگ ابرک و سنگ ریشه و غیره مواد معدنی پیش برده شده و نقشه های جیالوجی مساحت مختلف افغانستان به مقیاسات مختلفه تکمیل گردیده که برای اجرای سروی های مختلف در حدود ۴۴ میلیون افغانسی مصرف شده است .

۶ - استخراج معادن :

در سال جاری در معادن آنی استخراج صورت گرفته است :

۱ - لاجورد : در سال ۱۳۴۹ در حدود نیم تن لاجورد استخراج شده است .
از اینکه معدن لاجورد در حدود ۲۲ کیلو متر از سرک بدور افتاده برای رفع مشکلات موجوده و میکا نیزه ساختن معدن ریاست معادن تجویز اتخاذ نمود تا یک سرک جدید احداث گردد که کار آن هنوز دوام دارد .

۲ - بیریل : در معدن بیریل واقع دره پیچ کنر ها استخراج امتحانی صورت گرفته و تا حال در حدود یک و نیم تن بیریل استخراج شده است .

۳ - بیرایت : در اثر استخراج در

جهت کشف ذخایر جدید نفت و گاز و استفاده از ذخایر میکشوف تا اخیر سال ۱۳۴۹ به اندازه ۲۰۲۰۰ متر برمه کاری های مختلف اکتشافی و استخراجی صورت گرفته که از آن جمله ۱۵۰۵۰ متر برمه کاری های تفحصاتی ۴۶۵۰ متر را برمه کاری های استخراجی احتواء میکند . برای مصارف این برمه کاری ها مبلغ هشتاد و شش میلیون افغانی تخصیص داده شده است .

۲ - ساختمان فابریکات کود کیمیاوی و برق حرارتی :

کار ساختمانی تاسیسات تولیدی کود کیمیاوی تا اوایل سال جاری در حدود (۳۵) فیصد و امور ساختمانی و منتازدو پایه توربین فابریکه برق حرارتی تا (هفتاد) فیصد پیشرفت نموده بود طبق پلان تا اواخر سال ۱۳۴۹ مبلغ یکصد و پنج میلیون افغانی دیگر غرض پیشبرد امور آن بمصرف رسیده است توربین اول برق حرارتی به مرحله بهره برداری نزدیک شده و به آغاز سال ۱۳۵۰ به فعالیت امتحانی آغاز خواهد کرد . پلان تاسیسات تولیدی کود کیمیاوی در اوایل سال ۱۳۵۲ اکمال گردیده و در ششماه دوم سال ۱۳۵۲ به تولید امتحانی آغاز خواهد کرد .

۳ - استخراج و انتقال گاز طبیعی :

این موسسه در سال جاری توفیق یافت مقدار (۲۰۵۹۱) میلیون متر مکعب گاز طبیعی طبق قرار داد ها و پورتو کول های معتبر باتحاد جماهیر شوروی صادر کند که در حدود یکصد فیصد ظرفیت نهایی تاسیسات موجوده میباشد .

۱۰ - فابريکه کانزوف ميوه قند هار :

طرفيت اين فابريکه (۳۲۰۰۰) تن پرو سسس ميوه هر سال ميباشد اين فابريکه در سال ۱۳۴۲ شزوع بکار نموده واز سال ۱۳۴۶ به اين طرف نسبت مشکلات مالي و تخنيکی متوقف گرديده . وزارت معادن و صنايع در احياي مجدد فابريکه مذکور اقدام و در سال ۱۳۴۹ شکل حقو قسي فابريکه مذکور به اساس منظور ي مقامات ذيصلاح به تصدي دولتي تغيير يافت فعلا غرض اصلاح جنسيت توليد و عرضه توليدات فابريکه به بازار هاي خارج اقدامات ي روي دست است .

۱۱ - فابريکه نسا جي بلخ :

طرفيت سالانه اين فابريکه يازده مليون متر منسو جات نخي بوده و تکه هاي ساده و رنگه نخي را توليد مينمايد . دستگاه مذکور منجذب با (۲۰۰) پايه ماشين بافت و شمعيات رنگ آميزي ، تابه کاري و حکا کي ميباشد .

در وهله اول اينمو سسه به حيث يک شرکت سها مي تاسيس گرديده بود اما بعدا به منظور رفع يک سلسله مشکلات و تسريع در امور تدوير آن موسسه مذکور به تصدي دولتي تغيير يافت .

۱۲ - مطالعه وسروى پروژه هاي صنايعي:

به منظور استفاده از مواد داخلي ، رفع احتياجات عامه ، صرفه جويي اسعار و پيدا نمودن کار ثابت براي مردمان بیکار وزارت معادن و صنايع در جريان سال ۱۳۴۹ موفق شد تا يک تعداد پروژه هاي صنايعي را از قبيل صنايع مواد غذايي ، پشم شويي ، کاغذ سازي ، سمنت ، برق حرارتي ، ذوب آهن ، فابريکه شکر ، تجريد سلفر از گاز طبيعي و بعضي پروژه هاي ديگر را از نگاه مشرريت اقتصادي آنها تحت مطالعه مقدماتي قرار دهد . چنانچه مطالعات بعضي از آنها تکميل واز بعضي آنها ايجاب مطالعات

حدود هشت تن بيراييت از معدن فرنجيل غور بند استخراج و بلاي معادن آماده و موجود است .

۴ - ابرک : در جريان کارهاي اکتشافی در معدن ابرک تکانه ولايت ميدان در حدود يک ونيم تن ابرک استخراج شده است .

۵ - نمک : از پنج معدن نمک که فعلا تحت بهره برداري قرار دارند مقصدار (۳۹۸۵۳) تن نمک به ترتيب ذيل بدست آمده است .

- ۱ - معدن نمک بلخ ۱۰۸۰ تن .
- ۲ - معدن نمک تالقان ۱۴۲۶۴ تن .
- ۳ - معدن نمک کلفگان ۱۲۹۵ تن .
- ۴ - معدن نمک هرات ۵۸۱۴ تن .
- ۵ - معدن نمک اندخوی ۱۵۰۰۰ تن .

۷ - ساختمان مراکز تجمع و تصفيه گاز: امور مربوط به ترميمات و حفظ و مراقبت پايپ لاین صدور و پايپ لاین فابريکات کود کيمياوی و برق حرارتي در ظرف سال جاری توسط اين دستگاه اجراء شده است .

۸ - ساختمان تخنيک مزار شريف :

با صرف مبلغ بيست مليون افغاني در سال جاری امور ساختمان تخنيک مزار شريف پيش برده شده و قرار است تا اواسط (۱۳۵۰) قسمتي بزرگ از ساختمانها اکمال و مورد بهره برداري قرار گيرد .

۹ - ساختمان تخنيک جنگل کابل :

کار ساختمان تخنيک تا اخير سال ۱۳۴۸ - ۶۷ فيصد اکمال شده بود که با صرف مبلغ بيست مليون افغاني در سال ۱۳۴۹ تو قع ميرود ۱۴ فيصد ديگران اکمال شود که باينصورت تا ختم سال ۱۳۴۹ فيصدی اکمال کار پروژه را ۸۱ فيصد تخمين ميتوان کرد .

تسودا جرائیه

بیشتر را مینماید که بایست در سال ۱۳۵۰ تکمیل و در پلان پنجساله چهارم در معرض تطبیق قرار بگیرند. پروژه سازی آن بعد پروژهای که مطالعات آن تکمیل گردیده در سال ۱۳۵۰ صورت خواهد گرفت.

۱۳ - فابریکه سمنت غوری :

این فابریکه در طرف یازده ماه سال به ترتیب آتی سمنت تولید و فروش نموده است:

سمنت کلینکر ۹۵۲۶۹ - تن
سمنت خالص ۸۵۴۷۰ - تن
مقدار فروش سمنت ۸۲۱۳۵۴۵ - تن

این موسسه که بشکل یک تصدی دولتی فعالیت مینماید. در جریان سال ۱۳۴۹ روزانه در حدود چهل هزار متر منسوجات رنگه - سفید و گل دار تولید و به بازار

۱۴ - نساجی بگرامی :
کار ساختن این فابریکه که به کمک های داخلی داخل عرضه نموده است

۱۵ - فابریکه روغن نباتی هلمند :

این فابریکه در جریان سال جاری مقدار (۹۴۴۶) تن پنبه دانه را که از حاصلات بخته وادی هلمند و بعضی ولایات شمال افغانستان خریداری شده بود به منظور استحصال روغن نباتی در دستگاه های خویش پرورس و تولیدات آتی بدست آمده است.

تولیدات	مقدار	مقدار فروش :
کنجاره	۳۸۰۴ - تن	۳۵۱۷ - تن
صابون	۲۷۹۸۰ قالب	۹۲۸۰۰ قالب
روغن تصفیه شده	۱۲۵۵ - تن	۱۲۵۴ - تن

وزارت زراعت و آبیاری

پروژه گندم و سایر حبوبات :

دعوت شده اند تا از قطعات نمایشی دیدن کنند

گندم :

برنج :

بغرض اصلاح - تکثیر و ترویج انواع برنج تحقیقات بالای انواع مختلف برنج صورت گرفته چنانچه تطبیق تجارت وقت مناسب بذر ، استعمال کود ، استعمال ادویه بغرض از بین بردن گیاه های هرزه و غیره نتایج قناعت بخش بار آورده است .
هکذا ۴۴ نوع شالی از طرف (اف.ای.او) آورده شده و بغرض پیدا نمودن نوع بهتر تحت تجربه قرار گرفته و نتایج خوبی بار آورده است .

همچنان انواع مختلف برنج غرض تکثیر بذر گردیده است .

جواری :

انواع مختلف جواری بغرض دریافت وقت مناسب بذر ، تطابق با شرایط اقلیمی و محیطی استعمال کود ، مقاومت در برابر امراض و دریافت نوع بهتر از نظر مقاومت در برابر امراض و حاصل بهتر تحت تجربه و تحقیق قرار گرفته که در نتیجه انواع مختلف تخم های جواری اصلاح شده بدست آمده که غرض تکثیر یا در فارم های مربوطه وزارت زراعت بذر گردیده و یا بزراعین توزیع گردیده است .
همچنان تحقیقات بغرض کراس جواری های وطنی با جواری های خارجی و کراس جواری خارجی با خود آنها صورت گرفته در نتیجه اصلاح جواری های محلی صورت گرفته و یکتعداد از جنس های بهتر جواری خارجی بدست آمده است .
مهمترین فارم های تحقیقاتی جواری فارم دارالامان ، شیشم باغ و فارم تحقیقاتی کندز است چنانچه در فارم شیشم باغ ۴۶ نوع جواری هندی به غرض تطبیق با شرایط محیطی و آب و هوا تحت تحقیق قرار گرفته است .

طبق پروگرام ، انواع مختلف گندم های محلی و اصلاح شده از نگاه وقت بذر ، تطابق با شرایط اقلیمی ، استعمال کود ، مقاومت علیه امراض و زودرسی حاصل تحت تحقیق قرار گرفته و گندم های اصلاح شده که در اثر تجارت متعدد بدست آمده غرض تکثیر در ولایات مختلفه کشور به زارعین توزیع گردیده و یا غرض تکثیر در فارم های تکثیری وزارت زراعت بذر گردیده است چنانچه مقدار (۳۷۰۹۱۴۷) کیلو گرام گندم اصلاح شده به زارعین ولایات مختلف کشور توزیع گردیده که شامل گندم های للمی ، آبی ، بهاری و تیرماهی میباشند و (۳۴۴۱۹۶۸) کیلو گرام کود یوریا یا (۱۲۰۱۶۰۲) کیلو گرام کود امونیم فاسفیت و (۲۰۷۵۵۷۲) کیلو گرام کود سوپرفاسفیت بزراعین توزیع گردیده است .

همچنان به تعداد (۱۸۸۲) قطعه نمایشی و (۱۵۲) قطعه تجربی بوی گندم احداث گردیده و مقدار (۲۶۹۵۰) کیلو گرام کود سوپر فاسفیت ، (۲۶۲۵۳) کیلو گرام کود دای امونیم فاسفیت ، (۹۵۶۹۷) کیلو گرام کود یوریا و (۱۷۰) کیلو گرام کود پتاشیم در این قطعات استعمال گردیده است .

در حدود (۶۰۰) قطعه نمایشی استعمال انواع مختلف کود برای زراعین احداث گردیده است . غرض پاک کردن تخم های اصلاح شده ماشین های تخم پاکی نصب شده و پرسوئل غرض بکار انداختن آنها تحت تربیه گرفته شده است .

یکتعداد قطعات نمایشی و فیلدی ها به غرض تشویق دهاقین در مزارع خودشان احداث گردیده و همچنان دهاقین غرض باز دید و آشنا شدن با طرق عصری بذر تخم ، استعمال ماشین آلات ، درو و غیره

فـسـوۀ اجـرائـیـه

پروژه پخته وسایر نباتات صنعتی : مساعد است همچنان استعمال کود(دای امونیم فاسفیت) در بته های ضعیف چای صورت گرفته است

لیلیو :

هفتاد نوع لیلیو جهت بدست آوردن نوع بهتر آن تحت تحقیق قرار گرفته و همچنان تجارب برای دریافت مقدار مناسب کود و وقت مناسب بذر صورت گرفته است .
هکذا در فارم تحقیقاتی ساحه ۰۰۴ متر مربع لیلیو جهت حاصل بهتر بذر گردیده است .

پروژه سبزیجات و میوه جات : سبزیجات :

در فارم های مرکز ولایات بذرا انواع مختلف سبزیجات جهت تحقیق و تکثیر صورت گرفته و نتایج تحقیق آن تثبیت و ریکارد گردیده است .

پانزده نوع بادنجان رومی در ساحه ۹۶۸ متر مربع به منظور مشاهده بذر شده بیست نوع بادنجان رومی از نگاه حاصل و زودرسی ، بیست و دو نوع از نگاه دریافت نوع بهتر آن که در مقابل امراض مقاومت داشته باشد تحت تحقیق قرار گرفته و تجارب بالای آن تطبیق گردیده است .

همچنان انواع مختلف بادنجان رومی در فارم تحقیقاتی غزنی و فارم شیشم باغ و کندز از نگاه تطبیق مقدار کود نوع بهتر ازدیاد تخم تحت تجربه قرار گرفته است .
انواع مختلف کچالو ، پیاز ، زردک ، مرچ گندنه ، گلپی وغیره تحت تحقیق قرار گرفته است .

از فارم گذرگاه مقدار ۹۴۰ سیر پیاز و سی و پنج سیر تخم انواع مختلف سبزیجات اصلاح شده بدست آمده که غرض تکثیر از آن استفاده گردیده است .

بغرض تشویق زارعین انواع نباتات سبزیجات به ترتیب آبی به زارعین توزیع گردیده است :

بادنجان رومی	۸۱۲۴۵۰
کچالوی شیرین	۳۰۰۰۰
بادنجان سیاه وطنی	۵۶۲۵۰

انواع مختلف پخته داخلی و خارجی به غرض بدست آوردن نوع بهتر از نگاه حاصل ، مقاومت در برابر امراض ، وقت مناسب بذر ، استعمال کود ، تعداد زیاد کلوله های پخته و استعمال ماشین آلات تحت تحقیق قرار گرفته و نتایج حاصله از آنها قناعت بخش است چنانچه در ولایات مختلف کشور در حدود ۴۵ قطعه نمایشی پخته احداث گردیده که در آن (۸۷۷۱۵۱) کیلو گرام پنبه دانه بذر شده و (۶۷۷۰۴) کیلو گرام کود دای امونیم فاسفیت ، (۱۸۲۸۹۸) کیلو گرام کود یوریا (۲۲۵) کیلو گرام کود سوپر فاسفیت به مصرف رسیده که در آشنا ساختن دهاتین بطرق بذر ، جمع آوری ، استعمال کود و ماشین آلات رول مهم را بازی کرده است .
علاوه بر قطعات نمایشی پخته به غرض تکثیر ۵۷۲۲۶۵ جریب زمین در ولایات مختلف کشور پنبه بذر گردیده که در حدود ۹۳۲۱۸ تن پخته بدست آمده است علاوه تا ۱۶۸۰ تن پخته بذری از ولایت کندز بدست آمده که دوباره بذر گردیده است .

گل آفتاب پرست :

تحقیقات بالای انواع گل آفتاب پرست داخلی و خارجی در استیشن های مختلفه صورت گرفته و نتایج آن تثبیت گردیده چنانچه هفت نوع گل آفتاب پرست از نگاه بدست آوردن نوع بهتر از نگاه حاصل تحت تحقیق قرار گرفته و هکذا تجارب از نگاه بدست آوردن وقت مناسب بذر ، تطبیق کود کیمیاوی وغیره صورت گرفته است .
در ۶۵۴۰ جریب زمین در فارم های بغلان ، اردو خان ، فارم تحقیقاتی غزنی و کندز انواع گل آفتاب پرست رو سی غرض تکثیر بذر گردیده است .

پروژه چای :

به تعداد ۴۱۲۰ اصله نباتات چای در ساحه دو جریب زمین فارم تحقیقاتی کنر هسا نهالستانی شده و در اثر آن ثابت گردیده که افغانستان برای نشو و نما چای

د افغانستان کالسنی

میوه جات :

در قسمت میوه جات تحقیقات با لای انواع مختلف اشجار مثمر و غیر مثمر صورت گرفته امور صافکاری ، پیوند ، بیلزدن ، نرم ساختن واز بین بردن گیاه های هرزه صورت گرفته .

در فارم تحقیقاتی بادغیس در دوجریب زمین پنج سیر و یازده پاو تخم اشجار مثمر و غیر مثمر بندر گردیده در فارم شیشم باغ نهال های ستروس بقور په اصلی نقل داده شده ، در فارم جدید ننگر هار ادویه پاشی پیوند و تحقیق انواع کود صورت گرفته ، در فارم های تحقیقاتی ارزگان ، بلخ ، کاپیسا بتعداد ۴۶۲۲ اصله نهال زینتی و مثمر غرس گردیده و به تعداد ۱۰۳۱۷ اصله نهال در فارم اردو خان قند هار پیوند گردیده است .

از فارم شیشم باغ به تعداد ۳۳۱۲ اصله نهال ستروس به قیمت ۴۶۲۳۵ افغانسی بفروش رسیده و به تعداد ۵۲۸۷ اصله نهال نارنج ، مالته و سرو به دوائر رسمی توزیع شده است .

لابراتوار خاکشناسی :

در لابراتوار خاکشناسی در حدود ۱۳۴۹۴ تجزیه آب ، خاک ، هتک و زیره صورت گرفته و نتایج آن ثبت گردیده است .

سروی خاک :

سروی اراضی ساحه بند خروار و لایت لوگر که تقریباً سی و شش هزار جریب زمین را احتوا میکند تکمیل گردیده و نقشه های هوایی به مقیاس یک بر ۳۰۰۰۰ و نقشه توپو گرافی یک بر ۵۰۰۰۰ ساحه مذکوره همکاری ریاست کار توگرافی تهیه و چاپ گردیده و ترجمه عکس های مذکور که برای سروی ساحوی کمک میکند صورت گرفته است .

نقشه کشی :

نقشه توپو گرافی فارم تحقیقاتی سسی ولایت تخار به مقیاس یک بر ۱۰۰۰ ساحه یکصد و سی جریب زمین فارم تهیه گردیده و نقشه توپو گرافی فارم مرکزی ولایت کندز تحت کار است .

پروژه جنگلات مصنوعی :

پروژه جنگلات مصنوعی که شامل قوریه بنگان ، بوکلپس ، ننگر هار ، پرو زه جنگلاتی و زیتون ولایت پکتیا ، تپه مقبره ، قوریه پسته سنگان میباشد اجرا آت آنی را انجام داده است .

پیوند نهال	۴۰۰۷ اصله
غرس نهال و قلمه	۲۸۳۹۴۱ اصله
فروش نهال و قلمه	۵۶۰۰۰ اصله
توزیع نهال	۲۶۴۵۶ اصله
تخم بندر شده	۲۴۱ کیلوگرام
تخم جمع آوری شده	۴۳۴ کیلوگرام
حفر چقرک	۴۰۱۲ عدد
بندر پسته در چقرک	۱۰۰۰۰۰ چقرک
تهیه خریطه پلاستیکی برای بندر خریطه	۱۳۶۰۰۰
صافکاری	۱۰۰۰۰ نهال
صافکاری جو په ها بطول	۴۹۹۹ متر
جفل اندازی سرك ها	۱۹۳۵ متر
سرك سازی	۳۲۶۵ متر
تهیه پایه های سمتی	۵۰۰ عدد

پروژه قوا یسبز :

در شش پروژه قوا یسبز که عبارت از قرغه ، سرك شمالی ، تنگ غارو ، پروژه سرخکان و بادغیس می باشد اجرا آت ذیل صورت گرفته .

آبیاری	۴۲۸۶۹۲ اصله نهال
نرمکاری اطراف	۲۳۲۲۴۲ اصله نهال
غرس	۱۷۸۹۲ اصله نهال
حفظ و مراقبت	۶۹۰۰۷۵ اصله نهال
حفر چقرک	۱۵۳۸۵ عدد
صافکاری جویه ها بطول	۴۹۶۹ متر
احداث خیابان بطول	۶۶۶ متر
حفر جویه ها بطول	۲۰۰ متر

پروژه تربیه پرسونل :

درین پروژه اجراء آت صورت گرفته است .

- ۱ - تدوین و تکمیل قسمتی از مسوده قانون جنگلات .
- ۲ - یک عمارت دو منزله و یک عمارت یک منزله در قوریه گذرگاه تکمیل گردیده و

سوء اجراییه

به تعداد ۲۵۰۰۰ اصله نهال در قوریه مذکور غرس شده و ترتیباً جهت احداث جنگلات نمودن وی صورت گرفته است. ۳ - بتعداد ۲۸۱۶ قطعه نقشه به مقیاس های مختلف به شمول نقشه های فوتو منورا سیک ساحات مختلف کشور به همکاری ریاست کار توگرافی تهیه گردیده است.

پروژه علفچرا :

پروژه علفچرا ها که شامل پروژه های علی آباد ، بادام باغ ، چمتله ، نفلو ، ناور سکساول ، بابشقال ، بادغیس ، جوزجان و قندهار میباشد در آنها انواع تخم داخلی و خارجی بفرض تحقیق و تکثیر و جمع آوری تخم علوفه بذر گردیده که بعضی از این تخم ها نتایج قناعت بخش داده است . چنانچه در این پروژه ها بفرض تحقیق ۲۳۵۸۵ متر مربع و ۱۰۰۵ جریب زمین انواع تخم بذر گردیده و به تعداد ۱۰۰۰۰ قلمه سکساول در ساحه سر دابه غرس شده که نتیجه آن اطمینان بخش است . هکذا از پروژه های مذکور به مقدار ۳۴۱۸ کیلو گرام و شقه و ۱۵۵ کیلو گرام انواع تخم بدست آمده است .

باید گفت که مسوده قانون علفچرا ترتیب و غرض اجراءات لازمه به وزارت عدلیه فرستاده شده است .

اقدامات جهت تهیه سامان و لوازم مساحت وسایل ترانسپورتی و استخدام متخصصین مورد نیاز این پروژه بفرض پیشبرد امور سروی علفچراها انجام یافته است . مطالعه در مورد نباتات طبی در بعضی قسمت های شمال و شمالغرب کشور صورت گرفته و دو صد نوع نباتات طبی از مناطق مذکور بدست آمده .

پروژه فروش نباتی :

نقشه های زمین های زراعتی و باطابقها بشمول نقشه های مالچرها ، جنگلات بصورت دقیق بمقیاس و سایر های مختلف ترتیب گردیده و نمونه های خاک جهت تحقیق جمع آوری شده است .

پروژه حفاظه نباتات و قرانطین :

فعالیت های این پروژه قرار آتی است :

۴ - به منظور استخدام فارغان صنف دوازده در مکتب جنگلات امتحان کانکور ترتیب گردیده و با مقامات مربوطه پوهستون و وزارت معارف در زمینه تماس صورت گرفته . مکتب جنگلات از طرف وزارت معارف شناخته شده کارهای مقدماتی مکتب جنگلات که عبارت از تهیه لوازم لیلیه و تدریس ، تهیه وسایل حمل و نقل و نصب دستگاه برق است صورت گرفته اما نسبت عدم اكمال لوازم آن فعلا در مرکز تربیوی گلزار تدریس شروع شده است . ۵ - شانزده نفر مامورین جنگلات تحت تربیه گرفته شده و مضامین ریاضی ، هندسه مثلثات توپوگرافی و غیره برای شان تدریس گردیده و ۶ نفر آنها به حیث موظفین دائمی پروژه انتخاب گردیده است .

پروژه چنار :

در پروژه چنار که شامل ولایت لوگر ، قوریه گذرگاه ، تپه یغمان و ده مراد خان میباشد اجراءات ذیل صورت گرفته : به منظور اصلاح و بهبود وضع چنار تحقیق و تتبع در سه حوزه کابل لوگر و یغمان صورت گرفته و در مقابل امراض وحشرات مضره اقدامات بعمل آمده است امور مقدماتی تعمیر انستیتوت چنار که قرار است در فارم گذرگاه ساخته شود خاتمه یافته .

بتعداد ۲۲۹۹۹ قلمه نهال چنار در فارم جدید گذرگاه غرس گردیده همچنان در این فارم ۶۸۸ درخت قابل استفاده و ۹۰۰ متر مکعب چوب موجود است .

پروژه نقشه برداری :

موجودی جنگلات توسط عکاسی از هوا صورت گرفته و عکس های هوایی ساحه چنار گوگرد سازی ، ده مراد خان ، تپه

د افغانستان کالنی

۱ - يك پرو گرام ۱۲۰ روزه ترتیب و برای سمبولت کار و لایات کشور به هشت یونٹ تقسیم گردیده درین هشت یونٹ ۱۸ تیم ۵ نفری با سامان و لوازم مورد ضرورت مشغول کار و اجرای واکسینا سیون حیوانات بوده که منجمله ۱۲ تیم آن پرسونل افغانی و شیش تیم آن هیئات کمکی دولت دوست ما اتحاد شوروی میباشد. این پرو گرام که مدت ۴ ماه را در بر خواهد گرفت مرحله اول واکسینا سیون حیوانات بوده و در برج سنبله ۱۳۴۹ شروع گردیده و موفقانه ادامه دارد این پروگرام بصورت کامل ادامه یافته و مدت سه سال را در بر خواهد گرفت که درسالهای ما بعد عملی خواهد گردید.

مجموع حیواناتیکه در مدت ۴۰ روز واکسین تطبیق شده به ۴۵۴۰۰ حیوان میرسد. همچنان بتعداد ۷۴۷۸۹۲ حیوان بمقابل امراض مختلفه واکسین شده است.

القاح مصنوعی :

دروالیات مختلفه کشور به تعداد (۱۰۹۴۴۰) حیوان القاح مصنوعی شده.

پروژه مرغ غدا و ی :

۱- بتعداد (۱۱۳۱۵) قطعه چوچه مرغ مرغابی و فیل مرغ تولید گردیده که از آنجمله ۴۶۶۹ قطعه آن بفروش رسیده است.

۲- بتعداد ۵۹۹۵ دانه تخم مرغ، مرغابی و فیل مرغ تولید گردیده و از آنجمله ۳۰۲۶۲ عدد آن بفروش رسیده.

۳- از جمله مرغابای کلان ۱۳۸۴ قطعه آن فروش شده است.

پروژه پیله وری :

اجزات این پروژه که شامل ستیشن پیله وری کابل، عبدالخلیل و گلبلغ است قرار ذیل است :

تیبیه ۳۰۰۰۰ جعبه تخم خالی تخم پیله. تیبیه دو هزار بستر غوزه و ۱۰۰ صیر غوزه از کاه شل. معاینات مرگوسکوپی ۲۸۰۰۰ پروانه.

۱ - بتعداد ۲۵۶۲۶۷۸ - اصله نهال بمقابل امراض و حشرات مضره ادویه پاشی شده است.

۲ - بتعداد ۱۳۶۹۳۰۰ - اصله تاک در لایت پروان بمقابل مرض قرغنه دواپاشی گردیده.

۳ - بسلسله مجادله علیه ملخ های مضره ۴۳۷۷۱۲ جریب زمین دواپاشی شده است.

۴ - ۲۳۹۵ جریب زمین علیه مو شپای مضره طعمه گذاری شده و (۵۴۰۰) جریب زمین سبزیجات و سایر علوفه تسدای شده است.

۵ - تداوی ۲۶۶۵۸۶ کیلو گرام تخم های بذری شده.

۶ - ۱۷۳۰۲ متر مکعب گداز بمقابل امراض و حشرات ادویه پاشی شده است.

۷ - مقدار ادویه که درین زمینه بمصرف رسیده است.

۶۹۲۰۸۹ کیلو گرام ادویه مختلفه. ۲۵۴۷ لیتر ادویه مختلفه.

۲۵ گیلن الداین دواای الدرکس.

۸ - یکتعداد ماشین محلول پاش بصورت رایگان و بیست فیصد قیمت ادویه بصورت سمسندی و ۸۰ فیصد قیمت ادویه اسی برداشت انگور طور قرضه توزیع شده و

همچنان ۱۶۳ پایه ماشین محلول پاش و ۶ پایه ماشین تداوی بذری برای اهالی ولا یات مختلفه کشور توزیع گردیده است.

پروژه حمایه حیوانات :

موضوع مهمیکه بیشتر به آن توجه گردیده شیوع مرض طاعون گاو در مملکت ما میباشد.

برای جلوگیری از شیوع این مرض پروگرام مجادله بر ضد آن ترتیب و اقدامات لازمه صورت گرفته چنانچه

هیئات های کمکی و ترنری اتحاد شوروی با هیئت های ترنری افغانی دوش بدوش هم درولایات ولسوالی ها مشغول انجام وظیفه میباشند.

برای مجادله عمومی علیه مرض طاعون گاو يك پرو گرام سه ساله ترتیب و تقدیم

مقامات ذیصلاح گردیده، برای سال جاری

فصله اجراییه

سیزده هزار مارك سر جعبه های تخم پیله تهیه شده است .
تهیه حفر ۳۷۵۰۰ چقر ك غرض غرس نسهال .
مقدار ۲۲۰۰ سیر سبز تازه بدست آمده .
مقدار ۶۰۰۰ کیلو کود کیمیا وی ۴۹۰۰۰ کیلو گرام کود بر گی تهیه واستعمال گردیده است .
بتعداد ۳۱۳۰۰ اصله نهال بداخل فارمها غرس و بتعداد ۵۹۰۰۰ نهال توت پیوند گردیده است .
۳۷ تن برگ برای خوراکه گرم پیله تهیه و مصرف شده است .
۱۳۰۵ تخته کاغذ تخم مادری پیله بدست آمده است .
۱۳۰۳۰ جعبه پیله ۱۲ گرامه درولایات مختلفه کشور مخصوصا در هرات توزیع گردیده است .
پنجاه هزار نهال توت اصلاح و شاخه بری شده است .
تدریس عملی و نظری امور پیله وری از طرف متخصصین صورت گرفته است .
مکتب و توفوی :
اجراآت آن قرار ذیل است :
۱- ترتیب و توزیع لوازم درسی واخذ امتحانات .
۲- تهیه مواد تعمیراتی لیلیه مکتب .
۳- اعزام متعلمین بمنظور مجادله علیه مرض طاعون گاو ، باسامان وادویه لازمه بولایت لوگر .
۴- توزیع دریشی ، بوت ، جوراب ، پیراهن و غیره برای متعلمین .
۵- ترتیب و تنظیم امور کتسابخانه ونشر یکصد جلد کتاب اناتومی وپتالوژی غرض استفاد متعلمین .

پروژه ماهی :
فعالیتهای استیشین های تربیه ماهی که شامل بند قرغه ، نغلو ، درونته و سروبی میباشد قرار ذیل است :
در استیشین قرغه در حدود ۴۰۰۰۰۰ چوچه ماهی تروت استحصال شده و تحت تربیه قرار گرفته است . امور تفننی ، مراقبت و پرورش چوچه های ماهی بدرستی انجام یافته و رشد آنها صورت گرفته است همچنان یکنه داد چوچه ماهی ها غرض تکثیر و نسلگیری بداخل استیشین حفظ گردیده برای اولین بار مقدار ۳۰۰ کیلو گرام آن بفروش رسیده است .
در استیشین درونته که مخصوص تربیه ماهی های کارپ ماهی که درآب گرم تربیه میشود) میباشد دران چار نوع ماهی کارپ که تعداد آنها در حدود ۵۰۱۰۵۹ دانه میشود غرض تکثیر انداخته شده .
ساحه مجموعی این فارم ۲۸۰ هکتار را احتواء میکند ازین پروژه برای اولین بار ۴۵ تن ماهی استحصال و غرض فروش بی بازار عرضه شده است .
غرض تولید و تکثیر نسل ماهی ها یک دستگاه چوچه گیری ماهی تحت ساختمان است که باعمار آن تولید و تکثیر ماهی بصورت اساسی ادا خواهد یافت .
در استیشین نغلو از ۴۴ نوع ماهی هائیکه از روسیه داده شده در حدود ۱۰۰۰۰ چوچه ماهی کارپ بدست آمده که فعلا در ای ۲۵۰۰۰ عدد چوچه ماهی بوده وازان مراقبت جدی بعمل می آید .
همچنان یکنه داد ماهی های غلفی که زیر بنای تربیه ماهی را تشکیل میدهد درونته سروبی و نغلو جهت تکثیر و بهره برداری انداخته شده است .

پروژه آبیاری کوچك :
اجراآت این پروژه قرار ذیل است :
سروی انهار در ساحه آبیاری و لایسات مختلف کشور صورت گرفته است و نقشه های آن به سایر های مختلفه ترتیب گردیده است .
همچنان مطالعه و اندازه گیری آبهای ولایات مختلف کشور صورت گرفته است .
هنگذ امور آبیاری ولایات کندز توسط هیئات بانک جهانی مطالعه گردیده و همچنان ۱۴۶ تجزیه آب ، خاک ، هنگذ و زیره در لابراتوار کیمیا زراعتی بعمل آمده است .
توسط شعبه دیزاین این پروژه دیزاین آنها ، سیفو نها ، پایه های کانگرتی و غیره در ولایات مختلف کشور صورت

د افغانستان کالسی

۲۱۰ نفر میر سد و دارای ۷۲۳۱۰- اصله ناک میباشند از طرف ما مورین کو پراتیف در مواقع لازمه ر هنمائی میشوند . این مرکز علاوه بر ر هنمائی ها مقدار ۳۵۴۱۳ کیلو گرام کود را طور قر ضه و ۱۷۲ پایه ماشین محلول پاش را طسو ر رایگان غرض تشویق بزار عین کمک نموده است .

در مرکز ا نکشاف زراعتی بغلان که اعضای شامل آن ۲۸ نفر است مقدار ۴۸۰۰ کیلو کود و یک اندازه ادویه ضد حشرات معادل ۲۹۰۰- افغانی ، ۷۲ جمیع تخم پیله طور قرضه و ۱۲ جمیع طور رایگان غرض تشویق بدسترس د ها قین آن و لا گذاشته شده است .

پروژه هایدرو ا لوژی :

اجراآت این پروژه قرار آتی است :
۱- اندازه گیری مقدار آب در چشمه ها استیشن های هاید رالوژی بالای دریا ها در و لایات مختلف کشور .
۲- اندازه گیری و سروی آب و تحقیقات مزید درین باره غرض معلوم کردن اندازه ر سو بات .

۳- افتتاح تر تیب و تنظیم معلوما ت هایدر ا لوژی ساحه کند هار .

پروژه آبهای تحت الا و ضی :

اجراآت این پروژه قرار ذیل است .
۱- اندازه گیری مقدار آب در چشمه ها کاریز ها و چا ها در نقاط مختلف کشور .
۲ مطالعات هاید روجی و سروی هایدرالوجی شهر جدید ولایت میدان و وردک به منظور آب آشامیدنی .
۳- تطبیق معلوما ت احصائیوی جمع آوری شده بالای نقشه های مربوطه .

۴- تر تیب نقشه های چیا لو چیکی ساحه پروان ، کتواز ، نقشه کانتور آبهای تحت الا رضی بمقیاس های مختلف .
۵- حفر ۱۶ چاه عمیق به عمقهای مختلف و ظرفیت های مختلف .
۶- تثبیت مقدار و ظرفیت آبهای کاریز چا ها و چشمه در نقاط مختلف کشور .

گرفته و علاوه نقشه ساختمانی گدام برای کود کیمیای در ولایت کندز بطرفیت ۲۵۰۰ تن ، دیزاین گدام گندم در و لایت کنر ها به ظرفیت ۵۰۰ تن ترتیب گر دیده که کار ساختمانی آن جریان دارد . همچنان مطالعات مقدماتی امکان آبیاری ساحه تا لغان توسط نهر شاهروان و چشمه های اشکمش اصلاح سر بند فیروز نخجر و لایت سمنگان و غیره توسط این شعبه صورت گرفته است .

پروژه تدقیق سامان و آلات :

درین پروژه از ماشین آلات و تراکتور ها نیکه بدسترس زار عین قرار دار د و ارسی بعمل آمده و ترمیمات لازمه در مواقع ضرورت صورت گرفته است .

هکذا امور بسته کاری و توزیع ماشین آلات زراعتی که از دولت جاپان ، اتحاد شوروی و هند خریداری شده انجام گردیده و ۸۶ سیت قلبه های آریانا بزراعین ولایت کندز توزیع گردیده است .

پروژه احصائیه گیری زراعتی :

در پروژه احصائیه گیری ترتیب تعداد لست قریجات کشور بسویه و لسوالی و علاقه داری های مستقل ولایات صورت گرفته و پرو فورمه های معلوما تی غرض خانه پری به ولایات مربوط فرستاده شده است . این فورمه ها به سه حصه تقسیم شده است . فورمه های فصلی و فورمه های نیکه در ختم هر ماه یک مرتبه خانه پری میشود .

پروژه کریدت و کو پراتیف زراعتی :

در موسسه تربیوی کریدت و کو پراتیف ۳۲ نفر شامل و مشغول فرا گرفتن درسی بوده که علاوه بر غرض مشاهدات عملی از فارم های تجربیوی گذرگاه و دارالامان و فابریکه جنگلات دیدن کرده و هم ۳ نفر لیسانسه زراعت بحیث سو پر وایزر تحت تربیه گرفته شده است .

در مرکز انکشاف زراعتی کهدا مسن دهاتین ساحه قلمه خواجه ، با به قشسار قلمه احمد خان و کلکان که تعداد آنها به

فصلنامه اجرائیه

۱- بر اتواز کیمیای زراعتی :

- ۱- بمقداد ۲۶۵۰ تجزیه بالای خاک ،
۲۰۰ تجزیه بالای آب و ۳۰۰ تجزیه بالای
هنگ و زیره صورت گرفته .
- ۲- سروی وادی ترنگ باساس فوتوهای
هوایی یک بر ۵۰۰۰۰ و نقشه های یک به
۵۰۰۰۰ کار شده که در حدود یکصد نمو نه
خاک نظر به کمیت و کیفیت بالا نقشه ها ی
مذکور تثبیت گردیده است .

۳- بمنظور تثبیت مشخصات حاصل
خیزی خاک در ۳۵۰ نقطه کود کیمیای تطبیق
شد .

پروژه کندز و خان آباد :

پروژه آبیاری پر وان :
پر کاری و کندن کاری ۱۰۵۶۵۲۲ متر
مکعب .
کانکریٹ ر یزی و قالب بندی ۹۰۸۹ متر
مکعب .

۱- سروی سا حوی آنهای تحت الارضی
وسرویی هایدرالوجی ساحه کندز ، خان آباد
که هنوز ادامه دارد .

۲- بمنظور مطالعات مزید آبهای تحت
الارضی عملیات بر مه کاری امتحانی
رویدست گرفته شده و نمو نه گیری آبهای
تحت الارضی ، روی زمین و تحلیل و
تجزیه آن از نقطه نظر کیمیای صورت
گرفته است .

۳- تحقیقات هایید رالوژی و جیو فزیک
تکمیل گردیده و تحقیقات درباره مقدار آب
مورد ضرورت نبات صورت گرفته است .

۴- یک پروگرام جهت دریافت طریقه
آبیاری دشت ایشان توپ طرح شده و چار
سیستم مختلف آبیاری زیر بحث و فیصله
است همچنان فعالیت های ساحوی جمع آوری
نمونه های حیوانات و غله جات زرع شده و
حجم تولید فی واحد مساحت رو یبهرفته
تکمیل گردیده .

پروژه بند های گو چک :

اجراآت این پروژه قرار ذیل است :
۱- سروی مطالعات مواضع بند خواجگان
ولایت غزنی و پارک کتواز باساس تحقیقات
جیو لو جیکی و جیو فزیکی .

۲- ا کمال د یزاین شبکه های آبیاری
ساحه علی آباد ، تکمیل راپور کار های
جیو فزیکی ساحه قرغه و کار های مربوط
به پروژه کندز و علی آباد و دگر ساحات
کشور .

تبیه ریگ و جفل ۳۴۱۸۴ متر مکعب
سنگ و سنگ پارچه ۴۲۰۳۵ متر مکعب .
سنگ کاری ۱۹۸۷۸ متر مکعب .
هموار کساری ۱۸۷۱۰۰ متر مکعب .
بلاک کانکریٹی سیخدا ر ۸۸۵۴۹ متر مکعب
لا یسنسک ۱۰۲۴۹۰ متر مکعب .
سلوب کساری ۷۴۹۳۱ متر مکعب .
هنگا فکساری ۱۹۴۳۷ متر مکعب .
خشت کاری ۱۳۵۹ متر مکعب .
کناره شانی ۲۰۱۳ عمود د .
آ بر یز ۵۰ عمود د .
بلاک های کانکریٹی ۲۶۳۰۰ عمود د .

پروژه آبیاری سه غزنی :

کند نکاری و پر کاری ۲۲۵۲۸۷۰ متر
مکعب .
هموار کاری ۹۰۲۵۶۰ متر مکعب .
سنگ کاری ۲۳۷۴۲ متر مکعب
کانکریٹ ر یزی و کانکریٹ آهندا ر
۲۰۵۲۹ متر مکعب .

نصب آهن باب ۴۸۲۶۷ متر مکعب .
تهداب سنگریزه و فرش آن ۲۱۸۱۰
متر مکعب .
پلستر کاری ۳۹۵۰ متر مربع .
تخته ها و بلول ها ۱۷۲۰ متر مکعب .
خشت کاری ۱۰۰۰۰ متر مکعب .

پروژه انکشاف وادی ننگر هار :

اجراآت این پروژه قرار آتی است :
زمین ها نیکه آباد گردیده ۶۵۰۵ هکتار .

د افغانستان کالمنی

- زمین هائیکه به زراعت داده شده ۱۳۹۸۸ هکتار .
- ز مین هائیکه از طرف د هاقین تصرف شده ۱۱۹۹۷۳ هکتار .
- ز مین های تحت کشت ۱۰۳۶۴ هکتار
- حفظ و مراقبت از باغهای فامیلستروس جنگلات و زیتون ۷۹۰۷ هکتار .
- شستن ز مین شوره زار ۲۶۱ هکتار .
- آ مادگی برای غرس نهال و کشت حبوبات : در ساحه ۸۴۵ هکتار .
- بذر و درو رشقه ۳۱۷ هکتار .
- چپه کردن کود سبز ۱۰۰۰ هکتار و ۴۱۲ تن کود مورد ضرورت تهیه گردیده است .
- تسطیح کاری ۱۳۸۰۸ هکتار .
- بتمداد ۱۰۰۳۰ - ا صله نهال غرس و ۳۵۰۰۰ - ا صله نهال پیوند گردیده واز ۱۵۰۴۰۰ - ا صله نهال نارنج و ۱۰۰ گرمخانه حفظ و مراقبت بعمل آمده است . تولید شیر ۱۳۳ تن
- بتمداد ۹۰۷۰۳ چوچه مرغ، ۷۰۴۴ چوچه مرغابی ، ۲۶۱ ، چوچه قاز و ۹۰۲ چوچه فیل مرغ و ۵۰۰ ۶۷ دانه تخم مرغ از فارم مرغدار ی پروژه استحصال گسردیده و بتمداد ۵۲۱۱ چوچه مرغ ، ۵۳۴ چوچه مرغابی و ۲۰ چوچه قاز و ۱۳ چوچه فیل مرغ بفروش رسیده است .
- اجرا آت بهیجم فزیگی :
- کندن کاری ۷۳۵۵۴۴ متر مکعب .
- پر کاری ۴۵۶۳۵۵ متر مکعب .
- شفته اندازی و جفله و سنگچل ۱۰۹۰۵۴ متر مکعب
- فرش سنگ ۱۱۷۱۹۹ متر مکعب .
- سنگ کاری با مخلوط سمنت ۱۲۰۱۷۱ متر مکعب .
- کانگریت آهن دار پار چه ۱۰۲۷۳۳ متر مکعب .
- کانگریت ریزی و کانگریت آهن دار ۲۲۲۷۲۰ متر مکعب .
- ساختنمان های چوبی ۵۵ متر مکعب .
- خشت کاری ۱۰۱۸۲۸ متر مکعب .
- پوشکاری ۲۹۲۹۷۶ متر مربع .
- پلستر کاری ۱۰۷۶۲۲ متر مربع .
- رنگمالی ۲۰۹۸۴۵۸ متر مربع .
- فرش صحن اتاقها ۱۸۶۶۶۴ مترمربع .
- بریدن زمین جین هموارکاری ۱۰۴۰۹۱۲ متر مکعب .
- ساختن آلات آهنی ۱۰۶۶۷۵ تن .
- حمل و نقل خاک میده بزمین سنگساز ۶۹۵۷۰۳ متر مکعب ساختن دروازه وکلکین ۴۷ متر مربع :
- هکدار در حدود ۱۱۹۴۲۱۷ هکتار زمین توسط هیئات های حفاظه نباتات ادویه پاشی گردیده و ساحه ۷۴۰۰ متر مکعب صفا کاری و ۹۰۷۸۲ هکتار زمین آبرسانی شده است .

وزارت فواید عامه

ساحه فعالیتهای وزارت فواید عامه متضمن امور سرکها و پلها و میدانهای هوائی مدرن و حفظ و مراقبت آنها، امور بند و انبار و امور تعمیرات راه حستوا میکند به دو کته گوری یعنی بنام فعالیتهای امور انکشافی و فعالیتهای امور عادی تقسیم میشود.

الف : فعالیتهای امور انکشافی :

۱ - سا ختمان و قیرریزی سرک پلخمیری مزار شریف، شبرغان .
سا ختمان این سرک که از قرضه اتحاد شوروی و بودجه دولت تمویل می گردد در سال ۱۳۴۲ شروع و تا اکنون کار آن دوام دارد . این سرک ۳۲۰ کیلو متر طول دارد . با سرکهای فرعی آقچه و سمنگان طول این سرک به صورت مجموعی (۳۳۰) کیلو متر میشود که از این جمله در حدود (۲۳۰) کیلو متر با تاسیسات مربوطه آن از قبیل پلها، پلچکها، دیوارهای استنادی، علائم ترافیکی و غیره تکمیل و بتاريخ ۱۰ حوت سال ۱۳۴۸ سرک بسین پلخمیری، مزار شریف بطول ۱۸۸٫۶ کیلو متر رسماً افتتاح گردید .
در سال جاری کار این پروژه نیز دوام داشته و در اواسط سال ۱۳۵۰ کاملاً تکمیل و مورد استفاده ترافیک قرار خواهد گرفت .

کارهاییکه در سال جاری درین شاخه عمل آمده حسب آتی است :
بطول ۴۴ کیلو متر سرک با طبقه اول و قیر و به طول ۴۳ کیلو متر سرک مذکور با طبقه دوم قیر پوشانیده شده .
امور خامه کاری کارهای باقیمانده یعنی ۴۴ کیلو متر به شمول سا ختمان ۸ عدد پل بطول ۱۶۰ متر و ۲۰۰ پلچک بطول ۲۸۰۰ متر

بدون صفا کاری سطح سرک تکمیل گردید . است .

۲ - سرک پلخمیری، شبرغان بطول ۷ کیلو متر سرکهای شبر مزار شریف و در حدود ۲ کیلو متر سرکهای شبر سمنگان را قیرریزی نموده است .

۳ - سرری سا ختمان و قیرریزی سرک کابل، پل علم، گردیز و سا ختمان سرک گردیز، خوست :

از نگاه سا ختمانی این سرک که دارای طول مجموعی تخمینی (۲۴۵) کیلو متر است بدو قسمت ذیل منقسم گردیده است :
الف - سرری و سا ختمان و قیرریزی سرک کابل، پل علم، گردیز به طول تخمینی (۱۲۷) کیلو متر .

ب - سا ختمان و قیرریزی سرک گردیز خوست به طول تخمینی (۱۱۸) کیلو متر .
کارهاییکه در طرف سال جاری درین پروژه بعمل آمده حسب آتی است :

الف - امور خامه کاری :
۱ - انجام سرنگبرانی ۳۰۰۰ متر مکعب سرک .
۲ - جغل اندازی ۵ و ۳ کیلو متر سرک .
۳ - خامه کاری ۹٫۲ کیلو متر سرک .
۴ - اعمار ۱۵ پلچک در طول مجموعی ۱۱ کیلو متر .
۵ - خامه کاری ۸ کیلو متر سرک .

ب - امور قیرریزی :
بصورت عمومی میتوان گفت که سرک کابل، پل علم از ابتدای ساختن ساختمان الی ختم سال تا کیلو متری ۴۲٫۵ با طبقه اول و تا کیلو متری ۳۸٫۰۰ با طبقه دوم از کیلو متری ۱۰ الی ۲۲ با طبقه سوم از کیلو متری ۷۴ الی ۷۵٫۴ به اصول پرو پتیکه قیرریزی شده است .

قـــوۀ اجرائیہ

مورد ترافیک احصائیہ رو غنیا ت تعد ا د
تو ریستہا و فروش تکت .
ہہ سروی حفظ و مراقبت شاہراہ ہا :
این سروی ہابہ طول ۶۱۰ کیلو متر در
شاہراہ کابل ، تورخم ، قند ہار، سپین
بولدک ، چاریکار ، با میان و غیرہ بعمل
آمدہ است .
و همچنان در سرکہای قیرشدہ چہلتن ،
کوئہ سنگی ، کابل ، سروبی ، قند ہا ر
سپین بولدک ، در حدود ۱۹ کیلو متر
پینہ کاری بہ عمل آمدہ و دیوار ہسای
استنادی بعضی از ساحت این سرکہ ہا
ترمیم شدہ .

۸ - سروی سرکہ ترانزیتی لین غریبی
تا سرحد ایران :

سروی این سرکہ کہ در اواخر پلان چارم
گنجا نیبہ شدہ وزارت فوائد عامہ دربرسروی
ابتدائی آن ذریعہ یک گروپ انجنیران
ہندی اجراءات لازمہ را بعمل آوردہ است
و در سالہای آیندہ بہ سروی انتہائی
پروژہ سازی و ساختمانی با مساعدتہای
مالی و تخنیکی ممالک دوست اقدام خواہد
نمود .

۹ - اعمار قدمہ دوم میدان ہوائی بگرام:
درین پروژہ فعالیت طبق پیروگرام
مطروحہ جریان دارد :

۱۰ - ساختمانی بندر و پل حیرتان :
در مورد ساختمانی پل حیرتان با مقامات
شوروی مفاہمہ بعمل آمدہ و حکومت
شوروی نیز درین قسمت راجع بہ اعمار
پل در سواحل خاکہای خود ممالک لازمہ را
اجراء نمودہ اند در قسمت افغانی نیز
سروی ہای مقدمانی ساختمانی پل جاریست
البتہ بعد از سروی ہای ابتدائی و انتہائی
ساختمانی پل مذکور آغاز خواہد گردید .

۱۱ - اعمار یکتعداد پلہای مہرگز و
ولایت وراہ ہای فرعی :

پلہا نیکہ زیر کار گرفتہ شدہ عبارت
است از :

۱ - پل عبداللہ برج در ولایت کاپیسا .

۲ - ماکوہ در ولایت پروان .

۳ - حصارک و غلجایی در ولایت
ننگرہار .

۴ - بنوی اندراب در ولایت بغلان .

۵ - دولت آباد در ولایت فاریاب .

۶ - پیادہ رو بریکوت در ولایت کنڑہا .

ہمچنان مطالعات در اطراف پل دریا ہو
دیولایت تخار و پل چمتال در ولایت بلخ

۵ - سروی و اصلاح سرکہ گردن دیوار
پنجاب :

کارسروی و اصلاحات این سرکہ کسہ
منطقہ بہسود را با مرکز و صل می کند در
سال ۱۳۴۸ آغاز گردید کہ تا الحال دوام
دارد . درسال ۴۹ اصلاح ۲۶ کیلو متر این
سرکہ بہ پایہ تکمیل رسیدہ .

۶ - سروی و اصلاح سرکہ فراہ رود
فراہ نیرمز :

کارساختمانی سرکہ فراہ رود ، فراہ کہ
درحدود ۶۸ کیلو متر طول دارد در سال
۴۷ آغاز گردید کہ از آنجملہ ۵۹ کیلو متر
آن بشمول ساختمانی پل ہا و پلجک ہا
تکمیل و مورد استفادہ ترافیک قرار گرفت .
درسال ۴۸ کار ساختمانی سرکہ مذکور
با استفادہ از بودجہ انکشافی وزارت فوائد
عامہ و بودجہ انکشافی انکشاف محل روی
دست گرفتہ شد .

اما درسال ۱۳۴۹ امور ساختمانی این سرکہ
کاملا از بودجہ انکشافی وزارت فوائد عامہ
تمویل گردیدہ و بطول ۲۷ کیلو متر این
سرکہ با احداث یکتعداد پلہا و پلجک ہا
تکمیل و متباقی آن تحت کار است کہ در
نیمہ سال ۵۰ کاملا تکمیل خواہد شد .

۷ - سروی و پروژہ سازی سرکہ کندز
خانہ آباد ، تالقان ، فیض آباد و سروی
و پروژہ سازی سرکہ شہرغان ، میمنہ ،
ہرات از طریق اندخوی :

بر حسب موافقہ ایکہ بین وزارت فوائد
عامہ و کمپنی تخنو اکسپورت اتحاد
شوروی در اواخر سال ۱۳۴۸ بعمل آمدہ

د افغانستان کالني

لته بند ، مهتاب قلعه ، قلعه قاضي، دارالامان ريشخور ، پل سوخته ، استا لاف ، چاريكار ، بگرام و غيره نيز صورت گرفته است . علاوه بر اجراءات فوق متخصصين داخلي وخارجي رياست حفظ و مراقبت سر و ي ابتدائي و مطالعاتي مواضع ذيل را نيز انجام داده اند .

سروي سرک کو تل سوچی ، خوست در ولایت بغلان .
سروي سرک فيض آباد ، درواز ، در ولایت بدخشان .
سروي راه پياده رو از پنجه الی با با سنگي در ولایت بدخشان .
سروي سرک نهرين از طريق کوتل شيخ جلال در ولایت بغلان .
را پور در باره پيا ده رو بين خواهان ، کوف از طريق ا تنگها .
مطالعات ترميمات پل آ شابه .
مطالعات در اطراف پل کشتي (بانتون)

بالای دریای هلمند

مطالعات و سروي سرک علی آباد شهر غزني به خواجه عمري .
مطالعات در اطراف سرک های شنکی در ولایت زابل .
مطالعات در اطراف سرک دو راهی حاجی گک از طريق دره حصارک به سرخ پار سا .
مطالعه سرک غزني ، جفتو .
مطالعه سرک غزني ، چار بر جک .
مطالعه سرک غزني ، قریه یوسف .
سروي سرک خیر کوت ، وازخواه در ولایت پکتیا .
سروي سرک قریه بست جامی در ولایت پکتیا .
سروي سرک حصارک در ولایت ننگر هار .

امور تعمیرات :

۱ - امور پلان سازی :

درین رشته موضوعات نقشه های های مهندسی نقشه های انجنیری دیتایل های مهندس سی و انجنیری ، پلانهای آبرسانی ، پلانهای مرکز گرمی و تپویه و پلانهای برق تر تیب مشخصات و صاف

تکمیل گردیده و راجع به پل حیدرا نیز مطالعات جریان دارد . و پل کند هاری در ولایت لوگر تکمیل و رسماً افتتاح شد . کارسرک شیخ جلال که دارای (۴۴) کیلو متر طول و عرض ۵ متر میباشد هنوز جریان دارد . بطول ۸۰ کیلو متر سا ختمان سرک کندهار ، تیرین کوت آماده ترافیک گردیده است .

اصلا سرک پنجشیر بطول ۷۶ کیلو متر و عرض ۶ متر و اصلاحات سرک مشتمل بطول ۳ کیلو متر و عرض ۷ متر اکمال گردیده .

هکذا احداث سرک ۴۰ متره پارک استقلال و قیر ریزی آن و پرکاری و جغل اندازی سرک زیارت سخی در کابل ، و پرکاری و جغل اندازی سرک از ا خیر سرک شهر نوالی و زیر آباد بطول ۲ کیلو متر تکمیل گردیده است .

امور حفظ و مراقبت سرکهای خا و چ پرو گرام منطقه اول :

این فعالیت را میتوان بدو دسته تقسیم کرد .

الف - فعالیت امور حفظ و مراقبت در سرکهای درجه اول که با پوش قیروکانکریت پوشا نیده شده مشتمل است بر حفظ و مراقبت سرک کابل ، جبل السراج ، جبل السراج ، دوشی از طریق سا لنگ ، دوشی ، شیر خان بندر از طریق پلخمری مزار شریف ، قند هار ، هرات ، تور غندی .
ب - فعالیت های که در حفظ و مراقبت سائر سرکها صورت گرفته :

بصورت عمومی در ولایات بامیان ، سمنگان ، فاریاب ، بدخشان ، ننگر هار ، لغمان ، پکتیا ، غزنی ، ارزگان ، بادغیسات غورات ، زابل ، هرات و قند هار کندکاری پرکاری ، جغل اندازی ، ریگ اندازی ، صفاکاری ، کپرک گیری ، جو بچه کشی ، سنگ کاری ، ترمیم کاری ، خامه کاری وغیره اصلاحت به اندازه و طول های مختلف صورت گرفته است .
همچنان جغل اندازی و صفاکاری سرک های پل متک ، شبر ، گلپهار ، جبل السراج

گروه اجرایی

- و مقا دیر و احجام پروژه های مختلفه شامل است .
- ۲۰ - پلان ترمیماتی دندانهای غازی استند یوم .
- ۲۱ - پلان ترمیماتی حوض ا کاد می پو لیس .
- ۲۲ - نقشه های مهندسی و بر آورد اول کمپ مستقل قبایل واقع منطقه جشن .
- ۲۳ - پلانهای انجینیری ، آبرسانی ، مشخصات و بر آورد اول گلخانه پوهنخی زراعت .
- ۲۴ - نقشه های بهره دار خانه و رکشاپ چهلتن با بر آورد اول .
- ۱ - تعمیر و رکشاپ چهلستون مربوط آمریت حفظ و مراقبت منطقه اول .
- ۲ - تعمیر گرای جهانی وزارت خارجه :
- ۳ - تعمیر محکمه و لایت کابل .
- ۴ - تعمیر مرکز ا طفانیه (طورتیپیک) .
- ۵ - نقشه های انجینیری تعمیر بانک خون میر منو روغتون .
- ۶ - نقشه های انجینیری تعمیر سرویس جراحی میرمنو روغتون .
- ۷ - نقشه های تهادب تعمیر انستیتوت هوا شناسی .
- ۸ - نقشه های انجینیری و آبرسانی و مشخصات کار و بر آورد اول تعمیر لیلیه مرکز تر بیوی وزارت مخابرات
- ۹ - پلانهای مهندسی و دیتا یل های کار و مشخصات ترمیماتی و اصلاحاتی مقبره اعلیحضرت سعید شهید .
- ۱۰ - نقشه های مهندسی و بر آورد اول تعمیر محافظین و تحویلخانه مقبره اعلیحضرت سعید شهید .
- ۱۱ - نقشه های مهندسی در واژه ادخال شوران .
- ۱۲ - نقشه سالون بزرگ شوران بمنظور انقسام آن به چند اتاق .
- ۱۳ - نقشه های انجینیری تعمیر الحاقیه قصر صدارت عظمی .
- ۱۴ - نقشه های مهندسی و بر آورد اول دروازه سمت شرقی و بهره دارخانه صدارت و نقشه و بر آورد تشناب های ریاست خدمات ملکی صدارت عظمی .
- ۱۵ - نقشه های مهندسی دروازه ادخال واحاطه تعمیر دستگاه ا کسریز کابل .
- ۱۶ - نقشه های مهندسی و بر آورد اول دیوار احاطه و کناره باغ هوتل کابل .
- ۱۷ - نقشه های تمدیلاتی تعمیر روزنتون با مشخصات و احجام و مقادیر کار آن .
- ۱۸ - نقشه های انجینیری سبتیک تانک نقشه های بهره دارخانه گمرک .
- هكذا بر آورد اول شفا خانه نرسنگ میرمنو و غتون ، تعمیر جدید شفا خانه قوایکار ، ترمیماتی دوایر قصر صدارت عظمی و مسر بسوطات آن دفاتر وزارت معادن و صنایع ، ترمیمات تیه پیمان ، ترمیمات قصر چهلستون ، سینمای زینب ننداری ، ترمیمات موسسه نسوان ، ترمیمات ریاست ثقافت وزارت اطلاعات و کلتور ، آشپزخانه و هوتل دارالامان ، دیوار استنادی قصرچهلستون ، ترمیمات شفا خانه شیوه کی وزارت صحیه ، ریاست سره میاشت ، کمپ وزارت عدلیه ، ریگ اندازی باغ دارالامان ، کمپ وزارت فوائد عامه ، محل بایسکل های رادیو افغانستان ، ترمیمات نندارتون ، ترمیمات صحنه بهاری چمن ، ترمیمات دفاتر غازی استند یوم ، کمپ پستونستان ، چاه فلتر ا طفانیه ، ترمیمات تعمیر کابل ننداری ، ترمیمات ریاست میخانیکسی ترمیمات کار ریاست جیالوجی و معادن ، اتاقهای راهبش گمرک ، تعمیر قونسلگری وزارت خارجه ، تعمیر مکتب نرسنگ ، شفا خانه سنا توریم ، ترمیمات دیوار احاطه باغ دارالامان ، ترمیمات دوایروزارت پلان ، رنگمالی و ترمیمات قصرچهلستون ، آشپزخانه کمپ ریاست ارزاق و احتیاجات عامه ، پیاده خانه کمپ ریاست ارزاق و احتیاجات عامه ، ترمیمات تعمیر سابقه وزارت عدلیه ، ترمیمات میرمنو روغتون ، سرک و پیاده روی های وزارت معادن و صنایع از طرف متخصصین مربوط صورت گرفته است .

د افغانستان کالني

ب - تعمير هاي و لايات پ

کار های تر میماتی قصر چهلستون .
کار های سا ختmani دروازه سمت شرقی
صدارت عظمی .
کمپ ریاست مستقل قبا یل .
کار های تر میماتی و رنگمالی کمپ وزارت
قوا عا مه .

نقشه های مهندسی ، انجنیری ، آبرسانی
مشخصات و بر آورد ا کسریز قند ها ر ،
مرکز کلتوری شهر اند خوی ، دوایراداری
مرکز و لایت بلخ رو ضه حضرت امام جان
مخابرات ولایت زابل ، مراکز صحی درولایات
مسلخ و لسوالی خان آباد ، محاکم ولایات
با ملحقات آن ، و دیتا یل تر میماتی تعمیر
افغان بلدنگ در پشاور تر تیب و تپه
گردیده است .

پروژه مرکز تر بیوی وزارت مخابرات
(لیلیه) .
کار های تر میماتی و اصلاحاتی در
شفا خانه ابن سینا .

هكذا بر آورد اول تعمیر های ر هایش
سقره محکمه ننگر هار ، سینمای و لایت
تخار ، پسته خانه و لایت وردک ، برج
تر صد سپین بو لدک ، تعمیر و لایات لوگر،
خارنوالی کاپیسا ، گردن دیوار ، فوائدعامه
غورات ، فوائد عامه هلمند و برآورد اول
چاه بدرفت شفاخانه ولایت ننگر هارازطرف
متخصصین مربوط فوائد عامه صورت
گرفته است .

کار های تر میماتی و اصلاحاتی
شفا خانه زایشگاه .
کار های تر میماتی و اصلاحاتی دفاتر
و دوایرصدارت عظمی .
کار های سا ختmani دروازه ادخال عمومی
شور ا .

کار های پروژه جدید مرستون .
کار های تر میماتی و اصلاحاتی تعمیر
های مر بو طه نادر شاه رو غتون .
کار های سا ختmani محکمه و لایت کابل .

ج - امور مراقبتی :

کنترول و مراقبت فنی تعمیراتی که پلان
آن از طرف وزارت فوائد عامه ساخته
شده و یا مراقبت پروژه های تعمیراتی که
کنترول آن از طرف دوایر دولتی مطالبه
شده و در زمینه از طرف وزارت فوائدعامه
اقدامات بعمل آمده عبارت است از :

د : نظریات و مشوره های فنی :

در مورد پلان های مهندسی و کارساختمانی
تعمیرات انستیتیوت هوا شناسی ، قصر
دارالامان ، شفا خانه چمکنی ، ا لحا قیبه
پوهنخی انجنیری ، اتاقهای درسی
پوهنتون کابل ، رو ضه شاه و لایتماب
محکمه ولایت زابل ، امور انستلاسیون
و آبرسانی پروژه اتاقهای درسی ولابراتور
پوهنخی طب ننگر هار ، امور انستلاسیون
مرکز گرمی تعمیر وزارت امور خارجه ،
با مهیای تعمیر ولسی جرگه ، موزیم کابل ،
دندانهای غازی ستنده یوم ، تعمیر وزارت
خارجه . حوض ا کاد می پو لیس ،
اصلاحات مقبره ا علیحضرت سعید شهید ،
تعمیر افغان بلدنگ در پشاور ، مرکز
کوبالت ، میدان اسکواش ، امور تعمیر
رنگمالی پوهنتون کابل ، چاه آب موزیم
مکتب نرسنگ ، شفا خانه مستورات ،
تعمیر بو سته خانه شهر نو و تعمیر نمایندگی
دافغانستان بانک نظریات و مشوره های
فنی داده شده است .

جریان کار های سا ختmani تعمیر
والاحضرت شهزاده احمد شاه .
جریان کار های تر میماتی و اصلاحاتی
قصر دارالامان .
پروژه دستگاه ا کسریز .
پروژه پوهنخی انجنیری پوهنتون کابل .
پروژه اتاق های درسی پوهنتون
کابل .
پروژه بانک خون میرمنو رو غتون .
پروژه سرویس جراحی میرمنو رو غتون .
پروژه روزنتون .
پروژه لابراتوار و اتاقهای درسی
پوهنخی طب و لایت ننگر هار .
کار های تر میماتی و اصلاحاتی مقبره
اعلیحضرت سعید شهید .

قـــوة اجرائیه

علاوه بر امور فوق و زارت فو ائدعامه
اجراآت ذیل را نیز نموده است :

۱ - تسلیم گیری بانك هرات و كابل
ننداری .

۲ - قیمت گذاری زمین چكش بر ق
مربوط بر بننا موسسه .

۳ - بر رسی از تعمیر محكمه هرات ،
پنجشیر و بدخشان .

ضمنایا باید متذكر شد كه وزارت فو ائد
عامه بمنظور بلند بردن سوله علمی
ما مورین مربوطه خود با استفاده از بورس
های تحصیلی ممالك دوست بتعداد ۱۲ نفر
ما مورین مربوطه خود را در سسال
جاری غرض تحصیلات عالی بخارج اعزام
داشته است .

۴ - بر آورد مسجد پولی تخنیک ،
تعمیر ولایت بادغیسات ، ولایت نیمروز
ریاست اداری صدارت عظمی ، ساختمانهای
مربوط مقام ستره محكمه ، ولایت پكتیا ،
تعمیرات مربوط هیئت عالی سره میاشت ،
تعمیر ولایت غوروات ، تعمیر كار توگرافی ،
امور سنگ شانی تعمیر گاردشاهی ، تعمیر
ولایت زابل ، تعمیر كشمش پاکی ، تعمیر
ریاست خد مات ملكی و امور رنگالی
كابل ننداری و غازی استند یوم .

هكذا هشت نفر ما مورین آن وزارت
در سیمینار های بین المللی اشتراك
ورزیده اند .

کابل بناروالی

مدیریت پلان :

استیشن پترول و معلوما ت توریزم .

۶ - ترتیب پلان انکشا فی پنجساله چهارم

مربوط به بناروالی کابل طبق نظریه وزارت پلان و تسلیمی ان به ان وزارت .

۷ - تحصیل تخصیصیه مبلغ (۷۴۹۰۱۰۰)

افغانی نظر به بودجه انکشا فی سال ۱۳۴۹

بناروالی برای قیر ریزی جاده ها .

۸ - قرار داد خرید یکپایه واتر پمپ از

پول انکشا فی دولت از کمیته اثینا در بدل

مبلغ (۲۴۷۵۳۰) دالر برای مدیرت عمومی

آبرسانی و افتتاح لیتراف کریدت آن .

۹ - قرار داد خرید دو پایه لغت پمپ

با مستشاریت تجارتی سفارت کبرای

شوروی در کابل به مبلغ (۴۱۷۲) دالسر و

افتتاح لیتراف کریدت آن .

۱۰ - استملاک (۳۳) بندر خانه برای

توسعه مندوی جدید .

۱۱ - تادیه قیمت جایدا د بعضی

اشخاص که در پارک استقلال تحت پروژه

واقع شده بود . برعلاوه امور فوق لست

عرایض مراجعین که یو میه به بناروالی

غرض اخذ زمین مراجعه میکنند ترتیب و

فورمه های لاجایدا دی شان تکمیل گردیده

است .

مدیریت پلان کابل بناروالی از او لالی

اخیر جدی سال ۱۳۴۹ در جمله امور

محو له خویش کارهای عمده ذیل را انجام

داده است .

۱ - قرار داد خرید ماشین مخلوط قیرمه

دو عدد رول هفت تن با مستشاریت تجارتی

سفارت کبرای اتحاد شوروی در بدل مبلغ

(ده هزار) دالر و افتتاح لیتراف کریدت

ان .

۲ - قرار داد خرید یک ورکشاپ سیار

مجهز با مستشاریت تجارتی سفارت کبرای

اتحاد شوروی در بدل مبلغ (۱۶۸۰۰) دالر

و افتتاح لیتراف کریدت آن .

۳ - قرار داد خرید مقدار هفتصد تن قیر

با مستشاریت تجارتی سفارت کبرای

اتحاد شوروی در بدل (۵۶۰۰۰) دالر .

۴ - استخدایم یکنفر انجنیر ساختمانی

ویکنفر مهندس بلغاریایی توسط اتاشه

تجارتی سفارت بلغاریا در کابل جهت

پیشبرد امور ساختمانی بناروالی کابل.

۵ - استملاک (نزد) در بند خانه در سه

راهی یکه توت غرض تطبیق پروژه ساختمانی

مدیریت عمومی گاو :

الف - مقدار قیر کار شده چارنشیپ :

۱ - برای سرک های داخل وزارت داخله

۲ - برای سرک های داخل شفاخانه علی آباد

۳ - برای سرک های فرعی شاه شهید (ع)

۴ - برای سرک های داخل سیلو

۵ - برای سرک های حصه شفاخانه

زیژنتون

۶ - برای سرک های کارته ۳ داخل ریاست

شورا

۷ - برای سرک های شهرارا وکلوله پشته

۸ - برای سرک های فرعی چمال مینه

۹ - برای سرک های جدید الاحداث پارک

استقلال

۵۷۴۰ - تن

۵۹۱۵ - تن

۸۰۱۵ - تن

۱۱۱۶۵ - تن

۱۷۸۵ - تن

۶۶۵ - تن

۴۰۹۵ - تن

۱۳۸۲ - تن

۲۸۴۳ - تن

قوة اجرائيه

- ۱۰ - برای سرک های جدید الاحداث سالنک واپ
 ۱۱ - برای سرک های مقابل وزارت پلان
 ۱۲ - برای سرک های فرعی علاءالدین کارته ۳
 ۱۳ - برای سرک های دهمزنگ حصه استیشن برق
ب - مقدار قیر گاروشده بندر :
 ۱ - برای سرک های داخل وزارت داخله
 ۲ - برای سرک های سیلوی مرکز
 ۳ - برای سرک های داخل مکتب غازی
 ۴ - برای ترمیمات سرک های شهر کابل
 ۵ - قیر یکه به قوای کار داده شده
 ۶ - قیر یکه به حفظ و مراقبت سرکها داده شده
 ۷ - ریگ اندازی عموم سرک های که قیر شده از ۲۰ الی ۵۰ سانتی .

- ج - ساختمان پلچک ها :**
 ۱ - ساختمان پلچک های باغ ز نانه
 ۲ - ساختمان پلچک های دیپوی ادو کارته ۴
 ۳ - ساختمان پلچک های پیش روی اطفائیه کابل
 ۴ - ساختمان پلچک های سرای شمالی
 ۵ - ساختمان پلچک های جراب باف های شهرار
 ۶ - ساختمان پلچک های مقابل سرک نوآباد ده افغانان
د - ریگ اندازی :
 ۱ - ریگ اندازی سرک های شاه شپید (ع) بطول یک کیلومتر و ضخامت ۲۰ الی ۴۰ سانتی
 ۲ - ریگ اندازی سرک های کارته پروان به طول ۸۰۰ متر و ضخامت ۲۰ الی ۴۰ سانتی
 ۳ - ریگ اندازی سرک های عقب وزارت زراعت و آبیاری بطول ۱۵۰۰ کیلو متر و ضخامت بیست الی چهل سانتی .

- ه :**
 ۱ - حفر یک مخزن آب به عمق ۴ متر در گردنه باغ بالا بطول دوازده و عرض بیست و شش متر .
 ۲ - ترمیمات یک حصه فرش کعب بناروالی و احاطه تعمیر مذکور .
 ۳ - تمهیدات کنی مسجد شریف کارته پروان
 ۴ - کندن آبرو های د و طرفه سرک عمومی سالنک واپ مجموعا ۲۶۲۰ متر .
 ۵ - کار کاریز کنی جراب باف های شهرار از حصه باغ ز نانه الی اخیر جراب بافها .

- ریاست حفظ الصحه :**
 تنظیم کوچه ها از کثافات :
 عملت تنظیماتی مدیریت های نوا حسی ده گانه یو میه به چاروب و پاک نگه داشتن گذرها و بازارها و جاده های شهر مصروف
 ۴ - ریگ اندازی سرک های قلعه فتح الله خان بطول ۱۲۰۰ کیلومتر و ضخامت بیست الی چهل سانتی
 ۵ - ریگ اندازی سرک های کلو پشته بطول ۱۰۰۰ متر و ضخامت بیست الی چهل سانتی
 ۶ - ریگ اندازی سرک های سرک عقب

د افغانستان کالني

خر يداري و بکابل وارډ گرديده است
زير نظر مديريت عمومي تنظيقات در جاده
هاي قير شده بکار انداخته شده ويو ميه
جاده هاي مذکور را جاروب مي نمايد .

کورس های قصير اهدات :

برای اینکه مستخدمين مو تل ها ،
رستوران ها و وساير دکانداران مواد غذايي
از اصول تهیه غذا و توزيع ان در بين
مشترکيان آگايي حاصل وطرق ان را
بياموزند . از طرف اداره حفظ الصحه محيطي
کابل ښاروالي کورس های قصير اهدات
تربيه مباديات حفظ الصحه براي کارگران
مواد غذايي مخصوصا کاريوگران رستورانهاي
وهو تل هاي شهر افتتاح و توسط متخصصين
وروغتيا پلان داخلي و موسسه صحي جهان
به تدریس آنان پرداخته شد و برای يکعهده
آنان تصديقهنامه نیز داده شد .

ساير کاريوگران ، نانوايي ها ، دانشپا ،
کلچه بزها ، شيريني پز ها و حلوايات
وشير فروشپا بانو به شامل کورس گرديند
تابه اهميت وظيف عمده خود از نگاه حفظ
الصحه آشنا گردند و براي اصلاح و بهبود
دکا کين و کارخانه هاي خود اقدامات لازمه
را عملي کنند . همچنين کاريوگران حمام ها
وسلما ني ها نیز شامل کورس خواهند
شد .

هكذا از طرف اين رياست نقشه هاي
اصلاح شده براي نانوايان تحت مراقبت
جدي خصوصاً بکسانیکه نانوايي هاي جديد
فعال ساخته اند داده شده . اين نقشه
اصلاح شده با شرايط محيطي به مشوره
متخصصين موسسه صحي جهان که در هفته
يك روز با کابل ښاروالي همکاري ميکنند
تهيه شده و با تطبيق ان تا اندازه توانسته
اند که شرايط صحي نانوايي ها را تامين
کنند . هکذا نقشه اصلاحي دکان هاي قصابي
تکميل ونمونه اصلاح شده ان در ريکاخانه
افتتاح گرديده است .

همچنان سروی تکميل دکانهاي مسود
غذايي توسط روغتيا پال هاي اين مديريت
تکميل گرديده و احصائيه کامل ان تهیه و
گراف ان تکميل شده است .

طرح پلان اعمار يك کشتار گاه صحي
تکميل ومراتب اصولي ان از دارالانشاء کابل
ښاروالي طی شده است که مبلغ مورد ضرورت

و خاکروبه وزباله ها را توسط موتر هاي
تنظيقاتي مربوط نواحي خويش به خارج شهر
انتقال داده است .

ريگ انفا زي :

معتبر وکو چه هاي خامه شهر کهنه جهت
جلوگيري از گلولا ي زمستان و موسم
بازاري توسط موتر هاي تنظيقاتي و وسايل
نقلیه مديريت عمومي کار قرار صورت
ذيل ريگ اندازی شده :

از کتاب فروشي به امتداد گذر باباي
خودي عليه الرحمه واز آنجا تا تخته پل
شور بازار ، از دروازه لاهوري الي بازار
سراجي به امتداد موچي پرک و آهنگري
الي شور بازار ، از شور بازار الي گذرکرنيل
لطيف واز آنجا تا چهارده معصوم و درخت
شنگک و گذر فورملي ها از شور با زا ر
به امتداد گذر ديوان بيگي ، شتر خانه ،
گذروزي ، سه دکان عاشقان و عارفان ،
از کوچه اچکزايي ها تا باغ قاضي واز مقابل
سينما بهزاد تا سرک سراي ذغال و سه
دکان چنداول ، سرک باغبانکوچه ، سرک
خامه مندوي تا پير سفيد .

بازار ريکاخانه ، سر حوض ريکا خانه ،
سرک عمود مي ، باغ عليمردان سرک
مسجد گاه ، سرک مقابل حمام باغ
عليمردان الي بور يا فروشي سابقه و حمام
پايانچوک ، سرک عقب محبس عمومي بريکوت
الي بازار کلالي دهمنگ ، از مقابل مسجد
نائب سلالر مر حوم الي کوچه مسجدميران
وسرک خامه ناحيه چهارم .

هكذا امسال درياي کابل از يك طرف
آب نداشت واز طرفي ديگر روز بروز بر
کثافات ان افزوده ميشد لذا مديريت عمومي
تنظيقات کابل ښاروالي تصميم گرفت که
سطح دريارا از حصه پل ارتن الي پل
محمود خان هموار نموده ودر هر قسمت بند
هاي ريگي بسازد تا آب در هر حصه بند
افتاده و براي يکدمتي درياي کابل از
کثافات در امان باشد .

ښاروالي کابل . تصميم گرفته تابند هاي
آهني پور تيتيف اعمار نمايد ودرين باره
داخل اقدام بوده و با رياست شهر سازي
در تماس ميباشد که در صورت امکان به
اين کار اقدام خواهد نمود .

هکذا دوعراده موتر جاروب که از خارج

د فوايد عامی وزير انجنير محمد يعقوب لملی د تيرين کوت د پله د پرا نيستلويه
وخت کی

(دحمل ۱۴)

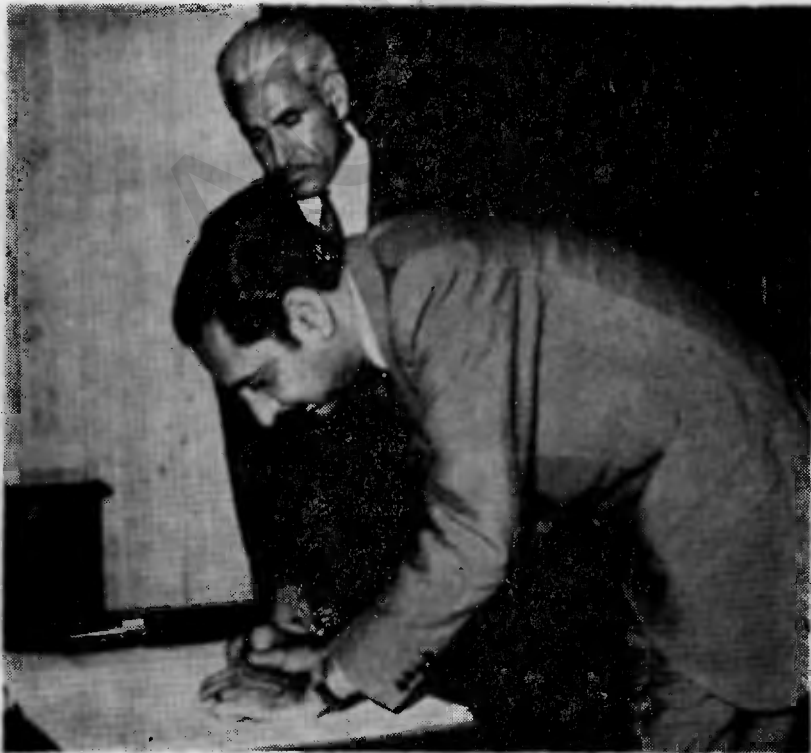

د معادن او صنايعو وزير پناغلی امان الله منصورى او د جيا لوى رئيس نيا غلى
ميرزاد د ولسی چين د جمهوريت لوى سفیر سره پداسی حال کښی چه حکاکي
شوی لاجورد گوری .

(دثور لمړی)

صدراعظم بناغلی اعتمادی د با کستان د مالی و زیر بناغلی قز لیا ش سر ه
 د خبرو په حال کی (د نور ۲۹)

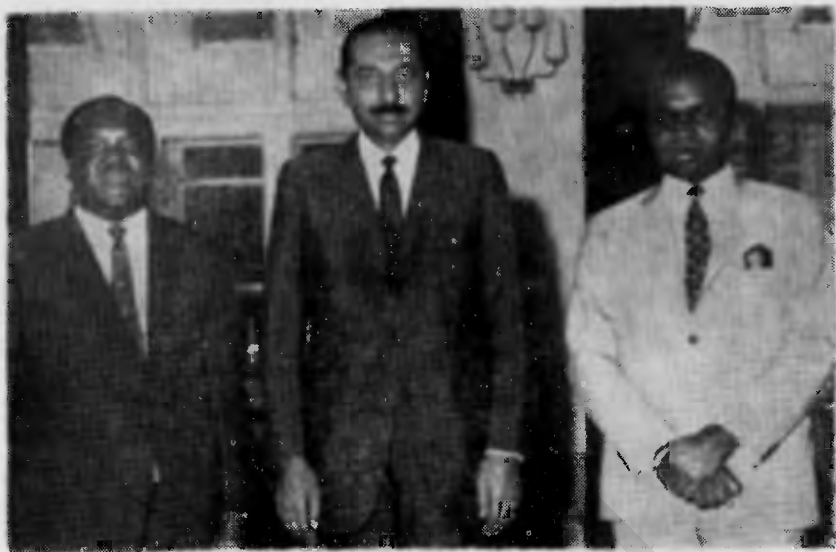

جلا لتهاب ا اعتمادی صدراعظم کله چه داستقلال د بیر ته ا خستلو ددو پنخوسمی
 کالیزی په مناسبت خپل تبریکات دهمایونی معظم اعلیحضرت حضور ته په مخصوص
 کتاب کښی لیکي (دجوزا ۶)

د مشرانو د جرگې رئیس سنا تـو رعبـدالهادی داوی په هغه محفل کېنې چې دحضرت (محمد ص) د نیک مرغه میلاد دنیانغښتی په مناسبت د دلکشا په مافی کېنې ترتیب شویو خپله بیانیه ا براد و ی

(د ژبو ۲۷)

بناغلی اعتمادی صدراعظم د ز ميا دوه کسيزه هيت سره و روسته اله ملاقات
خځه

(د جوزا ۲۶)

دمخا بېراتو و زير انجنير محمد عظيم گران کله چه د مخا بړا تو دوزارت د تربيوي
مرکز د ليلي دو همی ودانۍ د بنسټ پيره پدی

(د جوزا ۲۳)

د هغه د عوت يوه خټبه چه د صدر اعظم نياغلي نور احمد ا عتمادي لغوا د او لمسي
جرگي دوکيلا نو په وياړ په پغمان کښي تر تيب شوي و
(د سر طان ۱۷)

د هغه د عوت يوه خټبه چه د نيا غلي ا عتمادي صدر اعظم لغوا د مشرانو د جرگي
دريسي او غرو په وياړ د پغمان په تپه کښي جوړ شوي و
(د سر طان ۲۰)

جلا لتهاب اعتمادی صدراعظم کله چه دارو پایي مملکتو په لور د یوه مسافرت
په نیت روانیږي د کابل په بین المللی ډگر کېښي د صدارت د لومړي مرستیال بشا غلي
یفتلی سره د خدای پاماني په حال کېښي

(دسنبلې ۵)

مشاوره وزیره میرمن شفیقه ضیائی په داسی حال کېښي چه د فرانسې لوی سفیر
هم حاضر وو دفرانسوی ژبی ورکشاپ گوری

(داسد۱۷)

دکابل فاتح والا حضرت مارشال کشته و لیخان او والا حضرت چترال سر دار عبدالولی ، قاضی ا نقضات پو هاند ضیائی
او خان عبدالغفار خان د پښتو نستا ن دو ر غی د نیا نخلو په مراسمو کی په داسی حال کی چه دکابل سر پرست تبار وال
خبله بیانیه ا تبار وی
(د سنلی ۹)

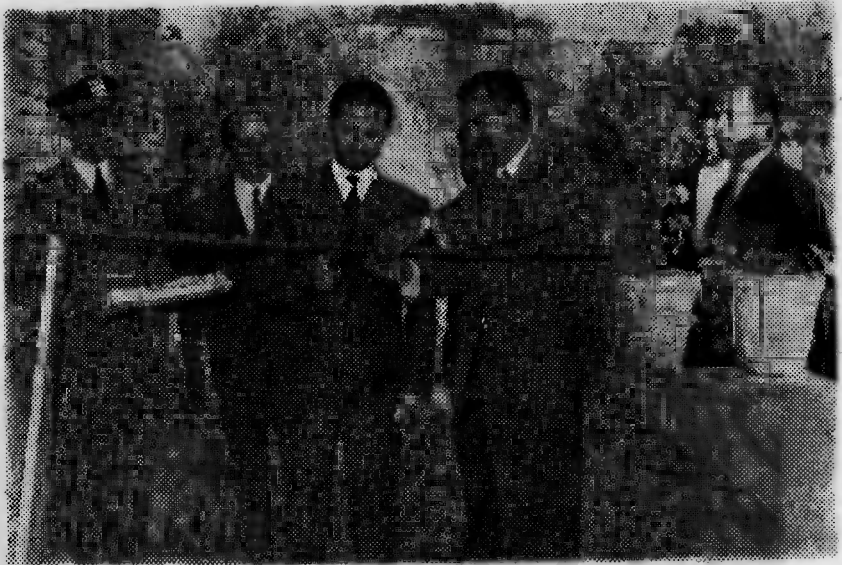

صدا عظم بناغلی نورا حمد اعتمادی کله چه د همکارانو د ټولو لني د اجرا ئيه و ي
غرو سره د صدارت په ما ئي کي صحبت کوي
(د سنبلې ۲۰)

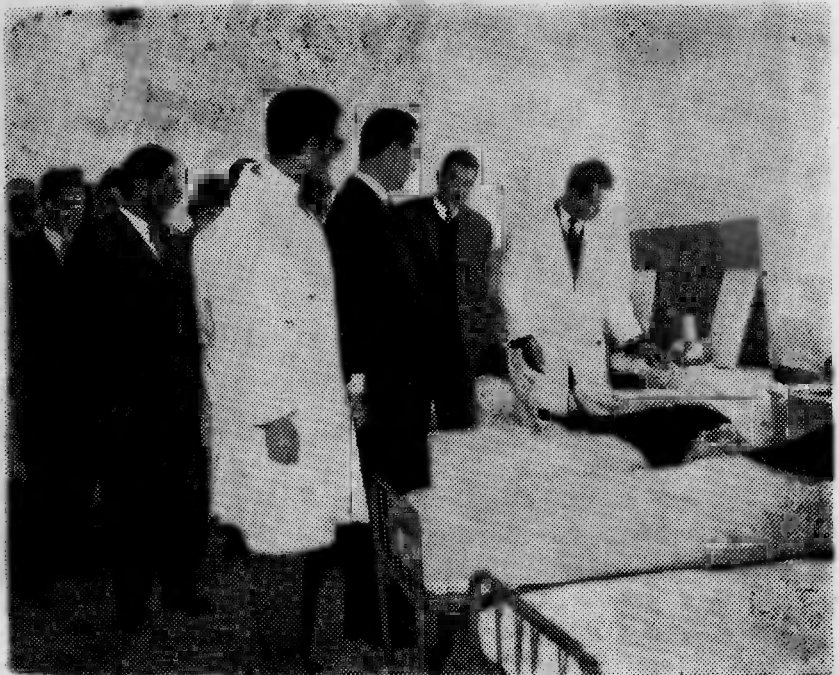

دولسي جرگي و ئيس پو هنوال دا کتر محمد عمر وردک کله چه بناغلی ا اعتمادی
صدا عظم دلو ساکا نه پيرته وا ستنيد وڅخه و روسته دکابل په بين المللي ډگر
کښي ور ته ښه راغلي وا يي

(د سنبلې ۲۸)

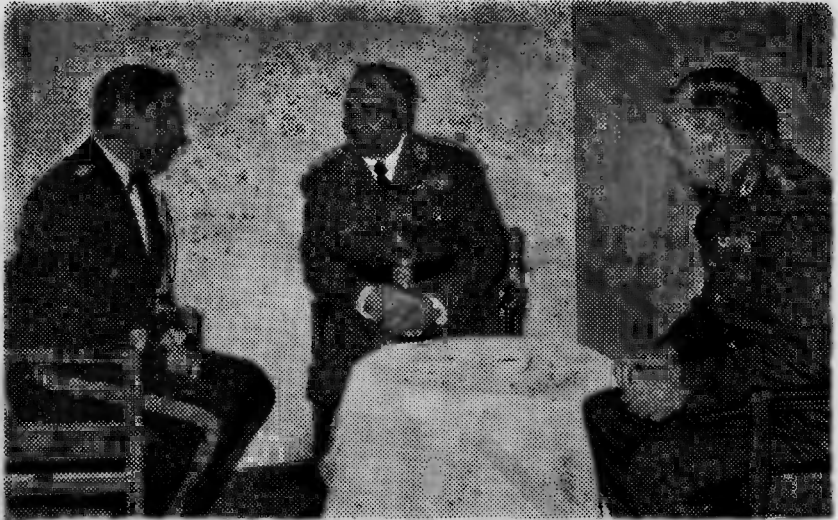
هغه وخت چه عدليه و زير پوهند وی عبدالستار سیرت د کو مری دار ا لقا دیب
 دیرانستلو پتی پری کوی
 (د سنبلې ۲۹)

دقبا یلو مستقل ریس سید مسعود پوهنیار کله چه د قبا یلو د روغتون مریوطی
 جاری کوری .

صدراعظم بناغلی نور احمد اعتمادی کله چه د مرحوم جمال عبدالناصر د جنا زی
د خینو لړ په مرا سمو کی د گڼو لیا ر هئا هری ته روانیږی او د صدارت د دوهم
مرستیال او د پو هنی و زیر دا کتر عبدالقیوم لخوا مشا یت کیری .
(د میزان ۸)

د ملی دفاع و زیر ستر جنرال خان محمد او لوی د ر ستیز غلام فاروق په هغه
میلستیا کی چه د ایران د نظامی آ تشمه خوا د انتر کا نیشنل په هو تل کبسی
تبسی تر تیب شوی وه

(د عقرب ۲۶)

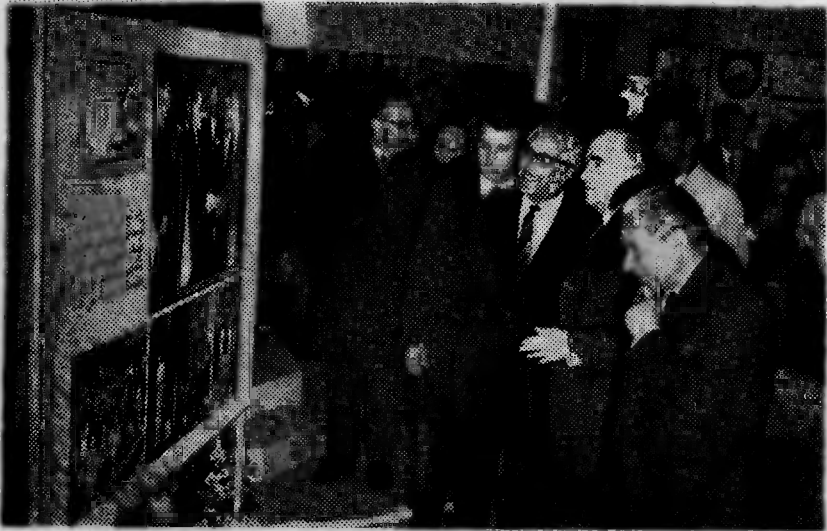

جلا لتهاب ا عثمادی صدراعظم کله چه د بناغلی اونیون او بناغلی نسا راسیمان
سره د بیژند گلوی کتنه کوی .

(د قوس ۲۴)

د صدارت لومړی مرستیال ښاغلی عبدالله یفتلی په هغه وخت کې چه د هوی فارم
 د یتې په پریکو لو سره پرا نیږی .
 (د جدی لهږی)

د صدارت مشاور د کتور محمد ا کرم ، د شوروی اتحاد لوی سفیر ښاغلی کیکتيف
 او د اطلاعاتو او کلتور دوزارت معین ښاغلی رو ښان کله چه د دوستی د ترون
 د پنځو سمی کالیزی د تصویرونو نندارتون څخه لیدنه کوی
 (د حوت ۲)

قـسـوۀ اجـرائیـه

ساختما نی ان در بودجه سال ۱۳۴۹ گرفته شده .

کنترول حفظ الصحه محیطی سرا یها ، حمام ها ، مسا فرخانه ها وغیره توسطروغتیا پالها صورت گرفته ونتایج مطالعات و اجراءات شان به مقام ریاست بنساروالسی تقدیم شده است .

همچنین در آغاز سال ۱۳۴۹ یکنعدادنہال بتفریق ذیل از طرف مدیریت عمو مسی باغهای ریاست حفظ الصحه در پارک ها و باغها غرس شده .

در پارک زرتکار به تعداد تقریباً یکہزار نہال وبتہ های زینتی . در ظاهر شاہی پارک به تعداد یکہزار و دو صد نہال وبتہ های زینتی .

در تیمور شاہی پارک به تعداد تقریباً ہزار نہال وبتہ های زینتی . در کنار جادہ های عمو می به تعدادتقریباً چہار ہزار نہال .

در باغ بابر شاہ به تعداد بیش ازیکہزار نہال بید روسی وغیرہ بتہ های زینتی .

در پارک مینار علم وجہل ، در پارک دہ بوری مخزن آب وغیرہ نیز بہ تعدادکافی نہال غرس شده .

ہکذا برای اینکه از فروش میوہ تازہ توسط طوفا ن دورہ گرد در گوشہ وکنار پارک مذکور جلو گیری بعمل آیدبنساروالی کابل سہ باب کانٹین عصری را جہتعرضہ میوہ تازہ وسایر خوراکہ باب بنا نہاد کہ کاران در ظرف سال ۱۳۴۸ تکمیل گردیدہ .

فعالیت نواحی دہ گانہ شہر کابل :

ہر ناحیہ با تشکیلات مختصر و یکنعداد عملہ وموتر های تنظیفاتی در حوضہناحیہ خود مصروف فعالیت بودہ وبا مشورہ دونفر

وکیل انتخابی بہ کار های مردم وصفائی کوچہ ها ، بازار ها وجادہها مربوط ناحیہ خود رسیدگی مینمایند و ہم عوایدبنساروالی را از مسکونین نواحی ودکانداران وسایر

محصل دہندگان تحصیل و بخرانہبنساروالی تحویل میدہند .

این مدیریت ها دارای مامورین ودفاتر علیحدہ میباشند کہ غیر از رسیدگی بہ امور تنظیف وکنترول بازار و فیصلہ هایدعاوی خصوصی بین وکیل گذر و حضور درمحافل

عروسی وغیرہ بہ تحصیل عواید و ثبت احصائیہ تولدات ووفیات از دوا ج ہاو

ثبت قبالہ وتصدیق لاجیادای وغیرہ اسناد مسکونین نواحی مربوط خود میسر دازند .

امور اداری ، حسابی ، احصائیہ وتحصیل مالیات های مدیریت های نواحی، مربوط بہ ریاست اداری بنساروالی بودہ و موضوعات مربوط بہ صفائی وامور مراقبت صحی وهمچنین امور مربوط بہ تعمیرات ومراقبت سرکہا وغیرہ بہ ریاست کار وساختما ن

ارتباط دارد . ریاست حفظ الصحه در امور تفتیش وکنترول نرخ ها و مراقبت بازارها با ریاست تفتیش در تماس بودہ ونزد مرکز ریاست مسئولیت مستقیم دارند .

بنساروالی پغمان :

بنساروالی پغمان موفق بہ انجام امور ذیل گردیدہ است :

۱ - ترمیمات سرکہا وریک اندازی از پل حلیمہ خانم الی درہ طرف سایہ باغ ولب دریا .

۲ - ترمیم وریک اندازی سرکہا از پل حلیمہ خانم الی کوتی سرخ وارگہشاہی پغمان .

۳ - ترمیم وریک اندازی سرکہا یفرعی بین بازار .

۴ - ریگ اندازی و بیل داری ونہال شانی وکل کاری باغها وسرکہا .

۵ - صفائی وآب پاشی جادہ های عمو می وخیابان های باغهاوپارکہا .

۶ - انتقال ریگ از کوہ پیر بلند الی باغ عمو می وسرکہا ی عمو می وفرعی .

۷ - نہال شانی در دو کنار جادہ ها ، پیوند بتہ های گل وتیبہ قوریہ انسواع اشجار وبتہ های زینتی .

۸ - ترمیم سرکہ بیکتوت از حصہ پل حلیمہ خانم تا کوتی ستارہ .

دکاندارانیکہ از اول الی اخیر جدی ۴۹ توسط کابل بنساروالی جریمہ نقدی شدهاند :

۷۳۱ نفر خباز

۲۸۱ نفر خباز (دکانهایشان مسدودشده)

۲۴۳ نفر بنیہ گر ومیوہ فروش

۱۲۱ نفر کلچہ فروش

۱۶۴ نفر ترکاری فروش

۴۴ نفر هوتلی

۳۶ نفر حما می

۱۲۹ نفر چوپ وزغال فروش

۳ نفر قرار دادی برف

۱۶ نفر سماوارچی

د افغانستان کا کنسی

(د ۴۴۲ مخ پاتی)

اساسی او پاخه مرکز ونه دی اودغوسیمو په سلو کښی ۹۹ د ملی محاذ مرسته او تایید وکړي .

خپل ملی محاذ پلو د محکوم پښتونستان دخلکو رغبت او میلان خپل پخوا نی تسلسل په خای ساتی دی او هره ورځ نوی نوی خبرونه دزرو او پخو مغرو فو شخصیتو نو دشمول په باب خپریزی .

په افغانستان کښی تیر کال د پښتونستانی ملت د حق خود ارادیت د تایید په باب معظم همایونی اعلیحضرت د پدخی او نه ماتیدونکی ارادی په رڼا کښی د پښتونستان د اولس د مشرعو او و حقه حقو فو دمطالبی د تایید کال پاتی شوی دی . ددغه کال په دوران کښی د افغانستان ملت ښه په خلاص مت د پښتونستان نی ملت د حق خود ارادیت مرسته او تایید کړی دی .

په تیر کال کښی په ډیرو درنو او شاندارو مراسمو باندی د پښتونستان د ملی ورځی دنمانځل کیدو نه علاوه د افغانستان د خپلواکۍ د بیا اخستلو د ۵۲ جشن د مراسمو دافتتاح په مناسبت د افغانستان ستر پاچا معظم ټولوا کهمایونی اعلیحضرت د افغانستان له خوا په ډیرو درندو او شاندارو عباراتو د پښتونستان د ملت د حق خود ارادیت تایید وفرمایه .

دغه راز د افغانستان صدراعظم ښا غلی نور احمد اعتما دی په دغه مناسبت پخپله رادیو پی وینا کښی د افغانستان له خوا د پښتونستان د ملت د حق خود ارادیت د ملاتړیو ټول بیا اعاده وکړه او په ډیرو واضحو الفاظو کښی پی د افغانستان موقف بیان او خرگند کړي .

په اولسی جرگه کښی د افغانستان د ملت نمایندگانو د خپلو پښتونستانو وروڼو د حمایت او مرستی جذبې په پخوانی ټیټگار او فشار جاری ساتلی ده .

تیر کال د پښتونستان خوانان په کافی شمیر دلیسو نه پوهنتون ته دعالی تحصیلاتو دپاره لاپل او ځینو نورو د مملکت په مختلفو سیمو کښی دښوونکو او دولتی مامورینو په صفت وظیفی اشغال کړی او دی سره جوخت دا هم چه دسوو نو په شمار کښی پښتونستان

بریبنا په چټکی خپل اثر وغځاوه او ډیرگرم استقبال پی وشو .

دینه علاوه په مختلفو سیمو کښی لکه پنجاب ، حیدرآباد ، بهاولپور ، کراچی او نور د پښتنو شاگردا نو له خوا د همدغه نامه لاندی اتحادی جوړی شوی او د پښتور پوهنتون د مرکزی تنظیم سره پی د خپل الحاق اعلان وکړی پښتنو خوانانو چه په پور تنو ذکر شو یو سیمو کښی کسوم فعالیتونه کړی دی دهغو په جمله کښی په کراچی کښی د کارگرو پښتنو دیو ملی تنظیم او بیا په کراچی کښی د عدل په نامه دیو پښتو مجلی راویستل هم شامل دی . ددی تنظیم غړو خوانانو د پښتونستان د اولس د ملی کلچر د پښتو نستان اولس د تاریخی افتخاراتو او د خپلو ملی حقوقو سره پښتو نستان اولس د آشنا کیدو او پام راگرځولو په کار کښی ډیر شاندار کردار ادا کړی دی پخپله د ملی محاذ مشرانو او کارکوونکو په ډیره دلچسپی او قابلیتیا خپل مخالف محاذ ته دا حقیقت روښانه کړی دی چه پښتونستان نی اولس د تیرو څلیرو ویشتنو کلونو د ماجرا تحلیل په څه ډول کړی دی او دوی دیو ډیری دردناکی ماجرا په غم لپ لو پاتکو او پور یو څه ډول تیر شوی دی او دوی کوم ساحل ته دخپلی بیری در سولو په هڅه او کوشښی کښی لکیا دی .

دخان عبدالولی خان او دده د پیروانو فعالیت په محکوم پښتونستان کښی ډیر زیات مثبت اثر وکړی او په عام صورت د دباشعورو او متنفدو کسانو له خوا د ملی محاذ ملگرتیا نه علاوه په ملی محاذ پوری د ډیرو پخوا او پخوانو مسلم لیکیانو الحاق ددی حقیقت یو ډیر لوی ثبوت دی چه په محکوم پښتونستان کښی کوم خلک د ذهن او فکر او اهلیت له مخه داوسل نمایندگی کوی هغوی په ملی محاذ کښی متمرکز او راغونډ شوی دی .

دغه حقیقت د محکوم پښتونستان په ولایتی انتخبا یا تر کښی په ډیر صراحت او خرگند تیاو لیدل شوڅکه چه د پښتور او مردان سیمی د تعلیم ، اقتصاد سیاسی رشد او فرهنگی پخوانی په لحاظ

پښتونستان

خان عبدالغفارخان او دپښتونستان ډيرزيات معززين ولاړ وواودمعارف شاگردان اودكابل دخسواو شما خونان په اتونو بوخت وو دپښتونستان د ورځي مراسم په دې وينا افتتاح كړل :

والا حضراتو جلالتمابانو گرانو حاضرينو پښتونستاني وروڼو !

ويايم چهن يوځل بياپه دې تاريخيځاي كښي د پښتونستان دستري ورځسي د نمانځلو په مراسمو كښي گهون او شروع كوو .

دا دهغي ورځي يادو نه ده چه پويشت كاله دمخه يعني هغه وخت چه دنړي ددې سيمي څخه دستعمار لمن ټولي ډله اودهغه سره سم دپښتونستان اولس ته دنسوي اسارات او غلامي زنجير دور په غاړه كښو هڅه وه نو د پښتونستان ځيني مشران دلته سره ټول شول او د دې خطر دليري كيدود پاره يي داتړون او وعده وكړه چه دپښتونستان تاريخي قوم او ملت په نامه د دوي واك او اختيار وركول كيري او كه چيري د دوي حق دتامين او لاسته راوستلو په لار كښي د دوي د تاريخي حقايقو په خلاف زور زياتي كيري نو دپښتونستان اولس په تيرو يو ويشتو كلو كښي دخپل اساسدحق دگټلو او ساتلو دپاره دتيرو پيښو په شهادت په ميړانه او سر لوړي دريدلي دي .

منو چه خو ورځي به د دوي سره زور زياتي شوي وي خوا خري او نها يي بري دحق او حقيقت اود پښتونستان د اولس په برخه وو . دا دې په محكوم پښتونستان كي د يونت د ماتيدو سره حالات داسي روان دي چه د پښتونستان اولس په دې نوي او اميد بڼونكي رڼا كي ليگيا دي دمجاد لي په اولو دريځو كښي خپلي هلي ځلي كوي او د همد ف لوري ته ورو وردرو مي اومونډر دلته په دې هيله يو چه حق او واقعت خپل ځاي ونيسي او د دې ټولو هلو ځلو په پای كښي دپښتونستان تور يالي ملت دخپل عزت او اساسي حق خاوند شي .

دكابل ښاريان لكه د افغانستان ټول اولس څنگه چه تيرو يو ويشتوكلوپه مختلفو مرحلو كښي د پښتونستان د خلكو سره د دوي په مبارزه كښي دويني ، ژبي اوكلتور

هلكان دخوشال خان ليسی او دننگر هار ، پكتيا ، کندهار او نور وابتدا يي مگرليليه قبائلي ښوونځيو دتعليم دپاره و منل . دپښتونستان ي اولس دصحت او روغي ستي دزير مي د فکر او جذبي لاندي دآزاد پښتونستان په غاړو غاړو كښي دگڼو روغتو نونو كار چير ته چير ته تكميل شوي او په ځينو ځايو نو كښي دتكميل پا يي ته ډيرزر ورسيدونكي دي .

سپر كال د افغانستان شمالي او غربي سيمو ته د پښتونستان دستر مشر خان عبدالغفار خان دتاريخي او په زړه پوري سفر په دوران كښي د هيواد لويو پورو ، نرو ، ښځو ، استاذانو او شاگردانو دډير درانده هر كلي او استقبالي په موقع د پښتونستان ي ملت سره دويني او قامولي دټرون مضبوط او نه شلیدونكي رابطه په چير شاندار او مجلل ډول اورنگ كښي را مخي ته كړه او دپښتونستان ي اولس د ملي مبارزي كامله مرسته او ملاتړ يي يو ځل بيا تاييد كړه لكه چه پور ته موا شاره وركه و كړه سپر كال دپښتونستان ملي ورځ په چيرو شاندارو مراسمو باندي په ټول افغانستان كښي ومانځله شوه .

په مركز او ولاياتو كښي مشاعري ، مظاهري او درانه درانه محفلونه جوړ شوي وو او دهيواد مطبوعاتو په دغه مناسبت فوق العاده گهي چاپ كړي وي . هرهر ځاي ښاروالانو او ملي شخصيتونو په دغه مناسبت دقام د درنو غونډو په وپاندي ويناوي وكړي دپښتونستان بيرغونه پورته كړي شول اتونونه سپورتي مسابقي اوداور لوبي وشوي .

په كابل كښي لومړي سهار په پښتونستان ميدان كښي دسلطنتي كورني ځيني محترم غړي دحكومت مشر او غړي قاضي القضاات او دستري محكمي غړي دشوري ددواړو جرگو مشرانو اوغړي لوي عسكري او ملكي مامورين په زرگونو اولسي خلك اونر ښځي ځوانان دكابل ښاروال له خوا دپښتونستان دبيرغ پورته كولو په مراسمو كښي دبرخي اخستو دپاره حاضر شوي وو .

كابل ښاروال ښاغلي نورستاني په داسي حال كښي چه دپښتونستان ستر مشر

د افغانستان کالی

کولی خو زما دا باوردی که زموږ دآمدنی ذرایع دقام لاس ته ورشی د پښتنو صو به په ټول پاکستان کښی مثال صو به جوړه شی ځکه چه قدرت دی علاقی ته ډیر شته ورکړی دی .

حاصل خیزی زمکی ، مست سیندو نه ، سالمه هوا ، قیمتی درنگو نه او ورسره ښه ښه دماغونه او مطبوطی متی دا ټول داسی خدایی نعمتو نه دی چه باید مونږ پر ی شکر وباسو . په پاکستان کی حاکمو طبقو کله په یوه بهانه او کله په بله بهانه پسه ساز شو نو حکو متو نه جوړول او وړانول چه په آخره کی دپاکستان او لسس دوه سپیگمو له راغی دبد بختیو د ختمو لودپاره آزادی غوښتونکی تحریکو نه مسیدان ته راووتل .

چه د جد جهد او قربا نیو په نتیجه کی یی دایوب خان جابرانه نظام ږنگ کسرو او او پاکستان یی یو ی نوی مرحلی ته را ورساوه دانوی مرحله دبنگالیانو ، بلوڅو سیند یانو ، پښتنو او پنجابیانو د گهو او اوږدو مجاهد و په برکت منځ ته راغلی ده . د دیمو کراسی حقوقو او ملی آزاد یو هغه لږه اندازه چه د صدر آغا محمد یحیی خان له خوا په ۱۹۶۹ کال کښی اعلام شوه زه د بنگا لیانو او بلوڅو سند بانو پنجابیانو او پښتنو د یوه خدمتگار په حیث داستعمار او ظلم خلاف داکامیا بی چه د دوی بسی شمیره قربانیو وینو توییدو قیمت دی دملی آزادی او دیمو کراسی اول پراو گڼم .

زه دغو ټولو مبارزینو او مجا هدیو ته چاچه ددی کامیا بی په لاره کښی قربا نی ورکړی دی خبر داری ورکوم چه ستا سو د ملی آزادی او دیمو کراسی حقوقو غاصبانو ، اندرو نی رجعت پسندو او استعمار ی طاقتونو زور لگو لی دی چه خلکو ته اقتدار دمنتقل کیدو او ملی آزادی ته درسیدو په لار کښی خنډونه پیدا کړی او په ملک کښی دیوی بلی توری دوری دراوستلو دپاره بیا لاره هواره کړی .

کله د پښتنو او بلو څو او کله دقبایلو او سمی د پښتنو تر منځ کله په یونامه او کله په بل نامه زموږ په منځ کښی کرکه او نفاق پیدا کوی .

دیو والی په اساس د دوی هر ډول مرسته کړی ده نن سبا به هم لکه پخوا د دوی شاته ولاړوی په دی اراده او په دی هیله دپښتونستان ورځ شروع او د پښتونستان بیرغ پور ته کوو . تل دی وی افغانستان ، ژوند ی دی وی پښتونستان .

په پښتونستان میدان کښی داتڼونو چکچکو او پښتونستان زنده باد په چغونارو دمراسمو دلومړی برخی دپای ته رسیدو نه پس خلک دیوی ډیری لوی مظاهری په شکل غازی ستنیوم ته لاړل او هلته د قرآن پاک د تلاوت نه وروسته د پښتونستان سترمشر خان عبدالغفار خان دډیرو شدید وچکچکواو پښتونستان زنده باد په انگازو کښی پورته شو او داسی وینایی وکړه :

خوږو درنو خویندو او وږونو ! زه ستاسو ډیره مننه کوم چه نن بیا په دوفره زیات شمیر کښی را غونډ شوی یاست چه دخپلو پښتنو وروڼو سره آواز یو کړی او زموږ د آزاد او خوشحال ژوند پوشتی شی . دا هغه اخلاقی کومکو نه دی چه په تاریخی او ثقافتی علایقو بناء دی او مونږ یی دخپل ملی ژوند په غور زو کښی تسل ډا ډه ساتلی یو . زه باور لرم چه آینده به دغه شان مرستی نوری هم زیاتی شی .

زه خپله اخلاقی وظیفه گڼم چه دهمایونی اعلیحضرت د همدردیو ، د افغانستان د اولس او د هغوی د حکومت شکریه ادا کړمه چه ما ته دا موقع راکوی چه ستاسو په خدمت کښی خپل خیالات خرگند کړم .

په پاکستان کښی دتیرو ۲۴ کالوراهیسی مونږ سره داسی سلوک شوی دی لکه چه یو فاتح د خونړی جنگ نه پس په مفتوح ملک وروخیری او دهغوی آزادی . عزت ، اقتصاد ، ثقافت او هر څه دل دل کړی .

زموږ په جماعت خدایی خدمتگاری چه غرض یی د خدای دمخلوق خدمت وپاښندی و لگیده ، زموږ قومی اخبار پښتون بندشو ، زموږ بچو له چه په مورنی ژبه کی دتعلیم ورکولو کومه سلسله جوړه شوی وه هغه متروک شوه په اقتصادی لحاظ یی مونږ یوازی د خامو اشیاءو د فروش آمدنی ته کینو لو او اوس دا پروپاگنده کیری چه د پښتنو صوبه خپل حاجت نه شی پوره

پښتونستان

هم زما دزپه ارزو وه او اوس هم ده . زه دوی درضا او مطمئن اوسید لو نه سوانور څه نه غواړم .

بله دا چه اته میاشتی وشوی چه خلک د انتخاباتو دپاره تیاری نیسی او خپل کښت او کار یی پری ایښی دی ، له کاره وتلی دی دا په غریبو خلکو لوی بار دی زه امید کوم چه صدر صاحب به د خلکو غریبی او تکلیف محسوس کړی وی او په خپل امر به نوی غور وکړی .

په اخیر کښی زه د افغانستان په موجوده پر مختگو نو چه زما د عمر لو په ارزو وه خپله خوښی او خوشحالی څرگند وم هیله کوم چه افغانستان به په آینده کښی دترقی په لور نور هم چټک گامو نه واخلي .

دپښتونستان ستر مشر خان عبدالغفار خان دخپل اولس سره دافغانستان رادیو په ذریعه خپله رابطه همیش ساتلی ده .

باچا خان په مختلفو مناسبتونو کښی لکه اختر یا لکه دکوم درانده سفر نه د راگر ځیدو په وخت یاد پاکستان دخاچار و نو او د پښتونستان د ملی محاذ دمخالفینو د پروپا گند دشدت او تور اوبهتان دزیاتیدو په وخت د پښتونستان ملت په اصل حقیقت خبر کړی او د خلکو ذهنونه یسی روښانه کړی دی .

هغه وخت چه دپښتونستان ځوانانو، شاگردانو او سیاسی واک گرانو د خپل اولس په ملاتړ دپاکستان دپخوانی دکتا تورایوب خان دحکومت خلاف په شدید او اوږده مبارزه کښی شانداره فتحه او کامیابی حاصله کړه نو د پښتونستان ستر مشر باچا خان په دغه مناسبت دپښتونستان ملت اورسره دپاکستان اولس ته ددی مبارزی په کامیابی خپله خوښی اونیک تمنیات ښکاره کړل او داسی بیان یی درادیو افغانستان په ذریعه خپور کړی .

زما خو یند و او ورونو ، د ټولو نه اول زه تاسو ته د قربانی ددی لوی اختر او اورپسی تاسو چه په کوم همت او قربانو گټه کړیده د هغی مبارکی در کوم .

کوم وخت چه تاسو دخپل حق دگټلو دپاره قربانی کولی زه خوشحالیدم چه زما په قوم کی همت جرات او دقربانی ور کو لو جزبه

زه چه د پاکستان اخبارو نه لولم نو گورم چه خلکو ته د استعمال ورکولو او لمسولو په غرض په ما بی څایه تورو نه لگوی او کنځلی را ته کوی ، دوی کونښی کوی چه په څه طریقه فساد جوړ کړی او بدنامی پیدا کړی چه انتخابات ونه شی ځکه چه د فساد په فضا کښی انتخابات نه شی کیدای نو ځکه زه تاسو ته خبر داری در کوم چه شریسند وکسانو ته موقع ور نه کړی .

ډیر بیدار او هوشیار اوسی ، په کنځلو دچاپه لمن کښی هیڅ نه لویزی دقو میفادو په خاطر داسی حرکات په حوصله او استقامت بر داشت کول په کار دی .

دا اول قدم په سنجیدگی پور ته کړی او دالړه گټه ښه سنبال کړی چه ډیره فایده تری واخلي ، ددښمنانو په مقابل کښی خپله هوشیاری او بیداری او اتحاد ټینگ وساتی ددی سره سره زه دصدر آغا محمد یحیی خان نه هم دا امید کوم چه دوی به دخپلی وعدی سره سم دتخریبی عناصر و دالوی کامیابی ته پری نه ږدی .

زه باور لرم چه دپاکستان عوام به د بنیادی آیین په جوړولو کښی دصدر آغامحمد یحیی خان ملاتړ وکړی او د هر بالغ درای په بناء دآزادو مستقیمو او دیموکراتیکو انتخاباتو په ذریعه د اقتدار منتقل کیدل ، دپارلمانی نظام حکومت جوړیدل ، دیموکراتیک حقوق ، دتقریر او تحریر آزادی ، دپارتیو جوړولو آزادی ، د جلسو جلوسو نو آزادی ومنل شی او د ملک او وطن دترقی دپاره پکی د اقتصادی او ثقافتی بنیادی اصلاحاتو دپاره لاره هواره شی .

دلته دمرکز په باره کښی ددی خبری وضاحت ضروری دی چه مرکز کمزوری په کار دی که مضبوط ؟ زه د مضبوط مرکز په حق کښی یم خوزه مضبوط مرکز دی ته نه وایم چه اختیارات ورته ډیر حاصل وی اواعتسما د ورباندی نوی زه وایم چه مرکز هله مضبوط کیدای شی چه قام ورسره وی مضبوط مرکز قوم دی فوځ نه دی . تاسی وگوری چه ایوب خان سراسر فوځ وو خو چه قومور سره نه وونو څه شو ؟

دپښتنو قبایلی ورونو نیک بختی اوددوی خوشحاله ، آباد او مطمئن اوسیدل دپخوانه

د افغانستان کالسی

راپیدا شوی ده خود کوم وخت نه چه تاسو گټه کړېده ما سره دافکر او سودا را پیدا شویده چه تاسو خود گټی زور او ریاست ولی چه گټه و کړې نوسنبالو لی ئی نه شی چه په هغی تاسو آ بادشی او ستا سوبچی آباد شی ځکه چه دا دنیا د قام و لی اوورور ولی ، مینی او محبت د نیا ده په کومو قومونو کی چه قام و لی ورورلی او روا داری نه وی او خود غرضی وی نو هغوی په ستر گو پانده شی او په غیر د خپل نه بل څه یونی . نه ئی بیا قوم ته فکر وی او نه ئی ملک او نه ئی ځان ته . تاسو خپل تیر ژوند ته وگورئ . قربانی تاسو و ر کړی ، مصیبتو نه تاسو تیر کړل ، ملک تاسو آ زاد کړ نتیجه ئی څه شوه ؟ نتیجه ای داشوه چه د پخوانه زبانت غلامان شوی نن بیا هغ و رځ ر اغلی ده په ټول وطن کی ددیو کراسی چفی دی ، پښتانه بیا په جز به راپور ته شوی دی او د گټی په درشل ولاړ دی جوزه داوایم چه قومونه په جزبانو پورته کیدی شی مگر ساتل کیدی نشی . زه ستاسو په خدمت کی بل داعرض کوم چه پدی وخت کی څوک هنگامی جوړوی ، غلطی پرو پگندی کوی او گرپې را پیدا کوی داهم هغه کسان دی چه تل ئی د بل دپاره د خپل قوم پښی و هلی دی . تاسو ته پکار دی چه داسی کسانو ته پام و کړی چه بیا درنه گټلی موقع د لاسه ونه باسی نو ځکه د هنگامو او جگړونه ځان و ساتی اوددی کسانو په خدمت کی هم داعرض کوم دا مونږ چه څه کو و ځان ته ئی نه کوو قوم ته ئی کوو او په قوم کی تاسو هم شامل یاستی د سهار و ورک چه ماښام کور تهراشی هم و رک نه دی او که بیا څوک پخپله ځان ور کول غواړی نو ورک به شی .

د هندوستان او پاکستان دکنفدریشن به سلسله که په ماپسی ځینی غلطی څېری خوری شوی دی منم چه په هندوستان کی ځینی کسانو ماته ددی قسم څېری کړیدی و لی ما ور ته دا ځواب و ر کړی دی چه تر څو پوری د قومونو تر مینځ د تشدد او نفرت په ځای مینه ، محبت ، روا داری او اعتماد پیدا نشی تر هغی کنفدریشن خو پریرده چه عام تعلقات هم نه شی کیدلی .

وخت په وخت د باچا خان د حقیقت نه ډکو بیانا تو له یوی خوا او د پښتونستان په خاوره دوطن پرستانو د منډو و تپ و او هلو ځلو په برکت د پښتونستان دملی تحریک جری ډیری زیاتی مضبوطی شوی دی او دا د هر آزادی خواه او د حق خسو د ارادیت د دوستانو د پاره د خوشالی خبره ده چه نن د ځوانانو تعلیم یا فتگانسو ، ادیبانو او لیکوالو په خو لو خو پریرده چه د ملی محاذ د سختو مخالفینو او د زپ و او پخوا نو مسلم لیگیانو د خو لونه هم په ډیر شوق او جذبه دا آواز راپورته کیری چه :

پښتو نستان زنده باد !

د هندوستان خلکو او حکومت زما ډیر دروند هر کلی و کپ او ما چه هغوی ته کومی سپینی سپینی خبری و کړی هغوی په ډیره مینه او خوشالی واورید لی زه لاهلته وم چه ما د خپلو وینا و تاثیر و لید . زما د هندوستان په تگ د هر چانه زیاته فایده مسلما نانو ته و رسیده ددوی نسه مایوسی او ویره و ر که شوه او نور و خلکو کی روا داری پیدا شوه او زما په وړاندی ئی د خدای خدمتگاری د جماعت د جو پیدو فیصله و کړه تاسو به اوریدلی وی چه هغی کی مسلما نان ، هندوان ، سکان او عیسایان شریک شول او شیخ عبدالله صاحب ، جی پرکاش ناراین ، په طوردیو هیئت مقرر شول .

تاسو خپل تیر ژوند ته وگورئ . قربانی تاسو و ر کړی ، مصیبتو نه تاسو تیر کړل ، ملک تاسو آ زاد کړ نتیجه ئی څه شوه ؟ نتیجه ای داشوه چه د پخوانه زبانت غلامان شوی نن بیا هغ و رځ ر اغلی ده په ټول وطن کی ددیو کراسی چفی دی ، پښتانه بیا په جز به راپور ته شوی دی او د گټی په درشل ولاړ دی جوزه داوایم چه قومونه په جزبانو پورته کیدی شی مگر ساتل کیدی نشی . زه ستاسو په خدمت کی بل داعرض کوم چه پدی وخت کی څوک هنگامی جوړوی ، غلطی پرو پگندی کوی او گرپې را پیدا کوی داهم هغه کسان دی چه تل ئی د بل دپاره د خپل قوم پښی و هلی دی . تاسو ته پکار دی چه داسی کسانو ته پام و کړی چه بیا درنه گټلی موقع د لاسه ونه باسی نو ځکه د هنگامو او جگړونه ځان و ساتی اوددی کسانو په خدمت کی هم داعرض کوم دا مونږ چه څه کو و ځان ته ئی نه کوو قوم ته ئی کوو او په قوم کی تاسو هم شامل یاستی د سهار و ورک چه ماښام کور تهراشی هم و رک نه دی او که بیا څوک پخپله ځان ور کول غواړی نو ورک به شی .

اوس زه هند وستان ته د خپلو تلو په پاره کی تاسو ته یو خو خبری کوم . زه چه کله افغانستان ته راغلم نو د هندوستان د خلکو او حکومت له خوا د عوت نامی او جرگی را تلی چه ته یو ځل هندوستان تهراشه اول خو ما د حالا تو دناسازگاری په وچه تلل مناسب و نه گټل خوچه د

گرونو لوژی اخبار مهم جهان

- اول حمل -** ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا اشارتا گفت آمریکا تقاضای اسرائیل را برای دریافت طیارات بیشتر فانتوم و سکا ی هاگ فعلا رد میکند.
- ۲ حمل -** والتر شیل وزیر امور خارجه جمهوریت اتحادی آلمان پیشنهاداتی را در باره اختتام اصرار آلمان شرقی برای به رسمیت شناختن کامل آن بحیث یک اساس در راه بهبودی مناسبات دوکشور ارائه نموده است .
- ۳ حمل -** نمایندگان بیست و سه کشور اسلامی مذاکرات خود را در قصر الحمراء طور سری آغاز کردند ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی سعی ورزید لحن کنفرانس را طوری تثبیت کند که قسمت عمده آن پراه انداختن مساعی اعظمی برای آزادی مناطق متصرفه واماکن مقدسه باشد وحمایت بلا شرط را برای مقاومت فلسطین مطالبه کند .
- ۴ حمل -** ویتنام شمالی حمایت خود را از مساعی شهزاده نورو دوم سبا نوک به منظور از پادرد آوردن رژیم فعلی کمبودیا ابراز داشته است .
- ویتنام شمالی آمریکا را مسوول واقعات اخیر کمبودیا شمرده است .
- ۵ حمل -** آدم مالک وزیرخارجه اندونیز یا در بیروت این راپور ها را عاری ازحقیقت خواند که یکدسته از جنرالهای اندونیزیایی که خبر حبس شان روز یکشنبه اعلام شد سلاح را به اسرائیل طور قاچاق حمل کردند. وی گفت صرف یک کشور افریقاییدرین قضیه شامل میباشد . اما مالک نام اینس کشور را افشا نکرد .
- ۶ حمل -** ویلیم راجرز وزیر خارجه ایالات متحده آمریکا واناتولی دو برینین سفیر اتحاد شوروی در واشنگتن با هم
- برای پنجاه و پنج دقیقه ملاقات نمودند . که درین ملاقات بین وزیر خارجه آنکشور و سفیر اتحاد شوروی در باره اوضاع شرق میانه مذاکره شده است .
- ۶ حمل -** بحرانی سیاسی اینتا لیا که که هفت هفته قبل شروع شده بود پس از آنکه ماریا نارو مور صدراعظم منتخب وعضو حزب دیموکرات مسیحی کابینه جدیدی تشکیل داد خاتمه یافت .
- ۷ حمل -** چهل و دو کشور تاحال آمادگی شانرا برای اشتراک در کنفرانس مقدما تی وزرای خارجه کشور های غیر منسلک که به تاریخ سیزدهم اپریل در دارالسلام دایر میشود ابراز نمودند .
- ۹ حمل -** احمدحسن البکر رئیس دولت عراق طی وارد کردن یک تغییر عمده در کابینه آنکشور پنج نفر کرد را به کابینه داخل نمود. این پنج وزیر درست دو نیم هفته بعد از آنکه حکومت عراق و کرد ها در مورد حل اختلافات ده ساله شان به موافقه رسیدند به کابینه عراق داخل شدند .
- ۱۰ حمل -** وزرای خارجه هند و یوگوسلاویا موافقه کرده اند که نیاید کنفرانس سران کشور های غیر منسلک دیرتر از شروع جلسات آینده مجمع عمومی موسسه ملل متحد انعقاد یابد .
- ۱۱ حمل -** اتحادیه پارلمانی کشور های مختلف جهان سر از دیروز به یک کنفرانس شش روزه که در آن راجح به خلع سلاح عمومی بحث میشود در مونا کو آغاز نمودند .
- در این کنفرانس نمایندگان پارلمانی پنجاه و دو کشور مختلف جهان اشتراک ورزیده اند .
- ۱۲ حمل -** انجمن بین المللی عفو عمومی محبوسین که یک موسسه بین المللی بیطرف بوده و هدف آن کمک به محبوسین سیاسی

د افغانستان کالنی

در دارالسلام مرکز تانزانيا آغاز مينمايد .
تعين محل و تاريخ کنفرانس سران کشورهای
غير منسلک جهان در راس موضوعاً تي قرار
دارد که در کنفرانس دارالسلام مطرح بحث
قرار ميگيرد .

۲۴ حمل - جو ليوس ناير يري رئيس
جمهور تانزانيا جلسه مقدماتي کنفرانس
آينده سران دول غير منسلک را در دارالسلام
افتتاح کرد .

۲۵ حمل - کنفرانس مقدماتي کشورهای
غير منسلک بحث خود را در باره امکان
شرکت نماينده حکومت موقتي جبهه آزادي
ملی ويتنام جنوبي در اين کنفرانس تاکنون
به تويق انداخت .

نمايندگان بعضی از کشورها مخصوصاً
مالکي که حکومت موقتي جبهه آزادي ويتنام
جنوبي را برسميت شناخته اند، تقاضا کرده
اند که به هيئت اين حکومت اجازه داده
شود تا بهيئت عضو کامل در کنفرانس شرکت
نمايد .

۲۶ حمل - مذاکرات نمايندگان
ايالات متحده امریکا و اتحاد شوروی در باره
محدود ساختن اسلحه سترايژيکي اتومي
در ويانا آغاز ميگردد .

هيئت های ايالات متحده امریکا و اتحاد
شوروی قبلاً هنگام ورود به ويانا اظهار
اميد کرده بودند که مذاکرات آنها در باره
تحدید اسلحه سترايژيکي با موفقيت خاتمه
يابد .

همچنان طرفين وعده داده بودند که حتی
المقدور برای موفقيت اين مذاکرات صرف
مساعدی خواهند کرد .

۲۸ حمل - کنفرانس مقدماتي کشور
غير منسلک در جلسه خود در دارالسلام
خواستار بيرون کشيده شدن عساکر
اسرائيلي از تمام مناطق متعلق به عربها که
در دوران جنگ های شش روزه سال ۱۹۶۷
بين کشور های عربي و اسراييل تحت
اشغال عساکر اسراييلي در آمده شده اند .

۳۰ حمل - ريچارد نکسن رئيس جمهور
ايالات متحده امریکا در هانولولو با مقامات
عاليترتبه نظامی آنکشور در حوزه بحر الکاهل
ملاقات کرد .

گفته شده که مذاکرات طرفين بيشتر از

ميباشد اعلام نموده اند که حکومت اسراييل
محبوسين عربي را مورد آزار جسمی قرار
ميدهد .

۱۴ حمل - حکومت متحده امریکا و
فرانسه به يك سلسله مشوره های سياسی
در اطراف پيشنهاد های اخير فرانسه جهت
مذاکرات بين المللی برای خاتمه دادن به
بحران های هند چين شروع نموده اند .

۱۵ حمل - اوتانت سر منشی موسسه
ملل متحد با نمايندگان اتحاد شوروی
وانگلستان بصورت جداگانه ملاقات و با
آنها در باره اوضاع فعلی کميوندم مذاکره
کرد .

۱۶ حمل - ربايندگان کونت کارل فون
سپرتی سفیر جمهوريت اتحادی آلمان در
گواتيمالا التیما توم ديگر نشر ودر آن تهديد
کرده اند که هرگاه شرايط شان در ظرف
پانزده دقيقه برآورده نشود سفیر موصوف
را به قتل خواهند رساند .

از تمام سفرای مقیم گواتيمالا تقاضا
بعمل آمد تا در اقامتگاه پر يگيو ني يك جلسه
اضطراری تشکیل دهند ودر عين زمان توسط
رادیو و تلویزیون از ربايندگان تقاضا گردید تا
ميعاد مذکور را تمديد دهند .

۱۸ حمل - جنرال يحيی خان رئيس جمهور
پاکستان يك فابريکه اسلحه سازی را که
با کمک جمهوريت مردم چين در غازي آباد
واقع پاکستان شرقي ساخته شده افتتاح
کرد .

۱۹ حمل - جمهوريت عربي متحده عده
از خير نگار های خارجی را به محلی بردند
که در اثر بمباران طيارات اسراييلي سي
نفر محصل خورد سال و يگنفر معلم شان
بقتل رسیده بودند .

۲۱ حمل - کابينه ائتلافی جديد ايتاليا
به اخذ رای اعتماد از پارلمان آنکشور
موفق گردید .

کابينه جديد ايتاليا از ائتلاف اعضای
احزاب ديموکرات ها و جمهوري خواهان
اخيراً تشکیل گردیده و هفته گذشته
ماريانا رومور صدراعظم ايتاليا از پارلمان
تقاضای رای اعتماد کرد .

۲۳ حمل - نمايندگان کشور های غير
منسلک جهان کنفرانس مقدماتي خود را

اخبار جهان

همه در باره بیرون کشیدن تعداد مزید عساکر امریکایی از ویتنام جنوبی بوده است .

اول ژوئیه - بهجت طلبونی صدراعظم اردن استعفای حکومت خود را طی یک تغییر عمده کابینه به ملک حسین پادشاه اردن تقدیم نمود .

۲ ژوئیه - اوتانت سرمنشی موسسه ملل متحد برای شرکت در جلسات یک کمیته موسسه ملل متحد از نیویارک به وایانوارده شد .

سرمنشی موسسه ملل متحد دروینا در جلسات چند کمیته موسسه ملل متحد به شمول کمیته مشاورتی اقتصادی شرکت نموده و هم با مقامات مربوطه در باره استفاده صلح آمیز از نیروی اتومی نیز مذاکراتی انجام خواهد داد .

۳ ژوئیه - انستولی ایسیمیوف سفیر اتحاد شوروی در عمان حمایت کامل آنکشور را از فیصله نامه شرق میانه مجدداً تأیید کرد .

۴ ژوئیه - وزارت دفاع فرانسه اعلام داشت که اولین دسته از سی طیاره نوع میراژ فرانسوی که به هسپانیه فروخته شده از طرف مقامات فرانسوی به حکومت هسپانیه تسلیم گردیده است .

۵ ژوئیه - اعلام جمهوری در گمبیا که قبل از نیمه دیشب صورت گرفت یکی از خاموش ترین تحولات اساسی در افریقا در ظرف چند سال اخیر میباشد .

۶ ژوئیه - اتحاد شوروی اظهار کرد که از حکومت انگلستان تقاضا کرده تا شخصی را که فعلاً در انگلستان زندگی میکند و به قتل عام باشندگان اتحاد شوروی در سرزمین اشغالی نازیها در اوکراین حین جنگ دوم جهانی متهم میباشد دستگیر نموده و به اتحاد شوروی تسلیم کند .

۷ ژوئیه - دو مین مرحله مذاکرات ایالات متحده امریکا ، اتحاد شوروی ، انگلستان و فرانسه در باره اوضاع برلین در برلین غربی صورت گرفت . اولین مرحله مذاکرات سفراء چار کشور بزرگ در ماه مسارچ گذشته آغاز گردیده بود .

۸ ژوئیه - حکومت جمهوری عربی متحد این ادعای اسرائیل را که پیلوت های اتحاد شوروی به انواع پرواز های نظامی در قلمرو جمهوری عربی متحد آغاز نموده اند عاری از حقیقت خوانده .

۹ ژوئیه - کمیته سه عضوی موسسه ملل متحد پس از مسافرت به جمهوری عربی متحد لبنان واردن از قاهره به ژنیو واردشد اعضای این کمیته مأموریت داشتند تا در باره رفتار نا مساعد مقامات اسرائیلی در مقابل عربها ی مقیم مناطق اشغالی تحقیقات نموده وراپور این تحقیقات خود را که متکی بر اظهارات عربها ی مقیم مناطق اشغالی میباشد عنقریب به موسسه ملل متحد تقدیم نمایند .

۱۰ ژوئیه - حکومت فرانسه نسبت به مداخله نظامی ایالات متحده امریکادر کمبود یا ابراز تأسف نموده و اعلام نموده که حکومت فرانسه در مورد اوضاع کنونی هند چین با جمهوری مردم چین و ویتکانگهای ویتنام جنوبی داخل مشوره شده است .

۱۱ ژوئیه - پاکوب مالک سفیر اتحاد شوروی در موسسه ملل متحد این شایعات را که پیلوت های اتحاد شوروی در عملیات نظامی در جمهوری عربی متحد شرکت مینمایند عاری از حقیقت خوانده است .

۱۲ ژوئیه - چهار نفر از شخصیت های برجسته مجلس سنا ی ایالات متحده امریکا متذکر شده اند که تصمیم دارند مخالفت جدی خود را با عملیات نظامی ایالات متحده امریکا در کمبودیا ابرازدارند .

۱۳ ژوئیه - سپهرواگنیو معاون رئیس جمهوریت ایالات متحده امریکا بار دیگر اظهار داشت که هدف اصلی عملیات نظامی آنکشور در کمبودیا بیرون کشیدن عساکر ویتکانگهای ویتنام شمالی از مناطقی مختلف

د افغانستان کالنی

- دادند .
- ۱۴ ژوړ - حکومت جمهوریت اتحادی آلمان به سفرای خود در واشنگتن ، مسکو ، لندن و پاریس هدایت داده تانگرا نی حکومت آنکشور را به اطلاع حکومت ایالات متحده امریکا ، اتحاد شوروی ، انگلستان و فرانسه در باره جریانات فعلی اوضاع حوزه جنوب شرق آسیا برساند .
- ۱۵ ژوړ - چندین موسسه بین المللی در ژنیو بیا نیه مشترکی انتشار داده و در آن نسبت به کشتار افراد غیر نظامی در کمبودیا ابراز نگرانی نموده اند .
- این موسسات که در اکثر موارد بحیث ادارات مشاور موسسه ملل متحد میباشند درین بیانیه گفته اند که نسبت به کشتار افراد غیر نظامی در ویتنام جنوبی نیز عمیقاً متأثر میباشند .
- ۱۶ ژوړ - قوای زره دار ایالات متحده امریکا وارد شهر سانتا نگ کمبودیا با تانک توپخانه طیاره و هیلیکوپتر های راکت انداز داخل گردیده و بر مسوا ضح جانب مقابل به حمله پرداختند .
- ۱۷ ژوړ - نمایندگان ایالات متحده امریکا ، اتحاد شوروی ، فرانسه و انگلستان برای سی و چهارمین بار در نیویارک تشکیل جلسه داده و در باره امکان حسل بحرانیهای شرق میانه مذاکره نمودند .
- ۱۸ ژوړ - ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا اعلامیه نشر و در آن از مردم آن کشور تقاضا کرد تا سیاست وی را در باره اوضاع فعلی هند چین درک نمایند .
- ۱۹ ژوړ - ایران ، ترکیه و پاکستان از ایالات متحده امریکا و اتحاد شوروی تقاضا نموده اند تا اسرائیل را تشویق نمایند از قلمرو های اشغالی اعراب خارج شود .
- ۲۰ ژوړ - چهار نفر که به جرم قاچاق ادویه مخدره از طرف یکی از محاکم ایران تحت محاکمه گرفته شده و محکوم بمرگ گردیده بودند اعدام شدند .
- ۲۲ ژوړ - نمایندگان ایالات متحده امریکا و اتحاد شوروی بار دیگر برای مذاکره در باره محدود ساختن اسلحه ستراتژیکی اتومی در ویتنام تشکیل جلسه دادند .
- این هفتمین جلسه از دومین مرحله مذاکرات ایالات متحده امریکا و اتحاد شوروی بوده است .
- ۲۳ ژوړ - سفرای ایالات متحده امریکا انگلستان و فرانسه متعین بن در برلین غربی با کلاوس شتوس شاروال برلین غربی ملاقات و با وی در باره مذاکراتیکه تاکنون بین سفرای سه کشور بزرگ به اتحاد شوروی در باره مسایل مربوط به برلین غربی مذاکره شده تبادل نظر نمودند .
- ۲۵ ژوړ - حکومت فرانسه به انفجارات آزما یشی جدید خود در مناطق جنوبی بحر الکاهل آغاز نموده است . فرانسه در نظر دارد تمام سپتمبر آینده به هشت انفجار آزما یشی که یکی از آنها اسلحه هاید روزنی میباشد درین مناطق دست بزند .
- ۲۷ ژوړ - حکومت جاپان نسبت به تصمیمات کنفرانس نمایندگان کشورهای آسیایی و حوزه بحرالکاهل کادر جاگارتا خاتمه یافته ابراز خوشی نموده است .
- وزیر خارجه جاپان ازین تصمیم کنفرانس جاگارتا که باید هر چه زودتر کمیسیون بین المللی نظارت و کنترل هند چین در کمبودیا فعالیت های خود را آغاز کند با خوشی استقبال نموده است .
- ۲۸ ژوړ - حکومت اتحاد شوروی و عراق تصمیم گرفته اند تا همکاری های اقتصادی و سیاسی را بین خود تقویه بیشتری بخشد . گفته میشود که عنقریب یک هیئت عالیرتبه عراقی به اتحاد شوروی مسافرت نمایند تا قرار داد مربوط به ازدیاد همکاری های سیاسی و اقتصادی را بین دو کشور درمسکو امضاء نمایند .
- ۲۹ ژوړ - مدیران ۲۰ آژانس خبررسانی روزنامه و ستیشن های تلویزیونی از شهزاده نورو دوم سها نوک تقاضا کردند که دوازده خبرنگار فرانسوی ، امریکایی ، جاپانی و آلمانی را که در کمبودیا اسیر شده اند رها کند .
- ۳۰ ژوړ - سناتور هیوسکات رهبر حزب جمهوریخواه در مجلس سنای ایالات متحده امریکا اظهار داشت که ممکن است عساکر امریکایی حتی قبل از میعاد که

۱ اخبار جهان

- ریچارد نکسن رئیس جمهور آنکشور تعیین نموده از کمبودیا خارج ساخته شوند .
- اول جوزا** - نمایندگان چارکشور بزرگ یعنی ایالات متحده امریکا ، اتحاد شوروی ، انگلستان و فرانسه در موسسه ملل متحد بار دیگر در نیویارک به مذاکرات خود در باره اوضاع شرق میانه ادامه دادند .
- ۲ جوزا** - وزارت دفاع فرانسه اعلام داشت که مقامات فرانسوی بیک انفجار آزمایشی دیگری در مناطق جنوبی بحر الکاهل دست زده اند .
- این انفجار در فضای یکی از متصرفات فرانسوی در بحر الکاهل که موروروواتول نام دارد صورت گرفته است .
- ۳ جوزا** - ایگن بار مشاور ویلی برانت صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان پس از مذاکره با اولیای امور اتحاد شوروی درباره امکان امضاء معاهده صلح بین دو کشور از مسکو به فرانکفورت مراجعت کرد .
- ایگن بار در نظر دارد نتایج مذاکراتی را که در چند روز گذشته با اندری گرومیکو وزیر خارجه و سایر مقامات عالیرتبه اتحاد شوروی انجام داده به اطلاع حکومت جمهوریت اتحادی آلمان برساند .
- ۴ جوزا** - جنرال جعفر النمیری رئیس دولت سودان در خرطوم ، ملی شدن تمام بانکها و چندین شرکت خارجی را در آنکشور اعلام نمود .
- ۵ جوزا** - او تانت سرمنشی موسسه ملل متحد به شورای امنیت راپور داده که در اثر تخلفهای که از مقررات اوربند در شرق میانه صورت گرفته وضعی مانده وضع جنگی درین منطقه حکمفرما شده است .
- ۶ جوزا** - پس از آنکه پارلمان انگلستان در اثر فرمان ملکه آنکشور منحل گردید مبارزات انتخاباتی از طرف احزاب سیاسی نیز در سراسر انگلستان با شدت زیادی آغاز شد .
- ۷ جوزا** - وزرای خارجه کشورهای عضو پیمان اتلس موافقه کرده اند تا با کشورهای عضو پیمان وارسا در باره مسایل مربوط به رفع کشیدگی بین شرق و غرب مذاکرات مقدماتی انجام بدهند .
- ۸ جوزا** - وزرای خارجه کشورهای
- عضو بازار مشترک اروپای غربی در کنفرانسیکه در نزدیکی روم تشکیل داده بودند با این امر که اتحاد سیاسی اروپا تأمین گردد به موافقه رسیده اند .
- همچنان درین کنفرانس یک روزه که تشکیل شده بود شرکت کنندگان این کنفرانس موافقه نموده اند تا وزرای خارجه شش کشور عضو بازار مشترک وقتاً فوقتاً برای غور در باره تمام مسایل مورد علاقه مخصوصاً اتحاد سیاسی اروپا کنفرانسهایی تشکیل بدهند .
- ۹ جوزا** - یکدسته از کوماندوهای جمهوریت عربی متحد پس از عبور از کانال سویز مواضع نظامی اسرائیل را در سواحل شرقی کانال مذکور مورد حمله قرار دادند .
- ۱۰ جوزا** - اتحاد شوروی اخطاریه دیگری به اسرائیل صادر نموده گفت که سیاست موجود اسرائیل در شرق میانه عواقب خطرناکی خواهد داشت .
- ۱۱ جوزا** - قانون نظامی در حالی در کمبودیا نافذ شد که دو مین ماه عملیات عساکر امریکا و ویتنام جنوبی به منظور تخریب استحکامات عساکر ویتنامک و ویتنام شمالی آغاز شد .
- ۱۲ جوزا** - نمایندگان ایالات متحده امریکا و اتحاد شوروی بار دیگر در باره مسایل مربوط محدود ساختن اسلحه استراتژیکی اتومی در سفارت اتحاد شوروی در وینا به مذاکره پرداختند .
- ۱۳ جوزا** - اتاتولی دو بری نین سفیر اتحاد شوروی در واشنگتن با ویلیام راجرز وزیر خارجه ایالات متحده امریکا در باره اوضاع و خیم شرق میانه مذاکره کرد .
- ۱۴ جوزا** - حکومت اردن نسبت به حملات قوای توپخانه اسرائیلی بر یکی از شهرهای اردن در مناطق شمالی وادی اردن به شورای امنیت موسسه ملل متحد شکایت نموده است .
- ضمناً گفته شده که حکومت اسرائیل نیز نسبت به گلوله باری قوای توپخانه اردن بر شهر بیسان به شورای امنیت شکایت نموده .
- ۱۶ جوزا** - جلسات شورای وزرای اتحادیه اروپای غربی که دو روز قبل

د افغانستان کالونی

را اعلام نمود این کمیسیون ماموریت دارد که آنچه را عملیات تحریرات آمریکا در اردن خوانده شده کنترل نموده و از اوضاع مراقبت کند.

۲۴ جوزا - جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عربی متحد از تمام کشورهای عربی تقاضا کرد تا در مبارزه با اسرائیل با جمهوریت عربی متحد . متحد شوند .

وی طی بیانیه ضمنی از مردم جمهوریت عربی متحد تقاضا کرد تا خود را برای هر گونه پیشامد سوء آماده نمایند .

* - لئونید بریژنیف سر منشی کمیته مرکزی حزب کمونسٹ اتحاد شوروی تاکید کرد که اتحاد شوروی یک روش ثابت انکشاف مناسبات مودت و دوستی را با جنبش آزادی خواهی ملی تعقیب نموده است .

۲۵ جوزا - حکومت الجزایر چارشرکت نفت خارجی را که به ایالات متحده آمریکا جمهوریت اتحادی آلمان ، انگلستان و ایتالیا تعلق داشت واز سالها باینطرف در الجزایر مشغول فعالیت بودند ملی ساخته است .

حکومت الجزایر از سال ۱۹۶۷ باینطرف که اسرائیل کشور های عربی را مورد حمله قرار داد تاکنون تمام شرکت های نفت خارجی را که در آنکشور فعالیت میکردند ملی ساخته است .

۲۶ جوزا - اولوف پالمی صدراعظم سویدن برای مذاکره با اولیای امور اتحاد شوروی به مسکو وارد شد .

این اولین بار است اولوف پالمی به حیث صدراعظم سویدن از اتحاد شوروی دیدن میکنند .

* - ویلی برانت صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان اظهار داشت که نتایج انتخابات روز یکشنبه گذشته سه ایالت آنکشور به هیچ وجه نماینده عدم رضایت مردم جمهوریت اتحادی آلمان با سیاست حکومت وی که می خواهد با کشورهای اروپای شرقی مناسبات نزدیکتری برقرار کند . نمیشاند .

۲۷ جوزا - ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا بیانیه را که از مدتها باینطرف انتظار میرفت در مورد وضع

در بن انعقاد یافته بود به صورت موافقت آمیزی خاتمه یافته است .

یکی از علایم موفقیت جلسات این اتحادیه آنست که برای اولین بار پس از پانزده ماه فرانسه بار دیگر در جلسات آتی اشتراک ورزیده بود .

۱۸ جوزا - مذاکرات نمایندگان جمهوریت اتحادی آلمان و پولند در باره بهبود مناسبات دو کشور در بن آغاز گردیده است .

مهمترین موضوعی که در این مذاکرات مطرح بحث قرار میگردد وضع آینده خط سرحدی او در نایسی میباشد که پس از جنگ عمومی دو شکل خط سرحدی بین آلمان شرقی و پولند را به خود گرفته است .

۱۹ جوزا - وزرای دفاع هشت کشور عضو پیمان اتلس موافقه نموده اند تا فعالیت های خود را برای بهبود وضع سترا تیزیکی اروپای غربی تنظیم نمایند .

* یک کانگرس بین المللی گاز در تالار کنفرانسهای قصر کرملن به اشتراک پنج هزار متخصص از پنجاه کشور افتتاح شد .

۲۰ جوزا - رادیو عمان اعلام داشت که ملک حسین پادشاه اردن یا سرعفات رهبر موسسه آزادی فلسطین و رهبران عراق در مورد متارکه جنگ بین قوای نظامی اردن و مبارزین موسسه آزادی فلسطین به توافق کامل نایل شدند .

* - او تسانت سر منشی موسسه ملل متحد از فعالیت های موسسه بین المللی هوا بازی ملکی در باره جلوگیری از ربودن طیارات غیر نظامی حمایت نموده است .

۲۲ جوزا - ملک حسین پادشاه اردن به سلسله عملی ساختن تقاضاهای موسسات کو ماندوی عربی دو نفر از شخصیت های برجسته نظامی آن کشور را که چترال شریف ناصر جمیل قوماندان عمومی قوای مسلح اردن نیز در آن جمله شامل میباشد از وظایف شان برطرف نموده و امور مربوط به قوای مسلح اردن را شخصا به عهده گرفت .

۲۳ جوزا - بهجت طلبونی صدراعظم اردن تشکیل کمیته مشترک اردن و فلسطین

۱ خبا رجا ن

مجارستان ، چکوسلواکيا ، رومانيا ، آلمان شرقی ، پولند و بلغاريا اشتراك داشته و در کنفرانس مذکور بیشتر از همه درباره مسایل مربوط به امنیت اروپا بحث شده است.

۲ سرطان - ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا لسو ایچی را امضاء نمود که به موجب آن اشخاصیکه هژده سال عمر داشته باشند نیز در انتخابات در ایالات متحده امریکا حصه گرفته می توانند .

۳ سرطان - قوای بحری ایالات متحده امریکا دو صدو هفتادو سه کشتی کو چک جنگی متعلق به قوای بحری آنکشور را به مقامات مربوطه ویتنام جنوبی تسلیم دادند.

هدف واگذاری این کشتی های کو چک از طرف قوای بحری ایالات متحده امریکا به ویتنام جنوبی عملی ساختن پروگرام های می باشد که حکومت ایالات متحده امریکا به منظور ویتنامی ساختن جنگهای ویتنام مطرح نموده است .

۴ سرطان - حکومت چکوسلواکیا الکساندر دو بچک را از پست فعلی وی به حیث سفیر آنکشور در انقره بر طرف نموده است .

۵ سرطان - او تانت سر منشی موسسه ملل متحد از تمام کشور های جهان تقاضا نموده تا به منظور خاتمه دادن به جنگهای شرق میانه و هند چین به هر اقدام مقتضی دست بزنند .

وی طی بیانیة به مناسبت بیست و پنجمین سالگره تاسیس موسسه ملل متحد اظهار امید نموده که کشور های مختلف جهان بروی دلایل مذهبی نژادی و ایدئولوژیکی از قتل و کشتار یکدیگر خود داری نمایند .

۶ سرطان - مقامات فرانسوی بیک انفجار آزمایشی دیگر در مناطق جنوبی بحر الکاهل دست زدند .

از ماه می گذشته که سلسله جدید انفجارات آزمایشی فرانسه در این مناطق شروع گردیده این چهارمین انفجار آزمایشی اسلحه اتومی آنکشور بوده است .

۷ سرطان - یک کنفرانس بین المللی برای مقابله با سیاست استعماری پرتگال در روم افتتاح گردید .

در این کنفرانس دو صد نفر نماینده چهل کشور مختلف جهان اشتراك داشته

اقتصادی آنکشور ایراد نماید ایراد نموده گفت که اقتصادیات ایالات متحده امریکا نسبت به هر وقت دیگر در ایام صلح استحکام دارد .

۲۸ جوزا - کانگرس امریکا لایحه را به تصویب رسانید که به موجب آن سن قانونی رای دهی از ۲۱ سال به ۱۸ سال تقلیل داده شد .

۲۹ جوزا - در انتخابات پارلمانی انگلستان موفقیت کامل نصیب حزب محافظه کار گردیده و ادوارد هیت لیدر آن حزب از جانب ملکه انگلستان مامور تشکلیل کابینه گردید .

۳۰ جوزا - او تانت سر منشی موسسه ملل متحد که قرار بود برای مذاکره باهرالد ویلسن صدراعظم سابق انگلستان به لندن مسافرت نماید از مسافرت به انگلستان منصرف گردیده است .

قبلا قرار بود سر منشی موسسه ملل متحد پس از ختم مذاکرات خود با اولیای امور اتحاد شوروی از طریق لندن به نیویارک مراجعت نموده و در لندن با صدراعظم انگلستان مذاکراتی انجام دهد ولی شکست حزب کارگر و موفقیت حزب محافظه کار در انگلستان سبب شده که سر منشی موسسه ملل متحد با توافق حکومت جدید انگلستان فعلا از مسافرت به لندن منصرف گردد .

۳۱ جوزا - او تانت سر منشی ملل متحد از مسکو وارد نیویارک گردید و از نتایج مذاکراتش با مقامات شوروی حین اقامت پنج روزه در مسکو اظهار رضایت نمود .

* - دکتور سوکارنو سابق رئیس جمهور اندونیزیا در اثر مریضی که از چند عاید حالش بود به عمر شصت و نه سالگی در یکی از شفاخانه های جاگارتا وفات نمود و دکتور سکارنو بیست و دو سال تمام به حیث رئیس جمهور آنکشور انجام وظیفه نموده است .

اول سرطان - کنفرانس وزراء خارجه کشور های عضو پیمان وارسا در بوداپست خاتمه یافته است .

در این کنفرانس که دو روز به طول انجامید وزراء خارجه اتحاد شوروی ،

د افغانستان کالسی

- و کنفرانس مذکور از طرف بعضی از احزاب سیاسی ایتالیا انعقاد یافته است .
- ۸ **سرطان** - جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عربی متحد جهت یک باز دید دوستانه از اتحاد شوروی بنا به دعوت کمیته مرکزی حزب کمونیست هیئت رئیسه شوروی عالی و حکومت اتحاد شوروی به مسکو موصلت کرد .
- ۹ **سرطان** - سر الک د کلکس هیوم وزیر خارجه انگلستان از قدرتهای کمونیستی تقاضا کرد تا با عرب در حل معضلات شرق میانه و هند چین و آنچه راوی رکود اروپایی خوانده همکاری کنند .
- ۱۰ **سرطان** - جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عربی متحد نیز به مذاکرات خود با اولیای امور اتحاد شوروی ادامه داد .
- وی بانیکولای پودگورنی صدر هیئت رئیسه شوروی عالی والکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی بار دیگر ملاقات و با آنها در باره اوضاع فعلی شرق میانه مذاکره نمود .
- ۱۲ **سرطان** - ژورژ پومپیدو رئیس جمهور فرانسه در بن باویلی برانست صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان ملاقات و با وی در باره تمام مسایل مورد علاقه دو کشور مذاکره کرد .
- درین ملاقات ژورژ پومپیدو و ویلی برانست بیشتر از همه در باره امنیت اروپا و روابط شرق و غرب به مذاکره پرداختند .
- ۱۳ **سرطان** - ژورژ پومپیدو رئیس جمهور فرانسه به ویلی برانست صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان اطمینان داده که حکومت فرانسه از سیاست همکاری جمهوریت اتحادی آلمان در مورد بهبود مناسبات آن کشور با ممالک اروپای شرقی حمایت دارد .
- ۱۴ **سرطان** - طیارات بم افکن نوعی ۵۲ امریکایی پایگاه های استحکامی دیپو های اسلحه و مهمات نظامی ویتکانگها را در ایالت کوانگ تری ویراگ لانگ بمباری نموده و مورد آتشباری قرار دادند .
- ۱۵ **سرطان** - یک هیئت عالی تبه اتحاد شوروی تحت رهبری الکسی کاسیگین صدراعظم آن کشور برای امضاء معاهده دوستی و همکاری متقابل به بخارست مرکز رومانیا وارد گردید .
- ۱۶ **سرطان** - مارینو رومور صدراعظم ایتالیا استعفاء کابینه ائتلافی چار حزبی خود را به جوزف ساراگات رئیس جمهور آن کشور تقدیم کرد .
- ۱۹ **سرطان** - شوروی اقتصادی و اجتماعی موسسه ملل متحد فیصله نامه را به تصویب رسانید که در آن تقاضا شده بود به پروگرام انکشافی موسسه ملل متحد جهت مساعدت به حکومت پیرو کمک های بیشتری صورت بگیرد .
- ۲۰ **سرطان** - رهبران اتحاد شوروی و جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عربی که دوازده روز قبل به مسکو موصلت کرده بودند به این امر موافقت کردند که پیشنهاد اخیر صلح ایالات متحده امریکا قابل قبول است .
- * - ساراگات رئیس جمهور ایتالیا از اندرویتی یکی از شخصیت های برجسته حزب دیموکرات مسیحی آن کشور تقاضای تشکیل کابینه جدیدی را نموده است .
- ۲۱ **سرطان** - اتحاد شوروی تاکید کرده است که به حمایت نظامی و سیاسی اش از جمهوریت عربی متحد با وجود پیچیدگی معضله شرق میانه و اثرات آن دوام بدهد .
- ۲۲ **سرطان** - اوتانت سرمنشی موسسه ملل متحد نسبت به پیشنهاد های که گفته میشود از طرف ایالات متحده امریکا و اتحاد شوروی در باره حل بحرانهای شرق میانه طرح گردیده ابراز خوشبینی نموده است .
- ۲۳ **سرطان** - چهار صد و هفتاد و هشتمین جلسه کمیته بین المللی خلع سلاح در ژنیو برای غور در باره مسایل مربوطه در ژنیو تشکیل گردید .
- ۲۴ **سرطان** - سران جمهوریت عربی متحد و اتحاد شوروی موافقه کرده اند که باید برای خاتمه دادن به بحرانهای شرق میانه طرق حل سیاسی بر اساس فیصله نامه سال ۱۹۶۷ شوروی امنیت پیدا گردد .

اخبار جهان

- * - نیکو لای پود گورنی مجدد
به حیث صدر هیئت رئیسه شورای عالی
اتحاد شوروی انتخاب گردید .
- ۲۶ **سرطان** - جمال عبدالنا صر رئیس
جمهوریت عربی متحد و سران حکومتی
اتحاد شوروی گفته اند که از مساعی موسسه
ملل متحد برای حل سیاسی بحرانی شرق
میانه حمایت کاملی دارد .
- ۲۷ **سرطان** - جمال عبدالنا صر رئیس
جمهوریت عربی متحد به یک سلسله
مشوره با مشاورین خود در باره نتایج
مساخرت اخیر خود به مسکو شروع نموده
است .
- ۲۸ **سرطان** - سفرای ایالات متحده
امریکا ، اتحاد شوروی ، انگلستان و فرانسه
در برلین بار دیگر کنفرانسی برای غور در
باره اوضاع برلین تشکیل دادند .
- ۲۹ **سرطان** - ریچارد نکسن رئیس جمهور
ایالات متحده امریکا در یک کنفرانس مطبوعاتی
گفت امریکا مثل اتحاد شوروی نگران است
که از هر گونه برخورد در آسیا و شرق
میانه خود داری کند .
- ۳۰ **سرطان** - بند بزرگ و عالی تولید
برق جمهوریت عربی متحد در اسوان واقع
نیل علیا با ظرفیت کامل شروع بکار کرد .
- اول اسد** - تغییراتی که در کابینه سو دان
بعمل آمد پنج وزیر وظایف شانرا از دست
دادند . جعفر النمیری رئیس دولت سو دان
طبق این تغییرات در عین زمان به حیث
صدراعظم و وزیر خارجه نیز کار خواهد کرد .
ابوبکر عواد الله صدراعظم سابق بحیث
معاون رئیس شورای عالی دولت ووزیر
عدلیه مقرر شده است .
- ۳ **اسد** - مقامات انتظامی لیبیا به کشف
و خنثی نمودن یک توطئه دیگر موفق شده اند .
جنرال قذافی رئیس دولت لیبیا تاریخ
کشف این توطئه را ذکر نکرده ولی گفته
که یازده نفر به اتهام دست داشتن در آن
دستگیر شده اند .
- ۴ **اسد** - والتر شیل وزیر خارجه
جمهوریت اتحادی آلمان برای مذاکره با
اندروی گرومیکو وزیر خارجه اتحاد شوروی
به مسکو وارد شد .
- ۵ **اسد** - جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت
عربی متحد به کانگرس اتحادیه سوسیالیست
عرب گفت که ما خواهان صلح هستیم اما
استقرار صلح بعید است ما جنگ نمیخواهیم
اما جنگ ما را احاطه کرده است .
وی گفت ما برای دفاع از حق و عدالت
باتمام خطر هامقابل خواهیم کرد .
- ۶ **اسد** - حکومت نکسن بعد از این از
انعقاد قرار داد های دفاعی که مصر فگرافی
را پیشتر از میالغ پیشبینی شده حکومت
ایجاب کند امتناع می ورزد .
- ۷ **اسد** - تامس پین رئیس اداره فضاوردی
ملی ایالات متحد، امریکا از وظیفه اشس
استعفا داده است .
- ۸ **اسد** - تعداد تلف شدگان زلزله اخیر
در قسمت شمال شرق ایران رسماً (۱۷۵)
نفر اعلام گردید در حالیکه تعداد مجروحین
۴۵۰ نفر راپور داده شده است .
- جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران
گفت اکثر اجساد مردگان بعدا در مخروبه
های قریه ها و دهاتی که از راه چپ بوده
و در کوهستان ها واقع اند بدست آمد .
- ۹ **اسد** - ریچارد نکسن رئیس جمهور
ایالات متحده امریکا نسبت به قبولی پلان
های صلح آنکشور از طرف اسرائیل
اظهار خوشی نموده است .
- ۱۰ **اسد** - الکسی کاسیگین صدراعظم
اتحاد شوروی از ایالات متحده امریکا
انگلستان و فرانسه تقاضا نموده تا وجود
سرحدمات موجوده اروپائی را به رسمیت
بشناهند .
- * - صالح بو سیر و زیر خارجه
لیبیا والدو مورو و زیر خارجه ایتالیان در
بیروت درباره مناسبات دو کشور به
مذاکره پرداختند .
- ۱۱ **اسد** - کلنل معمر القذافی
رئیس دولت لیبیا بصورت غیر مترقبه
وارد قاهره گردید با جمال عبدالنا صر
رئیس جمهور و سایر رهبران جمهوریت
عربی متحد ملاقات کرد و معلوم میشود که
ما مورین عالیرتبه جمهوریت عربی متحد
ما مورد ندر اجماع به مشکلات در مورد
کنفرانس مجوزه سران کشورهای عربی
و آنها تیکه در صف اول مبارزه با اسرائیل

د افغانستان کالني

- قرار دارند مذاکره کنند .
- ۱۲ اسد - حکومت لبنان رسماً حمایت خود را از پلان های صلح ایالات متحده آمریکا در مورد شرق میانه اعلام داشت .
- ۱۳ اسد - حکومت لیبیا حمایت کامل خود را از جمهوری عربی متحده مجدداً تأکید کرد .
- در یک اعلامیه حکومت لیبیا که پس از تشکیل جلسه فوق العاده کابینه آنکشور پس از بازگشت قذافی از قاهره را جمع به شرق میانه صادر گردیده علا و تأکفته شده که حکومت لیبیا به دادن اسلحه و پول به جنبش گریلا های اقلیت ادامه خواهد داد .
- ۱۴ اسد - وزرای خارجه کینیا ، یوگندا ، زمبیا و تانزانیا کنفرانس دوازده خود را درباره مسایل مربوط به امکان فروش اسلحه از طرف انگلستان برای افریقا جنوبی در نایرو و بیخایمه دادند .
- ۱۶ اسد - واشرشیل و زیر خارجه جمهوری ریت اتحادی آلمان واندری گرومیکو وزیر خارجه اتحاد شوروی طی مراسم مختصری در قصر سپیرو دو نو کادربایان مذاکرات یازده روزه شان متن پیمان عدم تعرض را نشانی کردند .
- ۱۷ اسد - دکتور گونار یارتنگ نماینده مخصوص موسسه ملل متحد در شرق میانه در نیویارک بصورت جداگانه با نمایندگان جمهوری ریت عربی متحده ، اردن و اسرائیل درباره مسایل مربوط به شرق میانه به مذاکره پرداخت .
- ۱۸ اسد - ویلی برانت صدراعظم جمهوری ریت اتحادی آلمان و الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی معا هده عدم تعرض بین دو کشور را روز چهارشنبه در مسکو امضاء نمودند .
- ۱۹ اسد - جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عربی متحده با عده از مشاورین سیاسی و نظامی خود درباره اوضاع شرق میانه به مذاکره پرداخت . روزنامه الاهرام منتشره قاهره می نویسد که درین جلسه علاوه بر سایرین محمود ریاضی و زیر خارجه محمد حسنین هیکل و زیر ارشاد ملی و دکتور محمد
- حسن از ریات رئیس هیئت نمایندگان جمهوری ریت عربی متحده در موسسه ملل متحد نیز اشتراک ورزیده بودند .
- ۲۰ اسد - ویلی برانت صدراعظم جمهوریت اتحادی آلمان برای امضای معا هده عدم تعرض بین اتحاد شوروی و جمهوری ریت اتحادی آلمان وارد مسکو شد .
- ۲۱ اسد - جمهوری ریت اتحادی آلمان و اتحاد شوروی معا هده تحریم استعمال قوه و احترام سرحدات موجوده در اروپا را با مضاء رسانیدند .
- ۲۲ اسد - یک مقام عالی رتبه قوای ایالات متحده آمریکا اعلام نموده که در چند سال اخیر مناصب یا پست های نظامی آنکشور در خارج بر چیده شده است .
- ۲۴ اسد - دانشمندان چهل و پنج کشور مختلف بشمول ایالات متحده آمریکا و اتحاد شوروی از حکومتات کشورهای مختلف جهان تقاضا نموده اند تا از توسل به جنگ بیالوژیکی خودداری نمایند .
- ۲۵ اسد - جنرال سوهارتو رئیس جمهور اندونزی یا اظهار داشت که سیاست خارجی حکومت وی کاملاً فی السابق آزادانه و فعال بوده و هدف اصلی سیاست خارجی حکومت اندونزی یا تزئید همکاری با کشورهای غیر منسلک میا شد .
- ۲۶ اسد - ملک حسین پادشاه اردن قوماندانی تمام عساکر خارجی عربی را که در اردن متمرکز اند بدست خود گرفت و طبق اظهار نظرین این حرکت وی تشنج را بین اردن و عراق ز یاد خواهد ساخت .
- ۲۷ اسد - سلیمان فرانجیه و زیر اقتصاد لبنان بحیث رئیس جمهور جدید آنکشور انتخاب گردید .
- وی عوض شارل حلو رئیس جمهور فعلی لبنان از طرف اعضای مجلس نمایندگان لبنان به این وظیفه انتخاب گردیده است .
- * سنسوراد و اردکنیدی طی بیانیه مصروفیت ایالات متحده آمریکا را در جنگ و یتام تقبیح نموده گفت عدم

اخبار جهان

- اشغال دیگر کشورهای جنوب شرق آسیا درین جنگ نشان داد که آنها جنگ مذکور را بحیث یک تهدید بزرگ برای صلح نمی شمارند .
- ۲۸- اسد - هفت عضو کمیته مخصوص مؤسسه ملل متحد برای از بین بردن استعمار پیشنهاد نمودند از حکومت انگلستان تقاضا شود تا برای خاتمه دادن فوری به رژیم اقلیت سفید پوست رودیشیا از قوه کار بگیرد .
- مسوده فیصله نامه درین زمینه از طرف نمایندگان افغانستان ، هند ، عراق ، سیرالیون ، سوریه ، تانزانیا و یوگوسلاویا تهیه گردیده است .
- ۲۹ اسد - مجلس سنای ایالات متحده آمریکا با اکثریت آراء فیصله کرد که حکومت آنکشور از دادن کمکهای مالی به عساکر متحدین ایالات متحده آمریکا در کمبودها خود داری نماید .
- ۳۰ اسد - اعلیحضرتین امپراتور و امپراتریس جاپان از غر فغانستان در نمايشگاه جهانی افسوس هفتاد درواساكا دیدن کردند .
- اول سنبله - مذاکرات جمال عبدالناصر رئیس جمهوریت عربی متحد و ملک حسین پادشاه اردن که سه روز قبل در قاهره و سکندریه جریان داشت خاتمه یافته است .
- ۲ سنبله - کمیته مخصوص مؤسسه اتحاد افریقا بهای آزادی مناطق تحت اسارت دیگران جلسات خود را در ادیس آبا با آغاز کرده بود خاتمه داد .
- ۳ سنبله - کمیته ضد استعمار مؤسسه ملل متحد فیصله نامه را به تصویب رسانیده که در آن گفته شده با یک حکومت انگلستان برای ازپای آوردن رژیم متمرد رودیشیا از قوه کار بگیرد . این فیصله نامه قبلا از طرف نمایندگان چند کشور عضو کمیته مذکور بشمول افغانستان به کمیته ضد استعمار مؤسسه ملل متحد پیش شده بود .
- ۴ سنبله - کنفرانس وزراء خارجه کشورهای عضو مؤسسه اتحاد افریقا جلسات رسمی خود را در ادیس آبا مرکز حبشه
- آغاز کردند .
- ۵ سنبله - هواری بو مدین رئیس دولت الجزایر و جنرال یاکو بو گوان رئیس دولت نا یجیر یا به مذاکرات خود در سمادرشهر الجزایر آغاز کردند .
- ۶ سنبله - کمیته ۲۴ عضوی امحای استعمار ملل متحد از شعبات اختصاصی و موسسات بین المللی مؤسسه ملل متحد تقاضا کردند تا هرگونه کمک مادی و معنوی به مبارزین آزادی در افریقای جنوبی داده شود .
- ۷ سنبله - او تانت سرمنشی مؤسسه ملل متحد در بلگراد با مارشال تیتو رئیس جمهور یوگوسلاویا ملاقات کرد .
- ملاقات طرفین دو ساعت را دربر گرفته و مسایل مهم بین المللی درین مذاکرات مطرح بحث قرار گرفت .
- ۹ سنبله - کمیته مخصوص پارلمانی وعده از شخصیت های دیگر گانا ادوارد اکوفو ادقاضی القضاة سابق آنکشور را بحیث رئیس جمهور گانا انتخاب کرد .
- ۱۱ سنبله - نمایندگان چهار کشور بزرگ یعنی ایالات متحده آمریکا ، اتحاد شوروی ، انگلستان و فرانسه بار دیگر در نیویارک راجع به اوضاع شرق میانه به مذاکره پرداختند .
- * - حکومت عراق تهدید کرده که هرگاه حکومت اردن عملیات را علیه مبارزین فلسطینی در عمان متوقف نسازد عراق مدخله خواهد کرد .
- ۱۳ سنبله - حکومت ایالات متحده آمریکا از حکومتات جمهوریت عربی متحد و اتحاد شوروی تقاضا نمود ، تا اوضاع را در شرق میانه اصلاح نمایند .
- ۱۴ سنبله - شخصیت های افغانستان پیرو یوگوسلاویا در راه مسافرت به لوساکا و اشتراک در کنفرانس سران کشورهای غیر منسلک در روم توقف کوتاهی نمودند .
- ۱۵ سنبله - ویلی برانت صدر اعظم جمهوریت اتحادی آلمان برای یک بازدید یک روزه از بن به برلین غربی وارد شد .
- ۱۶ سنبله - در جلسه کنفرانس وزرای خارجه کشورهای غیر منسلک گفته

د افغانستان کالني

رويکار آمده و مراسم تحليف رادر حضور ملك حسين پادشاه اردن بعمل آورد . حکومت نظامي به عوض کابينه غيسر نظامي امور را بدست گرفت .

۲۷ سنبله - حکومت ليبيا فيصله نموده تا تمام کمک های مالي خو يشرا به اردن به نسبت حمله حکومت نظامي آن کشور به کوماندو های فلسطيني قطع نمايد .

۲۸ سنبله - ملك حسين پادشاه اردن در اثر تقاضای جمال عبدالناصر رئيس جمهوريت عربي متحد فر مان اور بند را بين قواي حکومتی اردن و کوماندو های عربي صادر کرد .

۲۹ سنبله - يکده سته از قواي بحري ايالات متحده امریکا عمليات نظامي خود را در ويتنام جنوبي خاتمه داد .

* - ژانک شانسان صدر اعظم فرانسه در انتخابات فرعي در بودو ، جايگه وي در آنجا مدت بيست و پنج سال بحيث و کيل و بنا رواال کار کرده است . پيروزي قاطعي بدست آورد .

۳۰ سنبله - حکومت ايالات متحده امریکا اين شايعات را که در روز گذشته عده از عساکر امریکايي به ترکيه منتقل ساخته شده اند عاري از حقيقت خوانده است .

اول ميزان - تون عبدالرزاق صدر اعظم جديد ما ليز يا کابينه جديد خود را به پادشاه آنکشور معرفي نمود . کابينه جديد ما ليز يا داراي بيست و دو عضو ميما شد .

۲ ميزان - جمهوريت اتحادي آلمان باريگير اين شايعات را که حکومت آن کشور به حکومت افريقاي جنوبي اسلحه ومهمات نظامي تسليم داده عاري از حقيقت خوانده است .

۳ ميزان - مجمع مشورتي شوراي اروپاي غربي جلسات خزاني خود را که چندي قبل در شتراسبورگ آغاز شده بود خاتمه داد .

۴ ميزان - ملك حسين پادشاه اردن حکومت جديدي را تحت رياست يکنفر ملکی بنام احمد توکان تشکيل کرد .

شد که هرگاه برای خاتمه دادن به سياست تبعيض نژادي در افريقا و همچنان خاتمه دادن به استعمار درين منطقه اقدامات جدی اتخاذ نگردهد ممکن است افريقاييك صحنه خونين جنگ تبديل گردد .

۱۸ سنبله - حکومت جمهوريت عربي متحد از تصميم حکومت ايالات متحده امریکا درباره فروش چند طياره ديگر جنگي نوع فانتوم به اسرائيل مورد انتقاد قرار داده است .

۲۰ سنبله - نماينده اردن در مو سسه ملل متحد اعلام داشت که اسرائيل و آن دسته از کشور ها نيکه به اسرائيل کمک مينمايند مسئول عواقب و خيم ناشی از التواي مذاکرات غير مستقيم بين کشورهای عربي و اسرائيل ميما شند .

۲۱ سنبله - جمهوريت مردم چين معا هده عدم تعرض را که بين جمهوريت اتحادي آلمان و اتحاد شوروي با مضاء رسيده مورد انتقاد قرار داده است .

۲۲ سنبله - مورييس شومان وزير خارجه فرانسه و واتيو ليسکي نين وزير خارجه فنلند موافقتنامه های کلتوري مالي رابين دو کشور امضاء کردند .

* - در قاهره اعلام شده که جامعه عرب عنقریب بار ديگر برای غور درباره او ضاع اردن تشکيل جلسه ميدهد .

۲۳ سنبله - مارشال تيتو رئيس جمهور يوسلاويا که از کنفرانس کشورهای غير منسلک لوساکا به بلگراد مراجعت کرده گفت کنفرانس لوساکا پيش بيني هايي را مبنی بر اينکه کنفرانس مذکور با نا کامي مواجه خواهد شد کاذب وانمود کرد .

۲۴ سنبله - در عمان اعلام شده کسه بار ديگر بين حکومت اردن و ميان زمين عربي درباره برقراري اور بند بين طرفين موافقه حاصل شده است .

۲۵ سنبله - در کابينه ليبيا تغييرات مهمي وارد گرديد . بموجب اين تغييرات چهار نفر از افراد غير نظامي عضو کابينه بشمول بوسير و وزير خارجه ليبيا پست هاي خود را از دست داده اند .

۲۶ سنبله - در اردن يك حکومت نظامي

اخبار جهان

- کا بینه جدید بعوض حکومت نظامی می باشد که در شانزدهم سپتمبر رویکار آمده بود .
- ۵ میزان - کارل شیلبر وزیر اقتصاد جمهوریت اتحادی آلمان پس از مذاکراتی که در مسکو با سران حکومتی اتحاد شوروی انجام داد عازم کیف شد .
- ۶ میزان - جمال عبدالناصر زعيم بزرگ جمهوریت عربی متحد به عمر پنجاه و دوسالگی در اثر سکته قلبی در قاهره وفات یافته است .
- ۷ میزان - مجلس نمایندگان آمریکا لایحه (۱۹۰۰) میلیون دالر را برای تأمینات نظامی که فروش اسلحه را به اسرائیل جهت عاده تا مین توازن قوا در شرق میانه اجازه میدهد به اکثریت سرشاری به تصویب رسانید .
- ۸ میزان - الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی در قاهره با انور السادات کفیل ریاست جمهوری جمهوریت عربی متحد ملاقات کرد .
- ۹ میزان - لیونید بریژنف منشی اول حزب کمونیست اتحاد شوروی گفت تمام کسانیکه دا عیه صلح و امنیت مردم مان را گرامی میداند نمی توانند نسبت به او ضایع شوق میانه جز احساس اندیشه و نگرانی چیزی داشته باشند .
- ۱۰ میزان - بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم یکجا با سران و نمایندگان تقریباً هشتاد کشور دیگر در قاهره در مراسم اشتراک نمودند که برای تمشیع و تدفین جنازه جمال عبدالناصر رئیس جمهور فقید جمهوریت عربی متحد برگزار شده بود .
- ۱۱ میزان - سلیمان فرنجیه رئیس جمهور لبنان استعفا را شید گرامی صدراعظم و کا بینه اش را قبول کرد . اما استعفا کرامی نسبت بحرانات اردن وفوت جمال عبدالناصر فقید به تعویق انداخته شده بود .
- ۱۲ میزان - صائب سلام یکی از صدراعظمان سابق لبنان از طرف سلیمان فرنجیه رئیس جمهور جدید لبنان مامور تشکیل کابینه جدیدی گردید .
- ۱۳ میزان - هیئت رئیسه انجمن کمنست های یوگوسلاویا طی جلسهای به اتفاق آراء پیشنهاد مارشال تیتو رئیس جمهور را آنکشور را در مورد اداره دسته جمعی امور ریاست جمهوری را بتصویب رسانید .
- ۱۴ میزان - ژورژ پومپیدو رئیس جمهور فرانسه که مشغول بازدید از اتحاد شوروی میباشد اولین ملاقات خود را از جمله سه ملاقاتی که در نظر دارد با سران حکومتی اتحاد شوروی بنماید انجام داد .
- ۱۵ میزان - مجلس شورای ملی جمهوریت عربی متحد با اتفاق آراء انور السادات را بحیث رئیس جمهور آینده آنکشور انتخاب کرد .
- ۱۷ میزان - حکومت ایالات متحده آمریکا به دو دیپلومات کیوبا بایی در نیویارک هدایت داده تا از ایالات متحده آمریکا خارج گردند .
- ۱۸ میزان - ماه نوره های قوای سه گانه بری ، بحری و هوایی کشور های عضو پیمان وارسا در قلمرو آلمان شرقی آغاز گردیده است .
- ۱۹ میزان - نیکولای بودگورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی در تا شکند تقلیل تشنجات بین امللی و همکاری های چند جانبه بین تمام ملل را تقاضا کرد .
- ۲۰ میزان - جلسات موسسه علمی تعلیمی و کلتوری موسسه ملل متحد یونسکو در سمادریس افتتاح گردید .
- ۲۱ میزان - فارموسا اعلام نمود که به تعقیب برقراری روابط دیپلوماسی بین جمهوریت مردم چین و کانادا روابط سیاسی خود را باکانادا قطع میکند .
- ۲۴ میزان - مسافرین یک طیاره خط هوایی اتحاد شوروی انقره را به قصد مسکو ترك گفتند : این اشخاص که توسط يك طیاره دیگر اتحاد شوروی مشغول پرواز داخلی آنکشور بودند در اثر تهدید پیلوت طیاره توسط دو نفر از مسافرین اجبارا به یکی از میدان های هوایی ترکیه پیاده شده بودند .
- ۲۵ میزان - انورالسادات رئیس جمهور منتخب جمهوریت عربی متحد در جلسه

د افغانستان کالسی

این سو مین کا بینه در ظرف ۶ هفته اخیر در اردن بود و گفته میشود که اکثر اعضای کا بینه فعلی بر خلاف کا بینه های گذشته غیر نظامی میباشند.

۸ عقرب - اضافه از شصت کشور عضو موسسه یونسکو روز هفت عقرب پیشنهاد را که توسط افغانستان و چند کشور دیگر برای قرار دادن زبان عربی بحیث لسان علمی در این موسسه پیش گردیده بود حمایت کردند.

۹ عقرب - نمایندگان ایالات متحده آمریکا و اتحاد شوروی در هلستنگی ملاقات مقدّماتی خود را درباره مسئله تحدید اسلحه سترا تریکی اتومی آغاز نمودند.

۱۰ عقرب - وزارت صحیحہ عربستان سعودی این راپور ها را عاری از حقیقت خوانده که حکومت آنکشور نسبت خطر شیوع کو لرا ا مسال به حجاج ا جازه ورود به مکه معظمه را نخواهد داد.

۱۱ عقرب - نمایندگان کشور عضو موسسه ملل متحد تصمیم گرفته اند تا تقاضای خود را برای عضویت جمهوری مردم چین و اخراج نماینده فاروسنا ازین موسسه جهانی تجدید کنند.

۱۲ عقرب - عده ازنمایندگان کشور های آسیایی و آفریقایی از موسسه ملل متحد تقاضا نموده اند از اعضای این موسسه بخوانند تا روابط سیاسی اقتصادی و تجارتي خود را با حکومت آفریقای جنوبی قطع نمایند.

۱۳ عقرب - انور السادات رئیس جمهوریت عربی متحد جنرال معمر القذافی رئیس دولت لیبیا و جنرال جعفر النمیری رئیس دولت سودان کنفرانس خود را برای غور درباره تمام مسائل مربوطه در قاهره آغاز نمودند.

۱۵ عقرب - کمیته قانونی مجمع عمومی موسسه ملل متحد به بحث خود در باره اقداماتی که به جلوگیری از ربودن طیارات منجر شده بتواند آغاز کرده است.

۱۶ عقرب - ژورنل پومپیدو رئیس جمهور فرانسه خاطر نشان نمود تا زمانیکه قوای اسرائیل از اراضی اشغالیه عربی خارج نگردیده و پرابلم فلسطینی حل نگردد

شورای ملی آنکشور برای شروع دوره شش ساله ریاست جمهوری خود حلف وفاداری یاد کرد.

۲۶ میزان - کاندید رئیس جمهور میبیا لندن را در حالی ترک گفت که بعقیده محافل مطلع ما موریت وی در مورد منصرف ساختن انگلستان از فروش اسلحه و مهمات نظامی به آفریقای جنوبی با عدم موافقت مواجه گردیده است.

۲۷ میزان - اسامبله عمومی ملل متحد بیست و پنجمین دوره اجلاسیه خود را بساعت ۷ و ۱۰ دقیقه شام بوقت افغانستان در مقر ملل متحد واقع نیویورک شروع کرد.

۲۸ میزان - دکتر محمود فوزی وزیر خارجه سابق و مشاور امور سیاسی جمال عبدالناصر فقید از طرف انور السادات رئیس جمهوریت عربی متحد ما موریتسه تشکیل کا بینه جدیدی شد.

۳۰ میزان - انور الدین الاتاسی رئیس جمهور سواریه استعفا خود را به حزب بر سر اقتدار بعث تقدیم کرده است. سران حزب استعفا او را مورد مطالعه قرار داده و از وی تقاضا کردند که تاروز دوشنبه که کانگرس حزب بعث تشکیل جلسه میدهد به وظیفه خود ادامه دهد.

اول عقرب - مارشال تیتو رئیس جمهور یوگوسلاویا در پاریس با ژورنل پومپیدو رئیس جمهور فرانسه ملاقات کرد.

۲ عقرب - کشورهای عضو ملل متحد ضمن تجلیل بیست و پنجمین سال موسسه ملل متحد پا بندی شانرا به منشور موسسه جهانی رسماً تاکید نموده و عده دادند که به مواد آن به پا بندی خویش ادامه دهند.

۵ عقرب - اندری گرو میکسو وزیر خارجه اتحاد شوروی به مذاکرات خود در باره مسائل مربوطه در لندن شروع کرد.

۶ عقرب - ملک حسین پادشاه اردن و صفی تل یکی از صدراعظمان سابق آن کشور را ما مور تشکیل کا بینه جدیدی نموده است.

و صفی تل پس از استعفا احمد توقان صدراعظم اردن از طرف ملک حسین ما مور تشکیل کا بینه جدیدی شده است.

اخیا رجیسان

هچگونه صلح دوا مدار در شرق میانه بوجود نخواهد آمد .

۱۷ عقرب - انور السادات رئیس جمهوریت عربی متحد مصر ، لقا فی رئیس دولت لیبیا و جعفر الظمیری رئیس دولت سودان با تشکیل یک اتحادیه بین خود موافقه نموده اند .

۱۸ عقرب - جنرال شارل دو گول رئیس جمهور سابق فرانسه به عمر ۷۹ سالگی وفات نمود .

* - نمایندگان پارلمان کشورهای برای غور درباره تمام مسائل مربوطه در هاگ مرکب شدند .

۱۹ عقرب - شورای اعضای پارلمان کشورهای عضو پیمان ۳ طلسم شانزدهمین کنفرانس سالانه خود را در هاگ خاتمه داد .

۲۲ عقرب - مجمع عمومی موسسه ملل متحد در جلسه خود فیصله نامه رای اکثریت آراء به تصویب رسانید که در آن اعتماد نامه نامه آفریقای جنوبی در موسسه ملل متحد رد شد .

۲۳ عقرب - لیونید بریزنیف سرمنشی حزب کمونیست اتحاد شوروی طی پیامی که انتشار یافت گفته است که مردم اتحاد شوروی با همتوایی عمیق مبارزه را که مردم جمهوریت عربی متحد علیه تجاوز اسرائیل براه انداخته تعقیب میکند .

۲۴ عقرب - دو کشور محمود فوزی صدراعظم جمهوریت عربی متحد استعفای خود و اعضای کابینه خود را به انور السادات رئیس جمهور آن کشور تقدیم کرد .

انور السادات بلافاصله از دو کشور محمود فوزی تقاضا کرد تا به تشکیل کابینه جدیدی در آن کشور اقدام نماید .

۲۵ عقرب - جعفر الظمیری رئیس جمهور سودان طی تغییرات عمده در کابینه آن کشور که در آن سه وزیر را برکنار کرده است عهده وزارت پلان را خود شایسته آن کرده است .

۲۶ عقرب - یکی از کمیته های مجمع عمومی موسسه ملل متحد فیصله نامه ای را در باره پاک نگه داشتن آبهای ساحلی

کشورهای مختلف از اسلحه اتومی به تصویب رسانید .

۲۷ عقرب - کابینه جدید جمهوریت عربی متحد در حضور انور السادات رئیس جمهور آن کشور مراسم تحلیف را بجا آورده و بلافاصله بکار آغاز کرد .

کابینه جدید در ریونیسی و عضو میباشند .

۲۹ عقرب - صدراعظم المغرب ایمن شایمات را که حکومت آن کشور را در ناپایگاه های نظامی به ایالات متحده آمریکا در داخل خاک المغرب موافقه نمود غاری از حقیقت خوانده است .

۳۰ عقرب - انور السادات رئیس جمهوریت عربی متحد خواستار آزادی تمام مناطق مشتمل به عربها گردیده که اکنون تحت اشغال عساکر اسرائیلی میباشند .

اول قوس - انور السادات رئیس جمهوریت متحد عرب تشکیل یک شورای عالی دفاعی را که دارای شانزده عضو میباشند اعلام نمود .

۲ قوس - وزارت کلتور جمهوریت عربی متحد از موسسه یونسکو تقاضا نموده تا پنجم نفر از مجسمه سازان برجسته خود را جهت مطالعه پروژه که به یادبود جمال عبدالناصر قید بنا میگردد به قاهره اعزام بدارد .

۳ قوس - سفرای چهار کشور بزرگ بار دیگر برای غور درباره اوضاع برلین کنفرانسی تشکیل دادند .

۴ قوس - موسسه ملل متحد در جلسه خود فیصله نامه را که از طرف بعضی از کشورهای بلاک شرقی و بیطرف درباره کوریا پیش شده بود با اکثریت آراء رد کرد .

۵ قوس - دو کشور محمود فوزی صدراعظم جمهوریت عربی متحد اظهار نظر داشتند تا زمانی که اسرائیل از تجاوز بر کشورهای عربی خود داری نه نماید بروز جنگ در شرق میانه غیر قابل اجتناب خواهد بود .

۶ قوس - ایگن بار یکی از مورین غالبیت و وزارت خارجه جمهوریت اتحادی آلمان به برلین شرقی وارد شد .

د افغانستان کالشمه

- ۷ قوس - در عمان اعلام شده که حکومت اردن آخرین دسته از کوماوندو های عربی را از محابس آنکشور آزاد نموده است.
- ۱۳ قوس - جمهوریت عربی متحد بار دیگر نسبت به ادامه پرواز طیارات اکتشافی امریکایی بر فراز کانال سوئز به حکومت ایالات متحده امریکا احتجاج نموده است.
- ۱۴ قوس - جوزف موبوتو رئیس جمهور کانگو کینشا سا که اخیرا برای یک دوره هفت ساله دیگر بحیث رئیس جمهور آنکشور انتخاب شده حلف وفاداری یاد کرد.
- ۱۵ قوس - کمیته مرکزی موسسه آزادی فلسطین بار دیگر جلسات خود را برای غور در باره تمام مسایل مربوطه در عمان شروع کرد.
- ۱۶ قوس - پیمان مربوط به عادی سازی مناسبات بین جمهوریت اتحادی آلمان و پولیند در وارسا بین ویلی برانت و سیرا نکو و یچ صدراعظمان دو کشور به امضاء رسید.
- ۱۷ قوس - نمایندگان ایالات متحده امریکا و اتحاد شوروی بار دیگر بحث خود را در باره تجدید اسلحه ستراتیژیکی اتومی در هلستکی ادامه دادند.
- ۱۸ قوس - شورای وزرای موسسه اتحاد افریقا جلسات خود را لیگاس مبرکز نا یجیر یا آغاز کرد.
- ۲۰ قوس - جنرال حافظ الاسد صدراعظم سوریه در قاهره با انور السادات رئیس جمهوریت عربی متحد روی موضوعات مورد علاقه ملاقات کرد.
- ۲۱ قوس - در بلگراد اعلام شده که ملاقات مارشال تیتو رئیس جمهور یوگوسلاویا با پاپ پال ششم رهبر مذهبی کاتولیک های جهان در واتیکان منسوخ گردیده است.
- ۲۲ قوس - کاوندا رئیس جمهور زمبیا اعلام نموده که هنوز هم نمی داند که در کنفرانس صدراعظمان کشور های عضو کومنولث که عنقریب در سنگا پور
- یا نه .
- وی قبلا گفته بود که هر گاه حکومت انگلستان از تصمیم خود در باره فروش اسلحه و مهمات نظا می به افریقای جنوبی منصرف نگردد از شرکت در کنفرانس صدراعظمان کومنولث خود داری خواهد کرد.
- ۲۳ قوس - اتحاد شوروی بار دیگر حمایت خود را از ویتنام شمالی ابراز داشته و از اظهارات اخیر ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا انتقاد نموده است.
- ۲۴ قوس - ملک حسین پادشاه اردن به بن وارد شده و مذاکرات خود را در باره تمام مسایل مربوطه با حکومت جمهوریت اتحادی آلمان آغاز نمود.
- ۲۵ قوس - مجمع عمومی موسسه ملل متحد در جلسه خود فیصله نامه را با اکثریت آراء به تصویب رسانید که در آن گفته شده در سال ۱۹۷۳ یک کنفرانس بین المللی برای تأسیس یک دستگاه بین المللی جهت اداره امور مربوط به استفاده صلح آمیز از منابع تحت ابحار به نفع تمام بشریت انعقاد یا بد.
- ۲۷ قوس - ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا واداره هیئت صدراعظم انگلستان نیز به مذاکرات خود در باره تمام مسایل مورد علاقه ادامه دادند.
- ۲۸ قوس - احمد سکو توری رئیس جمهور گینی از موسسه ملل متحد تقاضا نموده تا به آنکشور در مقابل حملات احتمالی عساکر اجیر خارجی که با کمک عساکر پرتگالی صورت میگیرد کمک نماید.
- ۲۹ قوس - گومولکا رهبر حزب سی پولیند از وظیفه خود استعفاء داده و عوضی یکی از شخصیت های دیگر پولیند به نام کیریک زمام امور حزبی آنکشور را بعهده گرفته است.
- ۳۰ قوس - تون عبد الرزاق صدراعظم مالیز یا اظهار داشت که حکومت وی با حکومت جمهوریت مردم چین تماس های در باره مسایل مربوطه به بیطرفی ساختن هند چین برقرار نموده است.

اخبار جهان

- اول جدی -** آلکسی کا سیگین صدراعظم اتحاد شوروی به اسرائیل نسبت به داشتن تو قعات زیادی در قبال حل بحرانهای شرق میانه اخطار داده است .
- ۲ جدی -** جوزف سیرانکو یچ که از وظیفه اش بحیث صدراعظم پو لینداستعفا داده بود بموضی مارشال ماریان سپا یخا لسکی بصفت رئیس دولت آن کشور تعیین شد .
- ۳ جدی -** علی صبری معاون رئیس جمهور ریت عربی متحد مذاکرات خود را باسران حزبی و حکومتی اتحاد شوروی در مسکو خاتمه داده است .
- ۴ جدی -** فعالیت برای جمع آوری اسلحه و مهمات نظامی بعضی از دسته های کوماندو های فلسطینی در سراسر اردن صورت گرفت .
- ۵ جدی -** طیارات خطوط هوایی لیبیا از این پس اجازه خواهند داشت تا هنگام پرواز اروپائی خود از میدان هوایی مسکو و قلمرو فضائی آن استفاده کنند . این توافق نتیجه قرار دادی میباشد که بین حکومت اتحاد شوروی و لیبیا بامضاء رسیده است .
- ۶ جدی -** پارلمان هند در اثر توصیه میرمن اندارا گاندی صدراعظم آنکشور منحل گردیده است .
- ۷ جدی -** ملوین لیرد وزیر دفاع ایالات متحده امریکا باز دیگر از تصمیم کشور های عضو پیمان اتلس در باره ازدیاد سهم شان با خوشی استقبال نموده است .
- ۸ جدی -** میرمن اندارا گاندی صدراعظم هند اظهار داشت که هر گاه تصمیم حکومت انگلستان در باره فروش اسلحه و مهمات نظامی به افریقای جنوبی عملی گسرد آئینده کامنولت به مخاطره خواهد افتاد .
- ۹ جدی -** انور السادات رئیس جمهوریت عربی متحد تا کتیک های امریکا را در راه تصنیف دا عیه عربی تقبیح نمود .
- ۱۰ جدی -** ایالات متحده امریکا اخراج نخستین قسمت اسلحه کیمیایی خود را در جزیره اوکینا و ایتاریچ بیست جدی شروع خواهد نمود و آنرا به جزیره جانستن که در ۱۳۰۰
- کیلو متر جنوب هاوایی واقع است انتقال خواهد داد .
- ۱۱ جدی -** جنرال رضا عظیمی یانور شاهنشاه ایران بحیث وزیر حرب و سیمعی وزیر حرب بحیث وزیرزراعت و یناغلی گودرز وزیر زراعت ایران بحیث وزیر مشاور در کابینه ایران مقرر شده اند .
- ۱۲ جدی -** دکتور گوناریا رینگ میانجی صلح موسسه ملل متحد در شرق میانه از مسکو به نیویارک مراجعت کرد تا زمینه را برای شروع مجدد مذاکرات غیر مستقیم بین کشورهای عربی و اسرائیل فراهم سازد .
- ۱۳ جدی -** دکتور گوناریا رینگ میانجی صلح موسسه ملل متحد فعالیت های خود را برای امکان شروع مجدد مذاکرات غیر مستقیم بین کشورهای عربی و اسرائیل در نیویارک آغاز کرد .
- ۱۴ جدی -** جمهوریت عربی متحد رسماً با ایران روابط سیاسی برقرار نمود .
- مناسبات سیاسی بین جمهوریت عربی متحد و ایران در سال ۱۹۶۰ وقتی از طرف جمهوریت عربی متحد قطع گردید که حکومت ایران اسرائیل را بصورت دیفکتو بر سمیت شناخت .
- ۱۶ جدی -** او تانت سرمنشی موسسه ملل متحد برای نخستین بار جوایبهای جمهوریت عربی متحد ، اردن و اسرائیل را به سوالات مفصل گوناریا رینگ نماینده مخصوص ملل متحد که به آنها تقدیم شده بود انتشار داد .
- ۱۸ جدی -** اندری گرو میکو وزیر خارجه اتحاد شوروی به سفارت ایالات متحده امریکا نسبت به انفجاریکه در نزدیکی یکی از عمارات متعلق به اتحاد شوروی در واشنگتن صورت گسرفسته احتجاج نموده است .
- ۱۹ جدی -** وزرای خارجه یوگوسلاوی و ایران نگرانی شانرا در مورد ادامه بحران شرق نزدیک و اشغالی قلمرو های عربی توسط اسرائیل ابراز داشتند .

۲۷ جدي - محافل رسمي در واشنگتن اظهار میندارند که تشدید اخیر بمیه را ن طیارات امریکائی بر مواضع و ناسیسات مرمی های دافع هوائی و پتنام شمالی بمظور جلو گیری از تقوی یه قوای و پتنام شملی در کمبودیا مینمند .

۲۸ جدي - جنرال احمد عبدالحملي رئيس كميته نظامي عربي در اردن این شایعات را که مقامات حکومتی اردن تملک خانه های عمان و سایر شهر های آنکشور را برای پیدا نمودن کمانچو های فلسطینی و اسلحه آنها تلاش می نمایند عاری از حقیقت خوانده است .

۲۹ جدي - نیکو لای بود گورنی صدر هیئت رئیسه شورایی عالی اتحاد شو و وی از قاهره به مسکو مراجعت کرد .

۳۰ جدي - وزراء خارجه و دفاع جمهوریت عربی متحد ، لیبیا ، سوڈان ، و سو ریه کنفرانسی را برای مذا کوه در باره اختلافات کشور های عربی با اسرائیل در قاهره افتتاح نمودند .

* - سران جمهوریت عربی متحد لیبیا ، سوڈان و سو ریه در قاهره کنفرانسی تشکیل دادند . درین کنفرانس راجع به اوضاع کنونی شرق میانه بشمول اوضاع کنونی اردن و هیجتان امور مربوط به تشکیل اتحادیه با شش گت این چار کشور عربی بحث شده است .

اول دلو - سران جمهوریت عربی متحد لیبیا ، سوڈان و سو ریه کنفرانسی خود را که اخیرا در قاهره تشکیل داده بود ه نه خاتمه داده اند .

۲ دلو - هجد همین کنفرانس صدر اعظمیان کابینو یلت در سنگا پور خاتمه یافت و پس از نه روز جلسات متشجع بالاخره اعلامیه صادر گردیده که در آن تبیض نژادی تقبیح شده اما به تصمیم هر یک از اعضاء مربوط گردید تا سولل کسک به ممالک کسک کننده رژیم های تبیض طلب را حل و فصل کنند .

۳ دلو - جمهوریت عربی متحد را پوز های جواید بر تانوی را در باره اینکه دکوو گونلریاز ینگ میه نجسی صلح موسسه ملل متحد با پلانهای مربوط

۲۰ جدي - انور السادات رئيس جمهوریت عربی متحد پیامی فوراً در مورد خوابی او ضاع در اردن عنوانی ملك حسین پادشاه اردن و روسای جمهور کشور ها نیکه غرض مطالعه او ضاع اردن در دسمبر گذشته جلسه عالی در قاهره تشکیل داده بودند فرستاده است .

۲۱ جدي - ذوالفقار علی بوتو وزیر خارجه سابق پاکستان بر تانبه را ملزم ساخت که میگو شد مسئولیت را در مورد منازعه هندو پاکستان بر سر مسئله کشمیر از خود دور کند .

۲۲ جدي - انور السادات رئيس جمهوریت عربی متحد باردیگر سیاست حکومت ایالات متحده امریکا را در مورد شرفیامانه مورد انتقاد قرار داده گفت که هیچ قدرتی در جهان جمهوریت عربی متحد را به دادن امتیازاتی به اسرائیل مجبور ساخته نمیتواند .

۲۳ جدي - مجلس نمایندگان اردن از پادشاهان و روسای جمهور کشور های عربی تقاضا نموده تا از مبارزه علیه اردن در قبال بحرانیهای داخلی آنکشور خودداری نمایند .

* - جمهوریت عربی متحد پلان های جدید حکومت اسرائیل را در باره حل بحرانیهای شرق میانه که به دستور گونار یارینگ میانجی صلح موسسه ملل متحد در دوران باز دید اخیر وی از تل ابیب بوی تسلیم گردیده رد نموده است .

۲۴ جدي - کنفوانس صدر اعظمیان کشور های عضو کابینو یلت یاشرکت سران حکومتی و نمایندگان تملک کشور های عضو در سنگا پور آغاز گردید .

۲۵ جدي - انور السادات رئيس جمهوریت عربی متحد پند عالی اسوان را بر فراز دریای نیل در حالی که نیکو لای بود گورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی نیز حاضر بود با قطع نوار سبز رنگ افتتاح کرد .

۲۶ جدي - ملك حسین پادشاه اردن اظهار داشت که بوی امپروار است آخرین توافقیکه بین حکومت اردن و موسسه آزادی فلسطین درباره استقرار او ر بند در آنکشور حاصل گردیده به مرحله اجرا

اخبار جهان

- به واگذاری بندر شرم الشيخ و قسمتی از شبه جزیره سینا موافقه دارد عاری از حقیقت خوانده است .
- ۴ دلو - جو لیوس نایریری رئیس جمهور تا نزا نیا در دهلنی جدید اخطار داد در صورتیکه بریتانیا فروش سلاح خود را به آفریقای جنوبی از سر گیرد کشور های آفریقای مجبور خواهند شد از ممالک کمونستی سلاح بسدست آرند .
- ۵ دلو - سنا تور و ولیم فولبرایت رئیس کمیته روابط خارجی مجلس سنای ایالات متحده آمریکا از عملیات هوائی طیارات آمریکایی در کمبودیا انتقاد نموده است .
- ۶ دلو - شیخ صباح السالم الصباح حکمران کویت استعفاي کا بینه آنکشور را قبول نموده اما حکمران کویت از اعضای کا بینه آنکشور تقاضا نموده تا زمان تشکیل کا بینه جدید بوظیفه خود ادامه دهند .
- ۷ دلو - مذاکرات دو روزی ویلی برانت صدراعظم جمهوریت آلمان و ژورژ پومپیدو رئیس جمهور فرانسه در پاریس خاتمه یافت .
- ۸ دلو - نمایندگان کشورهای عضو دولت صادرکننده نفت اوپک و سفده شرکت غربی نفتی بار دیگر برای رفع اختلافات طرفین در تهران تشکیل جلسه دادند .
- * - ایالات متحده آمریکا ، انگلستان و فرانسه به مقامات اتحاد شوروی دربرلین نسبت به مواضعیکه که از طرف مقامات مربوطه آلمان شرقی بررفت و آمد بین برلین غربی و جهان خارج وضع گردیده احتجاج نموده اند .
- ۹ دلو - حکومت ایالات متحده آمریکا بودجه سال مالی آئینده آنکشور را که حاوی تقریباً دو صد و سی میلیارد دلار میباشد به کانگرس آنکشور ارسال نمود .
- ۱۰ دلو - حکومت جمهوریت آلمان برای آلمان نسبت به تصمیم حکومت گینی برای قطع روابط سیاسی از طرف آنکشور با
- جمهوریت اتحادی آلمان ابراز تا سلف نموده و لی متذکر شد که از این عمل حکومت گینی متعجب نگردد است .
- ۱۱ دلو - زنگ های خطر هوائی در قاهره و اکثر شهر های دیگر جمهوریت عربی متحد بحیث یک اقدام آزما یشی به صدا در آورده شد .
- ۱۲ دلو - شورای عالی دفاعی جمهوریت عربی متحد که عالیترین مرجع نظامی و دفاعی آنکشور میباشد در قاهره تشکیل جلسه دادند .
- ۱۳ دلو - خطر قطع ارسال نفت از طرف کشورهای عضو موسسه ممالک صادرکننده نفت اوپک به کشورهای اروپایی غربی نظر به عدم موفقیت مذاکرات کنفرانس اعضای اوپک و شرکت های تولیدکننده نفت در تهران از دست یافته است .
- ۱۴ دلو - شاهنشاه ایران از کشورهای منطقه خلیج تقاضا نموده تا نظر به عدم موفقیت کنفرانس نفتی تهران اقدامات مشترک قانونی را برای از دست دادن قیمت نفت خام خود اتخاذ نمایند .
- ۲۱ دلو - ولیم راجرز وزیر خارجه ایالات متحده آمریکا اظهار داشت که ایالات متحده آمریکا ، انگلستان و فرانسه مسوده قرار دادی را درباره بهبود اوضاع برلین به اتحاد شوروی تسلیم داده اند .
- ۲۴ دلو - معمر القذافی رئیس دولت لیبیا ترمیمی را در کابینه آنکشور اعلام کرد .
- گفته میشود که درین ترمیم کا بینه سه وزیر جدید مقرر شده است .
- ۲۵ دلو - مارشال تیتو رئیس جمهور یوگوسلاویا برای مذاکره با سران حکومتی جمهوریت عربی متحد به قاهره وارد شد .
- ۲۶ دلو - انور السادات رئیس جمهور عربی متحد و مارشال تیتو رئیس جمهور یوگوسلاویا سه ساعت درباره اوضاع شرق میانه مذاکره نمودند .
- ۲۸ دلو - حکومت فرانسه رضایت کامل خود را نسبت به جوا بیکه جمهوریت عربی متحد به پیشنهاد های اخیر دکتور

د افغانستان کالسی

گو نار یا رینگ میانجی صلح مو سسه ملل متحد در مورد شرق میانه داده ا براز داشته است .

۵ هوت - جنرال حافظ الاسد در نتیجه رفتارندمی که در سراسر سو ریه بعمل آمد بحیث ر نیس جمهور جدید آنکشور انتخاب گردید .

* - زورز پو مید و ر نیس جمهور فرانسه اظهار داشت که حکومت و ی میخواد هد حوزه جنوب شرق آ سیا منطقه باشد که هر کشور دران سر نو شت خودرا طوریکه خو دش میخواد هد تعیین کسر د ه بتواند .

۶ هوت - شیخ مجیب ا لرحنم ر نیس حزب عوامی لیک پاکستان اعلام نموده که حاضر است با جنرال یحیی خان ر نیس جمهور آنکشور در باره تمام مسایل مر بو طه مذاکره کند .

۷ هوت - اتحاد شوروی به ستاپرایت سکر تر اول سفارت جمهوریت ا تعادی آلمان در مسکو هدایت داده تا هرچه زود تر خاک آنکشور را ترک بگو ید .

۸ هوت - جنرال جودت سونای رئیس جمهور ترکیه میکوشد هرچه زودتر به بحر انهای سیاسی فعلی آنکشور خاتمه داده شود ا از رهبران سیاسی ترکیه تقاضا نموده تا نظریات خودرا در باره تشکیل کابینه جدیدی به اطلاع وی بر سانند .

۹ هوت - انتخابات پارلمانی درسراسر هند آغاز گردید برای پر کردن پنجد و هجده چو کی در مجلس شورای ملی هند متجاوز از دو هزارو پنجد نفر ازاعضای احزاب مختلف هند خودرا کاندید نموده اند .

* - میر من اندرا گاندی صد را عظم هند که در انتخابات عمومی پیروز گردید آماده مراسم تحلیف برای تشکیل حکومت جدید گردید .

۱۰ هوت - انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد در قاهره گفت که برای اولین بار

اول هوت : حکومتات جاپان مالیز یا و اندو نیزیا از حکومت انگلستان بحیث یکی از رؤسای مشترک دو گانه کنفرانس بین المللی ژنیو درباره لاوس تقاضا نموده تا برای اعاده صلح در لاوس حفظ تمامیت ارضی و بیطرفی لاوس به اقدامات مقتضی دست بزند .

۲- هوت : جمهوریت عربی مستحذ اخطار داده که هر گاه مساعی جدید دو کتور گو نار یا رینگ میانجی صلح مو سسه ملل متحد در شرق میانه با عدم موفقیت مواجه گردد بحرانیهای شدید دیگری درین منطقه بروز خواهد کرد .

۳ - هوت : جنرال یحیی خان ر نیس جمهور پاکستان کابینه غیر نظامی آنکشور را منحل ساخته است ا نحلل کابینه پاکستان ناشی از اوضاع سیاسی میباشد که در آنکشور بوجود آمده است .

* - اوضاع عمومی در داکه مرکز پاکستان شرقی و خیم بوده مقرراتی وضع و گشت و گذار مردم از طرف شب در داکه و بعضی از شهرهای دیگر پاکستان شرقی تحت قیوداتی قرار داده شده است .

۴ هوت - میعاد یکماهه اور بند بین جمهوریت عربی متحد و اسرائیل در امتداد کانال سوینز خاتمه یافت . اگر چه جمهوریت عربی متحد قبل از اختتام میعاد اور بند در شرق میانه عساکر خودرا به حال تیاری در آورده بود با اینهمه تا کنون کسدم حادثه در امتداد کانال سوینز رخ نداده است .

* - سرالک د کلکس هیوم وزیر خارجه انگلستان درباره اینکه حکومت آنکشور به حکومت افریقای جنوبی اطلاع داد حاضر است هفت هلیکو پتر خودرا به افریقای جنوبی بفروشد با عکس العمل

دا خلی خبر و نه

اظهار داشت که از دیاد قدرت بحری اتحاد شوروی تهدید علیه ایالات متحده امریکادر آبهای بین المللی محسوب میگردد .

۲۰ حوت - جنرال مصطفی طلا س معاون اول وزارت دفاع و لوی دستیز قوای مسلح سوریه اظهار داشت که اکنون برای عربها چاره دیگری جز این نمانده که به جنگ آزادی خواهی علیه اسرائیل دست بزنند .

* - ذوالفقار علی بو توریس حزب مردم پاکستان اظهار داشت که میخواهد تا به داکه مسافرت نموده و با شیخ مجیب الرحمن رئیس حزب عوامی لیگ در باره مسایل مورد علاقه مذاکره کند .

۲۱ حوت - جنرال حافظ الاهد صدر اعظم و وزیر دفاع سوریه برای احراز لقب چهاردهمین رئیس جمهوریت سوریه اکثریت شصت و پنج فیصد آراء را بدست آورد .

۲۲ حوت - حامیان میرمن اندراگاندی صدر اعظم هند در تعداد کوچکی های خود

در مدت بسیار درازی حرکتین و ثابت دپیلو ما تیک این کشور مو فق شده است تا دشمن را بیک حالت دفاعی در آورد .
۱۱ حوت - پارلمان جدید سوریه به اکثریت آراء نامزدی جنرال حافظ الاهد صدر اعظم سوریه را برای احراز ریاست جمهوری تصویب کرد .

۱۲ حوت - اکثر شخصیت های احزاب اقلیت در اسمبلی ملی پاکستان از جنرال یحیی خان رئیس جمهور آنکشورتقا ضا کرده اند ، از شیخ مجیب الرحمن رئیس حزب عوامی لیگ خواستار تشکیل یک حکومت موقتی گردید .

۱۴ حوت - شیخ مجیب الرحمن رهبر حزب عوامی لیگ در پاکستان شرفی گفت: قبل از آنکه وی و حزب مذکور بتواند در جلسه اسمبلی ملی در بیست و پنج مارچ اشتراک نماید باید قانون نظامی در پاکستان شرفی خاتمه یابد .

۱۷ حوت - جنرال حافظ الاهد صدر اعظم و وزیر دفاع سوریه اظهار داشت که اسرائیل بدون کمک خارجی کشور های عربی را مورد حمله قرار داده نمی تواند .
۱۸ حوت - ملوین لیرد وزیر دفاع ایالات متحده امریکا اظهار داشت که آن کشور با خطرات حملات دو جانبه مرمی های اتحاد شوروی و جمهوریت مردم چین مواجه

میباشد .
۱۹ حوت - اد میرال مورر رئیس کمیته لوی دستیزهای مشترک ایالات متحده امریکا

دهیواد دمہو خبرونو کرو تو لوژی

د حمل لمړی - د شاه و لایتماب دروژی جنه په شاندارو مراسمو سره پورته شوه

د حمل ۱۰ :- افغانی هیئت په جده کښی داسلامی هیولو دخارجہ وزیرانو په جرگہ کښی له گډون کولونه وروسته کابل ته راستون شو .

د حمل ۱۲ :- دترین کوټ اساسی پل دفوائد علمی دوزیر افجنیر محمد یعقوب لعلی له خوادتیرین کوټ په ښار کښی پرانیستل شو .

د حمل ۱۴ - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی د هیواد د شمالی او لویدیځو سیمو د اداری ، عمرانی او اجتماعی انکشافی چارو د لید لو په غرض تر غرمی د مخه په لس نیمو بجو مسنگانو او هزار شریف ولایاتو ته روانشو .

د حمل ۱۶ - صدراعظم ښاغلی اعتمادی د بلخ په ولایت کښی د خپلی دوه ورځنۍ استوگنی په موده کښی د مزار شریف په ښار کښی د یوه سل بستره آریز عصری هوټل د جوړ و لو توجو یزو نیو او دفواید عامی و زیر ته یی هدایت و رکړ .

د حمل ۲۱ - د هیلمند کلتوری مرکز د اطلاعاتو او کلتور دوزارت دمعیین ښاغلی محمد خالد روښان له خوا دلشکرگاہ په ښار کښی پرانیستل شو اودلومړی ځل له پاره دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دمسافرت فلم چه دافغان فلم دمؤسسی له خوا تهیه شوی و پکښی وښودل شو .

د حمل ۲۲ - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی له غرمی نه وروسته د فاریاب د ولایت د میر منو د ټولنی د بنسټ ډبره کښیښودله .

د حمل ۲۳ - دافغانستان اکادمی لومړی غونډه دملی فرهنگ دساتلو اوپراختیا او دتحقیقاتی هدفونو دپرمخ بیولو اودتاریخی اجتماعی اودادی مسئلو دعلمی تحلیل اودملی ژبی پښتو دانکشاف اوتقوی اوددری ژبی

د حمل لمړی - د شاه و لایتماب دروژی جنه په شاندارو مراسمو سره پورته شوه

د حمل ۱۰ :- افغانی هیئت په جده کښی داسلامی هیولو دخارجہ وزیرانو په جرگہ کښی له گډون کولونه وروسته کابل ته راستون شو .

د حمل ۱۲ :- دترین کوټ اساسی پل دفوائد علمی دوزیر افجنیر محمد یعقوب لعلی له خوادتیرین کوټ په ښار کښی پرانیستل شو .

د حمل ۱۴ - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی د هیواد د شمالی او لویدیځو سیمو د اداری ، عمرانی او اجتماعی انکشافی چارو د لید لو په غرض تر غرمی د مخه په لس نیمو بجو مسنگانو او هزار شریف ولایاتو ته روانشو .

د حمل ۱۶ - صدراعظم ښاغلی اعتمادی د بلخ په ولایت کښی د خپلی دوه ورځنۍ استوگنی په موده کښی د مزار شریف په ښار کښی د یوه سل بستره آریز عصری هوټل د جوړ و لو توجو یزو نیو او دفواید عامی و زیر ته یی هدایت و رکړ .

د حمل ۲۱ - د هیلمند کلتوری مرکز د اطلاعاتو او کلتور دوزارت دمعیین ښاغلی محمد خالد روښان له خوا دلشکرگاہ په ښار کښی پرانیستل شو اودلومړی ځل له پاره دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دمسافرت فلم چه دافغان فلم دمؤسسی له خوا تهیه شوی و پکښی وښودل شو .

د حمل ۲۲ - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی له غرمی نه وروسته د فاریاب د ولایت د میر منو د ټولنی د بنسټ ډبره کښیښودله .

د حمل ۲۳ - دافغانستان اکادمی لومړی غونډه دملی فرهنگ دساتلو اوپراختیا او دتحقیقاتی هدفونو دپرمخ بیولو اودتاریخی اجتماعی اودادی مسئلو دعلمی تحلیل اودملی ژبی پښتو دانکشاف اوتقوی اوددری ژبی

د حمل ۲۴ - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی د هیواد د شمالی او لویدیځو سیمو د اداری ، عمرانی او اجتماعی انکشافی چارو د لید لو په غرض تر غرمی د مخه په لس نیمو بجو مسنگانو او هزار شریف ولایاتو ته روانشو .

گو دنی خبر و نه

دټور ۵: دولسي جرگي د فرهنگي چارو دکميسيون رئيس او غړيو د بسلخ کنډز او بغلان په ولايتونو کښي دمعظم ټولواک همایوني اعليحضرت دوروستي مسافرت هغه فلم وکوت چه دافغان فلم په واسطه تيار شويدي. همدارنگه دولسي جرگي د فرهنگي چارو دکميسيون رئيس اوغړيو داطلاعاتو او کلتور دوزير دکتور محمود حبيبي سره وکتل او داطلاعاتو دوزارت دافغان فلم راپروافغانستان دولتي مطابقو ، خطي کتا بخانه او دسمعي او بصري مؤسسي يي په داسي حال کښي وکتلي چه دنوموړو مؤسسو د رئيسانولهخوا توضيحات ورکول کيدل .

* درضا کسارو ميرمنو د عالی رئيس والاحضرتي شهنزادگي بلقيس هدايت په اثر يوه اندازه دواگاني دکندهار دعامي روغتيا دامريت اورضا کارو ميرمنو دکميته له خوا دکندهار دنارينه وو اوښخو بنديانواومرستون بېوزلو ناروغانوته ويشلي شوي .

دټور ۶: د نساجي يوه فابريکه چه دننگرهار د نساجي سپاهي شرکت نومبيري ددوه ويشتو مليونو افغانيو په لومړني پانگه دننگرهار دوليت دجلال آباد په ښار کښي پرانستله شوه .

دټور ۱۰: دشوروي اتحاد د وزيرانو دشوري غړي او دشوروي اتحاد ددوستي دټولني رئيس ښاغلي انتونوف اودهغی ټولني غړي ښاغلي دوريانکوف چه د افغانستان اوشوروي اتحاد د دوستي دټولني په بلنه يوه هفته پخوا کابل ته راغلي وو خپل هيواد ته لاړل .

دټور ۱۲: دصدا رت عظمي دمشاور دکتور محمدحيدر په مشرۍ دبنديانو په حالاتوباندي دغور هيئت چه خوموده دمخه دشمالی ولايتو دبنديخانو د چارو د غور له پاره هغیخوانه تللي د نوموړو ولايتو د بنديخانو په چارو له غور نه وروسته بير ته کابل راستون شو. **دټور ۱۳:** د اطلاعاتو او کلتور وزير دکتور محمودحبيبي له ښاغلي شمال دکاناډا لوي سفیرسره دافغانستان او کاناډا ترمنځ دکلتوري روابطوپه باره کښي خبري وکړي اوداطلاعاتو او کلتور دوزارت دوظيفو او کار دڅرنگوالي دمفصل بيانولو په ضمن کښي يي

دحمایي او روز لو په مقصداطلاعاتواوکلتور وزارت دمسلکي مجلس د غړيو په گډون وشوه .

دجمل ۳۰: دميرمنو ټولني په سالون کښي دديپلومه ميرمنو دفرهنگي او تربیوي دټولني دتاسيس له پاره دلومړي ځل لپاره غونډه وشوه .

د جمل ۳۱: صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی وروسته له ۱۸ ورځني مسافرت څخه په لسو بجو او ۴۵ دقيقو کابل ته را ورسيد .

* دخارجه چارو دوزارت سياسي لوي مدير (دهغه وزارت اوسني سياسي معين) دکتورروان فرهادي چه ديوه هيئت په مشرۍ دديپرفو هيوادو په مقدماتي ټولنه کښي دکډون له پاره دارالسلام ته تلئ بيرته کابل ته راستون شو .

د ټور ۱: صدراعظم ښاغلي نوراحمد اعتمادی د هيوادشمالی اولويدیځو ولايتونه د خپل مسافرت په پای کښي د باختر د نماينده د پوښتنی په ځواب کښي و ويل چه ز موږ اتلس ورځني مسافرت ډير گټورو او موږ مو قع پيدا کړي چه د خپلو خلکو آرزوگانو ، تمنا تو ، مشکلا تو اوغوښتنو سره په ښه ډول آشنا شو .

* دلاجسوږ دود حکا کي دستگاه دکانو اوصنايعو د وزير ښاغلي امانالله منصوری له خوا دهغه وزارت په مرکز کښي پرايستل شوه .

د ټور ۲: صدراعظم ښاغلي نور احمد اعتمادی له غرمي نه مخ کښي د گلخاني په ماڼي کښي دمعظم ټولواک همایوني اعليحضرت په حضور شرفیاب شو .

* دشوروي اتحاد دوزيرانو د شوري غړي اودشوروي اتحاد او افغانستان دوستي دټولني رئيس ښاغلي انتونوف په بلنه کابل ته راورسيد .

دټور ۳: په کابل کښي د عامي روغتيا دمؤسسي دابولعی سینابلخي په تالار کښي دلينن وزيردني دسلم کال دپادوني دافغاني کميټي درئيس سناتور عبدالهادی داوی په مشرۍ دپادوني مجلس جوړ شوی وو .

دټور ۴: دطلوع افغان ورځپاڼه ديوې سهارني ورځپاڼي په حيث چاپ او دټولو داستفادي وړ وگرځيده .

د افغانستان کالني

د ورځي په مناسبت يوه اندازه جامي دستري محکمي دتجارتی تمیز دعالي ديوان دمرستو دصندوق څخه برابري شوی وی دکابل ولايت بنديانونه وويشلي شوی .

دټور ٢٩:- دکرني جهاني بانک افغانستان ته دپور اندازه پنځو مليونو ډالروته زياته کړه .

* - دافغانستان د پستۍ پنځوس زره تکونونه په اکسپو ٧٠ کبني دپلورلو له پاره ايښودل شويدي .

دټور ٣١:- دسيدنورمحمدشاه ميني دکارتي دجامع جومات دبنسټ ډبره دهغي کارتي په مرکزکبني کيښودل شوه .

دجوزا لو مړي - دماهي پرله د سنگا ه څخه دښي استفادي اودهغي دتڅنيکي مشکلاتو دلري کولو له پاره دکانو اوصنايعو دوزارت اودآلماني هيترو ترمنځ موافقي لاسليک شو اوتصميمونه ونيول شو .

دجوزا ٢:- دبرگاميو د نساجي دفابريکي دتوليدی ټسکرانو بيه دکانو اوصنايعو په وزارت کي تر يولس مجلسو وروسته تشيبت شوه .

دجوزا ٣:- دغزني دولايت دناورپه دښته کبني دکوشاني دوري يوه کتبيبه چه په دريو ژبو ده کشف شويده چه ژب پيژندنې او تاريخي مطالعاتو له مخي ډير اهميت لري .

دجوزا ٤:- د اطلاعاتو او کلتور دوزارت دانکشافی پروگرامونو په لړکي او دراديو افغانستان دخپرونو څخه دزياتي گټي اخستلو په منظور د پلخمری په و لسوالي کي دراديو يوه اخستونکي دستگاه په کار ولويده .

دجوزا ٥:- د خاريو دساري ناروغيو دتشخيص او دهغو پرضد مجادلي په غرض دوترنري دتاسيس له پاره دتڅنيکي مرستو موافقه ليک دافغانستان اوشوروی ا تحا د دحکومتو ترمنځ دکرهڼي او اوبولگولو په وزارت کبني لاسليک شو .

دجوزا ٦:- دگران هيواد دخپلواکي دبيريته لاس ته راوستلو د و پنځو سمه کاليزه په خاصو مراسمو سره ونمانځل شوه او په همدی مناسبت په ټول افغا نستان کبني عومسي رخصتي وه .

* - دهيواد دخپلواکي د دوپنځوسمي کاليزي مراسم ددلکشا په ماني کبني په خاص ډول په ځای شول .

له نوم وړي څخه و غوښتل چه په بيلو بيلو ځانگو کبني دفني پرسونل دروزلو له پاره دکاناډا دحکومت دزياتي همکاري لاري ولتوي .

دټور ١٤:- دوزيرانو عالي غونډي دښاري بسونو دانتظام لپاره دخارج څخه د بسونو راوړلو زياتي آسانتياوي منظوري کړي .

دټور ١٥:- د روغتيا وزارت سوداگروته اجازه ورکړيده چه ددواگانو جوړولو فابريکي واردي کړي .

دټور ١٦:- دکندهار دولايت داحمدشاه بابا دلبسي دنوي وداني دبنسټ ډبره دهغه ولايت دمستوفي اووکيل ښاغلي نوراحمد ستانکزي په واسطه کيښوده شوه .

دټور ١٨:- دجهاني سره صليب بين المللي ورځ دهنري اوعرفاني محفلونو په جوړولو سره دهيواد په مرکز اوولايتو کبني ونمانځل شوه .

دټور ١٩ :- دتاشقرغان دښار د سروی اوداشکاشم د ښار جوړولو اوکور جوړول درياست دفني هيئتونو له خواچه متخصصا هم پکبني شامل دی شروع شو .

دټور ٢٠ :- دمار شريف له ښار څخ دبدخشان دخواهان دعلاقه داري په لور د دباختر افغان الوتنه دالوتکو لومړني الوتنه شروع شوه .

دټور ٢١:- د عوامي نشنل گوندمشر خان عبدالولي خان له خپلي مانديني ميرمر نسيم ولي سره دسترگو دعلاج په غرض دخوورځو له پاره کابل ته راورسيده .

دټور ٢٢:- داسعدآباد اوجلال آباد دلوې سپک په اوږدو دديوه گل د شيلی دپاسه دخوکی اساسی پل دفيواید عامی دوزيرانچنير محمد يعقوب لعلی په واسطه پرانستل شو .

دټور ٢٤:- دکابل اوخوست ترمنځ دکريز سيستم په نامه دتيليفون دمزی دغزولو هغه لومړني ډاگه چه ٢٩٩ مليونو او ٥٦٠ زره افغانيو په لگښت به بشپړشي دغرمي څخه مخکي په څلورو ژوندوکي د مخابراتو د وزارت دتيليفون اوتيلگراف رئيس انجنير سيدمحمد نسيم علوی په واسطه ودروله شوه .

دټور ٢٧ - دحضرت محمد مصطفي (ص) دزيږيدني مبارکه ورځ په ټول هيواد کبني ونمانځله شوه .

دټور ٢٨ :- داسلام دپيغمبر حضرت سرور کائنات (ص) د نيکمرغي زيږيدني ډول په ځای شول .

ګو د نې خبر و نه

مرستيال اودپوهنی وزیر دکتور عبدالقيوم ته معرفي شول .

دجوړا ۲۶:- دزمبیا هیئت د هغه هیواد دجمهور رئیس کینت کاوندا لیک صدراعظم ښاغلی نوراحمد اعتمادی ته وسپاره .

دجوړا ۲۷:- د راډیو افغانستان د نوی څپي پنځه ویشت کیلوواټه دستگاه له غرمی کښی داطلاعاتو او کلتور دوزیر دکتور محمود حبیبی په واسطه پرانیستله شوه .

دجوړا ۲۸:- دتخار دولايت د محکمی دریاست دکار ددفتر نوی ودانې چه دستری محکمی له بودجی څخه داوولگو افغانیو په لگښت جوړه شویده دقرآن کریم دخو آیتو په تلاوت سره پرانیستل شوه .

دسرطان لومړی:- یوشمیر بندیانودخپل بند دمودی له څلورو برخونه ددریو برخو له تیرولو او نورو قانونی شرطونو له بشپړولونه وروسته له مشروط خوشی کیدو څخه استفاده وکړه .

دسرطان ۲:- دلورگ دولايت د آېچکان پروژي دبنسټ ډبره دکرهڼی او اوبو لگولو دوزیر ښاغلی عبدالحکیم له خوا دآېچکان په سیمه کښی کښینودل شوه .

د سرطان ۳ - صدراعظم ښاغلی نوراحمد اعتمادی تر غرمی د مخه په یو و لسو بجو د گلخانی په ما نی کښی د معظم ټولواک همایونی ا علیحضرت په حضور مشرف شو .

* - د حیرتان د بندر د نوی سرک لاری په یوسلو دری شپيته کیلو متری کښی دخلم دنايب آباد په برخه کښی دفاواید عامی دوزیر انجنیر محمدیعقوب لعلی له خوا پرانیستل شو .

دسرطان ۴:- دوزیرانوعالی مجلس تصویب کړی دی چه د خارجی ا تباغوموټران بیله بیمی څخه افغانستان ته نشی راننوتلای .

دسرطان ۵:- دپوهنی دوزارت په پیشنهاد او دواکمنو مقاماتو په منظوری د پوهنی دمدیرانو دلیسو مسلکی ښوونځیودښوونکو دروزنی اولیلی ښوونځیو له مدیرانو سره دمالی مرستی په غرض داداری ا ضافه کاری په مقابل کښی ددوو میاشتو معاش اودنوموړو ښوونځیو دمرستیالانو اوسرښوونکو له پاره

دجوړا ۸ - دوی عامی کتابخانی د بغلان اونگرهار په ولایتونو کی تاسیس شوی اوتاکل شویده چه په راتلونکی نزدی وخت کی یوه بله عامه کتابخانه هم دغزنی په ولایت کی پرانیستله شی .

دجوړا ۹:- دکابل پوهنتون دشرعیاتو دپوهنځی د شپاړسمی دوری فارغ التحصیلان د هغه پوهنځی د رئیس پوهندوی غلام محمد نیازی په واسطه دکابل پوهنتون رئیس پوهاند دکتور سید عبدالقادر بها ته معرفي شول .

د جوړا ۱۰ - دمیر منو ټولنه دمورد مقام دمنانځلو په خاطر د مور په ورغ دکال غوره میندی وټاکل شوی .

دجوړا ۱۱:- دترکیبی دښځو دټولنی رئیس میرمن روزکایا دمیرمنو د ټولنی درئیسې په بلنه کابل ته راوړسید .

دجوړا ۱۲:- داوقافو عالی اداره چه اساسنامه یی دتبرکال ددلولی په میاشت کښی تصویب شویده د عدلیه وزیر پوهندوی عبدالستار سیرت له خوا په هغه وزارت کښی په رسمی ډول پرانیستله شوه .

دجوړا ۱۳:- دروغتیا دوزارت د انکشافی پروگرامونو په اساس دیکتیا دولايت دارگون دلولی ولسوالی دعامی روغتیا د آمریت په چوکات کی دغابڼو یوعصری کلینیک د هغه ځای د ولسوال ښاغلی عبدالملك ناصری په واسطه پرانیستل شو .

دجوړا ۱۵:- دآسیا دموتر څغلولودمسابقې دوهم سیمینار دملکی هوایی اوتوریزم رئیس سردار سلطان محمود غازی په وینا سره په کابل کښی شروع شو .

دجوړا ۱۶:- دموتر څغلولو د مسابقی له پاره دآسیایی لویی لاری دکمیټی غونډی چه په کابل هوټل کښی دافغانستان، هند، ایران اوپاکستان د نمایندگانو په گپون شروع شوی وی پای ته ورسیدی .

دجوړا ۱۷:- دنگرهار ناوی دپراختیا په پروژه کښی ۱۱۳۱ هکتار څمکه د زیتون دباغونو دجوړولو دپاره وټاکله شوه .

دجوړا ۱۹:- د څارندویانو د همکارانو دټولنی داجرائی دپور د غړی دصدارت دوهم

د افغانستان کالسنی

دسرطان ۲۱: د فواید عامی وزیر انجنیر محمد یعقوب لعلی له غرمې نه وروسته په رودخاش باندې دجرم دولسووالی نوی پل چه په دی وختو کښی دخلکو او حکومت په همکاری جوړ شویدی پرانیست .

دسرطان ۲۲: سپر کال پنځه سوه او اته نوی محصلین دکابل پوهنتون دپوهنځیو څخه فارغ ا لتحصیل شویدی .

دسرطان ۲۳: دروان کال دلومړنیو دریو میاشتنو په اوږدو کښی دشاتو د مچيو د ۸۱۶ کورنیو څخه د ۴۵۰ کوره په اندازه نسل اخیستل شوی دی .

دسرطان ۲۴: افغانی او هندي هیئتونو په بیلوبیلو غونډو کښی د یوه پروتوکول په لاسلیک کو لو سره موافقه و کړه .

دسرطان ۲۵: دلاهور دلاری څخه دآریانا افغان هوایی شرکت د(۷۲۷) بوئینگ الوتکی په ذریعه دکابل او دهلی ترمنځ هوایی سرویس پرانستل شو .

دسرطان ۲۶: د جوزجان ولایت دسرپل په ولسوالی کی په یوه ټولنه کی دلومړی ځل دپاره دټخر جشن ولمانخل شو .

دسرطان ۲۸: د فواید عامی وزیر انجنیر محمد یعقوب لعلی دتالقانو اوخواجه غار ترمنځ دنوی سړک جوړولو دکار د جریان دکتلو په وخت کښی د شاه روان سپرواله باندي دنوموړی سړک دوه پلونه چه د دولت په بودجه باندي جوړ شوی دی یو په بل پسې پرانستل .

دسرطان ۲۹: دشیرخان، کلفت، تاشگدر اوتورغو بیی د بندرونو له لاری د افغانستان اوشوروی اتحاد ترمنځ دوارداتی اوصادراتی اوترانزیتی مالونو دتحويل ورکولو اوتحويل اخیستلو تړون دتجارت دوزارت په سالون کی دهغه وزارت د بندروالی د رئیس ښاغلی عبدالحقیظ کاکي او دشوروی اتحاد دپیر یو د ځغلو لو دوزارت د منځنی آ سیاه د پیریو د ځغلو لو د ریاست د مرستیال ښاغلی تواروف باریس پاولوویچ له خوا لاسلیک شو .

* - دروغتیا دیوه مرکز دبنسټ ډبره دهرات درضاکارو میرمنو دټولنی د افتخاری رئیس میرمن عابده عنایت سراج له خوا دهغه ولایت دامنیه قوماندانی دښځو دمحبس دودانی ترڅنگ کښیښودل شوه .

دسرطان ۳۰: دبنديانو د احوال دغسور

ددوی په ټاکل شوی معاش علاوه د یوی میاشتی معاش منظور شو .

دسرطان ۶: دپنجشیر دبازارک په کلی کی دیوسلو کورونو د وگړو د ځکلو او بو دبرابرولو یوه شبکه ددرسو سوو دیرشو زرو افغانیو په لگښت په کار واچول شوه .

دسرطان ۷: دگردیز اوخوست ترمنځ دلاری په اوږدو کی دڅدرانو دغورکی پل د فواید عامی دوزیر انجنیر محمد یعقوب لعلی له خوا پرانستل شو .

دسرطان ۱۰: دوردگو دولايت د تکانی په سیمه کی د ایرک کان امتحانی استخراج اوکتشافی کار شروع شو .

دسرطان ۱۲: شل عرادی تری بایسکیلونه درضاکار دمیرمنو له خوا د ښار معیوبینوته وروریشل شوه .

دسرطان ۱۴: سر له دغی نیټی څخه دکابل ښار په لس گونو ناحیو کی د مؤظفو هیئتوله خوامتريک اوزان تطبیق کیری .

دسرطان ۱۵: دښار جوړولو او کور جوړولو کورونه چه ښائی سا ختمانی موسسی له خوا جوړ شویدی په سلو دلسو پیشکی ورکولو سره په دوولس کاله قسط په پنځه نوی زره افغانی نوی تنوته ورکړل شوه .

دسرطان ۱۶: د څارندوی د همکارانو دټولنی اجرائیه هیئت داجرآتو د رپورټ دپړاندی کولو او په افغانستان کښی دخارندوی دفعالیتونو دانکتشاف په باره کښی د خبرواترو له پاره له صدراعظم ښاغلی نوراحمد اعتمادی سره دصدارت په ماڼی کښی وکتل .

دسرطان ۱۷: دقضاتو څارنوالانو دکابل دامنیه قوماندانی دپولیسو دصاحب منصبانو او جنایی مامورینو گډ سیمینار دکابل ولایت دمحکمې په سالون کی دکابل والی پوهاند دکنور عبدالله واحدی له خوا پرانستل شو .

دسرطان ۱۹: دکندهار ښار دبرښنا په شبکه کی پنځه سوه کیلو واټه برښنا زیاته شوی .

دسرطان ۲۰: دکابل دولايت دمستوفیت د۹۶ کال دلومړنیو دریو میاشتنو په عایداتو کی د۱۳۴۸۵ کال ددریو لومړنیو میاشتنو په نسبت اته څلورینست ملیونه یولکو څلور اتیا زره دوه سوه اودوولس افغانی او اتیاپوله زیاتوالی راغلی دی .

کورنی خبر و نه

چه ددوی دموتیر چلولو له درکه دریم سړی ته دتصادم په وخت کی پېښیری باید خپل موټرونه بیمه کړی .

داسد ۱۳: دوزیرانو عالی مجلس دقبالو اودغیر منقولو املاکو دسندونو دوکتل شو په باره کښی دخلکو دسرگردانی دلری کولو اودآسانتیاؤ دبرابرولو له پاره په خپله وروستی غونډه کښی فیصله کړیده چه د غیر منقولو املاکو سندونه دی لازم تصدیقونو داخیستلو له پاره په مرکز کښی یوازی په مربوط ناحیه کښی د جوړونو خانگی دښاروالی ذاتیه خانگی د مستوفیت دوارداتو اوتحصیلی خانگو اوداملاکو مربوطی خانگی ته اویه محلاتوکښی داملاکو مالیی اوبناروالی خانگوته واستول شی او دنور تصدیقوله غوښتلو څخه صرف نظر وشی .

داسد ۱۴: په لوگرکی د یونیم ملیونو افغانیو په لو مړنی پانگه دهولینامحمد یعقوب چرخي په نامه دمیوی یوشرکت پرانیستل شو.

داسد ۱۶: دبدخشان دولايت د درواز دولسوالی دجامرچ بالا د کلی د کلیوالی ښوونځی د ودانۍ د بنسټ پرېه دهغه ځای دولسوال به واسطه کښودله شوه .

داسد ۱۷: دایکافی دری کسيز هیئت چه دسیمي دشاملو هیوادو ترمنځ دتجارت دوراندی تک اوپولی مرستو په باب دافغانی مقامانو سره دخبرو په غرض کابل ته راغلی و دمربوطوما ماتوسره ترخبرو وروسته دهمدغه مطلب دپاره اسلام آباد ته روان شو .

داسد ۲۰: په افغانستان کی دچاپ شوو نشراتو دتورید لایحه وروستیو وختو کی داطلاعاتو اوکلنور دوزارت د نشراتو د لوی مدیریت له خوا ترتیب شوی او دهغه وزارت په مسلکی مجلس کی دتائید څخه وروسته دقانونی مراحلو دتبرولو له پاره د عدلیسی وزارت ته وسپارله شوه .

داسد ۲۱: صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی د ۲۰۰۰ له یولس ورځنی لید نواو کتنو دمركزی وویاتو څخه د شپي په نه نیمو بجو کابل ته راوړسید .

داسد ۲۲: د پښتو نستان مشر خان عبدالغفار خان دختیځ پاکستان دوروستیو سیلاؤونو دمصیبت خپلو سره د پنځه زره

اوپه بندرخانوکی دسمدستی اصلاحاتو لپاره داخله وزارت په کابل اوولایتونوکی مشورتی بورډونه جوړ کړل .

داسد لومړی: دفاریاب دولايت دمحمکی دریاست درئیس اوغړو اودغه راز دابتدائییه محکمې دقاضی دهستو گنځیودبنسټ د پرېه دهغه ولایت والی محمد ابراهیم عباسی په واسطه کښودله شوه .

داسد ۲: د اطلاعاتو او کلتور وزارت دمربوطو خانگود اجراتو یولې مربوطی لایحی دهغه وزارت دمسلکی مجلس له خوا ترتیب اودقانونی مراتبو دتبرولو له کبله مربوطو مراجعوته سپارلی شوی دی .

داسد ۳: دسترگو دبیرته ژوندی کولو دسازمان کلینیک په دارالامان کی د روغتیا دوزارت دمعین پوهاند دکتور عبدالله عمر له خوا پرانیستل شو .

داسد ۴: دروغتیا د وزارت دانکشافی پروگرامونو په اساس داکسریز دنوی دستگاه د مجیز لابراتوارودفتی پرسونلو په بشپړیدلو سره دفره دولايت ملکی روغتون د وقایوی اومعالجی طب دخدمتونو دپراختیا له پاره تیار شوی دی .

داسد ۶: په مرکز اوولایتونوکی دصناعتی څوارلسو نوو پروژو جوړول څه د پاسه دخلور اتیا ملیونو افغانیو دولومړنی پانگی په اچولو سره او څه د پاسه دیوسلوواوه نوی ملیونو افغانیو دانتهاپی پانگی په اچولو سره دکمیټی په هغی غونډه کی منظور شوچه دتجارت دوزارت په سالون کی جوړه شوی وه .

داسد ۷: دمالیی دوزیر دکتور محمدامان په واسطه دمركزی سبیلو د دوهمی ژړندی پروژه پرانیستله شوه .

داسد ۹: دوزیرانو غونډی د پروژو دترتیبولو اوبرابرولو دخپړنی د پاره دیوی مرکز هستی جوړول تصویب کړی .

داسد ۱۰: صدراعظم ښاغلی نور احمد له غرمی نه مخ کښی په اته بجو او ۴۵ دقیقو دخینو مرکزی و لایاتو د لید لولپاره هغی خواته لاړ .

داسد ۱۱: دخارجسی اتباعو د موټرو داچباری بیمی دمقرراتو په نافذ کیدلو سره ټول خارجیان مکلف دی چه افغانستان ته راداخلیری دمالی اوجسمی زیانونو په مقابل کی

د افغانستان کالسنی

- ډالرو یوچک په کابل کې د پاکستان سفارت ته د پاره له غرمې نه پخوا دلسو بجو په شاو درمستی په ډول ورکړی دی .
- داسد ۲۴:-** د کابل پوهنتون سپر کال بېخلو مربوطو پوهنځیو کې د تحصیلاتو د ادایې د پاره د مرکز او ولایتو د لیسو ۲۱۱۲ تنه فارغ التحصیلان ومنل چه دغه شمیر د تیر کال د پوهنتون د اعظمی حد څخه زیات دی.
- داسد ۲۵:-** د افغانستان د لرغونو آثارو د ساتلو د قانون مسوده د اطلاعاتو او کلتور د وزارت له خوا په اوو فصلونو کې په یوه مقدمه یوآیا مادی اوڅو تبصری پکښی شاملی دی تدوینه شوه او دقانونی مراحلو د تیرولو له پاره عدلیه وزارت ته سپارل شویده .
- داسد ۲۸:-** داندنوی له لاری د شبرغان، میننی د لوی واک دسروی چاری چه څلور میاشتی دمخه دکار دقواؤ د سروی د امریت له خوا شروع شوی وی پای ته ورسیدی .
- داسد ۲۹ -** د سید نور محمد شاه مینی دښېلو داووبو پروژه د لوی خدای په نامه اوزمور د گران پاچا معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت د عمر دزیاتوالی په دعا دښار جوړولو اوکور جوړولو د رئیس ښاغلی محمد سرور عمر له خوا پرانیستل شوه .
- د سنبلې لمړی-** دافغانستان د استقلال دیرته ا خستلو و رخ په شاندارو مراسمو سره په ټول هیواد کېښی و نها نخل شوه .
- دسنبلې ۲ :-** یوشمیر جامی د هیواد دخیلواکې د بیا لاس ته راوستلو ددوینخوسم جشن دورځو په مناسبت د ستری محکمې دتجارتی عالی تمیز ددیوان د ریاست مرستون دصندوق له لاری دکابل د ولایت نارینهؤ اوښځو بندیانو ته ویشلی شویدی .
- دسنبلې ۳:-** دآریانا دایرة المعارف ټولنی دهیواد دزیاتی معرفي له پاره د افغانستان دجغرافیایی قاموس پنځم ټوک په پښتو ملی ژبه چاپ شو .
- دسنبلې ۴:-** دافغانستان او دولسی چین ترمنځ د دوستی اونه تیری دټرون دلاس لیک لسم کال تجلیل شو .
- دسنبلې ۵ -** صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی دیوگو سلاوی ، پو لیند او بلغاریی ته دیولې مسافر تونو دسرتو رسولو او په لوساکا کې د دولتو او حکو متونو د مشرانو په دریمه جرگه کې کښی دبر خیاخیستلو
- څواکی اروپا ته روان شول .
- دسنبلې ۷:-** دغڼمو پنځم کالنی سیمینار له غرمې نه پخوا په چارآسیاب کښی دگلزار دروزلو په مرکز کښی دکړهڼی او اوبو لگولو دوزیر ښاغلی عبدالحکیم په وینا پرانیستل شو.
- دسنبلې ۹ -** صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی دبر وندی په ټاپو کښی دیوگوسلاویی له جمهور رئیس مارشال ټیتو سره دوستانه خبری وکړی .
- * - د پښتو نستان و رخ په شاندارو مراسمو سره په کابل اوټول افغانستان کې ونمانځل شوه .
- دسنبلې ۱۰ -** صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی دخپلو ملگرو سره وارسا ته ورسید .
- دسنبلې ۱۱:-** په مسکو کې دافغانستان د مخابراتو وزیر انجنیر محمدعظیم گران اودشوروی اتحاد د مخابراتو وزیر ښاغلی نیکولای پاورتسف موافقه وکړه چه ددواړو هیوادو ترمنځ دچینل سیستم په زیاتوالی کې مثبت گامونه واخلي .
- دسنبلې ۱۳:-** دکورنیو دلارښوونو دټولنی کلینیک د بلخ ولایت د رضاکارو میرمنو دکمیټی دافتخاری رئیس میرمن نجیبه ملکیار له خوا دمارشرف دښځو دروغتون په اړخ کې پرانستل شو .
- دسنبلې ۱۴ :-** دپاکستان یواووه کسین هیئت د فولادو دکار پوریشن د مدیره هیئت درئیس اودپاکستان دکابیننی دغړی اس ام یوسف په مشر ی کابل ته راوړسید اود افغانستان له کانو څخه د گټی اخیستلو دامکاناتو په باره کې چه په اقتصادی گټه تمام شی په تیره بیا دحاجی گک دکان په باب خبری وکړی .
- دسنبلې ۱۵:-** دسمنگانو دولايت دخلم دولسوالی دهلکانو منځنی ښوونځی چه په روان کال کې دپوهنی د انکشافی پلانونو په اساس لیسی ته جگ شوی دی د کرنی او اوبو لگولو دوزیر ښاغلی عبدالحکیم له خوا دیوه محفل په ترڅ کې پرانیستل شواودهغه ښوونځی په ا س م ټولگی کې پنځه څلویښت تنه زده کوونکو په لوست شروع وکړه .
- دسنبلې ۱۶ -** صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی دخپلو ملگرو سره وارسا ته ورسید .
- * - صدراعظم ښاغلی نور احمد

ګوډنی څېر و نه

دمشرانو په دریمه جرګه کې له ګډون نه وروسته ما ښام په شپږ نیمو بجو وطن ته راوړسید .

دسنبلې ۲۸ - دنژدی ختیځ او دآسیاد جنوب له پاره د اوبو لګولو بین المللی اتم سیمه ایز سیمینار دکرهڼی او اوبو لګولو د وزیر ښاغلی عبدالحکیم له خوا د عامی روغتیا د موسسې د نما ینده په ګډون پرانستل شو .

دسنبلې ۲۹ - دپو هنی دپراختیاد پلانونو په اساس دهلمند دولايت د موسی کلا د ولسوالی منځنی ښوونځی دهغه ولايت د پوهنی دمديريت له خوا لیسی ته لوړ کړی شوی .

د میزان لومړی - د ښاغلی صدراعظم په مشرۍ په اقتصادي عالی شوری کی د کیمیاوی سرود ویشلو او داصلاح شورو غنمو د نرخ په باب خبری وشوی .

د میزان ۳ - دپو هنی دانکشافی پلان دتطبیقولو په اساس دننګر هار دولايت د مومند دری دولسوالی په مرکز کښی دایمل خان منځنی ښوونځی لیسی ته او د لعل پوری دعلاقه داری دشیر آباد اساسی ښوونځی منځنی ښوونځی ته جګ کړی شول .

د میزان ۴ - دصدراعظم ښاغلی نوراحمد اعتمادی دهدایت په اساس او د اقتصادي عالی شورا د فیصلي سره سم داحتکار د مخنیوی په غرض دارزاقو او عامه اړتیاوو د عمومي ریاست له خوا په کابل کی په کافی اندازه اوږه وړاندی شول .

د میزان ۵ - دباختر آژانس موسسې د خبرونو دخپرولو په غرض سږ کال دکتر و لوګر ، زابل ، نیمروز ، سمنګان ، کاپیسا او وردک په ولایتو کښی نوی نمایندگی پرانستلی دی .

د میزان ۶ - داطلاعاتو او کلتور وزارت دانکشافی پروګرامونو په اساس د دولتی مطابعو دریاست دتشکیل په چوکا ت کی دهغه د اساسنا می په اساس د بیسټی کتاب دخپرونی د موسسې په نامه دهغه دفرهنگی او انتفاعی حیثیت په لرلو سره یوه اداره جوړه شوه .

د میزان ۷ - دترافیکو دتګ اوراتګ او ثقلت له لحاظه د افغانستان په دننه کی د

اعتمادی دبیطر فو هیوادو د دولتو اوحکومتو دمشرانو په جرګه کښی دګډون له پاره د افغانی هیئت درئیس په حیث لوسا کاته ورسید .

* د افغانستان د بنسده یخا نو دچارو دغور مرکزی بورد دداخله وزیرانجنیر محمد بشیر لودین په مشرۍ غونډه وکړه اودمرکزی بورد دوظیفو دلایحی دتسوید او دهغه د اجراآتو د څرګند والی په باب یی بحث او خبری وکړی .

او فیصله وشوه چه د بورد داجرایه چارو دانسجام او توحید په غرض یوه مرکزی دارالانشاء جوړه او په کار شروع وکړی .

دسنبلې ۱۷ - دسواد بین المللی ورځ دهیواد په مرکز او ولایتو کښی دمخفلونو په ضمن کښی ونمانځل شوه .

دسنبلې ۱۹ - په هیواد کی د مجرمو کوچیانو لومړنی دارالتا دیب دکابل ولایت په ساحه کی دعدلیی وزیر پوهندوی عبدالستار سیرت په واسطه دچاره دهی د ده دانا په کلی کی پرانستل شو .

دسنبلې ۲۱ - دژبی اوریاضیا توسیمینار د ابتدایی دوهمی دوری دښځو ښوونکو د علمی او مسلکی سویی د پرمخ بیلو له پاره د ښوونکو د روزنی درئیس پوهندوی عبدالسمیع حمید له خوا دکابل دارالمعلمین دکنفرانسو په سالون کښی پرانستل شو .

دسنبلې ۲۲ - صدراعظم ښاغلی نوراحمد اعتمادی او ملګری یی دبلغاریی دصدراعظم ښاغلی ژیفکوف په بلنه دبلغاریا مرکز صوفیی ته ورسیدل .

* په لندن کی د سنبلې د میاشتې د ۱۹ نیتی په لیلام کی په ۳۹۶۵۴۲۸ ډالر وسره دافغانی قره قلو څلور لکه پنځه اتیازره اته سوه او شپاړس ټوکه پوستکی خرڅ شو .

دسنبلې ۲۳ - دپو هنی دانکشافی پلانو په لړکی دسمنګان ولایت دمرکز ایبک داجانی ملکی دنجونو منځنی شوونځی لیسی ته جګه کړه شوه .

دسنبلې ۲۶ - صدراعظم ښاغلی نوراحمد اعتمادی دیوګوسلاویی ، پولند او بلغاریی هیوادو ته له یولې رسمی مسافر تونو او په لوساکا کی دبیطرفو هیوادو دولتو اوحکومتو

د افغانستان کالني

د میزبان ۱۹ - څلور زره او اوه سوه کیلوجاورد سپر کال د بدخشان د ولایت د اول لمبر اودوهم لمبر کانو نو څخه لاس ته راغلی دی .

د میزبان ۲۰ - د سمنگانو د ولایت د خلم په ولسوالۍ کې دهغه ولایت د والي ښاغلي فقیر نبي الفی په واسطه د یو صحی مرکز د ودانۍ د بنسټ ډبره کېښودله شوه .

د میزبان ۲۴ - د دنگر هار د ناوی د پراختیا پروژې تر ساحه لاندې مخکو کېښی سپر کال ۸۲۹ عشار په ۵ هکتاره مخکه نو ی هواره شوی او د اوبو لگولو وپرگرځیدلی ده .

د میزبان ۲۵ - د مرکز په ځینو لیسو کېښی دسری میاشتی د مخصوصی هفتی مراسم ولمانځل شوه .

د میزبان ۲۶ - د کرنی او اوبو لگولو د وزارت د پېښنهاد په اثر د اقتصادی عالی شورا د مربوطی کمیټی دراپور په اساس او دوزیرانو د مجلس د تصویب سره سم بزگرو ته دزیاتو آسانتیا وو دبرابرولو په منظور په ټول هیواد کې دکیمیا وی سری درواچولو او ویشلو په باب لازم تصمیمونه تصویب شوه .

د میزبان ۲۷ - د کابل ولایت د محلل د انکشاف شوری د کابل والی پو هساند دوکتور عبدالله واحدی په مشرۍ غونډه وکړه .

د عقرب ۱ - د طب دپو هنځی دتاسیس داته دیرشم کال په مناسبت دپو هنتون رئیس دکتور سید عبدالقادر بهادطب اودفار مسی دپو هنځی رئیس دکتور سید محمد اسحق اودطب اوفارمسی دپو هنځی تدریسی او اداری غړی او دهغه پوهنځی یو شمیر محصلان په هیواد کې دطب دپو هنځی موسس او بنسټ ایښوونکی اعلیحضرت شهید سعید محمد نادرشاه غازی قبر ته لاپل او دهغه ستر مېړنی روح ته بی ددعا کولو څخه وروسته دگلو گیډی کېښوده .

د عقرب ۲ - مشاور وزیر ښاغلی غلامعلی آئین یوه نوی حوزه چه یوشمیر حیوانات پکښی ساتل کپری د کابل په باغ وحش کې پرانیستله .

د عقرب ۳ - د افغانستان دحکو مست او شوروی اتحاد ترمنځ د پنځوس زره ټنه غنمو تړون لاسلیک شو .

آسیا یی لوی واپ دپاسه دسپرووی او دوزارت دسپرک جوړولو ساتنی اوڅارنی دریاست د انجنیرانو په مرسته دملگرو ملتو دایکافی دمریو طو متخصصینو په واسطه شروع شوی وی پای ته ورسید لی .

د میزبان ۸ - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی د عربی متحد جمهوریت د مرحوم جمهور رئیس دجنازی په مراسمو کېښی دگپون له پاره سهار په نهو بجو او پنځه څلویښتو دقیقو په کند هار نو می الوتکه کېښی قاهری ته لاپ .

د میزبان ۹ - زموږ دورور هیواد عربی متحد جمهوریت د مرحوم رئیس جمال عبدالنا صر دوفات په مناسبت په ټول افغانستان کېښی ملی ویر اعلان شوی او عمو می رخصتی وه . دمرحوم جمهور رئیس جمال عبدالناصر دفاتحی اخیستلو مجلس د سهار له نهو بجو څخه دغرمی تر دوولسو بجو پوری دپل خشتی په جامع جو مات کېښی دافغانستان دحکومت او په کابل کېښی د عربی متحد جمهوریت د لوی سفارت له خوا جوړ شوی و .

د میزبان ۱۰ - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی دجمال عبدالناصر دمړینې په مناسبت انور السادات او د عربی متحد نورو لارښوونکو ته خپله خواشیننی څرگنده کړه .

د میزبان ۱۱ - صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی او د ده نور ورسره ملگری چه د عربی متحد جمهوریت درئیس مرحوم جمال عبدالناصر دجنازی د ښخولو په مراسمو کې دگپون په غرض قاهری ته تللی وو مازیگر په څلورو بجو وطن ته راوړسید .

د میزبان ۱۲ - روغتیا وزیر پوهاند دوکتور محمد ابرا هیم مجید سراج له غرمی څخه وروسته په دریو بجو دعا می روغتیا دکنفرانس په تالار کې دعا می روغتیا د موسسی دفابلی نرس او نرس او قابلی دمستیا لانو د مختلفو ښوونځیو د ۲۱۹ تنو فارغانو بری لیکونه هغوی ته وویشل .

د میزبان ۱۵ - د څلورونو یو صناعتی پروژو تاسیس د ۴۲۱۷۵۷۶۴ - افغانیو په لومړنی او ۲۳۰۵۲۶۹۶ افغانیو په نهایی پانگه دیانگی اچولو دکمیټی په غونډه کېښی منظور شوی دی .

ګوډنی خبر و نه

- د عقرب ۴** - د خوار لسو ملیونو مار کو د پور تړون د افغانستان د برېښنا موسسی او دالمان داتحادی جمهوریت د انشتالسد د کریدت دبانک ترمنځ لاسلیک شو .
- د عقرب ۷** - دقبایلو د مستقل ریاست رییس ښاغلی سید مسعود پو هنیاردفرمی څخه وروسته دقبایلودریاست نوی روغتو ن دهغه ریاست په محوطه کی دپتی په پریکلولو سره پرانیست .
- د عقرب ۱۰** ددبینی نیزار دغابنی د نو ی وات دجوړید لو له لاری دشمالی لوی لاری سره دشیر شاه مینی دنښلو لو چاری د څه دپاسه ۲۸ ملیو نو افغانیو په لگښت شروع شو .
- د عقرب ۱۶** - د عقرب شپاړلسمه نیټه د سعید شید اعلیحضرت محمد نادرشاه غازی رحمت الله علیه دشهادت له ورځی سره مصادفه وه او په همدی مناسبت د قرآن کریم او صحیح البخاری شریف ختمو نه وشو او دهغه ستر مېړنی مبارک روح ته دعا وشو .
- د عقرب ۱۷** - د آسیا پی او یسی لاری د موټرو څغلولو د دوهمی لو بی دموتورولومړی ډله له غرمی نه وروسته دپغمان او کندهار په دوه لاری کښی دکنترول ځای ته راورسیده .
- د عقرب ۲۱** - دچندولو په سه دکان دلرگو او سکرو پلور لو سرا ی وسوخید .
- د عقرب ۲۲** - دصدارت دوهم مرستیال پوهنی وزیر دکتور عبدالقیوم چه دملگرو ملتو د موسسی دپنځه ویشتمی کالیزی د نمانځلو په مراسمو کښی دگډون له پاره د میزان په نو لسمه نیټه نیویارک ته تللی و وطن ته راستون شو .
- د عقرب ۲۳** - داستهلاکی شیانو داخیستلو له پاره دیو ملیون ستر لنگک پونووموا فقه لیک دافغانستان او دولسی چین دجمهوریت ترمنځ په کابل کی لاسلیک شو .
- د عقرب ۲۴** - د افغانستان او هند د جمهوریت ترمنځ دتجار تی ترتیبیا تو په منظور د ۱۹۶۸ کال دتجار تی موافقی په اساس د اجناسو دتبادلی سننو نه مبادله شول .
- د عقرب ۲۵** - دبامیا نو دآثارو تر مسمیم او ساتل دیونسکو له خوا دآثارو اوابداتو د ترمیم او ساتلو د بین المللی پروژو یوه
- بر څه وگرځول شول .
- د عقرب ۳۰** - په افغانستان کی د میووات سبو سیمینار دکر نی او اوبولگولو دوزارت له خوا دامریکی دبین المللی انکشاف د اداری په مرسته پرانیستل شو .
- د قوس ۱** - دولسی جرگی د فرهنگي جرگه کی رییس او د رییس نایب اویوشمیرغرو دکابل د عالی دارالمعلمین ، عربی دارالعلوم او ابو حنیفه مدرسې دکلتنی آزموینی جریان وکوت .
- د قوس ۲** - دکلا ی نو ، میمنی ، هرات دلوی لاری داساسی سرو ی چاری دفواید عامی دوزارت دانجنیرانو د هیات په واسطه دفاریاب دوالی په بیانی سره شروع شوی .
- د قوس ۳** - پنځه لکه او پنځوس زره ټوکه افغانی قره قلی پوستکی د څلور ملیو نو او ټلکو او شپږ پنځوس زرو ډالرو په بیه د لندن په لیلام کښی پلورل شویدی .
- د قوس ۴** - دقرآن عظیم الشان د نزول ورځ چه د روژی د مبارکی میاشتی داوه وشتمی شپې سره مصادفه ده دکابل پوهنتون په ادیتوریم کښی دهغه پوهنتون دشرعیا تو د پوهنځی له خوا دیوه شانداره محفل په ترڅ کښی ونمانځله شوه .
- د قوس ۵** - دافغانستان او شوروی اتحاد ترمنځ د فرهنگي همکاری موافقه لیک تر پنځو نورو کلو پوری اوږد شو .
- د قوس ۶** - د افغانستان اودچکوسلواکیی دسو سیالیستی جمهوریت ترمنځ د ۱۹۷۱ کال دپاره د مالو نو دتبادلی پروتو کو ل لاسلیک شو .
- د قوس ۷** - دکابل، تهران، هرات اومشهد ترمنځ تیلیفونی مخابره سره له فن څخه په امتحانی ډول سره شروع شوه .
- د قوس ۸** - دملکی هواپی او توریزم عمو می رییس ښاغلی سردار سلطان محمود غازی د ملکی الوتکو د تښتول کیدو او گرځول کیدو دمخ نیوی په بین المللی جرگه کښی دگډون له پاره چه دبین المللی هواپازی دموسسی په مرسته په لاهه کښی جوړیږی هالنند ته روان شو .
- د قوس ۱۴** - د هیواد دولایتو نسو د دارالمعلمینو دمدریرانو او تجربوی ښوونځیو دسرښوونکو سیمینار دقوس په ۱۴ د

د افغانستان کالسي

دقوس ۲۵ - دايكا في دوزيرا نو دشوري
خلورمه جرگه له غرمي نه پخوا په لسو
بجو د معظم ټولواك همابو ني اعليحضرت
په پيغام سره دكابل دانتر كاتيننتال د
هوټل په لوي تالار كښي شروع شوه .

دقوس ۲۸ - دايكا في دوزيرا نودشوري
غونډه دصدارت دلمري مرستيال او دكابل
دايكافي دوزيرا نو ددوشوري
دجرگي رئيس او دافغان هيت
رئيس ښاغلي عبدالله يفتلي په اختتاميه وينا
سره پای ته ورسیده .

دقوس ۲۹ - دايكافي آمر او نيون دايكافي
غري او دايكافي دسيمي دشاملو هيوادو
وزيران او هيتونه چه تيره هفته دايكا في
دوزيرانو په ټولنه كښي دگډون له پاره كابل ته
راغلي وو په دوولسو بجو او څلويښتو
دقيكو له كابل څخه روان شول .

دقوس ۳۰ - صدراعظم ښاغلي نوراحمد
اعتمادي مازيگر د شوروي اتحاد داوبولگولو
وزير د صدارت په مافه خپل حضور ته
و منل .

دجدي ۱ - دافغانستان او شوروي اتحاد
ترمنځ د ۱۹۷۱ كال دپاره دمالو نو دمبادلي
پروتو كول د تجارت په وزارت كښي
لاسليك شو .

دجدي ۳ - افغاني هيت دكراچي په
اسلامي كنفرانس كي دگډون دپاره دمازيگر
په شپږو بجو د هغه ځاي هوايي دگرته
ورسيدل .

دجدي ۶ - صدراعظم ښاغلي نوراحمد
اعتمادي د حربي پوهنتون د فارغانو دبري
ليكو نو د ویشلو په مراسمو كي گډون وكړ .

دجدي ۸ - دوزيرانو په عالي مجلس كښي
د افغانستان دلو يو لارو ترافيك د داخله
وزارت د پوليسو او ژاندارم دعمومي
قو ماندا ني دترافيكو دمرکزي اداري په
چوكات كښي منظور شو .

دجدي ۹ - د صدراعظم ښاغلي اعتمادي
د پخواني تو صبي په اساس د ميمني ښار
د ۶ مليونو افغانيو په لگښت ر ټاكيږي .

دجدي ۱۰ - دبدخشان ولايت په مركز
فيض آباد كي دتيلفون نوي پنځوس لینه
سويچ بورډ په كار ولويدی .

ننگرهار ولايت د مركز جلال آباد په ښار
كي دپوهني دوزارت دښوونكو دروزني د
رئيس پوهندوي عبدالسميح په وينا سره
پرايستل شو .

دقوس ۱۸ - په سپر كال كي دبیتالله
شريف ته د حج په غرض مسافرت د
تنظيم مربوط مقررات تصويب شول .

دقوس ۲۰ - دباخترا افغان الوتني موسسي
دري ياك ۴۰ ډولي مسافر وپو نكي الوتكي
په برابر او ښو شرطو نو سره له شوروي
اتحاد څخه وپيرودلی .

دقوس ۲۱ - دجاپان حكومت دافغانستان
سره د دري سوه زرو امريكايي ډالرو معادل
دوريجو مرسته كوي . ددغي بلاغوس
مرستي دموافقي مربوط مبادلوي ليكو نه د
پلان په وزارت كي لاسليك شول .

* - دافغان ني سري مياشتي د
ختيځ پاكستان دسوا حلو دتو فانو نو
دمصيبت خپلو دپاره دخپلو نقدی او جنسي
مرستو په تعقيب دروغتيا دوزارت په مرسته
د دوو مليو نو افغانيو معادل دوا چه دسري
مياشتي په واسطه برابره شوي دمازيگر په
څلورو بجو هغه هيواد ته واستوله شوه .

دقوس ۲۲ - دانگلستان حكومت اووه
او يا زره سترلنگ پونډه بي له ټكټا ني
څخه پور په ډول له هغه هيواد څخه داطفائي
دسا مان دپيرو دلو په غرض داخله وزارت
ته ورکوي .

ددغه پورسندو نه د ماليي دوزير دكتور
محمد امان او په كابل كښي د انگلستان
دلوي سفير ښاغلي كارتر له خوا لاسليك
او مبادله شول .

دقوس ۲۳ - دملي دفاع وزير سترجنرال
خان محمد دشوروي جمهوريتو اتحاد ددفاع
دوزير مارشال اندري گريچكو په بلنه سهار
هغه هيواد ته لاړ .

دقوس ۲۴ - دايكافي اجرائيوي امر ښاغلي
اوينون او دملگرو ملتو دسر منشي مرستيال
ښاغلي ناراسيمان چه دايكافي دوزيرانو د
شوري په كنفرانس كي دگډون دپاره كابل
ته راغلي وو د صدراعظم ښاغلي
اعتمادي سره دصدارت عظمي په مافه كي
دپيژنه گلو ي كتنه وكړه .

ګوډنی څېر و نه

- دجدی ۱۱** - په کابل کې د ملګرو ملتو د همکارۍ د ادارې په مرسته د هغو نارینه او ښځو بندیانو له پاره چه د محبسو نوپه صنعتی چارو بوخت دی دخورا کی شیا نو پروژه دوزیرانو دعالی مجلس له خوا منظور شوه .
- دجدی ۱۲** - دکابل دښار د هلکانو د لوښو ښوونځیو دسر ښوونکو له پاره د ښوونکی نظارت سیمینار له غړی نه پخوا د ښوونکو درو زنی درئیس پو هنسلیو ی پدالسمح حمید لخوا په کابل دارالمعلمین لښی پرانیستل شو .
- دجدی ۱۳** - شپږ زره دری سوه او اته ویشت ملیونه مکهب متره طبیعی ګازدګاز د صادراتو له شروع کیدو څخه د ۱۹۷۰ کال تر پایه پوری دپایپ لاین له لاری شوروی اتحاد ته صادد شوی دی .
- * - لوګر دولايت د محمد اغی دولسوالی دقندهار پل دسلطان سید احمد کبیر په نامه مسمی او دښوونکی دوزیر انجنیر محمد یعقوب لعلی په واسطه پرانیستل شو .
- دجدی ۱۵** - په افغانستان کې دیونیسف د موسسی د (۴۱) عرادو جیب موټرودمرستی مربوط سند دیونیسف د موسسی دنماینده له خوا دروغتیا دوزارت معین پوهاند دکتور عبدالله عمر ته وسپارل شو .
- دجدی ۱۸** - دکرنی او اوبولګولو د وزارت معین دکتور محمد احسان رفیق دافغانستان دحکومت په نمایندگی دآسیا دانکشافی بانک سره دیو ملیونو او یو سلسو پنځو سوزرو چالرو کریدت او د (۲۷۰۰۰۰) چالرو تخنیکي مرستو موافقت لیک د ۱۹۷۰ کال د دسمبر په نهمه نیټه باندی په مانیلا کې لاسلیک کې .
- دجدی ۲۱** - دنګر هار د ناوی دپراختیا دپروژې دهمی او غازی آباد دبا غونو څخه دموظفو کار کوونکو له خوا د مالی اوسنتری د حاصلاتو راټولول شروع شول .
- دجدی ۲۴** - دپښتو نستانې حاجیا نو کاروان دقبایلو دریاست څخه د حج په لوری روان شول .
- دجدی ۲۵** - د عربی متحد جمهوریت د پارلمان رئیس دکتور محمد لیبب شقیردښه
- نیت دیوه هیئت په مشرۍ د نګر هاردلاری کامل ته راورسید .
- ددلوی ۱** - دمیترا لام دښار دڅښلو د او بو دمخزن دښت ډبره د مستو فی اولدغان دوالی دوکیل له خوا کښیښودل شوه .
- ددلوی ۳** - دکرنی او اوبو لګو لووزارت دکرنی دتحقیقاتو د فعالیتو نو دچکیتیا اوپه ټول هیواد کښی دکرنی دحاصلاتو دزیاتوالی په غرض دهیواد دمركز او ولایتو دتحقیق دمدیروانو له پاره یو سیمینار پرانیستل شو .
- ددلوی ۸** - دفراه دښار د ۳۲ بستره ایز روغتون دښت ډبره دهنه ولایت دوالی ښاغلی سید محمد قاسم له خوا کښیښودل شوه .
- د دلوی ۹** - د صدارت لومړی مرستیال ښاغلی عبدالله یفتلی د حج دادا کو لو د پاره بیت الله شریف ته روان شو .
- ددلوی ۱۰** - دافغانستان او تونس ترمنځ روابط دسفارت په سو په ټینګ شول .
- ددلوی ۱۳** - دسر کال ۵۴۲۵ تنه افغانی حاجیان د هواله لاری جدی ته لاړل .
- ددلوی ۲۰** - د صدراعظم ښاغلی نوراحمد اعتمادی له خوا داسلامی هیوادو دصدراعظمانو په عنوان دلوی اختر د مبارکی تلګرا مونه مخابره شوی دی .
- ددلوی ۲۱** - دمركز او سړوسیمو دارالمعلمینو او تجربوی ښوونځیو دښوونکو پاره دلوست دمرستو سیمینار دپوهنی د وزارت د دهم معین پوهندی محمد ناضل په واسطه دکابل په دارالمعلمین کې پرانیستل شو .
- ددلوی ۲۲** - افغانستان او یوشمیر هیوادونو د سیندو نو په تل کی د ذروی وسلو دمنع کولو تړون لاسلیک کې .
- ددلوی ۲۵** - په کوهدا من کی دکرنی او اوبولګولو دوزارت دکریدت اوکو پراتیف پروژې (۹۰۰۰۰) تاکو نه تر فنی تطبیق لاندی نیولی دی .
- ددلوی ۲۶** - دستری محکمې قاضی اود قضایه قوی ادارې لوی امر پوهندی غلام علی کریمی دیوه هیات په مشرۍ له غړمی څخه وروسته دکنی ونو دولايت د محکمو او عمرا نی چارو دلید لو د پاره اسمد آباد ته ورسیدلی .

د افغانستان کالی

د دلولی ۲۷ - د افغانستان اوشوروی اتحاد ترمنځ دغوايا نو دطاعون سره دمجاد لی په لاره کی دمرستی سندو نه لاسلیک شول .

د دلولی ۲۹ - د پروان ورځپاڼه په خپله موده داصلاح دورځپاڼې په ملتیا خپره یږي بیره یی په چاریکارو کی په خپرونو پیل وکړ او لمړی گڼه یی چه د معظم هما یونی اعلیحضرت په مبارک عکس سره ښکلی کړی شوی وه له چاپ څخه ووته .

د دلولی ۳۰ - د پروان د د او بو لگولو د پروژې دایو لگو لو دیند دجوړیدلو کار چه سر کال د میزان په ۱۵ نیټه شروع شوی و بشپړ شوی او دکار اخیستلو لپاره چمتو شو .

د حوت لمړی - د کندهار د ولایت دکوکران د فدارم په ساحه کی دیوی ژرنده یی سره دشل زره ټنه غلی په ظرفیت باندی دیوی سیلو دینست ډبره دافغانستان دخورا کی موادو او عامه اړتیاو دموسسی دلولی رئیس ښاغلی دوست محمد (فضل) لخوا کښینودله شوه .

* - د ننگر هار د ولایت دکامی دلولسوالی سرک د دولت د بودجی څخه د درو ملیونو افغانیو په لگښت اصلاح او ترمیم کړی .

د حوت ۲ - د افغانستان او شوروی اتحاد ترمنځ دوستی دتړون د پنځوسمی کالیزې دتصویرو نو نندارتو دکابل ښاروالی په تالار کی دصدارت د مشاور دکتور محمد اکرم له خوا پرانیستل شو .

د حوت ۷ - دگلپهار د نسا جی دفابریکی داتومات او بدللو په دستگاه کښی دسرکال ددلولی په میاشت کښی دوه ملیو نه یولکو خلیرویشته زره او اوه سوه او یوخلویشته متره کتان ، مرینه ، چیت ، پللین او نور ټوکران او بدل شوی چه دغه اندازه د پروسپیکال دلولی له میاشتی څخه اووه دیرش زره دری سوه او شپږویشته متره زیاته ده .

د حوت ۱۲ - د هیواد د ولایتو بزگرو ته دکرنی دفتر گومښ دولو تراکتورونو ویشل په کند هار کښی شروع شول .

د حوت ۱۶ - د محرم الحرام د میاشتی د لسمی ورځی دکلیزی مراسم په ټول هیواد کی پرځای شول .

* - نولس زره تو په قاسمی شو .

ټوکران له غرمی نه پخوا تر یوولسو بجو پوری دکابل گمرک ته وسپارل شو .

د حوت ۱۸ - دبشری قواو سیمینار له غرمی نه وروسته په دوو بجو دکابل پوهنتون دعالی شوری په تالار کښی دکابل پوهنتون درئیس پوهاند دکتور سید عبدالقادر لخوا پرانیستل شو .

د حوت ۲۰ - معظم ټولواک هما یونی اعلیحضرت ددولت دمورینو نوی قانون د دولت د اجیرانو قانون او دافغانستان دسازمان اردو عسکری تقاعد او ترفیع ، د ځمکنی او هوانی قواوو ، د ښوونځیو د وپوړو ضابطانو قانون او د عسکری ترفیع او تقاعد دقانون د ځینو احکامو تعدیل د تقنینی فرمانونو په حیث توشیح کړل .

* - په دی وختو کی د بدخشان دمرکز مربوط میچان او درایم دکلیوید شمال په دیارلس کیلو متری غره کښی واوړه راښوئیدلی ده چه دهغی په الگر خلورتنه مړه شوی او څه دپاسه څلورسوه وزی او پسونه له منځه تللی دی .

د حوت ۲۲ - دشوری د۱۳ادوری ددوهم کال دوهمی غونډی دولسی جرگی اومشرانودجرگی درئیسانو له خوا پرانستلی شوی .

د حوت ۲۴ - د یوه سل بستره ایژن هوټل دودانی د بنسټ ډبره د مزارشریف د ښار په بالا حصار کی دلولی خدای په نامه او د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت تر قیادت لاندی د هیواد دترقی او پرمختگ په هیله د فواید عامی د وزیر انجنیر محمد یعقوب لعلی لخوا کښینودل شوه .

د حوت ۲۵ - دکوچنیانو د سل بستر ایژن روغتون تر څنگ د مخه په ننه نیمو بجو د نرسانو د لیلیه ودانی د بنسټ ډبره دروغتیا دوزیر پوهاند محمد ابراهیم مجید سراج او دکابل په دربار کی د هند دلولی سفیر اشوک مهتا له خوا کښینودل شوه .

د حوت ۲۶ - دنادر شاه مینی اساسی پل چه دکابل پرسیند جوړ شو یس دی مازیگر دافغانستان د نیکمرغی او دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت د عمر داوړ دوالی په دعا د فواید عامی دوزیر انجنیر محمد یعقوب لعلی لخوا پرانستل شو .

ښادې حبيب ډگر حمن (ننگ داودزی)
دافغانستان کالنی. تکره او پیاوړی مهمم

بیغله را حله (را سخ) مهمم فعال و
بازوق دافغانستان کالنی.

ښاغلی ذ بیح الله (ذ بیح) تاپیست
فعال و همکار صمیمی دافغانستان کالنی.

(اظہار سپاسگذاری)

بدینوسیله از تمام همکاران محترم قلمی
کہ در تہیہ مضامین دافغانستان کمالی
با ما همکاری نموده اند اظہار سپاسگذاری
می نمایم .

ہکذا ادارہ سالنامہ از بنیاد غلی
محمد ابراہیم کند ہاری رئیس مطابع
دولتی ، بناغلو فو فلزائی خطاط ہفت
قلمی ، عبدالصمد امیری ، محمد حکیم ،
محمد نعیم رحیم ، محمد ابراہیم کاشفی ،
محمد کاظم ، محمد بشیر ، بناغلو صیقل ،
عبدالله ، عبدالوہاب ، محمد مہدی ،
خیرالدین ، محمد عارف ، مستری فیض محمد ،
ومصححین مطابع دولتی کہ در ترتیب عناوین ،
صفحہ بست ، تہیہ کلیشہ ، چاپ ، پروف
خوانی و صحافت سالنامہ با این ادارہ
همکاری نموده اند اظہار شکران نمودہ
آرزو مند موافقت بیشتر آنها در راہ انجام
وظیفہ میباشم .

(ادارہ)

بناغلو فو فلزائی
خطاط ہفت قلمی

محمد ابراہیم کاشفی